

ISSN 1899-5829

FORUM BIBLIOTEK MEDYCZNYCH

Medical
Library
Forum

R. 5

2012

Nr 2(10)

Czasopismo współfinansowane przez uczelnie medyczne: Bydgoszcz – CM UMK, Gdańsk – GUMed, Lublin – UM, Łódź – UM, Poznań – UM, Szczecin – PUM, Warszawa – CMKP, Warszawa – WUM, Wrocław – UM

FORUM BIBLIOTEK MEDYCZNYCH – Medical Library Forum: półrocznik / red. nac. Ryszard Żmuda. Łódź: Uniw. Med., 2012 (Łódź: Druk. i Introlig. „Oprawa”). – 2012 R. 5 nr 2 (10) s. 506, il., portr., tab., wykr., bibliogr., Sum., 24 cm, 300 egz., 50 zł.

Rada Programowa: prof. dr hab. Marek Mirowski - przewodniczący (Łódź), prof. dr hab. Maria Chosia (Szczecin), prof. dr hab. Gerard Drewa (Bydgoszcz)

Członkowie Redakcji: mgr Renata Birska (Lublin), mgr Dagmara Budek (Szczecin), mgr Danuta Dąbrowska-Charytoniuk (Białystok), dr Barbara Grała-Kociak (Łódź), mgr inż. Anna Grygorowicz (Gdańsk), dr Bożena Jaskowska (Rzeszów), dr Danuta Konieczna (Olsztyn), dr Barbara Niedźwiedzka (Kraków), dr Krzysztof Nierzwicki (Bydgoszcz), dr Krzysztof Nogaj (Katowice), mgr Ewa Nowak (Katowice), mgr Aniela Piotrowicz (Poznań), dr inż. Jolanta Przyłuska (Łódź), mgr Renata Seweryniak (Warszawa) - sekretarz redakcji, mgr Renata Sławińska (Wrocław), mgr Irmina Utrata (Warszawa), mgr Anna Uryga (Kraków), dr Ryszard Żmuda (Łódź) – redaktor naczelny

Recenzent: prof. dr hab. Jadwiga Konieczna

Projekt okładki: lic. Agnieszka Gwoździńska

Skład komputerowy: mgr Joanna Krzewińska

Prace techniczne: Jolanta Piechota, Bożena Wcisło

Wersja on-line: mgr Piotr Kołodziejcki

Korekta: mgr Anna Strumiłło, Jadwiga Ścierwicka

ISSN 1899-5829

Wydawca: Uniwersytet Medyczny w Łodzi

90-419 Łódź, al. Kościuszki 4

Biuro Promocji i Wydawnictw UM

90-153 Łódź, ul. Kopcińskiego 20

Druk: Drukarnia i Introligatornia OPRAWA Sp. z o.o

90-019 Łódź, ul. Dowborczyków 17,

tel. 607 270 411, e-mail: oprawa@oprawa.biz

Adres Redakcji: Biblioteka Uniwersytetu Medycznego w Łodzi
90-151 Łódź, ul. Muszyńskiego 2, tel. 42 677 92 62, fax 42 679 06 56

e-mail: bg.sekretariat@umed.lodz.pl; <http://www.bg.umed.lodz.pl>,

<http://cybra.lodz.pl/dlibra>

SPIS TREŚCI

Forum Bibliotek Medycznych

Jan Berner : Przedmowa Rektora Akademii Medycznej w Łodzi, doktora <i>honoris causa</i> Uniwersytetu im. Claude Bernard w Lyonie, Prezydenta miasta Pabianice	7
Ryszard Żmuda : Dziesiąty numer czasopisma <i>Forum Bibliotek Medycznych</i>	8
Jolanta Kaźmierczak : Informacje o Autorach w pięciu rocznikach <i>Forum Bibliotek Medycznych</i>	10
Ryszard Żmuda : Czasopismo <i>Forum Bibliotek Medycznych – Medical Library Forum</i> (2008-2012)	23

Historia książki

Krzysztof Nierzwicki : Andreasa Vesaliusa traktat o budowie ciała ludzkiego – <i>De humani corporis fabrica</i> 1543 – wystawa w Bibliotece CM UMK	35
Monika Sulejewicz-Nowicka : Jana Amosa Komeńskiego wykład o umiejętności posługiwania się książkami jako najcenniejszym narzędziem kształcenia umysłu. Kilka uwag bibliologa	49

Biblioteki

Dagmara Budęk : Kronika wydarzeń w bibliotekach medycznych za lata 2009-2012	63
Renata Birska, Renata Sławińska : Wolny dostęp do zbiorów w bibliotekach uczelni medycznych	85
Ewa Nowak : Biblioteka Główna Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach w innej siedzibie	90
Monika Sulejewicz-Nowicka : Krajowy zakup drukowanych wydawnictw zwartych w latach 2005-2012 w Bibliotece Uniwersytetu Łódzkiego	97
Ryszard Żmuda : Biblioteka Uniwersytetu Medycznego w Łodzi po termomodernizacji w 2012 roku	106

Magdalena S ł o c i ń s k a : Biblioteka Wyższej Szkoły Umiejętności Społecznych w Poznaniu – model funkcjonowania na uczelni niepaństwowej	112
Agata Z. M a j e w s k a , Marzena T a t e r c z y ń s k a : „Starcie wolności z własnością” – jak zorganizować dostęp do Internetu w bibliotece? System zastosowany w Bibliotece Głównej Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie	119
Henryk H o l l e n d e r : Mała uczelnia, duże oczekiwania. Jak w Bibliotece Uczelni Łazarskiego w Warszawie prowadzimy działalność dydaktyczną i informacyjną	127
Piotr L a t a w i e c : Biblioteka Główna Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie	137
Irmina U t r a t a : Nowy rozdział w historii Biblioteki Głównej Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego	150
Renata S ł a w i ń s k a , Teresa T r z c i a n o w s k a - G r z y w a c z : Projekty zrealizowane w latach 2011-2012 przez Bibliotekę Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu w ramach działalności upowszechniającej naukę	158
Jan D ą b r o w s k i : Ekslibrisy bibliotek medycznych w zbiorach specjalnych Biblioteki Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu	167

Dydaktyka

Ewa Z y g a d ł o - K o z a c z u k : Nowe propozycje kształcenia doktorantów i studentów medycyny w zakresie źródeł informacji medycznej	173
Wojciech D o ł k o w s k i : Rosnąca atrakcyjność video w edukacji medycznej. MedTube – największa biblioteka filmów dla profesjonalistów na wszystkich poziomach nauczania	180
Jerzy B e d n a r s k i : MedTube – unikalna platforma wymiany wiedzy medycznej dostępna bezpłatnie	185
Przemysław R u d o w s k i , Dorota R o ż e k : Learning objects – koncepcja medycznej platformy edukacyjnej zorientowanej na użytkownika	187

Przewodniki

Agnieszka K u p i s : Wydawnictwa informacyjne z zakresu medycyny i nauk pokrewnych 202

Leksykon biograficzny uczonych

Ryszard Ż m u d a : Prof. dr hab. n. farm. Marek MIROWSKI (ur. 1953) farmaceuta, biochemik, biolog molekularny, kierownik Zakładu Biochemii Farmaceutycznej, prodziekan ds. Nauki Wydziału Farmaceutycznego, przewodniczący Rady Bibliotecznej Uniwersytetu Medycznego w Łodzi i Rady Programowej *Forum Bibliotek Medycznych* 223

Słownik pracowników bibliotek medycznych

>> - doktorzy - <<

Teresa Trz c i a n o w s k a - G r z y w a c z : Dr Leszek BARG (ur. 1924) Wrocław – AM s. 251; Kamila M a m o r s k a : Dr Adam BOCHEŃSKI (1897-1974), Gdańsk – AM s. 260; Krzysztof N o g a : Dr Paweł BOJKO (ur. 1970), Katowice – SAM/SUM s. 266; Anna B u d z i ń s k a : Dr Jan DĄBROWSKI (ur.1962), Wrocław – AM s. 274; Ryszard Ż m u d a : Dr Halina DUSIŃSKA (ur. 1942), Warszawa – GBL s. 280; Krzysztof N o g a : Dr Jerzy Marian DYRDA (ur. 1948), Katowice – SAM/SUM s. 288; Ryszard Ż m u d a : Dr Barbara GRALA-KOCIAK (ur. 1964), Łódź – UM s. 299; Ryszard Ż m u d a : Dr Maria JAKUBOWSKA (ur. 1951), Łódź – AM/UM s. 304; Ryszard Ż m u d a : Dr Eugeniusz JANOWICZ (ur. 1935), Bydgoszcz – AM s. 311; Mirosława M ũ l d n e r - K u r p e t a : Dr Irena KOMASARA (1939-1998), Warszawa – AM s. 319; Tatiana S z y m c z a k : Dr Maria KORDAS (ur. 1952), Wrocław – AM/UM s. 324; Lucyna S m y k : Dr Stanisław KOWALCZYK (1898-1994) Lublin – AM s. 327; Jadwiga B r a n d y s : Dr Irena Danuta KRAMARZ (ur. 1925), Warszawa – CMKP s. 332; Ryszard Ż m u d a : Dr Zbigniew KUKULSKI (1908-1971), Kraków – AM s. 334; Krystyna B r e k e r : Ppłk dr Marek MATUSIAK (ur. 1952), Łódź – WAM s. 339; Ryszard Ż m u d a : Dr Barbara NIEDŹWIEDZKA (ur. 1953), Kraków – CM UJ s. 346; Ryszard Ż m u d a : Dr Krzysztof NIERZWICKI (ur. 1969), Bydgoszcz – CM UMK s. 357; Ryszard Ż m u d a : Dr Krzysztof NOGA (ur. 1956), Katowice – SAM/SUM s. 362; Danuta D ą b r o w s k a - C h a r y t o n i u k : Dr Jan Rafał OLBROMSKI (ur. 1928), Biały-

stok – AM s. 368; Ryszard Ż m u d a : Dr Edward PIGOŃ (ur. 1938), Warszawa – GBL s. 372; Ryszard Ż m u d a : Dr inż. Jolanta PRZYŁUSKA (ur. 1955), Łódź – IMP s. 380; Jerzy Marian D y r d a : Dr Alfred PUZIO (1930-2013), Katowice – SAM s. 388; Ryszard Ż m u d a : Dr Magdalena RZADKOWOLSKA (ur. 1968), Łódź - AM s. 401; Elżbieta K r a s z e w s k a : Dr Bartłomiej SIEK (ur. 1977), Gdańsk – GUMed s. 407; Jan D ą b r o w s k i : Dr Tatiana SZYMCZAK (ur. 1948), Wrocław – AM/UM s. 410; Alfred P u z i o : Dr Franciszek SZYMICZEK (1911-1987), Katowice – SAM s. 412; Renata B i r s k a : Dr Anastazja ŚNIECHOWSKA-KARPIŃSKA (ur. 1971), Lublin – UM s. 420; Ryszard Ż m u d a : Płk dr Wiesław ŚWITEK (1937-2007), Łódź – WAM s. 424; Ryszard Ż m u d a : Dr Aleksander Stefan TULCZYŃSKI (1942-2011), Warszawa – GBL s. 428; Marek M a t u s i a k : Ppłk dr Krzysztof WALCZEWSKI (ur. 1953), Łódź – WAM s. 433; Krzysztof N o g a : Dr Marian WOLAŃCZYK (1888-1961), Katowice – SAM s. 439; Piotr L a t a w i e c : Dr Ryszard ŻMUDA (ur. 1950), Łódź – AM/UM s. 442

Bibliografie

Ryszard Ż m u d a : Bibliografia zawartości *Forum Bibliotek Medycznych* (2008-2012) 461

Recenzja

Jadwiga K o n i e c z n a : *Forum Bibliotek Medycznych* 2012 R. 5 nr 2 (10)..... 497

Summary

Dorota W a w r z y n i a k : Summary of the *Medical Library Forum* 504

Prof. dr hab. Jan Berner
Łódź – AM/UM

**PRZEDMOWA REKTORA AKADEMII
MEDYCZNEJ W ŁODZI, DOKTORA *HONORIS
CAUSA* UNIWERSYTETU IM. CLAUDE BERNARD
W LYONIE, PREZYDENTA MIASTA PABIANICE**

Powstanie i dynamiczny rozwój czasopisma *Forum Bibliotek Medycznych*, dzięki zaangażowaniu – wręcz pasji zespołu Redakcyjnego, jest odpowiedzią na rosnące zapotrzebowanie na wielostronną, dokładną i szybką informację naukową, obejmującą osiągnięcia współczesnej medycyny i nauk pokrewnych. Powinna ona także uzupełniać braki literatury związanej z historią i doświadczeniami pokoleń i ośrodków naukowych medycyny w Polsce.

Jest również wyzwaniem dla środowiska bibliotekarzy i bibliotek medycznych.

Jestem przekonany, że sprosta Ono wymaganiom szerokiej rzeszy Czytelników, od studiującej młodzieży akademickiej do absolwentów, młodych naukowców, praktykujących lekarzy i reprezentantów polskiej nauki.

Osiągnięciom tych celów i zamierzeń będą sprzyjały kontakty z Czytelnikami, współpraca i wymiana doświadczeń między bibliotekami, organizowane konferencje problemowe, przy wykorzystaniu internetu.

Już obecnie gratuluję dotychczasowych osiągnięć i sukcesów Twórcom pierwszych dziesięciu numerów *Forum Bibliotek Medycznych* (Małego Jubileuszu).

Życzę dalszego rozwoju, skutecznego pokonywania trudności finansowych i organizacyjnych, wsparcia władz i kontaktów z bibliotekami zagranicznymi w ramach Unii Europejskiej.

Dr Ryszard Żmuda
Łódź – UM

DZIESIĄTY NUMER CZASOPISMA *FORUM BIBLIOTEK MEDYCZNYCH*

W prezentowanym 10 numerze 5 rocznika *Forum Bibliotek Medycznych* zamieszczono m. in. artykuły dotyczące historii książki, bibliotek naukowych, dydaktyki. Opracowano również kontynuacje wydawnictw informacyjnych: „Leksykon” i „Słownik”, przewodnik oraz bibliografię zawartości naszego czasopisma za lata 2008-2012.

Szczegółowa tematyka obejmuje interesujące teksty o Janie Amosie Komeńskim (dr Monika Sulejewicz-Nowicka) i Andreasi Vaseliusie (dr Krzysztof Nierzwicki). Kronikę wydarzeń w bibliotekach medycznych za lata 2009-2012, która daje rozeznanie sytuacji w księżnicach naszego środowiska (mgr Dagmara Budęk), wolny dostęp do zbiorów w bibliotekach uczelni medycznych (mgr Renata Birska, mgr Renata Sławińska), działalność bibliotek naukowych: z Łodzi (dr Monika Sulejewicz-Nowicka, dr Ryszard Żmuda), Poznania (mgr Magdalena Słocińska), Warszawy (dr Henryk Hollender, mgr Piotr Łatawiec, mgr Irmina Utrata) i Wrocławia (mgr Renata Sławińska, mgr Teresa Trzciańska-Grzywacz). Dydaktyce poświęcono opracowania dotyczące kształcenia: doktorantów i studentów w zakresie informacji medycznej (mgr Ewa Zygaldło-Kozaczuk), portalu medycznego MedTube (mgr Wojciech Dołkowski, mgr Jerzy Bednarski) i platformie edukacyjnej Learning Objects (mgr Przemysław Rudowski, mgr Dorota Rózek).

W „Leksykonie biograficznym uczonych” zaprezentowano sylwetkę z bibliografią podmiotową i przedmiotową prof. dr hab. Marka Mirowskiego, nowego przewodniczącego Rady Programowej *Forum Bibliotek Medycznych* i Rady Bibliotecznej Uniwersytetu Medycznego w Łodzi. Natomiast w „Słowniku pracowników bibliotek medycznych”, zamieszczono bio-bibliografie poświęcone osobom ze stopniem naukowym doktora. W tym gronie znaleźli się dyrektorzy, wicedyrektorzy, kierownicy i pracownicy. Łącznie opracowano 32 hasła osobowe. Powinny być 33 opracowania. Jest to już druga część ogłaszanego drukiem i udostępnianego online „Słownika”. W pierw-

szej było 9 profesorów, a do trzeciej kwalifikuje się 44 dyplomowanych bibliotekarzy i dokumentalistów. Następną część obejmie pozostałych – pracowników pełniących funkcje dyrektorów i wicedyrektorów. Natomiast dalsza kontynuacja „Słownika” będzie uzależniona od przyszłych Autorów, którzy zechcą opracować w wyznaczonym terminie sygnalizowane hasła¹, albo biogramy innych osób, które posiadają dorobek publikacyjny lub inne osiągnięcia.

Dokumentację dotychczasowych osiągnięć periodyku zawiera opracowana przez redaktora naczelnego bibliografia zawartości czasopisma². Analiza zarejestrowanych tam opisów bibliograficznych, uwidacznia ogrom wykonanej pracy i potwierdza należną pozycję czasopisma na rynku wydawniczym.

Serdecznie dziękuję Autorom, których nazwiska zestawiała mgr Jolanta Kaźmierczak³ oraz Współpracownikom za pomoc w redagowaniu *Forum Bibliotek Medycznych*.

Jestem bardzo wdzięczny prof. dr hab. med. Janowi Bernerowi, Dziekanowi Wydziału Lekarskiego i Rektorowi Akademii Medycznej w Łodzi, doktorowi *honoris causa* Uniwersytetu im. Claude Bernard w Lyonie, Prezydentowi miasta Pabianice, za łaskawe napisanie „Przedmowy” do czasopisma bibliotek uczelni medycznych.

Uprzejmie dziękuję prof. dr hab. Jadwidze Koniecznej, Kierownikowi Katedry Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej Uniwersytetu Łódzkiego, za zrecenzowanie dziesiątego numeru naszego periodyku, o częstotliwości półrocznika.

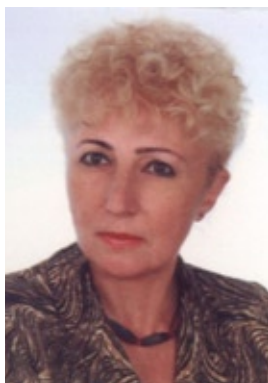
Rozpoczynając kolejny etap egzystencji czasopisma, planujemy w następnym roczniku zaprezentować muzea medyczne i farmaceutyczne oraz ośrodki naukowe kształcące studentów w zakresie bibliotekoznawstwa i informacji naukowej w Polsce, o których Redakcja otrzymała już 10 artykułów od nowych Autorów.

Zapraszamy Szanownych Państwa na łamy czasopisma zainteresowanych tematyką prezentowaną w *Forum Bibliotek Medycznych*, które ma zasięg ogólnopolski. Jest drukowane w nakładzie 300 egzemplarzy i udostępniane online, za pośrednictwem strony internetowej Biblioteki Uniwersytetu Medycznego w Łodzi (<http://bg.umed.lodz.pl/>) i Łódzkiej Regionalnej Biblioteki Cyfrowej Cybra (<http://cybra.lodz.pl/dlibra>).

¹ Ryszard Żmuda: Leksykon biograficzny uczonych i Słownik pracowników bibliotek medycznych na łamach *Forum Bibliotek Medycznych*. *Forum Bibl. Med.* 2011 R. 4 nr 2 s. 299-330

² Ryszard Żmuda: Bibliografia zawartości *Forum Bibliotek Medycznych* (2008-2012). *Forum Bibl. Med.* 2012 R. 5 nr 2 s. 461-496

³ Jolanta Kaźmierczak: Informacje o Autorach w pięciu rocznikach *Forum Bibliotek Medycznych*. *Forum Bibl. Med.* 2012 R. 5 nr 2 s. 10-22

Mgr Jolanta Kaźmierczak
Łódź – UM

INFORMACJE O AUTORACH W PIĘCIU ROCZNIKACH *FORUM BIBLIOTEK MEDYCZNYCH*

Wstęp

Na łamach czasopisma *Forum Bibliotek Medycznych*, gościliśmy w latach 2008–2012 wielu Autorów, z różnych instytucji, miejscowości i krajów. W pięciu rocznikach, dziesięciu numerach półrocznika zarejestrowano ok. 350 nazwisk¹. Niektóre osoby występowały wielokrotnie. Informacje o Autorach zamieszczano w wersji elektronicznej poszczególnych numerów periodyku (http://bg.umed.lodz.pl/index.php?option=com_content&view=category&id=34%3Aforum-bibliotek-medycznych&Itemid=99&layout=default&lang=pl; <http://cybra.lodz.pl/dlibra>), w dziale Autorzy – Instytucje – Miejscowości. Obecnie prezentujemy kumulację w/w wykazów poprzednio dostępnych tylko online.

W gronie Autorów artykułów, referatów, prezentacji, przedmów, recenzji, informatorów, przewodników, bibliografii, biografii i innych opracowań, zaszczyliło nas 34 profesorów. Z pomocniczych pracowników nauki było 55 doktorów i wielu bibliotekarzy dyplomowanych oraz dyplomowanych pracowników dokumentacji i informacji naukowej. Wśród Autorów byli nauczyciele akademicki, wiceministrowie, rektorzy, prorektorzy, dyrektorzy, wicedyrektorzy, kierownicy, instytutów, katedr, klinik, zakładów, bibliotek naukowych oraz inni pracownicy, doktoranci i studenci.

Autorzy reprezentowali następujące instytucje: akademie i uniwersytety medyczne, instytuty naukowo-badawcze, biblioteki naukowe, w tym uczelniane, instytutowe oraz oficyny wydawnicze, firmy polskie i zagraniczne: oferujące czasopisma, bazy danych, książki, systemy informatyczne, sprzęt komputerowy, audiowizualny i reprograficzny, meble biblioteczne.

¹ Ryszard Żmuda: Bibliografia zawartości *Forum Bibliotek Medycznych* (2008-2012). *Forum Bibl. Med.* 2012 R. 5 nr 2 s. 461-496

Redakcja otrzymywała materiały do druku z: Białegostoku, Bydgoszczy, Gdańska, Katowic, Kielc, Krakowa, Lublina, Łodzi, Olsztyna, Poznania, Rzeszowa, Siedlec, Szczecina, Torunia, Warszawy i Wrocławia. Autorzy z zagranicznych ośrodków naukowych byli z: Aalsmeer – Holandia, Bergen – Norwegia, Bethesda – USA, Bresci – Włochy, Brna – Czechy, Bukaresztu – Rumunia, Drammen – Norwegia, Koupio – Szwecja, Köln – Niemcy, Leuven – Francja, Liege – Francja, Londynu – Wielka Brytania, Maastricht – Holandia, Mediolanu – Włochy, Oslo – Norwegia, Pragi – Czechy, Pretorii – RPA, Rzymu – Włochy, Sheffield – Wielka Brytania Terrko – Helsinki, Vitebska – Rosja.

Zaprezentowany wykaz Autorów z pięciu roczników *Forum Bibliotek Medycznych* (2008-2012) opracowano w układzie alfabetycznym nazwisk oraz według nazw geograficznych.

I. Wykaz alfabetyczny nazwisk

Mgr Anna Abramowska – IPS/ EBSCO, Warszawa

Mgr Anna Ajdukiewicz-Tarkowska – Warszawski Uniwersytet Medyczny

Mirosława Andrzejczyk – Uniwersytet Medyczny w Łodzi

Mgr Piotr Antczak – ABE Marketing, Warszawa

Mgr Danuta Augustynowicz – Wojskowy Instytut Medyczny w Warszawie

Mgr Olga Badziągowska – Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu

Suzanne Bakker – Holandia, Central Cancer Library

Prof. dr hab. Maciej Banach – Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Warszawa

Dr Scholastyka Baran – Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie

Prof. dr hab. Jacek Bartkowiak – Uniwersytet Medyczny w Łodzi

Dr Pavol Batalik – Suveco, Praha

Mgr Beata Bator – Uniwersytet Jagielloński, Kraków

Mgr Bożena Bednarek-Michalska – Uniwersytet im. Mikołaja Kopernika w Toruniu

Mgr Jerzy Bednarski – MedTube, Warszawa

Prof. dr hab. Jan Berner – Uniwersytet Medyczny w Łodzi

Mgr Małgorzata Białobłocka – Collegium Medicum im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy.

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu

Mgr Katarzyna Bikowska – Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie

Mgr Renata Birska – Uniwersytet Medyczny w Lublinie

Mgr Agnieszka Boimska – Warszawski Uniwersytet Medyczny

Mgr Katarzyna Bojko – Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach

Dr Paweł Bojko – Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach

Joanna Bolsega – Uniwersytet Jagielloński, Kraków

Dr Włodzimierz Borkowski – Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego w Warszawie

Andrew Both – Sheffield, Univeristy of Sheffield

Dr Helena Bouzková – The National Medical Library w Pradze

Mgr Jadwiga Brandys – Centrum Medyczne Kształcenia Podyplomowego w Warszawie

Guus Brekel van den – University Medical Center Groningen, the Netherlands

Mgr Krystyna Breker – Uniwersytet Medyczny w Łodzi

Christine Brouwir – University of Liegè

Mgr Bogumiła Bruc – Uniwersytet Medyczny w Łodzi

- Mgr Halina Brzezińska-Stec – Uniwersytet w Białymstoku
- Mgr Dagmara Budek – Pomorska Akademia Medyczna / Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie
- Mgr Anna Budzińska – Uniwersytet Medyczny im. Piastów Śląskich we Wrocławiu
- Mgr Barbara Bugalska – Instytut Medycyny Doświadczalnej i Klinicznej im. Mirosława Mossakowskiego Polskiej Akademii Nauk w Warszawie
- Dr Gheorghe Buluță – University of Medicine and Pharmacy, Bucharesti
- Mgr Maria Burchard – Uniwersytet Warszawski
- Mgr Edyta Burczyk – ABE Marketing, Warszawa
- Mgr Ewa Busse-Turczyńska – Uniwersytet Medyczny w Lublinie
- Mgr Daria Butrym – Collegium Medicum im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy. Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
- Alessandra Carattoli – Istituto Superiore di Sanità. Department of Infectious, Parasitic and Immuno-mediated Diseases, Rome Paola Castro de – Istituto Superiore di Sanità. Publishing Activities Unit, Rome
- Maria G. Chiaudani – Research and Development, AstraZeneca spa, Milan
- Gen. bryg. prof. dr hab. Henryk Chmielewski – Wojskowa Akademia Medyczna im. gen. dyw. prof. Bolesława Szareckiego w Łodzi / Uniwersytet Medyczny w Łodzi
- Mgr Beata Chodzicka – Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa
- Inż. Ewa Chrobak – Główna Biblioteka Lekarska im. Stanisława Konopki w Warszawie
- Mgr Piotr Tomasz Cichocki – Uniwersytet Medyczny w Łodzi
- Mgr Jolanta Cieśla – Uniwersytet Jagielloński, Kraków
- Dr Katarzyna Czabanowska – Uniwersytet Jagielloński, Kraków
- Mgr Agnieszka Czarnecka – Warszawski Uniwersytet Medyczny
- Mgr Leszek Czerwiński – EBSCO, Poznań
- Mgr Bogdan Czubak – ABE Marketing, Warszawa
- Mgr Anna Cymbor – Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie
- Tomislav Dalic – ProQuest, Holandia/Warszawa
- Stefan J. Darmoni – Institute of Biomedical Research, University
- Mgr Danuta Dąbrowska-Charytoniuk – Akademia Medyczna/Uniwersytet Medyczny w Białymstoku
- Dr Jan Dąbrowski – Akademia Medyczna / Uniwersytet Medyczny im. Piastów Śląskich we Wrocławiu
- Prof. Valery P. Deikalo – Vitebsk State Medical University
- Mgr Lidia Derfert-Wolf – Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy w Bydgoszczy
- Dr Piotr M. Dobosz – Blackhorse Scientific Publishers, Warszawa
- Mgr Ewa Dobrzyńska-Lankosz – Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica w Krakowie
- Mgr Wojciech Dołkowski – MedTube, Warszawa
- Mgr Katarzyna Dorocińska – Gdański Uniwersytet Medyczny
- Alena Drdulová – National Centre of Nursing and Other Health Professions, Brno
- Lek. Jacek Drogosz – Główna Biblioteka Lekarska im. Stanisława Konopki w Warszawie/ Akademia Wychowania Fizycznego im. Józefa Piłsudskiego w Warszawie
- Nancy Durieux – University of Liegè
- Dr Halina Dusińska – Główna Biblioteka Lekarska im. Stanisława Konopki w Warszawie
- Mgr Wioletta Dyjas – Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach
- Dr Jerzy Marian Dyrda – Śląska Akademia Medyczna/Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach
- Mgr Maciej Dziubecki – ALEPH Polska, Warszawa
- Nicolas Fairon – University of Liegè
- Mgr inż. Błażej Feret – Politechnika Łódzka
- Cristina Ferrari – Istituto Zooprofilattico Sperimentale delle Regioni Lazio e Toscana, Rome
- Bruno Flavia – University of Milan.
- Paulina Fotyga – Uniwersytet Medyczny w Łodzi

- Ina Fourie – University of Pretoria
 Dr Adam Fronczak – Ministerstwo Zdrowia, Warszawa
- Mgr Iwona Fryzowska-Chrobot – Główna Biblioteka Lekarska im. Stanisława Konopki w Warszawie
- Mgr Małgorzata Furgał – Politechnika Poznańska
- Mgr Marcin Gabriel – IPS, Warszawa
- Dr Danuta Galicka-Latała – Uniwersytet Jagielloński, Kraków
- Mgr Anna Garczewska – Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
- Luisa Garrau – Istituto Zooprofilattico Sperimentale della Lombardia e dell'Emilia Romagna „Bruno Umbertini”, Brescia
- John Gilbert – Universiteit Maastricht
- Mgr Jacek Głębocki – Splendor Systemy Informacyjne, Poznań
- Prof. dr hab. Ewa Głowacka – Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
- Mgr Piotr Gołkiewicz – Wydawnictwo Medyczne Elsevier Urban & Partner, Wrocław
- Mgr Małgorzata Gorczewska – Akademia Medyczna/ Gdański Uniwersytet Medyczny
- Mgr Krzysztof Gościński – Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach
- Mgr Teresa Górecka-Kleijns – EBSCO Publishing, Aalsmeer, Holandia
- Prof. dr hab. Mirosław Górny – Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu
- Prof. dr hab. Jan Górski – Akademia Medyczna w Białymstoku
- Prof. dr hab. Paweł Górski – Uniwersytet Medyczny w Łodzi
- Lic. Michał Grabik – Uniwersytet Medyczny w Łodzi
- Mgr Artur Graboś – Elsevier, Wrocław
- Tadeusz Grabowski – Uniwersytet Medyczny w Łodzi
- Patrizia Gradito – Istituto Zooprofilattico Sperimentale delle Regioni Lazio e Toscana, Rome
- Dr Barbara Grała-Kociak – Uniwersytet Medyczny w Łodzi
- Orietta Granata – Istituto Superiore di Sanità. Publishing Activities
- Mgr Hanna Greene – The East European Project Ltd., Londyn
- Mgr Hanna Grodzka – Wojskowy Instytut Medyczny w Warszawie
- Mgr Patrycja Grudzińska – Suvenco, Praha
- Mgr inż. Anna Grygorowicz – Akademia Medyczna/Gdański Uniwersytet Medyczny
- Mgr Ewa Grządzielewska – Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu
- Prof. dr hab. Ludwik Grzebień S J – Wyższa Szkoła Filozoficzno-Pedagogiczna „Ignatianum” w Krakowie
- Mgr Arkadiusz Grzegorski – ABE Marketing, Warszawa
- Agnieszka Gurdek – Uniwersytet Jagielloński, Kraków
- Mgr Roma Hajduk – Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu
- Mgr Aleksandra Hallmann-Mikołajczyk – Akademia Medyczna w Gdańsku
- Mgr Michał Hanasiewicz – Uniwersytet Jagielloński, Kraków
- Dr Katarzyna Hanisz – Uniwersytet Medyczny w Łodzi
- Mgr Maria Haremza – Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu
- Dr Henryk Hollender – Uczelnia Łazarskiego w Warszawie
- Mgr Bolesław Howorka – Akademia Medyczna / Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu
- Alicja Hubalewska-Dydejczak – Uniwersytet Jagielloński w Krakowie
- Irene Hunskaar – Haraldsplass Deaconess University College Library, Bergen
- Mgr Anna Hus – Instytut Medycyny Wsi im. Witolda Chodźki w Lublinie
- Mgr Beata Iwańska – IPS, Warszawa
- Dr Maria Jakubowska – Uniwersytet Medyczny w Łodzi
- Tracy James – Oxford University Press
- Dr Aneta Januszko-Szakiel – Krakowska Akademia im. Andrzeja Frycza-Modrzewskiego
- Dr Katarzyna Jarkiewicz – Akademia Ignatianum w Krakowie
- Dr Bożena Jaskowska – Uniwersytet Rzeszowski

- Mgr Grażyna Jaśkowiak – Uniwersytet Gdański
- Dr hab. Artur Jazdon – Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
- Prof. dr hab. Maria Juda – Uniwersytet Marii Curii-Skłodowskiej w Lublinie
- Mgr Marcin Jung – Podlaskie Centrum Informacji Europejskiej w Białymstoku
- Jakub Kalisz – Uniwersytet Jagielloński w Krakowie
- Lek. Olga Kałużyńska – Uniwersytet Medyczny w Łodzi
- Mgr Danuta Kapinos – Politechnika Świętokrzyska w Kielcach
- Prof. dr hab. Michał Karasek – Uniwersytet Medyczny w Łodzi
- Mgr Anna Kazan – Politechnika Łódzka
- Mgr Jolanta Kaźmierczak – Uniwersytet Medyczny w Łodzi
- Mgr Magdalena Kaźmierczak – Uniwersytet Medyczny w Łodzi
- Mgr Andrzej Kempa – Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Łodzi
- Mgr Piotr Kieraciński – Forum Akademickie, Lublin
- Erik-Jan van Kleef – Thomson Reuters, Londyn
- Mgr Dagmara Klim – Instytut „Centrum Zdrowia Matki Polki” w Łodzi
- Mgr Renata Klimko – Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie
- Prof. dr hab. Józef Kobos – Uniwersytet Medyczny w Łodzi
- Michał Kołodziejcki – Uniwersytet Jagielloński w Krakowie
- Mgr Piotr Kołodziejcki – Uniwersytet Medyczny w Łodzi
- Dr Danuta Konieczna – Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie
- Prof. dr hab. Jadwiga Konieczna – Uniwersytet Łódzki
- Dr Maria Kordas – Akademia Medyczna im. Piastów Śląskich we Wrocławiu
- Prof. dr hab. Radziśław Kordek – Uniwersytet Medyczny w Łodzi
- Mgr Ireneusz Korfel – Uniwersytet Jagielloński, Kraków
- Mgr Michał Korolko – Centrum Sztuki Współczesnej w Toruniu
- Ulrich Korwitz – German Library of Medicine, Köln
- Mgr Joanna Kosicka – Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu
- Prof. Alexander N. Kosinets – Vitebsk State Medical University
- Mgr Kamila Kościańska – Akademia Medyczna im. Piastów Śląskich we Wrocławiu
- Mgr Anna Kot – Warszawski Uniwersytet Medyczny
- Mgr Magdalena Kotlarek-Naskręt – Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu
- Mgr Marzena Kowalska – Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu/ Urząd Statystyczny w Bydgoszczy
- Mgr Anna Koza – Uniwersytet Medyczny w Łodzi
- Mgr inż. Witold Kozakiewicz – Uniwersytet Medyczny w Łodzi
- Mgr Piotr Krajewski – Gdański Uniwersytet Medyczny
- Mgr Małgorzata Krasowska – Thomson Reuters, Warszawa
- Mgr Elżbieta Kraszewska – Akademia Medyczna/ Gdański Uniwersytet Medyczny
- Dr Meile Kretavičienė – Kaunas University of Medicine
- Mgr inż. Sebastian Krzepakowski – Politechnika Łódzka
- Prof. dr hab. Józef Krzysiek – Uniwersytet Jagielloński, Kraków
- Mgr Teresa Krzyżaniak – Collegium Medicum im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy. Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
- Mgr Monika Kubiak – Collegium Medicum im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy. Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
- Mgr Maria Kuczkowska – Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu
- Regina Kufner-Lein – Universitätsbibliothek, Bergen
- Mgr Joanna Kukawska – Akme Archiwe, Warszawa
- Mgr Agnieszka Kupis – Uniwersytet Medyczny w Łodzi

- Mgr Wiesława Kurc – Główna Biblioteka Lekarska im. Stanisława Konopki w Warszawie
- Mgr Teresa Kurdziel – Akademia Medyczna w Gdańsku
- Prof. dr hab. Stanisława Kurek-Kokocińska – Uniwersytet Łódzki
- Prof. dr hab. Dariusz Kuźmina – Uniwersytet Warszawski
- Dr Magdalena Kwiatkowska – Uniwersytet Łódzki
- Mgr Barbara Lampka-Jaworska – Instytut „Pomnik Centrum Zdrowia Dziecka” w Warszawie
- Katri Larmo – National Library of Health Sciences – Terkko, Helsinki
- Jolanta Lasocka – Główna Biblioteka Lekarska im. Stanisława Konopki w Warszawie
- Barbara Latała – Uniwersytet Jagielloński, Krakowie
- Mgr Piotr Latawiec – Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie
- Dr Eva Lesenková – Institute for Postgraduate Medical Education in Prague
- Mgr Renata Leszczyńska – Uniwersytet Medyczny w Łodzi
- Prof. dr hab. Andrzej Lewiński – Uniwersytet Medyczny w Łodzi
- Iga Lipińska – Uniwersytet Jagielloński, Krakowie
- Mgr Edward Lowczowski – Uniwersytet Medyczny w Łodzi
- Mgr Justyna Maczuga – Instytut Medycyny Pracy im. prof. Jerzego Nofera w Łodzi
- Julita Madzio – Oxford University Press
- Lenka Maixnerová – National Medical Library, Prague
- Mgr Grzegorz Majerowicz – IPS, Warszawa
- Mgr Anna Majewska-Piątkowska – Śląska Akademia Medyczna w Katowicach
- Prof. dr hab. Wiesław Makarewicz – Gdański Uniwersytet Medyczny
- Mgr Marzena Malajka – Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach
- Mgr Jerzy Malecki – Główna Biblioteka Lekarska im. Stanisława Konopki w Warszawie
- Mgr Alicja Malinowska – Uniwersytet Medyczny w Łodzi
- Mgr Kamila Mamorska – Akademia Medyczna w Gdańsku/ Gdański Uniwersytet Medyczny
- Mgr Małgorzata Marcjan – Uniwersytet Jagielloński, Kraków
- Mgr inż. Leszek Masadyński – Sokrates, Poznań
- Dr Marek Matusiak – Wojskowa Akademia Medyczna im. gen. dyw. prof. Bolesława Szareckiego w Łodzi
- Ann Mc Kibbon – Clinical Epidemiology and Biostatistics, Hamilton
- Mgr Anna Mielczarek – Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach
- Prof. dr hab. Krzysztof Migoń – Uniwersytet Wrocławski
- Mgr Lidia Mikołajuk – Uniwersytet Łódzki
- Mgr Barbara Mikulska – Uniwersytet Medyczny w Łodzi
- Dr Tomasz Milewicz – Uniwersytet Jagielloński, Kraków
- Giovanna F. Miranda – Research Centre Sanofi Midy, Milan
- Mgr Lucyna Modrzejewska – Akademia Medyczna im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy
- Mgr Mirosława Modrzewska – Akademia Medyczna w Gdańsku
- Mgr Dorota Mor – ABE Marketing / Ovid Technologies/ Wolters Kluwer, Warszawa
- Sandra Mrozińska – Uniwersytet Jagielloński, Kraków
- Dr Krzysztof Murawski – ProQuest, Warszawa
- Mgr Mirosława Müldner-Kurpeta – Akademia Medyczna w Warszawie
- Mgr Lilianna Nalewajska – Uniwersytet Warszawski
- Dr Stuart J. Nelson – National Library of Medicine, Bethesda, Maryland, USA
- Dr Barbara Niedźwiedzka – Uniwersytet Jagielloński, Kraków
- Dr Krzysztof Nierzwicki – Collegium Medicum. Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Bydgoszczy
- Mgr Katarzyna Nieszporska – Instytut Medycyny Doświadczalnej i Klinicznej Polskiej Akademii Nauk w Warszawie
- Dr Krzysztof Noga – Śląska Akademia Medyczna/ Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach

- Lena Nordheim – Bergen University College
 Monica Nortvedt – Bergen University College
 Prof. dr hab. Przemysław Nowacki – Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie
 Mgr Ewa Nowak – Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach
 Mgr Ewa Nowak – Uniwersytet Jagielloński, Kraków
 Mgr Izabela Nowakowska – Uniwersytet Medyczny w Łodzi
 Mgr Marek Nowakowski – ABE Marketing, Warszawa
 Mgr Krystyna Nyga – Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu
 Mgr inż. Ewa Olbromska – Pomorska Akademia Medyczna w Szczecinie
 Mgr Małgorzata Omilian-Mucharska – Gdański Uniwersytet Medyczny
 Tuulevi Ovaska – Kuopio University Library & Kuopio University Hospital
 Mgr Renata Pabisiak – Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie
 Dorota Pach – Uniwersytet Jagielloński, Kraków
 Prof. dr hab. Dariusz Pawelec – Centrum Informacji Naukowej i Biblioteka Akademicka w Katowicach
 Anna Pełka – Uniwersytet Jagielloński, Kraków
 Bp dr Ireneusz Pękałski – Archidiecezja Łódzka
 Prof. dr hab. Maria Piótyczak-Majerowicz – Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie
 Jolanta Piechota – Uniwersytet Medyczny w Łodzi
 Mgr Tomasz Piestrzyński – Uniwersytet Łódzki
 Mgr inż. Grzegorz Pietruszewski – Splendor Systemy Informacyjne, Poznań
 Dr Edward Pigoń – Główna Biblioteka Lekarska im. Stanisława Konopki w Warszawie
 Mgr Aniela Piotrowicz – Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu
 Mgr Jadwiga Piotrowska – Akademia Medyczna w Łodzi
 Michalina Piotrowska – Uniwersytet Jagielloński, Kraków
 Dr Elżbieta Magdalena Plewińska – Uniwersytet Medyczny w Łodzi
 Elisabetta Poltronieri – Istituto Superiore di Sanità, Publishing Activities Unit, Rome
 Mgr Eugenia Popławska – Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach
 Dr Octavia-Luciana Porumbeanu – University of Medicine and Pharmacy, Bucharesti
 Mgr Maria Posadzy – Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu
 Edoardo Pozzi – Research and Development, AstraZeneca spa, Milan
 Mgr Anna Prończuk – Instytut Reumatologii w Warszawie
 Mgr Anna Przydańska – Jacek Lewision-Publishers' Representative – Central / Eastern Europe w Warszawie
 Dr inż. Jolanta Przyłuska – Instytut Medycyny Pracy im. prof. Jerzego Nofera w Łodzi
 Magdalena Pułka – Uniwersytet Jagielloński, Krakowie
 Mgr Urszula Puskiewicz – Akademia Medyczna w Białymstoku
 Dr Alfred Puzio – Śląska Akademia Medyczna w Katowicach
 Mgr Anna Radomska – Instytut Medycyny Pracy im. prof. Jerzego Nofera w Łodzi
 Katarzyna Rodzaj – Uniwersytet Jagielloński, Kraków
 Mgr inż. Edyta Rogowska – Pomorska Akademia Medyczna w Szczecinie
 Mgr Regina Rohleder – Politechnika Wrocławska
 Mgr Dorota Rożek – Wydawnictwo Lekarskie PZWL w Warszawie
 Dr Marcin Różalski – Uniwersytet Medyczny w Łodzi
 Mgr Przemysław Rudowski – Wydawnictwo Lekarskie PZWL w Warszawie
 Mgr Renata Rybarczyk – Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu
 Mgr Elżbieta Ryś – Uniwersytet Jagielloński, Kraków
 Dr Magdalena Rzadkowska – Uniwersytet Łódzki
 Dr Tomasz Sacha – Uniwersytet Jagielloński, Kraków
 Mgr Urszula Sasimowicz – ABE / IPS, Warszawa

- Wouter Schallier – Leuven University
 Mgr Justyna Seiffert – Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach
 Mgr Renata Seweryniak – Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego w Warszawie
 Dr Bartłomiej Siek – Gdański Uniwersytet Medyczny/ Akademia Marynarki Wojennej w Gdyni
 Mgr Małgorzata Sieradzka-Fleituch – Uniwersytet Jagielloński, Kraków
 Prof. dr hab. Tadeusz Sikora – Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie
 Prof. dr hab. Anna Sitarska – Uniwersytet Jagielloński, Kraków
 Mgr Aleksandra Siuciak – Muzeum Zamkowe w Malborku
 Mgr Barbara Skalska – Uniwersytet Medyczny w Łodzi
 Mgr Elżbieta Skubała – Politechnika Łódzka
 Hege Slatsjoe – Norwegian Directorate of Health; Oslo
 Mgr Małgorzata Slesar – Collegium Medicum im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy. Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
 Mgr Renata Sławińska – Akademia Medyczna /Uniwersytet Medyczny im. Piastów Śląskich we Wrocławiu
 Mgr Magdalena Słocińska – Wyższa Szkoła Umiejętności Społecznych w Poznaniu
 Mgr Lucyna Smyk – Akademia Medyczna w Lublinie
 Mgr Piotr Sobolewski – Podlaskie Centrum Informacji Europejskiej w Białymstoku
 Mgr Iwona Sójkowska – Politechnika Łódzka
 Magdalena Spałkowska – Uniwersytet Jagielloński, Kraków
 Séverine Spronck – University of Liège
 Mgr inż. Lucjan Stalmach – Uniwersytet Jagielloński, Kraków
 Mgr Marcin Stasiak – Uniwersytet Jagielloński, Kraków
 Dr Radosława Staszak-Kowalska – Bydgoska Izba Lekarska
 Mgr Iwona Stebner – Akademia Medyczna im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu
 Anna Stenhammer – Buskerud University College, Drammen
 Mgr Jolanta Stępniaak – Politechnika Warszawska
 Dr Ewa Stochmal – Uniwersytet Jagielloński, Kraków
 Mgr Marta Stokaluk – Uniwersytet Jagielloński, Kraków
 Mgr Anna Strumiłło – Uniwersytet Medyczny w Łodzi
 Małgorzata Strzelczyk – Uniwersytet Medyczny w Łodzi
 Alicja Strzelecka – Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu
 Dr Kinga Studzińska-Pasieka – Uniwersytet Medyczny w Łodzi
 Dr hab. Jan Styczyński – Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
 Dr Monika Sulejewicz-Nowicka – Uniwersytet Łódzki
 Prof. dr hab. Jerzy Supady – Uniwersytet Medyczny w Łodzi
 Lic. Izabela Szczecińska – Uniwersytet Medyczny w Łodzi
 Mgr Monika Szczerba – Uniwersytet Jagielloński, Kraków
 Mgr Władysław Szczęch – Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie
 Mgr Ewa Szczędzina – Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach
 Dr Anna Szczęsna – Uniwersytet Medyczny w Łodzi
 Mgr inż. Piotr Szepliński – Politechnika Łódzka
 Doc. dr Zdzisław Piotr Szkutnik – Wyższa Szkoła Umiejętności Społecznych w Poznaniu
 Mgr Dagmara Szmajsjer – Warszawski Uniwersytet Medyczny
 Prof. dr hab. Małgorzata Szniłowska – Akademia Medyczna w Gdańsku
 Inż. Ireneusz Szreder – Collegium Medicum im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy. Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
 Mgr Krzysztof Szymański – Thomson Reuters, Warszawa
 Dr Tatiana Szymczak – Uniwersytet Medyczny im. Piastów Śląskich we Wrocławiu
 Mgr Teresa Szymorowska – Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Toruniu
 Mgr Dawid Śleziak – Akademia Medyczna im. Piastów Śląskich we Wrocławiu

- Dr Anastazja Śniechowska-Karpińska – Akademia Medyczna/Uniwersytet Medyczny w Lublinie
- Mgr Marzena Świerczyńska – Akademia Medyczna im. Piastów Śląskich we Wrocławiu
- Mgr Grzegorz Marek Święćkowski – Instytut Matki i Dziecka w Warszawie
- Mgr Małgorzata Świtalska-Bury – Fundacja na rzecz Nauki Polskiej w Warszawie
- Prof. dr hab. Hanna Tadeusiewicz – Uniwersytet Łódzki
- Prof. dr hab. Małgorzata Tafil-Klawe – Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu. Collegium Medicum im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy
- Prof. Valery A. Taller – Vitebsk State Medical University
- Mgr Paweł Tarkowski – Warszawski Uniwersytet Medyczny
- Mgr Marzena Taterczyńska – Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie
- Sandgren Terhi – National Library of Health Sciences – Terkko, Helsinki
- Mgr Liliana Toczyska – EBSCO, Warszawa
- Bogusława Trojan – University Health Network, Toronto
- Mgr Teresa Trzcianowska-Grzywacz – Akademia Medyczna / Uniwersytet Medyczny im. Piastów Śląskich we Wrocławiu
- Mgr Agnieszka Tupikowska – Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie
- Mgr Wiesława Tyłman – Narodowa Biblioteka Stanów Zjednoczonych, Bethesda, USA
- Mgr Anna Uryga – Uniwersytet Jagielloński, Kraków
- Mgr Irmina Utrata – Akademia Medyczna / Warszawski Uniwersytet Medyczny
- Sandrine Vandenput – University of Liège
- Luisa Vercellesi – University of Milan
- Mgr Oliwia Wajsen – Akademia Medyczna im. Piastów Śląskich we Wrocławiu
- Prof. dr hab. Marian Walczak – Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
- Dr inż. Małgorzata Walczak-Wójciak – Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie
- Mgr Anna Wałek – Politechnika Wrocławska/Uniwersytet Wrocławski
- Mgr Halina Wanatowska – Akademia Medyczna im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy
- Łukasz Warchoł – Uniwersytet Jagielloński, Kraków
- Barbara Wasyl – Uniwersytet Jagielloński, Kraków
- Prof. dr hab. Cezary Watała – Uniwersytet Medyczny w Łodzi
- Mgr Dorota Wawrzyniak – Uniwersytet Medyczny w Łodzi
- Mgr Ewa Wieczorek – Uniwersytet Medyczny w Łodzi
- Mgr Halina Wilczyńska – Instytut Kardiologii im. Kard. Stefana Wyszyńskiego w Warszawie
- Mgr Grzegorz Wiśniewski – Warszawski Uniwersytet Medyczny
- Mgr Jadwiga Witek – Centrum Informacji Naukowej i Biblioteka Akademicka w Katowicach
- Mgr Anna Wiśniewska – Uniwersytet Medyczny w Łodzi
- Mgr Krzysztof Włodarczyk – Warszawski Uniwersytet Medyczny
- Mgr Ewa Włostowska – Główna Biblioteka Lekarska im. Stanisława Konopki w Warszawie
- Mgr Aleksandra Wołoszczuk – Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa
- Dr Aileen Wood – Chartered Institute of Library and Information Professional, UK
- Mgr Natalia Wysmyk – Gdański Uniwersytet Medyczny
- Dr Tadeusz Zaleski – Uniwersytet Gdański
- Urszula Zauder – Uniwersytet Medyczny w Łodzi
- Mgr Urszula Zdeb – Uniwersytet Jagielloński, Kraków
- Prof. dr hab. Marek Ziętek – Akademia Medyczna im. Piastów Śląskich we Wrocławiu
- Dr inż. Antoni Zwiefka – Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego we Wrocławiu
- Prof. dr hab. Elżbieta Barbara Zybert – Uniwersytet Warszawski
- Mgr Ewa Zygałło-Kozaczuk – Centrum Informacji o Leku we Wrocławiu, Uniwersytet Medyczny im. Piastów Śląskich we Wrocławiu
- Prof. dr hab. Zbigniew Żmigrodzki – Uniwersytet Śląski w Katowicach
- Dr Ryszard Żmuda – Uniwersytet Medyczny w Łodzi
- Konrad Żurek – Uniwersytet Medyczny w Łodzi

II. Nazwy geograficzne – Autorzy – Instytucje

Aalsmeer

Suzanne BAKKER – CCL; mgr Teresa GÓREC-KA-KLEIJS, Aalsmeer – EBSCO Publishing

Bethesda, Maryland, USA

Stuart J. NELSON – NLM

Bergen

Irene HUNSKÅR – HDU; Regina KUFNER-LEIN – Universitetsbiblioteket; Lena NORDHEIM – BUC; Monica NORTVEDT – BUC

Białystok

Mgr Halina BRZEZIŃSKA-STEC – UwB; mgr Danuta DĄBROWSKA-CHARYTONIUK –AM/UM; prof. dr hab. Jan GÓRSKI – UM; mgr Marcin JUNG - PCIE ; mgr Urszula PUSZKIEWICZ –AM; mgr Piotr SOBOLEWSKI, Białystok – PCIE

Brescia

Luisa GARRAU – IZS

Brno

Alena DRDULOVÁ – NCNOHP

Bucharesti

Dr Gheorghe BULUȚĂ – UMP; dr Octavia-Luciana PORUMBEANU – UMP

Bydgoszcz

Mgr Małgorzata BIAŁOBŁOCKA – CM UMK; mgr Maria BUTRYM – CM UMK; mgr Lidia DERFERT – WOLF – UT-P; mgr Teresa KRZYŻANIAK – CM UMK; mgr Monika KUBIAK – CM UMK; mgr Lucyna MODRZEJEWSKA –AM; dr Krzysztof NIERZWICKI; mgr Lucyna SLESAR – CM UMK; dr Radosława STASZAK-KOWALSKA – BIL; inż. Ireneusz SZREDER – CM UMK; prof. dr hab. Małgorzata TAFIL-KLAWE – CM UMK; mgr Halina WANATOWSKA – AM

Drammen

Anna STENHAMMER – BUC

Gdańsk

Mgr Katarzyna DOROCIŃSKA – GUMed; mgr Małgorzata GORCZEWSKA – GUMed; mgr inż. Anna GRYGOROWICZ – GUMed; mgr Aleksandra HALLMANN-MIKOŁAJCZYK – AM; mgr Grażyna JAŚKOWIAK – GUMed; mgr Piotr

KRAJEWSKI – GUMed; Elżbieta KRASZEWSKA – GUMed; mgr Teresa KURDZIEL – AM; prof. dr hab. Wiesław MAKAREWICZ – GUMed; mgr Kamila MAMORSKA – GUMed; mgr Mirosława MODRZEWSKA – AM; mgr Małgorzata OMILIAN-MUCHARSKA – GUMed; dr Bartłomiej SIEK – GUMed; prof. dr hab. Małgorzata SZNITOWSKA – AM; mgr Natalia WYSMYK – GUM; dr Tadeusz ZALESKI – GUMed

Groningen (Nederlands)

Guus Van den BREKEL – CML, UMC

Hamilton

Ann Mc KIBBON – CEB

Helsinki

Katri LARMO – NLHS – Terkko ; Sandgren TERHI – NLHS – Terkko

Katowice

Mgr Katarzyna BOJKO – SUM ; mgr Wioletta DYJAS – SUM; dr Jerzy Marian DYRDA – SUM; mgr Danuta GBURSKA – SUM; mgr Krzysztof GOŚCINIAK – SUM; mgr Anna MAJEWSKA-PIĄTKOWSKA – SUM; mgr Marzena MALAJKA – SUM; dr Krzysztof NOGA – SUM; mgr Ewa NOWAK – SUM; prof. dr hab. Dariusz PAWELEC – CINI BA; mgr Eugenia POPLAWSKA – SUM; dr Alfred PUZIO – SAM ; mgr Justyna SEIFFERT –SUM; mgr Ewa SZCZĘDZINA – SUM; mgr Jadwiga WITEK – CIN BA; prof. dr hab. Zbigniew ŻMIGRODZKI – US

Kaunas

Dr Meile KRETAVIČIENĖ, Kaunas – UM

Kielce

Mgr Danuta KAPINOS, Kielce – PSW

Köln

Ulrich KORWITZ, Köln – GLM

Kraków

Mgr Beata BATOR – UJ; Joanna BOLSEGA – STNWL CMUJ; mgr Jolanta CIEŚLA, Kraków – UJ; dr Katarzyna CZABANOWSKA – UJ; Ewa DOBRZYŃSKA-LANKOSZ – AGH; dr Danuta GALICKA-LATAŁA – UJ; prof. dr hab. Ludwik GRZEBIEŃ – WSF-P, „Ignatianum”; Agnieszka

GURDEK – UJ; mgr Michał HANASIEWICZ – UJ; Alicja HUBALEWSKA – DYDEJCZAK – UJ; dr Aneta JANUSZKO-SZAKIEL – KA; dr Katarzyna JARKIEWICZ – AI; Jakub KALISZ, Kraków – UJ; Michał KOŁODZIEJSKI – UJ; mgr Ireneusz KORFEL – UJ; prof. dr hab. Józef KRZYSIEK – UJ; Barbara LATAŁA – UJ; Iga LIPIŃSKA – UJ; mgr Małgorzata MARCJAN – UJ; dr Tomasz MILEWICZ – UJ; Sandra MROZIŃSKA – UJ; dr Barbara NIEDŹWIEDZKA – UJ; mgr Ewa NOWAK – UJ; Dorota PACH – UJ; Anna PEŁKA – UJ; prof. dr hab. Maria PIDŁYPCZAK-MAJEROWICZ – UP; Michalina PIOTROWSKA – UJ; Magdalena PUŁKA – UJ; Katarzyna RODZAJ – UJ; mgr Elżbieta RYŚ – UJ; dr Tomasz SACHA – UJ; mgr Małgorzata SIERADZKA-FLEITUCH – UJ; prof. dr hab. Tadeusz SIKORA – UE; prof. dr hab. Anna SITARSKA – UJ; Magdalena SPAŁKOWSKA – UJ; mgr inż. Lucjan STALMACH – UJ; mgr Marcin STASIAK – UJ; dr Ewa STOCHMAL – UJ; mgr Marta STOKALUK – UJ; mgr Monika SZCZERBA – UJ; mgr Władysław SZCZĘCH – UP JP11; mgr Anna URYGA – UJ; Łukasz WARCHOŁ – UJ; Barbara WASYL – UJ; mgr Urszula ZDEB – UJ

Kopio

Tuulevi OVASKA – KUH

Liege

Christine BROUWIR – LSLU; Nancy DURIÉUX – LSL U; Nicolas FAIRON – LSL, U; Séverine SPRONCK – LSLU; Sandrine VANDENPUT – LSLU

Londyn

Mgr Hanna GREENE – EEP; Erik-Jan van KLEEF – TR

Lublin

Mgr Renata BIRSKA – AM/UM; mgr Ewa BUSSE-TURCZYŃSKA – AM/UM; mgr Anna HUS – IMW; prof. dr hab. Maria JUDA – UMCS ; mgr Piotr KIERACIŃSKI – FA ; mgr Lucyna SMYK – AM; dr Anastazja ŚMIECHOWSKA-KARPIŃSKA – UM

Łódź

Mirosława ANDRZEJCZYK – UM; prof. dr hab. Jacek BARTKOWIAK – UM; prof. dr hab. Jan BERNER – UM; mgr Krystyna BREKER – WAM/UM; mgr Bogumiła BRUC – UM; gen. bryg. prof.

dr hab. Henryk CHMIELEWSKI – WAM/UM; mgr Piotr Tomasz CICHOCKI – UM; mgr inż. Błażej FERET – PŁ; Paulina FOTYGA – UM; prof. dr hab. Paweł GÓRSKI – UM; Michał GRABIK – UM; Tadeusz GRABOWSKI – UM; dr Barbara GRALA-KOCIAK – UM; mgr Małgorzata GRUSZKA - D i I „Oprawa”; dr Katarzyna HANISZ – UM; dr Maria JAKUBOWSKA - UM; lek. Olga KAŁUŻYŃSKA – UM ; prof. dr hab. Michał KARASEK – UM ; mgr Anna KAZAN – PŁ ; mgr Jolanta KAŹMIERCZAK – UM; mgr Magdalena KAŹMIERCZAK – UM ; mgr Andrzej KEMPA - WMBP ; mgr Dagmara KLIM – ICZMP ; prof. dr hab. Józef KOBOS – UM ; mgr Piotr KOŁODZIEJSKI – UM; prof. dr hab. Jadwiga KONIECZNA – UŁ; prof. dr hab. Radosław KORDEK – UM; mgr Anna KOZA – UM; mgr inż. Witold KOZAKIEWICZ – UM; mgr inż. Sebastian KRZEPKOWSKI – PŁ; mgr Agnieszka KUPIS – UM ; prof. dr hab. Stanisława KUREK - KOKOCIŃSKA – UŁ; dr Magdalena KWIATKOWSKA – UŁ ; mgr Renata LESZCZYŃSKA – UM ; prof. dr hab. Andrzej LEWIŃSKI – UM; mgr Edward LOWCZOWSKI – UM; mgr Justyna MACZUGA – IMP; mgr Alicja MALINOWSKA – UM ; dr Marek MATUSIAK – WAM ; mgr Lidia MIKOŁAJUK – UŁ ; mgr Barbara MIKULSKA – UM; mgr Izabela NOWAKOWSKA – UM; bp dr Ireneusz PEKALSKI – AŁ ; Jolanta PIECHOTA – UM ; mgr Tomasz PIESTRZYŃSKI – UŁ ; mgr Jadwiga PIOTROWSKA – AM/UM; dr Elżbieta Magdalena PLEWIŃSKA – UM; dr inż. Jolanta PRZYŁUSKA – IMP ; mgr Anna RADOMSKA – IMP ; dr Marcin RÓŻAŁSKI – UM; dr Magdalena RZADKOWOLSKA – UŁ; mgr Barbara SKALSKA – UM; mgr Elżbieta SKUBAŁA – PŁ; mgr Iwona SÓJKOWSKA – PŁ; mgr Anna STRUMIŁŁO – UM ; Małgorzata STRZELCZYK – UM ; dr Kinga STUDZIŃSKA-PASIEKA – UM ; dr Monika SULEJEWICZ-NOWICKA – UŁ ; prof. dr hab. Jerzy SUPADY – UM; lic. Izabela SZCZECIŃSKA – UM ; dr Anna SZCZĘSNA – UM; mgr inż. Piotr SZEFLIŃSKI – PŁ; prof. dr hab. Hanna TADEUSIEWICZ – UŁ; prof. dr hab. Cezary WATAŁA – UM; mgr Dorota WAWRZYŃIAK – UM; mgr Ewa WIECZOREK – UM; mgr Anna WIŚNIEWSKA – UM; Urszula ZAUDER – UM; dr Ryszard ŻMUDA – UM; Konrad ŻUREK – UM

Maastricht

John GILBERT – MU

Milan

Maria G. CHIAUDANI, Milan – RD, AstraZeneca spa; Bruno FLAVIA, Milan – CSDC; Giovanna F. MIRANDA, Milan – Research Centre Sanofi Midy, sanofi-aventis spa; Edoardo POZZI, Milan – Research and Development, AstraZeneca spa.; Luisa VERCELLESI, Milan – CSDCV

Olsztyn

Dr Scholastyka BARAN, UW-M; mgr Katarzyna BIKOWSKA, UW-M; dr Danuta KONIECZNA, UW-M; dr inż Małgorzata WALCZAK-WÓJCIAK, UW-M

Oslo

Hege SLATSJOE, Oslo – Norwegian Directorate of Health

Oxford

Tracy JAMES, – OUP; Julita MADZIO – OUP

Poznań

Mgr Olga BADZIĄGOWSKA – UM; mgr Leszek CZERWIŃSKI – EBSCO; mgr Małgorzata FURGAŁ – PP; mgr Jacek G ŁĘBOCKI – Splendor; prof. dr hab. Mirosław GÓRNY – UM; mgr Ewa GRZĄDZIELEWSKA –UM; mgr Roma HAJDUK – UM; mgr Maria HAREMZA –UM; mgr Bolesław HOWORKA – UM; dr hab. Artur JAZDON –UAM; mgr Joanna KOSICKA – UM; mgr Magdalena KOTLAREK-NASKRĘT – UM; mgr Maria KUCZKOWSKA –UM; mgr inż. Leszek M A SADYŃSKI – Sokrates; mgr Krystyna NYGA, Poznań –UM; mgr inż. Grzegorz PIETRUSZEWSKI – Splendor; mgr Aniela PIOTROWICZ – UM; mgr Maria POSADZY – UM; mgr Renata RYBARCZYK – UM; mgr Magdalena SŁOCIŃSKA –WSUS; mgr Iwona STEBNER – AM; Alicja STRZELECKA – UM; doc. dr Zdzisław Piotr SZKUTNIK – WSUS; prof. dr hab. Marian WALCZAK – UAM

Praha

Dr Pavol BATALIK - Suveco; dr Helena BOUZKOVÁ –NML; mgr Patrycja GRUDZIŃSKA - Suveco; dr Eva LESEŃKOVÁ – IPME; Lenka MAIXNEROVÁ – NML

Pretoria

Ina FOURIE, Pretoria – UP

Rome

Alessandra CARATTOLI – ISS; Paola De CASTRO – ISS; Cristina FERRARI – IZS; Patrizia GRADITO – IZS; Elisabetta POLTRONIERI – ISS

Rzeszów

Dr Bożena JASKOWSKA – URZ

Sheffield

Andrew BOTH – SU

Siedlce

Mgr Anna MIELCZAREK – UP-H

Szczecin

Mgr Dagmara BUDEK –PAM/PUM; mgr Anna CYMBOR – PUM; mgr Renata KLIMKO – PUM; prof. dr hab. Przemysław NOWACKI – PUM; mgr inż. Ewa OLBROMSKA – PAM; mgr Renata PABISIAK – PUM; mgr inż. Edyta ROGOWSKA – PAM/PUM; mgr Marzena TATERCZYŃSKA – PUM; mgr Agnieszka TUPIKOWSKA – PAM/PUM

Toronto

Bogusława TROJAN, Toronto – UHN

Toruń

Mgr Bożena BEDNAREK-MICHALSKA – UMK; mgr Anna GARCZEWSKA – UMK; prof. dr hab. Ewa GŁOWACKA – UMK; mgr Michał KOROLKO – CSW; mgr Marzena KOWALSKA – UMK; dr hab. Jan STYCZYŃSKI, Toruń – UMK; mgr Teresa SZYMOROWSKA – WBP;

Vitebsk

Prof. Valery P. DEIKALO – VSMU; prof. Alexander N. KOSINETS, – Vitebsk State Medical University; prof. Valery A. TALLER - State Medical University

Warszawa

Mgr Anna ABRAMOWSKA – IPS/ EBSCO; mgr Anna AJDUKIEWICZ–TARKOWSKA – WUM; mgr Piotr ANTCZAK – ABE Marketing; mgr Danuta AUGUSTYNOWICZ – WIM; prof. dr hab. Maciej BANACH – MNiSW; mgr Jerzy BEDNARSKI – MedTube; mgr Agnieszka BO-

IMSKA – WUM; dr Włodzimierz BORKOWSKI – CMKP; mgr Jadwiga BRANDYS – CMKP; mgr Barbara BUGALSKA – IMDiK PAN; mgr Maria BURCHARD – UW; mgr Edyta BURCZYK – ABE Marketing; mgr Beata CHODZICKA – WLPZWL: inż. Ewa CHROBAK – GBL; mgr Agnieszka CZRNECKA – WUM; mgr Bogdan CZUBAK – ABE Marketing; Tomisław DALIC – ProQuest; dr Piotr M. DOBOSZ – BSP; mgr Wojciech DOŁKOWSKI – MedTube; lek. Jacek DROGOSZ – GBL; dr Halina DUSIŃSKA – GBL; mgr Maciej DZIUBECKI – ALEPH Polska; dr Adam FRONCZAK – MZ; mgr Iwona FRYZOWSKA-CHROBOT, – GBL; mgr Marcin GABRIEL – IPS; mgr Arkadiusz GRZEGORSKI – ABE Marketing; dr Henryk HOLLENDER – UŁaz; mgr Beata IWAŃSKA, – IPS; mgr Anna KOT – WUM; mgr Małgorzata KRASOWSKA – TR; mgr Joanna KUKAWSKA – AA; mgr Wiesława KURC – GBL; prof. dr hab. Dariusz KUŹMINA – UW; mgr Barbara LAMPKA – JAWORSKA – ICZD; Jolanta LASOCKA – GBL; mgr Piotr LATAWIEC – UKSW; Grzegorz MAJEROWICZ – IPS; mgr Jerzy MALECKI – GBL; mgr Dorota MOR – Ovid Technologies/ Wolters Kluwer; dr Krzysztof MURAWSKI – ProQuest; mgr Mirosława MÜLDNER-KURPETA – AM; mgr Lilianna NALEWAJSKA – UW; mgr Katarzyna NIE-SZPORSKA – IMDiK PAN; mgr Marek NOWAKOWSKI – ABE Marketing; dr Edward PIGOŃ – GBL; mgr Anna PROŃCZUK – IR; mgr Anna PRZYDAŃSKA – JILPR; mgr Dorota ROŻEK –

WL PZWL; mgr Przemysław RUDOWSKI – WL PZWL; mgr Urszula SASIMOWICZ – ABE/IPS; mgr Renata SEWERYNIAK – CMKP; mgr Jolanta STĘPNIAK – PW; mgr Dagmara SZMAJSER – WUM; mgr Krzysztof SZYMAŃSKI – TR; mgr Grzegorz Marek ŚWIĘCKOWSKI – ImiD; mgr Małgorzata ŚWITALSKA-BURY – FNP; mgr Paweł TARKOWSKI – WUM; mgr Liliana TOCZYSKA – EBSCO; mgr Irmiona UTRATA – WUM; mgr Halina WILCZYŃSKA – IKKSW; mgr Grzegorz WIŚNIEWSKI – WUM; mgr Krzysztof WŁODARCZYK – WUM; mgr Ewa WŁOSTOWSKA – GBL; mgr Aleksandra WOŁOSZCZUK – PWN; prof. dr hab. Elżbieta Barbara ZYBERT – UW

Wrocław

Mgr Anna BUDZIŃSKA – AM/UM; dr Jan DĄBROWSKI – AM/UM; mgr Piotr GOŁKIEWICZ – WM Elsevier Urban & Partner; mgr Artur GRABOŚ – Elsevier; dr Maria KORDAS – AM; mgr Kamila KOŚCIAŃSKA – AM; prof. Krzysztof MIGOŃ – UW; mgr Regina ROHLEDER – PWr; mgr Renata SŁAWIŃSKA – AM/UM; mgr Dawid ŚLEZIAK – AM; mgr Marzena ŚWIERCZYNA – AM; mgr Teresa TRZCIANOWSKA-GRZYWACZ – AM/UM; mgr Oliwia WAJSEN – AM; mgr Anna WĄLEK – PWr/UWr; prof. dr hab. Marek ZIĘTEK – AM; dr inż. Antoni ZWIEFKA – UMWD; mgr Ewa ZYGADŁO-KOZACZUK – CIL/UM.

Dr Ryszard Żmuda
Łódź – UM

CZASOPISMO
FORUM BIBLIOTEK MEDYCZNYCH
– MEDICAL LIBRARY FORUM –
(2008-2012)

Z inicjatywy dyrektorów bibliotek uczelni medycznych od 2008 roku wychodzi w Łodzi czasopismo naukowe o zasięgu ogólnopolskim pt.: *Forum Bibliotek Medycznych – Medical Library Forum*, które jest punktowane przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego¹.

Dzięki ogromnej pracy społecznej i życzliwości wielu osób periodyk obchodził w 2012 roku Jubileusz 5-lecia istnienia. Z tej okazji opracowano „Bibliografię” jego zawartości i Informacje o Autorach z pięciu roczników półrocznika².

Forum Bibliotek Medycznych (ISSN 1899-5829), jest drukowane w nakładzie 300 egzemplarzy przez Firmę „Drukarnia i Introligatornia Oprawa” w Łodzi i udostępniane online z platformy Łódzkiej Regionalnej Biblioteki Cyfrowej Cybra (<http://cybra.lodz.pl/dlibra>) oraz ze strony internetowej Biblioteki Uniwersytetu Medycznego w Łodzi (<http://bg.umed.lodz.pl>). W 10 numerach, formatu 24 cm, wydrukowano łącznie ok. 6 304 stron, w tym z wieloma ilustracjami kolorowymi i czarno-białymi.

Funkcję redaktora naczelnego powierzono dr Ryszardowi Żmudzie, dyrektorowi Biblioteki Uniwersytetu Medycznego w Łodzi. Sekretarzem Redakcji FBM jest mgr Renata Seweryniak, kierownik Biblioteki Naukowej Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego w Warszawie.

Radę Programową, której przewodniczyli prof. dr hab. Michał Karasek, prof. dr hab. Jacek Bartkowiak i prof. dr hab. Marek Mirowski, stanowią: prof. dr hab. Leszek Bablok, prof. dr hab. Maria Chosia, prof. dr hab. Gerard Drewa i prof. dr hab. Maria Mazurkiewicz.

¹ Ryszard Żmuda: Redaktor o czasopiśmie *Forum Bibliotek Medycznych*. *Forum Bibl. Med.* 2008 R. 1 nr 1 s. 11-14

² Jolanta Kaźmierczak: Informacja o Autorach w pięciu rocznikach *Forum Bibliotek Medycznych*. *Forum. Bibl. Med.* 2012 R. 5 nr 2 s. 10-22; Ryszard Żmuda: Bibliografia zawartości *Forum Bibliotek Medycznych* (2008-2012). Tamże, s. 461-496

Skład Redakcji: mgr Renata Birska, mgr Dagmara Budek, mgr Danuta Dąbrowska-Charytoniuk, mgr inż. Anna Grygorowicz, dr Bożena Jaskowska, dr Danuta Konieczna, dr Barbara Niedźwiedzka, dr Krzysztof Nierzwicki, dr Krzysztof Noga, mgr Ewa Nowak, mgr Aniela Piotrowicz, dr inż. Jolanta Przyłuska, mgr Renata Seweryniak – sekretarz redakcji, dr Bartłomiej Siek, mgr Renata Sławińska, mgr Irminda Utrata, mgr Anna Uryga, dr Ryszard Żmuda – redaktor naczelny.

Czasopismo uświetniły napisaniem „Przedmowy” do poszczególnych numerów znane Osobistości ze świata nauki: prof. dr hab. Maciej Banach, prof. dr hab. Jan Berner, gen. bryg. prof. dr hab. Henryk Chmielewski, mgr Ewa Dobrzyńska-Lankosz, dr Adam Fronczak, prof. dr hab. Ludwik Grzebień SJ, prof. dr hab. Michał Karasek, bp dr Ireneusz Pękalski, mgr Aniela Piotrowicz, prof. dr hab. Tadeusz Sikora, prof. dr hab. Małgorzata Sznirowska, prof. dr hab. Małgorzata Tafile-Klawe.

Recenzje opracowali: prof. dr hab. Ewa Głowacka, prof. dr hab. Maria Juda, prof. dr hab. Jadwiga Konieczna, ks. prof. dr hab. Józef Mandziuk, prof. dr hab. Krzysztof Migon, prof. dr hab. Maria Pidłypczak-Majerowicz, prof. dr hab. Anna Sitarska, prof. dr hab. Jerzy Supady, prof. dr hab. Hanna Tadeusiewicz, prof. dr hab. Barbara Elżbieta Zybert, prof. dr hab. Zbigniew Żmigrodzki i inni. Autorzy: mgr Magdalena Bemke, mgr Andrzej Kempa, mgr Piotr Latawiec, mgr Grzegorz Marek Świątkowski, które spowodowały, że periodyk szybciej i trwalej zaistniał na mapie wydawniczej naszego kraju.

Okładkę dla *Forum Bibliotek Medycznych* zaprojektowała lic. Agnieszka Gwoździńska, która wygrała konkurs na logotyp Konferencji Rektorów Akademickich Uczelni Medycznych.

Opublikowano wiele artykułów, referatów, prezentacji, bibliografii, biografii, informatorów, przewodników, materiałów dydaktycznych. Staramy się łączyć refleksję teoretyczną z praktycznym rozwiązaniem podejmowanej problematyki. W najbliższej przyszłości będziemy kontynuować dotychczasową tematykę, która zostanie rozszerzona m. in. na artykuły dotyczące muzeów medycznych i farmaceutycznych oraz Instytutów i katedr bibliotekoznawstwa i informacji naukowej w Polsce.

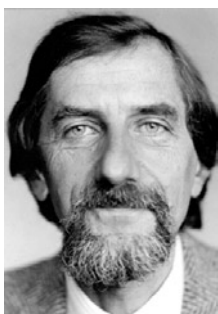
Prezentowana na łamach półrocznika tematyka – zdaniem Recenzentów i Czytelników okazała się przydatna dla użytkowników informacji naukowej.

Sądzę, że podjęte w 2008 roku zadanie udało się zrealizować w 80%. Najwięcej trudności sprawiają opóźnienia w nadsyłaniu do Redakcji obiecanych materiałów.

Czasopismo współfinansowane jest przez uczelnie medyczne: Bydgoszcz – CM UMK, Gdańsk – GUMed, Lublin – UM, Łódź – UM, Poznań – UM, Szczecin – PUM, Warszawa – CMKP, Warszawa – WUM, Wrocław – UM. Nie płacą: Białystok – UM, Katowice – SUM, Kraków – CM UJ. Sprawy finansowe ilustruje załączona tabela.

Rada Programowa *Forum Bibliotek Medycznych*

Przewodniczący

Prof. dr hab.
Michał KARASEK
Łódź – AM/UM

Prof. dr hab.
Jacek BARTKOWIAK
Łódź – UM

Prof. dr hab.
Marek MIROWSKI
Łódź – UM

Członkowie

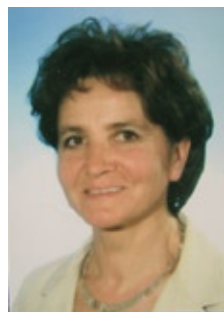
Prof. dr hab.
Leszek BABLOK
Warszawa – AM/WUM

Prof. dr hab.
Maria CHOSIA
Szczecin – PAM/PUM

Prof. dr hab.
Gerard DREWA
Bydgoszcz – CMUMK

Prof. dr hab.
Maria MAZURKIEWICZ
Lublin – AM/UM

Autorzy „Przedmów” do *FBM*

Prof. dr hab.
Maciej BANACH
Warszawa – MNiSW

Prof. dr hab.
Jan BERNER
Łódź – AM/UM

Gen. bryg. prof. dr hab.
Henryk CHMIELEWSKI
Łódź – WAM/UM

Mgr Ewa DOBRZYŃSKA-
LANKOSZ
Kraków – AGH

Dr Adam FRONCZAK
Warszawa – MZ

Prof. dr hab.
Ludwik GRZEBIEŃ SJ
Kraków – AI

Prof. dr hab.
Michał KARASEK
Łódź – AM/UM

Bp dr Ireneusz PEKALSKI
Łódź – AŁ

Mgr Aniela PIOTROWICZ
Poznań – UM

Prof. dr hab.
Tadeusz SIKORA
Kraków – UEK

Prof. dr hab.
Małgorzata SZNITOWSKA
Gdańsk – GUMed

Prof. dr hab. Małgorzata
TAFIL-KLAWE
Bydgoszcz – CM UMK

Recenzenci *Forum Bibliotek Medycznych*

Mgr Magdalena BEMKE
Gliwice – GIG

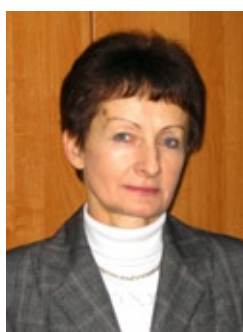
Prof. dr hab.
Ewa GŁOWACKA
Toruń – UMK

Prof. dr hab. Maria JUDA
Lublin – UMCS

Mgr Andrzej KEMPA
Łódź – WiMBP

Prof. dr hab.
Jadwiga KONIECZNA
Łódź – UŁ

Mgr Piotr LATAWIEC
Warszawa – UKSW

Ks. prof. dr hab.
Józef MANDZIUK
Warszawa – UKSW

Prof. dr hab.
Krzysztof MIGOŃ
Wrocław – UWŕ.

Prof. dr hab. Maria PIDŁYPCZAK-MAJEROWICZ
Kraków – UP KEN

Prof. dr hab.
Anna SITARSKA
Kraków – UJ

Prof. dr hab.
Jerzy SUPADY
Łódź – UM

Mgr Grzegorz Marek ŚWIĘCKOWSKI
Warszawa – IMiDz

Prof. dr hab.
Hanna TADEUSIEWICZ
Łódź – UŁ

Prof. dr hab.
Barbara Elżbieta ZYBERT
Warszawa – UW

Prof. dr hab.
Zbigniew ŻMIGRODZKI
Katowice – UŚ

Lokalizacja Redakcji

Biblioteka Uniwersytetu Medycznego w Łodzi
90-151 Łódź, ul. J. Muszyńskiego 2

Skład Redakcji *FBM*

Mgr Renata BIRSKA
Lublin – AM/UM

Mgr Dagmara BUDEK
Szczecin – PAM/PUM

Mgr Danuta DĄBROWSKA
-CHARYTONIUK
Białystok – AM/UM

Dr Barbara GRALA-KOZIAK
Łódź – UM

Mgr inż. Anna GRYGOROWICZ
Gdańsk – AM/GUMed

Dr Bożena JASKOWSKA
Rzeszów – URz

Dr Danuta KONIECZNA
Olsztyn – UW-M

Dr Barbara NIEDŹWIEDZKA
Kraków – CM UJ

Dr Krzysztof NIERZWICKI
Bydgoszcz – CM UMK

Dr Krzysztof NOGA
Katowice – SUM

Mgr Ewa NOWAK
Katowice – SUM

Mgr Aniela PIOTROWICZ
Poznań – AM/UM

Dr inż. Jolanta PRZYŁUSKA
Łódź – IMP

Mgr Renata SEWERYNIAK
Warszawa – CMKP

Mgr Renata SŁAWIŃSKA
Wrocław – AM/UM

Mgr Anna URYGA
Kraków – CMUJ

Mgr Irmina UTRATA
Warszawa – AM/WUM

Dr Ryszard ŻMUDA
Łódź – AM/UM

Współpracownicy Redakcji z Łodzi – UM

Korekta

Mgr Barbara MIKULSKA

Mgr Izabela NOWAKOWSKA

Mgr Anna STRUMIŁŁO

Jadwiga ŚCIERWICKA

Prace techniczne

Jolanta PIECHOTA

Bożena WCISŁO

Projekt okładki

Lic. Agnieszka GWOŹDZIŃSKA

Druk

Małgorzata GRUSZKA

Skład komputerowy

Mgr Joanna KRZEWIŃSKA

Mgr Alicja MALINOWSKA

Mgr Monika OPIOŁA

Wersja online

Mgr Bogumiła BRUC

Mgr Piotr KOŁODZIEJSKI

Mgr Krzysztof WIKTOROWSKI

Finansowanie czasopisma
– *Forum Bibliotek Medycznych* (2008-2012) –

I. Otrzymane fundusze

1. Uczelnie

Lp.	Miejscowość	Rok / Kwota				
		2008	2009	2010	2011	2012
1	Białystok – AM/UM	0	0	0	0	0
2	Bydgoszcz - CMUMK	3000	3000	3000	3000	3000
3	Gdańsk – AM/ GUMed	0	3000	3000	3000	3000
4	Katowice – SAM/SUM	0	0	0	0	0
5	Kraków - CMUJ	0	0	0	0	0
6	Lublin – AM/UM	0	3000	3000	3000	3000
7	Łódź - UM	3000	3000	3000	3000	3000
8	Poznań – AM/UM	3000	3000	3000	3000	3000
9	Szczecin – PAM/PUM	0	3000	3000	3000	3000
10	Warszawa – AM/WUM	3000	3000	3000	3000	3000
11	Warszawa - CMKP	3000	3000	3000	2000	2000
12	Wrocław – AM/UM	3000	3000	3000	3000	3000
Razem		18000	27000	27000	26000	26000

2. Sponsorzy

Lp.	Firma	Rok 2009
1	ABE Marketing (Warszawa)	819
2	CONSTRUCTOR Polska (Warszawa)	287
3	SPLENDOR (Poznań)	410
4	SUVECO (Praha)	205
5	WL PZWL	287
Razem		2 008

II. Poniesione wydatki

Nakład 300 egz.		Objętość	Druk	Recenzja	
Rok	Numer				
2008	1	500	8 019,00	0	
2008	2	534	13 710,00	0	
2009	1(3)	574	12 495,00	0	
2009	2(4)	686	16 395,00	600	
2010	1(5)	780	14 010,00	0	
2010	2(6)	652	15 907,50	600	
2011	1(7)	680	15 750,00	600	
2011	2(8)	650	16 852,50	600	
2012	1(9)	742	16 398,90	600	
2012	2(10)	506	14 980,10	600	
Razem		10	6 304	144 518,00	3 600

Półrocznik jest również udostępniony online <http://cybra.lodz.pl/dlibra>; http://bg.umed.lodz.pl/index.php?option=com_content&view=category&id=34%3Aforum-bibliotek-medycznych&Itemid=99&layout=default&lang=pl

Okładki

Dr Krzysztof Nierzwicki
Bydgoszcz – CM UMK

ANDREASA VESALIUSA TRAKTAT O BUDOWIE CIAŁA LUDZKIEGO – DE HUMANI CORPORIS FABRICA – WYSTAWA W BIBLIOTECE CM UMK

Abstract

The 500th birthday of Andreas Vesalius (1514-1564) and the 470th anniversary of publishing „De humani corporis fabrica” were the reasons for organizing an exhibition in which we presented a copy of the masterpiece dating back to 1555 and issued in Toruń.

The article presents this outstanding doctor and anatomist as well as his work in the scientific, artistic and typographical perspective.

Streszczenie

Z okazji zbliżającej się 500- tnej rocznicy urodzin Andreeasa Vesaliusa (1514-1564) i 470- tej rocznicy wydania: „De humani corporis fabrica”, zorganizowano wystawę z ekspozycją toruńskiego egzemplarza z 1555 roku.

W artykule zaprezentowano sylwetkę znakomitego lekarza i anatoma oraz jego dzieło od strony naukowej, artystycznej i typograficznej.

Wstęp

Rok 1543 zapisał się w historii nauki szczególnie. Wiosną w znakomitej norymberskiej oficynie typograficznej Johanna Petreiusa ukazało się rewolucyjne dzieło astronomiczne, które na zawsze zmieniło bieg nauki i widzenie wszechświata – *De revolutionibus orbium coelestium* wybitnego torunianina Mikołaja Kopernika (1470-1543). Kilka miesięcy później uczeni europejscy – za sprawą stojącego na niezwykle wysokim poziomie bazylejskiego warsztatu drukarskiego Johanna Oporinus – otrzymali dzieło niezrównane zarówno w warstwie merytorycznej – medycznej, jak i artystycznej a także typograficznej – mianowicie *De humani corporis fabrica – O budowie ciała ludzkiego*, niespełna 30-letniego wówczas lekarza i anatoma Andreeasa Vesaliusa

(1514-1564). Tak jak *O obrotach* doczekało się kolejnych wznowień (Bazylea 1566, Amsterdam 1617), tak i *Fabrica* również cieszyła się ogromną popularnością. Jeszcze za życia anatoma dzieło ukazało się najpierw w Lyonie w 1552 r. (tanie nieautoryzowane wydanie w dwu tomach, ze szczątkowymi ilustracjami), później zaś w 1555 r. ponownie u Oporinusa w Bazylei, w oparciu o materiał ikonograficzny zastosowany w pierwodruku. Do końca XVIII w. wznawiano ją kilkakrotnie (m.in. Wenecja 1568, Amsterdam 1642, Lejda 1725), przy czym przygotowane najprawdopodobniej w atelier Tycjana w Wenecji drzeworyty zastosowane w edycji z 1543 r. niezmiennie tworzyły warstwę plastyczną kolejnych wydań, z czasem zastąpione jedynie techniką miedziorytu.

Twórcę tego arcydzieła XVI - wiecznej myśli naukowej zaczęto odtąd stawiać w jednym rzędzie z najwyśmienitszymi uczonymi w historii medycyny - Hipokratesem i Galenem. Autor zapoczątkował swą pracą nie tylko nowoczesne podejście do trudnej - zwłaszcza w tamtych czasach gałęzi medycyny - jaką była anatomia, ale również humanistyczne spojrzenie - z wyraźnie zaakcentowanym aspektem estetycznym - na martwe ciało człowieka. Stało się ono wówczas przedmiotem nie tylko dociekań na-

ukowych, ale również obiektem-ekspozatem w rozwijającym się zwłaszcza od czasów Vesaliusa spektaklu anatomicznym, który miał zaprezentować widowni z jednej strony obraz i funkcjonowanie – ową *fabrica* ciała ludzkiego, z drugiej zaś techniki i metody pracy anatoma. Jednym zatem z głównych zadań publikacji była edukacja anatomiczna. Cel ten został osiągnięty dzięki idealnemu połączeniu warstwy opisowej z niezwykle precyzyjnymi, a przy tym stojącymi na najwyższym poziomie plastycznym rysunkami. Do ich wykonania nieprzypadkowo zatrudniono artystów skupionych – jak twierdzi wielu badaczy - wokół weneckiego mistrza wszechczasów – Tycjana, do których należał m.in. Flamandczyk Jan van Calcar zidentyfikowany, jako jeden z twórców ilustracji w *Fabrica*. Pamiętać przy tym należy, że właściwa ekspozycja wspomnianych walo-rów dzieła, mogła znaleźć swoje urzeczywistnienie także, a może przede wszystkim, za sprawą umiejętności, jakimi posługiwał się bazylejski mistrz czarnej sztuki – wspomniany Johannes Oporinus, który pracując nad dziełem słynnego anatoma umiejętnie zestawiał swoje talenty świetnego rzemieślnika z wiedzą filologiczną i medyczną. Nie mamy zatem do czynienia z dziełem znakomitym li tylko w warstwie naukowej czy artystycznej. Pozostaje *Fabrica* w opinii wielu badaczy także jednym z najpiękniejszych pomników doskonałości ówczesnej sztuki typograficznej, opisywanych zarówno w podręcznikach historii sztuki czy medycyny, jak i w światowej literaturze bibliologicznej.

Tekst zaprezentowany poniżej powstał w oparciu o bogatą literaturę przedmiotu, w tym szczególnie o obszerną pracę Charles'a Donalda O'Malleya *Andreas Vesalius of Brussels 1514-1564* (Berkeley, Los Angeles 1964).

Życie i dzieło

Tak jak wielu medyków - sięgając aż po czasy współczesne - Andreas Vesalius swoje zainteresowania sztuką lekarską wyniósł z domu rodzinnego, stając się kontynuatorem tradycji zapoczątkowanych przez prapradziadka Petera. Był on poważanym lekarzem, a przy tym właścicielem sporej biblioteki, która posłużyła młodemu Andreasowi jako miejsce pierwszych studiów nad tą ciekawą dziedziną wiedzy. Medycyną parali się kolejno pradziadek Johann – lekarz miasta Brukseli, dziadek Everard i wreszcie ojciec Andreas, który pełnił funkcję cesarskiego aptekarza. Dyscyplina ta zatem była przeznaczeniem Andreeasa, tym bardziej, że zarówno matka jak i ojciec gorąco zachęcali syna, by poszedł w ślady przodków.

Andreas Vesalius przyszedł na świat w ostatnim dniu 1514 roku w Brukseli. Spędził w tym mieście pierwsze lata dzieciństwa, odbywając tutaj podstawową edukację. Już wtedy wykazywał wielkie zainteresowanie medycyną, czerpiąc wiedzę - o czym wspomniano - z bogatej domowej biblioteki. W 1528 r. rozpoczął studia na uniwersytecie w Louvain, gdzie nauczono go postaw łaciny i greki. Trzy lata później przeniósł się do Collegium Trilingue w Louvain, poszerzając swą wiedzę i umiejętności w obszarze je-

zyków - łacińskiego, greckiego i hebrajskiego. W 1533 r. Vesalius wyruszył do Paryża, by rozpocząć edukację w zakresie medycyny. Zetknął się tam z nowymi prądami w tej dziedzinie, głównie za sprawą licznie wówczas ukazujących się tłumaczeń prac Hipokratesa i Galena. W okresie pobytu paryskiego na swojej drodze spotkał wielu nauczycieli, ale szczególne znaczenie dla dalszej jego kariery miał anatom i tłumacz Johann Guinther z Andernachu (1505-1574) oraz wyznawca Galena – anatom Jacques Du Bois z Amiens, znany bardziej z łacińskiej formy swego nazwiska – Jacobus Sylvius (1478-1555). Paryska edukacja – jakkolwiek po latach raczej skrytykowana przez Vesaliusa – dała mu podwaliny pod wiedzę medyczną i anatomiczną. Tam przeprowadził pierwsze samodzielne sekcje zwłok, wcześniej ucząc się technik pracy anatoma na zwierzętach. To w Paryżu Vesalius udawał się pod szubienicę miejską oraz na Cmentarz Niewiniątek, gdzie wraz z kolegami ze studiów pobierał próbki do badań osteologicznych, walcząc niekiedy z grasującymi sforami bezpańskich psów. Z czasem nabrał takiej wprawy, że z zawiązanymi oczami był w stanie rozpoznać podawane mu kości.

Po trzech latach, nie ukończywszy studiów w Paryżu, Vesalius wrócił jednak do Louvain, kontynuując już na własną rękę rozpoczętą naukę, mając za przyjaciela póź-

niejszego wybitnego astronoma i matematyka Reinera Gemmę (1508-1555). To z jego pomocą udało mu się zdobyć kości i skonstruować ruchomy szkielet człowieka. Przychylność władz Louvain pozwoliła młodemu badaczowi na łatwiejsze pozyskiwanie materiału do badań. W tym mieście rozpoczął publiczne sekcje zwłok przed audytorium studenckim. W lutym 1537 r. w oficynie Rutgera Resciusa opublikowano jego pierwszą pracę *Parafraza do IX księgi Rhazesa (Paraphrasis in nonum librum Rhazae medici arabis... ad regem Almansorem)*. Rok ten jednak zakończył pobyt Vesaliusa w Louvain. Jedną z przyczyn opuszczenia miasta był spór w kwestii nacinania żył, jaki Vesalius stoczył z wpływowym medykiem Thriveriusem Bracheliussem (1504-1564).

Ukończywszy bakalaureat Vesalius udał się do Bazylei, gdzie jego praca została ponownie wydrukowana w oficynie Roberta Wintera, z którym młody uczyony z czasem blisko się zaprzyjaźnił. Stamtąd ruszył do Włoch i trafił na uniwersytet w Padwie, który wówczas był jedną z najbardziej znaczących uczelni w Europie. 5 grudnia tego samego 1537 roku, po serii egzaminów, Andreas Vesalius uzyskał stopień doktora medycyny *cum ultima diminutione*, zaś nazajutrz po przeprowadzeniu sekcji został nominowany przez najwyższy senat Wenecji na stanowisko profesora chirurgii, które wiązało się również z nauczaniem anatomii. Okres po otrzymaniu profesury wypełniony był pasmem sukcesów zarówno naukowych, jak i edukacyjnych. Studenci tłumnie

przybywali na jego wykłady ilustrowane sekcjami zwłok, które uczony wykonywał osobiście. Obserwatorzy - profesorowie i studenci - zachęcali anatoma do sporządzania rysunków, które jeszcze wówczas nie były powszechnie stosowane jako materiał ilustrujący tekst. Pierwsze sześć szkiców, na które składały się trzy rysunki układu naczyniowego w wykonaniu Vesaliusa oraz trzy projekcje układu szkieletowego, autorstwa poznanego w Wenecji ucznia Tycjana - Jana van Calcara, wydano pod nazwą *Tabulae anatomicae sex* (Wenecja, Bernardinus Vitalis, 1538). Publikacja ta odniosła niebywały sukces. Niemal natychmiast ryciny stały się przedmiotem szeregu nielegalnych publikacji w całej Europie, co niewątpliwie sugeruje, iż forma uzupełnienia tekstu poprzez materiał ikonograficzny, zaproponowana przez Vesaliusa, wytyczyła nowy standard w zakresie ilustracji biologicznych. Teraz pozostał tylko krok do druku wielkiego dzieła *De humani corporis fabrica*. Zanim to jednak się stało, uczony wydał w 1538 r. trzecią z kolei swą pracę – *Institutiones (Institutionum anatomicarum secundum Galeni sententiam...*, Wenecja, D. Bernardinus), będącą swoistego rodzaju kompendium anatomiczno-fizjologicznych poglądów Galena. W rok później u Roberta Wintera w Bazylei pojawia się kolejna publikacja, która wyszła spod pióra profesora - *List o technice nacięcia żył (Epistola, docens venam axillarem dextri cubiti in dolore laterali...)*. Był to głos w wielkiej polemice, jaka w owym czasie rozgorzała pomiędzy zwolennikami klasycznej hipokratejskiej metody puszczenia krwi, jako formy terapii, na nowo sformułowanej przez paryskiego lekarza Pierre'a Brisota (1478-1522), a apologetami wypaczonych w średniowieczu praktyk czerpiących wzorce z medycyny arabskiej, propagowanych w Europie m.in. przez wspomnianego Thriveriusa Bracheliusa z Louvain. Vesalius zdecydowanie stanął po stronie tych pierwszych, swoje wywody opierając, nie jak współcześni na traktatach medycznych, lecz na własnych obserwacjach dokonywanych podczas sekcji zwłok. List ten był zapewne pierwszym krokiem do dokonanego w niespełna sto lat później odkrycia krążenia krwi przez angielskiego uczonego Williama Harveya (1578-1657).

Kolejne lata to okres wyjątkowej pracy naukowej Vesaliusa. W 1541 r. w weneckiej oficynie typograficznej rodziny Giunta (Apud haeredes Lucaentonij Iuntae) ukazało się ogromne wydanie w siedmiu tomach *in folio* dzieł wszystkich Galena, którego jednym z redaktorów i tłumaczy był uczony brukselczyk. Zaskoczeniem był fakt, iż Vesalius wziął udział w tym przedsięwzięciu w czasie, kiedy przygotowywał dzieło swego życia *O budowie ciała ludzkiego*, które jak wspomniano, wraz z wprowadzeniem - *Epitomae* wydano po kilku latach w 1543 r. w Bazylei. Ponieważ pracy tej zostanie poświęcony odrębny akapit prześledźmy zatem ostatnie 20 lat życia naszego bohatera.

Publikacje *Fabrica* i *Epitome* były zwieńczeniem i punktem zwrotnym w karierze Vesaliusa. Dzieło swoje zadedykował cesarzowi Karolowi V, wręczając je władcy prawdopodobnie w Spirze w sierpniu 1543 r. W ten sposób przygotowywał sobie grunt pod objęcie funkcji cesarskiego lekarza, którą mu w rezultacie powierzono jeszcze z tym

rokiem. Z początku niezaangażowany przebywał jeszcze jakiś czas we Włoszech, by latem 1544 r. kiedy wybuchła wojna z Francją, znaleźć się na polu bitwy, pracując jako chirurg polowy. Tu znowu znajdował wiele okazji, by przeprowadzić kolejne sekcje zwłok. Wojna zakończyła się we wrześniu tego samego roku. Kilka miesięcy wcześniej rozstał się ze światem doczesnym ojciec anatoma, zostawiwszy swemu synowi bogaty spadek wraz z piękną rezydencją w Brukseli. Po zakończeniu wojny Andreas wrócił do Brukseli i ożenił się z Anne van Hamme – córką tamtejszego buchaltera, a w rok później urodziło mu się jedyne dziecko – dziewczynka, której dano imię po matce.

W 1546 roku ponownie w Bazylei u Oporinusa publikuje *List o korzeniu chińskim (Epistola, rationem modumque propinandi radices Chynae decocti pertractans...)*, w którym - obok opisu zyskującego wielką sławę ozdrowieńczego ziele sprowadzonego do Europy - wdał się w polemikę ze swym nauczycielem Jacobusem Sylviusem, na tle niezaakceptowanych przez paryżanina fragmentów *Fabrica*. Służba na cesarskim dworze, na którym z roku na rok rosła jego pozycja obfitowała w rozliczne kontakty, zazwyczaj z arystokracją, której uczony medyk służył wielokrotnie fachową pomocą. Literatura opisuje wiele przypadków uzdrowień wpływowych osobistości za sprawą wiedzy Vesaliusa. Jego umiejętności przysparzały mu ogromne uznanie i ... coraz pokazniejszy majątek. Dedykowano mu prace naukowe. Okres prosperity trwał do 1555 roku, kiedy zmęczony ciągłymi atakami podagry cesarz Karol V abdykował. Vesalius znalazł się pod rządami nowego pana - Filipa II Habsburga. Rok ten był dla naszego bohatera obfity w wydarzenia, bowiem u Oporinusa w Bazylei kończył się druk kolejnego wydania *Fabrica*.

Jednym z ważnych wydarzeń była konsultacja medyczna, jaką Vesalius wsparł umierającego króla Francji Henryka II Walezjusza, który został poważnie ranny w czaszkę podczas turnieju rycerskiego. Król zmarł w 10 dni od wypadku, ale trafne diagnozy słynnego anatoma i przepowiednia rychłej śmierci monarchy zyskały mu ogromne uznanie w całej Europie. Podobnie znamienna była pomoc, jakiej udzielił już w Hiszpanii, dokąd przeniósł się wraz z dworem Filipa II, synowi cesarskiemu Don Carlosowi, który w pogoni za służką spadł ze schodów i uderzył głową w drzwi. W ranę wdało się zakażenie bakteryjne i książę byłby umarł. Od niechybnej śmierci wybawiło go nacięcie oczodołu i ewakuowanie znacznej ilości zebranej tam ropy, które wykonał Vesalius. Młodzieniec w kilkanaście dni potem wrócił do zdrowia. Wydarzenie to miało pozytywny aspekt, bowiem Vesalius na dworze hiszpańskim traktowany był wrogo, zwłaszcza przez miejscowych - zapewne zazdrosnych - medyków. Czując się źle w Madrycie myślał wówczas często o powrocie do nauki uniwersyteckiej, do Padwy.

W 1564 roku wyruszył na pielgrzymkę do Ziemi Świętej zatrzymując się po drodze w Wenecji. Tutaj - już po śmierci anatoma - wydano ostatnie jego dzieło - odpowiedź na krytykę *Fabrica* zawartą w pracy *Observationes anatomicae* Gabriela Fallopiusa (*Ga-*

brielis Fallopii Observationum examen, Franciscus de Franciscis, 1564). Pielgrzymka do Palestyny okazała się jego ostatnią podróżą. Powodów tego wyjazdu doszukiwano się wielu, od rejterady po błędach medycznych, których miał się dopuścić, po świadome opuszczenie nielubianej Hiszpanii. W literaturze pojawiła się również informacja, iż to dwór Filipa II wysłał Vesaliusa do Palestyny z pomocą finansową na utrzymanie miejsc świętych. Jedno jest pewne, po powrocie miał już nie podjąć obowiązków cesarskiego lekarza. Uzyskał zgodę na objęcie posady profesora medycyny w ukochanej Padwie, skąd wyszedł przed laty. Powrót jednak nie nastąpił. Na niewielkiej wyspie greckiej Zakynthos znajduje się tablica nagrobna, na której widnieje inskrypcja informująca o śmierci Andreasa Vesaliusa z Brukseli, który zmarł 15 października 1564 r. W jaki sposób rozstał się z życiem wybitny anatom i jak trafił na grecką wyspę - nie ma wiarygodnych relacji. Pojawiały się różne wersje tych wydarzeń - od katastrofy statku i wyrzucenia na brzeg ciała profesora, poprzez rzekomą chorobę zakaźną na którą zapadł podczas podróży i został w rezultacie porzucony przez marynarzy na wyspie, po wiele innych spekulacji. Współcześni badacze są skłonni uznać chorobę anatoma i wycieńczenie podróżą za najbardziej prawdopodobną przyczynę jego śmierci. Vesalius umarł w wieku 50 lat. Dorobek życia miał ogromny. Niewątpliwie należał do najwybitniejszych uczonych swoich czasów, którym nauka zawdzięcza niebywały postęp.

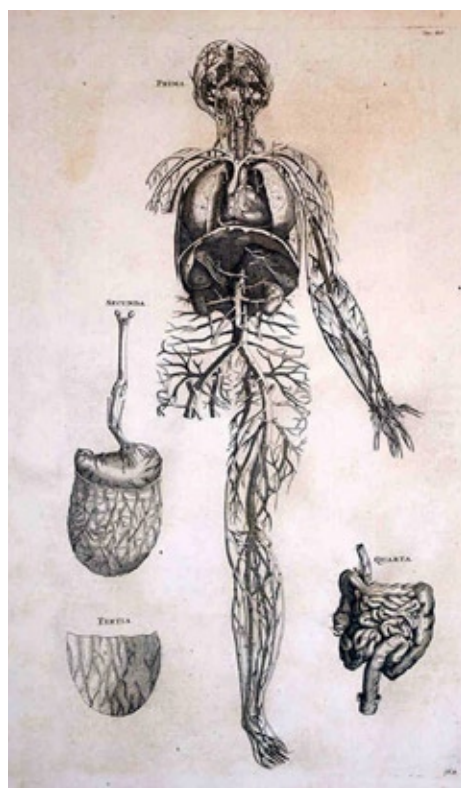
Na jednej z ilustracji w *Fabrica* (tzw. „kostny Hamlet”) znajduje się inskrypcja, która znakomicie ilustruje życie i twórczość tego wybitnego badacza, artysty i humanisty - *Vivitur ingenio caetera mortis erunt.*

De humani corporis fabrica, Epitome - Bazylea, Johannes Oporinus 1543, 1555

Prace nad dziełem swojego życia rozpoczął Vesalius kilka lat przed jego ukazaniem. Zapowiedź tego przedsięwzięcia dał w 1538 roku, publikując wspomniane *Tabulae anatomicae sex*, gdzie zapewniał, że jeżeli zostaną one zaakceptowane przez akademików i studentów, to stworzy coś znacznie większego. Przygotowania szły w kilku etapach. W pierwszym rzędzie autor napisał tekst, zlecając jednocześnie wykonanie odpowiednich rysunków. Wiadomo, że część z nich skomponowano w oparciu o szkice samego Vesaliusa. Były one ciągle modyfikowane w miarę odkryć, jakich dokonywał anatom podczas kolejnych sekcji zwłok. Etapem następnym było przekazanie tekstu rękopisu drukarzowi w celu przygotowania składu zecerskiego do druku. W tym samym czasie zatwierdzone ilustracje trafiały do drzeworytników, którzy wycinali klocki z przedstawieniami. Gotowy materiał wykorzystano zarówno w wersji z 1543 jak i w 1555 r. Co ciekawe oryginalne klocki drzeworytnicze poprzez różnych właścicieli trafiły z początkiem XIX w. do biblioteki uniwersytetu w Monachium. Przetrwwały tam do wybuchu II wojny światowej, gdzie niestety zostały zniszczone podczas bombardowania miasta.

Do każdej ilustracji Vesalius przygotował legendę - system odnośników łączących obraz z tekstem, dzięki czemu *Fabrica* była dziełem nie mającym odpowiednika w ówczesnej i wcześniejszej nauce. Skomplikowany system odwołań przyniósł doskonałe rezultaty. Ponieważ anatom posługiwał się językiem, któremu wówczas brakowało terminologii, jedynie obraz był w stanie doprecyzować przekaz werbalny. Dzięki wskazaniu na rysunku, o której części ciała mowa, autor uniknął nieporozumień i rozwiął anatomiczne wątpliwości. Tak powstało dzieło zachwycające zarówno w formie, jak i treści. Dodajmy dzieło olbrzymie, liczące ponad 700 stron, zawierające blisko 300 całostronicowych i mniejszych ilustracji drzeworytniczych. Zresztą warstwa artystyczna sprowadzała się nie tylko do fantastycznie wykonanych rycin obnażających różne struktury ciała, ale również do licznych drzeworytniczych inicjałów figuralnych stanowiących doskonale uzupełnienie treści.

Ilustratorzy. Pozostając przy zagadnieniach materiału ikonograficznego warto kilka słów poświęcić tej nie do końca wyjaśnionej kwestii. W literaturze przedmiotu (bibliografia wesaliańska liczy niemal 2000 pozycji) wielokrotnie podejmowano próby identyfikacji artystów pracujących na rzecz *Fabrica*. Snuto najprzeróżniejsze domniemania, niekiedy absurdalne, jak choćby oskarżenia Vesaliusa o plagiat rysunków Leonarda da Vinci. Rozważni badacze są jednak skłonni skoncentrować się na gronie artystów skupionych wokół atelier weneckiego malarza Tycjana, a szczególnie na jego

uczniu – Flamandczyku Janie van Calcar (ok. 1499-1545). Jego współpracę z Vesaliusem potwierdza współczesny im autor biografii malarzy i rzeźbiarzy Giogrgio Vasari, a także sam Calcar, który zamieścił swoje nazwisko, jako wydawcy pod jednym z rysunków w *Tabulae sex*. Sporo badaczy przypisuje autorstwo rysunków samemu Tycjanowi. Rozstrzygnięcie tej trwającej wiele dziesiątek lat dyskusji nie nastąpi zapewne zbyt prędko. Biorąc jednak pod uwagę kilka czynników można z całą odpowiedzialnością stwierdzić, że krąg weneckich malarzy i drzeworytników, z arcymistrzem Tycjanem to właściwy obszar identyfikacyjny dla autorów warstwy ilustracyjnej w *Fabrica*. Vesalius miał świadomość, iż posiadłszy ogromną wiedzę anatomiczną, mógł podzielić się nią z czytelnikiem jedynie poprzez połączenie szczegółowego tekstu z idealnie wykonanymi rysunkami. Angażując w 1538 r. Calcara bez wątpienia dotarł również do warsztatu Tycjana, który pracował przecież w nieodległej od Padwy Wenecji. Wskazówki w źródłach, niekwestionowanie wysoki poziom artystyczny rycin, a nade wszystko proporcje i pozy postaci przedstawione w *Fabrica*, pozostające całkowicie w stylu wielkiego malarza to argumenty przemawiające za tym stwierdzeniem. I jeszcze jedno. Krajobrazy stanowiące tła na rycinach przedstawiających mięśnie (tabulae

musculorum) – umieszczone w odpowiedniej kolejności prezentują panoramę wzgórz. Pewne cechy szczególne pozwoliły na ich lokalizację. Według wielu badaczy miał to być ówczesny widok wulkanicznych Wzgórz Euganejskich, położonych na południe od Padwy – zaś sposób ich wizualizacji sugeruje, że była ona dziełem Domenica Campagnoli, bliskiego współpracownika Tycjana.

Wszystkie te fakty pozwoliły historykom sztuki i autorom prac o Vesaliusie przyjąć jako wielce prawdopodobne, iż drzeworyty w jego największym dziele były zaprojektowane w pracowni Tycjana. W ich powstaniu brali zaś udział Jan van Calcar, Domenico Campagnola, a być może i inni artyści z tego kręgu, jak również sam Vesalius, który bez wątpienia wykonał wiele rycin.

Drukarz. Fantastyczny materiał ilustracyjny oraz obszerny tekst, których przygotowanie zajęło mnóstwo czasu, a także i pieniądze musiały trafić do odpowiedniej, stojącej na wysokim poziomie drukarni. Co skłoniło Vesaliusa do poszukiwań typografa w odległej Bazylei, kiedy na miejscu w Wenecji działali również wybitni wydawcy? Złożyło się na to wiele czynników. Vesalius miał z pewnością sentyment do tego miasta. To tu wszakże wydrukowano mu po raz drugi bakalaureat oraz list o technice nacięcia żył, a przy tej okazji – o czym wspomniano - zaprzyjaźnił się z wybitnym drukarzem Robertem Winterem. Znał zatem Bazyleę i z pewnością podzielał opinię, iż stała się ona w owym czasie jednym z najważniejszych centrów wydawniczych w Europie. To tutaj jeszcze w epoce inkunabułów pracował m.in. Johann Amerbach i Johann Froben, później zaś pojawili się mistrzowie czarnej sztuki tej miary co np. Andreas Cratander i jego zięć Nicolaus Episcopus, a także Sebastian Henric Petri (u którego ukazało się drugie wydanie *O obrotach* Mikołaja Kopernika) oraz wielu innych typografów i księgarzy, w tym wybrany przez Vesaliusa, gruntownie wykształcony w językach greckim, łacińskim i hebrajskim Johannes Oporinus (1507-1568; dodajmy dawny współpracownik Wintera). Dla tej decyzji z pewnością nie pozostawał bez znaczenia fakt, iż obok talentów filologicznych, drukarz ten posiadał dość dobrą znajomość medycyny, którą nabył podczas studiów w domostwie genialnego medyka i farmaceuty Theophrasta Bombastusa von Hohenheim znanego jako Paracelsus (1493-1541). Oporinus – odznaczając się ogromną erudycją – był obok tego świetnym rzemieślnikiem, drukarzem niezwykle dokładnym i starannym, a przy tym biegłym w sztuce redakcji i korekty tekstów, którą to umiejętność posiadał jeszcze w czasach, kiedy terminował u innego wybitnego mistrza czarnej sztuki Aten Raurackich - wspomnianego J. Frobena. Wszystkie te okoliczności sprawiły, że wybór Vesaliusa był rzeczywiście trafny. Dzięki pracy tego wybitnego typografa możemy dziś podziwiać nie tylko piękno kart *Fabrica*, ale także niezwykłą staranność z jaką je wydrukowano. Staranność, dzięki której – przy ogromnym skomplikowaniu składu - nie znajdujemy prawie w ogóle błędów typograficznych, co biorąc pod uwagę możliwości techniczne ówczesnych manufaktur było niezwykle trudne do osiągnięcia. Dodajmy - oficynę Oporinusa nader chętnie wybierali

na miejsce druku swych prac liczni autorzy, tak iż w rezultacie produkcja jego warsztatu wyniosła niebagatelną liczbę około 1000 dzieł.

Epitome. Wraz z egzemplarzami *Fabrica* prasy drukarskie Oporinusa opuściło *De humani corporis fabrica librorum epitome* - dzieło pomyślane jako tom towarzyszący głównej pracy Vesaliusa, mający spełnić funkcję bogato ilustrowanego przewodnika dla studentów, z ograniczoną ilością tekstu. Oba tomy w zamyśle autora miały stanowić kompletny podręcznik anatomii, nawzajem się uzupełniając. Z czasem okazało się, że *Epitome* z uwagi na prostotę przekazu, a także na znacznie niższą cenę, cieszyło się o wiele większą popularnością niż sama *Fabrica*, co nieco rozczarowało profesora. Prawdziwe jednak rozczarowanie nadeszło wraz z ostrymi słowami krytyki pod adresem *Fabrica* tuż po jej opublikowaniu. Negatywne głosy dochodziły zwłaszcza z Paryża i Louvain, wśród których najdotkliwiej zabrzmiała niepochlebna recenzja wielkiego paryskiego anatoma Jacobusa Sylviusa. Krytykę tę rekompensowały uczonemu brukselczykowi zaproszenia z prośbą o pokazy sekcji anatomicznych płynące z uniwersytetów w Padwie, Bolonii i Pizie, w czym słusznie Vesalius upatrywał ogromnego uznania dla swej pracy pośród włoskiego środowiska naukowego.

Edycja 1555. Mając świadomość kolejnych odkryć na polu anatomii oraz widząc - pomimo krytyki - popularność swojego dzieła, mniej więcej w dziesięć lat później - mając już wówczas - Vesalius, nakłonił wydawcę do wznowienia *Fabrica*. Prace rozpoczęły się w maju 1552 r. Ukończono je w 1555 r., kiedy to potężne foliały opuściły prasy drukarskie bazylejskiego przedsiębiorcy. Materiał ilustracyjny pozostawał w rękach Oporinusa z wydania pierwszego. Przygotowano jedynie nowy blok drzeworytniczy dla frontyśpisu oraz wyróżniono po raz wtóry inicjały. Użyto również nieco lepszego, grubszego papieru. Drukarz w swym drugim wydaniu zastosował także większą, wykwintniejszą czcionkę, tak iż w rezultacie dzieło było jeszcze bardziej okazałe i eleganckie. Znaczącą różnicę w stosunku do pierwodruku widać zatem głównie w edycji tekstu oraz co najistotniejsze w jego warstwie merytorycznej. Vesalius wprowadził bowiem sporo usprawnień, usunął zbędne fragmenty, ale przede wszystkim - mając za sobą kilkanaście lat kolejnych doświadczeń - na nowo ujął wiele kwestii nieznanych mu wcześniej. Wszystkie te zabiegi sprawiły, że wydanie z 1555 r. przez wielu oceniane było wyżej niż pierwodruk. Mimo to wydawca nie liczył chyba specjalnie na zysk, albowiem w Europie krążyły liczne tanie plagiaty rysunków z wydania pierwszego, zaś druk Oporinusa był ekskluzywny i drogi. Nie zniechęciło to ani autora, ani wydawcy, bowiem zamożny już wówczas profesor był w stanie pokryć koszty przedsięwzięcia.

Toruński egzemplarz z 1555 r.

W Bibliotece Uniwersyteckiej w Toruniu pod sygnaturą Ob.6.IV.117 przechowywany jest egzemplarz wydania *De humani corporis fabrica* z 1555 r. Dzieło zachowane w toruńskiej bibliotece jest jednym z dwóch, jakie były do niedawna w posiadaniu

uniwersyteckiej ksiąźnicy. Drugi egzemplarz (Ob.6.IV.98) stanowił depozyt Biblioteki Miejskiej w Elblągu, dokąd wrócił wraz z resztą zasobu w 2001 r. Wolumin zachowany w Bibliotece Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w świetle zapisek proveniencyjnych zanim trafił do Torunia był w posiadaniu kilku osób prywatnych i instytucji. Pierwszym z właścicieli był ławnik chełmiński Marcin Jerzy Gajecki, który 12 X 1693 r. podarował dzieło Vesaliusa Janowi Jerzemu Weberowi, rajcy i sędziemu przedmiejskiemu chełmińskiemu, późniejszemu burgrabiemu Chełmna. W 1739 r. książka trafiła do kolegium jezuickiego w Grudziądzu. Prawdopodobnie po kasacie zakonu wróciła do Chełmna, tym razem do biblioteki Gimnazjum Chełmińskiego, z której z kolei trafiła do Torunia. Egzemplarz oprawny jest w brunatną skórę na desce z typowo renesansową dekoracją, wykonaną na ślepo tłokami i radełkiem z odcisniętym na górnej okładzinie majuskułnym zapisem informującym o autorze i tytule dzieła. Książnica uniwersytecka posiada również dwutomową edycję dzieła Vesaliusa drukowaną w Lejdzie w 1725 r. z miedziorytnicznym odwzorowaniem rycin pierwodruku.

Dla dopełnienia warto dodać, iż toruński egzemplarz edycji z 1555 r. – w świetle centralnego katalogu starych druków Biblioteki Narodowej - jest jednym z przynajmniej dziesięciu, jakie przechowywane są we współczesnych bibliotekach polskich. Uściśla to tym samym – zamieszczony w International Archives of Medicine (2009, 2:26) wykaz wszystkich egzemplarzy tego druku przechowywanych na świecie, sporządzony przez amerykańskiego badacza Stephena Joffe, który nie notuje ani jednego woluminu w Polsce.

Wystawa

Okazją do przygotowania wystawy w Rektoracie Collegium Medicum UMK (Bydgoszcz, ul. Jagiellońska 13) były dwa jubileusze: 470 rocznica pierwszego wydania *De humani corporis fabrica* oraz zbliżające się 500-lecie urodzin wielkiego anatoma. Kuratorami wystawy byli: dr Krzysztof Nierzwicki, dyrektor Biblioteki Uniwersyteckiej w Toruniu, prof. dr hab. Michał Szpinda, kierownik Katedry i Zakładu Anatomii Prawidłowej CM UMK oraz dr hab. Walentyna Krystyna Korpalska, kierownik Zakładu Historii Medycyny i Pielęgniarstwa CM UMK. Ekspozycja składała się z 20 plasz przedstawiających w dużym powiększeniu (wielkość naturalna człowieka) wybrane ryciny reprodukowane z egzemplarza oryginalnego wydania *De humani corporis fabrica* z 1555 r., przechowywanego w Bibliotece Uniwersyteckiej w Toruniu o sygnaturze Ob.6.IV.117. Zestawiono najciekawsze wizerunki zarówno z punktu widzenia artystycznego, jak i anatomicznego z ogromnego – liczącego blisko 300 mniejszych i większych prac – zespołu grafik skupionych w woluminie oryginału. Przedstawienia zawarte na ilustracjach z *Fabrica* to przede wszystkim projekcje układu kostnego człowieka oraz prezentacje pojedynczych kości dłoni, nóg i stóp. Drugą grupę stanowią wizerunki układu mięśniowego w różnych stadiach odpreparowania poszczególnych

mięśni. Wreszcie kolejne grupy to ryciny z odwzorowaniem układu krwionośnego (żylny i tętniczy), a także nerwowego. Osobne dwie plansze prezentują narządy płciowe męskie i żeńskie, a także trzewia jamy brzusznej człowieka. Kolekcję plansz uzupełniono odbitką ozdobnej karty tytułowej oryginału (frontyispis) oraz wizerunku stołu i narzędzi do wiwisekcji, jakich używał w swej pracy Andreas Vesalius. Poszczególne plansze nie odzwierciedlają wiernie kart oryginału, lecz – zgodnie z koncepcją autora oprawy plastycznej wystawy – każda z nich jest delikatnie podkreślona tłem, którego motywy zaczerpnięto z różnych innych fragmentów dzieła Vesaliusa. Wszystkie tablice zostały zaopatrzone w komentarz tekstowy - sporządzony przez specjalistów z zakresu anatomii (górną) i historii medycyny (dół) – odnoszący się do projekcji przedstawionych drzeworytów.

Dr Monika Sulejewicz-Nowicka
Łódź – UEŁ

**JANA AMOSA KOMEŃSKIEGO WYKŁAD
O UMIEJĘTNYM POSŁUGIWANIU SIĘ
KSIĄŻKAMI JAKO NAJCELNIEJSZYM
NARZĘDZIEM KSZTAŁCENIA UMYŚŁU.
KILKA UWAG BIBLIOLOGA**

Abstract

John Amos Comenius was a renowned Renaissance educator, polymath and bibliophile. His lecture on book loving, the practical and fruitful aspect of book reading and the therapeutic and pedagogical value of books was clearly drawn up following the rules of rhetoric. The author set out to encourage young students of the Saros Patak school and their teachers to read thoroughly and prepare excerpts. It is the skill of making, gathering, ordering and using one's own notes that he places strong emphasis on. Among the authorities he invokes are ancient and contemporary humanists: Cato, Cicero (Tully), Pliny the Elder, Gellius, Saint Jerome or Justus Lipsius. Comenius considered a book to be a source of divine wisdom as well as an interlocutor and friend. On the one hand it was essential to treat books as source material and a device to expand erudition, on the other hand to form a friendly bond and take advantage of a book's therapeutic benefits.

Streszczenie

Jan Amos Komeński to znany pedagog doby renesansu, polihistor i miłośnik książek. Swą mowę o umiłowaniu książek, ich praktycznej i owocnej lekturze oraz funkcji terapeutycznej i wychowawczej ułożył wyraźnie według zasad retoryki. Starał się przekonać młodych uczniów i ich nauczycieli szkoły w Saros Patak do uważnej lektury oraz równoczesnego tworzenia ekscerptów (wypisów). Wyraźnie kładł nacisk na umiejętność sporządzania, gromadzenia, porządkowania i wykorzystywania własnych notatek. Powoływał się na autorytety starożytnych i współczesnych mu humanistów: Katona, Cyserona, Pliniusza Starszego, Gelliusza, ojca Kościoła św. Hieronima czy Lipsiusza. Komeński książkę uważał za źródło mądrości boskiego pochodzenia oraz partnera dialogu i przyjaciela. Z jednej strony istotne było zgłębianie techniki erudycyjnej i traktowanie jej jako materiału źródłowego; z drugiej zaś nawiązanie z nią relacji przyjacielskich i wykorzystanie jednocześnie jej funkcji terapeutycznej.

Jan Amos Komeński to znany pedagog doby renesansu, polihistor i miłośnik książek. Poświęcono mu wiele uwagi jako dydaktykowi, filozofowi, teologowi i pisarzowi głównie w kontekście kultury i historii europejskiej XVII wieku¹. Z kolei jego mowa o wprawnej lekturze o znamienym tytule *Mowa o umiejętnym posługiwaniu się książkami, najcelniejszym narzędziem kształcenia umysłu* (*Oratio de primario ingenia colendi instrumento, solerter versando libris*) wygłoszona na wstępie zajęć szkolnych w wielkiej auli szkoły Saros Patak 28 listopada 1650 r. była przedmiotem badań filologicznych². Nie chcę więc powtarzać sformułowanych już na ten temat stwierdzeń i wyciągniętych wniosków, skupię się raczej na bibliologicznym aspekcie tego tekstu, a zatem na zawartej w mowie laudacji książki, jej terapeutycznej roli oraz funkcji kształcącej i wychowawczej.

Wszyscy z grubsza orientujemy się kim był Komeński, ale nie zaszkodzi przypomnieć kilku faktów z jego biografii. Urodził się 28 marca 1582 roku w Niwicach na Morawach. Był synem członka Jednoty braci czeskich. Najpierw uczył się w szkole braci czeskich, a później w kalwińskich uniwersytetach w Herbornie i Heidelbergu.

¹Z najnowszych prac ostatniej dekady należy przywołać chociażby: Jan Amos Komeński a Europa XVII wieku. Jan Amos Komenský und Europa im 17. Jahrhundert / pod red. nauk. Barbary Sitarskiej, Romana Mnicha. Siedlce 2012; Jan Amos Komeński w kontekście kultury i historii europejskiej XVII wieku. Jan Amos Komenský im Kontext der Europäischen Kultur und Geschichte des 17. Jahrhunderts / pod red. nauk. Barbary Sitarskiej, Romana Mnicha. Siedlce 2010; Jan Amos Komeński i bracia czeszy w 380 rocznicę przybycia do Leszna (1628-2008). Materiały wydane z okazji 380. rocznicy przybycia braci czeskich do Leszna i 10-lecia powstania Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Lesznie / red. Alojzy Konior 2009; Adam Fijałkowski: „Orbis pictus”. Świat malowany Jana Amosa Komeńskiego. Warszawa 2008; Jan Amos Komeński a kultura epoki baroku. Johann Amos Comenius und die Kultur des Barock / pod red. nauk. Barbary Sitarskiej, Romana Mnicha. Siedlce 2007; Ryszard Wroczyński: Komeńskiego koncepcja kształcenia przez całe życie. *Pedagogika Społeczna* 2007 nr 2 s. 126-133; Andrzej Spyra: Przestrzeń naturalna i przestrzeń sztuczna w „Labirynty świata i raju serca” Jana Amosa Komeńskiego. *Estetyka i Krytyka* 2006 nr 2 s. 187-195; Dorota Żołędź-Strzelczyk: Dlaczego „Pampaedia”? *Pampaedia* 2004 nr 1 s. 11-19; Lech Kacprzak: Myśl pedagogiczna Jana Amosa Komeńskiego. Aktualność w teorii i praktyce edukacyjnej. Wybór tekstów. Piła 2005; Jolanta Kacprzak: Szkoła w Lesznie do 1656 r. Nauczyciele i programy, Leszno 2003; Anna B. Burzyńska: Wokół wrocławskich edycji dzieł Jana Amosa Komeńskiego. Przyczynek do dziejów kształcenia językowego na Śląsku. *Kształcenie Językowe* 2003 nr 4 s. 209-214, Włodzimierz Gruszczyński: Polski wstęp do „Orbis pictus” Komeńskiego. *Poradnik Językowy* 2002 z. 7 s. 32-35; Andrzej Meissner: Miejsce Jana Amosa Komeńskiego w polskich badaniach po II wojnie światowej (w 330 rocznicę śmierci). *Rocznik Komisji Nauk Pedagogicznych* 2002 T. 55 s. 35-44

² Wiesław Pawlak: „Otium litteratum – Lectio, excerptio, repetitio, compilatio?” Przyczynek do dziejów siedemnastowiecznej kultury literackiej. W: „Wszystko tu najdzie, co wy macie w głowie”. Świat prozy staropolskiej / pod red. Estery Lasocińskiej i Agnieszki Czechowicz. *Studia Staropolskie. Series Nova*, T. 74. Warszawa 2008 s. 252-268; Jolanta Sawicka-Jurek: „Trzeba nadto czytać książki...” Komeński i inni w XVII wieku o roli książki. W: Jan Amos Komeński w kontekście kultury..., s. 267-274; Mariola Jarczykowska: Pożyteczne i szkodliwe lektury według Jana Amosa Komeńskiego. W: Zalecenia i przestrogi lekturowe (XVII-XX wiek) / pod red. eadem i Agnieszki Bajor. Katowice 2012 s. 19-32

Źródło: Jan Amos Komeński: Mowa o książkach: czyli o sprawnym posługiwaniu się tym najprzedniejszym instrumentem kształcenia umysłów, tł. z łac. Irmina Lichońska; drzeworyt i oprac. graf. Franciszek Seifert. Warszawa 1957

Wielki wpływ wywarli na niego profesorowie: bibliista Johannes Piscator-Fischer i filozof Johann Heinrich Alsted. W 1625 roku po raz pierwszy przyjechał do Leszna w celu rozmowy z tamtejszym protektorem braci czeskich – Rafałem Leszczyńskim – na temat przyjęcia czeskich uchodźców, z którymi powtórnie przybył trzy lata później. Następnie objął posadę nauczyciela i zastępcy rektora gimnazjum leszczyńskiego. Na życzenie swego protektora, Komeński zbadał przyczyny niskiego poziomu nauczania w tamtejszej szkole i opracował niezbędny plan reformy. W 1632 roku został jednym z seniorów Jednoty. Następnie w 1641 roku udał się na zaproszenie parlamentu do Anglii. Miał tam zorganizować akademię nauk. Rok później wyjechał do Szwecji. Od 1642 roku do 1648 roku mieszkał w Elblągu, a w latach 1644-1645 wykładał filozofię w tamtejszym gimnazjum. Po raz drugi przyjechał do Leszna w 1648 roku i przebywał tutaj dwa lata. Podczas ostatniego pobytu w Lesznie, w latach 1654-1656, opracował na życzenie Krzysztofa Opalińskiego program nowo zakładanej szkoły w Sierakowie. Brał udział w działalności opozycji przeciw królowi Janowi Kazimierzowi. Rzeczpospolitą opuścił, gdy wojska polskie przystąpiły w 1656 roku do szturmowania Leszna. Zmarł 15 listopada 1670 roku w Amsterdamie. Już jako młodzieniec napisał program rozwoju czeskiej edukacji pt. *Ad eruditos gentis meae*, który poprzedził pierwszą wersję dzieła *Theatrum universitatis rerum* (1616-1618). Z ważniejszych prac należy wspomnieć

następujące dzieła: *Centrum securitatis to gest swëllé wymalovánj, gak w samem gedíném Bohu... Bezpécnost...* wraz z *Vejhostem svëtu*, podręcznik łaciny *Ianua linguarum reserta* (1631), *Vestibulum* (1633), *Informatorium szkoły macierzyńskiej* (1633), *Renuntiatio mundi* (1533), *Ratio disciplinae... in unita te Fratrum Bohemorum* (1633), *Conatuum Comenianorum preludia sive pansophiae prodromu* (1637), *Linguarum methodus novissima* (1649), *Panorthosja* (1654), *Didactica magna* (1657), *Orbis sensu-alium pictus* (1658), *Pampaedia* i *Via lucis* (1668)³.

Saros Patak, w którym to Komeński wygłosił przemówienie, służyło z kalwińskiego Kolegium Reformatorskiego założonego w 1531 roku. W węgierskiej edukacji odgrywało ono bardzo ważną rolę. W jego bibliotece w latach 1708-1939 (1945?) znajdowała się Biblia królowej Zofii. Pedagog i miłośnik słowa pisanego udał się na Węgry na prośbę księcia Zygmunta Rakocznego i jego matki Zuzanny. Celem wyjazdu było zorganizowanie systemu oświaty. Jak wiadomo m. in. właśnie w Saros Patak urządził szkołę, w której objął jedną z katedr. Dnia 28 listopada 1650 roku rozpoczął w niej zajęcia, wygłaszając inauguracyjną mowę o użyteczności książek.

Jan Amos Komeński swą wypowiedź o umiłowaniu książek, ich praktycznej i owocnej lekturze oraz funkcji terapeutycznej i wychowawczej ułożył wyraźnie według zasad retoryki. W starożytności pisano, ogłaszano i wygłaszano mowy sądowe, wśród nich oskarżycielskie i obrończe, doradczo-polityczne, a w tym namawiające (protreptyki) i odradzające (apotreptyki) oraz okolicznościowe lub popisowe, a wśród nich pochwalne i ganiące. Czasy nowożytne rozszerzyły te odmiany o kazanie. Najpopularniejszymi w szesnastym i siedemnastym stuleciu były mowy polityczne, dyplomatyczne, sejmowe, religijne, okazjonalne, szkolne i uniwersyteckie, biesiadne, pochwalne i funeralne oraz o charakterze traktatu. Z racji towarzyszących okoliczności wygłoszonej przez Komeńskiego wypowiedzi należy ją zaliczyć do jednego z trzech rodzajów wymowy – do *genus demonstrativum*. Okazjonalną mowę traktującą o książkach jako najcenniejszym narzędziu kształcenia umysłu Komeński skomponował według tradycyjnego układu trójkowego, uwzględniającego początek, środek i koniec tekstu. Tak skonstruowane przemówienie było czytelne dla młodych słuchaczy i spójne kompozycyjnie. Miało wyraźnie charakter wykładu przeznaczanego dla szerokiego grona, zarówno dla uczniów, jak i pedagogów. Nie zabrakło w nim charakterystycznych dla oratorstwa elementów perswazji mającej na celu przekonanie słuchaczy do racji autora, a więc do rozplómnienia miłości do książek. Jak sam stwierdził przemówienie miało trwać nie więcej niż pół godziny. Komeński we wstępie poinformował odbiorców o swoich zamiarach, klarując dokładnie przyczyny opóźnienia uczniów węgierskiej szkoły w rozwoju w naukach wyzwolonych:

³ Franciszek German: Komeński (Komensky, Comenius) Jan Amos (1592-1670). W: Polski słownik biograficzny / red. Emanuel Rostworowski T. 13. Wrocław 1967/1968 s. 385-389

„Wiadomo wam, że zostałem powołany tu w celu, abym, o ile Bóg pozwoli, wspierał was radą w waszych usilnych staraniach w dziedzinie nauk wyzwolonych.

Oto więc wspieram! Oto dzisiaj zaczynam! A wy także zaczynajcie a uważnie słuchajcie pouczających słów, iżby nie przeminęły z wiatrem. Do was bowiem przemawiać pragnę, nie do tych ścian; gdyż zamierzam mówić rzeczy wam mające przynieść pożytek. Gdy po upływie całego już miesiąca spędzonego z wami, kochani moi, przeglądam całokształt i kolejność waszych zajęć, wydaje mi się, że wykryłem trzy najistotniejsze przyczyny opóźnienia w postępach.” (s. 1)⁴

Mówca wskazał m. in. na: brak odpowiednich źródeł wiedzy, a więc ksiązek, brak otwartych na czytelników bibliotek szkolnych i brak efektywnej metody studiowania słowa pisanego. Zachęcał zatem do lektury uważnej przynoszącej czytelnikom pożytek i wymierne korzyści. Namawiał również do przemyślanego tworzenia księgozbiorów bibliotecznych, albowiem to biblioteki są skarbnicą wiadomości i mądrości, na których straży stoją Muzy. Powinny więc być otwarte dla swoich czytelników, a ci z kolei winni mieć ułatwiony do nich dostęp i mogli w pełni korzystać z ich zbiorów. Naczelnym przecież zadaniem bibliotek jest upowszechnianie książki i rozwijanie jej czytelnictwa.

Dalej Komeński sprawnie wskazał na cztery „środki zaradcze”, które dokładnie i obrazowo omówił w rozwinięciu, podporządkowując im tę część wykładu. Sformułował je następująco:

„I. Dążący do wykształcenia książki cenić ma nad złoto i drogie kamienie,

II. Dniem i nocą mieć je w ręku,

III. Jak z kwiatków zbierać z nich pyłek szlachetnej wiedzy i przenosić go do ula własnego wykształcenia,

IV. Dobrze wiedzieć, jak umiejętnie wykorzystać te zewsząd nagromadzone skarby mądrości.” (s.1)

W rozwinięciu mowy, omawiając po kolei wskazane „środki zaradcze” na brak postępów w kształceniu nauk wyzwolonych w węgierskiej szkole, Komeński wyraźnie skupił się na trzech kwestiach: pochwalę książki, jej funkcji terapeutycznej oraz roli wychowawczej i metodzie ich studiowania.

Pedagog i miłośnik słowa pisanego wyraził najwyższą laudację ksiąg, albowiem określił je najcenniejszą wartością daną człowiekowi od Boga. Ten „boski dar udzielony umysłowi ludzkiemu” (s.3) to kopalnia mądrości. Ich umiłowanie więc jest równoznaczne z umiłowaniem mądrości. Za pomocą figury symplektyki wzmocnionej o par-

⁴ Cytaty z dzieła Jana Amosa Komeńskiego podaję na podstawie wydania: Jan Amos Komeński: Mowa o umiejętnym posługiwaniu się książkami, najcenniejszym narzędziem kształcenia umysłu wygłoszona na wstępie zajęć szkolnych w wielkiej auli Szkoły Szarosz Patak 28 listopada 1650 r., przygotował do druku i posłowiem opatrzył Janusz Kapuścik, z jęz. łac. przekładu dokonały Zofia Abramowicz i Maria Walentynowicz, oprawę graficzną wykonał Zygmunt W. Górnicki, Warszawa 1979. Cyfra umieszczona w nawiasie po cytacie oznacza stronicę tej edycji.

tykułę przeczącą Komeński wyraził jedną z najważniejszych treści swojego wykładu, albowiem miłowaniu ksiąg nadał wymiar boski, wskazując, iż jest to sposób zbliżenia się do Boga:

„*Nie miłować ich [ksiązek], to znaczy nie miłować mądrości; nie miłować mądrości, to znaczy dziczyć – a to zniewagą jest dla Boga Stworzyciela, który pragnie nas mieć na podobieństwo swoje.*” (s.3)

Dalej by obrazowo, ale i dobitnie za pomocą prostego porównania, uwypuklić wartość słowa pisanego odwołał się do znanego toposu przeciwstawiającego je ponad wszelkie srebro i złoto, a więc bogactwo:

„*Rzekłem, że kto się o mądrość ubiega, ten księgi miłować winien nad srebro i złoto. I słusznie.*” (s.2)

To powszechnie funkcjonujący w dobie renesansu *loci communes*. „Pierwszy człowiek nowożytny” – Pertarka w licznych listach skierowanych do przyjaciół niejednokrotnie powoływał się na słowo pisane jako wartość nadająca sens jego życiu. Nieustannie za nim tęsknił. Cenił je ponad wszystko. W czasach odrodzenia przeciwstawiano je jednak bogactwu ze względu na ich zdolność do dialogu z użytkownikiem. W takim też duchu utrzymano inskrypcję, która pojawiła się w sali bibliotecznego pałacu księcia Federiga de Montefeltre⁵. W dobie odrodzenia panował powszechny kult ksiąg. Coraz łatwiej było dotrzeć do książki rękopiśmiennej. Zwiększały się jej nakłady. Łatwiej można było ją zakupić. Książka czy to w formie rękopiśmiennej, czy też już w formie utrwalonej typograficznie zaczęła odgrywać coraz ważniejszą rolę w edukacji szkolnej, albowiem powiększała się sieć szkół, co odzwierciedlał wzrost jej produkcji. Z rozważą kształtowano księgozbiory od prywatnych, poprzez parafialne, a na szkolnych kończąc. Wydaje się, że najważniejszą była lektura, której dowody można odnaleźć w postaci notatek, zapisów, podkreśleń czytelnika⁶.

Komeński o słowie pisanym wyrażał się z wielkim pietyzmem i admiracją. Starając się zachęcić młodych czytelników, uczniów węgierskiej szkoły, do jak najczęstszego obcowania z tekstem pisanym bądź to w formie rękopisu, bądź druku. Przekonywał ich, iż jest to ich najdroższy i najwierniejszy przyjaciel:

„*One to na kształt najwierniejszych przyjaciół chętnie z nami rozmawiają [...].*” (s.3)

Ten upersonifikowany przyjaciel – książka – nigdy nie odmówi rozmowy, zawsze znajdzie czas na dialog, kontemplację, a z czasem stanie się lekiem na wszelkie zło, samotność, tęsknotę, a przede wszystkim balsamem dla duszy. Personifikacja ksiąg na

⁵ Janusz S. Gruchała: „*lucunda familia libro rum*”. Humanisci renesansowi w świecie książki. Kraków 2002 s. 61

⁶ Por. Paulina Buchwald-Pelcowa: *Historia literatury i historia książki. Studia nad książką i literaturą średniowiecza po wiek XVIII*. Kraków 2005 (rozdz. 4: Rola książki w Polsce w drugiej połowie XV wieku, s. 55-62)

rozmówców, towarzyszków, doradców, nauczycieli, przyjaciół to również powszechny i chętnie przywoływany przez renesansowych humanistów topos⁷. Na funkcję kształcącą i pocieszającą słowa pisanego zwrócił im uwagę rzeczony Pertarka. Również wśród zwierzchników kościoła pojawił się ten argument, jak chociażby u angielskiego biskupa, kanclerza Edwarda III – Richarda de Bury z XIV w. w dziele zatytułowanym *Philobiblion* czy u kardynała Joannesa Bessariona z XV w.⁸. Słowo pisane było więc źródłem wszelkiej wiedzy dostępnej człowiekowi, jego doradcą, pocieszycielem i przyjacielem. Taką opinię wyrażał również Erazm z Rotterdamu. Dla niego to najważniejsze narzędzie, jak to określił Komeński, kształcenia umysłu. Na gruncie polskim w podobnym tonie utrzymywał swą mowę z 1757 roku *O czytaniu książek* uczeń pijarskiego Collegium Nobilium - Franciszek Szymanowski:

„Alboż i dawniejsi oni pisarze tyle by nam drogich i nieoszacowanych mądrości swojej zostawili pamiątek, gdyby wprzód sami do nabycia tej umiejętności, którą nam w swoich zostawili pismach, w czytaniu się różnych nie zatapiaли książek? Wielki był wprawdzie mówca i filozof Cycero, ale któż większym od niego był miłośnikiem książek? W których taki smak i ukontentowanie swoje znajdował, iż sam o sobie na wielu zeznał miejscach, że ani o tylu rzeczach pisać i mówić, ani by żyć nawet nie mógł, gdyby się na moment chociaż od czytania miał oderwać książek [...] Markus także Kato, za świadectwem tegoż Cycerona, tak był w prawie, gospodarstwie i historii biegły, iż w zupełnej tych wszystkich rzeczy wiadomości żadnego mu natenczas równego nie było w Rzymie [...] Cóż mówić o Arystotelesie, który wszystkie tak sobie szacował książki, iż za kilkanaście Speuzypa filozofa książek trzy tysiące talentów attyckich zapłacił.”⁹

Wśród polskich pisarzy i uczonych XVI-XVIII wieku także panował powszechny kult książki traktowanej jako symbol wiedzy, uosobienie mądrości i medium o funkcji pouczającej i pocieszającej¹⁰. Edukacja czytelnicza zaś to stały motyw literatury politycznej i parenetycznej XVI-XVIII wieku kształtującej wzorce osobowe panujących i rządzących. Pasję czytelniczą magnatów i ważnych osobistości na ówczesnej scenie politycznej, jak chociażby kanclerza i hetmana wielkiego koronnego Jana Zamoyskiego, traktowano jako wzór godny naśladowania¹¹. Za pomocą słowa pisanego pisarze wieków dawnych niejednokrotnie wyrażali swój stosunek do ksiąg z pozycji czytelników. Dawały im poczucie bezpieczeństwa w otaczającej ich rzeczywistości, a własne biblioteki spełniały ich marzenia o „domku Sokratesowym” wypełnionym

⁷ Por. Janusz S. Gruchała, op. cit. (podrozdz 3 rozdziału 2: Amici et magistri, s. 63-70)

⁸ Ibidem, s. 64-65

⁹ Cyt. za: Barbara Bieńkowska: *Staropolski świat ksiąg*. Wrocław 1976 s. 55-56

¹⁰ Por. eadem, *Polscy pisarze i uczeni XVI-XVIII wieku wobec problematyki książki*. Komunikat. W: *Dawna książka i kultura. Materiały międzynarodowej sesji naukowej z okazji pięćdziesięciolecia sztuki drukarskiej w Polsce* / pod red. Stanisława Grzeszczuka i Alodii Kaweckiej-Gryczowej. Wrocław 1975 s. 304-315

¹¹ Eadem, *Staropolski...*, s. 64-65

właśnie książkami i błogą ciszą¹². Były ich nierozłącznymi towarzyszami obdarzonymi nieograniczonym zaufaniem. Umiłowaniem słowa polscy pisarze doby staropolskiej i oświeceniowej tacy jak: Stanisław Hozjusz, Marcin Kromer, Marcin Bielski, Szymon Marcyjusz, Andrzej Patrycy Nidecki, Biernat z Lublina, Jan i Mikołaj Kochanowscy, Mikołaj Rej, Andrzej Frycz Modrzewski, Stanisław Orzechowski, Wacław Potocki, Wespazjan Kochowski, Ignacy Krasicki, Adam Naruszewicz czy Hugo Kołłątaj potrafili zarazić swoich odbiorców¹³.

Z kolei terapeutyczne działanie ksiąg również znane było w starożytności. Funkcjonowało łacińskie powiedzenie: *Medicus oratio* – mowa lekarzem¹⁴. Dobitnie wyraził tę myśl poeta Menander:

*„Lekarzem chorób jest dla ludzi słowo, Ono jedynie niesie duszy ulgę.”*¹⁵

Tekst zatem kształtuje osobowość jego odbiorcy. Książka staje się środkiem terapeutycznym, a pacjentem czytelnik. W trakcie procesu biblioterapeutycznego identyfikuje się on z bohaterami lektury i ich doświadczeniami, przechodzi *katharsis* rozumiane jako odreagowanie napięcia, ponieważ podczas rozmowy może dyskutować na temat postaci literackich czy samego autora, a nie na swój. Ostatecznie następuje wgląd i samopoznanie czytelnika, który zaczyna rozumieć również innych¹⁶. Kluczowym w biblioterapii jest przeżycie estetyczne o działaniu właśnie terapeutycznym. Wraz z procesem identyfikacji z bohaterami literackimi doskonalą proces biblioterapeutyczny¹⁷. Słowo pisane kształtuje więc światopogląd, osobowość i postawy moralne odbiorców. Prezentuje czytelnikom określone i godne naśladowania zachowania. Do tych tematów odbiorcy mogą się odnieść zarówno poprzez refleksję czy dyskusję, jak i poprzez wcielenie je w życie. Książki zapewniają im zatem samorealizację. Niosą więc pożytek i wymierne korzyści. Wpływają nie tylko na rozwój intelektualny czytelników. Dbają także o ich rozwój duchowy i moralny, zapewniając przyjemność estetyczną płynącą z lektury oraz prezentując określone idee i wzorce, chowając je przy tym przed niepamięcią słowa mówionego. Dlatego też „nade wszystko trzeba książki czytać” (s. 3). Komeński dowodził również, że to niezastąpione źródło wiedzy:

„Gdyby nie było ksiąg, prostakami byłibyśmy wszyscy i nieukami: ani przeszłych rzeczy nie mielibyśmy w pamięci, ani nie posiadalibyśmy żadnej wiedzy o rzeczach boskich i ludzkich; albo gdyby jakaś wiedza istniała, byłyby to podania podległe tysiąc-

¹² Eadem, *Polscy...*, s. 313

¹³ Por. ibidem. Por. Barbara Bieńkowska: *Staropolski ...* (podrozdz. rozdziału II: Cele zbieraczy i czytelników, s. 43-91).

¹⁴ Maria Wichowa: *Elementy biblioterapii w literaturze polskiej epok dawnych*. Rekonesans – artykuł złożony do *Folia Librorum*

¹⁵ Cyt. za ibidem.

¹⁶ Wiktor Czernianin: *Teoretyczne podstawy biblioterapii*. Wrocław 2008 s. 19

¹⁷ Por. ibidem (rozdz. 5: *Przeżycie estetyczne jako kluczowe pojęcie biblioterapii – na przykładzie poglądów Romana Ingardena*, s. 61-71)

krotnym zmianom przez niestałość i niepewność tradycji.” (s. 3)

Podobnie przedstawiał korzyści płynące z lektury na gruncie polskim wspomniany wcześniej Franciszek Szymanowski:

*„Co mówić o Warronie, Senece, Fabiuszu Kwintylianie i innych dawniejszych i terazniejszych wieków pisarzach, którzy tak się swoją w całym świecie wślawili mądrością? Zapewne nigdy by do tego nie przyszli doskonałości stopnia, gdyby tej nabytej z nauki umiejętności, częstym książek nie podsycali czytaniem.”*¹⁸

Książki mają znaczący wpływ na rozwój umysłowy człowieka. Zapewniają mu zdobywanie wiedzy i poszerzanie horyzontów, a więc właściwy rozwój, dlatego też, według zaleceń renesansowego ich miłośnika, należy sięgać po dzieła innych uczonych:

„Poza tym, ponieważ nie było, nie ma i nie będzie tak utalentowanego umysłu, iżby sam z siebie wszystko jak pajak nici z własnego wnętrza, wysnuwał – dlaczegoż nie mamy jedni od drugich pożyczać i ciągnąć korzyści z cudzego mozołu?” (s. 4)

Podobnie postępowali, jak przekonuje Komeński, najwybitniejsi w dziejach ludzkości, jak chociażby: „najmądrzejszy z Rzymian” (s. 6) Katon, „żarłok książkowy” (s. 6) Tuliusz, „szafarz wielkich rzeczy” (s. 6) Pliniusz Starszy, który „nie widział nigdy żadnej książki, której by nie przeczytał” (s. 6) czy „nieskończenie odczytany” (s. 6) ojciec Kościoła św. Hieronim. Komeński wyraźnie podążał śladem wybitnych humanistów renesansowych. Erazm z Rotterdamu przekonywał nawet, że „dawność ksiąg” jest ich najcenniejszą wartością, albowiem wszelkie myśli i idee winno się poprzeć starożytnymi autorytetami, Pisma Świętego, pisarzy wczesnochrześcijańskich czy ojców Kościoła¹⁹. Kiedy zachęcano do lektury słowa pisanego przytaczano Cyncerona, Pliniusza, Senekę, św. Hieronima i św. Augustyna. Powoływano się na przykłady Aleksandra Wielkiego, Cezara, Brutusa, Scypiona Afrykańskiego²⁰. Warto zaznaczyć, że po pojawieniu się druku masowo zaczęto wydawać dzieła liturgiczne i teksty antycznych autorów, którzy służyli jako przykład godny naśladowania zarówno wnikliwej, intensywnej lektury, jak i sztuki pisania. Dla humanistów doby odrodzenia omnikompetencja ksiąg była najważniejsza, albowiem zaspokajały one wszystkie potrzeby człowieka²¹. Obcowanie z książką, jak mówili wybitni humaniści Pier Paolo Vergerio i Komeński, to więc prowadzenie dialogu z wybitnymi intelektualistami tu i teraz, ich uobecnienie²² poprzez słowo pisane, ich trwanie w tekście:

¹⁸ Cyt za. Barbara Bieńkowska: *Staropolski...*, s. 56

¹⁹ *Ibidem*, s. 53

²⁰ *Ibidem*.

²¹ Janusz S. Gruchała: *op. cit.*, s. 70

²² Ideę uobecnienia omówił Juliusz Domański w pracy *Tekst jako uobecnienie. Szkic z dziejów myśli o piśmie i książce*, wyd. 2 popr. i uzup. Warszawa 2001

„pismo i utwór literacki umożliwiają inna niż fizyczna obecność ludzi fizycznie nieobecnych czy to wskutek oddalenia przestrzennego czy zwłaszcza wskutek biologicznej śmierci” (s. 8).

„Jakież tedy może być miłsze czy bodaj dogodniejsze życie, jak czytać zawsze albo pisać i będąc ludźmi nowych czasów poznawać dawne dzieje, a przebywając tu i teraz, rozmawiać z potomnymi i w ten sposób cały czas przeszły i przyszły czynić naszym czasem.”²³

Idea uobecnienia autorów w ich dziełach zatem nierozzerwalnie łączyła się z personifikacją książki. Twórcy poprzez swe teksty przemawiali do swoich odbiorców, dyskutowali z nimi, pouczali ich i gdy zaistniała taka potrzeba – pocieszali.

By z kolei nawiązać wartościową nić rozmowy ze słowem pisanim, należy dokonać właściwego wyboru partnera tegoż dialogu. Komeński dowodził, że nie ma złych książek. Każda będzie zawierała jakieś cenne informacje. Dla każdego odbiorcy z osobna mogą to być skrajnie różne wiadomości. Autor mowy wskazywał na podejście praktyczne do lektury i zalecał czytanie książek „o rzeczach raczej niż o słowach, tj. takie, które traktują o rzeczach w życiu potrzebnych, a nie te, co pyszną się krasomówstwem” (s. 4). Preferował model lektury intensywnej, kierując się zasadą selekcjonowania dzieł. Według niego należało sięgać zarówno po autorów starożytnych, jak i współczesnych, albowiem jedni i drudzy kształtują światopogląd czytelnika; jedni i drudzy mają znaczący wpływ na jego rozwój umysłowy, a taka jest rola książki:

„Ogółem wzięwszy: wiedzę dawnych cenić trzeba dla jej starożytności, wiedzę młodszych dla obfitszego w niej światła. Szczegółowe opisy rzeczy winno się poznawać dlatego, że wiele kształcą poglądowo; ogólne ujęcia dlatego, że umysłowi dają jedność, moc i tę strzelistą zawartość, jaką ma wierzchołek piramidy.” (s. 5)

Słowo pisane, jak dowodził czeski intelektualista, spełnia nie tylko funkcję terapeutyczną:

„[książki] uczą nas, kształcą, napominają, pocieszają, żywo uobecniają nawet rzeczy oczom naszym bardzo dalekie.” (s. 3)

Książki kształtują osobowość i światopogląd oraz wychowują nawet poza szkołą:

„[...] przy pomocy książek wielu staje się ludźmi uczonymi nawet poza szkołą, bez książek zaś nikt nie wykształci się nawet w szkole; jeśli miłujemy szkoły, miłujmy i książki, duszę szkół; gdyż martwe byłyby szkoły, gdyby ich książki nie ożywiały.” (s. 3)

Mają istotny wpływ na zachowania i postawy moralne swoich czytelników. Komeński widział tutaj znaczącą rolę pedagogów, którzy uczniom podsuwali zbyt dużo dzieł teoretycznych, zamiast praktycznych. Niepotrzebnie w swej pracy pedagogicznej skupiali się na „zasadach” (s. 6), zamiast na „lekturze autorów” (s. 6).

Dalej wskazał również na społeczną funkcję słowa pisanego, dostrzegając jego pożyteczną rolę w życiu obywateli:

„[...] mądre książki wypracowane ludzką pilnością to przednie złoto już z kopalni wydobyte, oczyszczone wodą i ogniem przeróżnymi próbami, na użytek społeczny wybite jak pieniądź o ustalonej już wartości i służące obecnym potrzebom.” (s. 3)

²³ Cyt za: ibidem, s. 118

Jak przekonywał nie wystarczy jedynie czytać, należy czytać uważnie, a więc studiować. Komeński wyraźnie stawiał na *otium litteratum* rozumiane jako obcowanie z tekstem cudzym lub własnym, w ramach którego podstawową czynnością jest *lectio*²⁴. By zaś studiować księgi, winno się sporządzać z nich wypisy rzeczy najistotniejszych z każdej dziedziny, albowiem to one przysłużą się później w dyskusjach oraz zapewnią rozległą i wszechstronną wiedzę. Taka lektura wymagała od czytelnika zaangażowania. Komeński zakładał, że jego słuchacze winni się stać odbiorcami aktywnymi. Należy być przecież biegłym w różnych dyscyplinach; w różnych dziedzinach winno się być erudytą. Ekscerpta nie tylko więc ukształtują poglądy na dany temat, a nawet je rozszerzą o kolejne cenne uwagi:

„Nie książki przecież zrobią cię uczonym, tylko ich studiowanie. To zaś jest jedynym trwałym owocem lektury: przyswoić sobie, co się przeczytało, za pomocą wypisów.” (s. 6)

Konstruując zbiór florilegiów, należy zaopatrzyć go w indeks alfabetyczny wraz z lokalizacją lub sporządzić rejestr takich memorabiliów według układu dziedzinowego, rzeczowego. Notowanie, które powinno towarzyszyć intensywnej lekturze w siedemnastym stuleciu było bardzo popularne. *Ars excerpenti* najbardziej rozwinęła się w środowisku jezuitów²⁵. To w roli pisma Komeński upatrywał największą wartość, albowiem utrzymywał ono na wieki to, co zostało mu powierzone, akcentując tym samym ulotność ludzkiej pamięci:

„[...] pamięć nasza jest jak sito, przyjmuje mnóstwo rzeczy, ale zaraz je znów wypuszcza i traci, jeśli ich nie zatrzymają szranki pisma. Trzeba jej więc pomagać w zachowaniu użytecznych rzeczy, a niczym lepiej nie można, jak wypisując wszystko, co godne zapamiętania i przenosząc do swoich notatek, skąd z największą łatwością możemy je czerpać na każde zapotrzebowanie.” (s. 6)

Autor analizowanej mowy, mając na uwadze fakt, iż do tej metody zachęcał uczniów, rozróżniał „*annotare* (zaznaczyć lub skomentować na kartach książki) a *enotare* (wynotować w innym miejscu)”, albowiem z praktycznego i wychowawczego punktu widzenia uczniowie nie powinni na egzemplarzu bibliotecznym umieszczać swoich uwag²⁶. Jakkolwiek by przekonać do takiego studiowania swoich słuchaczy z węgierskiej szkoły, Komeński po raz kolejny powołał się na autorytety, tym razem zarówno starożytnych, jak i nowożytnych humanistów:

„O Pliniuszu napisano, że nigdy nie widział książki, której by nie przeczytał; nic nie przeczytał godnego uwagi, z czego by nie porobił notatek, nie notował zaś nic, czego by później we własnych dziełach nie zużytkował. A Gelliusz mówi o sobie: skoro tylko wzięłem do ręki jakąkolwiek książkę, czy to grecką, czy łacińską, zawsze sporządzałem

²⁴ Por. Wiesław Pawlak: op. cit.

²⁵ Ibidem, s. 263

²⁶ Janusz S. Gruchała: op. cit., s. 176

notatki. Lipsius zaś powiada: nie zbieram, lecz wybieram; przyznając, że wypisuje nie na chybił trafił lecz z zastanowieniem, nie przecząc wszelako, że wypisuje. Stąd ktoś inny wyraził się o nim: Lipsius mówi rzeczy własne, ale przeważnie nie własnymi ustami.” (s. 6)

Renesansowy pedagog przywołał rzymskiego poetę, autora *Nocy attyckich*. Wspomniany tekst był rodzajem encyklopedii, składającej się z wyciągów fragmentów zaginionych listów oraz tekstów historycznych i filozoficznych. Z autorytetów nowożytnych zaś powołał się na lowańskiego wychowanka i profesora – Justusa Lipsiusa, który jako prekursor jedno ze swych dzieł zatytułowane *Politicorum, sive Civilis doctrinae* również skomponował z cytatów z licznych utworów o tematyce filozoficznej i historycznej, które tworzą spójną całość i które miały się przysłużyć swoim czytelnikom²⁷. Autor *Polityków* zdawał sobie sprawę z nowatorstwa swojej metody kompozycyjnej. Zadbął także o to by cytaty były widoczne i by zaopatrzyć je w marginalia bibliograficzne, odsyłające czytelników do ich źródeł²⁸. W epoce odrodzenia właśnie studenci uczyli się sztuki kolacjonowania cytatów, ich trafnego wyboru i porządkowania w odpowiednich sekcjach. Ćwiczenia rozbioru dzieł antycznych autorów na liczne ekscerpta były metodą ułatwiającą opanowanie ich zawartości²⁹. Była to więc powszechnie zalecana w renesansowej edukacji szkolnej technika erudycyjna. W dalszej części dyskursu po omówieniu praktycznej i uważnej lektury książek, Komeński wypunktował zalety metody tworzenia wypisów. Już wcześniej wskazał na kształcącą i wychowawczą funkcję pisma, teraz uwypuklił korzyści płynące z kilkuletniego studiowania dzieł w taki oto sposób. Argumentował, że metoda ta zapewnia wszechstronną wiedzę. Samodzielne sporządzanie wypisów i zdobywanie wiadomości nie narazi jej autora na oskarżenia o nieuczciwość, albowiem należy ostrożnie podchodzić do cytowania za kimś czyichś słów czy przytaczania za kimś czyichś poglądów, gdyż nierzadko bywają one przekręcone lub, jak można się dalej domyślać, pochodzą ze źródeł nieautentycznych. W siedemnastym stuleciu dużą popularnością cieszyły się przecież właśnie kopiowane na dużą skalę sylwy, zbiory złotych myśli czy florilegia³⁰. Własnoręcznie sporządzone rejestry lepiej się przysłużą niż cudze antologie, w których niekoniecznie znajdzie się to, czego się poszukuje, albowiem własna intuicja jest znacznie cenniejsza i pożyteczna niż czyjaś. Posiadając samodzielnie sporządzony notatnik, osiągnie się

²⁷ Justyna Dąbkowska-Kujko: Justus Lipsjusz i dawne przekłady jego dzieł na język polski. Lublin 2010 s. 231

²⁸ Ibidem, s. 233

²⁹ Ibidem, s. 235

³⁰ Por. Mariola Jarczykova: op. cit., s. 28

O Lipsjuszu i jego dziele *Politicorum libri sex* w ten sposób wypowiedział się jezuita Jeremias Drexel: „Z niewiarygodną wprawą autor opracował swój tekst ze słów wszystkich najlepszych autorów. Od siebie mówi Lipsjusz, lecz ustami po większej części nie swoimi [...]”. Cyt za: Wiesław Pawlak, op. cit., s. 253

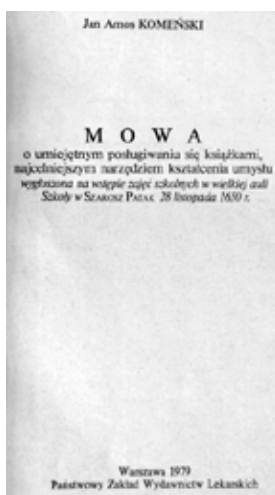
wiedzę największą i najwszechstronniejszą, a tym samym zyska się uznanie za „cho-dzącą żywą bibliotekę” (s. 8). Zalecał by książki traktować właśnie wieloaspektowo, nie tylko jako źródło wiedzy, ale i jako materiał źródłowy.

Komeński w swoim wykładzie starał się przekonać młodych uczniów i ich nauczy-cieli do uważnej lektury oraz równoczesnego tworzenia ekscerptów. Wyraźnie kładł nacisk na umiejętność sporządzania, gromadzenia, porządkowania i wykorzystywania własnych notatek, albowiem możliwości pamięci są ograniczone. Przekonywał właś-nie do tworzenia własnej użytecznej kolekcji *loci communes*. Samokształcenie miało według niego zapewnić czytelnikowi właściwy rozwój. Praca badawczo-analityczna winna przyczynić się do podniesienia poziomu intelektualnego odbiorcy dzieła. Ko-meńskiemu zależało, jak sam powiedział, na wskazaniu drogi do wszechstronnego wykształcenia, które osiągnąć można jedynie poprzez studiowanie. Uważał, że sztuka robienia ekscerptów to pożyteczna umiejętność, albowiem własne wypisy mogą po-służyć jako materiał egzemplaryczny czy nawet po obróbce myślowej jako budulec erudycyjnych przyszłych prac. Komeński książkę uważał za źródło mądrości boskiego pochodzenia i narzędzie pracy umysłowej dające czytelnikowi nowe, nieograniczone wręcz możliwości. Według niego świat w książkach opisany jest niemalże piórem Boga i pod Jego nadzorem. Słowo pisane to zatem objawienie najwyższej prawdy religijnej i filozoficznej. Czeski intelektualista zajął również postawę spadkobiercy antycznej kultury umysłowej utrwalonej właśnie w książkach. Zarówno on, jak i inni renesanso-wi humaniści byli nie tylko jej użytkownikami, ale przede wszystkim kontynuatorami. Komeński i ludzie jego epoki nie tylko sięgali do źródeł, ale i prezentowali kolejny etap rozwoju myśli starożytnej. Słowo pisane pod piórem człowieka doby odrodzenia było tworem autonomicznym. Komeński nawiązując do antycznych wzorców, przedstawił nowe idee. Wyraził kult książki jako źródła wiedzy o świecie dawnym i współczesnym. Upatrywał w niej narzędzie poznania otaczającej rzeczywistości o nieograniczonych możliwościach, zapewniając użytkownikom słowa pisanego nieoceniony rozwój duchowy i intelektualny. Księgę potraktował jako nauczyciela i przyjaciela. W celu przekonania odbiorców do swoich racji, posłużył się licznymi środkami perswazji, za-kładając aktywność intelektualną swoich słuchaczy. Przytaczane argumenty objaśniał licznymi metaforami i porównaniami, znanymi od starożytności, a chętnie wykorzy-stywanymi jak np. pszczoł zbierających w ogrodzie nektar z różnych kwiatów, pajęczej nici czy ziarna i roli. Stosował również antytetony by zestawić ze sobą przeciwstaw-ne obrazy dla uwydatnienia roli i funkcji słowa pisanego. Starając się podtrzymywać kontakt z młodymi odbiorcami, zwracał się do nich wielokrotnie w formie apostrof. Ponadto identyfikował się z nimi, wypowiadając się w pierwszej osobie liczby mno-giej. Niejednokrotnie swoją wypowiedź wzmacniał licznymi anaforami i epiforami by wypuklić najważniejsze wątki mowy. Za pomocą z kolei figury symploke uwydatniał wartościowe myśli. O księgach wypowiadał się z wyjątkowym pietyzmem i admiracją,

składając im jednocześnie hołd i pisząc na ich cześć laudację - hyperochę. Jak zaznaczył w tytule, słowo pisane to „najcelniejsze narzędzie kształtowania umysłu”, które:

„[...] *zaostrza uwagę czytelnika, podtrzymuje w umyśle zainteresowanie, utrwała zaobserwowane rzeczy w pamięci i rozjaśnia myśl coraz większym światłem.*” (s. 6)

Dzieła, jak wykazał, obok funkcji kształcącej spełniają również rolę terapeutyczną, stając się zarówno partnerem dialogu i kontemplacji, jak i przyjacielem leczącym duszę i formowany w ten sposób umysł. Słowu pisanemu przypisywał również ogromną rolę w uniwersalnym wychowaniu i rozwoju intelektualnym. Komeński, jak wszyscy bibliofile epoki odrodzenia, był zafascynowany książką jako przedmiotem, jej zbieraniem, nabywaniem, gromadzeniem, użytkowaniem, a więc wprawną lekturą. Charakterystyczna zatem dla tego okresu stała się postawa wieloaspektowego wykorzystania słowa pisanego i jego omnikompetencja. Istotą z jednej strony było zgłębianie techniki erudycyjnej i traktowanie książki jako materiału źródłowego; z drugiej zaś nawiązanie z nią relacji przyjacielskich i wykorzystanie jednocześnie jej funkcji terapeutycznej. Dlatego też słowo bądź to w formie zapisu rękopiśmiennego czy typograficznego przyczyniło się do rozszerzania zainteresowań intelektualnych najpierw elit, a od połowy XV wieku, po odkryciu Gutenberga, znacznie większych rzesz społeczeństwa.

Mgr Dagmara Budek
Szczecin – PUM

**KRONIKA WYDARZEŃ
W BIBLIOTEKACH MEDYCZNYCH
ZA LATA 2009–2012**

Abstract

The article is a continuation of the series presented in the title (2009 – 2012). The series comprises a period of ten years of the activity and development of scientific medical libraries in Poland (2001 – 2012).

Streszczenie

Artykuł stanowi kontynuację prezentowanej w tytule tematyki za lata 2009-2012. Całość obejmuje 10- lecie działalności i rozwoju naukowych bibliotek medycznych w Polsce (2002-2012).

Wstęp

W kronice utrwalono najważniejsze wydarzenia, które miały miejsce w bibliotekach medycznych w latach 2009-2012. Udokumentowano bieżącą działalność poszczególnych bibliotek, m.in. organizację konferencji, spotkań, wystaw, odznaczenia, nagrody i wyróżnienia, przejścia na emerytury i wybory nowych dyrektorów, realizację inwestycji nowych budynków bibliotek lub znaczących remontów oraz współdziałania bibliotek w ramach projektów regionalnych, o charakterze ogólnopolskim czy międzynarodowym.

Uwzględnia również zmiany nazw uczelni, a co za tym idzie nazw bibliotek. Obejmuje także zmiany związane z wprowadzaniem nowych technologii informatycznych

w procesach bibliotecznych oraz jakości usług świadczonych przez biblioteki, czego odzwierciedleniem jest inny sposób udostępniania informacji naukowej wychodzący naprzeciw oczekiwaniom użytkowników¹.

Zgromadzone dane faktograficzne powinny być przydatne dla zainteresowanych bibliotekarstwem medycznym w Polsce.

2009

Styczeń

Utworzenie w bibliotece nieformalnego ośrodka bibliometrycznego, który na zlecenie władz Uczelni sporządza analizy bibliometryczne i zbiorcze oceny dorobku naukowego osób indywidualnych m.in. starających się o awans naukowy lub przystępujących do konkursów na stanowiska kierownicze oraz na potrzeby ministerialne – UM Poznań

Rozpoczęcie wewnętrznego projektu związanego z opracowaniem poloników XIX-wiecznych wraz z nadawaniem tym zbiorom haseł przedmiotowych i symboli klasyfikacyjnych w systemie VTLIS-VIRTUA – CM UJ Kraków

Luty

Wykład prof. dr hab. Danuty Prokopowicz „Medycyna podróży” – UM Białystok

Przejście na emeryturę dr. n. hum. Jerzego M. Dyrdy, dyrektora Biblioteki Głównej Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach – SUM Katowice

Rozpoczęcie realizacji dwuletniego projektu „Zostań profesjonalnym nauczycielem umiejętności informacyjnych – program doskonalenia zawodowego dla bibliotekarzy medycznych. Wspólny projekt polskich i norweskich bibliotekarzy medycznych” we współpracy z Norwegian Library Association, Section for Medicine and Health dofinansowany ze środków EOG i norweskiego mechanizmu finansowego. Projekt zakładał wzajemny transfer doświadczeń i wiedzy w sferze kształcenia kompetencji informacyjnych użytkowników informacji naukowej. W 2009 roku przeprowadzone zostało badanie potrzeb edukacyjnych bibliotekarzy prowadzących dydaktykę w krajach partnerskich. – CM UJ Kraków

Wykład dr Anastazji Śniechowskiej-Karpińskiej „Cyfrowi autochtoni w tradycyjnych bibliotekach” w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej im. H. Łopacińskiego w Lublinie – UM Lublin

Wystawa: „Prof. dr hab. Michał Karasek (1937-2009)”, poświęcona pamięci

¹ Dagmara Budek: Kronika wydarzeń w bibliotekach medycznych za lata 2002-2008. *Forum Bibl. Med.* 2008 R. 1 nr 1 s. 83-104, porotr., bibliogr.

przewodniczącego Rady Bibliotecznej UM w Łodzi w latach 1987-2008 i Rady Programowej *Kronikarza* (2002/2003 – 2008/2009) oraz *Forum Bibliotek Medycznych* (2008, 2009) – UM Łódź

Marzec

Wykład prof. dr. hab. Włodzimierza Buczki „Co z tym postem?” – UM Białystok

Wystawa: „Medycynierki, czyli pierwsze damy polskiej medycyny” – AM Gdańsk

Wystawy: „Kto i co niszczy nasze książki” (przykłady zniszczeń książek na przestrzeni dziejów), „Nagrody Nobla z dziedziny fizjologii i medycyny w latach 2000-2009” – PAM Szczecin

Objęcie funkcji zastępcy dyrektora Biblioteki Głównej przez mgr Agnieszkę Czarnecką – WUM

Uruchomienie dostępu do licencjonowanych zasobów biblioteki poprzez portal SSL-VPN dla wszystkich pracowników i studentów korzystających z sieci spoza Uczelni Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego – WUM

Kwiecień

Warsztaty zespołów partnerskich w ramach projektu „Zostań profesjonalnym nauczycielem umiejętności informacyjnych – program doskonalenia zawodowego dla bibliotekarzy medycznych. Wspólny projekt polskich i norweskich bibliotekarzy medycznych” w Krakowie – CM UJ Kraków

Wykład dr Anastazji Śniechowskiej-Karpińskiej „Czy bibliotekarze potrzebują

e-learningu?” w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej im. H. Łopacińskiego w Lublinie – UM Lublin

Wystawa fotografii prof. dr. hab. Juliana Linieckiego i dr inż. Joanny Szumilewicz „Cinque Terre” – UM Łódź

Maj

Wystawy prac artysty plastyka Stefana Rybiego – UM Białystok

Wystawa książek zagranicznych z medycyny i nauk pokrewnych prezentowanych w Rektoracie CM UMK przez International Publishing Service z Warszawy – CM UMK Bydgoszcz

Zmiana nazwy Akademii Medycznej w Gdańsku na Gdański Uniwersytet Medyczny – GUMed

W ramach Tygodnia Bibliotek, obchodzonego w 2009 roku pod hasłem „Biblioteka to plus”, Biblioteka Główna zorganizowała Wieczór w Bibliotece, na którym zaprezentowała wystawy: starodruków oraz reprodukcji prac plastycznych „Homo legens - człowiek czytający”. W programie imprezy znalazły się również: recital Grzegorza Marchowskiego zatytułowany „Zielony księżyc”, koncert Chóru GUMed oraz plenerowa prezentacja dr Jerzego Jankau, odkrywająca medyczne tajemnice „Sądu ostatecznego” Hansa Memlinga – GUMed

Konfiguracja nowego serwera, wszystkich stacji roboczych, sieci bezprzewodowej oraz przełączników sieciowych zapewniających wzrost przepustowości sieci komputerowej BM w ramach modernizacji infrastruktury informatycznej. Nastąpiło wdrożenie finalne nowego portalu

internetowego; wdrożenie nowych metod analizy danych w systemie SDDE oraz modułu zdalnych wypożyczeń w systemie VIRTUA – CM UJ Kraków

Obchody Tygodnia Bibliotek – wykład dr Anastazji Śniechowskiej-Karpińskiej „Cyfrowi autochtoni w tradycyjnych bibliotekach” w Miejskiej Bibliotece Publicznej im. H. Łopacińskiego w Lublinie — UM Lublin

Otwarcie Zachodniopomorskiej Biblioteki Cyfrowej „Pomerania”, w ramach projektu realizowanego przez biblioteki województwa zachodniopomorskiego – PAM Szczecin

Wystawa zagranicznych książek naukowych zorganizowana wspólnie z firmą International Publishing Service – PAM Szczecin

Czerwiec

Wystawa: „Rudolf Weigl i Henryk Mosing. Zmagania z tyfusem plamistym i wiekiem XX” – GUMed

Udział Biblioteki Głównej GUMed w czwartej edycji Pikniku na Zdrowie zorganizowanego przez Gdański Uniwersytet Medyczny, którego celem jest szerzenie wiedzy medycznej przydatnej w codziennym życiu potencjalnego pacjenta oraz informacji na temat Uczelni i jej jednostek – GUMed

Powołanie Biblioteki Głównej GUMed w skład Zespołu Koordynacyjnego Narodowego Uniwersalnego Katalogu Centralnego (NUKAT) na lata 2009-2012 – GUMed

Wystawa najnowszych zagranicznych wydawnictw medycznych zorganizowana w Oddziale Biblioteki Głównej w Katowicach-Ligocie przez Bibliotekę Główną SUM oraz firmę ABE Marketing – SUM Katowice

W Bibliotece Medycznej honorowano jubileusz 10-lecia pisma uczelnianego „Wiadomości Akademickie”, redagowanego w bibliotece (redakcja w składzie: dr Krzysztof Nierzwicki -redaktor naczelny, mgr Monika Kubiak – sekretarz redakcji, mgr Joanna Hłađoń-Wiącek – adiustator, mgr Ewa Dominas - korektor) – CM UMK Bydgoszcz

Wmurowanie kamienia węgielnego pod budowę Centrum Biblioteczno-Informacyjnego Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego – WUM

Lipiec

Przeniesienie zbiorów z magazynu w Oficynie Wydawniczej do magazynów przy ul. Pawińskiego 3 (Dział Logistyki) – WUM

Wrzesień

Opracowanie analizy odnoszącej się do propozycji przeniesienia Biblioteki Medycznej do nowego gmachu wraz z przygotowaniem założeń dla projektu architektonicznego – CM UJ Kraków

Zespół bibliotekarzy medycznych wziął udział w przygotowaniu projektu, które zostało objęte dofinansowaniem Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki na lata 2010-2013. Jednym z zadań mających na celu podniesienie kwalifikacji kadry dydaktycznej i wpływających na

poprawę jakości kształcenia jest przygotowanie i realizacja 30 edycji kursu z zakresu kompetencji i umiejętności informacyjnych – CM UJ Kraków

Warsztaty zespołów partnerskich w ramach projektu „Zostań profesjonalnym nauczycielem umiejętności informacyjnych – program doskonalenia zawodowego dla bibliotekarzy medycznych. Wspólny projekt polskich i norweskich bibliotekarzy medycznych” w Drammen-Oslo – CM UJ Kraków

Spotkanie robocze w sprawie powołania Konferencji Dyrektorów Bibliotek Akademickich Uczelni Medycznych – UM Lublin

XXVII Konferencja Problemowa Bibliotek Medycznych „Działalność dydaktyczna oraz zarys dziejów, stan obecny i perspektywy rozwoju bibliotek uczelnianych, instytutowych i innych naukowych w Polsce” – UM Łódź

Uruchomienie Komputerowego Katalogu Kartkowego <http://webpac.biblioteki.lodz.pl:12380/kkk/katalog>, (alfabetyczny katalog książek i czasopism) w ramach współpracy z Łódzką Akademicką Siecią Biblioteczną (ŁASB) – UM Łódź

Kiermasz podręczników dla studentów pierwszego roku medycyny i stomatologii programu anglojęzycznego zorganizowany wspólnie z firmą International Publishing Service – PAM Szczecin

Wystawa „Swawolny Hipokrates” - lekarze i pacjenci w krzywym zwierciadle – GUMed

Wystawa „Pierwsze starożytne biblioteki” – PAM Szczecin

Październik

Wystawy prac Sebastiana Kotkowskiego – UM Białystok

Wystawa „Galaktyka Gutenberga. Inkunabuły ze zbiorów Biblioteki Wyższego Seminarium Duchownego w Pelplinie”, kurator Krzysztof Nierzwicki – CM UMK Bydgoszcz

Wydanie drugiego numeru biuletynu okolicznościowego Biblioteki Głównej „Librorum Amator” – GUMed

Inauguracja kampanii „Pola Nadziei”, zorganizowana z inicjatywy Zespołu Domowej Opieki Hospicyjnej Caritas Archidiecezji Łódzkiej (posadzenie 500 cebul żółtych żonkili przed gmachem Biblioteki uczelnianej) – UM Łódź

Wystawa makrofotografii prof. dr. hab. Aleksandra Chmiela „Uroda roślin leczniczych” - UM Łódź

Kiermasze podręczników dla studentów starszych lat medycyny i stomatologii programu anglojęzycznego zorganizowane wspólnie z firmą International Publishing Service oraz ABE Marketing z Warszawy – PAM Szczecin

Wystawa zagranicznych książek medycznych zorganizowana przez Bibliotekę Akademii Medycznej we Wrocławiu we współpracy z firmą International Publishing Service – AM Wrocław

Wystawa „Polskie ekslibrisy medyczne i farmaceutyczne” zorganizowana w Rektoracie Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego – WUM

Listopad

Wydanie przez Bibliotekę Główną SUM w Katowicach kolejnych zeszytów z serii „Prace Dokumentacji Dziejów Medycyny i Farmacji Górnego Śląska” pt.: „Profesor Witold Niepołomski, twórca śląskiej patomorfologii”, red. Daniel Sabat (nr 14), „Profesor Leszek Giec, współtwórca kardiologii na Śląsku, człowiek wielkiego serca”, red. Teresa Białek, Ewa Pawłowska (nr 15) oraz „Franciszek Kokot, lekarz, uczony, nauczyciel”, red. Jan Duława (nr 16) – SUM Katowice

Kolejny etap modernizacji biblioteki: zakupione zostały nowe regały do wypożyczalni, przeprowadzono remont pomieszczeń biurowych oraz nastąpiła całościowa wymiana okien na I kondygnacji budynku Biblioteki, gdzie są zlokalizowane czytelnie i pracownia zasobów elektronicznych – CM UJ Kraków

Wystawa wielkoformatowych fotografii pt. „HIV/AIDS – życie (sero) pozytywne”, realizowana przez europejskie organizacje pozarządowe w ramach projektu „Rzeczywisty Rozwój przez Zdrowie” – UM Łódź

Wystawa planszowa prezentująca podstawy wiedzy o antybiotykach, ich stosowaniu oraz rozprzestrzeniającej się antybiotykooporności drobnoustrojów zorganizowana we współpracy z Wojewódzką Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Szczecinie z okazji Europejskiego Dnia Wiedzy o Antybiotykach – PAM Szczecin

Modernizacja bazy PBL: implementacja danych z bazy „Czasopisma indeksowane w PBL”, dająca użytkownikom możliwość przechodzenia z rekordu bibliograficznego na stronę wydawcy lub czasopisma polskiego – GBL Warszawa

Zakup oprogramowania do szkoleń bibliotecznych online – WUM

Grudzień

Wystawa prac artysty Zdzisława Parczyńskiego – UM Białystok

Wykład dr. hab. Tomasza Hirnle „Sto lat w zdrowiu. Dziś już wiemy, że jest to osiągalne” – UM Białystok

Zakup baz danych i licencji dostępowych do czasopism elektronicznych na lata 2010-2011 oraz pakietów e-booków obejmujących referencyjne podręczniki z dziedziny medycyny, farmacji i nauk o zdrowiu na lata 2011-2012 w ramach projektu „eSPACE - wsparcie realizacji badań naukowych poprzez rozbudowę infrastruktury informatycznej, zwiększenie mobilności oraz rozszerzenie dostępności źródeł wiedzy” objętego finansowaniem Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka – CM UJ Kraków

Uruchomienie systemu e-learningowego (Moodle) na potrzeby warsztatów i poradników korzystania z baz danych dla pracowników i studentów Uczelni – UM Łódź

Modernizacja bazy PBL: implementacja bazy TezMeSH'2010 – GBL Warszawa

Likwidacja Oddziału Głównej Biblioteki Lekarskiej w Olsztynie – GBL Warszawa

Objęcie funkcji kierownika Działu Informacji Naukowej i Czasopism przez mgr Annę Ajdukiewicz-Tarkowską – WUM

2010

Styczeń

Wystawa prac artysty Andrzeja Filipowicza – UM Białystok

Przystąpienie projektu Pomorska Biblioteka Cyfrowa do Federacji Bibliotek Cyfrowych – GUMed

Wystawa: „Historia radiologii” (przygotowana na podstawie rozprawy na stopień doktora nauk medycznych lek. Mariusza Kujawy) – GUMed

Wystawa: „Retro-reklamy” przypominająca ogłoszenia z prasy lekarskiej z początków XX wieku – GUMed

Warsztaty e-nauczania pt. „Wykorzystanie platformy edukacyjnej Moodle w dydaktyce bibliotecznej” (wspólnie z Wydziałem Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej Wyższej Szkoły Umiejętności Społecznych w Poznaniu, dziekan doc. dr. Zdzisław Piotr Szkutnik), w których certyfikat uzyskało 21 osób z 12 uczelni/institutów medycznych – UM Łódź

Uruchomienie dostępu do usługi eduroam w głównym budynku Biblioteki Akademii Medycznej we Wrocławiu – AM Wrocław

Luty

Likwidacja Biblioteki Międzywydziałowego Instytutu Medycyny Morskiej i Tropikalnej – GUMed

Przejsie na emeryturę mgr Ewy Pawłowskiej, zastępcy dyrektora Biblioteki Głównej – SUM Katowice

Wystawa na temat liternictwa – pokazano zarys historii pisma, anatomie i funkcje pisma, rodzaje krojów oraz budowę liter – PAM Szczecin

Doroczne spotkanie reprezentantów bibliotek współtworzących system elektronicznej dystrybucji kopii dokumentów doc@med – UM Poznań

Modernizacja bazy PBL: posadowienie bazy „Czasopisma indeksowane w PBL” w Internecie pozwalające na uzyskanie poprzez sygnaturę czasopisma zwrotnej informacji o ilości wystąpień tytułu w bazie – GBL Warszawa

Marzec

Wystawy prac artysty Wojciecha Krupy – UM Białystok

Likwidacja Oddziału Głównej Biblioteki Lekarskiej w Rzeszowie – GBL Warszawa

Modernizacja bazy PBL: udostępnienie podbazy prePBL, zawierającej rekordy będące w trakcie opracowywania – GBL Warszawa

Wdrożenie specjalistycznego systemu zarządzania zasobami elektronicznymi i autoryzacji użytkownika HAN (Hidden Automatic Navigator) – AM Wrocław

Kwiecień

Wdrożenie e-learningu „Podstawy naukowej informacji medycznej” dla słuchaczy pierwszego roku studiów dokto-

ranckich na platformie Moodle jako efekt współpracy bibliotek uczelni medycznych – AM Wrocław

Maj

Wystawa prac artystki Cecylii Sołyjan – UM Białystok

Drugi Wieczór w Bibliotece, na którym zaprezentowano wystawę „Bibliotekarz też czytelnik”, wykład dr. Roberta Szymczaka o jego wyprawach wysokogórskich oraz wernisaż prac plastycznych Sylwii Ścisłowskiej pracownika Zakładu Anatomii i Neurobiologii GUMed w ramach obchodów Tygodnia Bibliotek 2010 – GUMed

Zaangażowanie pracowników biblioteki w pracach wielośrodkowego zespołu pod patronatem Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich mających na celu przygotowanie założeń projektowych dla budowy i wdrożenia Narodowego Zautomatyzowanego Systemu Wypożyczeń Międzybibliotecznych dla Polski – CM UJ Kraków

Obchody Tygodnia Bibliotek 2010 - wystawy: „Zioła i nalewki lecznicze” i „Kwiaty jadalne – właściwości zdrowotne i wykorzystanie kulinarne” oraz recital prof. Jacka Rudnickiego – PAM Szczecin

Organizacja Środowiskowej Sesji Naukowej Zachodniopomorskiego Porozumienia Bibliotek i Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich na temat „Formy dydaktyki w bibliotekach” – PAM Szczecin

Wystawa zagranicznych książek naukowych zorganizowana wspólnie z firmą

International Publishing Service – PAM Szczecin

Uruchomienie bazy „Doktorzy Honoris Causa Akademii Medycznej we Wrocławiu” w wersji polsko-angielskiej, powstałej z inicjatywy Biblioteki Akademii Medycznej we współpracy z Działem Wydawnictw i Promocji Uczelni – AM Wrocław

Czerwiec

Wybór mgr inż. Anny Grygorowicz, dyrektora Biblioteki Głównej na przewodniczącą Konferencji Dyrektorów Bibliotek Uczelni Medycznych – GUMed

Udział Biblioteki Głównej GUMed w piątej edycji Pikniku na Zdrowie organizowanego przez Gdański Uniwersytet Medyczny – GUMed

Edycja Inauguracyjna Wystawy Stałej Fotografii Uniwersytetu Medycznego w Łodzi pod patronatem JM Rektora w Łodzi prof. dr. hab. Pawła Górskiego – UM Łódź

Wystawa: „65 lat wyższego szkolnictwa medycznego w Łodzi” – UM Łódź

Wystawa fotografii prof. dr. hab. Juliana Linieckiego, dr inż. Barbary Pabin-Szafko, dr inż. Joanny Szumilewicz „Gaudi z bliska” – UM Łódź

XXVIII Konferencja Problemowa Bibliotek Medycznych „Zasoby biblioteczne na wyciągnięcie ręki – model własnościowy a model otwarty” – AM Wrocław

Lipiec

Wystawa: „Szerokiej drogi! Miłej lektury! Literackie inspiracje podróży” – GUMed

Sierpień

Sierpień-wrzesień – przeprowadzka biblioteki do nowego obiektu na ul. Przybyszewskiego 37a – UM Poznań

Zmiana nazwy Pomorskiej Akademii Medycznej w Szczecinie na Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie – PUM Szczecin

Wrzesień

Uruchomienie udostępniania zbiorów Biblioteki Medycznej uczniom VI LO w Bydgoszczy – UMK CM Bydgoszcz

Medal „Bibliotheca Magna - Perennisque” dla Biblioteki Głównej GUMed przyznany przez SBP w uznaniu zasług dla polskiego bibliotekarstwa – GUMed

Wybór dyrektor Anny Grygorowicz na członka Rady Wykonawczej Konferencji Dyrektorów Bibliotek Akademickich Szkół Polskich (KDBASP) na kadencję 2009-2013 (wybory uzupełniające) – GUMed

Uruchomienie pracowni digitalizacyjnej (m. in. zakup skanerów książkowych I2S e-Scan i A3 oraz urządzenia do oprawy książek Fastbind, gilotyny, dwóch wysokowydajnych stanowisk komputerowych do obróbki graficznej z oprogramowaniem, pamięci dyskowej) – UM Łódź

Uruchomienie dwóch czytelni w nowej bibliotece (ogólnej z księgozbiorem dydaktycznym i czytelni czasopism) – UM Poznań

Kiermasz podręczników dla studentów pierwszego roku medycyny i stomatologii programu anglojęzycznego zorganizowany wspólnie z Dziekanatem English Pro-

gramme oraz firmą International Publishing Service – PUM Szczecin

Uczestnictwo w przygotowaniu wystawy z okazji 90-lecia Państwowej Inspekcji Sanitarnej i 10-lecia Głównego Inspektoratu Sanitarnego przez Dział Zbiorów Specjalnych – GBL Warszawa

Udział w wystawie zorganizowanej na Wrocławskim Rynku z okazji 65-lecia nauczania medycyny w powojennym Wrocławiu i 60-lecia Akademii Medycznej we Wrocławiu – AM Wrocław

Październik

Wystawa: „Czy literatura, czy medycyna? Oto jest pytanie. Twórczość lekarzy-literatów w zbiorach Biblioteki Głównej GUMed” – GUMed

Wydanie trzeciego numeru Biuletynu Okolicznościowego Biblioteki Głównej „Librorum Amator” – GUMed

Wdrożenie programu „Zaprzyjaźnij się z biblioteką” – systemu zamawianych szkoleń i warsztatów na stronie internetowej biblioteki i prowadzonych w jednostkach dla pracowników Uczelni – UM Łódź

Przeniesienie Przysposobienia bibliotecznego dla studentów I roku ze strony WWW biblioteki na platformę e-learningową Moodle – UM Łódź

Uroczyste otwarcie Biblioteki w nowym gmachu, z udziałem władz Uczelni i zaproszonych gości, m.in.: przedstawicieli Urzędu Marszałkowskiego, dyrektorów bibliotek poznańskich, dziennikarzy – UM Poznań

Wizyta w Bibliotece Głównej grupy młodych farmaceutów Uniwersytetu z Bremę – UM Poznań

Kiermasz podręczników dla studentów medycyny i stomatologii programu anglojęzycznego zorganizowany wspólnie z firmą International Publishing Service – PUM Szczecin

Wręczenie Medali za Długoletnią Służbę: złotego – mgr inż. Ewie Olbromskiej i srebrnego – mgr Dagmarze Budek – PUM Szczecin

Wystawa fotografii „Szczecin w obiektywie” – PUM Szczecin

Wystawa zagranicznych wydawnictw medycznych – AM Wrocław

Listopad

Wystawa prac artysty Stanisława Kiczko – UM Białystok

Prace modernizacyjne mające na celu przystosowanie dawnej sali katalogowej do organizacji wystaw i zakup dedykowanych dla tego celu gablot oraz wprowadzenie nowych tablic informacyjnych ułatwiających użytkownikom poruszenie się po budynku biblioteki – CM UJ Kraków

Przygotowanie przez redaktorów Galicyjskiej Gazety Lekarskiej z inicjatywy Okręgowej Izby Lekarskiej w Krakowie artykułu promującego serwis Biblioteki Medycznej UJ CM, opublikowanego w grudniowym numerze tegoż czasopisma – CM UJ Kraków

Utworzenie w Instytucie Medycyny Pracy w Łodzi Działu Zarządzania Wiedzą wraz z podległą Biblioteką Naukową

i Sekcją Informacji Naukowej oraz powołanie dr Jolanty Przyłuskiej na kierownika Działu – IMP Łódź

Przejęcie z Centrum Informatyczno-Telekomunikacyjnego (CIT) systemu wydruku Elektronicznej Legitymacji Studenckiej – UM Łódź

Wizyta dyrektorów bibliotek medycznych związana ze zwiedzaniem nowej siedziby Biblioteki UM w Poznaniu i spotkanie z przedstawicielami firm, które wyposażyły Bibliotekę w meble i sprzęt. W tym dniu odbyła się również Konferencja Dyrektorów Bibliotek Uczelni Medycznych – UM Poznań

Wystawa planszowa prezentująca podstawy wiedzy o antybiotykach, ich stosowaniu oraz rozprzestrzeniającej się antybiooporności drobnoustrojów zorganizowana we współpracy z Wojewódzką Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Szczecinie z okazji Europejskiego Dnia Wiedzy o Antybiotykach – PUM Szczecin

Grudzień

Wykład Dariusza Szrednickiego „Tajemnice życia i śmierci Edwarda Rydza-Śmigłego” – UM Białystok

Wystawa prac artysty Kazimierza Jurgielańca – UM Białystok

Zakończenie realizacji dwuletniego projektu „Zostań profesjonalnym nauczycielem umiejętności informacyjnych – program doskonalenia zawodowego dla bibliotekarzy medycznych. Wspólny projekt polskich i norweskich bibliotekarzy medycznych”, w wyniku którego powstał

podręcznik w dwóch wersjach językowych polskiej i angielskiej, który ukazał się w formie drukowanej i elektronicznej na prawach Creative Commons – CM UJ Kraków

Uroczystości jubileuszowe dwusetnej rocznicy powołania samodzielnej Biblioteki Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Jagiellońskiego, połączone z otwarciem wystawy „Spojrzenie w przeszłość - zbiory, ludzie, wydarzenia” oraz wieczornym koncertem muzyki fortepianowej w wykonaniu prof. Marioli Cieniawy-Puchały w auli Collegium Novum UJ – CM UJ Kraków

Konferencja upowszechniająca rezultaty projektu MedLibTrain, w której wzięło udział 70 osób z Norwegii i Polski – CM UJ Kraków

Zakończenie pracy w jednostce przez Ewę Busse-Turczyńską, zastępcę dyrektora Biblioteki Głównej – UM Lublin

Uruchomienie nowej strony WWW biblioteki – UM Łódź

Wydanie przez Bibliotekę Główną SUM w Katowicach 17. zeszytu z serii „Prace Dokumentacji Dziejów Medycyny i Farmacji Górnego Śląska” pt.: „Profesor Zbigniew Stanisław Herman, współtwórca farmakologii klinicznej w Polsce”, red. Teresa Białek, Władysław Pierzchała – SUM Katowice

Modernizacja bazy PBL; implementacja bazy TezMeSH’2011 – GBL Warszawa

2011

Styczeń

Wystawa rysunków w drewnie Aleksandra Gierymskiego – UM Białystok

Powołanie mgr inż. Anny Grygorowicz, dyrektora Biblioteki Głównej Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego na członka Zespołu Specjalistycznego do Spraw Infrastruktury Informatycznej w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego – GUMed

Powołanie mgr Mirosławy Modrzewskiej, administratora baz danych BG GUMed, na członka zespołu StatEL oraz Zespołu ds. Standardów dla Bibliotek Naukowych na wniosek Rady Wykonawczej KDBASP – GUMed

Wystawa: „Rysunek satyryczny Aliny Boguszewicz” (autorka wystawy Katarzyna Dorocińska) – GUMed

Rozpoczęcie realizacji projektu „Praca, Zdrowie, Środowisko – platforma informatyczna do efektywnego zarządzania wiedzą i badaniami naukowymi” dofinansowanego w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka obejmującego remont Biblioteki Naukowej i serwerowni w Instytucie Medycyny Pracy w Łodzi, utworzenie pracowni digitalizacji, multimedialnej sali konferencyjnej oraz implementacji platformy informatycznej wspomagającej procesy zarządzania informacją o projektach naukowych i publikacjach instytutu – IMP Łódź

Luty

Wystawa makrofotografii prof. dr. hab. Aleksandra Chmiela „Małe – na sześciu i ośmiu nogach” – UM Łódź

Luty-październik – przeprowadzenie remontu generalnego Oddziału Biblioteki Głównej w Katowicach-Ligocie – SUM Katowice

Realizacja kursów mających na celu podniesienie kompetencji i umiejętności informacyjnych wśród kadry dydaktycznej uczelni w ramach uczelnianego projektu „Pro bono Collegii Medici Universitatis Jagiellonicae” finansowanego z Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki na podstawie programu autorskiego opracowanego przez zespół bibliotekarzy medycznych –CM UJ Kraków

Rozpoczęcie prac w ramach Zadania Badawczego SYNAT „Utworzenie uniwersalnej, otwartej, repozytoryjnej platformy hostingowej i komunikacyjnej dla sieciowych zasobów wiedzy dla nauki, edukacji i otwartego społeczeństwa wiedzy”, programu strategicznego: Interdyscyplinarny system interaktywnej informacji naukowej i naukowo technicznej, finansowany przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju. Do projektu realizowanego przez Wydział Zarządzania i Komunikacji Społecznej Uniwersytetu Jagiellońskiego włączono zespół BM, którego zadaniem jest zanalizowanie cyfrowych zasobów informacyjnych UJ wraz z ich rozbudową oraz zasobów archiwalnych, a także źródeł krajowych i zagranicznych, tradycyjnych i elektronicznych (cyfrowych) w zakresie nauk matematyczno-przyrodniczych i medycznych oraz ada-

ptacja słowników/tezaursów/ontologii w dziedzinie nauk medycznych – CM UJ Kraków

Marzec

Wystawa prac artystki Walentyny Brysacz – UM Białystok

Uruchomienie angielskiej wersji nowej strony GUMed – GUMed

Wystawa: „Hemofilia - choroba królów” – GUMed

Objęcie stanowiska p.o. dyrektora biblioteki przez mgr Ewę Nowak, dotychczasowego kierownika Działu Gromadzenia i Ewidencji Zbiorów – SUM Katowice

Wystawa: „Dzień Kobiet - zwiększ swoją świadomość” zorganizowana przez studentów UM zrzeszonych w IFMSA-Poland – UM Łódź

Wystawa malarstwa olejnego mgr inż. arch. Marty Dzierżawskiej „Portrety subiektywne” oraz rękodzieła artystycznego uczniów Liceum Plastycznego, towarzysząca I Publicznej Debacie z cyklu Sobota dla Hospicjum pn. Medyczne i pozamedyczne aspekty opieki paliatywnej – UM Łódź

Spotkanie dotyczące systemu elektronicznej dystrybucji kopii dokumentów doc@med powiązane z Konferencją Dyrektorów Bibliotek Uczelni Medycznych – UM Poznań

Przejsie na emeryturę dr. n. med. Aleksandra Tulczyńskiego – dyrektora Głównej Biblioteki Lekarskiej – GBL Warszawa

Kwiecień

Wystawa prac artysty Anatola Pietruszewicza – UM Białystok

Udostępnienie elektronicznych wersji pełnych tekstów prac doktorskich i habilitacyjnych powstałych od 2005 roku w GUMed w Dart Europe Thesis – GUMed

Podpisanie umowy partnerskiej dotyczącej realizacji wspólnego projektu pod nazwą „Lubelska Biblioteka Wirtualna” (Projekt we współpracy z Gminą Lublin, Miastem Zamość, Miejską Biblioteką Publiczną im. H. Łopacińskiego, Ośrodkiem „Brama Grodzka - Teatr NN”, Katolickim Uniwersytetem Lubelskim Jana Pawła II, Uniwersytetem Marii Curie – Skłodowskiej, Uniwersytetem Medycznym w Lublinie, Wojewódzką Biblioteką Publiczną im. H. Łopacińskiego, Książnicą Zamojską im. Stanisława Kostki Zamoyskiego w Zamościu, zgłoszony do dofinansowania w ramach Osi Priorytetowej IV Społeczeństwo informacyjne, Działania 4.1 Społeczeństwo informacyjne, umieszczony na liście podstawowej Indykatywnego Wykazu Indywidualnych Projektów Kluczowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2007-2013 uchwałą Zarządu Województwa Lubelskiego nr XCII/1705/2012 z dnia 24 stycznia 2012 r.) – UM Lublin

Wystawa: „Rośliny lecznicze w kolekcji starodruków Biblioteki Głównej Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu” – UM Poznań

„Biblioteka bez tajemnic” – zajęcia w ramach pilotażowego programu

Dziecięcego Uniwersytetu Medycznego Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego DUM PUM – PUM Szczecin

Objęcie funkcji dyrektora zarządzającego Głównej Biblioteki Lekarskiej przez dr. n. przyr. Wojciecha Giermaziaka – GBL Warszawa

Maj

Obchody Tygodnia Bibliotek: wystawa pasteli artysty Georgiego Andreeva; wykład Edyty Adamskiej „Dlaczego jemy i dlaczego jemy to, co jemy” połączony z pokazem makijażu dziennego; konsultacje z dermatologiem i pokazy aparatów do domowej pielęgnacji oraz strzyżenia gorącymi nożyczkami – UM Białystok

Uruchomienie LinkSource w bazie Ekspertus – GUMed

U honorowanie mgr Beaty Rybitw Honorową Odznaką SBP za działalność na rzecz Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich oraz Grażyny Miętkiewicz medalem „W dowód uznania” – GUMed

Trzeci Wieczór w Bibliotece w ramach Ogólnopolskiego Tygodnia Bibliotek, na którym zaprezentowana została wystawa „Czy piątek, 13-go jest szkodliwy dla zdrowia? - przesady a medycyna” (autorki wystawy: Katarzyna Dorocińska, Małgorzata Florianowicz, Małgorzata Omilian-Mucharska) oraz wykład Mariana Chomickiego o okolicach Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego, pt. „Tajemnice Anielskiego zaułka”. Oprawę muzyczną zapewnili: bębniarze z klubu Projektornia z Ksawerym Kuligowskim na czele oraz Aleksandra i Robert Kurnytowie gra-

jący na marimbie. Pan Paweł Opieszyński, przedstawił etiudę pantomimiczną pt: „Operacja” – GUMed

Biblioteka Główna po raz pierwszy wzięła udział w Medycznym Dniu Nauki zorganizowanym przez GUMed w ramach Bałtyckiego Festiwalu Nauki – GUMed

Opracowanie projektu koncepcyjnego rozbudowy i modernizacji Biblioteki Głównej Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego, którego autorami są architekci: Andrzej i Bartłomiej Rozeńscy oraz Joanna Wieczorkiewicz. Projekt przewiduje nadbudowę budynku o trzecią kondygnację oraz zmiany w aranżacji przestrzeni parteru – GUMed

Wyjazd szkoleniowy pracowników Biblioteki Głównej SUM do najważniejszych bibliotek Rumunii. Uczestnicy szkolenia zapoznali się ze zbiorami, strukturą organizacyjną, historią powstania oraz zadaniami i rolą w środowisku lokalnym odwiedzanych bibliotek. Rumuńscy bibliotekarze oprowadzili polskich gości po następujących placówkach: Biblioteka Wojewódzka im. Gheorghe Sincaia w Oradei, Biblioteka Batthyaneum w Alba Iulia (część Biblioteki Narodowej Rumunii), Biblioteka Narodowa w Bukareszcie, Biblioteka Uniwersytecka w Bukareszcie oraz Biblioteka Uniwersytetu Zachodniego w Timisoarze – SUM Katowice

Kompleksowy remont dachu biblioteki, sfinansowany z dodatkowej dotacji celowej przekazanej przez Ministerstwo Zdrowia przeprowadzony w ramach prac modernizacyjnych oraz kompleksowa wymiana sprzętu komputerowego na aparaturę nowszej generacji wraz z moderni-

zacją oprogramowania – CM UJ Kraków

Wystawa fotografii światowych agencji prasowych „Japonia po tragedii”, połączona z charytatywną zbiórką pieniędzy dla ofiar tsunami, zorganizowana przez studentów UM – UM Łódź

Obchody Tygodnia Bibliotek: kiermasz charytatywny na rzecz Zachodniopomorskiego Hospicjum dla Dzieci, podczas którego za symboliczną złotówkę można było nabyć interesującą książkę oraz degustować domowe wypieki przygotowane przez bibliotekarzy z bibliotek uczelni wyższych Szczecina i Książnicy Pomorskiej; wystawa „Włoskie fascynacje bibliotekarzy. Grand tour z PUM Szczecin”; wystawa fotograficzna „Wiosna w Szczecinie” – PUM Szczecin

Włączenie bazy Tez-MeSH jako polskiej wersji MeSH do wielojęzycznej bazy narodowych tłumaczeń (Metatezaurus) prowadzonej w ramach Unified Medical Language System przez Narodową Bibliotekę Medycyny Stanów Zjednoczonych – GBL Warszawa

Czerwiec

Wystawa prac artysty Jarosława Głoda – UM Białystok

Udział Biblioteki Głównej GUMed w szóstej edycji Pikniku na Zdrowie organizowanego przez Gdański Uniwersytet Medyczny – GUMed

Czerwiec – wprowadzenie nowego Regulaminu organizacyjnego Biblioteki Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach; zmiany w strukturze organizacyjnej dotyczyły utworzenia: Działu Obsługi Użytkownika (połączenie Działu

Udostępniania Zbiorów i Informacji Naukowej) oraz Działu Bibliografii i Dokumentacji (połączenie Działu Bibliografii i Bibliometrii oraz Działu Dokumentacji Naukowej i Publikacji) – SUM Katowice

Czerwiec-wrzesień – wdrożenie nowej wersji (18.01) systemu Aleph – SUM Katowice

Czerwiec-wrzesień – przeprowadzenie remontu generalnego Oddziału Biblioteki Głównej w Sosnowcu – SUM Katowice

Sesja egzaminacyjna dla kandydatów na dyplomowanego bibliotekarza i dyplomowanego pracownika dokumentacji i informacji naukowej przeprowadzona przez Komisję Egzaminacyjną powołaną przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w Bibliotece Głównej Uniwersytetu Medycznego w Łodzi – UM Łódź

Wystawa: „Bezpieczne i zdrowe wakacje – czyli o chorobach tropikalnych i medycynie (w) podróży” – UM Poznań

XXIX Konferencja Problemowa Bibliotek Medycznych „Strategia kształtowania profilu bibliotekarza medycznego” – PUM Szczecin

Wystawa fotograficzna „Dni Morza w Szczecinie 2011” – PUM Szczecin

Sierpień

Uruchomienie opcji zdalnej rezerwacji książek oraz samodzielnego przedłużania wypożyczonych książek w systemie VTLS/VIRTUA dla wszystkich użytkowników BG GUMed – GUMed

Rozbudowa bibliograficzno-bibliometrycznego programu komputerowego Expertus, wykorzystywanego do tworzenia i udostępniania bibliografii dorobku

naukowego oraz cytowań pracowników Uczelni (wprowadzono m.in. szeregowanie publikacji wg liczby cytowań, obliczanie indeksu Hirscha, dostosowanie systemu rejestracji cytowań do nowej platformy Thomson Reuters Web of Knowledge) – SUM Katowice

Udostępnienie zeskanowanych katalogów kartkowych Biblioteki Instytutu Medycyny Pracy poprzez Komputerowy Katalog Kartkowy w ramach Łódzkiej Akademickiej Sieci Bibliotecznej – IMP Łódź

Śmierć dr. Aleksandra Tulczyńskiego (emerytowanego dyrektora Głównej Biblioteki Lekarskiej) – GBL Warszawa

Modernizacja bazy PBL: udostępnienie możliwości przeszukiwania tylko przyrostu bazy (realizacja postulatu użytkowników) – GBL Warszawa

Przekazanie Wykonawcy działki pod inwestycję i rozpoczęcie budowy Centrum Naukowej Informacji Medycznej Akademii Medycznej we Wrocławiu – nowej Biblioteki AM – AM Wrocław

Wrzesień

Wdrożenie Szkolenia Bibliotecznego Online w wersji polskiej i angielskiej w programie CMS – GUMed

Wystawa fotografii prof. dr. hab. Juliana Linieckiego, dr inż. Joanny Szumilewicz, dr inż. Barbary Pabin-Szafko „Miasta Róży w południowych Czechach wpisane na listę UNESCO” – UM Łódź

Ogólnopolska konferencja „Biblioteka XXI wieku, nowoczesna architektura, funkcjonalne wyposażenie, pomysłowe aranżacje” – UM Poznań

Wystawy fotograficzne: „Jesień w Szczecinie” i „Nowy obiekt w Szczecinie. Zdjęcia Galerii Kaskada” – PUM Szczecin

Wdrożenie nowej wersji (18.01) systemu Aleph – PUM Szczecin

Otwarcie wystawy „Primum non nocere” prezentującej najcenniejsze obiekty muzealne, materiały archiwalne i starodruki Działu Zbiorów Specjalnych – GBL Warszawa

Udostępnienie użytkownikom formularza on-line do składania zamówień na kopie dokumentów – GBL Warszawa

Odbiór pomieszczeń w nowym obiekcie Wydziału Farmaceutycznego - Ośrodka Badawczo-Naukowo-Dydaktycznym Dolnośląskiej Farmacji, przeznaczonych na filię Biblioteki Uczelnianej (~800 m² na dwóch kondygnacjach) – AM Wrocław

Pozyskanie środków finansowych w ramach działalności upowszechniającej naukę (DUN) na zastosowanie klasyfikacji NLM (National Library of Medicine Classification) w organizacji zbiorów w wolnym dostępie – AM Wrocław

Październik

Uruchomienie przedmiotu „Przysposobienie biblioteczne” w formie on-line – CM UMK Bydgoszcz

Wydanie czwartego numeru Biuletynu Okolicznościowego Biblioteki Głównej „Librorum Amator” – GUMed

Odnaczenie mgr inż. Anny Grygorowicz „Złotym Krzyżem Zasługi” nada-

nym przez Prezydenta RP za zasługi dla rozwoju nauk medycznych – GUMed

Uruchomienie w czytelnich oddziałów Biblioteki Głównej w Katowicach-Ligocie i w Sosnowcu oraz w wypożyczalni w Zabrze tzw. Infokiosków – SUM Katowice

Mianowanie dr Anastazji Śniechowskiej-Karpińskiej na stanowisko zastępcy dyrektora BG – UM Lublin

„Wampiriada” – XIX edycja honorowego oddawania krwi zorganizowana przez NZS Regionu Łódzkiego i Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Krwiolечnictwa – UM Łódź

Wystawa: „Maria Skłodowska-Curie” – UM Poznań

Organizacja wspólnie z Poznańską Fundacją Bibliotek Naukowych seminarium „Repozytorium - Open Access”, z udziałem wykładowców z UMK w Toruniu, UAM w Poznaniu i Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi – UM Poznań

Listopad

Wystawa „Kącik Japoński” dokumentującej współpracę Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego i Nagoya University School of Medicine – GUMed

Wydanie przez Bibliotekę Główną SUM w Katowicach 18. zeszytu z serii „Prace Dokumentacji Dziejów Medycyny i Farmacji Górnego Śląska” pt.: „Działalność społeczna, wychowawcza i naukowa Studenckiego Kręgu Instruktorskiego ZHP przy Śląskiej Akademii Medycznej w latach 1958–1988”, red. Krystyna Karczewska, Anna Obuchowicz – SUM Katowice

Kiermasz zagranicznych wydawnictw naukowych zorganizowany we współpracy z firmą ABE/IPS w Bibliotece Wydziału Farmaceutycznego – UM Łódź

Wystawa: „Antybiotyki, ich stosowanie oraz rozprzestrzeniająca się antybiotykooporność drobnoustrojów” we współpracy z Wojewódzką Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Szczecinie z okazji Europejskiego Dnia Wiedzy o Antybiotykach – PUM Szczecin

Pozyskanie środków finansowych w ramach działalności upowszechniającej naukę (DUN) na retrokonwersję do elektronicznego katalogu w systemie ALEPH – PUM Szczecin

Modernizacja bazy PBL: wdrożenie modułu linkującego rekordy bibliograficzne PBL do pełnych tekstów z kolekcji

czasopism Ovid i Ebsco – GBL Warszawa

Modernizacja bazy PBL: implementacja bazy TezMeSH’2012 – GBL Warszawa

Grudzień

Wystawy prac artysty Krzysztofa Koniczka – UM Białystok

Uhonorowanie pracowników Biblioteki Głównej Grażyny Miętkiewicz oraz Witolda Parwicza Medalem Złotym za Długoletnią Służbę – GUMed

Przeniesienie z Działu Nauki prac związanych z oceną dorobku publikacyjnego pracowników Uczelni (bibliometria) do Biblioteki – UM Łódź

2012

Styczeń

Wystawa: „Maria Skłodowska-Curie - kobieta niezwykła” przygotowana przez Alicję Rafalską-Łasocha z Wydziału Chemii Uniwersytetu Jagiellońskiego i Muzeum UJ, we współpracy z Muzeum Marii Skłodowskiej-Curie w Warszawie – GUMed

Ukazanie się pierwszego numeru Newslettera Biblioteki Głównej GUMed – GUMed

Utworzenie strony Biblioteki Głównej Uniwersytetu Medycznego w Lublinie na Facebooku – UM Lublin

Zakup skanera dzielowego i uruchomienie pracowni digitalizacji – IMP Łódź

Wdrożenie multiwyszukiwarki EBSCO Discovery Service integrującej zasoby elektroniczne Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi – IMP Łódź

Remont Biblioteki Wydziału Wojskowo-Lekarskiego, połączony ze zmianą kondygnacji w tym samym budynku i zmniejszeniem powierzchni użytkowej – UM Łódź

Uruchomienie Łódzkiej Regionalnej Biblioteki Cyfrowej CYBRA wspólnie z Biblioteką Politechniki Łódzkiej, w której zawartość treściowa publikacji, m. in. *Forum Bibliotek Medycznych*, została rozpisana do poziomu poszczególnych pozycji – UM Łódź

Zmiana nazwy Biblioteki uczelnianej na Biblioteka Uniwersytetu Medycznego w Łodzi – UM Łódź

Wystawy fotograficzna „Świąteczny Szczecin” – PUM Szczecin

Luty

Wystawa prac artysty Kazimierza Jurgielańca – UM Białystok

Zakończenie retrokonwersji bibliografii GUMed; uzupełnienie o publikacje powstałe w GUMed od 1945 – GUMed

Luty – kwiecień - remont budynku Biblioteki Głównej – dostosowanie wnętrza i ciągów komunikacyjnych do wymogów przepisów przeciwpożarowych – UM Lublin

Wystawa okolicznościowa związana z jubileuszem 100-lecia: „Wanda Maria Błęńska - poznański lekarz, przyjaciel trędowatych” – UM Poznań

Spotkanie z Jackiem Rudnickim oraz Joanną Pierzak – autorami książki „Dzieci okupowanej Warszawy w latach 1939-1945” oraz recital autorski piosenek prof. Jacka Rudnickiego – PUM Szczecin

Modernizacja bazy PBL: wdrożenie systemu automatycznego przekazywania zestawień bibliograficznych do edytorów tekstu – GBL Warszawa

Uzyskanie dofinansowania w ramach działalności upowszechniającej naukę (DUN) na zadanie „Rozbudowa bazy danych o zbiorach Biblioteki Uczelnianej Akademii Medycznej” – AM Wrocław

Marzec

Wystawy prac artysty Lesława Pilcickiego – UM Białystok

Promocja książki „Humanizacja medycyny. Teoretyczne i praktyczne aspekty nauczania przedmiotów humanistycznych na uczelniach medycznych”; rozmowę z redaktorami tej publikacji - Janiną Suchorzewską i Markiem Olejniczakiem poprowadziła red. Katarzyna Żelazek – GUMed

V Warsztaty Kartoteki MeSH-PL, w których wzięło udział 30 osób reprezentujących wszystkie biblioteki uczelni medycznych oraz przedstawiciele z NUKAT. Warsztaty oraz wcześniejsze decyzje Konferencji Dyrektorów Bibliotek Akademickich Uczelni Medycznych w sprawie umowy z Firmą PK@com na obsługę informatyczną kartoteki stały się impulsem do przeprowadzenia 5-ciu aktualizacji struktur języka haseł przedmiotowych MeSH opracowywanego w National Library of Medicine w Bethesda (US) – CM UJ Kraków

Wprowadzenie Regulaminu organizacyjnego systemu biblioteczno-informacyjnego, Regulaminu udostępniania zbiorów bibliotecznych oraz Regulaminu porządkowego – UM Poznań

Udostępnienie użytkownikom formularza on-line do składania zamówień na tematyczne zestawienie literatury – GBL Warszawa

Kwiecień

Wykład „Podstawy bibliografii i bibliometrii” w ramach warsztatów Studenckiego Towarzystwa Naukowego Uniwersytetu Medycznego – UM Lublin

Z inicjatywy Kapituły Fundacji Regionalnych Inkubatorów Przedsiębiorczości

„Wokulski” Gdański Uniwersytet Medyczny otrzymał wyróżnienie, uhonorowane dyplomem i medalem „Pozytywista Roku 2011”, w kategorii „Kultura i sztuka”. Wyróżnienie to zostało przyznane za koncepcję i realizację Projektu Partnerskiego Pomorskiej Biblioteki Cyfrowej, w którym uczestniczyła Biblioteka Główna – GUMed

Przygotowanie analizy „Restrukturyzacja systemu biblioteczo-informacyjnego w Uniwersytecie Jagiellońskim Collegium Medicum w odniesieniu do zasobów ludzkich” na zlecenie władz uczelni, w wyniku której zapoczątkowano proces przemian strukturalnych w Bibliotece Medycznej, w tym redukcję etatów o 30% składu osobowego – CM UJ Kraków

Wystawa: „Historia łódzkiej szkoły pediatrycznej” – UM Łódź

Zajęcia ze Studentami Dziecięcego Uniwersytetu Medycznego PUM pod hasłem „Nowoczesna biblioteka bez tajemnic” – PUM Szczecin

Maj

Obchody Tygodnia Bibliotek: wykład mgr Marty Wacewicz i mgr Katarzyny Wołosik „Tajniki perfekcyjnego makijażu” oraz wykład dr. hab. Ireneusza Rzewnickiego „Czy używanie telefonu komórkowego jest bezpieczne?”; wystawa prac Joanny Laskowskiej-Sirko; wykład dr Hanny Myśliwiec „Dermatologia estetyczna w walce ze starzeniem się skóry” oraz pokaz makijażu i zdobienia paznokci; warsztaty „Pergaminowy świat”; wykład mgr Katarzyny Kaniewskiej „Postępowa-

nie rehabilitacyjne w zespołach bólowych kręgosłupa” – UM Białystok

Czwarty Wieczór w Bibliotece w ramach obchodzonego w 2012 roku Tygodnia Bibliotek pod hasłem „Biblioteka ciągle w grze!”: wystawa „Biblioteczny salon gier”; wykład Daniela Kasprowicza o jego pobycie na Madagaskarze w ramach wolontariatu medycznego; kulinarne przekąski z kwiatami w roli głównej oraz możliwość „zmierzenia się z bibliotecznymi mistrzami” gier salonowych; jazzowo-bluesowy koncert Joanny Knitter i jej przyjaciół – GUMed

Udział Biblioteki Głównej w piątej edycji Medycznego Dnia Nauki zorganizowanego przez GUMed w ramach Bałtyckiego Festiwalu Nauki – GUMed

Rozpoczęcie migracji Kartoteki MeSH z wersji 2007 do aktualnej – GUMed

Organizacja seminarium w ramach realizacji zadania badawczego SYNAT, podczas którego zostały omówione wyniki badań naszego zespołu nad zasobami słownikowymi z obszaru nauk o zdrowiu – CM UJ Kraków

Wampiriada” – XX. edycja honorowego oddawania krwi zorganizowana przez NZS Regionu Łódzkiego i Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa – UM Łódź

Wystawa: „Bibliotekarz od starożytności do współczesności” – UM Poznań

Obchody Tygodnia Bibliotek: posadzenie trzech jarzębów szwedzkich przed gmachem budynku biblioteki przez prof. Przemysława Nowackiego – rektora PUM, prof. Andrzeja Ciechanowicza –

rektora-elekta oraz mgr Dagmarę Budek – dyrektora biblioteki; charytatywny kiermasz książek za złotówkę oraz słodkich przysmaków i napojów, a także chleba własnego wypieku z domowym smalcem, przygotowanych przez bibliotekarzy bibliotek naukowych Szczecina, który zorganizowano na rzecz Krajowego Towarzystwa Autyzmu oddział w Szczecinie; wystawy: „*Bogactwo przyrody Szczecina i okolic*” oraz „*Drzewa – potęga, magia, moce uzdrawiające*” – PUM Szczecin

Udział w organizacji obchodów Wrocławskiego Dnia Bibliotekarza we Wrocławiu – AM Wrocław

Czerwiec

Wystawa książek detektywistycznych „*Sledztwo będzie dla nas rozrywką*” – GUMed

Udział Biblioteki Głównej GUMed w siódmej edycji Pikniku na Zdrowie organizowanego przez Gdański Uniwersytet Medyczny – GUMed

Zainstalowanie i wdrożenie modułu SWD (Sygnatura Wolnego Dostępu) jako etap przygotowania zbiorów do wolnego dostępu w Centrum Naukowej Informacji Medycznej i Filii nr 1 – AM Wrocław

Lipiec

Przeniesienie siedziby Biblioteki Głównej SUM z dotychczasowej siedziby w budynku Rektoratu przy ul. J. Poniańskiego 15 do dwupiętrowej willi przy ul. Warszawskiej 14; przeprowadzkę połączono z melioracją księgozbioru, który od tego czasu udostępniany jest jedynie prezencyjnie w wolnym dostępie do półek – SUM Katowice

Wdrożenie nowego systemu bibliotecznego Symphony w Bibliotece Instytutu Medycyny Pracy w ramach Łódzkiej Akademickiej Sieci Bibliotecznej – IMP Łódź

Sierpień

Zmiana nazwy Akademii Medycznej we Wrocławiu na Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu – UM Wrocław

Zakończenie projektu Pomorska Biblioteka Cyfrowa – GUMed

Utworzenie kolekcji dokumentów cyfrowych Instytutu Medycyny Pracy w Łódzkiej Regionalnej Bibliotece Cyfrowej CYBRA – IMP Łódź

Wdrożenie zintegrowanego systemu bibliotecznego Symphony (producent SirsiDynix) oraz migracja danych z systemu Horizon, w ramach Łódzkiej Akademickiej Sieci Bibliotecznej (ŁASB) – UM Łódź

Wrzesień

Wystawa makrofotografii inż. Marka Wyszomirskiego „*Ośmionogi*” – UM Łódź

Wystawa: „*Serce płodu*” - wielkoformatowych zapisów ultrasonograficznych, zorganizowana przez prof. dr hab. Marię Respondek-Liberską, Prezesa Stowarzyszenia na Rzecz Rozwoju Kardiologii Prenatalnej – UM Łódź

XXX Jubileuszowa Konferencja Problemowa Bibliotek Medycznych „*Otwarta biblioteka – otwarta nauka*” – UM Poznań

Uchwalenie nowego Regulaminu Udostępniania Zbiorów Biblioteki Głównej

PUM – PUM Szczecin

Październik

Umożliwienie korzystania z Biblioteki Medycznej absolwentom Collegium Medicum oraz UMK - CM UMK Bydgoszcz

Uruchomienie samoobsługowego punktu kserograficznego na piętrze budynku Biblioteki Medycznej - CM UMK Bydgoszcz

Wystawa „Antoni Kępiński. Psychiatria - sztuka badania i porządek wyobrażeń” – GUMed

Wydanie piątego numeru Biuletynu Okolicznościowego Biblioteki Głównej „Librorum Amator” – GUMed

Wystawa: „Historia medycyny na Lubelszczyźnie w zbiorach Biblioteki Głównej Uniwersytetu Medycznego w Lublinie” – UM Lublin

Jubileuszowe spotkanie lubelskich bibliotekarzy, członków SBP z okazji 15-lecia Akademickiego Koła SBP w Lublinie; Złota Odznaka Honorowego Członka SBP dla mgr Ewy Bobruk, wieloletniego członka Zarządu Akademickiego Koła SBP w Lublinie – UM Lublin

Zmiana Regulaminu systemu biblioteczno-informacyjnego Uniwersytetu Medycznego w Łodzi – UM Łódź

Zmiana struktury organizacyjnej Biblioteki Uniwersytetu Medycznego w Łodzi – UM Łódź

Termomodernizacja Biblioteki UM w Łodzi – wymiana okien (stalowych na aluminiowe), centralnego ogrzewania i instalacji odgromowej; powiększenie otworów okiennych (na II piętrze), ocie-

plenie ścian i stropodachu styropianem; pomalowanie elewacji – UM Łódź

Jubileuszowa wystawa: „60 lat istnienia Biblioteki Głównej 1952-2012”, obrazująca funkcjonowanie Biblioteki w trzech kolejnych siedzibach - na ul. Sierociej 10, na ul. Parkowej 2 i nowym obiekcie na ul. Przybyszewskiego 37a – UM Poznań

Zmiana godzin otwarcia Biblioteki Głównej; okres wakacyjny ustalony został od 15 lipca do 14 sierpnia, podczas którego biblioteka pracuje od poniedziałku do piątku w godzinach 10.00-17.00 w systemie jednozmianowym, w pozostałym okresie, oprócz świąt, biblioteka otwarta jest 7 dni w tygodniu do godz. 24.00 – UM Poznań

Zmiana godzin otwarcia BG i F-1 (Biblioteka Główna pracuje od poniedziałku do piątku w godz. 8.00-22.00, w soboty od 9.00 do 15.00, natomiast Filia nr 1 została dodatkowo otwarta w soboty od godz. 9.00 do 15.00) – PUM Szczecin

Nowa strona domowa i logotyp Biblioteki UMW w celu spójnej identyfikacji graficznej wszystkich realizowanych projektów – UM Wrocław

Wystawa połączona ze sprzedażą anglojęzycznych podręczników medycznych – UM Wrocław

Listopad

Wystawa: „Nagroda Nobla w dziedzinie medycyny i fizjologii w XXI wieku” – UM Poznań

Utworzenie profilu Biblioteki Głównej PUM na Facebooku – PUM Szczecin

Udostępnienie w internecie zdigitali-

zowanego katalogu książek, prac doktorskich i habilitacyjnych za lata 1972 – 1999 – GBL Warszawa

Konferencja dyrektorów uniwersyteckich bibliotek medycznych poświęcona dawnej księżce medycznej – GBL Warszawa

Grudzień

Wystawa prac artystów Stanisława i Karoliny Wakulińskich – UM Białystok

Realizacja projektu: „Retrokonwersja opisów książek z zakresu medycyny i nauk pokrewnych pochodzących z zakupów oraz darów polskich i zagranicznych” – CM UMK Bydgoszcz

Wystawa: „Historia aptekarstwa na Lubelszczyźnie w zbiorach Biblioteki Głównej Uniwersytetu Medycznego w Lublinie” – UM Lublin

Wybór Ewy Bobruk i Anastazji Śniechowskiej-Karpińskiej na członków Zarządu Akademickiego Koła Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich Oddział w Lublinie – UM Lublin

Uruchomienie Biblioteki Cyfrowej Uniwersytetu Medycznego w Lublinie – UM Lublin

Oficjalne otwarcie nowych pomieszczeń biblioteki i serwerowni w Instytucie Medycyny Pracy w Łodzi – IMP Łódź

Modernizacja bazy PBL: implementacja bazy TezMeSH'2013 – GBL Warszawa

Odsłonięcie na ścianie budynku Działu Zbiorów Specjalnych GBL tablicy pamiątkowej z okazji 30. rocznicy śmierci prof. Stanisława Konopki połączone z sesją historyczną – GBL Warszawa

Nowa witryna internetowa – GBL Warszawa

Uruchomienie bazy „Współtwórcy Dolnośląskiej Medycyny”, prezentującej sylwetki postaci związanych z medycyną, farmacją, szpitalnictwem, lecznictwem uzdrowiskowym i szkolnictwem medycznym, działających na terenie Wrocławia i Dolnego Śląska w XIX i na przełomie XIX i XX wieku – projekt realizowany przez Bibliotekę UM we Wrocławiu w ramach działalności upowszechniającej naukę (DUN) – UM Wrocław

Mgr Renata Birska
Lublin – UM

Mgr Renata Sławińska
Wrocław – UM

WOLNY DOSTĘP DO ZBIORÓW W BIBLIOTEKACH UCZELNI MEDYCZNYCH

Abstract

The modernization of existing buildings housing university libraries or the process of building new premises and moving the libraries to new spaces involve changes in the organization and access to the library holdings. The article presents findings of a survey on the issue of open access collections and classification systems used to prepare library holdings for open access. The participants of the survey were various libraries of medical universities. Comparisons were run of the sizes of open access collections, their layout, the intricacies of the classification symbols and book numbering codes of various systems. The advantages and drawbacks of different classification systems were highlighted.

Streszczenie

Budowa lub modernizacja obiektów, w których znajdują się biblioteki uczelniane, niesie za sobą zmiany w zasadach dostępu i organizacji księgozbiorów. W artykule przedstawiono wyniki ankiety na temat wolnego dostępu i zastosowanej klasyfikacji zbiorów, przeprowadzonej wśród bibliotek uczelni medycznych. Porównano wielkości zasobów w wolnym dostępie, zastosowany układ zbiorów w odniesieniu do książek i czasopism, zależność symbolu klasyfikacji i sygnatury wolnego dostępu, wskazano zalety i wady zastosowanych klasyfikacji.

Praca przygotowana jako poster z okazji XXX Jubileuszowej Konferencji Problemowej „Otwarta Biblioteka – otwarta nauka”. Poznań, 10-12 września 2012 roku.

Udostępnianie księgozbiorów lub przynajmniej ich części w formie wolnego dostępu do półek stało się już także w Polsce standardem, dzięki któremu najpełniej realizowanych jest pięć praw bibliotekarstwa, sformułowanych przez S.R. Ranganathana¹.

Znamiennym zjawiskiem towarzyszącym przeprowadzkom kolejnych bibliotek uczelnianych do nowych lokalizacji jest reorganizacja księgozbiorów w celu umożliwienia czytelnikom wolnego dostępu do możliwie dużej części zasobów². Przedsięwzięcie to wymaga podjęcia szeregu decyzji, dotyczących między innymi wyboru i zastosowania rozwiązań architektonicznych (odpowiednia - większa - przestrzeń, możliwość bezkolizyjnego poruszania się), organizacyjnych (przygotowanie i zabezpieczenie księgozbioru, obsługa czytelników) oraz merytorycznych (selekcja, klasyfikacja, uzupełnienie katalogów o symbol wolnego dostępu). Działania te mają na celu realizację podstawowych założeń nowoczesnej biblioteki: otwartej, przyjaznej, odpowiadającej potrzebom użytkowników i oferującej łatwy i szybki dostęp do różnorodnych zbiorów oraz atrakcyjne stanowiska pracy i nauki^{3,4}.

Celem pracy jest przedstawienie rozwiązań w zakresie organizacji wolnego dostępu stosowanych w bibliotekach uczelni medycznych. Opracowanie powstało przede wszystkim w oparciu o odpowiedzi na rozesłaną ankietę zawierającą 11 pytań dotyczących zasobu w wolnym dostępie (załącznik). Informację zwrotną uzyskano ze wszystkich 11 ośrodków. W ostatnich latach kilka spośród ankietowanych jednostek zyskało nowe budynki, część jest na etapie budowy, czy też planowania zmian lokalowych lub organizacyjnych. Swoimi doświadczeniami także w tym zakresie bibliotekarze medyczni dzielą się podczas dorocznych konferencji problemowych^{5,6}, które dają również okazję zwiedzenia poszczególnych bibliotek i zapoznania się z zastosowanymi rozwiązaniami.

We wszystkich bibliotekach znajdują się zasoby wolnodostępne. Wielkość tych kolekcji waha się od ok. 2 000 do 120 000 woluminów. Udostępniane są w ten sposób przede wszystkim księgozbiory referencyjne - książki znajdujące się w czytelni oraz bieżące roczniki czasopism. Jednostki użytkujące nowe budynki zyskały dodatkową przestrzeń pozwalającą na zwiększenie zasobu wolnodostępnego, dysponują też samoobsługowymi wypożyczalniami podręczników; podobne zmiany planowane są w Krakowie i Wrocławiu.

Dwie biblioteki uczelni medycznych (Kraków i Wrocław) nie stosują własnej klasyfikacji działowej, wykorzystując National Library of Medicine Classification. W oparciu o tablice klasyfikacyjne NLM Biblioteka Śląskiego Uniwersytetu Medycznego stworzyła układ własny dla książek o tematyce medycznej (nauki przedkliniczne, medycyna), dla dziedzin pokrewnych i humanistycznych wykorzystując klasyfikację Biblioteki Kongresu. Zgodnie z przyjętą klasyfikacją własną udostępniane są książki, czasopisma najczęściej są ułożone w porządku alfabetycznym (oprócz Biblioteki UM w Łodzi, która w układzie dziedzinowym prezentuje także wydawnictwa ciągłe). Tutaj wyjątkiem jest też Pomorski Uniwersytet Medyczny, w którym zastosowano jednakową klasyfikację zarówno dla książek jak i czasopism. Równoległą (angielską) wersję językową klasyfikacji stosują biblioteki uniwersytetów medycznych w Gdańsku, Kra-

	Wielkość zasobu w wolnym dostępie	Stosowana klasyfikacja - książki	Układ zbiorów - czasopisma	Wersja językowa klasyfikacji
Białystok	9 000	własna	alfabetycznie	polska
Bydgoszcz	5 300	własna	alfabetycznie	polska
Gdańsk	5 000	własna	alfabetycznie	polska/angielska
Katowice	28 000	własna	alfabetycznie	polska
Kraków	6 300	Klasyfikacja NLM	alfabetycznie	polska/angielska
Lublin	3 600	własna	alfabetycznie	polska
Łódź	2 000	własna	wg dziedzin	polska
Poznań	120 000	własna	alfabetycznie	polska
Szczecin	42 650	własna	wg dziedzin	polska/angielska
Warszawa	15 000	własna	alfabetycznie	polska
Wrocław	5 300	Klasyfikacja NLM	do decyzji	polska/angielska

kowe, Szczecinie i Wrocławiu. W katalogach bibliotecznych 7 ośrodków znajduje się symbol klasyfikacji, w czterech jako składowa sygnatury, zaś w Collegium Medicum symbol ten zastępuje sygnaturę.

Wśród zalet przyjętej klasyfikacji wymieniane są z reguły kwestie praktyczne: klasyfikacje sprawdzają się gdyż są proste i czytelne, użytkownicy nie mają problemów z identyfikacją właściwego działu i samodzielnym dotarciem do poszukiwanej pozycji, nawet jeśli nie są zbyt dobrze zorientowani (Gdańsk, Bydgoszcz, Lublin, Poznań, Szczecin). Biblioteka Collegium Medicum UJ zwróciła dodatkowo uwagę, że „zastosowanie numeru klasyfikacyjnego w katalogu elektronicznym pozwala na organizację tematyczną zbiorów również w przestrzeni wirtualnej; numer klasyfikacyjny może stanowić, obok języka haseł przedmiotowych MeSH, dodatkowe narzędzie wyszukiwawcze; zastosowanie klasyfikacji jest pomocne w procesie gromadzenia zbiorów, jak również w procesie selekcji; powinien, obok funkcji tematycznego rozłożenia księgozbioru i jednoznacznej identyfikacji na półce, spełnić również rolę numeru inwentarzewego”. Jako wady wskazywane są problemy z klasyfikacją wydawnictw niemedycznych i pozycji wielodziedzinowych (Biblioteka Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu) oraz konieczność rozszerzania symboli dla zachowania niepowtarzalności numeru klasyfikacyjnego, niewielkie zastosowanie klasyfikacji NLM w warunkach polskich oraz brak wdrożenia dodatkowych narzędzi wspomagających wyszukiwanie pozycji w katalogu (Biblioteka Collegium Medicum UJ). Wadą własnych klasyfikacji może być duża ogólność działów, w której „giną” węższe tematy (Collegium Medicum w Bydgoszczy).

Sygnalizowane przez respondentów zamiary zmian w zakresie sposobu organizacji księgozbioru dotyczą najczęściej zwiększenia liczby woluminów w wolnym dostępie i wiążą się zazwyczaj z planami rozbudowy lub modernizacji aktualnie użytkowanych

Ośrodek/ Pytanie	Czy w katalogu bibliotecznym znajduje się symbol klasyfikacji wolnego dostępu?	Czy symbol klasyfikacji jest wykorzystywany jako składowa sygnatury bibliotecznej?
Białystok	tak	nie
Bydgoszcz	tak	tak
Gdańsk	nie	tak
Katowice	tak	tak
Kraków	tak	tak
Lublin	nie	nie
Łódź	nie	nie
Poznań	tak	nie
Szczecin	nie	nie
Warszawa	tak	nie
Wrocław	tak	tak

budynków (Łódź, Gdańsk), trwającą reorganizacją zbiorów (Kraków) lub perspektywą przeprowadzki do nowego obiektu (Wrocław). Trzy ośrodki: Białystok, Bydgoszcz i Lublin nie planują żadnych zmian w zakresie sposobu organizacji księgozbioru wolnodostępnego. Dla bibliotek, które zmiany lokalowe mają już za sobą (Poznań, Szczecin, Warszawa, Katowice), były one okazją do zastosowania nowych rozwiązań. To właśnie w tych ośrodkach znajduje się najwięcej pozycji w wolnym dostępie. Czytelnicy bardzo cenią sobie możliwość nieskrępowanego dostępu do książek, sprzyjającego poszukiwaniom nieskonkretyzowanym i dokonywaniu wyborów nie na podstawie informacji pośredniej (katalogowej, bibliograficznej), ale w bezpośrednim kontakcie z dokumentami oryginalnymi^{4,5}. Stwarza to dodatkową szansę na odnalezienie pokrewnych tematycznie, interesujących pozycji. Z reguły zmiany dotyczą też organizacji przestrzeni, w której porusza się użytkownik na bardziej przyjazną, ze zróżnicowanymi miejscami do pracy (indywidualnej, grupowej) zlokalizowanymi w bezpośredniej bliskości dużej liczby źródeł, z dostępem do sieci internetowej i urządzeń reprograficznych.

Załącznik – pytania ankietowe:

1. Czy Biblioteka udostępnia zbiory w formie wolnego dostępu?
2. Jeśli tak, proszę podać wielkość księgozbioru znajdującego się w wolnym dostępie (liczbę woluminów).
3. Jakiego rodzaju zbiory są udostępniane w ten sposób (książki/ czasopisma/ inne)?
4. Jaką klasyfikację stosuje się do organizacji zbiorów w wolnym dostępie (własna/universalna)?

5. Czy przyjęta klasyfikacja jest jednakowa dla różnych grup zbiorów (np. książek i czasopism)?
6. Czy Biblioteka używa różnych wersji językowych stosowanej klasyfikacji? Jeśli tak, proszę podać jakich.
7. Czy w katalogu bibliotecznym znajduje się symbol klasyfikacji wolnego dostępu?
8. Czy symbol klasyfikacji jest wykorzystywany jako składowa sygnatury bibliotecznej?
9. Czy i jakie widzicie Państwo wady i zalety stosowanej klasyfikacji?
10. Czy rozważana była lub jest planowana zmiana sposobu organizacji księgozbioru w wolnym dostępie?
11. Jeśli odpowiedź na ostatnie pytanie brzmiała twierdząco, prosimy o kilka słów komentarza.

Bibliografia

Baran Scholastyka: Wolny dostęp – czytelnictwo – przestrzeń biblioteczna. *Bibliotekarz Warmińsko-Mazurski* 2009 nr 3/4. Tryb dostępu: http://www.wbp.olsztyn.pl/bwm/3-4_09-ie/uwm.htm

Biblioteka otwarta na zmiany. Ogólnopolska Konferencja Naukowa. Olsztyn, 20-22 września 2010 r. / pod red. Danuty Koniecznej. Olsztyn 2011, Biblioteka Uniwersytecka UWM w Olsztynie

Brzezińska-Stec Halina: Nowy gmach Biblioteki Uniwersyteckiej im. Jerzego Giedroycia w Białymstoku. Koncepcja użytkowa i funkcjonalna [online]. *EBIB* nr 4/2001. Tryb dostępu: http://www.ebib.info/2010/22/brzezinska_stec.php

Grządzielewska Ewa, Hajduk Roma, Kosicka Joanna, Posadzy Maria: Organizacja wolnego dostępu do kolekcji bibliotecznych. *Forum Bibliotek Medycznych* 2010 R. 3 nr 2 s. 181-186

Konieczna Danuta: Nowa przestrzeń biblioteczna miejscem aktywności użytkowników i pracowników uczelni [online]. *Bibliotekarz Warmińsko-Mazurski* 2009 nr 1/2. Tryb dostępu: http://www.wbp.olsztyn.pl/bwm/1-2_09-ie/uwm.htm

Tupikowska Agnieszka, Budek Dagmara: Organizacja przestrzeni biblioteki a oczekiwania użytkowników biblioteki uczelnianej. *Forum Bibl. Med.* 2012 R. 5 nr 1 s. 309-317

Utrata Irmina, Czarna Agnieszka: Film o Bibliotece Głównej Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego. *Forum Bibl. Med.* 2012 R. 5 nr 1 s. 337-350

Mgr Ewa Nowak
Katowice – SUM

BIBLIOTEKA GŁÓWNA ŚLĄSKIEGO UNIwersYTETU MEDYCZNEGO W KATOWICACH W INNEJ SIEDZIBIE

Abstract

The Main Library of the Medical University of Silesia in Katowice has been located in a different place since it moved from Poniatowskiego Street in 2012. The new location is 14 Warszawska Street. The rectorate of the university still remains in Poniatowskiego Street. Now the library offers its members slightly different services than before. It is a modern place which facilitates carrying out scientific research. Readers appreciate the atmosphere of the old building where they can get engrossed in reading.

Streszczenie

Biblioteka Główna Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach od 2012 roku ma nową lokalizację w centrum Katowic przy ul. Warszawskiej 14, dokąd przeniosła się z ulicy Poniatowskiego, gdzie nadal pozostał rektorat Uczelni. Obecnie oferuje swoim użytkownikom nieco odmienne usługi niż dotychczas. Ma charakter nowoczesnej biblioteki wspomagającej prowadzenie badań. Czytelnicy doceniają także klimat starego budynku, pozwalający w skupieniu oddawać się lekturze.

Biblioteka Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach obejmuje pięć ośrodków, które zlokalizowane są w trzech miastach: Katowicach, Zabrze i Sosnowcu. Od września 2012 roku siedziba Biblioteki Głównej znajduje się w ścisłym centrum Katowic, przy ulicy Warszawskiej 14.

Gmach obecnej siedziby Biblioteki Głównej zaprojektowany został w 1900 roku przez katowickiego architekta Hugo Grünfelda, jako willa mieszkalna. W 1938 roku budynek został gruntownie przebudowany w stylu modernistycznym, według projektu Mariana Lalewicza.

W budynku od 1931 roku mieściła się siedziba Banku Rolnego, następnie Narodowego Banku Polskiego, a w latach dziewięćdziesiątych – Banku Śląskiego. Od 2001 roku budynek stanowi własność Śląskiego Uniwersytetu Medycznego i początkowo mieściła się w nim siedziba rektoratu uczelni.

Liczne zmiany w układzie funkcjonalnym i wystroju zewnętrznym budynku spowodowały, że trudno w nim rozpoznać dawną willę.

Ostatnia modernizacja, przeprowadzona w ubiegłym roku, umożliwiła dostosowanie budynku do potrzeb Biblioteki Głównej SUM. Główne zmiany budowlane to montaż windy osobowej, małej windy towarowej do przewożenia między kondygnacjami książek i czasopism, miejscowe wzmocnienia stropów oraz adaptacja piwnic na magazyny zbiorów z regałami przesuwными. Ponadto budynek został wyposażony w bramki antykradzieżowe oraz kamery zewnętrzne i wewnętrzne.

Po adaptacji na potrzeby Biblioteki powierzchnia użytkowa budynku wynosi ok. 900 m.kw.

Do dyspozycji Czytelników zostały oddane:

- na parterze:
 - dwie czytelnie książek z 6 stanowiskami pracy
 - pomieszczenie z urządzeniami do samodzielnego wykonywania odbitek, skanów i wydruków
 - przestronny hol z wygodnymi fotelami
 - szafki na ubrania
- na pierwszym piętrze:
 - dwie czytelnie czasopism polskich i zagranicznych z 19 stanowiskami pracy
 - dwie czytelnie komputerowe z 13 stanowiskami pracy, wyposażone w rzutnik z wysuwającym ekranem

Na drugim piętrze budynku mieszczą się działy zajmujące się gromadzeniem i opracowaniem zbiorów, bibliografią i bibliometrią oraz innymi pracami badawczymi i wydawniczymi.

Biblioteka Główna nie wypożycza swoich zbiorów, gwarantując czytelnikom dostęp do poszukiwanej literatury, która w oddziałach jest wypożyczana i w związku z tym okresowo niedostępna.

Wszystkie książki w czytelniach (ok. 12 tys. tytułów) oraz ostatnie dwa lata 260 tytułów czasopism bieżących znajdują się w wolnym dostępie, co oznacza, że czytelnik może samodzielnie przeszukiwać księgozbiór, zaś z wyszukanyimi materiałami swobodnie przemieszczać się w obrębie budynku, wybierając najbardziej mu odpowiadające stanowisko pracy. Ponadto każdy, kto posiada przenośny komputer czy telefon wyposażony w kartę sieciową, może korzystać z bezprzewodowego dostępu do sieci Internet w ramach projektu Eduroam, w dowolnym miejscu budynku.

W dniach 16-18 września 2013 roku, Biblioteka Główna Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach będzie organizatorem XXXI Konferencji Problemowej Bibliotek Medycznych: „Wyzwania współczesnego bibliotekarza – gromadzenie zbiorów, nowe technologie, prawo”.

Budynek Biblioteki SUM

Hol wejściowy

Hol wejściowy

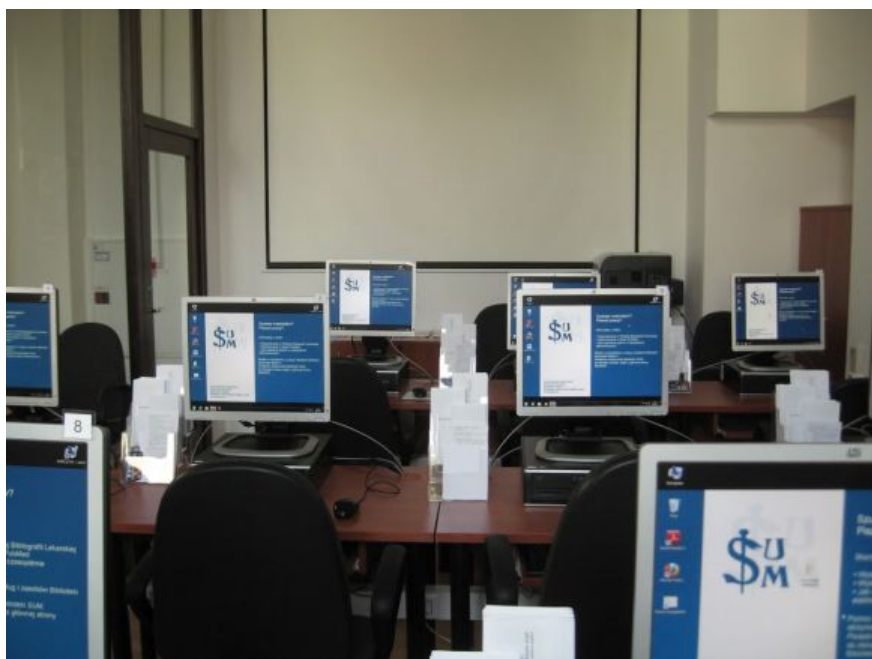

Czytelnie książek i czasopism

Czytelnia komputerowa

Dr Monika Sulejewicz-Nowicka
Łódź – UŁ

**KRAJOWY ZAKUP
DRUKOWANYCH WYDAWNICTW ZWARTYCH
W LATACH 2005–2012
W BIBLIOTECE UNIwersYTETU ŁÓDZKIEGO**

Abstract

Acquisition of resources constitutes one of the library's principal tasks. Collection management determines its completeness and purposefulness as well as its functionality and usability. The article discusses in detail the policy of collection development and the domestic purchase of printed non-serial publications (scholarly monographs and university textbooks, rare and valuable 19th and 20th-century prints, bibliophilic prints, prints unique for their graphic and editorial design, samizdat prints, old prints, old print maps and atlases, manuscripts, bookplates, photographs, graphics, songbooks and musical notes). Four factors governing the domestic purchase of books have been identified: the level of funding awarded to the library for the purchase of printed and electronic non-serial publications to be included in the main collection; the purchase of prints for special collections; the purchase of publications (non-serial and serial) for the interchangeable collection which is shipped to Polish and foreign institutions (intended to be exchanged with cooperating institutions from Poland and abroad) and the purchase of foreign non-serial and electronic publications. The analysis covers the domestic purchase of books over a period of seven years between 2005 and 2012.

Streszczenie

Gromadzenie zbiorów to jedno z najważniejszych zadań biblioteki. Od polityki zarządzania księgozbiorem danej instytucji zależy jego kompletność i celowość oraz funkcjonalność i użyteczność. W artykule szczegółowo omówiono politykę gromadzenia zbiorów oraz krajowy zakup drukowanych wydawnictw zwartych: monografii naukowych i podręczników akademickich, rzadkich i cennych druków dziewiętnasto- i dwudziestowiecznych, druków bibliofilskich, druków o szczególnej szacie graficznej i edytorskiej, druków drugiego obiegu, starodruków, starodrukowych map i atlasów, dawnych rękopisów, ekslibrisów, fotografii, rycin, grafiki, śpiewników i nut. Wskazano na cztery czynniki, od których zależy pozyskiwanie książek w drodze kupna krajowego: wysokość budżetu przyznanego bibliotece na zakupy drukowanych i elektronicznych wydawnictw zwartych do księgozbioru głównego, zakup druków dla zbiorów specjalnych, zakup publikacji (druków zwartych i ciągłych) do księgozbioru wymiennego przeznaczonego na wysyłkę do polskich i zagranicznych instytucji, z którymi współpracuje się w ramach wymiany międzybibliotecznej oraz zakup zagranicznych druków zwartych i elektronicznych. Zakup książek w drodze kupna krajowego przeanalizowano na przestrzeni siedmiu lat 2005-2012.

Gromadzenie zbiorów nierozzerwalnie łączy się z ich uzupełnianiem i jest jednym z najważniejszych zadań biblioteki. Od polityki zarządzania księgozbiorem danej jednostki zależy jego kompletność i celowość oraz funkcjonalność i użyteczność¹. Pozyскиwanie zaś zbiorów może odbywać się w drodze: zakupu, wymiany, darów i egzemplarza obowiązkowego.

Budowanie księgozbioru Biblioteki Uniwersytetu Łódzkiego rozpoczęto w 1945 roku. Politykę gromadzenia druków zwartych krajowych i zagranicznych w latach 1945-2004 omówiła Mirosława Suska, kierownik Oddziału Gromadzenia i Uzupełniania Zbiorów w latach 1995-2008, w pracy *Gromadzenie zbiorów w Bibliotece Uniwersytetu Łódzkiego w latach 1945-2004. Zarys problematyki*². W niniejszym artykule autorka skupiła się jedynie na gromadzeniu krajowych druków zwartych, nie wspominając o pozyskiwaniu w drodze zakupu czasopism oraz książek zagranicznych i elektronicznych, albowiem to tematy szerokie zasługujące na osobne opracowanie.

Polityka gromadzenia zbiorów

Biblioteka Uniwersytetu Łódzkiego przez blisko siedemdziesiąt lat wypracowywała politykę gromadzenia drukowanych wydawnictw zwartych, uwzględniając takie zagadnienia jak: misja biblioteki i jej typ, potrzeby czytelników, kierunki studiów realizowane przez uczelnię, ilość studentów na poszczególnych kierunkach, zmiany w profilach kształcenia i prowadzone badania naukowe, zgromadzony już księgozbiór oraz zasady typowania publikacji do zakupu.

¹ Do najważniejszych pozycji literatury przedmiotu gromadzenia i uzupełniania zbiorów należą: Strategie gromadzenia zbiorów w bibliotekach polskich. Materiały z IV ogólnopolskiej konferencji naukowej Pobierowo, 15-17 września 2011 / pod red. Urszuli Ganakowskiej, Mirosławy Różyckiej. Szczecin 2012; Henryk Holender: Gromadzenie po macoszemu. *Forum Książki* 2009 nr 1 s. 6-8; Gromadzenie zbiorów – sztuka wyboru. Wrocław 23-24 czerwca 2005. *EBIB* Materiały pokonferencyjne, nr 11. Dostęp online <http://ebib.oss.wroc.pl/matkfom/grom2/ukr.php>; Mirosław Górny: Od gromadzenia do zarządzania zbiorami. W: Stan i potrzeby polskich bibliotek uczelnianych. Materiały z ogólnopolskiej konferencji naukowej Poznań, 13-15.11.2002 / red. nauk. Artur Jazdon, Aldona Chęchlikowska. Poznań 2002 s. 107-125; Jacek Wojciechowski: Bibliotekarstwo: kontynuacje i zmiany. Wyd. 2, Kraków 2001 (rozdz. 3: Z problemów organizacji zasobów bibliotecznych, s. 31-43); *ibidem*, Z problemów organizacji zasobów bibliotecznych. *Prz. Bibl.* 1998 nr 1 s. 5-15; Bibliotekarstwo / pod red. Zbigniewa Żmigrodzkiego. Wyd. 2 uzup. i rozszerz. Warszawa 1998 (rozdz. 2: Gromadzenie i uzupełnianie zbiorów, s. 54-60); Mirosław Adam Supruniuk: Gromadzenie i udostępnianie zbiorów: druki zwarte. Toruń 1999; Józef Szocki: Gromadzenie zbiorów bibliotecznych: zagadnienia wybrane. Wrocław 1979; Anna Romańska: Problematyka gromadzenia zbiorów w pracach Komisji Do Spraw Bibliotek Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego. Wrocław 1970; Bolesław Świderski: Współpraca bibliotek w zakresie gromadzenia zbiorów. Warszawa 1964

² Mirosława Suska: Gromadzenie zbiorów w Bibliotece Uniwersytetu Łódzkiego w latach 1945-2004. *Zarys problematyki*. Acquisition of Collections in the Łódź University Library in the Years 1945-2004, W: O nauce, dokumentach i informacji w bibliotekach Uniwersytetu Łódzkiego. On Science, Documents and Information in the Łódź University Library / pod red. Stanisławy Kurek-Kokocińskiej. Łódź 2008 s. 103-114

Biblioteka Uniwersytetu Łódzkiego działa na podstawie ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 85, poz. 1356 z póź. zm.), ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach (Dz.U. Nr 85, poz. 539 z póź. zm.) oraz Statutu UŁ obowiązującego od 1 lutego 2012 roku i jest ogólnouczelnianą jednostką Uniwersytetu Łódzkiego podległą rektorowi, która pełni funkcję powszechnie dostępnej biblioteki naukowej. Na pierwszym miejscu wśród zadań Biblioteki Uniwersytetu Łódzkiego określonych w jej regulaminie jest *gromadzenie i uzupełnianie zbiorów bibliotecznych zgodnie z kierunkami badań oraz potrzebami dydaktycznymi Uniwersytetu*³.

Na podstawie przez dziesiątki lat wypracowywanej polityki krajowego zakupu wydawnictw zwartych można określić szczegółowe kierunki gromadzenia⁴ i kształtowania kolekcji, wśród których należy wymienić: bibliologię, bibliotekoznawstwo, informację naukową, prasoznawstwo, medioznawstwo, literaturoznawstwo, historię literatury, publicystykę, językoznawstwo, historię wraz z naukami pomocniczymi, kulturę i sztukę, pedagogikę, psychologię, etnologię, politologię, socjologię, prawo, biologię, geografę, turystykę, matematykę, ekologię i ochronę środowiska, informatykę, ekonomię i zarządzanie. Są to zatem dziedziny zgodne z kierunkami badań naukowych prowadzonych na uczelni i kierunkami kształcenia uniwersyteckiego. Biblioteka kieruje się również kryteriami treściowymi (pomocniczymi), a więc celowością, kompletnością, wartościami dydaktyczno-wychowawczymi, wartościami psychologiczno-rozwojowymi, artystycznymi i kulturalno-rekreacyjnymi. Przede wszystkim realizuje się cele zgodne z misją i zadaniami powierzonymi bibliotece oraz wyznaczonymi przez jednostkę nadrzędną, a więc uniwersytet. Skupia się na kompletności i aktualności zbiorów. Jednym z założeń jest uzupełnianie budowanych przez lata kolekcji. Natomiast wśród kryteriów formalnych zwraca się uwagę na język publikacji (europejski), źródła finansowania (dotacja uczelni, rzadziej granty) oraz czytelnika, dla którego kształtuje się księgozbiór, a więc przede wszystkim na kadre naukowo-dydaktyczną i studentów.

Do zakupów typuje się przede wszystkim podręczniki i monografie. Podręczniki nabywa się w wielu egzemplarzach (od trzech do pięciu) i kompletuje w tzw. księgozbiórze dydaktycznym przeznaczonym tylko i wyłącznie dla studentów UŁ. Najczęściej wypożyczane tytuły kupuje się w ilości dwóch woluminów również do księgozbioru głównego (przede wszystkim do wolnego dostępu lub magazynu), co ułatwia wszystkim grupom czytelniczym dotarcie do poszukiwanych książek. Sprzyja temu także zasada nadawania jednemu z egzemplarzy statusu do korzystania na miejscu. Oczywiście systematycznie nabywa się kolejne zaktualizowane, uzupełnione lub poprawione wy-

³ Regulamin Biblioteki Uniwersytetu Łódzkiego obowiązujący od 1 lutego 2012 roku s. 1

⁴ Zdzisław Gębołyś omówił ogólne i szczegółowe kierunki oraz kryteria treściowe i formalne gromadzenia zbiorów na przykładzie polskich i niemieckich bibliotek uniwersyteckich, w tym Biblioteki Uniwersytetu Łódzkiego. Por. Zdzisław Gębołyś: *Zasady gromadzenia zbiorów w bibliotekach uniwersyteckich: doświadczenia polskie i zagraniczne*. W: *Strategie...*, s. 7-32

dania. Monografie zaś zakupuje się w ilości do dwóch woluminów. Jeśli jest to publikacja pracownika naukowo-dydaktycznego uczelni, wówczas nabywa się co najmniej dwa egzemplarze, w tym jeden otrzymuje status do korzystania na miejscu.

Polityka gromadzenia nakłada na pracowników obowiązek stałego monitorowania rynku wydawniczego i wychwytywania nowości z dziedzin reprezentowanych w księgozbiorze i będących przedmiotem badań pracowników naukowych. Ponadto kompletuje się i uzupełnia również księgozbiór podręczny czytelnicy głównej i zbiorów specjalnych. W przypadku pierwszej o literaturoznawstwo, historię literatury, językoznawstwo, religioznawstwo, nauki filozoficzne i o źródła wiedzy o charakterze encyklopedycznym; zaś w przypadku drugiej o fachową literaturę przedmiotu dotyczącą starodruków, kartografii, muzykaliów, rękopisów i druków ikonograficznych. Oprócz tego na bieżąco kompletuje i się uzupełnia zarówno podręczny księgozbiór każdej z sekcji zbiorów specjalnych, jak i zakupuje się rzadkie druki wydane po 1800 roku. Szczególną uwagę przywiązuje się do pozyskiwania tą drogą regionalistów (tzw. łodziana). Kompletuje się również księgozbiór cimeliów, a więc stara się zakupić rzadkie i cenne druki bibliofilskie, wydawnictwa zwarte o niskim nakładzie bądź szczególnej szacie graficznej czy edytorskiej, jak również druki drugiego obiegu. Osobne miejsce stanowi kolekcja księgozbioru podręcznego kompletowana i kształtowana przez pracowników informacji naukowej, którzy dbają o dobór do czytelnicy i zakup książek przede wszystkim z zakresu bibliotekoznawstwa, bibliologii i nauki o informacji oraz słowniki biograficzne. Podstawowymi źródłami wiedzy o bieżącej produkcji wydawniczej są: oferty księgarni i hurtowni dostarczane bezpośrednio do oddziału, zobowiązania stałe (umowa z Łódzkim Towarzystwem Naukowym z maja 1958 roku dotycząca kupna pozycji na wymianę krajową i zagraniczną), prospekty firm księgarskich przesyłane drogą elektroniczną, dysponendy, strony www poszczególnych księgarni, hurtowni i wydawnictw, katalogi aukcyjne i oferty antykwaryczne, dezyderaty bibliotekarzy dziedzinowych i pracowników naukowo-dydaktycznych, studentów i czytelników (głównie poprzez elektroniczny formularz „zapropnuj książkę” umieszczony na stronie biblioteki) oraz targi książki. Jak dotąd zakupów nie obejmuje procedura zamówień publicznych.

Krajowy zakup drukowanych wydawnictw zwartych

Kolejną formą kompletowania i uzupełniania zbiorów w drodze zakupu jest pozyskiwanie publikacji do księgozbioru wymiennego, a więc książek, które są rozsyłane do poszczególnych instytucji w zamian za inne cenne dla nas publikacje, nierzadko uzupełniające od lat tworzone kolekcje. Obecnie współpracujemy z 31 instytucjami (bibliotekami, muzeami, towarzystwami) polskimi i 128 zagranicznymi z 30 krajów (Anglii, Austrii, Belgii, Białorusi, Bułgarii, Chin, Chorwacji, Czech, Danii, Finlandii, Francji, Holandii, Irlandii, Japonii, Kanady, Litwy, Łotwy, Macedonii, Niemiec, Rosji, Rumunii, Serbii, Słowacji, Słowenii, Stanów Zjednoczonych, Szwajcarii, Szwecji,

Ukrainy, Węgier i Włoch). Z ośmioma prowadzimy stałą, rozszerzoną wymianę. Oprócz prac UŁ wysyłamy książki związane z ich profilem oraz tytuły przez nie wskazane. Do tych instytucji należą: Russian Academy of Sciences Institute of Scientific Information for Social Sciences – INION RAN (Moskwa), The Polish Library (London), The British Library (London), Universitätsbibliothek-Justus-Liebig – Universität Giessen (Giessen), M.I.Rudomino ALL-Russia State Library for Foreign Literature – VGBIL (Moskwa), National Librabry of Belarus (Minsk), The Vernadsky National Librabry of Ukraine (Kiev) i The Library of the Lithuanian Academy of Sciences (Vilnius). Z The Polish Library prowadzimy ściślejszą współpracę. Odpowiadając na indywidualne potrzeby tej instytucji, w zamian otrzymujemy ofertę wskazanej przez bibliotekę kwoty, którą możemy wydatkować na druki zwarte wydawnictw brytyjskich zgodne z profilem biblioteki. Jest to wygodna i komfortowa forma współpracy. Wymiana stanowi niewielki procent krajowych zakupów książek. Kształtowanie się tego księgozbioru ilustruje wykres nr 1. Natomiast wykres nr 2 pokazuje jak wygląda zakup drukowanych wydawnictw zwartych do księgozbioru głównego (ogólnego, w tym podręcznego i dydaktycznego)⁵.

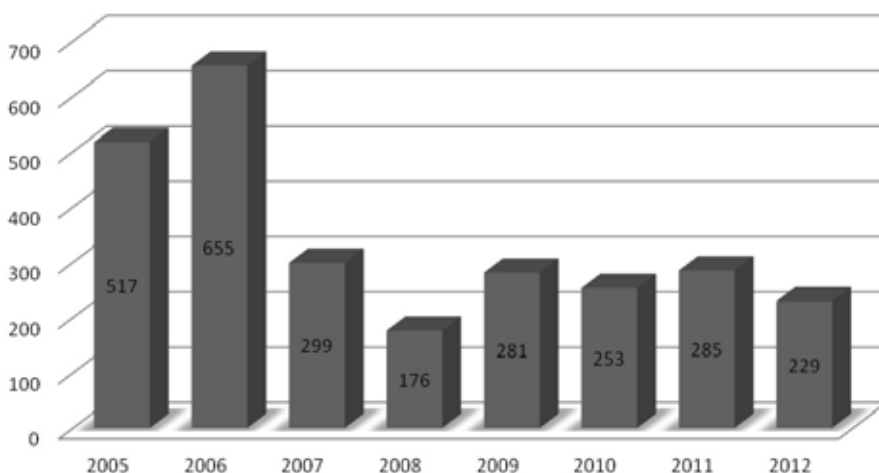
W roku 2005 zakupiono do księgozbioru wymiennego przeznaczonego na wymianę w ramach współpracy międzybibliotecznej z polskimi i zagranicznymi instytucjami 517 wol., 2006 – 655 wol., w 2007 – 299 wol., w 2008 – 176 wol., w 2009 – 281 wol., w 2010 – 253 wol., w 2011 285 wol., w 2012 – 229 wol.

Krajowy zakup drukowanych wydawnictw zwartych do księgozbioru głównego na przestrzeni siedmiu lat w okresie od roku 2005 do 2012 wahał się od ponad 8000 do ponad 12000 woluminów. Najniższy był w roku 2009 i wyniósł 6684 wol. W 2005 roku w ramach kupna krajowego zakupiono 10530 woluminów drukowanych wydawnictw zwartych, w 2006 – 12665 wol., w 2007 – 10530 wol., w 2008 – 11411 wol., w 2009 – 6684 wol., w 2010 – 9779 wol., w 2011 – 10085, w 2012 – 8262 wol. Pozycje te wpływają do księgozbioru głównego, na który składa się księgozbiór ogólny, w tym podręczny, i dydaktyczny („W”). Do „W” zaś zakupiono w 2005 roku 277 wol, w 2006 – 437 wol., 2007 – 288 wol., 2008 – 481 wol., 2009 – 302 wol., 2010 – 174 wol., 2011 – 242 wol., 2012 – 116 wol.

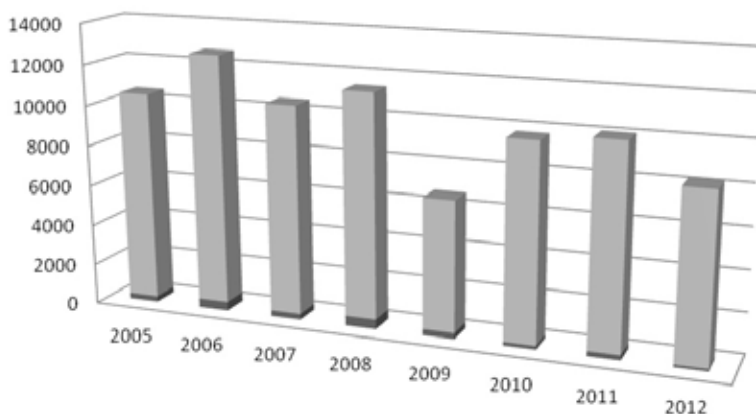
Na krajowy zakup książek mają wpływ cztery czynniki: wysokość budżetu przyznanego bibliotece na zakupy drukowanych i elektronicznych wydawnictw zwartych do księgozbioru głównego, zakup druków dla zbiorów specjalnych, zakup publikacji (druków zwartych i ciągłych) do księgozbioru wymiennego przeznaczonego na wysyłkę do polskich i zagranicznych instytucji, z którymi współpracuje się w ramach wymiany międzybibliotecznej oraz zakup zagranicznych druków zwartych i elektronicznych. Druki ciągle zakupuje się w ramach wcześniej wydzielonych środków z budżetu na

⁵ Dane do wykresów pozyskano z rocznych sprawozdań pracowników Oddziału Gromadzenia i Uzupełniania Zbiorów BUŁ

Liczba drukowanych wydawnictw zwartych pozyskanych w drodze zakupu do księgozbioru wymennego w latach 2005-2012

Liczba drukowanych wydawnictw zwartych pozyskanych w drodze zakupu w latach 2005-2012

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
■ Księgozbiór ogólny	10253	12228	10242	10930	6382	9605	9843	8146
■ Księgozbiór dydaktyczny "W"	277	437	288	481	302	174	242	116

zakupy do księgozbioru głównego. Pozyskiwaniem ich zajmuje się inny oddział – Oddział Gromadzenia Czasopism BUŁ. Nabywaniem zaś wydawnictw zwartych zajmuje się Oddział Gromadzenia i Uzupełniania Zbiorów BUŁ. Zakupy antykwaryczne i do księgozbioru wymiennego dokonywane są w ramach pieniędzy przeznaczonych na kupno krajowe, natomiast książki zagraniczne pozyskuje się w ramach kupna zagranicznego, które ma corocznie ustalaną kwotę z budżetu biblioteki przeznaczonego na zakupów druków zwartych i druków dla zbiorów specjalnych (do 1800 roku, rzadkich dziewiętnasto- i dwudziestowiecznych, starodrucznych map, atlasów i rękopisów, plakatów, druków ulotnych, nut i śpiewników, ekslibrisów, pocztówek, fotografii, grafiki i rysunków) i cimeliów. Wysokość budżetu biblioteki zależy z kolei od kondycji finansowej instytucji nadrzędnej, a więc uniwersytetu, co wiąże się z liczbą studentów. Budżet w latach 2005-2012 kształtował się na podobnym poziomie.

Od 2009 roku księgozbiór wymienny druków zwartych kształtuje się na zbliżonym poziomie i wynosi od 200 do ponad 280 woluminów. Najniższy był w roku 2008 i wyniósł 176 wol. W latach 2005-2006 utrzymywał się na poziomie 500-600 woluminów. Wymiana to specyficzny rodzaj pozyskiwania druków. Można powiedzieć, że na przestrzeni omawianych siedmiu lat była na równym poziomie, albowiem jeśli danego roku zakupiono więcej pozycji do księgozbioru wymiennego przeznaczonego na wysyłkę do krajowych i zagranicznych instytucji, to w następnym roku można było ich kupić dużo mniej, bowiem wiadomym było, że całość wpływu z wymiany zbilansuje się pozycjami otrzymanymi od innych instytucji w ramach współpracy, które zasilają księgozbiór główny. Od 2009 roku zakupujemy podobną ilość drukowanych wydawnictw zwartych i jak wynika ze statystyk podobną ilość otrzymujemy od zaprzyjaźnionych instytucji. Ta forma zakupu stanowi jednak niewielki procent całości wydatków. Przykładowo w minionym roku kwota wydatkowana na zakup książek do księgozbioru wymiennego wynosiła ok. 1% (dokładnie 0,85%) w stosunku do całości budżetu przeznaczonego na zakup krajowy i zagraniczny. Zdecydowanie więcej pozyskuje się w drodze kupna krajowego druków ciągłych przeznaczonych na wysyłkę w ramach wymiany międzybibliotecznej. W 2012 roku stanowiły one 5,96% kwoty wydatkowanej w stosunku do całości budżetu.

Wahają się również wydatki na krajowy zakup drukowanych wydawnictw zwartych. Mieszczą się w granicach 42,79%-53,15%. Najniższe były w roku minionym i wyniosły 42,79%, zaś najwyższe w 2006 i osiągnęły 53,15%. Jak już wcześniej wspomniano budżet na przestrzeni lat 2005-2012 utrzymywał się na podobnym poziomie, natomiast następowały przesunięcia kwot wydatkowanych w ramach zakupów zagranicznych i antykwarycznych, jak również polskich i obcojęzycznych druków elektronicznych, w tym podręczników akademickich.

Dlatego też zauważa się systematycznie od roku 2010 (za wyjątkiem roku 2011) zmniejszającą się ilość zakupionych drukowanych wydawnictw zwartych do księgo-

zbioru dydaktycznego „W”. Wiąże się to z zastępowaniem podręczników drukowanych wydaniem elektronicznymi. Pozycje te pozyskiwane są z odrębnego budżetu, a więc kwota, którą wcześniej wydatkowano na podręczniki w formie drukowanej została przeznaczona albo na zakup druków rzadkich i cennych dla zbiorów specjalnych, albo na książkę zagraniczną, na którą zwiększa się w ostatnich latach zapotrzebowanie.

Wydatki na druki pozyskiwane dla zbiorów specjalnych na przestrzeni siedmiu lat kształtowały się różnie. Przykładowo w roku 2007 były najniższe i wynosiły 3,22% w stosunku do całości budżetu przeznaczonego na zakup krajowy i zagraniczny. Zazwyczaj wahały się w granicach 3,77%-5,77%. W roku 2008 wyniosły 7,27%, zaś w minionym roku były najwyższe i osiągnęły 10,71%. Dlatego też mniejszą kwotę wydano na krajowy zakup wydawnictw zwartych, albowiem w roku 2012 była ona najniższa i wyniosła 42,79% w stosunku do całości budżetu przeznaczonego na kupno krajowe i zagraniczne. Kupno antykwaryczne to specyficzne źródło pozyskiwania druków rzadkich i uzupełniających kompletowane wcześniej kolekcje, albowiem ich zakup zależy od ich dostępności na rynku antykwarycznym. Oczywiście w zasadach podziału budżetu kupna krajowego można przyjąć założenie o przeznaczeniu 5% jego wysokości na zakup antykwaryczny. Niestety, niejednokrotnie bywa tak, że trzeba podjąć trudną decyzję o pozyskaniu w drodze kupna cennej, ale drogiej pozycji, niewątpliwie wartościowej dla pracowników naukowych UŁ. Ponadto należy wziąć pod uwagę fakt, iż ceny poszczególnych jednostek zakupywanych w ramach kupna antykwarycznego wahają się w granicach od kilkuset do kilku tysięcy, dlatego też wyższa wydatkowana kwota nie musi wcale oznaczać większej ilości wpływu poszczególnych druków.

Jednym z istotniejszych czynników mających wpływ na kształtowanie się krajowego zakupu wydawnictw zwartych jest pozyskiwanie pozycji do księgozbioru głównego w drodze kupna zagranicznego. Te wydatki i wpływy wcześniej rozkładały się dość proporcjonalnie i przyjmowano zasadę, że na zakup pozycji obcojęzycznych przypada 30% przyznanego budżetu przeznaczonego na zakupy realizowane przez OGiUZ BUŁ. Ogólnie rzecz biorąc, można powiedzieć, że w BUŁ panowała tendencja im większy wpływ książek z krajowego zakupu, tym większy wpływ książek zagranicznych. W ostatnich trzech latach omawianego okresu kładzie się jednak większy nacisk na zakup literatury zagranicznej, co wiąże się z zwiększonym zapotrzebowaniem pracowników naukowo-dydaktycznych i studentów, od których otrzymuje się dezyderaty. Ponadto od roku 2010 przywiązuje się coraz większą wagę do zakupu zagranicznych książek elektronicznych. Obecnie stanowią one priorytet. Znacznie wcześniej, bo od początku lat 2000, zaczęto pozyskiwać drogą kupna wydawnictwa ciągłe w formie elektronicznej⁶.

Misją biblioteki uniwersyteckiej jest racjonalne budowanie księgozbioru w oparciu

⁶ Por. Teresa Górniak, Urszula Kowalewska: Czasopisma elektroniczne w bibliotekach polskich wyższych uczelni. *Bibliotekarz* 2003 nr 7/8 s. 21-25

o potrzeby jej użytkowników. Dlatego też zwraca się szczególną uwagę na kompletowanie księgozbioru zgodnie z prowadzonymi przez pracowników naukowo-dydaktycznych badaniami i kierunkami kształcenia uniwersyteckiego. Polityka gromadzenia drukowanych wydawnictw zwartych w drodze zakupu krajowego opiera się na kompletowaniu zrównoważonego księgozbioru i uzupełnianiu jego braków. Szczególny nacisk kładzie się na nabywanie podręczników akademickich i monografii z nauk humanistyczno-społecznych, matematyczno-przyrodniczych i ścisłych. Ostatnio, zgodnie z nowymi trendami i podążając za nowymi technologiami, znacznie więcej wydatków pochłaniają z jednej strony podręczniki o formie elektronicznej i elektroniczne pozycje obcojęzyczne, z drugiej zaś kompletuje się regionalia, druki do roku 1800, rzadkie druki dziwnie- i dwudziestowieczne, wydawnictwa bibliofilskie, druki o niskim nakładzie bądź szczególnej szacie graficznej czy edytorskiej, wydawnictwa drugiego obiegu oraz dawne rękopisy, starodruczne mapy i atlasy, pocztówki, fotografie, ekslibrisy, grafiki, rysunki, plakaty i druki ulotne, nuty i śpiewniki.

Dr Ryszard Żmuda
Łódź – UM

BIBLIOTEKA UNIwersYTETU MEDYCZNEGO W ŁODZI PO TERMOMODERNIZACJI W 2012 ROKU

Abstract

The library building was erected as early as in 1977 and for many years it had needed to be renovated. In 2012 the library was restructured and modernized. Thermomodernization which was then performed improved aesthetic and functional values of the building.

Streszczenie

Gmach biblioteki uczelnianej oddany do użytku w 1977 roku, już od wielu lat wymagał gruntownego remontu. W 2012 roku, w pierwszym etapie restrukturyzacji i modernizacji Biblioteki, przeprowadzono termomodernizację, która znacznie podniosła wartość obiektu oraz jego walory użytkowe i estetyczne.

Biblioteka Główna Akademii Medycznej w Łodzi, otrzymała w 1977 roku nowy gmach, przy ul. J. Muszyńskiego 2, który był powodem do satysfakcji, w skali ogólnokrajowej, dla lek. med. Juliana Dmitrowicza (1912-1981), dyrektora księżnicy w latach 1955-1978. Ten fakt ułatwił też następnym dyrektorom: dr Jerzemu Supademu, lekarzowi i historykowi medycyny (1978-1982) i mgr Jadwidze Piotrowskiej, bibliotekoznawcy (1982-1990), zorganizowanie - tradycyjnymi metodami - znakomitego warsztatu pracy dla nauczycieli akademickich i studentów elitarniej uczelni medycznej. Poprzednie lokalizacje, powierzchnie użytkowe i magazynowe oraz wyposażenie techniczne, nie spełniały podstawowych, niezbędnych potrzeb dla tego typu biblioteki naukowej. Wszzechobecna komputeryzacja, na miarę potrzeb XXI wieku, zaczęła wkraczać do Biblioteki, gdy Prorektorem ds. Nauki był prof. dr hab. Julian Liniecki, a dyrektorem dr Ryszard Żmuda, historyk, bibliotekoznawca, bibliograf (1990-).

Nowoczesny, dwupiętrowy, wolnostojący budynek o kubaturze 17 692 m³ i powierzchni użytkowej 4 271 m², zbudowany według projektu arch. inż. Witolda Millo, został przeznaczony do wyłącznego wykorzystania przez bibliotekę uczelnianą. Była to wyjątkowo trafna decyzja. Wprawdzie później zaczęły się przemieszczenia do biblioteki tzw. „tymczasowych lokatorów”, początkowo Działu Poligrafii i Wydawnictw, następnie Katedry Historii Medycyny i Farmacji, która w 2013 roku została zredukowana do Zakładu Historii Medycyny, Farmacji i Medycyny Wojskowej.

Pomimo wielokrotnych doraźnych napraw, m.in. dachu i poszczególnych pomieszczeń, zleczanych przez dyrektorów administracyjnych AM, budynek biblioteki nadal wymagał gruntownego remontu, zwłaszcza ze względu na zbyt niską temperaturę w czytelnich, pracowniach i magazynach¹.

W 2002 roku zorganizowano Uniwersytet Medyczny w Łodzi, z połączenia uczelni medycznych: cywilnej - AM i wojskowej – WAM. Powstał wówczas uniwersytet, który ma znaczne osiągnięcia dydaktyczne, naukowe, kliniczne i organizacyjne, zarówno w kraju jak i za granicą. Również Biblioteka UM uczestniczy w różnorodny sposób na rzecz rozwoju naszej Alma Mater².

¹ Ryszard Żmuda: Biblioteka Główna. W: Sześćdziesięciolecie wydziałów medycznych 1945-2005 / [red.] Teresa Pajszczyk-Kieszkie wicz. Łódź 2005 s. 941-963; Toż W: sześćdziesięciolecie wydziałów medycznych 1945-2010 / [red.] Teresa Pajszczyk-Kieszkie wicz. Łódź 2010 s. 1047-1069; Jadwiga Piotrowska: Biblioteka Główna Akademii Medycznej w Łodzi – ze wspomnień emerytki. *Forum Bibl. Med.* 2010 R. 3 nr 1 s. 560-564; Ryszard Żmuda: Biblioteka Główna UM w Łodzi (2002-2009). Tamże s. 578-599

² Ryszard Żmuda: Biblioteka sercem Uczelni. *Biul. Inf. UM w Łodzi.* 2009 Vol. 2 nr 10 s. 16-19

Po 10-ciu latach egzystencji i prężnego rozwoju Uczelni, w 2012 roku władze Uniwersytetu Medycznego w Łodzi, przeznaczyły znaczne fundusze (ok. 2 500 000 zł) na termomodernizację obiektu, z dofinansowania uzyskanego z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w ramach Systemu Zielonych Inwestycji. W przygotowaniu projektu pod kierownictwem Zastępcy Kanclerza ds. Inwestycyjno-Technicznych mgr Michała Marka, zaangażowani byli pracownicy Działu Programów Pomocowych, Biura Remontów i Eksploatacji oraz Biura ds. Nieruchomości. W pierwszym etapie wymieniono okna (stalowe na aluminiowe) i centralne ogrzewanie (nowoczesne grzejniki) w całym budynku. Na drugim piętrze powiększono otwory okienne do wielkości pozostałych, mając na uwadze planowany drugi etap przebudowy. Okna, na których założono rolety, na poszczególnych kondygnacjach w kolorach: niebieskim, zielonym i oranż, wyglądają estetycznie. Kilkanaście z nich jest uchylnych, o wadze ok. 120 kg i sprawiają dużą trudność przy otwieraniu pracownikom biblioteki, którymi w ok. 90% są kobiety. Początkowo zainstalowane słabe zaczepy, doprowadziły do jednego wypadku przy pracy. Zewnętrzne i piwniczne ściany ocieplono styropianem i pomalowano oraz wykonano docieplenie stropodachu i wymieniono instalację odgromową. Zainstalowano oświetlenie zewnętrzne pod balkonami i na parterze. Wymieniono również kamery przemysłowe. Pozostały jeszcze do założenia zdemontowane

lampy ze światłem punktowym reagującym na ruch. Wewnątrz dokonano małych przeróbek, które ułatwią czytelnikom wolny dostęp do zbiorów w Oddziale Obsługi Użytkowników (Czytelnia, Informacja naukowa) oraz częściowo wymieniono, albo zamieniono zniszczoną wykładzinę podłogową. Po wielomiesięcznych utrudnieniach dla Czytelników i pracowników, w bibliotece jest ciepło i jasno.

Sprawną termomodernizację w Bibliotece naszej Uczelni wykonały Firmy: TADOS FIREK Sp. z o.o. Fabryka Okien i Drzwi z PCV i Aluminium w Radomsku oraz WILGA Instal Konsorcjum Sp. z o. o. z Częstochowy, które zatrudniały również podwykonawców. Wymiernymi efektami wykonanych prac jest m. in. zmniejszenie zużycia energii do

ogrzewania, redukcja kosztów eksploatacji, a w wymiarze ekologicznym zmniejszenie emisji dwutlenku węgla i innych zanieczyszczeń przez dostawcę energii ciepłej.

Drugi etap, dofinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Regionalnego oraz Narodowego Centrum Badań i Rozwoju w XIII osi priorytetowej Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko w ramach działania 13.1 Infrastruktura Szkolnictwa Wyższego, przewiduje całkowitą przebudowę obecnego wnętrza Biblioteki. Nastąpi przemieszczenie księgozbioru z magazynu na drugim piętrze do piwnicy, na nowe regały zwartego magazynowania. Natomiast pracownicy znajdą się w pomieszczeniach na drugim piętrze, ponieważ parter i pierwsze piętro przewidziano na aulę - 60 miejsc, salę konferencyjną - 50, dwa pomieszczenia dydaktyczne - po 27 oraz pracownię na liczne stanowiska komputerowe. Dodatkowa obudowa dydaktyczna zaplanowanej modernizacji wewnątrz gmachu, znacznie ograniczy możliwości funkcjonowania biblioteki uczelnianej w obecnym kształcie, nie mówiąc jeszcze o rozważanych planach związanych z Uniwersytetem Łódzkim. Proponowane rozwiązania spotyka się obecnie w Polsce, ale w nowobudowanych obiektach, wielokrotnie większych, a nie w budynku z 1977 roku, przeznaczonym pierwotnie tylko na potrzeby biblioteki uczelnianej.

Za pierwszy etap unowocześnienia gmachu Biblioteki Uniwersytetu Medycznego

w Łodzi, który podniósł nie tylko wartość obiektu, ale również jego walory użytkowe i estetyczne, należą się gorące podziękowania wielu osobom zaangażowanym bezpośrednio i pośrednio w całe przedsięwzięcie, a w szczególności JM Rektorowi – prof. dr hab. Pawłowi Górskiemu, Prorektorowi ds. Nauki i Współpracy z Zagranicą – prof. dr hab. Radzisławowi Kordkowi, który po zmianie funkcji na Prorektora ds. Organizacyjnych i Studenckich, nadal ma kluczowy wpływ na prawidłowy rozwój biblioteki uczelnianej, ponieważ decyduje o finansach i etatach, Prorektorowi ds. Rozwoju Uczelni – prof. dr hab. Dariuszowi Nowakowi, Kanclerzowi – dr Jackowi Grabowskiemu, Zastępcy Kanclerza – mgr Michałowi Markowi oraz Dyrektorowi Biura Remontów i Eksploatacji mgr Robertowi Pietrasikowi, Zastępcy Dyrektora Biura Remontów i Eksploatacji mgr Piotrowi Bolkowi, Dyrektorowi Biura Administracyjno-Gospodarczego mgr Markowi Bonusiakowi, mgr Agnieszce Barczyńskiej z Biura ds. Nieruchomości, mgr inż. Mateuszowi Szymczykowi z Działu Programów Pomocowych, Romualdowi Stanisławkowi z Biura Remontów i Eksploatacji, mgr inż. Witoldowi Kozakiewiczowi, Zastępcy Dyrektora ds. komputeryzacji Biblioteki UM oraz wielu innym pracownikom naszej Uczelni.

Mgr Magdalena Słocińska
Poznań – WSUS

**BIBLIOTEKA WYŻSZEJ SZKOŁY UMIEJĘTNOŚCI
SPOŁECZNYCH W POZNANIU
– MODEL FUNKCJONOWANIA
NA UCZELNI NIEPAŃSTWOWEJ**

Abstract

The Library of Poznan School of Social Sciences in Poznan is located in the main building of this institution, in the city centre. It contains from 6000 printed books, however store is systematically supplemented by mainly syllabuses from specializations subjects and users requires.

Users of the library of Poznan School of Social Sciences value possibilities of the accession to digital data's. Digitalization is done by employees or is based on agreements which give opportunity to use store of other subjects. Highly valued is the newsletter, which is sent weekly to employees and students. This newsletter is helpful in supplementing new positions to syllabuses and making a reservations of the new books.

The library is involved in training for students, projecting e- learning courses as well as in cultural life of the school

Streszczenie

Biblioteka Wyższej Szkoły Umiejętności Społecznych w Poznaniu, zlokalizowana w budynku Uczelni w centrum miasta, posiada 6 tysięcy książek drukowanych, przy czym zasób uzupełniany jest na bieżąco, w oparciu przede wszystkim o sylabusy przedmiotów kierunkowych i zapotrzebowanie użytkowników.

Korzystający z Biblioteki WSUS cenią sobie także możliwości dostępu do zasobów cyfrowych, które digitalizowane są zarówno na miejscu, przez pracowników, jak i w oparciu o umowy umożliwiające wykorzystywanie zasobu innych podmiotów. Uznaniem cieszy się także newsletter, rozsyłany w cyklu tygodniowym do pracowników i studentów. Ułatwia on uzupełnianie sylabusów o nowe pozycje i rezerwowanie drogą elektroniczną nabytków.

Biblioteka traktuje obowiązkowe szkolenia dla studentów i projektowanie kursów e-learningowych na równi z zaangażowaniem w życie kulturalne Uczelni.

Biblioteka WSUS jest zlokalizowana w głównym budynku Uczelni, przy ul. Głogowskiej 26 w Poznaniu. Dobra lokalizacja jest wzmocniona przez dogodny godziny otwarcia (50 godzin w tygodniu) oraz działalność biblioteki on-line. Główne założenia działania określa Regulamin Biblioteki napisany zgodnie z ustawą o szkolnictwie wyższym, ustawą o bibliotekach, jak i obowiązującym statutem szkoły. Cyklicznie odbywają się posiedzenia Rady Bibliotecznej, które pod względem merytorycznym

Wejście do Biblioteki WSUS. Nadruk na drzwiach został wyłoniony w trakcie konkursu „Zaprojektuj grafikę na drzwi Biblioteki”

jak i finansowym wyznaczają bieżące zadania Biblioteki. Jednak to nie zasady i regulaminy wpływają na dobre funkcjonowanie Biblioteki WSUS. One muszą być i trzymać wszystko w ryzach, jednak to jak biblioteka będzie postrzegana i czy będzie w stanie być integralną i żywą częścią Uczelni wynika raczej z energii twórczej i mocy przerobowej pracowników niż regulaminowych zasad.

Z usług Biblioteki w pełnym zakresie mogą korzystać wszyscy studenci WSUS, wykładowcy oraz pracownicy administracji. Obecnie posiadamy ponad 6 000 książek drukowanych o łącznej wartości 171 tysięcy złotych. Księgozbiór jest kupowany na bieżąco, zgodnie z sylabusami przedmiotu i z zapotrzebowaniem użytkowników. W efekcie w ciągu roku przybywa nam w inwentarzu ponad 500 tytułów. Każdy student ma możliwość zgłoszenia propozycji uzupełniającej zbiory Biblioteki. Tematyka gromadzonego księgozbioru jest zgodna z profilem nauczania. Posiadamy zbiory z zakresu sztuki, wzornictwa, architektury wnętrz, fotografii, rzemiosła, tańca, estetyki, a także z zakresu nauk społecznych, komunikacji społecznej, reklamy, public relations, dziennikarstwa, informacji naukowej i bibliotekoznawstwa, zarządzania i marketingu oraz prawa. Wypożyczenia książek to około 700 wypożyczeń w miesiącu, w okresie sesji wypożyczenia rosną do ok. 1 000 książek. Stosunkowo różne i rozbieżne kierun-

ki nauczania bardzo ładnie się zazębiają w naszym księgozborze. Daje to znakomite warunki studiowania interdyscyplinarnego. Student dziennikarstwa z łatwością sięga po książki z zarządzania redakcją prasową, student wzornictwa po kulturowe aspekty mody czy polski street art. Do dyspozycji czytelników jest wypożyczalnia z otwartym dostępem do księgozbioru i czytelnia wyposażona w stanowiska komputerowe oraz dostęp do sieci bezprzewodowej na terenie całej Uczelni. Dzięki niewielkiej powierzchni zyskujemy specyficzny klimat, który chwalą sobie nasi czytelnicy. Do Biblioteki

Wizyta studentów
Dziennikarstwa
i Komunikacji Społecznej

Spotkanie autorskie
z Wojtkiem Rodziewiczem
poświęcone fotografii
artystycznej

studenci przychodzą, bo jest to po prostu popularne i należy do dobrego obyczaju na naszej Uczelni, jest propagowane przez wykładowców. Mała uczelniana biblioteka zyskuje poprzez „zawsze otwarte drzwi”, indywidualne podejście do klienta oraz partnerski charakter. To tutaj można spotkać ciekawych ludzi, porozmawiać, poradzić się czy uzyskać fachową informację.

W sprawnym funkcjonowaniu Biblioteki pomagają nowoczesny system biblioteczny SOWA Marc21. Każdy czytelnik, po zalogowaniu w witrynie katalogu <http://biblioteka.wsus.pl>, może sprawdzić stan swojego konta, prolongować wypożyczenie, przeszukać księgozbiór, zamówić lub zarezerwować potrzebną książkę. Nasz katalog on-line jest wzbogacony o wizualny skan okładki oraz spis treści w formacie pdf. Pomaga to w udzielaniu, przekazywaniu i udostępnianiu informacji. Łączność i komunikacja czytelnika i biblioteki odbywa się w dużej części w sposób zautomatyzowany, głównie poprzez e-mail lub komunikator Gadu-Gadu, pod którym w godzinach pracy dyżuruje bibliotekarz. Żadne pytanie nie jest pozostawione bez odpowiedzi. Za punkt honoru pracownicy stawiają sobie „dopieszczanie” czytelnika czyli zadbanie o to, aby wyszedł z biblioteki usatysfakcjonowany nawet jeżeli wychodzi „z niczym”, a tak naprawdę to tylko pisał z bibliotekarzem na Gadu-Gadu. Zdarza się, że nie mamy poszukiwanego tytułu książki i nie ma go też na rynku księgarskim, jednak student uzyskuje u nas informację gdzie w tym momencie w mieście znajdzie szukany tytuł. Na podstawie zawartych umów z instytucjami zewnętrznymi nasi studenci mają duże możliwości ko-

13	<p>Fotian, Włodzisław (1943-) Dziennikarstwo : public relations jako dwa typy komunikacji - wybrane przebiegi / Włodzisław Fotian. - Rzeszów : Wydawnictwo Uniwersytetu Przyrodniczego, 2006. - 159, [13] s. : il. ; 21 cm. Hasła przedmiotowe: Dziennikarstwo ; Komunikacja społeczna ; Public relations Inwentarz Poznań (2000). Można wypożyczać: sygn. 050+070; (2 egz.)</p>	
14	<p>Harcup, Tony Dziennikarstwo - teoria i praktyka / Tony Harcup. [Dł. Elżbieta Roggen - Leśniczewska, Dariusz Leśniczewski] - Łódź : Wydawnictwo Alchemia, 2010. - 260 s. : il. ; 24 cm. Hasła przedmiotowe: Dziennikarstwo ; Dziennikarstwo - Internet ; Dziennikarstwo - Internet Inwentarz Poznań (2000). Można wypożyczać: sygn. 050+070; (1 egz.)</p>	
15	<p>Hennrich, Brandon Dziennikarstwo publicystyczne / Brandon Hennrich ; przeł. Agata Świątek. - Kraków : Wydawnictwo Literackie, 2009. - 260 s. : il. ; 23 cm. (Mieszka) Hasła przedmiotowe: Dziennikarstwo ; Stylka publicystyczna ; Publicystyka ; Dziennikarstwo Inwentarz Poznań (2000). Można wypożyczać: sygn. 050+070; (1 egz.)</p>	
16	<p>San Paweł II (Giuseppe), 1920-2002 Dziennikarstwo węgry. San Paweł II / w oprac. i pod red. Marka Miłera i wstępie: Aneta Wierciszewska ; wstęp Grzegorz Polak. - Lublin : Lubelski Instytut Regionalny, Instytut Dziennikarstwa UW - w Warszawie. - Lublin : Instytut Regionalny, 2008. - 262, [2] s. : 20 cm. Hasła przedmiotowe: San Paweł II (papież) ; Papież ; Dziennikarstwo ; Dziennikarstwo - historia ; Katalizacja ; Współczesność ; Prasa ; Dziennikarstwo ; Dziennikarstwo ; Dziennikarstwo Inwentarz Poznań (2000). Można wypożyczać: sygn. 050+070; (1 egz.)</p>	

rzystania z księgozbiorów innych bibliotek. Korzystają ze zbiorów Biblioteki Kórnickiej PAN, Biblioteki Uniwersyteckiej UAM, Biblioteki Raczyńskich (specjalistyczny księgozbiór artystyczny) oraz Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu. Na specjalne potrzeby użytkowników sprowadzamy książki z innych odległych bibliotek w ramach wypożyczeń międzybibliotecznych.

Prenumerujemy również Rzeczpospolitą, Gazetę Wyborczą, z tygodników: *Newsweek, Polityka, Wprost, Przegląd*; z czasopism branżowych: *Czas na Wnętrze, Format, Flash Art, Arton, 2+3D, Take Me, Press, Personel i Zarządzanie, Poradnik Bibliotekarza et al.* W miarę możliwości finansowych staramy się powiększać liczbę dostępnych tytułów.

Biblioteka prowadzi także wymianę biblioteczną z innymi uczelniami ukierunkowaną na wymianę wydawnictw własnych. Dzięki temu pozyskujemy nowy księgozbiór i promujemy dorobek własny.

Tradycyjny zasób książek i czasopism papierowych jest bogato uzupełniony o równoprawne dzisiaj zasoby wirtualne, dostępne poprzez starannie sprofilowane e-informatorium. Na stronie WWW Biblioteki znajduje się szereg użytecznych linków do serwisów internetowych, katalogów innych bibliotek, encyklopedii ogólnych i branżowych, bibliotek cyfrowych, baz danych. Biblioteka WSUS abonuje dostęp do czytelni wirtualnej I-BUK, baz pełnotekstowych EBSCO, a także uczestniczy w programie Wirtualna Biblioteka Nauki (<http://wbn.edu.pl/>) i propaguje korzystanie z elektronicznych baz danych. Na terenie całej Uczelni istnieje możliwość korzystania z bazy prawniczej LEX-Omega łącznie z modułem czasopism on-line, monografii, tłumaczeń.

Biblioteka WSUS bierze także aktywny udział w digitalizacji i tworzeniu zasobów cyfrowych. Do naszych największych sukcesów można zaliczyć podpisanie umowy licencyjnej z autorem i udostępnienie w Śląskiej Bibliotece Cyfrowej *Metodyki pisanja pracy dyplomowej* Zdzisława Szkutnika. Digitalizujemy i udostępniamy także wydawane przez Uczelnię, archiwalne numery Poznańskiego Pegaza. Prace digitalizacyjne wykonujemy na bieżąco i samodzielnie w bibliotece.

Biblioteka oprócz swojej podstawowej działalności usługowej związanej z dostarczaniem informacji stara się także, poprzez dokumentację imprez i organizację przedsięwzięć, uczestniczyć w życiu całej społeczności akademickiej. W czytelni Biblioteki WSUS są organizowane wystawy fotograficzne (wernisaże i finisaże), gdzie prezentujemy dokonania naszych studentów oraz zbiorowe wystawy konkursowe jak na przykład „Wielkopolska Press Photo”. Powstają reportaże z ciekawych wydarzeń, które odbywają się na terenie Uczelni i/lub w Bibliotece (obrony dyplomowe, wystawy, wywiady z absolwentami, wizyty znanych osobistości). Materiały wideo są dostępne w Internecie na naszych profilach YouTube <http://www.youtube.com/user/wsustv> i <http://www.youtube.com/user/bibliotekawsus>. Wychodzimy z założenia, że dla dobra rozwoju naszej Biblioteki i jakości kształcenia studentów – Biblioteka musi być

Magdalena Środa w czasie wizyty na Uczelni przy charakterystycznych drzwiach do Biblioteki WSUS

widoczna na uczelnianych imprezach, przedsięwzięciach, wystawach, obronach, jak i radach wydziału. Dzięki temu pracownicy Biblioteki są rozpoznawalni i są w stanie na bieżąco konsultować potrzeby klientów.

Osobną formą promocji naszej działalności i księgozbioru jest cotygodniowy newsletter rozsyłany do pracowników i studentów. Informujemy w nim o nowych książkach, czasopismach, nowych możliwościach wyszukiwania w bazach danych oraz o imprezach planowanych na terenie Biblioteki i Uczelni. Newsletter bardzo szybko zyskał dużą popularność i jest wręcz wyczekiwany w poniedziałkowy poranek. Większość nowości w ten sposób promowanych jest natychmiast rezerwowana i trafia w ręce czytelników. Dodatkowo promujemy nasze nowości również na telebimach, które są rozmieszczone na holu głównego budynku. Taka wizualna zajawka o książkach nieustannie ściąga do nas nowych czytelników, którzy przychodzą po wypatrzone tytuły. Zapisanie się czytelnika do Biblioteki to pierwszy sukces, utrzymanie go i przyzwyczajenie do regularności to zwieńczenie sukcesu.

Wszyscy studenci pierwszego roku odbywają obowiązkowe zajęcia z „Przysposobienia bibliotecznego”, na których dowiadują się o możliwościach i zasadach korzystania z biblioteki, uczą się korzystać z katalogu oraz poznają nasze informatorium on-line. Uzyskują także informacje i umiejętności związane z obsługą baz pełnotekstowych. Kurs e-learningowy z przysposobienia bibliotecznego w formie prezentacji multimedialnych jest udostępniony dla wszystkich studentów na uczelnianej platformie zdalnego nauczania <http://moodle.wsus.pl>. Dużym powodzeniem i dużą oglądalnością cieszy się film instruktażowy na temat korzystania z katalogu on-line zrealizowany metodą screencast <http://vids.myspace.com/index.cfm?fuseaction=vids.individual&videoid=63660011>. Również na platformie Moodle jest udostępniony quiz sprawdzający wiedzę z zakresu korzystania z katalogu bibliotecznego oraz wyszukiwania informacji. Kursy z przysposobienia bibliotecznego to integralna część pracy bibliotekarza. Wyedukowany student to w przyszłości dobry czytelnik. Często zdarza się, że studenci, głównie na trzecim roku proszą o dodatkowe zajęcia przysposabiające do korzystania z zasobów bibliecznych. Jest to przez nas realizowane z pełnym zrozumieniem. W miarę upływu semestrów student staje się bowiem bardziej zorientowany na swoje potrzeby i braki w kompetencjach. Na drugim roku studenci wybierają specjalizację, na trzecim – wzrasta rola specjalistycznej informacji na ścieżce jego edukacji. Student na Uczelni jest w procesie nieustannego doskonalenia, rolą bibliotekarza jest dotrzymanie mu kroku lub wręcz wyprzedzenie go o krok w celu ustawienia drogowskazu.

Doświadczenia i umiejętności związane z projektowaniem kursów e-learningowych oraz tworzeniem quizów interaktywnych miały szansę sprawdzić się wielokrotnie. Do szczególnych przedsięwzięć zaliczamy udział w Warsztatach e-nauczania: „*Wykorzystanie platformy edukacyjnej Moodle w dydaktyce bibliotecznego*” zorganizowanych w 2010 roku w Łodzi przez Bibliotekę Główną Uniwersytetu Medycznego i Wydział Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej WSUS, współpracę z UTW Międzychód w zakresie administrowania platformą zdalnego nauczania czy uzyskanie uprawnień administratora do uczelnianej platformy e-learningowej oraz szkolenia dla pracowników dydaktycznych WSUS w zakresie wykorzystania nowoczesnych narzędzi.

Biblioteka WSUS stara się wychodzić poza mury Uczelni i udzielać w szerszej przestrzeni. W 2011 roku Biblioteka WSUS wspólnie z innymi bibliotekami poznańskimi była współorganizatorem VI Forum Młodych Bibliotekarzy w Poznaniu. Impreza zorganizowana poza wszelkimi podziałami pod hasłem: *Otwarcie Bibliotekarzy*. eu i pod patronatem Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich. Efektem współdziałania były między innymi promocyjne materiały filmowe zachęcające do udziału oraz reportaże, które pokazują przebieg konferencji oraz przemyślenia uczestników o Forum i ich zawodzie (wszystkie materiały dostępne na profilu YouTube VI FMB <http://www.youtube.com/user/VIFMB/videos>).

Mgr Agata Z. Majewska

Mgr Marzena Taterczyńska

Szczecin – PUM

**„STARCIE WOLNOŚCI Z WŁASNOŚCIĄ”
– JAK ZORGANIZOWAĆ DOSTĘP DO INTERNETU W BIBLIOTECE?
SYSTEM ZASTOSOWANY W BIBLIOTECE GŁÓWNEJ POMORSKIEGO
UNIwersYTETU MEDYCZNEGO W SZCZECINIE**

Abstract

This article concerns the important role of the Internet in modern library. It also covers the most important changes in supplying information to users and how the Internet is being provided to them on the Main Library of Pomeranian Medical University.

Streszczenie

Artykuł ten omawia rolę Internetu w nowoczesnej bibliotece. Przedstawione zostały zmiany w sposobie dostarczania czytelnikom źródeł informacji oraz zaprezentowany został system dostępu do Internetu w Bibliotece Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego.

„Na przełomie XX i XXI w. trudno spotkać w cywilizowanych krajach człowieka, pamiętającego świat bez telefonu i radia. Za kilkadziesiąt lat odejdą ostatni świadkowie narodzin telewizji. A już dorosła pierwsza generacja ludzi nie wyobrażająca sobie życia bez Internetu. Zdążył on, kusząc swą atrakcyjnością, wykreować wirtualny świat. Zmienił sposób życia i rozumowania setek milionów mieszkańców na wszystkich kontynentach. Każdy kolejny dzień zdaje się potwierdzać odważną tezę medialnych prognoz: czego nie znajdziesz w Internecie, tego nie ma w ogóle”¹.

¹ Jan Załubski: Media bez tajemnic. Poznań 2002 s. 238

Do podstawowych zadań biblioteki należy dostarczanie czytelnikom źródeł informacji – do niedawna były to głównie książki i czasopisma w tradycyjnej, drukowanej formie. W chwili obecnej najbardziej cenne są informacje dostarczone szybko i kompletnie; globalizacja przyczyniła się do tego, że dotarcie do światowych zasobów informacyjnych nie jest trudne. Internet daje nieograniczone możliwości dostępu do ogromnej ilości źródeł, pozwala na wymianę informacji, łączy ludzi.

Biblioteka XXI wieku musi wychodzić naprzeciw oczekiwaniom użytkowników. Internet jest podstawowym narzędziem organizującym warsztat pracy informacji naukowej, a także innych agend biblioteki oraz łącznikiem biblioteki z użytkownikami. Nowoczesna biblioteka korzysta nie tylko z elektronicznych katalogów i baz danych, ale także oferuje możliwość uzyskania szybkiej informacji za pomocą popularnych komunikatorów (Gadu-Gadu, Skype'a).

Z chwilą przeprowadzki do nowej siedziby w 2007 roku, Biblioteka Główna Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie stanęła w obliczu poważnego wyzwania. Nowa przestrzeń użytkowa Działu Informacji Naukowej i Bibliografii musiała zostać przystosowana na potrzeby większej liczby użytkowników. Dział Informacji Naukowej w poprzedniej siedzibie oferował czytelnikom 6 stanowisk komputerowych, w tym 5 z dostępem do Internetu. Obecnie użytkownicy mają do dyspozycji 42 komputery, rozmieszczone w następujący sposób:

- Informatorium – 22 stanowiska komputerowe;
- pracownia komputerowa – 6 stanowisk komputerowych;
- pokoje pracy indywidualnej – 4 stanowiska komputerowe;
- sala dydaktyczna – 10 stanowisk komputerowych.

Tak rozbudowana sieć komputerowa wymusiła wypracowanie nowego sposobu identyfikacji osób korzystających z Internetu. Dotychczasowa organizacja polegała na pozostawianiu u dyżurującego bibliotekarza legitymacji studenckiej bądź karty bibliotecznej oraz wpisie do zeszytu odwiedzin. System ten okazał się jednak niewydolny: czytelnicy niechętnie stosowali się do regulaminu, co wpływało niekorzystnie na statystyki odwiedzin.

Chcąc zmodernizować warsztat Działu Informacji Naukowej i Bibliografii podjęto decyzję o wprowadzeniu pakietu CafeSuite – oprogramowania umożliwiającego kontrolę dostępu do komputerów. Nowy system został uruchomiony 1 lipca 2009 r. Mamy za sobą już ponad trzy lata doświadczeń.

Pakiet CafeSuite składa się z dwóch programów:

- CafeStation – główny program obsługiwany przez administratorów kafejki (bibliotekarzy);
- CafeAgent – program zainstalowany na zdalnych komputerach, może być niewidoczny, albo pokazywać ikonkę na pasku zadań.

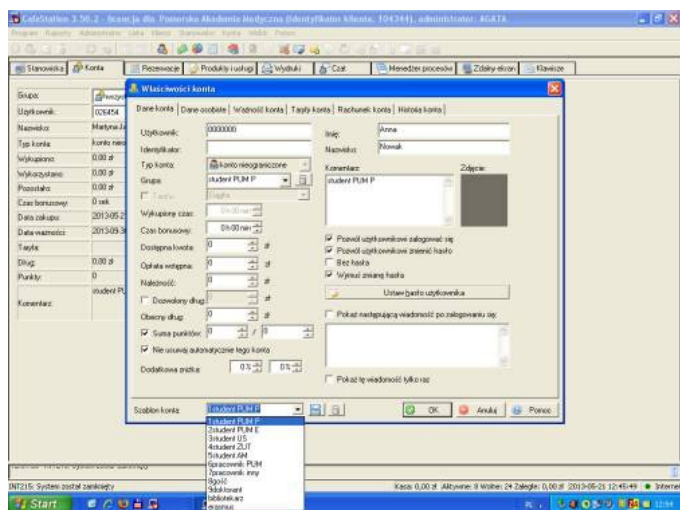
Obecnie dostęp do komputerów jest autoryzowany. Aby określić zasady korzystania z Internetu został opracowany regulamin, zgodnie z którym korzystanie z Internetu ma służyć celom edukacyjnym, naukowym, a także potrzebom indywidualnym użytkowników. Osobami uprawnionymi do korzystania z komputerów w Informatorium, sali komputerowej i w pokojach pracy indywidualnej są:

- studenci PUM na podstawie elektronicznej legitymacji studenckiej;
- doktoranci PUM na podstawie karty bibliotecznej BG PUM;
- pracownicy PUM na podstawie karty bibliotecznej BG PUM;
- pracownicy służby zdrowia z województwa zachodniopomorskiego na podstawie karty bibliotecznej BG PUM;
- studenci szczecińskich uczelni państwowych na podstawie karty bibliotecznej BG PUM (wystawionej w oparciu o kartę międzybiblioteczną macierzystej biblioteki);
- goście (osoby zainteresowane literaturą biomedyczną, niezwiązane z uczelnią); rejestracja dokonywana jest na okres pięciu dni po wypełnieniu formularza.

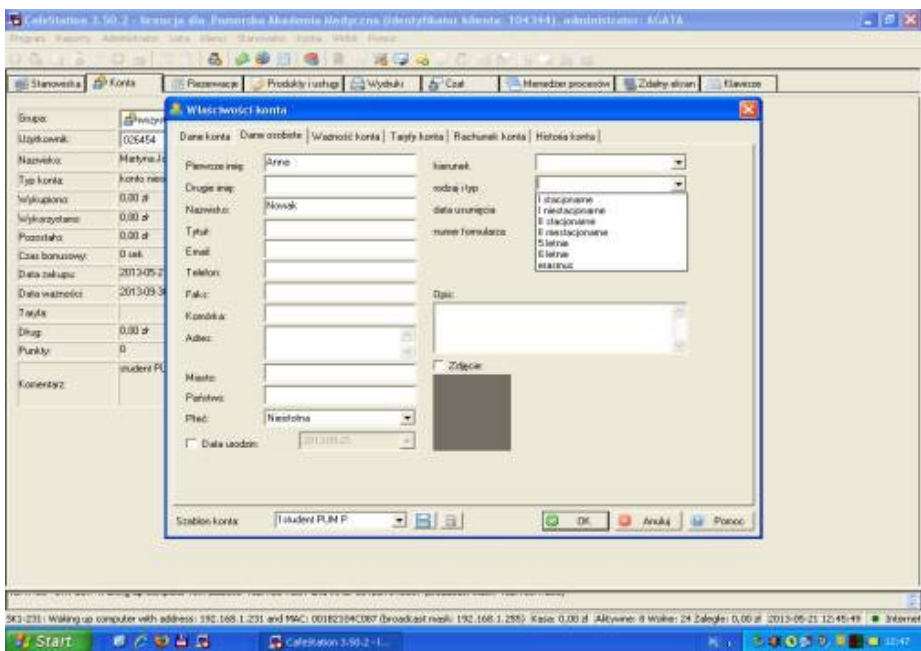
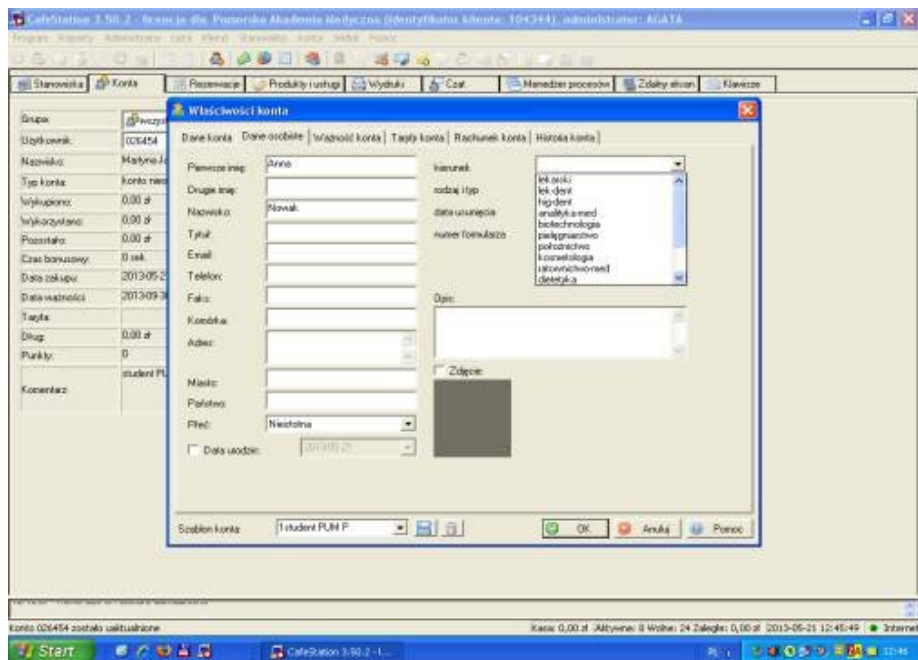
Rejestracji do systemu dokonuje bibliotekarz dyżurujący w Informatorium, który ma uprawnienia administratora. Na mocy regulaminu bibliotekarz, w uzasadnionych przypadkach, ma prawo kontrolować czynności wykonywane przez użytkownika przy komputerze. W sytuacji nieprzestrzegania zasad regulaminu bibliotekarz może przejąć użytkownikowi sesję.

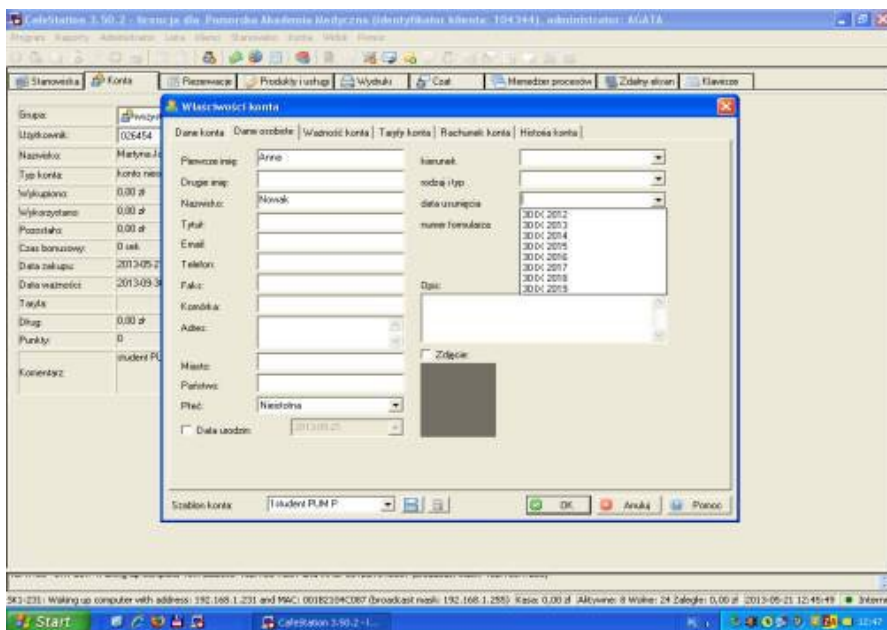
Rejestracja użytkownika przebiega w trzech etapach. Poszczególne etapy prezentują zrzuty z ekranu serwera:

1. Wybranie grupy użytkownika z szablonu konta, wprowadzanie danych osobowych i numeru karty bibliotecznej.

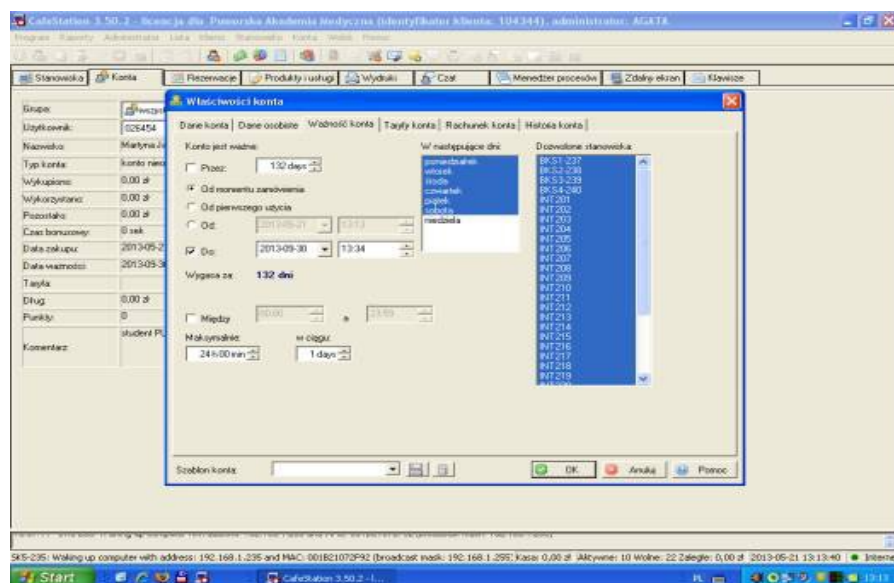

2. Określenie kierunku, rodzaju i typu studiów, daty usunięcia z systemu.

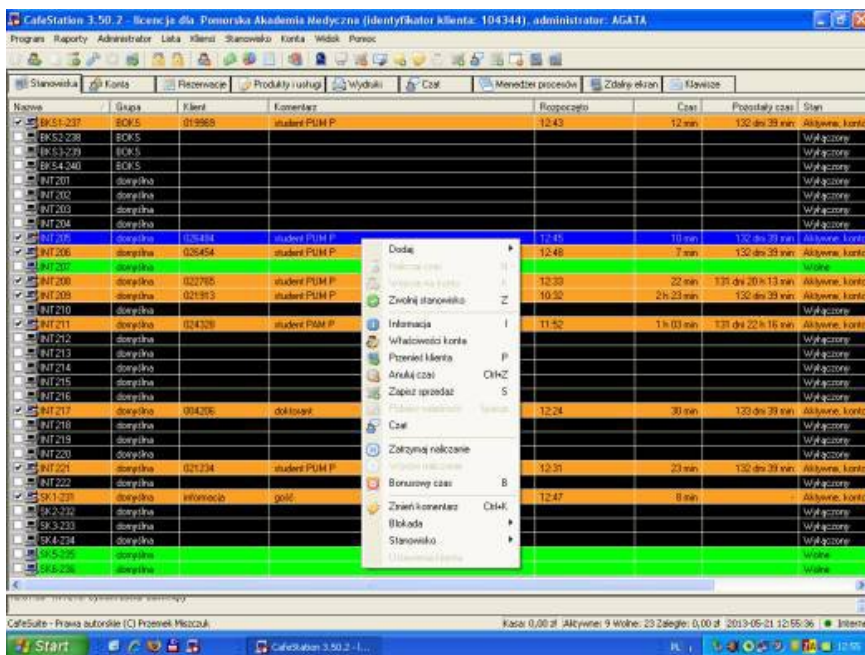
3. Wyznaczenie czasu ważności konta (czas ważności dla konta „Gość” automatycznie określony jest na 5 dni, a dla pozostałych użytkowników na okres 1 roku akademickiego).

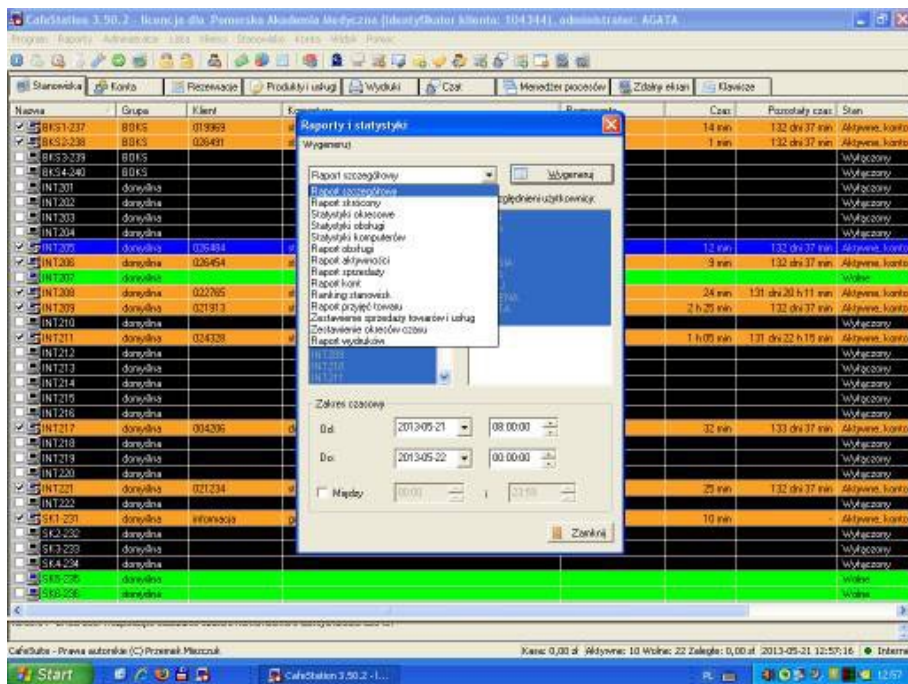
Do logowania potrzebny jest numer użytkownika (numer elektronicznej legitymacji studenckiej/karty bibliotecznej) oraz hasło startowe, udostępniane przez bibliotekarza. Podczas pierwszego logowania użytkownika system wymusza zmianę hasła. Użytkownik, zgodnie z regulaminem, nie może przekazywać danych do logowania osobom trzecim. Korzystanie z Internetu jest bezpłatne i nieograniczone czasowo, aczkolwiek przy braku aktywności (klawiatury lub myszki) przez 10 minut, wszystkie uruchomione programy zostaną zamknięte, a komputer automatycznie zrestartowany. Po ponownym uruchomieniu komputera dane zapisane na dysku twardym ulegają skasowaniu. Ze względu na specyfikę użytkownika, z ustalonego czasu aktywności, wyłączone są komputery mieszczące się w pokojach pracy indywidualnej.

Pracownicy Działu Informacji Naukowej i Bibliografii zyskali nowe doświadczenia i umiejętności. Do zadań bibliotekarzy należy zarządzanie systemem CafeSuite: administrowanie serwerem, rejestracja użytkowników, czuwanie nad poprawnym funkcjonowaniem programu, rozwiązywanie problemów technicznych.

Program CafeSuite ma wiele możliwości, m.in.: informuje administratora o aktualnym stanie komputerów (wolny, zajęty, wyłączony, zablokowany, bez połączenia) zdalnie blokuje, zamyka system Windows, wyłącza nieużywane komputery. Dzięki CafeSuite bibliotekarz ma możliwość kontroli tożsamości osób korzystających z komputerów. Istnieje także opcja wysyłania wiadomości do użytkownika, tzw. czat z bibliotekarzem. Przykładowy widok z ekranu serwera przedstawia zrzut:

Do analizy pracy systemu kontroli dostępu do komputerów, w ramach aplikacji CafeSuite, można wygenerować wiele rodzajów raportów. Uwzględniają one: liczbę użytkowników, czas aktywności komputerów, z których użytkownicy korzystają najczęściej, średni czas używania stanowiska. Dzięki tym raportom mamy możliwość wygenerowania statystyk, np.: aktywności użytkowników, wykorzystania konkretnego stanowiska komputerowego, czasu pracy komputerów. Typy raportów i statystyk przedstawia zrzut:

Dzięki zastosowaniu programu CafeSuite znacznie wzrosły dane statystyczne dotyczące korzystania z komputerów. W roku akademickim 2008/2009, według danych z zeszytu odwiedzin, w Dziale Informacji Naukowej i Bibliografii odnotowano 9548 osób. Po wdrożeniu systemu liczba ta wzrosła niemal dwukrotnie – w roku akademickim 2009/2010 z komputerów Działu Informacji Naukowej i Bibliografii skorzystało 18093 osoby. W roku 2010/2011 liczba ta wynosiła 18294 osoby, zaś w roku akademickim 2011/2012 liczba użytkowników zbliżyła się do 16 tys.

Korzyści z zainstalowania oprogramowania CafeSuite na komputerach w Dziale Informacji Naukowej i Bibliografii BG PUM:

- generowanie pełnych, szczegółowych statystyk wykorzystania komputerów;

- pełna kontrola dostępu do zasobów internetowych;
- ułatwienie użytkownikom dostępu do Internetu (brak konieczności wpisywania się do zeszytu odwiedzin i pozostawiania dokumentu tożsamości).

W bibliotece XXI wieku Internet współistnieje z tradycyjnymi nośnikami informacji jako równorzędne źródło. Czytelnicy i bibliotekarze w pełni wykorzystują możliwości sieci internetowej. Po trzech latach doświadczeń z funkcjonowaniem programu CafeSuite w Bibliotece Głównej PUM śmiało stwierdzamy, że program ten w pełni odpowiada potrzebom biblioteki.

Informatorium

Dr Henryk Hollender
Warszawa – UŁaz.

MAŁA UCZELNIA, DUŻE OCZEKIWANIA. JAK W BIBLIOTECE UCZELNI ŁAZARSKIEGO W WARSZAWIE PROWADZIMY DZIAŁALNOŚĆ DYDAKTYCZNA I INFORMACYJNA

Abstract

To assure quality for its enrollees as for its faculty, a school has to offer a wide range of information services. Small schools have naturally small libraries, but this cannot imply that resources accessible to the end user be limited. Lazarski University Library, established in the nineties of the 20th century, has probably as many staff members as the larger libraries have departments; this requires a special combination of skills in each of them. The library is described as dynamic and responsive, oriented on users' needs and happy to operate in a multinational community with two languages of instruction (Polish and English). Using simple means, it seeks practical solutions, tries out innovative approaches, and remains a partner to leading academic libraries in Poland.

Streszczenie

Aby wspierać studia i pracę naukową, uczelnia musi świadczyć usługi informacyjne. Niewielkie uczelnie mają naturalnie małe biblioteki, ale nie może to ograniczać użytkownikom dostępu do informacji. Biblioteka Uczelni Łazarskiego, założona ponad 20 lat temu, ma liczbę pracowników porównywalną z liczbą oddziałów w większych księżnicach, ale oznacza to jedynie, że od każdego z nich oczekuje się szczególnej wszechstronności. Nasza Biblioteka jest odbierana jako instytucja dynamiczna i wrażliwa na potrzeby użytkowników. Jej działalność jest dostosowana do warunków: mamy studentów z wielu krajów, a języki wykładowe są dwa, polski i angielski. Staramy się stosować proste, lecz innowacyjne środki dla maksymalizacji naszej efektywności i pozostajemy partnerem dla czołowych bibliotek akademickich w kraju.

Rzadko kiedy uczelnie są dziś wybierane przez studentów i przez pracobiorców ze względu na rozmiar. Nie widać już właściwie śladów po dawniejszym micie małej, renomowanej uczelni prywatnej. Niewiele jednak mówi się też o korzyściach ze studiowania czy pracy na uczelni wielkiej, gdzie mnogość jednostek, programów i indywidualności sprzyja pobudzającym kontaktom i w domyśle wyzwala innowacyjność. Jest oczywiste, że niewielka uczelnia „nie może mieć wszystkiego” i w związku z tym nie sprzyja rozległości i interdyscyplinarności właściwej prawdziwemu uniwersytetowi. Ale które są prawdziwe w sposób właściwy uniwersytetom amerykańskim? I jak z kolei na wielkiej uczelni zadbać o atmosferę, spójność i tożsamość, skoro ze względu

na tryb finansowania i tok studiów są one na ogół słabo pozszywanymi federacjami wydziałów?¹

Rozmiary to rzecz względna

W naszej bibliotece² uważamy, że student i wykładowca nie mogą w swojej pracy czuć ograniczeń wynikających z niewielkich rozmiarów uczelni czy jej ograniczonego potencjału, na przykład – stosunkowo niewielkiego księgozbioru, ograniczonego repertuaru baz danych czy braku laureatów nagrody Nobla, którzy przechadzaliby się po dziedzińcu i prowadzili seminaria. Pracujemy tak, by zarówno początkujący słuchacze, jak i samodzielni i produktywni nauczyciele mogli uważać Łazarskiego za swój pierwszy wybór – nie tylko miejsca pracy, ale i autentycznego rozwoju.

Od prawej: Efstratia Roidou, Ourania Georgouli, Victoria Zikou, Janina – U. Jan – Grecja; mgr Anna Zielińska, lic. Anna Pietrzak, Warszawa – UŁaz.

¹ Wcześniejsza i krótsza wersja tego tekstu, autorstwa zbiorowego, ukazała się pt. Biblioteka Uczelni Łazarskiego – ośrodek kształcenia międzynarodowego. *Tytuł Ujednolicony* 2013 nr 10 s. 6-9, <http://www.titulujednolicony.pl>. Nad obecną wersją, poza autorem, pracowali: Jakub Fornalczyk i Anna Pietrzak

² Por. <http://www.lazarski.pl/biblioteka/>

W Bibliotece zatrudnionych jest obecnie 8 osób na etatach od młodszego bibliotekarza do starszego kustosa dyplomowanego. Pomagają nam studenci (dwie osoby) za zniżkę w czesnym. Wszyscy pracownicy z wyjątkiem jednej osoby z wykształceniem średnim mają ukończone studia bibliotekoznawcze. Dwoje pracowników nauczyło się edytora CMS, aby samodzielnie zasilać zakładkę Biblioteki na stronach WWW Uczelni. Kilka osób szlifuje angielski dzięki zdalnemu kursowi toruńskiemu (Biblioteka Pedagogiczna). Trzy osoby – dyrektor, zastępca i bibliotekarz systemowy (równocześnie główny katalogujący), zajmujący się gromadzeniem i opracowaniem zbiorów, planowaniem, sprawozdawczością, szkoleniami, wsparciem dla wydawnictwa i dla rektora (ocena parametryczna) i nie mają „swoich” godzin w wypożyczalni ani czytelnii. Dwie osoby uzyskały uprawnienia do współkatalogowania w NUKAT. Zakres obowiązków wszystkich pracowników jest szeroki, a pracownicy dyżurujący „na sali” muszą być przygotowani, żeby stawić natychmiast czoła każdemu problemowi, także w wypadku samotnego dyżuru. Oznacza to między innymi, że są przygotowani do świadczenia dość zaawansowanych usług informacyjnych – zwłaszcza w zakresie nauk ekonomicznych i prawnych. W cotygodniowych (na ogół) zebraniach, gdzie omawiane są bieżące czynności i podejmowane decyzje, uczestniczy cały zespół. Nie mamy oddziałów, odpowiedzialność za indywidualne zakresy obowiązków i zadania przydzielone ad hoc jest na ogół jednoznaczna. Niektóre prace, w wypadku nieobecności głównego wykonawcy, nie są powierzane komu innemu. Pracujemy równo, wiemy wiele o sobie nawzajem (choć niewiele o życiu prywatnym), wymieniamy się opiniami, zawczasu (na ogół) gasimy złe emocje. Uczymy się od innych, bywamy na konferencjach, działamy w SBP, korzystamy z programu Erasmus (Litwa, Szwecja, Hiszpania). W ramach Erasmusu gościliśmy też trzy koleżanki z Uniwersytetu Janiny (Grecja).

Taki zespół musi wykonywać prace, które gdzie indziej wykonywałaby duża biblioteka uniwersytecka. Celowo nie piszemy: dwie biblioteki wydziałowe, choć na Uczelni mamy właśnie dwa wydziały, ponieważ biblioteki wydziałowe na dużych uczelniach, nawet te nie powiązane bezpośrednio z biblioteką główną, korzystają z jej pracy, ekspertyzy i naśladownictwa „dobrych praktyk”.

Środowisko i warunki

W sensie administracyjnym stanowimy dział jednej z najstarszych prywatnych uczelni w Polsce, a z rozmaitych rankingów wynika także, że najbardziej renomowanych. Mamy stosunkowo długą historię. W 1993 roku do rejestru szkół niepaństwowych wpisano Prywatną Wyższą Szkołę Handlową, oferującą licencjat z ekonomii. Jej twórcą był dr Ryszard Łazarski (1926-2000), były żołnierz Pułku „Baszta” Armii Krajowej, wcześniej (1957) założyciel Państwowego Studium Stenotypii i Języków Obcych w Warszawie. Dziś, po wielu przekształceniach, jesteśmy Uczelnią Łazarskiego, zlokalizowaną w atrakcyjnym budynku na pograniczu Ksawerowa i Służewa na war-

szawskim Mokotowie (stacja metra: Wilanowska). Uczymy prawie 4 tys. studentów – prawa, administracji, ekonomii, zarządzania, stosunków międzynarodowych; językami wykładowymi są polski i angielski. Nadajemy licencjaty, magisteria oraz bakalaureaty i magisteria brytyjskie, a z prawa także doktoryzujemy. Wydajemy dwa kwartalniki naukowe, punktowane przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Ubiegamy się o prawo doktoryzowania z ekonomii. Jako bibliotekarze jesteśmy od tego, żeby się studenci uczyli – dużo i skutecznie, ale także od tego, by pracownicy Uczelni zdobywali kolejne stopnie oraz publikowali w najlepszych periodykach oraz żeby Biblioteka była stale dostępnym miejscem spotkań, rekreacji, wymiany myśli.

Sprzyja nam nasz lokal – stumiejscowa księżnica z okrągłą czytelnią z drzewem pośrodku i ze strefą wolnego dostępu. Jej okna to pierwsza rzecz, jaką widzimy, zbliżając się do gmachu, powstałego w 2000 roku. Jesteśmy czynni codziennie od godz. 8⁰⁰ do 19⁰⁰, ale czasami ograniczamy godziny z powodów kadrowych lub przedłużamy je bezpośrednio przed sesją (w dniach 13-29 maja br. – do godz. 22⁰⁰, choć w weekendy jak zwykle do 19⁰⁰). Przed sesją mamy na sali wiele osób, do 400 w ciągu dnia, niezbyt skłonnych przyjąć do wiadomości, że uczelnia nie ma kabin pracy indywidualnej ani grupowej, i podejmujących mniej lub bardziej hałaśliwe dyskusje w jednym z języków uczelnianej społeczności, wśród których najczęściej słychać rosyjski.

Polityka językowa to życie Łazarskiego. Staramy się wejść w rolę ośrodka kształcenia międzynarodowego i nie tylko komunikować użytkownikom jak najwięcej – zgodnie z zasadami „bibliotekarstwa uczestniczącego” oraz edukacji informacyjnej – ale także zwracać się do nich w każdej sprawie w obu językach wykładowych. Widać to na naszej zakładce WWW, na tablicach ogłoszeń, szkolenia też prowadzimy w dwóch językach. Ale rosyjskiego wśród nich nie ma, podobnie jak języków naszych licznych erasmusowców: tureckiego, hiszpańskiego, rumuńskiego i innych. Ci bowiem spośród naszych studentów zagranicznych, którzy nie studiują po angielsku, studiują po polsku. Ze względu na program badawczy naszego Instytutu Przestrzeni Obywatelskiej i Polityki Społecznej oraz tradycyjne kierunki rekrutacji, powinniśmy także dowartościować języki: białoruski i ukraiński, ale to by już przekraczało nasze możliwości, nie tylko językowe. Za to często przychodzi nam wprowadzać do zbiorów książki drukowane cyrylicą, także te nieobecne w katalogach centralnych. Katalogować je wnikliwie i z sercem oznacza: z uwzględnieniem oryginalnego alfabetu. Tak rozumiemy swoją rolę i tak (od niedawna) katalogujemy.³ Chcemy jednak robić to w sposób akceptowalny dla bibliotek współkatalogujących i każdorazowo zatwierdzony w NUKAT. Postulat takich zmian zgłosimy niebawem.

Jak pracujemy

Jesteśmy współczesną biblioteką akademicką i mamy generalnie wszystko to, co większe księżnice. Przede wszystkim – komputerowy katalog, który obejmuje 100% zbiorów, obecnie w systemie Patron 4. Bibliotekarze w Uczelni Łazarskiego katalogują w Patronie książki, czasopisma, prace dyplomowe (licencjackie, magisterskie, a także doktorskie) i podyplomowe, mapy, e-booki, płyty, kasety i inne, a ostatnio także i gry planszowe. Rocznie wprowadzamy do katalogu niespełna dwa tysiące zapisów bibliograficznych. System Patron już lada chwila powinien mieć skuteczny moduł do współpracy z NUKAT poprzez kartotekę haseł wzorcowych. Wywarliśmy wpływ na jego rozwój. Nasza aktywna współpraca z Centrum NUKAT rozpoczęła się pod koniec 2012 roku poprzez skatalogowanie książki dr Anny Konert *La circulation des personnes sur le plan international et européen*.⁴ Od początku współpracy z NUKAT-em pobraliśmy ponad 900 opisów bibliograficznych książek i czasopism i wprowadziliśmy ich ponad 100. Planujemy zamienić wszystkie zapisy w naszym katalogu na „nukatowskie”, aby ujednoczyć strukturę opisów bibliograficznych w katalogu. Przedsięwzięcie zostanie

³ Obszerne argumenty na temat tworzenia opisu bibliograficznego w języku dokumentu znajdziemy w publikacji – Jurand Czerwiński: *Cyfrowe środowisko współczesnej biblioteki*. Gdańsk 2002 s. 144-152; Por. także wydania cyfrowe tej książki, np. http://panda.bg.univ.gda.pl/~jurand/cyfrowe_srodowisko/

⁴ Prosimy o sprawdzenie tej pozycji w NUKAT. W chwili weryfikacji niniejszego (26 czerwca 2013) w opisie brak haseł przedmiotowych KABA, których w Łazarskim nie nadajemy. Nasze słowa kluczowe, o których poniżej, nie są widoczne w NUKAT

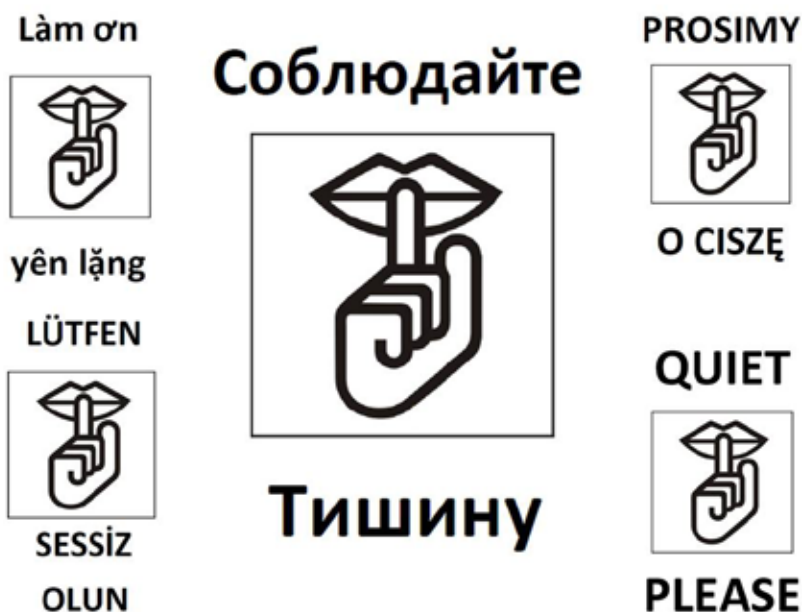
sfinansowane w ramach projektu europejskiego Autostrada Informacji Cyfrowej (Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka).

Jako produkt uboczny katalogowania stworzyliśmy bazy cząstkowe, zawierające dodatkowe zestawienia: nowości, dorobku naukowego pracowników uczelni, książek dostępnych w ibuk.pl, książek zamówionych, książek w opracowaniu, serii „Oficyna Poetów i Malarzy” (dar Biblioteki Brytyjskiej), filmów z festiwalu Watch Docs, pakietów dydaktycznych (fotokopie lektur) do poszczególnych przedmiotów. Uważamy, że katalog online to narzędzie o wielu możliwościach, które na ogół nie są w pełni wykorzystane. Katalogujemy prace dyplomowe. Nie rozglądamy się natomiast za multiwyszukiwarką, nie mamy nawet listy A-Z, ponieważ arkusz ze spisem czasopism bieżących (drukowanych i elektronicznych, bez względu na źródło nabycia) Biblioteka ma dla użytkowników w Internecie oraz jako wydruk wywieszany w postaci afisza. Spis baz danych też jest dość krótki, można go ogarnąć wzrokiem na stronie WWW i na plakacie, który eksponowany jest na naszych tablicach ogłoszeń oraz w różnych miejscach uczelni. Nie mamy repozytorium i nie powinniśmy mieć, bo do takiego, jakie moglibyśmy stworzyć, nikt nie trafi; mniejszym uczelniom powinno wystarczyć jedno większe, wspólne, konsorcjalne. Ale nie widać chętnych do takiego konsorcjum. Może zatem wystarczy ogólnokrajowe?

Katalogujemy wykorzystywane książki elektroniczne – wszystkie z ibuka, wszystkie skanowane kopie podręczników, które umieszczamy jako własną kolekcję w ebrary (doszliśmy do wniosku, że mieści się to w granicach dozwolonego użytku), wszystkie wybrane ongiś przez nas z dawnej NetLibrary (OCLC), która weszła w skład EBSCOhost, a także książki pozyskane z otwartego Internetu.

Każdej skatalogowanej pozycji nadajemy własne słowa kluczowe, które od niedawna są uzupełnieniem haseł przedmiotowych KABA, a od początku były jedynym – nie licząc przydziału do jednego z 21 działów – elementem charakterystyki rzeczowej książki. Intuicyjnie stosowana leksyka niekontrolowana kartoteką haseł wzorcowych daje nam możliwość zwrócenia uwagi na treść książki naszemu użytkownikowi, tak jak go znamy, zgodnie z jego – być może przejściowymi – potrzebami, profilem uczelni, programem studiów. Jest to zupełnie inna filozofia niż w uniwersalnych językach typu KABA (których sens akceptujemy i które powinny naszym zdaniem przetrwać). Przenieśliśmy ją na książki w językach obcych, nadając im analogicznie dobierane słowa kluczowe po angielsku. Nie tłumaczymy ich na polski, mało bowiem prawdopodobne jest, by ktoś chciał prowadzić wyszukiwanie w tym języku, oczekując książki po angielsku, rosyjsku czy niemiecku. W indeksie hasła polskie i angielskie tworzą jeden szereg abecedowy. Hasła składają się albo z tematu i określnika jak w językach haseł przedmiotowych (przy czym określnik może być tylko jeden, bo inaczej użytkownik

zupełnie nie rozumie, co widzi), albo z dłuższych terminów używanych w tekście tytułach rozdziałów. Nie widzimy przeszkód technicznych, skoro wyszukiwarki katalogów w opcji „search” penetrują słownictwo hasła, a nie wybierają je z indeksu według alfabety. Hasła przedmiotowe nie muszą już być krótkie i nie musi ich być mało – to nie karta katalogowa, mamy dość miejsca, i nie liczymy też, że wyszukiwający wprowadzi hasło zgodnie z jego zapisem w katalogu. Jeśli narzucające się hasło przedmiotowe jest tożsame z tytułem książki, nie wpisujemy go, szukamy innego sformułowania. Chętnie wykorzystujemy zawartość poszczególnych części czy rozdziałów książki i eksponujemy te, o których wiemy, że mogą być szczególnie poszukiwane, niezależnie od tekstu reszty książki. Można powiedzieć, że świadomie eksponujemy szczegóły i nie staramy się o zwrócenie równej uwagi na wszystkie (intelektualnie) części składowe książki. Przyzwyczajawszy się do takiego podejścia, nie bardzo już dziś wiemy, czym moglibyśmy zastąpić takie hasła jak *black sea doctrine*, *ordinal responses* czy *low tax jurisdictions*. A to i tak dopiero początek.⁵

Ponadto przygotowujemy się do rozmieszczenia naszych zbiorów w wolnym dostępie zgodnie z sygnaturami Klasyfikacji Biblioteki Kongresu. W wolnym dostępie mamy własny układ działowy, ale szeregowanie w obrębie działów następuje według kryteriów formalnych – autora lub tytułu, co nie jest praktyczne, nie spełnia bowiem zasady sąsiedztwa książek pokrewnych tematycznie.⁶ Co więcej, wiele podręczników katalogujemy pod tytułem, co powoduje powtarzanie się tych samych haseł (prawo, kodeks, komentarz itp.) jako kryteriów wyszukiwawczych. Brak prawdziwych sygnatur klasyfikujących w strefie wolnego dostępu odnotowali dwukrotnie wizytatorzy z uczelni brytyjskich, z którymi współpracujemy.

Tylko u nas

Biblioteka uczelniana zdaje sobie sprawę, że dla dużej części użytkowników dogodna lektura i zamiłowanie do studiowania to stany obce. Ale rozmawiamy ze wszystkimi. I o wszystkim. Jesteśmy jedną z nielicznych uczelni prawniczych w Polsce, która oferuje cztery poważne bazy – wydawnictw Wolters Kluwer, Beck, Lexis Nexis i Infor. Nie kupując książek beletrystycznych ani popularnonaukowych, jednak je mamy – dzięki dzielnicowej Bibliotece Publicznej Mokotowa, która prowadzi wypożyczalnię kompletów i pozwoliła nam być swoim punktem bibliotecznym numer 27. Tych książek nie znajdziemy w naszym katalogu, ale widać je na specjalnie zamówionej półce.

⁵ Por. uwagi na temat rozwiązań alternatywnych wobec języków haseł przedmiotowych W: Jadwiga Woźniak-Kasparek: *Wiedza i język informacyjny w paradygmacie sieciowym*. Warszawa 2011 s. 184-196

⁶ Por. Henryk Hollender: *Księgozbiór jako katalog. O pozytkach oświeconego buszowania wśród półek*. *Por. Bibl.* 1990 nr 10 s. 25-28

Służą rozrywce naszych czytelników, pomagają im poszerzać wiedzę o świecie współczesnym i kulturze polskiej, przyczyniają się do poprawy kompetencji językowych.

Obok półki z „książkami z Mokotowa” stanął teraz piękny oszklony regał ufundowany przez prof. Stanisława Gebethnera jako załącznik do jego zasadniczego daru – prawie 1,5 tys. książek wydawnictwa Gebethner i Wolff, które profesor zebrał, rekonstruując dorobek oficyny prowadzonej przez swoich przodków. To będzie nasza kolekcja specjalna, zapraszamy miłośników dawnej książki. Chcielibyśmy także wypożyczać laptopy... Opracowaliśmy dla naszych studentów Poradnik Bibliograficzny, który powoli przenika to praktyki. Mamy „cudze” kopiarki i cudzą stację wydruków – obie na karty, ale i własny skaner, nie biurowy, lecz książkowy, kupiony kilka lat temu, bardzo sprawny, prosty w obsłudze i tani. Użytkownicy robią na nim kopie cyfrowe czytanych tekstów, a my – kopie najbardziej poszukiwanych podręczników, zwłaszcza zniszczonych, choć generalnie staramy się je zastępować nowymi wydawnictwami drukowanymi. Zresztą kupujemy u dostawców zagranicznych książki używane, ciesząc się ich dobrym stanem, i dokładamy wysiłków, by nasi użytkownicy szanowali książki. Dzięki skanerowi w naszym katalogu opisowi bibliograficznemu towarzyszy wizerunek okładki. Mamy nadzieję, że się spodobają w Centrum NUKAT...

Biblioteka odpowiada na ponad 500 zapytań informacyjnych rocznie, z czego ok.

jednej dziesiątej ma nietrywialny charakter. Niektóre pochodzą spoza Uczelni: jesteśmy dość znaną marką, mamy wiele interesujących kontaktów. Jak większość bibliotek uczelnianych, na miejscu obsługujemy użytkowników o nikłych zazwyczaj kompetencjach, realizujących w Bibliotece – z wyjątkami – proste zadania. Mamy nadzieję na podniesienie tego poziomu i w tym kierunku zmierza też właściciel Uczelni Łazarskiego. Wszyscy nowo immatrykulowani studenci przechodzą przez dwugodzinne szkolenie biblioteczne, po którym następuje roczny cykl zajęć z przedmiotu o charakterze proseminaryjnym: Metodyka pracy i badań. Jest tam również moduł dotyczący źródeł bibliograficznych i heurystyki, prawa autorskiego, zasad cytowania i roli tzw. Otwartego Dostępu w nauce.

Staramy się ciągle przypominać o naszej obecności, posługujemy się Facebookiem, Gadu Gadu i oczywiście stroną WWW w obu wersjach językowych; ogłaszamy nowości i zmiany za pomocą wyrazistych dwujęzycznych afiszów oraz plakatów projektowanych przez Dział Marketingu. Rozprawdzamy ulotki i materiały informacyjne dostawców baz danych. Nagradzamy aktywnych czytelników nagrodami rzeczowymi i zwiększaniem limitu książek do wypożyczenia. Obecnie uczestniczymy w tworzeniu i wprowadzaniu procedur zapewniania jakości kształcenia. Praca ta niekiedy wydaje nam się biurokratyczną bufonadą, ma jednak także swoje potrzebne i użyteczne aspekty. Budowanie społeczności i tradycji akademickich trwa długo i wciąż jesteśmy na początku drogi.

Mgr Piotr Latawiec
Warszawa – UKSW

BIBLIOTEKA GŁÓWNA UNIwersYTETU KARDYNAŁA STEFANA WYSZYŃSKIEGO W WARSZAWIE

Abstract

The history and activity of the library in the Cardinal Stefan Wyszyński University of Warsaw are closely connected with Bielany and the Academy of Catholic Theology. When the university started to develop some faculties were moved to Młociny. An idea to change the location of the library and move it somewhere else appeared, too. The aim of this presentation is to show technical changes as well as changes in the university location and personnel which accompanied the increase in the prestige of the university. First, we will present the history of the library, next, the current situation and finally, some prospects for years ahead.

Streszczenie

Losy i działalność Biblioteki Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie mocno związane są z Bielanami i macierzystą Akademią Teologii Katolickiej. Z chwilą rozwoju Uczelni i przeniesienia części Wydziałów na Młociny, pojawiła się perspektywa zmiany lokalizacji także Biblioteki. Celem niniejszej prezentacji jest przede wszystkim ukazanie dokonujących się wraz z upływem czasu zmian lokalowych, technicznych i personalnych podyktowanych wzrostem rangi naszej Uczelni. Z tej racji, najpierw zostanie zreferowana historia Biblioteki, następnie stan aktualny oraz perspektywy na najbliższe lata.

Rys historyczny¹

Biblioteka powstała wraz z utworzeniem Akademii Teologii Katolickiej. Swoją działalność rozpoczęła 3 listopada 1954 roku. Zarządzeniem Ministerstwa Szkolnictwa Wyższego z dnia 1955 roku (Dz. Urz. MSz. W i CKK z 20 maja 1955 nr 6 poz. 41) szczegółowo określono status jej działania. W chwili powstania księgozbiór Biblioteki ATK liczył około 26 tys. woluminów pochodzących z byłego Wydziału Teologii Kato-

¹ Prezentacji Biblioteki UKSW dokonano na podstawie własnych refleksji i publikacji: Czesław Baran, Wiesław Murawiec: VI. Biblioteka Główna. W: XX lat Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie 1954-1974. Księga Pamiątkowa 1954-1974 / red. Hieronim Eug[eniusz] Wyczawski, Warszawa 1976 s. 398-418

lickiej Uniwersytetu Warszawskiego oraz byłego Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Jagiellońskiego. W dniu 1 X 1955 roku pierwszy rektor ATK, ks. prof. dr hab. Jan Czuj, zatwierdził statut Biblioteki, a 1 XII 1955 roku – regulaminy czytelni głównej, czytelni czasopism oraz wypożyczalni. Od początku swego istnienia Biblioteka Główna, jako instytucja naukowa i publiczna, była przystosowywana do zadań naukowych oraz dydaktycznych. Stąd też staraniem jej kolejnych kierowników i dyrektorów stale zwiększano księgozbiór, liczbę prenumerowanych czasopism, dbano o dobór fachowej literatury, o profesjonalne jej opracowywanie i udostępnianie zarówno studentom, jak i pracownikom naukowym.

W zbiorach Biblioteki znalazły się pozycje specjalistyczne z zakresu teologii, filozofii, prawa kanonicznego, historii Kościoła, historii sztuki sakralnej, archeologii, psychologii, socjologii, nauki o rodzinie, religioznawstwa, patrologii, teologii środków społecznego przekazu, nauk matematyczno-przyrodniczych i wielu innych dziedzin naukowych.

Warto tu podkreślić, że początkowo Biblioteka Główna nie miała jednego locum: księgozbiór był magazynowany w szafach stojących w różnych salach wykładowych, a nawet na korytarzach. Dostęp do poszczególnych publikacji był zatem bardzo utrudniony.

Za czasów ATK w Bibliotece Głównej funkcjonowały katalogi: alfabetyczny, przedmiotowy, podręczników, rozpraw doktorskich prac magisterskich i rękopisów, oraz

Czytelnia Główna ATK

zbiorów specjalnych. Natomiast w Czytelni Głównej dla zbioru podręcznego opracowano katalog działowy.

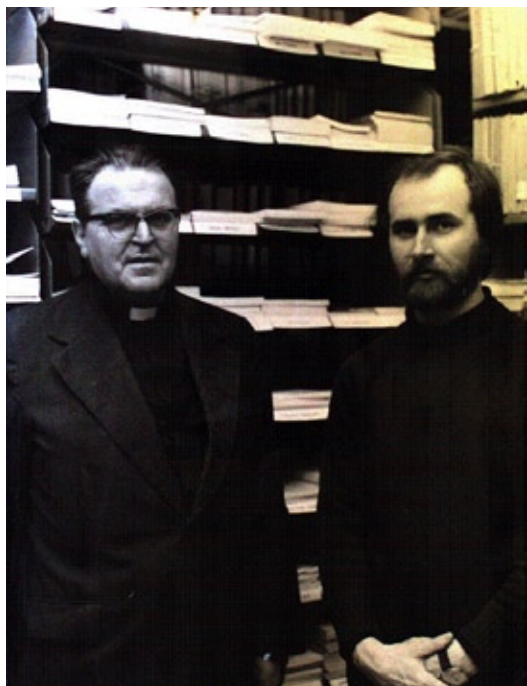
W Czytelni czasopism bieżących, którą otwarto 12 III 1955 roku, udostępniano szereg tytułów krajowych i zagranicznych, wydawnictw seryjnych dotyczących tematyki z dziedzin uprawianych w ATK. Czasopisma pochodziły z prenumeraty, kupna, wymiany krajowej i zagranicznej oraz z darów.

Z dniem 2 I 1993 roku rozpoczęto komputerowe katalogowanie zbiorów w programie MAK. Od 1997 roku Biblioteka posiada dostęp do Internetu. Od 1990 roku następuje przekształcenie biblioteki ze specjalistycznej w uniwersalną. Informacje dotyczące zbiorów przekazywane są systematycznie do Centralnego Katalogu Zagranicznych Wydawnictw Ciągłych w Bibliotekach Polskich i Centralnego Katalogu Książek Zagranicznych do Biblioteki Narodowej, a także od 1996 roku umieszczane są na stronie www biblioteki uczelnianej.

Obecny stan Biblioteki jest efektem pracy i starań kolejnych kierowników i dyrektorów. I tak, pierwszym kierownikiem była mgr Barbara Wilejszyc (1954-1956), a następnie ks. mgr Czesław Borawski (1956-1961), ks. dr Aleksander Grabowski (1962-1966). W 1966 roku funkcję kierownika bibliotek uczelnianych w skali kraju podniesiono do rangi dyrektora. Pierwszym dyrektorem Biblioteki ATK został ks. dr Mirosław Szegda (1966-1971), a następnie ks. dr Czesław Cezar Baran OFM Conv kustosz dyplomowany (1971-1980), mgr Andrzej Dziubecki kustosz dyplomowany (1980-1983), w latach 1983-1991 obowiązki dyrektora pełnił mgr Andrzej Dubec. Od 1991 do chwili obecnej dyrektorem Biblioteki jest mgr Piotr Latawiec starszy kustosz dyplomowany.

Biblioteka Akademii Teologii Katolickiej wraz z Biblioteką Wyższego Metropolitalnego Seminarium Duchownego w Warszawie i Papieską Akademią Teologiczną w Krakowie została członkiem współzałożycielem Federacji Bibliotek Kościelnych FIDES. Federacja ta w 1995 roku uzyskała osobowość prawną na gruncie prawa kościelnego i praw państwowych (Dz. U. 1995 nr 120 poz. 583). FIDES funkcjonuje bardzo sprawnie. Do niewątpliwych jej osiągnięć należy dostęp do multiwyszukiwarki Fidkar (od 2004 r.), a także uruchomienie wirtualnej biblioteki Federacji FIDES (w 2006 r.).

Na spotkaniu przedstawicieli bibliotek wydziałów teologicznych, które odbyło się 22 I 2013 roku na UKSW w Warszawie, dyrektor Biblioteki UKSW mgr Piotr Latawiec i dyrektor Biblioteki PWTW we Wrocławiu ks. dr Jerzy Witczak podkreślili konieczność współpracy wspomnianych bibliotek. Z tej racji powołano odrębne od Federacji FIDES gremium pod nazwą Konferencja Dyrektorów Bibliotek Wydziałów Teologicznych, w celu koordynacji działań i inicjatyw oraz współpracy na polu wymiany bibliotecznej. Z inicjatywy dyrektora Piotra Latawca przedyskutowano podstawowe cele Konferencji i sformułowano następujące zadania:

Dr Cezar Baran OFM Conv, mgr Piotr Latawiec (1975)
Dyrektorzy Biblioteki

Mgr Florian Wardas, mgr Ryszard Źmuda (1975)
Pracownicy ATK

- wzajemna wymiana informacji i doświadczeń
- współpraca w dziedzinie promowania zasobów własnych i innych bibliotek teologicznych
- inicjowanie współpracy między środowiskami naukowymi a bibliotecznymi.

Stan obecny

W 1999 roku Akademia Teologii Katolickiej została przekształcona w Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. W Uniwersytecie w chwili obecnej funkcjonuje 12 Wydziałów, z czego 3 (Wydział Teologii, Wydział Filozofii Chrześcijańskiej i Wydział Prawa Kanonicznego) są Wydziałami kościelnymi. Większość wydziałów została przeniesiona na Młociny do nowego kampusu. W związku z tym, dla tej grupy studentów i pracowników, pojawił się problem dostępu do Biblioteki.

Poświęcenie Biblioteki UKSW: na zdjęciu od lewej: prof. dr hab. Zygmunt Niewiadomski, mgr Piotr Latawiec, ks. prof. dr hab. Wojciech Góralski, kard. dr Józef Glemp, prymas Polski, dr Waldemar Macko, ks. prof. dr hab. Roman Bartnicki

W tym samym roku Biblioteka Główna uzyskała pomieszczenia w nowym budynku o powierzchni 1 285 m². Po wieloletnich staraniach władz Uczelni udało się uzyskać zgodę na budowę pawilonu dydaktycznego, którego oddanie zbiegło się z przekształceniem ATK w UKSW. W nowym budynku pomieszczenia znalazły się także dla Biblioteki: na Czytelnię Główną, Czytelnię Czasopism oraz magazyn, który wyposażono w nowoczesne regały przesuwne (6 500 mb), regały przesuwne z napędem elektrycznym sterowane dwustronnie (2 300 tys. mb) i regały tradycyjne. Natomiast w Czytelnii Główniej w 34 działach ustawiony jest księgozbiór podręczny. W 2000 roku Bibliotekę tę poświęcił Wielki Kanclerz UKSW Ks. Kard. Józef Glemp, prymas Polski. Obecnie Biblioteka jest wyposażona w nowoczesny skaner ogólnodostępny, a także komputer przystosowany dla potrzeb osób niewidomych i niedowidzących.

Coraz bardziej intensywny rozwój Uczelni przyczynił się do powoływania bibliotek specjalistycznych. Jako pierwsza, w 1982 r., pojawiła się biblioteka zakładowa przy Instytucie Studiów nad Rodziną. Następnie powołano jeszcze biblioteki: Wydziału Nauk Humanistycznych, Wydziału Nauk Historycznych i Społecznych, Wydziału Nauk Pedagogicznych, Wydziału Prawa i Administracji.

Czytelnia Główna

Skaner w Czytelni Głównej

Dział Opracowania

Wyposażenie magazynu

Biblioteka ATK/UKSW udostępnia elektroniczne katalogi (książek, multimediiów, map, czasopism, rozpraw doktorskich, prac magisterskich, prac licencjackich oraz cenny katalog starodruków – pierwszy w Polsce komputerowy katalog starodruków), bazy własne (Bibliografia historii Kościoła, Bibliografia z zakresu teologii moralnej i etyki, baza absolwentów ATK) oraz bazy obce (Acta Sanctorum, Wilson Art Full Text, ATLA Religion Database, ATLA Religion Database with ATLASerials, Czytelnia Czasopism Prawniczych, EBSCO host, International Repertory of the Literature of Art, OMEGA, Literary Reference Center, Math, Nature, Patrologia Latina, The Philosopher's Index, ProQuest, ProQuest Dissertations & Theses Database, PsycARTICLES, American Psychological Association, PsycInfo, Abstracts of Music Literature, Science AAAS, ScienceDirect, SocINDEX with Full Text, Springer, The Thesaurus Linguae Graecae, Web of Knowledge, Wiley-Blackwell oraz tzw. Lista A-Z (EBSCO). Do wymienionych baz danych (oprócz The Thesaurus Linguae Graecae) studenci, doktoranci i pracownicy uczelni mają dostęp *online* z komputerów domowych. Aktualnie do 53 tysięcy tytułów czasopism elektronicznych. W 2012 roku Księgozbiór Biblioteki UKSW liczył ok. 440 tys. vol., druków zwartych i ciągłych oraz zbiorów specjalnych.

Do cennych zbiorów Biblioteki należą księgozbiory po zmarłych profesorach naszej uczelni, a także spoza ATK/UKSW, jak np. prof. Czesława Zgorzelskiego, kolekcja po rosyjskim Wielkim Księżciu Włodzimierzu Kiriłłowiczu, księgozbiór profesora Lothara Rupperta z Theologischen Fakultät der Albert-Ludwigs-Universität z Freiburga z teologii Starego Testamentu; księgozbiór Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej oraz Księgozbiór Krajowego Ośrodka Dokumentacji Regionalnych Towarzystw Kultury w Ciechanowie. Ponadto, Biblioteka posiada około 1000 starych druków, w tym dwa inkunabuły: *Fortalitium fidei contra iudeos, saracenom, aliosque christianae fidei inimicos. Norymbergae impensis Antonii Kolberger 1494* oraz *Jacobi Magni de Parisiis zophilogium. Strasburg, Adolf Rouge, ok. 1475*.

Darczyńca prof. dr Lothar Ruppert z Fuldy,
kard. Joseph Ratzinger (Benedykt XVI), Papież Jan Paweł II

Do istotnych zadań Biblioteki należy organizowanie warsztatu pracy naukowej i dydaktycznej przez odpowiedni dobór książek, w tym podręczników i skryptów, fachowe opracowanie i udostępnianie zasobów. Prowadzona jest współpraca z placówkami badawczymi i ośrodkami dokumentacji ze 182 instytucjami krajowymi oraz 231 – zagranicznymi.

Biblioteka organizuje wystawy okolicznościowe i wykłady, m.in.: przygotowała cykl wykładów otwartych na temat losów księgozbiorów i bibliotek warszawskich w latach 1939 -1945 wygłoszonych przez mgr Hannę Łaskarzewską z Biblioteki Narodowej w Warszawie; wystawę planszową wypożyczoną z Książnicy Cieszyńskiej nt. *Ochrona i konserwacja cieszyńskiego dziedzictwa piśmienniczego*; wystawę: pt *Stare druki po konserwacji ze zbiorów Biblioteki UKSW*; a także współorganizowała wystawę: *Kardynał Adam Kozłowiecki – w setną rocznicę urodzin*.

Wystawa pt. Ochrona i konserwacja cieszyńskiego dziedzictwa piśmienniczego

Zostały przygotowane do wdrożenia cztery nowoczesne regulaminy:

- Regulamin organizacyjny Systemu biblioteczno-informacyjnego UKSW
- Regulamin organizacyjny Biblioteki UKSW
- Regulamin organizacyjny bibliotek specjalistycznych UKSW
- Regulamin udostępniania zbiorów Biblioteki UKSW

Od lewej: mgr Piotr Latawiec, mgr Elżbieta Jastrzębska, mgr Hubert Kaczmarski

Wystawa starych druków po konserwacji

Gmach Biblioteki na Bielana

Przyszłość Biblioteki UKSW

Rozważana i planowana jest budowa nowych pomieszczeń dla biblioteki uczelnianej na terenie nowego kampusu UKSW im. ks. prof. dr hab. Ryszarda Rumianka, przy ulicy Wóycickiego 1/3.

Wstępna koncepcja budowy Biblioteki, architekt Barbara Odolczyk

Misja Biblioteki UKSW w Warszawie

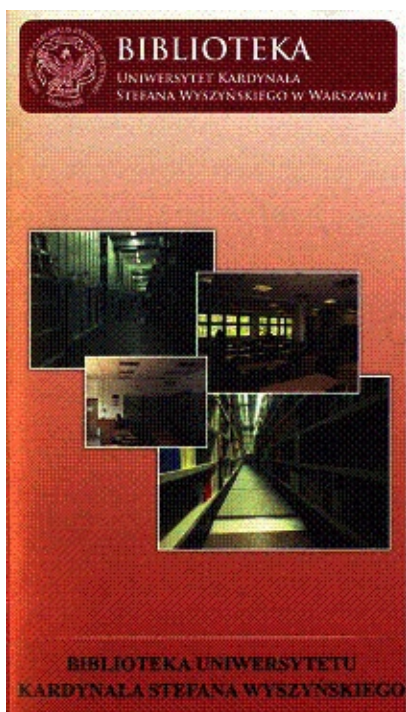
Biblioteka Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego stanowi jednostkę organizacyjną UKSW powołaną do obsługi jego zadań naukowych i dydaktycznych – zgodnie z oczekiwaniami i potrzebami kadry naukowej i studentów – oraz do zaspokajania potrzeb biblioteczno-informacyjnych użytkowników zewnętrznych.

Biblioteka Uniwersytetu, wykorzystując nowoczesne środki organizowania dostępu do wiedzy i dynamicznie rozwijająca się informatyzację, podejmuje działania dydaktyczne, promujące naukę oraz zadania wynikające z misji Uczelni. Jest otwarta na współpracę ze środowiskiem nauki i kultury, inicjuje oraz realizuje działania wspomagające budowanie społeczeństwa wiedzy. Zachowując charakter biblioteki publicznej, jest miejscem przyjaznym dla użytkowników, instytucją otwartą na potrzeby wszystkich, którzy pragną korzystać z jej zasobów. Fachową obsługę użytkowników zapewniają wyspecjalizowani pracownicy, systematycznie podnoszący swoje kwalifikacje.

W dalszej perspektywie, związanej z powstaniem nowego gmachu, Biblioteka UKSW pragnie rozwijać się jako centrum edukacji, informacji i kultury, w którym dbałość o chrześcijańskie dziedzictwo kultury europejskiej łączyć się będzie z wykorzystaniem najnowocześniejszych form realizacji przekazu wiedzy i informacji.

III Targi Wydawców Katolickich, Warszawa – Stegny (1998)

Swą misję Biblioteka UKSW realizuje poprzez:

- Gromadzenie, opracowywanie i udostępnianie zbiorów z dyscyplin reprezentowanych w UKSW, kontynuuje i rozwija tradycję biblioteki ATK. Trzon księgozbioru stanowi przede wszystkim niezwykle cenny zasób piśmiennictwa z zakresu szeroko pojmowanych nauk teologicznych i katolickiej nauki społecznej. W miarę rozwoju Uniwersytetu zakres zbiorów rozszerza się, dążąc do zaspokojenia oczekiwań kadry naukowej i studentów.
 - Zapewnienie dostępu do światowych zasobów informacyjnych a także nawiązywanie współpracy środowiskowej – ogólnokrajowej i międzynarodowej w celu rozszerzenia tego dostępu.
 - Rozwijanie i unowocześnianie usług bibliotecznych.
 - Stałe podwyższanie kwalifikacji zawodowych pracowników biblioteki w celu zapewnienia najwyższego poziomu organizacji pracy, opracowania zbiorów i świadczonych usług bibliotecznych.
- Szkolenie użytkowników dla potrzeb procesu edukacyjnego oraz samokształcenia.
 - Promocję Biblioteki w środowisku.

Misja jest zgodna ze strategią rozwoju UKSW, która zmierza do rozszerzenia i podniesienia swojej oferty edukacyjnej wprowadzając nowe kierunki studiów i stworzenia nowoczesnego modelu edukacyjno-badawczego².

² Teresa Głowacka: Biblioteka Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie: informator. Warszawa 2012.- 6 s., il.

Mgr Irmina Utrata
Warszawa – WUM

NOWY ROZDZIAŁ W HISTORII BIBLIOTEKI GŁÓWNEJ WARSZAWSKIEGO UNIwersYTETU MEDYCZNEGO

Abstract

The article describes selectively one year of the functioning of the Main Library of the Medical University of Warsaw with the new structure and in the new location. The author tries to catch in the description the changes that occurred in the functioning of the Main Library aimed at providing to the contemporary user access to the new technologies use to search for the medical and scientific information.

Streszczenie

Artykuł zawiera wybiórczy, opis roku pracy Biblioteki Głównej Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego w nowej strukturze i nowej lokalizacji. W opisie starano się uchwycić zmiany jakie zaszły w funkcjonowaniu Biblioteki Głównej, mające na celu udostępnienie współczesnemu użytkownikowi – nowoczesnych technologii, do wszechstronnego przeszukiwania źródeł z dziedziny medycyny i informacji naukowej.

Dnia 26 czerwca 2012 roku rozpoczął się nowy rozdział w historii Biblioteki Głównej Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego. W tym dniu nastąpiło uroczyste otwarcie, z udziałem Prezydenta Polski Bronisława Komorowskiego, pięknego, przestronnego, zapewniającego doskonale warunki pracy budynku Centrum Biblioteczno-Informacyjnego Uczelni¹. Właśnie mija rok funkcjonowania biblioteki w nowoczesnym gmachu, w nowej strukturze przy realizacji nowych zadań i wyzwań.

Przygotowania do przeprowadzki trwały od 2010 r. Prace obejmowały m. in. opracowanie nowej struktury organizacyjnej, regulaminów wewnętrznych, harmonogramów prac, nowej klasyfikacji działowej zbiorów. Było to ogromne przedsięwzięcie logistyczne, którego przeprowadzenie było utrudnione magazynowaniem zbiorów w trzech lokalizacjach Warszawy. Szczególny problem stanowiło połączenie w jeden ciąg sygnaturowy rozproszonych kolekcji czasopism. W drugiej połowie lutego 2012

¹Irmina Utrata, Agnieszka Czarnecka: Film o Bibliotece Głównej Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego. *Forum Bibl. Med.* 2012 R. 5 nr 1 s. 337-350, il.

r. rozpoczęto pakowanie zbiorów i przewożenie do magazynu w nowej lokalizacji oraz ich układanie na półkach wg ustalonych kryteriów. Przewieziono łącznie 4 102 kartony książek i 320 paczek z czasopismami. W pracach przygotowujących zbiory do przewożenia uczestniczyli pracownicy Biblioteki oraz pracownicy Działu Eksploatacji, zbiory ze wszystkich lokalizacji zostały przewiezione przy udziale firmy transportowej.

Do dnia otwarcia nowego budynku Biblioteki – bibliotekarze, studenci, pracownicy naukowcy pracowali w trudnych warunkach lokalowych. Powierzchnia całej Biblioteki łącznie z pokojami pracowniczymi i magazynami wynosiła niewiele ponad 1400 m². Teraz powierzchnia biblioteki, to 2 630 m². Liczba miejsc czytelnicych w starej lokalizacji nie przekraczała 100, teraz użytkownicy mają do dyspozycji 306 miejsc czytelnicych. Znacznie wzrosła liczba stanowisk komputerowych z dostępem do Internetu, z 18 do 104 stanowisk. Z myślą o studentach anglojęzycznych i wzrastającej popularności sprzętu firmy Apple, zakupiono i oddano do użytku 16 iMac-ków. Jedną z wprowadzonych nowości jest utworzenie Informatorium, czynnego codziennie od poniedziałku do soboty - miejsca, gdzie użytkownicy otrzymują informacje, między innymi na temat oferowanych usług, topografii budynku czy zasobów. Personel biblioteczny służy pomocą na miejscu, jak również odpowiada na zapytania składane drogą mailową czy telefoniczną. Tutaj studenci zostawiają i odbierają indeksy, w celu uzyskania wpisu z zaliczenia obowiązkowych szkoleń prowadzonych przez Bibliotekę. W starej lokalizacji studenci chcąc wypożyczyć książki stali w długich kolejkach, na zewnątrz budynku bez względu na pogodę. Wejście do Wypożyczalni sąsiadowało z miejscem

Wypożyczalnia samoobsługowa

przechowywania zwłok przez Zakład Medycyny Sądowej, widoki nawet dla studentów medycyny były przykre. Wypożyczalnia pracowała od poniedziałku do piątku w godz. 8⁰⁰ – 16⁰⁰, w środy do godz. 17⁰⁰. Dziś studenci mają do dyspozycji piękną, przestronną Wypożyczalnię czynną do późnych godzin popołudniowych (do godz. 19⁰⁰) oraz w soboty. Cztery stanowiska pracownicze, wygodna poczekalnia, cztery webkioski z dostępem do katalogu online Biblioteki, zapewniają komfort obsługi użytkownika. Jedno stanowisko obsługi oraz jeden z terminali z regulowaną wysokością pulpitu, dostosowane są do potrzeb osób z dysfunkcją ruchu (na wózkach). W związku z zakupem w październiku 2011 roku zintegrowanego systemu bibliotecznego Aleph, wprowadzono nowe funkcjonalności, poprawiające standardy korzystania z usług biblioteki. Użytkownicy uzyskali możliwość zdalnego składania zamówień na zbiory biblioteczne, możliwość rezerwacji, prolongaty terminu, otrzymują powiadomienia o upływie terminu zwrotu wypożyczonych materiałów czy o rezerwacji zbiorów. Oprócz Wypożyczalni z obsługą uruchomiona została Wypożyczalnia samoobsługowa, tu student ma możliwość wypożyczyć, na okres 15 dni, potrzebne podręczniki. Tutaj znajduje się urządzenie do samodzielnego wypożyczania i zwrotu książek – ShelfCheck. Współpraca urządzenia z systemem zapewnia identyfikację użytkownika, kontrolę stanu konta, w końcowym efekcie samodzielną rejestrację wypożyczanych i zwracanych książek.

Czytelnia

Każda sesja zakończona jest wydrukiem potwierdzenia dokonanych na koncie operacji. Do udostępniania przygotowano 5 000 książek, zbiory oznaczono elektronicznymi etykietami RFID, zawierającymi informacje o egzemplarzach, identyfikowanych w systemie Aleph. Od października do grudnia 2012 roku Wypożyczalnię odwiedziło 14 455 osób, wypożyczono 10 633 książki.

W nowej strukturze organizacyjnej, Czytelnia Czasopism i Czytelnia Główna połączyły się. Na powierzchni 1 400 m² nowej Czytelni, użytkownicy mają swobodny dostęp do ponad 14 000 podręczników oraz wybranych kolekcji książek, 2 623 wol. czasopism (ostatnie trzy lata) w wolnym dostępie, mogą korzystać z najnowszych krajowych i zagranicznych źródeł naukowej informacji medycznej. Użytkownicy samodzielnie wyszukują pozycje uporządkowane w obrębie 57 dziedzin medycznych. Wszystkie egzemplarze otrzymały w systemie Aleph odpowiedni status wypożyczeń (na noc, na tydzień, na miesiąc), o czym informuje kolor etykiety grzbietowej. Zbiory zostały zabezpieczone przed kradzieżą paskami magnetycznymi, współpracującymi z systemem bramek kontrolnych. Z myślą o podniesieniu komfortu pracy użytkowników, oddano 7 pokoi pracy indywidualnej i 3 pokoje pracy grupowej. W pomieszczeniach tych zapewniono komfortowe warunki pracy dla 44 jednoczesnych użytkowników. Dwa pokoje zostały wyposażone w modele anatomiczne, mikroskopy, podręczniki i atlasy

do nauki anatomii. Biblioteka dbając o potrzeby użytkowników niepełnosprawnych, zwłaszcza z dysfunkcją wzroku, zorganizowała pokój pracy indywidualnej wyposażony w komputer z oprogramowaniem powiększającym, udźwiękowiającym oraz skaner umożliwiający zamianę czarnodruku na wersję elektroniczną przy użyciu programu powiększającego lub mowy syntetycznej.

Organizacja nowej Biblioteki została tak pomyślana, aby użytkownicy mieli łatwy dostęp do wiedzy oraz szerokiej oferty usług wspomagających. Punkt obsługi użytkownika zlokalizowany w centralnym miejscu Czytelni, obsługiwany przez wykwalifikowanych bibliotekarzy, przede wszystkim, pomaga użytkownikom w poszukiwaniach literatury tradycyjnej jak i elektronicznej, prowadzi indywidualne porady, szkolenia w zakresie wykorzystania medycznych baz danych oraz e-zbiorów.

W celu popularyzacji czytelnictwa, w Czytelni zostało wydzielonych kilka półek, na których miłośnicy beletrystyki i literatury pięknej mogą znaleźć coś dla siebie. Zasady udostępniania są proste, bez rejestracji, regulaminów, terminów zwrotu, każdy zainteresowany pożycza wybraną książkę, po przeczytaniu zwraca tę lub inną przyniesioną z domu pozycję i odkłada na półkę.

Do czerwca 2012 r. magazyny mieściły się w trzech lokalizacjach, obsługiwane były przez jednego magazyniera. Dla zapewnienia prawidłowego funkcjonowania magazynów, do ciągłej pomocy oddelegowani byli dwaj pracownicy obsługi oraz pomocnik biblioteczny. W nowej lokalizacji w sekcji magazynu pracuje 5 osób. Na powierzchni 800 m² zamontowane zostały regały jezdne, na których przechowywane są wszystkie zbiory biblioteczne. Transport poziomy książek i czasopism odbywa się za pomocą wózków bibliotecznych. Realizacja zamówień składanych drogą tradycyjną czy elektroniczną do Czytelni czy Wypożyczalni z obsługą, odbywa się przy wykorzystaniu windy towarowej.

Oszklony dach w kształcie świetlika

Czytelnia jest jasna, w pełni doświetlona światłem dziennym poprzez oszklony dach w kształcie świetlika. Na wszystkich kondygnacjach znajdują się sanitariaty dla osób niepełnosprawnych. Dwie klatki schodowe oraz windy gwarantują swobodny dostęp do poszczególnych agend biblioteki. Dla zapewnienia odpowiedniego standardu chwilowego wypoczynku pracowników, wygospodarowano pokój socjalny, gdzie można zjeść, napić się herbaty, kawy lub porozmawiać.

Dzięki nowej bazie lokalowej oraz nowoczesnemu wyposażeniu techniczno-sprzętowemu (sala wykładowa wyposażona w 30 stanowisk PC, sala z systemem do głosowania, wykorzystująca zestaw urządzeń umożliwiających interakcję z grupą użytkowników), Biblioteka rozwija ofertę szkoleń w zakresie umiejętności informacyjnych, m.in. poprzez kursy zapoznające ze sposobami korzystania, z oferowanych przez Bibliotekę, zasobów cyfrowych.

W ramach reorganizacji struktury biblioteki oraz nowych możliwości lokalowych, powołano Oddział Automatyzacji Procesów Bibliotecznych, którego głównym zadaniem jest, jak najszybsze, stworzenie biblioteki cyfrowej Uczelni oraz zapewnienie sprawnego funkcjonowania i rozwoju zintegrowanego systemu bibliotecznego Aleph, digitalizacja zbiorów, reprografia. W związku z realizacją tych zadań rozpoczęto prace nad tworzeniem repozytorium obiektów cyfrowych. Wykonano 230 cyfryzatów obiektów zgrupowanych w 3 kolekcjach : anatomicznej, reklam i zoologicznej. Przy współ-

pracy z Działem Informatyki i Oficyną Wydawniczą, udało się stworzyć platformę e-skrypty, która umożliwiła społeczności WUM dostęp do wersji cyfrowych wydawnictw publikowanych w Uczelni. Do dyspozycji użytkowników oddane zostały samoobsługowe urządzenia reprograficzne, umożliwiające samodzielne skanowanie, drukowanie i kserowanie materiałów. Budynek wyposażony został w bezprzewodową sieć WiFi. Biblioteka zapewnia swobodny dostęp do Internetu, z którego mogą korzystać wszyscy użytkownicy, również osoby spoza WUM, za pomocą jednorazowych kodów generowanych przez zaprojektowaną do tego celu aplikację. Dodatkowym ułatwieniem dla użytkowników jest możliwość otrzymania wsparcia konsultacyjnego w zakresie e-oferty, udzielanego przez Pracownię bibliometrii i Pracownię bibliografii - zlokalizowane bezpośrednio przy Czytelni.

Trzecie piętro zajmują pomieszczenia pracownicze - duże, przestronne pokoje wyposażone w nowoczesne biurka i ergonomiczne krzesła. Wszyscy, którzy chcą podziwiać przepiękną panoramę Mokotowa, mogą udać się na taras, z którego rozpościera się ten wspaniały widok. W całym budynku działa klimatyzacja, utrzymująca odpowiednią temperaturę i wilgotność powietrza. W nowej bibliotece użytkownicy i zbiory egzystują swobodnie, organizacja przestrzeni zapewnia łatwy dostęp do informacji, bez względu na jej nośnik. Wnętrze biblioteki jest pozbawione barier funkcjonalnych i architektonicznych dla osób niepełnosprawnych. Wejścia, korytarze, windy, przejścia między regałami w obszarach wolnego dostępu zachowują standardy dla użytkowników poruszających się na wózkach.

Nowoczesny budynek, przyciąga zainteresowanie i chęć obejrzenia z bliska nowej biblioteki. W minionym roku gościliśmy wiele grup i osób indywidualnych zarówno z kraju jak i z zagranicy, którzy z wielkim zainteresowaniem zapoznawali się z możliwościami obsługi i oferty kierowanej do odbiorców, jak i samymi rozwiązaniami funkcjonalnymi budynku.

Miniony rok nie jest reprezentatywny dla oceny możliwości jakie daje nowa biblioteka. Bibliotekarze zmagali się z mnóstwem obowiązków związanych z rozlokowaniem się w nowym miejscu, wdrożeniem nowego systemu i zapewnieniem ciągłości pracy. Teraz przyjdzie czas na wnikliwą obserwację, analizę i rozwój usług zgodny z oczekiwaniami odbiorców.

Mgr Renata Sławińska

Mgr Teresa Trzcianowska-Grzywacz

Wrocław – UM

**PROJEKTY ZREALIZOWANE W LATACH 2011-2012
PRZEZ BIBLIOTEKĘ UNIWERSYTETU MEDYCZNEGO WE WROCŁAWIU
W RAMACH DZIAŁALNOŚCI UPOWSZECHNIAJĄCEJ NAUKĘ**

Abstract

When the new Education Act with amendments to the higher education financing system came into law in October 2010, suddenly new possibilities emerged for the libraries. The act gave libraries more power and freedom in acquiring funds to cover the costs of their statutory activities, to better promote and disseminate the university research output, scientific achievements, science and scientific information. The article discusses various projects implemented by the Library of Wrocław Medical University in the years 2011-2012 that were co-financed by the Ministry of Science and Higher Education.

The Library of Wrocław Medical University has proposed ten projects to be subsidized by the ministry. Four out of those met the selection criteria. One of the projects spanning for 2 years was co-financed by the Library. New funds helped the library to make its holdings ready for open access in the space of its newly opened premises in the Department of Pharmacy and in the Centre of Scientific Information that is being built. Also other minor projects, such as projects enabling promotion of medical tradition, achievements and history of medical science in Lower Silesia in the context of the region's variegated history and cultural diversity, could finally see the light. No subsidies for preservation of existing holdings or for acquiring new.

The new law and changes in the financing system forced the Library to be more active player in the field of acquiring funds. The library team has gained valuable experience in preparing documentation, making plans, filing applications. Task oriented approach resulted in better team integration, cooperation and made work more satisfying for the personnel.

Streszczenie

Wejście w życie w październiku 2010 r. nowej ustawy o zasadach finansowania nauki zwiększyło możliwość uzyskiwania przez biblioteki dodatkowych funduszy na działalność podstawową, organizacyjną, na

promowanie i upowszechnianie badań naukowych, informacji naukowej i naukowo-technicznej. W artykule przedstawiono projekty zrealizowane w latach 2011-2012 przez Bibliotekę Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu, dofinansowane z środków MNiSW w ramach działalności upowszechniającej naukę.

Biblioteka UMW złożyła wnioski we wszystkich dotychczasowych edycjach. Z 10 złożonych projektów 4 zostały zakwalifikowane, w tym jeden dwuletni przy współudziale środków własnych. Uzyskane fundusze umożliwiły realizację zarówno priorytetowych zadań, związanych z przygotowaniem księgozbiorów do wolnego dostępu w nowych obiektach - Centrum Naukowej Informacji Medycznej oraz Filii nr 1 Biblioteki Głównej w nowym obiekcie Wydziału Farmaceutycznego, jak również ciekawych dodatkowych projektów z zakresu historii medycyny, adresowanych do środowiska uczelnianego i regionalnego. Dofinansowania nie uzyskały zadania związane z utrzymaniem i poszerzaniem zasobów bibliotecznych.

Nowa ustawa zmobilizowała nas do większej aktywności w zabieganiu o dotacje. Zdobyliśmy dodatkowe doświadczenie w pisaniu wniosków i sporządzaniu planu organizacyjnego projektu. Zadaniowe podejście do realizacji projektu zwiększyło integrację zespołu i wpłynęło na satysfakcję z wykonywanej pracy.

W październiku 2010 r. weszła w życie nowa ustawa o zasadach finansowania nauki. W artykule 25 tejże ustawy zawarto szczegóły odnoszące się do finansowania działalności upowszechniającej naukę, w tym: jakie płaszczyzny obejmuje, kto może występować o środki finansowe i na jakie zadania. Kryteria i tryb przyznawania oraz rozliczania przyznanych środków finansowych zawarte zostały w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 23 września 2010 roku w sprawie kryteriów i trybu przyznawania oraz rozliczania środków finansowych na działalność upowszechniającą naukę. Hasła „działalność wspomagająca badania” czy „działalność upowszechniająca naukę” były nam już wszystkim znane, ponieważ większość bibliotek realizowała z przyznawanych uczelniom na ten cel środków różnego rodzaju zadania. Nowością była możliwość pisania samodzielnych projektów, niezależnych od pozostałych wniosków składanych przez uczelnie oraz ich rejestracja w systemie OSF, przeznaczonym zarówno do składania w MNiSW wniosków o finansowanie, jak i rejestracji wszelkich czynności związanych z obsługą wniosków.

Zarówno działalność podstawowa naszych bibliotek, jak i zmiany generowane przez rozwój technologii oraz wciąż nowe podejmowane zadania wymagają wsparcia finansowego, którego nie jesteśmy w stanie pozyskać tylko ze środków własnych uczelni (jak wynika z doświadczeń), bowiem większość z tych dotacji pozostaje przez lata na prawie nie zmienionym poziomie. W zmianie przepisów dostrzeżliśmy możliwość uzyskania dofinansowania niektórych projektów. Czy rzeczywistość spełniła nasze oczekiwania? I tak i nie.

Przy wyborze zadań i pisaniu wniosków kierowaliśmy się przede wszystkim potrzebami Biblioteki związanymi z: działalnością podstawową, rozbudową tworzonych baz danych, przystosowaniem zbiorów do udostępniania w powstającym Centrum Naukowej Informacji Medycznej – nowej Bibliotece UMW i Filii Biblioteki Głównej w nowym gmachu Wydziału Farmaceutycznego oraz planowaną realizacją projektu „Repozytorium naukowo-dydaktyczne Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu”.

Niewątpliwie priorytetowymi projektami, wymagającymi wsparcia finansowego, były zadania związane z przystosowaniem księgozbioru do udostępniania w wolnym dostępie i wdrożenie rozwiązań umożliwiających zastosowanie technologii RFID w zakresie zabezpieczenia zbiorów, obsługi wypożyczeń i porządkowania księgozbioru.

Opracowując wnioski braliśmy pod uwagę:

- potencjał organizacyjny i osobowy umożliwiający realizację projektu,
- zakres współpracy z innymi jednostkami administracyjnymi,
- możliwość dotrzymania terminów realizacji projektów w przypadku ich zakwalifikowania przez Ministerstwo,
- zabezpieczenie środków na wkład własny,
- znaczenie wybranych zadań dla uczelnianej i środowiskowej społeczności,
- wykorzystanie efektów realizacji projektu do kontynuacji zadania i powiązania z innymi projektami.

Główne problemy jakie napotkaliśmy wiązały się z wyborem grupy, do której należy zakwalifikować projekt – „Upowszechnianie, promowanie i popularyzowanie osiągnięć naukowych lub naukowo-technicznych” czy „Tworzenie, przetwarzanie, udostępnianie i upowszechnianie informacji naukowych i naukowo-technicznych”, stopniem szczegółowości opisu merytorycznego projektu, oszacowaniem realnych kosztów realizacji zadań związanych z wynagrodzeniami oraz ustaleniem szczegółowego harmonogramu zapewniającego terminowość realizacji.

Tematyka złożonych wniosków w odniesieniu do planowanych zadań Biblioteki UMW obejmowała:

a) działalność podstawową:

- Kartoteka MeSH-PL (marzec 2011),
- Zakup literatury naukowej z zakresu medycyny i nauk pokrewnych (marzec 2011),
- Prenumerata czasopism naukowych (wrzesień 2011, wrzesień 2012),

b) przygotowanie księgozbiorów do udostępniania w nowych obiektach:

- Zastosowanie klasyfikacji NLM w organizacji zbiorów (marzec 2011 - na lata 2011-2012),
- Rozbudowa bazy danych o zbiorach Biblioteki Uczelnianej Akademii Medycznej (wrzesień 2011),

c) tworzenie biblioteki cyfrowej:

- Repozytorium naukowo-dydaktyczne Akademii Medycznej we Wrocławiu (wrzesień 2011 – na lata 2012-2013; marzec 2012),
- Współtwórcy dolnośląskiej medycyny (marzec 2012),
- Budowa kolekcji z zakresu historii medycyny na Dolnym Śląsku w ramach repozytorium naukowo-dydaktycznego Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu (wrzesień 2012).

Wzięliśmy udział we wszystkich dotychczasowych edycjach DUN (dwie w każdym roku), począwszy od marca 2011 r. do września 2012 r. Złożyliśmy wnioski łącznie na 10 zadań, z których 4 uzyskały dofinansowanie (po jednym w każdej edycji), w tym jedno dwuletnie przy współudziale środków własnych.

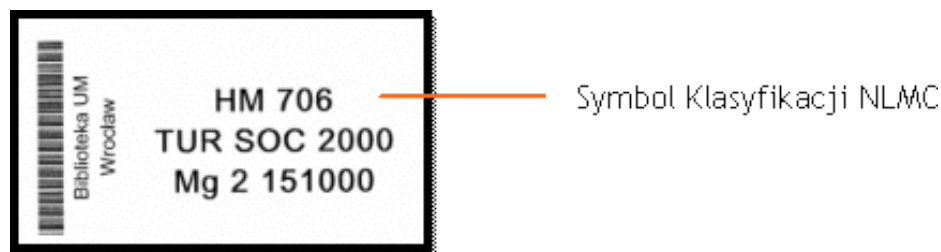
„Zastosowanie klasyfikacji NLM w organizacji zbiorów” - zadanie z zakresu tworzenia, przetwarzania, udostępniania i upowszechniania informacji naukowych i naukowo-technicznych - było realizowane w okresie od 24 października 2011 r. do 31 grudnia 2012 r. We wniosku szczegółowo omówiono przedmiot i cel projektu, tj. zastosowanie klasyfikacji NLM (National Library of Medicine, USA) do zbiorów z lat 2000-2006 (druki zwarte), przygotowywanych do wolnego dostępu w budowanym obecnie Centrum Naukowej Informacji Medycznej – nowej Bibliotece UMW. Umotywowano wybór klasyfikacji NLM w organizacji wolnego dostępu do zbiorów podkreślając jej uniwersalność i stosowanie w wielu bibliotekach medycznych na świecie, regularną coroczną aktualizację oraz charakterystykę rzeczową wyrażaną poprzez symbole alfanumeryczne – łatwą do zastosowania w sygnaturze wolnego dostępu.

Zadanie realizowano w dwóch etapach:

- Etap 1 (rok 2011) - klasyfikacja NLM nabytków z lat 2004-2006,
- Etap 2 (rok 2012) – klasyfikacja NLM nabytków z lat 2000-2004.

Prace prowadzone w ramach obydwu etapów projektu obejmowały: wyselekcjonowanie zbiorów do wolnego dostępu, ich klasyfikację na podstawie słownika NLM, wprowadzenie odpowiedniego symbolu klasyfikacji NLM do rekordu bibliograficznego w formacie MARC21 w pole 060 oraz korektę wprowadzonych danych. W realizacji zadania wzięło udział 5 osób. Ogółem na wszystkie prace związane z uzupełnianiem o klasyfikację NLM rekordów bibliograficznych w systemie bibliotecznym PROLIB poświęcono ponad 1.800 godzin.

Po wyselekcjonowaniu zbiorów przeznaczonych do wolnego dostępu w Centrum Naukowej Informacji Medycznej poddano obróbce łącznie 9.266 rekordów bibliograficznych z lat 2000-2006. Każdy rekord w bazie, tworzonej w kompleksowym systemie bibliotecznym PROLIB, został przejrany pod kątem zawartości pola 060 (klasyfikacja

Ryc. 1. Etykieta z sygnaturą wolnego dostępu

NLM). Klasyfikacji dokonywano w oparciu o słownik NLM dla wydawnictw medycznych oraz tabele Klasyfikacji Biblioteki Kongresu (LC) dla wydawnictw o tematyce pokrewnej medycynie. Następnie symbole klasyfikacji wprowadzano w pole 060 rekordu bibliograficznego. Dla spójności bazy ujednolicono również symbole klasyfikacji w kolejnych wydaniach opracowywanych książek. Po zrealizowaniu wyżej wymienionych prac przeprowadzono korektę wprowadzonych danych. Naniesione w bazie symbole klasyfikacji NLM oraz LC zostaną wykorzystane do wydruku etykiet z sygnaturą SWD (Sygnatura Wolnego Dostępu), co pozwoli na ułożenie księgozbioru według działów i poddziałów, zgodnie z założeniami przyjętymi w tablicach klasyfikacyjnych National Library of Medicine, bowiem symbol NLM stanowi główny element SWD. Uzupełnienie rekordów bibliograficznych o symbole klasyfikacji stworzyło również dodatkowe kryterium wyszukiwania dokumentów w katalogu OPAC - według tematów (działów i poddziałów z tablic NLM).

Kolejnym projektem zrealizowanym z tego samego zakresu zadań był projekt p.n. „Rozbudowa bazy danych o zbiorach Biblioteki Uczelnianej Akademii Medycznej”, przewidziany do realizacji w okresie od 1 marca 2012 r. do 31 grudnia 2012 r. Celem projektu była rozbudowa bazy danych o zbiorach Biblioteki Uczelnianej o wybrane zasoby niewidoczne w tworzonych bazach, zgromadzone w Bibliotece Głównej UMW oraz Filii nr 1 – Bibliotece Wydziału Farmaceutycznego. Do zespołu biorącego udział w realizacji projektu należało wytypowanie zbiorów do opracowania komputerowego, ich opracowanie formalne i rzeczowe w systemie zarządzania biblioteką PROLIB, powiązanie utworzonych rekordów bibliograficznych z opisem egzemplarza oraz korekta wprowadzonych danych. W realizacji zadania wzięło udział łącznie 10 osób. Podczas pierwszego etapu prac zespół katalogerów wyselekcjonował zbiory przeznaczone do opracowania komputerowego. Retrokonwersja objęła zasoby biblioteczne zgromadzone w latach 1989-1993. W wyniku prowadzonych prac sporządzono 2.450 opisów bibliograficznych w formacie MARC 21 oraz 2.450 rekordów opisu przedmiotowego (komplet haseł przedmiotowych). Każdy nowo opracowany rekord bibliograficzny został powiązany z opisem egzemplarza, których utworzono 5.500. Po zrealizowaniu tych zadań wygenerowano nalepki z kodami kreskowymi i oklejono opracowane zbiory, co znacznie usprawni proces wypożyczania dokumentów oraz inwentaryzacji księgozbiorów. Czynności związane ze znakowaniem księgozbioru poprzedziła korekta wprowadzonych danych.

Zdecydowanie najtrudniejszym do realizacji zgodnie z planem i harmonogramem, ale i najciekawszym, okazało się zadanie „Współtwórcy dolnośląskiej medycyny”. Przewidywaliśmy, że zostanie zrealizowane w okresie od 1 sierpnia 2012 r. do 28 grudnia 2012 r. Projekt zakładał stworzenie bazy prezentującej sylwetki wybitnych postaci związanych z medycyną, farmacją, szpitalnictwem, lecznictwem uzdrowiskowym i szkolnictwem medycznym, działających na terenie Dolnego Śląska na przełomie XIX-XX wieku. Wybór postaci miał odzwierciedlać osiągnięcia, wyjątkowość, ale

także wielokulturowość i wielonarodowość oraz ich wpływ na rozwój nauk medycznych i służby zdrowia w regionie, a utworzona kartoteka osobowa wraz z bibliografią osobową przedmiotową umożliwić szybki nieograniczony dostęp do zgromadzonych danych biograficznych, bibliograficznych i w ograniczonym zakresie do materiałów ikonograficznych, popularyzujących dziedzictwo naukowe regionu i wspomagających badania nad historią nauk medycznych. W okresie realizacji projektu przewidywano wprowadzenie do bazy 200 haseł osobowych. W zadaniu wzięło udział łącznie 11 osób - 9 osób odpowiadało za przygotowanie materiałów wprowadzanych do bazy, a 2 osoby za informatyczną stronę przedsięwzięcia.

Realizacja projektu przebiegała w kilku etapach:

1. Stworzono listę wybranych sylwetek odpowiadających przyjętemu zakresowi chronologicznemu i miejscu działalności. Wybrane sylwetki, zgodnie z założeniami projektu, reprezentują różne narodowości - żydowską, niemiecką, polską, czeską. Ich miejscem działalności był Wrocław i Dolny Śląsk. Reprezentują różne specjalizacje i różne miejsca pracy, jak: praca naukowa i dydaktyczna na Wydziale Medycznym Uniwersytetu Wrocławskiego, działalność medyczna w szpitalach uniwersyteckich, szpitalach miejskich, sanatoriach, laboratoriach, prywatnych praktykach. Są to często osoby, których nazwiska przeszły do historii medycyny z racji wkładu w rozwój nauki, odkrycia, wynalezione przyrządy medyczne, zastosowane nowatorskie metody leczenia klinicznego i chirurgicznego. Od ich nazwisk pochodzą nazwy chorób, syndromów, wskaźników, reakcji, przyrządów. Podczas szczegółowego studiowania biografii naukowców pojawił się problem postaci niewątpliwie zasłużonych w dolnośląskiej medycynie, ale z niechlubną przeszłością z okresu nazizmu. Ostatecznie zweryfikowano listę i zdecydowano o usunięciu tych sylwetek z bazy.
2. Zgodnie z założeniami projektu hasła osobowe w bazie miały składać się z: danych bibliograficznych (nazwiska, formy oboczne nazwisk, względnie pseudonimy, imiona, daty ramowe życia, specjalności, miejsca urodzenia i śmierci, miejsca działalności na terenie Dolnego Śląska) oraz bibliografii osobowej przedmiotowej. Do rekordów miały zostać dołączone, w ograniczonym zakresie, materiały ikonograficzne: portrety, fotografie, dyplomy, itp. W trakcie poszukiwania i czytania materiałów źródłowych stwierdzono konieczność dodania pól: „studia” oraz „zasługi w medycynie”, umożliwiających podanie w skrócie największych osiągnięć w medycynie lub interesujących zdarzeń z życia naukowego. Przedyskutowania wymagał dosyć trudny problem oryginalnej pisowni nazwisk, miejscowości, nazw uczelni, szpitali. Ostatecznie zdecydowano o zachowaniu oryginalnej pisowni (ewentualne spolszczenia nazwisk podawane będą w polu „formy oboczne nazwisk”, a polskie odpowiedniki dawnych nazw niemieckich podawane w nawiasie).

3. Specyfikację: pól, elementów opisu bibliograficznego, pomocniczych indeksów, indeksów wyszukiwawczych oraz wymagane funkcje bazy przekazano informatykom, jako niezbędne dane do stworzenia bazy i interfejsu użytkownika. W ramach prac informatycznych stworzono bazę na potrzeby rejestracji powyższych elementów opisu, zawierającą odpowiednie pola, dodatkowo wzbogaconą o zakresy uprawnień dla operatorów, co znacznie ułatwiło proces korekty. W trakcie obróbki informatycznej i graficznej pojawiła się konieczność modyfikacji pól opisu bibliograficznego, gdyż opis widoczny w interfejsie użytkownika wyświetlał się niezgodnie z przyjętą normą. Interfejs użytkownika bazy „Współtwórcy dolnośląskiej medycyny” został zaprogramowany w skryptowym języku PHP. Dodatkowe funkcjonalności opierają się o bibliotekę jQuery, wykorzystującą możliwości języka JavaScript. Rekordy przechowywane są w bazie SQL, a całość posadowiona na serwerze Biblioteki UMW.
4. Ostatnim etapem prac, odbywającym się równolegle do korekty, było znalezienie i obróbka materiałów ikonograficznych, które zostały włączone do bazy.

Wybranie sylwetek i przygotowanie materiałów wymagało od uczestnika projektu średnio 50-60 godzin pracy. W wyniku tych prac do bazy „Współtwórcy dolnośląskiej medycyny” wprowadzono 201 haseł osobowych uzupełnionych o bibliografię osobową przedmiotową. Ilość pozycji bibliograficznych w hasłach osobowych jest różna w zależności od znalezionych materiałów źródłowych. Łącznie wprowadzono ponad 400 pozycji bibliograficznych. Źródłem danych biograficznych były wydawnictwa z zakresu

Ryc. 2. Baza „Współtwórcy Dolnośląskiej Medycyny”

historii medycyny, wspomnienia pośmiertne, nekrologi, wydawnictwa encyklopedyczne, słowniki, spisy wykładów, prace doktorskie i habilitacyjne z tego okresu. Ponadto wykorzystano, znajdujący się w zasobach Biblioteki Głównej UMW, bogaty zbiór (ok. 1.800 egzemplarzy) doktoratów i habilitacji obronionych na Wydziale Medycznym Uniwersytetu Wrocławskiego w latach 1811-1945, wydanych w języku niemieckim lub łacińskim. Hasła osobowe w bazie, zgodnie z założeniami projektowymi, uporządkowane są alfabetycznie, a bibliografia przedstawiana w porządku alfabetycznym lub chronologicznym. Bazę można przeszukiwać poprzez: nazwisko, specjalność i miejsce działalności, a wyświetlane dane przeglądać na różnym stopniu szczegółowości. Efekt końcowy projektu - baza „Współtwórcy dolnośląskiej medycyny”, prezentowany jest obecnie za pośrednictwem strony Biblioteki Głównej Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu: <http://bg.umed.wroc.pl>.

Prace nad przedsięwzięciem będą kontynuowane nadal, co pozwoli na uzupełnienie haseł osobowych, a zakres chronologiczny kartoteki zostanie poszerzony o I połowę XX wieku. Zawarty w bazie materiał źródłowy zostanie w przyszłości wykorzystany do stworzenia kolekcji dziedzictwa kulturowego w ramach Repozytorium Uczelnianego.

Ostatnim zadaniem, które otrzymało dofinansowanie jest „Budowa kolekcji z zakresu historii medycyny na Dolnym Śląsku w ramach repozytorium naukowo-dydaktycznego Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu”. Zadanie to - również z zakresu tworzenia, przetwarzania, udostępniania i upowszechniania informacji naukowych i naukowo-technicznych - tworzenie i utrzymywanie baz danych - będzie realizowane we współpracy z Ośrodkiem Sieciowo-Komputerowym Uczelni do końca grudnia 2013 r. Budowa repozytorium od podstaw była już przedmiotem składanych wcześniej dwóch wniosków, które nie uzyskały dofinansowania. W uzasadnieniu wskazywano na ich zbyt ogólne przygotowanie i konieczność sfinansowania prac poprzedzających uruchomienie repozytorium oraz jego obsługę administracyjną i informatyczną ze środków na działalność bieżącą Biblioteki. Po zapewnieniu infrastruktury i obsługi informatycznej ponowiliśmy wniosek, ujmując w nim tylko budowę kolekcji z zakresu dziedzictwa kulturowego, wskazując również na możliwość powiązania jej z bazą „Współtwórcy dolnośląskiej medycyny”, utworzoną w ramach wcześniej zrealizowanego projektu. Przyznane na ten cel środki finansowe pokryją: wybór, zeskanowanie, opracowanie i wprowadzenie do repozytorium 100 pozycji.

Dofinansowania nie uzyskały, mimo uzasadnienia merytorycznego, precyzyjnego oszacowania kosztów i wykazania powiązania projektów z działaniami upowszechniającymi naukę, wnioski na utrzymanie i poszerzanie zasobów bibliotecznych. W załączniku nr 1 do rozporządzenia w części B pkt 2.2 zdefiniowano zadanie „prenumerata czasopism naukowych lub popularyzujących naukę”. Tymczasem po zebraniu informacji z różnych jednostek okazało się, że w większości przypadków wnioski na to

zadanie spotykały się z odmową. W uzasadnieniu można było przeczytać, że powodem odmowy jest lokalny zakres i zasięg upowszechniania nauki, ograniczony do użytkowników wnioskującej instytucji. Większość uczelnianych bibliotek medycznych pełni funkcję ogólnodostępnych bibliotek naukowych i ośrodków informacji naukowej, których zasoby służą szerokiemu gronu odbiorców, w naszym przypadku pracownikom służby zdrowia z Wrocławia i całego Dolnego Śląska. Ze względu na profil gromadzonych zbiorów są one unikatowe w skali regionu. Prenumerowane czasopisma są opracowywane w systemach bibliotecznych, a informacja o nich dostępna w Internecie za pośrednictwem katalogów bibliotecznych, środowiskowych i centralnych. Ponadto zasób ten stanowi podstawę realizacji zamówień międzybibliotecznych realizowanych dla instytucji z całego kraju. Trudno więc w tej sytuacji zgodzić się z opinią o lokalnym zakresie i zasięgu upowszechniania.

Skuteczne okazały się projekty z zakresu tworzenia, przetwarzania, udostępniania i upowszechniania informacji naukowych i naukowo-technicznych. Na sześć złożonych przez naszą Bibliotekę wniosków cztery zostały zweryfikowane pozytywnie i uzyskały fundusze na realizację projektów. Staraliśmy się na bieżąco informować o uzyskanych dotacjach na stronie WWW Biblioteki, w *Gazecie Uczelnianej*, w sprawozdaniach i przedstawianych przy różnych okazjach prezentacjach.

Uzyskane w ramach działalności upowszechniającej naukę środki umożliwiły realizację priorytetowych zadań z działalności podstawowej, ale również ciekawych dodatkowych projektów z zakresu historii medycyny, adresowanych do środowiska uczelnianego i regionalnego. Posiadane doświadczenie okazało się niewystarczające przy szacowaniu czasu potrzebnego do zdobycia materiałów do tworzonej bazy bibliograficznej, co przełożyło się na problemy z określeniem wydajności pracy i wynagrodzeniem. Potwierdziło to, jak ważne jest przed napisaniem wniosku sporządzenie dobrego planu organizacyjnego projektu – określenie terminów realizacji poszczególnych zadań, ilości zaangażowanych pracowników i wymagań czasowych w odniesieniu do poszczególnych prac. Zadaniowe podejście do realizacji projektów zwiększyło integrację zespołu, pozwoliło na zdobycie nowych doświadczeń, wpłynęło na satysfakcję z wykonywanej pracy i satysfakcję finansową.

Dr Jan Dąbrowski
Wrocław – UM

EKSLIBRISY BIBLIOTEK MEDYCZNYCH W ZBIORACH SPECJALNYCH BIBLIOTEKI UNIwersYTETU MEDYCZNEGO WE WROCLAWIU

Abstract

The article presents selected exlibris of medical libraries in Poland printed after 1945, which can be found in special collections of the Library of Wrocław Medical University, and which demonstrate the activity of the libraries. Exlibris make up a kind of art which helps us to know the history of our libraries and accompanying changes. The article also encourages to present, gather and create new exlibris.

Streszczenie

Artykuł ukazuje wybrane ekslibrisy bibliotek medycznych w Polsce po 1945 r. znajdujące się w zbiorach specjalnych Biblioteki Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu, które w różnej formie przedstawiają ich działalność. Ekslibrisy jako szczególna dziedzina sztuki pozwalają także poznawać historię naszych bibliotek, wraz z ich przemianami. Tekst jest równocześnie zachętą do prezentowania, gromadzenia i tworzenia nowych ekslibrisów.

Praca w Antykwariacie Polskim zaowocowała pogłębionymi zainteresowaniami nie tylko historią zbiorów polskich, ale również ekslibrisem – zarówno jego kolekcjonerstwem, dokumentacją, jak i licznymi opracowaniami poświęconymi zagadnieniom ekslibrisologii. Sam pisał po latach, że „zbieranie ekslibrisów polskich zaczęło u mnie coraz silniej przekształcać się w namiętność. Zamiłowanie do ekslibrisów powziąłem w Antykwariacie pod wpływem zachęty ze strony zapalonego ekslibrisisty i bibliofila, a później serdecznego przyjaciela prof. Zygmunta Wolskiego, który zwrócił moją uwagę na ekslibrisy jako cenny a mało dotychczas spożytkowany materiał pomocniczy zarówno do historii bibliotek naszych [...], jak i do historii grafiki polskiej”¹.

¹ Martyna Figiel, Hanna Łaskarzewska : Edward Chwalewik – człowiek książki, polityk i społecznik. W: Chwalewik Edward: Z moich wspomnień o zbieractwie / oprac. Hanna Łaskarzewska i Martyna

Napisany przeze mnie artykuł pt.: *Informator o bibliotekach medycznych* („Forum Bibliotek Medycznych”. 2008, R. 1, Nr 1, s. 15-51) oraz inne teksty o zbliżonej tematyce, które ukazały się w czasopiśmie „Forum Bibliotek Medycznych”, wywołały asumpt, aby przedstawić wybrane ekslibrisy bibliotek medycznych znajdujące się w zbiorach specjalnych Biblioteki Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu, wykonane w Polsce po 1945 r.

Nasza kolekcja ekslibrisów systematycznie wzrasta, co pozwala badać i porównywać bogactwo tej formy sztuki. Ukazuje ona szeroko rozumianą medycynę oraz inne dziedziny nauki, działalność człowieka, w tym historię bibliotek. Ekslibrisy są szczególną dziedziną sztuki, bo pozwalają odbiorcy zobaczyć w nich, dzięki charakterystycznym elementom, właściciela księgozbioru, wykonywaną pracę zawodową, jego zainteresowania, różnorodną działalność lub inne elementy związane właśnie z właścicielem tego księgoznaku, osoby lub instytucji. Większość zaprezentowanych ekslibrisów powstało już wiele lat temu. Nawiązują w różny, mniej lub bardziej czytelny, do swojej działalności bibliotecznej. Czasy się zmieniają, również nazwy bibliotek i dlatego mamy nadzieję, że ekslibrisy mające już „swoje” lata, a także z ostatniego okresu, będą inspiracją do stworzenia, zaprojektowania nowych. Pozwolą one przedstawić w interesującej formie graficznej działalność bibliotek: tradycyjną, jakże ważną oraz współczesną – np. nowe technologie czytelnicze, informacyjne, jak i samą instytucję, która zmienia się poprzez nowoczesną architekturę, znajdującą się w konkretnym mieście.

Nie zawsze można dotrzeć do wszystkich ekslibrisów bibliotek medycznych w Polsce (uczelni, instytutów, szpitali i in.), a warto umieścić na stronie internetowej wyjątkową i niepowtarzalną twórczość artystyczną, jaką jest ekslibris np. omawiając historię lub zbiory własnej biblioteki. Czy w ostatnich latach powstały, a może powstaną, nowe ekslibrisy uwzględniające elementy „stare i nowe”? Będziemy wdzięczni ze przesłanie ekslibrisów polskich bibliotek medycznych do zbiorów naszej Biblioteki, co w znaczący sposób uzupełni posiadaną już kolekcję i pozwoli w przyszłości zaprezentować inne, nowe ekslibrisy na łamach „Forum Bibliotek Medycznych”, wystawie.

1. Biblioteka Akademii Medycznej. Wrocław. Ex libris, projekt: Z. Strożecka-Tichy, techn.: P1-kol.-odm. brązowa, 1972, 38x78

2. Biblioteka Główna. Akademia Medyczna w Bydgoszczy, projekt: E. Janowicz, techn.: T, 1990, 95x66

3. Biblioteka Akademii Medycznej w Krakowie, projekt: B. Gawdzik-Brzozowska, techn.: P1, 1953, 52x39

4. x libris Biblioteki Medycznej Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, projekt: K. Kmieć, techn.: X3, 1998, 75x60

3. Ex-libris Biblioteki Akademii Medycznej w Lublinie, projekt: H. Zwolakiewicz, techn.: P1-kol.-odm. brązowa, 1967, 81x43

4. Ex libris. Bibliothecae Medicae Gedanensis, projekt: S. Rolicz, techn.: X2, 1957, 90x62

Biblioteka Główna Warszawskiej Akademii Medycznej. Ex libris, projekt: C. Borowczyk, techn.: X2-kol., 1975, 95x39

Ex libris. Główna Biblioteka Wojskowo-Lekarska – W[ojskowa] A[kademia] M[edyczna] – Łódź, techn.: P1, ok. 1960, 71x50

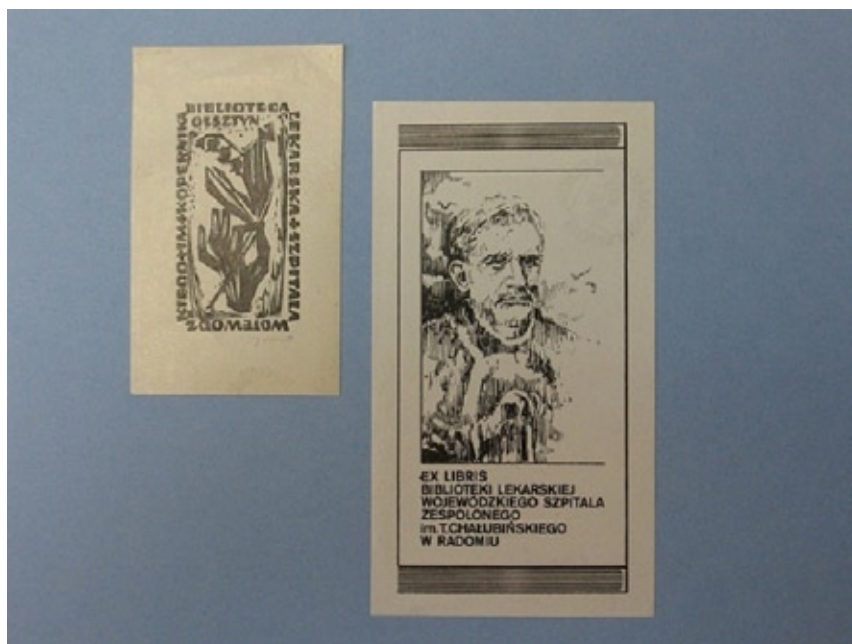
9. Biblioteka Akademii Medycznej w Poznaniu. Ex libris, projekt: S. Olejniczak, techn.: P1[X3?], 1974, 112x83

10. Ex libris Biblioteki Głównej Ś[askiej] Akademii Medycznej im. L[udwika] Waryńskiego – [Kato-wice], projekt: T. Ginko, techn.: P1-odm. inna, 1968, 175x135

11. Ex libris. Główna Biblioteka Lekarska im. Stanisława Konopki – [Warszawa], projekt: C. Borow-czyk, techn.: X2, 1989, 97x97

12. Ex libris Biblioteki Centrum Zdrowia Dziecka w Warszawie, projekt: Z. Kubeczka, techn.: X3, [1978?], 111x77

13. Biblioteka Lekarska Szpitala Wojewódzkiego im. [Mikołaja] Kopernika – Olsztyn, projekt: W. Jakubowski, techn.: X2, ok. 1970, 49x26

14. Ex libris Biblioteki Lekarskiej Wojewódzkiego Szpitala Zespołonego im. T[ytusa] Chałubińskiego w Radomiu, 100x49

Bibliografia

Chwalewik Edward: Z moich wspomnień o zbieractwie / oprac. Hanna Łaskarzewska i Martyna Figiel. Warszawa 2006

Dąbrowski Jan: Bibliografia polskiego ekslibrisu medycznego 1958-2008. W: Zbiory specjalne i regionalia w polskich bibliotekach naukowych i publicznych. Materiały z III Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej zorganizowanej przez Bibliotekę Główną Uniwersytetu Szczecińskiego 9-11 września 2009 / pod red. Radosława Gazińskiego. Szczecin 2010 s. 81-84. Seria „Bibliotekarza Zachodniopomorskiego” T. 7

Dąbrowski Jan: Ekslibrisy i inne cenne kolekcje w zbiorach specjalnych Biblioteki Akademii Medycznej we Wrocławiu. W: Zbiory specjalne i regionalia w polskich bibliotekach naukowych i publicznych. Materiały z III Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej zorganizowanej przez Bibliotekę Główną Uniwersytetu Szczecińskiego 9-11 września 2009 / pod red. Radosława Gazińskiego. Szczecin 2010 s. 74-80. Seria „Bibliotekarza Zachodniopomorskiego” T. 7

Dunin Janusz: Przemiany ekslibrisu i jego znaczenie dla bibliologii i bibliofilstwa. Ex Bibliotheca. Magazyn Grafików i Kolekcjonerów Ekslibrisów 2005 nr 2 s. 3-5

Figiel Martyna: Edward Chwalewik i jego wspomnienia o zbieractwie. Ex Bibliotheca. Magazyn Grafików i Kolekcjonerów Ekslibrisów 2007 nr 1 s. 13-17

Mgr Ewa Zygadło-Kozaczuk
Wrocław – UM

NOWE PROPOZYCJE KSZTAŁCENIA DOKTORANTÓW I STUDENTÓW MEDYCYNY W ZAKRESIE ŹRÓDEŁ INFORMACJI MEDYCZNEJ

Abstract

The article describes a new form of teaching medical students and students studying towards doctoral degree about sources of medical information and search strategies. The important aspect of this form of teaching is that during especially organized workshops, students can work on actual clinical cases and the whole process is reviewed. In order to organize such workshops, good knowledge is required in the field of information science and that of a healthcare specialist. In the Medical Library of Wrocław Medical University, an educational module was built focusing on sources of drug information and therapies and sources of information in pediatric pharmacotherapy. The objective of the workshops is to demonstrate students practical aspect of knowledge about sources of drug information and practical application of knowledge about clinical databases and pharmaceutical sources in everyday practice. Similar workshops have been organized in other countries for years. Interdisciplinary teams of healthcare professionals, clinicians and librarians work on a series of workshops during which students can work on current topics, learn on actual clinical cases. The goal is to link theory with practice and teach student how to apply their knowledge of medical sources in their clinical practice.

Streszczenie

Autorka artykułu koncentruje się na opisie nowych form kształcenia doktorantów i studentów medycyny. Proponuje rozwijanie zajęć z informacji medycznej na zasadzie warsztatów praktycznych skoncentrowanych na wybranych zagadnieniach klinicznych. W celu zbudowania takich warsztatów potrzebna jest z jednej strony wiedza i umiejętności bibliotekarza, a z drugiej, wiedza i umiejętności specjalisty w danej dziedzinie medycznej. W bibliotece UMW we Wrocławiu zbudowany został moduł szkoleniowy dotyczący źródeł informacji o lekach i terapiach oraz moduł dotyczący farmakoterapii pediatrycznej i źródeł informacji w tym obszarze. Głównym celem takich warsztatów jest pokazanie praktycznego zastosowania źródeł informacji medycznej w pracy lekarzy oraz zachęcenie uczestników szkoleń do korzystania z baz klinicznych oraz baz farmaceutycznych w codziennej praktyce. Podobne szkolenia są robione i rozwijane od wielu lat w innych krajach. Interdyscyplinarne zespoły opracowują programy warsztatów, w których

klinicyści oraz inni specjaliści opieki zdrowotnej wybierają aktualne problemy do rozwiązania, i wspólnie z bibliotekarzami, przygotowują moduły ukierunkowane na różne grupy studentów. Szkolenia te mają na celu łączenie teorii z praktyką i uczenie studentów posługiwania się dostępnymi źródłami w celu rozwiązywania konkretnych zagadnień pojawiających się w praktyce klinicznej.

Wstęp

W dobie wszechobecnego Internetu i „dr Google” nie tylko pacjenci korzystają z poszukiwania informacji zdrowotnej za pomocą popularnych wyszukiwarek, ale także studenci, lekarze, farmaceuci i inni specjaliści ochrony zdrowia. Dostępne zasoby w zakresie terapii i leków w Internecie są faktycznie imponujące, tyle tylko, że spośród mnogości źródeł trudno jest dotrzeć do tych naprawdę dobrych i wiarygodnych, spełniających odpowiednie kryteria jakości i udostępnianych za darmo. Inaczej jest w przypadku bibliotek medycznych i ich zasobów. Tu nie musimy się martwić o kwestię wiarygodności oferowanych źródeł, ale raczej o to, że nie mając odpowiednich umiejętności w przeszukiwaniu informacji i wiedzy o dostępnych bazach, będzie nam trudno odnaleźć właściwą informację. Czy możemy ten problem rozwiązać? W pewnym zakresie na pewno tak. Jednym ze sposobów na poznanie podstawowych źródeł informacyjno-bibliograficznych oraz umiejętności ich właściwego przeszukiwania mogą być odpowiednio przygotowane warsztaty. Warsztaty takie nie tylko przybliżą użytkownikowi różnorodne elektroniczne źródła informacji naukowej, ale także pokażą w jaki sposób korzystać z tych źródeł i jak docierać do informacji użytecznej i dającej odpowiedź na zadany problem czy to badawczy, czy to edukacyjny, czy też kliniczny. W celu zbudowania takich warsztatów potrzebna jest z jednej strony wiedza i umiejętności bibliotekarza, a z drugiej wiedza i umiejętności specjalisty w danej dziedzinie medycznej. Przykłady takich szkoleń i ich ocenę można znaleźć w literaturze naukowej poświęconej edukacji studentów uczelni medycznych w zakresie informacji naukowej. Okazuje się, że od kilku lat w różnych krajach, oprócz podstawowych zajęć z informacji naukowej, rozwijane są także szkolenia sprofilowane na określone specjalizacje medyczne, zagadnienia związane z lekami czy też w ukierunkowane na opiekę nad pacjentem. Czym różnią się one od tych klasycznych, oferowanych przez biblioteki medyczne w szkoleniu przed i podyplomowym oraz na studiach doktoranckich? Różnią się przede wszystkim tym, że zajęcia są przygotowywane przez interdyscyplinarne zespoły złożone z bibliotekarzy, klinicystów, pielęgniarki, farmaceutów itp. czyli także przez osoby wykonujące zawód medyczny i mające bieżący kontakt z praktyką zawodową oraz z edukacją studentów.

Nowe propozycje kształcenia dla doktorantów i studentów medycyny w zakresie informacji medycznej

W Bibliotece UMW we Wrocławiu w listopadzie ubiegłego roku, wykorzystując doświadczenie bibliotekarzy z działu informacji naukowej oraz farmaceuty – specjali-

sty ds. informacji o lekach, zbudowaliśmy dwa moduły szkoleniowe dotyczące źródeł informacji o lekach i terapiach. Pierwszy moduł trwający 1,5 h był przeznaczony dla doktorantów UMW, a drugi mający 10 h, dla studentów IV roku wydziału lekarskiego. Głównym celem jaki sobie postawiliśmy było pokazanie praktycznego zastosowania źródeł informacji medycznej w pracy lekarzy i studentów medycyny oraz zachęcenie uczestników szkoleń do korzystania z baz klinicznych oraz baz farmaceutycznych w codziennej praktyce.

Moduł dla doktorantów wpisany został do dydaktyki podyplomowej jako uzupełnienie już istniejącego szkolenia z naukowej informacji medycznej, natomiast program dla studentów medycyny miał zostać zrealizowany w ramach zajęć fakultatywnych.

Program dla doktorantów poruszał następujące zagadnienia:

1. Kryteria oceny źródeł informacji.
2. Przykłady źródeł informacji o lekach i terapiach – z czego warto korzystać?
3. Przykłady praktycznego zastosowania informacji pochodzących z omawianych źródeł na podstawie pytań od farmaceutów i lekarzy.

Dodatkowo na zajęciach z doktorantami badaliśmy także potrzeby w zakresie informacji o lekach, aby zobaczyć z jakich źródeł informacji korzystają doktoranci i jakie trudności napotykają. Wyniki przeprowadzonej ankiety wśród doktorantów-lekarzy i farmaceutów będą prezentowane w b.r. w maju na ogólnopolskiej konferencji medyczno-farmaceutycznej we Wrocławiu organizowanej przez Uniwersytet Medyczny, w której Biblioteka Główna aktywnie uczestniczy. Pomysł ankiety, o której mowa, zrodził się już wcześniej w Centrum Informacji o Leku we Wrocławiu oraz w Studium Szkolenia Podyplomowego Wydziału Farmaceutycznego UMW. W latach 2011-2013 badaniu potrzeb informacyjnych w zakresie leków zostali poddani farmaceuci odbywający szkolenie specjalizacyjne z farmacji aptecznej, klinicznej oraz szpitalnej. Na szkoleniu z doktorantami powtórzyliśmy takie samo badanie ankietowe, aby zobaczyć jak kształtują się te potrzeby wśród lekarzy – doktorantów UMW. W niniejszym artykule nie będziemy omawiać wyników tego badania, gdyż nie jest ono jeszcze zakończone, ale chcielibyśmy zwrócić uwagę na dwa zagadnienia poruszone w ankiecie i udzielone na nie odpowiedzi. Na pytanie jakich informacji lekarze szukają najczęściej padała często odpowiedź, że dawkowania leku, interakcji oraz działań niepożądanych. Natomiast przy pytaniu jakich informacji o lekach lekarze nie mogą znaleźć, pojawiała się również odpowiedź, że dawkowania, ale w grupach szczególnego ryzyka czyli dawkowania leków u niemowląt i małych dzieci, u kobiet w ciąży oraz u pacjentów z chorobami nerek i wątroby. Kolejnymi informacjami trudnymi do odnalezienia przez lekarzy były: wskazania do refundacji leku, odpłatność oraz interakcje lek-lek i lek-alkohol. Wspominam o tym badaniu dlatego, że było ono punktem wyjścia do stworzenia jeszcze jednej nowej propozycji szkoleniowej dla studentów IV roku medycyny, tym razem szkolenia współtworzonego z Katedrą i Zakładem Farmakologii Klinicznej UMW.

Wracając do modułu szkoleniowego „Źródła informacji o lekach i terapiach” dla studentów IV r. Wydziału Lekarskiego chciałabym dodać, że różni się ono od klasycznego szkolenia nt. informacji naukowej tym, że główny nacisk położony jest na zastosowanie informacji medycznej w praktyce lekarskiej czyli na takie wyszukiwanie informacji, które następnie pomaga w podejmowaniu decyzji klinicznych i rozwiązywaniu konkretnych problemów.

Program 10 h szkolenia przedstawia się następująco:

1. Podstawowe pojęcia z zakresu źródeł informacji o lekach i terapiach z położeniem nacisku na elektroniczne źródła informacyjno-bibliograficzne dostępne przez stronę internetową Biblioteki UMW.
2. Metodyka wyszukiwania informacji w bazach bibliograficzno-abstraktowych.
3. Narzędzia i strategie wyszukiwawcze.
4. Ocena wiarygodności źródeł.
5. Metodyka konstruowania odpowiedzi na pytania o leki i terapie zadawane przez specjalistów opieki zdrowotnej i pacjentów.

Natomiast cele kształcenia jakie sobie wyznaczaliśmy to:

- poznanie podstawowych źródeł informacyjno-bibliograficznych w naukach medycznych i farmaceutycznych, zwłaszcza tych dostępnych ze strony internetowej Biblioteki UMW,
- określenie roli i zadań bibliotek medycznych, ośrodków informacji o lekach, agencji rządowych, wydawnictw specjalistycznych i firm farmaceutycznych w dostarczaniu informacji o lekach i terapiach dla lekarzy i innych specjalistów opieki zdrowotnej,
- przygotowanie do korzystania z elektronicznego warsztatu informacyjnego,
- zapoznanie się z różnorodnymi interfejsami serwisów elektronicznych i strategiami wyszukiwawczymi,
- poznanie budowy i struktury źródeł informacji o lekach i terapiach,
- nabycie umiejętności w zakresie przeszukiwania źródeł informacji o lekach i terapiach,
- zapoznanie się z kryteriami oceny jakości i wiarygodności źródeł informacji o lekach i terapiach.

W ww. szkoleniu nacisk został położony na zdobycie nie tylko wiedzy w wymienionych powyżej obszarach informacji medycznej, ale przede wszystkim na umiejętności w zakresie korzystania z elektronicznego warsztatu informacyjnego. Chodzi przede wszystkim o to, aby po zakończeniu szkolenia student potrafił dobrać rodzaje źródeł informacji o lekach i terapiach stosownie do własnych potrzeb informacyjnych i wyszukać relewantne informacje stosując różnorodne strategie wyszukiwawcze. Chodzi także o to, aby nabył umiejętność krytycznej analizy i oceny źródeł informacji o lekach

i terapiach pod względem jakości i wiarygodności tych źródeł, a następnie potrafił zastosować nabyte umiejętności przy odpowiedzi na pytania od specjalistów opieki zdrowotnej i pacjentów.

Współpraca z wykładowcami akademickimi i klinicystami warunkiem rozwoju nowych modułów szkoleniowych.

Kolejną inicjatywą podjętą przez Bibliotekę Główną UMW było zaproponowanie współpracy Katedrze i Zakładowi Farmakologii Klinicznej UMW przy przygotowaniu modułu szkoleniowego w zakresie farmakoterapii pediatrycznej i źródeł informacji w tym obszarze. Dlaczego skupiliśmy się na module poruszającym stosowanie leków w populacji pediatrycznej? Dlatego, że jak już wcześniej wspomniałam, doktoranci w ankiecie potrzeb informacyjnych przytaczali populację pediatryczną jako jedną z tych, co do których mają problemy ze znalezieniem odpowiedniej i wiarygodnej informacji w zakresie stosowania leków i ich dawkowania. Stąd też zrodziła się idea zrobienia szkolenia poruszającego ww. zagadnienia. Tym razem jednak kierownictwo modułu przypadło Katedrze i Zakładowi Farmakologii Klinicznej kierowanemu przez prof. dr hab. Annę Wielę-Hojeńską, która z zaangażowaniem i entuzjazmem podjęła tę nową inicjatywę. Całość szkolenia została zaplanowana na 20 h w tym 7 h przeznaczonych na blok dotyczący źródeł informacji o lekach i suplementach diety oraz ich praktycznego wykorzystania w terapii populacji pediatrycznej. Poniżej przedstawiamy program szkolenia:

Temat: Farmakoterapia pediatryczna – wybrane problemy dotyczące badań klinicznych, dopuszczenia leków do obrotu, nadzorowania bezpieczeństwa ich stosowania oraz źródeł informacji o lekach i suplementach diety

Część I (4 h)

1. Zasady wprowadzania leków pediatrycznych do terapii – wykład
2. Pułapki terapii lekami generycznymi u dzieci – wykład
3. Bezpieczeństwo stosowania leków u dzieci – o czym należy pamiętać? – wykład

Część II (7 h)

1. Źródła informacji o lekach i suplementach diety mające zastosowanie w populacji pediatrycznej (bazy danych, czasopisma, książki, wytyczne terapeutyczne) – wykład
2. Jak skutecznie przeszukiwać źródła, jak dotrzeć do właściwej informacji i jak ją ocenić? - praca w grupach z bazami danych – ćwiczenia
3. Jak odpowiadać na pytania rodziców i opiekunów dzieci? – praca w grupach nad wybranymi pytaniami – ćwiczenia

Część III (6 h)

1. Analiza przypadków klinicznych dotyczących stosowania leków u dzieci – praca w grupach – ćwiczenia
 - antybiotykoterapia
 - chemioterapia przeciwnowotworowa
 - niepożądane działania leków, w tym niepożądane interakcje

Część IV (3 h)

1. Odpowiedzialność zawodowa lekarzy i farmaceutów w udzielaniu informacji o lekach na receptę, lekach OTC oraz suplementach diety – wykład

Celami jakie postawili przed sobą autorzy ww. modułu jest zdobycie przez studentów wiedzy i umiejętności w zakresie:

- charakteryzowania procesu rozwojowego leku pediatrycznego,
- objaśnienie korzyści i zagrożeń związanych ze stosowaniem leków odtworczych u dzieci,
- opisanie metody prowadzenia bezpiecznej terapii u dzieci,
- opisanie źródeł informacji o lekach i suplementach diety dotyczące dzieci,
- objaśnienie zasad odpowiedzialności zawodowej w udzielaniu informacji o lekach,
- stosowanie w praktyce racjonalnej, obiektywnej oceny źródeł informacji o lekach pediatrycznych,
- wykonanie analizy zagrożeń oraz działań prewencyjnych dotyczących stosowanej farmakoterapii u dzieci.

Podsumowanie

Powyższe propozycje nowych modułów szkoleniowych są próbą łączenia umiejętności wymaganych do efektywnego przeszukiwania i oceny źródeł informacji z przyszłą praktyką adeptów medycyny. Chodzi tu przede wszystkim o „zaszczepienie” zainteresowania źródłami naukowej informacji medycznej, nie tylko do celów pisania artykułów naukowych lub prowadzenia w przyszłości prac badawczych, ale także w celu uświadomienia studentom, że źródła te mogą być pomocne w rozwiązywaniu problemów napotykanym w praktyce klinicznej. Kluczowa pozostaje w tym wypadku oczywiście wiedza podstawowa w zakresie informacji medycznej i umiejętność wyszukiwania potrzebnej informacji, jednakże opisane powyżej propozycje mogą stanowić ciekawe i potrzebne uzupełnienie szkoleń podstawowych.

Szkolenia takie rozwijają się od wielu lat w różnych krajach. Interdyscyplinarne zespoły opracowują praktyczne warsztaty, w których klinicyści oraz inni specjaliści opieki zdrowotnej wybierają aktualne problemy do rozwiązania i wspólnie z bibliotekarzami przygotowują moduły ukierunkowane na różne grupy studentów. Szkolenia

te mają na celu łączenie teorii z praktyką i uczenie studentów posługiwania się dostępnymi źródłami w celu rozwiązywania konkretnych zagadnień pojawiających się w praktyce klinicznej. Coraz większy nacisk, szczególnie w Stanach Zjednoczonych, kładzie się także na kształcenie studentów w interdyscyplinarnych zespołach, tak aby po rozpoczęciu pracy zawodowej lepiej się wzajemnie rozumieli i lepiej współdziałali na rzecz zdrowia pacjentów.

Bibliografia

Gonnerman Kristyn: The health sciences library and professional librarians: Important resources for busy ED nurses and nurse managers, *Journal of Emergency Nursing* 2003 Vol. 29 s.183-186

Grygorowicz Anna, Kraszewska Elżbieta: Propozycje standardów w zakresie edukacji użytkowników polskich bibliotek medycznych, materiały z 25 Jubileuszowej Konferencji Problemowej Bibliotek Medycznych, Kształcenie użytkowników naukowej informacji medycznej – koncepcja i doświadczenia, Lublin-Kazimierz Dolny, 12-14 czerwca 2006. *Forum Bibl. Med.* 2009 R. 2 nr 1 s. 292-301

Janke Robert , Pesut Barbara , Erbacher Lynnelle: Promoting information literacy through collaborative service learning in an undergraduate research course, *Nurse Education Today* 2012 Vol. 32 s. 920-923

Kingsley KarlaV, Kingsley Karl: A case study for teaching information literacy skills. *BMC Medical Education* 2009 T. 29 nr 9 s. 7

Sławińska Renata: Wspólna platforma edukacyjna w zakresie dydaktyki podyplomowej – projekt bibliotek uczelni medycznych. *Forum Bibl. Med.* 2011 R. 4 nr 2 s. 330-433

Swanson Troy: Teaching students about information: Information literacy and cognitive authority. *Research Strategies* 2007 T. 20 s. 322-333

Zygadło-Kozaczuk Ewa: Ankieta badania potrzeb informacyjnych w zakresie leków wśród doktorantów UMW oraz farmaceutów specjalizujących się na kierunku farmacji aptecznej, szpitalnej i klinicznej, *listopad 2011 – kwiecień 2013*

Mgr Wojciech Dołkowski
Warszawa – MedTube

**ROSNĄCA ATRAKCYJNOŚĆ VIDEO
W EDUKACJI MEDYCZNEJ.
MEDTUBE – NAJWIĘKSZA BIBLIOTEKA FILMÓW
DLA PROFESJONALISTÓW NA WSZYSTKICH
POZIOMACH NAUCZANIA**

O MEDtube

MEDtube to międzynarodowa platforma video - edukacyjna dla profesjonalistów – lekarzy, paramedyków i studentów kierunków medycznych.

Największa biblioteka profesjonalnych filmów medycznych w Internecie.

Darmowy dostęp do ponad 11.000 filmów i animacji ze wszystkich specjalności lekarskich i stomatologicznych.

Ideą projektu jest **dzielenie się wiedzą**:
„sharing medical knowledge”.

Zasoby

Filmy z procedur medycznych

Biblioteka filmów liczy ponad 11.000 pozycji. Są wśród nich filmy chirurgiczne z komentarzem (operacje otwarte i techniki małoinwazyjne), zabiegi stomatologiczne, filmy z endoskopii, echokardiografii i patomorfologii, prezentacje problemów oraz przypadków medycznych, wywiady z autorytetami i wiele innych.

Zdjęcia i animacje

Zasoby MEDtube to kilka tysięcy opisanych zdjęć, na których lekarze prezentują przypadki z praktyki klinicznej, np. zmiany nowotworowe, obrazy RTG i CT, przypadki dermatologiczne. Dużym zainteresowaniem cieszy się biblioteka animacji prezentujących procedury medyczne, działanie leków czy funkcjonowanie narządów.

Zasoby

MEDtube Tribune

Własne wydawnictwo medyczne (numer ISBN) to systematyczna porcja wiedzy na temat **odkryć i innowacji w medycynie**, którego redakcja składa się z 25 lekarzy i studentów medycyny.

Wydarzenia

MEDtube prowadzi największy i najlepszy kalendarz lekarski w polskim Internecie – ponad 450 aktualnych **konferencji, szkoleń, kursów i warsztatów dla profesjonalistów**.

Patronat honorowy

Realizacja misji portalu MEDtube zyskała uznanie światowej elity środowiska medycznego. Patronami honorowymi portalu MEDtube są m.in.:

Society of
Laparoscopic
Surgeons

International
Association of
Surgeons,
Gastroenterologists
and Oncologists

Clinical Robotic
Surgery Association

Towarzystwo
Chirurgów
Polskich

Polskie
Towarzystwo
Ortopedyczne i
Traumatologiczne

Polskie
Towarzystwo
Urologiczne

Wspierają nas

Misja MEDtube jest podzielana przez najwybitniejszych przedstawicieli medycyny, m.in.:

Prof. Maria SIEMIONOW
Department Chirurgii
Plastycznej
Cleveland Clinic

Prof. Takuji GOTODA
Szpital Uniwersyteckiego
Medycznego w Tokyo

Prof. Milan PROFANT
International Federation of
Oto-Rhino-Laryngological
Societies

Prof. Adam DZIĘK
Prezesa Towarzystwa
Chirurgów Polskich

Prof. Wojciech NOSZCZYK
Z-ca Przewodniczącego
Centralnej Komisji do spraw
Stopni i Tytułu Naukowego

Prof. Marian ZEMBAŁA
Dyrektor ICCS w Zabrzu,
konsultant krajowy

Zespół

Portal każdego dnia tworzy grupa pasjonatów. Pracują z nami zarówno lekarze, specjaliści IT, jak i menedżerowie z doświadczeniem w innych dużych przedsiębiorstwach.

Dołącz do nas

Poszukujemy współpracowników do
współtworzenia projektu MEDtube:

- Osób, które zajmują się pisaniem profesjonalnych **artykułów medycznych** do współpracy z MEDtube Tribune.
- Osób do pomocy w **tworzeniu, rozbudowywaniu i tłumaczeniu treści**

Prześlij swoje zgłoszenie z CV na adres:

jobs@medtube.net

Korzystaj z MEDtube

Zarejestruj się i dołącz do
unikalnego projektu

www.medtube.pl

Mgr Jerzy Bednarski
Warszawa – MedTube

MEDTUBE – UNIKALNA PLATFORMA WYMIANY WIEDZY MEDYCZNEJ DOSTĘPNA BEZPŁATNIE

Abstract

Medical video portal MedTube contains more than 11,000 films and animations. It has its own publishing house. There are more than 34,000 users.

Streszczenie

Medyczny portal video MedTube udostępnia ponad 11 tysięcy filmów i animacji. Posiada własne wydawnictwo. Liczba użytkowników przekracza 34 tysiące.

Inicjatywy umożliwiające dzielenie się wiedzą medyczną są istotnym elementem lekarskiej praktyki. Dzięki pasji i zaangażowaniu grupy osób portal wymiany wiedzy MEDtube odnosi sukces w internecie. Zawarte na portalu informacje zdobywają popularność na arenie międzynarodowej, jak i na polskim gruncie.

Pomysłodawcami stworzenia portalu są dr Michał Wszola i Rafał Kieszek, którzy w 2009 roku umieścili w internecie pierwszą jego wersję. W ciągu kilku lat, dzięki współpracy ze specjalistami z branży IT i idei, którą jest darmowe dzielenie się wiedzą, portal zyskał olbrzymią popularność.

Obecnie liczba użytkowników wynosi 34 tys. i ciągle rośnie. Większość stanowią obcokrajowcy. Dzięki temu możliwa jest wymiana wiedzy na poziomie międzynarodowym. Najwięcej spośród zagranicznych materiałów, stanowiących aż 80% zasobów portalu, pochodzi z Francji, Włoch i USA. Jakkolwiek w celu ciągłego podnoszenia jakości publikowanych treści, są one sprawdzane przez zespół MEDtube. Dzięki ocenie specjalistów medycyny publikowane są jedynie wyselekcjonowane materiały, co jest wyjątkowe dla portali opartych na treściach pochodzących od użytkowników.

Obecnie na MEDtube dostępnych jest około 11 tysięcy filmów i animacji. Są wśród nich filmy chirurgiczne z komentarzem (operacje otwarte i techniki małoinwazyjne), zabiegi stomatologiczne, filmy z endoskopii, echokardiografii i patomorfologii, prezentacje problemów oraz przypadków medycznych. Dużym zainteresowaniem cieszy się

biblioteka animacji prezentujących procedury medyczne, działanie leków czy funkcjonowanie narządów. Z większości filmów można korzystać zarówno na angielskiej (www.medtube.net), jak i polskiej wersji platformy (www.medtube.pl). Wersja międzynarodowa jest jednak obfitsza w treści.

Od samego początku działania platformy możliwe jest publikowanie tekstów medycznych w wersji polsko- i angielskiej. Częścią MEDtube jest własne wydawnictwo posiadające numer ISSN. Redakcja składa się z 25 lekarzy i studentów, i jest otwarta na współpracę z nowymi osobami.

Nowością jest dział „Wydarzenia”. Liczba odwiedzin portalu przekłada się na ich ilość i popularność. Kalendarz jest na bieżąco uzupełniany, dzięki czemu obecnie ilość konferencji, kursów, szkoleń i warsztatów dla profesjonalistów wynosi ponad 450.

Wysoką jakość potwierdzają liczne osobistości świata medycznego. Wśród nich są m.in. uznani na całym świecie: prof. Maria SIEMIONOW (Departament Chirurgii Plastycznej Cleveland Clinic), prof. Takuji GOTODA (Szpital Uniwersytetu Medycznego w Tokyo) oraz prof. Milan PROFANT (International Federation of Oto-Rhino-Laryngological Societies).

Portal zyskał także przychylność towarzystw ze światowej elity środowiska medycznego. Patronami portalu są m.in.: Society of Laparoendoscopic Surgeons, International Association of Surgeons, Gastroenterologists and Oncologists, Clinical Robotic Surgery Association. Informacje o portalu znajdują się nawet na oficjalnym portalu promocyjnym Rzeczypospolitej Polskiej.

Pomimo że MEDtube stał się najbardziej popularnym portalem medycznym wideo na świecie, jego załoga nie ustaje w rozwoju. Wkrótce uruchomiony zostanie nowy layout MEDtube, który powinien ułatwić komunikację i zachęcić do dzielenia się wiedzą. Możliwe, że dzięki temu idea sharing medical knowledge zyska jeszcze większą popularność.

Mgr Przemysław Rudowski

Mgr Dorota Rożek

Warszawa – Wydaw. Lek. PZWL

LEARNING OBJECTS – KONCEPCJA MEDYCZNEJ PLATFORMY EDUKACYJNEJ ZORIENTOWANEJ NA UŻYTKOWNIKA

Plan prezentacji

- E-learning – kierunki rozwoju
- Learning Objects – definicja
- Charakterystyka learning objects
- Proces budowy kursu e-learningowego
- Elementy kursu wpływające na wartość kształcenia metodą e-learningu
- mediSTUDENT.pl – platforma edukacyjna Wydawnictwa Lekarskiego PZWL
- Wnioski

Cztery fazy rozwoju szkoleń

Faza I – przed rokiem 1983	Faza II – 1984 –1993	Faza III – 1994-1999	Faza IV- 2000-2005
Epoka szkoleń tradycyjnych, opartych na szkoleniach prowadzonych przez nauczycieli (ang. ILT)	Epoka rozwoju multimedialnych, wprowadzenie graficznych systemów operacyjnych Windows 3.1, Macintosh, CD-ROMów i programu do prezentacji PowerPoint Rok 1989 - przyszłość jest w multimedialnych	I fala e-learningu, dynamiczny rozwój Internetu – wykorzystanie nowych technologii w celu poprawy jakości szkoleń Rok 1999 – przyszłość jest w Internecie	II fala e-learningu JAVAAP, aplikacje sieciowe, dostęp szerokopasmowy, zewarowane projektowanie serwisów WWW

Źródło: <http://www.knowledgenet.com> w Informatyka Medyczna, Rudowski R., PWN, Warszawa 2003, str. 207.

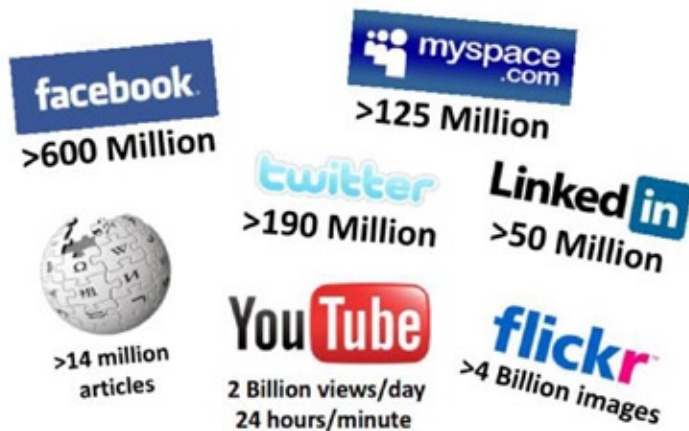
Rok 2009 przyszłość jest w urządzeniach mobilnych

Teraźniejszość = E-learning 3.0

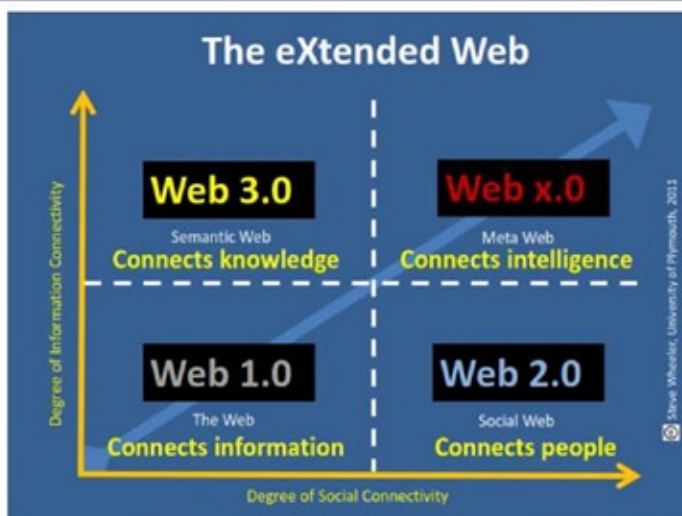
**Przyszłość
E-learningu**

Źródło:
http://www.classesandcareers.com/collegelife/online_education_facts/
Dane z 2010

Source: <http://econsultancy.com>

Źródło: http://ittrainingconference.files.wordpress.com/2011/04/ittc_stevewheeler_smartweb.pdf

Źródło: <http://www.learningtechnologies.co.uk/latest-news/e-learning-3.0-learning-with-the-extended-smart-web>

Drzewo e-learningu – przykłady form i narzędzi e-learning

Źródło: Enterprise Learning and Talent Management 2007, Trends, Areas of Focus and Predictions for 2007, Bersin&Associates, January 2007

E-learning 3.0

Czytaj, pisz, łącz się, współpracuj, z każdego miejsca o każdej porze i z kim chcesz

Zmiany zachodzące w świecie e-learningu są bardzo mocno skorelowane z trendami widocznymi w świecie Internetu

Źródło: <http://www.slideshare.net/amiddlet50/e-learning-30>

- Rozporozszony i otwarty dostęp do wiedzy
- Samodzielnie zorganizowany proces nauki (gdzie „samodzielność” oznacza jednostki lub społeczności)
- Nauczanie „w chmurze” – nauczanie połączone poprzez systemy i usługi wykraczające poza jedną organizację
- Personal Learning Environments (PLEs) – wirtualne środowiska pracy tworzone i modyfikowane przez jednostki w celu spełnienia własnych oczekiwań
- Wirtualne środowiska pracy – systemy LMS (platformy e-learningowe) tracą na znaczeniu
- Otwartość: społeczności on-line i dostęp do zasobów

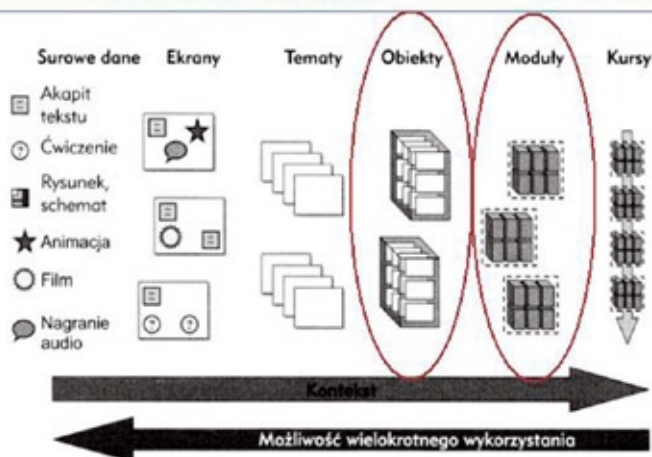
Learning Object (obiekt uczyć)- definicja

„*Learning object* to zasób, zazwyczaj cyfrowy i umieszczony w sieci, który można wielokrotnie wykorzystywać dla wspomagania procesu kształcenia.”

Źródło: <http://www.cel.agh.edu.pl/co-z-learningobjects/>

- **Obiekt uczyć stanowi najważniejszy element w strukturze kursu e-learningowego**
- Definiując pojęcie obiektu uczonego lub obiektu szkoleniowego (*ang. learning objects*) można przywołać analogię do klocków Lego
- Treść szkoleniową można również budować z „klocków”, tworząc z pojedynczych elementów takich jak:
 - akapit tekstu, rysunek czy też nagranie audio lub animacja, ekrany, z ekranów tematy, a z tematów moduły.
- Z modułów można następnie tworzyć kursy e-learningowe

Hierarchia elementów treści w strukturze kursu

Źródło: Hyla M., Przewodnik po e-learningu, Oficyna Ekonomiczna, Kraków 2006, str. 200.

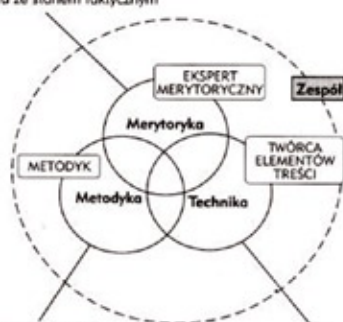
Learning objects – typowy obiekt

- **Elementy treści możemy podzielić na:**
 - **typowe** - charakteryzują się uniwersalnością
 - Obiekt uczący typowy określany jest jako **SCO** (*ang. Sharable Content Object*) lub **RLO** (*ang. Reusable Learning Object*).
Elementami charakterystycznymi obiektu SCO są:
 - brak powiązania z innymi modułami wiedzy,
 - problematyka, której dotyczy jest omówiona w sposób wyczerpujący na określonym poziomie ogólności, tak aby został osiągnięty cel szkoleniowy obiektu.

- **nietypowe** – cechuje je unikalność i kontekstowość.
 - Obiekt uczący nietypowy określany jest skrótem **CO (ang. Content Object) lub LO (Learning Object)**.
 - Obiekt nietypowy jest powiązany z innymi obiektami szkoleniowymi. Nie można go w łatwy sposób łączyć z innymi obiektami uczącymi.

- **Czynniki decydujące o ważności obiektu uczącego:**
 - **wielkość**, dzięki której można bardzo szybko opracować szeroki zakres materiału szkoleniowego (łącznie kilku lub kilkunastu obiektów w jedną całość).
 - **zdefiniowany cel szkoleniowy**, dzięki czemu może stanowić niezależną jednostkę wiedzy. Ułatwia to opracowywanie większych części materiałów o szerzej zdefiniowanych celach.
 - jest nadal niezbyt dużym fragmentem treści, który można łatwo wykorzystać w innych modułach szkoleniowych.

Eksperci merytoryczni, recenzenci i weryfikatorzy poprawności treści, osoba gwarantująca zgodność materiału ze stanem faktycznym

Metodyk; osoba specjalizująca się w sposobach przekładania treści merytorycznej na łatwo adaptowalną w modelu e-learningu treść szkoleniową; twórca scenariuszy kursów

Osoba potrafiąca zbudować poszczególne elementy kursu (fragmenty ekranu, fragmenty kodu HTML, ćwiczenia, animacje) na podstawie dostarczonej treści merytorycznej oraz scenariuszy; osoba, która łączy przygotowane wcześniej elementy w większe całości (tematy, lekcje, moduły)

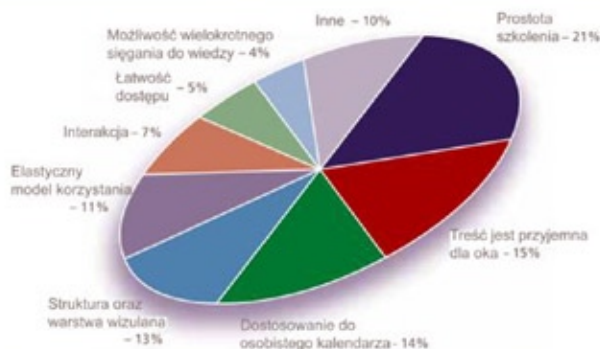
Źródło: Hyla M., Przewodnik po e-learningu, Oficyna Ekonomiczna, Kraków 2005, str. 162.

Learning Objects – struktura obiektów uczących

Przygotowywany materiał na potrzeby pojedynczego obiektu uczącego powinien składać się z:

- **Wstępu** – zawierającego opis celu dydaktycznego obiektu, słowa kluczowe do materiału szkoleniowego, zarys praktycznego wykorzystania omawianego tematu
- **Treści zasadniczej** – powinna składać się min. 15 – max 30 slajdów (ekranów). Treść dydaktyczna powinna być czytelnie skonstruowana, podzielona na nieduże jednostki wiedzy, które powinny być wzbogacone ilustracjami i przykładami
- **Podsumowania** – powinno ponownie przypominać cel dydaktyczny obiektu oraz zawierać przypomnienie kluczowych zagadnień omówionych podczas szkolenia, oraz informacje jak zostało ono zrealizowane (z ilu modułów się składa i jakie były ich tytuły).
- **Części kontrolnej** – będzie to test w formie elektronicznej: jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru. Celem jest samodzielna weryfikacja wiedzy przez użytkownika
- **Dodatkowych zasobów** – powinny zawierać bibliografię, dodatkową literaturę poszerzającą wiedzę nabytą podczas korzystania z zasobów oraz dodatkowe treści dydaktyczne np. artykuły w formacie pliku PDF czy pliki audio i video do pobrania przez kursanta, które mają na celu pomoc w przyswajaniu wiedzy.

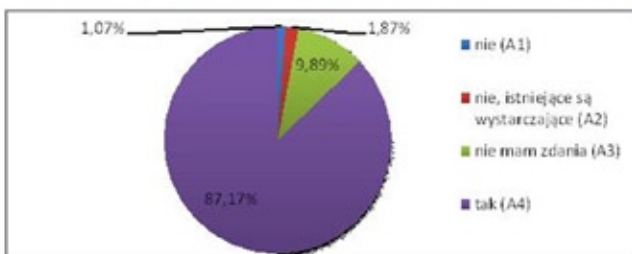
Elementy kursu wpływające na wartość kształcenia metodą e-learningu

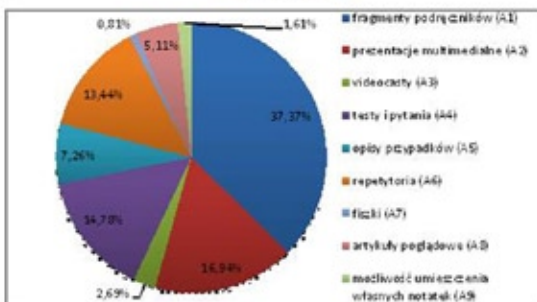
- Ponad połowa czynników mających wpływ na pozytywny odbiór kształcenia metodą e-learningu jest ściśle związana z jakością dostarczonej treści i materiałów szkoleniowych.
- staranne przygotowanie kursu z położeniem nacisku na prostotę, wysoką jakość wizualną, przejrzystą strukturę oraz interakcję jest jednym z kluczowych czynników gwarantujących sukces projektu.

Źródło: e-learning benchmark survey – the user's perspective, raport Firmy SkillSoft, 2004, w: Nijia M., Przewodnik po e-learningu, Oficyna ekonomiczna, Kraków 2005.

Zapotrzebowanie na medyczną platformę edukacyjną

Czy uważasz, że potrzebna jest internetowa platforma edukacyjna dla studentów kierunków medycznych?

Co powinno się znaleźć na internetowej platformie edukacyjnej dla studentów kierunków medycznych?

Źródło:
Badanie ankietowe studentów kierunków medycznych WUM
2012 – 372 respondentów

mediSTUDENT.pl – założenia projektu

© Wydawnictwo Lekarskie PZWL

O mediPORTALS.pl

- Jesteśmy Interaktywnym Działem Wydawnictwa Lekarskiego PZWL. Budujemy i wdrażamy strategię komunikacji on-line dla naszych Klientów z wykorzystaniem technologii internetowych, jak również tradycyjnych mediów.
- Celem projektu mediPORTALS.pl jest stworzenie interaktywnej platformy edukacyjnej rozpoznawalnej przez środowisko medyczne, a także wypracowanie pozycji lidera rynku w zakresie dostarczania przez Internet opiniotwórczej i wiarygodnej informacji medycznej, projektów edukacyjnych i innych e-usług dla lekarzy, studentów medycyny i pozostałych zawodów medycznych.

Co nas wyróżnia?

- **Wysoki poziom prezentowanych treści**

Z redakcją **mediPORTALS.pl** współpracują najwybitniejsi lekarze, psycholodzy i dietetycy oraz liderzy opinii, a zaplecze merytoryczne stanowią fachowe publikacje **Wydawnictwa Lekarskiego PZWL**.

- **Kompetencje**

Połączenie unikalnych kompetencji **agencji interaktywnej specjalizującej się w internetowych projektach medycznych z kompetencjami wydawnictwa**. Zespół osób posiadających wieloletnie doświadczenie w budowaniu i zarządzaniu internetowymi projektami medycznymi o różnej specyfice.

- **Technologia**

Naszym Partnerem Strategicznym w zakresie technologii jest firma UV Design z Bydgoszczy – firma będąca autorem systemu **Actualizer CMS do zarządzania treścią serwisów www**.

Założenia projektu mediSTUDENT.pl

- Wdrożenie I etapu projektu mediSTUDENT.pl zakończy się w pierwszej połowie października 2012.
- Pilot będzie dedykowany dla **Studentów Wydziałów Lekarskich**.
- Platforma będzie stanowić integralną część sieci portali medycznych mediPORTALS.pl w myśl koncepcji 1 login 1 hasło, umożliwiające dostęp do wszystkich portali specjalistycznych i księgarni www.pzwl.pl
- Kolejny etap projektu zakłada opracowanie contentu na urządzenia mobilne – w tym Smart phone'y

- Budowa „pigulek wiedzy” zostanie podzielona na etapy.
- W pierwszym etapie projektu zakłada się uruchomienie sprzedaży contentu z następujących dziedzin:

- Anatomia
- Farmakologia
- Interna
- Chirurgia
- Pediatria
- Medycyna Rodzinna

Etap 1 - Zakres merytoryczny projektu

Funkcjonalność mediSTUDENT.pl

- Funkcjonalności uzupełniające poza contentem mają stanowić wartość dodaną dla zarejestrowanych użytkowników mediSTUDENT.pl
- Funkcjonalność będzie stanowiła rozbudowaną wersję działającego już panelu mediNARZĘDZIA w ramach mediPORTALS.pl

MOJE KONTO

Edycja danych Zmień hasło Moje aktywne zakazy Historia zakupów Dofinansuj konto Ulubione Medi-nadzorca

USER NAME

Posiadasz: 10 mediPUNKTÓW

[Dofinansuj konto](#)

- Moje zakazy
- Historia zakupów
- Ulubione

POLECANE ZASOBY

VIDEO:
Zakazy i Zatory
Prof. Jerzy Winięga

PIGUŁKA:
Chirurgia Popertytorium
Prof. Wojciech Naczyński

TEST:
Przygotuj się do egzaminu z Interny
Test opracowany na podstawie egzaminów z lat ubiegłych

Ilość punktów	Cena Pay U	Cena SMS
10 mediPUNKTÓW	[cena] zapłać >	[cena] zapłać >
20 mediPUNKTÓW	[cena] zapłać >	[cena] zapłać >
50 mediPUNKTÓW	[cena] zapłać >	[cena] zapłać >
100 mediPUNKTÓW	[cena] zapłać >	[cena] zapłać >

Masz problem z podjęciem decyzji? Przed zakupem przeczytaj:

Jak działa mediPORTALS.pl >>

Jak działa mediPUNKTY >>

Podsumowanie

- I etap wdrożenia projektu mediSTUDENT.pl – obejmuje opracowanie „pigulek wiedzy” dla 6 przedmiotów wydziałów lekarskich
- II etap projektu – I kwartał 2013 zakłada się rozpoczęcie opracowania pigulek wiedzy dla kierunków Wydziału Nauki o Zdrowiu
- W I etapie projekt będzie dostępny w modelu B2C dla klienta indywidualnego
- Istnieje również możliwość uruchomienia spersonalizowanego serwisu mediSTUDENT.pl dla uczelni medycznych w Polsce

- Zauważalny jest trend odejścia wydawców od tradycyjnego procesu wydawania książek w kierunku dostawcy usług, w tym dystrybucji treści z wykorzystaniem technologii internetowych i mobilnych
- Studenci oczekują alternatywnych form nauki i prezentacji treści zgodnie z zasadą „*any time, any place*”
- Kierunki rozwoju e-learningu są bardzo mocno skorelowane z rozwojem Internetu i technologii mobilnych

Mgr Agnieszka Kupis
Łódź - UM

WYDAWNICTWA INFORMACYJNE Z ZAKRESU MEDYCZYNY I NAUK POKREWNYCH

Abstract

The paper presents the latest publications on information related to the medicine and biomedical sciences in medical libraries in Poland. Special attention is dedicated to encyclopedias, dictionaries, drug registers, directories, bibliographies and catalogues. The paper shows the print and electronic resources.

Streszczenie

Artykuł prezentuje najnowsze wydawnictwa informacyjne z zakresu medycyny i nauk pokrewnych w bibliotekach medycznych w Polsce. Zwrócono szczególną uwagę na encyklopedie, słowniki, spisy leków, informatory, bibliografie i katalogi. Artykuł omawia zasoby dostępne w wersjach drukowanych oraz elektronicznych.

Zintegrowany system usług bibliotecznych, obejmuje gromadzenie, opracowywanie i udostępnianie księgozbioru oraz działalność informacyjną, której podstawę stanowią, między innymi, takie pozycje jak: encyklopedie i słowniki, informatory, bibliografie i katalogi. Podlegały one oczywiście ewolucji wraz z rozwojem technologii informatycznych.

Tradycyjne, drukowane wydawnictwa tego typu uwidocznione są w katalogach, dostępnych na stronach internetowych bibliotek:

I. Encyklopedie

1. Encyklopedie medyczne – wydania polskie

a) encyklopedie ogólne

- Encyklopedia objawów chorobowych / John Apple, Jason Payne-James; red. Robin Fox [i in.]. Łódź 2010
- Encyklopedia zdrowia kobiety / Peter Abrahams. Warszawa 2010
- Wielka encyklopedia zdrowia rodziny/ [oprac. Beata Hanuszczak i in.]. Toruń 2010
- Ciało człowieka: encyklopedia / Linda Calabresi. Warszawa, cop. 2007
- Dojrzałość: encyklopedia zdrowia / przekł. Paulina Głuchowska. Warszawa, cop. 2007
- Dziecko: encyklopedia zdrowia / przekł. Sławomir Janeczek. Warszawa, cop. 2007
- Kobieta: encyklopedia zdrowia / przekł. Sławomir Janeczek. Warszawa, cop. 2007
- Mężczyzna: encyklopedia zdrowia / przekł. Sławomir Janeczek. Warszawa, cop. 2007

b) encyklopedie specjalistyczne z:

- alergologii – Leksykon alergicznych chorób skóry i reakcji polekowych / Wojciech Silny [i in.]. Poznań 2009
- bromatologii – Leksykon nauki o żywności i żywieniu człowieka oraz polsko-angielski słownik terminów / pod red. Piotra P. Lewickiego; [aut. Haseł Anna Brzozowska i in.]. Warszawa 2008
- dermatologii – Leksykon dermatologiczny. T. 1-2 / red. nauk. Andrzej Kaszuba, Zygmunt Adamski. Lublin 2011
- diabetologii – Podręczny leksykon diabetologiczny / Józef Drzewoski, Poznań 2010
- gerontologii – Leksykon gerontologii / Adam. A. Zych. Kraków 2010
- kosmetologii – Leksykon surowców kosmetycznych / Jacek Arct [i in.]. Warszawa 2011, Aromaterapia: leksykon roślin leczniczych / Marion Romer; [tł. Katarzyna Hanusz. – Wyd. 1 pol. / red. Władysław S. Brud, Wrocław, cop. 2009
- nefrologii – Leksykon chorób nerek i terapii nerkozastępczej / Bolesław Rutkowski. Poznań 2010

- pediatrii - Encyklopedia zdrowia dziecka / Herbert Renz-Polster, Nicole Menche, Arne Schäffler. Poznań 2008
- pielęgniarstwa - Encyklopedia dla pielęgniarek i położnych. T. 1-3 / red. nauk. Teresa Widomska-Czekajska, Jolanta Górajek-Jóźwik; [aut. Krystyna Bernat i in.], Warszawa 2010
- psychiatrii – Leksykon manii i depresji / Janusz Rybakowski i Jan Jaracz, Poznań 2010; Leksykon schizofrenii / Marek Jarema, Poznań, 2010; Lexicon of psychiatry & related disciplines = Leksykon psychiatrii i nauk pokrewnych / Janusz Krzyżowski, Warszawa 2010
- ratownictwa – Encyklopedia pierwszej pomocy / przekł. Sławomir Janeczek, Warszawa, cop. 2010

2. Encyklopedie medyczne – wydania obcojęzyczne

a) encyklopedie ogólne

- Lippincott's visual encyclopedia of clinical skills / William Thomas Lippincott, [contribs.and consultants Deborah H. Allen et al.], Philadelphia [etc.], cop. 2009
- Encyclopedia of global health. Vol. 1-4 / general ed. Yawei Zhang, Los Angeles [etc.], cop. 2008

b) encyklopedie specjalistyczne wielotomowe z:

- bromatologii – The Gale encyclopedia of diets. Vol. 1-2 / ed. Jacqueline L. Longe, Detroit [etc.], cop. 2008
- genetyki – Encyclopedia of genetics, genomics, proteomics, and informatics, Vol. 1-2 / George P. Rédei, [Berlin], cop. 2008
- gerontologii – Encyclopedia of gerontology. Vol. 1-2 / ed. by James E. Birren, Oxford, cop. 2007
- historii medycyny – Enzyklopädie Medizingeschichte. Bd. 1-3 / hrsg. Von Werner E. Gerabek [et al.], Berlin; New York, cop. 2007
- medycyny sądowej - Wiley encyclopedia of forensic science. Vol. 1-5 / editors in chief: Allan Jamieson, Andre Moenssens, Chichester, cop. 2009
- mikrobiologii – Encyclopedia of microbiology. Vol. 1-6 / editor-in-chief Moselio Schaechter, Amsterdam [etc.], cop. 2009
- neurologii - Encyclopedia of pain. Vol. 1-3 / [ed. Robert F. Schmidt, William D. Willis],Berlin [etc.], cop. 2007
- parazytologii – Encyclopedia of parasitology. Vol. 1-2 / ed. Heinz Mehlhorn; with contributions by H. Aspöck [et al.], Berlin 2008

- psychiatrii i psychologii - Encyclopedia of stress. Vol. 1-4 / ed.-in chief George Fink, Amsterdam [etc.], cop. 2007
- c) encyklopedie specjalistyczne jednotomowe z:
- anesteziologii – Anaesthesia and intensive care A-Z / Steven M. Yentis, Nicolas P. Hirsch, Gary B. Smith, Edinburgh [etc.] 2009
 - mikrobiologii – Desk encyclopedia of microbiology / editor-in-chief Moselio Schaechter, Amsterdam [etc.], cop. 2009; Desk encyclopedia of human and medical virology / eds Brian W. J. Mahy, Marc H. V. van Regenmortel, Amsterdam, 2010; Encyklopedia of infectious diseases / ed. by Michael Tibayrenc, Hoboken 2007
 - onkologii – Brain tumors: an encyclopedic approach / ed. by Andrew H. Kaye, Edward R. Laws(jr.), Edinburgh, cop. 2012
 - reumatologii – Arthritis encyclopedia / Luzano Pancho Canlas; medical ed. Emmanuel E. Jacob, Delhi 2008
 - stomatologii – Concise encyclopedia of periodontology / David C. Vandersall, Ames, cop. 2007
- d) wydawnictwa z zakresu farmacji i farmakologii - Encyclopedia of pharmaceutical technology. Vol. 1-6 / ed. By James Swarbrick; [ed. advisory board Jean-Marc Aiache et al.], New York; London, cop. 2007
- e) wydawnictw z zakresu nauk pokrewnych np. zdrowie i zarządzanie - Encyclopedia of medical organizations and agencies / ed. Donna Batten, Detroit, cop. 2010; biologia molekularna – Encyclopedia of molecular mechanisms of disease. Vol. 1-3 / ed. Florian Lang, Berlin; Heidelberg, cop. 2009; inżynieria biomedyczna – Encyclopedia of biomaterials and biomedical engineering. Vol. 1-4 / ed. by Gary E. Wnek, Gary L. Bowlin, New York 2008

II. Słowniki

1. Słowniki medyczne ogólne:

- Dorland's illustrated medical dictionary / Willam Alexander Newman Dorland, Philadelphia, 2012
- Stedman's medical dictionary for the health professions and nursing: illustrated / Thomas Lathrop Stedman, Philadelphia, 2012
- Black's medical dictionary / ed. by Harvey Marcovitch, London, cop. 2010
- Stedman's pocket medical dictionary / Thomas Lathrop Stedman, Philadelphia, cop. 2010

- Dorland's pocket medical dictionary / Willam Alexander Newman Dorland, Philadelphia, cop. 2009
 - Medical eponyms: leksykon / Linda Perlińska, Janusz Krzyżowski, Warszawa 2009
 - Pomyłki w medycynie: błędne sądy, niepotwierdzone teorie, mylne przekonania: leksykon / Werner Barents; z niem. przeł. Maria Kaczorowska, Warszawa 2008
 - Concise colour medical dictionary / Oxford 2007
 - Dictionary for clinical trials / Simon Day, Chichester, cop. 2007
2. Słowniki medyczne specjalistyczne – polskie i obcojęzyczne z:
- alergologii – Leksykon alergologiczny / Barbara Rogala, Anna Bręborowicz, JerzyKruszewski; współaut. Joanna Glück, Barbara Rymarczyk, Paulina Sobkowiak, Kraków, 2012
 - bromatologii – Żywnienie człowieka: słownik terminologiczny / Henryk Gertig, Jan Gawęcki, Warszawa 2007
 - cytologii – Słownik biologii komórki / [red. Zofia Bielańska-Osuchowska i in.; aut. Grzegorz Bartosz i in.]; Polska Akademia Umiejętności, Kraków 2008
 - epidemiologii – A dictionary of epidemiology / ed. Miquel Porta; assoc. ed. Sander Greenland, John M. Last, Oxford, 2008; Leksykon epidemiologiczny / red. Jerzy Bzdęga [et al.]; aut. Jerzy Bzdęga [et al.], Bielsko-Biała, cop. 2008
 - fizjoterapii – Mały słownik fizjoterapeuty / Helena Bartyzel-Lechforowicz, Joanna Chrystyna, Patrycja Bąk, Zamość 2009; Leksykon masażu i terminów komplementarnych / Leszek Magiera, Kraków 2008
 - flebologii – Patologia układu żylnego: słownik terminów flebologicznych / François Becker. Wyd. 2 rozszerz. / red. meryt. Tomasz Zubilewicz; red. Wyd. Agnieszka Frankiewicz; tł. Monika Klimkowska, Gdańsk 2008
 - genetyki – Dictionary of DNA and genome technology / Paul Singleton, Chichester, cop. 2010
 - historii medycyny – Słownik biograficzny lekarzy i farmaceutów - ofiar drugiej wojny światowej. T. 1-4 / Jan Bogdan Gliński; Naczelna Izba Lekarska, Warszawa 1997-2011; Słownik biograficzny otolaryngologów polskich 1860-1960 / Stanisław Zabłocki, Gdańsk 2010
 - kardiologii – Springer pocket dictionary: cardiology / Peter Reuter, Houten 2009

- kosmetologii – Słownik kosmetyczny / pomysł Horst Fey; oprac. Xenia Petsitis; [tł. Katarzyna Sosnowska, Monika Gawlik-Jędrzyak, Dominika Nawrocka-Musiał]. Wyd. 1 pol. / red. Agata Jabłońska-Trypuć, Wrocław, cop. 2011
- mikrobiologii – Słownik bakterii / Witold Mizerski, Beata Bednarczuk, Magdalena Kawalec, Warszawa, cop. 2008
- pediatrii – ABC chorób wieku dziecięcego / red. nauk. Roma Rokicka-Milewska; aut. Ewa Bernatowska [i in.], Warszawa 2012
- prawa i medycyny – Leksykon prawa medycznego: 100 podstawowych pojęć / pod. red. Adama Górskiego, Warszawa, 2012
- psychiatrii i psychologii – Amerykański słownik psychiatryczny / [red.] Nariman C. Shahrokh, Robert E. Hales; [aut. Carl C. Bell et al.; tł. z jęz. ang. Magdalena Grzesiak et al.]. – Wyd. 1 pol. / red. Bartosz Łoza, Andrzej Czernikiewicz, Wrocław, cop. 2009; Leksykon genetyki w psychiatrii / Joanna Hauser i Monika Dmitrzak-Węglarz, Poznań, 2010; Leksykon psychologii rozwoju człowieka. T. 1-2 / Lucyna Bakiera, Żaneta Stelter, Warszawa, 2011; Słownik psychologii / Andrew M. Colman; [tł. Anna Cichowica et al.], Warszawa, 2009; Klucz do psychologii: najważniejsze teorie, pojęcia, postaci / Julie Winstanley; [tł. Aleksandra Wilkin-Day], Warszawa 2008

3. Słowniki językowe medyczne ogólne:

- Słownik medyczny hiszpańsko-polski / Mieszko A. Kardyni, Paweł Rogoziński, Kraków, 2013
- Medyczny słownik angielsko-polski, polsko-angielski / [aut. William Alexander Newman Dorland; tł. z jęz. ang. Marcin Czarnecki et al.], Wrocław, cop. 2012
- Wielki słownik medyczny: angielsko-polski. [T. 1-4] – / Thomas Lathrop Stedman; red. naczelna słowników Joanna Śmigiełska; tł. Agnieszka Andrzejczak-Sobocińska [et al.]; konsultanci nauk. Zygmunt Adamski [et al.], Warszawa 2012
- Medyczny słownik kolokacji: polsko-angielski, angielsko-polski / Arkadiusz Badziński, Warszawa 2011
- Słownik medyczny hiszpańsko-polski = Diccionario médico español-polaco / Bronisław Jakubowski, Warszawa 2010
- Polsko-angielski słownik medyczny / [oprac. i zred. Redakcja Encyklopedii, Słowników i Leksykonów WNT], Warszawa, cop. 2009
- Praktyczny słownik medyczny angielsko-polski i polsko-angielski / [red. nac. Jarosław Józwiak], Warszawa 2009

- Angielsko-polski słownik medyczny / [oprac. i zred. Redakcja Encyklopedii, Słowników i Leksykonów WNT], Warszawa 2007
 - Medical slang & acronyms; słownik angielsko-polski / Linda Perlińska, Janusz Krzyżowski, Warszawa 2007
 - Słownik medyczny angielsko-polski polsko-angielski / Jacek Gordon, Warszawa 2007
4. Słowniki językowe medyczne specjalistyczne z:
- biostatystyki – Angielsko-polski słownik terminów biostatystyki klinicznej / [aut. Tomasz Burzykowski i in.], Warszawa, cop. 2009
 - kardiologii – Słownik kardiologiczny polsko-niemiecko-angielski=Wörterbuch der Kardiologie Deutsch-English-Polish=Dictionary of cardiology English-German-Polish / Iwona Wnętrzak; red. nauk. Tomasz Rywik, Warszawa, 2011; Angielsko-polski i polsko-angielski słownik wybranych terminów medycznych: (na podstawie podręcznika Europejskiego Towarzystwa Kardiologicznego „Choroby serca i naczyń”) / Sebastian Szmit, Poznań, cop. 2010
 - neurologii - Słownik neurologiczny polsko-niemiecko-angielski=Wörterbuch der Neurologie Deutsch-English-Polish=Dictionary of neurology English-German-Polish / Iwona Wnętrzak; red. nauk. Sławomir Barszcz, Warszawa 2011
 - okulistyki - Słownik okulistyczny polsko-angielsko-hiszański / Mieszko A. Kardyni, Paweł Rogoziński, Kraków, 2012; Słownik okulistyczny: angielsko-polski i polsko-angielski / Ewa Morris, Irina Gout, Timothy Ffytche, Wrocław 2007
 - onkologii – Słownik onkologiczny: angielsko-polski, polsko-angielski / Zenon Grabarczyk; Uniwersytet Mikołaja kopernika w Toruniu. Collegium Medicum im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy, Bydgoszcz 2007
 - ortopedii - Słownik ortopedyczny: traumatologia, reumatologia, rehabilitacja: polsko-niemiecko-angielski=Orthopädisches Wörterbuch: Unfallheilkunde, Rheumatologie, Rehabilitation: Deutsch-English-Polish=Orthopaedic dictionary: traumatology, rheumatology, rehabilitation: English-German-Polish / Iwona Wnętrzak; red. nauk. W. Pawłowski, Warszawa, cop. 2010
 - pielęgniarstwa – Słownik dla pielęgniarek i personelu medycznego: polsko-angielski, angielsko-polski / oprac. Jacek Gordon, [Czernica], [2010]
 - radiologii – Angielski dla radiologów / Ramón Ribes, Pablo R. Ros; przekł. Magdalena Grzybek, Warszawa 2011

- urologii - Słownik urologiczny polsko-niemiecko-angielski=Urologisches Wörterbuch Deutsch-English-Polnish=Urological dictionary English-German-Polish / Iwona Wnętrzak; red. nauk. A. Sieczych, Warszawa [2008]

5. Słowniki stomatologiczne

- Jaypee's dental dictionary / Priya Verma Gupta, L. C. Gupta, Sujata Sarabahi, New Delhi, cop. 2011; A dictionary of dentistry / Robert Ireland, Oxford [etc.], 2010; Słownik stomatologiczny polsko-niemiecko-angielski=Zahnärztliches Wörterbuch Deutsch-English-Polnish=Stomatological dictionary English-German-Polish / Iwona Wnętrzak; red. nauk. Anna Kucharska, Warszawa [2010]; Mosby's dental dictionary / [ed.consultants Charles A. Babbush et al.], St. Louis, 2008; Glossary of oral and maxillofacial implants / ed.-in-chief W. R. Laney; sect. ed. N. Broggini [et al.]; co-ed. J. A. Cirelli [et al.], Berlin [etc.], cop. 2007; Harty's dental dictionary / ed. by Peter Heasman, Giles McCracken, Edinburgh [etc.], 2007; Stedman's medical dictionary for the dental professions: illustrated / Thomas Lathrop Stedman, Philadelphia, cop. 2007

6. Słowniki farmaceutyczne

- Leksykon roślin leczniczych: przewodnik naukowy / Dietrich Frohne przy współpr. Brigit Classen; [tł. Wiktoria Palczewska, Iwona Zawada]. Wyd. 1 pol. / red. Alicja Nocolak-Palczewska, Wrocław, cop. 2010; Leung's encyclopedia of common natural ingredients used in food, drugs, and cosmetics / [Albert Y. Leung], Ikhlas A. Khan, Ehab A. Abourashed, Hoboken, NJ, cop. 2010; Praktyczny słownik farmaceutyczny angielsko-polski i polsko-angielski / [red. nac. Jarosław Józwiak], Warszawa 2007

7. Słowniki chemiczne i biochemiczne

- Słownik biochemiczny: angielsko-polski i polsko-angielski / Edward Bańkowski, Wrocław, cop. 2011; Leksykon terminów: bezpieczeństwo chemiczne, bezpieczeństwo żywności / red. Jan K. Ludwicki; aut. Katarzyna Góralczyk [et al.], Warszawa 2008

W katalogach bibliotek osobną kategorię stanowią:

8. Spisy leków

a) ogólne

- Index Nominum: International Drug Directory=Internationales Arzneistoff- und Arzneimittelverzeichnis=Répertoire international des substances médicamenteuses et spécialités pharmaceutiques. Vol. 1-2/ ed. by pharmaSuisse, Swiss Pharmaceutical Society, Stuttgart, cop. 2011

- Martindale: the complete drug reference. Vol. A-B / ed. Sean C. Sweetman, London 2011
- Leki współczesnej terapii. T. 1-2 / Jan K. Podlewski, Alicja Chwalibogowska-Podlowska; red. nauk. Andrzej Członkowski, Warszawa 2010
- Vademecum aptekarza czyli co farmaceuta powinien wiedzieć o lekach OTC (over the counter) / Elwira Tolejko, Katarzyna Winnicka, Warszawa 2010
- Kieszonkowy indeks leków: podręczny przewodnik / Andreas Russ. Wyd. 1 pol. / red. merytoryczna Karolina Dorniak, Wojciech Zachalski; tł. Paulina Czajka-Francuz [et al.], Gdańsk 2008
- PDR guide to drug interactions, side effects, and indications, Montvale 2007

oraz

- urzędowe wykazy produktów leczniczych dopuszczonych do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w poszczególnych latach
- wydawnictwa z serii „Pharmindex”
- wydawnictwa „Medycyny Praktycznej”
- „Farmakopea polska” – wydania z kolejnych lat
- „Drug facts and comparisons” - wydania z kolejnych lat
- „AHFS [American Hospital Formulary Service] Drug Information” - wydania z kolejnych lat
- „BNF [British National Formulary]” - wydania z kolejnych lat

b) dotyczące poszczególnych grup leków

- Leki przeciwalergiczne: wademecum dla lekarzy i farmaceutów / Helwig/Otto; [red. nauk. Weronika Jamiołkowska; tł. Aleksandra Kułak, Alemannia], Wrocław 2012
- Leki przeciwzylakowe: wademecum dla lekarzy i farmaceutów / Helwig/Otto; [red. nauk. Weronika Jamiołkowska; tł. Aleksandra Kułak, Alemannia], Wrocław 2012
- Leki w praktyce dermatologicznej / [oprac. red. Teresa Demitrescu; red. merytoryczny Eugeniusz Baran], Kraków 2011
- Leki w praktyce pediatrycznej / Teresa Demitrescu, Kraków 2011
- Przewodnik terapii przeciwdrobnoustrojowej Sanforda 2011 / red. David N. Gilbert; tł. Artur Drzewiecki, Piotr Kochan, Kraków 2011
- Drugs for pregnant and lactating women / Carl P. Weiner, Catalin Buhimschi, Philadelphia, cop. 2009

- Kompendium antybiotyków: 2009 / Danuta Dzierżankowska, Bielsko-Biała, cop.2009
- Mosby's dental drug reference / ed. Arthur H. Jeske, St. Louis 2008

oraz

- wydawnictwa z serii „Leki po Dyplomie”

III. Informatory

- Informator okulistyczny 2011, Wrocław, cop. 2012
- Jak mądrze wspierać kobietę w karmieniu piersią?: nowe informacje, wskazówki, wyniki badań naukowych / [aut. Malwina, Okrzesik, Magdalena Krauze], Warszawa 2010
- Jak przestrzegać praw pacjenta: wskazówki dla personelu oddziałów ginekologicznych, patologii ciąży i położniczych: przykłady dobrych praktyk / [oprac. Urszula Kubicka-Kraszyńska, Anna Otffinowska], Warszawa, cop. 2010
- O bólu porodowym i metodach jego łagodzenia / [oprac. Urszula Kubicka-Kraszyńska i in.], Warszawa 2010
- Zdrowie prokreacyjne NaProTECHNOLOGY w diagnozowaniu i leczeniu niepłodności / [aut. Maciej Barcentewicz et al.]; Polskie Stowarzyszenie Naturalnego Planowania Rodziny, Poznań 2010
- Złota księga nauk medycznych 2010 / Krzysztof Pikoń, Gliwice 2010
- Inżynieria biomedyczna: informator: [opracowanie zbiorowe] / pod red. Andrzeja Werońskiego, Ryszarda Maciejewskiego, Henryka Komsty; Politechnika Lubelska, Uniwersytet Medyczny w Lublinie, Lublin 2009
- Rytm i czas porodu: indukcja i stymulacja porodu w świetle badań naukowych / [oprac. Barbara Baranowska, Anna Otffinowska, Warszawa, cop. 2009
- Essential guide to food additives / rev. by Victoria Emerton and Eugenia Choi, Leatherhead, cop. 2008
- Kompendium wiedzy na temat mięsaków i ich wczesnego wykrywania / [Stowarzyszenie Pomocy Chorym na Mięsaki „Sarcoma”], Warszawa; Kielce 2008
- Najważniejsza chwila w życiu: o pierwszym kontakcie matki z dzieckiem i możliwościach jego realizacji w placówkach położniczych w Polsce / [aut. Anna Oslisło, Anna Otffinowska], Warszawa, cop. 2008

- Problemy emocjonalne kobiet w okresie okołoporodowym / Joanna Krzyżanowska-Zbucka, Warszawa, cop. 2008
- Testy umożliwiające rozpoznawanie problemowego używania przetworów konopi i innych narkotyków przez nastolatków / [oprac. tekstów Katarzyna Okulicz-Kozaryn, Janusz Sierosławski, Katarzyna Kocoń], Warszawa 2008
- Urodzić razem i naturalnie: informator – poradnik porodowy dla rodziców i położnych / Irena Chołuj, Mszczonów 2008
- Księga aptek polskich / [red. Maria Pietrusiewicz, Dariusz Kozak], Warszawa 2007
- Narkomania: gdzie szukać pomocy?: informator na temat placówek udzielających pomocy osobom z problemem narkotykowym / Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Warszawa 2007
- Przewodnik po szpitalach położniczych: rodzic po ludzku / zespół red. Anna Otfinowska [i in.], Warszawa 2007

oraz

- informatory dotyczące działalności polskich uczelni medycznych w Szczecinie, Warszawie, Katowicach, Białymstoku, Krakowie, Poznaniu, Lublinie, Bydgoszczy, Gdańsku oraz Głównej Biblioteki Lekarskiej w Warszawie i Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi
- informatory dla studentów i plany studiów na poszczególne lata
- informatory okręgowych izb lekarskich
- roczniki statystyczne
- składy osobowe
- informatory Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego
- informatory dla kandydatów na studia podyplomowe i doktoranckie

IV. Bibliografie

- Radiation oncology bibliography for 1902-2008 / Richard F. Mould & Johannes C. A. Dimopoulos, Warsaw 2010
- Zawartość „Pamiętnika Towarzystwa Lekarskiego Warszawskiego” za lata 1997-2006 oraz suplementów „Powstanie Warszawskie i Medycyna”, „Tajne studia medyczne w Warszawie 1940-1944”, „Medycyna w Powstaniu Warszawskim”, „Lekarze Powstania Warszawskiego”, „Towarzystwo Lekarskie Warszawskie 1820-2005” / [oprac., przedm. i wstęp Hanna Bojczuk], Warszawa 2007

- Current Contents. Clinical Medicine / Institute for Scientific Information
- Current Contents. Life Sciences / Institute for Scientific Information

oraz

- bibliografie osobowe
- bibliografie publikacji pracowników uczelni medycznych wydawane w poszczególnych latach

V. Katalogi

- Współpraca z pacjentami i ich rodzinami – w trosce o przestrzeganie zaleceń terapeutycznych: katalog pojęć ICNP / [red. nauk. Beata Brosowska i in.; tł. Małgorzata Kisilowska]. Warszawa; Lublin, 2010
- Dzieje medycyny i farmacji górnośląskiej: stan badań, metodologia badań, katalog źródeł archiwalnych do roku 1945 / oprac. Włodzimierz Kaczorowski [et al.]. Opole, 2009

oraz

- katalogi rozpraw doktorskich i habilitacyjnych

Od lat 90-tych XX wieku, wraz z rozwojem komputeryzacji i technologii informatycznych, do wydawnictw klasycznych, drukowanych rozpoczęto dołączać dyskietki (np. do „Current Contents”), a później dyski optyczne - CD ROM, DVD ROM (np. „Dorland’s illustrated medical dictionary”, „Dorland’s pocket medical dictionary”, „Stedman’s medical dictionary for the health professions and nursing”, „Stedman’s medical dictionary for the dental professions”, „Mosby’s dental dictionary”, „Glossary of oral and maxillofacial implants”, „Index Nominum”, „Słownik biologii komórki”).

Nośniki te, początkowo traktowane jako atrakcyjne dodatki, z czasem zaczęły funkcjonować jako samodzielne wydawnictwa:

- Dictionnaire didactique du français médical / Bożena Jakimczyk; Gdański Uniwersytet Medyczny, Gdańsk 2011
- The international pharmacopoeia: quality specifications for pharmaceutical substances and dosage forms together with supporting general methods of analysis / World Health Organization, Geneva 2011
- Diccionario didactico de la terminologia medica espanola / Bożena Jakimczyk; Gdański Uniwersytet Medyczny, Gdańsk 2010
- Illustrated dictionary of immunology / Julius M. Cruse, Robert E. Lewis, Boca Raton, FL 2009

– International nonproprietary names (INN) for pharmaceutical substances=Denominations communes internationales (DCI) pour les substances pharmaceutiques / World Health Organization, Geneva 2009

– Słownik medyczny angielsko-polski i polsko-angielski / [oprac. Przemysław Słomski, Piotr Słomski, Knurów; Warszawa, cop. 2008

– Leksykon endodontyczny angielsko-polski=English-Polish endodontic lexicon / Arkadiusz Dziedzic, Jerzy Krupiński, oprac. komputerowe Mikołaj Barwicki, Urszula Marcinkiewicz, Warszawa 2008

– LWW's human 3D encyclopedia and anatomy atlas / by Megasystems 2007

– Wirus HPV i rak szyjki macicy: encyklopedia interaktywna, Warszawa, cop. 2007

– Stedman's electronic medical dictionary 2007

oraz archiwa bibliograficzne czasopism

Podłączenie bibliotek przez łącza stałe do internetu umożliwiło sieciowy dostęp do baz danych online.

Adresy stron internetowych bibliotek:

– Biblioteka Główna Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku (<http://biblioteka.amb.edu.pl>)

– Biblioteka Główna Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego (<http://biblioteka.gumed.edu.pl>)

– Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach. Strona Biblioteki (<http://www.slam.katowice.pl/aktualnosc.php?news=233&wid=9>)

– Biblioteka Medyczna Uniwersytetu Jagiellońskiego - Collegium Medicum (<http://www.bm.cm-uj.krakow.pl>)

– Biblioteka Główna Uniwersytetu Medycznego w Lublinie (<http://www.bg.umlub.pl>)

– Uniwersytet Medyczny w Łodzi. Biblioteka (<http://www.bg.umed.lodz.pl>)

– Biblioteka Główna Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu (<http://www2.bg.am.poznan.pl>)

– Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie. Biblioteka Główna (<http://www.pum.edu.pl/biblioteka-glowna>)

– Biblioteka Medyczna. Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu. Collegium Medicum im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy (<http://biblio.cm.umk.pl>)

- Biblioteka Główna Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego (<http://www.bibl.amwaw.edu.pl>)
- Główna Biblioteka Lekarska im. Stanisława Konopki (<http://www.gbl.waw.pl>)
- Wirtualna Biblioteka Nauki. Interdyscyplinarne Centrum Modelowania Matematycznego i Komputerowego. Uniwersytet Warszawski (<http://vls.icm.edu.pl>)
- Biblioteka Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu (<http://156.17.60.59>)

Zakupienie programów do tworzenia baz własnych umożliwiło opracowanie np. bibliografii publikacji pracowników.

Obecnie obserwujemy, ale także czynnie włączamy się, w przekształcanie modelu tradycyjnych drukowanych wydawnictw informacyjnych w wydawnictwa elektroniczne dostępne online, także z komputerów domowych.

Elektroniczne wydawnictwa informacyjne dostępne na stronach internetowych bibliotek:

I. Encyklopedie obcojęzyczne

- e-książki wydawnictwa Springer:
 - Encyclopedia of child behavior and development / Sam Goldstein and Jack A. Naglieri, 2011
 - Encyclopedia of clinical neuropsychology / Jeffrey S. Kreutzer, John DeLuca and Bruce Caplan, 2011
 - Encyclopedia of heart diseases / M. Gabriel Khan, 2011
 - Encyclopedia of psychopharmacology / Ian P. Stolerman, 2010
 - Encyclopedia of cancer / Manfred Schwab, 2009
 - Encyclopedia of molecular mechanisms of disease / Florian Lang, 2009
 - Encyclopedia of neuroscience / Marc D. Binder, Nobutaka Hirokawa and Uwe Windhorst, 2009
 - Encyclopedia of aging and public health / Sana JD Loue and Martha Sajatovic, 2008
 - Encyclopedia of diagnostic imaging / Albert L. Baert, 2008
 - Encyclopedia of genetics, genomics, proteomics and informatics / George P. Rédei, 2008

- Encyclopedia of molecular pharmacology / Stefan Offermanns and Walter Rosenthal, 2008
- Encyclopedia of public health / Wilhelm Kirch, 2008
- Encyclopedia of pain / Robert F. Schmidt and William D. Willis, 2007
- e-książki w bazie Ebsco:
 - Epilepsy A to Z / William O. Tatum, Peter W. Kaplan, Pierre Jallon, New York, 2009

II. Słowniki

- ibuk.pl - pierwsza czytelnia on-line w języku polskim:
 - Słownik psychologiczny. Leksykon ludzkich zachowań / Ryszard Krupiński, Agata Jankowiak, 2012
 - Żywnienie człowieka. Słownik terminologiczny / Henryk Geting, Jan Gawęcki, 2008
- e-książki wydawnictwa Springer:
 - A dictionary of neurological signs / A.J. Larner, 2011
 - Dictionary of food ingredients / Robert S. Igoe, 2011
 - Wörterbuch der Lebensmittel – Dictionary of foods - Deutsch-Englisch: English-German / Theodor C. H. Cole, 2010
 - Dictionary of pharmaceutical medicine / Gerhard Nahler, 2009
 - Dictionary of rheumatology / Jozef Rovenský and Juraj Payer, 2009
 - Wörterbuch Labor – Laboratory dictionary / Deutsch/Englisch: English/German / Theodor C. H. Cole, 2009
 - Dictionary of contact allergens / Jean-Pierre Lepoittevin and Christophe J. Le Coz, 2007
- e-książki na platformie ebrary:
 - Dictionary of nursing theory and research / Thomas R. Knapp, Bethel Ann Powers, New York, NY, 2010
 - Webster's new world medical dictionary / WebMD, Hoboken, NJ, 2009
 - 2007 USP dictionary of USAN and international drug names / U.S. Pharmacopeia, Rockville, MD, 2007
 - Dictionary of health information technology and security / David E. Marcinko, Hope R. Hetico, New York, NY, 2007

- Dictionary of nursing / P.H. Collin, London, 2007
- Encyclopedia of elder care / Elizabeth A. Capezuti, Eugenia L. Siegler, Mathy D. Mezey, New York, NY, 2007
- e-książki w bazie Proquest:
 - Black’s medical dictionary / Harvey Marcovitch, London, 2009

III. Informatory i spisy leków

- Medicines Complete - dane z zakresu farmacji i farmakologii:
 - Clarke’s Analysis of Drugs and Poisons – informacje związane z identyfikacją przyczyn zatruc
 - Martindale: The Complete Drug Reference/Royal Pharmaceutical Society – informacje o ponad 6 000 leków
 - Pharmaceutical Excipients – dane o nośnikach farmaceutycznych
 - Stockley’s Drug Interactions – informacje o interakcjach między lekami
- European Pharmacopoeia
- CAS Registry na platformie SciFinder

IV. Bibliografie

a) polskie

- bibliografia pracowników poszczególnych uczelni medycznych
- Polska Bibliografia Lekarska- największa baza dziedzinowa abstraktowa w Polsce, utworzona przez Główną Bibliotekę Lekarską¹

b) zagraniczne

- Medline na platformach: EbscoHost, OvidSP, Web of Knowledge
- bazy ProQuest np. ProQuest Pharmaceutical News Index – informacje bibliograficzne z branż: farmaceutycznej, kosmetycznej, biotechnologicznej oraz urzędzeń medycznych
- RSC (Analytical Abstracts, Catalysts & Catalysed Reactions, Chemical Haz-

¹ Ewa Włostowska, Jacek Głębocki, Ewa Chrobak: Nowoczesne metody samodzielnego przeszukiwania bazy danych „Polska Bibliografia Lekarska” – propozycja konspektu szkolenia użytkowników naukowej informacji medycznej. *Forum Bibl. Med.* 2009 R. 2 nr 1 s. 283-291

ards in Industry, Laboratory Hazards Bulletin, Methods in Organic Synthesis, Natural Products Updates) – bazy streszczeniowe wydawnictwa Royal Society of Chemistry

- Current Contents (Clinical Medicine, Life Sciences) / Thomson Reuters
- International Pharmaceutical Abstracts) / Thomson Reuters
- Embase – baza z zakresu biomedycyny i farmakologii, charakteryzująca się kompleksowym indeksowaniem danych o lekach
- Reaxys / Elsevier Information GmbH – m.in. bibliografie dla związków chemicznych
- bazy abstraktowo-bibliometryczne: Web of Science/Thomson Reuters, Scopus/Elsevier – zawierają podstawowe informacje bibliograficzne, ale też udostępniają narzędzia do oceny dorobku naukowego

V. Katalogi online

a) polskie lokalne

- katalogi materiałów zjazdowych
- katalogi prac doktorskich
- katalogi prac magisterskich i licencjackich

b) polskie centralne

- Centralny Katalog Czasopism Zagranicznych w polskich bibliotekach medycznych
- Centralny Katalog Dawnej Książki Medycznej
- KaRo – Katalog Rozproszony Bibliotek Polskich
- Katalog czasopism indeksowanych w Polskiej Bibliografii Lekarskiej
- Katalog OPI – Habilitacje i Doktoraty
- Katalog Osobowy Lekarzy
- Katalogi Biblioteki Narodowej
- NUKAT – Narodowy Uniwersalny Katalog Centralny

c) zagraniczne

- Katalog Biblioteki Kongresu USA
- Katalog National Library of Medicine (USA)

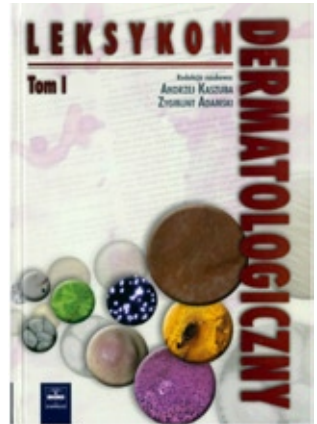
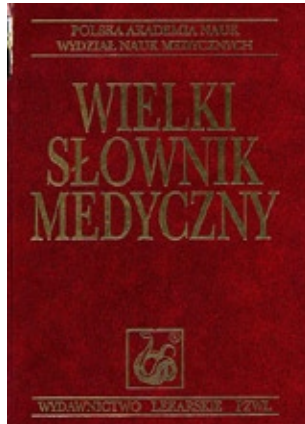
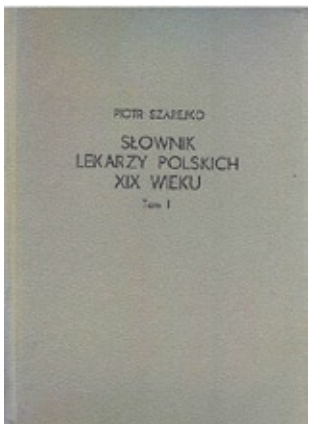
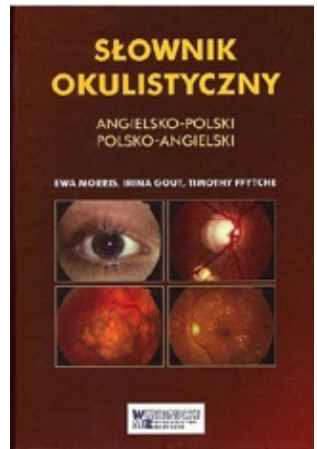
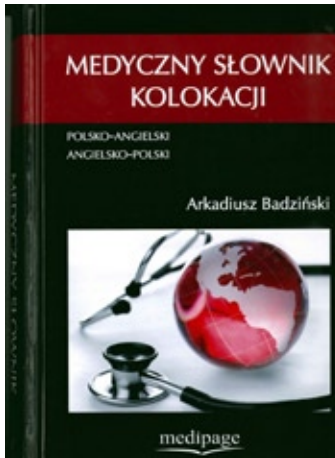
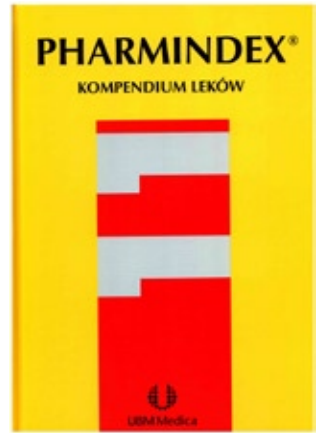
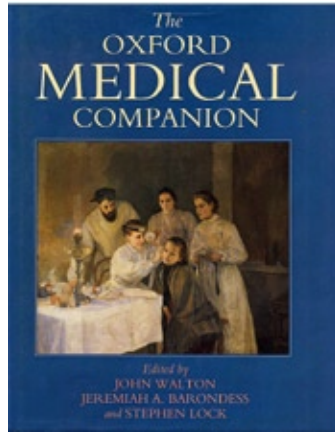
Zastąpienie wydawnictw tradycyjnych, drukowanych przez wersje elektroniczne wydaje się nieuchronne. Z powodów ekonomicznych bardziej opłacalnym wydaje się, aby dokument elektroniczny był wersją podstawową, natomiast dokument drukowany – jego kopią, wytwarzaną w miarę potrzeb.² Już w roku 2004 sprzedaż produktów i usług online przekroczyła sprzedaż produktów drukowanych.³ Jednakże tendencja ta, oprócz pozytywnych procesów integracji społeczeństw i globalizacji dostępu do wiedzy niesie ze sobą także niebezpieczeństwa. Chodzi tu o przemieszanie i udostępnianie materiałów o różnej wartości merytorycznej, oraz zwłaszcza o to, że wydawnictwa cenne, jednakże nie mające swego elektronicznego odpowiednika, a więc mniej dostępne, praktycznie przestają funkcjonować w przestrzeni publicznej.⁴

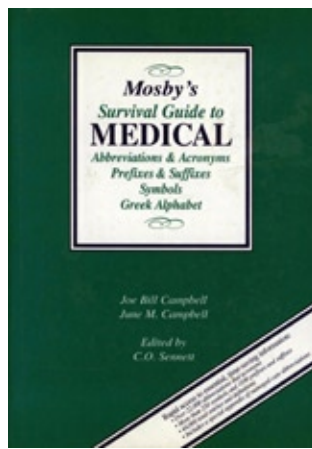
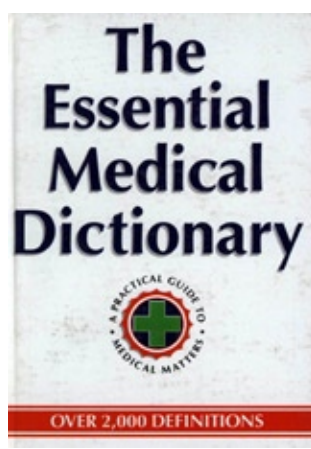
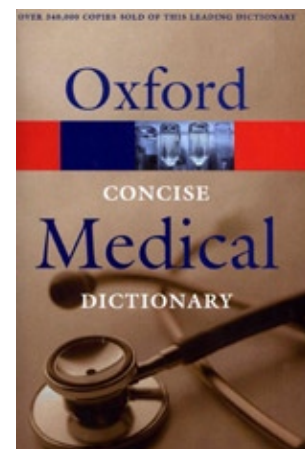
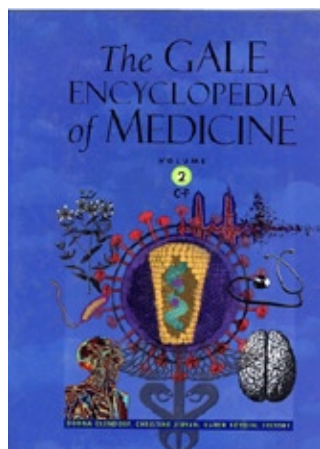
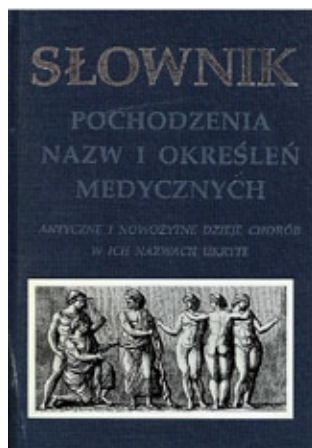
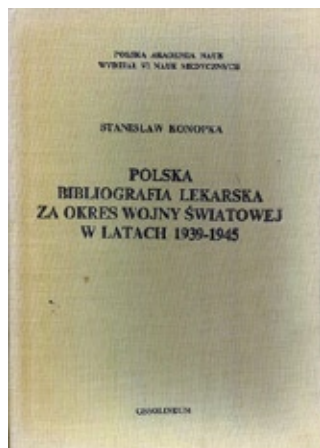
² Henryk Hollender: Między utopią, chaosem i milczeniem. Polityczne aspekty powszechnej cyfryzacji i bibliotek elektronicznych. *Forum Bibl. Med.* 2008 R. 1 nr 2 s. 207-315

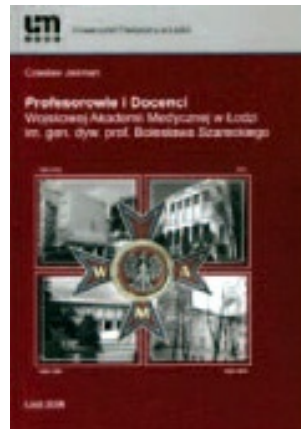
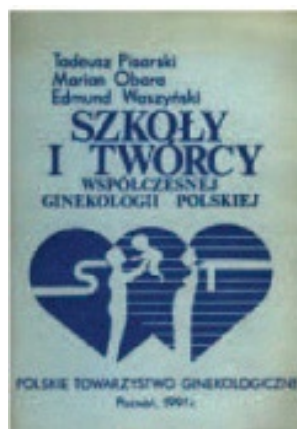
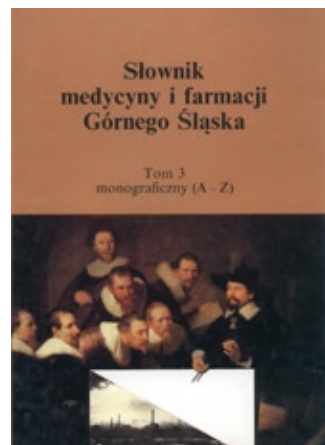
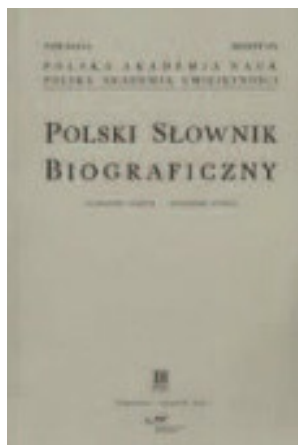
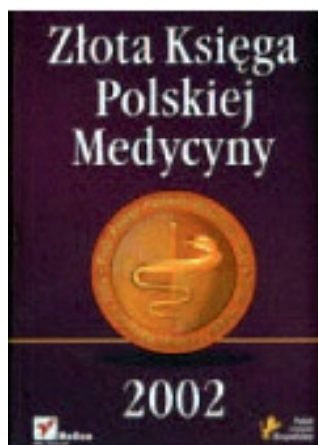
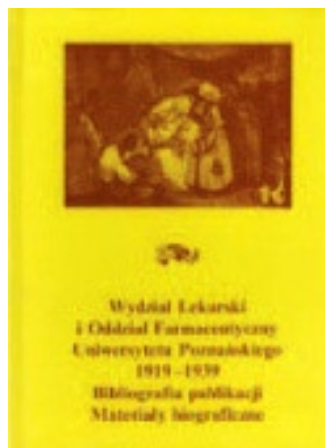
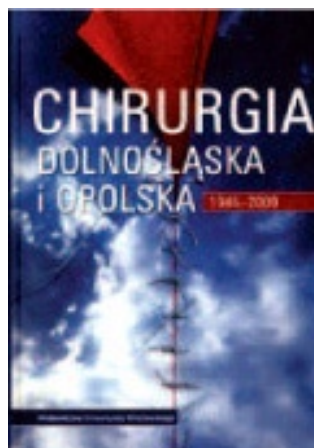
³ Teresa Górecka-Klejs: Biblioteki medyczne wobec wyzwań globalizacji. *Forum Bibl. Med.* 2008 R. 1 nr 2 s. 403-413

⁴ Henryk Hollender: Między utopią, chaosem i milczeniem. Polityczne aspekty powszechnej cyfryzacji i bibliotek elektronicznych. *Forum Bibl. Med.* 2008 R. 1 nr 2 s. 207-315

Skany okładek

Prof. dr hab. n. farm. Marek MIROWSKI (ur. 1959), farmaceuta, biochemik, biolog molekularny, nauczyciel akademicki, profesor zwyczajny, promotor: doktoratu honoris causa, rozpraw doktorskich i prac magisterskich, recenzent doktoratów *honoris causa*, dorobku naukowego kandydatów do tytułu profesora, dysertacji i prac magisterskich, autor/współautor licznych publikacji, członek towarzystw naukowych, kierownik Zakładu Biochemii Farmaceutycznej z Pracownią Diagnostyki Molekularnej i Farmakogenomiki, prodziekan ds. nauki Wydziału Farmaceutycznego Uniwer-

sytetu Medycznego w Łodzi, przewodniczący wielu gremiów, w tym m.in. Rady Bibliotecznej UM i Rady Programowej *Forum Bibliotek Medycznych*.

Urodził się 10 kwietnia 1959 roku w Rawie Mazowieckiej, w rodzinie inteligenckiej Jana i Jadwigi z domu Pietrzykowska. Ojciec – technik budowlany, a matka – urzędnik, która później zajmowała się wychowywaniem dzieci. Brat Piotr ur. (1956) jest absolwentem Wojskowej Akademii Medycznej im. gen. dyw. prof. Bolesława Szareckiego w Łodzi, lekarzem pediatrą, zamieszkałym w Świnoujściu. Żonaty z Danutą, z domu Babicka, lekarzem stomatologiem, absolwentką Akademii Medycznej w Łodzi. Ma dwóch synów: Wojciecha (ur. 28 VI 1990), studenta IV roku Wydziału Mechanicznego (mechatronika) Politechniki Łódzkiej i Bartłomieja (ur. 31 III 1992), studenta II roku Międzywydziałowych Indywidualnych Studiów Humanistycznych Uniwersytetu Warszawskiego.

Do Szkoły Podstawowej Nr 1 w Rawie Mazowieckiej uczęszczał w latach 1966-1974, następnie kontynuował naukę w Liceum Ogólnokształcącym im. Marii Skłodowskiej-Curie w Rawie Mazowieckiej (1974-1978). Studiował (1978-1983), dyplom i tytuł zawodowy magistra farmacji na kierunku farmacja apteczna (28 IX 1983), doktoryzował się (13 V 1988) i habilitował (28 VI 1996) na Wydziale Farmaceutycznym Akademii Medycznej w Łodzi. Odbył zagraniczne staże naukowe: University of Texas, MD, Anderson Cancer Center, Science Park Research Division, Smithville, Texas – USA (1990-1993), Biosource International, Bruksela – Belgia (1995) i NEN Life Science Products, Inc., Boston MA, USA (1999). Kursy firmy MBS Serwis dla Biologii Molekularnej. Łódź (2010), International Workshop on Helicobacter and related bacteria in chronic digestive inflammation and gastric cancer, Ljubljana – Slovenia (2010).

Dnia 18 I 2005 roku Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Aleksander Kwaśniewski nadał Markowi Mirowskiemu tytuł naukowy profesora nauk farmaceutycznych.

Napisał pracę magisterską: *Aktywność fibrynolityczna nabłoniaka Guerin*, pod kierunkiem prof. dr hab. Ryszarda Wierzbickiego, którą recenzowała prof. dr hab. Anna Szadowska i rozprawę doktorską: *Inhibitor fibrynolizy nabłonka Guerin*, której promotorem był również prof. dr hab. Ryszard Wierzbicki, a recenzentami: prof. dr hab. Stanisław Szala i prof. dr hab. Ryszard Farbiszewski oraz habilitacyjną: *Nowotworowa fosfoproteina o masie cząsteczkowej 65kDa (p65): izolowanie, charakterystyka biochemiczna i przydatność diagnostyczna*, recenzenci: prof. dr hab. Leszek Woźniak, prof. dr hab. Maria Warwas, prof. dr hab. Jan Pachecka i prof. dr hab. Władysław Fenrych.

W czasach studenckich zdobył III miejsce w Ogólnopolskim Quizie Chemicznym studentów Wydziałów Farmaceutycznych (1979), wicemistrzostwo (1981) i mistrzostwo Polski (1982), a pracując jako asystent III miejsce (1984) akademii medycznych w piłce siatkowej oraz dwukrotnie (1981, 1983) uznany został za najlepszego studenta sportowca.

Pracę zawodową podjął w Uczelni, której jest absolwentem. Zajmowane stanowiska i pełnione funkcje. Akademia Medyczna w Łodzi. Instytut Badania Środowiska i Bioanalizy. Zakład Biochemii – asystent stażysta (1983-1984), asystent (1984-1986), starszy asystent (1986-1988), adiunkt (1988-2000); Ośrodek Badawczo – Rozwojowy Izotopów w Świerku k. Warszawy. Biuro Handlu Zagranicznego – doradca naukowy (1995-2000), docent (2000-2003); Zakład Biochemii Farmaceutycznej. Pracownia Biologii Molekularnej – kierownik (1999- 2009), profesor nadzwyczajny (2000-2005), prodziekan ds. Nauki Wydziału Farmaceutycznego Uniwersytetu Medycznego w Łodzi (2003-2008), profesor tytularny (2005), profesor zwyczajny (16 VII 2006-). Zakład Biochemii Farmaceutycznej z Pracownią Diagnostyki Molekularnej i Farmakogenomiki – kierownik 5 VII 2007-).

Działalność dydaktyczna – promotor 1 doktoratu *honoris causa* (prof. Thomas Joseph Slaga) – Department of Pharmacology University of Texas Health Science Center w San Antonio), dla Wydziału Farmaceutycznego Uniwersytetu Medycznego w Łodzi, 6 doktoratów i 85 prac magisterskich. Recenzent: w 2 postępowaniach o nadanie tytułu doktora *honoris causa* (Danuta Malejka-Giganti (2009) dla Wydziału Farmaceutycznego Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu i prof. dr Aarona J. Ciechanovera (2012) dla Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Medycznego w Łodzi), dorobku naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego 8 kandydatów do tytułu profesora (z Białegostoku, Katowic, Lublina, Łodzi i Warszawy), 6 rozpraw habilitacyjnych i 18 doktorskich oraz kilkudziesięciu prac magisterskich. Recenzował również materiały dydaktyczne w ramach realizacji projektu „Opracowanie i wdrożenie programów kształcenia w zakresie medycyny i farmacji metodą e-learning w Uniwersytecie Medycznym w Łodzi” oraz artykuły zgłaszane do druku w czasopismach:

Bromatologia i Chemia Toksykologiczna, Acta Haematologica Polonica, Journal of Pharmacy and Pharmacology, Biochimica et Biophysica Acta, Folia Biologica et Oecologica, International Journal of Biomedical Sciences, Animal Science Papers and Reports, British Journal of Cancer, Postępy Biologii Komórki, PLoSONE, Współczesna Onkologia, Farmakogenetyka, Central European Journal of Biology, Cancer Investigation, Folia Biologica et Oecologica, Postępy Biochemii, Acta Biochimica Polonica, European Journal of Cancer Prevention, Journal of Applied Genetics, Molecular Biology Reports, Pharmacological Reports, Acta Poloniae Pharmaceutica – Drug Research, Cancer Investigation, Cell Biochemistry and Biophysics, European Journal of Cancer Prevention, Molecular Biology Reports. Należał do zespołu redakcyjnego: *International Board of International Journal of Biomedical Sciences – IJBS* (2007/2008) i Rady Programowej *Kronikarza* (2011/2012 R. 10 nr 16). Napisał także oceny wydawnicze rozprawy habilitacyjnej Tadeusza Malewskiego: „Molekularne mechanizmy regulacji transkrypcji genów białek mleka” i opracowaną Michała Cichońskiego i Wandy Baer-Dubowskiej: „Organizmy transgeniczne w farmacji i medycynie: źródło środków terapeutycznych i model badawczy”. W: *Biologia molekularna dla farmaceutów / pod red. Barbary Licznarskiej i Wandy Baer-Dubowskiej*, dla Wydawnictwa Naukowego Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu.

Prowadzi ćwiczenia, wykłady i seminaria z biochemii (1983-) i biologii molekularnej (1996-) dla studentów farmacji i medycyny laboratoryjnej oraz zajęcia fakultatywne i szkolenia specjalizacyjne w ramach studiów uzupełniających dla diagnostów laboratoryjnych. Nadzoruje i ocenia studenckie prace zaliczeniowe, semestralne i dyplomowe. Uczestniczy w egzaminach magisterskich, kandydatów na studia doktoranckie, w przewodach doktorskich i kolokwiach habilitacyjnych. Współautor skryptu: *Wybrane zagadnienia biologii molekularnej*, opracowanego pod redakcją prof. Ryszarda Wierzbickiego oraz podręcznika: *Hematologia dla studentów i lekarzy*, którego redaktorem był prof. Tadeusz Robak. Był organizatorem nauczania przedmiotu biologia molekularna na Wydziale Farmaceutycznym. Opiekun Koła Naukowego przy Zakładzie Biochemii Farmaceutycznej (1985-1988, 1993-2013) i V roku farmacji (1998-2003). Współorganizator Konferencji Genomika Mikromacierze w biologii i medycynie oraz i Warsztatów Genomika i Bioinformatyka, Sucha Beskidzka (2005). Recenzent i ekspert Narodowego Centrum Nauki (NCN) i Narodowego Centrum Badań i Rozwoju (NCBR), komisji ds. nagrody za najlepszą pracę doktorską z biochemii im. Witolda Drobikowskiego w ramach Polskiego Towarzystwa Biochemicznego, komisji ds. nagrody za najlepszy artykuł przeglądowy w 2011 roku opublikowany w *Postęпах Biochemii* w ramach Polskiego Towarzystwa Biochemicznego. Członek Komitetu Naukowego XLIV Zjazdu Polskiego Towarzystwa Biochemicznego w Łodzi 16-19 września 2009.

Praca naukowa – podejmuje problematykę badawczą z zakresu farmacji, biochemii nowotworów i biologii molekularnej. Ogłosił drukiem ok. 221 publikacji, które zarejestrowano w bibliografii podmiotowej, w tym: 74 prace doświadczalne w pełnej wersji (dostępne w bazie danych PubMed), 14 poglądowych (z czego 1 o zasięgu międzynarodowym), 108 komunikatów naukowych prezentowanych na 60 krajowych i 48 zagranicznych konferencjach, zjazdach i sympozjach naukowych. Jest współautorem skryptu i podręcznika oraz 2 wydawnictw książkowych w języku angielskim. Opracował 15 raportów dla Ośrodka Badawczo – Rozwojowego Izotopów POLATOM w Świerku i 1 ekspertyzę. Kierownik grantów własnych przyznanych przez KBN 2004-2006, KBN/NCN 2007-2010, MNiSW/NCN 2010-2013, Prezydenta Miasta Łodzi (2004), grantów promotorskich 2005-2007, 2007-2009, 2008-2010.

W działalności organizacyjnej dużo osiągnął, m.in.: zorganizował wyposażenie aparaturowe i wyszkolił kadrę w dobrze funkcjonującej Pracowni Diagnostyki Molekularnej i Farmakogenomiki. W Zakładzie, w którym kieruje uzyskano 1 tytuł naukowy profesora i 1 stopień naukowy doktora habilitowanego oraz 8 stopni naukowych doktora. Zorganizował także Pracownię hodowli komórkowych *in vitro*, która prowadzi badania poszukiwania związków cytotoksycznych potencjalnych leków przeciwnowotworowych. Współpracuje w zakresie biologii molekularnej: z Zakładem Radiofarmaceutyków Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego w Warszawie, Ośrodkiem Badawczo – Rozwojowym Izotopów POLATOM w Świerku, Instytutem Genetyki i Hodowli Zwierząt w Jastrzębcu, German Research Center for Biotechnology, Braunschweig – Germany, obecnie Helmholtz Centre for Infection Research oraz z wieloma jednostkami organizacyjnymi macierzystej Uczelni: Klinika Hematologii i Chirurgii Endokrynologicznej, Diagnostyki Hormonalnej, Chemii Medycznej, Diagnostyki Laboratoryjnej i Mikrobiologii Farmaceutycznej.

Członek: Akademickiego Związku Sportowego – sekcja piłki siatkowej (1978-1983), Studenckiego Towarzystwa Naukowego (1978-1983), Polskiego Czerwonego Krzyża (1981-1983), Polskiego Towarzystwa Biochemicznego (1986-), przewodniczący Oddziału Łódzkiego (2008-2011), członek Zarządu Oddziału Łódzkiego PTB (2012-), American Association for Cancer Research (1990-2003), Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego (1994-), Rady Instytutu Badania Środowiska i Bioanalizy AM (1999-2002), European Association for Pharma Biotechnology (2002-), Senackiej Komisji Dyscyplinarnej dla Studentów (2003-), Zespołu ds. Dorobku Naukowego Senackiej Komisji Nauki (2003-2008), Senackiej Komisji Międzynarodowej Współpracy i Wymiany Naukowej (2003-2008), Rady Centralnego Laboratorium Uniwersytetu Medycznego w Łodzi (2009-2012), Zespołu ds. Badań Własnych Senackiej Komisji Nauki (2005-2010), Zespołu Ekspertów w Narodowym Centrum Nauki (2011-2012), Zespołu Zadaniowego ds. Opracowania Regulaminu Ochrony i Korzystania z Własności Intelektualnej oraz Prowadzenia Badań Klinicznych w Uniwersytecie Medycznym

w Łodzi (2012), Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia (2012-), Polskiego Towarzystwa Diagnostyki Laboratoryjnej (2003-), Stowarzyszenia Kolegium Medycyny Laboratoryjnej w Polsce (2013-), Rady Programowej *Forum Bibliotek Medycznych* – przewodniczący (2012-), Komisji Rekrutacyjnej ds. studiów doktoranckich, Rady Bibliotecznej – przewodniczący (2012-), Rad Programowych: Farmacja (2003-2012), Oddział Medycyny Laboratoryjnej (2008-2012); Zespołu ds. Własnych nr 7 (2004-2008), Komisji Programowej Oddziału Kształcenia Podyplomowego Wydziału Farmaceutycznego (2008-2012). Recenzent Narodowego Centrum Nauki (2011-2012) i Narodowego Centrum Badań i Rozwoju (2013-).

Otrzymał odznaczenia: Odznakę Honorową „Za Zasługi dla Ochrony Zdrowia.”(2005) oraz nagrody: laureat III miejsca w Ogólnopolskim Quizie Chemicznym studentów I roku farmacji (1979), Studenckie Towarzystwo Naukowe II° (1983), laureat I miejsca na XIX Ogólnopolskim Przeglądzie Prac Magisterskich w Łodzi (1984) Nagroda im. Włodzimierza Mozołowskiego Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Biochemicznego – naukową za wyróżniające się osiągnięcia w dziedzinie biochemii (1986), Rektora AM: dydaktyczne (1986, 2000, 2001), naukowe (1989, 1997); Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej: naukową – zespołową (1991, 2006), naukową – indywidualną (1995)

Hobby: siatkówka, tenis, turystyka rowerowa.

Spis publikacji

1984

1. Aktywność fibrynolityczna osocza szczurów w toku rozwoju nabłoniaka Guerin, nowotworowe czynniki wpływające na fibrynolizę. XX Zjazd P T Biochem. 18-20 września 1984, Olsztyn.

Współaut.:, Ryszard Tomasiuk, Ryszard Wierzbicki

1985

2. Antyfibrynolityczna aktywność w komórkach nabłoniaka Guerin. XXI Zjazd P T Biochem. 1985, Kraków.

Współaut.:, Ryszard Wierzbicki

1986

3. Nowy tkankowy inhibitor fibrynolizy. Niskoczasteczkowy inhibitor plazminy z nabłoniaka

Guerin. XXII Zjazd P T Biochem. 17-19 września 1986, Katowice.

Współaut.:, Ryszard Tomasiuk, Ryszard Wierzbicki

1987

4. Aktywność prokoagulacyjna oraz aktywności aktywatora plazminogenu i inhibitora fibrynolizy w ludzkich nowotworach jelita grubego. XXIII Zjazd P T Biochem. 1987, Białystok.

Współaut.: Wojciech Mielicki,, J. Serwa, T. Kurzawiński, Ryszard Wierzbicki

5. Inhibitory fibrynolizy nabłoniaka Guerin o działaniu antyaktywatorowym i antyplazminowym. XXIII Zjazd P T Biochem., 1987, Białystok.

Współaut.:, Ryszard Tomasiuk, Ryszard Wierzbicki

1988

6. Coagulation and fibrinolysis in rats poisoned

with mercuric chloride. *Pol. J. Pharmacol. Pharm.* 1988 40 s. 365-371

Współaut.: Michalska Marta,.... Wierzbicki Ryszard

7. Dodatkowy inhibitor aktywatora plazminogenu w osoczu szczurów obciążonych nabłoniakiem Guerin. XXIV Zjazd P T Biochem. 19-21 wrzesień 1988, Poznań.

Współaut.:, Ryszard Tomasiuk, Ryszard Wierzbicki

8. Low molecular weight fibrinolytic inhibitor in plasma of rats bearing Guerin epithelioma. *Thromb. Res.* 49, 623-628, 1988

Współaut.: Wierzbicki Ryszard,...

1989

9. Aktywatory plazminogenu tkanek nowotworowych. *Pol. Arch. Med. Wewn.* 1989 Vol. 81 s. 355-363

Współaut.: Tomasiuk Ryszard,...., Wierzbicki Ryszard

10. Fibrinolytic inhibitors from the experimental rat epithelioma. *Thromb. Res.* 54, 457-465, 1989

Współaut.:, Wierzbicki Ryszard

11. Low molecular weight fibrinolytic inhibitor from Guerin epithelioma. *Cancer Letters* 47, 57-62, 1989

Współaut.:, Wierzbicki Ryszard

12. Osoczowy, szybko działający inhibitor aktywatora plazminogenu. *Post. Hig. Med. Dośw.* 1989 Vol. 43 s. 237-254

Współaut.:, Wierzbicki Ryszard

13. Wpływ toksycznych metali dwuwartościowych (Hg, Cd, Cu, Pb) na trombinową konwersję fibrynogenu i polimeryzację fibryny. XXV Zjazd P T Biochem. 13-15 wrzesień 1989, Toruń.

Współaut.: Marta Michalska,...., R. Piestrzyński, Ryszard Wierzbicki

1990

14. An enzyme-linked immunosorbent assay for p65 oncofetal protein and its potential as a new marker for cancer risk assesment in rodents and humans. In: *Relevance of animal studies to evaluate human cancer risk*, December 5-8, Austin, Texas, 1990.

Współaut.:, Ute Sherman, Alan K. Adams, Zbigniew Walaszek, Thomas J. Slaga, Margaret Hanausek

15. Fibrinolytic activity of rats plasma during development of Guerin epithelioma. *Cancer Letters* 53, 55-69, 1990

Współaut.: Tomasiuk Ryszard,...., Wierzbicki Ryszard

16. Occurance of low molecular weight fibri-

nolytic inhibitor in plasma of rats bearing Guerin epithelioma. Texas Carcinogenesis Conference, Smithville, Texas, October 1990.

Współaut.:, Ryszard Wierzbicki

17. Plaminogen activator (PA) in Guerin epithelioma. Additional PA inhibitor in plasma of rats bearing the epithelioma. *Neoplasma* 37, 511-519, 1990

Współaut.: Tomasiuk Ryszard,...., Wierzbicki Ryszard

1991

18. An ELISA method for the detection of p65 oncofetal protein in tumor-bearing hosts. *FASEB J.* 5, A883, 1991. 75th Annual Meeting, April 21-25, Atlanta, Georgia

Współaut.:, Margaret Hanausek, Ute Sherman, Alan Adams, Zbigniew Walaszek, Thomas Slaga

19. Detection of p65 oncofetal protein in urine of rats bearing chemically induced mammary adenocarcinomas. *Breast Cancer and Treatment* 19, 18, 1991.

Współaut.:, Margaret Hanausek, Ute Sherman, Alan Adams, Walaszek Z.

20. Differential expression of some proto-oncogenes and p65 oncofetal protein during chemical hepatocarcinogenesis in the rat. In: *Relevance of animal models to the study of molecular mechanism of human carcinogenesis*. November 19-22, Austin, Texas, 1991

Współaut.: Ute Sherman, Margaret Hanausek, Zbigniew Walaszek,....

21. Inhibitory aktywatorów plazminogenu tkanek nowotworowych. *Post. Hig. Med. Dośw.* 1991 Vol. 45 s. 119-127

Współaut.:, Wierzbicki Ryszard

22. Tumor promoter-independent expression of p65 oncofetal protein in rat liver carcinogenesis. 82nd AACR May 15-18, Houston, Texas, 32, 141, 1991

Współaut.: Margaret Hanausek,...., Ute Sherman, Alan Adams

1992

23. An enzyme-linked immunosorbent assay for P65 oncofetal protein its potential as a new marker for cancer risk assesment in rodents and humans. In: *Relevance of animal studies to the evaluation of human cancer risk*, pages 281-294, 1992. Ed. D'Amato R., Thomas Slaga, Farland W.H., Henry C.

Współaut.:, Hanausek Margaret, Sherman Ute, Adams Alan, Walaszek Zbigniew, Slaga Tthomas

24. Purification and characterization of a 65 kDa tumor-associated phosphoprotein from rat transplantable hepatocellular carcinoma 1682C cell line. *Protein Expression and Purification* 3, 196-203, 1992

Współaut.:, Sherman Ute, Hanausek Margaret

1993

25. A 65 kDa oncofetal phosphoprotein (p65) as potential intermediate biomarker in mammary carcinogenesis. 16th Annual San Antonio Breast Cancer Symposium, November 1993

Współaut.: Zbigniew Walaszek, Ute Sherman, Naróg M., Saixi Wang,, Alan Adams, Margaret Hanausek

26. A65kDa-tumor-associated protein (p65) as marker of progression in rat hepatocarcinogenesis. 84th AACR May 19-22, Orlando, Florida 34, 178, 1993

Współaut.: Margaret Hanausek,, Saixi Wang, Ute Sherman, Zbigniew Walaszek

27. Comparative structural analysis of human and rat 65 kDa tumor-associated phosphoproteins. *Int. J. Biochem.* 25, 1865-1871, 1993

Współaut.:, Walaszek Zbigniew, Sherman Ute, Hanausek Margaret

28. Demonstration of a 65 kDa tumor-specific phosphoprotein in urine and serum of rats with N-methyl-N-nitrosourea-induced mammary adenocarcinomas. *Carcinogenesis* 14, 1659-1664, 1993

Współaut.:, Walaszek Zbigniew, Sherman Ute, Adams Alan, Hanausek Margaret

29. Expression of a 65 kDa oncofetal protein in altered hepatic foci induced in rats by the peroxisome proliferator Wy-14,643. Joint Conference of the EACR and AEK on Hepatocarcinogenesis, Heidelberg (Germany), September 12-15 1993

Współaut.: Margaret Hanausek, Ute Sherman,, Alan Adams, Zbigniew Walaszek

30. Monoclonal antibodies against a 65 kDa tumor-associated phosphoprotein: Development and use in cancer detection. *Hybridoma* 12, 167-176, 1993

Współaut.: Wang Saixi,, Sherman Ute., Walaszek Zbigniew, Hanausek Margaret

31. Oncology Conference: The Clinical Implications of Prostate Cancer Biology. February 12-13, 1993, Houston, Texas

Współaut.: Margaret Hanausek,, Saixi Wang, Ute Sherman, Zbigniew Walaszek

32. P65 detection in sera and tissue in breast can-

cer patients. Preliminary report. 7th European Conference on Clinical Oncology and Cancer Nursing, Jerusalem, Israel 14-18 November 1993

Współaut.: Jerzy Kljanienko,, Saixi Wang, Peter Vielh, Zbigniew Walaszek, Margaret Hanausek

33. Serum and immunohistochemical p65 tumor-associated protein expression in breast carcinoma patients. 84th AACR May 19-22, Orlando, Florida 34, 111, 1993

Współaut.:, Jerzy Kljanienko, Saixi Wang, Peter Vielh, Zbigniew Walaszek, Margaret Hanausek

34. Specyficzne inhibitory aktywności plazminogenu. *Post. Hig. Med. Dośw.* 1993 Vol. 47 s. 149-159

Współaut.:, Wierzbicki Ryszard

1994

35. A new tumor marker (p65) aids in the accurate detection of prostate cancer. 85th AACR April 10-13, 1994, San Francisco, California.

Współaut.: Margaret Hanausek,, Zbigniew Walaszek, Saixi Wang, Christopher Krokos, T.F. Soriano

36. A new tumor marker (p65) facilitates the accurate detection of colorectal cancer. 85th AACR April 10-13, 1994, San Francisco, California.

Współaut.: Saixi Wang, Margaret Hanausek, Zbigniew Walaszek,, Christopher Krokos, T.F. Soriano

37. An oncofetal protein (p65) and its gene expression in hepatocarcinogenesis. 85th AACR, April 10-13, 1994, San Francisco, California.

Współaut.: Margaret Hanausek,, Ute Sherman, L. Tuttle, Zbigniew Walaszek

38. Częściowa sekwencja aminokwasowa nowotworowej fosfoproteiny P65. Białka komórek prawidłowych i patologicznych, praca zbiorowa pod redakcją Z. Kiliańskiej, W.M. Krajewskiej i A. Lipińskiej, Łódzkie Towarzystwo Naukowe, 1994

Współaut.:, Walaszek Zbigniew, Wierzbicki Ryszard, Hanausek Margaret

39. Induction of a 65-kDa tumor-associated protein in altered hepatic foci of rats fed the peroxisome proliferator Wy-14,643. *Prog. Clin. Biol. Res.* 387, 337-348, 1994

Współaut.: Hanausek Margaret, Sherman Ute,, Adams Alan, Walaszek Zbigniew

40. Serological and immunohistochemical detection of a 65 kDa oncofetal protein in breast cancer. *Eur. J. Cancer* 30A, 1108-1113, 1994

Współaut.:, Kljanienko Jerzy, Wang Saixi, Vielh Peter, Walaszek Zbigniew, Hanausek Margaret

41. The accurate detection of breast cancer with a new tumor marker (p65). 85th AACR, April 10-13, 1994 San Francisco, California.

Współaut.: Margaret Hanausek, Zbigniew Walaszek, Saixi Wang,....., Christopher Krokos, T. F. Soriano

1995

42. Dystrybucja białek komórkowych ludzkich limfocytów białaczkowych i prawidłowych. XXXI Zjazd Polskiego Towarzystwa Biochemicznego Warszawa, 6-8 września 1995, streszczenia. Warszawa 1995 s. 140

Współaut.: J[oa]anna Chruściel, J[erzy] Błoński, E[uz]e[bi]usz Krykowski,....., M[ałgorzata] Hanausek, Zofia M. Kiliańska

43. Ekspresja białka p65 w nowotworach przewodu pokarmowego. XXXI Zjazd Polskiego Towarzystwa Biochemicznego Warszawa, 6-8 września 1995, streszczenia. Warszawa 1995 s. 140

Współaut.: Zofia M. Kiliańska, M. Wójcik, P[iotr] Szymczyk, M[arek] Różalski, J[arosław] Jakubik, A[ndrzej] Berner,....., M[ałgorzata] Hanausek, W[anda] M. Krajewska

44. Expression of the oncofetal 65-kDa phosphoprotein potential nonspecific cellular and serum tumor marker in leukemias. XIIIth Meeting of the International Society of Haematology (European and African Division) 3-8 September, 1995 Istanbul, Türkiye : abstracts book. Istanbul, 1995, poz. 861

Współaut.: J[erzy] Z. Błoński, M[ałgorzata] Hanausek, Z[bigniew] Walaszek, H[anna] Niewiadomska,....., K[rzysztof] Warzocha

45. Isolation of the 65 kDa oncofetal phosphoprotein from fetal bovine serum, polyclonal antibody production and use in cancer detection. Proc. Am. Assoc. Cancer Res., 1995, Vol. 36, s. 222.- Eighty-Sixth Annual Meeting American Association for Cancer Research March 18-22, 1995 Toronto, Ontario, Canada

Współaut.:, J[erzy] Z. Błoński, H[anna] Niewiadomska, B[ogusław] Olborski, Z[bigniew] Walaszek, M[ałgorzata] Hanausek

46. Nowotworowo specyficzne białko p65 w komórkach, surowicy oraz moczu pacjentów cierpiących na białaczkę. XXXI Zjazd Polskiego Towarzystwa Biochemicznego Warszawa, 6-8 września 1995 r. streszczenia. Warszawa 1995 s. 141

Współaut.:, J[erzy] Z. Błoński, M[ałgorzata] Hanausek, R[yszard] Wierzbicki

47. Ocena ekspresji płodowego białka nowotworowego 65-kDa w białaczkach. Acta Haemat. Pol., 1995, T. 26, nr 2 supl. 1, poz. 192.- XVI Zjazd Polskiego Towarzystwa Hematologów i Transfu-

zjologów Warszawa 21-22 czerwca 1995 r., streszczenia

Współaut.: J[erzy] Z. Błoński, M[ałgorzata] Hanausek, Z[bigniew] Walaszek, H[anna] Niewiadomska,.....

48. Ocena ekspresji płodowego białka nowotworowego 65-kDa w białaczkach. XVI Zjazd Polskiego Towarzystwa Hematologów i Transfuzjologów Warszawa, 21-24 czerwca 1995: erefart programowe i streszczenia prac oryginalnych. Warszawa 1995 s. 209-210

Współaut.: J[erzy] Z. Błoński, M[ałgorzata] Hanausek, Z[bigniew] Walaszek, H[anna] Niewiadomska,.....

49. Ocena przydatności przeciwciała poliklonalnego przeciwko izoformom onkofetalnego białka 65kDa w immunohistochemicznej diagnostyce raka sutka. XIII Zjazd Naukowy Polskiego Towarzystwa Patologów Rzeszów 22-24 czerwca 1995 r., streszczenia prac / pod red. Andrzeja Hajduka. Rzeszów 1995 s. 13

Współaut.: J[erzy] Z. Błoński, H[anna] Niewiadomska,....., B[ogusław] Olborski, Z[bigniew] Walaszek, M[ałgorzata] Hanausek

50. The usefulness of polyclonal antibody against p65 oncofetal protein isoforms in immunohistochemical diagnosis of breast cancer. *Pol. J. Pathol.*, 1995, Vol. 46, nr 2, s. 97.- XIII Congress of Polish Society of Pathologists, Rzeszów, 22-24 June, 1995

Współaut.: J[erzy] Z. Błoński, H[anna] Niewiadomska,....., B[ogusław] Olborski, Z[bigniew] Walaszek, M[ałgorzata] Hanausek

51. Tumor-associated proteins with the potential to become new tumor markers. *Ann. AM Lodz.* 1995 Vol. 36 nr 4 s. 5-17, bibliogr.

1996

52. Characterization of proteins from chronic lymphocytic leukaemic cells electrophoretic and immunological approach. *Cytobios* 1996 Vol. 85 nr 4 s. 39-49, ryc., bibliogr. Sum.

Współaut.: Joanna Chruściel, Jerzy [Zdzisław] Błoński, Euzebiusz Krykowski,....., Małgorzata Hanausek, Zofia M. Kiliańska

53. Clinical evaluation of the usefulness of polyclonal and monoclonal antibodies raised against p65 protein in immunohistochemical diagnosis of breast cancer : a comparative study. *Biomed. Lett.*, 1996 Vol. 54 s. 223-231, ryc., tab., wyk., bibliogr. Sum.

Współaut.: H[anna] Niewiadomska,....., M[arek] Stempień, J[erzy] Z. Błoński, M[ałgorzata] Hanausek

54. Expression of an oncofetal 65-kDa phosphoprotein in lymphocytic and granulocytic leukemias. *Int. J. Hematol.*, 1996 Vol. 63 s. 193-203, ryc., tab., wyk., bibliogr. Sum.

Współaut.: Małgorzata Hanausek, Saixi C. Wang, Jerzy Z[dzi-sław] Błoński, Eugenia Polkowska-Kulesza, Zbigniew Walaszek,.....

55. Nowotworowa fosfoproteina o masie cząsteczkowej 65 kDa (p65) : izolowanie, charakterystyka biochemiczna i przydatność diagnostyczna. Aktualne kierunki badań w biochemii i biotechnologii Druga Konferencja Naukowa poświęcona Profesorowi Antoniemu Dmochowskiemu w setną rocznicę urodzin Łódź, 12-14 grudnia 1996 roku. Łódź 1996 s. 80-81

Współaut.:, Małgorzata Hanausek, Hanna Niewiadomska, Jerzy Błoński, Ryszard Wierzbicki

56. Presence in bovine fetal serum of the protein antigenically related to p65-tumor associated antigen : Its isolation and polyclonal antibody production. *Neoplasma* 1996 Vol. 43 nr 2 s. 83-88, ryc., bibliogr.

Współaut.:, Z[bigniew] Walaszek, M[ałgorzata] Hanausek
1997

57. Correlation between protein products of genes bcl2, p53 and Rbb and clinical stage of B-cell chronic lymphocytic leukemia. XIVth Meeting of the International Society of Haematology Stockholm Sweden Aug[ust] 30 - Sept[ember] 4 1997: abstract book. Stockholm 1997 s. 111

Współaut.: H[anna] Niewiadomska, J[erzy] Z. Błoński,....., M[aria] Najder, D[ominika] Kulczycka, E[uzebiusz] Krykowski

58. Expression of 65-kDa oncofetal protein in experimental hepatoma after anticancer therapy. *Neoplasma*. 1997, Vol. 44 nr 2 s. 85-89, wyk., bibliogr.

Współaut.:, M[arek] Różalski, U[rszula] Krajewska, M[ałgorzata] Hanausek, R[yszard] Wierzbicki

59. Immunohistochemical study of 65-kDa oncofetal protein expression in breast cancer. *Breast*. 1997 Vol. 6, s. 284-290, ryc., wyk., bibliogr. Sum.

Współaut.:, J[erzy] Z. Błoński, H[anna] Niewiadomska, B[ogusław] Olborski, Z[bigniew] Walaszek, M[ałgorzata] Hanausek, L[eszek] Woźniak

60. Oestrogen/progesterone receptors and a 65kD tumour-associated phosphoprotein (p65) expression in breast cancer patients. *Biomed. Lett.* 1997 Vol. 56 s. 91-99, tab., wyk., bibliogr. Sum.

Współaut.: H[anna] Niewiadomska,....., J[acek] Bartkowiak,

M[arek] Stempień, J[erzy] Z. Błoński, Z[bigniew] Walaszek, M[ałgorzata] Hanausek, R[yszard] Wierzbicki

61. Przydatność w diagnostyce raka sutka onkofetalnego białka pokrewnego immunologicznie z nowotworowo-specyficznym białkiem p65. XXXIII Zjazd Polskiego Towarzystwa Biochemicznego Katowice, 9-12 września 1997, streszczenia. Katowice 1998 s. 132

Współaut.:, H[anna] Niewiadomska, M[ariusz] Stępień, J[erzy] Z. Błoński, M[ałgorzata] Hanausek, R[yszard] Wierzbicki

62. The expression of protein products of apoptotic genes bcl-2, p53 and Rb in chronic lymphocytic leukemia. *Immunologist*. 1997, suppl. 1, s. 81.- Fourth International Symposium on Clinical Immunology 19-22 June 1997, Amsterdam, The Netherlands

Współaut.: H[anna] Niewiadomska, J[erzy] Z. Błoński,....., M[aria] Najder, D[ominika] Kulczycka, W[ojciech] Czyż, E[uzebiusz] Krykowski

63. The expression of protein products of genes bcl-2, p53 and Rb in chronic lymphocytic leukemia. *Hematol. Cell Ther* 1997 Vol. 39 suppl. 1 s. 76.- 7th International Workshop on Chronic Lymphocytic Leukemia May 2-4, 1997, Crete, Greece

Współaut.: H[anna] Niewiadomska, J[erzy] Z. Błoński,....., M[aria] Najder, D[ominika] Kulczycka, A[rkadiusz] Jeziorski, E[uzebiusz] Krykowski

64. The usefulness of serum oncoprotein concentration as a biomarker of early carcinogenesis. Biomarkers in monitoring of occupational and environmental exposure to organic genotoxic substances Ustroń October 23-24 1997 Poland: workshop. Sosnowiec 1997 s. 69-70

Współaut.: Bożena Piłacik, Bożena Krajewska, Waldemar Lutz,.....

1998

65. A 65 kDa oncofetal protein (p65), proliferating cell nuclear antigen (PCNA) and Ki67 expression in breast cancer patients. *Neoplasma*. 1998 Vol. 45 nr 4 s. 216-222, ryc., tab., wyk., bibliogr., Sum.

Współaut.: H[anna] Niewiadomska,....., M[arek] Stępień, B[ogusław] Olborski, J[erzy] Z. Błoński, M[ałgorzata] Hanausek, R[yszard] Wierzbicki

66. Alfa-fetoproteina (AFP) i specyficzny dla niej receptor (rAFP) w wybranych komórkach nowotworowych. Modyfikowane kwasy nukleinowe Konferencja Naukowa poświęcona pamięci profesora

sora Bronisława Filipowicza Łódź 13-14 listopada 1998, streszczenia. Łódź 1998 s. 59

Współaut.:, Jolanta Świtalska, Ewa Byszewska, Dariusz Pawlak, Rafał Wiercioch, Marek Różalski, Ryszard Wierzbicki

67. Ekspresja onkofetalnego białka pokrewnego immunologicznie z nowotworowo-specyficznym białkiem P65 oraz antygenów komórek proliferujących (PCNA i Ki 67) w ludzkim raku sutka. XXXIV Zjazd Polskiego Towarzystwa Biochemicznego Białystok, 15-18 września 1998 r., streszczenia. Białystok 1998 s. 200

Współaut.:, Marek Stempień, Jerzy Błoński, Małgorzata Świtalska, Małgorzata Hanausek

68. Receptory alfa-fetoproteinowe w komórkach raka sutka i komórkach białaczki szpikowej HL-60 in vitro. XXXIV Zjazd Polskiego Towarzystwa Biochemicznego Białystok, 15-18 września 1998 r., streszczenia. Białystok 1998 s. 218

Współaut.:, Ewa Byszewska, Jolanta Świtalska, Dariusz Pawlak, Hanna Niewiadomska

69. The expression of proliferating antigen Ki67 and PCNA and products of suppressor gene p53 in primary invasive ductal carcinoma of female breast. *Eur. J. Cancer.* 1998 Vol. 34 suppl. 5 s. S115. - 1st European Breast Cancer Conference 29 September - 3 October 1998 Florence, Italy : abstract book

Współaut.: H[anna] Niewiadomska, A[rkadiusz] Jezierski,....., J[erzy] Błoński

70. The use of p65 generating the prognosis in female breast cancer. *Eur. J. Cancer.* 1998 Vol. 34 suppl. 5 s. S109.- 1st European Breast Cancer Conference 29 September - 3 October 1998 Florence, Italy: abstract book

Współaut.: H[anna] Niewiadomska, M[arek] Stempień,....., A[rkadiusz] Jezierski

1999

71. Ekspresja płodowego białka p65, produktów białkowych wybranych onkogenów i supresorowego genu p53 oraz antygenów komórek proliferujących w ludzkim raku sutka. Aktualne kierunki badań w biochemii i biotechnologii w ochronie środowiska i życiu człowieka : Trzecia Konferencja Naukowa poświęcona Profesorowi Antoniemu Dmochowskiemu Łódź, 14-16 grudnia 1999 roku. Łódź 1999 s. 36

Współaut.:, H[anna] Niewiadomska, J[erzy] Błoński, J[olanta] Świtalska, E[wa] Matyga, R[yszard] Wierzbicki

72. The usefulness of technetium-99m glucarate for the targeting of breast cancer in experimental

mouse model. The Ninth European Symposium Lillehammer Norway 6-9th March 1999 : programme and abstracts. Lillehammer 1999s.[1]

Współaut.:, Renata Mikołajczak, Wiesław Zuleczyk, Anna Markiewicz, Rafał Wiercioch, Iwona Licińska

2000

73. Analysis of expression of a 65 kDa oncofetal protein (p65) and its gene amplification in breast cancer patients. *Eur. J. Cancer* 2000 Vol. 36 Suppl. 5, poz. 339.- 2nd European Breast Cancer Conference 26-30 September 2000, Brussels, Belgium: programme book. Brussels 2000

Współaut.:, E[wa] Balcerczak, J[olanta] Świtalska, J[acek] Bartkowiak, R[obert] Kubiak, J[erzy] Z[dzisław] Błoński, M[arek] Stempień, H[anna] Niewiadomska

74. Ekspresja onkogenu C-erbB2 i genu kodującego onkofetalne białko o masie cząsteczkowej 65 kDa (P65) w ludzkim raku sutka.: XXXVI Zjazd Polskiego Towarzystwa Biochemicznego Poznań 2000: streszczenia. Poznań 2000 s. 193

Współaut.: Ewa Balcerczak, Hanna Niewiadomska, Dorota Kupnicka,....

75. Ekspresyjne mikroprocesory genetyczne, nowe narzędzie w badaniach biomedycznych.: XXXV Sympozjum Postępy technik biologii komórkowej i molekularnej Poznań, 26 i 27 września 2000. Poznań 2000 s. 106

76. Immunohistochemical analysis of expression of a 65 kDa oncofetal protein (p65), epidermal growth factor receptor (EGFR), oncogene c-erb B2 and tumor suppressor gene p53 protein products in breast cancer patients. *Neoplasma* 2000 Vol. 47 nr 1 s. 8-14, ryc., wyk., bibliogr., Sum.

Współaut.: H[anna] Niewiadomska,.....,M[arek] Stempień, J[erzy] Z. Błoński, W[ołoczek] Czyż, J[olanta] Świtalska, E[wa] Matyga, M[algorzata] Hanausek, R[yszard] Wierzbicki

77. Investigation of the platinum-[*I] histamine complex of potential synergy in therapy of solid tumors. *Eur. J. Nucl. Med.* 2000 Vol. 27 nr 8, poz. OS-248, tab. Congress of the European Association of Nuclear Medicine Napoli, Italy, 25-29 August 2001

Współaut.: P[iotr] Garnuszek, I[wona] Licińska,....., A[ntoni] P[iotr] Mazurek

78. Mikroprocesory DNA w badaniach biomedycznych. *Post. Biochem.* 2000 Vol. 46 nr 4 s. 272-281, ryc., wyk., bibliogr.

Współaut.:, Jacek Bartkowiak

79. Prognostic significance of oncogene c-erbB2

protein product expression and its gene amplification in breast cancer patients. 2nd European Breast Cancer Conference 26-30 September 2000, Brussels, Belgium : programme book. : Brussels 2000, poz. 358

Współaut.: H[anna] Niewiadomska, E[wa] Balcerczak, J[olanta] Świtalska, A[gata] Sasor, W[ojcich] Czyż, J[erzy] Z[dziszaw] Błoński,....

80. Some oncogene and tumor suppressor gene protein products expression in B-cell chronic lymphocytic leukaemia. *Cytobios* 2000 Vol. 103 nr 2 s. 159-168, tab., wykr., bibliogr., Sum.

Współaut.: H[anna] Niewiadomska,...., D[ominika] Kulczycka, M[aria] Najder, E[wa] Balcerczak, J[erzy] Z. Błoński

81. Terapia genowa. Wybrane zagadnienia biologii molekularnej : praca zbiorowa / pod red. Ryszarda Wierzbickiego. Łódź 2000 s. 164-179, ryc., wykr., bibliogr.

82. The usefulness of technetium-99m glucarate for the targeting of breast cancer in experimental mouse model. The Ninth European Symposium Lillehammer Norway 6-9th March 1999 : programme and abstracts. Lillehammer 1999 s. [1]

Współaut.:, Renata Mikołajczak, Wiesław Zulczyk, Anna Markiewicz, Rafał Wiercioch, Iwona Licińska

83. Wiązanie znakowanej izotopowo alfa-fetoproteiny (AFP) przez złośliwe i łagodne doświadczalne nowotwory sutka. *Probl. Med. Nukl.* 2000 T. 14 nr 27 s. 69. - VII Zjazd Naukowy Polskiego Towarzystwa Medycyny Nuklearnej Gdańsk, 24-26 maja 2000 r.

Współaut.:, Jolanta Świtalska, Ewa Byszewska, Grażyna Birnbaum, Rafał Wiercioch, Marta Michalska, Hanna Niewiadomska, Dariusz Pawlak

84. Zwierzęta transgeniczne mogą wytwarzać produkty białkowe dla lecznictwa. Wybrane zagadnienia biologii molekularnej : praca zbiorowa / pod red. Ryszarda Wierzbickiego. Łódź 2000 s. 202-207, ryc., tab.

2001

85. DD3 and p65 genes expression in prostate cancer and benign prostate hyperplasia. . *Histochem. Cytobiol.* 2001 Vol. 39 suppl. 1 s. 32-33. - NATO Advanced Research Workshop Endocrine disrupters and carcinogenic risk assessmentB May 8-12, 2001 Białystok, Poland : abstracts

Współaut.: E[wa] Balcerczak,...., A[gata] Sasor, R[yszard] Wierzbicki

86. P65 gene expression and c-erbB2 gene am-

plification in breast cancers. *Histochem. Cytobiol.* 2001 Vol. 39 suppl. 1 s. 33. - NATO Advanced Research Workshop Endocrine disrupters and carcinogenic risk assessmentB May 8-12, 2001 Białystok, Poland : abstracts

Współaut.: E[wa] Balcerczak, D[orota] Kupnicka, H[anna] Niewiadomska, J[acek] Bartkowiak,....

87. P65 gene expression as a promising prognostic marker in breast and prostate cancers. *BioForum II Polish Biobusiness as a Partner of International Enterprises* May 10-11, 2001, Lodz, Poland / ed. by Tadeusz Pietrucha. Łódź 2001 s. 77-78

Współaut.:, Ewa Balcerczak, Dorota Kupnicka, Agata Sasor, Ryszard Wierzbicki

88. Uptake of radiolabeled hereceptin by experimental mouse mammary tumors. : *Eur. J. Nucl. Med.* 2001 Vol. 28 nr 8 s. 1072. -: Congress of the European Association of Nuclear Medicine Napoli, Italy, 25-29 August 2001

Współaut.:, R[afał] Wiercioch, E[wa] Balcerczak, J[olanta] Świtalska, G[rażyna] Birnbaum, E[wa] Byszewska, D[ariusz] Pawlak, R[yszard] Wierzbicki

89. Uptake of radiolabeled morphiceptin and its analog by experimental mouse mammary carcinomas. *Eur. J. Nucl. Med.* 2001 Vol. 28 nr 8 s. 1071. - Congress of the European Association of Nuclear Medicine Napoli, Italy, 25-29 August 2001

Współaut.:, R[afał] Wiercioch, D[ariusz] Pawlak, J[olanta] Świtalska, G[rażyna] Birnbaum, E[wa] Byszewska, A[nn]a Janecka

90. Wiązanie morficeptyny i jej analogów przez mysz rak sutka. W: XXXVII Zjazd Polskiego Towarzystwa Biochemicznego Toruń 10-14 IX 2001 Toruń 2001 s. 192

Współaut.: R[afał] Wiercioch, S[zymon] Byzia, A[nn]a Janecka, G[rażyna] Birnbaum, D[ariusz] Pawlak, E[wa] Byszewska,....

91. Wiązanie morficeptyny i jej analogu przez mysz rak sutka. W: III Krajowa Konferencja Radiochemii i Chemii Jądrowej Kazimierz Dolny, 6-9 maj 2001 : streszczenia. [B.m.w.], 2001 s. 34

Współaut.: G[rażyna] Birnbaum, R[afał] Wiercioch, A[nn]a Janecka, D[ariusz] Pawlak, E[wa] Byszewska,....

2002

92. Activity of Breast Cancer Resistance Protein (BCRP/ABC2) in B-cell Chronic Lymphocytic Leukemia(B-CLL). *Blood* 2002 Vol. 100 nr 11 s. 386b.- Forty-fourth annual meeting program and abstracts December 6-10, 2002 Philadelphia, Pennsylvania

Współaut.: Krzysztof Jamrozak, Piotr Smolewski, Robert W[iliam] Robey, Barbara Cebula, Ewa Balcerczak,....., Anna Szmięgielska-Kapłon, Susan E[liza] Bates, Tadeusz Robak

93. Biological investigation of the platinum (II)-[*I]iodohistamine complexes of potential synergistic anti-cancer activity. *Nucl. Med. Biol.* 2002 Vol. 29 nr 2 s. 169-175, tab., wykr., bibliogr.

Współaut.: Piotr Garnuszek, Iwona Licińska, Janusz S[tani-sław] Skierski, Mirosława Koronkiewicz,....., Rafał Wiercioch, Aleksander P[iotr] Mazurek

94. Caspase 3 induction and some apoptotic genes modulation in human acute promyelotic leukemia cell line HL-60 by carboplatin in combination with amifostine. *Gliwickie Spotkania Naukowe* 2002 22-23 November, Gliwice, Poland. Gliwice 2002 s. 49

Współaut.:, M[arek] Różalski, U[rszula] Krajewska, E[wa] Balcerczak, W[oiciech] Młynarski, R[yszard] Wierzbicki

95. Distribution of allelic variants of functional C3435T polymorphism of drug transporter MDR1 gene in a sample of Polish population. *Pol. J. Pharm.* 2002 Vol. 54 nr 4 s. 495-500, ryc., tab., bibliogr.

Współaut.: Krzysztof Jamrozak, Ewa Balcerczak, Wojciech Młynarski,....., Tadeusz Robak

96. Ekspresja genu HMGI(Y) w nowotworach złośliwych jelita grubego. *Nowotwory* 2002 T. 53 supl. 4 s. 100.- I Kongres Onkologii Polskiej Katowice 11-14 września 2002

Współaut.: M[ariusz] Balcerzak, G[rażyna] Pasz-Walczak, E[wa] Balcerczak, M[aciej] Wojtylak,.....

97. Ekspresja genu p65, amplifikacja c-erbB2 i analiza immunohistochemiczna ich produktów w nowotworach pęcherzykowych tarczycy. *Endokr. Pol.* 2002 T. 53 supl. nr 1 do z. 2 s. 609.- Materiały naukowe XVII Zjazdu Polskiego Towarzystwa Endokrynologicznego Warszawa, 26-29 maja 2002

Współaut.: W[oiciech] Czyż,....., E[wa] Balcerczak, H[anna] Niewiadomska, M[agdalena] Jakubiak-Wielganowicz, L[ech] Pomorski, K[rzysztof] Kuzdak

98. Expression of gene encoding P65 oncofetal protein in acute and chronic leukemias. *Neoplasma* 2002 Vol. 49 nr 5 s. 295-299, ryc., tab., bibliogr.

Współaut.: E[wa] Balcerczak, J[acek] Bartkowiak, J[erzy] Z[dzisław] Błoński, T[adeusz] Robak,.....

99. Expression of gene encoding p65 oncofetal protein in acute and chronic leukemias. *Hematol. J.* 2002 2 s. 193.- Abstracts for the 7th Meeting of the European Hematology Association Florence, Italy, 6-9 June 2002 : abstract book

Współaut.: E[wa] Balcerczak,....., J[acek] Bartkowiak, J[erzy] Z[dzisław] Błoński, T[adeusz] Robak, R[yszard] Wierzbicki

100. Functional polymorphism of the P-glycoprotein encoding MDR1 gene (C3435T) is associated with increased risk of childhood acute lymphoblastic leukemia. *Blood* 2002 Vol. 100 nr 11 s. 252b.- Forty-fourth annual meeting program and abstracts December 6-10, 2002 Philadelphia, Pennsylvania

Współaut.: Krzysztof Jamrozak, Ewa Balcerczak, Wojciech Młynarski, Magdalena Mistygacz, Joanna Trelińska,....., Tadeusz Robak

101. Ocena ekspresji genu HMGI(Y) w nowotworach pęcherzykowych tarczycy z zastosowaniem metody RT-PCR. III Konferencja Sekcji Endokrynologii Molekularnej Polskiego Towarzystwa Endokrynologicznego Poznań, 11-12 października 2002 r. Poznań 2002 s. 56

Współaut.: W[oiciech] Czyż, K[rzysztof] Kołomecki, Z[bi-gniew] Pasięka, E[wa] Balcerczak, M[onika] Rudowicz, M[agdalena] Jakubiak, K[rzysztof] Kuzdak,.....

102. p65 and c-erbB2 genes expression in breast tumors: comparison with some histological typing, grading and clinical staging. *Bio-Forum III Biotechnology business-science conference* May 20-21, 2002 Lodz, Poland / ed. by Tadeusz Pietrucha. Łódź 2002 s. 92

Współaut.: E[wa] Balcerczak, D[orota] Jesionek-Kupnicka,.....

103. Structure-activity relationship, conformation and pharmacology studies of morphiceptin analogues - selective u-opioid receptor ligands. *Mini-Rev. Med. Chem.* 2002 Vol. 2 nr 6 s. 565-572, ryc., tab., bibliogr.

Współaut.: Anna Janecka, Jakub Fichna,....., Tomasz Janecki

104. Synteza analogów morficeptyny zawierających nowe nienaturalne aminokwasy w pozycji 3. VI Ogólnopolskie Sympozjum Chemii Organicznej Łódź 18-20 kwietnia 2002. Łódź 2002 s. P-14

Współaut.: Anna Janecka, Jakub Fichna, Rafał Wiercioch,.....

105. Synthesis, radiolabelling and biodistribution studies of the P149-QY peptide - potential ligand for hAFP receptor. *Eur. J. Nucl. Med. Mol. Imag.* 2002 Vol. 29 supl. 1 s. 370.- Annual Congress of the European Association of Nuclear Medicine August 31-September 4, 2002, Vienna, Austria

Współaut.: P[iotr] Garnuszek, I[wona] Licińska,.....

106. u-Receptor binding and conformational studies of morphiceptin analogs modified in position 3. XLV Zjazd Naukowy Polskiego Towarzystwa

Chemicznego 9-13 września 2002 Kraków 2002. T. 2: Streszczenia prezentacji. Kraków 2002 s. 843

Współaut.: A[nn]a Janecka, J[akub] Fichna, R[afał] Wiercioch,....., R[afał] Wiercioch, G[rażyna] Birbaum, E[wa] Byszewska,.....

107. Uptake of radiolabeled alpha-fetoprotein (AFP) and its peptide fragment by experimental breast cancer. *Nucl. Med. Rev.* 2002 Vol. 5 nr 1 s. 85

Współaut.: R[afał] Wiercioch, G[rażyna] Birbaum, E[wa] Byszewska,.....

108. Wiązanie znakowanej alfa-fetoproteiny (AFP) i jej fragmentu peptydowego przez doświadczalny nowotwór sutka. *Probl. Med. Nukl.* 2002 T. 16 nr 31 s. 47-48.- VIII Zjazd Naukowy PTMN Poznań, 12-15 czerwca 2002 : streszczenia doniesień zjazdowych

Współaut.: R[afał] Wiercioch, G[rażyna] Birbaum, E[wa] Byszewska,.....

109. Występowanie punktowego polimorfizmu C3435T genu MDR1 (multidrug resistance-1) kodującego glikoproteinę P u dzieci chorych na ostrą białaczkę limfoblastyczną. *Acta Haemat. Pol.* 2002 T. 33 suppl. 1 s. 174.- IX Konferencja Naukowo-Szkoleniowa Polskiego Towarzystwa Hematologów i Transfuzjologów „Hematologia praktyczna i konsultacyjna - transfuzjologia” Jachranka k/ Warszawy, 13-15 czerwca 2002 r.: referaty - streszczenia

Współaut.: K[rzysztof] Jamrozak, E[wa] Balcerzak, W[ojciech] Młynarski, M[agdalena] Mistygacz,....., J[oanna] Trelińska, T[adeusz] Robak

2003

110. Assessment of the HMGI(Y) gene expression in thyroid follicular neoplasm with use of RT-PCR method. *Endokr. Pol.* 2003 T. 54 nr 4 s. 504.- Materiały III Konferencji Sekcji Endokrynologii Molekularnej PTE

Współaut.: W[ojciech] Czyż, K[rzysztof] Kołomecki, Z[bigniew] Pasięka, E[wa] Balcerzak, M[arta] Rudowicz, M[agdalena] Jakubiak, K[rzysztof] Kuzdak,.....

111. Ekspresja genu HMGI(Y) w nowotworach pęcherzykowych gruczołu tarczowego. 61 Zjazd Towarzystwa Chirurgów Polskich Chirurgia endokrynologiczna Gdańsk 17-20.09.2003. Gdańsk 2003 s. 77

Współaut.: Wojciech Czyż, Krzysztof Kuzdak, Ewa Balcerzak, Magdalena Jakubiak, Zbigniew Pasięka,....

112. Expression of ABC family transporters: breast cancer resistance protein (ABCG2) and P-

glycoprotein in patients with chronic lymphocytic leukemia (CLL). *Proc. Am. Assoc. Cancer Res.* 2003 Vol. 44 s. 136.- 94th Annual Meeting 2003 April 5-9, Toronto, Ontario, Canada : proceedings

Współaut.: Krzysztof Jamrozak, Piotr Smolewski, Barbara Cebula, Ewa Balcerzak,....., Anna Szmigielska-Kaplon, Robert W[iliam] Robey, Susan E[liza] Bates, Tadeusz Robak

113. Expression of C-ERBB2 and P65 genes and their protein products in follicular neoplasms of thyroid gland. *Folia Histochem. Cytobiol.* 2003 Vol. 41 nr 2 s. 91-95, ryc., tab., bibliogr.

Współaut.: W[ojciech] Czyż, E[wa] Balcerzak, M[arta] Rudowicz, H[anna] Niewiadomska, Z[bigniew] Pasięka, K[rzysztof] Kuzdak,.....

114. Expression of p65, DD3 and c-erbB2 genes in prostate cancer. *Neoplasma* 2003 Vol. 50 nr 2 s. 97-101, ryc., tab., bibliogr.

Współaut.: E[wa] Balcerzak,....., A[gata] Sasor, R[yszard] Wierzbicki

115. Expression of p65 gene in experimental colon cancer under the influence of 5-fluorouracil given alone and in combination with hormonal modulation. 6th European Congress of Endocrinology Lyon, France 26-30 April 2003 : abstract book. Lyon, 2003

Współaut.: G[abriela] Meleń-Mucha, S[ławomir] Mucha, E[wa] Balcerzak, S[ławomir] Lipa,....

116. Functional C3435T polymorphism of MDR1 gene : an impact on genetic susceptibility and clinical outcome of childhood acute lymphoblastic leukemia. : *Hematol. J.* 2003 Vol. 4 suppl. 2 s. 121.- Abstracts for the 8th Annual Congress of the European Hematology Association Lyon, France, 12-15 June 2003

Współaut.: K[rzysztof] Jamrozak, W[ojciech] Młynarski, E[wa] Balcerzak, M[ariusz] Panczyk, J[oanna] Trelińska,....., J[erzy] Bodalski, T[adeusz] Robak

117. HMGI(Y) gene expression in colorectal cancer: comparison with some histological typing, grading, and clinical staging. *Pathol. Res. Pract.* 2003 Vol. 199 nr 10 s. 641-646, ryc., tab., bibliogr.

Współaut.: M[ariusz] Balcerzak, G[rażyna] Pasz-Walczak, E[wa] Balcerzak, M[aciej] Wojtylak, R[adziław] Kordek,....

118. Induction of caspase 3 and modulation of some apoptotic genes in human acute promyelocytic leukemia HL-60 cells by carboplatin with amifostine. *Pol. J. Pharm.* 2003 Vol. 55 nr 2 s. 227-234, ryc., tab., bibliogr.

Współaut.:, Marek Różalski, Urszula Krajewska, Ewa Balcerzak, Wojciech Młynarski, Ryszard Wierzbicki

119. MDR1 gene polymorphism associates with susceptibility to B-cell chronic lymphocytic leukemia (B-CLL) and determines P-glycoprotein activity in B-CLL tumor cells. *Blood* 2003 Vol. 102 nr 11 s. 598a.- American Society of Hematology Forty-fifth Annual Meeting program and abstracts December 6-9, 2003 San Diego, California

Współaut.: Krzysztof Jamrozak, Piotr Smolewski, Ewa Balcerzak, Barbara Cebula, Monika Kowalczyk, Anna Szmigielska-Kapłon,....., Wojciech Młynarski, Tadeusz Robak

120. Ocena ekspresji genu HMGI(Y) w nowotworach pęcherzykowych tarczycy z zastosowaniem metody RT-PCR. *Endokr. Pol.* 2003 T. 54 nr 4 s. 504.- Materiały III Konferencji Sekcji Endokrynologii Molekularnej PTE

Współaut.: W[ojciech] Czyż, K[rzysztof] Kołomecki, Z[bi-gniew] Pasieka, E[wa] Balcerzak, M[arta] Rudowicz, M[agdalena] Jakubiak, K[rzysztof] Kuzdak,.....

121. P65 and c-erbB2 genes expression in breast tumors : comparison with some histological typing, grading and clinical staging. *J. Exp. Clin. Cancer Res.* 2003 Vol. 22 nr 2 s. 421-427, ryc., tab., bibliogr.

Współaut.: E[wa] Balcerzak,....., D[orota] Jesionek-Kupnicka, J[acek] Bartkowiak, R[obert] Kubiak, R[yszard] Wierzbicki

122. Relation of p-glicoprotein expression, activity and MDR1 gene polymorphism with spontaneous in vitro apoptosis in B-cell chronic lymphocytic leukemia. *Hematol. J.* 2003 Vol. 4 suppl. 2 s. 192

Współaut.: K[rzysztof] Jamrozak, P[iotr] Smolewski, E[wa] Balcerzak, B[arbara] Cebula, M[ariusz] Panczyk, A[anna] Szmigielska-Kapłon,....., T[adeusz] Robak

123. Synthesis of novel morphiceptin analogs modified in position 3 and their binding to u-opioid receptors in experimental mammary adenocarcinoma. XVII Polish Peptide Symposium Institute of Organic Chemistry Technical University of Łódź August 31- September 4, 2003. Łódź 2003 s. 73, ryc.

Współaut.: A[anna] Janecka, J[akub] Fichna,.....

124. Synthesis of novel morphiceptin analogues modified in position 3 and their binding to u-opioid receptors in experimental mammary adenocarcinoma. *Bioorg. Med. Chem.* 2003 Vol. 11 nr 18 s. 3855-3860, ryc., tab., bibliogr.

Współaut.: A[anna] Janecka, J[akub] Fichna, R[afał] Wierciach,.....

125. Uptake of radiolabeled morphiceptin, its analogs and endomorphins by mammary adenocarcinoma : in vitro and in vivo studies. *Eur. J. Nucl.*

Med. Mol. Imag. 2003 Vol. 30 suppl. 2 s. 310.- Congress European Association Nuclear Medicine August 2003, Amsterdam

Współaut.:, R[afał] Wierciach, A[anna] Janecka, M[arek] Różalski, U[rszula] Krajewska, E[wa] Balcerzak, J[akub] Fichna, E[wa] Byszewska, R[enata] Mikołajczak, R[yszard] Wierzbicki

126. Uptake of radiolabelled alfa-fetoprotein by experimental mammary adenocarcinoma and adenoma: in vivo and in vitro studies. *Nucl. Med. Commun.* 2003 Vol. 24 nr 2 s. 297-303, ryc., tab., wyk., bibliogr.

Współaut.:, J[olanta] Świtalska, R[afał] Wierciach, E[wa] Byszewska, H[anna] Niewiadomska, M[arta] Michalska

127. Uptake of radiolabelled herceptin by experimental mammary adenocarcinoma. *Nucl. Med. Rev.* 2003 Vol. 6 nr 2 s. 1-4, tab., wyk., bibliogr.

Współaut.: Rafał Wierciach, Ewa Balcerzak, Ewa Byszewska,.....

128. Usefulness of polyclonal antibodies raised against p65 oncofetal protein in immunohistochemical diagnosis of breast cancer. *J. Exp. Clin. Cancer Res.* 2003 Vol. 23 nr 1 s. 421-427, ryc., tab., wyk., bibliogr.

Współaut.: H[anna] Niewiadomska,....., E. Świtalska, E[wa] Balcerzak, R[obert] Kubiak, R[yszard] Wierzbicki

129. Wpływ punktowego polimorfizmu C3435T genu MDR1 na występowanie i przebieg kliniczny ostrej białaczki limfoblastycznej u dzieci. *Prz. Lek.* 2003 T. 60 suppl. 5 s. 91.- II Zjazd Polskiego Towarzystwa Onkologii i Hematologii Dziecięcej 29-30 maj 2003, Kraków

Współaut.: J[oaanna] Trelińska, K[rzysztof] Jamrozak, T[adeusz] Robak, W[ojciech] Młynarski, E[wa] Balcerzak, M[agdalena] Mistygacz,....., J[erzy] Bodalski

2004

130. Analysis of common single nucleotide polymorphism in MDR1 gene in patients with multiple myeloma. *Blood* 2004 Vol. 104 nr 11 S. 176b. - 46th Annual Meeting of the American Society of Hematology San Diego, USA, December 4-7, 2004

Współaut.: Krzysztof Jamrozak, Ewa Balcerzak, Piotr Smolewski, Sylwester Piaskowski, Barbara Cebula, Mariusz Panczyk, Agnieszka Janus,....., Tadeusz Robak

131. Binding of the new morphiceptin analogs to human MCF-7 breast cancer cells and their effect on growth. *Regul. Pept.* 2004 Vol. 120 nr 1/3 s. 237-241, tab., wyk., bibliogr.

Współaut.: Anna Janecka, Jakub Fichna, Piotr Kossoń, Jadwiga Zalewska-Kaszubska, Urszula Krajewska,....., Marek Różalski

132. Biologia molekularna raka. Perspektywy

leczenia. XI Ogólnopolskie Spotkanie Aptekarzy 7-9 października 2004 Międzyzdroje : streszczenia wykładów: sesje plakatowe. Międzyzdroje 2004 s. [1-4]

133. Expression of p65 gene in experimental colon cancer under the influence of 5-fluorouracil given alone and in combination with hormonal modulation. *Neoplasma* 2004 Vol. 51 nr 4 s. 319-324, ryc., tab., bibliogr.

Współaut.: G[abriela] Melen-Mucha, E[wa] Balcerczak, S[ławomir] Mucha, M[ariusz] Pańczyk, S[ławomir] Lipa,....

134. Expression of the p65 gene in patients with colorectal cancer : comparison with some histological typing, grading and clinical staging. *Eur. J. Surg. Oncol.* 2004 Vol. 30 nr 3 s. 266-270, ryc., tab., bibliogr.

Współaut.: M[ariusz] Balcerczak, E[wa] Balcerczak, G[rażyna] Pasz-Walczak, R[adziław] Kordek,....

135. Functional C3435T polymorphism of MDR1 gene : an impact on genetic susceptibility and clinical outcome of childhood acute lymphoblastic leukemia. *Eur. J. Haematol.* 2004 Vol. 72 nr 5 s. 314-321, tab., wyk., bibliogr.

Współaut.: Krzysztof Jamrozik, Wojciech Młynarski, Ewa Balcerczak, Magdalena Mistygacz, Joanna Trelińska,...., Jerzy Bodalski, Tadeusz Robak

136. HMGI(Y) gene expression as a potential marker of thyroid follicular carcinoma. *Langenbecks Arch. Surg.* 2004 Vol. 389 nr 3 s. 193-197, tab., bibliogr.

Współaut.: W[ojciech] Czyż, E[wa] Balcerczak, M[agdalena] Jakubiak, Z[bigniew] Pasięka, K[rzysztof] Kuzdak,....

137. Indukcja kaspazy 3 i modulacja niektórych genów apoptotycznych w ostrej białaczce mieloblastycznej (HL-60) przez deksorubicynę z amifostyną. II Konferencja Naukowa poświęcona pamięci profesora Bronisława Filipowicza Modyfikowane kwasy nukleinowe Łódź, 5-6 listopada 2004 : program i streszczenia. Łódź 2004 s. 62-63

Współaut.: Marek Różalski,...., Ewa Balcerczak, Urszula Krajewska, Wojciech Młynarski, Ryszard Wierzbicki

138. Influence of functional polymorphism in MDR1 gene on genetic predisposition and prognosis in adult acute leukemia. *Hematol. J.* 2004 Vol. 5 suppl. 2 s. S180.- Abstract book of the 9th Congress of the European Hematology Association Geneva Palexpo, Switzerland, 10-13 June 2004

Współaut.: K[rzysztof] Jamrozik, E[wa] Balcerczak, P[iotr] Smolewski, B[arbara] Cebula, M[onika] Kowalczyk, M[ariusz] Pańczyk,...., W[ojciech] Młynarski, T[adeusz] Robak

139. Ocena ekspresji genu kodującego symporter sodowo-jodowy (NIS) w rakach tarczycy metodą RT-PCR. IV Konferencja Sekcji Endokrynologii Molekularnej Polskiego Towarzystwa Endokrynologicznego Poznań, 2-3 października 2004 r. Poznań 2004 s. 52

Współaut.: Milena Tosik, Lech Pomorski, Ewa Balcerczak,...., Wojciech Czyż

140. Uptake of radiolabeled morphiceptin and its analogs by experimental mammary adenocarcinoma: in vitro and in vivo studies. *Nucl. Med. Biol.* 2004 Vol. 31 nr 4 s. 451-457, ryc., tab., bibliogr.

Współaut.:, R[afał] Wiercioch, A[nn]a Janecka, E[wa] Balcerczak, E[wa] Byszewska, G[rażyna] Birnbaum, S[zymon] Byzia, P[iotr] Gamuszek, R[yszard] Wierzbicki

141. Usefulness of polyclonal antibodies raised against P65 oncofetal protein in immunohistochemical diagnosis of ductal breast cancer. *J. Exp. Clin. Cancer Res.* 2004 Vol. 23 nr 1, s. 113-119, ryc., tab., bibliogr.

Współaut.: H[anna] Niewiadomska,...., J[olanta] Światalska, E[wa] Balcerczak, R[obert] Kubiak, R[yszard] Wierzbicki

2005

142. ABCB1 (MDR1) gene haplotypes and susceptibility to multiple myeloma. *Acta Haemat. Pol.* 2005 Vol. 36 suppl. 1 s. 225.- VII Konferencja Naukowo-Szkoleniowa Polskiego Towarzystwa Hematologów i Transfuzjologów „Przewlekłe choroby mielo- i limfoproliferacyjne” Lublin, 19-21 maja 2005

Współaut.: K[rzysztof] Jamrozik, E[wa] Balcerczak, K[arolina] Calka, S[ylwester] Piaskowski, M[onika] Kowalczyk,...., M[ariusz] Pańczyk, B[arbara] Cebula, A[gnieszka] Janus, T[adeusz] Robak

143. ABCB1 (MDR1) gene haplotypes and susceptibility to multiple myeloma. *Hematologica* 2005 Vol. 90 suppl. 2 s. 471-472.- 10th Congress of the European Hematology Association Stockholm, Sweden, June 2-5, 2005 : abstract book

Współaut.: K[rzysztof] Jamrozik, E[wa] Balcerczak, K[arolina] Calka, S[ylwester] Piaskowski, M[onika] Kowalczyk,...., M[ariusz] Pańczyk, B[arbara] Cebula, A[gnieszka] Janus, T[adeusz] Robak

144. ABCB1 (MDR1) gene polymorphisms and susceptibility to multiple myeloma. XL Zjazd Polskiego Towarzystwa Biochemicznego Lublin, 19-23 września 2005. Lublin 2005 s. 127

Współaut.: Ewa Balcerczak, Krzysztof Jamrozik, Mariusz Pańczyk, Sylwester Piaskowski, Barbara Cebula, Agnieszka Janus, Monika Kowalczyk, Karolina Calka, Tadeusz Robak,....

145. Białka HMGA i ich geny jako potencjalne biomarkery nowotworowe. *Post. Biochem.* 2005 T. 51 nr 3 s. 261-269, ryc., bibliogr.

Współaut.: Ewa Balcerczak, Mariusz Balcerczak,....

146. Binding of endomorphin-2 to μ -opioid receptors in experimental mouse mammary adenocarcinoma. *J. Peptide Res.* 2005 Vol. 65 nr 4 s. 459-464, tab., wyk., bibliogr.

Współaut.: J[akub] Fichna, J[ean]-C[laude] Do Rego,....., J[ean] Costentin, A[nn]a Janecka

147. C1236T, G2677T/A and C 3435T polymorphisms (SNPs) of MDR1 gene in colorectal cancer. XL Zjazd Polskiego Towarzystwa Biochemicznego Lublin, 19-23 września 2005. Lublin 2005 s. 138

Współaut.: Mariusz Panczyk, Ewa Balcerczak, Grażyna Pasz-Walczak, Sylwester Piaskowski, Krzysztof Jamrozik,....

148. Characterization of the [125I]endomorphin-2 binding sites in the MCF7 breast cancer cell line. *Peptides* 2005 Vol. 26 nr 3 s. 295-299, tab., wyk., bibliogr.

Współaut.: Jakub Fichna, Urszula Krajewska, Marek Różalski,....., Anna Janecka

149. Cyclin D1 protein and CCND1 gene expression in colorectal cancer. *Eur. J. Surg. Oncol.* 2005 Vol. 31 nr 7 s. 721-726, ryc., tab., bibliogr.

Współaut.: E[wa] Balcerczak, G[rażyna] Pasz-Walczak, P[aweł] Kumor, M[ariusz] Panczyk, R[adzisław] Kordek, R[yszard] Wierzbicki,....

150. Ekspresja genu hmg1 jako marker przeżycia w rakach jelita grubego. Konferencja Genomika i mikromacierze w biologii i medycynie Sucha Beskidzka, 25-28 czerwca 2005 : program - streszczenia - indeks autorów. [B.m.wyd.] 2005 s. [1-2]

Współaut.: Ewa Balcerczak, Mariusz Balcerczak,....

151. Ekspresja genu P65 i jego białkowego produktu w nowotworach. : Konferencja Genomika i mikromacierze w biologii i medycynie Sucha Beskidzka, 25-28 czerwca 2005 : program - streszczenia - indeks autorów. [B.m.wyd.] 2005 s. [1]

Współaut.: Ewa Balcerczak,....

152. Expression of the P65 gene in gastric cancer and in tissues with or without *Helicobacter pylori* infection. *Neoplasma* 2005 Vol. 52 nr 6 s. 464-468, ryc., tab., bibliogr.

Współaut.: E[wa] Balcerczak, T[omasz] Jankowski, A[leksandra] Becht, M[ariusz] Balcerczak, R[yszard] Janiuk, D[orota] Jesionek-Kupnicka, J[an] Sztompka,....

153. Human leukocyte antigens HLA DRB1*01 and CRB1*02 influence clinical outcome of chro-

nic lymphocytic leukemia. *Haematologica* 2005 Vol. 90 suppl. 2 s. 42.- 10th Congress of the European Hematology Association, Stockholm, Sweden, June 2-5, 2005: abstract book

Współaut.: E[wa] Lech-Marańda, P[rzemysław] Juszczyński, A[nn]a Szmigielska-Kapłon, K[rzysztof] Jamrozik,....., E[wa] Balcerczak, M[arek] Kowalski, M[aciej] Borowiec, T[adeusz] Robak

154. Induction of caspase 3 activity, bcl-2 bax and p65 gene expression modulation in human acute promyelocytic leukemia HL-60 cells by doxorubicin with amifostine. *Pharmacol. Rep.* 2005 Vol. 57 nr 3 s. 360-366, ryc., tab., bibliogr.- do 2004 - Polish Journal of Pharmacology

Współaut.: Marek Różalski,....., Ewa Balcerczak, Urszula Krajewska, Wojciech Mlynarski, Ryszard Wierzbicki

155. Multi-drug transporter MDR1 gene polymorphism and prognosis in adult acute lymphoblastic leukemia. *Pharmacol. Rep.* 2005 Vol. 57 nr s. 882-888, tab., wyk., bibliogr.

Współaut.: Krzysztof Jamrozik, Ewa Balcerczak, Barbara Cebula, Monika Kowalczyk, Mariusz Panczyk, Agnieszka Janus, Piotr Smolewski,....., Tadeusz Robak

156. Ocena ekspresji genu kodującego symporter sodowo/jodowy (NIS) w rakach tarczycy metodą RT-PCR (doniesienie wstępne). *Endokr. Pol.* 2005 T. 56 nr 1 s. 25-29, tab., bibliogr., Sum.

Współaut.: Milena Tosiek, Lech Pomorski, Ewa Balcerczak,....., Wojciech Czyż

157. P65 gene expression as a new nonspecific marker of cancer development and progression. XL Zjazd Polskiego Towarzystwa Biochemicznego Lublin, 19-23 września 2005. Lublin 2005 s. 127-128

Współaut.: Ewa Balcerczak, Mariusz Panczyk, Tadeusz Malowski,....

158. Pharmacogenetic analysis of polymorphism in pharmacological pathway of vincristine, doxorubicine and dexamethasone (VAD Regimen) to predict response in patients with multiple myeloma. *Blood* 2005 Vol. 106 nr 11 s. 35a.- 47th Congress of the American Society of Hematology Atlanta, USA, 10-13 December 2005

Współaut.: Krzysztof Jamrozik, Ewa Balcerczak, Mariusz Panczyk, Sylwester Piaskowski, Agnieszka Janus, Barbara Cebula,....., Piotr Smolewski, Halina Urbańska-Ryś, Piotr Cichoński, Tadeusz Robak

159. The VH3-21 gene status correlates with elevated beta2-microglobulin serum levels and shorter overall survival of patients with chronic lymphocytic leukemia. *Blood* 2005 Vol. 106 nr 11 s. 328b.-

47th Congress of the American Society of Hematology Atlanta, USA, 10-13 December 2005

Współaut.: Ewa Lech-Marañda, Tadeusz Robak, Anna Szmi-gielska-Kapłon, Hanna Makuch-Łasica, Iwona Solarska, Krzysztof Jamroziak, Ewa Balcerczak,....., Mirosław P. Majewski, Krzysztof Warzocha

160. Uptake of radiolabelled endomorphins by experimental mammary adenocarcinoma. *Nucl. Med. Rev.* 2005 Vol. 8 nr 1 s. 1-5, tab., wykr., bibliogr.

Współaut.: Rafał Wierciach,....., Ewa Balcerczak, Ewa By-szewska, Ryszard Wierzbicki

161. Uptake of radiolabelled modified fragment of human alfa-fetoprotein by experimental mammary adenocarcinoma : in vitro and in vivo studies. *Nucl. Med. Rev.* 2005 Vol. 8 nr 1 s. 6-10, tab., wykr., bibliogr.

Współaut.: Piotr Garnuszek, Rafał Wierciach, Helena Sztajer, Urszula Kramarczyk,.....

2006

162. ABCB1 gene polymorphism, haplotypes analysis and prognosis in colorectal cancer. W: Gliwickie Spotkania Naukowe 2006, 17-18 November. Gliwice 2006 s. [1]

Współaut.: Mariusz Pańczyk, Ewa Balcerczak, Krzysztof Jamroziak, Sylwester Piskowski, Grażyna Pasz-Walczak, Karolina Całka, Aleksandra Sałagacka,.....

163. ABCG2 gene and breast cancer resistance protein expression in colorectal cancer. Gliwickie Spotkania Naukowe 2006, 17-18 November. Gliwice 2006 s. [1]

Współaut.: Aleksandra Sałagacka, Ewa Balcerczak, Grażyna Pasz-Walczak, Karolina Całka, Mariusz Pańczyk,.....

164. Detection of methicillin resistance in hospital environmental strains of coagulase-negative Staphylococci. *Pol. J. Microbiol.* 2006 Vol. 55 nr 4 s. 339-343, tab., bibliogr.

Współaut.: Tomasz Nowak, Ewa Balcerczak,....., Eligia M[aria] Szewczyk

165. Investigation of expression and chromosomal localization of gene encoding tumor specific protein with molecular weight 65 kDa. : Gliwickie Spotkania Naukowe 2006, 17-18 November. Gliwice 2006 s. [1]

Współaut.: Ewa Balcerczak, Mariusz Pańczyk, Tadeusz Ma-lewski,.....

166. MDR1 (ABCB1) gene polymorphism C3435T is associated with P-glycoprotein activity in B-cell chronic lymphocytic leukemia. *Pharma-*

col. Rep. 2006 Vol. 58 nr 5 s. 720-728, tab., wykr., bibliogr.

Współaut.: Krzysztof Jamroziak, Ewa Balcerczak, Piotr Smo-lewski, Robert W[iliam] Robey, Barbara Cebula, Mariusz Pan-czyk, Monika Kowalczyk, Anna Szmi-gielska-Kapłon,....., Susan E[liza] Bates, Tadeusz Robak

167. No influence of 3435C>T ABCB1 (MDR1) gene polymorphism on risk of adult acute myelo-id leukemia nad P-glycoprotein expression in blast cells. *Ther. Drug Monit.* 2006 Vol. 28 nr 5 s. 707-711, tab., wykr., bibliogr.

Współaut.: Krzysztof Jamroziak, Ewa Balcerczak, Barbara Ce-bula, Agnieszka Janus,....., Tadeusz Robak

168. Pharmacogenetics of response to glucocorticosteroids in adults with acute lymphoblastic leukemia. *Blood* 2006 Vol. 108 nr 11 s. 737a

Współaut.: Krzysztof Jamroziak, Ewa Balcerczak, Zofia Szem-raj, Aleksandra Sałagacka, Olga Grzybowska-Izydorezyk, Barba-ra Cebula, Janusz Szemraj,....., Tadeusz Robak

169. Pharmacogenetics of response to gluco-corticosteroids in adults with acute lymphoblastic leukemia. *Blood* 2006 Vol. 108 nr 11 part 1 s. 737a.-Forty-eighth Annual Meeting of the American So-ciety of Hematology December 9-12, 2006 Orlan-do, Florida

Współaut.: Krzysztof Jamroziak, Ewa Balcerczak, Zofia Szem-raj, Aleksandra Sałagacka, Olga Grzybowska-Izydorezyk, Barba-ra Cebula,....., Tadeusz Robak

2007

170. CD38 gene polymorphisms contribute to ge-netic predisposition to B-cell chronic lymphocytic leukemia. *Blood* 2007 Vol. 110 nr 11 s. 151a-152a.-Forty-ninth Annual Meeting of the American So-ciety of Hematology December 8-11, 2007 Atlanta, Georgia

Współaut.: Krzysztof Jamroziak, Zofia Szemraj, Olga Grzy-bowska-Izydorezyk, Janusz Szemraj, Barbara Cebula, Ewa Bal-cerczak, Ewa Wawrzyniak,....., Tadeusz Robak

171. Diagnostyka molekularna w hematologii. *Hematologia dla studentów i lekarzy / pod red. Ta-deusza Robaka. Łódź 2007 21-34, ryc., bibliogr.*

Współaut.: Krzysztof Jamroziak, Ewa Balcerczak,.....

172. Gen MDR1 (ABCB1) kodujący glikoproteinę P (Pgp) z rodziny transporterów błonowych ABC; znaczenie dla terapii i rozwoju nowotworów. *Post. Biochem.* 2007 T. 53 nr 4 s. 1-13, ryc., tab., bibliogr.

Współaut.: Mariusz Pańczyk, Aleksandra Sałagacka,.....

173. Quantitative analysis of the P65 gene expression in patients with colorectal cancer. : *Int.*

J. Biomed. Sci. 2007 Vol 3 nr 4 s. 287-291, tab., wykr., bibliogr.

Współaut.: E[wa] Balcerczak, M[ariusz] Balcerczak,....

174. Synthesis and biological evaluation of 4-methylideneisoxazolidin-5-one s -A new class of highly cytotoxic alpha-methylidene-gamma-lactones. *Eur. J. Med. Chem.* 2007 Vol. 42 nr 2 s. 248-255, ryc., tab., wykr., bibliogr.

Współaut.: Marek Różalski, Urszula Krajewska, Mariusz Pancyk,...., Barbara Różalska, Tomasz Wąsek, Tomasz Janecki.

2008

175. Białka oporności wielolekowej w szpiczaku mnogim. *Acta Haemat. Pol.* 2008 Vol. 39 nr 3 s. 417-428, ryc., tab., bibliogr., Sum.

Współaut.: Karolina Całka, Ewa Balcerczak, Aleksandra Sałagačka,....

176. Farmakogenetyka – znaczenie w chemioterapii raka jelita grubego. *Nowotwory* 2008 T. 58 nr 1 s. 62-69, ryc., tab., bibliogr., Sum.

Współaut.: Mariusz Pancyk,....

177. Genetic susceptibility to B-cell chronic lymphocytic leukemia in associated with CD38 gene polymorphisms : evidence from two independent cohorts of Polish Caucasians. *Haematologica* 2008 Vol. 93 suppl. 1 s. 385.- 13th Congress of the European Hematology Association Copenhagen, Denmark, 12-15 June, 2008

Współaut.: Krzysztof Jamrozik, Z[ofia] Szemraj, O[lg]a Grzybowska-Izydorezyk, J[anusz] Szemraj, B[arbara] Cebula, M[agdalena] Bieniasz, K[rzysztof] Giannopoulos, D[orota] Jesionek-Kupnicka, E[wa] Wawrzyniak, M[algorzata] Kowal, A[leksandra] Kostyra,...., R[adziślaw] Kordek, T[adeusz] Robak

178. Ocena ekspresji Beta-kateniny w raku jelita grubego w połączeniu z kliniczno-patologicznymi czynnikami rokowniczymi, *Onkol. Pol.* 2008 T. 11 nr 1 s. 5-10, ryc., wykr., bibliogr., Sum.

Współaut.: Grażyna Pasz-Walczak, Piotr Potemski, Renata Kusińska, Robert Kubiak, Dorota Jesionek-Kupnicka,...., Radziślaw Kordek

179. P65 gene – seeking of partial gene structure and chromosomal localization, *FEBS J.* 2008 Vol. 275 suppl. 1 s. 99.- 33rd FEBS Congress and 11th IUBMB Conference Biochemistry of cell regulation Athens, Greece 28 June - 3 July, 2008

Współaut.: E[wa] Balcerczak,....

180. Polymorphisms in CD31/PECAM-1 and CD38 genes are associated with susceptibility to multiple myeloma. *Blood* 2000 Vol. 112 nr 11 poz. 5113.-: Fiftieth Annual Meeting of the American

Society of Hematology December 6-9, 2008 San Francisc,California

Współaut.: Krzysztof Jamrozik, Zofia Szemraj, Janusz Szemraj, Olga Grzybowska-Izydorezyk, Katarzyna Oszejka, Grażyna Janisewska, Ewa Balcerczak,...., Halina Urbańska-Ryś, Tadeusz Robak

181. Quantitative analysis of HMGA1 gene expression in human colorectal cancer. *Int. J. Integrat. Biol.* 2008 Vol. 2 nr 1/2 s. 1-8, tab., wykr., bibliogr.

Współaut.: Ewa Balcerczak, Mariusz Balcerczak,....

182. Studies on 99mTc-labeling of the modified fragment of human alfa-fetoprotein (P149-QY). *J. Radioanalyt. Nucl. Chem.* 2008 Vol. 275 nr 1 s. 101-107, tab., wykr., bibliogr.

Współaut.: M[arcin] Maurin, P[iotr] Garnuszek, U[rszula] Karczmarczyk,....

183. Usefulness of BCRP in colorectal cancer prognosis and therapy. *FEBS J.* 2008 Vol. 275 suppl. 1 s. 69.- 33rd FEBS Congress and 11th IUBMB Conference Biochemistry of cell regulation Athens, Greece 28 June - 3 July, 2008

Współaut.: A[leksandra] Sałagačka, E[wa] Balcerczak,...., G[rażyna] Pasz-Walczak, T[adeusz] Malewski

2009

184. ABCB1 gene polymorphism and haplotype analysis in colorectal cancer. *Int. J. Colorectal Dis.* 2009 Vol. 24 nr 8 s. 895-905, ryc., tab., wykr., bibliogr.

Współaut.: Mariusz Pancyk, Ewa Balcerczak, Sylwester Piaskowski, Krzysztof Jamrozik, Grażyna Pasz-Walczak,....

185. Analysis of splice variants forms of new molecular marker in clinically differential colon cancer cases. *Acta Bioch. Pol.* 2009 Vol. 56 suppl. 3 s. 55.- XLIV Annual Meeting of the Polish Biochemical Society Łódź, September 16th - 19th, 2009: abstracts

Współaut.: Malwina Bartczak, Ewa Balcerczak, Aleksandra Sałagačka, Tadeusz Malewski,....

186. CD38 gene polymorphism contribute to genetic susceptibility to B-cell chronic lymphocytic leukemia: evidence from two case-control studies in Polish Caucasians. *Cancer Epidemiol. Biomarkers Prev.* 2009 Vol. 18 nr 3 s. 945-953, tab., wykr., bibliogr.

Współaut.: Krzysztof Jamrozik, Zofia Szemraj, Olga Grzybowska-Izydorezyk, Janusz Szemraj, Magdalena Bieniasz, Barbara Cebula, Krzysztof Giannopoulos, Ewa Balcerczak, Dorota Jesionek-Kupnicka, Małgorzata Kowal, Aleksandra Kostyra, Małgorzata Calbecka, Ewa Wawrzyniak,...., Radziślaw Kordek, Tadeusz Robak

187. Inherited polymorphisms in the ligand of CD38, the CD31/PECAM-1 protein, are associated with predisposition to B-cell chronic lymphocytic leukemia. *Haematologica* 2009 Vol. 94 suppl. 2 s. 593.- 14th Congress of the European Hematology Association Berlin, Germany, June 4-7, 2009: abstract book

Współaut.: Krzysztof Jamrozik, Z[ofia] Szemraj, J[anusz] Szemraj, O[lg]a Grzybowska-Lzydorezyk, E[wa] Balcerczak,....., T[adeusz] Robak

188. Investigation of new nonspecific marker (p65) of cancerogenesis connected with provirus integration of human chromosome 1. *Ukr. Biochem. J.* 2009 T. 81 nr 4 s. 180.- VII Parnas Conference on Biochemistry and Molecular Biology Jałta, 3-7 October 2009

Współaut.: E[wa] Balcerczak, M[alwina] Bartczak, A[leksandra] Sałagacka, T[adeusz] Malewski,.....

189. Investigation of splice variants of new nonspecific marker (p65) of cancerogenesis/: *Ukr. Biochem. J.* 2009 T. 81 nr 4 s. 182.- VII Parnas Conference on Biochemistry and Molecular Biology Jałta, 3-7 October 2009

Współaut.: M[alwina] Bartczak, E[wa] Balcerczak, A[leksandra] Sałagacka, T[adeusz] Malewski,.....

190. Maspin and Nm23-H1 expression in colorectal cancer. *Acta Bioch. Pol.* 2009 Vol. 56 suppl. 3 s. 52.- : XLIV Annual Meeting of the Polish Biochemical Society Łódź, September 16th - 19th, 2009 abstracts

Współaut.: A[leksandra] Sałagacka, G[rażyna] Pasz-Walczak, P[iotr] Potemski, E[wa] Balcerczak, M[alwina] Bartczak, R[adzi-sław] Kordek,.....

191. Polymorphisms and haplotypes in the multidrug resistance 1 gene (MDR1/ABCB1) and risk of multiple myeloma. *Leuk. Res.* 2009 Vol. 33 nr 2 s. 332-335, tab., bibliogr.

Współaut.: Krzysztof Jamrozik, Ewa Balcerczak, Karolina Calka, Sylwester Piaskowski, Halina Urbańska-Ryś, Aleksandra Sałagacka,....., Tadeusz Roba

192. Profil ekspresji genów w przewlekłej białaczce limfocytowej określany techniką mikromacierzy. *Acta Haemat. Pol.* 2009 T. 40 z. 1 s. 55-66, tab., bibliogr., Sum.

Współaut.: Ida Franiak-Pietryga,....., Ewa Lech-Marańda, Tadeusz Robak

2010

193. ABCB1/MDR1 gene polymorphisms as a prognostic factor in colorectal cancer. *Int. J. Colo-*

rectal Dis. 2010 Vol. 2, nr 10 s. 1167-1176, tab., wyrk., bibliogr.

Współaut.: Ewa Balcerczak, Marek Panczyk, Sylwester Piaskowski, Grażyna Pasz-Walczak, Aleksandra Sałagacka,.....

194. Apoptosis-related gene expression in chronic lymphocytic leukemia. XIVth Gliwice Scientific Meetings 2010 s. 85.- XIVth Gliwice Scientific Meetings 2010, November 26-27

Współaut.: Aleksandra Sałagacka, Ida Franiak-Pietryga, Ewa Balcerczak, Malwina Bartczak, Jerzy Błoński, Anna Korycka-Wołowiec, Maciej Borowiec, Tadeusz Robak,.....

195. C3435T polymorphism of ABCB1 gene - impact on genetic susceptibility to peptic ulcer. XIVth Gliwice Scientific Meetings 2010 s. 86.- XI-Vth Gliwice Scientific Meetings 2010, November 26-27

Współaut.: Aleksandra Sałagacka, Mariusz Balcerczak, Robert Janiuk, Malwina Bartczak,....., Ewa Balcerczak

196. Changes in apoptotic gene expression profile in CLL patients treated with cladribine, cyclophosphamide and rituximab (CCR).: *Blood* 2010 Vol. 116 nr 21 s. 1025-1026, tab.- Fifty-second annual meeting abstracts, 4-7 December 2010, Orlando, USA

Współaut.: Ida Franiak-Pietryga, Aleksandra Sałagacka, Henryk Maciejewski, Jerzy Z[dziszaw] Błoński, Aleksandra Kotkowska,....., Tadeusz Robak, Anna Korycka-Wołowiec

197. Lekooporność jako problem eradykacji zakażenia *Helicobacter pylori*. *Gastroenterol. Pol.* 2010 T. 17 nr 6 s. 393-396, tab., bibliogr., Sum.

Współaut.: Marcin Jazdzzyk, Aleksandra Sałagacka,....., Ewa Balcerczak

198. Maspin and Nm23-H1 expression in colorectal cancer. *Neoplasma* 2010 Vol. 57 nr 2 s. 95-101, ryc., tab., wyrk., bibliogr.

Współaut.: G[rażyna] Pasz-Walczak, A[leksandra] Sałagacka, P[iotr] Potemski, E[wa] Balcerczak, R[adzi-sław] Kordek,.....

199. Nowe pochodne benzimidazolu o potencjalnej aktywności przeciwnowotworowej.: *W: Postęp w ocenie jakości substancji i produktów leczniczych. Poznań: Wydawnictwo Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu* 2010 s.122. Poznań, 17.06.2010-18.06.2010. - Ogólnopolska Konferencja Naukowa z okazji uroczystości 90-lecia Wydziału Farmaceutycznego Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu

Współaut.: Katarzyna Błaszczak-Swiątkiewicz, Elżbieta Miki-ciuk-Olasik,, Katarzyna Kaplińska

200. Release kinetics of basic fibroblast growth factor (bFGF) from certain biopolymers in the pre-

sence of ketoprofen. *Pharmazie* 2010 Vol. 65 nr 11 s. 818-823, tab., wykr., bibliogr.

Współaut.: M[arta] Michalska,....., A[ndrzej] Bodek, K[azimiera] H[enryka] Bodek

201. Splice variants of FJ 194940.1 gene in colorectal cancer. XIVth Gliwice Scientific Meetings 2010, s. 37.- XIVth Gliwice Scientific Meetings 2010, November 26-27

Współaut.: Malwina Bartzczak, Mariusz Balcerczak, Aleksandra Sałagacka,....., Ewa Balcerczak

202. Targeted delivery of anti-cancer growth inhibitory peptides derived from human α -fetoprotein: review of an International Multi-Center Collaborative Study. *Drug Target*. 2010 Vol. 18 nr 8 s. 575-588, ryc., tab., wykr., bibliogr.

Współaut.: G J Mizejewski,....., P[iotr] Garnuszek, M[ichał] Maurin, B D Cohen, B D Poiecz, G A Posypanova, V A Makarov, E S Severin, S E Severin

2011

203. ABCB1/MDR1 gene polymorphisms as a factor connected with drug resistance in *H. pylori* eradication. *FEBS J*. 2011 T. 278 suppl. 1 s. 154.- Abstracts 36th FEBS CONGRESS Biochemistry for Tomorrow's Medicine, Torino, Italy June 25-30, 2011

Współaut.: E[wa] Balcerczak, M[ariusz] Balcerczak, R[obert] Janiuk, M[alwina] Bartzczak, M[arta] Żebrowska, M[arcin] Jazdzik,....., A[leksandra] Sałagacka

204. C3435T polymorphism of the ABCB1 gene: impact on genetic susceptibility to peptic ulcers. *Pharmacol. Rep.* 2011 T. 63 nr 4 s. 992-998, tab., bibliogr.

Współaut.: Aleksandra Sałagacka, Malwina Bartzczak, Marta Żebrowska, Marcin Jazdzik, Mariusz Balcerczak, Robert Janiuk,....., Ewa Balcerczak

205. Influence of antibiotic therapy on the level of selected angiogenic factors in patients with benign gynecologic tumors - preliminary report. *Pharmazie* 2011 Vol. 66 nr 8 s. 619-622, wykr., bibliogr.

Współaut.: M[arta] Michalska, A[leksandra] Palatyńska-Ulatowska, A[ntoni] Palatyński,....., K[atarzyna] Kaplińska, J[olanta] Nawrot-Modranka, A[ndrzej] Lazarek

206. Investigation of -308G>A and -1031T>C polymorphisms within the tumor necrosis factor α gene promoter in peptic ulcer patients. XVth Gliwice Scientific Meetings 2011 s. 68.- XVth Gliwice Scientific Meetings 2011, November 18-19

Współaut.: Agnieszka Jeleń, Mariusz Balcerczak, Robert Janiuk,....., Ewa Balcerczak, Aleksandra Sałagacka

207. Investigation of three common polymorphisms (SNPs of ABCB1) in patients with peptic ulcer. : XVth Gliwice Scientific Meetings 2011 s. 125.- XVth Gliwice Scientific Meetings 2011, November 18-19

Współaut.: Marta Żebrowska, Agnieszka Jeleń, Marcin Jazdzik, Mariusz Balcerczak, Robert Janiuk,....., Aleksandra Sałagacka, Ewa Balcerczak

208. Izoformy genu FJ 194940.1 - potencjalny marker nowotworowy w rakach jelita grubego. XLIX Ogólnopolska VII Międzynarodowa Konferencja Studenckich Towarzystw Naukowych i Młodych Lekarzy : Juvenes pro medicina 15 kwietnia - 16 kwietnia 2011 s. 115.- XLIX Ogólnopolska VII Międzynarodowa Konferencja Studenckich Towarzystw Naukowych i Młodych Lekarzy : Juvenes pro medicina 15 - 16 kwietnia 2011

Współaut.: Malwina Bartzczak,.....

209. Splice variants of FJ 194940.1 gene-potential molecular markers in colon cancer. *FEBS J*. 2011 T. 278 suppl. 1, s. 220.- Abstracts 36th FEBS CONGRESS Biochemistry for Tomorrow's Medicine, Torino, Italy, June 25-30, 2011

Współaut.: M[alwina] Bartzczak, A[leksandra] Sałagacka, M[ariusz] Balcerczak,....., E[wa] Balcerczak

210. Techniki molekularne wykorzystywane w diagnostyce lekooporności związanej z transporterami nadrodziny ABC. *Diagn. Lab.* 2011 T. 47 nr 2 s. 205-209, bibliogr., Sum.

Współaut.: Marta Żebrowska, Aleksandra Sałagacka,....., Ewa Balcerczak

2012

211. Apoptotic gene expression under influence of fludarabine and cladribine in chronic lymphocytic leukemia-microarray study. *Pharmacol. Rep.* 2012 T. 64 nr 2 s. 412-420, tab., bibliogr.

Współaut.: Ida Franiak-Pietryga, Aleksandra Sałagacka, Henryk Maciejewski, Jerzy Z[dzisław] Błoński, Maciej Borowiec,....., Tadeusz Robak, Anna Korycka-Wołowiec

212. Assessment of polymorphisms and expression of ABCB1 gene in the group of patients infected with *Helicobacter pylori*. *Helicobacter* 2012 Vol. 17, Suppl. 1 s. 96, P2.46.- XXV th International Workshop on Helicobacter and Related Bacteria in Chronic Digestive Inflammation and Gastric Cancer Ljubljana, Slovenia 13-15 September 2012

Współaut.: M[arta] Żebrowska, A[leksandra] Sałagacka, M[arcin] Jazdzik, A[gnieszka] Jeleń,....., E[wa] Balcerczak

213. Changes in the apoptotic gene expression profile in CLL patients treated with rituximab combined with cladribine and cyclophosphamide-preliminary results. *Leuk. Res.* 2012 Vol. 36 no 9 s. 1134-1140, ryc., tab., bibliogr.

Współaut.: Ida Franiak-Pietryga, Henryk Maciejewski, Dariusz Wołowicz, Aleksandra Sałagacka, Jerzy [Zdzisław] Błoński, Agnieszka Janus, Aleksandra Kotkowska, Ewa Wawrzyniak, Paolo Ghia,....., Tadeusz Robak, Anna Korycka-Wołowicz

214. Current knowledge of microarray analysis for gene expression profiling in chronic lymphocytic leukemia. Chronic Lymphocytic Leukemia. Rijeka Croatia : InTech 2012, 96-118, tab., bibliogr.

Współaut.: Ida Franiak-Pietryga,.....

215. Evaluation of ABCB1 expression in *Helicobacter pylori* - infected patients. *Acta Bioch. Pol.* 2012 T. 59 suppl. 3 s. 93, P3.18.- 47th Congress of the Polish Biochemical Society Polish-German Biochemical Societies Joint Meeting Poznań, Poland, September 11-14. 2012

Współaut.: Marcin Jazdzyk, Marta Żebrowska, Aleksandra Sałagacka, Mariusz Balcerczak,....., Ewa Balcerczak

216. Evaluation of the Use of Fibrin and Microcrystalline Chitosan Membranes as Carriers for Transforming Growth Factor Beta-1. *J. Appl. Polymer Sci.* 2013 Vol. 127 nr 5 s. 3506-3513, ryc., tab., wykr., bibliogr.

Współaut.: Marta Michalska, Katarzyna Kaplińska,....., Andrzej Bodek, Kazimiera H[enryka] Bodek

217. Investigation of FJ 194940.1 gene alternative splicing in colon cancer and its association with

clinicopathological parameters. *Exp. Ther. Med.* 2012 Vol. 3 no 2 s. 237-242, tab., wykr., bibliogr.

Współaut.: Malwina Bartczak-Tomeczyk, Aleksandra Sałagacka,....., Ewa Balcerczak

218. Investigation of ABCB1 1236 and 2677 SNPs in patients with peptic ulcer. *Scand. J. Gastroenterol.* 2012 Vol. 47 no1 s. 22-27, tab., bibliogr.

Współaut.: Marta Żebrowska, Marcin Jazdzyk, Aleksandra Sałagacka, Mariusz Balcerczak, Robert Janiuk,....., Ewa Balcerczak

219. New benzimidazole derivatives with potential cytotoxic activity - study of their stability by RP-HPLC. *Acta Bioch. Pol.* 2012 Vol. 59 nr 2 s. 279-288, ryc., tab., wykr., bibliogr.

Współaut.: Katarzyna Błaszczak-Świątkiewicz,....., Katarzyna Kaplińska, Rafał Kruszyński, Agata Trzęsowska-Kruszyńska, Elżbieta Mikiciuk-Olasik

220. Polymorphisms of the glucocorticoid receptor gene: impact on clinical outcome of multiple myeloma. *Comp. Clin. Path.* 2012 Vol. 21 s. [1-7], tab., wykr., bibliogr.

Współaut.: Ewa Balcerczak, Malwina Bartczak-Tomeczyk, Krzysztof Jamrozak, Halina Urbańska-Ryś, Tadeusz Robak,....., Aleksandra Sałagacka

221. Polymorphisms of TNFA promoter region in pepticulcer patients. *Helicobacter.* 2012 Vol. 17 Suppl. 1 s. 115, P5.25.- XXV th International Workshop on Helicobacter and related Bacteria in Chronic Digestive Inflammation and Gastric Cancer Ljubljana, Slovenia 13-15 September 2012.

Współaut.: A[leksandra] Sałagacka, M[arta] Żebrowska, A[gneszka] Jeleń,....., E[wa] Balcerczak

Granty

MNiSzW oraz NCN, w których pełnił funkcję kierownika

1. Otrzymanie i wstępna charakterystyka przeciwciał poliklonalnych specyficznie rozpoznających nowotworowe białko P65 w wybranych nowotworach u ludzi. Termin realizacji grantu 07.09.2007-06.09.2010; N N405 341633 Projekt badawczy własny

2. Wybrane polimorfizmy genu MDR1(ABCB1) kodującego białko oporności wielolekowej w szpiczaku mnogim. Projekt badawczy promotorski Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego 2007-2010; nr projektu N 405 3405 33

3. Ocena ekspresji genów MDR1 i BCRP oraz białkowych produktów jako potencjalnych czynników prognostycznych w raku jelita grubego. Projekt badawczy promotorski Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego. 2008-2009; nr projektu N N405 064834

4. Ocena wybranych polimorfizmów i poziomu ekspresji genu ABCB1 (MDR1) w biopatach błony śluzowej żołądka osób zakażonych *Helicobacter pylori* - prognozowanie odpowiedzi na terapię eradykującą. Termin realizacji grantu 03.09.2010-02.09.2013; N N405 161339

Współaut.: , Ewa Balcerczak

Granty realizowane w Zakładzie Biochemii Farmaceutycznej

1. Ocena mechanizmów apoptozy komórek białaczkowych u chorych na przewlekłą białaczkę limfocytową leczonych kładrybiną w skojarzeniu z rituksimabem i innymi lekami przeciwbiałaczkowymi. Rok rozliczenia, ogłoszenia: 2007-2010.

Autor: Ida Franiak-Pietryga

2. Poszukiwanie związków o aktywności przeciwnowotworowej w grupie wybranych kompleksów metali z ligandami dwufunkcyjnymi. Rok rozliczenia, ogłoszenia: 2008-2010.

Współaut.: Elżbieta Budzisz, Marek Różalski, Urszula Krajewska

3. Zastosowanie wybranych flawonoidów do wspomagania przeciwplatekowego działania kwasu acetylosalicylowego i pochodnych tienopirydynowych. Rok rozliczenia, ogłoszenia: 2008-2011.

Współaut.: Jacek Golański, Marek Różalski, Urszula Krajewska

4. Przygotowanie preparatów polifenolowych pochodzenia roślinnego o właściwościach przeciwplatekowych kardioprotekcyjnych. Rok rozliczenia, ogłoszenia: 2009-2012.

Współaut.: Cezary Watała, Marek Różalski, Urszula Krajewska

5. Aktywowane winylofosfoniany - nowe zastosowania w syntezie ważnych biologicznie układów heterocyklicznych i kwasów I-aminofosfonowych. Rok rozliczenia, ogłoszenia: 2009-2012.

Współaut.: Tomasz Janecki, Marek Różalski, Urszula Krajewska

6. Wpływ laktonów seskwiterpenowych i pochodnych flawonowych pochodzenia roślinnego na płytki krwi i śródbłonek naczyniowy. Rok rozliczenia, ogłoszenia: 2010-2013.

Współaut.: Marcin Różalski, Marek Różalski, Urszula Krajewska

Promotor doktoratu *honoris causa*

Prof. dr Thomas J. Slaga Department of Pharmacology University of Texas Health Science Center w San Antonio. Łódź: UM, 2011

Promotor rozpraw doktorskich

2003

1. Balcerzak Ewa: Ekspresja genu p65 w nowotworach piersi, gruczołu krokowego i białaczkach. Łódź 2003

2004

2. Balcerzak Mariusz: Ekspresja genów P65 i HMGI(Y) w rakach jelita grubego. Łódź 2004

2007

3. Panczyk Mariusz: Polimorfizm genu MDR1 (ABCB1) kodującego białko oporności wielolekowej u osób chorych na raka jelita grubego w populacji łódzkiej. Łódź 2007

2009

4. A Sałagacka Aleksandra: Ocena ekspresji genu ABCG2 i białka oporności raka piersi (BCRP) jako

potencjalnych czynników prognostycznych w raku jelita grubego. Łódź 2009

2010

5. Całka-Laskowska Karolina: Wybrane polimorfizmy genu MDR1 (ABCB1) w szpiczaku mnogim. Łódź 2010

2013

6. Bartzak-Tomczyk Malwina: Ocena transkryptów genu P65/FJ 194940.1 powstałych w procesie alternatywnego składania oraz poszukiwanie zależności pomiędzy ich poziomami a parametrami kliniczno-patologicznymi w rakach jelita grubego. Łódź 2013

Promotor prac magisterskich

1984

1. Tokarczyk Barbara: Izolowanie aktywatora plazminogenu z nabłoniaka Guerin. Łódź 1984

2. Jolanta Zdobych: Izolowanie z nabłoniaka Guerin czynnika hamującego proces fibrylizy. Łódź 1984

1985

3. Małgorzata Hoffer: Izolowanie aktywatora plazminogenu z nabłoniaka Guerin metodami chromatograficznymi. Łódź 1985

1986

4. Krystyna Dolatowska: Aktywator plazminogenu z nabłoniaka Guerin. Łódź 1986

5. Anna Drobnińska: Oczyszczanie i wstępna charakterystyka czynnika z nabłoniaka Guerin hamującego proces fibrylizy. Łódź 1985. III miejsce na Wydziałowym Przeglądzie Prac Magisterskich, III-miejsce w grupie białalicy na Ogólnopolskim Konkursie Prac Magisterskich w Krakowie, XXI; 20-21 października 1986

6. Stempin Andrzej: Charakterystyka inhibitora fibrylizy z nabłoniaka Guerin metodą zymograficzną. Łódź 1986

7. Zadrożna Monika: Antyfibrynolityczna aktywność tkanek. Łódź 1986

1987

8. Wieloch Maria: Inhibitor fibrylizy nabłoniak Guerin, antyurokinazowe i antyplazminowe działanie. Łódź 1987

1988

9. Chudzińska Katarzyna: Inhibitor fibrylizy nabłoniaka Guerin. Łódź 1988

10. Wojtczyk Anna: Nowotworowe inhibitory fibrylizy. Łódź 1989

1990

11. Trochimiuk Alicja: Nowotworowe inhibitory proteinaz serynowych i cysteinowych. Łódź 1990

1994

12. Maćkiewicz Monika: Fosfoproteina P65 z wołowej surowicy płowowej. Izolowanie i uzyskiwanie przeciwciał poliklonalnych. Łódź 1994

1995

13. Giedyk Krzysztof: Przydatność przeciwciał przeciwko białku P65 w detekcji białaczek i monitorowaniu terapii w nowotworze Kirkmana-Robbins., Łódź 1995

14. Wyrwas Agata: Przydatność technik elektroforetycznych do identyfikacji i wstępnego izolowania prokoagulantu. Łódź 1995

1996

15. Broda Iwona: Wpływ kwasu D-glukarowego na aktywność wybranych enzymów procesu krzepnięcia i fibrylizy. Łódź 1996

16. Przeniczka Danuta: Poszukiwanie funkcji biologicznej oraz nowych metod izolowania nowotworowego białka P65. Łódź 1996

1997

17. Adamkowski Tomasz: Białko p65 z surowicy pacjentek z rakiem sutka: izolowanie i otrzymywanie przeciwciał poliklonalnych. Łódź 1997

18. Prusik Roam: Białko p65 z komórek HL-60: izolowanie i otrzymywanie przeciwciał poliklonalnych. Łódź 1997

1998

19. Matusiak Anna: Nowotworowe receptory alfa-fetoproteinowe. Łódź 1998

20. Wajs Joanna: Białko wołowej surowicy płodowej immunologicznie pokrewne z białkiem p65: izolowanie przeciwciał poliklonalnych. Łódź 1998

1999

21. Wiercioch Rafał: Przydatność ⁹⁹Tc-glukaranu oraz ¹³¹I-AFP w radiodiagnostyce nowotworów doświadczalnych. Łódź 1999

2000

22. Szczepaniak Agnieszka: Przydatność znakowanej jodem 131-morceptyny i analogów somatostatyny w celowanej radiodiagnostyce eksperymentalnego raka sutka. Łódź 2000

23. Wasilewska Joanna: Przydatność znakowanej jodem 131-metylotyrozyny i herceptyny w celowanej radiodiagnostyce eksperymentalnego raka sutka. Łódź 2000

2001

24. Juda Edyta: Przydatność peptydu zawierającego sekwencję RGD w radiodiagnostyce doświadczonego raka sutka. Łódź 2001

25. Lipa Sławomir: Ekspresja genu *P65* i amplifikacja onkogenu *K-ras* w raku jelita grubego. Łódź 2001. III nagroda na Wydziałowym Przeglądzie Prac Magisterskich

26. Rudowicz Marta: Badanie ekspresji/amplifikacji genów *HMGI(Y)*, *p65* i *c-erbB2* w gruczolakach i rakach pęcherzykowych tarczycy. Łódź 2001

2002

27. Mistygacz Magdalena: Mutacje genu *MDR1* kodującego glikoproteinę P oraz ocena ekspresji genu kodującego białko oporności raka piersi (*BCRP*) w białaczkach. Łódź 2002. II nagroda na Wydziałowym Przeglądzie Prac Magisterskich

28. Wojtylak Maciej: Ekspresja genów *HMGI(Y)*, *cykliny D1*, *p65* oraz mutacja *K-ras* w nowotworach złośliwych jelita grubego. Łódź 2002. III nagroda na Wydziałowym Przeglądzie Prac Magisterskich

2003

29. Laskowski Marek: Wiązanie nowych analogów morfeptyny z receptorem μ -opiodowym mysiego raka sutka. Łódź 2003

30. Panczyk Mariusz: Polimorfizm genu *MDR1* oraz ocena ekspresji genu *BCRP* w ostrych i przewlekłych białaczkach osób dorosłych. Łódź 2003

2004

31. Antczak Michał: Ocena polimorfizmu genu *MDR1* w pozycji C3435& oraz C1236T w nowotworach jelita grubego. Łódź 2004

32. Becht Aleksandra: Ekspresja genu *P65* w rakach żołądka oraz chorobie wrzodowej. Łódź 2004

33. Tosiek Milena: Ekspresja genów *HMGA1* i *NIS* w rakach tarczycy. Łódź 2004. I^o nagroda na Uczelnianym przeglądzie prac magisterskich 30.06.2004

2005

34. Całka Karolina: Ocena polimorfizmu C34535T genu *MDR1* w szpiczaku mnogim. Łódź 2005

35. Gach Katarzyna: Ekspresja genu *MDR1* w przewlekłej białaczce limfatycznej. Łódź 2005 –

36. Knop Magdalena: Polimorfizm C1236T genu *MDR1* w szpiczaku mnogim. Łódź 2005

37. Ekspresja genów *MDR1* i *BCRP* w rakach jelita grubego. Łódź 2005

38. Maraj Marcin: Ekspresja genu *HMGA1* w chorobie wrzodowej. Łódź 2005

2006

39. Bieniasz Magdalena: Ocena polimorfizmu N363S genu receptora glikokortykosteroidowego u chorych na szpiczaka mnogiego leczonych wg. schematu VAD. Łódź 2006

40. Piątkowska Karolina: Ocena polimorfizmu *CYP3A5*3* u chorych na szpiczak mnogiego leczonych wg. schematu VAD. Łódź 2006

41. Rybska Sylwia: Ocena ekspresji mutacji T354P genu symportera sodowo-jodowego (*NIS*) w rakach tarczycy. Łódź 2006

2007

42. Jasińska Katarzyna: Oznaczanie polimorfizmu *CYP3A5*3* u osób chorych na szpiczak mnogiego. Łódź 2007

43. Majer Marta: Polimorfizm *Bcl1* u chorych na szpiczaka mnogiego. Łódź 2007

2008

44. Bagrowska Aneta: Aktywność cytotoksyczna nowo zsyntetyzowanych kompleksów metali z ligandami będącymi pochodnymi pirydylopirazoli wobec komórek nowotworowych *in vitro*. Łódź 2008

45. Bartczak Malwina: Ustalenie budowy eksonowo-intronowej genu *P65*. Łódź 2008

46. Chojnacki Michał: Badanie aktywności cytotatycznej i cytotoksycznej pochodnych a metylideno-g-butyrolaktonów, a-metylideno-g-butyrolaktamu oraz metylidenoizoksalidynonu wobec komórek nowotworowych *in vitro*. Łódź 2008

47. Dębowska Marta: Ustalenie warunków reakcji multiplex PCR dla oceny ekspresji genu *P65* w rakach jelita grubego. Łódź 2008

48. Gniewisz Paulina: Polimorfizm genu *GSTP1* u chorych na przewlekłą białaczkę limfocytową. Łódź 2008

49. Kowalczyk Małgorzata: Ocena polimorfizmu genu *GSTP1* w grupie kontrolnej. Łódź 2008
50. Opas Justyna: Ocena polimorfizmu *Bcl1* i genu *NR3C1* w populacji osób zdrowych. Łódź 2008
51. Rapacka Antonina: Poziomy bFGF i fibryno-
genu oraz lepkość i struktura fibryny w chorobach
endometrium. Łódź 2008
52. Szajder Karolina: Ekspresja genu *P65* w ra-
kach jelita grubego. Łódź 2008
2009
53. Abratkiewicz Olga: Ocena ekspresji genu
BCRP (ABCG2) w linii komórkowej ludzkiego
raka okrężnicy COLO-205. Łódź 2009
54. Gurmińska Irminda: Angiogenne czynniki
wzrostu (bFGF, VEGF) i struktura fibryny w gu-
zach endometrium. Łódź 2009
55. Kasprzyk Monika: Ocena ekspresji genu *BAX*
w linii hodowlanej raka jelita grubego. Łódź 2009
56. Kędziński Michał: Rekombinowane białko
P65 – próby pozyskiwania oraz przydatność poli-
klonalnych przeciwciał anti-*P65* do jego detekcji
w komórkach nowotworowych hodowanych *in vi-*
tro. Łódź 2009
57. Lasota Weronika: Ocena ekspresji splice wa-
riantów genu *P65* w rakach jelita grubego. 2009
58. Michalska Róża: Ocena ekspresji genu *BCL-*
2 w linii komórkowej ludzkiego raka okrężnicy
COLO-205. Łódź 2009
59. Raj Magdalena: Ocena ekspresji splice wa-
riantów genu *P65* w rakach tarczycy. Łódź 2009
60. Stawicki Kamil: Ocena ekspresji genu *MDR1*
(*ABCB1*) w linii komórkowej ludzkiego raka okręż-
nicy COLO-205. Łódź 2009
2010
61. Jażdżyk Marcin: Ocena polimorfizmu w po-
zycji 1236 genu *ABCB1* w biopatch błony śluzo-
wej żołądka u osób zakażonych *Helicobacter py-*
lori. Łódź 2010
62. Kowalik Jakub: Anty-peptydowe przeciw-
ciała poliklonalne IC-14 i CR-14 w detekcji no-
wotworowego białka w komórkach czerniaka i re-
kombinowanego białka w komórkach bakteryjnych
(*Escherichia coli*). Łódź 2010
63. Milanowska Małgorzata: Ocena ekspresji
splice wariantów genu *P65* w raku jelita grubego.
Łódź 2010
64. Nalepa Barbara: Zdolność antyoksydacyjna
lipidów w guzach endometrium. Łódź 2010
65. Markiewicz Jolanta: Ocena polimorfizmu
C3435T genu *ABCB1* w raku jajnika. Łódź 2010
66. Szustak Katarzyna: Ocena polimorfizmu
C3435T genu *ABCB1* w błonie śluzowej żołądka
i jego związek z zakażeniem *Helicobacter pylori*
jako czynnik rozwoju raka żołądka. Łódź 2010
2011
67. Baranowska Aleksandra: Oznaczanie pozio-
mu L-DOPY w surowicy osób z chorobą Parkinso-
na przy zastosowaniu wysokosprawnej chromato-
grafii cieczowej (HPLC). Łódź 2011
68. Cieślak Anna: Efficacy of new gemcitabine-
loaded nanosystem for the treatment of lung cancer.
2011 praca wykonana we współpracy z University
of Angers, France, Laboratory INSERM U646 As-
sistant Professor Guillaume Bastiat
69. Glazer Martyna: Ilościowa ocena ekspresji
genu *ABCB1 (MDR1)* w biopatch błony śluzowej
żołądka techniką real-time PCR. Łódź 2011
70. Goc: Anna Małgorzata Ocena polimorfi-
zmów 1236, 2677 genu *ABCB1* w biopatch błony
śluzowej żołądka. Łódź 2011
71. Kacała Beata: Wpływ pochodnych chromo-
nu i 4-hydroksykumaryny na poziom zasadowego
czynnika wzrostu fibroblastów (bFGF) i jego re-
ceptora (FGFR1) w komórkach czerniaka WM-
115. Łódź 2011
72. Kolasińska Ewelina: Wpływ alfa-fetoprote-
iny i jej syntetycznych peptydów na proliferację
komórek nowotworowych. Łódź 2011
73. Kozman Urszula: Polimorfizm genu
CYP2C19 w biopatch błony śluzowej żołądka.
Łódź 2011
74. Kucharek Monika: Ocena potencjalnego
efektu terapeutycznego hydrazonowych pochod-
nych układu chromonu w procesach angiogenezy
w zależności od stężenia na liniach komórkowych
WM-115. Łódź 2011
75. Markiewicz Anna: Ocena genu *cagA* w biop-
tatch błony śluzowej żołądka. Łódź 2011

76. Mucha Natalia: Ocena polimorfizmu *G308A* genu *TNFA* w błonie śluzowej żołądka. Łódź 2011

77. Skwarciak Aleksandra Aneta: Wstępna charakterystyka rekombinowanego białka kodowanego przez gen *FJ 194940.1* z komórek *Escherichia coli*. Łódź 2011

78. Stańczyk Paulina: Ocena ekspresji genu *ABCB1* w biopatch błony śluzowej żołądka osób zakażonych *Helicobacter pylori* z obszaru województwa łódzkiego. Łódź 2011

79. Wróblewska Anna: Ocena zakażenia *Helicobacter pylori* metodą PCR. Łódź 2011

2012

80. Dębska Justyna: Polimorfizm genu *ABCB1* w raku endometrium. Łódź 2012

81. Jeleń Agnieszka: Ocena polimorfizmu -1031T>C genu *TNFA* i osób z chorobą wrzodową. Łódź 2012

82. Węgierski Andrzej: Kinetyka uwalniania płytkowego czynnika wzrostu (PDGF-BB) w obecności amoksyliny z membran fibrynowo-kolagenowych. Łódź 2012

83. Wychowalek Łukasz: Aktywność cytotoksyczna nowo zsyntetyzowanych kompleksów Co(II) i Ni(II) z ligandami będącymi pochodnymi pirazolu wobec komórek nowotworowych *in vitro*. Łódź 2012

84. Zdulski Jakub: Jakościowa ocena ekspresji genu *ABCB1* (*MDR1*) w biopatchach błony śluzowej żołądka. Łódź 2012

85. Ziętek Kaja: Ocena polimorfizmu -863C>A genu *TNFA* u osób z chorobą wrzodową. Łódź 2012

Recenzent doktoratów *honoris causa*

2009

1. Prof. Danuta Malejka-Giganti, Poznań – UM, 2009

2012

2. Prof. Aaron J. Ciechanover, Łódź – UM, 2012

Recenzent dorobku naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego kandydatów do uzyskania tytułu profesora

2009

1. Dr hab. Maciej Malecki, Warszawa – WAW, 2009

2011

5. Dr hab. Jolanta Rzymowska, Lublin – UM, 2011

2010

2. Dr hab. Andrzej Bednarek, Łódź – UM, 2010

3. Dr hab. Andrzej Plewka, Katowice – SUM 2010

4. Dr hab. Ludmiła Żylińska, Łódź – UM, 2010

2012

6. Dr hab. Grzegorz Bazylak, Białystok – UM, 2012

7. Dr hab. Jacek Łukaszkiwicz, Warszawa – WUM, 2012

8. Dr hab. Piotr Rieske, Łódź – UM, 2012

Recenzent rozpraw habilitacyjnych

2006

1. Malewski Tadeusz: Molekularne mechanizmy regulacji transkrypcji genów kodujących białka mleka, Łódź 2006

2. Rieske Piotr: Neuropoeza w perspektywie badań własnych, Łódź 2006

2009

3. Lech-Marańda Ewa: Patogenetyczne i rokownicze znaczenie polimorfizmów genetycznych promotora genu dla interleukiny-10 w nieziarniczych chłoniakach B-komórkowych, Łódź 2009

2012

4. Cechowska-Pasko Marzanna: Regulacyjna rola białka ORP150 w metabolizmie wybranych składników macierzy pozakomórkowej w hodowlach komórek in vitro. Łódź 2012

5. Pietras Tadeusz: Polimorfizm wybranych genów jako czynnik ryzyka rozwoju astmy oskrzelowej i przewlekłej obturacyjnej choroby płuc. Łódź 2012

6. Rubiś Błażej: Identyfikacja i charakterystyka molekularnych celów terapii raka piersi ze szczególnym uwzględnieniem telomerazy. 12 grudnia 2012

Rencenzent rozpraw doktorskich

2004

1. Szymańska Grażyna: Biosynteza kwasu l-asparaginowego z użyciem zrekombinowanych bakterii *Escherichia coli*. Łódź 2004

2005

2. Kruszyński Rafał: Synteza analogów endomorfiny-2 o usztywnionej konformacji i badanie zależności pomiędzy ich strukturą a aktywnością biologiczną. Łódź 2005

3. Rozpończyk Elżbieta: Otrzymywanie nowego czynnika o właściwościach trombolitycznych K2-Sta w prokariotycznym systemie ekspresyjnym. Łódź 2005

2006

4. Linke Anna: Ocena działania cytotoksycznego inhibitora proteasomu bortezomibu, na komórki przewlekłej białaczki limfocytowej. Łódź 2006

2007

5. Matławska-Wąsowska Ksenia: Ocena cytotoksyczności, genotoksyczności oraz zdolności do indukcji apoptozy i nekrozy nowych kompleksów diaminadichloroplatyny(II) w prawidłowych i nowotworowych komórkach człowieka in vitro. Łódź 2007

6. Oszejka Katarzyna: Regulacja ekspresji genów wybranych czynników układu fibrynolitycznego przez tlenek azotu. Łódź 2007

2008

7. Grzybowska-Izydoreczek Olga: Ekspresja białek rodziny inhibitorów apoptozy (IAP) w komórkach przewlekłej białaczki limfocytowej. Łódź

2008

8. Wieczorek: Maciej Wpływ wyciszenia białka Wnt-1 na proliferację i śmierć komórek raka piersi. Łódź 2008

2009

9. Gluba Anna: Molekularne zaburzenia układu homeostazy jako czynniki ryzyka chorób serca u młodych pacjentów. Łódź 2009

10. Kufelnicka-Babout Maja: Polimorfizm genu MDR1(ABCB1) u pacjentek a rakiem jajnika. Łódź 2009

11. Paszel Anna: Syntetyczne pochodne kwasu oleanolowego jako aktywatory apoptozy oraz modulatory oporności wielolekowej komórek białaczkowych in vitro. Łódź 2009

12. Żelazowski Maciej: Wykorzystanie metody amplifikacji DNA w czasie rzeczywistym do oznaczania poziomu ekspresji wybranych markerów diagnostyczno-prognostycznych w raku jelita. Łódź 2009

2010

13. Gach Katarzyna: Synteza nowych analogów morficeptyny oraz badanie ich właściwości przeciwbólowych oraz wpływu na system opioidowy w wybranych nowotworowych liniach komórkowych. Łódź 2010

14. Janczak Michał: Opracowanie metody otrzymywania radiofarmaceutyku [¹³¹I]IMBA i ocena możliwości jego wykorzystania w diagnostyce czerniaka. Łódź 2010

15. Licznerska Barbara: Analiza profilu ekspresji

wybranych genów metabolizmu estrogenów w komórkach nowotworu piersi oraz jej modulacji przez bioaktywne składniki Brassica oleraceas ubsp. Capitata. Łódź 2010

2011

16. Pospiech Karolina: Rola WWOX, genu supresorowego nowotworów w gruczole mlekowym i jego kancerogenezie. Łódź 2011

2012

17. Wyrębska Anna Maria: Badanie aktywności przeciwnowotworowej i molekularnych mechanizmów działania nowych syntetycznych α -metylenolaktonów i laktamów. Łódź 2012

18. Żelazowska Monika: Polimorfizm genów kodujących podjednostki kompleksu białka G i ich potencjalne znaczenie kliniczne. Łódź 2012

Skład osobowy i spis wykładów Akademii Medycznej w Łodzi na rok akademicki 1983-2001; Informator Nauki Polskiej 1997-2012 Warszawa 1997-2012; Informator Nauki Łódzkiej. Łódź 1997, 2000; Łódź 1997, 2000; Jadwiga Piotrowska, Ryszard Żmuda: Bibliografia publikacji pracowników Akademii Medycznej w Łodzi za lata 1971-1990. Łódź 2000; Toż (1991-2000, 2001-2002) / oprac. Ryszard Żmuda. Łódź 2002, 2004; Bibliografia publikacji pracowników Uniwersytetu Medycznego w Łodzi za rok 2002-2010 / pod red. R. Żmudy. Łódź 2003-2011; Katarzyna Hanisz: Z Wydziału Farmaceutycznego AM w Łodzi: habilitacje – dr hab. Marek Mirowski – *Farmacja Polska* 1997 T. 53 nr 16 s. 759-760; Roman Maciej Bombicki: K to jest kim w Polsce nowego millenium (2000-2002): encyklopedia actus purus. [Poznań 2002] s. 364; Złota księga polskiej medycyny 2002/red. nac. Krzysztof Pikoń. Gliwice 2002 s. 220; Andrzej Kurnatowski: Kolejni profesorowie i doktorzy habilitowani Akademii Medycznej w Łodzi 1995-2002. Łód. 2004 s. 104-105, portr.; Who is Who w Polsce. Wyd. 2. Zug 2003 s. 2855; Ryszard Żmuda: Prof. dr hab. Marek Mirowski (ur. 1959) *Kronikarz* 2003/2004 R. 2 nr 2 s. 286-287, il., portr., bibliogr.// Uniwersytet Medyczny w Łodzi – akta osobowe; <http://www.umed.lodz.pl>; <http://nauka-polska.pl>; <http://bazy.opi.org.pl>; Materiały i informacje przekazane przez prof. dr hab. Marka Mirowskiego autorowi hasła biograficznego.

Ryszard Żmuda

Dr Leszek BARG (ur. 1924), prawnik, bibliotekoznawca, historyk medycyny, redaktor, nauczyciel akademicki, starszy kustosz dyplomowany, dyrektor Biblioteki Głównej Akademii Medycznej im. Piastów Śląskich we Wrocławiu.

Urodził się 31 października 1924 roku w Rożyskach, pow. Skałat, woj. Tarnopol w rodzinie nauczycielskiej Adama i Janiny z domu Skrzypek. Miał siostrę Ewę (1928-1943). W 1942 roku, aby uniknąć prześladowań niemiecko-ukraińskich władz, rodzina Bargów przeniosła się do Tarnowa, a po wywiezieniu ojca do obozów w Auschwitz (Oświęcim) i Mauthausen, do Wojnicza, gdzie stryj Marian był księdzem, a pod koniec 1945 roku na Ziemi Odzyskane, do Bystrzycy Kłodzkiej, a stryj do Polanicy-Zdroju, gdzie został proboszczem. Żonaty z lek. med. Jadwigą Kosińską (1922-2001), otolaryngologiem. Ma dwóch synów: dr med. Wojciecha (ur. 1956), specjalistę chorób wewnętrznych i alergologii, mgr inż. Adama (ur. 1958), elektronika oraz trójkę wnuków.

Do szkoły powszechnej w Jaremczu, pow. Nadwórna, uczęszczał w latach 1932-1936. Kontynuował naukę w Gimnazjum w Stanisławowie (1936-1939), w Szkole Rolniczej w Wojniczu (1942), uczestnicząc równocześnie w tajnym nauczaniu – następnie w Liceach: w Tarnowie (1945-1946), Bielsku Białej (1946) i Kłodzku (1946), gdzie otrzymał świadectwo dojrzałości. Studiował (1946-1950) i doktoryzował się (5 V 1964) na Wydziale Prawa Uniwersytetu Wrocławskiego. Napisał rozprawę doktorską: *Polonica: monografia wsi dolnośląskiej ze szczególnym uwzględnieniem życia prawnego chłopstwa w schyłkowym feudalizmie*, której promotorem był prof. dr Kazimierz Orzechowski. W 1968 roku złożył egzamin dla kandydatów na bibliotekarzy dyplomowanych.

Do szkoły powszechnej w Jaremczu, pow. Nadwórna, uczęszczał w latach 1932-1936. Kontynuował naukę w Gimnazjum w Stanisławowie (1936-1939), w Szkole Rolniczej w Wojniczu (1942), uczestnicząc równocześnie w tajnym nauczaniu – następnie w Liceach: w Tarnowie (1945-1946), Bielsku Białej (1946) i Kłodzku (1946), gdzie otrzymał świadectwo dojrzałości. Studiował (1946-1950) i doktoryzował się (5 V 1964) na Wydziale Prawa Uniwersytetu Wrocławskiego. Napisał rozprawę doktorską: *Polonica: monografia wsi dolnośląskiej ze szczególnym uwzględnieniem życia prawnego chłopstwa w schyłkowym feudalizmie*, której promotorem był prof. dr Kazimierz Orzechowski. W 1968 roku złożył egzamin dla kandydatów na bibliotekarzy dyplomowanych.

Zajmowane stanowiska i pełnione funkcje w bibliotekach naukowych – w Bibliotece Uniwersyteckiej we Wrocławiu – asystent techniczny (1951-1952), – w Bibliotece Głównej Akademii Medycznej we Wrocławiu – starszy asystent (1952-1956), adiunkt (1956), kustosa (1956-1968), kustosz dyplomowany (1 I 1969 - 31 XII 1971), starszy kustosz dyplomowany (1 I 1972 - 30 IX 1991), dyrektor (1X 1958 - 30 IX 1991).

Kontynuował działalność naukową swoich poprzedników prof. dr Witolda Ziembickiego i prof. dr Zdzisława Wiktora. Podejmował pracę naukowo-badawczą z zakresu historii medycyny, prawa, bibliotekarstwa, bibliotekoznawstwa, biografistyki i bibliografii. Jest autorem ok. 100 publikacji, oraz współautorem kilkunastu wielotomowych

wydawnictw zbiorowych. Napisał artykuły poświęcone historiografii medycznej, nauczaniu historii medycyny do 1939 roku, metodologii badań naukowych, rękopiśmiennej książce medycznej i ikonografii anatomicznej w średniowiecznej Polsce. Wiele miejsca zajmują dzieje dolnośląskiej medycyny i biografie poświęcone wybitnym uczonym i lekarzom od XVIII do XX wieku, w tym monografia na temat Teodora Tomasza Weichardta, lekarza z czasów Oświecenia oraz biografie i bibliografie dorobku naukowego przedstawicieli wrocławskiego środowiska naukowego. Jest redaktorem 11 woluminów *Bibliografii prac naukowych pracowników Akademii Medycznej we Wrocławiu* (1965-1995) oraz współredaktorem większości wydawnictw przygotowanych przez Komisję Wydawniczą AM, w tym wydawnictw jubileuszowych Uczelni. Wchodził w skład komitetów redakcyjnych wydawnictw ciągłych i zwartych. Był członkiem kolegiów redakcyjnych czasopism: *Prace Naukowe Akademii Medycznej we Wrocławiu* (1967-1991), *Biuletyn Głównej Biblioteki Lekarskiej* (1972-1990), *Archiwum Historii i Filozofii Medycyny* (1984-1988), *Postępy Medycyny Klinicznej i Doświadczalnej* (1992-1995).

Prowadził zajęcia dydaktyczne wybranych zagadnień z zakresu: historii medycyny, dziejów książki medycznej i bibliografii lekarskiej dla studentów II i III roku (1960-1969), kursy z informacji i dokumentacji naukowej w medycynie dla uczestników Studium Doktoranckiego (1976-1978), szkolenia dla studenckich kół naukowych, seminaria z informacji naukowej na Wydziale Pielęgniarstwa przy katedrach AM, ponadto z pracownikami biblioteki praktyki wakacyjne dla studentów bibliotekoznawstwa i informacji naukowej Uniwersytetu Wrocławskiego oraz szkolenia słuchaczy Studium Bibliotekarskiego.

Gdy został dyrektorem biblioteka uczelniana była zlokalizowana w budynku przy ulicy Parkowej 1/3 o powierzchni 693 m², w tym 243 m² zajmowały magazyny, mieszczące ok. 50 000 woluminów zbiorów. Personel biblioteki liczył 17 osób i obsługiwał ok. 11 000 zarejestrowanych czytelników. W ciągu 33 lat pracy zawodowej zmodernizował działalność księżnicy, pod względem organizacyjnym, usługowym i technicznym. Utworzył Oddział Informacji Naukowej z Sekcją Bibliografii, Oddział Zbiorów Specjalnych. Powstały nowe pracownie: fotograficzna, reprograficzna, komputerowa. Dzięki jego staraniom biblioteka otrzymała pawilon przy ul. Parkowej 11, który został zniszczony podczas powodzi 1997 roku. Pod koniec jego kadencji dyrektorskiej Biblioteka dysponowała powierzchnią 1 113 m², zbiory wzrosły do 200 050 jednostek inwentarzowych, zatrudniała 46 pracowników i obsługiwała ok. 35 000 czytelników.

Brał aktywny udział w życiu naukowym Wrocławia. Jako dyrektor pełnił funkcję przewodniczącego Kolegium Dyrektorów Bibliotek Szkół Wyższych we Wrocławiu (1965-1970, 1979-1981), był członkiem Komisji ds. Bibliotek Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego w Warszawie (1967-1969), a w Akademii Medycznej uczestniczył w pracach Senackiej Komisji Wydawniczej (1958-1991) i Senackiej Komisji Biblio-

tecznej (1958-1984). Należał do założycieli Wrocławskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Historii Medycyny (1957), w którym pełnił funkcje: skarbnika (1963-1968), sekretarza (1968-1972) i wiceprzewodniczącego (1979-1989). Dostał godności Honorowego Obywatela Polanicy-Zdroju i honorowego członka: Towarzystwa Miłośników Polanicy (2000), Polskiego Towarzystwa Historii Medycyny i Farmacji (2003), Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego (2004), którego członkiem zwyczajnym był od 1980 roku.

Jako wyraz uznania zawodowych i naukowych osiągnięć otrzymał odznaczenia: Odznakę 15-lecia Wyzwolenia Dolnego Śląska (1960), Srebrny Medal Zasługi dla Obronności Kraju (1969), Srebrny Krzyż Zasługi (1970), Złotą Odznakę Związku Zawodowego Pracowników Służby Zdrowia (1970), Złotą Odznakę Akademii Medycznej we Wrocławiu (1973), Złoty Krzyż Zasługi (1975), Krzyż Kawalerski Orderu Odznaczenia Polski (1983), Medal 40-lecia Polski Ludowej (1984) oraz ponad 30 nagród JM Rektora AM za pracę naukową, dydaktyczną i organizacyjną.

Hobby: filatelistyka, numizmatyka, turystyka górską.

Spis publikacji

1954

1. Biblioteka Akademii Medycznej we Wrocławiu w latach 1946-1952. *Pol. Tyg. Lek.* 1954 R. 9 dod. nr 5 s. 38-40

1958

2. Red.: Skład Akademii Medycznej we Wrocławiu w roku 1958/59 - [1963/64]/ kol. red. ..., [et al.]. Wrocław: Akad. Med., 1958-1963

3. Red.: Spis wykładów w roku akademickim 1958/59 - [1963/64]/Akademia Medyczna we Wrocławiu/kom. red. ..., [et al.]. Wrocław: Akad. Med., 1958-1961, Warszawa: PZWL: 1961-1963

1960

4. Biblioteka Akademii Medycznej = Library of the Medical Academy. W: Akademia Medyczna we Wrocławiu T.1: 1950-1960. Wrocław 1960 s. 417-429

5. Red.: Akademia Medyczna we Wrocławiu/red. Zdzisław Wiktor, [et al.] T: 1 [Cz] 1-7. Wrocław 1960-1995

6. Rys historyczny Polanicy i jej źródeł mineralnych. *Rocz. Ziemi Kłodz.* 1959/60 T. 4/5 s. 151-178

1963

7. Akademia Medyczna we Wrocławiu (zarys rozwoju). W: XXII Zjazd Towarzystwa Internistów Polskich. Wrocław, 15-17 XI 1963. Informator. Wrocław 1963, s. 27-47
Współaut.: Zdzisław Wiktor, ...

1965

8. Rec.: Woźniewski Zbigniew: Rozprawy na stopień doktora medycyny, stomatologii i farmacji w latach 1945-1962. Warszawa 1963. – *Pol. Tyg. Lek.* 1965 R. 20 nr 7 s. 256

9. Sprawozdanie z II Międzynarodowego Sympozjum Purkyniowskiego. *Arch. Hist. Med.* 1965 T. 28 z. 1/2 s. 121-123

1966

10. Red.: Skład osobowy i spis wykładów Akademii Medycznej we Wrocławiu w roku 1966/67

- [1969-70]/kol. red. ..., [et al.]. Wrocław: Akad. Med., 1966-1969

11. Inwentarz gospodarstw chłopskich w świetle wiejskich ksiąg ławniczych *Śl. Kwart. Hist. Sobótka* 1967 R. 22 nr 1/2 s. 89-108

1967

12. Pierwszy polski przewodnik po Łądku Zdroju i jego autor. *Wiad. Uzdr.* 1967 R. 22 nr 1 s. 133-138

1968

13. Rozwój demograficzny i agrarny Polanicy. *Rocz. Ziemi Kłodz.* 1966/1968 T. 7/8 s. 143-162

1970

14. Biblioteka Akademii Medycznej. W: Akademia Medyczna we Wrocławiu. T. 1 Vol. 2: 1945-1970. Wrocław 1970 s. 417-423

15. Demograficzny rozwój Polanicy od połowy XIV do początku XX wieku. *Śl. Kwart. Hist. Sobótka* 1970 R. 25 nr 3 s. 349-372

16. Epidemia dżumy we Wrocławiu w latach 1567-69. *Arch. Hist. Med.* 1970 T. 33 z. 2 s. 163-177

17. Profesor Zdzisław Wiktor jako historyk medycyny. *Spr. Wr. TN. Seria B* 1970 T. 25 s. 53-54

Współaut.: ..., Józef Leszczyński

18. Związek Zawodowy Pracowników Służby Zdrowia. W: Akademia Medyczna we Wrocławiu. T. I/2: 1945-1970. Wrocław 1970, s. 77-80

Współaut.: Andrzej Wolczański, ..., Bogdan Łazarkiewicz

1971

19. Zdzisław Wiktor jako historyk medycyny. *Spr. Wr. TN. Seria B* 1971 T. 26 dodatek: Profesor dr Zdzisław Wiktor (1911-1970) s. 21-31

20. Bibliografia prac Zdzisława Wiktora. *Spr. Wr. TN. Seria B* 1971 T. 26 dodatek: Profesor dr Zdzisław Wiktor (1911-1970) s. 37-65

Współaut.: ..., Adela Goszytło

21. Życie i działalność Zdzisława Wiktora. *Spr. Wr. TN. Seria B.* 1971 T. 26 dodatek: Profesor dr Zdzisław Wiktor (1911-1970) s. 3-13

Współaut.: ..., Józef Leszczyński

1972

22. Projekt rocznika informacyjnego Akademii Medycznej. *Biul. GBL* 1972 R. 21 nr 8/9 s. 375-378

23. Red.: Polskie medale i odznaki medyczne: katalog wystawy/ red. ..., Stanisław Szpilczyński. Wrocław: Akad. Med., 1972. - 46, [42]

24. W sprawie reorganizacji sieci bibliotecznej w akademiach medycznych: artykuł dyskusyjny. *Biul. GBL* 1972 R. 21 nr 4/5 s. 189-195

25. Współpraca bibliotek medycznych w zakresie specjalizacji gromadzenia zbiorów. *Prob. Ucz. i Inst. Med.* 1972 T. 7 nr 3 s. 43-46

1973

26. Materiały do bibliografii Polanicy 1347 1970. *Rocz. Ziemi Kłodz.* 1971/73 T. 11/12 s. 166-218

27. Informacja naukowa w Bibliotece Akademii Medycznej we Wrocławiu. *Prob. Ucz. i Inst. Med.* 1973 T. 8 nr 2 s. 75-82

28. III Regionalne Sympozjum Historyczno-Medyczne w Jeleniej Górze (30 IX - 1 X 1972) *Arch. Hist. Med.* 1973 T.36 z.1/2 s.121-123

Współaut.: ..., Zbigniew Domosławski

1974

29. O potrzebie wprowadzenia zajęć dydaktycznych z przysposobienia bibliotecznego i informacji naukowej w akademiach medycznych. *Biul. GBL* 1974 R. 23 nr 4/5 s. 289-293

30. XX Seminarium historyczno-medyczne doktorantów. *Arch. Hist. Med.* 1974 T. 37 z. 3 s. 410-412

Współaut.: Stanisław Szpilczyński, ...

1975

31. Biblioteka Akademii Medycznej. W: Akademia Medyczna we Wrocławiu. T. 1 Vol.3: 1970-1975. Wrocław 1975 s. 473-475

32. Red.: Polski ekslibris medyczny: katalog wystawy/oprac. Wiktor Dziulikowski, plast. Zofia Stróżecka-Tichy/red. ... [t. 1-3]. Wrocław: Akad. Med., 1975-1995

1977

33. O potrzebie wprowadzenia jednolitego słownika haseł w bibliotekach medycznych. *Biul. GBL* 1977 R. 26 nr 1/2 s. 1-6

1978

34. Historiografia medyczna i nauczanie historii medycyny w Polsce do roku 1939. *Arch. Hist. Med.* 1978 T. 41 nr 3 s. 297-309

35. Wrocławski Oddział Polskiego Towarzystwa Historii Medycyny w latach 1957-1977. Wrocław 1978. - 61 s.

1979

36. Teodor Tomasz Weichardt kandydat na profesora patologii i praktyki lekarskiej w Szkole Głównej Krakowskiej w 1783 roku. W: XII Krajowy Zjazd Polskiego Towarzystwa Historii Medycyny. Łódź, 14-16 września 1979 roku. Streszczenia referatów i komunikatów. [Łódź] 1979 s. 59

1980

37. Biblioteka Akademii Medycznej. W: Akademia Medyczna we Wrocławiu. T. 1 Vol. 4: 1975-1980. Wrocław 1980 s. 509-512

38. Bibliografia prac profesora Wiktora Brossa, 1930-1979. W: Magistro et Medico. Profesorowi doktorowi habilitowanemu Wiktorowi Brossowi, doktorowi honoris causa Uniwersytetu Wrocławskiego i Akademii Medycznej we Wrocławiu w pięćdziesięciolecie pracy naukowej, pedagogicznej i lekarskiej / red. Eugeniusz Rodalski [et al.] Wrocław 1980 s. 72-124

Współaut.:, Teresa Chmura

39. Kolegium dyrektorów bibliotek naukowych Wrocławia. *Życie Szk. Wjż.* 1980 R. 28 nr 12 s. 151-156

40. O poprawną bio-bibliografię Teodora Tomasz Weichardta kandydata na profesora patologii i terapii Akademii Krakowskiej w 1783 roku. *Arch. Hist. Med.* 1980 T. 43 z. 3 s. 289-304

41. Red.: Magistro et Medico. Profesorowi doktorowi habilitowanemu Wiktorowi Brossowi, doktorowi honoris causa Uniwersytetu Wrocławskiego i Akademii Medycznej we Wrocławiu w pięćdziesięciolecie pracy naukowej, pedagogicznej i lekarskiej./ red. Eugeniusz Rodalski [et al.]. Wrocław 1980. - 357 s

Współaut.: ..., Teresa Chmura

42. Rys historyczny II Katedry i Kliniki Chirurgii kierowanej przez profesora Wiktora Brossa w latach 1946-1972. W: Magistro et medico: profesorowi doktorowi habilitowanemu Wiktorowi Brossowi, doktorowi honoris causa Uniwersytetu Wrocławskiego i Akademii Medycznej we Wrocławiu w pięćdziesięciolecie pracy naukowej, pedagogicznej i lekarskiej. Wrocław 1980 s. 66-71

Współaut.: ..., Bogdan Łazarkiewicz

43. Zdzisław Wiktor. W: Uczeni wrocławscy (1945-1979). Wrocław 1980 s. 258-260. (Prace Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego. Seria A; nr 207)

Współaut.: Zenon Szewczyk, ...

1981

44. Towarzystwa naukowe we Wrocławiu na tle społecznego ruchu naukowego w Polsce. *Nauka Pol.* 1981 R. 29 nr 7/8 s. 73-90

Współaut.: ..., Hugon Kowalczyk

45. Teodor Tomasz Weichardt lekarz z czasów Oświecenia. *Spr. Wr. TN. Seria B* 1981 T. 36 s. 14-17

46. Elements of methodology and searching directions in Polish medical historiography till 1939. W: XXVIe Congres International d'Histoire de la Medecine. Plovdiv, 20-25 Aout 1978. Actes du Congres. Vol.2. Sofia 1981 s. 72-73

Współaut.: ..., Stanisław Szpilczyński

1982

47. Wrocławski Oddział Polskiego Towarzystwa Historii Medycyny w latach 1957-1981. *Arch. Hist. Med.* 1982 T. 45 z. 1/4 s. 150-154

48. Learned societies of Wrocław and the Polish social scientific movement. *Ann. Sil.* 1982 T. 12 s. 65-81

49. Sociétés scientifiques Wrocław et le mouvement scientifique et social en Pologne. *Acta Acad. Sci. Pol.* 1982 T.23 nr 1/2 s. 99-113

1983

50. Andrzej Krupiński (1744-1783). W dwusetną rocznicę śmierci. *Arch. Hist. Med.* 1983 T. 46 z. 3 s. 347-353

51. „Prawo biblioteczne” w ustawie o szkolnictwie wyższym z dnia 4 maja 1982 r. *Biul. GBL* 1983 R. 29 nr 1 s. 15-20

1984

52. Bibliografia prac profesora Eugeniusza Rogalskiego za lata 1955-1981. *Pr. Nauk. AM Wr.* 1984 T. 17 nr 2 s. 13-32

Współaut.: ..., Adela Gosztyło

53. Bibliografia prac profesora Józefa Kaniaka 1937-1981. *Pr. Nauk AM Wr.* 1984 T. 17 nr 1 s. 23-49

Współaut.: ..., Zofia Bogdanowicz

54. Prof. dr med. Johann Wilhelm Heinrich Schlecht (1881-1953) II Polsko-Niemiecki Zjazd Historii Medycyny „Nauczanie medycyny w Polsce i w Niemczech w XIX i XX wieku”. Łańcut, 24-26 maja 1984: streszczenia. Rzeszów 1984 s. 3

1985

55. Bibliografia prac Stanisława Szpilczyńskiego. *Arch. Hist. i Filoz. Med.* 1985 T. 48 z. 3 s. 345-365

Współaut.: ..., Teresa Trzcianowska Grzywacz

56. Prof. dr med. Stanisław Szpilczyński, 5 XI 1910 - 1 V 1981. *Arch. Hist. Med.* 1985 T. 48 z. 2 s. 135-160

57. Rafał Józef Czerwiakowski. Czł., Popul., Środ. 1985 nr 10 s. 168-173

1986

58. Johann Wilhelm Heinrich Schlecht (1881-1953) - ein deutscher Arzt in der Volksrepublik Polen. *NTM – Schrift. Gesch. der Natur., Tech. und Med.* 1986 T. 23 nr 2 s. 83-87

59. Prof. dr med. Johann Wilhelm Heinrich Schlecht (1881-1953). *Arch. Hist. i Filoz. Med.* 1986 T. 49 z. 3 s. 383-393

60. Teodor Tomasz Weichardt lekarz z czasów Oświecenia. *Arch. Hist. i Filoz. Med.* 1986 T. 49 z. 1 s. 81-102

1987

61. Dr med. univ. Józef Matuszewski (9 XI 1900-30 III 1983). *Probl. Uzdr.* 1983 z. 10/12 s. 203-221; *Toż Balneol. Pol.* 1987 T. 30 z. 1-4 s. 3-4

62. Gedenkschrift aus Anlass der Verleihung der Ehrendoktorwürde der Medizinischen Akademie in Wrocław an Prof. Dr. Med. Josef Lissner. Wrocław 1987 27 s.

Współaut.: ..., Roman Marciniak

1988

63. Biblioteka Akademii Medycznej. W: Akademia Medyczna we Wrocławiu 1980-1985. T. 1 Vol. 5. Wrocław 1988 s. 443-445

64. Bibliografia prac Hugona i Zofii Kowarzyków. *Spr. Wr. TN. Seria B* 1988 T. 43 dodatek nr 1 s. 79-122

Toż. W: *Magistro et medico: pamięci profesora doktora habilitowanego Hugona Kowarzyka, doktora honoris causa Akademii Medycznej i Uniwersytetu Wrocławskiego / red. Józef Jagielski [et al.] Wrocław: Akad. Med.* 1988. - 258 s.

65. Spadkobiercy jezuitów i geniuszy. *Życie Uczelni.* 1988 nr 1 s. 4, nr 2 s. 4

66. Red.: *Magistro et medico: pamięci profesora doktora habilitowanego Hugona Kowarzyka, doktora honoris causa Akademii Medycznej i Uniwersytetu Wrocławskiego/red. Józef Jagielski [et. al.], Wrocław 1988 s. 13-94*

Współaut.: ..., Adela Gosztyło

1989

67. Rafał Józef Czerwiakowski - pierwszy profesor chirurgii w dziejach medycyny polskiej. W: 54 Jubileuszowy Zjazd Towarzystwa Chirurgów Polskich. *Pamiętnik.* T. 4. Kraków 1989 s. 94-97

Współaut.: ..., Lesław Czernicki

1990

68. Doktorzy honoris causa Akademii Medycznej we Wrocławiu 1950-1990 = Honoris causa doctors of the Medical Academy of Wrocław 1950-1990. Wrocław 1990 152 s.

Współaut.: Bogdan Łazarkiewicz, ...

1991

69. Altheide und seine Eigentümer. W: *Heimatsbuch: Altheide Bad, Kreis Glatz/Schlesien/Hrsg. Georg Wenzel. Lingen (Ems)* 1991 s. 13-38

70. Biblioteka Akademii Medycznej. W: Akademia Medyczna we Wrocławiu T. 1 Vol. 6: 1985-1990. Wrocław 1991 s. 387-389

71. Der Kurort Altheide Bad. W: *Heimatsbuch: Altheide Bad, Kreis Glatz/Schlesien/Hrsg. Georg Wenzel. Lingen (Ems)* 1991 s. 162-170

72. Rękopiśmienna książka medyczna w średniowiecznej Polsce. *Arch. Hist. i Filoz. Med.* 1991 T. 54 z. 3/4 s. 189-206

1992

73. Henryk Schlecht i Józef Matuszewski - zasłużeni lekarze polanicy. *Post. Med. Klin. i Doświad.* 1992 T. 1 nr 2 s. 143-148

74. Rękopiśmienna książka medyczna w średniowiecznej Polsce cz II. *Arch. Hist. i Filoz. Med.* 1992 T. 55 z. 1 s. 31-54

1994

75. Szpilczyński Stanisław (1910-1981). W: *Słownik biograficzny polskich nauk medycznych XX wieku.* T. 1 z. 2: *Historycy medycyny/*

red. Zofia Podgórska-Klawe. Warszawa 1994 s. 103-105

76. Wiktor Zdzisław (1911-1970). W: Słownik biograficzny polskich nauk medycznych XX wieku. T. 1 z. 2: Historycy medycyny/red. Zofia Podgórska-Klawe. Warszawa 1994 s. 129-131

1995

77. Biblioteka Akademii Medycznej. W: Akademia Medyczna we Wrocławiu 1991-1995. Wrocław 1995 s. 395-397

Współaut.: Zofia Stróżecka-Tichy, ...

1996

78. Średniowieczna ikonografia anatomiczna. *Arch. Hist. i Filoz. Med.* 1996 T. 59 z. 2 s. 187-211, z. 3 s. 301-320

1997

79. List do redakcji. *Arch. Hist. i Filoz. Med.* 1997 T. 60 z. 1 s. 55-57

1998

80. Okupację niemiecką przeżyłem w Wojniczu. *Zesz. Wojn.* 1998 nr 3-4 s. 2-22

1999

81. Marian Aleksander Bładye' i jego dysertacja „Szpital św. Ducha we Lwowie”. *Arch. Hist. i Filoz. Med.* 1999 T. 62 z. 1-2 s. 47-66

82. Rękopiśmienna książka medyczna w średniowiecznej Polsce. cz. III: Rękopisy medyczne Biblioteki Jagiellońskiej w Krakowie i Biblioteki Uniwersyteckiej we Wrocławiu (wybór) *Arch. Hist. i Filoz. Med.* 1999 T. 62 z. 3 s. 187-200

83. Teodor Tomasz Weichardt konsyliarz Jego Królewskiej Mości Stanisława Augusta, Akademii Rzymsko-Cesarzkiej towarzysz. Wrocław: Volumed 1999.- 276 s. (Historia Medycyny);

Toż w formie komunikatu, *Seminaria Naukowe Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego Ser. B* 1997-1998 nr 1 s. 52-60; Tenże komunikat [tekst poprawiony], *Seminaria Naukowe Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego. Ser. B* 1999 nr 2 s. 123-130

Rec.: Henryk Gaertner, Nowotwory 2000 T. 50 z. 6 s. 645-646; Toż *Arch. Hist. i Filoz. Med.* 2001 T. 64 z. 1 s. 71-73; Teresa Ostrowska, *Arch. Hist. i Filoz. Med.* 2000 T. 63 z. 2 s. 188-190; Krzysztof Dmitruk, *Wiek Oświec.* 2001 T. 17 s. 204-205

2000

84. Biblioteka. W: Academia Medica Wratislaviensis 1950-2000. Wrocław 2000 s. 337-350

Współaut.: ..., Zofia Stróżecka-Tichy, Renata Sławińska

85. Doktorzy honoris causa. W: Academia Medica Wratislaviensis 1950-2000. Wrocław 2000 s. 59-77

Współaut.: Bogdan Łazarkiewicz, ..., Wanda Wojtkiewicz-Rok

86. Red.: Academia Medica Wratislaviensis 1950-2000 / kom. red. Leszek Paradowski, ... Wrocław: Akad. Med., 2000, -471 s.

87. Red.: Udział medycyny wrocławskiej w rozwoju nauk medycznych w ujęciu historycznym. Wybrane kierunki/kom. red. ..., Waldemar Kozuschek, Zenon Szewczyk. Wrocław: Akad. Med., 2000. -162 s.

Toż w jęz. ang.: Selected disciplines and the contribution of Wrocław's medicine to the development of the medical science in historical aspects.

2001

88. Dr med. Józef Matuszewski (1900-1983): lekarz-społecznik, polanicka legenda. *Gaz. Gmin* 2001 R. 10 nr 7 s. 22

89. Książd Marian Józef Barg (9.09.1891 – 16.11.1973). *Gaz. Gmin* 2001 R. 10 nr 20 s. 17

90. Prof. Dr med. Henryk Schlecht (1881-1953). *Gaz. Gmin* 2001 R. 10 nr 9 s. 33

91. Technika pisania pracy naukowej. Poradnik dla autorów prac historyczno-medycznych. *Arch. Hist. i Filoz. Med.* 2001 T. 64 z. 4 s. 317-337

Współaut.: Teresa Ostrowska, ...

2003

92. Wrocławscy wykładowcy medycyny i ich książki - 300 lat nauczania medycyny we Wrocławiu (październik - grudzień 2002). *Arch. Hist. i Filoz. Med.* 2003 T. 66 nr 1 s. 99-102

2006

93. Demograficzny rozwój Polanicy od połowy XIV do początku XX wieku. W: Polanica Zdrój wczoraj i dziś. T.1. Księga pamiątkowa 1347-1946/[red. Henryk Grzybowski]. Polanica Zdrój - Nowa Ruda 2006 s. 283-304

94. Johann Wilhelm Heinrich Schlecht. W: Polanica Zdrój wczoraj i dziś. T.2. Księga pamiątkowa 1945-2005, [red. Krystyna Jazienicka-Wytyczak]. Towarzystwo Miłośników Polanicy, Polanica Zdrój - Nowa Ruda 2006 s. 455-457

95. Józef Matuszewski: lekarz naczelny uzdrowiska. W: Polanica Zdrój wczoraj i dziś. T.2. Księga pamiątkowa 1945-2005/[red. Krystyna Jazienicka-

Wytyczak]. Polanica Zdrój - Nowa Ruda 2006 s. 447-451

96. Ks. Marian Józef Barg : pierwszy powojenny proboszcz polanickiej parafii. W: Polanica Zdrój wczoraj i dziś. T.2. Księga pamiątkowa 1945-2005/ [red. Krystyna Jazienicka-Wytyczak]. Polanica Zdrój - Nowa Ruda 2006 s. 403-404

97. Rys historyczny Polanicy od połowy XIV do połowy XX wieku (1347-1945). Właściciele.

W: Polanica Zdrój wczoraj i dziś. T.1. Księga pamiątkowa 1347-1946/ [red. Henryk Grzybowski]. Polanica Zdrój - Nowa Ruda 2006 s. 23-41

98. Uzdrowisko. W: Polanica Zdrój wczoraj i dziś. T.1. Księga pamiątkowa 1347-1946/[red. Henryk Grzybowski]. Polanica Zdrój - Nowa Ruda 2006 s. 67-88

Rękopisy / maszynopisy

1. Polanica. Monografia wsi dolnośląskiej ze szczególnym uwzględnieniem życia prawnego chłopstwa w schyłkowym feudalizmie. Wrocław 1964 Uniwersytet Wrocławski. Wydział Prawa. Rozprawa doktorska. Promotor: prof. dr Kazimierz Orzechowski

Prace redakcyjne

Zob. poz. 2, 3, 5, 9, 23, 32

1. Akademia Medyczna we Wrocławiu / red. Zdzisław Wiktor, [et. al.]. T. 1 [Cz.] 1-7. Wrocław: Akad. Med. 1960-[1995]

Tekst równoległy polski i angielski

Toż. [Cz.] 1: 1950-1960/ red. Zdzisław Wiktor [Kom. red.] ..., Bogusław Bobrzański, Aleksander Kleczeński, Tadeusz Marciniak 1960.-451 s.

Toż. [Cz.] 2: 1945-1970/red. Stanisław Iwaszkiewicz [Kom. red.] Jan Zarzycki, Zenon Chabudziński, ..., Włodzimierz Kozak, Maria Olszewska 1970.-390 s.

Toż. [Cz.] 3: 1970-1975/ red. Stanisław Wankiewicz [Kom. red.] Jan Zarzycki, Stanisław Potoczek, Roman Smolik, Witold Zatoński, Grażyna Pałubiak, Maria Bożena Kuczyńska, Maria Olszewska

Toż. [Cz.] 4: 1975-1980/red. Eugeniusz Rogalski, Tadeusz Kaniowski [Kom. red.] ..., Jerzy Kołodziej, Adam Nawojski, Bożena Kuczyńska 1980.-540 s.

Toż. [Cz.] 5: 1980-1985/red. Stanisław Potoczek, ... red. Tomu Stanisław Potoczek, ..., Maria Bożena Kuczyńska 1988.-492 s.

Toż. [Cz.] 6: 1985-1990/red. Stanisław Potoczek [Kom. red.] ..., Lesław Czarniecki, Bogumił Halawa, Tadeusz Heomrath, Bożena Kuczyńska, Adam Masztalerz, Adam Nawojski 1991.-402 s.

Toż. [Cz.] 7: 1991-1995/ red. Andrzej Steciwko [Kom. red.] ..., Mieczysław Bernat, Janina Bogusławska-Jaworska, Bogumił Halawa, Antonina Harłodzińska-Szmyrka, Tadeusz Heimrath, Jerzy Josiak, Zbigniew Knapik, Adam Masztalerz, Urszula Mdrzak, Anna Przondo-Mordarska, Krystyna Sawicz-Birkowska, Marta Strutyńska-Karpińska, Maria Warwas, Bożena Zmitrowicz 1995.-417 s.

2. Akademia Medyczna we Wrocławiu. T. 2. Bibliografia Z. 1/2: 1945-1963 [-Z. 13:1989-1990]/

red. Zdzisław Wiktor ... Wrocław: Akad. Med., 1965-1995

Toż. Z. 1/2:1945-1963/red. Zdzisław Wiktor, 1965.-900 s.

Toż. Z. 3/4:1964-1969/red. Zdzisław Wiktor, 1970.-813 s.

Toż. Z. 5:1970-1973/red. Stanisław Iwaszkiewicz....., 1978.-538 s.

Toż. Z. 6:1974-1975/red. Eugeniusz Rogalski, 1979.-418 s.

Toż. Z. 7:1976-1977/red. Eugeniusz Rogalski, 1984.-352 s.

Toż. Z. 8:1978-1980/oprac. Adela Gosztyło, Halina Kochmańska, Teresa Tarnowska/red. 1988.-523 s.

Toż. Z. 9:1981-1982/oprac. Zofia Bogdanowicz/red. 1991.-313 s.

Toż. Z. 10:1983-1984/oprac. Janina Maciejewska/red. 1992.-339 s.

Toż. Z. 13:1989-1990/oprac. Janina Maciejewska/red. 1995.-398 s.

3. Polski ekslibris medyczny: katalog wystawy/ oprac. Wiktor Dziulikowski, plast. Zofia Stróżeczka-Tichy/red. [T.] 1-3. Wrocław: Akad. Med., 1975-1995

Toż. [T. 1].-1975.-325 s.

Toż. [T. 2].-1990.-307 s.

Toż. [T. 3].-1995.-404 s.

4. Skład Akademii Medycznej we Wrocławiu w roku 1958/1959 -[1963-1964]/kol. red., [et. Al.]. Wrocław: Akad. Med. 1958-1963

Od 1960 roku pt.: Skład osobowy Akademii Medycznej we Wrocławiu w roku ...

Kolegium redakcyjne:

Toż. 1958/59.-1958.-130 s.

Toż. 1959/60.-1959.-146 s.
Toż. 1960/61.-1960.-143 s.
Toż. 1961/62.-1961.-156 s.
Toż. 1962/63.-1962.-158 s.
Toż. 1963/64.-1963.-103 s.

5. Spis wykładów w roku akademickim 1958/1959-[1963/1964]/Akademia Medyczna we Wrocławiu/kom. red. ..., [et al.]. Wrocław: Akad. Med. 1958-1961, Warszawa: PZWL 1961-1963

Komitet redakcyjny: ...
Toż. 1958/59.-1958.-90 s.
Toż. 1959/60 wraz z informatorem. 1959.-142 s.
Toż. 1960/61 wraz z informatorem. 1960.-145 s.
Toż. 1961/62 wraz z informatorem. 1961.-145 s.
Toż. 1962/63 wraz z informatorem. 1962.-109 s.
Toż. 1963/64 wraz z informatorem. 1963.-113 s.

6. Skład osobowy i spis wykładów Akademii Medycznej we Wrocławiu w roku 1966/67-[1969-1970]/kol. Red. Jan Zarzycki, kom. red. ... Wrocław: Akad. Med., 1966-1970

Kolegium redakcyjne:,
Toż. 1966/67 Kom. red. ..., Stefania Michałowska, Adam Nawojski.-1966.-262 s.
Toż. 1967/68 Kom. red., Adam Nawojski.-1967.-184 s.
Toż. 1968/69 Kom. red.Tadeusz Dorobisz, Stanisław KOS-SOWSKI, Stefania Michałowska, Adam Nawojski, Stanisław Potoczek.-1968.-268 s.
Toż. 1969/70 Kom. red. Stanisław Kossowski, Adam Nawojski, Stanisław Potoczek, Bożena Zawirska.-1969.-143 s.

Informator Nauki Polskiej 1983 Warszawa 1983 s. 815; Skład osobowy i spis wykładów AM we Wrocławiu w roku 1966/1967-1970/1971. Wrocław 1966-1971; Zofia Strożeczka-Tichy: Dr Leszek Barg. *Biul. GBL* 1992 R. 38 nr 346 s. 59-66, portr., bibliogr.; Leszek Barg: Okupację niemiecką przeżyłem w Wojniczcu. *Zesz. Wojn.* 1998 nr 3/4 s. 2-22; Maria Zwierzyńska: Leszek Barg – nowy Honorowy Obywatel Polanicy : Rada Miejska już zdecydowała. *Gaz. Gmin* 2000 R. 9 nr 23 s. 20-21; Leszek Barg: To moja druga ojcowizna...: Dr Leszek Barg otrzymał dyplom Honorowego Obywatela Polanicy. *Gaz. Gmin* 2001 R. 10 nr 10 s. 14; Jan Dąbrowski: Dr Leszek Barg honorowym obywatelem Polanicy Zdrój. *Gaz. Uczel.* 2001 R. 7 nr 9 s. 5; Boleslaus Jaskiewicz: Dr. Leszek Barg ist Ehrenbürger von Altheide – Mai 2001. W: Bad Altheide Weihnachtsbrief. Bd 17. Lingen (Ems) 2001 s. 53-54; Georg Wenzel: Dr. Leszek Barg – Altheide ist seine zweite Heimat. W: Bad Altheide Weihnachtsbrief. Bd 17. Lingen (Ems) 2001 s. 9-11; Maria Zwierzyńska: [„Der Stadtrat hat bereits beschlossen – Leszek Barg – neuer Ehrenbürger von Altheide“]. W: Bad Altheide Weihnachtsbrief. Bd 17. Lingen (Ems) 2001 s. 48-49; Maria Bielak: Leszek Barg – historyk medycyny. W: Polanica Zdrój wczoraj i dziś. T.2. Księga pamiątkowa 1945-2005, [red. Krystyna Jazienicka-Wytyczak]. Towarzystwo Miłośników Polanicy, Polanica Zdrój – Nowa Ruda 2006 s. 403-404; Barbara Tichy: Leszek Barg - prawnik, bibliotekarz, badacz, historyk medycyny. W: Z problemów bibliotek naukowych Wrocławia. T.7: Osobowości wrocławskiego bibliotekarstwa/red. Joanna Czyrek, Bożena Górna. Studio Wydawniczo-Poligraficzne Tart. Wrocław 2008 s. 213-229, portr., il., bibliogr.; // Zofia Strożeczka-Tichy: Dr nauk prawnych Leszek Barg, dyrektor Biblioteki Akademii Medycznej we Wrocławiu w latach 1958-1991. Wrocław 2000.- 24 s., bibliogr. - (spis publikacji sporządzony w maszynopisie przez Zofię Stróżecką-Tichy, uzupełniły Monika Górńska i Joanna Halbutuch), mps; Teresa Trzcianowska-Grzywacz: Doktor Leszek Barg, dyrektor Biblioteki Akademii Medycznej w latach 1958-1991 *Gaz. Uczel.* 2011 R. 17 nr 1 s. 25-27, il., bibliogr.; Archiwum Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu – akta osobowe. Materiały i informacje przekazane przez dr Leszka Barga autorce hasła biograficznego.

Teresa Trzcianowska-Grzywacz

Dr Adam BOCHEŃSKI (1897-1974), polonista, bibliograf, członek różnorodnych organizacji i towarzystw naukowych, działacz społeczny, organizator kursów SBP, wykładowca Państwowego Ośrodka Kształcenia Korespondencyjnego Bibliotekarzy w Gdyni, nauczyciel akademicki, starszy kustosz dyplomowany, dyrektor Biblioteki Głównej Akademii Medycznej w Gdańsku.

Urodził się w Tenczynku (Małopolska) 31 maja 1897 roku. Ojciec Michał był urzędnikiem państwowym w starostwie w Chrzanowie, matka – Maria z Niemczyckich zajmowała się domem. Miał starszego brata Tadeusza oraz młodszą siostrę Zofię. W 1899 roku (po śmierci męża) Maria Bocheńska wraz z dziećmi przeniosła się do Lwowa, gdzie ponownie wyszła za mąż (secundo voto Wolaniecka).

Pierwszy związek małżeński zawarł we Lwowie w 1923 roku z Ireną Sagańską, która zmarła 4 lata po ślubie. Drugą żoną została Anna Łysakowska z domu Endlicher (1948).

Edukację rozpoczął we Lwowie. Po ukończeniu szkoły powszechnej rozpoczął naukę w gimnazjum klasycznym, którą ukończył w Wiedniu, dokąd przeniosła się rodzina po wybuchu I wojny światowej. Egzamin dojrzałości złożył w 1916 roku. W tym samym roku został powołany do wojska austriackiego, służył w nim do rozpadu monarchii austro-węgierskiej (październik 1918 r.). Po usankcjonowaniu się II Rzeczypospolitej został podoficerem Wojska Polskiego w 40 pułku piechoty. W październiku 1921 roku po demobilizacji przeszedł do rezerwy w stopniu podporucznika. W tym samym roku podjął studia na Uniwersytecie Jana Kazimierza we Lwowie na kierunku filologia polska i słowiańska. W trakcie studiów, 15 września 1922 r., rozpoczął pracę zawodową – w Bibliotece Uniwersyteckiej w Lwowie. Dodatkowo w latach 1923-1928 uczył języka polskiego w prywatnym żeńskim gimnazjum im. Adama Mickiewicza. Brał także udział w organizowaniu i późniejszych działaniach lwowskiego Związku Bibliotekarzy Polskich.

Studia ukończył w 1925 roku obroną pracy dyplomowej: *Wpływ języków ruskich na polski język literacki w XVI-XVIII wiekach*, a rok później zdał egzamin państwowy dla nauczycieli szkół średnich. W lutym 1932 roku na Uniwersytecie Jana Kazimierza we Lwowie uzyskał stopień naukowy doktora filozofii w zakresie filologii polskiej i słowiańskiej na podstawie rozprawy doktorskiej: *Stosunek gwary lemkońskiej do języka polskiego ze szczególnym uwzględnieniem glosowni i morfologii*, której promotorem był prof. dr Jan Janowo, wybitny językoznawca.

W 1925 roku zdał egzamin na stanowisko II kategorii w państwowej służbie bibliotecznej, a 10 lat później na stanowisko I kategorii przed Ministerialną Komisją

w Warszawie. Biegłe władał językiem niemieckim, rosyjskim i ukraińskim, znał też angielski i francuski.

Wraz z wybuchem II wojny światowej został powołany do służby wojskowej. W walkach pod Lwowem został dwukrotnie ciężko ranny. Pod koniec 1941 roku przyjął posadę w Staatabibliothek Lamber, Abteilung I (wcześniej Biblioteka Uniwersytetu Jana Kazimierza) na stanowisku Oberbibliothekar. W lipcu 1944 r. został mianowany przez władze sowieckie zastępcą dyrektora do spraw naukowych w Bibliotece UJK.

Opuścił Lwów 11 czerwca 1946 roku w transporcie repatriacyjnym i 1 lipca tego samego roku objął stanowisko dyrektora Biblioteki Centralnej Akademii Lekarskiej w Gdańsku. Jej siedzibą był pokój o powierzchni 40 m² w ówczesnej Klinice Chorób Wewnętrznych, a niewielkie zbiory wynosiły ok. 3,6 tys. jednostek.

Jako najważniejszy cel swojej pracy w Gdańsku, postawił sobie stworzenie w pełni naukowej, nowoczesnej Biblioteki. Pół roku po objęciu stanowiska (4 stycznia 1947 r.), dzięki przychylności władz AL, otrzymał na ten cel odremontowany, murowany barak nr 30. Wdrożona polityka gromadzenia zbiorów odniosła nadspodziewanie dobre rezultaty, tym samym w grudniu 1947 roku stan księgozbioru wynosił 66 tys. jednostek. Warto podkreślić, że sukcesywnie zwiększał się stan zbiorów bibliotek zakładów i klinik. Za początek księgozbioru dydaktycznego (tzw. wieloegzemplarówki) należy uznać przejęcie zbiorów Związku Studentów Polskich. Jako ciekawą inicjatywę należy wymienić, tzw. bibliotekę oświatową, w której gromadzono literaturę beletrystyczną, początkowo znajdowała się w baraku obok Rektoratu. Już w 1949 roku wystąpił z propozycją budowy nowego gmachu Biblioteki. W 1958 roku księgozbiór liczył 135 tys. tomów i jako jedyna posiadała oddział bibliotek klinik i zakładów oraz dział oświatowy, a także oddział informacyjno-bibliograficzny, jeden z trzech w bibliotekach medycznych.

W połowie lat pięćdziesiątych rozpoczęły się działania mające na celu budowę nowego gmachu biblioteki. Opracowaniem projektu zajął się inż. A. Dąbrowski, a prace budowlane ruszyły wiosną 1965 roku. Dnia 1 października 1968 roku nastąpiło oficjalne otwarcie nowej Biblioteki. W gmachu o powierzchni całkowitej 3979 m² wydzielono magazyny, czytelnie obliczone na ok. 120 miejsc, holl i biura. Biblioteka w pełni rozpoczęła funkcjonowanie pod koniec 1968 roku, po zamontowaniu regałów magazynowych, mebli (w części służących po dzień dzisiejszy) oraz przeniesieniu i uporządkowaniu księgozbioru.

Dnia 30 września 1969 roku przeszedł na emeryturę. Stan księgozbioru po dwudziestu trzech latach po objęciu stanowiska przez odchodzącego dyrektora wynosił 199 tys. tomów druków zwartych, 47 tys. zeszytów czasopism i 2 tys. jednostek zbiorów specjalnych. Do swojej śmierci nie zaprzestał pracy w Bibliotece AMG.

Prace bibliograficzne zakrojone na szeroką skalę rozpoczął już w 1946 roku. Początkowo wydawał w formie powielanego maszynopisu *Bibliografię zawartości pol-*

skich czasopism lekarskich i artykułów treści lekarskiej w innych czasopismach znajdujących się w bibliotece. Prace nad spisem zakończył w momencie, gdy w 1954 roku Biblioteka Narodowa rozpoczęła wydawanie „Bibliografii Zawartości Czasopism”. Od 1949 roku tworzony jest w Bibliotece Biuletyn – wykaz nowych nabytków zagranicznych, obecnie już w nowoczesnej formie, jako elektroniczna baza danych. Dodatkowo był współtwórcą Radzieckiego piśmiennictwa lekarskiego (1950-1954) oraz bibliografii zawartości wybranych czasopism lekarskich w języku angielskim, niemieckim i francuskim (1953-1968).

W roku 1948 podjął próbę stworzenia i wydawania pierwszego czasopisma uczelni medycznej – *Acta Academiae Medicae Gedanensis*. Jego idea powróciła 20 lat później, gdy Akademia Medyczna w Gdańsku rozpoczęła wydawanie *Annales Academiae Medicae Gedanensis*.

W okresie gdańskim zasadniczym tematem jego dociekań naukowych była bibliografia. Publikował w *Przeglądzie Bibliotecznym*, *Bibliotekarzu*, *Przeglądzie Księgarskim*, *Życiu Nauki*, *Polish Medical Weekly*, *Roczniku Gdańskim*, *Biuletynie Głównej Biblioteki Lekarskiej*. Jest również autorem szeregu haseł i opracowań do pierwszego kompendium bibliotekoznawstwa *Encyklopedia wiedzy o książce* (Zakład Narodowy im. Ossolińskich 1971) oraz *Słownika pracowników książki polskiej* (PWN 1972).

Zapoczątkował i opracował trzy pierwsze tomy *Bibliografii publikacji pracowników Akademii Medycznej w Gdańsku za lata 1945-1964* (1967), *1965-1967* (1969), *1968-1970* (1974). Pierwsze części *Bibliografii* ukazały się w *Polskim Tygodniku Lekarskim* pod tytułem *Ruch naukowy w Akademii Lekarskiej w Gdańsku za lata 1945-1948* oraz w postaci niepublikowanych zestawień z okazji X i XV-lecia istnienia Akademii. Łącznie zarejestrował 8774 publikacji obejmujących całe pierwsze ćwierćwiecze naukowej działalności gdańskiej uczelni medycznej.

Brał aktywny udział w licznych konferencjach naukowych, najważniejsze to: Związku Bibliotekarzy i Archiwistów Polskich (Szczecin 1950), konferencja środowiska bibliotekarskiego (Krynica 1951), zebranie dyrektorów bibliotek w Ministerstwie Zdrowia i Opieki Społecznej (Warszawa 1959), konferencja na temat uczelnianych bibliotek zakładowych (Łódź 1959). Przewodniczył także obradom I Ogólnokrajowej Narady Bibliografów w Warszawie w 1956 roku.

Członek: Komitetu Normalizacyjnego Państwowego Instytutu Książki w Łodzi (1947-), gdzie prowadził prace związane ze standaryzacją zasad stosowanych w opracowywaniu bibliografii, aktywnie działał w Komisji Bibliotekarsko-Bibliograficznej Polskiego Komitetu Normalizacyjnego (1950-1952), Komisji do Spraw Bibliotek Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego – wiceprzewodniczący (1957-1963), Sekcji Książki i Czytelnictwa Państwowej Rady Kultury i Sztuki (1959-1969), Rady Naukowej Gdańskiej Biblioteki PAN (1954-1970), Kolegium Redakcyjnego *Przeglądu Bibliotecznego* (1955-1968). W latach 1953-1956 był przewodniczącym Komisji Bibliogra-

ficznej, a od 1956 roku członkiem Wydziału I Gdańskiego Towarzystwa Naukowego. Był zaangażowany także w działalność Towarzystwa Literackiego im. A. Mickiewicza. W latach 1950-1963 był członkiem Zarządu Oddziału Gdańskiego, a także jego przewodniczącym (1957-1959).

Od 1927 r. aktywnie działał w Stowarzyszeniu Bibliotekarzy Polskich. Od 1947 roku, aż do śmierci był członkiem Zarządu Okręgu Gdańskiego, a w latach 1950-1955 pełnił funkcję przewodniczącego Koła Gdańskiego, a w 1947 roku został wybrany reprezentantem Koła (a potem Okręgu) do Zarządu Głównego. Funkcję tę pełnił do roku 1971.

Będąc przewodniczącym Koła Gdańskiego Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich organizował kursy z zakresu bibliotekoznawstwa, na których osobiście prowadził zajęcia z bibliografii oraz historii książki i bibliotek. Z wykładami jeździł także do Szczecina – aktywnie wspomagając tamtejsze Koło. W 1953 roku przy Bibliotece Miejskiej w Gdyni powstał punkt konsultacyjny Państwowego Ośrodka Kształcenia Korespondencyjnego Bibliotekarzy, w którym Bocheński przepracował 20 lat. Oprócz pracy dydaktycznej związanej z działalnością SBP, bardzo aktywnie szkolił pracowników Biblioteki AMG oraz studentów. Personel Biblioteki uczestniczył w cyklicznych spotkaniach doszkalających, dodatkowo chętni (z Biblioteki AMG, Biblioteki Politechniki Gdańskiej oraz Biblioteki PAN) brali udział w kursach z zakresu bibliotekoznawstwa oraz bibliografii przygotowujących do egzaminów na bibliotekarza dyplomowanego. Również wielokrotnie prowadził wykłady i ćwiczenia z zakresu bibliografii polskiej i obcej na zajęciach organizowanych na prośbę kół studenckich, a także wykłady na temat historii książki medycznej i bibliografii w ramach przedmiotu propedeutika lekarska. Studenci Studium Doktoranckiego oraz lekarze bardzo chętnie uczestniczyli w zajęciach z zakresu bibliografii lekarskiej. W Bibliotece AMG odbywały się również praktyki dla studentów bibliotekoznawstwa Uniwersytetu Warszawskiego.

Wielokrotnie odznaczony, m. in. odznaczeniami państwowymi, resortowymi i regionalnymi: Dyplom 10-lecia Odzyskania Niepodległości (1929), Brązowym Medalem za Długoletnią Służbę (1938), Złotym Krzyżem Zasługi (1954), Medalem 10-lecia Polski Ludowej (1955), Odznaką Honorową „Za Zasługi dla Miasta Gdańska” (1960), Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (1968), Odznaką Honorową Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich (1969), Odznaką Honorową „Zasłużonym Ziemi Gdańskiej” (1971).

Zmarł nagle 5 listopada 1974 roku. Jeszcze w tym dniu pracował w swoim gabinecie w Bibliotece AMG. Pogrzeb odbył się 7 listopada na Cmentarzu Centralnym – Srebrzysko.

Spis publikacji

1946

1. Red.: Bibliografia zawartości polskich czasopism lekarskich i artykułów treści lekarskiej w innych czasopismach znajdujących się w Bibliotece Akademii Lekarskiej w Gdańsku. 1946 R. 1 - 1953 R. 8

1948

2. Biblioteka Akademii Lekarskiej w Gdańsku. *Bibliotekarz* 1948 nr 8/9 s. 131-132

3. Znaczenie książki naukowej i popularno-naukowej w życiu i pracy. *Prz. Księg.* 1948 nr 8 s. 118-120

1949

4. O bibliotekach szkół wyższych. *Życie Nauki* 1949 T. 7 nr 37 s. 33-46

5. O właściwe podawanie piśmiennictwa w pracach naukowych. *Pol. Tyg. Lek.* 1949 nr 48 dod. s. 332-333

6. Ruch naukowy w Akademii Lekarskiej w Gdańsku : bibliografia prac naukowych za lata 1945-1948. *Pol. Tyg. Lek.* 1949 nr 8 dod., 9 dod., 10 dod., 11 dod.

1950

7. Aktualne zagadnienia z zakresu bibliotek naukowych. *Prz. Bibli.* 1950 nr 3/4 s. 206-220

8. Bibliotekarstwo powszechne w nowym układzie prawn-administracyjnym. *Bibliotekarz* 1950 nr 11/12 s. 162-166

1951

9. Skróty tytułów czasopism *Wiad. PKN* 1951 nr 9 s. 679-680

10. Red.: Radzieckie piśmiennictwo lekarskie. Warszawa 1951-1953 T. 1 z. 1-4, 1954 T. 2 z. 1-4

1952

11. Zasady wypożyczania międzybibliotecznego (projekt instrukcji). *Bibliotekarz* 1952 nr 2 s. 45-48

1953

12. Służba bibliograficzno-informacyjna w Związku Radzieckim. *Prz. Bibli.* 1953 nr 1 s. 25-40

1955

13. Oddział Gdański Towarzystwa Literackiego im. A. Mickiewicza 1947-1955. *Rocz. Gdań.* 1955 T. 14 s. 488-492

1957

14. W setną rocznicę utworzenia Medyko-chirurgicznej Akademii w Warszawie. *Biul. GBL* 1957 nr 8 s. 485-489

1958

15. Marian Des Loges: dołączono Spis prac [na podstawie bibliografii oraz zbiorów Biblioteki Gdańskiej PAN]. *Prz. Bibli.* 1958 z. 2/3 s. 108-115

16. Marian Des Loges: dołączono Spis prac [na podstawie bibliografii oraz zbiorów Biblioteki Gdańskiej PAN]. *Pam. Liter.* 1958 z. 1 s. 347-351

1959

17. Marian Des Loges: dołączono Spis prac [na podstawie bibliografii oraz zbiorów Biblioteki Gdańskiej PAN]. *Rocz. Gdań.* 1958/1959 R. 15/16 s. 562-568

18. Obecna organizacja i najważniejsze potrzeby bibliotek akademii medycznych. *Biul. GBL* 1959 nr 4 s. 280-288

1960

19. Biblioteki zakładów i klinik akademii medycznych. W: Konferencja w sprawie uczelnianych bibliotek zakładowych. Łódź 1960 s. 148-161

1967

20. Bibliografia publikacji pracowników Akademii Medycznej w Gdańsku za lata 1945-1964. Gdańsk: Gd. Tow. Nauk. 1967.- 474 [1] s.

1968

21. Z dziejów polskiej bibliografii lekarskiej (według referatu wygłoszonego na posiedzeniu Oddziału Gdańskiego Pol. Tow. Historii Medycyny w dniu 17.6.1967 r.). *Biul. GBL* 1968 T. 17 nr 7/8 s. 553-567

1969

22. Bibliografia publikacji pracowników Akademii Medycznej w Gdańsku za lata 1965-1967. Gdańsk: Gd. Tow. Nauk., 1969.- 253 [1] s.

1970

23. Bibliografia publikacji pracowników Akademii Medycznej w Gdańsku za rok 1968. Gdańsk: Akad. Med., 1970.- 150 s.

1974

24. Bibliografia publikacji pracowników Akademii Medycznej w Gdańsku za lata 1968-1970. Gdańsk: Gd. Tow. Nauk., 1974.- 271 s.

Jacek H a l a s z : Bocheński Adam Klemens (1897-1974): Ludzie Akademii Medycznej w Gdańsku: prace Zakładu Historii i Filozofii Nauk Medycznych. Seria biograficzna. T. 5, red. Zbigniew Machaliński. Akademia Medyczna w Gdańsku, Gdańsk 2007 23-45; Józef M a y e r : Adam Bocheński (1897-1974). *Rocz. Bibli.* 1975 R. 19 s. 850-856; Józef M a y e r : Bocheński Adam Klemens (1897-1974). W: Słownik pracowników książki polskiej / red. Irena Treichel. Supl. Warszawa-Łódź 1986 s. 24; Helena P r z y b y l a k : Wybitny gdański bibliotekarz dr Adam Bocheński (wspomnienie pośmiertne). *Bibl. Gdań.* 1975 czerwiec s. 3-7; Krystyna R e m e r o w a : Adam Bocheński (1897-1974). *Prz. Bibl.* 1976 R. 44 nr 1 s. 87-90//; Piotr Tomasz Cichocki: Zmarli dyrektorzy, kierownicy i pracownicy bibliotek medycznych (1950-2008). *Forum Bibl. Med.* 2009 R. 2 nr 1 s. 52, portr.; Papiery i materiały Adama Bocheńskiego. Biblioteka Uniwersytetu Gdańskiego. Oddział Zbiorów Specjalnych – sygn. R s II 129-131; Archiwum Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego - sygn 11/263.

Kamila Mamorska

Dr Paweł BOJKO (ur. 1970) historyk, archiwista, biografista, bibliotekoznawca, historyk medycyny, redaktor, działacz związkowy NSZZ „Solidarność”, kustosz z uprawnieniami dokumentalisty dyplomowanego Biblioteki Głównej Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach.

Urodził się 11 stycznia 1970 roku w Czeladzi, w rodzinie Zbigniewa i Lucyny. Żonaty od 2002 z Katarzyną z domu Jaskólska, kustosz SUM. Ma córkę Aleksandrę.

Do Szkoły Podstawowej im. Elizy Orzeszkowej w Czeladzi uczęszczał w latach 1977-1985, następnie kontynuował naukę w Liceum Ogólnokształcącym im. Marii Curie-Skłodowskiej (1985-1989). Studiował (1989-1994) – dyplom i tytuł naukowy magistra historii ze specjalnością archiwista (22 VII 1994) na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, doktoryzował się (24 VI 2003) – stopień naukowy doktora nauk humanistycznych – na Wydziale Historyczno-Pedagogicznym Uniwersytetu Opolskiego. Podwyższał kwalifikacje naukowe i zawodowe. Ukończył studia podyplomowe z zakresu integracji europejskiej w Centrum Europejskim Uniwersytetu Warszawskiego (2004). Zdał egzamin dla kandydatów na dyplomowanego bibliotekarza i dyplomowanego pracownika dokumentacji i informacji naukowej przed Komisją Egzaminacyjną przy Ministrze Nauki i Szkolnictwa Wyższego (VI 2009), ale etatu w SUM nie otrzymał. Uczestniczy od 2007 roku w corocznych szkoleniach z zakresu funkcjonowania *Biuletynu Informacji Publicznej*.

Napisał pracę magisterską: *Stosunki niemiecko-rosyjsko-radzieckie w latach 1917-1928*, pod kierunkiem dr. hab. Antoniego Molendy i rozprawę doktorską: *Opieka zdrowotna Państwowego Urzędu Repatriacyjnego nad ludnością wysiedloną z Kresów Wschodnich II Rzeczypospolitej na terenie województwa śląsko-dąbrowskiego w latach 1945-1949*, której promotorem był prof. dr hab. Włodzimierz Kaczorowski.

Zajmowane stanowiska i pełnione funkcje. Śląska Akademia Medyczna. Biblioteka Główna. Dział Dokumentacji Naukowej i Publikacji, później Dział Bibliografii i Dokumentacji Śląskiego Uniwersytetu Medycznego (2007-) młodszy bibliotekarz (1995-1998), bibliotekarz (1998-2001), starszy bibliotekarz (2001-2005) kustosz (2005-), redaktor strony internetowej *Biuletynu Informacji Publicznej SUM* (VI 2005-).

Praca naukowa – podejmuje problematykę badawczą z zakresu dziejów medycyny i farmacji na Górnym Śląsku, biografistyki, regionalistyki oraz roli Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach w rozwoju lecznictwa w regionie. M. in. dokumentuje historię medycyny na terenie Górnego Śląska i prowadzi kalendarium z życia Uczelni. W bibliografii podmiotowej zarejestrowano 232 pozycje, w tym: artykuły, rozdziały w pracach zbiorowych, 170 biogramów: lekarzy, dentystów, farmakologów i pielęgniarek, 38 kronik oraz wiele innych opracowań.

Dydaktyka – bierze udział w organizacji konferencji naukowych i uczestniczy w obradach: Katowice (2003), Cieszyn (2007), Opole (2007).

Członek: Uczelnianego Kolegium Elektorów (kadencja 2012-2016), Senatu SUM – jako przedstawiciel pracowników niebędących nauczycielami akademickimi (2012-2016), Rady

Bibliotecznej (2012-2016), Regionalnej Sekcji Nauki Regionu Śląsko-Dąbrowskiego (2010-2014), Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność” SUM – sekretarz.

Hobby: numizmatyka (monety 1918-1939).

Spis publikacji

1997

1. Adalbert Bole (1922-1998). W: Słownik medycyny i farmacji Górnego Śląska. T.3: Monograficzny (A Z). Red. nauk. Alfred Puzio. Katowice: Śląska Akademia Medyczna 1997, s. 206–207, bibliogr.

2. Vittorio Bonomini (1928-2008). Tamże s. 220–221

3. Wiktor Bross (1903-1994). Tamże s. 204–205, bibliogr.

4. Tadeusz Lesław Chruściel (1926-2010). Tamże s. 222–223, bibliogr.

5. Zdzisław Kleinrok (1928-2002). Tamże s. 223–224, bibliogr.

6. Korporacja Akademicka „Asklepiada”. Tamże s. 454–455

7. Shaul Massry (ur. 1930). Tamże s. 207–208, bibliogr.

8. Jan Moll (1912-1990). Tamże s. 212–213, bibliogr.

9. Brunon Antoni Nowakowski (1890-1966). Tamże, s. 197–198, 542, bibliogr.

10. Państwowy Szpital Kliniczny im. A. Mielęckiego. Tamże s. 620–622

11. Państwowy Szpital Kliniczny nr 3. Tamże s. 620

12. Zbigniew Religa (1938-2009). Tamże s. 551–552, bibliogr.

13. Jerzy Śmiech (1912-1955). Tamże s. 244–245, bibliogr.

14. Witold Władysław Zahorski (1908-1995). Tamże s. 203–204, 545–546, bibliogr.

15. Dr n. med. Adam Maślankiewicz. *Biul. Inf. ŚAM* 1997 R. 7 nr 4/5 s. 25

16. Mazurkiewicz Bogusław. *Biul. Inf. ŚAM* 1997 R. 7 nr 1 s. 16–17

17. Śląska Akademia Medyczna – Informator. Red. Alfred Puzio. Katowice: Śląska Akademia Medyczna 1997 [wersja polska i wersja angielska].

Współaut.: ..., Barbara Gruszka, Edyta Kamięszczyk-Bundyra, T. Lubiejewski, Anna Morga, Joanna Polczyk, Joanna Regul-ska

1998

18. Leksowski Wiesław Józef. *Biul. Inf. ŚAM* 1998 R. 8 nr 6 s. 21–22

19. Michalczyk Zofia. *Biul. Inf. ŚAM* 1998 R. 8 nr 6 s. 22–23

20. 10 marca br.[...]. *Biul. Inf. ŚAM* 1998 R. 8 nr 2 s. 15–16

21. Jubileuszowy katalog rozpraw doktorskich i habilitacyjnych wykonanych w Śląskiej Akademii Medycznej. T. 1 Doktoraty, T. 2 Habilitacje. Red. Alfred Puzio. Katowice: Śląska Akademia Medyczna – Biblioteka Główna 1998

Współaut.: Teresa Białek, ..., Edyta Kamięszczyk-Bundyra., Anna Morga, Barbara Mauer-Górska, I. Noga, Joanna Polczyk, Joanna Regul-ska

1999

22. Adam Maślankiewicz. *Ann. Acad. Med. Siles.* 1999 vol. 38–39 s. 230–231

23. Bober Antoni Tadeusz. *Biul. Inf. ŚAM* 1999 R. 9 nr 2 s. 23–24

24. Bogusław Mazurkiewicz. *Ann. Acad. Med. Siles.* 1999 vol. 38–39 s. 231

25. Brukselski Salon Wynalazców. *Biul. Inf. ŚAM* 1999 R. 9 nr 2 s. 23

26. Gallert Grzegorz Marian. *Biul. Inf. ŚAM* 1999 R. 9 nr 3 s. 31–32

27. Przyjazne społeczeństwo informacyjne. *Biul. Inf. ŚAM* 1999 R. 9 nr 4 s. 30–31

28. Zaakceptowanie wniosków. *Biul. Inf. ŚAM* 1999 R. 9 nr 2 s. 37

29. Kalendarium życia Franciszka Kokota.

W: Franciszek Kokot – lekarz, uczonec, nauczyciel / red. Jan Duława. Katowice: Śląska Akademia Medyczna – Biblioteka Główna 1999. Prace Centrum Dokumentacji Dziejów Medycyny i Farmacji Górnego Śląska nr 3 s. 11–22.

30. Specjalistyczna lecznica stomatologiczna. *Biul. Inf. ŚAM* 1999 R. 9 nr 4 s. 33–34.

31. Visiting profesor. *Biul. Inf. ŚAM* 1999 R. 9 nr 4 s. 34–35

2000

32. Antes-Maciejczyk Bożena Krystyna (ur. 1939). W: Słownik medycyny i farmacji Górnego Śląska. Opracowanie zbiorowe. T.4. Biograficzny (A-Z). / Red. Jerzy Marian Dyrda. Katowice: Śląska Akademia Medyczna – Biblioteka Główna 2000, s. 34-35, bibliogr.

33. Bandych-Biniszkiewicz Danuta (ur. 1935). Tamże s. 36-37, bibliogr.

34. Bilek-Labus Jadwiga Stefania (ur. 1933). Tamże s. 43, bibliogr.

35. Biniszkiewicz Witold Józef (ur. 1935). Tamże s. 43-44, bibliogr.

36. Feluś Edward (ur. 1930). Tamże, s. 98-99, bibliogr.

37. Gallert Grzegorz Marian (1957-1999). Tamże s. 105, bibliogr.

38. Goldstein Lili Maria (ur. 1925). Tamże s. 117–118, bibliogr.

39. Gołba Maria (ur. 1930). Tamże s. 119, bibliogr.

40. Gołba Stanisław (ur. 1929). Tamże s. 119–120, bibliogr.

41. Gorczyca Tadeusz (1931-1999). Tamże s. 211–122, bibliogr.

42. Gruszczyńska Mieczysława Marianna (ur. 1936). Tamże, s. 127-128, bibliogr.

43. Gruszczyński Jan Waclaw (ur. 1933). Tamże s. 128-129, bibliogr.

44. Kalaciński Władysław (1943-1996). Tamże s. 167-168, bibliogr.

45. Kałuża-Guzikowska Elżbieta Maria (ur. 1934). Tamże, s. 169-170, bibliogr.

46. Kapp-Burzyńska Zofia Jolanta (1934-2000). Tamże s. 173, bibliogr.

47. Kokot Franciszek (ur. 1929). Tamże s. 186–188, bibliogr.

48. Kowalczyk-Krystian Tamara Janina (1945-2000). Tamże s. 196-198, bibliogr.

49. Kubok Emilia (ur. 1923). Tamże s. 209–210.

50. Leksowski Wiesław Józef (1946-1998). Tamże s. 230-231, bibliogr.

51. Mazurkiewicz Bogusław (1931-1997). Tamże s. 265, bibliogr.

52. Meryk Waldemar Franciszek (1959-1996). Tamże s. 270-271

53. Narloch Lubomir Dezyderiusz (ur. 1933). Tamże, s. 284, bibliogr.

54. Nickel Wincenty (1802-1854). Tamże s. 287, bibliogr.

55. Nytko Łucja (1962-1998). Tamże s. 294–295, bibliogr.

56. Ossowska-Skrowaczewska Teresa (ur. 1926). Tamże s. 299-300, bibliogr.

Współaut.: Krystyna Kalisz

57. Oszełda Paweł (1823-1864). Tamże s. 300–301, bibliogr.

58. Pacholek Andrzej Jan (1934-1998). Tamże, s. 302-303, bibliogr.

59. Panek-Feluś Genowefa Aniela (ur. 1934). Tamże s. 305, bibliogr.

60. Papée Roman Tadeusz (1900-1967). Tamże s. 305-306, bibliogr.

61. Pruchnicka Maria Władysława (1918-1997). Tamże s. 322, bibliogr.

62. Szczepański Jerzy Franciszek (ur. 1934). Tamże s. 373-374, bibliogr.

63. Szefer Waldemar Wiktor (1928-1999). Tamże s. 376-377, bibliogr.

Współaut.: Edyta Kamięszczyk-Bundyra

64. Wróblewski Stanisław (1938-1998). Tamże s. 424-425, bibliogr.

65. Zieliński Zdzisław Julian (ur. 1929). Tamże s. 430-431, bibliogr.

66. Zys-Rusiecka Anna Krystyna (ur. 1939). Tamże s. 435-436, bibliogr.

67. Żebrowski Stanisław Edward (1917-1979). Tamże s. 437-439, bibliogr.

68. Kronika. *Biul. Inf. ŚAM* 2000 R. 10 nr 4 s. 18–19

69. Zofia Kapp-Burzyńska (1934-2000). *Biul. Inf. ŚAM* 2000 R. 10 nr 4 s. 14

70. Przeczytaliśmy *Biul. Inf. ŚAM* 2000 R. 10 nr 4 s. 19–20

2001

71. Kronika. *Biul. Inf. ŚAM* 2001 R. 11 nr 1 s. 26–27, nr 2 s. 25–27, nr 4 s. 27–29, nr 5 s. 17

72. Leksowski Wiesław Józef. *Ann. Acad. Med. Siles.* 2001 vol. 46–47 s. 172–173

73. Michalczyk Zofia (1910-1998). *Ann. Acad. Med. Siles.* 2001 vol. 46–47 s. 173

74. Paweł Józef Kopeć. *Biul. Inf. ŚAM* 2001 R. 11 nr 1 s. 24–25

75. Potrafimy nie tylko wkuwać. *Biul. Inf. ŚAM* 2001 R. 11 nr 2 s. 23

76. Przeczytaliśmy *Biul. Inf. ŚAM* 2001 R. 11 nr 1 s. 27–28, nr 2 s. 27–28, nr 4 s. 29–30, nr 5 s. 18–20

2002

77. Janusz Adam Wysocki. *Biul. Inf. ŚAM* 2002 R. 12 nr 3 s. 37–38.

78. Kronika. *Biul. Inf. ŚAM* 2002 R. 12 nr 1 s. 29–30, nr 2 s. 38–40, nr 3 s. 41–43, nr 4 s. 29–30

79. Magnus Maksymilian Pawełczyk. *Biul. Inf. ŚAM* 2002 R. 12 nr 3 s. 36–37.

80. Przeczytaliśmy *Biul. Inf. ŚAM* 2002 R. 12 nr 1 s. 30–32, nr 2 s. 41–43, nr 3 s. 43–44, nr 4 s. 30–32

2003

81. Bialik Włodzimierz Tadeusz (ur. 1955). W: Słownik medycyny i farmacji Górnego Śląska. T. 5 biograficzny (A–Z). Samodzielna kadra naukowo-dydaktyczna Śląskiej Akademii Medycznej 2001–2002 / red. Jerzy Marian Dyrda, Barbara Gruszka. Katowice: Śląska Akademia Medyczna – Biblioteka Główna 2003 s. 61–63

82. Bochenek Andrzej Alojzy (ur. 1949). Tamże s. 67–70, bibliogr.

83. Borawska Maria Halina (ur. 1949). Tamże s. 74–76, bibliogr.

84. Buszman Paweł Eugeniusz (ur. 1961). Tamże s. 88–90, bibliogr.

85. Ciemniowski Zbigniew Lesław (ur. 1953). Tamże s. 90–91, bibliogr.

86. Cierpka Lech Daniel (ur. 1947). Tamże s. 19–20, bibliogr.

87. Drzewiecki Janusz Maciej (ur. 1940). Tamże s. 91–93, bibliogr.

88. Duława Jan Józef (ur. 1954). Tamże s. 114–116, bibliogr.

89. Dzielicki Józef Paweł (ur. 1941). Tamże s. 109–111, bibliogr.

90. Formińska-Kapuścik Maria Małgorzata (ur. 1945). Tamże s. 124–126, bibliogr.

91. Franek Edward Marek (ur. 1950). Tamże s. 128–129, bibliogr.

92. Gawrychowski Jacek (ur. 1954). Tamże s. 136–137, bibliogr.

93. Gaździk Tadeusz Szymon (ur. 1954). Tamże s. 137–139, bibliogr.

94. Gielecki Jerzy Stanisław (ur. 1960). Tamże s. 144–145, bibliogr.

95. Gierek-Ciaciura Stanisława (ur. 1964). Tamże s. 147–148, bibliogr.

96. Godula-Stuglik Urszula Emilia (ur. 1948). Tamże s. 150–152, bibliogr.

97. Gołba Krzysztof Stanisław (ur. 1957). Tamże s. 152–154, bibliogr.

98. Hrycek Antoni (ur. 1948). Tamże s. 171–173, bibliogr.

99. Joško Jadwiga Jolanta (ur. 1955). Tamże s. 188–189, bibliogr.

100. Kazibutowska-Zarańska Zofia Maria (ur. 1934). Tamże s. 204–206, bibliogr.

101. Kmiecik-Kołada Krystyna (ur. 1933). Tamże s. 206–207, bibliogr.

102. Knapik Henryk (ur. 1946). Tamże s. 207–210, bibliogr.

103. Kokocińska Danuta Maria (ur. 1951). Tamże s. 215–217, bibliogr.

104. Kowalski Jan Alojzy (ur. 1953). Tamże s. 227–229, bibliogr.

105. Kozielski Jerzy Franciszek (ur. 1948). Tamże s. 229–230, bibliogr.

106. Kucharz Eugeniusz Józef (ur. 1951). Tamże s. 237–241, bibliogr.
107. Machoń Zdzisław (ur. 1929). Tamże s. 258–260, bibliogr.
108. Mandrecki Tadeusz Wiesław(ur. 1931). Tamże s. 265–267, bibliogr.
109. Marcisz Czesław Józef (ur. 1949). Tamże s. 269–271, bibliogr.
110. Maślankiewicz Andrzej Ignacy (ur. 1940). Tamże s. 277–278, bibliogr.
111. Mikulska Monika Helena (ur. 1949). Tamże s. 278–279, bibliogr.
Współaut.: Barbara Gruszka
112. Motyka Marek Ryszard (ur. 1951). Tamże s. 284–286, bibliogr.
113. Muc-Wierzgoń Małgorzata Ewa (ur. 1959). Tamże s. 288–290, bibliogr.
114. Nowotny Janusz (ur. 1940). Tamże s. 299–301, bibliogr.
115. Okopień Bogusław Antoni (ur. 1960). Tamże s. 305–306, bibliogr.
116. Olejek Anita Justyna (ur. 1960). Tamże s. 307–309, bibliogr.
117. Opala Grzegorz (ur. 1942). Tamże s. 311–313, bibliogr.
118. Pojda Stefan Marian (ur. 1935). Tamże s. 342–344, bibliogr.
119. Prochaczek Fryderyk (ur. 1943). Tamże s. 352–354, bibliogr.
120. Samek Dominik Zbigniew (ur. 1936). Tamże s. 372–373, bibliogr.
121. Sosnowski Maciej (ur. 1959). Tamże s. 392–394, bibliogr.
122. Strużyna Jerzy Bernard (ur. 1944). Tamże s. 405–406, bibliogr.
123. Sybirska Halina Zofia (ur. 1932). Tamże s. 407–408, bibliogr.
124. Szymański Andrzej Jan (ur. 1944). Tamże s. 413–415, bibliogr.
125. Ulman-Włodarz Izabela Maria (ur. 1959). Tamże s. 432–433, bibliogr.
126. Trusz-Gluza Maria (ur. 1941). Tamże s. 423–426, bibliogr.
Współaut.: Joanna Miozga
127. Warzecha Lidia Genowefa (ur. 1949). Tamże s. 441–442, bibliogr.
128. Węglarz Ludmiła (-). Tamże s. 443–445, bibliogr.
129. Wiaderkiewicz Ryszard (ur. 1951). Tamże s. 445–446, bibliogr.
130. Więcek Andrzej Jan (ur. 1955). Tamże s. 448–450, bibliogr.
131. Witek Andrzej Kazimierz (ur. 1958). Tamże s. 452–454, bibliogr.
132. Wołk Robert Marek (ur. 1968). Tamże s. 459–460, bibliogr.
133. Woś Halina Barbara (ur. 1945). Tamże s. 460–462, bibliogr.
134. Woś Stanisław (ur. 1941). Tamże s. 462–464, bibliogr.
135. Wystrychowski Antoni Stanisław (ur. 1944). Tamże s. 464–465, bibliogr.
136. Zembala Marian (ur. 1950). Tamże s. 471–474, bibliogr.
137. Ziółko Ewa Maria (ur. 1954). Tamże s. 477–479, bibliogr.
138. Żukowska-Szczechowska Ewa (ur. 1954). Tamże s. 482–484, bibliogr.
139. Honorowa nominacja do nagrody. *Biul. Inf. ŚAM* R. 13 nr 3 s. 34–35
140. Kronika. *Biul. Inf. ŚAM* 2003 R. 13 nr 1 s. 14, nr 2 s. 22–25, nr 3 s. 43–45, nr 4 s. 23–25
141. Lech Adrjanowicz. *Biul. Inf. ŚAM* 2003 R. 13 nr 4 s. 22
142. Przeczytaliśmy *Biul. Inf. ŚAM* 2003 R. 13 nr 1 s. 15–16, nr 2 s. 25–28, nr 3 s. 45–48, nr 4 s. 25–27
- 2004
143. Kronika. *Biul. Inf. ŚAM* 2004 R. 14 nr 1 s. 15–17, nr 2 s. 33–35, nr 3 s. 35–36, nr 4 s. 19–20
144. Przeczytaliśmy *Biul. Inf. ŚAM* 2004 R. 14 nr 1 s. 17–18, nr 2 s. 36–38, nr 3 s. 36–38, nr 4 s. 20–21
145. Wręczenie statuetki Programu Matka i Dziecko. *Biul. Inf. ŚAM* 2004 R. 14 nr 1 s. 9.

146. Zbigniew Romuald Hirnle. *Biul. Inf. ŚAM* 2004 R. 14 nr 2 s. 28–29
- 2005
147. Bachowski Ryszard (ur. 1957). W: Centrum Dokumentacji Dziejów Medycyny i Farmacji Górnego Śląska (CDDMiF). Moduł I. Hasła biograficzne (baza pełnotekstowa). [baza elektroniczna]. Katowice: Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach – Biblioteka Główna 2005. ISBN 978-83-88895-14-2, <http://dokument.slam.katowice.pl/biogramy.asp> [dostęp z dnia 02. 06. 2013].
Brak paginacji przy pozycjach 148–170
148. Cisowski Marek (ur. 1958). Tamże
149. Czećior Eugeniusz (ur. 1954). Tamże
150. Gawlik Radosław (ur. 1958). Tamże
151. Gąsior Mariusz (ur. 1963). Tamże
152. Jasiński Marek (ur. 1963). Tamże
153. Kasperski Jacek (ur. 1954). Tamże
154. Kaźmierczak Wojciech (ur. 1943). Tamże
155. Krawczyk Lech (ur. 1953). Tamże
156. Krejca Marek (ur. 1962). Tamże
157. Kucewicz-Czech Ewa (ur. 1958). Tamże
158. Kucharzewski Marek (ur. 1957). Tamże
159. Mazur Bogdan (ur. 1959). Tamże
160. Mazur Włodzimierz (ur. 1962). Tamże
161. Michalski Bogdan (ur. 1955). Tamże
162. Monkos Karol (ur. 1950). Tamże
163. Niedzielska Iwona (ur. 1965). Tamże
164. Nowak Przemysław(ur. 1966). Tamże
165. Nowalany-Kozielska Ewa (1952). Tamże
166. Sobczak Andrzej (ur. 1951). Tamże
167. Szczepański Tomasz (ur. 1969). Tamże
168. Szkutnik Małgorzata(ur. 1955) . Tamże
169. Średniawa Beata (ur. 1959). Tamże
170. Tkacz Ewaryst (ur. 1958). Tamże
171. Dziewiąty Międzynarodowy Kongres Polskiego Towarzystwa Kardiologicznego. *Biul. Inf. ŚAM* 2005 R. 15 nr 3 s. 39
172. Jerzy Sławomir Kurgan (1928-2005). *Biul. Inf. ŚAM* 2005 R. 15 nr 2 s. 35–36
173. Józef Jerzy Birkner (1951-2005). *Biul. Inf. ŚAM* 2005 R.15 nr 1 s. 29
174. Kronika. *Biul. Inf. ŚAM* 2005 R. 15 nr 1 s. 30–31, nr 2 s. 39–40, nr 3 s. 41–42, nr 4 s. 26–27
175. Przeczytaliśmy... . *Biul. Inf. ŚAM* 2005 R. 15 nr 1 s. 32–34, nr 2 s. 41–44, nr 3 s. 42–44, nr 4 s. 27–29
- 2006
176. Alina Małgorzata Góra (1936-2006). *Biul. Inf. ŚAM* 2006 R. 16 nr 1 s. 35–36.
177. Kazimierz Bajerski (1930-2006). *Biul. Inf. ŚAM* 2006 R. 16 nr 1 s. 35.
178. Kronika. *Biul. Inf. ŚAM* 2006 R. 16 nr 1 s. 41, nr 2 s. 36–37, nr 3 s. 32–33, nr 4 s. 22–23, nr 5 s. 35–37
179. Kurs neurologiczny. *Biul. Inf. ŚAM* 2006 R. 16 nr 3 s. 20.
180. Przeczytaliśmy *Biul. Inf. ŚAM* 2006 R. 16 nr 1 s. 42–44, nr 2 s. 37–40, nr 3 s. 33–36, nr 4 s. 23–24, nr 5 s. 37–40
181. Szósta Konferencja Naukowo-Szkoleniowa „Serce-Mózg”. *Biul. Inf. ŚAM* 2006 R. 16 nr 4 s. 18–19
182. Szóste Katowickie Seminarium Postępy w Nefrologii i Nadciśnieniu Tętnicznym. *Biul. Inf. ŚAM* 2006 R. 16 nr 5 s. 21–22
183. Śląska Akademia Medyczna laureatem Czarnego Diamentu. *Biul. Inf. ŚAM* 2006 R. 16 nr 5 s. 1–2
184. Warsztaty szkoleniowe w Górnośląskim Centrum Medycznym. *Biul. Inf. ŚAM* R. 16 2006 nr 1 s. 30
- 2007
185. Czwarta Ogólnopolska Konferencja „Profilaktyka w medycynie”. *Biul. Inf. SUM* 2007 R. 17 nr 4 s. 34–35
186. Kronika. *Biul. Inf. ŚAM* 2007 R. 17 nr 1 s. 28–29, nr 3 s. 49–51, nr 4 s. 44–45
187. Laureaci prestiżowych nagród. *Biul. Inf. ŚAM* 2007 R. 17 nr 1, Dod. Spec. s. XXI
188. Opieka zdrowotna Państwowego Urzędu Repatriacyjnego nad ludnością przesiedlaną na Śląsku Opolskim w latach 1945–1948 w świetle dokumentów archiwalnych. W: Dzieje górnoślą-

skiej medycyny w świetle zasobów źródłowych. Prace Centrum Dokumentacji Dziejów Medycyny i Farmacji Górnego Śląska nr 11. Red. Jerzy Marian Dyrda, Barbara Gruszka. Katowice: Śląska Akademia Medyczna – Biblioteka Główna 2007. s. 182–210

189. Przeczytaliśmy *Biul. Inf. ŚAM* 2007 R. 17 nr 1 s. 29–32, nr 3 s. 51–52, nr 4 s. 46–47

190. Przedstawiciele ŚAM w naczelnych władzach towarzystw naukowych. *Biul. Inf. ŚAM* 2007 R. 17 nr 1, Dod. Spec. s. XXI

191. Przedstawiciele SUM we władzach towarzystw naukowych. *Biul. Inf. SUM* 2007 R. 17 nr 3 s. 27

2008

192. Dyplomatoria na wydziałach lekarskich. *Biul. Inf. SUM* 2008 R. 18 nr 5 s. 1

193. Eugeniusz Nysar (1929-2008). *Biul. Inf. SUM* 2008 R. 18 nr 5 s. 29

194. Halina Walasek-Haręziak (1949-2008). *Biul. Inf. SUM* 2008 R. 18 nr 5 s. 28

195. Kronika. *Biul. Inf. SUM* 2008 R. 18 nr 1 s. 30, nr 3 s. 41–42, nr 4 s. 36–38, nr 5 s. 29–31

196. Przeczytaliśmy *Biul. Inf. SUM* 2008 R. 18 nr 1 s. 31–32, nr 3 s. 43–44, nr 4 s. 38–40, nr 5 s. 31–32,

Współaut.: Joanna Miozga (nr 1)

197. Trzydziesty Zjazd Polskiego Towarzystwa Chorób Płuc. *Biul. Inf. SUM* 2008 R. 18 nr 4 s. 31–32

2009

198. Forum Gospodarcze – Katowice 2009. *Biul. Inf. SUM* 2009 R. 19 nr 1 s. 31.

199. Jedenaste Międzynarodowe Sympozjum Studentów i Młodych Lekarzy. *Biul. Inf. SUM* 2009 R. 19 nr 1 s. 29.

200. Kalendarium życia Franciszka Kokota. W: Franciszek Kokot – lekarz, uczonek, nauczyciel. Prace Centrum Dokumentacji Dziejów Medycyny i Farmacji Górnego Śląska nr 16. Red. Jan Duława. Wyd. 2 poszerz. Katowice: Śląski Uniwersytet Medyczny – Biblioteka Główna 2009 s. 19–35.

201. Wywiad: Kokot Franciszek: Po dziesięciu latach: rozmowa z prof. dr. hab. Rozm. ... Tamże s. 56–61

202. Kalendarium życia Leszka Gieca. W: Profesor Leszek Giec – współtwórca kardiologii na Śląsku, człowiek wielkiego serca. Prace Centrum Dokumentacji Dziejów Medycyny i Farmacji Górnego Śląska nr 15. Red. Teresa Białek, Ewa Pawłowska. Katowice: Śląski Uniwersytet Medyczny – Biblioteka Główna 2009 s. 9–26

203. Katarzyna Józefa Wilken (1954-2009). *Biul. Inf. SUM* 2009 R. 19 nr 4 s. 55

204. Kronika. *Biul. Inf. SUM* 2009 R. 19 nr 1 s. 44–48, nr 4 s. 58–61

205. Przeczytaliśmy *Biul. Inf. SUM* 2009 R. 19 nr 1 s. 48–52, nr 4 s. 61–64

206. Save life – Ratujmy życie. *Biul. Inf. SUM* 2009 R. 19 nr 1 s. 29

207. Wybory do Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego. *Biul. Inf. SUM* 2009 R. 19 nr 4 s. 26

2010

208. Biblioteka Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach. *Forum Bibl. Med.* 2010 R. 3 nr 1 s. 534-540

209. Budowa kampusu Wydziału Farmaceutycznego. *Biul. Inf. SUM* 2010 R. 20 nr 4 s. 25–26

210. Dla Śląska – Debata o Zdrowiu. *Biul. Inf. SUM* 2010 R. 20 nr 1 s. 37

211. Dyplomatoria w Śląskim Uniwersytecie Medycznym. *Biul. Inf. SUM* 2010 R. 20 nr 1 s. 9-10

212. Kalendarium życia Zbigniewa S. Hermana. W: Profesor Zbigniew Stanisław Herman. Współtwórca farmakologii klinicznej w Polsce. Red. Teresa Białek, Władysław Pierzchała. Katowice: Śląski Uniwersytet Medyczny – Biblioteka Główna 2010 s. 13–37

213. Kronika (listopad 2009– [sierpień] 2010). *Biul. Inf. SUM* 2010 R. 20 nr 1 s. 44–46, nr 3 s. 50-53

214. Nowy Oddział Anestezjologii i Intensywnej Terapii. *Biul. Inf. SUM* 2010 R. 20 nr 4 s. 29

215. Perła Mądrości dla polskich Ginekologów. *Biul. Inf. SUM* 2010 nr 1 s. 8

216. Przeczytaliśmy (listopad 2009– [grudzień] 2010). *Biul. Inf. SUM* 2010 R. 20 nr 1 s. 46–48, nr 3 s. 53–56, nr 4 s. 42-44

217. Upamiętnienie zasług profesora Leszka

Gieca, *Biul. Inf. SUM* 2010 nr 3 s. 9–10

218. Uroczystości na Wydziale Opieki Zdrowotnej. Otwarcie Centrum Dydaktycznego *Biul. Inf. SUM* 2010 nr 3 s. 25–26

Współaut.: Maria Jachimczak

219. Uroczystości na Wydziale Opieki Zdrowotnej *Biul. Inf. SUM* 2010 R. 20 nr 3 s. 30

Pierwsza promocja doktorska. Dyplomatorium

220. Warsztaty IMFSA-POLAND. *Biul. Inf. SUM* 2010 nr 1 R. 20 s. 37

221. XII Międzynarodowe Sympozjum Studentów i Młodych Lekarzy z zakresu chirurgii i innych specjalności zabiegowych. *Biul. Inf. SUM* 2010 nr 3 s. 32

222. XXXV Dni Endoskopowe. *Biul. Inf. SUM* 2010 R. 20 nr 4 s. 32

2011

223. Anna Zofia Cichoń-Mikołajczak (1941-2010). *Biul. Inf. SUM* 2011 R. 21 nr 2/3 s. 20.

224. Przeczytaliśmy (styczeń-czerwiec 2011). *Biul. Inf. SUM* 2011 R. 21 nr 2/3 s. 24-26

2012

225. Halina Zofia Sybirska (1932-2011). *Biul. Inf. SUM* 2012 R. 22 nr 2 s. 28–29

Współaut.: Czesław Chowaniec, Rafał Skowronek

226. Inauguracja roku akademickiego 2012/2013 *Biul. Inf. SUM* 2012 R. 22 nr 4 s. 11-12

227. Jerzy Łagan (1954-2011). *Biul. Inf. SUM* 2012 R. 22 nr 2 s. 28

228. Opieka zdrowotna Wojewódzkiego Oddziału PUR w Katowicach nad przesiedleńcami z Kresów Wschodnich. W: Kresowianie na Górnym Śląsku / red. Bogusław Tracz. Katowice-Gliwice 2012 s. 59-82

229. Pozostałe wydarzenia. *Biul. Inf. SUM* 2012 R. 22 nr 4 s. 52-56

230. Przeczytaliśmy (grudzień 2011 - [październik 2012] *Biul. Inf. SUM* 2012 R. 22 nr 2 s. 33-36, nr 4 s 56-59

231. Tomasz Sitkiewicz (1972-2011). *Biul. Inf. SUM* 2012 R. 22 nr 2 s. 28

232. Z rad Wydziałów. *Biul. Inf. SUM* 2012 R. 22 nr 2 s. 22-26, nr 4 s. 47-51

Prace redakcyjne

1. *Biuletyn Informacyjny Śląskiej Akademii Medycznej*. Katowice: SAM 1998 R.8 nr 1-6 – 2006 R. 16 nr 1-5

Toż. 1998 R. 8 nr 1-6 – 1999 R. 9 nr 1-4 Red. zespół: Teresa Bialek ,redaktor prowadzący; Jerzy Dyrda, przewodniczący; Alfred Puzio, ..., Edyta Kamięszczyk-Bundyra

Toż. 2000 R. 10 nr 1-4 – 2006 R. 16 nr 1-5. Red. zespół: Teresa Bialek, red. prowadzący; Jerzy Dyrda, przewodniczący; Alfred Puzio, ..., Edyta Kamięszczyk-Bundyra, Joanna Miozga

2. *Biuletyn Informacyjny. Śląski Uniwersytet Me-*

dyczny w Katowicach. Katowice : SUM, 2007 R.17 nr 1-4 – 2012 R. 22 nr 1-4

Toż. 2007 R. 17 – 2009 R. 19 Red. zespół: Teresa Bialek, red. prowadzący; Jerzy Dyrda, przewodniczący; ..., Barbara Gruszka, Anna Just, Joanna Miozga

Toż. 2010 R. 20 Red. zespół: Teresa Bialek, red. prowadzący;..., Barbara Gruszka, Anna Just, Joanna Miozga

Toż. 2011 R. 21 Red. zespół: ..., Barbara Gruszka, Anna Just, Joanna Miozga

Toż. 2012 R. 22 Red. zespół: ..., Joanna Miozga

Referat

1. Opieka zdrowotna Państwowego Urzędu Repatriacyjnego nad ludnością przesiedloną na Śląsku Opolskim w latach 1945-1948 w świetle dokumentów archiwalnych. Opole 2007 Konferencja: Dzieje górnośląskiej medycyny w świetle zasobów archiwalnych

Bibliografia publikacji pracowników Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach; Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach – Akta osobowe; Materiały i informacje przekazane przez dr Pawła Bojko autorowi hasła biograficznego.

Krzysztof Noga

Dr Jan DĄBROWSKI (ur. 1962), teolog, historyk, bibliotekarz, bibliograf, kustosz, kierownik Oddziału Zbiorów Specjalnych Biblioteki Akademii Medycznej i Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu.

Urodził się 27 maja 1962 roku we Wrocławiu. Jego rodzice to Tadeusz i Janina. Ma siostrę Małgorzatę. Żonaty z Beatą, która jest magistrem położnictwa. Z wykształcenia jest teologiem, a z zawodu bibliotekarzem.

Studiował (1983-1988) – dyplom i tytuł zawodowy magistra (12 XII 1988) i doktoryzował się (29 XI 1999) na Papieskim Wydziale Teologicznym we Wrocławiu.

Napisał pracę magisterską: *Duchowość bł. Rafała Józefa Kalinowskiego przed wstąpieniem do Karmelu w świetle listów i wspomnień*, pod kierunkiem ks. doc. dr hab. Józefa Mandziuka i rozprawę doktorską: *Życie zakonne w ujęciu św. Rafała Kalinowskiego w świetle jego pism*, której promotorem był ks. prof. dr hab. Józef Mandziuk, a recenzentami: ks. prof. dr hab. Stanisław Urbański i bp prof. dr hab. Andrzej Siemieniowski.

Zajmowane stanowiska i pełnione funkcje. Akademia Medyczna im. Piastów Śląskich, Uniwersytet Medyczny im. Piastów Śląskich we Wrocławiu (od 2012 roku). Biblioteka Główna. Oddział Bibliotek Zakładowych. Sekcja darów i wymiany (1988-1997), Oddział Zbiorów Specjalnych – kierownik (1997-).

Praca naukowa – podejmuje problematykę badawczą z zakresu historii Kościoła, instytutów życia konsekrowanego, w tym zakonów i zgromadzeń zakonnych męskich i żeńskich, teologii duchowości, historii medycyny, biografistyki, hagiografii, bibliotekarstwa. Ogłosił drukiem 90 publikacji, w tym: książki, broszury, artykuły, recenzje, hasła biograficzne, bibliografie. Publikacje dotyczące Akademii Medycznej i jej Biblioteki, traktują m.in. o sylwetkach pracowników Uczelni oraz zbiorach specjalnych znajdujących się w Bibliotece.

Działalność dydaktyczna – Wygłosił referaty na konferencjach naukowych w Szczecinie – USz. (2009) i we Wrocławiu – AM (2010). Był autorem i współautorem wystaw: Biblioteka w 50-lecie Akademii Medycznej, 30 maja – 2 czerwca oraz 5-7 października 2000; Uzdrowiska na dawnych pocztówkach, kwiecień – sierpień 2001; 130 lat stomatologii we Wrocławiu, listopad 2001 – styczeń 2002; Książki pachnące ziołami, maj – sierpień 2002; Wrocławscy wykładowcy medycyny i ich książki – 300 lat nauczania medycyny we Wrocławiu, październik – grudzień 2002; Ekslibris medyczny 2003, marzec-lipiec 2003; Przegląd pasji twórczych bibliotekarzy, Żary 2008, 5 maja-10 czerwca 2008 [uczestnictwo w wystawie], które stanowiły okazję do zaprezentowania ciekawych zbiorów specjalnych szerszemu gronu czytelników.

Zajmował się m. in. książkami pochodzącymi z darów, które Biblioteka otrzymała przede wszystkim ze Stanów Zjednoczonych. Następnie w Oddziale Zbiorów Specjalnych gromadzeniem i opracowywaniem rękopisów, starodruków, medali, fotografii, dokumentów życia społecznego, ekslibrisów.

Członek: Rady Bibliotecznej Akademii Medycznej (1999-2005, 2008-2012) i Uniwersytetu Medycznego (2012), Polskiego Stowarzyszenia Teologów Duchowości.

Hobby: górskie wędrówki, jazda na nartach oraz kontakt z przyrodą.

Spis publikacji

1989

1. Duchowość bł. Rafała Józefa Kalinowskiego przed wstąpieniem do Karmelu w świetle listów i wspomnień. *Karmel* 1989 nr 3 s. 8-15

1990

2. Budowanie w nadziei. *Nowe Życie* 1990 R. 7 nr 6 s. 8

1991

3. Bł. o Rafał Kalinowski - „męczennik konfesjonau”. *Nowe Życie* 1991 R. 9 nr 7 s. 10

4. Początki Biblioteki AM. *Biul. Dolnośl. Izby Lek.* 1991 nr 5 s. 11-12, 15

5. Powołany do zwycięstwa. *Nowe Życie* 1991 R. 9 nr 23 s. 1, 3

6. Przed zapowiedzianą kanonizacją. *Gazeta Niedz.* 1991 R. 43 nr 31 s. 1

1994

7. Rec.: Skura Adam: Starodruki cenne księgozbioru Biblioteki Głównej Papieskiego Fakultetu Teologicznego i Metropolitalnego Wyższego Seminarium Duchownego we Wrocławiu. Wrocław 1993. *Bibliotekarz* 1994 nr 10 s. 29-30

Toż. *Wrocl. Prz. Teol.* 1994 R. 2 nr 2 s. 110-111

Toż. *Arch., Bibl. i Muz. Kości.* 1994 T. 63 s. 483-484

Toż. *Aten. Kapł.* 1995 R. 87 T. 124 z. 3 s. 483-484

8. W służbie misji. 100-lecie działalności Sióstr Misjonarek św. Piotra Klawera. *Gość Niedz.* 71: 1994 nr 17 s. 25

1995

9. Biskup Eugeniusz de Mazenod: kanonizacja założyciela Misjonarzy Oblatów Maryi Niepokalanej. *Przew. Katol.* 1995 nr 49 s. 5

Toż: *Gość Niedz.* 1996 R. 73 nr 1 s. 15

10. Furmanik Jerzy, Kajetan od Najśw. Serca Jezusa (1929-1990), W: Słownik polskich teologów katolickich 1981-1993 / red. Józef Mandziuk. T. 8. Warszawa 1995 s. 169-170, bibliogr.

11. Kowalówka Józef, Leonard od Męki Pańskiej (1913-1990). Tamże s. 312-313, bibliogr.

12. Trzeciak Władysław, Elizeusz od NMP z Góry Karmel (1906-1982) Tamże s. 584, bibliogr.

13. Rec.: *Saeculum Christianum*. Pismo historyczno-społeczne. Półrocznik R. 1 (1995) [powinno być 1994] nr 2, ATK, ss. 323. -*Wrocl. Prz. Teol.* T. 3: 1995 nr 1 s. 120-121

1996

14. „Karmel” - wydanie specjalne. *Niedziela* 1996 R. 39 nr 49A s. 17

15. Rec.: *Życie Duchowe*. Kwartalnik, rok 1995, nr 1/2.- *Collect. Theol.* 1996 R. 65 [właśc. 66] nr 1 s. 195-196

1997

16. Boję się spowiedzi. *Familia* 1997 nr 5 s. 49

17. Czy świeccy powinni udzielać Komunii Świętej? : nadzwyczajni szafarze Komunii Świętej obchodzili „roczek”. *Król. Pokoju* 1997 nr 2 s. 3
Współaut.: ..., Szymon Mazurek

18. Kłamstwo dla dobra drugiego człowieka. *Familia* 1997 nr 4 s. 49

19. Na czym polega religia protestancka? *Familia* 1997 nr 4 s. 48

20. Nachodzą mnie świadkowie Jehowy. *Familia* 1997 nr 2 s. 49

21. Rec.: Kapusta Teofil Stanisław: Miłość nigdy nie ustaje. Wspomnienia i refleksje z okazji 25-lecia posługi misyjnej polskich karmelitów bosych w Burundii i w Rwandzie. Kraków 1996.- *Nurt SVD* 1997 R. 31 nr 3 s. 163-164
Toż: *Aten. Kapł.* 1998 T. 130 z. 1 s. 137-138

22. Rec.: Tochmański Włodzimierz: Świecki Karmel Terezański w Polsce. Kraków 1996.- *Aten. Kapł.* 1997 T. 129 z. 1 s. 143-144

1998

23. Rec.: *Archiwum Historii i Filozofii Medycyny* 1997 T. 60 z. 5 supl. ss. 151. (Bojczuk Hanna, Prace habilitacyjne, doktorskie, magisterskie z zakresu historii, medycyny, stomatologii i farmacji oraz nauk pokrewnych za lata 1900-1995. Szczecin 1997). *Bibliotekarz* 1998 nr 12 s. 29

24. Rec.: Mała droga zupełnie nowa św. Teresy od Dzieciątka Jezus. Materiały z sympozjum / pod red. Józefa Machniaka, Jerzego Wiesława Gogoli, Kraków 1997. - *Aten. Kapł.* T. 130: 1998 z. 1 s. 152-153

25. W trosce o książki ... [sprawozdanie z konferencji – Warszawa, 15-17 X 1998r.] *Gaz. Ucze.* 1998 R. 4 nr 2 s. 4

1999

26. Biblioteka Akademii Medycznej zaprasza. *Medium* 1999 nr 5 s. 5

27. Rec.: Mandziuk Józef: Historia Kościoła katolickiego na Śląsku. T. 2: Czasy reformacji protestanckiej, reformy katolickiej i kontrreformacji 1520-1742. Warszawa 1995.- *Aten. Kapł.* 1999 T. 132 z. 2 s. 310

28. Wielki Post to czas przygotowania do Świąt Wielkanocnych. *Król. Pokoju* 1999 nr 3 s. 8

2000

29. Wywiad: Zawsze fascynował mnie Bóg. Rozm. przepr. Anna Koronczok *Królowa Pokoju* 2000 nr 1 s. 2-3

Z cyklu „Ludzie naszej parafii”

30. Rec.: Mandziuk Józef: Dzieje Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie 1954-1999 [powinno być 1956-1999], Warszawa 1999.- *Aten. Kapł.* 2000 T. 135 z. 2/3 s. 377-378;

Sprostowanie do błędów drukarskich w recenzji: *Aten. Kapł.* 2001 T. 136 z. 1 s. 199

31. Rec.: Gądek Maciej Józef: Mała droga dziecięstwa duchowego w myśli i życiu św. Teresy od Dzieciątka Jezus oraz w zastosowaniu do życia chrześcijańskiego / ojciec Anzelm od św. Andrzeja Corsini OCD. Łódź 1997.- *Aten. Kapł.* 2000 T. 134 z. 3 s. 555-556

32. Rec.: Żmuda Ryszard: Bibliografia produkcji wydawniczej zakonów w Polsce 1945-1995. T. 1: Wydawnictwa zwarte Cz. 1-2. Warszawa 2000.- *Aten. Kapł.* 2000 T. 135 z. 2/3 s. 379-380

33. XIX Problemowa Konferencja Bibliotek Medycznych [Wrocław, 31 maja - 2 czerwca] 2000 r. *Gaz. Uczel.* 2000 R. 6 nr 9 s. 2-4

Współaut.: ..., Maria Kulińska, Joanna Mirowska, Waldemar Poszwa, Renata Sławińska

2001

34. Dr Leszek Barg honorowym obywatelem Polanicy Zdrój. *Gaz. Uczel.* 2001 R. 7 nr 9 s. 5

35. Eucharystia w życiu o. Rafała Kalinowskiego: 10-lecie kanonizacji św. Rafała Kalinowskiego. *Gość Niedz.* 2001 R. 78 nr 45 s. 10

36. Kult Maryi w życiu zakonnym św. Rafała Kalinowskiego (1835-1907). *Zesz. Karmelit.* 2001 nr 2 s. 55-64

37. Maryjność św. Rafała Kalinowskiego. Kraków: Kuria Krakowskiej Prowincji Karmelitów Bosych, 2001.- 23 s. („*Życie i Misja Karmelu Terezańskiego*”; nr 98)

38. Nowości z księgarskiej półki. *W Cieniu Czepka* 2001 nr 3 s.8-9

39. Rec.: Krawczyńska-Butrym Zofia „Rodzina - zdrowie - choroba. Koncepcje i praktyka pielęgniarstwa rodzinnego”. Lublin 2001.- Rodzina w opiece pielęgniarskiej. *W Cieniu Czepka* 2001 nr 10 s. 18

40. Ważne książki... *W Cieniu Czepka* 2001 nr 7 s.19

41. Zbiory specjalne w Bibliotece AM. *Gaz. Uczel.* 2001 R. 7 nr 9 s. 7

42. Życie zakonne i kapłaństwo w pismach św. Rafała Kalinowskiego Kraków: Kuria Krakowskiej Prowincji Karmelitów Bosych, 2001.- 32 s. („*Życie i Misja Karmelu Terezańskiego*” nr 99)

2002

43. Rec.: Gil Czesław: Historia Karmelu Terezańskiego. Kraków 2002.- *Wrocł. Prz. Teol.* 2002 R. 10 nr 2 s. 149-150

Toż: *Aten. Kapł.* 2003 T. 140 z. 2 s. 391-392

44. Rec.: Leś Ewa: Zarys historii dobroczynności i filantropii w Polsce. Warszawa 2001.- *W Cieniu Czepka* 2002 nr 3 s. 22-23

45. Rec.: Urbanek Bożena: Idea opieki nad chorym na ziemiach polskich w latach 1809-1914. Z historii opieki nad chorym i potrzebującym. Wrocław 2001.- *W Cieniu Czepka* 2002 nr 3 s. 22-23

46. Ziola w Bibliotece AM. *Gaz. Uczel.* 2002 R. 8 nr 8 s.7

Współaut.: ..., Małgorzata Kuczowska, Edyta Matyla

2003

47. Wywiad: Być normalnym w życiu. Rozm. Katarzyna Michalska. *Słowo Pol.* 2003 nr 42 s. 9

48. Prace doktorskie i habilitacyjne z zakresu stomatologii złożone na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu i Politechniki oraz w Akademii Medycznej we Wrocławiu w latach 1948-2001. *Dent. Med. Probl.* 2003 Vol. 40 nr 1 s. 181-190

Współaut.: Barbara Bruzewicz-Mikłaszewska, ..., Magdalena Orłowska

49. Rec.: Wanat Benignus Józef: Drukarnia Karmelu Fortecy Najświętszej Maryi Panny w Berdyczowie. Działalność wydawnicza i poligraficzna Karmelitów Bosych w Berdyczowie na Ukrainie. Kraków 2002.- *Wrocł. Prz. Teol.* 2003 R. 11 nr 2 s. 210-211

Toż: *Aten. Kapł.* 2004 T.142 z. 3 s. 607-608

50. Wystawa w Bibliotece AM. *Gaz. Uczel.* 9: 2003 nr 7 s. 8

2004

51. Sakrament pokuty w działalności zakonnej św. Rafała Kalinowskiego W: Nova et vetera polskiej duchowości / pod red. Marka Chmielewskiego. Lublin 2004 s. 184-196 („*Duchowość w Polsce*” 10)

52. Z historii polskich podręczników dla położnych. *W Cieniu Czepka* 2004 nr 5 s. 16

Toż: *Mag. Pielęgn. i Położ.* 2006 nr 7/8 s. 16

2005

53. Bibliografia dotycząca św. Rafała Kalinowskiego za lata 1994-2004. Kraków : Kuria Krakowskiej Prowincji Karmelitów Bosych, 2005.- 44 s. („*Życie i Misja Karmelu Terezańskiego*” nr 149)

Współaut.: ..., Szczepan T. Praškiewicz

54. Górskie spotkania z Janem Pawłem II. *Król. Pokoju* 2005 nr 7 s. 7

Toż: *Karmel* 2006 nr 1 s.29-32

55. Rec.: Florkowscy Marzena i Marek: Kameduli. Kraków 2005.- *Wrocł. Prz. Teol.* 2005 R. 13 nr 2 s. 211-212

Toż: *Aten. Kapł.* 2006 T. 146 z. 1 s. 190-191

56. Rec.: Karmelici boski w Polsce 1605-2005. Księga jubileuszowa: praca zbiorowa / red. Czesław Gil. Kraków 2005.- *Wrocł. Prz. Teol.* 2005 R. 13 nr 2 s. 212-213

Toż: *Aten. Kapł.* 2006 T. 146 z. 2 s. 412

57. Rec.: Mandziuk Józef: Sakralna sztuka gotycka na Śląsku. Wrocław 2003.- *Aten. Kapł.* 2005 T. 144 z. 2 s. 413

58. Z Chrystusem do ludzi. X rocznica wprowadzenia posługi nadzwyczajnych szafarzy Komunii Świętej 25.11.1995-25.11.2005. [Nasze dziesięć lat - świadczeń]. *Król. Pokoju* 2005 nr 9 s. 6-7

Współaut.: ..., Jan Dąbrowski, Wojciech Siciński, Grzegorz Szadejko

Toż: *Niedziela*. [edycja na Dolnym Śląsku]. 2005 R. 48 nr 51 s. V

2006

59. Machejek Tadeusz, Michał od Jezusa, Maryi, Józefa (1918-1998). W: Słownik polskich teologów katolickich 1994-2003. / pod red. Józefa Mandziuka. T. 9 Warszawa 2006 s. 393-395, bibliogr.

60. Warzecha Stanisław Rudolf Maria od Przebicia Serca św. Teresy (1919-1999). W: Tamże. s. 717-718

61. Mniszki Benedyktynki od Nieustającej Adoracji Najświętszego Sakramentu we Wrocławiu. Wrocław : Papieski Wydział Teologiczny, 2006; 44 s.

62. Modlitwa przebłagalna św. Rafała Kalinowskiego w okresie zesłania na Syberię. W: Homorans. T.7: Modlitwa przebłagalna / red. Jerzy Misiurek, Jarosław M. Popławski, Krzysztof Burski. Lublin 2006 s. 175-183

Toż: „Życie i Misja Karmelu Terezańskiego” 2007 nr 174 s..... Kraków

63. Zasady pisania publikacji naukowych. W: Naukowa informacja medyczna. Oddział analityki medycznej. Licencjat – III rok. Biblioteka Akademii Medycznej 2006 s. 9-13 [skrypt]

Współaut.: ..., Monika Górka, Małgorzata Kuczowska, Renata Sławińska, Teresa Trzcińska - Grzyważ

2007

64. Wywiad: Tajemnice klasztoru. rozm. przepr. Monika Glińska. *Zawidawieści* 2007 nr 7/8 s. 15

O publikacji Mniszki Benedyktynki od Nieustającej Adoracji Najświętszego Sakramentu we Wrocławiu. Wrocław 2006

2008

65. Ekslibrisy o motywach medycznych w zbiorach Biblioteki Akademii Medycznej we Wrocławiu. *Ex Bibliotheca* 2008 nr 1 s. 1

66. Historia medycyny ukryta w zbiorach specjalnych Biblioteki Akademii Medycznej we Wrocławiu. *Książka i Czytelnik* 2008 nr 3 s. 17-18

67. Informator o bibliotekach medycznych. *Forum Bibl. Med.* 2008 R. 1 nr 1 s. 15-51

68. Powołanie zakonne. W: Brat Zdzisław Borowiec (1975-1997): postulanta franciszkanów konwentalnych: praca zbiorowa / pod red. Ryszarda Żmudy. Kielce 2008 s. 181-182

69. Rec.: Itinera spiritualia, Karmelitański Instytut Duchowości. Kraków 2008.- *Wrocł. Prz. Teol.* 2008 R. 16 nr 2 s. 267-268

70. W sercu Kościoła : jubileusz 50-lecia przybycia mniszek benedyktynek do Wołowa (1958-2008). *Gość Niedz.* [edycja Gość Wrocł.] 2008 R. 85 nr 36 s. VIII

2009

71. Monografia willi Oswalda Püschela. *Gaz. Uczel.* 2009 R. 15 nr 8 s. 18

72. Powołanie i okoliczności decydujące o wstąpieniu św. Rafała Kalinowskiego do Karmelu. *Duchowość w Polsce* 2009 T. 11 s. 173-186

2010

73. Bibliografia dotycząca Polskiego Stowarzyszenia Teologów Duchowości 1988-2009. *Duchowość w Polsce* 2010 T. 12 s. 185-191

74. Bibliografia polskiego ekslibrisu medycznego 1958-2008. W: Zbiory specjalne i regionalia w polskich bibliotekach naukowych i publicznych: materiały z III Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej zorganizowanej przez Bibliotekę Główną Uniwersytetu Szczecińskiego, 9-11 września 2009 / pod red. Radosława Gazińskiego. Szczecin 2010 s. 81-84 (Seria „Bibliotekarza Zachodniopomorskiego”, T. 7)

75. Ekslibrisy i inne cenne kolekcje w zbiorach specjalnych Biblioteki Akademii Medycznej we Wrocławiu. W: Zbiory specjalne i regionalia w polskich bibliotekach naukowych i publicznych: materiały z III Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej zorganizowanej przez Bibliotekę Główną Uniwersytetu Szczecińskiego, 9-11 września 2009 / pod red. Radosława Gazińskiego; Szczecin 2010 s. 74-80 (Seria „Bibliotekarza Zachodniopomorskiego”, T. 7)

76. Rec.: Gądek Maciej Józef / Anzelm od św. Andrzeja Corsini OCD: Ojciec i Opiekun. Kazania o św. Józefie / red. o. Otto Filek. Kraków 2008.- *Aten. Kapł.* 2010 T. 154 z. 3 s. 601-602

77. Na 15. rocznicę powołania Nadzwyczajnych Szafarzy Komunii Świętej. *Król. Pokoju* 2010 nr 9 s. 8

78. Otwarty dostęp do zbiorów historycznych Biblioteki Akademii Medycznej we Wrocławiu. *Forum Bibl. Med.* 2010 R. 3 nr 2 s. 269-275

79. Prof. dr Zdzisław Wiktor (1911-1970), dy-

rektor Biblioteki Akademii Medycznej w latach 1950-1958 *Gaz. Uczel.* 2010 R. 16 nr 3 s. 30-31

Dyrektorzy Biblioteki 1946-2010

80. Prof. dr hab. Witold Ziembicki (1874-1950), dyrektor Biblioteki w latach 1946-1950. *Gaz. Uczel.* 2010 R. 16 nr 2 s. 32-33

Dyrektorzy Biblioteki 1946-2010

81. Rec.: Mandziuk Józef: Historia Kościoła katolickiego na Śląsku, T. 3, cz. 3: Czasy nowożytnie 1887-1914. Warszawa 2009.- *Aten. Kapł.* 2010 T. 155 z. 3 s. 613-614

82. I Zjazd Polskiego Stowarzyszenia Teologów Duchowości. Turno Brzeźce k. Białobrzegów Radomskich, 4-5 czerwca 2010 r. *Aten. Kapł.* 2010 T. 155 z. 2 s. 405-406

2011

83. Ekslibrisy stomatologów w zbiorach Biblioteki Akademii Medycznej we Wrocławiu. *Forum Bibl. Med.* 2011 R. 4 nr 1 s. 262-267

84. Głos w dyskusji. W: Gruca Stanisław: Podsumowanie dyskusji panelowej nt. Jaka jest duchowość nowicjatów? *Duchowość w Polsce* 2011 T. 13 s. 156-157 oraz Chmielewski Marek: Sprostowanie. Tamże 2012 T. 14 s. 356

85. Mniszki benedyktyнки w Wołowie 1958-2008. Wrocław : Papieski Wydział Teologiczny, 2011.- 155 s.

86. Prof. dr med. Zdzisław Wiktor (1911-1970). *Forum Bibl. Med.* 2011 R. 4 nr 2 s. 606-624, portr., bibliogr.

87. Prof. dr hab. med. Witold Ziembicki (1874-1950). *Forum Bibl. Med.* 2011 R. 4 nr 2 s. 625-644, portr., bibliogr.

88. Rozmowy o historii i świętości Kościoła. W: Nauczycielowi - uczniowie : Księga Jubileuszowa dedykowana Księdzu Profesorowi Józefowi Mandziukowi z okazji 70. rocznicy urodzin / red. Władysław Kret, Zbigniew Pałka, Krzysztof Szopa. Mielec 2011 s. 147-148

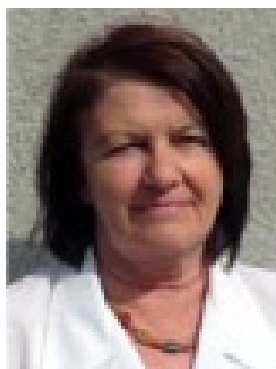
89. Św. Rafał Kalinowski (1835-1907), karmelita bosy, jako kierownik duchowy. W: Nauczycielowi - uczniowie : Księga Jubileuszowa dedykowana Księdzu Profesorowi Józefowi Mandziukowi z okazji 70. rocznicy urodzin / red. Władysław Kret, Zbigniew Pałka, Krzysztof Szopa. Mielec 2011 s. 261-272

90. Wspomnienie o mgr Jadwidze Ignatowicz (1923-2011). *Gaz. Uczel.* 2011 R. 17 nr 8 s. 19
2012

91. Ekslibrisy bibliotek medycznych w zbiorach specjalnych Biblioteki Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu. *Forum Bibl. Med.* 2012 R. 5 nr 2 s. 167

Bibliografia Publikacji Pracowników Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu – dostęp online <http://156.17.60.59/cgi-bin/expertus>; Marek Chmielewski: Teologowie duchowości w Polsce 2003. Lublin 2003 s. 75-77; Przegląd Pasji Twórczych Bibliotekarzy. Wystawa krajowa 8 maja – 10 czerwca 2008. [Katalog wystawy]. Oprac. folderu K. Cymach [i in.]. Żary 2008 s. 11; Ewa Busse Turczyńska: Kadra kierownicza bibliotek medycznych w Polsce. *Forum Bibl. Med.* 2009 R. 2 nr 1 s. 17, 24, portr.; Uniwersytet Medyczny im. Piastów Śląskich we Wrocławiu – akta osobowe; Biblioteka Główna Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu – akta osobowe; Materiały i informacje przekazane przez dr Jana Dąbrowskiego o autorce hasła osobowego.

Anna Budzińska

Dr Halina DUSIŃSKA (ur. 1942), bibliotekoznawca, bibliograf, historyk medycyny, członek towarzystw naukowych, nauczyciel akademicki, starszy kustosz dyplomowany, kierownik Pracowni Wydawnictw Informacyjnych, następnie Działu Zbiorów Specjalnych, zastępca dyrektora Głównej Biblioteki Lekarskiej im. Stanisława Konopki w Warszawie.

Urodziła się 17 lipca 1942 roku w Warszawie – Rembertowie w rodzinie inteligenckiej Stanisława Żabskiego i Leokadii z domu Szpringer. Ojciec był urzędnikiem. Zamężna od 1966 roku z Andrzejem Dusieńskim, inżynierem elektronikiem. Ma dwoje dzieci – syna Przemysława (ur. 22 IV 1971) magistra bibliotekoznawstwa i informacji naukowej i córkę Mirosławę (ur. 13 X 1972) magistra biotechnologii oraz czworo wnucząt: Filipinę, Antoninę, Klementynę i Iana.

Do Szkoły Podstawowej Nr 2 w Warszawie – Rembertowie uczęszczała w latach 1949-1956, następnie kontynuowała naukę w LI Liceum Ogólnokształcącym im. Tadeusza Kościuszki w Warszawie-Rembertowie (1956- 1960). Ukończyła Państwową Szkołę Dokumentacji Naukowo-Technicznej w Warszawie (1961-1963) – dyplom technika dokumentalisty w zakresie informacji naukowo-technicznej (29 VI 1963). Studiowała (1966- 1971), absolutorium (VI 1971), dyplom i tytuł zawodowy magistra bibliotekoznawstwa (26 VI 1974) na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Wrocławskiego, doktoryzowała się (28 VI 1996) na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Łódzkiego. Podwyższała kwalifikacje zawodowe i naukowe. Uzyskała zwolnienie z egzaminu dla kandydatów na bibliotekarzy i dokumentalistów dyplomowanych (2 III 1987). Ukończyła kurs / szkolenie w zakresie ochrony dóbr kultury na wypadek szczególnych zagrożeń – Kraków (2000).

Napisała pracę magisterską: *Zagadnienia redakcyjno-edytorskie słownika języka narodowego*, pod kierunkiem prof. dr hab. Jana Trzynałdowskiego, którą recenzował dr Andrzej Cieński i rozprawę doktorską: *Stanisław Konopka- bibliotekarz i bibliograf*, której promotorem był prof. dr hab. Janusz Kapuścik, a recenzentami: prof. dr hab. Hanna Tadeusiewicz z prof. dr hab. Zbigniew Żmigrodzki.

Zajmowane stanowiska i pełnione funkcje: Komenda Milicji Obywatelskiej Miasta Stołecznego Warszawy. Biuro Ewidencji Ludności – referent (16 VIII 1960-28 II 1961); Naczelna Organizacja Techniczna. Biblioteka Główna – bibliotekarz (23 X 1963-31 VII 1964). Instytut Łączności. Branżowy Ośrodek Informacji Naukowo-Technicznej i Ekonomicznej w Warszawie (28 XII 1964-14 IX 1974)– technik dokumentalista w Sekcji Dokumentacji, a później w Bibliotece; Akademia Medyczna w Warszawie. Biblioteka Główna – starszy bibliotekarz (1 X 1974-31 IX 1980), kustosz (1 X

1980-31 XII 1981), samodzielna funkcja ds. informacji naukowej; Główna Biblioteka Lekarska im. Stanisława Konopki w Warszawie (1 I 1982- 16 III 2001), starszy kustosz (1 X 1982-1 III 1987), starszy kustosz dyplomowany (2 III 1987- 16 III 2001), Pracownia Wydawnictw Informacyjnych – kierownik (1 I 1982-30 IX 1993), Dział Zbiorów Specjalnych – kierownik (1 X 1993- 16 III 2001) i jednocześnie zastępca dyrektora ds. obiektu GBL, przy ul. Jazdów 6 (1 VI 1995-16 III 2001).

Dydaktyka – w Akademii Medycznej w Warszawie współprowadziła „Przysposobienie biblioteczne” dla studentów I roku medycyny i farmacji (1975-1981). Natomiast później inicjowała, organizowała i współorganizowała ok. 40 imprez naukowych popularyzujących i promujących Główną Bibliotekę Lekarską, jej założyciela, zbiory i wybitnych uczonych z polskiego środowiska medycznego. Uczestniczyła w konferencjach naukowych wygłaszając referaty.

Praca naukowa – podejmowała problematykę badawczą z zakresu bibliografii, biografistyki, historii medycyny, czasopiśmiennictwa, bibliotekarstwa. Redagowała wydawnictwa zwarte i czasopisma. W bibliografii podmiotowej zarejestrowano 106 pozycji.

Działalność organizacyjną prowadziła na kilku płaszczyznach m.in. zorganizowała pracownię automatyzacji opracowania bibliograficznego piśmiennictwa (1982), współdziałała w opracowaniu formatu oraz w redakcji komputerowo wydanej bibliografii medycznej za rok 1979 i następne. Uczestniczyła we wszystkich etapach tworzenia Działu Zbiorów Specjalnych GBL, począwszy od 1993 roku, gdy dyrektor Janusz Kałuża pozyskał nowy gmach przy ul. Jazdów 6 (w odbudowie, zorganizowała nowy dział, kierowała scaleniem rozproszonych zbiorów, przeprowadzką z ulicy Chocimskiej 22, opracowała projekty wystroju wnętrz i rozlokowanie zbiorów specjalnych, które są bardzo wartościowe i prezentują się imponująco).

Członek: Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, Polskiego Towarzystwa Historii Medycyny i Farmacji, Towarzystwa Lekarskiego Warszawskiego.

Odnaczenia: Medal 40-lecia PRL (1984); Srebrny Krzyż Zasługi (1985), Zasłużony Działacz Kultury (1985), Za Wzorową Pracę w Służbie Zdrowia (1986), Zasłużony Pracownik Informacji Naukowo-Technicznej (1995), Medal 50-lecia Głównej Biblioteki Lekarskiej (1995), Medal Włodzimierza Brodowskiego i Ludwika Paszkiewicza za Zasługi dla Towarzystwa Lekarskiego Warszawskiego (2013).

Hobby: strzelectwo, praca w ogrodzie.

Spis publikacji

1977

1. Mgr Samuel Klarreich (w rocznicę śmierci). *Med. Dydak. Wychow.* 1977 R. 9 nr 2 s. 162-163, il.

1978

2. Uroczysta promocja doktorska. *Med. Dydak. Wychow.* 1978 R. 10 nr 2 s. 176-179, il.

1979

3. Akwarele w kawiarni C[entralnego] S[zpitala] K[linicznego]. *Med. Dydak. Wychow.* 1979 R. 11 nr 4 s. 376, il.

4. Ludwik Hirschfeld i jego „Anatomia” – przyczynek do dziejów polskiego edytorstwa medycznego w II połowie XIX w. *Med. Dydak. Wychow.* 1979 R. 11 nr 4 s. 343-352, il., bibliogr.

5. Uroczystości promocyjne. *Med. Dydak. Wychow.* 1979 R. 11 nr 2 s. 174-177, il.

6. Wystawa artystyczna w Bibliotece Głównej AM. *Med. Dydak. Wychow.* 1979 R. 11 nr 2 s. 178-180, il.

1980

7. Dr H. Th. Mahler – doktorem *honoris causa*. *Med. Dydak. Wychow.* 1980 R. 12 nr 3 s. 287-289, il

8. Francuska książka i film w Bibliotece WAM. *Med. Dydak. Wychow.* 1980 R. 12 nr 3 s. 291-292, il.; nr 4 s. 398, il.

9. Inauguracja roku akademickiego w WAM. *Med. Dydak. Wychow.* 1980 R. 12 nr 4 s. 385-386, il.

10. Międzynarodowa wystawa książki medycznej. *Med. Dydak. Wychow.* 1980 R. 12 nr 1 s. 84-85, il.

11. Ochrona zdrowia w przemyśle. I Konferencja naukowa w Ursusie. *Med. Dydak. Wychow.* 1980 R. 12 nr 4 s. 388-389

12. Prof. Bernard Sureau doktorem *honoris causa* Warszawskiej A.M. *Med. Dydak. Wychow.* 1980 R. 12 nr 2 s. 167-169, il.

13. Spotkanie z prof. St. Konopką. *Med. Dydak. Wychow.* 1980 R. 12 nr 3 s. 296

1981

14. Jubileusz AM w Bibliotece Głównej. *Med. Dydak. Wychow.* 1981 R. 13 nr 2 s. 181-182, il.

15. Karol Mitkiewicz - lekarz społecznik. *Med. Dydak. Wychow.* 1981 R. 13 nr 3 s. 255-259

16. Odślonięcie tablicy pamiątkowej w Zakładzie Medycyny Sądowej AM. *Med. Dydak. Wychow.* 1981 R. 13 nr 2 s. 186-187

Ku czci prof. Wiktora Grzywo-Dąbrowskiego, 15 I 1981

17. Wręczenie dyplomów lekarza. *Med. Dydak. Wychow.* 1981 R. 13 nr 2 s. 185-186, il.

1983

18. Księgi pamiątkowe - w hołdzie uczynom. *Med. Dydak. Wychow.* 1983 R. 15 nr 1/2 s. 34-44

19. Pol'skaja medicinskaja kniga : katalog kniżnoj vystavki (Moskva, oktjabr' 1983). - Varšava: Pol'skoe Med. Izdat., Glavnaja Medicinskaja Biblioteka, 1983. - 78 s. ; 17 cm

1984

20. Bibliografia publikacji pracowników naukowych Warszawskiej Akademii medycznej za rok 1977. Warszawa: Akademia Medyczna. - Warszawa: AM, 1984. - XV, 336 s.; 20 cm

Współaut.: ... , Irena Komasa, Halina Nowak, Nina Szewczuk-Wilczyńska

21. Prof. dr med. Aleksander Januszkiewicz – życie i dzieło. *Zesz. Nauk. KTL* 1984 s. 35-39. – Sympozjum naukowe z okazji 700-lecia szpitalnictwa kaliskiego, Kalisz, 2 października 1982

22. Red.: Polska Bibliografia Lekarska za rok 1979. T. 1-4 / pod red. ... , Alicji Kopyckiej, Dariusza Kuźmińskiego. Warszawa: GBL, 1984. - XXVIII, 527; XXI, 5281112; XX, 1113-1686; XX, 1687-2202 s.; 25 cm

Rec.: Domanowska Zofia, *Biul. GBL* 1985 R. 31 nr 338 s. 55-65; Sawicki Wojciech, *Tamże* s. 67-73

1985

23. Dziesięciolecie systemu MEDINFORM. *Biul. GBL* 1985 R. 31 nr 338 s. 83-84

Współaut.: ... , Dariusz Kuźmiński

24. Jubileusz czasopisma „Zdrowie” 1885-1934; „Zdrowie Publiczne” 1934-1985 / słowo wstępne Cezary W. Korczak ; noty biograficzne Janusz Ka-

puścik; wybór myśli ... - Warszawa : Dośw. Oficyna Prac. Sztuk Plast., 1985. - 12 s. ; 25 cm - Druk bibliofilski wydany z okazji 100 rocznicy założenia czasopisma

25. Katalog filmów medycznych Biblioteki Głównej, instytutów i klinik Akademii Medycznej w Warszawie. Warszawa: Dział Wydaw. AM, 1985. - 49 s. ; 20 cm

Współaut.: ..., Irena Komasa, Ewa Kuczevska

Rec.: Bojczuk Hanna, *Pol. Tyg. Lek.* 1987 T. 42 nr 2 s. 63-64

26. Red.: Sympozjum „Problemy naukowej informacji medycznej” z okazji X-lecia systemu MEDINFORM, Poznań 5-7 grudnia 1985 r. : streszczenia referatów / red. ..., Dariusz Kuźmiński. - Warszawa : GBL, 1985. - 36 s. ; 25 cm

- Na prawach rękopisu

27. Rozwój polskiego piśmiennictwa medycznego w XIX wieku. *Biul. GBL* 1985 R. 31 nr 338 s. 29-33, bibliogr.

1986

28. Polska bibliografia medycyny. *Biul. GBL* 1986 R. 32 nr 339 s. 19-28, il., bibliogr.

29. Pol'skaja medicinskaja bibliografija. Ejo tradicii i nastojaščee. W: Nacional'naja Medicinskaja Bibliografija v Socialističeskich Stranah: Mezdunarodnoe Sovescanie, Praga, 17 aprolja 1986 g. Praha 1986 s. 19-21

30. W X-lecie MEDINFORM-u. *Sl. Zdr.* 1986 nr 6 s. 5

Współaut.: ..., Dariusz Kuźmiński

1987

31. Bibliografia publikacji Edwarda Pignonia z lat 1960-1985. Warszawa: GBL, 1987. - 7,[1]s., il., 20 cm

32. Red.: Problemy naučnoj medicinskoj informacii: materialy simpoziuma, posvjaščennogo desjatiletiju sistemy MEDINFORM, Poznan', 5-7 dekabrja 1985 / red. ..., D. Kuz'min'ski. - Varšava: GBL, 1987. - VIII, 248 s., il., Sum.; 24 cm

33. Tradicii i nastojaščee pol'skoj medicinskoj bibliografii. W: Problemy naučnoj medicinskoj informacii: materialy simpoziuma, posvjaščennogo desjatiletiju sistemy MEDINFORM, Poznan', 5-7 dekabrja 1985. Varšava: 1987 s. 121-129, Sum., s. 246-247

1988

34. Bibliografia prac Edwarda Pignonia. Warszawa: GBL, 1988. - [16] s., il.; bibliogr.; 21 cm, Seria: Bibliografie / Główna Biblioteka Lekarska

35. Główna Biblioteka Lekarska w publikacjach i opracowaniach 1945-1987: bibliografia. Warszawa: GBL, 1988. - 59 s.; 21 cm, Seria : Bibliografie/ Główna Biblioteka Lekarska

Współaut.: Marianna Biekuńska, ..., Maria Szczerbakowska

36. Stanisław Konopka jako twórca Polskiej Bibliografii Lekarskiej. *Biul. GBL* 1988 R. 34 nr 341/342 s. 10-14, il.

37. Witold Rudowski: bibliografia 1945-1985. Warszawa: GBL, 1988. - 144 s., il. ; 21 cm, Seria: Bibliografie/ Główna Biblioteka Lekarska

Rec.: Jopkiewicz Andrzej, *Biul. GBL* 1988 R. 34 nr 341/342 s. 116-120

1989

38. Bibliografia publikacji pracowników naukowych Warszawskiej Akademii Medycznej za lata 1961-1965. T. 1-2. -Warszawa: AM, 1989. -XVIII, 318, 319-708 s.; 20 cm

Współaut.: ..., Janusz Kapuścik, Mirosława Kurpeta, Halina Nowak, Nina Szewczuk-Wilczyńska

39. Rozkwit polskich czasopism medycznych w XIX wieku i ich funkcja w komunikacji naukowej. *Biul. GBL* 1989 R. 35 nr 343 s. 6-13, bibliogr.

40. Stefan Wesołowski: bibliografia za lata 1931-1988.- Warszawa: GBL, 1989.- 104, s., portr., bibliogr., 21 cm, Seria: Bibliografie / Główna Biblioteka Lekarska

1990

41. Rola wydawnictw informacyjnych w procesie gromadzenia zbiorów. *Biul. GBL* 1990 R. 36 nr 344 s. 8-12, bibliogr.

1991

42. Red.: Polskie dysertacje medyczne w zbiorach Głównej Biblioteki Lekarskiej: katalog nabytków za lata 1984-1986 / [red. ..., Dariusz Kuźmiński]. - Warszawa: GBL, 1991. - 303 s.; 20 cm

1992

43. Aleksander Januskiewicz (1872-1955). *Medicus* 1992 R. 1 nr 4 s. 31-33, il., bibliogr.

1993

44. Baza polskiego piśmiennictwa lekarskiego.

W: II Krajowe Forum Informacji Naukowej i Technicznej, Jastrzębie Zdrój, 14-16.09.1993; materiały konferencyjne – [B.m., 1993] s. 55-58, bibliogr.

Współaut.: ..., G Danuta rodzka, Dariusz Kuźmiński

1994

45. Informacyjne funkcje Głównej Biblioteki Lekarskiej. Information activities of the Central Medical Library. *Pol. Tyg. Lek.* 1994 T. 49 nr 16/17 s. 399-401

46. Jak korzystać z literatury medycznej. W: Rozwiązywanie problemów dla poprawy zdrowia: materiały z Warsztatów zorganizowanych przez The Health Foundation i Polskie Towarzystwo Higieniczne w Białobrzegach w dniach 24-27 marca 1993 / red. Jan Sobótka. Warszawa: 1994 s. 98-107. (Problemy Higieny nr 43)

47. Rec.: Kapuścik Janusz: W kręgu lekarzy, uczonych i bibliofilów. Warszawa 1993.- *Bibliotekarz* 1994 R. 61 nr 5 s. 35-36

48. Tradycje polskiej bibliografii medycznej. *Prakt. Teor. Inf. Nauk. Techn.* 1994 T. 2 nr 4 s. 16-21, Sum.- XI Konferencja Problemowa Bibliotek Medycznych, Białystok-Białowieża, 20-22 VI 1994

49. Zbiory specjalne Głównej Biblioteki Lekarskiej – warsztat pracy nie tylko historyka medycyny. W: Materiały konferencyjne „Sieć informacyjna w zdrowiu publicznym”, 20-21 kwietnia 1994. - Kraków: Szkoła Zdrowia Publicznego, 1994, s. 1-4

1995

50. Jadwiga Konopkowa (1903-1995). *Biul. GBL* 1995 R. 41 nr 351 s. 133-135, il.

51. Księgozbiór Stanisława Konopki. *Rocz. Bibl.* 1995 R. 39 z. 1/2 s. 107-129, il., Rés.

52. Stanisław Konopka (1986-1982): zarys monograficzny.- Warszawa: GBL, 1995. – 363, [1]s., il., portr., tab., 24 cm. ; Seria: Monografie / Główna Biblioteka Lekarska

Rec.: Ostrowska Teresa. *Biul. GBL* 1995 R. 41 nr 351 s. 123-131, Stembrowicz Wiesław. *Arch. Hist. Filoz. Med.* 1995 s. 476-478; Jopkiewicz Andrzej, *Bibliotekarz* 1996 nr 1 s. 31-33; J.G., Kim był Stanisław Konopka? *Nowiny-Gazeta Codzienna* (Krosno, Przemyśl, Rzeszów, Tarnobrzeg) 1996 nr 243 s. 7; Grygiel Jan, „Estreicher polskiej medycyny”, *Nowiny-Gazeta Codzienna* (Rzeszów) 1997 nr 3; Gebołyś Zdzisław. *Biul. GBL* 1999 R.45

nr 360 s. 153-156; Demel Maciej, Lekcja pokory, *Gaz. Lek.* 1997 R. 9 nr 10 s. 78; Wagner. Marek *Med. Nowożytn.* 1997 T. 4 z. 1/2 s. 166-170

53. Stanisław Konopka –założyciel Głównej Biblioteki Lekarskiej. *Biul. GBL* 1995 R. 41 nr 351 s. 27-32, il.

54. Stulecie śmierci Władysława Matlakowskiego (1850-1895), 1995.12.12, Warszawa. *Biul. GBL* 1996 R. 42 nr 354 s. 138-139

55. Zbiory muzealne i archiwalne Głównej Biblioteki Lekarskiej im. Stanisława Konopki. W: III Krajowe Forum Informacji Naukowej i Technicznej: Jastrzębie Zdrój, 29.05.-2.06.1995: materiały konferencyjne / [red. Anna Czumak-Bieniecka]. - [Warszawa] 1995 s. 342-348

1996

56. Działalność wystawiennicza GBL w 1995 r. *Biul. GBL* 1996 R. 42 nr 352 s. 87-92

57. Jubileusz 50-lecia GBL, 1995. 10.25-26. Warszawa *Biul. GBL* 1996 R. 42 nr 354 s. 131

58. Jubileusz 175-lecia Towarzystwa Lekarskiego Warszawskiego, 01.12.1995, Warszawa. *Biul. GBL* 1996 R. 42 nr 354 s. 136-138, il.

59. Rola i funkcje nowoczesnej biblioteki akademickiej, 1995.09.27- 29, Toruń. *Biul. GBL* 1996 R. 42 nr 354 s. 130-131

60. Udostępnianie zbiorów w Głównej Bibliotece Lekarskiej i oddziałach terenowych GBL. *Biul. GBL* 1996 R. 42 nr 354 s. 35-47, tab.

Współaut. : ..., Tomasz Morawski

61. Stulecie urodzin dr S. Rotstada, 1995.12.02, Łowicz. *Biul. GBL* 1996 R. 42 nr 354 s. 132

62. XIII Zjazd Naukowy Polskiego Towarzystwa Patologów, 1995.06.21-24, Rzeszów. *Biul. GBL* 1996 R. 42 nr 352 s. 99

1997

63. Janusz Kapuścik: bibliografia z lat 1958-1997. Warszawa: GBL, 1997.- [4], 40 s.: il., 21 cm, Seria: Bibliografie / Główna Biblioteka Lekarska

64. Prof. dr hab. n. hum. Janusz Kapuścik – nowy prezes Polskiego Towarzystwa Historii Medycyny i Farmacji. *Arch. Hist. Filoz. Med.* 1997 T. 60 z. 4 s. 467-468, portr.

65. Red.: Polska Bibliografia Lekarska 1991. Cz. 1: Artykuły. / red. Jerzy Malecki, ..., Danuta

Grodzka. T.1.-3. Warszawa : GBL, 1997, XX, 420, [4]; V, 421-954, [2]; V, 955-1521, [3], s.), 30 cm, Seria: *Bibliografie / Główna Biblioteka Lekarska*

66. Stefan Wesołowski : bibliografia 1989-1997; Klinika Urologii Akademii Medycznej w Warszawie - bibliografia publikacji pracowników 1954-1980. - Warszawa: GBL, 1997. - 102,[2]s. portr.; 21 cm, Seria: *Bibliografie / Główna Biblioteka Lekarska*

1998

67. Bibliografia prac Edwarda Pigionia. Warszawa: GBL, 1998. - [16]s.; 21 cm, Seria: *Bibliografie / Główna Biblioteka Lekarska*

68. Charakterystyka zbiorów specjalnych Głównej Biblioteki Lekarskiej. Opracowanie i udostępnianie. *Biul. GBL* 1998 R. 44 nr 357 s. 25-32

69. Jubileusz Warszawskiej Książnicy, 1997.05.12-13. *Biul. GBL* 1998 R. 44 nr 357 s. 122-124, il.

90-lecie Biblioteki Publicznej w Warszawie

70. Nagroda dla polskiego bibliotekarza, 1997.05.15, Warszawa. *Biul. GBL* 1988 R. 44 nr 357 s. 124

Ustanowiona przez Hannę March (Greene), East European Project, Londyn

71. Obchody ku czci W. Biegańskiego, 1997.05.24, Częstochowa. *Biul. GBL* 1988 R. 44 nr 357 s. 127

72. Prof. Leszek Woźniak – wystawa karykatur, 1996.09.17-10.18, Warszawa. *Biul. GBL* 1998 R. 44 nr 357 s. 108

73. Red.: Łowicki Judym: pamiętniki doktora Stanisława Rotstada oraz wspomnienia przyjaciół. Oprac. ed.: red ... , Janusz Kapuścik; tł. z fr. Zofia Romanowicz, Ewa Rutkowska. Główna Biblioteka Lekarska w Warszawie. – Warszawa : GBL, 1998, 236 s., il., 24 cm.; Seria: *Studia i materiały*

Rec.: Gaertner Henryk, *Arch. Hist. Filoz. Med.* 1998 T. 61 z. 4 s. 381-382; Kostrzewa Zbigniew; Pomnik z papieru. *Masovia Mater* 1998 nr 10 s. 5; Jarmulska-Gębarska Zofia: Łowicki Judym. Wspomnienie o doktorze Stanisławie Rotstademie, *Gazeta Wyborcza – Gazeta Stołeczna* 1998 nr 99 (2695) WAW z 28.04.1998; Wałigórski Wojciech: Rotstad piórem Rotstada – i we wspomnieniach tych, którzy go znali. *Nowy Łowiczanie* 1998 R. 9 nr 18 (284) s. 9

74. Red.: Polska Bibliografia Lekarska. Cz.2. Druki zwarte i fragmenty. Cz. 3. Suplement / red. Jerzy Malecki, T. 1-2. Warszawa: GBL, 1998.

– VIII,285,[2] ; VI, 287-559,[2]s., bibliogr.; 30 cm. Seria : *Bibliografie / Główna Biblioteka Lekarska*

75. Sesja naukowa poświęcona W. Matlakowskiemu, 1996.03.09, Zakopane. *Biul. GBL* 1998 R. 44 nr 357 s. 103

76. Specjalnye sobranija Glavnoj Vracebnoj Biblioteki Polshi na służbę historii medycyny. W: *Medicina Belorusi XX wieku : Tezisy dokladov Vosmoj Respublikanskoj Naucznoj Konferencii po Istorii Medycyny*, Vitebsk, 29-3- oktjabrja 1998 g. Minsk 1998 s. 54-55

77. W 140 rocznicę urodzin W. Biegańskiego, 1997.05.06, Warszawa. *Biul. GBL* 1998 R. 44 nr 357 s. 120-121, il.

78. „Wolffiana”, 1997.05.22, Warszawa. *Biul. GBL* 1998 R. 44 nr 357 s. 125, il.

79. Wystawa „Władysław Matlakowski”, 1996.03.01-03.31, Zakopane. *Biul. GBL* 1998 R. 44 nr 357 s. 103

80. Wystawa „Władysław Matlakowski”, 1996.05.13-06.30, Warka. *Biul. GBL* 1998 R. 44 nr 357 s. 106

81. Wystawy GBL na zjeździe patologów, 1997.06.13, Bystre, woj. Krośnieńskie. *Biul. GBL* 1998 R. 44 nr 357 s. 130

Poświęcone Władysławowi Biegańskiemu (1857-1917) i Ludwikowi Hirsfeldowi (1884-1954)

1999

82. Bibliografia publikacji Jerzego Maleckiego 1970-1998. Warszawa: GBL, 1999. - [28] s., il., 21 cm. Seria : *Bibliografie / Główna Biblioteka Lekarska*

83. Główna Biblioteka Lekarska im. Stanisława Konopki w Warszawie. W: *Kalendarz Lekarska Praktyka* 2000. Warszawa [1999] s. 44-46

84. Janusz Kapuścik (1932-1999). *Prz. Bibl.* 1999 R. 67 z. 3 s. 232-237, portr.

85. Łowicki Judym, 1998.05.08, Warszawa. *Biul. GBL* 1999 R. 45 nr 358 s. 117
Lek. Stanisław Rotstad

86. Witold Rudowski: bibliografia 1945-1999. Wyd. 2 rozsz.i popr. Warszawa: GBL, 1999. - 203,[1] s., portr.; 21 cm, Seria: *Bibliografie / Główna Biblioteka Lekarska*

Rec.: Ostrowska Teresa, *Arch. Hist. Filoz. Med.* 1999 T. 63 z. 3 s. 273-276

2000

87. Dział Zbiorów Specjalnych Głównej Biblioteki Lekarskiej w Warszawie. *Nowotwory* 2000 T. 50 nr 6 s. 632-638, il.

Współaut.: ..., Joanna Mackiewicz, Beata Perczyńska, Agnieszka Pruszyńska, Leszek E. Sulimierski, Teresa Szkudaj

88. Prof. dr hab. n. hum. Janusz Kapuścik (1932-1999). *Pam. Tow. Lek. Warsz.* 2000 T. 136 nr 4 s. 84-93, portr.

89. Wolffiana, 1999.05.25, Warszawa. *Biul. GBL* 2000 R. 46 nr 362 s. 111

2002

90. Prof. dr hab. med. Witold Janusz Rudowski (1918-2001). *Pam. Tow. Lek. Warsz.* 2002 T. 138 nr 6 s. 146-155

2003

91. Indeks nazwisk W: Stefan Wesołowski: Wspomnienia. - Warszawa 2003 s. 240-255

92. Red.: Wesołowski Stefan: Wspomnienia. Polskie Towarzystwo Urologiczne / red. merytoryczna - Warszawa : PTU, 2003. - 255 s., il.; 25 cm

93. Stefan Jacenty Wesołowski. W: Stefan Wesołowski: Wspomnienia. Warszawa: 2003 s. IV okł.

2005

94. Towarzystwo Lekarskie Warszawskie w latach 1945-2005. W: Towarzystwo Lekarskie Warszawskie 1820-2005 / pod red. Zofii Podgórskiej-Klawe. Cz. 2: 1916-2005. Warszawa 2005 s. 125-238, il.

2006

95. Red.: Wesołowski Stefan: Od kabaretu do skalpela i lazaretu / red. Wyd. 2 rozsz. Warszawa: Awes, 2006. - 308 s.; il. ; 24 cm

2007

96. Janusz Kapuścik (1932-1999) – dyrektor warszawskich bibliotek naukowych. W: Bibliotekarze bibliotek specjalnych / [red. Maria Lenartowicz]. - Warszawa 2007 s. 50-57; *Bibliotekarze Polscy we Wspomnieniach Współczesnych*, 10

2008

97. Notka biograficzna Patrona Sanatorium dla Piersiowo Chorych w Rudce [Teodora Dunina 1854-1909]. W: Rudka - sto lat w służbie zdrowia / [pod red., Jana Bohdana Glińskiego, Marianny

Zambrzyckiej]. Warszawa: 2008 s. 8, portr.

98. Red.: Rudka: 100 lat w służbie zdrowia / [pod red. ... , Jana Bohdana Glińskiego, Marianny Zambrzyckiej]. Warszawa: Wydaw. Kawdruk, 2008. - 284 s., il., tab., bibliogr., Sum. ; 25 cm

Adam Struzik : Przedmowa s. 1.

Rec.: Zielonka Tadeusz M., Rudka sto lat w służbie chorych, *Pneumon. Alergol. Pol.* 2009 T. 77 nr 3 s. 338-340

99. Wyd. : Wesołowski Stefan : Lata dojrzałe: tom 2 wspomnień; wybór tekstów i oprac. ... Warszawa: Awes, 2008. - 416 s., il.; 24 cm

2009

100. Red.: Złota Księga Medycyny Warszawskiej / pod red. Marka Krawczyka; red. merytoryczna Hanna Bojczuk, ... - Warszawa: Warszawski Uniwersytet Medyczny, 2009. - XIII, 386 s.: il., bibliogr. ; 29 cm

101. Stanisław Konopka (1896-1982). W: Złota Księga Medycyny Warszawskiej / pod red. Marka Krawczyka. Warszawa 2009 s. 187-197, portr.

102. 100-lecie zakładu służby zdrowia w Rudce. *Pam. Tow. Lek. Warsz.* 2009 T. 145 nr 13 s. 266-268

2010

103. Jadwiga Rużyło-Stasiakowa (1908-1989) Wiek XIX. *Rocz. Tow. Lit. im. A. Mickiewicza* 2010 R. 3 s. 267-275, portr.

104. Profesor Stefan Wesołowski (1908-2009). *Pam. Tow. Lek. Warsz.* 2010 T. 146 nr 14 s. 77-84, il.

2011

105. Prof. dr hab. n. hum. Janusz Kapuścik (1932-1999). *Forum Bibl. Med.* 2011 R. 4 nr 2 s. 498-521, portr., bibliogr.

106. Prof. dr hab. n. med. Stanisław Konopka (1896-1982). *Forum Bibl. Med.* 2011 R. 4 nr 2 s. 522-550, portr., bibliogr.

2012

107. Red.: Walka z gruźlicą u ludzi i zwierząt w Polsce: stulecie pierwszego polskiego laboratorium prądka, Rudka 1912-2012 / [pod red. ... ; red. nauk. Zofia Zwolska]. Warszawa: Wydaw. Kawdruk, 2012, - 272 s., il., tab., bibliogr.; 24 cm

Rec.: Kowalski Janusz, *Pam. Tow. Lek. Warsz.* 2013 T. 149 nr 17 s. 209-213

Prace redakcyjne

1. *Informacja Bieżąca* - Przegląd Piśmiennictwa Lekarskiego Polskiego. red. ..., Danuta Grodzka, Dariusz Kuźmiński. - Warszawa: GBL, 1983-1990; 21 cm

Toż. za rok 1980/1981 Cz. 1-4

Toż. za rok 1982 Cz. 1-2

Toż. za rok 1983 Cz. 1-4, Nr 5-11/12

Toż. za rok 1984 Nr 1-12

Toż. za rok 1985 Nr 1-6, 9-12

Toż. za rok 1986 Nr 1-6

Toż. za rok 1987 Nr 1-12

Toż. za rok 1988 Nr 1-12

Toż. za rok 1989 Nr 1-12

Toż. za rok 1990 Nr 1-12

2. *Pamiętnik Towarzystwa Lekarskiego Warszawskiego* / czł. red. Warszawa 2000 T. 136 -

Jerzy Malecki: Bibliografia prac Haliny Dusińskiej. Warszawa: GBL. 1996.-16 s., portr.; Elżbieta Kraszewska: Emerytowani dyrektorzy i kierownicy bibliotek medycznych. *Forum Bibl. Med.* 2009 R. 2 nr 1 s. 37, portr.; Ryszard Żmuda: „Leksykon biograficzny uczonych” i „Słownik pracowników bibliotek medycznych” na łamach Forum Bibliotek Medycznych. *Forum Bibl. Med.* 2011 R. 4 nr 2 s. 305, 307-309, 311, 313, 315; Archiwum Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego – akta osobowe; Główna Biblioteka Lekarska im. Stanisława Konopki w Warszawie – akta osobowe; Archiwum Uniwersytetu Łódzkiego – doktoraty; Materiały i informacje przekazane przez dr Halinę Dusińską autorowi hasła biograficznego.

Ryszard Żmuda

Dr Jerzy Marian DYRDA (ur. 1948), pedagog, muzykolog, humanista, bibliotekarz, historyk medycyny, bibliograf, biografista, redaktor, działacz społeczny, nauczyciel akademicki, starszy kustosz dyplomowany, wicedyrektor Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego, dyrektor Biblioteki Głównej Śląskiej Akademii Medycznej i Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach.

Urodził się 23 sierpnia 1948 roku w Mikołowie w rodzinie Alojzego i Elżbiety z domu Głombek. Ojciec był księgowym. Żona Rita z domu Świder, jest technikiem żywienia.

Ma troje dzieci: syna Karola (ur. 12 X 1984), żołnierza służby zawodowej 10 Brygady Kawalerii Pancerniej im. gen. broni Stanisława Maczka w Świętoszowie oraz dwie córki: Monikę (ur. 26 VIII 1986), przedszkolankę, magistra wychowania wczesnoszkolnego z przedszkolnym i Teresę (ur. 28 IV 1989) technika ekonomistę, studentkę V roku Wydziału Turystyki i Rekreacji Górnośląskiej Wyższej Szkoły Handlowej w Katowicach.

Do Szkoły Podstawowej w Mikołowie uczęszczał w latach 1955-1962, następnie kontynuował naukę w Liceum Ogólnokształcącym im. Karola Miarki w Mikołowie (1962-1966). Równocześnie kształcił się w Państwowej Szkole Muzycznej II° im. M. Karłowicza w Katowicach gdzie w 1967 roku uzyskał dyplom z wychowania muzycznego sekcji teorii. Szerokie zainteresowania spowodowały, że kształcił się na kilku kierunkach studiów: pedagogice, wychowaniu muzycznym, kulturze religijnej oraz bibliotekoznawstwie i informacji naukowej. Studiował (1967-1971) na Wydziale Wychowania Muzycznego Państwowej Wyższej Szkoły Muzycznej we Wrocławiu (1967), następnie w Katowicach (1968-1971) – dyplom i tytuł zawodowy magistra sztuki w zakresie wychowania muzycznego (18 VI 1971). Następnie studiował zaocznie w Instytucie Wyższej Kultury Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego (1980-1984). Jednocześnie odbył studia podyplomowe z bibliotekoznawstwa i informacji naukowej w Uniwersytecie Wrocławskim (1982-1983). Doktoryzował się (2 VII 1998) na Wydziale Historyczno-Pedagogicznym Uniwersytetu Opolskiego. Nadal podwyższał kwalifikacje zawodowe i naukowe. W 1994 roku zdał egzamin dla kandydatów na bibliotekarzy dyplomowanych przed Komisją Egzaminacyjną dla Bibliotekarzy i Dokumentalistów Dyplomowanych przy Ministerstwie Edukacji Narodowej. Wiedzę fachową doskonalił zdobywając doświadczenie praktyczne, podczas pobytów szkoleniowych w Technische Universität w Grazu – Austria (1995) i University of Herfordshire, Henley Management College, Londyn–Wielka Brytania (1999) oraz Universidad Carlos III de Madrid – Hiszpania (1999).

Napisał pracę magisterską: *Monografia Wojskowej Szkoły Muzycznej przy Państwowym Konserwatorium Muzycznym w Katowicach w latach 1930-1939* pod kierunkiem prof. dra Adama Mitschy i rozprawę doktorską: *Odbudowa i rozwój służby zdrowia na Śląsku Opolskim w latach 1945-1949*, której promotorem był prof. dr hab. Michał Lis, a recenzentami: prof. dr hab. Włodzimierz Kaczorowski i prof. dr hab. Maria W. Watanowicz.

Zajmowane stanowiska i pełnione funkcje. Państwowa Szkoła Muzyczna I° w Tychach, nauczyciel i bibliotekarz (1 IX 1971-31 VIII 1972). Biblioteka Śląska w Katowicach (1 VIII 1972-28 II 1979), zastępca kierownika Działu Zbiorów Specjalnych (1973-1979), Instytut Onkologii w Gliwicach. Biblioteka Naukowa, kierownik (1979-1981), Śląska Akademia Medyczna. Biblioteka Główna, kierownik Oddziału Bibliografii (1 VII 1981-), następnie Oddziału Organizacji i Koordynacji (1982-1994), równocześnie zastępca dyrektora Biblioteki Głównej (do 1994), Uniwersytet Śląski w Katowicach. Biblioteka, wicedyrektor (1994-1998), Śląska Akademia Medyczna. Biblioteka Główna-dyrektor, starszy kustosz dyplomowany (1 I 1999-29 III 2009). Nie widząc możliwości pełnej realizacji zadań stawianych przed nowoczesną biblioteką akademicką i dalszej współpracy w tym zakresie z władzami uczelni, przeszedł na własne żądanie od 1 III 2009 roku na wcześniejszą emeryturę.

Działalność dydaktyczna – w szkole muzycznej nauczał umuzykalnienia i fortepianu, a pracując w uczelni prowadził wykłady i ćwiczenia z „Przysposobienia bibliotecznego” i „Informacji naukowej”. Aktywnie uczestniczył w zjazdach, konferencjach, sympozjach. Był również współorganizatorem kilku z nich także z udziałem zagranicznych referentów: Górny Śląsk – dzieje medycyny i farmacji, problemy dokumentacji i metodologii badań. Katowice (2003), Dzieje górnośląskiej medycyny w świetle zasobów źródłowych. Opole (2007) i Górny Śląsk – dokumentowanie dziejów lecznictwa ze szczególnym uwzględnieniem ziem danych księstw cieszyńskiego i opatowskiego. Cieszyn (2007).

Praca naukowa-podejmował problematykę badawczą z zakresu historii medycyny, biografistyki, bibliografii, bibliometrii, bibliotekarstwa. W bibliografii podmiotowej-zarejestrowano 177 pozycji, w tym książki, artykuły, hasła biograficzne oraz inne opracowania. Jego twórczość jest ukierunkowana na zagadnienia dziejów medycyny na Śląsku. Drukował prace zajmujące się faktografią i metodologią badań historycznych. Aktywnie współpracował przy opracowywaniu *Katalogu starych druków medycznych w bibliotekach Śląska Górnego i Cieszyńskiego* (1982, 1985). Zainicjował też wydawanie *Słownika medycyny i farmacji Górnego Śląska* (1991), którego pierwszym redaktorem był dr Alfred Puzio oraz serii *Prace Centrum Dokumentacji Dziejów Medycyny i Farmacji Górnego Śląska* (1994). Pisał o zarządzaniu bibliotekami – przede wszystkim w zakresie tworzenia i współdziałania konsorcjów bibliotecznych. Opracowywał ponad 100 biogramów lekarzy, dentystów, farmaceutów i pielęgniarek. Pracując w Bi-

bliotece Śląskiej angażował się w prace międzynarodowej bibliografii Repertoire International des Sources Musicales i dokumentował zagraniczne czasopisma muzyczne w ramach Polskiej Sekcji Międzynarodowej Rady Muzycznej. W Bibliotece Uniwersytetu Śląskiego podejmował działania organizacyjne zmierzające do prowadzenia badań bibliometrycznych (1998), koordynowane przez prof. dra hab. Grzegorza Rackiego. Był redaktorem wydawnictw tworzonych w Bibliotece Głównej SUM: wielotomowego *Słownika medycyny i farmacji Górnego Śląska* i serii *Prace Centrum Dokumentacji Dziejów Medycyny i Farmacji Górnego Śląska* oraz czasopisma *Biuletyn Informacyjny SUM*. Wchodził również w skład kolegiów, komitetów redakcyjnych innych periodyków: *Wiadomości Lekarskich* (2000), *Biuletynu Głównej Biblioteki Lekarskiej* (1999), *Forum Bibliotek Medycznych* (2008-).

Współtworzył Górnośląskie Konsorcjum Bibliotek Naukowych (1995), do którego weszły ksiąźnice Uniwersytetu Śląskiego i Akademii Ekonomicznej w Katowicach oraz Uniwersytetu Opolskiego, a później (1997) dołączyły Śląskiej Akademii Medycznej i Głównego Instytutu Górnictwa w Katowicach, a także Politechniki Opolskiej i Instytutu Śląskiego w Opolu. Zainicjował w ramach konsorcjum przystąpienie do programu Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji TEMPUS i rozwijał współpracę z bibliotekami uniwersyteckimi w Brukseli, Tours, Trewirze, Londynie i Madrycie. Przygotował również dwie aplikacje o granty z funduszu PHARE – Joint European Project (1995) i Compact Measures Project (1997). Uzyskane środki finansowe pozwoliły zbudować infrastrukturę informatyczną wykorzystywaną przez współpracujące biblioteki m. in. do rozpowszechniania poprzez sieć komputerową baz danych oraz zorganizować dla około 50 bibliotekarzy staże zawodowe w zagranicznych bibliotekach partnerskich. Jako koordynator grantu z ramienia Uniwersytetu Śląskiego współorganizował dwie ogólnopolskie konferencje podsumowujące prowadzone programy, pod wspólnym tematem „Elektroniczna Biblioteka Dzisiaj”. Pierwsza odbyła się w dniach 18–20 III 1996 roku w Opolu (Uniwersytet Opolski) i Katowicach (Akademia Ekonomiczna i Uniwersytet Śląski), a druga od 21 do 23 IV 1999 r. na Politechnice Opolskiej oraz w Śląskiej Akademii Medycznej i Akademii Ekonomicznej w Katowicach.

Pracując w Bibliotece Głównej Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach organizował biblioteki w ośrodkach w Katowicach-Ligocie, Katowicach-Ochojcu, Bytomiu i Sosnowcu. Po objęciu funkcji dyrektora (1999) wystąpił o grant do Open Society Institute. Dzięki pozyskanym środkom zakupiono zintegrowany system biblioteczny ALEPH, wprowadzony do użytkowania w 2000 roku. Stan księgozbioru wynosił wtedy przeszło 183 tys. wol. książek, ok. 29 tys. wol. czasopism (łącznie 1 043 tytuły) i 550 wol. zbiorów specjalnych. Kontynuował prace w zakresie badań bibliometrycznych – przygotował sprawny zespół oraz wprowadził opracowywanie cytowań publikacji pracowników, które wykazywano łącznie z Bibliografią publikacji pracowników, na stronie internetowej uczelni. Śląska Akademia Medyczna w Katowicach była wów-

czas jedyną spośród wszystkich uczelni krajowych prezentujących w ten sposób cytowania światowe kadry naukowej. W 1988 roku zorganizował Centrum Dokumentacji Dziejów Medycyny i Farmacji Górnego Śląska, dla którego opracował merytoryczną koncepcję (realizacja informatyczna Bartosz Łaskawiec) komputerowej bazy danych, dostępnej w Internecie pod adresem <http://dokument.sum.edu.pl/>

Członek: Senatu SAM/SUM (1999-2009), Senackiej Komisji ds. Wydawnictw, Polskiego Towarzystwa Historii Medycyny i Farmacji, Sekretarz Oddziału Katowickiego (1983-1993), Polsko Niemieckiego Towarzystwa Historii Medycyny (2002), Stowarzyszenia Instytut Śląski w Opolu (2005), Rady Naukowej Państwowego Instytutu Naukowego-Instytutu Śląskiego w Opolu (2007), Rady Parafialnej przy Bazylice św. Wojciecha w Mikołowie.

Otrzymał odznaczenia: Brązowy Krzyż Zasługi (1988), Srebrny Krzyż Zasługi (2004), Medal Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach (2008) oraz nagrody JM Rektora UŚl. (1995), (1998), JM Rektora SAM/SUM – dydaktyczną (2001, 2002, 2003), naukową II° (2007) i organizacyjną (2008).

Hobby: czytanie książek, muzyka poważna, nauka społeczna Kościoła, historia Śląska, sztuka kulinarna.

Spis publikacji

1972

1. Zbiory muzyczne w Bibliotece Śląskiej. *Biul. Inf. Bibl. Śl. R.* 17: 1972 s. 72-83

1976

2. Zabytki muzyczne w bibliotekach katowickich. Katalog wystawy. Katowice: Biblioteka Śląska i Biblioteka Państwowej Wyższej Szkoły Muzycznej w Katowicach 1976. - 45 s., il.

Współaut.: Iwona Bias, Lilianna Moll, ...

3. Zabytkowe muzykalia w zbiorach Biblioteki Śląskiej. Tamże s. 8-9

1978

4. Zabytki muzyczne w bibliotekach katowickich. (Wystawa: 27 września – 30 października 1976 r.). *Książnica Śląska. T.* 20: 1975-1978 s. 12-19

1982

5. Katalog starych druków medycznych w bibliotekach Śląska Górnego i Cieszyńskiego. Cz. 1/

red. Alfred Puzio. Katowice: Śl. Akad. Med. 1982.- s. 209, il.

Współaut.:..., Andrzej Burzyński, Ewa Chlebowczyk-Szweda, Andrzej Wolano

1985

6. Katalog starych druków medycznych w bibliotekach Śląska Górnego i Cieszyńskiego. Cz. 2/ red. Alfred Puzio. Katowice: Śl. Akad. Med. 1985.- s. 184, il.

Współaut.:..., Maria Sitek, Grażyna Ciompa-Wucka, Bożena Gajek

1993

7. Baziak Emil (1901-1970). W: Słownik medycyny i farmacji Górnego Śląska/red. nauk. Alfred Puzio. Katowice 1993 s.52, portr., bibliogr.

8. Budniok Elfryda Selma (1899-1988). Tamże s. 59, portr., bibliogr.

9. Chromy Waclaw Ryszard (1929-1990). Tamże s. 71-72, portr., bibliogr.

10. Cyruliczek Zofia Janina (ur. 1912). Tamże s. 77–78, portr., bibliogr.
 11. Czechowska Ludmiła Anna (ur. 1917). Tamże s. 79, portr., bibliogr.
 12. Czosnykowski Czesław Emilian (1904-1976). Tamże s. 80–81, portr., bibliogr.
 13. Dulko-Kataska Gertruda (ur. 1921). Tamże s. 90–91, portr., bibliogr.
 14. Guja Antoni Franciszek (ur. 1904). Tamże s. 116–117, portr., bibliogr.
 15. Hudalla Jakub (1889-1963). Tamże s. 125–126, portr., bibliogr.
 16. Jeszke (Jäschke) Emma, s. Biolania (1873-1967). Tamże s. 134, bibliogr.
 17. Kachel Emilia, s. Konradyna (ur. 1917). Tamże s. 137, portr., bibliogr.
 18. Karpowicz Sergiusz (1908-1983). Tamże s. 141–142, portr., bibliogr.
 19. Kościelska Maria (ur. 1913). Tamże s. 151–152, portr., bibliogr.
 20. Kośny Maksymilian (1905-1989). Tamże s. 153–154, portr., bibliogr.
 21. Kwiatkowski Roman Julian (1912-1987). Tamże s. 166–167, portr., bibliogr.
 22. Liguda-Kozak Bronisława Maria (ur. 1914). Tamże s. 169–170, portr., bibliogr.
 23. Lubowiecka Helena Wiktoria, s. Salezyna (ur. 1917). Tamże s. 170–171, portr., bibliogr.
 24. Mossor Sergiusz Marian (1898-1962). Tamże s. 185–186, portr., bibliogr.
 25. Nanowski Władysław Marian (ur. 1915). Tamże s. 188, portr., bibliogr.
 26. Niemczyk Ryszard Emanuel (1870-1925). Tamże s. 191–192, portr., bibliogr.
 27. Niemczyk Ryszard Stefan (ur. 1905). Tamże s. 192, portr., bibliogr.
 28. Ornowski Stanisław Antoni (1919-1990). Tamże s. 205–206, portr., bibliogr.
 29. Polok Rozalia, s. Cerbonia (ur. 1910). Tamże s. 217, portr., bibliogr.
 30. Pospieszalska Aleksandra Magdalena (ur. 1919). Tamże s. 218–219, portr., bibliogr.
 31. Ratuszny Jan (1912-1990). Tamże s. 226, portr., bibliogr.
 32. Rossowski Zygfryd Iwo (1891-1967). Tamże s. 230, portr., bibliogr.
 33. Smolarski Kazimierz Hieronim (ur. 1916). Tamże s. 243, portr., bibliogr.
 34. Smulikowski Tadeusz Marian (1903-1985). Tamże s. 244–245, portr., bibliogr.
 35. Stawiński Mieczysław Karol (1901-1971). Tamże s. 254–255, portr., bibliogr.
 36. Syc Stefan Władysław (1913-1988). Tamże s. 257, portr., bibliogr.
 37. Świłała Jerzy Hieronim (1908-1983). Tamże s. 268–269, portr., bibliogr.
 38. Świłała Sylwester (ur. 1908). Tamże s. 269, portr., bibliogr.
 39. Vorreiter Marta (1893-1961). Tamże s. 276–277, bibliogr.
- 1995
40. Au-Czechowska Janina Bogumiła (ur. 1914). W: Słownik medycyny i farmacji Górnego Śląska/red. nauk. Alfred Puzio. T. 2. Katowice 1995 s. 37, portr., bibliogr.
 41. Belicyński Zygmunt (ur. 1923). Tamże s. 40, portr., bibliogr.
 42. Bernacik Henryk Julian (1911-1983). Tamże s. 40-41, bibliogr.
 43. Brachaczek Tadeusz Józef (ur. 1930). Tamże s. 51-52, portr., bibliogr.
 44. Burak Gracjan Piotr (ur. 1920). Tamże s. 55, portr., bibliogr.
 45. Buryan Eugeniusz (1912-1970). Tamże s. 56, bibliogr.
 46. Celarek Irena (ur. 1922). Tamże s. 59, portr., bibliogr.
 47. Cienciała Teodor (ur. 1908). Tamże s. 62, portr., bibliogr.
 48. Gierok Gertruda s. Tryfina (ur. 1915). Tamże s. 88-89, bibliogr.
 49. Hołejko Michał Jarosław (1904-1980). Tamże s. 104, portr., bibliogr.
 50. Horwatt-Bożyczko Jan (1914-1987). Tamże s. 104-105, bibliogr.

51. Kłobut Urszula Stefania (ur. 1924). Tamże s. 121, bibliogr.
52. Knopiński Stanisław Walenty (ur. 1925). Tamże s. 121-122, portr., bibliogr.
53. Majewski Janusz (ur. 1923). Tamże s. 162, bibliogr.
54. Malinowski Marcei (1910-1988). Tamże s. 164, portr., bibliogr.
55. Mały Antoni (1912-1974). Tamże s. 165, bibliogr.
56. Mansfeld Kornelia (ur. 1925). Tamże s. 165-166, portr., bibliogr.
57. Marciniak Józef Antoni (1904-1973). Tamże s. 167, portr., bibliogr.
58. Niemczewski Kazimierz Władysław (ur. 1921). Tamże s. 182, bibliogr.
59. Nowacki Roman Maciej (1920-1981). Tamże s. 183, portr., bibliogr.
60. Nowrotek Joachim (1927-1988). Tamże s. 184, bibliogr.
61. Orzechowska-Pizio Elżbieta Maria (ur. 1931). Tamże s. 186-187, portr., bibliogr.
62. Paździora Edward (właśc. Erwin) Augustyn (1910-1974). Tamże s. 196-197, portr., bibliogr.
63. Presser-Turski Feliks Stanisław (ur. 1909). Tamże s. 207-209, portr., bibliogr.
64. Pudlik Bogusław Tadeusz (1928-1989). Tamże s. 211-212, portr., bibliogr.
65. Sarul Stefan (1921-1989). Tamże s. 226, portr., bibliogr.
66. Szot Józef Ludwik (1913-1981). Tamże s. 226, portr., bibliogr.
67. Słodczyk Zbigniew Feliks (1926-1986). Tamże s. 234, portr., bibliogr.
68. Stein Ludwik (1863-1932). Tamże s. 240, bibliogr.
69. Stoińska Ewa Stanisława (ur. 1919). Tamże s. 244, portr., bibliogr.
70. Szeliga Norbert Gedeon (ur. 1930). Tamże s. 250, bibliogr.
71. Tichy Aniela s. Salwina (1907-1976). Tamże s. 262, portr., bibliogr.
72. Wittlin Edward Tadeusz (1900-1980). Tamże s. 277, bibliogr.
73. Wojnar-Sikorska Zofia (1938-1989). Tamże s. 279, portr., bibliogr.
74. Zaremba Sebastian (ur. 1910). Tamże s. 282-283, portr., bibliogr.
75. Zdralek Kelemn Feliks (1860-1928). Tamże s. 285-286, bibliogr.
- 1998
76. Rec.: Jubileuszowy katalog rozpraw doktorskich i habilitacyjnych w Śląskiej Akademii Medycznej. T. 1. Doktoraty, T. 2. Habilitacje/red. nauk. Alfred Puzio. Katowice: Śl. Akad. Med.- Bibl. Gł., 1998.- 509, 75 s.- *Arch.Hist.Fil.Med.* 1998 T. 61 z. 4 s. 384-385
- 1999
77. Curriculum vitae sancti Adalberti. Zastanawiam się, jakim był człowiekiem... *U Świętego Wojciecha. Miesięcznik Parafii świętego Wojciecha w Mikołowie* 1999 nr 4 s. 10
78. Organizowanie Ubezpieczalni Społecznej w powojennym Opolu. *Almanach Miejski – Opolanin* 1999 s. 61-63
- 2000
79. Adamus Jerzy Bogdan (1928-1995). W: Słownik medycyny i farmacji Górnego Śląska/red. Jerzy Marian Dyrda. T. 4. Katowice 2000 s. 33-34, portr., bibliogr.
80. Bigda Krystyna (ur. 1941). Tamże s. 42-43, portr., bibliogr.
81. Bugajski Janina Elżbieta (ur. 1960). Tamże s. 60, portr., bibliogr.
82. Burzyński Zbigniew (1930-1993). Tamże s. 62-63, portr., bibliogr.
83. Bytomska Gertruda (ur. 1913). Tamże s. 64, bibliogr.
84. Ceglarska Maria Adelajda (1925-1998). Tamże s. 64-65, bibliogr.
85. Czajka Lidia Jadwiga (ur. 1931). Tamże s. 73, portr., bibliogr.
86. Czekański Eugeniusz Jan (ur. 1929). Tamże s. 76, portr., bibliogr.

87. Dębowska-Szerszow Zofia (1924-1996). Tamże s. 86–87, portr., bibliogr.
88. Duszczyk Tadeusz Narcyz (1909-1983). Tamże s. 92–93, portr., bibliogr.
89. Faber-Więcek Anna Maria (ur. 1933). Tamże s. 97, portr., bibliogr.
90. Gasz Józef (1937-1998). Tamże s. 107–108, portr., bibliogr.
91. Grondal Witold (ur. 1933). Tamże s. 125–126, portr., bibliogr.
92. Hanke Wiktor (1871-1945). Tamże s. 141–142, portr., bibliogr.
93. Hermann Józef (1817-1902). Tamże s. 142–143, portr., bibliogr.
94. Hoyer Otto (1882-1975). Tamże s. 146, portr., bibliogr.
95. Hurska Janina Jadwiga (ur. 1934). Tamże s. 147, portr., bibliogr.
96. Iwasieczko Eugeniusz (ur. 1933). Tamże s. 151, portr., bibliogr.
97. Iwasieczko Róża Maria (ur. 1936). Tamże s. 151–152, portr., bibliogr.
98. Jamiłowska Irena Maria (1926-1999). Tamże s. 152–153, portr., bibliogr.
99. Janicka Teresa Maria (ur. 1929). Tamże s. 153, portr., bibliogr.
100. Jarząbek Witold Romuald (1936-1996). Tamże s. 154–155, portr., bibliogr.
101. Jonecko (Jonetzko) Antoni Franciszek (ur. 1931). Tamże s. 162–163, portr., bibliogr.
102. Kampa Agnieszka (ur. 1914). Tamże s. 170, portr., bibliogr.
103. Kędzierska Halina (ur. 1928). Tamże s. 176–177, portr., bibliogr.
104. Kiszka Jan Adolf (1921-1991). Tamże s. 178, portr., bibliogr.
105. Kościelny Emma (ur. 1924). Tamże s. 194, bibliogr.
106. Kozielska Maria (ur. 1935). Tamże s. 201, portr., bibliogr.
107. Kwaśniewska-Rokicińska Cecylia Helena (ur. 1925). Tamże s. 223–225, portr., bibliogr.
108. Lasota-Marcinkowska Wanda (1911-1987). Tamże s. 229–230, portr., bibliogr.
109. Lepiankiewicz Stanisław Adam (1902-1985). Tamże s. 232, portr., bibliogr.
110. Lesser Edmund (1852-1918). Tamże s. 233, bibliogr.
111. Łyczko Andrzej Józef (1933-1994). Tamże s. 245–246, portr., bibliogr.
112. Marcinkowski Czesław Piotr (1910-1955). Tamże s. 254, portr., bibliogr.
113. Mercik Roman Bogumił (ur. 1932). Tamże s. 267–268, portr., bibliogr.
114. Michel Zygmunt (ur. 1937). Tamże s. 271–272, portr., bibliogr.
115. Moczulska-Szymik Bożena Teresa (1936). Tamże s. 275–276, portr., bibliogr.
116. Müller Dušan (ur. 1926). Tamże s. 280–281, portr., bibliogr.
117. Mura Alojzy Jan (ur. 1933). Tamże s. 281–282, portr., bibliogr.
118. Nissen Rudolf (1896-1981). Tamże s. 288–289, bibliogr.
119. Nowakowska Aleksandra Maria (ur. 1917). Tamże s. 291–292, portr., bibliogr.
120. Paryna Aniela (ur. 1940). Tamże s. 306–307, portr., bibliogr.
121. Per-Kuklińska Ada (ur. 1920). Tamże s. 310–311, portr., bibliogr.
122. Pizoń Jerzy Wincenty (ur. 1925). Tamże s. 317, portr., bibliogr.
123. Ploch Elżbieta (ur. 1914). Tamże s. 317–318, portr., bibliogr.
124. Puzio Alfred (ur. 1930). Tamże s. 323–324, portr., bibliogr.
125. Rażny Edward (1913-1988). Tamże s. 327–328, bibliogr.
126. Szczechowski Bronisław (1912-1984). Tamże s. 370–371, portr., bibliogr.
127. Szcel Stefan (ur. 1937). Tamże s. 377–378, portr., bibliogr.
128. Szymik Stanisław Kazimierz (ur. 1932). Tamże s. 385–386, portr., bibliogr.

129. Wawrzynek Zygfryd Stefan (ur. 1935). Tamże s. 402–405, portr., bibliogr.
130. Więcek Tadeusz Wiktor (1926-1996). Tamże s. 415–416, portr., bibliogr.
131. Więcek Zygmunt (ur. 1931). Tamże s. 416–417, portr., bibliogr.
132. Wirzeska Zofia Matylda (ur. 1930). Tamże s. 417–418, bibliogr.
133. Wyczesany Tadeusz (1893-1964). Tamże s. 426, bibliogr.
134. Zięba Zdzisław Józef (ur. 1937). Tamże s. 431, portr., bibliogr.
135. Kilka uwag na temat przygotowania i realizacji współpracy w ramach Tempus Phare Compact Measures Grant. W: Elektroniczna biblioteka dzisiaj. Efektywne wykorzystanie baz CD-ROM w sieciach komputerowych: Materiały 2 Konferencji Górnośląskiego Konsorcjum Bibliotek Naukowych, Katowice – Opole 21-23.04.1999/red.: Barbara Zajączkowska Katowice: Akad. Ekonom. im. K. Adamieckiego, 2000 s. 113–117
136. Opole w 1945 roku widziane oczami lekarza miejskiego. *Almanach Miejski – Opolanin* 2000 s. 70-71
137. Red.: Słownik medycyny i farmacji Górnego Śląska: oprac. zbior./pod red. T 4: Biograficzny (A-Z). Katowice: Śl. Akad. Med./2000.-471 s., portr., bibliogr. Śląska Akademia Medyczna – Biblioteka Główna
- 2001
138. Opolskie korzenie Słownika medycyny i farmacji Górnego Śląska. *Śl. Opol.* 2001 R. 11 nr 2 s. 123-126
139. Wojskowa Szkoła Muzyczna przy Państwowym Konserwatorium Muzycznym w Katowicach w latach 1930-1939. *Stud. Śl.* 2001 T. 60 s. 181-196
140. Zasłużone postaci odbudowy aptekarstwa polskiego po II wojnie światowej. *Almanach Miejski – Opolanin* 2001 s. 95-98
- 2002
141. Biblioteka Śląskiej Akademii Medycznej. *Biul. Inf. ŚAM* 2002 R. 12 nr 4 s. 18-20.
142. Ludność Śląska Opolskiego w latach trzydziestych i po zakończeniu działań wojennych stan zdrowia i opieka lekarska. W: Opolskie konfrontacje historyczne/red. Marek Masnyk. Opole: Uniw. Opol., 2002 s. 27-50
- 2003
143. Odbudowa i rozwój służby zdrowia na Śląsku Opolskim w latach 1945-1950. Katowice: Śl. Akad. Med. - Bibl. Gł. 2003.- 279 s. Seria: Prace Centrum Dokumentacji Dziejów Medycyny i Farmacji Górnego Śląska. Nr 7. Red. nauk. serii: Jerzy Marian Dyrda
Rozprawa doktorska
144. Red.: Górny Śląsk dzieje medycyny i farmacji, problemy dokumentacji i metodologii badań/red. ... Katowice: Śl. Akad. Med. Biblioteka Główna 2003.- 238 s. Seria: Prace Centrum Dokumentacji Dziejów Medycyny i Farmacji Górnego Śląska. Nr 9. Red. nauk. serii: Jerzy Marian Dyrda
145. Słowo wstępne. Tamże s. 7–8
146. Znaczenie zespołu Rejencja Opolska w Archiwum Państwowym w Opolu dla badaczy dziejów górnośląskiej medycyny i farmacji. Tamże s. 65–74
Współaut.: Włodzimierz Kaczorowski, Jan Kornek, ...
147. Biblioteka Główna Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach - działalność Centrum Dokumentacji Dziejów Medycyny i Farmacji Górnego Śląska; podsumowanie dorobku i perspektywy. Tamże s. 225–231
148. Red.: Słownik medycyny i farmacji Górnego Śląska: oprac. zbior. / pod red. ... i Barbary Gruszki. T. 5 Katowice: Śl. Akad. Med. – Bibl. Gł., 2003,- 460 s., portr., bibliogr.; 29 cm; Śląska Akademia Medyczna – Biblioteka Główna
149. Od redakcji. Tamże s. 9–11
- 2004
150. Biblioteka elektroniczna dla wszystkich. *Biul. Inf. ŚAM* 2004 R. 14 nr 2 s. 24–25
151. Czy biblioteka jest w naszej uczelni niezbędna...? *Biul. Inf. ŚAM* 2004 R. 14 nr 1 s. 13–14
152. Dorobek naukowy pracowników ŚAM w bazie cytowań Science Citation Index. *Biul. Inf. ŚAM* 2004 R. 14 nr 3 s. 39–40
Współaut.: ..., Justyna Seiffert, Anna Majewska-Piątkowska
- 2005
153. Nowy program elektroniczny Biblioteki

Główniej Śląskiej Akademii Medycznej - <http://dokument.slam.katowice.pl>. *Biul. Inf. ŚAM* 2005 R. 15 nr 4 s. 30

154. Pięć reguł obowiązujących przy opracowaniu bibliografii publikacji oraz ich cytowań. *Biul. Inf. ŚAM* 2005 R. 15 nr 2 s. 45

Współaut.: ..., Regina Piątek

155. Elektroniczny program dokumentowania dziejów medycyny i farmacji Górnego Śląska. *Śl. Opol.* 2005 R. 15 nr 4 s. 109-112

Współaut.: ..., Barbara Gruszka

2006

156. Centrum Dokumentacji Dziejów Medycyny i Farmacji Górnego Śląska. *Acta Med. Premisl.* 2006 T. 29 s. 65-68

Współaut.: ..., Bartosz Laskawiec, Krzysztof Noga

157. Restrukturyzacja sieci bibliotecznej ŚAM. *Biul. Inf. ŚAM* 2006 R. 16 nr 3 s. 21-22

158. Rola i znaczenie kwalifikacji zawodowych bibliotekarzy w kształceniu użytkowników. W: 25 Jubileuszowa Konferencja Problemowa Bibliotek Medycznych: Kształcenie użytkowników naukowej informacji medycznej koncepcje i doświadczenia, Lublin – Kazimierz Dolny 12-14.06.2006. [Warszawa]: Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich, K[omisja] W[ydawnictw] E[lektronicznych], Redakcja „Elektronicznej Biblioteki” 2006, EBIB Materiały Konferencyjne nr 14. - http://www.ebib.info/publikacje/matkonf/25kpbm/dyrda_majewska_noga.php

Współaut.: ..., Anna Majewska-Piątkowska, Krzysztof Noga

159. Śląska Biblioteka Cyfrowa – www.sbc.org.pl, www.digitalsilesia.eu. *Biul. Inf. ŚAM* 2006 R. 16 nr 5 s. 30

2007

160. Doktor Hermann Hinterstoisser lekarz, organizator, pierwszy dyrektor Szpitala Śląskiego w Cieszynie (w 75 rocznicę śmierci). Tamże s. 32–49

Współaut.: ..., Horst Doleżał

161. Internet a nowe możliwości w badaniach naukowych nad dziejami regionu. Tamże s. 122–131

Współaut.: Włodzimierz Kaczorowski, ...

162. Red.: Dzieje górnośląskiej medycyny w świetle zasobów źródłowych. Wydanie upamiętniające 60-lecie Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach oraz 55-lecie Archiwum Państwo-

wego w Opolu/red. ..., Barbara Gruszka. Katowice: Śl. Akad. Med. - Bibli. Gł., 2007. Seria: Prace Centrum Dokumentacji Dziejów Medycyny i Farmacji Górnego Śląska. Nr 11. Red. nauk. serii: Jerzy Marian Dyrda.

163. Red.: Górny Śląsk dokumentowanie dziejów lecznictwa ze szczególnym uwzględnieniem ziem dawnych księstw: cieszyńskiego i opawskiego/red. ..., Joanna Miozga. Katowice: Śl. Uniw. Med. Bibl. Gł. 2007.- 318 s. Seria: Prace Centrum Dokumentacji Dziejów Medycyny i Farmacji Górnego Śląska. Nr 12. Red. nauk. serii: Jerzy Marian Dyrda

164. Stan badań nad dziejami górnośląskiej medycyny i farmacji (kierunki, formuły badawcze, egzemplifikacje źródłowe). Tamże s. 11–29

Współaut.: Włodzimierz Kaczorowski, ...

2008

165. Drabik Romana Marta. W: Centrum Dokumentacji Dziejów Medycyny i Farmacji Górnego Śląska/I. Hasła biograficzne (baza pełnotekstowa) [on-line]. Katowice: SUM - Biblioteka Główna 2008 - <http://dokument.sum.edu.pl/biogramy.asp> [dostęp z dnia 14. 03. 2012]

Współaut.: ..., Horst Doleżał

166. Hinterstoisser Hermann Józef. Tamże

167. Pamucka Maria Lidia. Tamże

Współaut.: ..., Horst Doleżał

168. Watras Jan Wojciech. Tamże

169. Wykorzystanie internetu w dokumentowaniu dziejów lecznictwa w Katowicach. W: Dzieje medycyny i działalności charytatywnej na terenie Katowic / red. nauk. Antoni Barciak. Katowice 2008 s. 229-239

Współaut.: Włodzimierz Kaczorowski, ...

170. Źródła w badaniach nad dziejami lecznictwa na Górnym Śląsku: Międzynarodowe Sesje Naukowe: Opole, 24 maja 2007, Cieszyn, 26 października 2007. *Opol. Stud. Administr.-Praw.* 2008 nr 5 s. 413-416

Współaut.: ..., Włodzimierz Kaczorowski

2009

171. Dzieje medycyny i farmacji górnośląskiej. Stan badań. Metodologia badań. Katalog źródeł archiwalnych do roku 1945. Opole: Wydaw. Uniw. Opol. 2009, 267- s.

Współaut.: Włodzimierz Kaczorowski, ..., Piotr Grejner, Jan Kornek

172. Problematyka ochrony zdrowia na łamach czasopisma „Nowiny opolskie”. W: Silesia – de te fabula narratur. Teksty ofiarowane Profesorowi Michałowi Lisowi. Opole 2009 s. 233–243

Współaut.: ..., Włodzimierz Kaczorowski

173. Rola i znaczenie kwalifikacji zawodowych bibliotekarzy w kształceniu użytkowników. *Forum Bibl. Med.* 2009 R. 2 nr 1 s. 208-213

Współaut.: ..., Anna Majewska-Piątkowska, Krzysztof Noga

174. Zarys stanu badań nad dziejami górnośląskiej medycyny i farmacji. W: Dzieje medycyny i farmacji górnośląskiej: stan badań, metodologia badań, katalog źródeł archiwalnych do roku 1945 Opole 2009 s. 29-44

Współaut.: Włodzimierz Kaczorowski, ...

2010

175. Europejski wymiar działalności Karola Ignacego Lorinsera – dziewiętnastowiecznego rad-

cy sanitarnego z Opola. W: Sąsiedztwo i granica: medycyna, historia i kultura w dialogu polsko-niemieckim/red. nauk.: Bożena Płonka-Syroka, Fritz Dross. Wrocław 2010 s. 209–219. Seria: Biblioteka Polsko-Niemieckiej Historii Medycyny. T. 2

Współaut.: Włodzimierz Kaczorowski, ...

176. Red.: Wkład Górnego Śląska w dzieje europejskiego leczenia. Wartości kulturowe – zdrowie – społeczeństwo /pod red. Włodzimierza Kaczorowskiego. Opole: Wydaw. Uniw. Opol. 2010.- 243 s. (Materiały z sesji naukowej, 19 maja 2009 r.; Opole)

177. Górnośląskie rodowody medycyny europejskiej. Tamże s. 225–243

Współaut.: ..., Włodzimierz Kaczorowski, Jan Kornek

Prace redakcyjne

1. *Biuletyn Informacyjny Śląskiej Akademii Medycznej*. Miesięcznik / Kwartalnik / red. zespół ..., przewodn. Katowice: Śl. Akad. Med., 2000 R. 10 nr 1-4, 30 cm; ISSN 0867-7646

Toż. 1998 R. 8 nr 1-6

Toż. 1999 R. 9 nr 1-4

Toż. 2000 R. 10 nr 1-4

Toż. 2001 R. 11 nr 1-5

Toż. 2002 R. 12 nr 1-4

Toż. 2003 R. 13 nr 1-4

Toż. 2004 R. 14 nr 1-4

Toż. 2005 R. 15 nr 1-4

Toż. 2006 R. 16 nr 1-5

Toż. 2007 R. 17 nr 1-4

Toż. 2008 R. 18 nr 1-5

2. Prace Centrum Dokumentacji Dziejów Medycyny i Farmacji Górnego Śląska / red. nauk. serii Katowice ŚAM, 1999-2003

Nr 3. Franciszek Kokot – lekarz, uczony, nauczyciel 1999.- 175 s.

Nr 4. Zarys rozwoju patomorfologii w regionie Śląskiej Akademii Medycznej.- 1999.- 278 s.

Nr 5. Bożena Hager-Małecka, naukowiec, pediatra, społecznik. 2001.- 166 s.

2003

Nr 7. Odbudowa i rozwój służby zdrowia na Śląsku Opolskim w latach 1945-1950. 2003.- 279 s

Nr 8. Etyka w naukach medycznych XX-lecia działalności komisji bioetycznych Śląskiej Akademii Medycznej 1982-2002. 2003.- 114 s.

Nr 9. Górny Śląsk – dzieje medycyny i farmacji, problemy dokumentacji i metodologii badań. 2003.- 238 s.

3. *Wiadomości Lekarskie*. Organ Polskiego Towarzystwa Lekarskiego. Miesięcznik. / Kol. red. ... Katowice: Oddz. Kat. PTL, ŚAM, 2000 T. 53 nr 1-4

4. Słownik medycyny i farmacji Górnego Śląska / pod red., T. 4: Biograficzny Katowice 2002.- 471 s.; 29 cm

Toż. T. 5: Biograficzny. Oprac. zbiorowe / pod red. i Barbary Gruszki. Katowice 2003.- 490 s.; 29 cm

Barbara Gruska: Jerzy Marian Dyrda. W: Hasła biograficzne (baza pełnotekstowa). Centrum Dokumentacji Dziejów Medycyny i Farmacji Górnego Śląska [online]. [dostęp: 25 lutego 2011]. Dostępny: <http://dokument.sum.edu.pl/biogramy.asp#1>; Wanda Matwiejczuk: Biblioteka elektroniczna dzisiaj. *Bibliotekarz* 1996 R. 63 nr 9 s. 15-16; Wanda Dziadkiewicz: Biblioteka elektroniczna dzisiaj. Informacja o II Konferencji Górnos Śląskiego Konsorcjum Bibliotek Naukowych. *EBIB* nr 3/1999 [online]. [dostęp: 1 marca 2011]. Dostępny: <http://www.nowyebib.info/biuletyn-ebib/3/a.php?dziadkiewicz>; Jerzy Marian Dyrda: Kilka uwag na temat przygotowania i realizacji współpracy w ramach Tempu Phare Compact Measures Grant. W: Elektroniczna biblioteka dzisiaj. Efektywne wykorzystanie baz CD-ROM w sieciach komputerowych. Materiały II Konferencji Górnos Śląskiego Konsorcjum Bibliotek Naukowych. Katowice – Opole 21-23 kwietnia 1999 / red. Barbara Zajączkowska. Katowice 2000, s. 113-117; Anna Majewska-Piątkowska, Eugenia Piotrowska: Biblioteka Główna Śląskiej Akademii Medycznej. W: Przewodnik po zasobach informacyjnych Górnos Śląskiego Konsorcjum Bibliotek Naukowych / red. Barbara Zajączkowska. Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej im. Karola Adameckiego w Katowicach. Katowice 2000, s. 41-62; Wanda Dziadkiewicz: Dobrze służyła Uniwersytetowi. W: Biblioteka otwarta. Wczoraj i jutro Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego / red.: Maria Kycler, Dariusz Pawelec. Oficyna Wydawnicza Waclaw Walasek. Katowice 2008, s. 13-19 [online]. [dostęp: 1 marca 2011]. Dostępny: http://www.digitalsilesia.eu/dlibra/docmetadata?id=10842&from=&dirids=1&ver_id=587828&lp=1&QI=112E2C90B70574D3EACB6F160C2C1EE22-6; Maria Kycler: Rozwój kwalifikacyjny kadry Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego w latach 1968–2007. W: Biblioteka otwarta. Wczoraj i jutro Biblioteki Uniwersytetu Śląskiego. Red.: Maria Kycler, Dariusz Pawelec. Oficyna Wydawnicza Waclaw Walasek. Katowice 2008, s.23–38 [online]. [dostęp: 1 marca 2011]. Dostępny: http://www.digitalsilesia.eu/dlibra/docmetadata?id=10842&from=&dirids=1&ver_id=587828&lp=1&QI=112E2C90B70574D3EACB6F160C2C1EE22-6; ESIS Knowledge Base an ISPO Information Service: Introduction of computerised information in university libraries [online]. [online]. [dostęp: 3 marca 2011]. Dostępny: http://www.eu-esis.org/script/notice.cgi?fic=ppl24.htm&repertoire=pages&search_for=the+silesian&action=Search&domaine_p=on&domaine_a=on&domaine_o=on&domaine_r=on&zone=PL&appel=simple&charset=Windows-1250 =6&&nba=0&nbo=0&nbr=1&nbd=1; ESIS Knowledge Base an ISPO Information Service: Dictionary of Medicine and Pharmacy of Upper Silesia [online]. [dostęp: 3 marca 2011]. Dostępny: http://www.eu-esis.org/script/notice.cgi?fic=ppl10.htm&repertoire=pages&search_for=the+silesian&action=Search&domaine_p=on&domaine_a=on&domaine_o=on&domaine_r=on&zone=PL&appel=simple&charset=Windows-1250 =6&&nba=0&nbo=0&nbr=1&nbd=1; ESIS Knowledge Base an ISPO Information Service: CD-ROM Network in the Consortium of Silesia Libraries as a Guide-post for the Whole Region [online]. [dostęp: 3 marca 2011]. Dostępny: http://www.eu-esis.org/script/notice.cgi?fic=ppl25.htm&repertoire=pages&search_for=the+silesian&action=Search&domaine_p=on&domaine_a=on&domaine_o=on&domaine_r=on&zone=PL&appel=simple&charset=Windows-1250 =6&&nba=0&nbo=0&nbr=1&nbd=1; Nauka Polska: bazy danych – ludzie nauki [online]. [dostęp: 7 marca 2011]. Dostępny: <http://nauka-polska.pl/dhtml/raporty/ludzieNauki?rtype=opis&objectId=87282&lang=pl>; Ewa Busse-Turczyńska: Kadra kierownicza bibliotek medycznych w Polsce. *Forum Bibl. Med.* 2009 R. 2 nr 1 s. 12, portr.; Ryszard Żmuda: Leksykon biograficzny uczonych i Słownik pracowników bibliotek medycznych na łamach Forum Bibliotek Medycznych. *Forum Bibl. Med.* 2011 R. 4 nr 2 s. 303-304, 307-312, 315; Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach – akta osobowe; Materiały i informacje przekazane przez dr Jerzego Mariana Dyrę autorowi hasła biograficznego.

Krzysztof Noga

Dr Barbara GRALA-KOCIAK (ur. 1964) polonista, bibliotekoznawca, nauczyciel akademicki, dokumentalista dyplomowany Biblioteki Uniwersytetu Medycznego w Łodzi.

Urodziła się 3 grudnia 1964 roku w Łodzi w rodzinie inteligenckiej Jana Tomczyka i Agnieszki z domu Pęczak. Matka była nauczycielką. Mężatka. Ma syna Bartosza (1 VII 1989), studenta Salezjańskiej Wyższej Szkoły Ekonomii i Zarządzania w Łodzi.

Do Szkoły Podstawowej Nr 179 w Łodzi uczęszczała w latach (1971-1979), następnie kontynuowała naukę (1979-1983) w IX Liceum Ogólnokształcącym im. Jarosława Dąbrowskiego w Łodzi. Studiowała (1983-1989) – dyplom i tytuł zawodowy magistra filologii polskiej – specjalność nauczycielska (29 VI 1989) na Wydziale Nauk Humanistycznych Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Podwyższała kwalifikacje zawodowe i naukowe. Odbiła różne kursy, szkolenia i warsztaty. M. in. z obsługi mikrokomputera IMB/PC w Ośrodku Informatyki Uniwersytetu Łódzkiego (14-25 IX 1992), języka angielskiego w British Council (1996-1998), internetu – w Centrum Komputerowym UŁ, systemu Horizon – Biblioteka Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu (13-14 XI 1995) i Bibliotece Politechniki Łódzkiej (1997), NUKATU (2005). Ukończyła studia podyplomowe w zakresie bibliotekoznawstwa i informacji naukowej w Uniwersytecie Łódzkim (23 III 2005). Uzyskała kwalifikacje zawodowe dyplomowanego pracownika dokumentacji i informacji naukowej przed Komisją Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego – Olsztyn (19 VI 2008). Doktoryzowała się (8 VI 2010) – stopień naukowy doktora nauk medycznych w zakresie biologii medycznej na Wydziale Lekarskim (Oddział Lekarsko-Dentystyczny) Uniwersytetu Medycznego w Łodzi.

Napisała pracę magisterską: *Spowiedzi romantyczne w epice wierszowanej, pod kierunkiem* prof. dr hab. Mariana Maciejewskiego, recenzent: prof. dr hab. Danuta Paluchowska oraz rozprawę doktorską: *Ocena źródeł informacji elektronicznej w stomatologii i medycynie*, której promotorem była prof. dr hab. Grażyna Grzesiak-Janus, – recenzenci: prof. dr hab. Anna Kurnatowska, prof. dr hab. Rafał Koszowski.

Zajmowane stanowiska. Uniwersytet Łódzki. Biblioteka Uniwersytecka Oddział Informacji Naukowej – młodszy bibliotekarz (2 X 1989-30 IX 1990) na

1/2 etatu – 1 X 1990-31 V 1994), bibliotekarz (1 VI 1994-30 IX 1995), starszy bibliotekarz (2 X 1989-15 IX 1998); Instytut, Centrum Zdrowia Matki Polki w Łodzi. Biblioteka Naukowa – specjalista ds. nauki (16 IX-31 XII 1998); Szkoła Podstawowa Nr 154 w Łodzi – nauczyciel religii (1 III-25 VI 1999); Szkoła Podstawowa nr 203 w Łodzi – nauczyciel języka polskiego / nauczyciel bibliotekarz (1 IX 1999-31 VIII 2000); Akademia Medyczna / Uniwersytet Medyczny w Łodzi. Biblioteka Główna Oddział Informacji Naukowej – kustosz (1 IX 2000-31 XI 2008), adiunkt dokumentacji i informacji naukowej (1 I 2009-31 III 2012), dokumentalista dyplomowany (1 IV 2012 -). W 2002 roku połączono uczelnie medyczne: cywilną – AM i wojskową – WAM, utworzono UM. Od 1 XII 2004 roku pracowała w Bibliotece Wydziału Lekarsko – Dentystycznego, który od 1 X 2009 roku jest Oddziałem Stomatologicznym Wydziału Lekarskiego UM (1 XII 2004-31 VII 2013). Po likwidacji przez władze Uczelni bibliotek zakładowych, jest przewidziana na kierownika Oddziału Informacji Naukowej Biblioteki Uniwersytetu Medycznego w Łodzi.

Praca naukowa – w pracy badawczej podejmuje problematykę z zakresu bibliotekoznawstwa, informacji naukowej, edukacji informacyjnej w bibliotekach uczelni medycznych. Ogłosiła drukiem 18 pozycji, w tym artykuły, tłumaczenia, skorowidze. Sporządzała tematyczne zestawienia bibliograficzne. Współdziałała przy opracowywaniu lokalnych baz danych: bibliografii publikacji pracowników UŁ (1945-1996), łódzkiej bibliografii regionalnej (1981-2000) oraz wdrażaniu zintegrowanego systemu bibliotecznego Horizon w Bibliotece UŁ. Wchodziła w skład Redakcji *Kronikarza* (2002/2003-2011/2012).

Dydaktyka: w latach 1992-1998 prowadziła lekcje biblioteczne dla licealistów, zajęcia fakultatywne dla uczniów klas maturalnych, przysposobienie biblioteczne dla studentów I roku UŁ, AM, UM, pokazy bibliograficzne z ćwiczeniami dla studentów filologii polskiej, historii oraz Studium Języka Polskiego dla Cudzoziemców UŁ, przygotowanie treści programowych i pytań do ćwiczeń z „Przysposobienia bibliotecznego” w zakresie filologii polskiej, filologii angielskiej i etnologii, szkolenia z zakresu posługiwania się programem MAK dla pracowników BUŁ. Natomiast od 2002 roku: library trainings dla studentów anglojęzycznych UM, zajęcia dla pielęgniarek i położnych przygotowujące z korzystania z baz komputerowych oraz czasopism elektronicznych, praktyki studenckie z informacji naukowej UŁ, indywidualne szkolenie użytkowników w zakresie wyszukiwania materiałów w bazach biomedycznych oraz czasopismach elektronicznych, zajęcia z „Informacji naukowej” dla dok-

torantów (w języku polskim i angielskim), przygotowanie materiałów szkoleniowych na platformę edukacyjną Moodle, wyszukiwanie informacji naukowej dla pracowników naukowych, lekarzy, doktorantów oraz studentów. Organizowała i przeprowadzała kursy z zakresu korzystania z baz danych z zakresu medycyny i nauk pokrewnych, w tym warsztaty dotyczące bazy Dentistry & Oral Sciences, współorganizowała wystawy okolicznościowe. Brała udział w prowadzeniu praktyk zawodowych dla pracowników łódzkich bibliotek naukowych. Uczestniczyła w kilkunastu konferencjach naukowych, a na 7 wygłosiła referaty i prezentacje: Toruń (1990) Poznań (1995), Warszawa (2002), Białystok (2005), Łódź (2006), Zakopane (2005), Kraków (2007).

Otrzymała medal „Za Zasługi na Rzecz Rozwoju Uniwersytetu Medycznego w Łodzi. (2006) oraz nagrody: JM Rektora UŁ – z okazji Dnia Edukacji Narodowej (1991, 1995), JM Rektor UM za wyróżniającą się pracą zawodową II° (2004, 2006).

Hobby: Podróże, sport (narty, pływanie), taniec, muzyka, teatr, poezja współczesna, sztuka kulinarna, ogrodnictwo.

Spis publikacji

2002

1. Krótka współpraca. W: Wanda Frontczakowa (1927-1999) – bibliotekoznawca, bibliograf./ pod red. Ryszarda Żmudy. Częstochowa – Warszawa 2002 s. 139-140

2. Zmarli nauczyciele akademicki oraz inni pracownicy Akademii Medycznej, Wojskowej Akademii Medycznej i Uniwersytetu Medycznego w Łodzi w latach 2002-2003. *Kronikarz* 2002/2003 R. 1 nr 1/2 s. 148-150

2005

3. Międzynarodowa współpraca łódzkich bibliotek naukowych. W: XXIV Konferencja Problematyka Bibliotek Medycznych. Międzynarodowa współpraca bibliotek w dobie zmieniających się potrzeb użytkowników Białystok – Białowieża

6-10. 09. 2005 : materiały konferencyjne. Białystok 2005 s. 55-70, bibliogr., Sum.

2006

4. Rola naukowej informacji medycznej wobec oczekiwań użytkowników informacji W: Kierunki i priorytety rozwoju informacji naukowej w kontekście budowania społeczeństwa wiedzy / pod red. Diany Pietruch-Reizes i Wiesława Babika. Katowice 2006 s. 160-165, bibliogr., Sum.

5. Summary of the *Kronikarz*. *Kronikarz* 2005/2006 R. 4 nr 7 s. 341-342

6. Rola naukowej informacji medycznej wobec oczekiwań użytkowników. W: Kierunki i priorytety rozwoju informacji naukowej w kontekście budowania społeczeństwa wiedzy / pod red. Diany Pietruch-Reizes i Wiesława Babika. Katowice 2006 s. 161-165, bibliogr.

2007

7. Elektroniczne źródła informacji w stomatologii. *Twój Prz. Stom.* 2007 nr 7/8 s. 51-54, bibliogr., Streszcz., Sum.

8. Dydaktyka biblioteczna w uczelniach medycznych w aspekcie kształtowania się edukacji informacyjnej. *Prakt. Teoria Inf. Nauk. Techn.* 2007 T. 15 nr 1 s. 30-36, wykr., bibliogr., Streszcz., Sum.

9. Infobrokering and searching the Deep Weeb-the New role of employee of Department of Medical Scientific Information W: EAHIL Workshop Pathways to new roles: The Education, Training and Continuing Development of the Health Library & Information Workforce Kraków, Poland 12th-15th September 2007 : proceedings. Kraków 2007 s. 1-5, bibliogr., Sum.

Współaut.:..., Witold Kozakiewicz

2008

10. Biblioteka Główna Uniwersytetu Medycznego w Łodzi. *Forum Bibl. Med.* 2008 R. 1 nr 1 s. 445-446

11. Infobrokering i wyszukiwanie w Deep Web – nowa rola pracownika naukowej informacji medycznej. *Forum Bibl. Med.* 2008 R. 1 nr 2 s. 52-57, bibliogr., Sum.

Współaut.:..., Witold Kozakiewicz

2009

12. Infobrokering and searching the Deep Weeb-

the New role of employee of Department of Medical Scientific Information. *Forum Bibl. Med.* 2009 R. 2 nr 1 s. 401-405, bibliogr., Sum.

Współaut.:..., Witold Kozakiewicz

2010

13. Indeks osobowy i nazw geograficznych. *Kronikarz* 2009/2010 R. 8 nr 14 s. 495-524

14. Jakość naukowa elektronicznych źródeł informacji. *Forum Bibl. Med.* 2010 R. 3 nr 2 s. 39-44, tab., bibliogr., Sum.

2011

15. Badania nad efektywnością wyszukiwania informacji naukowych w zakresie stomatologii na podstawie źródeł elektronicznych: analiza porównawcza W: XI Konferencja. Biomateriały i Mechanika w Stomatologii Ustroń 06-09 10 2011 : program i streszczenia referatów. Ustroń 2011 s. 42

Współaut.:..., Katarzyna Banaszek

2012

16. Ocena bibliometryczna publikacji naukowych. *Biul. Inf. UM w Łodzi* 2011/2012 Vol. 4/5 nr 1 s. 49-51

17. Przewodnik po naukowych źródłach elektronicznych w zakresie stomatologii. *Forum Bibl. Med.* 2012 R. 5 nr 1 s. 213-219

Toż. *Biul. Inf. UM w Łodzi* 2012 Vol. 5 nr 6 s. 53-56

18. Indeks osobowy i nazw geograficznych. *Forum Bibl. Med.* 2012 R. 5 nr 1 s.

Rękopisy / Maszynopisy

1. Elektroniczne źródła naukowej informacji medycznej wykorzystywane w Bibliotece Głównej Uniwersytetu Medycznego w Łodzi – wybrane aspekty. Praca dyplomowa napisana pod kierunkiem dr Aleksandry Wejman-Sowińskiej. Studium Podyplomowe Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej. Łódź, Wydział Filologiczny UŁ 2005, s. 60

2. Infobroker – zawód przyszłości – temat zaakceptowany przez redakcje Praktyki i Teorii Informacji Naukowej

3. *Ocena źródeł informacji elektronicznej w stomatologii i medycynie.* Łódź 2010.- 61 s. Uniwersytet Medyczny w Łodzi. Rozprawa doktorska. Promotor prof. dr hab. Grażyna Grzesiak-Janus

Referaty

1. Biblioteka na miarę człowieka. Łódź 1992 r. – Katedra Bibliotekoznawstwa i Informatyki Naukowej Uniwersytetu Łódzkiego
2. Biblioteka Główna Uniwersytetu Medycznego w Łodzi. Łódź, 24-25 XI 2003 r. – Biblioteka Główna Uniwersytetu Medycznego w Łodzi
3. Perspektywy działalności informacyjnej w państwach Unii Europejskiej. Łódź, 26 IV 2004 r. – Katedra Bibliotekoznawstwa i Informatyki Naukowej Uniwersytetu Łódzkiego
4. Międzynarodowa współpraca łódzkich bibliotek naukowych. Białystok – Białowieża, 6-10 IX 2005 r. – Biblioteka Główna Akademii Medycznej w Białymstoku. XXIV Konferencja Problemowa Bibliotek Medycznych
5. Rola naukowej informacji medycznej wobec oczekiwań użytkowników informacji. Zakopane, 12-14 X 2005 r. – Polskie Towarzystwo Informatyki Naukowej. – VIII Krajowe Forum Informatyki Naukowej i Technicznej
6. Infobrokering and searching the Deep Web: the New role of employee of Department of Medical Scientific Information. Kraków September 2007
Współaut.:..., Witold Kozakiewicz

Skład osobowy Uniwersytet Łódzki 1990-1998. Łódź 1990-1998; Skład osobowy. Akademia Medyczna w Łodzi 2000-2001. Łódź 2001; Jadwiga Piotrowska, Ryszard Żmuda: Bibliografia publikacji pracowników Akademii Medycznej w Łodzi 1971-1990. Łódź 2000; Toż. 1991-2002 / oprac. Ryszard Żmuda. Cz. 1-2. Łódź 2002, 2003; Uniwersytet Medyczny w Łodzi. Skład osobowy: kadencja 2003-[2008]. Łódź 2006, 2008; Uniwersytet Łódzki – akta osobowe; Instytut „Centrum Zdrowia Matki Polki” w Łodzi – akta osobowe; Uniwersytet Medyczny w Łodzi – akta osobowe; Materiały i informacje przekazane przez dr Barbarę Grałę-Kociak autorowi hasła biograficznego.

Ryszard Żmuda

Dr Maria JAKUBOWSKA (ur. 1951) biolog, mikrobiolog, analityk kliniczny, działacz społeczny i związkowy, wolontariusz hospicyjny, koordynator wolontariatów: Zespołu Domowej Opieki Hospicyjnej Caritas Archidiecezji Łódzkiej i pracowniczego Uniwersytetu Medycznego, członek towarzystw naukowych, starszy asystent w Zakładzie Biologii i Parazytologii Lekarskiej, nauczyciel akademicki, specjalista w zawodzie, starszy asystent, kustosz Biblioteki Głównej Akademii Medycznej i Uniwersytetu Medycznego w Łodzi.

Urodziła się 26 grudnia 1951 roku w Zakopanem w rodzinie inteligenckiej Kazimierza i Bogumiły z domu Markiewicz. Ma brata Lucjusza, lekarza, genetyka, profesora nadzwyczajnego w Instytucie Centrum Zdrowia Matki Polki w Łodzi.

Do Szkoły Podstawowej Nr 1 im. Heleny Marusarzówny w Zakopanem uczęszczała w latach (1959-1967), następnie kontynuowała naukę w Liceum Ogólnokształcącym im. Oswalda Balzera w Zakopanem (1967-1971). Studiowała (1971-1976) – dyplom i tytuł zawodowy magistra biologii w zakresie mikrobiologii (24 VI 1976), na Wydziale Biologii i Nauk o Ziemi Uniwersytetu Łódzkiego, a doktoryzowała się (22 XI 1974) – stopień naukowy doktora nauk medycznych w zakresie biologii medycznej, na Wydziale Lekarskim Akademii Medycznej w Łodzi. Uzyskała specjalizację z analityki klinicznej I° (15 XI 1991), uprawniającą do pełnienia całodobowych dyżurów w laboratorium szpitala, w tym w laboratorium oddziału intensywnej terapii. Ukończyła kurs Ubezpieczenia zdrowotne i społeczne w Szkole Zdrowia Publicznego Instytutu Medycyny Pracy im. prof. dr Jerzego Nofera w Łodzi (1998), wiele innych szkoleń i warsztatów. Posiada certyfikat koordynatora pracy wolontarystycznej, wydany przez Punkt Pośrednictwa Pracy Wolontarystycznej CENTERKO w Łodzi.

Napisała pracę magisterską: *Badania in vivo nad mutantami temperaturo-wrażliwymi rekombinacji E. Coli K-12. Próby zlokalizowania mutacji na chromosomie*, pod kierunkiem prof. dr Bernarda Zabłockiego i rozprawę doktorską: *Przeciwciała odpornościowe skierowane przeciw antygenom komórek krwi w surowicy kobiet w okresie okołoporodowym a małopłytkowości noworodków*, której promotorem była prof. dr hab. Barbara Dębiec, - recenzenci: prof. dr hab. Barbara Żupańska, prof. dr hab. Krystyna Wąsowska-Królikowska.

Zajmowane stanowiska. Akademia Medyczna w Łodzi. Instytut Biologiczno Morfologiczny. Zakład Biologii i Parazytologii Lekarskiej – asystent stażysta (1 X 1976 - 28 II 1977), asystent (1 III 1977 - 30 IX 1979), starszy asystent (1 X 1979 - 31 X 1981); Dział Nauki – (przeniesiona na własną prośbę) specjalista w zawodzie (1 XI 1981 – 31 I 1982), z jednoczesnym oddelegowaniem do pracy Uczelnianej Komisji Koordynacyj-

nej NSZZ „Solidarność” (1 XI –13 XII 1981); Instytut Pediatrii. Pracownia Serologii Transfuzjologicznej – (przeniesiona służbowo) specjalista w zawodzie (1 II 1982 – 31 V 1997); Biblioteka Główna. Oddział Opracowania Zbiorów – (przesunięta) specjalista w zawodzie (1 VI 1997 – 31 XII 1999), specjalista wg zakresu specjalności (1 I 2000- 30 IX 2004), starszy bibliotekarz (1 X 2004 – 30 IX 2007), kustosz (1 X 2007 – 31 III 2012), po przejściu na emeryturę nadal pracuje na 1/2 etatu – kustosz biblioteczny (1 IV 2012 -).

Dydaktyka – prowadziła zajęcia dydaktyczne dla studentów IV roku z analityki klinicznej w zakresie serologii grup krwi z „Przysposobienia bibliotecznego” dla studentów I roku wszystkich kierunków studiów i z „Informacji naukowej” dla doktorantów. Uczestniczyła w międzynarodowych, ogólnopolskich i lokalnych konferencjach szkoleniowych i naukowych.

Praca naukowa – podejmowała problematykę badawczą z zakresu medycyny, biologii medycznej, serologii, dokumentacji opieki hospicyjnej, języków informacyjno-wyszukiwawczych, popularyzacji działalności wolontariatu pracowników Uniwersytetu Medycznego w Łodzi. Prowadziła prace doświadczalne. Pod kierunkiem dr med. Zofii Pawlak zaadoptowała do potrzeb pediatrii i wdrożyła do diagnostyki kilka praktycznie przydatnych w klinikach dziecięcych metod z zakresu immunologii krwinki białej i płytkowej. Uczestniczyła w pracach naukowych rozpoznawczych i własnych dotyczących alloimmunizacji anti-HLA i przeciw antygenom płytek krwi. W latach 1992-1994 prowadziła badania małopłytkowości immunologicznych u noworodków, finansowane przez KBN w oparciu o projekt badawczy 4 4750 92 03, w wyniku których napisała dysertację. W 1995 roku rozpoczęła realizację planowanego na 3 lata tematu badawczego „Ocena wykrywalności przeciwciał reagujących z auto- i allogenicznymi płytkami krwi w przebiegu małopłytkowości autoimmunologicznej u dzieci”, którą zmuszona była przerwać w październiku 1996 r., z powodu rozwiązania przez dyrektora Instytutu Pediatrii prof. dr hab. Jerzego Bodalskiego Pracowni Immunologii Krwinki Białej, w której od 1984 roku brała czynny udział przy jej organizowaniu. W wyniku udokumentowanej choroby zawodowej została przesunięta do pracy w bibliotece uczelnianej, gdzie powierzono jej wdrożenie zintegrowanego systemu bibliotecznego Horizon. Zajmuje się językiem informacyjno-wyszukiwawczym MeSH (Medical Subject Headings) w oparciu o kartotekę haseł przedmiotowych MeSH – wersja polska. Okazała się wysokiej klasy specjalistą w zakresie przedmiotowej klasyfikacji piśmiennictwa.

Gruntowną wiedzę teoretyczną i doświadczenie praktyczne w 37-letniej pracy zawodowej i aktywnej 10-letniej działalności wolontaryjnej zdobyła m. in. na n/w kursach, szkoleniach, warsztatach i konferencjach naukowych: XIX Konferencja Problematyka Bibliotek Medycznych: „Perspektywy współpracy bibliotek medycznych w dobie elektronicznych technologii”, Wrocław (31 V-2 VI 2000); szkolenie w zakresie NUKAT, Warszawa – UW (31 V – 2 VI 2004); I, III i IV warsztatach kartoteki MeSH, Kraków – CM UJ (2002, 26-27XI 2004, 19-20-I 2006); kurs na wolontariuszy ZDOH

Caritas, Łódź (2004-2005); szkolenie „Praca z osobami w żałobie”, Gdańsk - Fundacja Hospicyjna (21-23 IX, 2 XII 2007); konferencja naukowo-szkoleniowa z okazji 15-lecia opieki paliatywnej w Łodzi, Łódź (12-14 X 2007); warsztaty „Praca z osobami w żałobie”, Drzewociny k.Dłutowa (20-21 IV 2007, 19-20 IV 2008); szkolenie „Dobra komunikacja w zespole hospicyjnym oraz z chorymi i ich rodzinami”, Drzewociny k. Dłutowa (18-19 IV 2009); szkolenie „Trudne pytania, trudne odpowiedzi”, Gdańsk - Fundacja Hospicyjna (29-31 V 2009); „Podstawy fundraisingu – szkolenie dla dyrektorów hospicjów i wolontariuszy 50+”, Gdańsk - Fundacja Hospicyjna (23-24 III 2010); szkolenie „Wypalenie zawodowe – przyczyny, profilaktyka, interwencje”, Drzewociny k. Dłutowa (29-30 V 2010); międzynarodowa konferencja naukowa „W służbie nadziei – wolontariat hospicyjny”, Lublin (8-9 IV 2011); II międzynarodowa konferencja „Żyć godnie do końca”- oblicza wykluczenia. Kliniczne i społeczne rozważania nad opieką hospicyjną i paliatywną oraz niepełnosprawnością, Gdańsk (8-10 XII 2011); konferencja: „Frajer czy bohater? Rozmowy o przyszłości wolontariatu w Łodzi, Łódź – Urząd Miasta (2 XII 2011), warsztaty dla wolontariuszy i koordynatorów wolontariatu hospicyjnego „Spotkajmy się w połowie drogi...”, Gdańsk (8 XII 2011); V Konferencja edukacyjna czasopism „Medycyna Paliatywna w Praktyce” oraz „Advances in Palliative Medicine”, „Postępy Medycyny Paliatywnej”, Kraków (25-26 V 2012); szkolenie „Zarządzanie wolontariatem pracowniczym”, Łódź – UM (28-30 VIII 2012); konferencja szkoleniowa: Hospicyjna „gościna serca” i rynek usług medycznych”. Idee a realia współczesnej opieki paliatywno-hospicyjnej w Polsce:, Gdańsk (15-16 IX 2012); konferencja naukowa „Organizacje pożytku publicznego i inne organizacje pozarządowe w ochronie zdrowia – stan obecny i perspektywy zmian”, Warszawa (23 X 2012); szkolenie „Komunikowanie się w opiece onkologicznej i paliatywnej – przekazywanie niepomyślnych wiadomości”, Łódź – UM (10-11 XI 2012); XVII Jasnogórska Konferencja Naukowo-Szkoleniowa Opieki Paliatywnej i Zespołów Hospicyjnych „Wyleczyć czasami, ulżyć często, pocieszyć zawsze”, Częstochowa (24-27 I 2013).

Działalność społeczna – aktywnie uczestniczyła w pracach organizacji zawodowych, związkowych i działalności społecznej. Od sierpnia 1980 roku włączyła się w organizację Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” na terenie Uczelni. W 1981 roku uzyskała mandat delegata NSZZ „Solidarność” Ziemi Łódzkiej na regionalne walne Zebrania Delegatów (WZD) kadencji 1981-1983.

W kadencji 2004/2005 ukończyła kurs na wolontariusza Zespołu Domowej Opieki Hospicyjnej Caritas Archidiecezji Łódzkiej i od tamtej pory aktywnie uczestniczy w propagowaniu ruchu hospicyjnego i aktywności wolontaryjnej. Po ukończeniu licznych szkoleń w latach 2007- 2010 organizowała w ZDOH Caritas i prowadziła spotkania samopomocowych grup wsparcia w żałobie, a od października 2011 powierzono jej rolę koordynatora wolontariatu hospicyjnego. Od 2012 roku prowadzi w ZDOH Caritas w Łodzi coroczny kurs „Podstawy pracy wolontariusza hospicyjnego”. Od 2009

roku aktywnie uczestniczyła w organizowanej w Łodzi przez Zespół Domowej Opieki Hospicyjnej Caritas kampanii społeczno-edukacyjnej Pola Nadziei. Głównym akcentem kampanii są spotkania przedstawicieli hospicjum z przedszkolakami, uczniami i młodzieżą akademicką, mające na celu informowanie i edukację na temat opieki hospicyjnej, pomocy jaką niesie chorym i ich opiekunom oraz o potrzebach i problemach tych ostatnich. Z jej inicjatywy w 2010 r Uniwersytet Medyczny w Łodzi oraz Caritas Archidiecezji Łódzkiej postanawiają podjąć współpracę w celu propagowania idei wolontariatu pracowniczego oraz wspierania działaniami wolontaryjnymi Zespołu Domowej Opieki Hospicyjnej - Caritas. Uroczyste podpisanie przez Rektora Uniwersytetu Medycznego w Łodzi prof. dr hab. Pawła Górskiego oraz Dyrektora Caritas Archidiecezji Łódzkiej ks. Mgr Jacka Ambroszczyka porozumienia o wolontariacie pracowniczym miało miejsce 12 X 2010 r.

Program Wolontariatu Pracowniczego ma na celu zachęcenie pracowników, pracowników emerytowanych i studentów uczelni do wspierania swoją wiedzą, doświadczeniem i umiejętnościami różnorodnych przedsięwzięć społecznych mających na celu szerzenie idei hospicyjnej w społeczności lokalnej i pracy na rzecz ZDOH-Caritas. W ramach współpracy UM i ZDOH Caritas dotyczącej części edukacyjnej kampanii Pola Nadziei zorganizowała trzykrotnie w latach 2011-2012 publiczne debaty z cyklu Sobota dla Hospicjum dotyczące różnych aspektów opieki paliatywnej i hospicyjnej. I debata – 2 IV 2011 – „Medyczne i pozamedyczne aspekty opieki paliatywnej”, II debata – 24 III 2012 – „Komunikacja społeczna w opiece paliatywnej. Wolontariat w opiece paliatywno-hospicyjne i opiece u kresu życia”, III debata – 23 III 2013 – „Wolontariat towarzyszenia chorym. Czy wolontariusz towarzyszący choremu podwyższa standardy opieki, czy jest zawalidrogą ochrony zdrowia?”. Należy podkreślić, że jako czynny wolontariusz hospicyjny zaangażowany od 10 lat na rzecz hospicjów domowej opieki paliatywnej budzi powszechny podziw i najwyższe uznanie.

Członek: ZMS (1967-1971), ZMP (1971-1974), Związku Zawodowego Pracowników Służby Zdrowia (1977-1980), Związku zawodowego „Solidarność” (1980-2006), Uczelnianej Komisji Koordynacyjnej NSZZ „Solidarność” AM (1998-2002), Polskiego Towarzystwa Parazytologicznego (1977-), Polskiego Towarzystwa Genetycznego (1978-), Polskiego Towarzystwa Hematologów i Transfuzjologów, Polskiego Towarzystwa Immunologów, Polskiego Towarzystwa Diagnostyki Laboratoryjnej Komisji Rewizyjnej Zarządu Oddziału Łódzkiego (1995-1997).

Odnaczenia: Honorowa Odznaka „Zasłużony dla Uniwersytetu Medycznego w Łodzi” (2006), Medal „Za zasługi dla UM w Łodzi” (2010), Laureatka w plebiscycie Partnerstwo Łódź dla Kobiet, Kobieta kreuje Łódź 2012, oraz nagrody JM Rektora AM/UM (2001, 2009, 2011) za osiągnięcia w pracy zawodowej, wzorowe i rzetelne wykonywanie powierzonych zadań oraz wpływ na wizerunek Uniwersytetu Medycznego w Łodzi.

Mimo, że krzewienie idei wolontariatu i praca w wolontariacie hospicyjnym stała się jej sposobem na życie, to najcenniejszą wartością pozostały dla niej regularne spotkania w gronie rodzinnym oraz wielogodzinne wędrówki górskie, od kilku lat z kijkami nordic walking.

Spis publikacji

1993

1. Ocena wykrywalności przeciwciał reagujących z płytkami krwi u kobiet zagrożonych urodzeniem dziecka z małopłytkowością. *Prz. Ped.* 1993 T. 23 supl. 4 s. 75-82

Współaut.: Barbara Dębiec, ..., Barbara Sobolewska, Stefan Miller, Jacek Błaszczuk, Bożena Puchała

2. Spostrzeżenia własne i kliniczna analiza małopłytkowości u noworodków na podstawie wybranych przypadków. *Prz. Ped.* 1993 T. 23 nr 4 s. 481-491, tab., wyk., bibliogr., Sum.

Współaut.: ..., Barbara Dębiec, Andrzej Piotrowski, Krystyna Wąsowska-Królikowska, Jerzy Bodalski, Beata Szewczyk

1994

3. Pięć przypadków alloimmunologicznej małopłytkowości noworodków (AIMN) spowodowanej przeciwciałami anty-HPA-1a. *Prz. Ped.* 1994 T. 24 nr 3 s. 281-288

Współaut.: Barbara Dębiec, ..., Zofia Pawlak, Ewa Polakowska, Krystyna Wąsowska-Królikowska, Iwona Kobierska

4. Przypadki autoimmunologicznej małopłytkowości noworodków. *Prze Ped.* 1994 T. 24 nr 3 s. 289-294, tab., wyk., bibliogr., Sum.

Współaut.: ..., Barbara Dębiec, Ewa Polakowska, Bożena Lauk-Puchała, Barbara Sobolewska

5. Przetaczanie płytek krwi od dawców z oznaczonymi antygenami HPA w alloimmunologicznej małopłytkowości noworodków lub płodów. *Acta Haematol. Pol.* 1994 T. 25 nr 3 s. 215-220

Współaut.: Krystyna Maślanka, Barbara Zupańska, Romuald Dębski, ..., Izabela Radomska, Aleksandra Dzieciatkowska

1996

6. Immune antibodies directed against blood cells antigens in the serum of females in perinatal period d neonate thrombocytopenia. *Ann. Acad.*

Med. Lodz. 1996 Vol. 37 nr 1/2 s. 53-57

2005

7. Wykaz konferencji w roku akademickim 2004/2005. *Kronikarz* 2004/2005 R. 3 nr 1/2 s. 223-226

2006

8. Konferencje zorganizowane w roku akademickim 2005/2006. *Kronikarz* 2005/2006 R. 4 nr 2 s.177-181

2007

9. Wolontariat w łódzkiej opiece hospicyjnej. *Kronikarz* 2006/2007 R. 5 nr 2 s. 182-184

2008

10. Wykaz konferencji w roku akademickim 2007/2008. *Kronikarz* 2007/2008 R.6 nr 1/2 s. 242-245

2009

11. Wykaz konferencji w roku akademickim 2008/2009. *Kronikarz* 2008/2009 R. 7 nr 13 s. 241-245

2010

12. Języki informacyjno-wyszukiwawcze stosowane w katalogach bibliotek medycznych. *Forum Bibl. Med.* 2010 R. 3 nr 1 s. 239-277

13. Kampania „Pola Nadziei” Caritas Archidiecezji Łódzkiej w Bibliotece Głównej Uniwersytetu Medycznego w Łodzi. *Forum Bibl. Med.* 2010 R. 3 nr 1 s. 46- 60

14. Pola Nadziei w Uniwersytecie Medycznym w Łodzi 2009/2010 *Kronikarz* 2009/2010 R. 8 nr 14 s. 88- 99

2011

15. Wolontariat pracowniczy w Uniwersytecie Medycznym w Łodzi. *Kronikarz* 2010/2011 R. 9 nr 15 s. 53-62

Toż. *Forum Bibl. Med.* 2011 R. 4 nr 2 s. 29-42

2012

16. Jesienna edycja kampanii „Poła Nadziei” 2011/2012 w Uniwersytecie Medycznym w Łodzi,

Kronikarz 2011/2012 R. 10 nr 16 s. 210-215

17. Sprawozdanie z działalności wolontariatu pracowniczego w 2011 roku. *Biul. Inf. UM* w Łodzi 2012 Vol. 5 nr 1 s. 52-54, il.

Debata publiczna z cyklu Sobota dla Hospicjum. *Biul. Inf. UM* w Łodzi 2013 Vol. 6 nr 4 s. 16-17, il.

Referaty

1977

1. Uwagi metodyczne dotyczące oznaczania zdolności fagocytozy komórek grzyba przez makrofagi otrzewnowe myszy: Zebranie ŁO PTP, Łódź, 2 XI 1977

1978

2. Właściwości mikostatyczne nowych pochodnych flawanonu i acetofenonu. XVII Dzień Kliniczny Parazytologii Lekarskiej, Łódź, 29 V 1978

Współaut.: ..., M. Leonarczyk

3. Zur Wirkung von chemischen Mitteln auf die Invasionsfähigkeit der Candida. Abstracts 8 Tg mit Internationaler Beteiligung der Gesellschaft für Medizinische Mykologie der DDR, Erfurt 13-15 April 1978, 20.

Współaut.: Rościślaw Kadłubowski, ...

1979

4. Działanie żółci w zakażeniu gronkowcem. XIX Zjazd Pol. Tow. Mikrobiol., Szczecin, 3-6. IX. 1979.

Współaut.: Rościślaw Kadłubowski, ...

1980

5. Wpływ związków czynnych powierzchniowo na doświadczalną kandydozę myszy. II Konferencja Naukowa nt. : Kryzys ekologiczny środowiska zagrożeniem zdrowia i sprawności fizycznej, Kraków, 26-27 IV 1980

Współaut.: Rościślaw Kadłubowski, ...

1983

6. Występowanie przeciwciał anty-P1 u dzieci chorych. XIII Zjazd PTHiT, Szczecin, 15-17 IX 1983

Współaut.: ..., Danuta Wojda, Zofia Pawlak

7. Lamblioza a przeciwciała anty-P1 w surowicy u dzieci. XXII Dzień Kliniczny Parazytologii Lekarskiej, Łódź, maj 1983

Współaut.: ..., Danuta Wojda

1985

8. Występowanie przeciwciał nieregularnych w układzie P w populacji dziecięcej. Zebranie ŁO PTDL, Łódź, 21 VI 1985

1991

9. Występowanie odpornościowych przeciwciał przeciw krwinkom czerwonym i przeciwciał limfocytotoksycznych anty-HLA u kobiet wieloródek. XV Zjazd PTHiT, Poznań, 20-22 VI 1991

Współaut.: ..., Zofia Pawlak, Izabela Masłowska

10. Występowanie przeciwciał limfocytotoksycznych anty-HLA i odpornościowych przeciwciał reagujących z allogenicznymi płytkami krwi u kobiet w okresie ciąży lub okołoporodowym. XV Zjazd PTHiT, Poznań, 20-22 VI 1991

Współaut.: ..., Barbara Dębiec, Zofia Pawlak

1993

11. Dwa przypadki alloimmunologicznej małopłytkowości noworodków spowodowanej przeciwciałami anty-HPA-1a, leczonej po urodzeniu przetaczaniami płytek krwi HPA-1a-ujemnymi. *Acta Haematol. Pol.*, Supl.1, V Konferencja Naukowo-Szkoleniowa, Lublin, 4-5 VI 1993 s. 60

Współaut.: Krystyna Maślanka, ..., Izabela Radomska, Iwona Kobierska, Zofia Pawlak

12. Ocena przeciwciał reagujących z płytkami krwi w surowicach 37 matek dzieci z małopłytkowością w okresie okołoporodowym. *Acta Haematol. Pol.*, Supl.1, V Konferencja Naukowo-Szkoleniowa, Lublin, 4-5 VI 1993 s. 61

Współaut.: ..., Krystyna Maślanka

13. Ocena wykrywalności przeciwciał reagujących z płytkami krwi u kobiet zagrożonych urodzeniem dziecka z małopłytkowością. XI Ogólnopolskie Sympozjum Neonatologiczne „Problemy hematologiczne w neonatologii”, Warszawa, 10-11 IX 1993.

Współaut.: Barbara Dębiec, ..., Barbara Sobolewska, Stefan Miller, Jacek Błaszczyk, Bożena Puchała

2009

14. Języki informacyjno-wyszukiawcze stosowane w katalogach bibliotek medycznych, XXVII Konferencja Problemowa Bibliotek Medycznych : działalność dydaktyczna oraz zarys dziejów, stan obecny i perspektywy rozwoju bibliotek uczelnianych, instytutowych i innych naukowych w Polsce. Łódź, 14-15 IX 2009

Izabela Nowakowska: Komunikacja społeczna w opiece paliatywnej. Wolontariat w opiece paliatywno-hospicyjnej i opieka u kresu życia. *Kronikarz* 2011/2012, R. 10 nr 16 s. 216, 220, il.; Taż: czy wolontariat towarzyszący choremu podwyższa standardy opieki, czy jest zawalidogą ochrony zdrowia. *Biul. Inf. UM w Łodzi*. 2013 Vol. 6 nr 5 s. 47-50, il.; Jadwiga Piotrowska, Ryszard Żmuda: Bibliografia publikacji pracowników Akademii Medycznej w Łodzi 1971-1990 T. 1-2. Łódź 2000; Toż 1991-2000/ oprac. Ryszard Żmuda cz. 1-3. Łódź 2002; Toż. 2001-2002 / oprac. Ryszard Żmuda. Łódź 2003; Bibliografia publikacji pracowników Uniwersytetu Medycznego w Łodzi za rok 2002 – [2010] / pod red. Ryszarda Żmudy. Łódź 2003-2011; Uniwersytet Medyczny w Łodzi. Skład osobowy; kadencja 2003 – [2008]. Łódź 2006, 2008; Ryszard Żmuda: Leksykon biograficzny uczonych i Słownik pracowników bibliotek medycznych na łamach *Forum Bibliotek Medycznych*. *Forum Bibl. Med.* 2011 R. 4 nr 2 s. 308, 313; Uniwersytet Medyczny w Łodzi – akta osobowe; Materiały i informacje przekazane przez dr Marię Jakubowską autorowi hasła biograficznego.

Ryszard Żmuda

Dr Eugeniusz JANOWICZ (ur. 1935) humanista, teolog, bibliotekoznawca, bibliograf, redaktor, nauczyciel akademicki, starszy kustosz dyplomowany, zastępca dyrektora Głównej Biblioteki Lekarskiej w Warszawie, dyrektor Biblioteki Głównej Akademii Medycznej im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy.

Urodził się 1 lipca 1935 roku w Krynkach, pow. Sokółka, woj. Białostockie w rodzinie robotniczej Władysława i Ireny z domu Jurczenia. Żonaty od 1968 roku. Ma córkę.

Do Szkoły Podstawowej uczęszczał w Krynkach (Rok-1950), następnie kontynuował naukę w Liceum Ogólnokształcącym w Różanymstoku (1950-1954). Studiował w Białymstoku (1954-1960) oraz na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim, gdzie w 1963 roku otrzymał absolutorium. Ukończył Studium Organizacji i Zarządzania na Wydziale Prawa Stołecznego Uniwersytetu Powszechnego Towarzystwa Wiedzy Powszechniej w Warszawie (30 V 1975). Tytuł zawodowy magistra otrzymał na Wydziale Teologicznym w Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie (1 VII 1977), a stopień naukowy doktora nauk humanistycznych w Akademii Nauk Społecznych w Warszawie (25 VI 1990). Podwyższał kwalifikacje zawodowe i naukowe. Odbył szkolenie na kursie: Planowanie i finansowanie badań naukowych w resorcie zdrowia i opieki społecznej, prowadzone przez Studium Medycyny Społecznej w Lublinie (12-14 XII 1977) i zamówień publicznych w Polsce (Bydgoszcz – 24 X 2000) oraz zdał egzamin dla kandydatów na bibliotekarzy dyplomowanych przy Ministerstwie Nauki Szkolnictwa Wyższego i Techniki (23 VI 1982).

Napisał pracę magisterską: *Seweryna Goszczyńskiego (1801-1876) krytyczna analiza rzymskiego katolicyzmu*, pod kierunkiem bp prof. dr hab. Maksymiliana Rode i rozprawę doktorską: *Towarzystwo Demokratyczne Polskie wobec doktryny i działalności Kościoła katolickiego (1832-1862)*, której promotorem był prof. dr hab. Jerzy Feliks Godlewski.

Zajmowane stanowiska i pełnione funkcje. Kilka lat pracował na Białostocczyźnie w instytucjach nie związanych z bibliotekarstwem, m. in. nauczyciel. Główna Biblioteka Lekarska w Warszawie - młodszy bibliotekarz (16 XI 1968-1974), starszy bibliotekarz (1 X 1974-1976), kustosz (1 VIII 1976-1982), kustosz dyplomowany (1 VII 1982-2002), kierownik Magazynu (1 VIII 1969-30 IV 1972), samodzielne stanowisko pracy ds. Organizacji i Oddziałów Terenowych GBL (16 XI 1976-), kierownik Tajnej Organizacji (9 II 1980-), zastępca dyrektora (1 II 1985-31 I 1986); Akademia Medyczna im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy, Biblioteka Główna – starszy kustosz dyplomowany, dyrektor (1 II 1986-30 IX 2002).

Praca naukowa – podejmował problematykę badawczą z zakresu bibliotekarstwa, informacji naukowej, bibliografii, biografistyki, historii i filozofii medycyny. Ogłosił drukiem ok. 100 publikacji. W bibliografii podmiotowej zarejestrowano 72 pozycje, w tym artykuły, bibliografie zespołów osobowych, katalogi dysertacji, podręcznik, eseje i inne opracowania. Był redaktorem naczelnym *Wiadomości Akademickich* (1999-2002) oraz członkiem Rady Programowej czasopisma *Primum non Nocere*, organu Bydgosko-Pińskiej Izby Lekarskiej oraz *Biuletynu Głównej Biblioteki Lekarskiej* w Warszawie.

Dydaktyka – zajęcia dydaktyczne rozpoczął w 1986 roku realizując dwa obowiązkowe przedmioty; „Przysposobienie biblioteczne” dla studentów I roku wszystkich wydziałów oraz „Naukową informację medyczną” dla studentów V roku Wydziału Lekarskiego i Farmaceutycznego oraz III roku studentów Wydziału Pielęgniarstwa i Nauk o Zdrowiu. Wykłady i seminaria prowadził dyrektor, a ćwiczenia pracownicy biblioteki uczelnianej. Dodatkowo realizował wykłady o źródłach informacji w biomedycynie i elementach metodologii pracy naukowej na Studium Doktoranckim. Pomocą w szkoleniu studentów, doktorantów i użytkowników Biblioteki był skrypt pt.: Jak wyszukiwać i krytycznie oceniać naukowe publikacje medyczne, nagrodzony przez Ministerstwo Zdrowia i Opieki Społecznej, którego był współautorem. Zorganizował: X Konferencję Bibliotek Medycznych na temat prenumeraty czasopism i automatyzacji procesów bibliotecznych (27-28 IX 1990) oraz konferencję pt.: Jak wyszukiwać i krytycznie oceniać naukowe publikacje medyczne Bydgoszcz (1996).

Działalność organizacyjna – pracując w GBL zorganizował 3 nowe oddziały terenowe: w Częstochowie, Kaliszu i Zielonej Górze oraz usprawnił do właściwego poziomu 7 już istniejących. Był autorem regulaminów (oddziałów, pracy, kontroli wewnętrznej) i projektu statutu. Zajmował się sprawami resortowej statystyki biblioteczno-informacyjnej. Uczestniczył w pracach Komisji Statystycznej SBP. Jako zastępca dyrektora nadzorował pion działalności bibliotecznej GBL. Dostarczał opisy bibliograficzne i przydziały tematyczne polskich aktów medyczno-prawnych do *Index Medico-luridicus*, wydawany w ramach MEDINFORM w Bratysławie – Czechosłowacja.

W Bydgoszczy w drugim etapie działalności biblioteki uczelnianej, przez 16 lat pełnił funkcję dyrektora, którą objął 1 II 1986 roku drogą konkursu. Zintegrował istniejące 2 księgozbiory: Filii Akademii Medycznej w Gdańsku i Oddziału GBL w Warszawie, a 9 065 wol. beletrystyki przekazał w depozyt Wojewódzkiej i Miejskiej Bibliotece Publicznej w Bydgoszczy, w 1998 roku decyzją Rektora AM na własność, ze względu na konieczność zachowania miejsca w magazynach na pozycje fachowe, osobiście przeprowadził selekcje w/w księgozbiorów. Zorganizował od podstaw cały system biblioteczno-informacyjny Uczelni. Opracował i wprowadził regulamin organizacyjny Biblioteki z podziałem na działy, sekcje i samodzielne stanowiska pracy. Wszystkie komórki organizacyjne otrzymały fachową obsadę kierowniczą. Utworzone zostały

biblioteki zakładowe. Zwiększono ilościowo i jakościowo zatrudnienie. Rada Biblioteczna ustaliła zasady gromadzenia zbiorów. Łączył tradycyjne formy pracy z nowoczesnością. Zakupiono komputery (1987), zaczęto wdrażać własne programy komputerowe : „Wypożyczalnia”, „Nabytki”(1988), „Publikacje”, „Czasopisma”(1989), które opracował dyrektor wspólnie z mgr inż. Elżbietą Kujawką. Dokonywano zakupów baz danych na CD-ROM: Medline(1989), Pediatrics (1990), Current Contents (1991), Excerpta Medica (1992), i inne. Zainstalowano sieć komputerową (1992), system biblioteczny SOWA (1993), uzyskano podłączenie do Internetu (1994). Współpracował z projektantami i wykonawcami części oddanego do użytku w 1995 roku nowego gmachu Uczelni, w której znalazły się nowe pomieszczenia dla pracowni i magazynów Biblioteki. Zmodernizowano wówczas i przebudowano również część starych pomieszczeń bibliotecznych. Biblioteka otrzymała nowe meble biurowe i nowoczesne regały, w tym kompaktowe, do magazynów bibliotecznych. Wymieniono starą sieć komputerową na nowoczesną, niewrażliwą na zakłócenia (skrętkę ekranową), zainstalowano w całej Bibliotece sieć czujek przeciwpożarowych i przeciwłamaniowych, zakupiono nowy sprzęt komputerowy oraz udostępniono czytelnikom wyposażoną w nowoczesne wydajne kserografy pracownię kserograficzną. Zakupiono również oprogramowanie ERL (1996), otrzymano nowe komputery, drukarki i kserokopiarkę (1997), wymieniono zabudowę Wypożyczalni i oddano do użytku Pracownię Komputerową (2002), która umożliwiła czytelnikom korzystanie z licznych baz danych i internetu oraz prowadzenie seminariów i ćwiczeń dla studentów. Dbał o powiększenie zbiorów, w tym czasopism zagranicznych, oraz o podwyższanie kwalifikacji przez pracowników. Organizator Bydgosko-Pilskiej Izby Lekarskiej Bydgoskiego Oddziału Towarzystwa Historii Medycyny i Farmacji.

Działalność wydawnicza Biblioteki obejmowała „Bibliografię Publikacji Pracowników Akademii Medycznej”, od roku 1987 do 2002 autorstwa mgr Cecylii Frąckiewicz i dra Eugeniusza Janowicza, który był również redaktorem poszczególnych roczników tej publikacji wydawanej w ramach „*Annales Academiae Medicae Bydgostiensis*”. Inne wydawnictwa to : „*Wykaz Czasopism*” (rocznik) i „*Wykaz Nabytków*” (kwartalnik) powielanych i oprawianych w Bibliotece. m. in. przez dyrektora. Pracownicy Biblioteki: mgr Ewa Dominas i dr Eugeniusz Janowicz byli autorami „Katalogu rozpraw doktorskich i habilitacyjnych 1987-1998” wydanego przez Uczelnię w roku 1999.

Członek: Senatu (1986-2002) z głosem stanowiącym i senackich Komisji: ds. Wydawnictw, ds. Budżetu i Finansów, ds. Darów, Rady Programowej czasopisma „*Primum non Nocere*”, Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, Polskiego Towarzystwa Historii Medycyny i Farmacji, Międzybibliotecznej Komisji Koordynacyjnej Bibliotek Medycznych – przewodniczący (1990-1997).

Odnaczenia: Brązowy Krzyż Zasługi (1976), Odznaka za Wzorową Pracę w Służbie Zdrowia (1979), Srebrny Krzyż Zasługi (1984), Złotą Odznakę za Zasługi dla Wo-

jewództwa Częstochowskiego (1984), Medal za Zasługi dla GBL (1985), Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski (1997) i Medal Komisji Edukacji Narodowej (2001) oraz nagrody JM Rektora AM i Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej, zespołowa za skrypt (1997).

Hobby: literatura piękna, dzieje medycyny i filozofii, historia (emigracyjna XIX wieku), spacer z psem – bernardynem „Sonią”.

Spis publikacji

1972

1. Konferencja poświęcona zagadnieniom biblioterapii i czytelnictwa chorych [Warszawa, 22 III 1972]. *Biul. GBL* 1972 R. 21 nr 1 s. 100

1973

2. Analiza stanu zatrudnienia w resortowej sieci naukowych bibliotek medycznych i działach informacji naukowej w 1972 r. *Biul. GBL* 1973 R. 22 nr 8/9 s. 325-331

1974

3. Oddziały terenowe Głównej Biblioteki Lekarskiej i ich działalność biblioteczno-informacyjna w roku 1973. *Biul. GBL* 1974 R. 23 nr 2 s. 99-101

4. Teoretyczne zasady planowania pracy i organizacji prac naukowo-badawczych. *Biul. GBL* 1974 R. 23 nr 11/12 s. 641-646

1975

5. Stan księgozbioru, wyposażenie w sprzęt reprograficzny, stan zatrudnienia, działalność dokumentacyjna i wydawnicza oraz użytkownicy resortowej sieci naukowych bibliotek medycznych i ośrodków informacji (wg danych za rok 1974). *Biul. GBL* 1975 R. 24 nr 9/10 s. 449-451, tab.

1976

6. Badanie potrzeb użytkowników podsystemu NIM (Naukowej Informacji Medycznej), analiza wyników ankiety dotyczącej wykorzystania istniejących form NIM. *Biul. GBL* 1976 R. 25 nr 11/12 s. 563-570, tab., bibliogr.

7. Rec.: Hering Bernhard: W służbie człowieka. Teologia moralna i etyczne problemy medycyny. Warszawa 1976.- *Biul. GBL* 1976 R. 25 nr 11/12 s. 578-579

1979

8. Władysław Szumowski (1875-1954) lekarz, filozof, historyk medycyny, profesor UJ, bibliofil. *Biul. GBL* 1979 R. 28 nr 2 s. 102-118, bibliogr.

1983

9. Główna Biblioteka Lekarska w Warszawie w roku 1982. *Biul. GBL* 1983 R. 29 nr 335 s. 61-72, tab.

10. Feliks Widy-Wirski (1907-1982). Wspomnienie pośmiertne z bibliografią prac z zakresu bibliotekarstwa i informacji naukowej. *Prz. Bibl.* 1983 R. 51 nr 4 s. 473-475, portr.

11. Prof. dr medycyny, dr filozofii Tadeusz Biliakiewicz (1901-1980). *Med. Dyd. Wychow.* 1983 R. 17 nr 1/2 s. 45-52

12. Z życia GBL. *Biul. GBL* 1983 R. 29 nr 335 s. 79

1987

13. Biblioteka centralna i biblioteki współpracujące w dziedzinie medycyny. (Koreferat do wystąpienia E. Pigionia). *Biul. GBL* 1987 R. 33 nr 340 s. 14-17

1988

14. Bibliografia publikacji pracowników Akademii Medycznej w Bydgoszczy za rok 1987/ red. ... *Ann. Acad. Med. Bydg.* 1988 T. 1 n r 4 s. 127-183
Współaut.: Cecylia Frąckiewicz

1990

15. Bibliografia publikacji pracowników Akademii Medycznej w Bydgoszczy za rok 1988 /red. ... Bydgoszcz: Akad. Med. Bibl. Gł. 1990.- 81 s.
Współaut.: Cecylia Frąckiewicz

1991

16. Bibliografia publikacji pracowników Akademii Medycznej w Bydgoszczy za rok 1989/red. ...; *Ann. Acad. Med. Bydg.* 1990-1991 T. 6 s. 67-124

Współaut.: Cecylia Frąckiewicz

17. Bibliografia publikacji pracowników Akademii Medycznej w Bydgoszczy za rok 1989/red. ... Bydgoszcz: Biblioteka Główna AM 1991, 82 s.

Współaut.: Cecylia Frąckiewicz

18. Bibliografia publikacji pracowników Akademii Medycznej w Bydgoszczy za rok 1990/red. ... *Ann. Acad. Med. Bydg.* 1990-1991 T. 6 s. 125-185

Współaut.: Cecylia Frąckiewicz

19. Współpraca bibliotek medycznych. *Biul. GBL* 1991 R. 37 nr 345 s. 119-121

1992

20. Bibliografia publikacji pracowników Akademii Medycznej w Bydgoszczy za rok 1990/ red. ... Bydgoszcz: Biblioteka Główna AM 1992, 84 s.

Współaut.: Cecylia Frąckiewicz

21. Myśli i aforyzmy o zawodzie lekarza i etyce lekarskiej. *Primum Non Nocere* 1992 nr 25/26 s. 17-18

22. Prof. dr med. Ludwik Zembrzuski i jego związki z Bydgoszczą i bibliotekarstwem medycznym. *Primum Non Nocere* 1992 nr 23 s. 10-13

1993

23. Anna Tomaszewicz-Dobrska (1854-1918) - pierwsza polska lekarka. *Primum Non Nocere* 1993 nr 2 s. 12-13

24. Bibliografia publikacji pracowników Akademii Medycznej w Bydgoszczy za rok 1991/ red. ... *Ann. Acad. Med. Bydg.* 1992-1993 T. 7 s. 73-137

Współaut.: Cecylia Frąckiewicz

25. Biblioteka Główna AM. *Primum Non Nocere* 1993 nr 11 s. 10-11

26. Jędrzej Śniadecki (1768-1838) chemik, biolog, lekarz, publicysta, profesor. Uniwersytetu Wileńskiego. *Primum Non Nocere* 1993 nr 4 s. 16

27. Prof. dr hab. med. Józef Kałużny Rektorem Akademii Medycznej im. L. Rydygiera w Bydgoszczy. *Primum Non Nocere* 1993 nr 5 s. 6

28. Stan aktualny i perspektywy rozwoju automatyzacji procesów biblioteczno-informacyjnych w sieci bibliotek medycznych. W: *X Konferencja Proble-*

mowa Bibliotek Medycznych. Gdańsk, 23-25.06.1993 r. Materiały. Gdańsk 1993 s. 69

1994

29. Bibliografia publikacji pracowników Akademii Medycznej w Bydgoszczy za rok 1992/red. ... *Ann. Acad. Med. Bydg.* 1994 T. 8 s. 41-130

Współaut.: Cecylia Frąckiewicz

30. Doświadczenia Biblioteki Głównej Akademii Medycznej w Bydgoszczy w sieciowej eksploatacji bazy Medline Express na CD-ROM. W: *Udostępnianie baz danych w technologii CD-ROM w sieciach komputerowych. Konferencja EFP / Francusko-Polska Wyższa Szkoła Nowych Technik Informatyczno-Komunikacyjnych/.* Poznań, 22-23 września 1994. Poznań 1994 s. 1

31. Ludwik Rydygier. *Primum Non Nocere* 1994 nr 9 s. 22-23

32. Nowe możliwości korzystania z bazy informacyjnej Medline w Bibliotece Głównej AM w Bydgoszczy. *Primum Non Nocere* 1994 nr 3 s. 17

33. Prof. dr med. Ludwik Zembrzuski (1871-1962) i jego związki z Bydgoszczą. *Arch. Hist. Filoz. Med.* 1994 T. 57 z. 2 s. 169-175, Sum.

34. Współpraca bibliotek medycznych w zakresie automatyzacji. W: *Komputery w bibliotekach - Polska '94. Materiały z Ogólnopolskiej Konferencji Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, Chorzów, 10-12.06.1994.* Warszawa 1994 s. 72-76, bibliogr.

1995

35. Autorefleksja. *Primum Non Nocere* 1995 nr 5 s. II

36. Bibliografia publikacji pracowników Akademii Medycznej w Bydgoszczy za rok 1993/red. ... *Ann. Acad. Med. Bydg.* 1995 T. 9 s. 53-148

Współaut.: Cecylia Frąckiewicz

37. Nowe bazy informacyjne w Bibliotece Głównej Akademii Medycznej w Bydgoszczy. *Primum Non Nocere* 1995 nr I s. 20

38. Prof. dr med. Ludwik Zembrzuski - chirurg, historyk medycyny i bibliotekarz medyczny. *Biul. GBL* 1995 R. 41 nr 350 s. 95-101 bibliogr.

39. Wielkanocne rozważania. Nie wszystkim umrę. *Primum Non Nocere* 1995 nr 3 s. 13

1996

40. Akademia Medyczna im. L. Rydygiera

w Bydgoszczy. *Promocje Pomorskie* 1996 nr 7 s. 22-23 il.

41. Bibliografia publikacji pracowników Akademii Medycznej w Bydgoszczy za rok 1994/ red. ... *Ann. Acad. Med. Bydg.* 1996 T. 10 s.63-194.

Współaut.: Cecylia Frąckiewicz

42. Jak wyszukiwać i krytycznie oceniać naukowe publikacje medyczne. Bydgoszcz: Wydaw. Ucz. AM, 1996, 125 s., il., tab., bibliogr.

Współaut.: Stanisław Dąbrowiecki, ..., Grażyna Malukiewicz-Wisniewska

43. Prof. zw. dr hab. med. Jan Domaniewski - rektorem AM im. L. Rydygiera w Bydgoszczy. *Primum Non Nocere* 1996 nr 5 s. 7

44. Zbiory i bazy informacyjne Biblioteki Głównej AMB i ich wykorzystanie. *Primum Non Nocere* 1996 nr 2 s. 12-13

1997

45. Bazy komputerowe w Bibliotece Głównej AMB. *Primum Non Nocere* 1997 nr 4 s. 17

46. Bibliografia publikacji pracowników Akademii Medycznej w Bydgoszczy za rok 1995/red. ...; oprac. Cecylia Frąckiewicz. - *Ann. Acad. Med. Bydg.* 1997 T. 11 s.71-281

47. Nowe rozwiązania programowe w Bibliotece Głównej Akademii Medycznej w Bydgoszczy. W: *Komputerowe systemy biblioteczne w szkołach wyższych regionu bydgoskiego i toruńskiego. III Seminarium. Bydgoszcz-Lubostroń, 24-25 IV 1997.* Bydgoszcz 1997 s. 47-48

48. Problemy etyki lekarskiej w publikacjach polskich filozofów medycyny 1918-1939. *Primum Non Nocere* 1997 nr 6 s. 13-14 bibliogr.

1998

49. Bibliografia publikacji pracowników Akademii Medycznej w Bydgoszczy za rok 1996/red. ... *Ann. Acad. Med. Bydg.* 1998 T. 12 s. 63-332

Współaut.: Cecylia Frąckiewicz, ...

50. Dydaktyka w bibliotekach głównych akademii medycznych. W: *Dydaktyczne funkcje biblioteki głównej akademii medycznej z uwzględnieniem wykorzystania technik informatycznych. XVI Konferencja Problemowa Bibliotek Medycznych. Poznań. 3-5 VI 1998. Informator.* Poznań: Wydaw. Ucz AM. 1998 s. 31-39, tab.

51. Serwisy biblioteczno-informacyjne Biblioteki Głównej AMB w roku 1998. *Primum Non Nocere* 1998 nr 4 s. 18

52. Wykaz czasopism, czasopism na mikrofilmach, otrzymywanych przez Bibliotekę Główną Akademii Medycznej im. L. Rydygiera w Bydgoszczy w roku 1998/ red. ... Bydgoszcz: Biblioteka Główna AM, 1998, 104 s.

Współaut.: Dorota Figiel, Monika Dalecka, Joanna Słomkowska

53. Wykaz nabytków Biblioteki Głównej i bibliotek zakładowych Akademii Medycznej im. L. Rydygiera w Bydgoszczy 1998 nr 1-4/ red. Bydgoszcz: Biblioteka Główna AM, 1998

Współaut.: Lucyna Modrzejewska, Halina Wanatowska

1999

54. Akademia Medyczna w Bydgoszczy w rankingach wyżej. *Primum Nocere* 1998 / 1999 nr 12 s. 14

55. Bibliografia publikacji pracowników Akademii Medycznej w Bydgoszczy za rok 1997/ red. ... *Ann. Acad. Med. Bydg.* 1999 T. 13. s. 71-259

Współaut.: Cecylia Frąckiewicz, ...

56. Katalog rozpraw doktorskich i habilitacyjnych 1987-1998/ red. nauk. ... Bydgoszcz: Wydaw. Ucz. AM, 1999, 113 s.

Współaut.: Ewa Dominas, ...

57. Prof. AM dr hab. n. med. Roman Wankiewicz (w 80-tą rocznicę urodzin). *Wiad. Akad.* 1999 nr 2 s. 25

58. Serwisy biblioteczno-informacyjne Biblioteki Głównej Akademii Medycznej w Bydgoszczy w roku 1999. *Primum Non Nocere* 1999 nr 2 s. 25

59. Święteczne refleksje. *Wiad. Akad.* 1999 nr 2 s. 1

60. Warunki efektywnej współpracy bibliotek przy wykorzystaniu nowych technologii. *Biul. GBL* 1999 R. 45 nr 361 s. 11-14

Toż: W: *XVIII Konferencja Problemowa Bibliotek Medycznych. Możliwości współpracy bibliotek naukowych i świadczenia usług w oparciu o rozległe sieci komputerowe. CD-ROM Kraków: Biblioteka Medyczna Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego, 1999*

61. Red.: *Wiadomości Akademickie* 1999 nr 1/2-2002 R. 1 nr 1 / Red. Bydgoszcz: Akademia Medyczna im. Ludwika Rydygiera, 1999-2002

62. Wykaz czasopism, czasopism na mikrofilmach oraz czasopism zawartych w pełnotekstowej bazie Proquest Medical Library otrzymywanych przez Bibliotekę Główną Akademii Medycznej im. L. Rydygiera w Bydgoszczy w roku 1999/ red. Bydgoszcz: Biblioteka Główna AM, 1999, 90 s
Współaut.: ..., Dorota Figiel, Monika Dalecka, Joanna Słomkowska

2000

63. Bibliografia publikacji pracowników Akademii Medycznej w Bydgoszczy za rok 1998/red. ... *Ann. Acad. Med. Bydg.* 2000 T. 14 s. 89-322
Współaut.: Cecylia Frąckiewicz, ...

64. Biblioteka Główna Akademii Medycznej im. L. Rydygiera w Bydgoszczy i jej serwisy. *Wiad. Akad.* 2000 nr 1 s. 10-11

65. Dnia 24 września 2000 roku zmarł prof. AM dr hab. n. med. Roman Wankiewicz. *Primum Non Nocere* 2000 nr 10 s. 15

66. Serwisy biblioteczno-informacyjne Biblioteki Głównej AMB. *Primum Non Nocere* 2000 nr 3 s. 21

2001

67. Bibliografia publikacji pracowników Akademii Medycznej w Bydgoszczy za rok 1999/ red. ... *Ann. Acad. Med. Bydg.* 2001 T. 15 s. 85-366
Współaut.: Cecylia Frąckiewicz, ...

68. Intelktualny hedonizm. *Wiad. Akad.* 2001 nr 2 s. 21

69. Serwisy biblioteczno-informacyjne Biblioteki Główniej Akademii Medycznej im. L. Rydygiera w Bydgoszczy w roku 2001. *Wiad. Akad.* 2001 nr 1
Współaut.: ..., Monika Kubiak
Toż. *Primum Non Nocere* 2001 nr 5 s. 27-28

2002

70. Bibliografia publikacji pracowników Akademii Medycznej w Bydgoszczy za rok 2000/red. ... *Ann. Acad. Med. Bydg.* 2002 T. 16 s. 81-323
Współaut.: Cecylia Frąckiewicz, ...

71. Serwisy biblioteczno-informacyjne Biblioteki Główniej Akademii Medycznej im. L. Rydygiera w Bydgoszczy w 2002 r. *Wiad. Akad.* 2002 nr 1 s. 11-13
Współaut.: ..., Monika Kubiak

Prace redakcyjne

1. Bibliografia publikacji pracowników Akademii Medycznej w Bydgoszczy za rok 1987-[2002]. Bydgoszcz 1988-2002

2. *Wiadomości Akademickie* / red. nac. Bydgoszcz: 1999 R. 1-2002 R. 4

3. *Biuletyn Główniej Biblioteki Lekarskiej / czł. kom. red. LATA, czł. Rady Programowej*

4. *Primum non Nocere*. Bydgoszcz 1992-2002

Krzysztof Nierzwicki: Biblioteka Główna. W: Akademia Medyczna im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy 1984-2004/ red. Krzysztof Nierzwicki. Bydgoszcz 2004 s. 314-323, il., portr.; Elżbieta Kraśewska: Emerytowani dyrektorzy i kierownicy bibliotek medycznych. *Forum Bibl. Med.* 2009 R. 2 nr

1 s. 31, portr.; Jerzy Malecki: Bibliografia zawartości *Biuletynu Głównej Biblioteki Lekarskiej* (1957-2002). *Forum Bibl. Med.* 2010 R. 3 nr 2 s. 549; Ryszard Żmuda: Leksykon biograficzny uczonych i Słownik pracowników bibliotek medycznych na łamach *Forum Bibliotek Medycznych*. *Forum Bibl. Med.* 2011 R. 4 nr 2 s. 307-311; Archiwum prywatne dyrektora E. Janowicza: // Pisma okolicznościowe: dr Janusza Kapuścika, Dyrektora GBL: (16 I 1986) s. 1; Ryszarda Jacka Żochowskiego, Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej (30 VI 1997) s. 1, Józefa Sarneckiego, Kanclerza Łoży Bydgoskiej Business Centre Club (18 XI 1997) s. 1; prof. dr hab. Danuty Mościckiej-Śliwki, Rektora AM w Bydgoszczy (IX 2002) s. 1; Główna Biblioteka Lekarska – akta osobowe sygn. 756; Biblioteka Główna Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie – baza prac magisterskich – sygn. 16272; Archiwum Akt Nowych w Warszawie - doktoraty ANS; Archiwum Zakładowe Collegium Medicum Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu – sygn. 200/73 akta osobowe – sygn. 200/73; Akta osobowe GBL i AM w Bydgoszczy; Materiały i informacje przekazane przez dr Eugeniusza Janowicza autorowi hasła biograficznego.

Ryszard Żmuda

Dr Irena KOMASARA (1939 - 1998), bibliotekoznawca, bibliolog, humanista, historyk książki, bibliograf, poliglota, redaktor, nauczyciel akademicki, starszy kustosz dyplomowany, pracownik czterech księżnic medycznych stolicy: Biblioteki Instytutu Gruźlicy, Biblioteki Towarzystwa Naukowego Organizacji i Kierownictwa, kierownik Biblioteki Instytutu Leków i dyrektor Biblioteki Głównej Akademii Medycznej w Warszawie.

Urodziła się 19 września 1939 roku w Komorowie (pow. Busko Zdrój) w wielodzietnej rodzinie chłopskiej Jana i Marianny z domu Adamczyk. Miała sześcioro rodzeństwa, w tym dwóch braci. Była trzecim dzieckiem.

Po maturze uzyskanej w 1958 roku w Liceum Technik Plastycznych w Tarnowie, studiowała bibliotekoznawstwo na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Warszawskiego, była wyróżniającą się studentką. W okresie studiów pracowała w dziale dokumentacji w tygodniku „*Stolica*”. Napisała pracę magisterską: *Biblioteka króla Jana III Sobieskiego*, której promotorem był doc. Ksawery Świerkowski, obronioną 26 XI 1963 roku na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Warszawskiego, wydaną przez Ossolinum w serii „Książki o Książce” pt. „*Jan III Sobieski – miłośnik książek*” (1982).

Opublikowała także kilka innych prac związanych z tą tematyką, m. in. esej „Książki medyczne w księgozbiornie króla Jana Sobieskiego”, biogram króla w „Słowniku pracowników książki polskiej. Suplement”, a z okazji trzechsetnej rocznicy zwycięstwa polskiego oręża pod Wiedniem druk bibliofilski „*Jana III Sobieskiego umiłowanie książek*”.

Pracę i karierę zawodową związała z bibliotekami medycznymi. Jeszcze w czasie studiów rozpoczęła pracę w Bibliotece Instytutu Gruźlicy – bibliotekarz (17 IV 1963-15 VIII 1966), w której zdobywała doświadczenie praktyczne. Następnie w latach 1966-1967 pracowała w Bibliotece Towarzystwa Naukowego Organizacji i Kierownictwa – kierownik (16 VIII 1966-31 IV 1967), skąd przeszła na stanowisko kierownika Biblioteki Instytutu Leków (1 V 1967-31 XII 1973), w której wprowadziła wiele zmian organizacyjnych. Egzamin na bibliotekarza dyplomowanego, przed Komisją przy Ministerstwie Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki zdała 29 V 1973 roku.

Od 1 I 1974 roku rozpoczęła pracę w Bibliotece Akademii Medycznej w Warszawie na stanowisku kierownika Oddziału Bibliotek Instytutowych i Zakładowych (1 I 1974-30 IV 1975), kustosz dyplomowany (1 X 1974-30 IX 1982), starszy kustosz dyplomowany (1 X 1982-14 II 1998). Opracowała plan reformy uczelnianej sieci bibliotecznej, przeprowadziła skontrum we wszystkich placówkach, pierwsze od daty

powołania uczelni i biblioteki w 1950 r. Aby ułatwić pracę osobom zajmującym się sprawami bibliotecznymi w sieci, opracowała broszurę pt. „Wskazówki dla prowadzących biblioteki zakładowe”. Pełniła funkcje zastępcy dyrektora (1 V 1975-30 IX 1982) i dyrektora (1 X 1982-14 II 1998).

W Bibliotece Akademii Medycznej uczestniczyła w pracach wszystkich oddziałów, przez wiele lat opracowywała opisy do bibliografii publikacji pracowników naukowych uczelni, była współautorką „Katalogu filmów medycznych Biblioteki Głównej, instytutów i klinik Akademii Medycznej w Warszawie”. Prowadziła zajęcia dydaktyczne dla studentów I roku z przysposobienia bibliotecznego. Uczestniczyła w życiu społeczności akademickiej.

Była redaktorem działu „Kronika” w kwartalniku Akademii Medycznej „*Medycyna. Dydaktyka. Wychowanie*”, a od 1991 r. jednym z redaktorów biuletynu „*Z Życia Akademii Medycznej w Warszawie*”.

W 1989 r. w czasie obchodów uroczystości jubileuszowych 200-lecia nauczania medycyny w Warszawie wraz z zespołem biblioteki przygotowała dużą okolicznościową wystawę oraz opublikowała dwie prace „Wystawa – 200 lat nauczania medycyny w Warszawie” i „Dwieście lat nauczania medycyny w Warszawie. Obchody jubileuszowe Akademii Medycznej w Warszawie”.

W 1981 roku przebywała na stypendium w Papieskim Instytucie Studiów Kościelnych w Rzymie, gdzie opracowywała archiwalia z Tajnego Archiwum i Biblioteki Apostolskiej. Uczestniczyła w seminarium doktoranckim w Instytucie Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej Uniwersytetu Warszawskiego, zajmując się księgozbiorami królewskimi dynastii Wazów. Przygotowując rozprawę doktorską, zbierała materiały w bibliotekach i archiwach polskich, szwedzkich i niemieckich. Odnalazła 154 tytuły zachowanych do dziś książek należących do Wazów, m.in. w Bibliotece Uniwersyteckiej w Lund (60), w Bibliotece Uniwersyteckiej w Uppsali (24), w Bibliotece Narodowej w Warszawie (16) i kilka innych. Badając materiały rękopiśmienne i drukowane, inwentarze ksiąg, informacje o dziełach dedykowanych i zagubionych dokonała próby rekonstrukcji księgozbiorów Zygmunta III Wazy i jego synów. Wykazała, że Wazowie obok kolekcji dzieł sztuki zgromadzili wielodziedzinowy zbiór książek, że interesowali się zarówno ich treścią, jak i typografią i szatą graficzną.

Rozprawę doktorską „*Książka na dworach Wazów w Polsce*”, której promotorem była prof. dr hab. Barbara Bieńkowska obroniła w 28 VI 1989 roku, uzyskując stopień doktora nauk humanistycznych w zakresie historii nadany przez Radę Wydziału Historycznego Uniwersytetu Warszawskiego. Z tematyką Wazów łączy się także jej artykuł „Nadworni lekarze Wazów” opublikowany w *Archiwum Historii Filozofii Medycyny* oraz rozdział „Zachowane egzemplarze z bibliotek polskich Wazów” w publikacji „Z badań nad polskimi księgozbiorami historycznymi”.

Jako jedna z nielicznych wydała dwie książki wydawnictwa Ossolineum w serii „Książki o książce”, w 12 lat po „Janie Sobieskim – miłośniku książ” ukazała się „Książka na dworach Wazów w Polsce”. W jej dorobku znajdują się też biogramy w „Słowniku medycyny i farmacji Górnego Śląska” oraz artykuły na tematy aktualne, publikowane w czasopismach i wydawnictwach uczelnianych.

Władze Uczelni wielokrotnie przyznawały jej nagrody organizacyjne i dydaktyczne. Była uhonorowana Medalem 40-lecia Polski Ludowej (1984), odznaką Za Zasługi dla Ochrony Zdrowia (1988), Medalem za Zasługi dla Akademii Medycznej (1994).

Była dyrektorem Biblioteki Akademii Medycznej w Warszawie, którą w 1950 roku (po wydzieleniu Akademii Medycznej z Uniwersytetu Warszawskiego) umieszczono w Zakładzie Medycyny Sądowej, kierowanym przez pierwszego szefa biblioteki.

Planowała wyprowadzenie placówki z tego miejsca do nowego gmachu. W 1994 roku powołano Społeczny Komitet Budowy Biblioteki, wystosowano apel do lekarzy, pacjentów, firm i studentów o finansowe lub rzeczowe wsparcie przedsięwzięcia. Zebrano dość znaczną kwotę pieniędzy, która jednak nie wystarczała na rozpoczęcie inwestycji, i wystąpiono o dofinansowanie. Komitet został rozwiązany po Jej śmierci w 1999 roku.

Członek: Polskiego Towarzystwa Bibliologicznego (1988), Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, Senatu AM, Senackiej Komisji ds. Informacji Naukowej i Wydawnictw, Zrzeszenia Studentów Polskich (1 X 1958-30 IX 1963), Związków Zawodowych Pracowników Służby Zdrowia (1 X 1963), sekretarz Rady Zakładowej.

Od 1995 roku zmagiała się z chorobą. Zmarła 15 lutego 1998 w Warszawie, roku w wieku 58 lat. Została pochowana na Cmentarzu Bródnowskim w Warszawie (Kwatera 17 F grób 19).

Spis publikacji

1975

1. Wskazówki dla prowadzących biblioteki zakładowe. Warszawa: Wydaw. AM, 1975.- 35 s.

1977

2. Red.: Histologia: wskazówki do ćwiczeń z histologii dla studentów II roku medycyny / red. Warszawa: Wydaw. AM, 1977.-84 s., il.; 20 cm

1982

3. Jan III Sobieski - miłośnik książ. Wrocław : Ossolineum, 1982.- 205 s.; 20 cm

1983

4. Jana III Sobieskiego uświetnienie książ: w trzechsetną rocznicę odsieczy wiedeńskiej. Warszawa: Bibl. Nar., 1983.- 17 s.

1984

5. Bibliografia publikacji pracowników naukowych Warszawskiej Akademii Medycznej za rok 1977. Warszawa: AM 1984, 336 s.; 20 cm
Współaut.: ..., Halina Dusińska, Halina Nowak, Nina Szewczuk-Wilczyńska

6. Księgi medyczne w księgozbiore króla Jana III Sobieskiego. *Biul. GBL* 1984 R.30 nr 336 s. 67-75

1985

7. Bibliografia publikacji pracowników naukowych Warszawskiej Akademii Medycznej za rok 1983. Warszawa: AM, 1985.- XIV, 333 s.; 20 cm

Współaut.: ..., Mirosława Kurpeta, Anna Możdżonek, Nina Szewczuk-Wilczyńska

8. Katalog filmów medycznych Biblioteki Głównej, Instytutów i Klinik Akademii Medycznej w Warszawie. Warszawa 1985

Współaut.: ..., Dusińska Halina, Kuczevska Ewa

Rec.: Bojczuk Hanna. *Pol. Tyg. Lek.* 1987 T. 42 s. 63-64

1986

9. Bibliografia publikacji pracowników naukowych warszawskiej Akademii Medycznej za rok 1984. Warszawa: 1986.- XIV, 231 s.; 21 cm

Współaut.: ..., Mirosława Kurpeta, Anna Możdżonek, Nina Szewczuk-Wilczyńska

10. Jan III Sobieski. W: Słownik pracowników książki polskiej / pod red. Ireny Treichel Supl. Warszawa 1986 s. 77, bibliogr.

11. Raport o stanie bibliotek medycznych. 1. W Warszawie - spadła z planu. *Nowy Medyk* 1986 T. 33 nr 3 s. 8

1987

12. Z życia Biblioteki Głównej AM w Warszawie. *Biul. GBL* 1987 R. 33 nr 340 s. 103-104

1988

13. Bibliografia publikacji pracowników naukowych Warszawskiej Akademii Medycznej za rok 1986. Warszawa: 1988.- X, 217 s.

Współaut.: ..., Mirosława Kurpeta, Anna Możdżonek

14. Biblioteki Akademii Medycznych w Polsce w latach 1986-1987. *Rocz. Bibl.* 1989 R. 33 nr 1/2 s.321-324

15. Nominacje profesorskie w 1987 r. i docentury. *Med. Dydak. Wychow.* 1988 R. 20 nr 1-4 s.93-94

16. Wizyta władz miasta. *Med. Dydak. Wychow.* 1988 R.20 nr 1-4 s. 112

1989

17. Biblioteki akademii medycznych w Polsce w latach 1986-1987. *Rocz. Bibl.* 1989 R. 33 nr 1/2 s. 321-324

18. Kronika. *Med. Dydak. Wychow.* 1989 R.21 nr 1-2 s.146-147

19. Refleksje absolwenta. W: Kształcenie akademickie w zakresie księgoznawstwa, bibliotekoznawstwa i informacji naukowej – przeszłość, teraźniejszość, przyszłość: Praca zbiorowa / pod red. Jerzego Wojakowskiego. Warszawa 1989 s. 109-112

1990

20. Bibliografia publikacji pracowników naukowych Warszawskiej Akademii Medycznej za rok 1987. Warszawa: AM, 1990.- XI, [1] 274 s.; 20 cm

Współaut.: ..., Anna Ciupak, Mirosława Kurpeta, Anna Możdżonek, Małgorzata Sobieraj

21. Nadworni lekarze Wazów. *Arch. Hist. Filoz. Med.* 1990 53 s.127-144, Sum., Rez.

22. Nominacje profesorskie oraz nagrody specjalne w 1989 roku dla pracowników naukowo-badawczych Akademii Medycznej w Warszawie. *Med. Dydak. Wychow.* 1990 Vol. 22 nr 3/4 s. 128

Wystawa 200 Lat Nauczania Medycyny w Warszawie. *Med. Dydak. Wychow.* 1990 nr 22(3/4) s. 15-19.

23. 200 lat nauczania medycyny w Warszawie Obchody Jubileuszowe Akademii Medycznej w Warszawie. *Kwart. Hist. Nauki* 1990 nr 35(1) s. 129-1317

Toż. *Med. Dydak. Wych.* 1990 Vol. 22 nr 3/4 s. 15-19, il.

1991

24. Bibliografia publikacji pracowników naukowych Warszawskiej Akademii Medycznej za rok 1988. Warszawa: am, 1991.-XI 248 s.; 21 cm

Współaut.: ..., Ciubak Anna, Kurpeta Mirosława, Możdżonek Anna

1992

25. Kolekcja medycznych kaset video. *Med. Dydak. Wychow.* 1992 R. 24 nr 1/2 s.152-153; Sum.

26. Stan badań nad księgozbiórami Wazów. W: Z badań nad polskimi księgozbiórami historycznymi. Z różnych epok. Warszawa 1992 s. 123-136

1993

27. Próba rekonstrukcji księgozbiórów polskich Wazów. W: Z badań nad polskimi księgozbiórami historycznymi. Bibliologia dyscypliną integrującą. Studia ofiarowane profesor Barbarze Bieńkowskiej. Warszawa 1993 s. 161-170

28. Zachowane egzemplarze z bibliotek polskich

Wazów. W: Z badań nad polskimi księgozbiorami historycznymi, z. 15. Zbiory rozproszone. Warszawa 1993 s. 85-119

1994

29. Książka na dworach Wazów w Polsce. Wrocław: Ossolineum 1994.- 239 s.; 20 cm

Rec.: Krawczyk Antoni, *Fol. Bibliol.* 1996/1997 R. 44/45 s. 115-117

30. Redaktor Jerzy Celma-Panek (1917-1994). *Med. Dydak. Wychow.* 1994 R. 26 nr 3/4 s. 166-171

1995

31. Garlicki Marian Mieczysław. W: Słownik medycyny i farmacji Górnego Śląska / red. nauk. Alfred Puzio. T. 2. Biograficzny. Katowice 1995 s.82-84, bibliogr.

Współaut.: Alfred Puzio, ...

32. Higiena w szkole. *Medyk* 1995 R.6 nr 11 s.2

33. Jubileusz „Zdrowia”. *Medyk* 1995 R.6 nr 12 s.2

1996

34. Bibliografia publikacji pracowników naukowych Akademii Medycznej za rok 1990.- XV, War-

szawa: AM 1996.- 244 s.; cm

Współaut.: ..., Mirosława Kurpeta, Anna Możdżonek

1997

35. Bibliografia publikacji pracowników naukowych Akademii Medycznej za rok 1991.- XV, Warszawa: AM 1997.- 275 s.; cm

Współaut.: ..., Mirosława Kurpeta, Anna Możdżonek

1998

36. Bibliografia publikacji pracowników naukowych Akademii Medycznej za rok 1992 Warszawa 1998.- XIV, 313 s.

Współaut.: ..., Mirosława Kurpeta, Anna Możdżonek, Beata Rodak

1999

37. Bibliografia publikacji pracowników naukowych Akademii Medycznej za rok 1993. Warszawa: AM, 1999.- X, 308 s.; 21 cm

Współaut.: ..., Mirosława Kurpeta, Beata Rodak, Danuta Szustakowska

2000

38. Bibliografia publikacji pracowników naukowych Akademii Medycznej za rok 1994 / pod red. Mirosławy Kurpety. Warszawa: Wydaw. AM, 2000.- XIV, 262 s.; 21 cm

Współaut.: ..., Mirosława Kurpeta, Beata Rodak

D[anuta] K[uczyńska]: Pożegnanie. *Biul. GBL* R. 44 1998 nr 358 s. 137-138; Janusz K a p u ś c i k : Doktor Irena Komasa. *Biul. GBL* 1998 nr 358 s. 133-137; T e n ż e : Irena Komasa (1939-1998). *Prze. Bibl.* 1998 nr 2/3 s. 26, portr.; T e n ż e : Irena Komasa. W: Słownik pracowników książki polskiej. Supl. 2 /pod red. Hanny Tadeusiewicz, z udziałem Bogumiła Karkowskiego. Warszawa 2000 s. 80, bibliogr.; T e n ż e : Dr Irena Komasa (1939-1998). W: Wśród uczonych i miłośników książki. Warszawa 1999 s. 273-27; Mirosława M ü l d n e r - K u r p e t a : Irena Komasa (1939-1998). W: Bibliotekarze bibliotek specjalnych/red. Maria Lenartowicz. Warszawa 2007 s. 62-67; Taż. Irena Komasa (1939-1998). *Z Życia AM w Warszawie* 1998 nr 3; Piotr Cichocki: Zmarli dyrektorzy, kierownicy i pracownicy bibliotek medycznych (1950-2008). *Forum Bibl. Med.* 2009 R. 2 nr 1 s. 54, portr.; Irmina Utrata: Tak to się właśnie zaczęło. Przeszłość, teraźniejszość i przyszłość Biblioteki Głównej Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego. *Forum Bibl. Med.* 2010 R. 3 nr 1 s. 641-643, portr., bibliogr.; Toż. popr. i uzup. *Med. Dyk. Wychow.* 2012 Vol. 44 nr 2; Ryszard Żmuda: Leksykon biograficzny uczonych i Słownik pracowników bibliotek medycznych na łamach *Forum Bibliotek Medycznych*. *Forum Bibl. Med.* 2011 R. 4 nr 2 s. 304-305, 308-311, 313, 315; Archiwum Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego – akta osobowe – sygn. 50/78.

Mirosława Müldner-Kurpeta

Dr Maria KORDAS (ur. 1952) bibliotekoznawca, nauczyciel akademicki, adiunkt biblioteczny Biblioteki Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu.

Urodziła się 10 stycznia 1952 roku w Czarnkowie w woj. Poznańskim. Nazwisko rodowe Krzyżko, ojciec Franciszek, matka Helena z domu Pietruszewska. Szkołę podstawową i liceum ogólnokształcące ukończyła w Czarnkowie. W latach 1972-1977 studiowała na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Wrocławskiego w zakresie bibliotekoznawstwa i informacji naukowej, które ukończyła z wynikiem bardzo dobrym i 30 VI 1977 r. uzyskuje tytuł zawodowy magistra.

Dnia 9 września 1977 roku podjęła pracę w bibliotece zakładowej Instytutu Ginekologii i Położnictwa Akademii Medycznej we Wrocławiu. Od października 1980 do sierpnia 1982 r. przebywała na urlopie wychowawczym. Po powrocie z urlopu wychowawczego została przeniesiona do biblioteki Katedry i Zakładu Anatomii Prawidłowej. W dniach 16-18 grudnia 1982 r. przed Komisją Egzaminacyjną dla Bibliotekarzy Dyplomowanych przy Ministerstwie Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki złożyła z wynikiem pomyślnym egzamin bibliotekarski uprawniający do ubiegania się o stanowisko bibliotekarza dyplomowanego. W 1987 r. została mianowana adiunktem bibliotecznym. Na podstawie przedłożonej rozprawy doktorskiej p.t.: *Socjologia edytorstwa*, której promotorem był prof. dr hab. Jan Trzynałowski, uchwałą Rady Wydziału Filologicznego z dnia 3 marca 1987 roku uzyskała stopień naukowy doktora nauk humanistycznych. Od marca 1987 r. do sierpnia 1993 r. przebywała na podwójnym urlopie wychowawczym. W okresie od września 1993 r. do września 1996 r. pracowała w bibliotece Zakładu Historii Medycyny i Farmacji, który został przekształcony w 1994 r. w Zakład Humanistycznych Nauk Lekarskich. W tym czasie odbyła dwa dwutygodniowe staże krajowe w Warszawie (w Głównej Bibliotece Lekarskiej i w Zakładzie Dydaktyki Medycznej w Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego) oraz jeden trzymiesięczny zagraniczny (w Wellcome Unit for History of Medicine w Oxfordzie – grant nr IMG-95-PL-2130). Uczestniczyła również w kilku konferencjach naukowych.

Od października 1996 do czerwca 2004 roku pracowała w kilku prywatnych firmach, m. in. jako redaktor w Polskiej Gieldzie Nieruchomości i Pierwszym Portalu Rolnym.

W czerwcu 2004 roku została ponownie zatrudniona w Bibliotece Akademii Medycznej w latach 2004-2009 była delegowana do pracy w Bibliotece Wydziału Lekarsko-Stomatologicznego AM.

Jest autorką 29 publikacji głównie z zakresu historii medycyny i stomatologii oraz humanistycznych aspektów współczesnej medycyny. Opracowała również kilka biografii.

Członek: Polskiego Towarzystwa Historii Medycyny i Farmacji (1993).

Otrzymała nagrodę JM Rektora – indywidualna III ° (1988)

Spis publikacji

1980

1. Rec.: Parnowski Tadeusz: Merytoryczne i edytorskie problemy podręczników (Problems of content and editing of handbooks). Warszawa 1976.- *Zagad. Rodz. Liter.* 1980 T. 23 z. 1 s. 103-104

2. Rodzaje, wskaźniki i metody badania popularności w literaturze (zarys problematyki). W: *Litteraria T. 12* / red. Jan Trzynadłowski. Wrocław 1980 s. 103-111 (Prace Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego. Seria A; Nr 218)

1987

3. Socjologia edytorstwa. *Biul. Polonist.* 1988 R. 31 z. 4 s. 66-72.

Streszcz. rozprawy doktorskiej

1989

4. Próba określenia przedmiotu, zakresu i celu socjologii edytorstwa. W: *Litteraria T. 21* / red. Jan Trzynadłowski. Wrocław 1989 s. 131-137. (Prace Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego. Ser. A; Nr 244)

1994

5. Bibliofilstwo w polskim środowisku medycznym na Dolnym Śląsku. W: XVII Krajowy Zjazd PTHMiF Wrocław, 9-11.09.1994 r. Streszczenia referatów Wrocław 1994 s. 15

6. Historia medycyny jako przedmiot nauczania w rozważaniach teoretycznych i opiniach studentów Akademii Medycznej we Wrocławiu. W: XVII Krajowy Zjazd PTHMiF. Wrocław 9-11. 09. 1994 r. Streszczenia referatów Wrocław 1994 s. 72

1995

7. VII Konferencja naukowa historii medycyny Białorusi, poświęcona 50-leciu zakończenia II wojny światowej. Mińsk 7-9 wrzesień 1995. *Med. Nowożytna* 1995 T. 2 nr 2 s. 165-167

8. Konferencja naukowa „Historia medycyny i ochrony zdrowia Grodzieńszczyzny” poświęcona 125-leciu Towarzystwa Lekarzy Grodzieńskiej Gubernii. Grodno 2-3 lutego 1995 r. *Med. Nowożytna* 1995 T. 2 nr 1 s. 169-172

9. Polskie medyczne żurnaly periodu Vtoroj mirovoj vojny. W: Sed'maâ naučnaâ konferenciâ po istorii medicyny Belarusi, posvâšennaâ 50-letiu okončaniâ Vtoroj mirovoj vojny. Minsk, 7-9 sen-

tâbrâ 1995g. Sbornik materialov. Respublikanskij muzej istorii medicyny Belarusi, Grodno 1995 s. 54-57

10. Program dwustopniowego szkolenia bibliotecznego dla studentów akeademii medyczej. Projekt. *Med. Dydakt. Wychow.* 1995 T. 27 nr 3/4 s. 149-157

11. Rol' istorii medicyny v podgotovke vračej. W: Istoriâ medicyny i zdrazvoohraneniâ Grodnensiny: materialy naučnoj konferencii, posvâšennoj 125-letiu Obšestva vračej Grodnenskoj gubernii. Grodno, 1995. Čast 1 s. 88-89

1996

12. Historia medycyny w kształceniu lekarzy. *Archiwum Hist. Filoz. Med.* 1996 T. 59 nr 2 s. 243-247

13. Humanistic problems of the present-day medicine. W: International Conference „Man-medicine-philosophy: tradition and prospects”. Kraków, May 9-11, 1996. Programme, abstracts, participants Kraków 1996 s. 19-20

1997

14. Sprawozdanie z zebrania wyborczego w Oddziale Wrocławskim PTHMiF w dniu 19.04 1997 roku. *Arch. Hist. Filoz. Med.* 1997 T. 60 nr 4 s. 492

15. Warunki pracy i wynagrodzenia personelu zatrudnionego przy produkcji szczepionki przeciw tyfusowi plamistemu metodą Weigla we Lwowie podczas II wojny światowej = Working nad payment conditions at the production of the typhus vaccine by the Weigl method in Lvov during world war II. W: XVIII Krajowy Zjazd PTHMiF. Sopot, 26-27.09. 1997. Streszczenia referatów 1997 s. 50-51

Współaut.: ..., Paul Weindling

2007

16. Wspomnienia – prof. dr hab. Zbigniew Hirnle (1919-2004) – człowiek niejednostronny *Medium Gaz. DIL* 2007 nr 11 s. 22

Współaut.: ..., Wanda Wojtkiewicz-Rok

2008

17. Oral sepsis – zagrożenia i profilaktyka. *Onkol. Pol.* 2008 T. 11 nr 4 s. 149-152

Współaut.: Barbara Bruziewicz-Miklaszewska, ...

18. Profesor doktor habilitowany Henryk Gorczyński (1889-1979) – współtwórca powojennej wrocławskiej szkoły protetyki i ortodoncji. *Dental Med. Probl.* 2008 Vol. 45 no 3 s. 331-337

Współaut.: Barbara Bruziewicz-Miklaszewska, ...

19. Profesor Henryk Gorczyński (1889-1979) – współtwórca wrocławskiej szkoły stomatologicznej. *Semin. Nauk. Wr. Tow. Nauk.* 2008 nr 7 s. 87-93

Współaut.: Barbara Bruziewicz-Miklaszewska, ...

2009

20. Aspekty naukowe, kliniczne, socjologiczne i formalno-prawne integrujące stomatologię z innymi dyscyplinami medycznymi. *Czas. Stoma.* 2009 T. 62 nr 5 s. 365 poz. 57.CS/U-84. XI Kongres Stomatologów Polskich. Wrocław, 25-27 czerwiec 2009 r. Streszczenia

Współaut.: ..., Barbara Bruziewicz-Miklaszewska, Maciej Dobrzyński

21. Termowizyjny pomiar temperatury na powierzchni zęba podczas opracowywania wypełnień kompozytowych. *Czas. Stomat.* 2009 T. 62 nr 5 s. 369 poz. 64.CS/U-113. XI Kongres Stomatologów Polskich. Wrocław, 25-27 czerwiec 2009 r. Streszczenia

Współaut.: Maciej Dobrzyński, Olga Parulska, Ireneusz Calkoński, Katarzyna Fita, ...

22. Wizualizacja usług stomatologicznych refundowanych przez NFZ i komercyjnych świadczonych pacjentom w NZOZ Akademickiej Poliklinice Stomatologicznej we Wrocławiu w latach 2005-2008. *Czas. Stomat.* 2009 T. 62 nr 5 s. 440-441 poz. 188. CS/P165. XI Kongres Stomatologów Polskich. Wrocław, 25-27 czerwiec 2009 r. streszczenia

Współaut.: ..., Grzegorz Chmiel, Olga Parulska, Maciej Dobrzyński

2010

23. Profesor doktor habilitowany Jerzy Brzeziński (1926-1990) – przedstawiciel wrocławskiej szkoły chirurgii szczękowo-twarzowej i stomatologicznej. *Dental Med. Probl.* 2010 Vol. 47 no 2 s. 257-261

Współaut.: ..., Barbara Bruziewicz-Miklaszewska, Maciej Dobrzyński

24. Profesor doktor habilitowany medycyny Tadeusz Szczęsny Owiński (1904-1995) – pionier i twórca powojennej stomatologii akademickiej we Wrocławiu. *Dental Med. Probl.* 2010 Vol. 47 no. 4 s. 513-523

Współaut.: ..., Barbara Bruziewicz-Miklaszewska, Maciej Dobrzyński

25. Profesor doktor medycyny Ignacy Antoni Pietrzycki (1885-1964) – współtwórca powojennej wrocławskiej stomatologii zachowawczej i periodontologii. *Dental Med. Probl.* 2010 Vol. 47 no 4 s. 524-529

Współaut.: ..., Barbara Bruziewicz-Miklaszewska, Maciej Dobrzyński

26. Współpraca bibliotek medycznych ze środowiskiem naukowym uczelni. Stan obecny oraz potrzeby, oczekiwania i możliwości usprawnienia komunikacji między nimi. *Forum Bibl. Med.* 2010 R. 3 nr 2 s. 335-346. XXVIII Konferencja Problematyka Bibliotek Medycznych „Zasoby biblioteczne na wyciągnięcie ręki - model własnościowy a model otwarty”. Wrocław, 9-11 czerwca 2010 r.

2011

27. Prof. dr hab. Franciszek Zygmunt Mraz (1920-2004) – przedstawiciel wrocławskiej szkoły chirurgii szczękowo-twarzowej i stomatologicznej. *Dental Med. Probl.* 2011 Vol. 48 no 1 s. 109-116

Współaut.: ..., Barbara Bruziewicz-Miklaszewska, Maciej Dobrzyński

28. Profesor doktor habilitowany Feliks Ćwioro (1929-2006) – przedstawiciel wrocławskiej szkoły chirurgii szczękowo-twarzowej i stomatologicznej, współtwórca chirurgii ortognatycznej w Polsce. *Dental Med. Probl.* 2011 Vol. 48 no 2 s. 282-292

Współaut.: ..., Barbara Bruziewicz-Miklaszewska, Maciej Dobrzyński

29. Profesor doktor habilitowany medycyny Tadeusz Paweła (1920-2011) – przedstawiciel wrocławsko-krakowskiej szkoły chirurgii szczękowo-twarzowej i stomatologicznej. *Dental Med. Probl.* 2011 Vol. 48 no 4 s. 601-615

Współaut.: ..., Barbara Bruziewicz-Miklaszewska, Maciej Dobrzyński

Bibliografia publikacji pracowników Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu (<http://156.17.60.59/expertus/w/>); Uniwersytet Medyczny im. Piastów Śląskich we Wrocławiu – akta osobowe; Materiały i informacje przekazane przez dr Marię Kordas autorce hasła biograficznego.

Tatiana Szymczak

Dr Stanisław KOWALCZYK (1898-1994), pedagog, bibliofil, bibliotekoznawca, kurator okręgu Szkolnego Lubelskiego, kierownik Wydziału Oświaty, wicedyrektor administracyjny AM, nauczyciel akademicki, starszy kustosz dyplomowany, dyrektor Biblioteki Akademii Medycznej w Lublinie.

Urodził się 30 kwietnia 1893 roku w Przybysławicach pod Lublinem (wówczas gmina Tężyca, powiat Miechów, województwo krakowskie) w chłopskiej, wielodzietnej rodzinie.

Żonaty z Czesławą ze Stangretów. Miał 3 synów: Augusta, Ryszarda i Jerzego. Jako jedyny z dziewięciorga rodzeństwa uczył się w 4-oddziałowej szkole ludowej w Moskarzewie. Samodzielnie przygotowywał się do egzaminu do seminarium nauczycielskiego, pracując jednocześnie w restauracji (1912-1914). Natomiast w 1920 roku ukończył Seminarium Nauczycielskie w Jędrzejowie. Uzupełniał wykształcenia fachowego, kończąc w 1954 roku Państwowy Zaoczny Kurs Bibliotekarski w Warszawie, następnie zaś rozpoczął studia drugiego stopnia na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Łódzkiego ze specjalizacją w zakresie bibliotekoznawstwa, które ukończył 14 V 1959 roku. W dniu 28 II 1963 r. uzyskał stopień naukowy doktora nauk humanistycznych, na podstawie rozprawy: *Lubelskie Towarzystwo Lekarskie 1874-1944. Działalność naukowa i społeczno-oświatowa*, której promotorem był prof. dr Stefan Truchim, a recenzenci: prof. dr Stanisław Grzycki, doc. dr Eugenia Podgórska, prof. dr Robert Rembieliński.

Przebieg pracy zawodowej i zajmowane stanowiska: nauczyciel w 1-klasowej szkole powszechnej w Dąbrówce (1 VIII 1920-30 IX 1920), nauczyciel w szkole powszechnej w Tarnawej Górze (1 X 1920-31 X 1922), p.o. kierownika w 5-klasowej szkole powszechnej w Dzierzgowie (1 XI 1922-31 VIII 1927), kierownik 7-klasowej szkoły powszechnej w Częstochowie (1 IX 1927-30 IX 1934). Od 1 X 1934 do 1 IX 1939 pracował w administracji szkolnictwa okręgu mieleckiego, a od 1 XII 1939 do 30 XI 1944 był kierownikiem 7-klasowej szkoły powszechnej w Mielcu, zaś w okresie 1 XII 1944-30 IX 1946 ponownie pełnił obowiązki podinspektora szkolnego w Mielcu, a następnie w Jędrzejowie (1 X 1946-11 IV 1949). W roku 1949 został kuratorem Okręgu Szkolnego Lubelskiego, a po zniesieniu Kuratorium do 31 III 1951 r. pełnił funkcję kierownika Wydziału Oświaty. Z dniem 1 IV 1951 roku rozpoczął pracę w Akademii Medycznej w Lublinie na stanowisku wicedyrektora administracyjnego, a od 1 VIII 1952 r. przeniósł się do Biblioteki, w której w 1954 roku został dyrektorem i funkcję tę sprawował do momentu przejścia na emeryturę 31 III 1974 roku.

Jako dyrektor Stanisław Kowalczyk musiał od podstaw zająć się organizacją pracy

swojej jednostki: walczył o odpowiedni lokal dla Biblioteki i lepsze warunki pracy dla bibliotekarzy, koordynował pracę zespołu, nadzorował opracowywanie rosnącego szybko księgozbioru oraz informacji o nim. Niestety nie udało mu się zrealizować planu budowy nowego budynku dla Biblioteki. Uzyskał jedynie od władz miejskich pomieszczenia w budynku przy ul. Pstrowskiego 12 (obecnie Peowiaków), dokąd w 1958 roku przeniesiono księgozbiór z grożącego zawaleniem lokalu przy ul. Królewskiej. Zorganizował bibliotekę Studium Pielęgniarskiego (1969).

Był inicjatorem i pomysłodawcą wydawnictwa dokumentującego działalność i dorobek naukowy pracowników Uczelni, tzn. „Kroniki Akademii Medycznej w Lublinie”, rejestrującej najważniejsze wydarzenia roku akademickiego, m. in: inauguracje, obchody świąt, nominacje, odznaczenia, habilitacje i doktoraty, kontakty naukowe z zagranicą, wspomnienia pośmiertne oraz publikacje pracowników Akademii Medycznej w Lublinie. Przygotował osobiście 12 roczników „Kroniki” (1959/1960-1971/1972). Dodatkowo był autorem opracowań dotyczących sylwetek lekarzy oraz historii lubelskiej medycyny. Główną pozycję w jego dorobku stanowi monografia „Lubelskie Towarzystwo Lekarskie”, wydana przez PWN w 1987 r.

Członek: Związku Nauczycielstwa Polskiego, Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, Komisji Kultury Wojewódzkiej Rady Narodowej, wieloletni działacz kulturalny, Lubelskiego Towarzystwa Miłośników Książki, za działalność bibliofilską uhonorowany Orderem Białego Kruka ze Słonecznikiem, Wielki Kanclerz Kapituły (1991-).

Odnaczony: Medalem 10-lecia Polski Ludowej (22 VII 1955), Srebrnym Krzyżem Zasługi, Złotym Krzyżem Zasługi (22 VII 1958), Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Odznaką Tysiąclecia (1967), Medalem Komisji Edukacji Narodowej (14 IV 1993).

Zmarł 10 marca 1994 roku w Lublinie.

Spis publikacji

1937

1. Konstruowanie rocznego planu pracy Inspektora Szkolnego. *Sprawy Szkolne* 1937 R. 11 nr 5/6 s. 1-8

2. Rola opiekuna klasowego w szkole. *Dziennik Urzędowy Kuratorium Okręgu Szkolnego Krakowskiego* 1937 R. 16 nr 10 s. 290-293

3. Stosunek psychologiczny inspektora szkolnego do nauczyciela w czasie wizytacji szkoły. *Przyjaciele Szkoły* 1937 R. 16 nr 16 s. 601-617

1939

4. Uczestnictwo młodzieży w organizacjach szkolnych. *Przyjaciel Szkoły* 1939 R. 18 nr 9 s. 293-297

1951

5. Centralne Laboratorium w Lublinie czynem październikowym. *Służ. Zdr.* 1951 R. 3 nr 46 s. 2

6. Trudne warunki mieszkaniowe asystentów A.M. w Lublinie. *Służ. Zdr.* 1951 R. 3 nr 28 s. 7

1954

7. Testament lekarza m. Lublina. *Sl. Zdr.* 1954 R. 6 nr 35 s. 4

1955

8. Biblioteka Akademii w walce o wyniki sesji egzaminacyjnej. *Życie Akademii* 1955 R. 1 nr 1 s. 3-4

9. Wymiana doświadczeń bibliotek akademii medycznych. *Sluż. Zdr.* 1954 R. 7 nr 31 s. 3

1959

10. Dr Aleksander Jaworowski, bibliotekarz Lubelskiego Towarzystwa Lekarskiego. *Ann. UMCS Sect. D* 1959 vol. 14 s. 1-5

1960

11. Biblioteka Akademii Medycznej w Lublinie. *Biul. GBL* 1960 R. 9 nr 7 s. 555-562

12. Lubelskie Towarzystwo Lekarskie 1874-1944. Działalność społeczno-lekarska. *Ann. UMCS Sect. D* 1960 Vol. 15 s. 15-32

13. Lubelskie Towarzystwo Lekarskie 1874-1944. Organizacja i struktura. *Ann. UMCS Sect. D* 1960 Vol. 15 s. 1-14

1961

14. Dziemiński Bolesław: [Rękopis opracował]: ...: Marek Arnsztein (1855-1930) członek honorowy Lubelskiego Towarzystwa Lekarskiego. *Arch. Hist. Med.* 1961 T. 24 z. 1 s. 71-79

15. Kronika Akademii Medycznej w Lublinie za rok akademicki 1959-1960. Oprac. ... Wykaz publikacji oprac. K. Przysucha, Zofia Szydłowska. Akademia Medyczna, Lublin 1961, ss. 80

16. Wykaz publikacji pracowników naukowych wydziałów lekarskiego i farmaceutycznego w Lublinie za lata 1944-1959 Akademia Medyczna, Lublin 1961, ss. 165

Współaut.: Alicja Jabłońska, Zofia Jasińska, ...

17. Z dziejów jednej biblioteki. *Kamena* 1961 R. 28 nr 8 s. 5, 8

1962

18. Kronika Akademii Medycznej w Lublinie za rok akademicki 1960-1961. Oprac., Lublin: Akad. Med. 1962.- 100 s.

Współaut.: K. Przysucha, Zofia Szydłowska

19. Lubelskie Towarzystwo Lekarskie 1874-1944. Działalność naukowa cz. 1-2. *Ann. UMCS Sect. D* 1961 Vol. 16 s. 1-28

20. Lubelskie Towarzystwo Lekarskie 1874-1944. Działalność społeczno-oświatowa. *Ann. UMCS Sect. D* 1962 Vol. 17 s. 443-459, Rez., Sum.

1963

21. Biblioteka Akademii Medycznej w Lublinie. *Bibl. Lub.* 1963 R. 8 nr 1/2 s. 24-26

22. Biblioteka Lubelskiego Towarzystwa Lekarskiego. *Ann. UMCS Sect. D* 1963 Vol. 18 s. 509-518, Rez., Sum.

23. Kronika Akademii Medycznej w Lublinie za rok akademicki 1961-1962 Oprac. Lublin: Akad. Med. 1963.-91 s.

Współaut.: Zofia Szydłowska, K. Przysucha

24. Pracownia Anatomopatologiczna Lubelskiego Towarzystwa Lekarskiego. *Ann. UMCS Sect. D* 1963 Vol. 18 s. 519-522, Rez., Sum.

1964

25. Akademia Medyczna w Lublinie. Zespół Kliniczny A. Red.: Tadeusz Jacyna-Onyszkiewicz, ..., M. Bokiniec, T. Borkowski, M. Klamut, Z. Papiński, S. Piatkowski. Akademia Medyczna, Lublin 1964, ss. nlf. 72, tabl. 6

26. Akademia Medyczna w Lublinie w XX-lecie Polski Ludowej 1944-1964. Red.: Alfred Tuszkiewicz, ..., J. Billewicz-Stankiewicz, S. Grzycki, W. Stein, J. Cytawa, H. Romanowski, Zofia Szydłowska. Akademia Medyczna, Lublin 1964 ss. 230

27. Biblioteka Główna. W: Akademia Medyczna w Lublinie w XX-lecie Polski Ludowej 1944-1964. Red.: Alfred Tuszkiewicz, ..., J. Billewicz-Stankiewicz, S. Grzycki, W. Stein, J. Cytawa, H. Romanowski, Zofia Szydłowska. Akademia Medyczna, Lublin 1964 s. 183-192

28. Geneza i rozwój uczelni. W: Akademia Medyczna w Lublinie w XX-lecie Polski Ludowej 1944-1964. Red.: Alfred Tuszkiewicz, ..., J. Billewicz-Stankiewicz, S. Grzycki, W. Stein, J. Cytawa, H. Romanowski, Zofia Szydłowska. Akademia Medyczna, Lublin 1964 s. 5-19

29. Honorowi członkowie Lubelskiego Towa-

rzystwa Lekarskiego. *Arch. Hist. Med.* 1964 T. 27 z. 1/2 s. 137-138

30. Kronika Akademii Medycznej w Lublinie za rok akademicki 1962-1963. Oprac. Lublin: Akad. Med. 1964.- 99 s.

Współaut.: Zofia Jasińska, K. Przysucha

1965

31. Kronika Akademii Medycznej w Lublinie za rok akademicki 1963-1964. Oprac. Lublin: Akad. Med. 1965.-135 s.

Współaut.: Zofia Jasińska, Alina Godlewska

32. Ocalić od zapomnienia [Lubelskie Towarzystwo Lekarskie]. *Kamena* 1965 R. 32 nr 11 s. 10

1966

33. Biblioteka Lubelskiego Towarzystwa Lekarskiego. *Biul. GBL* 1966 R. 15 nr 4 s. 291-298, nr 5 s. 387-394, nr 6 s. 487-502, bibliogr.

34. Kronika Akademii Medycznej w Lublinie za rok akademicki 1964-1965. Oprac. Lublin: Akad. Med. 1966.- 119 s.

Współaut.: Zofia Jasińska, Alina Godlewska,

35. Red.: Pamiętnik Sesji Naukowej 25-27.X.1964. XX-lecie Polski Ludowej / red. Alfred Tuskiewicz, Lublin [B. wyd.], 1966.- 240 s.

1967

36. Doktor Marcin Garbaczewski lekarz – społecznik - patriota (30.IX.1869-9.I.1948). *Arch. Hist. Med.* 1967 R. 30 z. 3 / 4 s. 475-478

37. Kronika Akademii Medycznej w Lublinie za rok akademicki 1965-1966. Oprac. Lublin: Akad. Med. 1967.- 140 s.

Współaut.: Zofia Jasińska, Alina Godlewska

1968

38. Kronika Akademii Medycznej w Lublinie za rok 1966-1967. Oprac. Wykaz publikacji. Lublin: Akad. Med., 1968.- 122 s.

Współaut.: Alina Godlewska, Anna Chutkowska

39. Przyczyny zaniedbań i opóźnień w leczeniu ludności wiejskiej województwa lubelskiego. Kom. red.: Alfred Tuskiewicz, Tadeusz Jacyna-Onyszkiewicz, Lublin: Akad. Med., 1968.- 88 s.

Współaut.: A. Bartoszewski, S. Buczyńska-Hencner, Tadeusz Jacyna-Onyszkiewicz, G. Jarzab, M. Jesipowicz, M. Markiewicz, H. Mysakowska, A. R. Tuskiewicz, D. Tyszlukiewicz, M. Sмага, Z. Stążka, W. Szewczykowski.

40. Red.: Studenckie koła naukowe. Komitet red. M. Tuskiewicz, J. Hanzlik, S. Jankiewicz. Oprac. red. , Lublin: Akad. Med. 1968.- 60 s.

1969

41. Biblioteka Akademii Medycznej w Lublinie. *Biul. GBL* 1969 R. 18 nr 7 s. 555-562, tab.

42. Doktor Józef Villaume (1851-1921) lekarz, działacz społeczny, honorowy członek Lubelskiego Towarzystwa Lekarskiego. *Arch. Hist. Med.* 1969 R. 32 z. 3 / 4 s. 455-464.

43. Polonica pracowników naukowych Akademii Medycznej w Lublinie (ogłoszone w latach 1944-1964). *Biul. GBL* 1969 R. 18 nr 6 s. 475-479

Współaut.: ..., Ludwik Żmigrodzki, Zofia Jasińska

44. Kronika Akademii Medycznej w Lublinie za rok 1967-1968. Oprac. Lublin: Akad. Med., 1969.- 105 s.

Współaut.: Alina Godlewska, Anna Chutkowska

1970

45. Kronika Akademii Medycznej w Lublinie za rok akademicki 1968-1969. Oprac. Lublin: Akad. Med. 1970.-124 s.

Współaut.: Anna Chutkowska, Alina Godlewska

1971

46. Kronika Akademii Medycznej w Lublinie za rok akademicki 1969-1970. Oprac.Lublin: Akad. Med., 1971.- 155 s.

Współaut.: Anna Chutkowska, Alina Godlewska. 1972

1972

47. Jaczewski Kazimierz (1862-1934). W: Słownik pracowników książki polskiej / pod red. Ireny Treichel Warszawa 1972 s. 354, bibliogr.

48. Konstruowanie rocznego planu pracy biblioteki głównej akademii medycznej. (Artykuł dyskusyjny). *Biul. GBL.* 1972 R. 21 nr 2/3 s. 103-106

49. *Kronika Akademii Medycznej w Lublinie* za rok akademicki 1970-1971. Oprac.Lublin: Akad. Med. 1972.- 128 s.

Współaut.: Anna Chutkowska, Alina Godlewska

1973

50. Informator Wydziału Pielęgniarskiego Akademii Medycznej w Lublinie 1973 / red. Z. Putkiewicz. Lublin: Akad. Med. 1973.- 101 s.

Współaut.: A. Bulanda, B. Dobrowolska, B. Komorowski, ..., B. Kozieł, Z. Putkiewicz, H. Szymańska

51. *Kronika Akademii Medycznej w Lublinie* za rok akademicki 1971-1972. Oprac. Lublin: Akad. Med. 1973.- 181 s.
Współaut.: Anna Chutkowska, Alina Godlewska.
1974
52. Dr Stanisław Dobrucki (1862-1919), członek honorowy Towarzystwa. *Pol. Tyg. Lek.* 1974 R. 29 nr 17/18 s. 751-752
53. Wykaz publikacji pracowników naukowo-dydaktycznych [Akademii Medycznej w Lublinie] 1960-1969. Oprac. Anna Chutkowska, B. Chwała, ... Lublin: Akad. Med. 1974.- s. 342
1981
54. Lubelskie Towarzystwo Lekarskie w Polsce Ludowej (1945-1951). *Ann. UMCS Sect. D* 1981 Vol. 36 s. 283-292
1987
55. Lubelskie Towarzystwo Lekarskie 1874-1951. Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa – Łódź 1987 ss. 133

Prace redakcyjne

Kronika Akademii Medycznej w Lublinie za rok akad. 1959/1960-[1971/1972]. Lublin: 1961-1973

Matylda W e ł n a : Skąd się tacy ludzie biorą? *Sztandar Ludu* [z 10 VI] 1983 R. 39 nr 130 s. 6; Lucyna S m y k : Chyląc czoła. *Alma Mater* 1994 R. 4 nr 2/3 s. 27; Lucyna S m y k : Necrologie. *Ann. Univ. MC-S, Sect. D: Medicina* 1994 Vol. 49 s. VII-IX; Lucyna S m y k : Dr Stanisław Kowalczyk (1898-1994). *Biul. GBL* 1995 R. 41 nr 35 s. 109-111; Marek Z drojewski : Stanisław Kowalczyk (1898-1994). W: Sylwetki bibliofilów lubelskich. Lublin 1998 s. 57-68, portr.; Z. J ó z w i k : Stanisław Kowalczyk. W: Kawalerowie Orderu Białego Kruka ze Słonecznikiem. Lublin 1999 s. 44-45, portr.; Piotr Tomasz Cichocki : Zmarli dyrektorzy, kierownicy i pracownicy bibliotek medycznych (1950-2008). *Forum Bibl. Med.* 2009 R. 2 nr 1 s. 54, portr.; Marek Z drojewski : Kowalczyk Stanisław (1808-1994). W: Słownik pracowników książki polskiej / pod red. Hanny Tadeusiewicz. Supl. 3 Warszawa 2010 s. 149, bibliogr.; Ryszard Żmuda : Leksykon biograficzny uczonych i Słownik pracowników bibliotek medycznych na łamach *Forum Bibliotek Medycznych*. *Forum Bibl. Med.* 2011 R. 4 nr 2 s. 303, 309-310, 312, 315; Archiwum Uniwersytetu Medycznego w Lublinie – akta osobowe.

Lucyna Smyk

Dr Irena Danuta KRAMARZ (ur.1925) bibliotekoznawca, humanista, bibliograf, starszy kustosz dyplomowany, nauczyciel akademicki, kierownik Biblioteki Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego w Warszawie

Urodziła się 13 lipca 1925 roku w Gandawie (Belgia) w rodzinie inteligenckiej Wiesława i Sabiny z domu Bielska. Ojciec ukończył studia techniczne w Gandawie i pracował w Gdyni przy budowie chłodni dla polskiego przemysłu rybnego. Matka ukończyła kursy felczerskie w Dorpacie, a po powrocie do Polski ze Związku Radzieckiego pracowała w Szpitalu Psychiatrycznym w Drewnicy. Ma córkę Małgorzatę Aleksandrę, magister inżynier zootechnik, od 17 lat prowadzi Fundację Idealna Gmina, zajmującą się rozwojem obszarów wiejskich.

Do Szkoły Podstawowej uczęszczała w Krakowie, a gimnazjum w Zakopanem. Okres wojny (1941-1946) spędziła wraz z babcią, matką i bratem w sowchozie, w Górach Altajskich. Maturę zdała 1948 roku i rozpoczęła studia medyczne w Akademii Medycznej w Łodzi, które po roku ze względów zdrowotnych przerwała. Ukończyła studia wyższe dwustopniowe na Wydziale Filologii Polskiej Uniwersytetu Łódzkiego i otrzymała tytuł magistra bibliotekoznawstwa w 1954 roku. Napisała pracę magisterską: *Szkolenie bibliotekarzy w Polsce Ludowej*, pod kierunkiem prof. dr hab. Aleksandra Birkenmajera. Tytuł doktora nauk humanistycznych otrzymała na podstawie rozprawy doktorskiej *Rozwój typów pomieszczeń bibliotecznych w Polsce* na Wydziale Filologii Polskiej i Słowiańskiej Uniwersytetu Warszawskiego w 1969 roku. Promotorem pracy doktorskiej był doc. Ksawery Świerkowski.

Zajmowane stanowiska i pełnione funkcje: Polska Akademia Nauk, Ośrodek Bibliografii i Dokumentacji PAN w Warszawie - asystent (1954-1955), Wyższa Szkoła Nauk Społecznych przy KC PZPR w Warszawie - adiunkt biblioteczny i kustosz dyplomowany(1955-1969), Biblioteka Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie - kustosz dyplomowany, kierownik Sekcji Informacji Naukowej (1969-1970), Biblioteka Instytutu Geografii PAN w Warszawie - kustosz dyplomowany, kierownik Działu Opracowania (1970 – 1972), Biblioteka Uniwersytecka w Dar es Salaam, Tanzania - specjalista na kontrakcie Polserwisu (1972-1974), Biblioteka Instytutu Podstaw Informatyki PAN w Warszawie - starszy kustosz dyplomowany, kierownik (1974 - 1979), Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Techniki Telewizyjnej w Warszawie - specjalista (V-XI 1979), Biblioteka Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego w Warszawie - starszy kustosz dyplomowany , kierownik (1979–1985), Klinika Chorób Wewnętrznych CMKP, starszy kustosz dyplomowany (1986-1991).

Praca naukowa: podejmowała problematykę badawczą z zakresu bibliotekarstwa i bibliografii zespołów osobowych. Działalność dydaktyczna – zajęcia ze studentami I roku studiów w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie. Scenariusz do filmu Przystosowanie biblioteczne, który później był wykorzystywany na zajęciach z przystosowania bibliotecznego.

Członek komitetu redakcyjnego *Biuletynu Głównej Biblioteki Lekarskiej* (1983-1984).

Praca społeczna: Akademicki Związek Walki Młodych „Życie” (1948-1949), Akademicki Związek Młodzieży Polskiej (1948-1954), Zrzeszenie Studentów Polskich (1948 – 1954), Związek Nauczycielstwa Polskiego (1954- 1985).

Hobby: podróże, turystyka górską, narciarstwo, filatelistyka, fotografia.

Spis publikacji

1954

1.Rejestracja bibliografii. *Biul. OBiDN PAN*. 1954 R.2 nr 2 s.9-12

1963

2.Rec.: Hoyt R. Galvin, Martin Van Buren: Budynek małej biblioteki. Podręcznik UNESCO. Warszawa 1962.- *Bibliotekarz* 1963 R.30 nr 1 s.90-91

Błędnie podane imię Teresa

3.Indeksy [nazwisk, organizacji, prasy i nazw geograficznych]. W: Grünberg Karol: NAZI -Front Schlesien. Niemieckie organizacje polityczne w województwie śląskim w latach 1933-1939.- Katowice: Wydawnictwo „Śląsk”, 1963.- s.220-232

[1964]

4.Historyczny rozwój budownictwa bibliotecznego. Szkic krytyczny opracowany na podstawie: Leyh Georg: Das Haus und seine Einrichtung. W: Handbuch der Bibliothekswesenchaften. Bd 2. Leipzig: Harrassowitz, 1933.- s. 1-41

Maszynopis powielany

1969

5.Przegląd publikacji pracowników Międzywydziałowego Studium Nauk Politycznych za lata 1966-1968. *Zesz. Nauk. SGGW. Ekonomia i Organizacja Rolnictwa*. 1969 z. 10 s.194-198

Współaut.:Zofia Janowska

6.Przegląd publikacji pracowników Wydziału Rolniczego za rok 1968. *Zesz. Nauk. SGGW. Rol-*

nictwo. 1969 z.13 s.183-206

Współaut.:Zofia Janowska

7. Przegląd publikacji pracowników Wydziału Technologii Rolno-Spożywczej za lata 1967-1968. *Zesz. Nauk. SGGW. Technologia Rolno-Spożywcza*. 1969 z.6 s.171-187

Współaut.:Zofia Janowska

1970

8. Przegląd publikacji pracowników Wydziału Ogrodniczego za lata 1967-1968.*Zesz. Nauk. SGGW. Ogrodnictwo*. 1970 z.6 s.161-181

Współaut.: Zofia Janowska

1971

9. Przegląd publikacji pracowników Wydziału Rolniczego za lata 1969-1970. *Zesz. Nauk. SGGW. Rolnictwo*. 1971 z.14 s.157-178

Współaut.: Zofia Śliwczyńska

1974

10. Praca bibliotekarza w Tanzanii. Z doświadczeń polskich ekspertów w Afryce. *Prz. Inf. o Afryce*. 1974 R.10 nr 4 s.137-140

1975

11.Biblioteka uniwersytecka w Dar es Salaam. *Prz. Inf. o Afryce*. 1975 R.11 nr 3 s.75-83

1985

12. Bibliografia publikacji pracowników CMKP za rok 1983.- Warszawa: CMKP, 1985, s.1-177
Koordynacja prac nad bibliografią

Archiwum Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego w Warszawie – akta osobowe; Materiały i informacje przekazane przez dr Irenę Danutę Kramarz autorce hasła osobowego.

Jadwiga Brandys

Dr Zbigniew KUKULSKI (1908-1971), lekarz, dermatolog, historyk medycyny, nauczyciel akademicki, działacz związkowy i społeczno – polityczny, kierownik Katedry i Zakładu Historii Medycyny i Farmacji oraz Katedry i Zakładu Organizacji Ochrony Zdrowia, dyrektor Biblioteki Głównej Akademii Medycznej w Krakowie.

Urodził się 4 marca 1908 roku w Jaśle, woj. Rzeszów, na Podkarpaciu w rodzinie chłopskiej Franciszka i Bronisławy z domu Dyląg. Żonaty od 1936 roku z nauczycielką Marią Anną z domu Nytko. Ma syna Janusza Szczęsnego (ur. 25 IX 1936).

Do Szkoły Powszechnej w Jaśle uczęszczał w latach 1914-1918, następnie kontynuował naukę w Państwowym Gimnazjum w Jaśle (1918-1926). Studiował (1926-1932), dyplom lekarza uzyskał (15 XII 1932) i doktoryzował się (7 XII 1935) na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie. Napisał rozprawę doktorską: *Józef Jakubowski protomedyk i profesor uniwersytetu z czasów Wolnego Miasta Krakowa*, której promotorem był prof. dr Władysław Szumowski.

Zajmowane stanowiska i pełnione funkcje: Uniwersytet Jagielloński w Krakowie. Klinika Wewnętrzna. Zakład Historii Medycyny – wolontariusz (XII 1932- IX 1934); Szpital Górniczy Spółki Brackiej w Katowicach – lekarz (XII 1935-VIII 1939); Prywatna praktyka, lekarz dermatolog i wenerolog w Krakowie (IX 1939-I 1945); Uniwersytet Jagielloński w Krakowie. Zakład Historii Medycyny – asystent (IX 1945-), starszy asystent (IX-XII 1947-), wykładowca (1 I 1948-31 XII 1949) i równocześnie kierownik (1948-1949) Biblioteki Wydziału Lekarskiego UJ (II 1948-), Akademia Medyczna w Krakowie. Biblioteka Główna – kierownik / dyrektor – (1950-1956), Zakład Historii Medycyny – adiunkt (I 1950-IX 1951), kierownik (VI 1950-IX 1961); Katedra Organizacji Ochrony Zdrowia – zastępca profesora (IX 1951-IV 1955) docent kontraktowy (IX 1952-IV 1955), zastępca profesora (IV 1955-IX 1961), starszy wykładowca (1961-), kierownik (1950-1971).

Zorganizował Bibliotekę Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Jagiellońskiego, następnie Bibliotekę Główną Akademii Medycznej w Krakowie, którymi kierował, nie otrzymując uposażenia zasadniczego, z tego powodu zrezygnował 16 XI 1956 roku z pełnienia funkcji dyrektora Biblioteki uczelnianej. Był wynagradzany za etat w Katedrze Historii Medycyny i Farmacji. Po nim przez dwa lata kierował Biblioteką mgr Zenobiusz Kozik. Uporządkował zbiory Muzeum Historii Medycyny Wydziału Lekarskiego UJ/AM i udostępnił je zwiedzającym.

Dydaktyka – wykłady, seminaria Katedry Historii Medycyny, opiekun I roku studentów medycyny i stomatologii, Audytor ds. dyscyplinarnych studentów AM. Zgłaszał

inicjatywy dydaktyczne, egzaminował lekarzy przed doktoratem. Aktywnie uczestniczył z licznymi referatami na konferencjach naukowych, zjazdach, sympozjach, warsztatach, również w ramach Komisji Nauk Medycznych przy Ministerstwie Zdrowia.

Praca naukowa – podejmował problematykę badawczą z zakresu historii medycyny, dydaktyki, etyki, dermatologii, biografistyki, muzealnictwa, szkolnictwa wyższego (Wydział Lekarski UJ/AM). Ogłosił drukiem rozprawę doktorską, artykuły z dziejów medycyny, polemiki i prace popularno – naukowe. Część pozostała w rękopisach. Przygotował dysertację habilitacyjną. W bibliografii podmiotowej zarejestrowano 20 pozycji, z fragmentacyjnymi opisami bibliograficznymi. Wykaz 20 publikacji i 22 tytułów referatów nie jest kompletny. Należał do komitetu redakcyjnego *Annales Academiae Cracoviensis*. Posiadał gruntowną wiedzę, ale mało publikował.

Członek: Polskiej Partii Socjalistycznej (21 VIII 1945-), Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej (15 XII 1948-1956), POP przy AM, Związków Zawodowych Pracowników Służby Zdrowia, – przewodniczący (III 1950). Ukończył przy ORZZ w Krakowie, kurs radców zakładowych i mężów zaufania (11-20 IV 1950), okręgowej Komisji Kontroli Zawodowej przy Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej, przewodniczący Komisji Przydziału Pracy dla Absolwentów AM, audytor dla Spraw Dyscyplinarnych Studentów AM, opiekun I roku medycyny i stomatologii, opiekun Koła Naukowego Studentów AM, opiekun i kierownik Szkolenia Ideologicznego Rady Miejscowej przy AM, Zarządu Komitetu Uczelnianego Obrońców Pokoju, Podkomisji Historii Nauk Biologicznych w Polsce PAN, Komisji Historii Nauk Medycznych Rady Naukowej przy Ministrze Zdrowia, Krakowskiego Towarzystwa Miłośników Historii Medycyny – sekretarz, Towarzystwa Przyrodników-Marksistów, później im. Mikołaja Kopernik, a Polskiego Towarzystwa Lekarskiego, Polskiego Towarzystwa Dermatologicznego.

Oficer rezerwy w stopniu kapitana.

Otrzymał odznaczenia państwowe, odznaki, medale: „Za wzorową pracę w Służbie Zdrowia” (1954), Medal 10-lecia Polski Ludowej (1955), Odznaka 1000-lecia Państwa Polskiego (1966). Medal 600-lecia Uniwersytetu Jagiellońskiego, Złoty Krzyż Zasługi (1971)

Hobby: bibliofilstwo, literatura dotycząca filatelistyki i publikacje poświęcone szachom.

Zmarł nagle 26 października 1971 roku w Krakowie. Został pochowany na Cmentarzu Rakowickim.

Spis publikacji

1936

1. Język medycyny praktycznej (szkic krytyczny z cyklu „O pauperyzacji medycyny”). *Prasa Lek.* 1936 R. 5 nr 7 s. 504-510

2. Józef Jakubowski, protomedyk i profesor Uniwersytetu z czasów Wolnego m. Krakowa. Kraków: Krak. Tow. Mił. Hist. Med., 1936. – 92 s.

3. List do redakcji. *Prasa Lek.* 1936 R. 5 nr 3 s. 240, nr 6 s. 444-446, nr 10 s. 726-727

4. Szereg wątpliwości w związku z używaniem tytułu „dr” i „lekarz”. *Med. Współcz.* 1936 R. 2 nr 8 s. 715-716

1937

5. Na marginesie odpowiedzi drów Orłowskiego i Romana w nr 13/14 „Nowin Społ.-Lek.”. *Now. Społ.-Lek.* 1937 R. 11 nr 17 s. 210-211

6. Stopnie akademickie i tytuł zawodowy lekarza w świetle ustawodawstwa. *Med. Współcz.* 1937 R. 3 nr 5 s. 512-514

7. Wartość praktyczna naukowego tytułu „dr med.”. *Med. Współcz.* 1937 R. 3 nr 10 s. 945-946

8. Wątpliwości co do zachowania się wobec kolegi postępującego nieetycznie. *Med. Współcz.* 1937 R. 3 nr 6 s. 594

1938

9. W sprawie egzaminów stabilizacyjnych w służbie sanitarnej na terenie województwa śląskiego. *Med. Współcz.* 1938 R. 4 nr 7 s. 745

10. W sprawie stażu Chałubińskiego (odpowiedź kol. Wincentemu Naporze). *Now. Społ.-Lek.* 1938 R. 12 nr 15/16 s. 250-251

11. Zagadnienie ogłoszeń lekarskich. *Now. Społ.-Lek.* 1938 R. 12 nr 13/14 s. 227-228

1947

12. Rec.: Peter Józef: Z dziejów szpitalnictwa w Tomaszowie Lubelskim.- *Prz. Lek.* 1947 nr 11

1950

13. Organizacja Zakładu Historii Medycyny. Zdr. Publ. 1950 nr 1

14. Zasady organizacji i pracy zakładów historii medycyny Akademii Lekarskiej. *Zdr. Publ.* 1950 R. 66 nr 1/2 s. 96-98

1952

15. U początków teorii komórkowej. Prace uczonych rosyjskich i polskich. *Wiedza i Życie* 1952 R. 21 nr 11 s. 1038-1045

Współaut.: ..., Stanisław Skowron

16. Wielki biolog polski Waclaw Mayzel. *Wszechświat* 1952 nr 7-10 s. 189-196

Współaut.: Stanisław Skowron, ...

1953

17. O lekarzach. *Przekrój* 1953 nr 454/455 z. 12 s. 4-7, il.

Współaut.: Stanisław Skowron, ...

1955

18. Red.: Glaser Odkrywczy człowieka / red. nauk.: – Warszawa 1955

1960

19. Wydział Lekarski Uniwersytetu Jagiellońskiego i Akademia Medyczna w Krakowie. W związku ze zbliżającymi się uroczystościami 600-lecia fundacji Uniwersytetu Jagiellońskiego. *Arch. Hist. Med.* 1960 T. 23 nr 1 s. 79-89

1965

20. Wydział Lekarski UJ I stan nauczania medycyny w okresie międzywojennym (1918-1939). W: Międzynarodowa Sesja Naukowa Akademii Medycznej w Krakowie: Ewolucja nauczania medycznego Kraków 1965 s. 43-47

Toż: Streszcz. Kraków 1964 s. 7-8

Przygotowywał do druku

1. Ludwik Taichmann-Stawiarski: monografia świecka geneza w historii polskiej psychiatrii
2. Patologia XVIII wieku
3. Humanitarne traktowanie chorych i jego 4. Służba zdrowia Rzeczypospolitej Krakowskiej

Referaty

1. O Józefie Jakubowskim. Kraków, 12 V 1935.- Krakowskie Towarzystwo Miłośników Historii Medycyny
2. Rozwój opieki psychiatrycznej. Kraków, 15 V 1949.- Krakowskie Towarzystwo Miłośników Historii Medycyny
3. Zarys programu nauczania historii medycyny w akademiach lekarskich. Kraków, 1950, Akademia Medyczna
4. Zasady socjalistycznej organizacji ochrony zdrowia. Kraków, 10 VI 1951.- Odprawa Stomatologów Województwa Krakowskiego
5. Organizacja lecznictwa stomatologicznego. Kraków, 11 VI 1951.- Odprawa Stomatologów Województwa Krakowskiego
6. Zdobycze Polski Ludowej na polu nauk medycznych i organizacji ochrony zdrowia.-Kraków, 1 IV 1952, Akademia Medyczna. Akcja Oświatowa Popularyzacji Nauki
7. Uwagi w sprawie nauczania organizacji ochrony zdrowia. Konferencja wykładawców organizacji ochrony zdrowia.
8. Postępowe tradycje medycyny polskiej. Kraków, 10 X 1952.- Miesięcznik Poglębiania Przyjaźni Polsko-Radzieckiej
9. Medycyna polskiego średniowiecza. Kraków, 20 XII 1952.- Towarzystwo Przyrodników Markistów
10. Lekarze epoki Odrodzenia w Polsce. Kraków 17 II 1953.- Klub Międzynarodowej Książki i Prasy
11. Medycyna epoki socjalizmu. Kraków, 20 IV 1953.- Akademia Medyczna, Akcja Oświatowa Popularyzacji Nauki
12. Podstawowe cechy radzieckiego systemu ochrony
13. Zwrotny punkt dziejów medycyny. Warszawa, 4 X 1953.- Polskie Towarzystwo Lekarskie
14. Projekt skryptu historii medycyny. Warszawa, V 1953.- Komisja Historii Medycyny Rady Naukowej przy Ministerstwie Zdrowia
15. Ludwik Teichmann-Stawiarski. Warszawa, VI 1953.-Komisja Historii Medycyny rady Naukowej przy Ministerstwie Zdrowia
16. Medycyna doby Odrodzenia. Warszawa, XII 1953.- Komisja Historii Medycyny rady Naukowej przy Ministerstwie Zdrowia
17. Geneza humanitaryzmu w psychiatrii. Kraków, 20 X 1955. Akademia Medyczna. Akcja Oświatowa Popularyzacji Nauki
18. Muzea historii medycyny i ich rola naukowo – wychowawcza. Warszawa – Kraków, 10-12 VI 1957.- III Zjazd Polskich Historyków Medycyny
19. Agricola jako lekarz. Warszawa – Kraków, 10-12 VI 1957.- III Zjazd Polskich Historyków Medycyny
20. Wydział Lekarski UJ i stan nauczania medycyny w okresie międzywojennym (1918-1939). Kraków, 18 VIII 1964. Międzynarodowa Sesja Naukowa w Jubileuszu 600- lecia UJ/AM
21. Wspomnienia z życia akademickiego. Kraków, 13 IV 1965.- Polskie Towarzystwo Historii Medycyny
22. Leon Tochowicz – zasłużony członek Towarzystwa Historii Medycyny. Kraków, 16 XI 1965.- Polskie Towarzystwo Historii Medycyny

Akademia Medyczna w Krakowie. Skład osobowy w roku akademickim 1957/58 ... oraz Program wykładów w roku akademickim 1957/58 i 1958-59. Kraków 1958 s. 43-44; Zbigniew Kukulski: Służba zdrowia ; *Annales Academiæ Medicæ Cracoviensis*. Index dissertationum anno 1955 editarum. Kraków 1957 s. 75-76; Toż „... anno 1960 ... Kraków 1962 s. 26; Księga pamiątkowa: Stulecie Gimnazjum i Liceum im. króla Stanisława Leszczyńskiego w Jaśle 1868-1968 / przew. zespołu red. Kazimierz Zieliński. Kraków 1968 s. 46; Jan Grochowski, Józef Białoń: Kronika Akademii Medycznej w Krakowie 1950-1970. Kraków 1972 s. 10, 90, 98, 118, 239; Stanisław K o n o p k a : Nieco wspomnień o Zbigniewie Kukulskim. *Arch. Hist. Med.* 1972 T. 35 z. 1/2 s. 189-191, bibliogr.; Mieczysław Skulimowski: Doc. dr med. Zbigniew Kukulski (1908-1971). *Arch. Hist. Med.* 1972 T. 35 z. 1/2 s. 185-188, il., portr.; Piotr Tomasz Cichocki: Zmarli dyrektorzy, kierownicy i pracownicy bibliotek medycznych (1950-2008). *Forum Bibl. Med.* 2009 R. 2 nr 1 s. 35, portr. // Uniwersytet Jagielloński. Collegium Medicum. Biblioteka Medyczna Biblioteka Medyczna (<http://www.bm.cm-uj.krakow.pl/LibraryHistory.aset>); Ryszard W. Gryglewski: Muzeum Wydziału Lekarskiego ([http://www.khm.cm-uj.krakow.pl/MWL\(inter\).htm](http://www.khm.cm-uj.krakow.pl/MWL(inter).htm)); Archiwum Uniwersytetu Jagiellońskiego Oddział Collegium Medicum – akta DSP AM 13 (życiorysy, spisy publikacji i wygłoszonych referatów, dokumenty urzędowe) m.in. Wypis z protokołu III posiedzenie Senatu Akademii Medycznej w Krakowie w dniu 23 marca 1954 r. (V. Wniosek Wydziału Lekarskiego o nadanie tytułu samodzielnego pracownika nauki drowi Zbigniewowi Kukulskiemu kontraktowanemu docentowi AM s. 1-6; Pismo Z. Kukulskiego do ob. Rektora AM – prof. dr Bronisława Giedosza z 16 XI 1965 r. – znak: L.dz. 3/7//56/57 – w sprawie rezygnacji z funkcji dyrektora Biblioteki Akademii Medycznej w Krakowie przy ul. Kopernika 7, której powodem była nieuregulowana od początku kwestia braku uposażenia za pełnioną funkcję przez 10 lat.

Ryszard Żmuda

Płk dr inż. Marek MATUSIAK (ur. 1952) automatyk, biofizyk, informatyk, podpułkownik, krótkofalowiec, nauczyciel akademicki, pracownik naukowo-dydaktyczny, adiunkt w Zakładzie Biofizyki WAM i pozostałych uczelniach; od 1986 zawodowy wojskowy; kierownik Ośrodka Informacji Naukowej, zastępca dyrektora Biblioteki Głównej Wojskowej Akademii Medycznej im. gen. dyw. prof. Bolesława Szareckiego w Łodzi.

Urodził się 13 kwietnia 1952 roku w Łodzi w rodzinie inteligentnej Ryszarda i Danieli z domu Klimecka. Ojciec był oficerem zawodowym w randze pułkownika. Dwojga imion Marek Włodzimierz, ale drugiego nie używa. Żonaty, od 1979 roku z Hanną z domu Hebdowska, która jest lekarzem internistą i kardiologiem. Ma córkę Gabrielę (ur. 1980).

W latach 1959-1967 uczęszczał do Szkoły Podstawowej Nr 6 w Łodzi (kl. 1 i 2), następnie Szkoły Podstawowej Nr 164 im. Frycza Modrzewskiego w Łodzi (klasa 3), po czym Szkoły Podstawowej Nr 3 w Ostrowiu Wielkopolskim (kl. 4), a na koniec do Szkoły Podstawowej Nr 2 im. Marii Konopnickiej w Koluszkach (kl. 5-8), następnie kontynuował naukę w Liceum Ogólnokształcącego w Koluszkach (1967-1971). Studiował (1971-1976) – dyplom i tytuł zawodowy magistra inżyniera, specjalność automatyka (8 X 1976) na Wydziale Elektrycznym Politechniki Łódzkiej, doktoryzował się (1984) – stopień naukowy dr nauk przyrodniczych (30 X 1984) na Wydziale Lekarskim Akademii Medycznej w Łodzi. W 1977 ukończył Szkołę Oficerów Rezerwy (oficer łączności).

Napisał pracę magisterską: *Detektor obiektów metalowych z pętlą indukcyjną* pod kierunkiem dr inż. Huberta Górskiego i rozprawę doktorską: *Impedancyjne badania krwi i innych struktur biologicznych* której promotorem był płk prof. dr hab. Henryk Nowak, a recenzentami płk doc. dr hab. Józef Kędziora i doc dr Jerzy Jateczak.

Zajmowane stanowiska i pełnione funkcje. Pracę zawodową rozpoczął w 1978 roku od stanowiska konstruktora w Biurze Konstrukcyjnym Fabryki Osprzętu Samochodowego „Polmo” w Łodzi, a od 1979 podjął pracę asystenta w Zakładzie Biofizyki WAM (badania nad bioelektrycznymi własnościami komórek). Wojskowa Akademia Medyczna im. gen. dyw. prof. Bolesława Szareckiego w Łodzi. Instytut Nauk Podstawowych. Zakład Biofizyki – asystent, starszy asystent (1979-1984); adiunkt (1984-); kierownik Ośrodka Informacji Naukowej WAM i zastępca dyrektora Biblioteki Głównej WAM (1995-2002). Wypełnił znaczącą rolę przy wdrażaniu informatycznego systemu bibliotecznego HORIZON oraz komputeryzacji Biblioteki.

Praca naukowa – podejmował problematykę badawczą w zakresie oddziaływania promieniowań różnego typu, głównie ultrafioletowego na organizmy żywe, zastosowanie informatyki w informacji naukowej i innych dziedzinach. Jest autorem 88 publikacji (w tym doniesienia konferencyjne oraz publikacje elektroniczne).

Dydaktyka – zajęcia ze studentami z biofizyki w WAM oraz przedmiotów informatycznych w pozostałych uczelniach.

Członek: ZSP, SZSP, LOK, PZK, Polskiego Towarzystwa Fizyki Medycznej, Polskiego Towarzystwa Informacji Naukowej.

Otrzymał nagrodę zespołową Ministerstwa Obrony Narodowej za reograficzne badania przepływu krwi w kończynach dolnych dzieci i młodzieży (1984).

Po odejściu z WAM w 2002 roku jest podpułkownikiem rezerwy. Kontynuuje cywilną działalność zawodową, był zatrudniony w zakładach i instytucjach informatyki, jako adiunkt w Wyższej Szkole Humanistyczno-Ekonomicznej, Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej, Wyższej Szkole Informatyki i Umiejętności, Społecznej Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Zarządzania, Społecznej Akademii Nauk.

Hobby: krótkofalarstwo (znak wywoławczy SP7MUZ, od 2005 r. SP7MU), turystyka górska.

Spis publikacji

1979

1. Elektryczne badania niektórych właściwości krwi ludzkiej. W: Zastosowanie fizyki w medycynie. II Ogólnopolskie Sympozjum, Łódź, 12-13 września 1979 : streszczenia prac. Łódź 1979 s. 84-86

Współaut.: Henryk Nowak, ..., Eugeniusz Karpiński, Bronisław Jażdżewski

1980

2. Tetrapolarne badania niektórych właściwości krwi. W: IV Krajowa Konferencja Naukowo-Szkoleniowa Biocybernetyka i Inżynieria Biomedyczna, Poznań, 28-30 I 1980 r. : streszczenia referatów. T.1 Sekcja 1-2. [Poznań, 1980] s. 138-139

Współaut.: Henryk Nowak, ...

1981

3. Oscyloskopowe metody pomiaru impedancji tkanek. W: V Krajowa Konferencja Naukowo-Szkoleniowa Biocybernetyka i Inżynieria Biomedyczna, Warszawa, 30 III - 1 IV 1981 r. : streszczenia referatów. Warszawa, 1981 s. 129-131

Współaut.:..., Henryk Nowak

4. Pomiary rezystancji krwi pełnej w warunkach nie zakłóconej sedymentacji krwinek w próbkach. W: V Krajowa Konferencja Naukowo-Szkoleniowa Biocybernetyka i Inżynieria Biomedyczna, War-

szawa, 30 III - 1 IV 1981 r. : streszczenia referatów. Warszawa, 1981 s. 126-128

Współaut.: Henryk Nowak, ..., Krzysztof Grzegorzcyk

5. Prototyp reografu impedancyjnego własnej konstrukcji do pomiarów przepływu naczyniowego w zakresie kończyn u dzieci i młodzieży. *Probl. Tech. Med.* 1981 T.12 nr 2 s. 143-150

Współaut.: Henryk Nowak, Eugeniusz Karpiński, Jan Baszczyński, ..., Tadeusz Nawarycz

Toż w j. ang.: A prototype impedance rheograph of the authors own design for limb vasculary flow measurements in children and youth. Tamże s. 147-150

1983

6. Badanie przydatności metody impedancyjnej do kontroli rozwoju kolonii bakteryjnych. *Post. Fiz. Med.* 1983 T. 18 z. 1 s. 39-44

Współaut.: Henryk Nowak, ..., Dariusz Nowak

7. Możliwości metody impedancyjnej w badaniach rozwoju hodowli bakteryjnych. W: Materiały VI Krajowej Konferencji Naukowej: Biocybernetyka i Inżynieria Biomedyczna. Warszawa 1983

Współaut.: Henryk Nowak, ..., Dariusz Nowak

8. Wstępne pomiary temperatury topnienia DNA w oparciu o zmiany impedencji elektrycznej. W: Krajowa Konferencja Genetyczna Łódź IX 1983

Współaut.: Henryk Nowak, ..., Dariusz Nowak

1984

9. Możliwości wykorzystania elektrycznej metody impedancyjnej w pomiarach temperatury topnienia DNA. *Post. Fiz. Med.* 1984 T. 19 z. 1 s. 91-96
Współaut.: Henryk Nowak, ..., Dariusz Nowak

1985

10. The treatment of non-Hodgkin lymphoma: the report from the polish children's leukaemia-lymphoma study group. [Leczenie chłoniaka nie-Hodgkina : raport z badań Polskiej Grupy Białaczka-Chłoniak u dzieci]. W: VIIIth Meeting of the International Society of Hematology European and African Division organized by the Polish Society of Haematology and Transfusiology, Warsaw - Poland, September, 8-13th 1985 : abstracts. Warsaw 1985 s. 103

Współaut.: J[anina] Bogusławska-Jaworska, B[ोजना] Rodziejewicz, B. Kazanowska, J[erzy] Armata, R[omana] Cyklis, P. Daszkiewicz, A[gnieszka] Dłużniewska, ..., M[aria] Ochocka, U[rszula] Radwańska, R[oma] Rokicka-Milewska, M[aria] Sroczyńska, Z. Wójcik, I. Zmudzka.

1986

11. SP7MUZ: Wykorzystanie komputera do naki alfabetu Morse'a. *Radioelektronik re: audio hi-fi video* 1986 R.37 nr 4

1988

12. Próba oceny wpływu nieswoistej immunomodulacji lewamisolem na stan odporności chorych operowanych z powodu złośliwych nowotworów płuca. *Biul. WAM* 1988 T. 31 z. 4 s. 334-340

Współaut.: Andrzej Gaik, Czesław Kuklewicz, Małgorzata Ofierska, ..., Maciej Prochowski, Janusz Walecki

1992

13. Obwody Prądu Stałego. Łódź : Agencja Reklamowo-Akwizycyjna „Telegraph”, [1992] 73s. [1] rys. wykr.; 23cm; ser. *Fizyka* z. 6

1993

14. Ciała stałe, ciecze, Zmiany stanu skupienia. Łódź: Agencja Reklamowo-Akwizycyjna „Telegraph”, [1993] ser. *Fizyka* z. 3

1994

15. Emisja monitorowania UV wybranych monitorów komputerowych. *Med. Pr.* 1994 Vol. 45 nr 4 s. 291-295

Współaut.: ..., Andrzej Cader, Zdzisław Kajdos, Jerzy Jankowski, Jan Kaczmarek

1995

16. Characteristic of the reflection of UV radiation on human skin. W: Proceedings of the 10th Congress of the Polish Society of Medical Physics, Kraków, 15-19. 09. 1995. *Pol. J. Med. Phys. Engine.* 1995 Vol. 1 no 1 suppl.

Współaut.: Andrzej Cader, ..., Jerzy Jankowski

17. Ocena współczynnika odbicia promieniowania ultrafioletowego dla skóry ludzkiej. *Med. Pr.* 1995 Vol. 46 no 1 s. 33-38

Współaut.: Andrzej Cader, ..., Jerzy Jankowski, Zdzisław Kajdos Jan Kaczmarek

18. Ultraviolet transmission by window glasses and its biological effects. W: Proceedings of the 10th Congress of the Polish Society of Medical Physics, Kraków, 15-19. 09. 1995. *Pol. J. Med. Phys. Engine.* 1995 Vol. 1 no 1 suppl.

Współaut.: ..., Andrzej Cader, Jerzy Jankowski

19. Zmiany zawartości ozonu w atmosferze – implikacje zdrowotne. *Zdr. Publ.* 1995 Vol. 106 nr 11/12 s. 276-282

Współaut.: Andrzej Cader, ..., Jerzy Jankowski, Zdzisław Kajdos

1996

20. Exchange of warmth during the way of negative and positive convection connected with blood flowing in the skin surface. *Med. Biol. Eng. Comput.* 1996 Vol. 34 Sup.1 s. The 10th Nordic-Baltic Conference on Biomedical Engineering, June 9-13, 1996, Tampere, Finland

Współaut.: Józef Szubert, Jerzy Jankowski, Zdzisław Kajdos, ...

21. Method of measuring the UV-absorption and UV-dispersion coefficients in human skin. *Med. Biol. Eng. Comput.* 1996 Vol. 34 Sup.1 s. 183-184. The 10th Nordic-Baltic Conference on Biomedical Engineering, June 9-13, 1996, Tampere, Finland

Współaut.: Andrzej Cader, Jerzy Jankowski, ...

22. Multimedia method of a human skin pigmentation measurement. *Med. Biol. Eng. Comput.* 1996 Vol. 34 Sup.1 s. 181-182. The 10th Nordic-Baltic Conference on Biomedical Engineering, June 9-13, 1996, Tampere, Finland

Współaut.: ..., Jerzy Jankowski, Andrzej Cader

1997

23. Korzystanie z informacyjnych zasobów sieci Internet - zalety i zagrożenia. W: Biblioteki medyczne wobec problemów informacji elektronicz-

nej: materiały z konferencji, Poznań, 20-21.11.1997 r. Poznań: BG AM, 1997 s.65-67

Współaut.: ..., Krzysztof Walczewski, Zdzisław Kajdos

1998

24. Autorskie wykłady z przedmiotów: architektura komputerów, wstęp do programowania i aplikacje użytkowe, podstawy grafiki komputerowej, systemy multimedialne, projektowanie systemów i inżynieria oprogramowania, medyczne bazy danych i in. Wykłady dla studentów w latach 1998-2005

1999

25. Biblioteka Główna Wojskowej Akademii Medycznej – czterdziestolecie. *Prz. Wojs.-Med.* 1999 T. 41 z. 4 s. 427-431

Współaut.: Krzysztof Walczewski, ...

26. Czterdziesta rocznica nadania pierwszego stopnia naukowego doktora medycyny w Wojskowej Akademii Medycznej (9.06.1959-9.06.1999). Publikacja w Internecie: <http://oin.wam.lodz.pl/publ>, 7.06.1999. WAM Łódź 1999.

Współaut.: Krzysztof Walczewski, ..., Józef Kocur, Czesław Jeśman

27. Doktorzy honoris causa Wojskowej Akademii Medycznej w Łodzi. Publikacja w Internecie: <http://oin.wam.lodz.pl/publ>, 16.12.1999. WAM Łódź 1999.

Współaut.: Krzysztof Walczewski, Józef Kocur, Krzysztof Zeman, ...

28. Konwencje Genewskie. *Wojs. Wychow.* 1999 nr 10 s.50-55

Współaut.: Józef Bukowski, J[erzy] Abramowicz, Czesław Jeśman, ...

29. Konwencje Genewskie - 50 rocznica podpisania. Publikacja w Internecie: <http://oin.wam.lodz.pl/publ>, 7.06.1999. WAM Łódź 1999.

Współaut.: Jerzy Bukowski, ...

30. Możliwości ICQ - nowej usługi Internetu w zastosowaniach bibliotecznych. W: XVIII Konferencja Problemowa Bibliotek Medycznych. Możliwości współpracy bibliotek naukowych i świadczenia usług w oparciu o rozległe sieci komputerowe: streszczenia. Kraków 1999

Współaut.: ..., Krzysztof Walczewski

31. Promotorzy doktoratów wojskowo-medycznych i autorzy wykładów inauguracyjnych w Wojskowej Akademii Medycznej. *Prz. Wojsk.-Med.* 1999 T. 41 z. 4 s. 504-511

Współaut.: Krzysztof Walczewski, Józef Kocur, ...

32. Refleksja o polskiej medycznej myśli wojskowej... Publikacja w Internecie: <http://oin.wam.lodz.pl/publ>, 16.03.1999. WAM Łódź 1999

Współaut.: Czesław Marmura, ..., Czesław Jeśman

33. Rola poczty elektronicznej w funkcjonowaniu nowoczesnej biblioteki naukowej. *Biul. Gl. Bibl. Lek.* 1999 R. 45 nr 361 s. 18-20. Konferencja Problemowa Bibliotek Medycznych Kraków maj 1999 R. Możliwości współpracy bibliotek naukowych i świadczenia usług w rozległych sieciach komputerowych

Współaut.: ..., Krzysztof Walczewski

34. Rola poczty elektronicznej w funkcjonowaniu nowoczesnej biblioteki naukowej - własne doświadczenia. W: XVIII Konferencja Problemowa Bibliotek Medycznych. Możliwości współpracy bibliotek naukowych i świadczenia usług w oparciu o rozległe sieci komputerowe: streszczenia. Kraków 1999

Współaut.: ..., Walczewski Krzysztof

35. Sylwetki uczonych - doktorów honoris causa Wojskowej Akademii Medycznej. P. 3. *Prz. Wojsk.-Med.* 1999 T. 41 z. 4 s. 512-520

Współaut.: Krzysztof Walczewski, Józef Kocur, Barbara Walczewska, ...

36. Sylwetki uczonych - doktorów honoris causa Wojskowej Akademii Medycznej. P. 1. *Prz. Wojsk.-Med.* 1999 T. 41 z. 2 s. 323-333

Współaut.: Krzysztof Walczewski, Józef Kocur, ...

37. Sylwetki uczonych - doktorów honoris causa Wojskowej Akademii Medycznej. P. 2. *Prz. Wojsk.-Med.* 1999 T. 41 z. 3 s. 416-425

Współaut.: Krzysztof Walczewski, Józef Kocur, ..., Barbara Walczewska

38. System bibliograficzny Expertus w warunkach Wojskowej Akademii Medycznej. Publikacja w Internecie: <http://oin.wam.lodz.pl/publ>, 23.06.1999. WAM Łódź 1999

Współaut.: ..., Krzysztof Walczewski, Zdzisław Kajdos

39. Uczelniany dorobek naukowy i piśmienniczy w zakresie problematyki służby zdrowia Wojska Polskiego w kampanii wrześniowej 1939 roku – bibliografia tematyczna. Publikacja w Internecie: <http://oin.wam.lodz.pl/publ>, 14.10.1999. WAM Łódź 1999

Współaut.: Krzysztof Walczewski, Marian Dójeżyński, ..., Ryszard Wrocławski

2000

40. Autorski internetowy serwis informacyjny głównie dla studentów. <http://www.matusiak.net>, 2000-2005.

41. Działalność naukowa Biblioteki Głównej WAM. Bibliografia publikacji pracowników Biblioteki. Publikacja w Internecie: <http://oin.wam.lodz.pl/publ>, 10.09.2000. WAM Łódź 2000.

Współaut.: Krzysztof Walczewski, Krystyna Breker, ...

42. Gromadzenie czasopism w Bibliotece Głównej WAM – wczoraj, dziś, jutro. *Biul. GBL*. 2000 R. 46 nr 363 s. 49-52. Perspektywy współpracy bibliotek medycznych w dobie elektronicznych technologii. XIX Konferencja Problemowa Bibliotek Medycznych Wrocław, 31 maja – 2 czerwca 2000 r.

Toż w: XIX Konferencja Problemowa Bibliotek Medycznych, 31 V – 2 VI 2000: materiały. Wrocław : BAM, 2000 s. 26-28

Współaut.: Krzysztof Walczewski, ..., Marek Skalski

43. Koncepcje bezpiecznego przesyłania poczty elektronicznej. W: Internet medyczny 2000. Materiały Zjazdowe V Konferencji Internetu Medycznego. Poznań 10-11 listopada 2000. [B.m.] s. 94-95

Współaut.: ..., Krzysztof Walczewski

44. Sposoby testowania stabilności serwerów internetowych. W: Internet medyczny 2000. Materiały Zjazdowe V Konferencji Internetu Medycznego. Poznań, 10-11 listopada 2000. [B.m.] s. 47-49

Współaut.: Zdzisław Kajdos, ..., Krzysztof Walczewski

45. Sylwetki Komendantów - Rektorów Wojskowej Akademii Medycznej. P. 2. *Prz. Wojs.-Med.* 2000 T. 42 z. 4 s. 316-330

Współaut.: Krzysztof Walczewski, Józef Kocur, Czesław Jeśman, ...

46. Uczelniany serwis naukowych publikacji internetowych. *Biul. GBL* 2000 R. 46 nr 363 s. 129-131. Perspektywy współpracy bibliotek medycznych w dobie elektronicznych technologii. XIX Konferencja Problemowa Bibliotek Medycznych Wrocław, 31 maja – 2 czerwca 2000 r.

Toż w: XIX Konferencja Problemowa Bibliotek Medycznych, 31 V – 2 VI 2000 : materiały. Wrocław : BAM, 2000. s. 88-89

Współaut.: ..., Krzysztof Walczewski, Czesław Jeśman

47. Wymiana informacji w Internecie, a problem ujawniania danych osobowych. W: Internet medyczny 2000. Materiały Zjazdowe V Konferencji Internetu Medycznego. Poznań, 10-11 listopada 2000. [B.m.] s. 73-74

Współaut.: ..., Piotr Kaczmarek

2001

48. Bezpieczna wymiana dokumentów z użyciem poczty elektronicznej. Wykorzystanie procedur szyfrujących. *Biul. GBL* 2001 R. 47 nr 365 s. 115-120. XX Jubileuszowa Konferencja Problemowa Bibliotek Medycznych, Szczecin - Międzyzdroje 6-8 czerwca 2001 r. Referaty i Prezentacje

Współaut.: ..., Krzysztof Walczewski, Piotr Kaczmarek

Toż. W: XX Jubileuszowa Konferencja Problemowa Bibliotek Medycznych, Szczecin – Międzyzdroje 6–8.06.2001. BG PAM w Szczecinie. Materiały konferencyjne. Szczecin, 2001 s. 106-110

Współaut.: ..., Krzysztof Walczewski, Piotr Kaczmarek

49. Czterdziestolecie pierwszej uczelnianej habilitacji (30.06.1961 – 30.06.2001). Publikacja w Internecie: <http://oin.wam.lodz.pl/publ>, 27.07.2001. WAM Łódź 2001.

Współaut.: Krzysztof Walczewski, ..., Czesław Jeśman, Zdzisław Jezierski

50. Doktorzy honoris causa Wojskowej Akademii Medycznej. Wojskowa Akademia Medyczna im. gen. dyw. prof. Bolesława Szareckiego w Łodzi. Łódź, WAM, 2001, [2], 30 s., 21 cm.

Współaut.: Krzysztof Walczewski, ..., Józef Kocur, Krzysztof Zeman

51. Elektroniczna książka - nadzieja, czy pomyłka? Publikacja internetowa <http://oin.wam.lodz.pl/publ>, 15.01.2001. WAM Łódź 2001.

Współaut.: ..., Krzysztof Walczewski

52. Koncepcje bezpiecznego przesyłania poczty elektronicznej. *Biul. GBL* 2001 R. 47 nr 364 s. 110-111. [Abstrakt]. V Konferencja Internetu Medycznego. Poznań 2000 R. Wybrane Referaty i Abstrakty

Współaut.: ..., Krzysztof Walczewski

53. O Uczelni napisano...Bibliografia adnotowana na publikacji o Wojskowej Akademii Medycznej w latach 1999-2001. Łódź, 2001 86s. [wydr. komp. opr.]

Współaut.: Krzysztof Walczewski, Krzysztof Zeman, ...

54. Ochrona wymiany informacji elektronicznych w Bibliotece Głównej Wojskowej Akademii Medycznej w Łodzi. W: Konferencja Naukowa „Problemy ochrony zbiorów i systemów komputerowych w bibliotekach”, Białystok – Wigry 6-8.06.2001. BG Politechniki Białostockiej. Materiały konferencyjne. Białystok, 2001 s. 113-118

Współaut.: ..., Krzysztof Walczewski

55. Sylwetki wybitnych wodzów i dowódców wojskowych. Publikacja w Internecie: <http://oin.wam.lodz.pl/publ>, 29.06.2001. WAM Łódź 2001.

Współaut.: ..., Krzysztof Walczewski, Ryszard Matusiak

56. Wypożyczalnia międzybiblioteczna w Bibliotece Głównej Wojskowej Akademii Medycznej w Łodzi w ostatniej dekadzie. *Biul. GBL* 2001 R. 47 nr 365 s. 37-42. XX Jubileuszowa Konferencja Problemowa Bibliotek Medycznych, Szczecin - Międzyzdroje 6-8 czerwca 2001 r. Referaty i Prezentacje

Współaut.: Krzysztof Walczewski, Elżbieta Kaczmarek, ...

Toż. W: XX Jubileuszowa Konferencja Problemowa Bibliotek Medycznych, Szczecin - Międzyzdroje 6-8.06.2001. BG PAM w Szczecinie. Materiały konferencyjne. Szczecin, 2001 s. [21-34]

Współaut.: Krzysztof Walczewski, Elżbieta Kaczmarek, ...

2002

57. Badanie składowych barwnych segmentów skóry. Publikacja w Internecie: <http://oin.wam.lodz.pl/publ>, 10.06.2002. WAM Łódź 2002

58. Kobiety w mundurach – bibliografia adnotowana publikacji o wojskowej służbie kobiet w Wojsku Polskim za okres 1999 – 2001. Publikacja w Internecie: <http://oin.wam.lodz.pl/publ>, 15.02.2002. WAM Łódź 2002.

Współaut.: Krzysztof Walczewski, Barbara Walczewska, ...

59. Ocena aktywności fizycznej w środowisku nauczycielskim oraz wśród pracowników handlu i usług w aspekcie ryzyka wystąpienia choroby niedokrwiennej serca. *Prz. Wojs.-Med.* 2002 T. 44 z. 2 s.128-133

Współaut.: Jolanta Błaszczyk, Czesław Jeśman, ...

60. Ocena częstości występowania nadwagi i otyłości wśród nauczycieli oraz pracowników handlu i usług. *Przeł. Wojs.-Med.* 2002 T. 44 z. 2 s.134-140

Współaut.: Jolanta Błaszczyk, Czesław Jaśman, ...

61. Poczest doktorów honoris causa Wojskowej Akademii Medycznej. Wojskowa Akademia Medyczna im. gen. dyw. prof. Bolesława Szareckiego w Łodzi. Łódź: WAM, 2002, [2], 34 s., 21 cm.

Współaut.: Krzysztof Walczewski, ..., Krzysztof Zeman, Józef Kocur

62. Sylwetki uczonych - doktorów honoris causa Wojskowej Akademii Medycznej. P. 4. *Prz. Wojs.-Med.* 2002 T. 44 z. 2 s.105-112

Współaut.: Krzysztof Walczewski, ..., Barbara Walczewska

2004

63. Analiza chrominancyjna segmentów skóry. <http://www.matusiak.net/prace/praca1/index.htm>, 20.11.2004.

64. Teoretyczne podstawy informatyki. Zestaw modułów dla Polskiego Uniwersytetu Wirtualnego. Wydanie CD-ROM. Łódź 2004

2005

65. Images properties using to the human skin digital analysis. 1-st Polish and International PD Forum-Conference on Computer Science. Apr. 11-14 2005, Łódź – Bronisławów.

Toż. Selected problem of computer science. Academic Publishing House EXIT. Warsaw 2005

2006

66. The human skin pigmentation analysis supporting by the original computer program. 2-nd Polish and International PD Forum-Conference on Computer Science. October 16-19, 2006, Smardzewice-Lodz.

2007

67. SP7MU. The first testing of the VNA portable device. <http://www.matusiak.net/prace/praca4/VNA1.htm>, 2007.07.29.

68. The RGB components after objects illumination changes. 3-rd Polish and International PD Forum-Conference on Computer Science. June 11-14, 2007, Smardzewice-Lodz.

2008

69. Jednostki centralne komputerów osobistych. E-Book dla studentów w PDF. <http://matusiak.net/architektura.htm> 2008.06.11.

70. The radio frequencies vector network analyzer using to the human body impedance investigations. 4-th Polish and International PD Forum-Conference on Computer Science. May 19-21, 2008, Smardzewice-Lodz.

2009

71. The computer VNA assisted measurements of the UTP cable transmitting wide range frequency signals up to 100 MHz. *J. Appl. Comp. Sc. Meth.* 2009 Vol. 1 nr 2 s. 85-91

Współaut.: ..., A. Cader

72. Własny serwis internetowy dla studentów aktualizowany na bieżąco: <http://www.matusiak.net> – październik 2009.
- 2010
73. Noise problem indicated in computer sound cards used as Hi-Fi recording devices. *J. Appli Comp. Sci. Meth.* Vol. 2 2010
74. The human skin chrominance analysis supporting by the original computer program. Monography: Some new ideas and research results in computer science. Academic Publishing House EXIT. Warsaw 2010
- 2011
75. A precise illumination balance in photography – a computer evaluation method. Konferencja FCCS. Łódź, maj 2011
76. The pixel RGB components after object lighting changes. Monography: Some aspects of computer science. Academic Publishing House EXIT. Warsaw 2011

Who is who w Polsce: Zug 2002 s. 1159-2304, portr.; Bibliografia publikacji pracowników naukowych Wojskowej Akademii Medycznej. T.3 1978-1982. cz. 1-2 / pod red. Krystyny Breker, Janiny Rosiak i Henryka Górskiego. (Oprac.) Mirosława Andrzejczyk, Krystyna Breker, Elżbieta Kaczmarek, Janina Rosiak, Antonina Winczewska, Krystyna Zientek. Łódź, 1985, XXII, 439s. Wojskowa Akademia Medyczna w Łodzi. Ośrodek Informacji Naukowej i Bibliograficznej [Cz. 2, poz.] 259, 274, 282, 285, 287; Jerzy Miłkowski: Wojskowa Akademia Medyczna. Pamiętnik Akademicki. Cz. 2. Słownik biogramów Łódź. 1997 s. 205-206; Krzysztof Walczewski: O WAM-ie przeczytane. Bibliografia adnotowana publikacji o Wojskowej Akademii Medycznej w 2002 roku. Łódź. 2002 33 (1); Krystyna Breker: Biblioteka Główna Wojskowej Akademii Medycznej im. gen. dyw. prof. Bolesława Szareckiego w Łodzi (1958-2002). *Kronikarz* 2006 /2007 R. 5 nr 2 s. 228-240, portr., ryc.; Taż: Trzydzieści lat Informacji Naukowej w Wojskowej Akademii Medycznej im. gen. dyw. prof. Bolesława Szareckiego w Łodzi. *Forum Bibl. Med.* 2008 R. 1 nr 1 s. 443-445; Elżbieta Kraszewska: Emerytowani dyrektorzy i kierownicy bibliotek medycznych. *Forum Bibl. Med.* 2009 R. 2 nr 1 s.44, s.49; Krystyna Breker: Biblioteka Główna Wojskowej Akademii Medycznej im. gen. dyw. prof. Bolesława Szareckiego w Łodzi 1958-2002. *Forum Bibl. Med.* 2010 R. 3 nr 1 s. 565-577; Archiwum Uniwersytetu Medycznego w Łodzi – akta przewodu doktorskiego, sygn. 969; Materiały i informacje przekazane przez ppłk dr Marka Matusiaka autorce hasła biograficznego.

Krystyna Breker

Dr Barbara NIEDŹWIEDZKA (ur. 1953), polonista, bibliotekoznawca, informatolog, menadżer, specjalista z informacji naukowej w ochronie zdrowia, redaktor, promotor i recenzent prac magisterskich i licencyjnych, działacz społeczny, przedstawiciel polskich bibliotekarzy medycznych w Radzie European Association for Health Information and Libraries, autorka, podręczników i programów nauczania, nauczyciel akademicki, kustosz w Bibliotece Katedry Farmakologii Akademii Medycznej w Krakowie, pracownik informacji w Ontario Library Services Centre, Waterloo – Kanada, kierownik Ośrodka Informacji i Oceny Technologii Medycznych Szkoły Zdrowia Publicznego Uniwersytetu Jagiellońskiego, adiunkt i kierownik Zakładu Informacji Naukowej Instytutu Zdrowia Publicznego Wydziału Nauk o Zdrowiu Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie.

Urodziła się 27 maja 1953 roku w Krakowie w rodzinie inteligenckiej Wacława i Józefy z domu Szpila. Studiowała (1970-1976) – dyplom i tytuł zawodowy magistra filologii polskiej (1978) na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Jagiellońskiego, doktoryzowała się (2003) – stopień naukowy doktora nauk medycznych, specjalność biologia medyczna, na Wydziale Ochrony Zdrowia Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie. Podwyższała kwalifikacje zawodowe i naukowe. Ukończyła studia podyplomowe z informacji naukowej w Instytucie Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej Uniwersytetu Jagiellońskiego (1985) oraz zawansowane kursy języka angielskiego w British Council. Odbiła staż nauczycielski i bibliotekarski w Bibliotece Głównej Akademii Rolniczej w Krakowie (1977). Ukończyła zagraniczne kursy doształcające: Healthcare technology assessment and information systems. Emergency Care research Institute (ECRI), Plymouth Meeting, Pa. Philadelphia – USA (1993), Information for management in health care. Hogeschool van Amsterdam – Holandia (1995), Medical Technology Assessment and Scenario Analysis, Economic Evaluation in Health Care Course, Limburg University in Maastricht – Holandia (1995), Intervention Mapping Designing Theory-Based Health Education Programms Course, Limburg University in Maastricht – Holandia, Research Methods – Sheffield School of Health and Related Research – Anglia (1999), Evidence-based medicine beyond PubMed and Cochrane. European Association for Health Information and Libraries Kolonia – Niemcy (2000), New management for information professionals. European Association for Health Information and Libraries. Kolonia – Niemcy (2002). Przygotowuje habilitację.

Napisała pracę magisterską: *Powieść autobiograficzno-wspomnieniowa w XX leciu międzywojennym na przykładzie powieści Z. Nowakowskiego, J. Parandowskiego,*

J. Kadena-Bandrowskiego i E. Zegadłowicza, pod kierunkiem prof. dr hab. Stanisława Jaworskiego i rozprawę doktorską: *Potrzeby i zachowania informacyjne menedżerów w instytucjach infrastruktury zdrowia publicznego*, której promotorem była prof. dr hab. Wanda Pindłowa, a recenzentami: prof. dr hab. Barbara Sosińska-Kalata i dr hab. Wojciech Trąbka.

Zajmowane stanowiska i pełnione funkcje. Akademia Medyczna w Krakowie. Katedra Farmakologii – bibliotekarz, następnie kustosz (1979-1986), Ontario Library Services Centre, Waterloo – Kanada – pracownik informacji (1988-1993); Szkoła Zdrowia Publicznego Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie. Ośrodek Informacji i Oceny Technologii Medycznych – kierownik (1993 – 1997); Uniwersytet Jagielloński Collegium Medicum. Wydział Zdrowia Publicznego. Instytut Zdrowia Publicznego. Zakład Informacji Naukowej – asystent, następnie adiunkt (1997-2003), kierownik (2003-).

Praca naukowa – podejmuje problematykę badawczą z zakresu informacji naukowej, zdrowia publicznego, bibliotekarstwa, edukacji. Prowadziła badania dotyczące m.in. zachowań informacyjnych, kompetencji informacyjnych, kształcenia umiejętności informacyjnych i przygotowania bibliotekarzy medycznych do współczesnych zadań i wyzwań. Zajmuje się informacyjnymi aspektami „evidence based medicine”, oceny technologii medycznych i dokonywania systematycznych przeglądów badań. Była uczestnikiem wielu międzynarodowych projektów, w tym projektów Uni Europejskiej. Jako lider zespołu polskiego w projekcie MigHealthNet kierowała budowaniem polskiej części sieci portali zawierających informacje dotyczące zdrowia migrantów i mniejszości narodowych <http://mighealth.net/pl/>, w projekcie Eatwell kierowała pracami badawczymi mającymi na celu wskazanie warunków skuteczności interwencji żywieniowych <http://www.eatwellproject.eu/>. Była autorem i kierownikiem merytorycznym projektu MedLibTrain, którego efektem jest podręcznik dla bibliotekarzy medycznych, realizujących zadania dydaktyczne <http://www.bm.cm-uj.krakow.pl/MedLibTrain.aspx>. Ogłosiła drukiem ponad 90 publikacji, które zostały zarejestrowane w bibliografii podmiotowej, w tym: 60 artykułów w recenzowanych czasopismach 10 rozdziałów w pracach zbiorowych, 2 podręczniki, 40 referatów, 15 prezentacji plakatowych, 17 prace popularno-naukowych, materiały dydaktyczne i inne opracowania. Łączna punktacja Impact Factor – 18,721, a punkty KBN/ MNiSW – 320, IH – 4. Redaktor naczelny recenzowanego czasopisma *Zdrowie i Zarządzanie*. Stały recenzent *Health Information and Libraries Journal* (2007-), *Przeglądu Bibliotecznego* (2007-), członek Redakcji *Forum Bibliotek Medycznych* (2009-).

Dydaktyka – promotor i recenzent kilkunastu prac magisterskich i licencjackich w Instytucie Zdrowia Publicznego Uniwersytetu Jagiellońskiego. Wykłada problemy informacji medycznej w ochronie zdrowia na medycynie, stomatologii i na kursach specjalizacyjnych dla lekarzy. Jest współautorem kilku podręczników w dziedzinie zdrowia publicznego i współautorem podręcznika dla uczących bibliotekarzy medycznych.

Opracowała program Informacja naukowa dla kierunku studiów zdrowie publiczne (1997) i pielęgniarstwo, dietetyka, ratownictwo oraz doktorantów. Aktywnie uczestniczyła w konferencjach krajowych: Gdańsk (2004), Katowice (1994), Kraków (1995, 1997, 1999, 2003, 2008-2010, 2012), Krynica (2001), Łódź (2003), Olsztyn (2011), Warszawa (1995, 2011), Wisła (2010), Zakopane (1998) i zagranicznych: Baltimore – USA (1994), Bruksela – Belgia (ROK), Cluj – Romania (2006), Helsinki – Norwegia (2008), Istambuł – Turcja (2011), Lizbona – Portugalia (2010), Santander – Hiszpania (2004), Zúrich – Szwajcaria (2011).

W latach 1980-1986 kolporter wydawnictw niezależnych, a potem podziemnych Solidarności, brała czynny udział w pracach zespołu pracowników Akademii Medycznej przy kościele Św. Anny w Krakowie zajmującego się pomocą dla osób represjonowanych i ich rodzin. W czasie stanu wojennego i w latach następnych prowadziła w Katedrze Farmakologii AM podziemną bibliotekę niezależnych wydawnictw.

Członek: European Association for Health Information and Libraries, przedstawiciel z wyboru polskiego środowiska bibliotekarzy medycznych w RadzieEAHIL (2006-2012).

Spis publikacji

1994

1. ECRI informuje, doradza i ocenia. *Szpital Pol.*, 1994 nr 6 s. 8-9

2. Informacja i ocena technologii medycznych. *Mag. Med.* 1994 R 5 nr 11 s. 26-27, 56

3. Red.: Uniwersalna Terminologia Sprzętu Medycznego (wydanie angielsko-polskie) / red.... Kraków: SZP CM UJ, 1994.- 195 s.; 25 cm

1996

4. Medycyna oparta na faktach. Rola pracowników medycznej informacji naukowej. *Mag. Med.* 1996 Vol. 7 nr 12 s. 16-18

1997

5. Farmaceuta na globalnej pajęczynie. Informacja o leku na stronach WWW. *Farm. Pol.* 1997 T. 53 nr 16 s. 741-74

1998

6. Internet w szpitalu –pora myśleć nowoczesnie. *Antidotum* 1998 nr 8 s. 90-95

7. Polska. W: Health Policies on Target? Review of Health Target and priority-setting in 18 European Countries. Red. H.P.A. van de Water, L.M. Van Herten. TNO Prevention and Health. Leiden 1998 s. 69-71

8. Praktyka lekarska oparta na wynikach badań naukowych I. jak dotrzeć do wartościowych publikacji naukowych. *Med. Dypl.* 1998 Vol. 7 nr 4 s. 15-18

9. Praktyka lekarska oparta na wynikach badań naukowych II. Co ułatwia odszukanie wartościowych prac naukowych. *Med. Dypl.* 1998 Vol. 7 nr 6 s. 13-23

10. Praktyka lekarska oparta na wynikach badań naukowych. Źródła informacji w nurcie Evidence

Based Practice. *Med. Dypl.* 1998 Vol. 7 nr 5 s. 11-20

1999

11. Ochrona zdrowia oparta na rzetelnych badaniach naukowych. *Zdr. Zarządz.* 1999 Vol.1 nr 2 s. 51-59

12. Współczesne zagrożenia i szanse zawodu bibliotekarza naukowego. *Biul. GBL* 1999 R. 45 nr 361 s. 75-80

2000

13. Ochrona zdrowia oparta na rzetelnych analizach i wynikach badań naukowych. W: *Zdrowie publiczne. Wybrane zagadnienia.* / red. A. Czupryna [i in.] T. 1. Wyd 2 popr. Kraków 2000 s. 265-286

2001

14. Krytyczna lektura publikacji naukowych w dziedzinie ochrony zdrowia W: *Informacja naukowa w zdrowiu publicznym* / red. Piotr Franaszek. Kraków 2001 s. 45-64

15. Naukowe podstawy decyzji w ochronie zdrowia. W: *Informacja w zdrowiu publicznym* / red. Piotr Franaszek. Kraków 2001 s. 9-24

16. Poszukujący informacji, czy też unikający tego zadania użytkownik. *Prakt. Teoria Inf. Nauk. Techn.* 2001 nr 1/2 s. 24-31

17. Potrzeby informacyjne menedżerów w instytucjach opieki zdrowotnej w Polsce oraz przeszkody, na jakie napotykają szukając naukowej informacji. *Zdr. Zarządz.* 2001 nr 3/4 s. 63-72

18. Potrzeby informacyjne menedżerów w samorządowych wydziałach ds. zdrowia i w kasach chorych związane z realizacją Narodowego Programu Zdrowia. *Zdr. Publ.* 2001 Vol. 111 nr 4 s. 227-232

19. Przewodnik po stronach WWW udostępniających zalecenia, standardy, wyniki badań naukowych. W: *Informacja w zdrowiu publicznym* / red. Piotr Franaszek. Kraków 2001 s.177-192

20. Rozpowszechnianie wyników badań naukowych i wdrażanie innowacji. W: *Informacja naukowa w zdrowiu publicznym.* / red. Piotr Franaszek. Kraków 2001 s. 127-152

2002

21. Modyfikacja modelu zachowań informa-

cyjnych T. Wilsona w świetle wyników badania zachowań informacyjnych menedżerów. *Zag. Inf. Nauk.* 2002, 79 (1) s. 22-34

22. The 8th EAHIL conference in Cologne from an academic teacher's point of view. *Newsl. EAHIL* 2002, 61 s. 22-23

2003

23. A proposed general model of information behaviour. *Infor. Res.* 2003 Vol. 9 nr 1 s. 164 [<http://InformationR.net/ir/9-1/paper164.html>]

24. Barriers to evidence-based decision-making among Polish health care managers. *Health Serv. Manag. Res.* 2003 16, 2 s. 106-115

25. Sylwetka osoby zarządzającej, jako użytkownika informacji naukowej w świetle wyników badania potrzeb i zachowań informacyjnych osób zajmujących kierownicze stanowiska w instytucjach ochrony zdrowia w Polsce. *Zesz. Nauk. Ochr. Zdr. Zdrowie Publ. i Zarządz.* 2003 T. 1 nr 1 s. 111-119

2004

26. Biblioteki edukują lekarzy. *Forum Akad.* 2004 R. 11 nr 6 s. 38-40

27. Kształcenie w zakresie umiejętności informacyjnych związanych z odszukiwaniem i korzystaniem z informacji naukowej w akademiach medycznych w Polsce, na tle innych krajów. *Prakt. Teor. Inf. Nauk. Techn.* 2004, 1, s. 19-27

28. Perspektywy badania problemu zatrudnienia absolwentów zdrowia publicznego. W: *Zatrudnienie w zdrowiu publicznym w Europie* / red. K. Czabanowska, C. Włodarczyk. Kraków 2004 s. 97-116
Współaut.:..., Elżbieta Ryś

29. Reminiscence z 9th European Conference of Medical and Health Libraries "From Altamira until now – information transference ways". *Biul. EBIB*, 2004, 9 (60) listopad. <http://ebib.oss.wroc.pl/2004/60/niedzwiecka.php>

30. Thoughts on Santander. *Newsl. EAHIL* 2004, 69 s. 33

31. 9th European Conference of Medical and Health Libraries "From Altamira until now – information transference ways" *Zesz. Nauk. Ochr. Zdr.* 2004 nr 3 s. 99-100

2005

32. Bezpłatne publikacje naukowe i bezpłatne archiwa naukowe w dziedzinie medycyny. *Biul. EBIB*, Nr 2/2005 (63) luty. - Czasopismo elektroniczne. - [Warszawa]: Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich KWE, 2005. [Dokument elektroniczny], <http://ebib.oss.wroc.pl/2005/63/niedzwiadzka.php>

33. Information access barriers in retrieval and dissemination of HTA in Poland - a significant obstacle for bringing HTA into practice. *Health Technology Assessment International. Meeting (2nd : 2005 : Rome, Italy)*. *Ital J Public Health*. 2005; 2 s. 214

34. Open Access, cz.1-2 Upowszechnianie wyników badań naukowych w sieci. *Forum Akad.* 2005 nr 4 s. 41-43, nr 5 s. 38-40

35. What public health teachers know about their library services and what are their needs and expectations towards a scientific library. *Hypothesis – J. Res. Sec. MLA* 2005 Vol. 19 nr 2 s. 5-6
Współaut.: Ewa Nowak, ...

2006

36. Agencja Oceny Technologii Medycznych. Oczekiwania, cele i możliwe rozwiązania. *Zesz. Nauk. Ochr. Zdr. Zdrowie Publ. i Zarzadz.* 2006 T. 4 nr 1 s. 55-69

Współaut.: Christoph Sowada, Tomasz Bochenek, Paweł Kawalec, ..., Witold Ponikło

37. Formularz odpowiedzi do Kwestionariusza Głównego Dostępności i Osiągalności Usług dla Osób Starszych projektu CLESA - dane z Polski za rok 1990. (The answers to the Main Questionnaire of Availability and Accessibility of Services for the Elderly in the CLESA Project - data for Poland, year 1990.) W: Dostępność opieki zdrowotnej i pomocy społecznej dla osób starszych w Polsce : raport z badań / pod red. Katarzyny Szczerbińskiej. Kraków 2006 s. 391-401

Współaut.: Katarzyna Szczerbińska, Elżbieta Ryś, ...

38. Formularz odpowiedzi do Kwestionariusza Głównego Dostępności i Osiągalności Usług dla Osób Starszych projektu CLESA - dane z Polski za rok 2000. (The answers to the Main Questionnaire of Availability and Accessibility of Services for the Elderly in the CLESA Project - data for Poland, year 2000.) W: Dostępność opieki zdrowotnej i pomocy społecznej dla osób starszych w Polsce:

raport z badań / pod red. Katarzyny Szczerbińskiej. Kraków 2006 s. 403-417

Współaut.: Katarzyna Szczerbińska, Elżbieta Ryś, ...

39. Lekarze w czasie studiów nie są przygotowani do samodzielnego i systematycznego aktualizowania swojej wiedzy. Wyniki sondażu. *Pol. Arch. Med. Wewn.* 2006 Vol. 115 nr 3 s. 271-275

40. Przeszkody informacyjne w prowadzeniu w Polsce badań typu „ocena technologii medycznych” oraz przeszkody w upowszechnianiu rezultatów tych badań. *Farmakoekonomika* 2006, 10, 1 s. 3-8

41. Zróżnicowane nauczanie kompetencji informacyjnych - odpowiedź na rosnące trudności i potrzeby użytkowników informacji naukowej. 25 Konferencja Problemowa Bibliotek Medycznych, Lublin 12-14 czerwca 2006. *Biul. EBIB* 2006, <http://www.ebib.info/publikacje/matkonf/25kpbm/niedzwiadzka.php>

42. Zróżnicowane nauczanie kompetencji informacyjnych – odpowiedź na rosnące trudności i potrzeby użytkowników informacji naukowej. *Biul. EBIB* 2006, <http://www.ebib.info/publikacje/matkonf/25kpbm/niedzwiadzka.php>

2007

43. Kontrolowane słownictwo w zakresie zdrowia publicznego. Przegląd dokonań. *Zdr. Publ.* 2007 Vol. 117 nr 4 s. 469-473

Współaut. ..., Katarzyna Czabanowska

2008

44. Information literacy as an important component of health literacy. 16th EUPHA Conference. Lisbon 6-8.11.2008. *Eur. J. Publ. Health* 2008 Vol. 18 suppl. 1 s. 218

45. Information network on good practice in health care for migrants and minorities in Europe. Wiki technology as a tool for developing public health information source. 16th EUPHA Conference. Lisbon 6-8.11.2008. *Eur. J. Publ. Health* 2008 Vol. 18 suppl. 1 s. 217

Współaut.: ..., Dawid Sikora, Ewa Dobrogowska-Schlebusch, Katarzyna Czabanowska

2009

46. Bibliotekarz medyczny – nauczyciel umiejętności informacyjnych. Obraz wyłaniający się z badania potrzeb edukacyjnych bibliotekarzy zatrud-

nionych w bibliotekach medycznych i pokrewnych w Polsce. *Prakt. Teor. Inf. Nauk. Techn.* 2009 T. 17 z. 3 s. 3-11

Współaut.: Jolanta Cieśla, Marcin Stasiak, Urszula Zdeb, ...

47. Controlled vocabulary in Public Health. An overview of the achievements to date. *J. Publ. Health* 2009, 17 (1) s. 55-59, <http://www.springerlink.com/content/315862w47215m058>

Współaut.: ..., Katarzyna Czabanowska, Rafał Śmietana

48. European Association for Health Information and Libraries (EAHIL). *Forum Bibl. Med.* 2009 R. 2 nr 1 s. 75-58

49. Potrzeby, wiedza i umiejętności edukacyjne bibliotekarzy prowadzących szkolenia użytkowników bibliotek w instytucjach ochrony zdrowia w Polsce i w Norwegii. *Zag. Inf. Nauk.* 2009; 2: s. 70-80

Współaut.: ..., Marcin Stasiak, Urszula Zdeb, Jolanta Cieśla

50. Technologia Wiki jako narzędzie przydatne do tworzenia wspólnych zasobów profesjonalnej informacji dla bibliotekarzy medycznych. 26. Konferencja Problemowa Bibliotek Medycznych : naukowa informacja medyczna w Polsce : biblioteki medyczne wobec potrzeb środowisk medycznych oraz perspektywy ich rozwoju w realiach Uni Europejskiej, Bydgoszcz, 15-17 IX 2008 r. *Forum Bibl. Med.*, 2009 R. 2 nr 2 s. 284-294

51. Warsztaty European Association for Health Information and Libraries w 2007 roku w Krakowie. *Forum Bibl. Med.* 2009 R. 2 nr 1 s. 355-357

52. Zróżnicowanie nauczania koncepcji informacyjnych odpowiedź na rosnące trudności i potrzeby użytkowników informacji naukowej. *Forum Bibl. Med.* 2009 R. 2 nr 1 s. 188-192 <http://bg.umed.lodz.pl/images/stories/wydawnictwa/forum/ForumNr3.pdf>

2010

53. Approaching European healthy eating policies from a multi-disciplinary perspective. *Nutr. Hospital.* 2010; 25(5) s. 867-868

Współaut.: Bruce Traill, F. Pérez-Cueto, B. Shankar, J. Brambila Macias, T. Bech- Larsen, Jessica Aschemann-Witzel, M. Strand, Mario Mazzocchi, S. Capacci, D. D'Addesa, A. Saba, A. Turrini, ..., Beata Piórecka, M. Infantes, J. Wills, L. Smillie, F. Chalot, D. Lyle, Wim Verbeke

54. Educational needs and self perceived skills

of teaching librarians a comparative Polish-Norwegian study. *Forum Bibl. Med.* 2010 R. 3 nr 1 s. 31-32

Współaut. Irene Hunsikar, ...

55. Interventions to Promote Healthy Eating Habits: Evaluation and Recommendations. *Obesity Rev.* 2010; 11 (12) s. 895-898

Współaut.: Traill WB, Shankar B, Brambila-Macias J, Bech-Larsen T, Jessica Aschemann-Witzel, Strand M, Mario Mazzocchi, Capacci S, Verbeke W, Perez-Cueto F, D'Addesa D, Saba A, Turrini A, ..., Koziol-Kozakowska A., Kijowska V, Piórecka B, Infantes M., Winkelmann M, Smillie, L., Lyle, D

56. Marketing of information literacy courses. W: *Become a better teacher of health information skills / Eds. ..., Irene Hunsikar.* Kraków 2010 s. 267-278

57. Marketing szkoleń w zakresie kompetencji informacyjnych. W: *Zostań lepszym nauczycielem kompetencji informacyjnych / red. Barbara Niedźwiedzka, Irene Hunsikar.* Kraków 2010 281-293

58. Organizacja nauczania umiejętności informacyjnych oraz pozyskiwanie sprzymierzeńców. W: *Zostań lepszym nauczycielem kompetencji informacyjnych / red. ..., Irene Hunsikar.* Kraków 2010 s. 306-319

59. Organization of information literacy course and advocacy. In: *Become a better teacher of health information skills / Eds ..., Irene Hunsikar.* Kraków 2010 s. 290-301

60. Participants of information literacy courses, competitors and allies. In: *Become a better teacher of health information skills / Eds. ..., Irene Hunsikar.* Kraków 2010 s. 279-289

61. Red.: *Become a better teacher of health information skills /eds...., Irene Hunsikar.* Kraków: Wydaw. EJB, 2010.- 301s.; 25 cm

62. Red.: *Zostań lepszym nauczycielem kompetencji informacyjnych /red...., Irene Hunsikar,* Kraków: Wydaw. EJB, 2010.- 319 s.; 25 cm

63. Review of Interventions Regarding Healthy Eating Being Implemented in Poland. *Pol. J. Environ. Stud.* 2010, 19, 5A s. 232-237

Współaut.: Agnieszka Koziol-Kozakowska, Beata Piórecka, ...

64. Uczestnicy szkoleń w zakresie kompetencji informacyjnych, konkurenci i sprzymierzeńcy. W: *Zostań lepszym nauczycielem kompetencji infor-*

macyjnych / red. ..., Irene Hunsikar. Kraków 2010 s. 294-305

2011

65. Badania w zakresie medycznej informacji naukowej w Polsce w latach 2001-2010 a współczesne potrzeby poznawcze w tej dziedzinie. *Forum Bibl. Med.* 2011 R. 4 nr 1 s. 84-92

66. Doświadczenia i wnioski płynące z realizacji polsko-norweskiego projektu „MedLibTrain. *Forum Bibl. Med.* 2011 R. 4 nr 2 s. 321-329

Współaut.: ..., Irene Hunsikar, Małgorzata Sieradzka-Fleituch, Regina Küfner-Lein, Hege Sletsjøe, Anne Stenhammer

67. Drogowskazy w gęstwinie informacji. *Alma Mater* 2011 nr spec. 140 s. 44-45

68. Podręcznik dla bibliotekarzy uczących kompetencji informacyjnych w sektorze ochrony zdrowia. *Forum Bibl. Med.* 2011 R. 4 nr 1 s. 227-233

69. W odpowiedzi na współczesne potrzeby systemu ochrony zdrowia. *Alma Mater* 2011 nr spec. 140 s. 42-43

2012

70. An assessment of the impact of one's BMI and one's knowledge of the causes of obesity on the acceptance of healthy eating policies in Poland. *Eur. J. Publ. Health* 2012, 22, supl.2 s. 14-15

Współaut.: Agnieszka Koziol-Kozakowska, Beata Piórecka,...

71. Assessment of evaluations made to healthy eating policies in Europe: a review within the EATWELL Project. *Publ. Health Nutr.* 2012, 15 (8) s. 1489-1496

Współaut.: Federico Pérez-Cueto, Jessica Aschemann-Witzel, B. Shankar, Jose Brambila-Macias, T. Bech-Larsen, Mario Mazzocchi, S. Capacci, A. Saba, A. Turrini, ..., Beata Piórecka, Agnieszka Koziol-Kozakowska, J. Wills, W Bruce Traill, Wim Verbeke

72. Competence profile of an in-house educator of professionals providing elderly care (COMPRO Project). *Nurse Educ. Today* 2012, 32 s. 516-523

Współaut.: Katarzyna Szczerbińska, Roman Topór-Mądry,...

73. Erfaringer med internasjonalt samarbeid i MedLibTrain-prosjektet (Experiences from international cooperation in the MedLibTrain project).

SMH-nytt 2012, 37(1) s. 38, <https://boap.uib.no/index.php/smh/article/view/350/371>

Współaut.: Lein Regina Küfner, Irene Hunsikar, ..., Małgorzata Sieradzka-Fleituch, Hege Sletsjøe, Anne Stenhammer

74. Informacja naukowa w sektorze ochrony zdrowia w Polsce w pierwszym 10-leciu XXI wieku. Stan badań i specjalistyczna edukacja pracowników informacji naukowej. W: Nauka o informacji w okresie zmian / red. Barbara Sosińska-Kalata, Ewa Chuchro. Warszawa 2012 s....

75. Lessons for health public from analysing commercial food marketing success factors: a case study. *BMC Publ. Health* 2012, 12 s. 139

Współaut.: Jessica Aschemann-Witzel, Federico Perez-Cueto, ..., Wim Verbeke, Tino Bech-Larsen

76. MedLibTrain til Istanbul - siste stopp for prosjektet? (Z MedLibTrain do Stambułu – przystanek do następnych projektów?). SMH-nytt 2012 37(1) s. ..., <https://boap.uib.no/index.php/smh/article/viewFile/378/393>

Współaut.: Irene Hunsikar, Lein Regina Küfner, ..., Małgorzata Sieradzka-Fleituch, Hege Sletsjøe, Anne Stenhammer

77. Policies to promote healthy eating in Europe: A structured review of instruments and their effectiveness. *Nutr. Rev.* 2012, 70 (3) s. 188-200

Współaut.: S. Capacci, Mario Mazzocchi, Macias Jose Brambila, B. Shankar, Wim Verbeke, Federico Pérez-Cueto, Agnieszka Koziol-Kozakowska, Beata Piórecka, ..., Dina D'Addesa, Anna Saba, Aida Turrini, Jessica Aschemann-Witzel, Tino Bech-Larsen, Mathias Strand, Smillie L, Wills J, Bruce Traill

78. Transferability of private food marketing success factors to public food and health policy: an expert Delhi survey. *Food Policy* 2012, 37 (6) s. 650-660

Współaut.: Jessica Aschemann-Witzel, Federico Perez-Cueto, ..., Wim Verbeke, Bech-Larsen T.

79. Zachowania informacyjne Polaków dotyczące zdrowego odżywiania się. Wyniki badania EATWELL. (Information behaviour of Poles in area of healthy eating. Results of EATWELL survey). *Zesz. Nauk. Ochr. Zdr. Zdrowie Publ. i Zarzadz.* 2012, T. 10 nr 2 s. 57-64, <http://www.wuj.pl/page,art,artid,1766.html>

Współaut.: ..., Mario Mazzocchi, Modugno L, Piórecka B, Koziol-Kozakowska A, Jessica Aschemann-Witzel, Gennaro L, Verbeke E, Traill BW.

Przyjęto do druku

1. Do e-interventions change the dietary habits of pupils and students. *TELEMED 2013*, Nice, (Francja) 24.02-1.03 2013.

Współaut.: Michał Witkowski,...

2. Zdrowotne kompetencje informacyjne jako ważna składowa kompetencji zdrowotnych. *Zdr. Publ.* 2013 Vol. 123

3. Tematyka i dynamika piśmiennictwa w dziedzinie zdrowia publicznego i usług zdrowotnych w latach 2000-2012, na podstawie analizy zawartości Polskiej Bibliografii Lekarskiej. *Zesz. Nauk. Ochr. Zdr. Zdrowie Publ. i Zarządz.* 2013 T. 11

Współaut.: ..., Michał Witkowski, Dorota Cianciara

4. Wim Verbeke. Challenges and Opportunities for Dietary Campaigns. A Study of Managerial Perceptions of Success Factors. *Catal. J. Communic. Cult. Stud.* 2013

Współaut.: Tino Larsen, Jessica Aschemann-Witzel,...

5. Samoocena zdrowotnych kompetencji informacyjnych Polaków w świetle koncepcji samoskuteczności. Analiza wybranych wyników polskiej części Europejskiego Sondażu Kompetencji Zdrowotnych [HLS-EU]. *Zesz. Nauk. Ochr. Zdr. Zdrowie Publ i Zarządz.* 2013

Współaut.: ..., Z. Słońska, Y. Taran

6. Experiences of developing an educational course for librarians in international cooperation - MedLibTrain - a joint Polish-Norwegian project. *EAHIL Journal* 2013

Współaut.: Irene Hunsikár, Regina Küfner Lein, ..., Małgorzata Sieradzka-Fleituch, Hage Sletsjøe, Anne Stenhammer

Plakaty

1994

1. Development of the Information Center for Medical Technologies at the School of Public Health in Cracow, Poland as a model project for Eastern European countries 10th Annual Meeting of International Society of technology Assessment in Health Care, June 19-22, 1994. Baltimore, Maryland, USA

Współaut.: Ryś A, ..., Chrzanowski R.

2002

2. Information needs in public health field. Konferencja "Health Targets" Konferencja. Londyn, 12-13 czerwca 2002

3. Medical libraries in Poland – a gap between technological progress and medical librarianship development. 9th European Conference of Medical and Health Libraries Santander (Hiszpania) 22-26 Sept. 2004

2006

4. Multilingual Public Health Glossary as a tool in teaching specialist language competencies. 28th Annual Conference of The Associa-

tion of Schools of Public Health in the European Region Maastricht, the Netherlands September 15 – 17, 2006.. Materiały Konferencyjne: <http://www.unimaas.nl/aspher2006/Downloads/Poster%20abstracts.pdf>

Współaut.: Katarzyna Czabanowska, Lians Sumskas, Malcolm Whitfield, ..., Elżbieta Ryś, Sitko J, Ewa Nowak, Rafał Śmietana, v Charles an Leeuwen, Reginen Biesma

2008

5. Społeczna aplikacja internetowa, jako narzędzie budowania zasobów wiedzy i sieci fachowców. Konferencja „Zdrowie migrantów i mniejszości w Polsce. Kraków, 15 grudnia 2008. Materiały konferencyjne: http://mighealth.net/pl/index.php/Konferencja_15_grudnia

6. Wiki technology as a tool for developing an information source. An example of a project „Information network on good practice in health care for migrants and minorities in Europe” 11th European Conference of Health Information and Libraries, Helsinki, 23-28 June 2008. Proceedings: http://www.eahil.net/conferences/helsinki_2008.

Współaut.:..., Ewa Dobrogowska-Schlebusch, Dawid Sikora, Katarzyna Czabanowska

2010

7. Influencing healthy food choice and eating behaviour: Can we learn from successful private food marketing? II World Congress of Public Health Nutrition and I Latin American Congress of Community Nutrition, 23-25 September 2010, Porto, <http://nutrition2010.com.pt/>

Współaut.: Jessica Aschemann-Witzel, Fedrico Perez-Cueto, ..., Robert Chmura, Wim Verbeke, Tino Bech-Larsen

8. Review of public interventions in the scope of healthy nutrition within the selected south-eastern European countries. II World Congress of Public Health Nutrition, Porto, Portugal 23-25 September 2010, *Publ. Health Nutr.*, 13; 9(A) s. 61, <http://nutrition2010.com.pt/>

Współaut.: Agnieszka Koziol-Kozakowska, Beata Piórecka, ...

9. The profile of a teaching librarian in Poland: results of a survey conducted among health librarians. - EAHIL Conference "Discovering new seas of knowledge: technologies, environments and users in the future of health libraries" 14-18 June,

2010, Lisbon, <http://www.apdis.pt/eahil2010/en/scientific-program/posters.html>

Współaut.: Jolanta Cieśla, Marcin Stasiak, Urszula Zdeb, ...

2011

10. Czynniki sukcesu działań marketingowych a realizacja wybranych społecznych kampanii w zakresie przeciwdziałania otyłości w Polsce. [Success factors of marketing campaigns and implementation of selected social campaigns aimed at obesity prevention in Poland] *Endokrynologia. Otyłość i zaburzenia przemiany materii*. 2011, 7(2), s. 144. III Zjazd Polskiego Towarzystwa Badań nad Otyłością. Olsztyn 25-27 sierpnia 2011 r.

Współaut.: ..., Agnieszka Koziol-Kozakowska, Beata Piórecka, Jessica Aschemann-Witzel, Fedrico Perez-Cueto, Wim Verbeke, Tim Bech-Larsen

11. Information behaviour of people looking for information regarding healthy eating. Results of cross-country survey conducted within EATWELL 7th FP. EAHIL, Istanbul 5-8 July 2011, <http://eahil2011.ku.edu.tr>

Współaut.: ..., Sara Capacci, Mario Mazzocchi

Referaty

1994

1. Ośrodek Informacji i Oceny Technologii Medycznych SZP CM UJ - źródło wszechstronnej informacji o sprzęcie i aparaturze medycznej. Inter-Med Katowice '94, 01-04 września 1994

1995

2. Polska Edycja Uniwersalnej Terminologii Sprzętu Medycznego - krok równoległy z Unią Europejską w standaryzowaniu terminologii. Europejska Integracja Informacyjna. TIP/INFO Meeting, Warszawa, 13-15 wrzesień 1995

3. Rola i wpływ faktograficznej i bibliograficznej informacji dotyczącej technologii medycznych na jakość opieki zdrowotnej. Pierwsza Ogólnopolska Konferencja Jakość w Opiece Zdrowotnej „Wykorzystanie Ograniczonych Możliwości”, Kraków, 19-20 października 1995

1996

4. Informacja naukowa w dziedzinie oceny i zarządzania technologiami medycznymi. I Mię-

dzynarodowa Konferencja „Zarządzanie Technologiami Medycznymi”, 29-31 sierpień 1996 MIEJSCOWOŚĆ

1997

5. Medyczna informacja na usługach medycyny opartej na dowodach naukowych. Jak dotrzeć do wartościowych publikacji naukowych. Seminarium „Evidence Based Medicine. Principles of Critical Appraisal.” 11-12 September 1997 Kraków

6. Internet w opiece zdrowotnej - terazniejszość czy wciąż przyszłość? Konferencja „Medicus 98. Reforma i zarządzanie w ochronie zdrowia”. Zakopane 12-15. 03.1998. MIEJSCOWOŚĆ 1998 s. 48-52

1999

7. Zagrożenia i szanse zawodu bibliotekarza naukowego. Czy zastąpią nas wyszukiwarki? XVIII Konferencja Bibliotek Medycznych „Możliwości współpracy bibliotek naukowych i świadczenia usług w oparciu o rozległe sieci komputerowe. Kraków, 26-28 Maj 1999

2001

8. Information in public health. "Leaders for health care – a workshop". Krynica, 25-27 Feb. 2001

2003

9. Rola bibliotekarzy medycznych w badaniach typu" ocena technologii medycznych. Ogólnopolska Konferencja „Informacja naukowa bibliotek medycznych w Polsce”. Łódź 24-25.11.2003

10. Systemy informacji w ochronie zdrowia, jako ważny element poprawy jakości opieki zdrowotnej w krajach UE. Konferencja „Europa – Kontynent zdrowia”. Kraków 5 czerwca 2003

2004

11. Czy informatyzacji dostępu do zbiorów towarzyszy w bibliotekach medycznych odpowiednia edukacja użytkowników. Wyniki sondażu. Materiały Konferencyjne XXIII Konferencji Problemowej Bibliotek Medycznych „Polityka gromadzenia i profilowania zbiorów w polskich bibliotekach medycznych w dobie nowoczesnych technologii informatycznych”. Gdańsk 21-22 czerwca 2004. AM. Biblioteka Główna, Gdańsk, 2004, s. 101-113. Materiały Konferencyjne EBIB nr 10. [Dokument elektroniczny] <http://ebib.oss.wroc.pl/matkonf/med23/>

12. Incorporating an information specialist in the process of managerial decision-making in health care. The barriers and possible solutions. Proceedings of the 9th European Conference of Medical and Health Libraries, Santander (Hiszpania) 22-26 Sept.2004 [Dokument elektroniczny] <https://ibio.humv.es/biblioteca/eahil/Abstracts/FullText/B.Niedzwiedzka%201.doc>

2005

13. What public health teachers know about their library services and what are their needs and expectations towards a scientific library. W: Proceedings of the EAHIL Workshop : Implementation of quality systems and certification of biomedical libraries, Palermo, Italy, June 23-25, 2005, http://www.pa.izs.it/eahil/eahil_oral_docs/pdfcd/Niedzwiedzka-doc.pdf

Współaut.: Ewa Nowak

2006

14. Building competencies and understanding

of evidence-based health care paradigm among public health students. 28th Annual Conference of The Association of Schools of Public Health in the European Region Maastricht, the Netherlands September 15 – 17, 2006. Conference Abstracts., <http://www.unimaas.nl/aspher2006/Downloads/Abstracts%20Sunday%20afternoon.pdf>

Współaut.:..., Czabanowska K

15. Searching skills training may not be enough. Experiences from Information competency program. 10th EAHIL Conference. Cluj, Romania, 11-16 September 2006.. Conference Proceedings: http://www.eahilconfcluj.ro/scientific_programme.html

2009

16. Kompetencje zdrowotne i kompetencje informacyjne a samoleczenie. Konferencja naukowa „Samoleczenie a edukacja zdrowotna, polityka zdrowotna i etyka”. Kraków 20 kwietnia 2009

2010

17. Educational Leeds and self-perceived skills of teaching librarians - a comparative Polish Norwegian study. EAHIL Conference “Discovering new seas of knowledge: technologies, environments and users in the future of health libraries” 14-18 June, 2010, Lisbon.

Współaut.:..., Irene Hunszár

18. Lessons from past policies and actions promoting healthy eating in Europe. Preliminary results of EATWELL Project. II World Congress of Public Health Nutrition and I Latin American Congress of Community Nutrition, 23-25 September 2010, Porto, <http://nutrition2010.com.pt/>

Współaut.: Fredrico Perez-Cueto, Wim Verbeke, Jessica Aschermann-Witzel, ..., Dina D'Addesa, Mario Mazzocchi, Bruce Traill

19. MedLibTrain Project – a step towards unification of health librarians-teachers' competency in Norway and Poland. MedLibTrain Conference. Kraków 13 grudnia 2010

20. Przegląd interwencji dotyczących zdrowego odżywiania się realizowanych w Polsce. Konferencja Naukowa “Schorzenia powstałe na tle wadliwego żywienia zagrożeniem XXI wieku” 17.01 - 18.01 2010, Wisła

Współaut.: Agnieszka Koziol-Kozakowska, beata Piórecka,...

2011

21. Become a competent teacher of information skills – the experience of developing an educational course in international co-operation. MedLibTrain - a joint Polish-Norwegian project. 13th European Conference of Medical and Health Libraries, 2011 Istanbul, <http://eahil2011.ku.edu.tr/plenarysession>

Współaut.:..., Irene Hunskaar, Sieradzka-Fleituch M, Küfner Lein R.

22. EAAE 2011 Congress - Key success factors in health-related food marketing: A case study approach. Proceedings of EAAE 2011 Congress Change and Uncertainty. Challenges for Agriculture, Food and Natural Resources, August 30 to September 2, 2011, ETH Zurich, Zurich, Switzerland, http://ageconsearch.umn.edu/bitstream/114211/2/Aschemann-Witzel_Jessica_358.pdf

Współaut.: Jessica Aschemann-Witzel, Fredrico Perez-Cueto, ..., Wim Verbeke, Tin Bech-Larsen

23. Informacja naukowa w sektorze ochrony zdrowia w Polsce w pierwszym 10-leciu XXI wieku. Stan badań i specjalistyczna edukacja pracowników informacji naukowej. V Konferencja Naukowa IINiSB UW „Nauka o informacji (Informacja naukowa) w okresie zmian. Warszawa 4-5 kwietnia 2011

24. Interwencje wpływające na zachowania żywieniowe – przegląd i rekomendacje. Spotkanie członków Polskiego Komitetu ds. Współpracy z European Platform for Diet, Physical Activity and Health, Warszawa 28 stycznia 2011

Współaut.:..., Agnieszka Koziol-Kozakowska, Beata Piórecka

2012

25. An assessment of the impact of one's BMI and one's knowledge of the causes of obesity on the acceptance of healthy eating policies in Poland. European Public Health Conference, Malta, 7-11 November 2012

Współaut.: Agnieszka Koziol-Kozakowska, Beata Piórecka,...

26. Czy e-interwencje zmieniają nawyki żywieniowe dzieci i młodzieży. Systematyczny przegląd jakościowy badań z lat 2000-2012. "IV Konferencja Naukowo-Szkoleniowa Otyłość i jej oblicza" - Kraków 27.10.2012, <http://konferencja-otylosc-2012.pl>

Współaut.: Michał Witkowski,...

27. Lessons for Public Health Campaigns from Analysing Commercial Food Marketing Success Factors: A Case Study (May 7, 2012). Available at SSRN: MIEJSCOWOŚĆ KRAJ, <http://ssrn.com/abstract=2053046>

Współaut.: Jessica Aschemann-Witzel, Fredrico Perez-Cueto, ..., Wim Verbeke, Tino Bech-Larsen

28. Towards evidence-based effective interventions – The Eatwell project: Nutritional Policies in Europe and their effectiveness. The workshop on Social Sciences and Humanities contribution to tackle the Obesity Epidemic. 9th-10th January Bruksela ROK

Współaut.:..., Bruce Trail

“Health targets in Europe. Values, principles and governance”. Madrid 8-9 maja 2003. Udział w dyskusji panelowej.

Ewa Busse-Turczyńska: Kadra kierownicza bibliotek medycznych w Polsce. *Forum Bibl. Med.* 2009 R. 2 nr 1 s. 20, 26, portr.; Ryszard Żmuda: leksykon biograficzny uczonych i Słownik pracowników bibliotek medycznych na łamach *Forum Bibliotek Medycznych*. *Forum Bibl. Med.* 2011 R. 4 nr 2 s. 307, 308, 312, 315, 316; Uniwersytet Jagielloński - akta osobowe; Materiały i informacje przekazane przez dr Barbarę Niedźwiedzka autorowi hasła biograficznego.

Ryszard Żmuda

Dr Krzysztof NIERZWICKI (ur. 1969), bibliotekoznawca, księgoznawca, redaktor, nauczyciel akademicki, adiunkt Instytutu Informacji Naukowej i Bibliologii UMK, starszy kustosz dyplomowany, kierownik Regionalnego Centrum Informacji Medycznej, zastępca dyrektora ds. Biblioteki Medycznej Collegium Medicum im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy, dyrektor Biblioteki Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu.

Urodził się 13 stycznia 1969 roku w Świeciu n. Wisłą, woj. bydgoskie w rodzinie inteligenckiej Józefa i Krystyny z domu Borkowska. Matka była nauczycielką języka polskiego. Żonaty z mgr Magdaleną Kubiacyk, bibliotekoznawcą, kustoszem Muzeum Podróżników im. Tonego Halika w Toruniu. Ma syna Kajetana (ur. 20 XII 2003).

Edukację rozpoczął w Szkole Podstawowej w Dębicy w województwie koszalińskim, zaś ukończył w Szkole Podstawowej w Mościskach w dawnym województwie piłskim w roku 1983. Do Liceum Ogólnokształcącego uczęszczał najpierw w Złotowie, później w Pile (1986 – 1989). Studiował (1990-1995) – dyplom i tytuł zawodowy magistra bibliotekoznawstwa i informacji naukowej (20 I 1995) na Wydziale Nauk Historycznych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, a doktoryzował się (14 XI 2000) – stopień naukowy doktora w zakresie bibliologii w Instytucie Bibliotekoznawstwa na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Wrocławskiego. Podwyższał kwalifikacje zawodowe i naukowe.

Napisał pracę magisterską: *„Księgozbiór kartuskiego konwentu Paradisus Beatae Mariae na Kaszubach. Polonika”*, pod kierunkiem prof. dr hab. Janusza Tondela oraz rozprawę doktorską: *„Biblioteki kartuzji kaszubskiej „Raj Maryi” oraz jej konwentów filialnych w Berezie Kartuskiej i Gidlach”*, której promotorem był prof. dr hab. Janusz Tondel, a recenzentami prof. dr hab. Barbara Bieńkowska (Warszawa-UW) i prof. dr hab. Kazimiera Maleczyńska (Wrocław-UWr.). Przygotowuje habilitację. Odbił praktyki i staże naukowe w polskich i zagranicznych ośrodkach naukowych: Pelplin – WSD (1996-1997), Warszawa – Biblioteka Narodowa, Biblioteka Uniwersytetu Warszawskiego, Regensburg – Niemcy (1997), Wiedeń – Austria (1999). Pobyty zagraniczne umożliwiły stypendia UMK i Fundacji „Janineum”. Podwyższył kwalifikacje zawodowe uzyskując bez egzaminu po postępowaniu kwalifikacyjnym uprawnienia dla kandydatów na bibliotekarzy dyplomowanych (2003). Bierze udział w różnego rodzaju szkoleniach, np. z zakresu zamówień publicznych (28-29 X 2003).

Pracą zawodową związał się równoległe z Toruniem i Bydgoszczą, o czym świadczą zajmowane stanowiska i pełnione funkcje: Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu – Katedra Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej, obecnie Instytut Informacji Na-

ukowej i Bibliologii: asystent stażysta (1995), asystent (15 II 1995-31 I 2001), adiunkt (1 II 2001-); Akademia Medyczna im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy: starszy bibliotekarz (17 II-30 VI 2003), adiunkt biblioteczny (1 VII 2003-30 IX 2006), kustosz dyplomowany (1 X 2006-), starszy kustosz dyplomowany, p.o. dyrektora Biblioteki Głównej AM (17 II-30 VI 2003), dyrektor (1 VII 2003-), zastępca dyrektora Biblioteki Uniwersyteckiej UMK w Toruniu ds. Biblioteki Medycznej Collegium Medicum im. L. Rydygiera w Bydgoszczy (1 II 2005-), p.o. kierownika Oddziału Zbiorów Specjalnych UMK (15 VIII-31 XII 2007), dyrektor Biblioteki Uniwersyteckiej UMK (1 VII 2010-).

Praca naukowa – podejmuje pracę naukowo-badawczą z zakresu bibliotekoznawstwa, bibliotekarstwa, księgoznawstwa, naukoznawstwa, biografistyki i bibliografii. Ogłosił drukiem ok 50 pozycji, w tym wartościowe dzieła, poświęcone dziejom książki, bibliotekom kościelnym i ich zasobom, w tym klasztornym, zwłaszcza zakonów cystersów i kartuzów. Pisał również o jednostkach organizacyjnych, w których jest zatrudniony. Przeprowadził ok. 40 wywiadów. Kierownik 5 grantów, w tym: 1 UMK, 2 KBN (2000-2001) i 2 projektów unijnych (2005, 2006-2008). Redaktor naczelny czasopisma *Wiadomości Akademickie* (Bydgoszcz 2003 nr 9-).

Działalność dydaktyczna – prowadził wykłady i ćwiczenia na studiach stacjonarnych, niestacjonarnych, podyplomowych – (2006-2012) dla studentów bibliotekoznawstwa i informacji naukowej Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu: Opracowanie formalne zbiorów, Historia książki, Dzieje bibliotek, Bibliografia, Wstęp do bibliotekarstwa, Książka w kulturze kościoła oraz Organizacja i zarządzanie biblioteką naukową w dobie komputeryzacji z wykorzystaniem elektronicznych możliwości (MARC21, NUKAT, HORIZON). Brał udział w modyfikacji programu nauczania na kierunku studiów bibliotekoznawstwo i informacja naukowa do wymogów Deklaracji Bolońskiej. Był komisarzem (3) i współkuratorem (2) wystaw zagranicznych w Pelplinie – Muzeum Diecezjalne im. bpa Stanisława Wojciecha Okoniewskiego (2008, 2009), Bydgoszczy – Muzeum Tradycji Pomorskiego Okręgu Wojskowego (1998) i Toruniu – Muzeum Uniwersyteckie (2009), poświęconego bibliotece bpa S. W. Okoniewskiego, rękopisom, inkunabułom cystersów oraz inkunabułom ze zbiorów Biblioteki WSD w Pelplinie. Na zjazdach naukowych w Toruniu (1995, 2008), Warszawie (1995, 1996, 2002), Gdańsku (1996), Pelplinie (1996), Krakowie (1998), Łodzi (2003), Poznaniu (2005) i Kliczkowie (2007) wygłosił 11 referatów, odczytów i prelekcji, które częściowo zostały opublikowane. Zorganizował również w Bydgoszczy XXVI Konferencję Problematyką Bibliotek Medycznych (15-17 IX 2008).

Posiada teoretyczne i praktyczne umiejętności kierowania biblioteką uczelnianą. Nowoczesny menadżer, który ma również właściwe podejście do tradycji. W Bydgoszczy przeprowadził modernizację budynku Biblioteki Głównej (2010-2011), dla której pozyskał liczne dary i spuścizny.

Członek: Senatu, Rady Collegium Medicum, Rady Bibliotecznej, Towarzystwa Naukowego w Toruniu, sekretarz Komisji Bibliografii i Bibliotekoznawstwa, Polskiego Towarzystwa Bibliologicznego, Gutenberg Gesellschaft Mainz.

Otrzymał wyróżnienia i nagrody: Burmistrza Gminy Kartuzy (2001), Targów Książki Kaszubskiej i Pomorskiej (2001), JM Rektora UMK – wyróżnienia pięciokrotnie (2002, 2009), nagrody – naukową za publikację III° (2005) i za działalność organizacyjną II° (2006), III° (2008, 2010), Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego (2006).

Spis publikacji

1995

1. Kapłan-bibliofil. W pierwszą rocznicę śmierci ks. infułata dr. Antoniego Liedtkego. *Pielgrzym* 1995 nr 15 s. 14

1996

2. Biskup-bibliofil. *Pielgrzym* 1996 nr 24 s. 7
Stanisław Wojciech Okoniewski

3. Po raz kolejny w Pelplinie. Bibliotekoznawcy na praktyce w Bibliotece Seminarium Duchownego. *Pielgrzym* 1996 nr 16 s. [16]
Współaut.: ..., D. Chojnacka

1997

4. Warsztat bibliotekarski w kartuzji kaszubskiej w drugiej połowie XVIII w. *Libri Gedanenses* 1997 nr 13/14 s. 69-91

5. Pozostałości biblioteki biskupa Stanisława Wojciecha Okoniewskiego w zbiorach księżnicy WSD w Pelplinie. *Stud. Pelpl.* 1997 nr 26 s. 79-103

6. Zabytki piśmiennictwa. W: Ciecholewski Roman: Skarby Pelplina. Pelplin 1997 s. 187-237
Toż: Wyd. 2. 1999; wyd. 3. 2008

1998

7. Cysterskie rękopisy i inkunabuły. *Promocje Pomor.* 1998 nr 9 s. 2
Współaut.: ..., M[agdalena] Nierzwicka

8. Inkunabuły biblioteki kartuskiego klasztoru „Raj Maryi” na Kaszubach. *Acta UNC ser. Bibliol.* 1998 nr 2/3 s. 349-400

9. Rękopisy i inkunabuły cystersów pelplińskich ze zbiorów Biblioteki Seminarium Duchownego w Pelplinie: katalog wystawy poświęconej kulturze cystersów na terenie Diecezji Pelplińskiej zorganizowanej z okazji 900-lecia założenia zakonu cystersów oraz 70-lecia istnienia Muzeum Diecezjalnego w Pelplinie. Pelplin 1998, 31 s.

Współaut.: ..., Jan Grzeszewski, Magdalena Nierzwicka

10. Skarby seminaryjnej księżnicy. *Pielgrzym* 1998 nr 13 s. 3

Współaut.: ..., Magdalena Nierzwicka

Dodatek: 900 lat zakonu Cystersów, 70 lat Muzeum Diecezjalnego w Pelplinie im. bpa Stanisława Wojciecha Okoniewskiego

1999

11. Inkunabeln der Kartause „Paradisus Mariae” in Kaschuby W: Die Kartäuser und das heilige Römische Reich. Bd 2. Salzburg 1999 s. 35-88 - (*Analecta Cartusiana* 140)

12. Katedra Bibliotekoznawstwa i Informatyki Naukowej UMK W: Informator dla kierunków: archeologia, etnologia, bibliotekoznawstwo i informacja naukowa na rok akademicki 1999/2000. Toruń 1999 s. 48-67

13. Księga Ksiąg. II. Kur. Pol. 1999 nr (7 V) s. 4, 9

14. Programy studiów dwustopniowych w Katedrze BiN UMK w Toruniu wraz z systemem punktów kredytowych ECTS. W: Materiały z ogólnopolskiej konferencji naukowej nt. „Kształcenie bibliotekarzy w systemie studiów dwustopniowych

(licencjackie i magisterskie) - system punktów kredytowych". Kraków 1999 s.

Współaut.: ... , Bronisław Woźniczka-Paruzel

15. Rękopisy kartuskiego klasztoru Paradisus Beatae Mariae na Kaszubach. W: Kartuzi: teksty: książki: biblioteki / wyd. Stanisław Lorenz, Edward Potkowski. Warszawa 1999 s. 117-135

2000

16. Katedra Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej UMK. W: Informator dla kierunków: archeologia, etnologia, bibliotekoznawstwo i informacja naukowa na rok akademicki 2000/2001. Toruń 2000 s. 126-146

17. Księgozbiór kartuskiego klasztoru „Sanctae Crucis prope Berezam” w zbiorach Biblioteki Narodowej w Warszawie. *Acta UNC Ser. Bibliol.* 2000 nr 4 s. 67-102

2001

18. Biblioteki kartuzji kaszubskiej oraz jej konwentów filialnych w Berezie Kartuskiej i Gidlach. Pelplin : Bernardinum 2001 588, [3] s., [32] s. tabl., bibliogr., ISBN 83-88935-12-7

Rec.: Żmuda Ryszard, *Fides* 2010 nr 1/2 s. 220-224;
Toż. *Saec. Christ.* 2011 [R. 18] nr 2 s. 331-334

19. Katedra Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej UMK. W: Wydział Nauk Historycznych. Informator dla studentów na rok akademicki 2001/2002. Toruń 2001 s. 132-167

2002

20. Die Handschriften der Kartause Paradisus Beatae Mariae in der Kaschbei. W: Bücher, Bibliotheken und Schriftkultur der Kartäuser. Festgabe zum 65. Geburtstag von Edward Potkowski / hrsg. von Stanisław Lorenz. Stuttgart 2002 s. 199-213 (Contubernium 59)

21. Katedra Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej UMK. W: Wydział Nauk Historycznych: informator dla studentów na rok akademicki 2002/2003. Toruń 2002

2003

22. Avicenna w Bydgoszczy? *Wiad. Akad.* 2003 T. 9 nr 1 s. 13-14

23. Jubileusz Profesora Waldemara Jędrzejczyka. *Wiad. Akad.* 2003 T. 11 nr 3 s. 8-9

24. Przed Referendum Unijnym. *Wiad. Akad.* 2003 T. 10 nr 2 s. 20

2004

25. Biblioteka Główna. W: Akademia Medyczna im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy 1984-2004 / [red. ...]. Bydgoszcz 2004 s. 314-323

26. Die Klosterbibliothek der Kartause „Sanctae Crucis” in Bereza Kartuska. Salzburg 2004. - [2], 258 s., il. - (Analecta Cartusiana) 198

27. Red.: Akademia Medyczna im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy 1984-2004. [nauk. red.] Bydgoszcz: 2004.-384 s.

2005

28. Instytut Informacji Naukowej i Bibliologii. W: Informator ECTS dla studentów na rok akademicki 2005/2006. Toruń 2005 s. 161-200

2006

29. Szesnastowieczny antyfonarz kartuski ze zbiorów gidelskich. Kilka uwag bibliologicznych i muzykologicznych. *Acta UNC Nauk. Hum.-Społ. Bibliol.* 2006 z. 376 s. 89-113

Współaut.: ... , Czesław Grajewski

30. Wirtualna biblioteka dla środowisk medycznych: Regionalne Centrum Informacji Medycznej. *Wiad. Akad.* 2006 T. 22 s. 10

Współaut.: ... , Joanna Słomkowska, Witold Hryncewicz

2007

30. Red.: Nowe oblicze Biblioteki. *Wiad. Akad.* 2007 nr 26 s. 5-6

2008

31. Red.: Medical and Biological Sciences 2008 T. 23 nr 3 / red. cz. jubil. Bydgoszcz: UMK CM, 2008.- 65 s.

32. Regionalne Centrum Informacji Medycznej. W: Wybrane zagadnienia z praktyki lekarza rodzinnego. T. 12. Redukcja ryzyka w diagnostyce i leczeniu przez podnoszenie poziomu wiedzy i doświadczenia pracowników ochrony zdrowia/ pod red. Andrzeja Steciwko. Wrocław: Wydaw. Continuo, 2008 s. 84-86

Tekst równol. w jęz. ang. s. 171-173

Współaut.: ... Daria Butrym, Ireneusz Szreder

33. W kręgu książki. Od Gutenberga do De revolutionibus. *Wiad. Akad.* 2008 nr 28 s. 11-14

34. Wystawa w Muzeum Uniwersyteckim w Toruniu. „Galaktyka Gutenberga. Inkunabuły ze zbiorów Biblioteki Wyższego Seminarium Duchownego w Pelplinie”. *Wiad. Akad.* 2008 nr 30 s. 33-35

2009

35. Oddany Sprawie – wywiad rzeka z Profesorem Janem Domaniewskim. Bydgoszcz: Coll. Med. UMK, 2009. - 304 s.: il., portr., bibliogr.; 30 cm ISBN 978-83-231-2411-5

36. Jak powstawała Akademia Medyczna w Bydgoszczy: fragment książki ... „Oddany Sprawie - wywiad rzeka z profesorem Janem Domaniewskim”. *Wiad. Akad.* 2009 nr 3 s. 8-13

2010

37. Profesor Jan Domaniewski 1928-2009. *Wiad. Akad.* 2010 nr 36 s. 15-19

38. Życie jak gawęda o miłości. *Głos Uczelni* 2010 nr 1 s. 8

Współaut.: ... , Joanna Hladoń-Wiącek

2011

39. Warsztat bibliotekarski w kartuzji bereskiej na przełomie XVIII i XIX wieku (materiały konferencyjne, Poznań – 2011)

2012

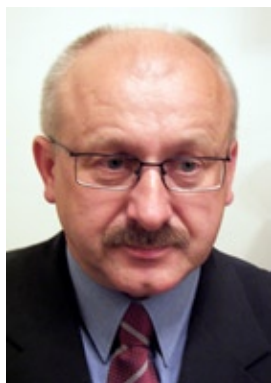
40. Red.: Wydział Nauk o Zdrowiu Collegium Medicum im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu (1997-2012) / Red. nauk. Zbigniew Bartuzi, Roman Ossowski, Bydgoszcz 2012.- 227 s.

Prace redakcyjne

Wiadomości Akademickie. Pismo Collegium Medicum im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy 2003 R. 5 nr 3 – Bydgoszcz 2003- ISSN 1508-2180

Akademia Medyczna im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy 1984-2004 / [red. nauk. Krzysztof Nierzwicki]. Bydgoszcz 2004 s. 314-323; Ewa Busse-Turczyńska: Kadra kierownicza bibliotek medycznych w Polsce. *Forum Bibl. Med.* 2009 R. 2 nr 1 s. 12, portr.; Ryszard Żmuda: Leksykon biograficzny uczonych i Słownik pracowników bibliotek medycznych na łamach *Forum Bibliotek Medycznych.* *Forum Bibl. Med.* 2011 R. 4 nr 2 s.302, 307, 309-311, 315; Serwis fotograficzny. *Forum Bibl. Med.* 2008-2012; Uniwersytet Mikołaja Kopernika. Skład osobowy UMK: stan z dn. 1 lutego 2010 r. Toruń 2010 s. 235, 241; Toż. Stan osobowy z dn. 1 stycznia 2001 r. Toruń 2001 s. 135; Janusz Tondel: Opinia o działalności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej Krzysztofa Nierzwickiego Toruń s. 1-3; Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu – akta osobowe; Materiały i informacje przekazane przez dr Krzysztofa Nierzwickiego autorowi hasła biograficznego.

Ryszard Żmuda

Dr Krzysztof NOGA (ur. 1956), humanista, politolog, leśnik, archiwista, bibliotekoznawca, biografista, historyk medycyny, kustosz z uprawnieniami bibliotekarza dyplomowanego, kierownik Oddziału Biblioteki Głównej w Zabrzu Śląskiej Akademii Medycznej i Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach.

Urodził się 11 listopada 1956 roku w Chorzowie w rodzinie robotniczej Mariana i Aliny z domu Blachnik. Dwojga imion Krzysztof Antoni, ale drugiego nie używa. Ojciec był czeladnikiem rzeźniczym. Ma brata Janusza Mariana (ur. 1955) magistra inżyniera elektryka. Żonaty od 1993 roku z Ireną Zofią z domu Koziół, bibliotekarką SUM.

Do Szkoły Podstawowej Nr 22 im. Karola Miarki w Chorzowie uczęszczał w latach 1963-1971, następnie kontynuował naukę w Technikum Leśnym w Brynku koło Tarnowskich Gór (1971-1975), gdzie zdał egzamin dojrzałości uzyskując dyplom i tytuł technika leśnika o specjalności gospodarka leśna. Po maturze zamierzał studiować archeologię na Wydziale Filozoficzno – Historycznym Uniwersytetu Wrocławskiego, ale nie został przyjęty. Studiował (1979-1983) zaocznie – dyplom i tytuł zawodowy magistra nauk politycznych (8 VI 1983) – na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, doktoryzował się (24 V 2001) – uzyskując stopień naukowy doktora nauk humanistycznych – na Wydziale Historyczno-Pedagogicznym Uniwersytetu Opolskiego. Podwyższał kwalifikacje zawodowe i naukowe. Ukończył studia podyplomowe z bibliotekoznawstwa i informacji naukowej na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach (1988). Był również słuchaczem Studium Bankowego Międzynarodowej Szkoły Bankowości i Finansów w Katowicach (1995/1996). Odbił zagraniczne staże szkoleniowe w Learning and Information Services-University of Hertfordshire College Lane Hatfield, w Information Services Centre – Guy’s King’s and St. Thomas” School of Medicine Dentistry and Biomedical Sciences, King’s College London oraz w Central Library of Imperial College London – Wielka Brytania (5-12 XII 2001). Zdał egzamin dla kandydatów na bibliotekarzy dyplomowanych i dyplomowanych pracowników dokumentacji i informacji naukowej przed Komisją Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego (3 VI 2009), ale etatu nauczyciela akademickiego w Śląskim Uniwersytecie Medycznym nie otrzymał.

Napisał pracę magisterską: *Kryzys berliński 1948-1949*, pod kierunkiem doc. dr Jana Przewłockiego, pracę dyplomową na studiach podyplomowych: *Prasa cieszyńska w zbiorach Muzeum Chorzowskiego*, której opiekunem była dr Maria Pawłowiczowa i rozprawę doktorską: *Zbigniew Garnuszewski (1917-1998), lekarz i historyk medycy-*

ny, której promotorem był prof. dr hab. Włodzimierz Kaczorowski, a recenzentami dr hab. Leszek Bogdan Kuberski i prof. dr hab. Eugeniusz Józef Kucharz.

Zajmowane stanowiska i pełnione funkcje. Wojewódzki Park Kultury i Wypoczynku im. gen. Jerzego Ziętka w Chorzowie. Zakład Eksploatacji. Dział Zieleni – stażysta (8 XII 1975-30 XI 1976), ogrodnik terenów zielonych (1 XII 1976-28 II 1980), mistrz ogrodnik (1 III 1980-31 XII 1984), gdzie początkowo zajmował się drzewostanem, a następnie kierował zespołem pracującym przy utrzymaniu terenów zielonych na obszarze Śląskiego Ogrodu Zoologicznego; Śląska Akademia Medyczna w Katowicach. Biblioteka Główna – bibliotekarz (1-31 XII 1985), starszy bibliotekarz (1 I 1986-31 VII 1988), kustosz (I VIII 1988-), kierownik: Archiwum Zakładowego (1 I 1985-31 VIII 1996), Pracowni Reprograficznej (1 VIII 1988-31 VIII 1996), Sekcji Informacji Naukowej i Usług Reprograficznych Biblioteki Głównej SUM w Katowicach (1 IX 1996-31 XII 1999) oraz Oddziału Biblioteki Głównej na Wydziale Lekarskim z Oddziałem Lekarsko-Dentystycznym w Zabrze (1 I 2000), którym nadal zarządza.

Praca naukowa – podejmuje problematykę badawczą z zakresu historii medycyny, biografistyki, bibliotekarstwa i informacji naukowej, organizacji młodzieżowych, (AZS, ZAMP „Bratnia Pomoc”, FPOS, ZMS, SZSP, Samorząd Studencki) i PTTK. W 2008 zaangażowany był w pracę Zespołu Ekspertów Zewnętrznych ds. Analiz Delphi Narodowego Programu Foresight Polska 2020. Jego zainteresowania historią medycyny znalazło odzwierciedlenie w pracach związanych z opracowywanym przez Bibliotekę *Słownikiem medycyny i farmacji Górnego Śląska*. Przeprowadzał liczne kwerendy w archiwach w Bielsku-Białej, Oświęcimiu, Katowicach, Gliwicach, Tarnowskich Górach, Nysie i Brzegu. Uzyskaną dokumentację opracował w postaci kartotek źródeł dotyczących dziejów medycyny na terenie Górnego Śląska. Zbierał również materiały do biogramów lekarzy, dentystów i pielęgniarek w zasobach archiwalnych w Zabrze, Chorzowie, Opolu, Kluczborku, Oleśnie, Gorzowie Śląskim i Głubczycach. Napisa- ne w oparciu o nie życiorysy zostały opublikowane w tym monumentalnym dziele. Gromadził także materiały na temat Śląskiej Akademii Medycznej istniejące w dokumentach pozauczelnianych w zbiorach Archiwum Akt Nowych oraz Archiwum Dokumentacji Mechanicznej (obecnie Narodowe Archiwum Cyfrowe) w Warszawie. Zrealizował również dwie prace naukowo – badawcze: NN-5-377/00 (17 VIII-31 XII 2000) *Zbigniew Garnuszewski (1911-1998). Lekarz i historyk medycyny* oraz NN-5-072/02 *Śląska Akademia Medyczna w dokumentach pozauczelnianych ze zbiorów Archiwum Akt Nowych w Warszawie*.

Działalność dydaktyczna – prowadzi wykłady na seminariach i ćwiczenia z naukowej informacji medycznej, przysposobienia bibliotecznego i strategii samokształcenia. Przeszkolił od 1998 roku około 4500 słuchaczy, w tym: studentów kierunku lekarskiego, dentystycznego, farmaceutycznego oraz doktorantów. Brał aktywny udział w 20 konferencjach, w tym krajowych: Cieszyn (2007), Dąbrowa Górnicza (2012), Kato-

wice (1999, 2005), Kraków (1999), Lublin (2006), Łódź (1998, 2009), Międzyzdroje (2001), Opole (2001, 2007, 2011), Poznań (2012), Ruda Śląska (2005), Słubice (2005), Warszawa (2002, 2013), Wrocław (2010), Zabrze (2007) i zagranicznej: Londyn – Wielka Brytania (2001). Wygłosił 6 referatów.

Członek: Rady Bibliotecznej Śląskiego Uniwersytetu Medycznego (1998-), Rady Pedagogicznej dla I roku kierunku lekarskiego i stomatologicznego na Wydziale Lekarskim z Oddziałem Lekarsko-Dentystycznym w Zabrzu SUM (2000-2012), Komisji Wydziału Lekarskiego w Zabrzu przygotowującej Raporty samooceny dla Państwowej Komisji Akredytacyjnej (2001, 2005), Rady Wydziału Lekarskiego w Zabrzu, jako reprezentant pracowników nie będących nauczycielami akademickimi (2008-2012), Uczelnianego Kolegium Elektorów (w kadencjach 2008-2012 i 2012-2016).

Otrzymał: Dyplom Marszałka woj. Śląskiego „ Za zasługi dla promocji woj. Śląskiego i rozwoju turystyki” (22 II 2013).

Aktywnie uczestniczy w życiu Uczelni SAM/SUM oraz w działalności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej. Lubi czytać książki, słuchać muzyki, poznawać nowe regiony i kraje. Jest przewodnikiem turystycznym miejskim po Górnos Śląskim Okręgu Przemysłowym (GOP) i terenowym kl. III oraz pilotem wycieczek.

Hobby: podróże, turystyka górską, medycyna naturalna (akupunktura, homeopatia i zielarstwo), architektura krajobrazu i uprawa roślin ozdobnych.

Spis publikacji

1993

1. Bekier Antoni Henryk (1903-1978). W: Słownik medycyny i farmacji Górnego Śląska. T.1: Biograficzny (A-Z) / Red. Alfred Puzio. Katowice: Śląska Akademia Medyczna 1993, s. 52–53, bibliogr.

2. Ćwik Franciszek Karol (1918-1984). Tamże s. 81, bibliogr.

3. Dziewanowski Władysław (1910-1971). Tamże s. 93, bibliogr.

4. Kaliński Tadeusz (1919-1986). Tamże s. 137–138, bibliogr.

5. Łapin Walenty (1924-1998). Tamże s. 172, bibliogr.

6. Malarska-Sawińska Maria Wanda (ur. 1924). Tamże s. 178, bibliogr.

7. Osiecki Zygmunt Teodor (1924-1978). Tamże s. 206–207, bibliogr.

8. Pietrakowska Daniela Zofia (ur. 1923). Tamże s. 211–212, bibliogr.

9. Pogorzelski Jan Kazimierz (1919-2005). Tamże s. 214, bibliogr.

10. Sambura Tadeusz Zygmunt (1904-1988). Tamże s. 237, bibliogr.
Współaut.: Maria Sitek

11. Sawiński Leszek Ignacy (1924-1990). Tamże s. 238–239, bibliogr.

12. Ulatowska-Tustańska Anna Stanisława (ur. 1919). Tamże s. 275, bibliogr.

1995

13. Bażowski Jan (1900-1978). W: Słownik medycyny i farmacji Górnego Śląska. T.2: Biograficzny (A-Z) / Red. Alfred Puzio. Katowice: Śląska Akademia Medyczna 1993, s. 39–40

14. Cisowski Stanisław (1930-1987). Tamże s. 63, bibliogr.

15. Kapelańska-Keppel Renata (ur. 1917). Tamże s. 111–112, bibliogr.

16. Kokowski Dymitr (1914-2005). Tamże s. 125, bibliogr.

17. Kokowski Michał (1920-1998). Tamże s. 125, 126, bibliogr.

18. Podolecki Stanisław (1902-1964). Tamże s. 203, bibliogr.

19. Skowronek Józef (1923-1986). Tamże s. 232, bibliogr.

1996

20. Biblioteka zaprasza do nowych pomieszczeń po modernizacji i unowocześnieniu wyposażenia.

Biul. Inf. ŚAM 1996 R.6 nr 4/5 s. 41–43

Współaut.: Laura Skopowska

1997

21. Organizacje studenckie: Akademicki Związek Sportowy. W: Słownik medycyny i farmacji Górnego Śląska. T.3: Monograficzny (A-Z). Red. Alfred Puzio. Katowice: Śląska Akademia Medyczna 1997, s. 448

22. Bratnia Pomoc. Tamże s. 448

23. Federacja Polskich Organizacji Studenckich. Tamże s. 448

24. Koło Naukowe Medyków. Tamże s. 448

25. Samorząd Studencki. Tamże s. 454

26. Socjalistyczny Związek Studentów Polskich. Tamże s. 452

27. Zrzeszenie Studentów Polskich. Tamże s. 449

28. Związek Akademickiej Młodzieży Polskiej. Tamże s. 448

29. Związek Młodzieży Socjalistycznej. Tamże s. 450

1999

30. Biblioteki Naukowe w sieci komputerowej. *Biul. Inf. ŚAM* 1999 R. 9 nr 3 s. 43

31. Informacja naukowa w sieci komputerowej Biblioteki Śląskiej Akademii Medycznej. *Biul. GBL* 1999 R. 45 nr 361 s. 15 – 17

2000

32. Brzezińska-Goldzińska Grażyna Zofia (ur. 1935). W: Słownik medycyny i farmacji Górnego Śląska. Opracowanie zbiorowe. T.4. Biograficzny (A-Z). / Red. Jerzy Marian Dyrda. Katowice: Śląska Akademia Medyczna - Biblioteka Główna 2000, s. 57

33. Chrzanowska Alicja (ur. 1924). Tamże s. 68, bibliogr.

34. Ernst Aleksander (1897-1957). Tamże s. 96–97, bibliogr.

35. Goldziński Leopold Michał (1926-1984). Tamże s. 120, bibliogr.

36. Kmicikiewicz Roman (1911-1992). Tamże s. 181–182, bibliogr.

37. Krzyczkowska Maria (1916-1969). Tamże s. 208–209, bibliogr.

38. Szostok Antoni (1900-1974). Tamże s. 382, bibliogr.

39. Świsulski Bogdan (1921-). Tamże s. 389, bibliogr.

40. Wartenberg Włodzimierz Andrzej (1927-1990). Tamże s. 400–401, bibliogr.

41. Wartenberg Zuzanna (ur. 1930). Tamże s. 401, bibliogr.

42. Zawilska Zofia (1927- 1997). Tamże s. 428–429, bibliogr.

43. Zawilski Lesław Eustachy (ur. 1925). Tamże s. 429, bibliogr.

44. Wyniki testowania baz CD-ROM na przykładzie Biblioteki Głównej Śląskiej Akademii Medycznej. W: Elektroniczna biblioteka dzisiaj. Efektywne wykorzystanie baz CD-ROM w sieciach komputerowych. Materiały 2 Konferencji Górnośląskiego Konsorcjum Bibliotek Naukowych. Katowice-Opole 21-23.04.1999. Red.: Barbara Zajączkowska. Katowice: Akademia Ekonomiczna im. K. Adamieckiego 2000 s. 93–95

2003

45. Cieślik Tadeusz Mikołaj (ur. 1952). W: Słownik medycyny i farmacji Górnego Śląska. Opracowanie zbiorowe. T.5. Biograficzny (A-Z). Samodzielna kadra naukowo-dydaktyczna Śląskiej Akademii Medycznej 2001-2002. Red. Jerzy Ma-

rian Dyrda, Barbara Gruszka. Katowice: Śląska Akademia Medyczna - Biblioteka Główna 2003. Katowice: Śląska Akademia Medyczna - Biblioteka Główna 2003, s. 93–95

46. Dobosiewicz Krystyna Maria (1931-2007). Tamże s. 100–103, bibliogr.

47. Grzeszczak Władysław Jan (ur. 1953). Tamże s. 156–159, bibliogr.

48. Kos-Kudła Beata (ur. 1963). Tamże s. 224–226, bibliogr.

49. Obuchowicz Anna Karolina (ur. 1951). Tamże s. 301–303, bibliogr.

50. Skrzypulec Violetta Ewa (ur. 1959). Tamże s. 384–386, bibliogr.

51. Ślusarczyk Konstanty (ur. 1944). Tamże s. 416–418, bibliogr.

52. Wiczkowski Andrzej Kazimierz (ur. 1943). Tamże s. 446–448, bibliogr.

53. Żwirska-Korczala Krystyna (ur. 1946). Tamże s. 484–486, bibliogr.

2006

54. Centrum Dokumentacji Dziejów Medycyny i Farmacji Górnego Śląska. Współaut.: Jerzy Marian Dyrda, Batosz Łaskawiec. *Acta Med. Premisl.* 2006 T. 29 s. 65–68

55. Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Oddział w Chorzowie. Opracował na podstawie materiałów archiwalnych, kronik i dokumentacji bieżącej Oddziału PTTK w Chorzowie. Chorzów: Urząd Miasta Chorzów 2006.-s.

56. Rola i znaczenie kwalifikacji zawodowych bibliotekarzy w kształceniu użytkowników. W: 25 Jubileuszowa Konferencja Problemowa Bibliotek Medycznych: Kształcenie użytkowników naukowej informacji medycznej - koncepcje i doświadczenia, Lublin - Kazimierz Dolny 12-14.06.2006. [Warszawa]: Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich, K[omisja] W[ydawnictw] E[lektronicz-

nych], Redakcja „Elektronicznej Biblioteki”, 2006 Uwagi: EBIB Materiały Konferencyjne, nr 14

Współaut.: ..., Jerzy Dyrda, Anna Majewska-Piątkowska

2009

57. Rola i znaczenie kwalifikacji zawodowych bibliotekarzy w kształceniu użytkowników. *Forum Bibl. Med.* 2009 R. 2 nr 1 s. 208–213

Współaut.: Jerzy Dyrda, Anna Majewska-Piątkowska, ...

2010

58. Dobosiewicz Krystyna Maria (1931-2007). W: Piekarzanie.: Leksykon mieszkańców Piekar Śląskich. H. Gawlik, J. Grajewska-Wróbel, L. Wostal, Z. Bogacki. *Piekary Śląskie* 2010 s. 68–69, bibliogr.

59. Doksztalcanie pracowników bibliotek naukowych. *Forum Bibl. Med.* 2010 R. 3 nr 1 s.158–168

2011

60. Bekier Antoni Henryk (1903-1978). W: Chorzowski Słownik Biograficzny. Edycja nowa. T.3. / Red.: Z. Kapała. Chorzów : Muzeum w Chorzowie, 2011 s. 6, bibliogr.

61. Osiecki Zygmunt Teodor (1924-1978). Tamże s. 178–179, bibliogr.

2012

62. Certyfikacja HONCODE internetowych źródeł medycznych wyznacznikiem jakości w otwartym dostępie do wiedzy. *Forum Bibl. Med.* 2012 R. 5 nr 1 s. 441–450

Współaut.: Krzysztof Gościniak, ...

63. Dr Jerzy Marian Dyrda (ur. 1948) *Forum Bibl. Med.* 2012 R. 5 nr 2 s., bibliogr.

64. Dr Paweł Bojko (ur. 1970) *Forum Bibl. Med.* 2012 R. 5 nr 2 s., bibliogr.

65. Otwarty dostęp do wiedzy na przykładzie strony internetowej Biblioteki Głównej Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach. *Forum Bibl. Med.* 2012 R. 5 nr 1 s. 462–471

Współaut.: Krzysztof Gościniak, ...

Referaty

1999

1. *Wyniki testowania baz CD-ROMowych na przykładzie Biblioteki Głównej Śląskiej Akademii*

Medycznej.- II Konferencja Górnośląskiego Konsorcjum Bibliotek Naukowych Biblioteka Elektroniczna Dzisiaj. Efektywne wykorzystanie baz

CD-ROM w sieciach komputerowych, Katowice – Opole, 22–23. IV.

2. *Informacja naukowa w sieci komputerowej biblioteki Śląskiej Akademii Medycznej.*- XVII Konferencja Problemowa Bibliotek Medycznych *Możliwości współpracy bibliotek naukowych i świadczenia usług w oparciu o rozległe sieci komputerowe*, Kraków 26–28. V.

2005

3. *Centrum Dokumentacji Dziejów Medycyny i Farmacji Górnego Śląska (Wykorzystanie sieci internetowej w dokumentowaniu dziejów medycyny górnośląskiej.*- X Sympozjum Polsko-Niemieckiego Towarzystwa Historii Medycyny *Współpraca na polu medycyny między Niemcami i Polakami*, Frankfurt n. Odrą – Słubice 29. IX–2. X.

2006

4. *Rola i znaczenie kwalifikacji zawodowych bibliotekarzy w kształceniu użytkowników.*- 25 Jubileuszowa Konferencja Problemowa Bibliotek Medycznych Lublin 12–14. VI.

2009

5. *Dokształcanie pracowników bibliotek naukowych.*- XXXVII Konferencja Problemowa Bibliotek Medycznych *Działalność dydaktyczna oraz zarys dziejów, stan obecny i perspektywy rozwoju bibliotek uczelnianych, instytutowych i innych naukowych w Polsce* – Łódź, 14-15. IX. (oraz przewodniczenie sesji).

2012

6. *Otwarty dostęp do wiedzy na przykładzie strony internetowej Biblioteki Głównej Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach. Tamże Certyfikacja HONCODE internetowych źródeł medycznych wyznacznikiem jakości w otwartym dostępie do wiedzy.*- XXX Jubileuszowa Konferencja Problemowa Bibliotek Medycznych *Otwarta biblioteka – otwarta nauka* – Poznań 10-12. IX

Współaut.: Krzysztof Gościński, ...

Bibliografia publikacji pracowników Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach; Ewa Busse-Turczyńska: Kadra kierownicza bibliotek medycznych w Polsce. *Forum Bibl. Med.* 2009 R. 2 nr 1 s. 21, 27, portr.; Ryszard Żmuda: Leksykon biograficzny uczonych i Słownik pracowników bibliotek medycznych na łamach *Forum Bibliotek Medycznych*. *Forum Bibl. Med.* 2011 R. 4 nr 2 s. 307, 309-310, 312, 315; Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach – akta osobowe; Materiały i informacje przekazane przez dr Krzysztofa Nogę redaktorowi naczelnemu *Forum Bibliotek Medycznych*.

Ryszard Żmuda

Dr Jan OLBROMSKI (ur. 1928), lekarz medycyny weterynaryjnej, doktor nauk medycznych, nauczyciel akademicki, dokumentalista, bibliograf, tłumacz, poliglota, redaktor, starszy kustosz dyplomowany, dyrektor Biblioteki Głównej Akademii Medycznej w Białymstoku.

Urodził się w Przemyślu 5 grudnia 1928 roku. Dwojga imion Jan Rafał, ale drugiego nie używa. Żona dr med. Wanda z domu Buczyńska, lekarz okulista, sybiraczka. Ma córkę Anetę Hannę (ur. 1958) anglistkę oraz dwoje wnucząt: Filipa (ur. 1984) i Zuzannę (ur. 1987) absolwentów Uniwersytetu w Toronto – Kanada. Tamże uczęszczał do Szkoły Podstawowej im. St. Konarskiego i im. św. Jana Kantego do klas I-IV. Klasy V i VI ukończył na Węgrzech (Keszthely i Balatonzamárdi), dokąd trafił wraz z tysiącami uchodźców na początku II Wojny Światowej. W roku 1941 rozpoczął naukę w polskim Gimnazjum i Liceum w Balatonboglár, gdzie ukończył klasy I-III. Promocję do klasy IV otrzymał 21 marca 1944 roku. Nauczanie przerwano i szkołę zamknięto po wkroczeniu na Węgry w dniu 19 marca 1944 r. wojsk niemieckich. Dalszą edukację kontynuował po powrocie w roku 1945 do Polski w Przemyślu w II Państwowym Liceum im. K. Morawskiego. Egzamin dojrzałości zdał wg programu wydziału humanistycznego (matura tzw. klasyczna, ostatni raz w roku 1947) i świadectwo otrzymał w dniu 28 maja 1947 r. Egzamin maturalny obejmował prace pisemne i ustne z języków polskiego, angielskiego i łaciny.

Studiował na Wydziale Medycyny Weterynaryjnej Uniwersytetu i Politechniki we Wrocławiu, zakończone dyplomem w październiku 1952 roku. W czasie studiów miał zaszczyt poznać kilkoro asystentów tego Wydziału, wśród których był późniejszy jego Szef - dr med. i dr med. wet. Karol Buluk, który 1 września 1952 roku objął kierownictwo Zakładu Patologii Ogólnej i Doświadczalnej w organizującej się Akademii Medycznej w Białymstoku. Dr Karol Buluk zaproponował mu pracę w Zakładzie od stycznia 1953 roku. Dr Olbromski przyjechał do Białegostoku 16 stycznia i od następnego dnia, po przedstawieniu go JM Rektorowi prof. dr Tadeuszowi Kielanowskiemu podjął pracę na stanowisku asystenta. W okresie pracy dr Olbromski podjął starania o zwolnienie go z konieczności odrabiania – obowiązującego w tamtych latach- nakazu pracy, jednak zgody takiej nie uzyskał i od dnia 1 maja 1953 do dnia 31 października 1956 zmuszony był do pracy na stanowisku starszego lekarza weterynarii w Wojewódzkim Zarządzie Weterynarii WRN w Białymstoku. W okresie tym utrzymywał kontakty z Zakładem Patologii, do którego powrócił 1 listopada 1956 roku. Równoległe z pracą w w/w Zakładzie rozpoczął studia na Wydziale Lekarskim AM od III roku, po zdaniu egzaminu z anatomii prawidłowej. Dyplom ukończenia studiów otrzymał w październiku 1962 roku. W czasie pracy bardzo często, znając języki obce, korzy-

stał z zasobów Biblioteki Głównej AMB, a w Zakładzie zajmował się prowadzeniem biblioteki zakładowej. W roku 1965 Rektor Uczelni zaproponował mu stanowisko wicedyrektora Biblioteki Głównej AMB, a po rocznym okresie, od dnia 1 kwietnia 1966 r. awansowano go na stanowisko dyrektora. Pełniąc tę funkcję przez kilka lat zajmował się dydaktyką, prowadząc zleczone mu przez Dziekanat wykłady z historii medycyny dla studentów III roku i propedeutyki nauk medycznych dla studentów I roku. Był współinicjatorem - z dr Bertą Szaykowską (poprzednią dyrektorką Biblioteki) obowiązkowych zajęć dla studentów I roku AM pt. „Wprowadzenie do bibliotekoznawstwa...”. W latach 1969 - 1971 był opiekunem i kierownikiem 20-osobowych grup studentów lat starszych będących uczestnikami wymiany ze studentami Uniwersytetu Medycznego w Szeged (Węgry). Przez 3 lata (1970-1972) był rzecznikiem prasowym Uczelni. Opracował i doprowadził do wydania drukiem w roku 1970 pierwszej „Bibliografii publikacji naukowych pracowników AMB za lata 1950 - 1966”, kontynuowanej w latach późniejszych. Był też członkiem zespołu Redakcji „Roczników AMB...”, biorąc udział w współredagowaniu i tłumaczeniu na j. angielski tekstów, streszczeń i tytułów prac polskojęzycznych. W roku 1974, na zaproszenie Sällskapet Uniwersytetu w Lund, z inicjatywy prof. dr Falka, przebywał miesiąc w Szwecji (Lund, Uppsala, Sztokholm), gdzie zapoznał się z funkcjonowaniem ośrodków informacji naukowej, korzystających - już wówczas - z bazy komputerowej MEDLINE.

W wywiadzie dla „Gazety Białostockiej” (nr 71 1967) z dnia 24 marca mówił o trudnych początkach pracy Biblioteki, kiedy druki zwarte i czasopisma liczyły ponad 5000 woluminów, a po 10 latach wzrosły do około 70.000, by w roku 1967 liczba ich sięgnęła około 100.000. W tym czasie w Uczelni funkcjonowały 23 biblioteki zakładowe, których zbiory przekraczały 30.000 woluminów. Zbiory Biblioteki Głównej, poprzez wymianę międzybiblioteczną (140 placówek w Polsce i 351 zagranicznych), obejmującą głównie „Roczniki AM w Białymstoku”, powiększały się, by w roku 1967 osiągnąć liczbę 1082 tytułów czasopism, w tym 863 zagranicznych. Biblioteka wydawała własny biuletyn nabytków, informujący o aktualnych zbiorach wszystkie zakłady i kliniki AMB, szpitale powiatowe Białostockizny i biblioteki AM w Polsce.

W dwóch artykułach zamieszczonych w „Kontrastach” (rok 1969 i 1970) „Uczniowie Hipokratesa” i „Wiedza medyczna z pięciu kontynentów” omówił dzieje kształcenia lekarzy i nauczania medycyny oraz rolę bibliotek, w tym działalność Biblioteki AMB. Rozwój Biblioteki nie byłby możliwy bez wielkiego zaangażowania jej Pracowników i zrozumienia przez Władze Uczelni potrzeb i rangi tej usługowo-naukowej placówki, mieszczącej się w zabytkowym (uznanym przez UNESCO) pałacu Branickich. W trakcie swojej pracy dr Olbromski poszerzał swoją wiedzę, uczestnicząc kilkakrotnie w Warszawie w kursach z zakresu informacji naukowej i dokumentacji. W roku 1974 zorganizował od podstaw Ośrodek Informacji i Dokumentacji Naukowej i Technicznej AMB, w skład którego weszły Pra-

cownia Kserograficzna i Laboratorium Fotograficzne. W roku 1966 uzyskał stopień dr n. med. na podstawie dysertacji „Trombinowa aktywacja stabilizatora włókniaka i formowanie desmofibryny”, za którą w roku 1968 otrzymał nagrodę Rady Naukowej przy Ministrze Zdrowia i Opieki Społecznej. Oprócz tej nagrody, Uchwałą Senatu AMB, za opracowanie „Bibliografii...” nagrodzono go nagrodą resortową II stopnia w roku 1970 oraz kolejną resortową w roku 1974. Do tych nagród dochodziły jubileuszowe za wieloletnią pracę i za osiągnięcia dydaktyczno-naukowe. Oprócz nagród, dr Olbromski był wielokrotnie wyróżniany odznaczeniami, m.in. w roku 1968 „Za wzorową pracę w służbie zdrowia”, Złotym Krzyżem Zasługi (1969 r.), srebrną i złotą Odznaką „Zasłużony Białostoczczyźnie” (1974 i 1978), Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (1976) oraz Medalem Pamiątkowym za Szczególne Zasługi dla Uczelni (1996). Po okresie urlopu bezpłatnego (praca w ramach kontraktu w szpitalu w Zliten, Libia) dr Olbromski powrócił do pracy w Bibliotece AMB od dnia 1 kwietnia 1984 na stanowisku zastępcy dyrektora (1/2 etatu kustosa służby bibliotecznej) w Oddziale Informacji, gdzie pracował do dnia 31 grudnia 1998 roku. W ramach zatrudnienia zajmował się m.in. opracowywaniem rzeczowym prac doktorskich i habilitacyjnych, znajdujących się w zbiorach Biblioteki AMB, sporządzaniem tematycznych zestawień literatury medycznej, a od m-ca lipca 1990 r. wyszukiwaniem danych z literatury medycznej światowej i krajowej z bazy danych MEDLINE z dysków f-my Silver Platter, w czym bardzo przydatna była jego wiedza fachowa i znajomość kilku języków obcych.

W roku 1991 dr Olbromski złożył z wynikiem pomyślnym egzamin dla dyplomowanych pracowników dokumentacji naukowej przed Komisją, działającą przy Polskiej Akademii Nauk. Egzamin obejmował wiedzę z zakresu bibliotekoznawstwa i znajomość dwóch języków obcych. Oprócz języka angielskiego i wobec braku eksperta j. węgierskiego -drugim językiem był j. łaciński. Fakt powyższy umożliwił mu zmianę statusu zatrudnionego na zakwalifikowanie go jako nauczyciela akademickiego oraz kustosa, a następnie -starszego kustosa dyplomowanego.

Do miłych akcentów związanych ze znajomością języków obcych można zaliczyć rolę tłumacza grupy 12 wybitnych solistów Opery i Baletu z Budapesztu (1955 – Festiwal Młodzieży w Warszawie), tłumacza ministra Zdrowia i Opieki Społecznej dr J. Sztachelskiego w czasie wizyty oficjalnej delegacji węgierskiej z ministrem dr Zoltanem Szabó (1965), tłumacza (j. angielski) w czasie wizyty w Uczelni ówczesnego Sekretarza ONZ dr Kurta Waldheima (1974) oraz w czasie wielu zjazdów i konferencji naukowych organizowanych przez Zakłady i Kliniki AMB z udziałem uczestników z Węgier.

Spis publikacji

1960

1. Aktywator plazminogenu a streptoplazmina. *Post. Hig. Med. Doświ.* 1960 nr 14 s. 559-567
Współaut.: Karol Buluk, Tadeusz Januszko, Marian Killar, ...

1961

2. Conversion of fibrin to desmofibrin. *Nature* 1961 nr 191 s. 1093-1094
Współaut.: Karol Buluk, Tadeusz Januszko, ...

1962

3. Activator of plasminogen and streptoplasmin. *Bull. Pol. Med. Sci. Hist.* 1962 nr 5 s. 53-56
Współaut.: Karol Buluk, Tadeusz Januszko, Marian Killar, ...

4. Aktywność esterazowa, koagulacyjna i stabilizacyjna trombiny w obecności fenolu. *Post. Hig. Med. Dośw.* 1962 nr 16 s. 845-850
Współaut.: Karol Buluk, Tadeusz Januszko, ...

5. O aktywacji fibrynolizy. *Pol. Arch. Med. Wew.* 1962 nr 32 s. 769-771
Współaut.: Karol Buluk, Tadeusz Januszko, ..., Jan Chmielewski

6. O roli plazminy w aktywacji fibrynolizy za pomocą tkankowego aktywatora plazminogenu (TAPg). *Post. Hig. Med. Dośw.* 1962 nr 16 s. 343-349
Współaut.: Karol Buluk, Tadeusz Januszko, ...

1963

7. Inhibition of fibrin formation by thrombin substrates. *Post. Hig. Med. Dośw.* 1963 nr 17 s. 423
Współaut.: Karol Buluk, Iwona Głogowska, H. Kowarzyk, ..., S. Szymik

8. Krwinkowy stabilizator włóknika. *Post. Hig. Med. Dośw.* 1963 nr 17 s. 743-755
Współaut.: Karol Buluk, Tadeusz Januszko, ..., M. Smrża, M. Cudnik

1965

9. Behaviour of fibrinolysis activator in stored plasma. *Acta Med. Pol.* 1965 nr 6 s. 225-233
Współaut.: Tadeusz Januszko, Jarosław Horodeński, ...

1966

10. Desmofibrin formation and the activity of the Fibrin Stabilizing Factor (FSF) during the cleavage of its SH groups by thrombin. *Thromb. Diath. Haemor.* 1966 nr 16 s. 51-60
Współaut.: Karol Buluk, ..., Tadeusz Januszko, Aleksander Zuch

1968

11. On the physical properties of fibrin clots during desmofibrinogenesis. *Arch. Immunol. Ther. Exper.* 1968 R. 16 nr 1 s. 12-23
Współaut.: Karol Buluk, Aleksander Zuch, ...

12. Trombinowa aktywacja stabilizatora włókniaka i formowanie desmofibryny. *Post. Hig. Med. Dośw.* 1968 R. 22 nr 3 s. 407-440

1971

13. Informator o metodach badań naukowych stosowanych w placówkach naukowych Białostockiej Akademii Medycznej. Białystok: Akad. Med., 1971.- 82 s.
Współaut.: Roman Kordecki, ..., Barbara Słobodzianek, Małgorzata Michaluk

1976

14. Katalog czasopism i wydawnictw ciągłych Biblioteki Naukowej Akademii Medycznej w Białymstoku. Białystok: Akad. Med., 1976.- 448 s.
Współaut.: Olga Chwieroś, ...

1983

15. Zarys badań nad chorobami odzwierzęcymi w Polsce. W: Choroby odzwierzęce / red. Piotr Bołoń. Warszawa 1983 s. 9-13

Pół wieku Akademii Medycznej w Białymstoku 1950-2000 / [red.] oprac. i wybór materiałów Krzysztof Worowowski. Białystok 2000 s. 257, portr.; Elżbieta Kraszevska: Emerytowani dyrektorzy i kierownicy bibliotek medycznych. *Forum Bibl. Med.* 2009 R. 2 nr 1 s. 34, portr.; Ryszard Żmuda: Leksykon biograficzny uczonych i Słownik pracowników bibliotek medycznych na łamach *Forum Bibliotek Medycznych*. *Forum Bibl. Med.* 2011 R. 4 nr 2 s. 302, 309-311; Materiały i informacje przekazane przez dr Jana Olbromskiego autorce hasła biograficznego.

Danuta Dąbrowska-Charytoniuk

Dr Edward PIGOŃ (ur. 1938), bibliotekoznawca, bibliograf, nauczyciel, starszy kustosz dyplomowany, członek różnych gremiów, sekretarz Rady Naukowej CBW i GBL, autor licznych publikacji, w tym skryptów, referatów, współredaktor serii wydawniczej *Biblioteczka Bibliotekarza Wojskowego*, redaktor naczelny *Biuletynu Głównej Biblioteki Lekarskiej*, organizator konferencji krajowych i międzynarodowych, kierownik w Centralnej Bibliotece Wojskowej, Bibliotece Naukowej Instytutu Kształcenia Podyplomowego Wojskowej Akademii Medycznej, Bibliotece Narodowej i Głównej Bibliotece Lekarskiej im. Stanisława Konopki w Warszawie.

Urodził się 18 grudnia 1938 roku w Radziwiłowie pow. Dubno, w rodzinie inteligentnej Józefa i Wiktorii z domu Matusiewicz. Ojciec był nauczycielem. Żonaty z Anną z domu Iwańczyk, absolwentką psychologii Uniwersytetu Warszawskiego. Ma syna Rafała (ur. 1969) ekonomistę oraz dwóch wnuków: Mikołaja, studenta Politechniki Warszawskiej i Rafała, ucznia.

Do Szkoły Podstawowej w Silnicy uczęszczał w latach 1945-1950, następnie kontynuował naukę w Liceum Ogólnokształcącym im. TPD w Radomsku (1950-1954). Studiował (1955-1960) – dyplom i tytuł zawodowy magistra bibliotekoznawstwa (27 VII 1961) na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Warszawskiego, doktoryzował się (26 VI 1987) na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Łódzkiego. Podwyższał kwalifikacje zawodowe i naukowe. Ukończył kurs „Nowoczesne metody zarządzania bibliotekami” zorganizowany przez British Council i Bibliotekę Narodową w Warszawie (1993). Był stypendystą naukowym Fundacji im. Brunona Neumana – Londyn, Wielka Brytania (1994). W grudniu 1966 roku Komisja Egzaminacyjna dla Bibliotekarzy Dyplomowanych przy Ministerstwie Oświaty i Szkolnictwa Wyższego zakwalifikowała go bez egzaminu do tej grupy bibliotekarzy. Napisał pracę magisterską: *Teodor Wierzbowski jako bibliograf i historyk książki*, pod kierunkiem prof. dr hab. Aleksandra Birkenmajera oraz rozprawę doktorską: *Działalność informacyjna i użytkownicy informacji wojewódzkich bibliotek publicznych*, której promotorem był prof. dr hab. Bolesław Świdorski, a recenzentami: prof. dr hab. Jerzy Ratajewski i prof. dr hab. Janusz Kapuścik.

Po maturze pracował jako nauczyciel w Szkole Podstawowej w Silnicy (1954-1955). Następnie podjął studia z bibliotekoznawstwa. Po ich ukończeniu, dalsza jego praca zawodowa była następująca: Centralna Biblioteka Wojskowa. Ośrodek Bibliograficzny w Warszawie – bibliograf (9 IX 1960-30 IV 1968), Instytut Kształcenia Podyplomowego Wojskowej Akademii Medycznej. Biblioteka Naukowa – kierownik

(1968-1971), Centralna Biblioteka Wojskowa. Sekcja Instruktorsko-Metodyczna – kierownik (1971-1975), Biblioteka Narodowa. Instytut Książki i Czytelnictwa – starszy kustosz dyplomowany, kierownik Kursów Bibliotekarstwa i Kultury Polskiej dla Polaków z zagranicy i cudzoziemców (1975- 30 X 1983), Główna Biblioteka Lekarska – starszy kustosz dyplomowany, kierownik Działu Gromadzenia Zbiorów (1 XI 1983-1985), następnie zajmował samodzielne stanowisko pracy ds. Oddziałów Terenowych i Współpracy z Siecią (1 I 1986-1995) – w tym okresie zorganizował 7 nowych Oddziałów terenowych GBL, zwiększając ich liczbę do 16. Następnie w Dziale Organizacyjno-Metodycznym – kierownik (1996-31 XII 2003), równocześnie główny specjalista (1989-1990) w Dziale Wydawniczo-Programowym Centrum Ustawicznego Kształcenia Bibliotekarzy. Od 1 I 2004 roku przebywa na emeryturze.

Dydaktyka – w Centralnej Bibliotece Wojskowej zajmował się organizacją doskonalenia zawodowego pracowników wojskowych bibliotek oświatowych. Między innymi pisał i redagował skrypty w ramach własnej serii wydawniczej Biblioteki, przygotowywał różnorodne materiały informacyjne i dydaktyczne oraz organizował konferencje problemowe bibliotekarzy, na których wygłaszał również referaty. Podobne prace, jednakże ukierunkowane bardziej organizacyjnie, realizował jako kierownik Kursów Bibliotekarstwa i Kultury Polskiej dla Polaków z zagranicy i cudzoziemców w Bibliotece Narodowej. Dla potrzeb kursów prowadzonych wspólnie z Towarzystwem Łączności z Polonią Zagraniczną opracowywano i drukowano specjalne programy oraz wydawnictwa. Działalność metodyczno-dydaktyczną kontynuował również w GBL.

Praca naukowa – podejmował problematykę badawczą z zakresu bibliotekarstwa, bibliografii, biografistyki, czasopiśmiennictwa. Ogłosił drukiem ok. 120 publikacji, w tym spisy bibliograficzne, materiały z badań empirycznych, skrypty, recenzje, sprawozdanie z konferencji. W bibliografii podmiotowej zarejestrowano 106 pozycji.

Członek: Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich (1976-) Sekcja Bibliotek Szpitalnych przy Zarządzie Głównym SBP (1976-1978) i Komisji ds. działalności informacyjnej bibliotek publicznych, Międzybibliotecznej Komisji Koordynacyjnej Bibliotek Medycznych – sekretarz (1990-1997), Normalizacyjnej Komisji Problemowej nr 242 ds. Informacji i Dokumentacji przy Polskim Komitecie Normalizacji (1994-2003).

Otrzymał odznaczenia: Zasłużony Działacz Kultury (1975). Zasłużony Pracownik Informacji Naukowo-Technicznej (1988), honorową Odznakę „Za zasługi dla Ochrony Zdrowia” (1995), dyplom Łączności z Polonią zagraniczną „Za wybitne osiągnięcia w dziele umocniania patriotycznej więzi Polonii z Macierzą” (1978), honorową Odznakę Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich (1988).

Hobby: historia sztuki, muzyka, sport.

Spis publikacji

1960

1. Komunikat Bibliograficzny / red. Stefan Roso-
łowski T.24. Warszawa: Centralna Biblioteka Woj-
skowa, 1960.- 269 s.

Współaut.: Krzysztof Dąbrowski, Czesław Jankowski, Paulina
Pakier, Tadeusz Peterson, ...

1961

2. Komunikat Bibliograficzny / red. Stefan Roso-
łowski T.25. z. 1-4. Warszawa: Centralna Bibliote-
ka Wojskowa, 1961.- 132, 107, 139, 174 s.

Współaut.: (z. 1) Krzysztof Dąbrowski, Czesław Jankowski,
Paulina Pakier, Tadeusz Peterson, ...; (z. 2) Czesław Jankowski,
Paulina Pakier, Tadeusz Peterson, ..., Barbara Rutko; (z. 3-4)
Wiesław Majewski, Paulina Pakier, Tadeusz Peterson, ..., Barbara
Rutko

1962

3. Komunikat Bibliograficzny / red. Stefan Roso-
łowski T.26. z. 1-4. Warszawa: Centralna Bibliote-
ka Wojskowa, 1962.- 133, 132, 148, 170 s.

Współaut.: Wiesław Majewski, Paulina Pakier, Tadeusz Peter-
son, ..., Barbara Rutko

1963

4. Komunikat Bibliograficzny / red. Stefan Roso-
łowski T.27. z. 1-4. Warszawa : Centralna Bibliote-
ka Wojskowa, 1963.- 151, 130, 142, 141 s.

Współaut.: Wiesław Majewski, Paulina Pakier, Tadeusz Peter-
son, ..., Barbara Rutko

1964

5. Komunikat Bibliograficzny / red. Stefan Roso-
łowski T.28. z. 1-4. Warszawa: Centralna Bibliote-
ka Wojskowa, 1964.- 142, 121, 138, 134 s.

Współaut.: Wiesław Majewski, Paulina Pakier, Tadeusz Peter-
son, ..., Barbara Rutko

1965

6. Komunikat Bibliograficzny / red. Stefan Roso-
łowski T.29. z. 1-4. Warszawa : Centralna Bibliote-
ka Wojskowa, 1965.- 153, 134, 135, 148 s.

Współaut.: Wiesław Majewski, Paulina Pakier, Tadeusz Peter-
son, ..., Kazimierz Zieliński

1966

7. Bibliografia wojskowa w latach 1945-1965.
Prz. Bibl. 1966 R. nr 1/2 s. 7-12

8. Charakterystyka wydawnictw bibliograficzno-
wojskowych z lat 1945-1965. *Mysł Wojsk.* 1966 nr
9 s.109-114

9. Komunikat Bibliograficzny / red. Stefan Roso-

łowski T.30. z. 1-4. Warszawa: Centralna Bibliote-
ka Wojskowa, 1966.- 147, 157, 137, 161

Współaut.: Wiesław Majewski, Paulina Pakier, Tadeusz Peter-
son, ..., Kazimierz Zieliński

1967

10. Bibliografia polskich bibliografii wojsko-
wych. Cz.1.- Warszawa: Wydaw. MON, 1967. - 59,
[1] s.; 24 cm; Centralna Biblioteka Wojskowa

Współaut.: Stefan Dąbrowski, Wiesław Majewski

11. Komunikat Bibliograficzny / red. Stefan Ro-
sołowski T. 31. z. 1-4. Warszawa: Centralna Biblio-
teka Wojskowa, 1967.- 158, 138, 150, 158 s.

Współaut.: (z. 1-3) Wiesław Majewski, Paulina Pakier, Tadeusz
Peterson, ..., Kazimierz Zieliński; (z. 4) Wiesław Majewski, He-
lena Olszewska, Paulina Pakier, ..., Kazimierz Zieliński; Od z. 3 /
red. Tadeusz Peterson

1969

12. Bibliografia polskich bibliografii wojsko-
wych. Cz. 2.- Warszawa: Wydaw. MON, 1969.
-152 s.; 24 cm; Centralna Biblioteka Wojskowa

Współaut.: Stefan Dąbrowski, Wiesław Majewski,...

13. O walkach Polaków w czasie drugiej wojny
światowej i okupacji hitlerowskiej w Polsce. *Prz.
Wojsk Ląd.* 1969 nr 1 s. 171-178

14. Rec.: Książka w służbie chorych. Biblioteki
szpitalne za granicą. Warszawa 1968.- Biblioteki
dla chorych, czytelnictwo w szpitalach. *Szpital.
Pol.* 1969 nr 3 s. 138-140

1970

15. Rec.: Wojna obronna Polski 1939 r. materia-
ły do bibliografii. Warszawa Centralna Biblioteka
Wojskowa, 1969. - Nowa bibliografia o wojnie
obronnej Polski 1939 r. *Mysł Wojsk.* 1970 nr 9
s. 119, 121

1971

16. Rec.: Escarpit Robert: Rewolucja książki /
tłum. z franc. Warszawa Państw. Wydaw. Nauko-
we , 1969.- Rola książki w kulturze współczesnej.
Kult. i Spol. 1971 nr 1 s. 249-254

1972

17. Rec.: Kołodziejska Jadwiga. Biblioteki ame-
rykańskie. Warszawa: Biblioteka Narodowa, 1971.-
Z zagadnień bibliotekarstwa amerykańskiego. *Kult.
i Spol.* 1972 nr 2 s. 277- 285

18. Z problemów bibliotek szpitalnych i czytelnictwa chorych. *Rocz. Bibl.* 1972 R. 16 z. 3/4 s. 573-589

1973

19. Bibliografia: zarys zagadnień metodycznych oraz przegląd ważniejszych bibliografii. Warszawa: Centralna Biblioteka Wojskowa, 1973,- 119 s.; Biblioteczka Bibliotekarza Wojskowego, T. 15

1974

20. Centralna Biblioteka Wojskowa odznaczona medalem Komisji Edukacji Narodowej. *Bibliotekarz* 1974 nr 9 s. 276-277

21. Działalność instruktorsko-metodyczna Centralnej Biblioteki Wojskowej. *Kultura i Oświata w Wojsku Pol.* 1974 nr 3 s. 40-44

22 Rec.: Krzemińska Wanda: Literatura piękna a zdrowie psychiczne. Warszawa 1973.- O literaturze, psychice i zdrowiu. *Bibliotekarz* 1974 nr 6 s. 187-190

1975

23. Działalność informacyjna bibliotek. Warszawa: Centralna Biblioteka Wojskowa, 1975.- 99 s., il., tab.; 25 cm

Współaut.: Mirosława Kocięcka, ...

24. Książka w ośrodkach leczniczych : wybór materiałów bibliograficznych i informacyjnych. Warszawa: Centralna Biblioteka Wojskowa, 1975. - 29 s

Współaut.: ..., Michał Reziecki

25. Z prac Punktu Konsultacyjnego w Centralnej Bibliotece Wojskowej. *Kult. i Oświata w Wojsku Pol.* 1975 nr 3 s. 80-82

26. Rec.: Hleb-Koszańska Helena: O bibliografii dla niewtajemniczonych. Wrocław: Ossolineum, 1974.- O bibliografii dla niewtajemniczonych. *Prz. Księg. i Wydaw.* 1975 nr 15 s. 4, 9

1976

27. Biblioteczka Bibliotekarza Wojskowego. *Kult. i Oświata w Wojsku Pol.* 1976 nr 2

28. Książka a chorzy. Biblioteki i czytelnictwo w ośrodkach leczniczych. Bibliografia adnotowana. *Szpital. Pol.* 1976 nr 1 s. 89-94

29 Rec.: Korpała Józef: O bibliografiach i informatorach. Warszawa 1975.- Książka zawsze potrzebna bibliotekarzowi. *Por. Bibl.* 1976 nr 6 s. 174-176

1977

30. Książka a chorzy. Biblioteki i czytelnictwo w ośrodkach leczniczych. Bibliografia adnotowana. *Por. Bibl.* 1977 nr 11/12 s. 335-344

31. Kurs Bibliotekarstwa i Kultury Polskiej w Bibliotece Narodowej. *Bibliotekarz* 1977 nr 5 s. 128-131, il.

32. Rozmowa z panią Wiktorią Gala prezesem Polish American Librarians Association. *Bibliotekarz* 1977 nr 5 s.131-134

33. Rec.: Encyklopedia współczesnego bibliotekarstwa polskiego/ kom. red.: Karol Głombiowski, Bolesław Świdorski, Helena Więckowska. Wrocław 1976.- Książka niezbędna w każdej bibliotece. *Bibliotekarz* 1977 nr 1 s. 28-31

1978

34. Kurs Bibliotekarstwa i Kultury Polskiej w Bibliotece Narodowej. *Bibliotekarz* 1978 nr 6 s. 117-179, fot.

35. Libraries in Poland. W: Books in Poland. Warszawa 1978 s. 10-14

1979

36. Rola informacji naukowej w ustawicznym kształceniu społeczeństwa. *Bibliotekarz* 1979 nr 2 s. 47-48

1980

37. Znaczenie bibliotek publicznych w obiegu informacji naukowej. Poznań : Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich ,1980.- [2], 17 s.; 20 cm.- VIII Zjazd Bibliotekarzy Polskich „Biblioteki dla wszystkich”

1982

38. Wybrane zagadnienia działalności informacyjnej wojewódzkich bibliotek publicznych. *Rocz. Bibl. Nar.* 1982 T.19 s. 101-134

1983

39. Anna Bronowicz (1947-1983). *Biul. GBL* 1983 R. 29 nr 335 s. 80

1985

40. Dary z zagranicy dla bibliotek medycznych. Rozmowa z Prezesem Friends of Poland panem Walterem Jarnotem. *Biul. GBL* 1985 R. 31 nr 338 s. 77-78

41. Działalność informacyjna i użytkownicy informacji wojewódzkich bibliotek publicznych. Warszawa : Biblioteka Narodowa, 1985.- 215 [1] s.; 21 cm

42. Miłośnik książki medycznej. Rozmowa z Władysławem Gasińskim wicedyrektorem księgarni „Uniwersus” w Warszawie. *Biul. GBL* 1985 R. 31 nr 338 s. 79- 81

43. Zofia Aleksandrowska 1938-1985. *Biul. GBL* 1985 R. 31 nr 338 s. 89

44. Rec.: Kozakiewicz Wanda, Brzózka Bożena. Biblioteka szpitalna dla pacjentów: poradnik. Warszawa 1984.-*Biul. GBL* 1985 R. 31 nr 338 s. 73-75

1986

45. [Głos w dyskusji] W.: Zagadnienia bibliografii zalecającej : materiały z seminarium polsko- radzieckiego. Warszawa 1986 s.108-111

46. SINTO a plan specjalizacji zbiorów bibliotecznych, narada w Jarocinie, 25-27 czerwca 1986. *Biul. GBL* 1986 R. 32 nr 334 s. 90-93

1987

47. Główna Biblioteka Lekarska jako centralna biblioteka medycyny. *Biul. GBL* 1987 R. 33 nr 340 s. 3-13, bibliogr.

48. Spotkanie kierowników Oddziałów Głównej Biblioteki Lekarskiej. [Warszawa 19 II 1987] *Biul. GBL* 1987 R. 33 nr 340 s. 103

49. Wywiad.: Wydawnictwo niezbędne dla każdego księgoznawcy. Rozmowa z redaktorami „Słownika pracowników książki polskiej” dr Irena Treichel i doc. dr hab. Hanną Tadeusiewicz. *Biul. GBL* 1987 R. 33 nr 340 s.71-77, il.

1988

50. Główna Biblioteka Lekarska w 1987 roku. *Biul. GBL* 1988 R. 34 nr 341/342 s. 103-115, tab.

51. Współpraca bibliotek medycznych. *Biul. GBL* 1988 R. 34 nr 341/342 s. 124

1989

52. Analiza krajowej prenumeraty czasopism medycznych z krajów II obszaru płatniczego. *Biul. GBL* 1989 R. 35 nr 343 s. 39-47, tab., bibliogr.

53. The Central Medical Library and the Network of Medical Libraries. *Health Information and Libraries* 1989 Vol. 1 nr 1 s. 41-47

54. Główna Biblioteka Lekarska w 1988 roku. *Biul. GBL* 1989 R. 35 nr 343 s.117-128

55. Inauguracyjne posiedzenie Rady Naukowej Głównej Biblioteki Lekarskiej. *Biul. GBL* 1989 R. 35 nr 343 s. 129-132

56. Narada dyrektorów bibliotek AM w Szczecinie. [16-17.06.1988 r.] *Biul. GBL* 1989 R. 35 nr 343 s. 139-140

57. Współpraca bibliotek medycznych. (Powołanie sieci bibliotek współpracujących i Międzybibliotecznej Komisji Koordynacyjnej Bibliotek Medycznych). *Biuletyn GBL* 1989 R. 35 nr 343 s.135-138

1990

58. Główna Biblioteka Lekarska w 1989 roku. *Biul. GBL* 1990 R. 36 nr 344 s. 87-99, tab.

59. Międzynarodowa Konferencja Naukowa. 1989. 12.11 Tbilisi. *Biul. GBL* 1990 R. 36 nr 344 s. 113

60. Narada specjalistów Systemu MEDPERIODYK. 1989.04.24-28 Budapeszt *Biul. GBL* 1990 R. 36 nr 344 s.104-105

61. Polskie biblioteki medyczne: informator. Warszawa: Główna Biblioteka Lekarska, 1990. - 273 s.

Współaut.: ..., Piotr Rutkowski

62. Posiedzenie Rady Naukowej Głównej Biblioteki Lekarskiej. [29.11.1989] *Biul. GBL* 1990 R. 36 nr 344 s. 100-101

1991

63. Aktualna działalność Głównej Biblioteki Lekarskiej im. Stanisława Konopki. *Pol. Tyg. Lek.* 1991 T. 46 nr 17-18 z. 4 s. 324, 328, 332

64. Główna Biblioteka Lekarska w 1990 roku. *Biul. GBL* 1991 R. 37 nr 345 s. 103-114, tab.

65. Posiedzenie Rady Naukowej Głównej Biblioteki Lekarskiej [5.12.1990]. *Biul. GBL* 1991 R. 37 nr 345 s.115-116

66. Użytkowanie i przydatność zachodnich czasopism biomedycznych w Głównej Bibliotece Lekarskiej. *Biul. GBL* 1991 R. 37 nr 345 s. 89-96, bibliogr.

Toż. W: I Krajowe Forum Informacji Naukowej i Technicznej: Jastrzębie Zdrój, 19-21 XI 1991 r.: materiały konferencyjne. - [Warszawa, 1992].- s. 61-66

1992

67. Posiedzenie Rady Naukowej Głównej Biblioteki Lekarskiej w 1991 r. *Biul. GBL* 1992 R. 38 nr 346 s. 67-70

1993

68. Działalność Rady Naukowej Głównej Biblioteki Lekarskiej w latach 1988-1992. *Biul. GBL* 1993 R. 39 nr 348 s. 105-107

69. Posiedzenie Rady Naukowej Głównej Biblioteki Lekarskiej. *Biul. GBL* 1993 R. 39 nr 348 s. 101-104

1994

70. Komputeryzacja bibliotek. 1993.05.24-26, Toruń. *Biul. GBL* 1994 R. 40 nr 349 s. 95

71. Kurs „Nowoczesne metody zarządzania bibliotekami”. 1993.10.11-15, Warszawa. *Biul. GBL* 1994 R. 40 nr 349 s. 102-104

1995

72. Biblioteki medyczne w Wielkiej Brytanii. *Biul. GBL* 1995 R. 41 nr 350 s. 19-42, bibliogr.

73. IV Międzynarodowe Targi Książki w Pradze. 1994.05.11-15. *Biul. GBL* 1995 R. 41 nr 350 s. 106

74. „Libtech International 94”. 1994.09.07-08, Hatfield (Wielka Brytania). *Biul. GBL* 1995 R. 41 nr 350 s. 107

75. Oddziały terenowe Głównej Biblioteki Lekarskiej. *Biul. GBL* 1995 R. 41 nr 351 s. 33-37, il.

1996

76. Komisja Bibliograficzna bibliotek medycznych. *Biul. GBL* 1996 R. 42 nr 35 s. 109-110
Współaut.: Krystyna Sarosiek,

77. Medical Libraries in Poland. W: The ways of development and directions of cooperation of medical libraries, and international conference 16-18 May, Warsaw 1996, Poland. s. 81-90

78. Medical Libraries in Poland. W: The ways of development and directions of cooperation of medical libraries. - Warsaw, 1996. - s. 47-55

Toż.: Biblioteki medyczne w Polsce. *Biul. GBL* 1997 R. nr 355 s. 47-53

79. Międzynarodowa konferencja nt. „Drogi rozwoju i kierunki współpracy bibliotek medycznych.” *Bibliotekarz* 1996 nr 10 s. 21

80. VII Międzynarodowy Kongres Bibliotekarstwa Medycznego. 95 Doroczny Mityng Stowarzyszenia Bibliotekarzy Medycznych. 1995.05.07-12, Washington DC *Biul. GBL* 1996 R. 42 nr 352 s. 93-95

1997

81. Biblioteki medyczne w Polsce. *Biul. GBL* 1997 R. 43 nr 355 s. 47-53

82. „Biuletyn Głównej Biblioteki Lekarskiej”. *Prz. Bibl.* 1997 R. 65 z. 4 s. 387-390

83. Wybrane zagadnienia działalności bibliotek medycznych. W: Biblioteki medyczne wobec problemów informacji elektronicznej: materiały z konferencji, Poznań 20-21 listopada 1997 / [red. Aniela Piotrowicz, Jan Kaczmarek]. Poznań 1997 s. 51-57

84. Wybrane zagadnienia działalności bibliotek medycznych. W: Krajowe Forum Informacji Naukowej i Technicznej; Zakopane 2-5 września 1997 r: materiały konferencyjne. - [Warszawa], 1997 - s. 246-252

Toż: W.: Informator: materiały z konferencji „Biblioteki medyczne wobec problemów informacji elektronicznej”. Poznań 1997 s. 41-50

1998

85. Co młody pracownik naukowy powinien wiedzieć o konferencjach. Tłum.... *Biul. GBL* 1998 R. 44 nr 358 (wkładka)

86. „Drogi rozwoju i kierunki współpracy bibliotek medycznych”. 1996.05.16-18 Warszawa. *Biul. GBL* 1998 R. 44 nr 357 s. 107

87. Drugie posiedzenie Rady Naukowej Głównej Biblioteki Lekarskiej w dn. 11 XII 1997 r. *Biul. GBL* 1998 R. 44 nr 358 s. 95-100

88. Inauguracyjne posiedzenie Rady Naukowej GBL II kadencji. *Biul. GBL* 1998 R. 44 nr 357 s. 99-102

89. Internet dla Oddziałów terenowych Głównej Biblioteki Lekarskiej. *Biul. GBL* 1998 R. 44 nr 358 101-102

Toż: *Prze. Lek.* 1999 nr 4 s. 27

90. Jubileusz „Przeglądu Bibliotecznego” 1997.05-23, Warszawa. *Biul. GBL* 1998 R. 44 nr 352 s. 126-127, il.

91. Nominacje profesorskie, 1997.02.13, War-

szawa. *Biul. GBL* 1998 R. 44 nr 357 s. 114-115, il.
M.in. dyrektora GBL Janusza Kapuścika

92. Omówienie wyników sondażu dotyczących potrzeb i oczekiwań mieszkańców Bielan /...Komar Zygmunt, ... *Sedno* 1998 nr 10 s. 8-9

93. Uroczyste odsłonięcie tablicy pamiątkowej ku czci gen. Stefana Grota-Roweckiego. *Biul. GBL* 1998 R. 44 nr 357 s. 115-116

94. Wizyta bibliotekarzy medycznych w bibliotekach niemieckich, 1996.06.10-14. *Biul. GBL* 1998 R. 44 nr 357 s. 108

1999

95. Centralny Katalog Czasopism Zagranicznych w polskich bibliotekach medycznych. 1993-1998. *Biul. GBL* 1999 R. 45 nr 361 s. 46-56

Toż. W: Infobazy99 – bazy danych dla nauki: materiały konferencji organizowanej pod patronatem Komitetu Badań Naukowych. Gdańsk 30 sierpnia-1 września 1999 r. [Gdańsk]: CI TASK, 1999 s. 240-245

96. „Centralny Katalog Czasopism Zagranicznych w polskich bibliotekach medycznych. 1993-1998. W.: Infobazy 99. Bazy danych dla nauki: materiały konferencji organizowanej pod patronatem Komitetu Badań Naukowych. Gdańsk, 1999 s. 151-154
Toż. *Biul. GBL* 1999 R. nr 361 s. 46-53

97. Trzecie posiedzenie Rady Naukowej Głównej Biblioteki Lekarskiej w dn. 30 XI 1998 r. *Biul. GBL* 1999 R. 45 nr 360 s. 117-126

98. Wykorzystanie Internetu w działalności Głównej Biblioteki Lekarskiej. W.: IV Konferencja Internetu Medycznego: materiały zjazdowe. Toruń 1999. - CD ROM.

Toż. *Biul. GBL* 2000 R. 46 nr 362 s. 93-97

2000

99. Infobazy 99. 1999.08-09.01. Gdańsk. *Biul. GBL* 2000 R. 46 nr 362 s. 116

100. IV Konferencja Internetu Medycznego. 1999.11.12-13. Toruń. *Biul. GBL* 2000 R. 46 nr 362 s. 117

2001

101. Rozbudowa funkcji *Centralnego Katalogu Czasopism Zagranicznych w polskich bibliotekach medycznych* w celu usprawnienia procesów udostępniania. *Biul. GBL* 2001 R. 47 nr 365 s. 51 –58, bibliogr.

2002

102. Posiedzenie Rady Naukowej Głównej Biblioteki Lekarskiej (Warszawa 22.05.2001 r.). *Biul. GBL* 2002 R. 48 nr 366 s.105-109

103. The Status of Medical Libraries in Poland. *EAHIL Newsletter* 2002 nr 58 s.13
Współaut.: ..., Rosława Ran-Rokicka

104. Statystyczno-porównawcze metody oceny działalności naukowej. *Biul. GBL* 2002 nr 366 s. 131-132

105. Współpraca warszawskich bibliotek medycznych (2001.10.04-06 Otwock). *Biul. GBL* 2002 R. 48 nr 366 s. 128-129

2008

106. Uwagi o funkcjonowaniu *Centralnego Katalogu Czasopism Zagranicznych w polskich bibliotekach medycznych* w latach 2002 – 2003. *Forum Bibl. Med.* 2008 R. 1 nr 1 s. 365-366

Prace redakcyjne

1. Red.: *Biblioteczka Bibliotekarza Wojskowego*. Członek Komitetu Redakcyjnego i współredaktor T. 2, 3, 5-7, 11-14, 17. Warszawa 1972-

T. 2. Hancko Regina: *Zarys wiadomości o dokumentach*. Warszawa: Centralna Biblioteka Wojskowa, 1972.-80 s.: il.

T. 3. Adamów Leszek: *Zarys dziejów pisma, druku, książki i bibliotek*. Warszawa: Centralna Biblioteka Wojskowa, 1972. -93 s.: il.

T. 5. Biliński Lucjan: *Instytucje wydawnicze*

i dystrybucja książki w Polsce. Warszawa: Centralna Biblioteka Wojskowa, 1975. -156 s.

T. 6. Lewicki Józef: *Kształcenie i samokształcenie bibliotekarzy*. Warszawa: Centralna Biblioteka Wojskowa, 1977. - 83 s.

T. 7. Wołosz Jan: *Biblioteka i jej organizacja*. Warszawa: Centralna Biblioteka Wojskowa, 1980. - 110 s.

T. 11. Nowakowski Bogumił: *Klasyfikacja. Ka-*

talog rzeczowy. Warszawa: Centralna Biblioteka Wojskowa, 1979. - 191 s.

T. 12. Jerzy Bukowski Wyposażenie biblioteki. Rozmieszczenie i przechowywanie zbiorów. Warszawa: Centralna Biblioteka Wojskowa, 1974. - 97 s.: il.

T. 13. Nowakowski Bogumił, Rejowski Andrzej: Udostępnianie zbiorów. Warszawa: Centralna Biblioteka Wojskowa, 1977. - 148 s.

T. 14. Adamów Leszek: Zagadnienia czytelnicstwa, formy i metody pracy z czytelnikiem. Warszawa: Centralna Biblioteka Wojskowa, 1975.- 91 s., il

T. 17. Maksymowicz Roman: Informacja i dokumentacja naukowa. Warszawa: Centralna Biblioteka Wojskowa, 1974. - 127 s.

2. Red.: *Biuletyn Głównej Biblioteki Lekarskiej*, red.: 1992 –2000; red. nac. 2001 –2002
Warszawa: GBL, 2001 R. 46 – nr 363 – 2002 R. 47 nr 364, nr 365 25 cm nr 366, niereg.
Toż. 2001 R. 46 nr 363
Toż. 2002 R. 47 nr 364 nr 366

Who is who w Polsce . Wyd. 9. Zug 2010 s. 2369-2370, portr.; Halina Dusińska: Bibliografia publikacji Edwarda Pigionia z lat 1960-1985. Warszawa: GBL, 1987, -7, [1] s.; Taż: Bibliografia prac Edwarda Pigionia: GBL, 1988.- [16] s. Il. Bibliografie / Główna Biblioteka Lekarska; Elżbieta Kraszevska: Emerytowani dyrektorzy i kierownicy bibliotek medycznych. *Forum Bibl. Med.* 2009 R. 2 nr 1 s. 45, 50, portr.; Jerzy Melecki: Bibliografia zawartości Biuletynu Głównej Biblioteki Lekarskiej (1957-2002). *Forum Bibl. Med.* 2010 R. 3 nr 2 s. 498, 552; Ryszard Żmuda: Leksykon biograficzny uczonych i Słownik pracowników bibliotek medycznych na łamach *Forum Bibliotek Medycznych*. *Forum Bibl. Med.* 2011 R. 4 nr 2 s. 307, 309, 314, 315; Centralna Biblioteka Wojskowa w Warszawie – akta osobowe; Biblioteka Narodowa w Warszawie, akta osobowe; Główna Biblioteka Lekarska w Warszawie, akta osobowe; Materiały i informacje przekazane przez dr Edwarda Pigionia autorowi hasła biograficznego.

Ryszard Żmuda

Dr inż. Jolanta PRZYŁUSKA (ur. 1955) chemik, specjalista z naukowej informacji medycznej, nauczyciel akademicki, adiunkt, kierownik Biblioteki Naukowej i Działu Zarządzania Instytutu Medycyny Pracy im. prof. Jerzego Nofera w Łodzi.

Urodziła się 13 grudnia 1955 roku w Łodzi. Dwojga imion Jolanta Lucyna, ale drugiego nie używa. Mężatka, ma dwoje dzieci.

Studiowała (1974-1979) – dyplom i tytuł zawodowy magistra inżyniera chemika (1979) na Wydziale Chemii Ogólnej Politechniki Łdzkiej i doktoryzowała się (22 IV 2002) – stopień naukowy doktora nauk medycznych w zakresie medycyny, specjalność medycyna pracy – w Instytucie Medycyny Pracy im. prof. dra med. Jerzego Nofera w Łodzi. Ukończyła Studium Poddyplomowe Informacji Naukowej na Wydziale Zarządzania i Komunikacji Społecznej Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie (1998).

Podwyższała kwalifikacje zawodowe i naukowe na licznych kursach, seminariach i warsztatach, m.in.: – Kurs dla administratorów baz danych pakietu CDS/ISIS. Warszawa – IINTE (1989); Wprowadzenie do użytkowania mikrokomputera IBM – PC/XT. Łódź – ZETO (1989); Sieciowe i multimedialne systemy informacyjne cz. 1-2. Wrocław – PWr. (1997); Czasopisma elektroniczne. Wrocław – PWr. (2003); Podstawy projektowania przedsięwzięć kulturalnych dla bibliotekarzy. Kraków (2005) Instytut Doradztwa Regionalnego i Europejskiego; Pathways to new roles. Kraków – (2007) EAHIL Workshops, PubMed&Other relevant NLM resources. Continuing Education Course, 10 th EAHIL Conference, Cluj–Napoca– Rumunia; (2006); Szkolenie na e-tutora i e-nauczyciela w dziedzinie zdrowia środowiskowego i oceny oddziaływania środowiska na zdrowie (2008); Szkolenie instruktorów w dziedzinie zdrowia środowiskowego i oceny oddziaływania środowiska na zdrowie (2008); w ramach projektu ENHEA Environmental Health Możliwości rozwoju w dziedzinie zdrowia środowiskowego (2008); Prawo autorskie w kontekście budowania i zarządzania zasobami cyfrowymi. Łódź – PŁ (2009); Ocena parametryczna jednostek naukowych. Najnowsze zmiany w systemie finansowania nauki (2011); Elementy prawa autorskiego w kontekście działalności bibliograficznej i wydawniczej (2013); Budowanie i wdrażanie strategii rozwoju czasopisma naukowego (2013); w ramach II Konferencji naukowej BazTech „Bibliograficzne bazy danych i ich rola w rozwoju nauki” Politechnika Poznańska. Poznań – PP (2013).

Napisała pracę magisterską: *Heteropolikondensacja siloksanodiolanów potasu z oligomerami dwuchlorocyklodwusilazanowymi*, pod kierunkiem dr Józefa Kulpińskiego

i rozprawę doktorską: *Analiza kierunków badań w medycynie pracy na podstawie piśmiennictwa naukowego (1988-1997)*, której promotorem był prof. dr hab. Sławomir Michał Czerczak, a recenzentami: prof. dr hab. Ryszard Walenty Andrzejak i prof. dr hab. Czesław Jeśman.

Zajmowane stanowiska i pełnione funkcje. Instytut Medycyny Pracy im. prof. dra med. Jerzego Nofera. Zakład Informacji Naukowej – (1989-1999), Biblioteka Naukowa – kierownik (2000-2010), Dział Zarządzania Wiedzą – kierownik (2010-).

Prowadzi zajęcia z informacji naukowej na kursach podyplomowych dla lekarzy medycyny pracy. Koordynuje prace związane z tworzeniem platformy informatycznej do zarządzania wiedzą i badaniami naukowymi w IMP. Współtworzy otwarte repozytorium dokumentów dla ośrodków naukowych z Europy zajmujących się badaniami nad rakiem środowiskowym oraz jego uwarunkowaniami związanymi z dietą i czynnikami genetycznymi w ramach programu ECNIS (Environmental Cancer Risk, Nutrition and Individual Susceptibility). Główne zainteresowania: zarządzanie wiedzą, bibliometria, informacja naukowa w medycynie w szczególności w toksykologii, medycynie pracy i zdrowiu publicznym.

Zajmuje się tworzeniem zaplecza edukacyjnego i informacyjnego dla pracowników naukowych i specjalistów pracujących w dziedzinach biomedycznych. W pracy zawodowej łączy wiedzę z zakresu informacji naukowej, bibliotekoznawstwa i bibliometrii z praktycznym działaniem dla środowiska medycznego.

Członek: European Association for Health Information and Libraries (2000-).

Spis publikacji

1989

1. Przegląd bibliograficzno-dokumentacyjny: medycyna pracy za rok 1988. T.13 cz.2. Łódź: Instytut Medycyny Pracy 1989.- 194 s.; 24 cm

Współaut.: Anna Mileczarska, Zofia Maciaszek, ..., Iwona Szymczyk

1990

2. Przegląd bibliograficzno-dokumentacyjny: medycyna pracy za rok 1988. T.13 cz.3. Łódź: Instytut Medycyny Pracy 1990.- 159 s.; 24 cm

Współaut.: Anna Mileczarska, Zofia Maciaszek, ..., Iwona Szymczyk

3. Przegląd bibliograficzno-dokumentacyjny: medycyna pracy za rok 1989. T.14 cz.2. Łódź: Instytut Medycyny Pracy 1990.- 175 s.; 24 cm

Współaut.: Aleksandra Chojnowska, Zofia Maciaszek, Anna Mileczarska, ..., Iwona Szymczyk

4. Przegląd bibliograficzno-dokumentacyjny: medycyna pracy za rok 1989. T.14 cz.3. Łódź: Instytut Medycyny Pracy 1990.- 155 s.; 24 cm

Współaut.: Aleksandra Chojnowska, Zofia Maciaszek, Anna Mileczarska, ...

1991

5. Przegląd bibliograficzno-dokumentacyjny: medycyna pracy za rok 1990. T.15. cz.1. Łódź: Instytut Medycyny Pracy 1991.- 199 s.; 24 cm

Współaut.: Aleksandra Chojnowska, Janusz Jankowski, Zofia Maciaszek, Anna Mileczarska, ...

6. Przegląd bibliograficzno-dokumentacyjny: medycyna pracy za rok 1990. T.15 cz.2. Łódź: Instytut Medycyny Pracy 1991.- 169 s.; 24 cm

Współaut.: Aleksandra Chojnowska, Janusz Jankowski, Zofia Maciaszek, Anna Mileczarska, ...

7. Przegląd bibliograficzno-dokumentacyjny: medycyna pracy za rok 1990. T.15 cz.3. Łódź: In-

stytut Medycyny Pracy 1991.- 218 s.; 24 cm

Współaut.: Aleksandra Chojnowska, Janusz Jankowski, Zofia Maciaszek, Anna Milezarska, ...

1992

8. Działalność bibliograficzno-dokumentacyjna w zakresie medycyny pracy i toksykologii. *Med. Pr.* 1992 T. 43 nr 2 s. 141-145, bibliogr., Sum.

Współaut.: Anna Milczarska, Aleksandra Chojnowska, Zofia Maciaszek, ...

9. Przegląd bibliograficzno-dokumentacyjny: medycyna pracy za rok 1989. T.14 cz.1. Łódź: Instytut Medycyny Pracy 1992.- 190 s.; 24 cm

Współaut.: Zofia Maciaszek, Anna Milczarska, ..., Iwona Szymczyk:

10. Przegląd bibliograficzno-dokumentacyjny: medycyna pracy za rok 1991. T.16 cz.1. Łódź: Instytut Medycyny Pracy 1992.- 209 s.; 24 cm

Współaut.: Aleksandra Chojnowska, Zofia Maciaszek, Anna Milczarska, ...

11. Przegląd bibliograficzno-dokumentacyjny: medycyna pracy za rok 1991. T.16 cz.2. Łódź: Instytut Medycyny Pracy 1992.- 178 s.; 24 cm

Współaut.: Aleksandra Chojnowska, Zofia Maciaszek, Anna Milczarska, ...

12. Przegląd bibliograficzno-dokumentacyjny: medycyna pracy za rok 1991. T.16 cz.3. Łódź: Instytut Medycyny Pracy 1992.- 193 s.; 23 cm

Współaut.: Aleksandra Chojnowska, Zofia Maciaszek, Anna Milczarska, ...

13. Przegląd bibliograficzno-dokumentacyjny: medycyna pracy za rok 1992. T.17 cz.1. Łódź: Instytut Medycyny Pracy 1992.- 178 s.; 23 cm

Współaut.: Aleksandra Chojnowska, Zofia Maciaszek, Anna Milczarska, ...

1993

14. Przegląd bibliograficzno-dokumentacyjny: medycyna pracy za rok 1992. T.17 cz.2. Łódź: Instytut Medycyny Pracy 1993.- 170 s.; 24 cm

Współaut.: Aleksandra Chojnowska, Zofia Maciaszek, Anna Milczarska, ...

15. Przegląd bibliograficzno-dokumentacyjny: medycyna pracy za rok 1992. T.17 cz.3. Łódź: Instytut Medycyny Pracy 1993.- 202 s.; 24 cm

Współaut.: Aleksandra Chojnowska, Zofia Maciaszek, Anna Milczarska, ...

1994

16. Occupational medicine in Polish journals of 1993; part 3. *Int. J. Occup. Med. Environ. Health* 1994 Vol. 7 nr 4 s. 387-401

Współaut.: ..., Anna Milczarska

17. Occupational medicine in the East European journals of 1993; part 3. *Int. J. of Occup. Med. and Environ. Health* 1994 Vol. 7 nr 4 s. 403-415

Współaut.: ..., Anna Milczarska

18. Przegląd bibliograficzno-dokumentacyjny: medycyna pracy za rok 1993. T.18 cz.1. Łódź: Instytut Medycyny Pracy 1994.- 239 s.; 23 cm

Współaut.: Aleksandra Chojnowska, Zofia Maciaszek, Anna Milczarska, ...

19. Przegląd bibliograficzno-dokumentacyjny: medycyna pracy za rok 1993. T.18 cz.2. Łódź: Instytut Medycyny Pracy 1994.- 239 s.; 23 cm

Współaut.: Anna Milczarska, ..., Zofia Maciaszek

20. Przegląd bibliograficzno-dokumentacyjny: medycyna pracy za rok 1993. T.18. cz.3. Łódź: Instytut Medycyny Pracy 1994.- 316 s.; 23 cm

Współaut.: Anna Milczarska, ..., Zofia Maciaszek

1995

21. Occupational medicine in East European journals of 1994; part 1. *Int. J. Occup. Med. Environ. Health* 1995 Vol. 8 nr 2 s. 171-179

Współaut.: ..., Anna Milczarska

22. Occupational medicine in Eastern European journals of 1994; part 2. *Int. J. Occup. Med. Environ. Health* 1995 Vol. 8 nr 3 s. 285-292

Współaut.: ..., Anna Milczarska

23. Occupational medicine in East European journals of 1994; part 3. *Int. J. Occup. Med. Environ. Health* 1995 Vol. 8 nr 4 s. 393-398

Współaut.: ..., Anna Milczarska

24. Occupational medicine in Polish journals of 1994; part 1. *Int. J. Occup. Med. Environ. Health* 1995 Vol. 8 nr 2 s. 161-170

Współaut.: ..., Anna Milczarska

25. Occupational medicine in Polish journals of 1994; part 2. *Int. J. Occup. Med. Environ. Health* 1995 Vol. 8 nr 3 s. 275-284

Współaut.: ..., Anna Milczarska

26. Occupational medicine in Polish journals of 1994; part 3. *Int. J. Occup. Med. Environ. Health* 1995 Vol. 8 nr 4 s. 385-392

Współaut.: ..., Anna Milczarska

27. Przegląd bibliograficzno-dokumentacyjny: medycyna pracy za rok 1994. T.19 cz.1. Łódź: Instytut Medycyny Pracy 1995.- 264 s.; 23 cm

Współaut.: Anna Milczarska, ..., Zofia Maciaszek

28. Przegląd bibliograficzno-dokumentacyjny: medycyna pracy za rok 1994. T.19 cz.2. Łódź: Instytut Medycyny Pracy 1995.- 261 s.; 23 cm
Współaut.: Anna Milczarska, ..., Zofia Maciaszek
- 1996
29. Occupational medicine in Eastern European journals of 1995; part 1. *Int. J. Occup. Med. Environ. Health* 1996 Vol. 9 nr 2 s. 189-191
30. Occupational medicine in Eastern European journals of 1995. Part 2. *Int. J. Occup. Med. Environ. Health* 1996 Vol. 9 nr 4 s. 385-386
31. Occupational medicine in Polish journals of 1995; part 1. *Int. J. Occup. Med. Environ. Health* 1996 Vol. 9 nr 2 s. 117-187
32. Occupational medicine in Polish journals of 1995. Part 2. *Int. J. Occup. Med. Environ. Health* 1996 Vol. 9 nr 4 s. 375-383
33. Przegląd bibliograficzno-dokumentacyjny: medycyna pracy za rok 1994. T.19 Cz.3. Łódź: Instytut Medycyny Pracy 1996.- 290 s.; 23 cm
Współaut.: Anna Milczarska, ..., Kowalczyk Grażyna, Zofia Maciaszek
34. Wykorzystanie komputerowej bazy MEDIP w wyszukiwaniu informacji z zakresu medycyny pracy i higieny pracy. *Med. Pracy* 1996 T. 47 nr 2 s. 183-188, il., bibliogr., Sum.
- 1997
35. Komputerowe bazy danych w medycynie pracy. W: INFOBAZY' 97. Bazy danych dla nauki. Materiały konferencji organizowanej pod patronatem Komitetu Badań Naukowych. Gdańsk, 23-25 czerwca 1997. [Gdańsk]: Politechnika Gdańska [1997], s. 229-234, bibliogr.
36. Occupational medicine in Eastern [European] journals of 1996. Part 1. *Int. J. Occup. Med. Environ. Health* 1997 Vol. 10 nr 3 s. 331-333
37. Occupational medicine in Eastern [European] journals of 1996. Part 2. *Int. J. Occup. Med. Environ. Health* 1997 Vol. 10 nr 4 s. 477-479
38. Occupational medicine in Polish journals of 1996. Part 1. *Int. J. Occup. Med. Environ. Health* 1997 Vol. 10 nr 3 s. 317-329
39. Occupational medicine in Polish journals of 1996. Part 2. *Int. J. Occup. Med. Environ. Health* 1997 Vol. 10 nr 4 s. 469-476
- 1998
40. Komputerowy system gromadzenia i przetwarzania informacji bibliograficznej z zakresu medycyny pracy. W: IV Krajowe Forum Informacji Naukowej i Technicznej. Zakopane, 2-5 września 1997 r. Materiały konferencyjne. [Zakopane]: PTIN [1998], s. 279-283, tab.
Współaut.: ..., Sławomir Czerczak
41. Polish bibliography of occupational medicine, 1996. Part 3. *Int. J. Occup. Med. Environ. Health* 1998 Vol. 11 nr 1 s. 113-118
42. Polish bibliography of occupational medicine, 1997. Part 1. *Int. J. Occup. Med. Environ. Health* 1998 Vol. 11 nr 2 s. 199-206
43. Polish bibliography of occupational medicine 1997. Part 2. *Int. J. Occup. Med. Environ. Health* 1998 Vol. 11 nr 3 s. 281-284
44. Rola komputerowych systemów gromadzenia danych bibliograficznych z zakresu higieny pracy i medycyny pracy - wykorzystanie bazy MEDIP. *Higiena Pracy* 1998 nr 1 s. 35-40, bibliogr.
Współaut.: Kowalczyk Grażyna, ..., Daniszewska Krystyna, Czerczak Sławomir
- 1999
45. „Medycyna Pracy”- podsumowanie dokonań i perspektywy rozwoju w pięćdziesiątą rocznicę edycji czasopisma. *Med. Pracy* 1999 T. 50 nr 6 s. 453-477, il.
Współaut.: Indulski Janusz A., ...
46. Polish bibliography of occupational medicine, 1998. Part 1. *Int. J. Occup. Med. Environ. Health* 1999 Vol. 12 nr 2 s. 193-197
47. Polish bibliography of occupational medicine, 1998. Part 2. *Int. J. Occup. Med. Environ. Health* 1999 Vol. 12 nr 4 s. 385-401
- 2000
48. Medycyna pracy w Internecie – tworzenie i rozwój stron www dla Biblioteki Naukowej IMP oraz udostępnianie baz bibliograficznych. W: Internet Medyczny 2000: materiały zjazdowe V Konferencji Internetu Medycznego Polskiego Stowarzyszenia Internetu Medycznego Poznań 10-11.11. 2000. Poznań 2000 s. 84-85.-
49. Occupational medicine in Eastern European journals, 1998. *Int. J. Occup. Med. Environ. Health* 2000 Vol. 13 nr 1 s. 79-84

50. Polish bibliography of occupational medicine, 1999. Part 1. *Int. J. Occup. Med. Environ. Health* 2000 Vol. 13 nr 3 s. 265-272

2001

51. Brunon Nowakowski prekursor polskiej higieny i medycyny pracy. *ATEST. Ochr. Pr.*, 2001 nr 12 s. 48

Współaut.: ..., Teresa Starzyńska

52. Polish bibliography of occupational medicine, 2000 Part 1. *Int. J. Occup. Med. Environ. Health* 2001 Vol. 14 nr 3 s. 293-307

53. Współpraca bibliotek w zakresie wymiany dokumentów na przykładzie specjalistycznej biblioteki naukowej. *Biul. GBL* 2001 R. 47 nr 365 s. 36-38, il.

2002

54. Janusz Anatol Indulski (1930-1999) lekarz i organizator. *ATEST. Ochr. Pr.* 2002 nr 11 s. 57

Współaut.: Teresa Starzyńska, ...

55. Polish bibliography of occupational medicine, 2001. *Int. J. Occup. Med. Environ. Health* 2002 Vol. 15 nr 4 s. 409-422

Współaut.: Grażyna Kowalczyk, ...

56. Profesor Emil Paluch (1904-1954) toksykolog i higienista. *ATEST. Ochr. Pr.* 2002 nr 1 s. 55

Współaut.: Starzyńska Teresa, ...

2004

57. Współpraca bibliotek medycznych w ramach DC WHO/Europe. W: Konferencja nt. Polskie biblioteki akademickie w Unii Europejskiej. Łódź, 23-25 czerwca 2004 r. Łódź: Biblioteka Główna Politechniki Łódzkiej 2004 s. 231-236, bibliogr., Sum.

2005

58. Naukowe bazy danych Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi. W: INFOBAZY 2005. Bazy danych dla nauki. Materiały IV Krajowej Konferencji Naukowej, Gdańsk 25-27.09.2005. Gdańsk: Politechnika Gdańska 2005 s. 199-205, bibliogr., Sum.

2006

59. Analiza cytowań czasopisma "Medycyna Pracy" na podstawie bazy Scopus. *Med. Pr.* 2006 T. 57 nr 3 s. 303-309, il., tab., bibliogr., Sum.

60. Efektywność wykorzystania źródeł informacji naukowej a potrzeby edukacyjne użytkowników. [publikacja elektroniczna] W: 25. Jubileuszowa

Konferencja Problemowa Bibliotek Medycznych. Kształcenie użytkowników naukowej informacji medycznej - koncepcje i doświadczenia. Lublin - Kazimierz Dolny 12-14 czerwca 2006. (EBIB Materiały konferencyjne nr 14). [Warszawa]: Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich, K[omisja] W[ydawnictw]E[lektronicznych], Redakcja "Elektronicznej Biblioteki" 2006, bibliogr. [Tryb dostępu: <http://www.ebib.info/publikacje/matkonf/25kpbm/przyluska.php>, data dostępu: 13 grudnia 2006]

61. „International Journal of Occupational Medicine and Environmental Health” in world documentation services: the Scopus based analysis of citation. *Int. J. Occup. Med. Environ. Health* 2006 Vol. 19 nr 1 s. 1-5, bibliogr., Sum.

62. Przenikanie wiedzy między ośrodkami badawczymi na przykładzie analizy bazy SCOPUS. W: II Konferencja Biblioteki Politechniki Łódzkiej. "Biblioteki XXI wieku. Czy przetrwamy?". Materiały Konferencyjne, Łódź, 19-21 czerwca 2006 r. Łódź: Politechnika Łódzka 2006, s. 399-405, bibliogr., Sum.

63. Scientific journals and databases as a source of documentation and transfer of science: an analysis of citations of polish occupational medicine journals. *World Libraries* [Dokument elektroniczny], 2006 Vol. 16 nr 1-2, bibliogr., Sum. [Tryb dostępu: http://www.worlib.org/vol16no1-2/przyluska_v16n1-2.shtml; data dostępu: 11 lutego 2009]

2007

64. Budowanie repozytorium dziedziny - doświadczenia Biblioteki Naukowej Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi i Biblioteki Politechniki Łódzkiej. W: IV Ogólnopolska Konferencja EBIB „Internet w bibliotekach. Open Access”, Toruń, 7-8 grudnia 2007. (EBIB Materiały konferencyjne nr 18). [Warszawa]: Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich, K[omisja] W[ydawnictw]E[lektronicznych], Redakcja „Elektronicznej Biblioteki” 2007, bibliogr., Sum. [Tryb dostępu: http://www.ebib.info/publikacje/matkonf/mat18/przyluska_radomska_klosinski.php, data dostępu: 10 stycznia 2008]

Współaut.: ..., Radomska Anna, Klosiński Rafał

65. Medical library as an intellectual support for users. W: Pathways to the New Roles: The Education, Training and Continuing Development of the Health Library Information Workforce. Euro-

pean Association for Health Information Libraries Conference, Kraków, Poland, 12-15 of September 2007. [Kraków]: 2007, 10 s. bibliogr. Sum. [dostęp online: <http://www.bm.cm-uj.krakow.pl/Conferences/EAHIL/proceedingsOral.htm>; data dostępu: 25 listopada 2009]

66. The skill to formulate an informative offer able to meet users' needs: Experience of the Nofer Institute of Occupational Medicine Scientific Library (Łódź, Poland). W: Pathways to the new roles: The Education, Training and Continuing Development of the Health Library Information Workforce. European Association for Health Information Libraries Conference, Kraków, Poland, 12-15 of September 2007. [Kraków]: 2007, 4 s. sum. [dostęp online: <http://www.bm.cm-uj.krakow.pl/Conferences/EAHIL/posterPresentation.htm>; data dostępu: 25 listopada 2009]

Współaut.: ..., Radomska Anna

2008

67. Biblioteka medyczna jako wsparcie intelektualne dla środowiska naukowego. *Forum Bibl. Med.* 2008 T. 1 nr 2 s. 11-20, bibliogr.

68. Centra Dokumentacji WHO/EUROPE w bibliotekach medycznych. *Forum Bibliotek Medycznych*, 2008 T. 1 nr 2 s. 418-423, bibliogr., Sum.

69. Funkcja informacyjna biblioteki instytutowej. *Forum Bibl. Med.* 2008 T. 1 nr 1 s. 447-451, bibliogr.

70. Gromadzenie zbiorów czy zapewnianie dostępu do źródeł wiedzy - kierunki działania Biblioteki Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi. *Forum Bibl. Med.* 2008 T. 1 nr 2 s. 180-187, bibliogr.

71. Jak ocenić rangę czasopisma naukowego? Praktyczne wykorzystanie bazy SCOPUS. *Biuletyn EBIB* [Dokument elektroniczny], 2008, nr 8, bibliogr. [Tryb dostępu: <http://www.ebib.info/2008/99/a.php?przyluska>; data dostępu: 9 grudnia 2008]

72. Możliwości i ograniczenia bibliotek instytutów naukowych w zakresie zintegrowanych usług bibliotecznych. *Forum Bibl. Med.* 2008 T. 1 nr 1 s. 193-197, bibliogr.

73. Repozytoria Open Access a dostęp do wiedzy medycznej. W: 26. Konferencja Problemowa Bibliotek Medycznych „Naukowa informacja me-

dyczna w Polsce. Biblioteki medyczne wobec potrzeb środowisk medycznych oraz perspektywy ich rozwoju w realiach Unii Europejskiej”, Bydgoszcz, 15-17 września 2008. [Dokument elektroniczny]. 2008, bibliogr. [Tryb dostępu: http://www.konferencja.biblio.cm.umk.pl/fileadmin/pelne_teksty/Przyluska.doc; data dostępu: 19 stycznia 2009]

74. Repozytorium - magazyn dokumentów czy wirtualna społeczność? W: III Konferencja Biblioteki Politechniki Łódzkiej „Biblioteki w procesie dydaktycznym i badaniach naukowych”, Materiały konferencyjne, Łódź, 25-27 czerwca 2008. Łódź: Biblioteka Politechniki Łódzkiej 2008, s. 195-207, bibliogr., Sum.

75. Strony internetowe bibliotek uczelni medycznych i instytutów naukowych. *Forum Bibl. Med.* 2008 T. 1 nr 1 s. 52-82, bibliogr.

76. Umiejętność budowania oferty informacyjnej zgodnie z potrzebami użytkowników. Doświadczenia Biblioteki Naukowej IMP w Łodzi. *Forum Bibl. Med.* 2008 T. 1 nr 2 s. 65-68

Współaut.: Radomska Anna, ...

77. Współpraca amerykańskich bibliotek medycznych w dziedzinie informacji toksykologicznej. *Forum Bibl. Med.* 2008 T. 1 nr 2 s. 443-452, bibliogr., Sum.

78. Wykorzystanie bazy Medline do analizy polskiego piśmiennictwa z medycyny pracy. *Forum Bibl. Med.* 2008 T. 1 nr 1 s. 379-388, bibliogr.

79. Zmiany wizerunku specjalistycznej biblioteki medycznej jako element kultury organizacyjnej. W: Brzezińska-Stec H. (red.): Kultura organizacyjna w bibliotece. Ogólnopolska Konferencja Naukowa, Białystok, 4-6 czerwca 2007. Białystok: Biblioteka Uniwersytecka im. Jerzego Giedroycia 2008 s. 325-332, bibliogr., Sum.

2009

80. Czy repozytorium zastąpi bazę bibliograficzną - doświadczenia małej wyspecjalizowanej biblioteki medycznej. W: „Bibliograficzne bazy danych: kierunki rozwoju i możliwości współpracy”. Ogólnopolska konferencja naukowa z okazji 10-lecia bazy danych BazTech, Bydgoszcz, 27-29 maja 2009. (EBIB Materiały konferencyjne nr 19). [Warszawa]: Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich, K[omisja]W[ydawnictw]E[lektronicznych],

Redakcja „Elektronicznej Biblioteki” 2009, Sum. [Tryb dostępu: <http://www.ebib.info/publikacje/matkonf/mat19/przyluska.php>, data dostępu: 26 listopada 2009]

81. Efektywność wykorzystania źródeł informacji naukowej a potrzeby edukacyjne użytkowników. *Forum Bibl. Med.* 2009 R. 2 nr 1 s. 214-222, wykr., bibliogr.

82. Medical Library as an Intellectual Support for Users. *Forum Bibl. Med.* 2009 R. 2 nr 1 s. 522-533, wykr., bibliogr.

83. Repozytorium Open Acces a dostęp do wiedzy medycznej. *Forum Bibl. Med.* 2009 R. 2 s. 202-239, wykr., bibliogr.

2010

84. Baza Scopus jako narzędzie do analizy bibliometrycznej – praktyczne zastosowanie w bibliotece medycznej. *Forum Bibl. Med.* 2010 R. 3 nr 1 s. 24-30, il., wykr., bibliogr.

85. Biblioteki medyczne instytutów naukowo-badawczych. *Forum Bibl. Med.* 2010 R. 3 nr 1 s. 674-693, il.

86. Open Access w czasopismach medycznych. *Forum Bibl. Med.* 2010 R. 3 nr 2 s. 360-378, tab., bibliogr.

87. Otwarte repozytoria sposobem na rozpowszechnianie wiedzy medycznej. *Forum Bibl. Med.* 2010 R. 3 nr 2 s. 383-402, il., bibliogr.

88. Otwarty dostęp do wiedzy medycznej na przykładzie repozytorium ECNIS. W: Zarządzanie informacją w nauce / red. Diana Pietruch-Reizes, Wiesław Babik, Renata Frączek. Katowice 2010 s. 253-258 bibliogr.

89. Prezentacja bazy Scopus jako narzędzia do analizy bibliometrycznej. *Forum Bibl. Med.* 2010 R. 3 nr 1 s. 224-239, wykr.

Współaut.:, Anna Radomska

90. Repozytorium tematyczne publikacji powstałych w ramach sieci doskonałości ECNIS. *Forum Bibl. Med.* 2010 R. 3 nr 1 s. 42-45, il., bibliogr.

Współaut.:, Anna Radomska

2011

91. Platforma informatyczna do efektywnego zarządzania wiedzą i badaniami naukowymi w IMP w Łodzi. W: Infobazy 2011. Nauka, projekty europejskie, społeczeństwo informacyjne. Materiały VI Krajowej Konferencji Naukowej, Gdańsk-Sopot 5-7.09.2011. Gdańsk: Centrum Informatyczne TASK 2011 s. 207-211 bibliogr.

Współaut.:, Anna Radomska, Konrad Rydzyński

92. Wskaźniki bibliometryczne w ocenie aktywności publikacyjnej pracowników naukowych. *Forum Bibl. Med.* 2011 R. 4 nr 1 s. 516-520, tab., wykr.

Współaut.:, Justyna Maczuga

93. Wykorzystanie bazy Web of Science do analizy bibliometrycznej publikacji pracowników Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi. *Forum Bibl. Med.* 2011 R. 4 nr 1 s. 520-528, tab., wykr.

Współaut.: Justyna Maczuga,

2012

94. Jak opublikować artykuł według zasad Open Access – porady dla autorów publikacji medycznych. *Forum Bibl. Med.* 2012 R. 5 nr 1 s. 471-477, tab.

95. Jak zwiększać widoczność swojej publikacji naukowej w internecie? *Med. Pr.* 2012 T. 63 nr 4 s. 391-393, bibliogr., Sum.

Współaut.: Justyna Maczuga, ...

96. Polskie czasopisma medyczne a wykorzystanie technologii informacyjnych. *Forum Bibl. Med.* 2012 R. 5 nr 1 s. 430-440, tab., wykr.

Współaut.: Justyna Maczuga, Anna Radomska, ...

Oddano do druku

1. Czy publikacje naukowe powinny mieć DOI? W: Standardy w archiwistyce cyfrowej. 2013

Współaut.: Justyna Maczuga, ...

2. International trends in health science librarianship: Part 6 Central Europe series. Trends in Polish

health science librarianship in the last 10 years. Health Info Libr J 2013 Vol. 30 nr 2 s. 163-167

Współaut.: Marta Viragos, Anna Uryga, ... , Anna Grygorowicz, Magdalena Kotlarek-Naskręć

Plakaty / Referaty

2010

1. "Environmental Cancer Risk, Nutrition and Individual Susceptibility subject specific repository (ECNIS Repository)" współautorstwo plakatu, 12 th EAHL Conference, Lizbona – Portugalia 2010

2012

2. „Czy publikacje naukowe powinny mieć DOI?” referat na II Krakowskiej Konferencji Bibliotek Naukowych „Długoterminowa archiwizacja polskiego dziedzictwa cyfrowego konferencji” Biblioteka Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego. Kraków 2012

3. „Zarządzanie wiedzą w higienie pracy” referat na sympozjum Aktualne problemy w higienie pracy. Instytut Medycyny Pracy. Łódź 2012

4. „Kurs na Otwartą Naukę” udział jako ekspert w seminarium Open Access, Wyższa Szkoła Pedagogiczna. Łódź 2012

5. „Repozytoria Open Access a dostęp do wiedzy. Polityka UE wobec udostępniania wyników badań naukowych” referat na seminarium Badania Naukowe. Wiedza naukowa on-line. Narzędzia informatyczne do zarządzania wiedzą. Centrum Promocji Informatyki. Warszawa 2012

6. „Platforma informatyczna do zarządzania wiedzą i badaniami naukowymi w Instytucie Medycyny Pracy w Łodzi” referat na konferencji Zarządzanie Wiedzą. Rodan Systems, IBM. Warszawa 2012

7. „XXX Jubileuszowa Konferencja Problematyka Bibliotek Medycznych - Otwarta biblioteka – otwarta nauka”. Poznań 2012

8. „Polskie czasopisma medyczne a wykorzystanie technologii informacyjnych”
Współaut.: Justyna Maczuga, Anna Radomska, ...

9. „Jak opublikować artykuł według zasad Open Access - porady dla autorów publikacji medycznych”

10. „Platforma informatyczna do zarządzania wiedzą i badaniami naukowymi” współautorstwo plakatu

11. „CYBRA - Łódzka Regionalna Biblioteka Cyfrowa- założenia wstępne do kolekcji IMP” współautorstwo plakatu

2013

12. „Praktyczne zastosowanie narzędzi dostępnych w bazie Web of Science do oceny osób i instytucji” referat na seminarium Badania Naukowe. Oceny parametryczne oraz analizy bibliometryczne. Zasady i praktyka w 2013 roku. Centrum Promocji Informatyki. Warszawa 2013

13. „Bibliograficzne bazy danych dla bibliotekarzy, naukowców czy urzędników?” referat na II Konferencji naukowej Konsorcjum BazTech. Bibliograficzne bazy danych i ich rola w rozwoju nauki. Politechnika Poznańska. Poznań 2013

Ewa Busse-Tyrczyńska: Kadra kierownicza bibliotek medycznych w Polsce. *Forum Bibl. Med.* 2009 R. 2 nr 1 s. 21, 27, portr.; Instytut Medycyny Pracy im. prof. Jerzego Nofera w Łodzi – akta osobowe; Materiały i informacje przekazane przez dr Jolantę Przyłuską autorowi hasła biograficznego.

Ryszard Żmuda

Dr Alfred PUZIO (1930-2013), polonista, pedagog, bibliotekoznawca, bibliograf, biografista, historyk medycyny, redaktor, członek towarzystw naukowych, edytor, nauczyciel akademicki, starszy kustosz dyplomowany, działacz polityczny i społeczny, zastępca dyrektora Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Katowicach, następnie Biblioteki Głównej Uniwersytetu Śląskiego, dyrektor Biblioteki Głównej Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach.

Urodził się 22 grudnia 1930 roku w Zamościskach w pow. dubieńskim na Wołyniu, w rodzinie Andrzeja i Józefy z domu Nieradko. Żonaty z Krystyną Holfand, doktorem bibliotekoznawstwa. Ma syna Andrzeja (ur. 1956).

Do szkoły podstawowej uczęszczał w Ostrowie w pow. dubieńskim. Po jej ukończeniu kontynuował naukę w Liceum Ogólnokształcącym w Olsztynie. Egzamin dojrzałości zdał w 1951 roku. W 1962 roku podjął na Uniwersytecie Wrocławskim w trybie zaocznym studia z zakresu bibliotekoznawstwa, które ukończył w 1967 roku przedstawiając napisaną pod kierunkiem prof. Antoniego Knota pracę magisterską *Miejska Biblioteka Publiczna w Zabrze w dwudziestoleciu PRL 1945-1965*. Od 1965 roku zamieszkał w Katowicach: od 15 II tego roku pracował w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Mysłowicach, następnie – 1 I 1967 roku w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej w Katowicach, początkowo jako instruktor, a po trzech latach jako zastępca dyrektora. Dnia 1 VII 1971 roku objął stanowisko zastępcy dyrektora Biblioteki Głównej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Dnia 10 IV 1975 roku, Rada Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Wrocławskiego nadała mu stopień doktora nauk humanistycznych. Dysertację doktorską *Dzieje bibliotek Województwa Śląskiego (1922-1962)* przygotował pod kierunkiem profesora Bronisława Kocowskiego.

W maju 1975 roku powierzono mu stanowisko dyrektora Biblioteki Głównej Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach. Dnia 7 XII 1979 roku złożył na sesji egzaminacyjnej w Bibliotece Kórnickiej PAN egzamin na bibliotekarza dyplomowanego. Od stycznia 1980 roku mianowany został nauczycielem akademickim na stanowisku kustosa dyplomowanego, od 1 XII 1981 – starszego kustosa dyplomowanego. Położył bardzo wielkie zasługi w tworzeniu nowoczesnej i funkcjonalnej struktury organizacyjnej Biblioteki Głównej ŚAM, jej oddziałów oraz bibliotek wydziałowych. Dzięki jego wysiłkom i staraniom następowało sukcesywne znaczne poszerzenie istniejącej bazy lokalowej oraz tworzenie nowych placówek sieci bibliotecznej ŚAM. Biblioteka Główna ŚAM była w 1985 roku współorganizatorem ogólnopolskiego XIII Zjazdu Polskiego Towarzystwa Historii Medycyny i Farmacji, a w maju 1989 roku – organizatorem VIII Ogólnopolskiej Konferencji Bibliotek Medycznych. Był inicja-

torem powołania Studium Pomaturalnego z zakresu bibliotekoznawstwa i informacji naukowej przy Zespole Szkół Ekonomicznych w Katowicach, gdzie pracował później także jako wykładowca. Dodatkowo zatrudniony był również w Instytucie Kształcenia Nauczycieli i Badań Oświatowych oraz w Zakładzie Bibliotekoznawstwa Uniwersytetu Śląskiego.

W zakresie pracy naukowo-badawczej jest autorem szeregu artykułów z zakresu bibliotekoznawstwa i historii medycyny publikowanych w czasopismach fachowych oraz skryptów dla studentów i doktorantów, jak np. *Wybrane zagadnienia z metodyki pracy naukowej* (kilka wyd.). Pod jego redakcją ukazało się wiele wydawnictw, m. in. *Katalog starych druków medycznych w bibliotekach Śląska Górnego i Cieszyńskiego* (cz. 1 i 2), *Słownik medycyny i farmacji Górnego Śląska* (t. 1-3), do którego opracował kilkadziesiąt haseł biograficznych i rzeczowych, dwie publikacje z serii *Prace Centrum Dokumentacji Dziejów Medycyny i Farmacji Górnego Śląska* (nr 1 i 2), *Bibliografia publikacji pracowników ŚAM* oraz *Jubileuszowy katalog rozpraw doktorskich i habilitacyjnych wykonanych w Śląskiej Akademii Medycznej* (t. 1 i 2). Zorganizował i był pierwszym redaktorem (od 1990 r.) „*Biuletynu Informacyjnego Śląskiej Akademii Medycznej*”. Członek Honorowego Komitetu Redakcyjnego „*Biuletynu Głównej Biblioteki Lekarskiej*” (do 1998 r.), zastępca sekretarza naukowego „*Wiadomości Lekarskich*” (od 1996 r.).

Prowadził zajęcia dydaktyczne dla studentów i doktorantów z przysposobienia bibliotecznego, technik i metodyki pracy naukowej oraz historii medycyny. Jako wykładowca i wychowawca brał udział w obozach szkoleniowo-wychowawczych Studenckiego Towarzystwa Naukowego w Ustroniu-Jaszowcu. Na emeryturę przeszedł z dniem 31 XII 1998 roku, ale pracował w wymiarze $\frac{1}{2}$ etatu jako zastępca sekretarza naukowego „*Wiadomości Lekarskich*”, prowadząc także do 2008 roku dydaktykę dla studentów i doktorantów.

Był członkiem Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, Stronnictwa Demokratycznego, radnym MRN w Katowicach przez trzy kadencje na przełomie lat 70 i 80. Członek Polskiego Towarzystwa Historii Medycyny i Farmacji oraz przewodniczący Oddziału Katowickiego w latach 1982-1992. Odznaczony m. in. Krzyżami Kawalerskim i Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotym Krzyżem Zasługi, Medalem 40-lecia ŚAM, Orderem Honorowym „Laur 50-lecia ŚAM”, odznaką „Zasłużony dla Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach” oraz nagrodami rektorskimi II° i III° za pracę dydaktyczną.

Zmarł 1 sierpnia 2013 roku w Katowicach. Został pochowany na Cmentarzu Katedralnym w Sosnowcu, przy ulicy Smutnej 5.

Spis publikacji

1975

1. Red.: Informator naukowy Śląskiej Akademii Medycznej. Rok 1974 / red. Katowice: Śl. Akad. Med. 1975.- 95 s.

1976

2. Biblioteka Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. W: Encyklopedia współczesnego bibliotekarstwa polskiego. Wrocław: Zakład Narodowy im. Ossolińskich 1976.- 50 s.

3. Rola szkoły i biblioteki szkolnej w procesie przygotowania młodzieży do korzystania z bibliotek i ich zasobów. *Biul. Pedag.* 1976 nr 1/2 s. 12-13

1978

4. Przystosowanie biblioteczne. Katowice: Śl. Akad. Med. 1978.- ... s.
Współaut.: Magdalena Walczak,...

5. Trzydziestolecie Biblioteki Śląskiej Akademii Medycznej im. L. Waryńskiego w Katowicach (1948-1978). *Biul. GBL* 1978 R.27 nr 11/12 s.745-759

1980

6. Miejsce i zadania biblioteki szkoły wyższej na przykładzie Śląskiej AM w Katowicach. *Med. Dyd. Wych.* 1980 R.12 nr 4 s.350-358

1982

7. Red.: Katalog starych druków medycznych w bibliotekach Śląska Górnego i Cieszyńskiego / Red.:Cz. 1. Katowice: SAM, 1982.- 212 s.

1983

8. Red.: Organizacja działalności informacyjno-bibliograficznej w Bibliotece Głównej Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach. W: Z problemów organizacji pracy bibliotecznej. Prace Naukowe Uniwersytetu Śląskiego Katowice 1983 T. 2 nr 625 /red.: Adam Jarosz, Henryk Kot s. 67-74
Współaut.: Helena Materla, ...

9. Ruchome biblioteki kolejowe w województwie śląskim w latach 1927-1931. *Książ. Śl.* 1983 R. 21 s. 159-169

1984

10. Biblioteki mniejszości niemieckiej w woje-

wództwie śląskim 1922-1939. *Rocz. Bibl.* 1984 R.12 nr 1/2 s.197-210

Współaut.: Krystyna Puzio, ...

11. Franciszek Nowak (1901-1983) - śląski badacz dziejów farmacji i kronikarz jej współczesności. *Arch. Hist. Med.* 1984 T. 48 nr 1 s. 7-18

Współaut.: Andrzej Burzyński, ...

12. Rozważania nad modelem organizacyjnym sieci bibliotek w szkole wyższej na przykładzie Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach. *Biul. GBL* 1984 R. 30 nr 336 s. 33-41

1985

13. Franciszek Nowak (1901-1983) - śląski badacz dziejów farmacji i kronikarz jej współczesności. *Arch. Hist. Med.* 1985 T. 48 z 1 s. 7-17

Współaut.: Andrzej Burzyński, ...

14. Katalog starych druków medycznych w bibliotekach Śląska Górnego i Cieszyńskiego/red. ... Cz. 2. Katowice: SAM - Bibl. Gł. 1985.- 184 s.

1986

15. Anna Maria Herman. *Biul. GBL* 1986 R. 32 nr 339 s. 99

16. Biblioteki szkolne w województwie śląskim 1922-1939. *Rocz. Bibl.* 1986 R. 30 z. 1/2 s. 99-110

17. Nowe placówki biblioteczne w Śląskiej Akademii Medycznej. *Biul. GBL* 1986 R. 32 nr 339 s. 93-95

1987

18. Wspomnienie o Franciszku Szymiczku. *Kat. Inf. Kult.* 1987 R. 17 nr 9 s. 58-60

1988

19. Brunon Nowakowski, 1890-1966, pionier polskiej higieny i medycyny pracy, organizator i pierwszy rektor Śląskiej Akademii Medycznej im. Ludwika Waryńskiego w Katowicach. Katowice: Katowickie Tow. Społeczno-Kulturalne 1988.- ... s.

20. Brunon Nowakowski, wybitny przedstawiciel polskiej higieny i medycyny pracy, organizator i pierwszy rektor Śląskiej Akademii Medycznej. *Arch. Hist. Filoz. Med.* 1988 T. 51 z. 3 s. 359-372

21. Dwudziestolecie Oddziału Polskiego To-

warzystwa Historii Medycyny i Farmacji w Katowicach. *Arch. Hist. Filoz. Med.* 1988 T. 51 z. 2 s. 264-280

22. Franciszek Szymiczek. *Ann. Acad. Med. Siiles.* 1988 T. 16/17 s. 222-223

1989

23. Problem zaopatrzenia bibliotek akademickich w podręczniki, skrypty i materiały ze zjazdów (komunikaty). *Biul. GBL* 1989 nr 343 s. 143

24. Wybrane zagadnienia z metodologii pracy naukowej. Poradnik dla studentów starszych roczników i początkujących pracowników naukowych ŚAM. Katowice: Śl. Akad. Med. 1989.- ... s.

Współaut.: ..., Regina Piątek, Krystyna Ziółkowska

1990

25. Franciszek Szymiczek – zasłużony bibliotekarz i działacz społeczno-polityczny. *Biul. GBL* 1990 R. 39 nr 344 s.45-52

26. Specjalizacja zbiorów w centralnej bibliotece medycyny i bibliotekach współpracujących. *Biul. GBL* 1990 R.39 nr 344 s. 3-7. Konferencja Problematyka Bibliotek Medycznych, Katowice 1989

1992

27. Chorąży Wiesław Mieczysław. *Biul. Inf. ŚAM* 1992 R. 2 nr 4 s. 36-37

28. Inauguracja roku akademickiego 1992/93 ŚAM (2 X 1992 Dom Muzyki i Tańca w Zabrze)/ oprac. *Biul. Inf. ŚAM* 1992 R. 2 nr 4 s. 3-9

29. Komputeryzacja Biblioteki Głównej Śląskiej Akademii Medycznej. *Biul. Inf. ŚAM* 1992 R. 2 nr 4 s. 59-60

30. Kuska Jadwiga. *Biul. Inf. ŚAM* 1992 R. 2 nr 4 s. 38

31. Sieroń Gerard Stanisław. *Biul. Inf. ŚAM* 1992 R. 2 nr 4 s. 38-39

1993

32. Adamczyk Roman. W: Słownik medycyny i farmacji Górnego Śląska/red. nauk. Alfred Puzio. T.1. Katowice: 1993 s. 45-46

33. Antoszewski Zygmunt (ur. 1920). Tamże s. 47-48, portr., bibliogr.

34. Baranowski Edmund (1886-1939). Tamże s. 49-50, portr., bibliogr.

35. Ceypek Tadeusz Edmund (1904-1990). Tamże s. 64, portr., bibliogr.

36. Chorąży Wiesław (1919-1992). Tamże s. 70-71, portr., bibliogr.

37. Ciubra Klaudiusz Stanisław (ur. 1914). Tamże s. 76, portr., bibliogr.

38. Czopik Jerzy Tadeusz (1930-1982). Tamże s. 80, portr., bibliogr.

39. Daab Janusz Aleksander (1918-1988). Tamże s. 82-83, portr., bibliogr.

40. Dadlez Zygmunt Jan (1887-1962). Tamże s. 83-84, portr., bibliogr.

41. Deloff Leonard Ryszard (1903-1992). Tamże s. 86-87, portr., bibliogr.

42. Drobniewicz Zygmunt (18885-1955). Tamże s. 89-90, portr., bibliogr.

43. Duława Władysław (1911-1975). Tamże s. 91, portr., bibliogr.

44. Dux Kazimierz Władysław (ur. 1915). Tamże s. 91-92, bibliogr.

45. Foremny Zbigniew Aleksander (1918-1973). Tamże s. 97-98, bibliogr.

46. Gasiński Józef Bronisław (1903-1989). Tamże s. 102-103, portr., bibliogr.

47. Gibiński Kornel Stanisław (ur. 1915). Tamże s. 104-105, portr., bibliogr.

48. Ginko Tadeusz (1917-1984). Tamże s. 105-107, portr., bibliogr.

49. Granicki Olgierd Antoni (ur. 1924). Tamże s. 111-112, portr., bibliogr.

50. Groer Franciszek Józef (1887-1965). Tamże s. 112-113, bibliogr.

51. Grudzińska Barbara (ur. 1924). Tamże s. 114, portr., bibliogr.

52. Hager-Małecka Bożena Maria (ur. 1921). Tamże s. 119-120, portr., bibliogr.

53. Jankowski Mieczysław (1896-1978). Tamże s. 129, bibliogr.

54. Japa Józef (ur. 1920). Tamże s. 130-131, portr., bibliogr.

55. Jarczyk Henryk (1889-1949). Tamże s. 131-132, portr., bibliogr.

56. Jerzykowski Tadeusz (1925-1986). Tamże s. 133-134
57. Józkiewicz Stanisław Marian (ur. 1910). Tamże s. 134-135, portr., bibliogr.
58. Juszko Józef (1914-1986). Tamże s. 136-137, bibliogr.
59. Koepplinger Maria (ur. 1915). Tamże s. 147-148, portr., bibliogr.
60. Kośmider Stanisław (1927-1977). Tamże s. 152-153, bibliogr.
61. Kośny Augustyn (1896-1939). Tamże s. 153, bibliogr.
62. Kubacki Józef (1907-1980). Tamże s. 159-160, portr., bibliogr.
63. Kumaszk Franciszek (ur. 1912). Tamże s. 162-163, portr., bibliogr.
64. Kuska Jadwiga (1919-1992). Tamże s. 164-165, portr., bibliogr.
65. Kuśnierczyk Waclaw Franciszek (ur. 1908). Tamże s. 165-166, portr., bibliogr.
66. Lewandowska-Tokarz Anna Maria (1931-1982). Tamże s. 168-169, portr., bibliogr.
67. Łabiszewska-Jaruzelska Florentyna (ur. 1913). Tamże s. 171-172, portr., bibliogr.
68. Łobzowski Witold (1907-1990). Tamże s. 172-173, portr., bibliogr.
69. Maćkowski Alfons (1902-1972). Tamże s. 175-176, portr., bibliogr.
70. Małecki Stanisław Franciszek (1915-1992). Tamże s. 178-179, portr., bibliogr.
71. Mądroškiewicz Marian Ignacy (1906-1982). Tamże s. 180-181, portr., bibliogr.
72. Narbutt Boleslaw Tomasz (1912-1988). Tamże s. 188-189, portr., bibliogr.
73. Niepołomski Witold Adam (ur. 1916). Tamże s. 193-194, portr., bibliogr.
74. Nowak Franciszek (1901-1983). Tamże s. 195-196, portr., bibliogr.
75. Nowakowski Brunon Antoni (1890-1966). Tamże s. 198-200, portr., bibliogr.
76. Ornowski Jan Leszek (ur. 1918). Tamże s. 204-205, portr., bibliogr.
77. Paliwoda Tadeusz Zygmunt (1922-1981). Tamże s. 208, portr., bibliogr.
78. Pietrzykowska-Chorażak Alina (1924-1986). Tamże s. 212-223, portr., bibliogr.
79. Powiertowski Hieronim Marek (1915-1983). Tamże s. 219-220
80. Prebendowski Stanisław Jan (1911-1964). Tamże s. 221-222, portr., bibliogr.
81. Puchalik Marian Stanisław (1904-1978). Tamże s. 222-223, bibliogr.
82. Romanowski Bohdan (1909-1988). Tamże s. 229-230, portr., bibliogr.
83. Sadliński Czesław Bolesław (ur. 1912). Tamże s. 235-236, portr., bibliogr.
84. Siemionkin Mateusz (1883-1959). Tamże s. 230-240, bibliogr.
85. Singer Zbigniew Jan (1925-1985). Tamże s. 240-241, portr., bibliogr.
86. Skałba Henryk Jan (1907-1987). Tamże s. 241-242, portr., bibliogr.
87. Smolik Alojzjusz (1920-1986). Tamże s. 243-244, portr., bibliogr.
88. Sośnierz Marian (1924-1976). Tamże s. 245-246, portr., bibliogr.
89. Sowiński Władysław (1899-1971). Tamże s. 246, bibliogr.
90. Spioch Franciszek Marian (ur. 1918). Tamże s. 246-248, portr., bibliogr.
91. Sroczyński Jan Władysław (ur. 1921). Tamże s. 249-250, portr., bibliogr.
92. Stanosek Józef (1925-1989). Tamże s. 251-252, portr., bibliogr.
93. Stokłosa Edmund (1928-1985). Tamże s. 255-256, portr., bibliogr.
94. Szwarnowiecka Izabela (1928-1983). Tamże s. 262-263, portr., bibliogr.
95. Szymiczek Franciszek (1911-1987). Tamże s. 263-264, portr., bibliogr.
Współaut.: ..., M[aria] S[ittek]
96. Szyszko Stanisław Mieczysław (1912-1990). Tamże s. 265-266, portr., bibliogr.
97. Tabeński Zbigniew Franciszek (1913-1992). Tamże s. 270-271, portr., bibliogr.

98. Tobik Stanisław Tadeusz (1924-1976). Tamże s. 271-272, portr., bibliogr.
99. Tokarz Stanisław (1926-1986). Tamże s. 272, portr., bibliogr.
100. Totuszynski Stanisław (1909-1983). Tamże s. 272-273, bibliogr.
101. Urbanowicz Ludwik (1865-1920). Tamże s. 276, portr., bibliogr.
102. Waroński Włodzimierz (1931-1984). Tamże s. 278-279, portr., bibliogr.
103. Wawryk Roman (ur. 1920). Tamże s. 281-282, portr., bibliogr.
104. Wąsowicz-Bober Aleksandra (ur. 1930). Tamże s. 283, portr., bibliogr.
105. Wejsflog Gabriel (1908-1992). Tamże s. 284-285, portr., bibliogr.
106. Wojtacha-Wencel Barbara (ur. 1929). Tamże s. 290, bibliogr.
107. Wolański Adam (1919-1975). Tamże s. 292, bibliogr.
108. Wolski Michał (1860-1922). Tamże s. 292-293
Współaut.: ..., W[łodzimierz] K[aczorowski]
109. Wróblewski Ryszard Zbigniew (1920-1982). Tamże s. 294-295, portr., bibliogr.
110. Zahorski Witold Władysław (ur. 1908). Tamże s. 296-297, portr., bibliogr.
111. Zaleski Władysław Antoni (1904-1984). Tamże s. 298-299, portr., bibliogr.
112. Zieleźnik Benon Józef (1924-1988). Tamże s. 300, portr., bibliogr.
113. Zieliński Jerzy (ur. 1914). Tamże s. 301-303, portr., bibliogr.
114. Zieliński Roman Julian (1899-1965). Tamże s. 303, portr., bibliogr.
115. Czterdzieści pięć lat największej uczelni medycznej w Polsce. *Wszechświat* 1993 T. 94 nr 7/8 s.199-201
116. Pośrednicy prenumeraty czasopism w ocenie bibliotek. *Notes Wydawn.* 1993 nr 6 s. 73-75
117. Przekł.: Podręczna encyklopedia zdrowia. Z jęz. niem. przeł. zespół/pod kier. Gerarda Jonderki. Katowice: Wydawn. „Książnica” 1993, 1086 s.
Współaut.: Gerard Jonderko, Jan Duława, Jan Grzesik, Krzysztof Jonderko, Roman Knapik, Marian Macura, Ludwik Straszeczki, Tadeusz Kurlus, ..., Henryk Trzeciak, Alina Wodniecka
118. Pudelski Józef. *Biul. Inf. ŚAM* 1993 R.3 nr 5 s. 27-28
119. Red.: Słownik medycyny i farmacji Górnego Śląska. T. 1: Biograficzny (A-Z) / red. Katowice: SAM, 1993.- 305 s.; 29 cm; Śląska Akademia Medyczna – Biblioteka Główna
120. Tamże: Przedmowa s. 9-11
121. Stan, kierunki i perspektywy rozwoju naukowego bibliotekarstwa medycznego w Polsce. W: Materiały 10 Konferencji Problemowej Bibliotek Medycznych, Gdańsk 23-25.06.1993 Gdańsk 1993 s.17-44
122. Strzelec Tadeusz. *Biul. Inf. ŚAM* 1993 R.3 nr 1 s.20
123. Szymczyk Kazimierz. *Biul. Inf. ŚAM* 1993 R.3 nr 5 s. 28-29
- 1994
124. Dyplomatorium w Śląskiej Akademii Medycznej 1994. *Biul. Inf. ŚAM* 1994 R.4 nr 5 s.33-39
125. Inauguracja roku akademickiego ŚAM 1994/1995. *Biul. Inf. ŚAM* 1994 R.4 nr 5 s. 3-7
126. Józkiwicz Stanisław Marian. *Biul. Inf. ŚAM* 1994 R. 4 nr 6 s. 30-31
127. Metodyka pracy naukowej i jej pisemne opracowywanie. W: Rozwiązywanie Problemów dla Poprawy Zdrowia. Warsztaty zorganizowane przez Health Foundation i PTH, Białobrzegi 24-27.03.1993/red. Jan Sobótka. Warszawa: PTH, 1994 s.108-114
128. Osiemdziesięciolecie urodzin zasłużonego lekarza, naukowca działacza społecznego prof. dr n. med. Jerzego Zielińskiego. *Biul. Inf. ŚAM* 1994 R.4 nr 2 s. 21-23
129. Silesian Medical Academy / [ed.: ...]. Katowice „Śląsk”, 1994.- 246 s.
130. Streszczenie stanowiska Dziekana Wydziału Farmaceutycznego ŚAM Prof. Tadeusza Wilczoka w sprawie wniosku Rektora AM w Białymstoku - prof. J. Górskiego, dotyczącego nadawania stopni naukowych doktora i doktora habilitowanego z analityki medycznej. *Biul. Inf. ŚAM* 1994 R. 4 nr 2 s. 5

131. Wybrane zagadnienia z metodyki pracy naukowej: skrypt dla studentów i doktorantów. Katowice: ŚAM, 1994.- 100 s.
1995
132. Bielecka Wiesława (ur. 1929). W: Słownik medycyny i farmacji Górnego Śląska/red. nauk. ... T.2. Katowice: 1995 s. 43-44
133. Biernawska Krystyna (1930-1988). Tamże s. 45-46, portr., bibliogr.
134. Bober Antoni Tadeusz (ur. 1926). Tamże s. 48, portr., bibliogr.
135. Cekański Adam Aleksander (ur. 1921). Tamże s. 57-58, portr.
136. Chruściel Tadeusz Lesław (ur. 1926). Tamże s. 60-61, portr., bibliogr.
137. Cieśla Władysław (1897-1972). Tamże s. 63, bibliogr.
138. Cwynar Stanisław (1906-1984). Tamże s. 64-65, portr., bibliogr.
139. Cywińska Danuta Zofia (ur. 1926). Tamże s. 65-66, portr., bibliogr.
140. Czarnecki Lech (ur. 1921). Tamże s. 66-67, bibliogr.
141. Dukat Romuald Jan (ur. 1928). Tamże s. 72-73, portr., bibliogr.
142. Dzieciuchowicz Lech Marian (ur. 1923). Tamże s. 75-76, portr., bibliogr.
143. Gajdur-Dwornicka Barbara Jadwiga (ur. 1931). Tamże s. 80-81, portr., bibliogr.
144. Garlicki Marian Mieczysław (ur. 1908). Tamże s. 82-84, portr., bibliogr.
Współaut.: ..., I[rena] K[omasara]
145. Geisler Andrzej (1909-1986). Tamże s. 86, bibliogr.
146. Geisler Marian Mieczysław (1907-1983). Tamże s. 86-88, portr., bibliogr.
147. Jeske Józef (ur. 1912). Tamże s. 107-109, portr., bibliogr.
148. Kardzaszewicz Ewa Elżbieta (ur. 1922). Tamże s. 112, portr., bibliogr.
149. Kenda Konstanty (1915-1989). Tamże s. 115-116, portr., bibliogr.
150. Kimmel Kazimiera (1925-1985). Tamże s. 117-118, bibliogr.
151. Klęczar Halina Maria (ur. 1930). Tamże s. 119, portr.
152. Kobierska-Szczepańska Alicja Stanisława (ur. 1928). Tamże s. 123-124, portr., bibliogr.
153. Kotania Władysław (1922-1995). Tamże s. 131-132, portr., bibliogr.
154. Krause Mieczysław (ur. 1923). Tamże s. 134-136, bibliogr.
155. Kubica Władysław (ur. 1926). Tamże s. 139, portr., bibliogr.
156. Kucias Joachim (ur. 1926). Tamże s. 141-142, portr., bibliogr.
157. Lachowicz Maria Irena (1909-1962). Tamże s. 147, portr., bibliogr.
158. Łepkowski Andrzej Edward Józef (ur. 1922). Tamże s. 154-155, portr.
159. Madejski Tadeusz (ur. 1926). Tamże s. 160-161, bibliogr.
160. Makowska Anna Helena (ur. 1923). Tamże s. 163-164, portr., bibliogr.
161. Mąkowski Ksawery Witłod (1900-1962). Tamże s. 171-172, portr., bibliogr.
Współaut.: ..., M[aria] S[itak]
162. Nasiłowski Władysław Wojciech (ur. 1925). Tamże s. 177-179, portr., bibliogr.
163. Neumayer-Sawaryn Tomira Amelia (ur. 1924). Tamże s. 179-180, portr., bibliogr.
164. Niebrój Tadeusz Karol (1930-1995). Tamże s. 181-182, portr., bibliogr.
165. Osuch-Jaczevska Rozalia (ur. 1921). Tamże s. 187-188, portr., bibliogr.
166. Paluchiewicz Jadwiga (ur. 1932). Tamże s. 190-191, portr., bibliogr.
167. Paradowski Zbigniew Maciej (ur. 1920). Tamże s. 192-193, bibliogr.
168. Pawlikowski Tadeusz Ewaryst (1904-1985). Tamże s. 193-195, portr., bibliogr.
Współaut.: ..., R[yszard] Ż[muda]
169. Petelenz Tadeusz Karol Roman (ur. 1925). Tamże s. 197-199, portr., bibliogr.

170. Piasecka Maria (ur. 1927). Tamże s. 200-201, portr., bibliogr.
171. Pogorzelski Kazimierz (1934-1974). Tamże s. 204-205, portr., bibliogr.
172. Pol Teresa Stanisława (ur. 1919). Tamże s. 205, portr., bibliogr.
173. Powroźny Władysław (ur. 1912). Tamże s. 207, portr., bibliogr.
Współaut.: ..., M[aria] S[ittek]
174. Pudelski Józef (1923-1993). Tamże s. 210-211, portr., bibliogr.
175. Rogoż Jerzy (1921-1975). Tamże s. 216, bibliogr.
176. Romański Apoloniusz (ur. 1922). Tamże s. 217-218, portr., bibliogr.
177. Samochowiec Eugeniusz (ur. 1927). Tamże s. 223-224, portr.
178. Samochowiec Leonidas (ur. 1923). Tamże s. 224-225, portr., bibliogr.
Współaut.: ..., D[anuta] J[aworska]
179. Sawaryn Tadeusz (ur. 1926). Tamże s. 226-227, portr., bibliogr.
180. Sieroń Gerard Stanisław (1927-1992). Tamże s. 229-230, portr., bibliogr.
181. Słominska-Petelencz Teresa Wanda (ur. 1927). Tamże s. 234-235, portr., bibliogr.
182. Stępkowski Bronisław (1892-1963). Tamże s. 241-242, portr., bibliogr.
183. Szczucka Zenobia (ur. 1929). Tamże s. 246-247, bibliogr.
184. Szczurek Zbigniew (ur. 1924). Tamże s. 247-249, portr., bibliogr.
185. Szkodny Adam (ur. 1925). Tamże s. 251-252, portr., bibliogr.
186. Szurman Jan Jerzy (1919-1967). Tamże s. 253-254, portr., bibliogr.
187. Szymczyk Kazimierz (1922-1993). Tamże s. 255-256, portr., bibliogr.
188. Ślopek Stefan (ur. 1914). Tamże s. 257-258, portr., bibliogr.
189. Świętochowska Iwona (ur. 1930). Tamże s. 259, portr., bibliogr.
190. Świętochowski Andrzej (ur. 259). Tamże s. 259-260, portr., bibliogr.
191. Tarnawska Anna (1913-1992). Tamże s. 260, portr., bibliogr.
192. Tarnawski Roman Jan (1910-1982). Tamże s. 259, portr., bibliogr.
193. Tyczyński Zbigniew Władysław (ur. 1922). Tamże s. 266-267, portr., bibliogr.
194. Waszkiewicz-Gołoś Helena Maria (1926-1989). Tamże s. 269
Współaut.: ..., Beata Wirucka
195. Wieczorkiewicz Bronisław Andrzej (ur. 1924). Tamże s. 272-273, portr., bibliogr.
196. Winter Romana (ur. 1936). Tamże s. 276, portr., bibliogr.
197. Zawadzki Bronisław (1903-1957). Tamże s. 283-284, portr., bibliogr.
Współaut.: ..., R[yszard] Z[muda]
198. Ziarek Stanisław (ur. 1925). Tamże s. 286-287, portr., bibliogr.
199. Zieliński Tadeusz (ur. 1924). Tamże s. 288, bibliogr.
200. Żychowski Bolesław (ur. 1930). Tamże s. 290-291, portr., bibliogr.
201. Inauguracja roku akademickiego Śląskiej Akademii Medycznej 1995-96. *Biul. Inf. ŚAM* 1995 R. 5 nr 5 s. 3-12
202. JM Rektor Śląskiej Akademii Medycznej - prof. Władysław Pierzchała na audyencji u Jana Pawła II. *Biul. Inf. ŚAM* 1995. R. 5 nr 6 s. 3-4
203. Kotania Władysław. *Biul. Inf. ŚAM* 1995 R. 5 nr 1 s. 24-25
204. Niebrój Tadeusz Karol. *Biul. Inf. ŚAM* 1995 R. 5 nr 1 s. 25-26
205. Red.: Słownik medycyny i farmacji Górnego Śląska /red. nauk. T.2: Biograficzny (A-Z). Katowice: ŚAM, 1995.- 307 s.; 29 cm
206. Przedmowa. Tamże s. 7-8

1996

207. Doktorat honorowy. *Biul. Inf. ŚAM* 1996 R. 6 nr 1 s. 24-29

208. Neumayer-Sawaryn Tomira Amelia (1924-1996), lekarz chorób zakaźnych, mikrobiolog. prof. *ŚAM. Biul. Inf. ŚAM* 1996 R.6 nr 1 s.30-32
209. Tuganowski Witold. *Biul. Inf. ŚAM* 1996 R. 6 nr 6 s. 34-36
210. Ziarek Stanisław. *Biul. Inf. ŚAM* 1996 R. 6 nr 6 s. 36-37
- 1997
211. Adam Sałaniewski (ur. 1945). W: Słownik medycyny i farmacji Górnego Śląska/red. nauk. Alfred Puzio. T.3. Katowice 1997 s. 245-246, portr.
212. Administracja. Tamże s. 23-30, il.
213. Archiwum. Tamże s. 51-52
214. Biblioteka. Tamże s. 54-58, il.
215. Biuletyn Informacyjny. Tamże s. 86-87
216. Biuro Urzędu Dziekana. Tamże s. 87
217. Czasopisma studenckie. Tamże s. 187-189
218. I Katedra Pediatrii, Klinika Intensywnej Terapii. Tamże s. 488
219. Kolegium Elektorów. Tamże s. 360
220. Od Redakcji. Tamże s. 11-12
221. Organizacje społeczno-polityczne. Tamże s. 447
222. Regionalny Ośrodek Kształcenia. Tamże s. 538
223. Szkoły Naukowe ŚAM. Pediatria. Tamże s. 607-615
Współaut.: Bożena Hager-Malecka, Krystyna Karczewska, ...
224. Szpital Kliniczny Nr 1. Tamże s. 618-620
225. Włodzimierz Januszewicz (ur. 1927). Tamże s. 221-222, portr.
226. Związki Zawodowe. Tamże s. 656-657
227. Czaplicki Jeremi (1930-1997), lekarz okulista, prof. *ŚAM. Biul. Inf. ŚAM* 1997 R.7 nr 1 s.19-23
228. Kuśnierczyk Waclaw Franciszek (1908-1997), lekarz laryngolog, prof. *ŚAM. Biul. Inf. ŚAM* 1997 R.7 nr 1 s.28
229. Prof. dr hab. n. med. Czesław Sadliński. *Biul. Inf. ŚAM* 1997 R.7 nr 2 s.29-30
230. Red.: Słownik medycyny i farmacji Górnego Śląska / red. nauk. ... T. 3.: monograficzny, Katowice Śl. Akad. Med., Bibl. Gł. 1997.-684 s., il., bibliogr.; 29 cm
231. Od Redakcji: Tamże s. 11-12
232. Rubisz-Brzezińska Józefa Maria (1927-1997), lekarz dermatolog prof. *ŚAM. Biul. Inf. ŚAM* 1997 R.7 nr 1 s. 23-27
233. Sobczak Damian Roman (1962-1997), lekarz medycyny, asystent II Katedry i Kliniki Chorób Zakaźnych *ŚAM. Biul. Inf. ŚAM* 1997 R.7 nr 1 s.29
234. Szkoły naukowe ŚAM – Pediatria. W: Słownik medycyny i farmacji Górnego Śląska./ red. ... T.3 Monograficzny (A-Z). Katowice: Śl. Akad. Med. - Bibl.Gł. 1997 s. 607-615
Współaut.: Bożena Hager-Malecka, Krystyna Karczewska, ...
235. „Szpital przyjazny dziecku” – I Jubileuszowe Sympozjum Perinatologiczne. *Biul. Inf. ŚAM* 1997 R.7 nr 2 s.32-34
236. Śląska Akademia Medyczna - Informator/red. Wyd. 2. Katowice: Śl. Akad. Med. 1997. - 314 s.
Toż. w jęz. ang.
237. Światowej sławy nefrologowie profesorowie Horst Klinkmanni Robert Schrier doktorami honoris causa Śląskiej Akademii Medycznej. *Biul. Inf. ŚAM* 1997 R.7 nr 3 s. 8-11
Współaut.: Anna Morga, ...
238. Zych Franciszek (1926-1997), lekarz, patofizjolog, endokrynolog prof. *ŚAM. Biul. Inf. ŚAM* 1997 R.7 nr 1 s. 17-19
- 1998
239. Granicki Olgierd Antoni. *Biul. Inf. ŚAM* 1998 R.8 nr 6 s.20-21
240. Klementys Andrzej Tomasz. *Biul. Inf. ŚAM* 1998 R.8 nr 3 s.24-26.
241. Kowalska Magdalena Antonina. *Biul. Inf. ŚAM* 1998 R.8 nr 4/5 s.30-32
242. Krupej Jan. *Biul. Inf. ŚAM* 1998 R.8 nr 1 s.17-19
243. Odpowiedź Profesorowi z Würzburga. *Arch. Hist.Fil.Med.* 1998 T.61 z. 4 s.385-389
244. Red.: Jubileuszowy kataołg rozpraw doktorskich i habilitacyjnych wykonanych w Śląskiej Akademii Medycznej. T. 1 doktoraty, T. 2 habilita-

- cje/red. nauk. Katowice: Śl. Akad. Med.- Bib. Gł. 1998. - 508, 76 s.
245. Skrzypek Jan. *Biul. Inf. ŚAM* 1998 R.8 nr 6 s.23-26
246. Tokarowski Andrzej. *Biul. Inf. ŚAM* 1998 R.8 nr 1 s. 14-17
247. Tomira Naumayer-Sawaryn. *Ann.Acad. Med.Siles.* 1998 Vol. 34/35 s. 156-159
248. Witold Tuganowski. *Ann.Acad.Med.Siles.* 1998 Vol. 34/35 s. 159-162
249. Wybrane zagadnienia z metodyki pracy naukowej. Skrypt dla studentów i doktorantów. Wyd.3 zmien. i uzup. Katowice: Śl. Akad. Med., 1998. - 77 s.
Współaut.: ..., Krystyna Ziółkowska
1999
250. Czesław Bolesław Sadliński. *Ann.Acad. Med.Siles.* 1999 Vol. 38/39 s. 237-238
251. Damian Roman Sobczak. *Ann.Acad.Med. Siles.* 1999 Vol. 38/39 s. 229- 230
252. Działalność naukowo-badawcza i wydawnicza Biblioteki Głównej Śląskiej Akademii Medycznej. W: Książka na Śląsku w latach 1956-1989. Zarys problematyki/ red.: Maria Pawłowiczowa. Katowice: „Śląsk” Wydaw. Nauk. 1999 s. 214-219
Współaut.:..., Ewa Pawłowska
253. Franciszek Zych. *Ann.Acad.Med.Siles.* 1999 Vol. 38/39 s. 238-241
254. Jeremi Czaplicki. *Ann.Acad.Med Siles.* 1999 Vol. 38/39 s. 225-228
255. Józefa Maria Rubisz-Brzezińska. *Ann. Acad. Med. Siles.* 1999 Vol. 38/39 s. 231-236
256. Mikusek Jan Stefan. *Biul. Inf. ŚAM* 1999 R. 9 nr 3 s. 32- 33
257. Profesor Janusz Kapuścik. *Biul. Inf. ŚAM* 1999 R.9 nr 3 s.44-45
258. Pyda Eugeniusz. *Biul. Inf. ŚAM* 1999 R. 9 nr 1 s. 20-22
259. Rzempołuch Jacek. *Biul. Inf. ŚAM* 1999 R. 9 nr nr 3 s. 33-37
260. Tadeusz Bogdanowski. *Biul. Inf. ŚAM* 1999 R.9 nr 3 s. 28-31
261. Ulman Józef. *Biul. Inf. ŚAM* 1999 R.9 nr 4 s.24-25. Puzio A.: Wawryk Roman. *Biul. Inf. ŚAM* 1999 R. 9 nr 4 s. 25-26
262. Waclaw Franciszek Kuśnierczyk. *Ann. Acad. Med. Siles.* 1999 Vol. 38/39 s. 228-229
263. Wawryk Roman. *Biul. Inf. ŚAM* 1999 R. 9 nr 4 s. 25-26
2000
264. Barańska-Gachowska Maria Danuta (ur. 1928). W: Słownik medycyny i farmacji Górnego Śląska. Oprac. zbiorowe/red.: Jerzy Marian Dyrda. T.4. Katowice 2000 s. 37-39, portr., bibliogr.
265. Biernawski Wiesław Michał (ur. 1928). Tamże s. 41-42, portr., bibliogr.
266. Bogdanowski Tadeusz (1937-1999). Tamże s. 46-48, portr., bibliogr.
267. Ciesielski Marian Henryk (ur. 1932). Tamże s. 70-72, portr., bibliogr.
268. Czaplicki Jeremi (1930-1997). Tamże s. 74-75, portr., bibliogr.
269. Czyzewski Kazimierz Zbigniew (ur. 1982). Tamże s. 77-80, portr., bibliogr.
270. Dobrowolski Józef Franciszek (ur. 1930). Tamże s. 88-90, portr., bibliogr.
271. Dziekanowska Danuta (ur. 1929). Tamże s. 94-95, portr., bibliogr.
272. Gburek Zbigniew Ryszard (ur. 1934). Tamże s. 108-110, portr., bibliogr.
273. Giec Leszek (ur. 1928). Tamże s. 111-112, portr., bibliogr.
274. Górka Zygmunt Wincenty (ur. 1927). Tamże s. 122-124, portr., bibliogr.
275. Grzesik Jan (ur. 1929). Tamże s. 130-132, portr., bibliogr.
276. Grzybek Alina Jadwiga (ur. 1932). Tamże s. 132-133
277. Grzybek Henryk (ur. 1930). Tamże s. 133-134, portr., bibliogr.
278. Hlewicz Leszek Stanisław (ur. 1930). Tamże s. 149-151, portr., bibliogr.
279. Jonderko Gerard Edmund (ur. 1925). Tamże s. 159-162, portr., bibliogr.
280. Jonek Józef Jan (1928-2000). Tamże s. 164-165, portr., bibliogr.

281. Kłaptocz Bronisław Tadeusz (ur. 1926). Tamże s. 179-180, portr., bibliogr.
282. Kowalska Magdalena Antonina (1949-1998). Tamże s. 198-199, portr., bibliogr.
283. Krauze Mieczysław Franciszek (ur. 1924). Tamże s. 204-205, portr., bibliogr.
284. Krupej Jan (1952-1998). Tamże s. 207-208, portr., bibliogr.
285. Kujawska Aleksandra Janina (ur. 1922). Tamże s. 211-213, portr., bibliogr.
286. Kuśmierski Stanisław (ur. 1929). Tamże s. 220-222, portr., bibliogr.
287. Langauer-Lewowicka Henryka Ludmiła (ur. 1922). Tamże s. 227-229, portr., bibliogr.
288. Lubas Barbara Maria (1940-1999). Tamże s. 238-240, portr., bibliogr.
289. Luciak Mieczysław (ur. 1928). Tamże s. 240-242, portr., bibliogr.
290. Marek Kazimierz Józef (ur. 1926). Tamże s. 256-258, portr., bibliogr.
291. Martula Mieczysław (ur. 1929). Tamże s. 259-261, portr., bibliogr.
292. Mikusek Jan Stefan (1936-1999). Tamże s. 272-274, portr., bibliogr.
293. Moska Dionizy Edward (ur. 1928). Tamże s. 278-279, portr., bibliogr.
294. Oklek Kazimierz (ur. 1924). Tamże s. 295-296, portr., bibliogr.
295. Ornowski Jan Krzysztof (1953-1998). Tamże s. 298-299, portr., bibliogr.
296. Pyda Eugeniusz (1930-1999). Tamże s. 324-325, portr., bibliogr.
297. Rogala Edmund Tadeusz (ur. 1929). Tamże s. 329-331, portr., bibliogr.
298. Rogala-Zawada Danuta Emilia (ur. 1929). Tamże s. 332-333, portr., bibliogr.
299. Roźniecka-Rościszewska Danuta Helena (ur. 1926). Tamże s. 335-337, portr., bibliogr.
300. Rubisz- Brzezińska Józefa Maria (1927-1997). Tamże s. 338-340, portr., bibliogr.
301. Rzempołuch Jacek (1935-1999). Tamże s. 342-343, portr., bibliogr.
302. Skrzypek Jan (1926-1998). Tamże s. 356-359, portr., bibliogr.
303. Sobczak Damian Roman (1962-1997). Tamże s. 360, portr., bibliogr.
304. Sobczyk Piotr (ur. 1929). Tamże s. 360-362, portr., bibliogr.
305. Szczepański Jan Zbigniew (ur. 1929). Tamże s. 371-373, portr., bibliogr.
306. Szenowski Henryk (1949-2000). Tamże s. 378-379, portr., bibliogr.
307. Tokarowski Andrzej (1934-1998). Tamże s. 390-391, portr., bibliogr.
308. Tuganowski Witold (1938-1996). Tamże s. 392-393, portr., bibliogr.
309. Ulman Józef (1928-1999). Tamże s. 394-395, portr., bibliogr.
310. Wencel Tadeusz Wojciech (ur. 1927). Tamże s. 405-407, portr., bibliogr.
311. Wieczorek Mirosław Kazimierz (ur. 1926). Tamże s. 411-413, portr., bibliogr.
312. Zych Franciszek (1926-1997). Tamże s. 433-435, portr., bibliogr.
313. Żmudziński Jerzy (ur. 1928). Tamże s. 439-441, portr., bibliogr.
314. Henryk Szenowski (1949-2000). *Biul. Inf. ŚAM* 2000 R.10 nr 3 s.28.
315. Jerzy Zieliński (1914-2000). *Biul. Inf. ŚAM* 2000 R.10 nr 4 s. 16
316. Józef Jan Jonek (1928-2000). *Biul. Inf. ŚAM* 2000 R.10 nr 3 s. 27
- 2001
317. Dzieje nauczania medycyny na Górnym Śląsku. W: Dzieje nauczania medycyny na ziemiach polskich/red.: Mariusz M. Żydowo. Kraków: PAU, 2001 s.51-65
Współaut.: ..., Sławomir Szczygieł, Maria Kempa
318. Granicki Olgierd Antoni. *Ann. Acad. Med. Siles.* 2010 Vol. 46/47 s. 166-167
319. Klementys Andrzej Tomasz. *Ann. Acad. Med. Siles.* 2010 Vol. 46/47 s. 167-169
320. Kowalska Magdalena Antonina. *Ann. Acad. Med. Siles.* 2010 Vol. 46/47 s. 169-170

321. Krupiej Jan. *Ann. Acad. Med. Siles.* 2010 Vol. 46/47 s. 171-172
322. Ornowski Jan Krzysztof. *Ann. Acad. Med. Siles.* 2010 Vol. 46/47 s. 174-175
323. Prof. dr med. Tadeusz Ginko i jego zainteresowania artystyczne. *Arch. Hist. Fil. Med.* 2001 T. 64 z. 2/3 s. 197-207
Współaut.: Sławomir Szczygieł, ...
324. Skrzypek Jan. *Ann. Acad. Med. Siles.* 2010 Vol. 46/47 s. 176-181
325. Tokarowski Andrzej. *Ann. Acad. Med. Siles.* 2010 Vol. 46/47 s. 181-184
- 2002
326. Lecznictwo dentystyczne w województwie śląskim w latach 1922-1939. *Czas. Stomatol.* 2003 T. 56 nr 9 s. 560-569
Współaut.: Norbert Prudel, Michał Kaszuba, ...
327. Lecznictwo na Górnym Śląsku pod zaborem pruskim do 1918 roku. *Arch. Hist. Fil. Med.* 2002 T. 65 z. 1 s. 23-26
Współaut.: Anna Kwiecień, ...
328. Lekarz i artysta. *Śląsk* 2002 R.7 nr 9 s. 60-61
329. Profesor Helena Łangowska-Adamczyk. *Magazyn Stomatol.* 2002 R. 12 nr 3 s. 70-71
Współaut.: Norbert Prudel, ...
- 2003
330. Brus Ryszard Piotr (ur. 1937). W: Słownik medycyny i farmacji Górnego Śląska. Opracowanie zbiorowe/red. Jerzy Marian Dyrda, Barbara Gruszka. T.5. Katowice 2003 s. 78-80, portr., bibliogr.
331. Dyaczyńska-Herman Anna Ludwika (ur. 1933). Tamże s. 116-119, portr., bibliogr.
332. Fryczkowski Mieczysław Jan (ur. 1938). Tamże s. 129-131, portr., bibliogr.
333. Gierek Tatiana Antonina (ur. 1942). Tamże s. 145-147, portr., bibliogr.
334. Gierek-Lapińska Ariadna (ur. 1938). Tamże s. 148-150, portr., bibliogr.
335. Gonciarz Zbigniew Jerzy (ur. 1934). Tamże s. 154-156, portr., bibliogr.
336. Herman Zbigniew Stanisław (ur. 1935). Tamże s. 164-166, portr., bibliogr.
337. Janiec Waldemar (ur. 1935). Tamże s. 177-179, portr., bibliogr.
338. Jonderko Krzysztof Paweł (ur. 1958). Tamże s. 186-188, portr., bibliogr.
339. Kamiński Marcin Walerian (ur. 1941). Tamże s. 193-196, portr., bibliogr.
340. Koehler Brygida Maria (ur. 1932). Tamże s. 213-215, portr., bibliogr.
341. Konecki Janusz Jerzy (ur. 1935). Tamże s. 221-222, portr., bibliogr.
342. Kossmann Stefan Antoni (ur. 1933). Tamże s. 226-227, portr., bibliogr.
343. Krupka-Matuszczyk Irena Zofia (ur. 1945). Tamże s. 233-235, portr., bibliogr.
344. Kwapuliński Jerzy Henryk (ur. 1940). Tamże s. 245-246, portr., bibliogr.
345. Poloński Lech (ur. 1947). Tamże s. 344-346, portr., bibliogr.
346. Prajsner Andrzej Janusz (ur. 1948). Tamże s. 350-352, portr., bibliogr.
347. Ryszka Florian (ur. 1934). Tamże s. 369-372, portr., bibliogr.
348. Skałba Piotr (ur. 1942). Tamże s. 381-382, portr., bibliogr.
349. Stęplewski Zygmunt Bolesław (ur. 1932). Tamże s. 399-401, portr., bibliogr.
350. Stojko Artur (ur. 1936). Tamże s. 401-403, portr., bibliogr.
351. Ścieszka Joanna Maria (ur. 1948). Tamże s. 415-426, portr., bibliogr.
352. Tendera Michał (ur. 1948). Tamże s. 420-423, portr., bibliogr.
353. Trzeciak Henryk Ireneusz (ur. 1938). Tamże s. 426-428, portr., bibliogr.
354. Wodniecki Jan Władysław (ur. 1938). Tamże s. 456-457, portr., bibliogr.
355. Lecznictwo stomatologiczne w Zagłębiu Dąbrowskim w latach 1918-1939. *Magazyn Stomatol.* 2003 R.13 nr 3 s. 86-88
Współaut.: Michał Kaszuba, Norbert Prudel, ...
356. Profesor Antoni Leopold Karasiński. *Magazyn Stomatol.* 2003 R.13 nr 5 s. 82-83
Współaut.: Michał Kaszuba, Norbert Prudel, ...

357. Kielanowski Tadeusz Michał. W: Powszechna encyklopedia filozofii. T.5. Lublin: Polskie Tow. Tomasza z Akwinu 2004 s. 599-601

Współaut.: ..., Norbert Prudel

358. Lecznictwo stomatologiczne w Zagłębiu Dąbrowskim w pierwszych latach po II wojnie światowej. *Magazyn Stomatol.* 2004 R.14 nr 1 s. 65-67

Współaut.: Norbert Prudel, Michał Kaszuba, ...

Prace redakcyjne

1. Bibliografia publikacji pracowników Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach za rok 1974-[1996]/red. ... Katowice: Śl. Akad. Med., 1980-[1998]

Toż. za rok 1948-1937. T. 1-3. 1978

Toż. za rok 1977.- 1980.- 153 s.

Toż. za rok 1978.- 1979.- 164 s.

Toż. za rok 1979.- 1979.- 322 s.

Toż. za rok 1980.- 1982.- 345 s.

Toż. za rok 1981.- 1983.- 307 s.

Toż. za rok 1982.- 1984.- 229 s.

Toż. za rok 1983.- 1986.- 350 s.

Toż. za rok 1984.- 1987.- 412 s.

Toż. za rok 1985.- 1987.- 406 s.

Toż. za rok 1986 T. 1-2.- 1988.- 579 s.

Toż. za rok 1987.....- 1989.- 406 s.

Toż. za rok 1988 T. 1-3.- 1990.- 517 s.

Toż. za rok 1989 T. 1-2.- 1992.- 566 s.

Toż. za rok 1990.....- 1993.- 363 s.

Oprac.: Jolanta Gudra, Maria Guziel, Jolanta Jeżak, Regina Piątek, Krystyna Ziółkowska,

Toż. za rok 1991. T. 1-2. 1994.- XII, 455 s.

Oprac.: Jolanta Gudra, Maria Guziel, Jolanta Jeżak, Wiesława Mika, Regina Piątek, Krystyna Ziółkowska

Toż. za rok 1992. 1994.- 306 s.

Toż. za rok 1993.-1995.-353 s.

Oprac.: Jolanta Gudra, Maria Guziel, Wiesława Mika, Regina Piątek, Krystyna Ziółkowska

Toż. za rok 1994.1996.- 396 s.

Toż. za rok 1995. 1997.- 512 s.

Toż. za rok 1996.1998.- 488 s.

2. *Biuletyn Informacyjny Śląskiej Akademii Medycznej* 1991-[1997]/red. ... Katowice: Śl. Akad. Med.,

Toż. 1991 R. 1 nr

Toż. 1992 R. 2 nr 1-4

Toż. 1993 R. 3 nr

Toż. 1994 R. 4 nr 1-6

Toż. 1995 R. 5 nr 1-6

Toż. 1996 R. 6 nr 1-6, do nr 2 wyd. spec.

Toż. 1997 R. 7 nr 1-6

3. Prace Centrum Dokumentacji Dziejów Medycyny i Farmacji Górnego Śląska / red. nauk., Nr 1-2. Katowice: SAM – Bibl. Gł. 1994.-117, 97 s.

Nr 1 Mura Alojzy: Z dziejów lecznictwa w Rydułtowach od 1900 roku.- 117 s.

Nr 2 Kaczorowski Włodzimierz: Karol Ignacy Lorinser (1796-1853) lekarz, radca rejencyjny i sanitarny.- 97 s.

4. Słownik medycyny i farmacji Górnego Śląska/ red. nauk. ... T. 1 - 3 Katowice: Śl. Akad. Med.-Bibl. Gł., 1993, 1995, 1997; 29 cm

Toż T. 1: Bibliograficzny (A-Z).- 1993.-305 s., portr., bibliogr.

Toż T. 2: Bibliograficzny (A-Z).- 1995.-307 s., portr., bibliogr.

Toż T. 3: Monograficzny (A-Z). 1997.- 684 s.; portr., bibliogr.

5. Wiadomości Lekarskie. organ Polskiego Towarzystwa Lekarskiego. Mies. Red. nacz. Władysław Pierzchała, zastępca sekr. nauk. Katowice: Oddz. Kat. PTL, SAM, 1998-2000 T. 51-53 nr 1-12; 2000 nr 1-4

6. Wykaz czasopism zagranicznych i mikrofilmów prenumerowanych przez Bibliotekę Śląskiej Akademii Medycznej w roku 1991 – [1997]. Red.: ..., Katowice: SAM, 1994-1997.- 35 s.

1991 s. Oprac.: Janina Zajczek (1991-1996)

1992 s.

1993 s.

1994.- 35 s.

1995.- 35 s.

1996.-80 s.

1997.- 63 s. Oprac.: Barbara Zipzer (w 1997 roku).- 63 s.

Informator Nauki Polskiej; Bibliografia publikacji pracowników Śląskiej Akademii Medycznej baza online; Katowice, Skład osobowy władz Polskiego Towarzystwa Historii Medycyny i Farmacji. *Arch. Hist. Med.* 1984 T. 47 z 2 s. 283; Kto jest kim w województwie katowickim '93. Katowice 1994 s. 226; Jerzy M[arian] Dyrda: Puzio Alfred. W: Słownik medycyny i farmacji Górnego Śląska. T. 4. / red. Jerzy Marian Dyrda. Katowice 2000 s. 323-324; Who is who w Polsce Zug 2002 s. 1618, portr.//Śląski Uniwersytet Medyczny – akta osobowe; Who is Who w Polsce. Wyd. 2 Zug 2002 s.1618. Elżbieta Krauszewska: Emerytowani dyrektorzy i kierownicy bibliotek medycznych. *Forum Bibl. Med.* 2009 R. 2 nr 1 s. 35, portr.; Ryszard Żmuda: Leksykon biograficzny uczonych i Słownik pracowników bibliotek medycznych na łamach *Forum Bibliotek Medycznych.* *Forum Bibl. Med.* 2011 R. 4 nr 2 s. 303, 307, 309-310, 312, 315; Materiały i informacje przekazane przez dr Alfreda Puzio autorowi hasła biograficznego.

Jerzy Marian Dyrda

Dr Magdalena RZADKOWOLSKA (ur. 1968), humanista, teolog, bibliolog, bibliotekoznawca, bibliograf, biografista, kustosz Biblioteki Głównej Akademii Medycznej w Łodzi, redaktor, członek towarzystw naukowych, promotor i recenzent prac magisterskich i licencjackich, nauczyciel akademicki, adiunkt Katedry Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej Uniwersytetu Łódzkiego, kierownik Pracowni Słownika Pracowników Książki Polskiej.

Urodziła się 16 maja 1968 roku w Łodzi w rodzinie inteligentkiej Janusza i Zofii z domu Małczęć. Dwojga imion Magdalena Teresa, ale drugiego nie używa.

Do Szkoły Podstawowej Nr 160 w Łodzi uczęszczała w latach 1975-1983, następnie kontynuowała naukę w I Liceum Ogólnokształcącym im. Mikołaja Kopernika w Łodzi (1983-1987). Uczestniczyła w VIII i IX Młodzieżowym Turnieju Wiedzy Filozoficznej (1985/1986, 1986/1987) oraz w Olimpiadzie Artystycznej (1986/1987). W roku akademickim 1988/1989 rozpoczęła studia na Wydziale Farmaceutycznym Akademii Medycznej w Łodzi, z których zrezygnowała po I roku. Równocześnie z podjęciem pracy zawodowej rozpoczęła zaoczne studia w Instytucie Teologicznym w Łodzi filii Wydziału Teologicznego Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie. Studiowała (1989-1994) dyplom i tytuł zawodowy magistra teologii ogólnej (27 VI 1994). Ukończyła studia podyplomowe (1995-8 IX 1997) w zakresie bibliotekoznawstwa i informacji naukowej. Pracując uczestniczyła w seminarium doktoranckim. Doktoryzowała się (20 X 2000) – uzyskując stopień naukowy doktora nauk humanistycznych w zakresie bibliologii, na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Łódzkiego. Przygotowuje habilitację.

Napisała pracę magisterską: *Kingi Wiśniewskiej – Roszkowskiej koncepcja płciowości i erotyzmu*, pod kierunkiem ks. dr Stanisława Stobla i rozprawę doktorską: *Czytelnictwo powieści w opiniach środowisk katolickich w okresie II Rzeczypospolitej*, której promotorem był prof. dr hab. Janusz Dunin, a recenzentami ks. prof. dr hab. Jan Sochoń i prof. dr hab. Stanisław Czarnik.

Zajmowane stanowiska i pełnione funkcje. Akademia Medyczna w Łodzi. Biblioteka Główna. Oddział Przechowywania, Ewidencji i Konserwacji Zbiorów, następnie Oddziale Bibliotek Zakładowych – stażysta (11 X 1989-10 X 1990), pomocnik biblioteczny (1 II 1990-10 X 1990), młodszy bibliotekarz (11 X 1990-31 VIII 1995), bibliotekarz (1 VII 1995-31 III 1999), kustosz (1 IV 1999-30 IX 2001); Uniwersytet Łódzki. Katedra Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej – adiunkt (1 X 2001-), kierownik Pracowni Słownika Pracowników Książki Polskiej (1 X 2010-).

Dydaktyka – Podczas pracy w Akademii Medycznej sprawowała opiekę nad praktykami wakacyjnymi studentów I roku bibliotekoznawstwa i informacji naukowej.

promotor 25 prac magisterskich i 33 licencjackich, recenzent 80. Kieruje specjalizacją biblioteki publiczne na studiach II° (2010-). Prowadzi zajęcia dydaktyczne z: kierunki badawcze informacji naukowej i bibliologii (2010-), społeczeństwo informacji i wiedzy (2012-), media i internet w pracy bibliotek publicznych (2010-), literatura popularna w bibliotekach publicznych (2012-), historia nauki i naukoznawstwo (2001-2009), teoria i metodologia nauki o książce i bibliotece naukowej (2001-2010), systemy komunikowania w nauce (2010-2012), współczesny rynek księgarski i wydawniczy (2010-2012), seminaria licencjackie i magisterskie. Aktywnie uczestniczy z referatami w konferencjach naukowych.

Działalność naukowa – podejmuje problematykę badawczą z zakresu czytelnictwa, historii Żydów polskich w XX-leciu międzywojennym, ze zwróceniem uwagi na łódzką diasporę, edytorstwa, dziejów ruchu wydawniczego w Łodzi po 1945 roku, bibliotekarstwa naukowego i publicznego, funkcji i zadań bibliotek w dobie budowania społeczeństwa informacyjnego, wizerunku bibliotekarza, biografistyki, bibliografii. Ogłosiła drukiem około 80 publikacji w tym artykuły na łamach czasopism i w pracach zbiorowych, druki zwarte, hasła osobowe. Jest redaktorem naukowym i współredaktorem kilku monografii. Była sekretarzem redakcji *Acta Universitatis Lodzianensis. Folia Librorum* (2003-2005), następnie kwartalnika *Transformacje*, pisma interdyscyplinarnego, wydawanego przez Fundację Edukacyjną Transformacje i Centrum Badań Edukacyjnych i Progностycznych Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Zarządzania im. Leona Koźmińskiego w Warszawie (2005-). Należy do zespołu redakcyjnego „Słownika pracowników książki polskiej”. Brała udział w pracach nad suplementem III. Od 2012 roku jest kierownikiem projektu „Słownika pracowników książki polskiej”, supl. IV., finansowanym w ramach projektu Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, „Narodowy Program Rozwoju Humanistyki”.

Posiada bogate doświadczenie praktyczne i gruntowną wiedzę teoretyczną. W Akademii Medycznej uczestniczyła przy wdrażaniu zintegrowanego systemu bibliotecznego Horizon i opracowywaniu księgozbioru w ramach retrokonwersji. Odznaczała się pracowitością i zamięłowaniem do nauki. Rokuje nadzieję na wartościowego, samodzielnego pracownika nauki.

Członek: Rady Bibliotecznej – organu opiniodawczo-doradczego JM Rektora Akademii Medycznej w Łodzi (1999-2001), Rady Naukowej Centrum Badań Ewaluacyjnych i Progностycznych Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Zarządzania im. Leona Koźmińskiego w Warszawie (2006-2012), Polskiego Towarzystwa Bibliologicznego (1999-), wiceprezes Oddziału Warszawskiego (2007-) – sekretarz Zarządu Głównego (2011-), Polskiego Towarzystwa Historycznego (2002-), Oddziału Łódzkiego, Łódzkiego Towarzystwa Przyjaciół Książki (2001-).

Otrzymała nagrodę JM Rektora UŁ – naukową – indywidualną II° (2005), III° (2008), naukową – zespołową I^o (2011).

Hobby: muzyka poważna, powieści kryminalne.

Spis publikacji

1998

1. Funkcja słowa w ewangelizacji, *Aten. Kapł.* 1998 T. 131 s. 323-326

1999

2. Kościół katolicki a lektura w 20-leciu międzywojennym, *Acta UL Fol. Libr.* 1999 nr 9 s. 85-104

2000

3. Z refleksji bibliografa nad myślą filozoficzną ks. Józefa Tischnera, *Aten. Kapł.* 2000 T. 135 z. 1 s. 114-122

2001

4. Problemy wychowania seksualnego okresu dojrzewania w koncepcji płciowości i erotyzmu Kingi Wiśniewskiej-Roszkowskiej, *Aten. Kapł.* 2001 T. 136 z. 1 s. 82-92

5. Recenzje powieści w wybranych tytułach katolickich czasopism kulturalnych w okresie II Rzeczypospolitej. *Zesz. Prasozn.* 2001 T. 44 nr 3/4 s. 119-130

2002

6. Upodobania czytelnicze Polaków w świetle wybranych badań w okresie II Rzeczypospolitej. *Acta UL Fol. Libr.* 2002 nr 11 s. 7-14

7. Z dyskusji nad zagadnieniem powieści katolickiej w II Rzeczypospolitej. *Prz. Hum.* 2002 ...46 nr 1 s. 81-92

2003

8. Czytelnictwo powieści w opiniach środowisk katolickich w okresie II Rzeczypospolitej, Łódź: Wydaw. UŁ 2003.- 143 s.; 24 cm

2004

9. Lublin ośrodkiem żydowskiego życia wydawniczego do roku 1939. W: Lublin a książka: materiały z konferencji naukowej Lublin – Pszczela Wola, 6-7 listopada 2002 / pod red. Antoniego Krawczyka, Elżbiety Józefowicz-Wisińskiej. Lublin 2004 s. 203-215

10. Tożsamość żydowska a społeczeństwo otwarte. W: Globalizacja a problem tożsamości narodowej / red. Jerzy Broda, Aldona Musiał, Jacek Rąb. Zabrze 2004 s. 141-148

11. Utopia zrealizowana: ruch syjonistyczny drogą do odrodzenia państwa żydowskiego. W: Organizacje jako utopie / red. Jerzy Broda, Aldona Musiał, Jacek Rąb. Zabrze 2004 s. 122-127

2005

12. Biblioteka XXI wieku. W: Informacja w społeczeństwie XXI wieku /pod red. Małgorzaty Rószkiewicz, Ewy Wędrowskiej. Warszawa 2005 s. [257]-263

13. Holocaust a czytanie we wspomnieniach Ocalałych. *Acta UL. Fol. Libr.* 2005 nr 12 s. 131-141

Współaut.: ..., Tomasz Przybył

14. Infobroker – pośrednik w obrocie walutą sieci. W: Komputer – przyjaciel czy wróg? / pod red. nauk. Agnieszki Szewczyk. Szczecin 2005 s. 241-244

15. Kobieta żydowska, kobieta czytająca. *Napis* 2005 Ser. 11 s. 267-276

16. Konflikt w relacjach wielokulturowych, *Transformacje.* 2004 3/4 nr 3/4 / 2005 nr 1/4 s. 176-182

17. Książka drukowana i hipertekst. W: Czy dwie kultury? / red. Jerzy Broda, Aldona Musiał, Jacek Rąb. Zabrze 2005 s. 281-292

18. Wyniki badań Maksymiliana J. Ziomka nad czytelnictwem a zalecenia „Przewodnika po beletrystyce” Czesława Lechickiego. W: Kraków – Lwów : książki, czasopisma, biblioteki / pod red. Haliny Kosętki. T. 7. Kraków 2005 s. 350-358

2006

19. Biblioteka szkolna w XXI wieku. W: Dydaktyka informatyki i informatyka w dydaktyce : monografia / pod red. nauk. Agnieszki Szewczyk. Szczecin 2006 s. 77-84

20. Sprawozdanie z konferencji RAN, *Transformacje.* 2006 nr 1-4 s. 376

21. Współczesna biblioteka naukowa jako organizacja. W: Jak możliwa jest filozofia organizacji / red. Jerzy Broda, Aldona Musiał, Jacek Rąb. Zabrze 2006 s. 233-249

22. Wydawnictwo Łódzkie in memoriam. *Maximo cum Studio.*, dod. mies. *Wydawca* 2006 nr 1 s. 12-20

2007

23. Księgarnia Szarlotty Seipelt; Księgarnia „Czytaj”; Spółdzielnia Wydawnicza „Czytelnik”; Wydawnictwo „Poligrafika”; Spółdzielnia Wydawnicza „Polonista” z odpowiedzialnością udziałami; Spółdzielnia Wydawnicza „Prawo” z odpowiedzialnością udziałami; Przedsiębiorstwo Państwowe „Wydawnictwo Łódzkie”. W: *Bibliofilska mapa Łodzi*, (członek komitetu red.). Łódź : Fundacja Correspondance des Arts, Muzeum Książki Artystycznej, [ca 2007]

24. Książka w Łodzi wielokulturowej 1918-1939. W: *Książka ponad podziałami : materiały z ogólnopolskiej konferencji naukowej*, Lublin 16-18- listopada 2004 / pod red. Antoniego Krawczyka. Lublin 2007 s. 309-320

25. Oficyna przy ulicy Piotrkowskiej : działalność Wydawnictwa Łódzkiego w latach 1957-1996. Łódź : Wydawn. UŁ, 2007.- 269 s; 25 cm

26. Przerzucanie „kładki nad czasem”. Problemy w badaniach nad historią regionalnego ruchu wydawniczego po 1956 r. (na przykładzie działalności P.P. „Wydawnictwo Łódzkie”). W: *Bibliologia: problemy badawcze nauk humanistycznych* / pod red. Dariusza Kuźminy. Warszawa 2007 s. 326-334

27. Red.: *Bibliofilska mapa Łodzi*, (członek komitetu red.....). Łódź : Fundacja Correspondance des Arts, Muzeum Książki Artystycznej, [ca 2007].- 92 s

28. Regionalna oficyna, działalność „Wydawnictwa Łódzkiego” w latach 1957-1996. *Rocz. Łódz.* 2007 T. 54 s. 159-177

29. Ruch wydawniczy w Łodzi w latach 1945-1956. W: *Historia i współczesność w badaniach bibliologicznych : z prac Katedry Bibliotekoznawstwa i Informatyki Uniwersytetu Łódzkiego: praca zbiorowa* / pod red. nauk. Jadwigi Koniecznej. Łódź 2007 s. 95-110

30. Społeczeństwo informacyjne – społeczeństwo bez książek? W: *Problemy społeczeństwa informacyjnego* / pod red. nauk. Agnieszki Szewczyk. T. 1. Szczecin 2007 s. 98-107

Toż. *Przedruk. Refleksje.* 2007 nr 5 s. 13-17

31. The Portrait of Librarian-scholar in Mass-media. W: *The problems of scientists and scientific groups activity* / ed. Samuil A. Kugel. Saint-Petersburg 2007 s. 187-193

32. The Role of Book and Library in Developing an Educated Man. W: *Świadectwo Petera Druckera* / red. Jerzy Broda, Iwona Sobieraj, Jacek Rąb. Zabrze 2007 s. 295-303

33. Transformacje książki. *Transformacje.* 2007/2008 nr 3/4/1/4 s. 400-413

2008

34. Książki – wrota do krainy wyobraźni. W: *Światłocienie wyobraźni* / red. Szymon Wróbel. Poznań; Kalisz 2008 s. 179-187

35. Metafora autostrady – książkostrada. W: *Fenomenologia autostrady* / red. Jarosław A. Mikołajec, Iwona Sobieraj. Zabrze – Kraków 2008 s. 134-150

36. Przewycięzanie nierówności w dostępie do technologii społeczeństwa informacyjnego. W: *Fenomen Internetu* / red. nauk. Agnieszka Szewczyk, Ewa Krok. Szczecin 2008 s. 190-199

37. Red.: *Ku przyszłości. Księga jubileuszowa dedykowana profesorowi Lechowi W. Zacherowi w 65 rocznicę urodzin* / red. nauk. ..., Warszawa: Wydaw. Akad. i Profesjonal. 2008.- 546 s; 24 cm

38. Rola biblioteki w społeczeństwie przemysłowym i w społeczeństwie informacyjnym. W: *Od robotnika do internauty* / pod red. Anny Siwik i Leśława H. Habera. Kraków 2008 s. 349-359

39. Spis publikacji Lecha Wojciecha Zachera. W: *Ku przyszłości. Księga jubileuszowa dedykowana profesorowi Lechowi W. Zacherowi w 65 rocznicę urodzin* / red. nauk. Warszawa 2008 s. 13-37

2009

40. Edycja „Pamiętnika z getta łódzkiego” Jakuba Poznańskiego w Wydawnictwie Łódzkim. W: *Przestrzeń informacyjna książki* / red. Jadwiga Konieczna, Stanisława Kurek-Kokocińska, Hanna Tadeusiewicz. Łódź 2009 s. 257-261

41. Książka w społeczeństwie informacyjnym, wybrane zagadnienia. *Zesz. Nauk. Stud. Informatyka* 2009 nr 23 s. 69-78

42. Red.: Pasja książki: studia poświęcone pamięci profesora Janusza Dunina / pod red. Jacka Ladoruckiego, Łódź 2009.- 528 s.

43. Wpływ cenzury na działalność regionalnego Wydawnictwa Łódzkiego. W: Pasja książki: Studia poświęcone pamięci profesora Janusza Dunina / pod red. Jacka Ladoruckiego, Łódź 2009 s. 141-152

44. Wydawnictwo Łódzkie na tle wydarzeń marca 1968 r. *Między Wschodem a Zachodem* 2009 T. 2 s. 105-123

2010

45. Bednarczyk Czesław (1919 -1994) W: Słownik pracowników książki polskiej / pod red. Hanny Tadeusiewicz Supl. 3 Warszawa 2010 s. 16, bibliogr.

46. Brożek Ludwik (1907-1976). Tamże s. 28-30, bibliogr.

47. Cierniak Alicja (1939-2000). Tamże s. 45, bibliogr.

48. Danilewicz Zielińska Maria (1907-2003). Tamże s. 55-57, bibliogr.

49. Dylik Zygmunt Stanisław (1903-1991). Tamże s. 69-70, bibliogr.

50. Giedroyc Jerzy (1906-2000). Tamże s. 82-83, bibliogr.

51. Heiman-Jarecki Aleksander (1886-1966). Tamże s. 107, bibliogr.

52. Hertz Zofia (1911-2003). Tamże s. 107, bibliogr.

53. Herwich Maksymilian (1907-2005). Tamże s. 107-108, bibliogr.

54. Hiszpańska-Neumann Maria Zofia (1917-1980). Tamże s. 110-111, bibliogr.

55. Konwicka Danuta (1930-1999). Tamże s. 143, bibliogr.

56. Kraushar Aleksander (1842-1931). Tamże s. 153-154 , bibliogr.

57. Kulisiewicz Tadeusz (1899-1988). Tamże s. 161, bibliogr.

58. Lebenstein Jan (1930-1999). Tamże s. 165, bibliogr.

59. Lengren Zbigniew (1919-2003). Tamże s. 165-166 , bibliogr.

60. Lenica Jan (1928-2001). Tamże s. 166-167, bibliogr.

61. Michejda Franciszek (1848-1941). Tamże s. 187-188 , bibliogr.

62. Michejda Zbigniew (1930-2001). Tamże s. 188-189, bibliogr.

63. Niewodniczański Tomasz (1933-2010). Tamże s. 205, bibliogr.

64. Rabska Zuzanna Aleksandra (1882-1960). Tamże s. 234-235 , bibliogr.

65. Stryjeńska Zofia (1891-1976). Tamże s. 266-267, bibliogr.

66. Walczak Kazimierz (1941-2004). Tamże s. 289-290 , bibliogr.

67. Wańkowicz Melchior (1892-1974). Tamże s. 291-292, bibliogr.

68. Zawadzki Waclaw Józef (1899-1978). Tamże s. 314-315, bibliogr.

69. Zieliński Adam Kazimierz (1902-1991). Tamże s. 319-320 , bibliogr.

70. Żechowski Stefan Wincenty (1912-1984). Tamże s. 323, bibliogr.

71. Książka się zmienia, *Dialog Eduk.* 2010 nr 4 s. 36-39

72. Profesor Hanna Tadeusiewicz jako redaktor „Słownika pracowników książki polskiej”, *Acta UL Fol. Libr.* 2010 [Z.] 16 s. 21-26
Współaut.: Agata Walczak-Niewiadomska

73. Red.: Słownik pracowników książki polskiej / pod red. Hanny Tadeusiewicz Supl. 3 Warszawa: Wydaw. SBP, 2010.- 352 s; 24 cm
Zespół red.: Hanna Tadeusiewicz, Jadwiga Konieczna, Magdalena Kwiatkowska, ..., Agata Walczak-Niewiadomska

2011

74. Działalność Wojskowego Instytutu Naukowo-Wydawniczego w Łodzi w latach 1945-1948, *Rocz. Arch.-Histor. CAW* 2011 s. 140-[166]

75. Horacy Safrin – autor Wydawnictwa Łódzkiego. W: Ludzie i książki: studia i szkice bibliologiczno-biograficzne : księga pamiątkowa dedykowana profesor Hannie Tadeusiewicz / red. Ewa

Andrysiak; współpr. red. Jadwiga Konieczna, Agata Walczak-Niewiadomska, Łódź; Kurowice k. Łodzi 2011 s. 405-410

76. Książka medyczna w repertuarze łódzkich wydawców 1945-1956, *Med. Nowożytna*. 2011 nr 1 s. 169-183

77. Lublinianie w „Słowniku pracowników książki polskiej”. W: *Lublin a książka*. Cz. 2, Centrum i peryferie: materiały z konferencji naukowej z okazji 35-lecia studiów bibliekoznawczych na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej / red. Antoni Krawczyk. Lublin 2011 s. 277-285

78. Polskie słowniki biograficzne - próba charakterystyki. *Forum Bibl. Med.* 2011 R. 4 nr 2 s. 243-298, il., portr., bibliogr.

79. Red.: Ludzie i książki : studia i szkice bibliologiczno-biograficzne : księga pamiątkowa dedykowana profesor Hannie Tadeusiewicz / red. Ewa Andrysiak ; współpr. red. Jadwiga Konieczna, Agata Walczak-Niewiadomska, Łódź ; Kurowice k. Łodzi: Wydaw.: SBP 2011.- 449 s.; 23 cm

2012

80. Wydawcy książek w Łodzi w latach 1945-1956, *Ann. UPC. Stud. Bibl. Sc. Pert.* 2012 10 s. 94-106

Przyjęto do druku

1. Bibliotekarze, księgarze, wydawcy, bibliofile krakowscy w „Słowniku pracowników książki polskiej”. W: *Międzywojenny Kraków – architektura, kultura, nauka* / red. Jarosław Kłaś, Kraków

2. Literatura piękna wydawana w powojennej Łodzi (1945-1949). W: *Druk i biblioteka w życiu codziennym* / pod red. Dariusza Kuźminy, Mikołaja Ochmańskiego, Warszawa

3. Od kodeksu do hipertekstu. W: *Techné a sztuki wyzwolone* / red. Jacek Rąb, Gliwice

4. Wirtualizacja w świecie książek. W: *Wirtualizacja, problemy, wyzwania, skutki* / red. nauk. Lech W. Zacher. Warszawa 2013 s. 411-417

5. Zamiast kodeksu czytnik, *Dial. Eduk.* 2013 nr 1/2 s. 29-32, 82

Skład osobowy Akademii Medycznej w Łodzi; Skład osobowy: Uniwersytet Łódzki; Bibliografia publikacji pracowników Akademii Medycznej w Łodzi; Bibliografia publikacji pracowników Uniwersytetu Łódzkiego; Archiwum Uniwersytetu Medycznego w Łodzi – akta osobowe; Uniwersytet Łódzki – akta osobowe; Materiały i informacje przekazane przez dr Magdalенę Rządkowską autorowi hasła biograficznego.

Ryszard Żmuda

Dr Bartłomiej SIEK (ur. 1977) historyk, filolog klasyczny, bibliograf, bibliotekarz, nauczyciel akademicki, adiunkt w Instytucie Historii Akademii Marynarki Wojennej w Gdyni, następnie w Zakładzie Historii i Filozofii Nauk Medycznych GUMed, starszy bibliotekarz w Bibliotece Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego.

Urodził się 5 października 1977 roku w Gdyni w rodzinie Krzysztofa i Gabrieli z Dawidowskich. Kolejne etapy edukacji przechodził w Gdańsku – szkołę podstawową (1983-1992) i V Liceum Ogólnokształcące im. Stefana Żeromskiego (1992-1996). W latach 1996-2001 studiował na Wydziale Filologiczno-Historycznym Uniwersytetu Gdańskiego. Ukończył z wyróżnieniem dwa kierunki studiów magisterskich: historię ze specjalizacją pedagogiczną (2000) – praca magisterska: *Zosimos i Polibiusz*, pod kierunkiem prof. dr hab. Jana Iluka, recenzent prof. dr hab. Krzysztof Głombiowski oraz filologię klasyczną ze specjalizacją bibliotekoznawstwo i informacja naukowa (2001) – praca magisterska: *Samuela Wolfa Expositio Stephani I – problem gatunku*, pod kierunkiem prof. dr hab. Zofii Głombiowskiej, recenzent dr Anna Ryś. Kontynuował studia historyczne w ramach studium doktoranckiego Uniwersytetu Gdańskiego. W roku 2008 uzyskał stopień naukowy doktora nauk humanistycznych w zakresie historii, ze specjalnością historia starożytna, na podstawie rozprawy doktorskiej: *Obraz cesarstwa rzymskiego w księgach seweriańskich „Historii rzymskiej” Kasjusza Diona Kokcejana*, której promotorem był prof. dr hab. Jan Iluk, a recenzentami: prof. dr hab. Krzysztof Głombiowski i prof. dr hab. Juliusz Jundziłł.

W latach 2001-2005 nauczyciel i nauczyciel-bibliotekarz w szkołach średnich Trójmiasta: IX Liceum Ogólnokształcącym im. Giuseppe di Vittorio w Gdańsku (2002), V Liceum Ogólnokształcącym im. Stefana Żeromskiego w Gdańsku (2002-2003), Zespole Szkół Ogólnokształcących Nr 1 w Sopocie (2003) oraz XIX Liceum Ogólnokształcącym im. Mariana Mokwy w Gdańsku (2003-2005). W latach 2003-2005 nauczyciel akademicki: wykładowca Studium Podyplomowego Zamówień Publicznych na Uniwersytecie Gdańskim (2003/2004) oraz Wyższej Szkoły Społeczno-Ekonomicznej w Gdańsku (2004-2009), gdzie dla słuchaczy studium podyplomowego bibliotekoznawstwa prowadził m.in. zajęcia według przygotowanego autorskiego programu *Wykorzystanie komputerów w pracy bibliotek; Metody i techniki gromadzenia i przetwarzania informacji*. W latach 2007-2008 oraz 2012-2013 prowadził także zajęcia z języka łacińskiego dla studentów prawa Wyższej Szkoły Międzynarodowych Stosunków Gospodarczych i Politycznych oraz Szkoły Wyższej Prawa i Dyplomacji w Gdyni.

Od roku 2005 pracownik Pracowni Bibliograficznej Biblioteki Głównej Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego, gdzie zajmuje stanowisko starszego bibliotekarza (2011-).

Od 2008 roku łączy obowiązki bibliotekarza z pracą naukową i dydaktyczną.

W latach 2008-2012 zatrudniony był na stanowisku starszego wykładowcy, a potem adiunkta w Instytucie Historii Akademii Marynarki Wojennej w Gdyni, gdzie pełnił również funkcję wicedyrektora Instytutu. Od 2012 roku adiunkt w Zakładzie Historii i Filozofii Nauk Medycznych Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego.

Współorganizator i aktywny uczestnik konferencji naukowych poświęconych tematyce historii i historii medycyny: Gdynia (2009, 2011), Gdańsk (2013), jak również konferencji problemowych bibliotek medycznych: Szczecin (2011), Poznań (2012), Katowice (2013).

W pracy naukowej podejmuje problematykę relacji między bibliografią a bibliometrią oraz trwałości tradycji antycznej i źródłoznawstwa historii medycyny.

Członek: Polskiego Towarzystwa Filologicznego (2001-), w Kole Gdańskim – sekretarz (2005-2007), w Zarządzie (2007-2011).

Za działalność organizacyjną wyróżniony nagrodami JM Rektora Akademii Medycznej w Gdańsku (2005) oraz JM Rektora-Komendanta Akademii Marynarki Wojennej w Gdyni (2010).

Spis publikacji

2005

1. Bibliografia rozpraw habilitacyjnych pracowników Akademii Medycznej w Gdańsku za lata 1945-2005. Gdańsk : Akademia Medyczna, 2005. Bibliograficzna baza danych (396 rekordów; 24,8 Mb)

Współaut.: Anna Grygorowicz, Elżbieta Kraszewska, Agata Sęp, ..., P. Baniel, Janusz Czaja

2. Problem autorstwa sekwencji „Salve, sidus Polonorum”. *Studia Class. Neolat.* 2005 T. 7 s. 33-40

2006

3. Spis prac prof. dr Marii Kamińskiej. *Ann. Acad. Med. Gedan.* 2006 T. 36 s. 322-329

Współaut.: ..., Józefa de Laval

2007

4. Spis prac prof. dr Anny Jadwigi Podhajskiej.

Ann. Acad. Med. Gedan. 2007 T. 37 s. 260-265

Współaut.: ..., Józefa de Laval

2008

5. Rec.: Nowak Piotr: Bibliometria, webometria. Podstawy, wybrane zastosowania. Wyd. 2. Poznań 2008.- *Rocz. Bibl. Nar.* 2011 T. 41 s. 350-352

6. Spis prac prof. dr Jacka Petruszewicza. *Ann. Acad. Med. Gedan.* 2008 T. 38 s. 179-189

Współaut.: Józefa de Laval, ...

2009

7. Dekret Septymiusza Sewera z 202 roku w świetle *Historii rzymskiej* Kasjusza Diona Kokcejana (The decree of Septimius Severus from 202 in light of *Roman history* by Cassius Dio Cocceianus). *Prz. Religiozn.* 2009 nr 4 s. 3-11

8. Rec.: Marszakowa-Szajkiewicz Irena: Bada-

nia ilościowe nauki : podejście bibliometryczne i webometryczne. Poznań 2009.- *Rocz. Bibl. Nar.* 2011 T. 42 s. 354-358

2010

9. Kamiennik Orfeusza: literackie źródło do dziejów toksykologii antycznej (Orpheus' Lithika: literary source for history of ancient toxicology). *Prz. Lek.* 2010 T. 67 nr 8 s. 647-649

Współaut.: Anna Ryś, ...

10. Spis prac prof. dr. Stefana Kryńskiego. *Ann. Acad. Med. Gedan.* 2010 T. 40 s. 268-280

2011

11. Bycza krew jako antyczna trucizna (Bull's blood as an ancient poison) . *Prz. Lek.* 2011 T. 68 nr 8 s. 480-482

Współaut.: Anna Ryś, ..., Jacek Sein Anand

12. Impact Factor a wybrane wskaźniki bibliometryczne w rankingach jednostek Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego w latach 2005-2010. *Forum Bibl. Med.* 2011 R. 4 nr 1 s. 106-113

13. O zależnościach między bibliometrią a bibliografią na przykładzie Bibliografii GUMed. *Forum Bibl. Med.* 2011 R. 4 nr 1 s. 557-563

Współautor.: Kamila Mamorska, ...

14. Red.: Migawki z podróży człowieka poprzez dzieje / red. nauk. Maciej Franz, ... Toruń : Wydaw. A. Marszałek, 2011.- 334, [6] s. Seria: *Człowiek w Europie*, T. 1

15. Red.: Z morza: Z morza i Pomorza spojrzenie na wrzesień 1939: pamięć i odpowiedzialność / red. nauk. Andrzej Drzewiecki, ... Toruń : Wydawnictwo A. Marszałek, 2011.- 412 s.

16. Spis prac prof. dr hab. Haliny Foltyn-Gubrynowicz. *Ann. Acad. Med. Gedan.* 2011 T. 41 s. 163-167

Współaut.: Elżbieta Tymińska, ...

17. Spis prac prof. dr. hab. Olgierda Narkiewicza. *Ann. Acad. Med. Gedan.* 2011 T. 41 s. 178-192

Współaut.: Kamila Mamorska, ...

2012

18. Bezoary w historii : nie tylko odtrutka idealna. (Bezoars in history : not only a perfect antidote). *Prz. Lek.* 2012 T. 69 nr 8 s. 638-641

Współaut.: Anna Ryś, ..., Jacek Sein Anand

19. Open Access a wybrane wskaźniki bibliometryczne. *Forum Bibl. Med.* 2012 R. 5 nr 1 s. 451-461

20. Rec.: Drabek Aneta: Bibliometryczna analiza czasopism naukowych w dziedzinie nauk społecznych. Toruń 2010.- *Rocz. Bibl. Nar.* 2012 T. 43 s. 387-391

21. Trzy prędkości bibliometrii. (Three rates of bibliometrics). *Rocz. Bibl. Nar.* 2012 T. 43 s. 331-338

Bibliografia publikacji pracowników Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego; Gdański Uniwersytet Medyczny – akta osobowe; Materiały i informacje przekazane przez dr Bartłomieja Sieka autorce hasła biograficznego.

Elżbieta Kraszewska

Dr Tatiana SZYMCZAK (ur. 1948), filozof, bibliotekoznawca, nauczyciel akademicki, adiunkt, następnie kustosz bibliotek zakładowych, kierownik Biblioteki Wydziału Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu.

Urodziła się 21 lipca 1948 roku w Daugawpils na Łotwie w rodzinie Siergieja i Galiny. Ma syna, który jest lekarzem.

Ukończyła studia na Wydziale Filozofii Uniwersytetu Moskiewskiego im. Łomonosowa. Tam też napisała pracę doktorską *Metodologiczna analiza semantyki logiki czasu*.

Od października 1984 r. pracuje w Akademii Medycznej we Wrocławiu. Do 1998 r. była zatrudniona na stanowisku adiunkta, a następnie kustosza. W 1995 roku ukończyła studia podyplomowe z bibliotekoznawstwa i informacji naukowej na Uniwersytecie Wrocławskim. Od 1991 r. jest pracownikiem sieci biblioteczno-informacyjnej, pracując w różnych bibliotekach, m.in. Katedry i Kliniki Chirurgii Szczękowo-Twarzowej oraz Katedry i Kliniki Dermatologii, Wenerologii i Alergologii AM. Obecnie pracuje jako kierownik Biblioteki Wydziału Nauk o Zdrowiu UM. Zgromadzony spis publikacji obejmuje prace poświęcone szeroko rozumianej historii medycyny, ze szczególnym uwzględnieniem dermatologii. Wśród tych odnajdujemy zagadnienia omawiające historie chorób oraz biogramy wybitnych osób pracujących w tamtejszej klinice.

Zainteresowania pozazawodowe: książki popularnonaukowe, medycyna tradycyjna oraz odpoczynek na wsi.

Spis publikacji

2002

1. Moulage museum and library at the Department in Wrocław (Breslau). *J. Eur. Acad. Dermatol. Venereol.* 2002 Vol. 16 suppl. 1 s. 47-48 poz. W11-3

Współaut.: Rafał Białynicki-Birula,, Feliks Wąsik

2003

2. Mysteries of the Wrocław moulage collection. *J. Eur. Acad. Dermatol. Venereol.* 2003 Vol. 17 suppl. 3 s. 111 poz. FC3-14

Współaut.: Rafał Białynicki-Birula,, Eugeniusz Baran

3. Should we agree that moulages collections will disappear? *J. Eur. Acad. Dermatol. Venereol.* 2003 Vol. 17 suppl. 3 s. 111 poz. FC3-13

Współaut.: Rafał Białynicki-Birula,, Eugeniusz Baran

4. Obraz kliniczny skórno-limfatycznej sporotrychozy na początku XX w. Uwieczniony w mularzach. *Mikol. Lek.* 2003 T. 10 nr 3 s. 187-191

Współaut.: Rafał Białynicki-Birula,, Eugeniusz Baran, Tomasz Kołodziej

5. Moulage museum and library at the Department of Dermatology in Wrocław (Breslau) W: Pro-

ceedings 11th EADV Congress „More than skin-deep”. Prague, Czech Republik, October 2-4, 2002, ed. Jana Hercegová. MNL Scientific Publishing & Communication, Bologna 2003 s. 191-195

Współaut.: Rafał Białynicki-Birula, ..., Feliks Wąsik

2004

6. Obraz kliniczny grzybicy woszczynowej na przełomie XIX i XX w. Uwieczniony w mufażach. *Mikol. Lek.* 2004 T. 11 nr 1 s. 71-75

Współaut.: Rafał Białynicki-Birula, ..., Eugeniusz Baran, Tomasz Kołodziej

2005

7. Najważniejsze daty w biografii Alberta Ludwiga Sigismunda Neissera (1855-1916) = Biography of Albert Ludwig Sigismund Neisser (1855-1916). W: Albert Neisser (1855-1916). Kolekcjoner i mecenas sztuki. Katalog wystawy z okazji 150. rocznicy urodzin Alberta Neissera, Muzeum Narodowe we Wrocławiu, maj-czerwiec 2005 [CD-ROM] s. 110-128 (pol.), 129-142 (ang.)

Współaut.: Rafał Białynicki-Birula, Eugeniusz Baran, ...

8. Albert Neisser (1855-1916) – jego wkład w rozwój dermatologii. *Dermatol. Klin.* 2005 T. 7 nr 2 s. 103-108

Współaut.: Rafał Białynicki-Birula, Eugeniusz Baran, ...

9. Albert Neisser (1855-1915): his contribution to the development of dermatology. *J. Eur. Acad. Dermatol. Venereol.* 2005 Vol. 19 suppl. 2 s. 30 poz. SSS20.4

Współaut.: Rafał Białynicki-Birula, Eugeniusz Baran, ...

Toż. *Dermatol. Klin.* 2011 T. 13 nr 1 s. 45

10. Kerion Celsi et tinea trichophytica barbar profunda – obraz kliniczny dermatofitów z odczynem zapalnym uwiecznionym w mufażach. *Mikol. Lek.* 2005 T. 12 nr 1 s. 67-70

Współaut.: Rafał Białynicki-Birula, Eugeniusz Baran, ..., Tomasz Kołodziej

2006

11. Mufaże dermatologiczne. Atlas kolekcji wrocławskiej = Dermatologic moulages. An atlas of the Wrocław collection. Cornetis, Wrocław 2006

Współaut.: Rafał Białynicki-Birula, Eugeniusz Baran, ...

2007

12. Czy zastosowanie dynamicznej elektroneurostymulacji może być przydatne w leczeniu łuszczycy? *Dermatol. Klin.* 2007 T. 9 nr 1 s. 57-60

Współaut.: ..., Rafał Białynicki-Birula, Maria Barancewicz-Łosek, Andrzej Bieniek

2011

13. Memories of Wrocław. The history of Wrocław Dermatology illustrated in photos. *Dermatol. Klin.* 2011 T. 13 nr 1 s. 27-35

Współaut.: Rafał Białynicki-Birula, Eugeniusz Baran, ...

Bibliografia Publikacji Pracowników Akademii Medycznej we Wrocławiu – Baza własna Biblioteki Akademii Medycznej we Wrocławiu: <http://www.bg.am.wroc.pl/cgi-bin/expertus> [dostęp 4.06.2012 r.]. Uniwersytet Medyczny im. Piastów Śląskich we Wrocławiu – akta osobowe; Materiały i informacje przekazane przez dr Tatianę Szymczak autorowi hasła biograficznego.

Jan Dąbrowski

Dr Franciszek SZYMICZEK (1911-1987), historyk, działacz społeczny, polityczny i związkowy, członek towarzystw naukowych, dyrektor Biblioteki Głównej Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach.

Urodził się 16 lipca 1911 roku w Opolu, w rodzinie robotniczej Józefa i Wiktorii z domu Schneider. Żonaty z Dorotą Mroszcz. Miał dwoje dzieci: Wojciecha i Izabelę.

Do szkoły powszechnej uczęszczał w Gliwicach, a od 1922 r. w Katowicach, dokąd jego rodzina przeniósł się po przyłączeniu tej części Górnego Śląska do Polski, gdzie ukończył Państwowe Gimnazjum Klasyczne im. Adama Mickiewicza i w 1931 roku podjął studia na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie. Studiował historię jako przedmiot główny oraz filologię germańską i nauki o Polsce

współczesnej. W czasie studiów odbył praktykę biblioteczną u Adama Bara w Bibliotece Jagiellońskiej. W czerwcu 1936 roku uzyskał tytuł magistra filozofii za pracę *Walka o Śląsk Cieszyński 1914-1920*, wydaną dwa lata później przez Instytut Śląski w Katowicach. Publikację tę przetłumaczono do użytku służbowego przez Publikationsstelle des Preussischen Geheim-Staatsarchives w Berlinie i opublikowano w 1938 r. pt.: *Der Kampf um das Teschener Schlesien in den Jahren 1914-1920*.

Po ukończeniu studiów pracował w Muzeum Śląskim w Katowicach, gdzie w latach 1936-1937 był zatrudniony jako kontraktowy adiunkt administracyjny. W 1937 roku przeszedł do Śląskiej Biblioteki Publicznej im. Józefa Piłsudskiego w Katowicach, na stanowisko kontraktowego asystenta bibliotecznego. Po wybuchu wojny ukrywał się przez pewien czas. W maju 1940 roku podjął pracę w fabryce obuwia „Bata” w Chełmku, a później w innych firmach na terenie Chrzanowa. Współpracował z ruchem oporu, w organizacji konspiracyjnej „Ku Wolności”. Pod pseudonimem „Braun” działał na terenie Chełmka, Chrzanowa, oraz Katowic. Po wyzwoleniu zgłosił się do władz oświatowych, które powierzyły mu zarząd nad Domem Oświatowym Towarzystwa Czytelní Ludowych w Katowicach, gdzie miała siedzibę Śląska Biblioteka Publiczna. Biblioteką kierował do czasu powrotu jej przedwojennego dyrektora dra Pawła Rybickiego. Pracując w Śląskiej Bibliotece Publicznej zajął się także zabezpieczeniem pozostawionych zbiorów poniemieckich. Tę działalność prowadził również w latach 1947-1963, jako kierownik Zbiornicy Księgozbiorów Zabezpieczonych w Katowicach (od 1956 r. Działu Zbiorów Zabezpieczonych i Druków Zbędnych Biblioteki Narodowej z siedzibą w Bytomiu). Do zbiornicy przewiózł ponad milion tomów książek. Jednocześnie, do końca 1957 roku, zatrudniony był na stanowisku kustosa w Bibliotece Śląskiej. Prowadził własne prace badawcze, doktoryzował się na Uniwersytecie Jagiellońskim w 1949 r. na podstawie dysertacji *Górnośląskie Towarzystwa Akademickie we Wrocławiu 1863-1918*, wydanej później przez Instytut Śląski w Opolu pt. *Stowarzyszenia akademickie polskiej młodzieży górnośląskiej we Wrocławiu 1863-1918*. Po rezygnacji z pracy w Bibliotece Śląskiej prowadził w latach 1958-1960 Biuro Historyczne przy Zarządzie Okręgowym ZBoWiD w Katowicach. Następnie został dyrektorem Biblioteki Głównej Śląskiej Akademii Medycznej (1961-1975). Z pracą administracyjno-biblioteczną umiejętnie łączył działalność naukowo-badawczą i popularyzatorską. Jego dorobek naukowy liczył ponad 400 prac, w tym dwie publikacje książkowe. Pozostałe to ok. 160 biogramów działaczy śląskich 9 (w tym ok. 40 zamieszczonych w *Polskim Słowniku Biograficznym*), ponad 60 artykułów, kilka broszur, ok. 80 recenzji i kilkanaście doniesień ze zjazdów i sympozjów. Pod względem treściowym w dorobku tym przeważa problematyka historyczna, kilka pozycji poświęconych jest historii medycyny, 28 książce, prasie i bibliotekom.

Był również aktywnym działaczem społeczno-kulturalnym i politycznym. Działał m.in. w Związku Bibliotekarzy i Archiwistów Polskich, współorganizował Katowicki Oddział Polskiego Towarzystwa Historycznego. Był też członkiem Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej, Towarzystwa Wiedzy Powszechnej, Związku Bojowników o Wolność i Demokrację Polskiego Towarzystwa Historii Medycyny, Towarzystwa Rozwoju Ziem Zachodnich oraz Terenowej Rady Związków Zawodowych. Współpracował

ze Śląskim Instytutem Naukowym w Katowicach i Instytutem Śląskim w Opolu, Instytutem Zachodnim w Poznaniu i Wrocławskim Towarzystwem Naukowym.

Za aktywną działalność naukową i społeczną wyróżniony został licznymi nagrodami i odznaczeniami m.in.: Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotym Krzyżem Zasługi, Medalem im. Tytuśa Chałubińskiego za zasługi w rozwoju historii medycyny, Pamiątkową Odznaką PCK, Złotą Odznakę Zasłużonemu dla Rozwoju Województwa Katowickiego, Odznakę Towarzystwa Rozwoju Ziem Zachodnich.

Z dniem 1 IX 1976 przeszedł na emeryturę, pracował jednak nadal do stycznia 1986 w bibliotece Wojewódzkiego Szpitala Chirurgii Urazowej w Piekarach Śląskich.

Zmarł w Katowicach 28 czerwca 1987 roku i został pochowany na cmentarzu przy ul. Henryka Sienkiewicza.

Spis publikacji

1938	1954
1. Walka o Śląsk Cieszyński w latach 1914–1920. Katowice: Instytut Śląski 1938
Toż. Warszawa: Nasza Księgarnia 1938	10. Śląskie bibliotekarstwo w Polsce Ludowej. <i>Śląsk Literacki</i> 1954 nr 10/11 s. 146-155
1944	11. „The Economic Adviser” 1871–1872. <i>C. R. Soc. Sc. Wroc.</i> 1954 Vol. 9 s. 49–50
2. Der Kampf um das Teschener Schlesien in der Jahren 1914–1920. [b.m. w. ok. 1944]	1955
1946	12. Biblioteki i czytelnictwo. W: Po X latach Województwo Stalinogrodzkie. Katowice 1955 s. 431-436
3. Akcja zabezpieczająca i rewindykacyjna na Śląsku. <i>Bibliotekarz</i> 1946 nr 5 s. 118-119	13. Zagadnienia bibliografii śląskiej. <i>Śląsk Literacki</i> 1955 nr 14-15 s. 124-129
4. Zabezpieczenie księgozbiorów na ziemiach odzyskanych Górnego i Opolskiego Śląska. <i>Zaranie Śląskie</i> 1946 s. 74-75
Współaut.: Cz. Kozioł,	1956
1947	14. Bytom jako ośrodek kultury polskiej oraz piśmiennictwa ludowego na Górnym Śląsku (od połowy XIX do początków XX wieku). W: Dziesięć wieków Bytomia. Szkice z dziejów miasta i ziemi bytomskiej / red. Franciszek Ryszka. Stalinogród: Śląsk 1956 s. 344–375
5. Śląska Biblioteka Publiczna w Katowicach. <i>Ogniwa</i> 1947 nr. 5	15. Kolarstwo dla wszystkich. Warszawa: Sport i Turystyka, 1956.- 103 s.
6. Śląska Biblioteka Publiczna w Katowicach po wojnie. <i>Zaranie Śląskie</i> 1947 nr 1/2 s. 71-76	16. O kalendarzach ludowych słów kilkanaścioro. W: <i>Kalendarz Śląski</i> na rok 1957. Katowice 1956 s. 63-64
1949	17. Stan i potrzeby bibliografii śląskiej. Wrocław 1956
7. Kolarstwo wyczynowe. Warszawa: Prasa Wojskowa 1949.- 271 s.	18. Śląska Biblioteka Naukowa w Opawie. <i>Bibliotekarz</i> 1956 nr 8 s. 228-231
1950	19. Zachodnio-niemieckie wydawnictwa bibliograficzne. <i>Prz. Zach.</i> 1956 R. 12 nr 3/4 s. 423–427
8. Kolarstwo użytkowe i turystyczne. Wyd. 2. Warszawa: Prasa Wojskowa, 1950.- 74 s.	
1951	
9. Górnos Śląskie towarzystwa akademickie we Wrocławiu 1863–1918. W: <i>Sprawozdania z Czynności i Posiedzeń Polskiej Akademii Umiejętności</i> 1951 T. 52 s. 857–960	

1957

20. Biblioteka Okręgowa DOKP w Katowicach. *Biul. Inf. Bibl. Śl.* 1957 nr 2 s. 66-69

21. Co czytaliśmy i co czytamy po śląsku. *Przemiany* 1957 nr 37

22. Kursy korespondencyjne bibliotekarzy. W: *Ogólnopolski Zjazd Bibliotekarzy*. Warszawa 16-18 II 1956. Księga pamiątkowa. Warszawa 1957 s. 438-439

23. O katalogu działowym „Biblioteki Teologów Polaków we Windawie” *Biul. Inf. Bibl. Śl.* 1957 nr 4 s. 208-213

1958

24. Deutsche Bibliothek we Frankfurcie n. Mem. *Prz. Bibl.* 1958 nr 23 s. 228-231

25. Książka polska na Śląsku. W: *Kalendarz Śląski na rok 1959*. Warszawa 1958 s. 237-242, il.

26. O ruchu wydawniczym w Niemieckiej Republice Federalnej. *Prz. Zach.* 1958 nr 2 s. 369-377

27. Tradycje kalendarzy śląskich. W: *Kalendarz Śląski na rok 1959*. Katowice 1959 s. 12-16, il.

1960

28. Arka Bożek – wierny syn Śląska. „*Kalendarz Śląski na rok 1960*” s. 181–182

29. Dzieje Cechu Rzemiosł Metalowych i Elektrotechnicznych w Katowicach. Na uroczystość 60-lecia Cechu napisał ... Katowice 1960

30. Gregor Józef (1857-1926). W: *Polski Słownik Biograficzny* T. 8 Wrocław 1960 s. 566-567

31. O Górnym Śląsku. Opole: Instytut Śląski, 1960.- 18 s.

32. Rec.: Dubiel Paweł: Wrzesień 1939 na Śląsku. Katowice 1960.- *Kwart. Opol.* 1960 T. 6 nr 1 s. 205–206

33. Rec.: Obóz koncentracyjny Oświęcim w twórczości artystycznej. T. 1. Malarstwo. Katalog prac graficznych Jerzego Brandhubera. Oświęcim 1960. *Kwart. Opol.* -1960 T. 6 nr 3 s. 173–175

34. Rec.: Wot nas wo nas. Zapis serbskich knihow, časopisow a spisow wo Serbach, wudatych po 1945. Budyšin 1959.- *Prz. Bibl.* 1960 T. 28 nr 4 s. 370

35. Rec.: „Zeszyty Oświęcimskie” 1957–1958 T. 1–3. *Kwart. Opol.* 1960 T. 6 nr 3 s. 173–175

36. Spotkanie historyków z weteranami powstań śląskich. *Sobótka* 1960 T. 15 nr 1 s. 111–112

1961

37. Dzieje Cechu Rzemiosł Włókienniczych w Katowicach z okazji jego 75-lecia. Katowice 1961

38. Hanke Maksymilian (1866-1939). W: *Polski Słownik Biograficzny* T. 9. Wrocław 1961 s. 274-275, bibliogr.

Współaut.: Popiołek Kazimierz, ...

39. Heczko Bogusław (1876-1926). Tamże s. 332, bibliogr.

40. Rec.: Dygacz Adolf: Pieśni górnicze. Studium i materiały. Katowice 1960.- *Sobótka* 1961 T.16 nr 2 s. 278–280

41. Rec.: Gładysz Antoni: Jan Nikodem Jaroń. Zarys monograficzny. Katowice 1968.- *Za Wol. Lud.* 1969 T. 13 nr 11 s. 29

42. Rec.: Kasper Martin, Šolta Jan: Aus Geheimakten nazistischer Wendenpolitik. Budyšin 1960.- *Sobótka* 1961 T.16 nr 1 s. 125–127

43. Rec.: Lětopis Instituta za Serbski Ludospyt. Rjad B. 1960. *Zar. Śl.* -1961 T. 24 nr 4 s. 892–894

44. Rec.: Tyrowicz Marian: Dzieje ruchu rewolucyjnego na Śląsku w latach 1846–1849. Katowice 1960. *Kwart. Opol.* -1961 T. 7 nr 3 s. 145–147

45. Stan organizacji polskich w Gliwicach w roku 1920. *Kwart. Opol.* -1961 T. 7 nr 2 s. 81–87

1962

46. Czasopismo plebiscytowe *Most*. *Kwart. Opol.* 1962 T. 8 nr 3/4 s. 23–31

47. Działalność propagandowo-agitacyjna PPR w V Obwodzie. W: PPR na Górnym Śląsku i Zagłębiu Dąbrowskim. Materiały Sesji Naukowej poświęconej XX rocznicy powstania PPR. T. 2. Katowice 1962 s. 88–92

48. La presse polonaise á Bytom au XIX-e siecle. Wrocław 1962

49. Rec.: Antonow Michał, Rechowicz Henryk: Materiały źródłowe do historii KPP w Zagłębiu Dąbrowskim w latach 1920–1939. Katowice 1961.- *Kwart. Opol.* 1962 T. 8 nr 1 s. 198–200

50. Rec.: Arios i Sezami, czyli przepiękna opowieść o Janie Nikodemie Jaroniu. *Dz. Zach.* 1962 nr 22 s. 4

51. Rec.: PPR. Rezolucje, odezwy, instrukcje i okólniki Komitetu Centralnego VIII 1944–XII 1945. W XV rocznicę Polski Ludowej. Warszawa 1959.- *Kwart. Opol.* 1962 T. 8 nr 1 s. 198

52. Studia terenowe nad strategią III powstania śląskiego. *Zar. Śl.* 1962 T. 25 nr 4 s. 885–886

53. Westdeutsche Bibliothek 1955–1959. *Prz. Bibl.* 1962 T. 30 nr 2 s.148–153

1963

54. 44 miliony książek w 20. tysiącach bibliotek. W: Ludzie – Ziemia – Morze. Rocznik Ziem Zachodnich i Północnych 1963. Warszawa [1963], s. 85–105

55. Polska i niemiecka prasa na Górnym Śląsku w okresie powstań i plebiscytu. W: Powstania śląskie. Materiały z sesji naukowej zorganizowanej w czterdziestą rocznicę III powstania śląskiego w ramach obchodów tysiąclecia państwa polskiego. Red. Kazimierz Popiołek, Henryk Zieliński. Katowice: Śląsk 1963 s.201–206

56. Rec.: Lubos Jerzy: Dzieje polskiego gimnazjum w Bytomiu w świetle dokumentów i wspomnień. Katowice 1961.- *Prz. Zach.* 1963 T. 19 nr 4 s. 416–418

57. Red.: Zbiór wspomnień weteranów powstania wielkopolskiego 1918–1919 z okazji 45 rocznicy wybuchu powstania. Katowice: ZBoWiD 1963

58. Rozwój szkolnictwa wyższego na Śląsku w Polsce Ludowe. Katowice 1963

59. Skłodowska-Curie Maria. Wielka Polka i wielka uczona (1867–1934). Katowice 1963

60. Stowarzyszenia akademickie polskiej młodzieży górnośląskiej we Wrocławiu 1863–1918. Wrocław: Zakład Narodowy im. Ossolińskich 1963, 232 s.

61. Wrocławska tradycja akademicka a powstanie wielkopolskie 1918–1919. W: Zbiór wspomnień weteranów powstania wielkopolskiego 1918–1919 z okazji 45 rocznicy wybuchu powstania. Katowice: ZBoWiD 1963

1964

62. Bibliografia ruchu kulturalno-oświatowego

na Śląsku w latach 1922–1939. Katowice 1964.- IV, 79, 12 s.

63. Hupka Antoni (1859-1935). W: Polski Słownik Biograficzny. T. 10. Wrocław 1962–1964 s. 108-109, bibliogr.

64. Jagło Józef (1872-1949). Tamże s. 316, bibliogr.

65. Jańczak Wawrzyniec (1892-1953). Tamże s. 601, bibliogr.

66. Janicki Stanisław (1797-1855). Tamże s. 507-508, bibliogr.

67. Janta Józef (1897-1940). Tamże s. 577, bibliogr.

68. Jany Ludwik (1833-1886). Tamże s. 601, bibliogr.

Współaut.: Melanowski Władysław, ...

69. Łączność Śląska z Uniwersytetem Jagiellońskim w Krakowie. Katowice 1964

70. Nie przyjęty dar *Zar. Śl.* 1964 T. 27 nr 3 s. 554–557

71. Rec.: Metšk Frido: Bestandverzeichnis des sorbischen Kulturarchivs in Bautzen. Bd 1. Das Restarchiv der Mačica Serbska. Bautzen [b.r.]. *Zar. Śl.* 1964 T. 27 nr 4 s. 790–791

1965

72. Akademie medyczne Niemieckiej Republiki Demokratycznej i ich biblioteki. *Biul. GBL* 1965 T. 14 nr 2 s. 93–99

73. Biblioteka polskiego gimnazjum w Bytomiu (1932–1939). Opole: Instytut Śląski, 1965.- 55 s.

74. Dreźnieński humanista i lekarz Rainer Fetscher. *Za Wol. Lud.* 1965 T. 17 nr 2 s. 5

75. Jędrzejczyk Leopold (1875-1958). W: Polski Słownik Biograficzny. T. 11. Wrocław 1965 s. 230-231, bibliogr.

76. Kaczkowski Józef (1892-1954). Tamże s. 374-375, bibliogr.

77. Medizinisches Hochschulwesen in Polen. *Begegnung mit Polen* 1965 Bd 2 nr 6 S. 342–346

78. Pan Kraszewski funduje stypendium. *Poglądy* 1965 R. 4 nr 8 s. 15

79. Rec.: *Kwartalnik Opolski* 1965 T. 11 nr 1. -*Poglądy* 1965 R. 4 nr 14 s. 15

80. Rec.: Musioł Teodor: Szkolnictwo polskie w rejencji opolskiej 1919–1939. Katowice 1964.- *Begegnung in Polen* 1965 Bd 2 nr. 2 s. 111
81. Rec.: Musioł Teodor: Szkolnictwo polskie w rejencji opolskiej 1919–1939. Katowice 1964.- *Chowanna* 1965 T. 9 nr 1 s. 119–120
82. Rec.: *Rocznik Biblioteki Narodowej* 1965 T. 1. *Poglądy* 1965 R. 4 nr 19 s. 15
1966
83. Das Hochschulwesen in Oberschlesien. *Begegnung mit Polen* 1966 Bd 3 nr 4 s. 205–206
84. O pracach biograficznych. W: Dorobek nauk humanistycznych w województwie katowickim w okresie obchodów tysiąclecia państwa polskiego. Red. Kazimierz Popiołek, Henryk Rechowicz. Katowice 1966 s. 87–88. *Biul. Śl. Inst. Nauk.* nr 70
85. Opolanie na studiach w Śląskiej Akademii Medycznej. *Kwart. Opol.* 1966 T. 12 nr 3 s. 74–85
86. Rec.: Zeitschriftenkatalog (ZSK) der Bezirke Dresden, Karl-Marx-Stadt und Cottbus. Dresden 1965.- *Prz. Zach.* 1966 T. 23 nr 3 s. 156–158
1967
87. Gromada Rozbarska. *Zar. Śl.* 1967 T. 39 nr 1 s. 127–135
88. Kapuściński Stefan (1896-1943). W: Polski Słownik Biograficzny. T. 12. Wrocław 1967 s. 11-13, bibliogr.
89. Keller Jan (1896-1960). Tamże s. 325-326, bibliogr.
90. Kędzior Jan (1880-1955). Tamże s. 365-366, bibliogr.
91. Klimek Piotr (1881-1940). Tamże s. 624-625, bibliogr.
92. O metodach badań wschodnich. W: Polsko-Czechosłowacka Konferencja Niemcoznawcza. Katowice 1967 s. 71–72
93. O polityce okupanta oraz zasługach PPR. W: W 25. rocznicę powstania PPR. Red. Kazimierz Popiołek, Henryk Rechowicz. Katowice 1967 s. 71–72
94. Sprawozdanie z działalności Oddziału Polskiego Towarzystwa Historycznego w Katowicach [lata 1963–1967]. *Sobótka* 1967 T. 22 nr 3 s. 441–443
95. Tadeusz Kościuszko. W 150. rocznicę zgonu. Katowice 1967
96. Ze śląskich chałup na katedry. *Kal. Śl. na rok 1968.* Katowice 1967 s. 105–108
1968
97. Biblioteki na przełomie. *Poglądy* 1968 R. 7 nr 9 s. 7
98. Brunon Nowakowski. *Kal. Śl. na rok 1969.* Katowice 1968, s. 147–151
99. Ex libris Śląskiej Akademii Medycznej. *Poglądy* 1968 R. 7 nr 19 s. 19
100. *Gazeta Lekarska Śląska Polskiego.* Organ Towarzystwa Lekarzy Polaków na Śląsku. *Rocz. Hist. Czas.* 1968 T. 7 nr 1 s. 198–210
101. Knapik (Knappik) Stefan (1879-1947). W: Polski Słownik Biograficzny. T. 13. Wrocław 1968 s. 105, bibliogr.
102. Kocur Adam (1894-1965). Tamże s. 233-234, bibliogr.
103. Koj Jan (1888-1948). Tamże s. 267-268, bibliogr.
104. Kołoczek Michał (1887-1951). Tamże s. 348, bibliogr.
105. Rec.: Metšk Frido; Bjerduški. Wubrana liryka a proza. Budyšin 1967.- *Prz. Zach.* 1968 T. 25 nr 1 s. 163–164
106. Rec.: *Rocznik Biblioteki Narodowej* 1967 T. 3.- *Poglądy* 1968 R. 7 nr 2 s. 15
107. Ryszard Gansiniec. *Kal. Śl. TRZZ na rok 1969.* Katowice 1968 s. 151–157
108. Współpraca polsko-radziecka w zakresie nauk medycznych. W: W 50. rocznicę Rewolucji Październikowej / red. Kazimierz Popiołek, Henryk Rechowicz. Katowice 1968 s. 363–365
109. Zespół Akademicki przy Zarządzie Wojewódzkim TRZZ, *Kalendarz Śl. na rok 1969.* Katowice 1968 s. 223–225
1969
110. Jednodniówka akademików wrocławskich z 15 XII 1909 r. *Stud. Śl.* 1969 T. 14 s. 277–292
111. Kornke Rudolf (1884-1958). W: Polski Słownik Biograficzny. T. 14. Wrocław 1968–1969 s. 89, bibliogr.

112. Kot Alojzy. (1881-1939) Tamże s. 447-448
113. Kowalczyk Tomasz (1879-1963). Tamże s. 520
114. Kultura materialna. W: Regionalne badania naukowe. Materiały sesji naukowej „Opolszczyzna wczoraj, dziś i jutro”. Opole 1969 s. 260–263
115. Operacja 1001 – Frombork. *Kal. Śl. na rok 1970*. Katowice 1969 s. 162–163
116. Problem obrony w procesach tzw. komunistycznych w latach 1925–1928. W: Ruch komunistyczny w Polsce: 1918–1968. Materiały z sesji naukowej poświęconej 50-leciu ruchu komunistycznego na terenie obecnego województwa katowickiego / red. Henryk Rechowicz. Katowice 1969 s. 221–225
117. Uwagi o genezie Związku Polaków w Niemczech. *Kwart. Opol.* 1969 T. 15 nr 1/2 s. 177–179
- 1970
118. XIII Międzynarodowy Kongres Nauk Historycznych, Moskwa 16–23 sierpnia 1970 r. *Poglądy* 1970 R. 9 nr 19 s. 18–19
119. Kilka uwag o genezie września 1939 roku i obrona Katowic. W: Śląsk i Zagłębie Dąbrowskie w walce z okupantem hitlerowskim 1939–1945. Materiały z sesji naukowej zorganizowanej w trzydziestą rocznicę najazdu hitlerowskiego na Polskę. Katowice 1970 s. 281–284
120. Koźlik Augustyn (1884-1952). W: Polski Słownik Biograficzny. T. 15. Wrocław 1970 s. 49, bibliogr.
121. Koźlik Karol (1884-1939). Tamże s. 49-50, bibliogr.
122. Krzyżowski Stanisław (1893-1933). Tamże s. 627-628, bibliogr.
123. Krajowa Konferencja Regionalna Polskiego Towarzystwa Historycznego w Raciborzu. *Poglądy* 1970 R. 9 nr 13 s. 8
124. Kultura i rozrywka w Szczawnie. *Śłuż. Zdr.* 1970 nr 29 s. 2
125. Kronika Śląskiej Akademii Medycznej za lata 1969–1971. *Pol. Tyg. Lek.* 1970 T. 25 nr 14 s. 509–510
126. Polskie tradycje kulturalne na Śląsku i udział w nich bibliotek w latach 1861–1939. W: Wkład bibliotekarstwa polskiego na Ziemiach Zachodnich i Północnych w rozwój oświaty, nauki i kultury tych ziem. Szczecin 1970.- 48 s.
127. Prasa i czasopiśmiennictwo w województwie śląsko-dąbrowskim 1945–1950. W: Studia i materiały z dziejów województwa katowickiego w Polsce Ludowej Katowice 1970. T. 5 s. 151–204
128. Rec.: Gładysz Antoni: Książka w Górnośląskim Okręgu Przemysłowym. Studia i materiały. Wrocław 1970.- *Poglądy* 1970 R. 9 nr 23 s. 11–12
129. Rec.: Jaros Jerzy: Historia górnictwa węglowego w Zagłębiu Górnośląskim w latach 1914–1945. Katowice 1969.- *Sobótka* 1970 T. 25 nr 3 s. 547–550
130. Rec.: Korpała Józef: Dzieje bibliografii w Polsce. Warszawa 1969.- *Poglądy* 1970 R. 9 nr 7 s. 12
- 1971
131. Katowice i województwo katowickie. W: Program VII Krajowego Zjazdu Endokrynologów w Katowicach. Katowice 1971 s. 33–37
132. Kronika Śląskiej Akademii Medycznej za lata 1969–1971. *Pol. Tyg. Lek.* 1971 T. 26 nr 4 s. 160, nr 13 s. 492-493, nr 41 s. 1606-1607
133. Kudera Brunon Paweł (1867-1942). W: Polski Słownik Biograficzny. T. 16. Wrocław 1971 s. 101-102, bibliogr.
134. Kujawska z Rajdów Maria Joanna Berta (1893-1948). Tamże s. 113-114, bibliogr.
135. Kuntze Leonard (1884-1958). Tamże s. 202-203, bibliogr.
136. Materiały dotyczące plebiscytu na Górnym Śląsku w spuściznie po Karolu Koźliku. *Stud. Śl.* 1971 T. 19 s. 351–369
- 1972
137. Lewek Michał (1878-1967). W: Polski Słownik Biograficzny. T. 17. Wrocław 1972 s. 219-220
138. Liersz Jan Marcin (pseud. Jerzy Harald) (1916-1965). Tamże s. 313, bibliogr.
139. Ludwik Ręgorowicz. *Kwart. Opol.* 1972 T. 18 nr 4 s. 87–96
140. Kronika Śląskiej Akademii Medycznej za

lata 1969–1971. *Pol. Tyg. Lek.* 1972 T. 27 nr 20 s. 770–771

141. Pola Maciejowska. *Poglądy* 1972 R. 11 nr 7 s. 19–20

142. Polskie biblioteki ludowe w Górnośląskim Zagłębiu Węglowym w latach 1901–1914 (w świetle materiałów archiwalnych i prasowych). *Rocz. Bibl. Nar.* 1972 T. 8 s. 223–242

143. Troska o kadry akademickie. *Polak w Niem.* 1972 T. 50 s. 26–29

1973

144. Biblioteka Główna. W: Śląska Akademia Medyczna im. L. Waryńskiego 1948–1973. Katowice 1973 s. 169–170

145. Ludwik Waryński: patron Śląskiej Akademii Medycznej. W: Śląska Akademia Medyczna im. Ludwika Waryńskiego 1948–1973. Katowice 1973 s. 11–13

146. Maksymilian Hasiński (1888–1971). *Prz. Hist.-Ośw.* 1973 T. 16 nr 1 s. 29–37

147. Rec.: Brożek Krzysztof: Polska służba medyczna w powstaniach śląskich i plebiscycie 1918–1922. Katowice 1973. *Poglądy* 1973 R. 12 nr 19 s. 15

148. Rec.: Deutsche Forschungsgemeinschaft. Bd 1–2. *Prz. Zach.* 1973 nr 3 s. 172–179

149. Rec.: Gładysz Antoni: Robotnicy a książki. Studium problemu na przykładzie reprezentacji robotników bytomskich. Wrocław 1972. - *Poglądy* 1973 R. 12 nr 7 s. 11

150. Rok 1945. Pierwsze tygodnie i miesiące. W: Biblioteka Śląska 1922–1972 / red. Jan Kantyka. Katowice 1973 s. 279–284

151. Rola książki w naukach medycznych. Rozmowa „Poglądów?”. *Poglądy* 1973 R. 12 nr 19 s. 8

1974

152. Biblioteka Główna ŚAM im. Ludwika Waryńskiego w latach 1948–1973. W: Informator Biblioteki UŚl. za rok 1973. Katowice 1974 s. 5–16

153. Maciejewski Ludwik (1890–1964). W: Polski Słownik Biograficzny. T. 19. Kraków 1974 s. 44–45, bibliogr.

154. Maciejowska Paulina (1899–1920). Tamże s. 46–47, bibliogr.

155. Macura Władysław (1896–1935). Tamże s. 99–100, bibliogr.

156. Polskie czasopisma lekarskie na Górnym Śląsku i Śląsku Cieszyńskim. *Arch. Hist. Med.* 1974 T. 37 nr 4 s. 463–469

157. Stanisław Rożanowicz. *Arch. Hist. Med.* 1974 T. 37 nr 4 s. 493–495

158. Rec.: Brożek Krzysztof: Polska służba medyczna w powstaniach śląskich i plebiscycie 1918–1922. Katowice 1973. - *Arch. Hist. Med.* 1974 T. 37 s. 505–506

159. Rec.: Czapliński Marek: Adam Napieralski 1861–1928. Biografia polityczna. Wrocław 1974. - *Poglądy* 1974 R. 13 s. 12

160. Rec.: Wawrzyniak Czesław: Publiczne biblioteki powszechne na Śląsku Opolskim 1945–1965. Wrocław 1974. - *Poglądy* 1974 R. 13 nr 17 s. 12

161. Zdrowie. Dwutygodniowy dodatek bezpłatny. *Biul. GBL* 1974 R. 23 nr 3 s. 201–206

1975

162. Czego chcą bibliotekarze. *Poglądy* 1975 T. 14 nr 15 s. 3

163. Dzieje Cechu Rzemiosł Metalowych 1961–1975. Cz. 2. Katowice 1975

164. Jak chorują królowie. *Mówią Wieki* 1975 T. 18 nr 8 s. 10–11

165. Markowa z Grycmanów Jadwiga (1885–1939). W: Polski Słownik Biograficzny. T. 20. Kraków 1975 s. 35, bibliogr.

166. Mastalerz Stanisław (1895–1959). Tamże s. 149–151, bibliogr.

167. Matusiak Klemens (1881–1969). Tamże s. 214–215, bibliogr.

168. Michejda Tadeusz (1895–1955). Tamże s. 675–676, bibliogr.

169. Mielżyński Ignacy Przeclaw (1871–1938). Tamże s. 781–782, bibliogr.

170. Informator naukowy Śląskiej Akademii Medycznej. Rok 1974. Katowice 1975

171. Rec.: Bielaczek Ludwik: Miłowe kamienie. Ze świata baśni i przeżyć byłego fornała tworkowskiego. Opole 1975. - *Poglądy* 1975 T. 14 nr 4 s. 12

172. Rec.: Cygański Mirosław: SS w polityce zagranicznej III Rzeszy w latach 1934–1945. Wrocław 1975.- *Prawo i Życie* 1975 nr 30 s. 13

173. Rec.: Gadka za gadką. 300 podań, bajek i anegdot z Górnego Śląska. Zebr. i oprac. Dorota Simonides, Józef Ligęza. Opole 1975.- *Poglądy* 1975 T. 14 nr 15 s. 11

174. Rec.: Marszałek Tadeusz: Historia spółki leśnej w Wolnym Kadłubie. Opole 1974.- *Poglądy* 1975 T. 14 nr 6 s. 12

175. Rec.: Szymczak Henryk: Współczesne ludowe plecionkarstwo na Opolszczyźnie. Opole 1975.- *Poglądy* 1975 T. 14 nr 11 s. 12

176. Rec.: Wawrzyniak Czesław: Publiczne biblioteki powszechne na Śląsku Opolskim, 1945–1965. Wrocław 1974.- *Kwart. Opol.* 1975 R. 21 nr 1 s. 103–105

1976

177. Mildner Jan (1887-1960). W: *Polski Słownik Biograficzny*. T. 21. Kraków 1976 s. 197-199, bibliogr.

178. Rec.: Cygański Mirosław: SS w polityce zagranicznej III Rzeszy w latach 1934–1945. Wrocław 1975.- *Biul. Inf. Inst. Śl. w Opolu* 1976 nr 2 s. 28–31

179. Rec.: Jaros Jerzy: Zarys dziejów górnictwa węglowego. Warszawa 1975.- *Poglądy* 1976 R. 15 nr 3 s. 12

180. Rec.: Mierzwa Irena: Działalność wydawnicza Karola Miarki młodszego. Opole 1976. *Poglądy* 1976 R. 15 nr 17 s. 11

181. Rec.: Sochacka Stanisława: Listy Lucjana Malinowskiego do Jarosława Golla. Przyczynek do dziejów polsko-czeskich kontaktów naukowo-kulturalnych w drugiej połowie XIX wieku. Opole 1975.- *Poglądy* 1976 R. 15 nr 17 s. 11

1978

182. Bibliografia publikacji pracowników Śląskiej Akademii Medycznej 1948–1973. T. 1–3. Zespół red. S. Józkiwicz (przewodn.), A. Puzio (z-ca przewodn.), członkowie: ..., F. Szymiczek, Katowice: Śląska Akademia Medyczna 1978

1979

183. Moja pierwsza podróż służbowa do Nysy w 1945 r. W: *Szkice Nyskie*, Instytut Śląski w Opolu 1979

1980

184. Z archiwum Józefa Rymera. *Zar. Śl.* 1980 s. 118–132

1982

185. Bibliografia publikacji pracowników Śląskiej Akademii Medycznej 1974–1976. T. 1–3. Red. S. Józkiwicz (przewodn.), A. Puzio (z-ca przewodn.), członkowie: ..., F. Szymiczek, Katowice: Śląska Akademia Medyczna 1982

1989

186. Walka o Śląsk Cieszyński w latach 1914–1920. Katowice 1989. [reprint z 1938 r.]

Toż. Katowice 1990.

Irena Antonów-Nitsche: Franciszek Szymiczek historyk i działacz śląski. *Rocz. Katow.* 1988 T. 14 s. 145-149; Andrzej Brożek: Franciszek Szymiczek. *Biul. Inf. BN* 1987 nr 3/4 s. 5; Tenże: Franciszek Szymiczek. *Kwart. Hist.* 1988 R. 95 nr 1 s. 240-242; Alfred Puzio: Franciszek Szymiczek (1911-1987), dr filozofii. (Wspomnienie pośmiertne). *Ann Acad. Med. Siles* 1988 Vol. 16/17 s. 222-223; Tenże: Franciszek Szymiczek – zasłużony bibliotekarz i działacz społeczno-polityczny (1911-1987). *Biul. GBL* 1990 R. 36 nr 344 s. 45-52, bibliogr.; A [lfred] P[uzio], M[aria] S[ittek]: Szymiczek Franciszek, pseud. „Braun” (1911-1987). W: *Słownik Medycyny i Farmacji Górnego Śląska* / red. nauk. Alfred Puzio T. 1. Katowice 1993 s. 263-264, portr., bibliogr.

Alfred Puzio

Dr Anastazja ŚNIECHOWSKA-KARPIŃSKA (ur. 1971), polonista, bibliotekoznawca, nauczyciel akademicki, kustosz dyplomowany, zastępca dyrektora Biblioteki Głównej Uniwersytetu Medycznego w Lublinie.

Urodziła się 21 maja 1971 roku w Lublinie. Mężatka, ma dwoje dzieci. Do Szkoły Podstawowej i III Liceum Ogólnokształcącego im. Unii Lubelskiej uczęszczała w Lublinie. Studiowała (1990-1995) – dyplom i tytuł zawodowy magistra filologii polskiej (1995) i doktoryzowała się (2001) – stopień naukowy doktora nauk humanistycznych na Wy-

dziale Humanistycznym Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Podwyższała kwalifikacje naukowe i zawodowe na dziennych Studiach Doktoranckich UMCS (1996-2001), na studiach podyplomowych w zakresie: filozofii i etyki Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego (1995-1997), bibliotekoznawstwa i informacji naukowej UMCS (2003-2005), emisji głosu dla nauczycieli akademickich i nauczycieli kolegiów nauczycielskich UMCS (2008-2009), ochrony własności intelektualnej (2011/2012), w ramach projektu „Kształcenia kadry akademickiej do roli wykładowców przedmiotu „Ochrona własności intelektualnej” dający uprawnienia do nauczania tego przedmiotu na wydziałach pedagogicznych, kierunkach nauczycielskich i w kolegiach nauczycielskich. Uczestniczyła w trzymodułowym kursie online dla bibliotekarzy „bibweb” (2004) oraz w ośmiomiesięcznym międzynarodowym szkoleniu online: „Net-trainers” (2006), którego celem było przygotowanie do samodzielnego projektowania i prowadzenia zajęć przez Internet, na platformie Moodle. Zdała egzamin dla kandydatów na bibliotekarza dyplomowanego oraz dyplomowanego pracownika dokumentacji i informacji naukowej: specjalność dydaktyka biblioteczna i działalność promocyjna bibliotek, przed Komisją Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego (2007).

Napisała pracę magisterską: *Od kolebki po grób okuci. Motyw więzienia w literaturze polskiego romantyzmu* i rozprawę doktorską *Między rozsądkiem a rozumem. Twórczość literacka Elżbiety z Krasieńskich Jarczewskiej (1791-1832)*, której promotorem była prof. dr hab. Alina Aleksandrowicz.

Zajmowane stanowiska i pełnione funkcje. Akademia Medyczna, od 22 III 2008 Uniwersytet Medyczny w Lublinie. Biblioteka Główna – Dział Czasopism (1995-2000), Wypożyczalnia Międzybiblioteczna (2000-2002), Dział Opracowania (2002-2011), młodszy bibliotekarz (15 VII 1995-30 IX 2008), bibliotekarz (1 X 2008-30 IX 2010), starszy bibliotekarz (1 X 2010-30 X 2011), bibliotekarz systemowy (2010-), adiunkt biblioteczny (1 X 2011-), zastępca dyrektora Biblioteki Głównej (1 X 2011-).

Praca naukowa – podejmuje problematykę badawczą z zakresu polonistyki, historii kultury i literatury polskiej, informacji naukowej, języków informacyjno-wyszukiwawczych, dydaktyki bibliotecznej oraz zagadnień związanych z ochroną własności intelektualnej, bibliotekarstwa, bibliografii, numizmatyki, popularyzacji teologii, poezji, biografistyki. Ogłosiła drukiem 33 publikacje, które w bibliografii podmiotowej zarejestrowano, w tym: artykuły, bibliografie, poradniki, prace redakcyjne. W 2000 roku opracowała i przygotowała do druku rękopisy pamiętnika Barbary Koterwas pt.: „Latarnia”, wydanym przez „Norbertinum.”

Dydaktyka – w latach 2004-2007 prowadziła „Przysposobienie biblioteczne” ze studentami I roku różnych kierunków studiów i „Informację naukową” dla doktorantów oraz „Sources of Medical Literature” dla studentów Oddziału Anglojęzycznego Wydziału Lekarskiego. Była autorem dwóch modułów kursu online pt.: Źródła informacji w medycynie i naukach pokrewnych, w których uczestniczyła jako jedna z prowadzących. Od 2009 roku opracowuje treści programowe szkoleń dla studentów i doktorantów. Prowadzi kurs III stopnia. W latach 1990-2000 współpracowała z Lubelskim Klubem Kolekcjonerów (przygotowanie materiałów dotyczących wystaw, pomoc przy organizacji konferencji naukowych przygotowywanych przez Klub – na zasadach wolontariatu). W 2008 r. nagrała audycję w Polskim Radio Lublin na temat Elżbiety Jaraczewskiej i jej twórczości. Premiera miała miejsce na antenie radia Lublin 29 VI 2008 roku.

W Bibliotece AM/UM, która posiada system biblioteczny PROLIB – jako polonista z wykształcenia a bibliotekarz z wyboru, zajmowała się opracowaniem rzeczowym zbiorów w języku informacyjno – wyszukiwawczym MeSH. Od 2009 roku jest zaangażowana w prace nad projektem: „Lubelska Biblioteka Wirtualna”, który jest kluczowy dla województwa lubelskiego, realizowanym w ramach Osi Priorytetowej IV Społeczeństwo Informacyjne, Działania 4.1 Społeczeństwo informacyjne.

Członek: Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich, Zarządu Akademickiego Koła SBP w Lublinie (2008-), European Association for Health Information and Libraries .

Otrzymała nagrody: Dziekana Wydziału Humanistycznego UMCS za wyróżniające się wyniki w czasie studiów i celującą pracę magisterską oraz bardzo dobry wynik egzaminu magisterskiego (1995), jedna z laureatek konkursu Andrzeja Wajdy pt.: „Pomysł na film współczesny”, który został zorganizowany przez Fundację Inicjatyw Społeczno – Kulturalnych i Naukowych „Wyzwania” (2001).

Spis publikacji

1995

1. Kilka uwag na temat adaptacji dzieła literackiego. *W kręgu kultury* 1995 nr 1 s. 17-18, bibliogr.

2. Mamy wreszcie Dzień Numizmatyki i patrona numizmatyków! *Biul. Numizmat.* 1995 nr 4 s. 30-34, bibliogr.

1996

3. Siemiatycka kolekcja księżnej Anny z Sapiechów Jabłonowskiej. *Lub. Wiad. Numizm.* 1996 T. 50 nr 5 s. 52-56, bibliogr.

1997

4. Komunia osób jako wizja miłości międzyosobowej w ramach różnorodnych wspólnot świeckich w Kościele. *Za Franciszkiem. Biul. Franciszkańskiego Zakonu Świeckich - Carceri* 1997 nr 2 s. 11-14, bibliogr.

1998

5. Bibliografia publikacji pracowników AM w Lublinie za rok 1995 [Kronika cz. 2] / Red. Lucyna Smyk W: *Kronika Akademii Medycznej w Lublinie za rok akademicki 1994/1995* Lublin 1998 s. 99-300

Współaut.: Renata Birska, Ewa Busse-Turczyńska, Aleksandra Piernikarska, ..., Małgorzata Zajac

6. Dzwonki dzwoneczki... *Lublin 1998 Oficyna Graf. WDK*, ss. [4], bibliogr.

7. Mądrość nieprzeczuwalna? O wierszach Wojciecha Czajki. *Script. Scholar.* 1998 R. 6 nr 2/3 s. 203

8. O „monopolu na młodość”. Stereotypy starości we współczesnej kulturze. *Script. Scholar.* 1998 R. 6 nr 2/3 s. 176-184, bibliogr.

9. O wspomnieniach Barbary Koterwas. (wstęp). *Script. Scholar.* 1998 R. 6 nr 1 s. 51-55

10. Tadeusz Kielanowski (1905-1992). Katedra Ftyzjatrii Wydziału Lekarskiego Akademii Medycznej w Gdańsku. Doktorat honorowy 22 V 1975. *Probl. Nauki, Dydak. i Leczn.* 1998 nr 4 s. 11-18

2000

11. Red.: Koterwas Barbara: „Latarnia”. Barbara Koterwas. Arkusze wspomnień. *Lublin 2000. Ośro-*

dek „Brama Grodzka - Teatr NN” Norbertinum, ss. 173

12. Romantyczna starość? Trzeci wiek w twórczości Adama Mickiewicza (rekoniesans). W: Adamowe : Konfrontacje Mickiewiczowskie / pod red. Danuty Zawadzkiej. Białystok, 3-5 grudnia 1998 r. Białystok 2000 s. 117-130

2001

13. Mickiewiczowskie wizerunki starości (rekoniesans). (La vieillesse et ses portraits chez Adam Mickiewicz. Aperçu.) *Ann. UMCS Sect. FF* 2001 Vol. 19 s. 73-88

2002

14. Między rozsądkiem a uczuciem. “Romanse moralne” Elżbiety Jaraczewskiej. (Entre la raison et le sentiment. „Les Romans moraux” d’Elżbieta Jaraczewska.) *Ann. UMCS Sect. FF* 2002/2003 Vol. 20/21 s. 337-354, res.

2003

15. Pierwsza polska powieść o „huculskiej arkadii” - mityczne, wanitatywne i etnograficzne opisy Pokucia w *Pierwszej młodości, pierwszych uczuciach* Elżbiety Jaraczewskiej (1791-1832). (The first Polish novel about „the hucul Arcadia”: the mythic, vanitas and ethnographic descriptions of Pokucie in *Pierwsza młodość, pierwsze uczucia* by Elżbieta Jaraczewska.) *Lit. Lud.* 2003 nr 1 s. 15-34, bibliogr. Sum.

2004

16. Komu jest potrzebny BIBWEB, czyli czy warto podjąć wyzwanie i rozpocząć naukę na kursie internetowym dla bibliotekarzy? *EBIB* 2004 nr 2 [online]

17. Zgryźliwa, podobna do sępa, czyli: kto rządzi w bibliotece w Hogwarcie? *EBIB* 2004 nr 5 [online]

2005

18. BIBWEB po raz drugi, czyli dlaczego wciąż uważam, że warto kształcić bibliotekarzy w systemie e-learning? W: *Automatyzacja bibliotek publicznych. Materiały z ogólnopolskiej konferencji.* Warszawa, 24-26 listopada 2004. Warszawa 2005 s. 197-200

19. Czy Internet zastąpi Goździkową? Informacje na temat ochrony zdrowia w serwisie dla pacjentów U.S. National Library of Medicine i na stronach WWW w języku polskim. *EBIB* 2005 nr 8, bibliogr. [online]

20. Library fiction?... czyli o wielkim potencjale tkwiącym w kursie on-line dla bibliotekarzy BI-BWEB. *EBIB* 2005 nr 7 [online]

2006

21. E-learning jako jedna z metod edukacji użytkowników bibliotek naukowych i bibliotekarzy oraz element promocji biblioteki. *EBIB* 2006 [online], Materiały Konferencyjne nr 14. 25. Jubileuszowa Konferencja Problemowa Bibliotek Medycznych. Kształcenie użytkowników naukowej informacji medycznej – koncepcje i doświadczenia. Lublin-Kazimierz Dolny, 12-14 czerwca 2006

22. Model kształcenia studentów Oddziału Angielskiego - program, metody kształcenia i ocena z punktu widzenia uczestników. *EBIB* 2006 [online], Materiały Konferencyjne nr 14. 25. Jubileuszowa Konferencja Problemowa Bibliotek Medycznych. Kształcenie użytkowników naukowej informacji medycznej – koncepcje i doświadczenia. Lublin-Kazimierz Dolny, 12-14 czerwca 2006

2007

23. Bibliografia „Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska. Sectio FF (Philologiae)” za lata 1983-2003. *Ann. UMCS Sect. FF* 2007 Vol. 25 s. 171-204

24. Biblioteka Główna Akademii Medycznej im. prof. Feliksa Skubiszewskiego. W: 10 lat Akademickiego Koła Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich w Lublinie (1997-2007) : katalog wystawy. Lublin 2007 s. 32-35

25. Nowy zawód: net-bibliotekarz (wykorzysta-

nie zdalnego nauczania jako jednej z metod promocji biblioteki). *EBIB* 2007 nr 1 [online]

26. „Poradnik” dla kandydatów na bibliotekarza dyplomowanego. *Bibliotekarz* 2007 nr 11 s. 7-10, bibliogr.

2008

27. Między rozsądkiem a uczuciem. Twórczość literacka Elżbiety z Krasieńskich Jaraczewskiej (1791-1832). , Szczecin 2008, Wydaw. My Book, ss. 297. ISBN: 978-83-7564-022-9

28. Czy mamy dwa „geograficzne dialekty” polskiego MeSH’a? *Zag. Inf. Nauk.* 2009 nr 1 s. 103-129, Sum.

2009

29. E-Learning jako jedna z metod edukacji użytkowników bibliotek naukowych i bibliotekarzy oraz element promocji biblioteki. *Forum Bibl. Med.* 2009 R. 2 nr 1 s. 234-241, bibliogr.

2010

30. Jak w prosty sposób zwiększyć liczbę cytowań? *Alma Mater* 2010 R. 20 nr 4 s. 102-105, bibliogr.

31. Książki niskonakładowe w bibliotekach cyfrowych. W: Między hybrydą a cyfrą / pod red. Joanny Czyrek i Bożeny Górnej. Wrocław 2010 s. 21-28, bibliogr.

Współaut.: ..., Jarosław Gajda

2011

32. Kształcenie bibliotekarzy medycznych. *Forum Bibl. Med.* 2011 R. 4 nr 1 s. 319-340.

2012

33. Otwarta nauka kontra monopol autorski - jak studenci pierwszego roku studiów doktoranckich postrzegają swoje prawa w odniesieniu do własnych utworów o charakterze naukowym. *Forum Bibl. Med.* 2012 R. 5 nr 1 s. 534-543

Rękopisy / maszynopisy

1. Między rozsądkiem a rozumem. Twórczość literacka Elżbiety z Krasieńskich Jaraczewskiej (1791-1832). Lublin 2001.- 400 s.; Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej. Rozprawa doktorska. Promotor prof. dr hab. Alina Aleksandrowicz

Bibliografia publikacji pracowników Uniwersytetu Medycznego w Lublinie; Materiały i informacje przekazane przez dr Anastazję Śniechowską-Karpińską autorce hasła biograficznego.

Renata Birska

Płk dr Wiesław ŚWITEK (1937-2007) farmaceuta, analityk kliniczny, pułkownik, uczestnik 3 misji wojskowych w Siłach Pokojowych ONZ w Egipcie, Syrii i Libanie, nauczyciel akademicki, adiunkt Zakładu Farmacji Wojskowej, nauczyciel akademicki, dyrektor Biblioteki Głównej Wojskowej Akademii Medycznej im. gen. dyr. prof. Bolesława Szareckiego w Łodzi.

Urodził się 8 lutego 1937 roku w miejscowości Stanisławka, pow. Puławy, woj. Lublin w rodzinie chłopskiej Józefa i Anieli z domu Daczyńska. W trzecim roku życia stracił ojca. Dwojga imion Wiesław Zdzisław, ale drugiego nie używał. Miał dwoje rodzeństwa: brata Edwarda (ur. 1915 w USA) i siostrę Wandę (ur. 1920 w Anglii). Żonaty z Haliną z domu Markowska. Ma dwóch synów: mgr inż. Sławomira (ur. 7 IX 1964) absolwenta Wydziału Elektrycznego (automatyka i metrologia elektryczna) Politechniki Łódzkiej i mgr Krzysztofa (ur. 26 X 1971), który ukończył Międzynarodowe Stosunki Gospodarcze i Polityczne w Uniwersytecie Łódzkim oraz wnuka Igora (ur. 11 VII 2006).

Do Szkoły Podstawowej w Wąwolnicy uczęszczał w latach 1944-1951 następnie kontynuował naukę w Liceum Ogólnokształcącym im. Stefana Żeromskiego w Nałęczowie (1951-1955). Studiował (1958-1964) dyplom i tytuł zawodowy magistra farmacji w zakresie analityki medycznej (22 I 1964) i doktoryzował się (22 II 1974) na Wydziale Farmaceutycznym Akademii Medycznej w Łodzi.

Posiadał specjalizacje: z dziedziny farmacji aptecznej II° (12 XII 1974), organizacji zaopatrzenia medycznego wojsk II° (1976) i analityki klinicznej II° (20 XI 1978). Ukończył kursy zawodowe: z zakresu medycyny tropikalnej (19-31 III 1979), diagnostyki laboratoryjnej, chorób tropikalnych i pasożytniczych (15 IV-3 V 1982) w Instytucie Medycyny Morskiej WAM w Gdyni oraz podstaw użytkowania komputerów IBM w Łodzi (1992). Biegłe opanował język angielski i niemiecki. Oficer Wojska Polskiego od 30 IV 1990 roku w stopniu pułkownika.

Napisał pracę magisterską: *Zastosowanie polietylenu i innych tworzyw sztucznych do długookresowego przechowywania i transportu niektórych leków* oraz rozprawę doktorską: *Wpływ dawek sterylizujących promieniowania gamma na leki*, której promotorem był prof. dr hab. Feliks Modrzejewski, a recenzentami prof. dr Leszek Krówczyński i doc. dr Stefan Groszkowski.

Zajmowane stanowiska i pełnione funkcje. Wojskowa Akademia Medyczna im. gen. dyr. prof. Bolesława Szareckiego w Łodzi. Zakład Zaopatrzenia Wojskowo-Medycznego – asystent (1964-1978), starszy asystent (1973-1978), później zmieniono nazwę na Zakład Farmacji Wojskowej – adiunkt (1978-8 IV 1990) Biblioteka Główna-dyrek-

tor (9 IV 1990- 20 VIII 1996). Odbył trzy misje zagraniczne pełniąc służbę w Siłach Pokojowych ONZ- Szpital UNEF w Egipcie, kierownik laboratorium klinicznego (VI-VIII 1979), kierownik laboratorium UNDOF w Syrii (1982), w Libanie (UNIFIL) – szef zaopatrzenia medycznego Kwatery Głównej (6 III 1995-22 III 1996).

Przeniesiony do rezerwy w randze pułkownika, ze względu na osiągnięty wiek, podjął dalszą pracę zawodową w cywilu, w sektorze aptecznym. Pracował w aptekach: „Witamina” w Zgierzu (1997-1998), hurtowni leków „Rutforum” w Łodzi – zastępca kierownika (1998-1999), był pracownikiem i kierownikiem aptek w spółkach „Salix” i „Zdrowie” w Łodzi, Aleksandrowie Łódzkim i Brzezinach (2005-2007), ostatnio pracował w spółce „Nasza Apteka” w Łodzi (2007).

Działalność dydaktyczna – prowadził ćwiczenia ze studentami.

Praca naukowa – podejmował problematykę badawczą z zakresu farmacji stosowanej, problematyki wojskowej. Ogłosił drukiem ok. 30 publikacji (do 1996 roku), z których część dotycząca problematyki wojskowej otrzymała klauzulę tajne. W bibliografii podmiotowej udało się zarejestrować tylko 18 pozycji.

W Bibliotece WAM, którą kierował zaczęto wówczas wdrażać system komputerowy Horizon. Stosowano również Expertus do rejestracji publikacji pracowników Uczelni.

Był przewodnikiem turystycznym PTTK (7 III 1990-), pilotem wycieczek zagranicznych (1995-), żeglarzem jachtowym – patent (24 VII 1988).

Członek: Senatu WAM, Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego, Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego, Polskiego Związku Żeglarskiego.

Odnaczenia: Brązowy, Srebrny (15 VII 1968) i Złoty (12 X 1984) Medal „Siły Zbrojne w Służbie Ojczyzny”, Medal „W Służbie Pokoju”, nadany przez Sekretarza Generalnego ONZ (12 X 1979, 12 X 1982, 1996), Złoty Krzyż Zasługi (3 IX 1980), Odznakę Honorową „Za Wzorową Pracę w Służbie Zdrowia” (7 IV 1990), Złoty (16 IV 1991) i Srebrny (26 III 1982) Medal „Za Zasługi dla Obronności Kraju”, Odznaka Honorowego Dawcy Krwi (1970).

Hobby: turystyka, żeglarstwo.

Zmarł 24 października 2007 roku w Łodzi. Uroczystości pogrzebowe odbyły się 31 X 2007 r. na Cmentarzu Wojskowym Doły pw. św. Jerzego w Łodzi przy ul. Wojska Polskiego 149, gdzie licznie zgromadzeni żalobnicy, rodzina, koledzy, znajomi, poże-gnali przyjaciela, pułkownika i dyrektora, bardzo pracowitego, o dużych zdolnościach organizacyjnych, powszechnie szanowanego przez przełożonych i współpracowników w środowisku wojskowym, bibliotekarskim i farmaceutycznym.

Spis publikacji

1966

1. Badania nad możliwością zastosowania glikoli trójetylenowego i propylenowego dla wyjąławiania wnętrz pomieszczeń przeznaczonych do przygotowywania płynów jałowych w warunkach polowych. *Biul. WAM* 1966 T. 9 z.1 s. 67-71, tab., ryc. bibliogr., Rez., Sum.

Współaut.: Tadeusz Mosiniak, ..., A. Szmit

1968

2. Badania nad stopniem jałowości płynów infuzyjnych produkowanych w warunkach polowych. W: Sesja naukowa z okazji X-lecia Wojskowej Akademii Medycznej, Łódź [31 maja - 1 czerwca] 1968: streszczenia referatów z posiedzeń w sekcjach problemowych. [Łódź, 1968] s. 17-18

Współaut.: Tadeusz Mosiniak, ..., J. Frąszczak

3. Nowe możliwości oznaczeń chromatograficznych infuzyjnych roztworów nowokainy w porównaniu z metodą spektrofotometryczną. *Biul. WAM* 1968 T.11 z. 4 s.433-440, tab., ryc., bibliogr., Rez. Sum.

Współaut.: Tadeusz Mosiniak, ..., Lech Wolski

1970

4. Sterylizacja radiacyjna. *Farm. Pol.* 1970 T.26 nr 8 s. 619-623, tab., bibliogr.

1971

5. Możliwości osuszania bielizny operacyjnej sterylizowanej w warunkach polowych. *Lek. Wojs.* 1971 R.47 nr 3 s. 229-232, ryc., bibliogr.

Współaut.: Tadeusz Mosiniak, ..., Jan Szuszkiewicz

1973

6. Uniwersalna ruchoma tablica świetlna do szkolenia poglądowego. *Lek. Wojs.* 1973 R. 49 nr 11 s. 974-975, ryc.

Współaut.: Mosiniak Tadeusz, Uglik Kazimierz, ..., Jan Szuszkiewicz

1974

7. Laboratoryjna ocena właściwości sztucznych włókien sanitarnych przewidzianych do wytwarzania materiałów opatrunkowych i wyrobów sanitarnych. W: Materiały Sesji Naukowej XV-lecia Wojskowej Akademii Medycznej, [Łódź 23 VI 1973]. Łódź, 1974 s.595-600, bibliogr. *Biul. WAM* Supl. 4 z.21

Współaut.: Tadeusz Mosiniak, ..., Jan Szuszkiewicz

Toż. Streszcz. W: Streszczenia referatów Uroczystej Sesji Naukowej Obchodów XV-lecia Wojskowej Akademii Medycznej, Łódź 23 VI 1973. Poz.116

1976

8. Awaryjny zestaw do sączenia roztworów w aptekach polowych. *Prz. Kwater.* 1976 R. 27 nr 6 s.195-197, ryc., tab.

Współaut.: Tadeusz Mosiniak, ...

9. Einwirkund sterilisierend wirkender Dosen von Gammastrahlen auf Arzneimittel. *Pharmazie* 1976 Jg 31 H.3 s. 181-183, tab., bibliogr.

Współaut.: ..., F. Modrzejewski

10. Wpływ sterylizacji radiacyjnej na właściwości fizyko-chemiczne tworzyw sztucznych i wybranych włókien termoplastycznych stosowanych do produkcji materiałów opatrunkowych. *Biul. Dydak.-Nauk. Sl. Zdr. POW* 1976 nr 2/3 s. 26-34

Współaut.: Tadeusz Mosiniak, ...

1977

11. Możliwości zastosowania wyrobów z włókien sanitarnych w służbach kwatermistrzowskich. *Prz. Kwater.* 1977 R. 28 z. 4 s. 61-65, tab., bibliogr.

Współaut.: Tadeusz Mosiniak, ...

12. Oznaczanie stopnia rozkładu tabletek aspiryny przechowywanych długookresowo. *Biul. WAM* 1977 T. 20 z.2 s.155-158, ryc., tab., bibliogr., Rez., Sum.

Współaut.: Tadeusz Mosiniak, ..., Jan Szuszkiewicz

1978

13. Ocena właściwości włókien stosowanych do wytwarzania środków opatrunkowych, odzieży chirurgicznej, bielizny operacyjnej i pościelowej oraz badania użytkowe tych wyrobów. *Polim. Med.* 1978 T.8 nr 1 s. 3-14, tab., bibliogr., Rez., Sum.

Współaut.: Tadeusz Mosiniak, Wiesław Świtek, Jan Szuszkiewicz, Bronisław Kozłowski, Stanisław Barcikowski, H. Mroźewska, M. Koziara

14. Zmiany popromienne we włókninach termoplastycznych i gąbkach poliuretanowych stosowanych w wojskowej służbie zdrowia. *Biul. WAM* 1978 T. 21 z. 3/4 s. 253-258 tab., bibliogr., Rez., Sum.

Współaut.: Tadeusz Mosiniak, ...

1980

15. Zmiany popromienne w środkach leczniczych. *Biul WAM* 1980 T. 23 z. 3/4 s. 161-167 tab., bibliogr., Rez., Sum.

Współaut.: Tadeusz Mosiniak, ...

1982

16. Ocena możliwości wykorzystania w szczególnych warunkach papierowych opasek i bielizny szpitalnej. *Prz. Kater.* 1982 R. 33 z. 1 s. 68-73 tab., bibliogr.

Współaut.: Tadeusz Mosiniak, ..., Jan Szuszkiewicz

1987

17. Badanie zmian popromiennych chlorowodorku chlorotetracykliny w roztworach wodnych. *Biul WAM* 1987 T. 30 z. 4 s. 290-295, il., tab., bibliogr., Rez., Sum.

Współaut.: ..., Tadeusz Mosiniak

1988

18. Przydatność radiacyjnie otrzymanych polimerów akryloamidu do wytwarzania postaci leków o kontrolowanym uwalnianiu składnika leczniczego. *Biul WAM* 1988 T. 31 z. 2/3 s. 116-128, il., tab., bibliogr., Rez., Sum.

Współaut.: Tadeusz Mosiniak, ...

Tadeusz Mosiniak, Andrzej Stempel: Płk dr farm. Wiesław Zdzisław Świtek (1937-2007). *Kronikarz* 2006/2007 R. 5 nr 2 s. 401, il., portr., Toż. *Skalpel* 2008 nr 3, Toż. online; Krystyna Breker: Biblioteka Główna Wojskowej Akademii Medycznej im. gen. dyw. Bolesława Szareckiego w Łodzi (1958-2002). *Kronikarz* 2006/2007 R. 5 nr 2 s. 228-240, il. portr., bibliogr. Toż. *Forum Bibl. Med.* 2010 R. 3 nr 1 s. 565-577, il. portr.; Krzysztof Walczewski, Marek Matusiak: Biblioteka Główna Wojskowej Akademii Medycznej- czterdziestolecie. *Prz. Wojsk-Med.* 1999 Vol. 41 nr 4 s. 427-431; Archiwum Uniwersytetu Medycznego w Łodzi – akta doktoraty; Centralne Archiwum Wojskowe im. mjr. Bolesława Waligóry w Warszawie – akta online; Archiwum prywatne rodziny płk Wiesława Świtka w Łodzi – dokumenty urzędowe (oryginały, kopie, odpisy) – świadectwa, zaświadczenia (o odbytych kursach i szkoleniach zawodowych i językowych, uzyskanych specjalizacjach), dyplom magisterski i doktorski, dysertacja, nominacje na stopnie wojskowe, opinie specjalne (o pełnionej służbie w misjach wojskowych ONZ – w Egipcie, Syrii i Libanie oraz Komendanta – Rektora WAM – gen. bryg prof. dr hab. med. Henryka Chmielewskiego), umowy o pracę, zakresy czynności i świadectwa pracy w aptekach, odpis skrócony aktu zgonu, świadectwo kremacji, 2 nekrologii, fotografie, odznaczenia; Piotr Tomasz Cichocki: Zmarli dyrektorzy, kierownicy i pracownicy bibliotek medycznych (1950-2008). *Forum Bibl. Med.* 2009 R. 2 nr 1 s. 56, portr.; Ryszard Żmuda: Leksykon biograficzny uczonych i Słownik pracowników bibliotek medycznych na łamach *Forum Bibliotek Medycznych.* *Forum Bibl. Med.* 2011 R. 4 nr 2 s. 303, 309, 311, 313, 315; Materiały i informacje przekazane przez mgr inż. Sławomira Świtka autorowi hasła biograficznego.

Ryszard Żmuda

Dr Aleksander TULCZYŃSKI (1942-2011) lekarz, pediatra, chirurg dziecięcy, filozof, urzędnik, działacz społeczno-polityczny i związkowy, członek towarzystw naukowych, nauczyciel akademicki, adiunkt Akademii Medycznej w Warszawie, redaktor naczelny, dyrektor Wydawnictw Lekarskich PZWL, wicedyrektor Departamentu Nauki, Kształcenia i Współpracy z Zagranicą Ministerstwa Zdrowia i Opieki Społecznej, kierownik Działu Kształcenia, Wydawnictw i Poligrafii Instytutu Matki i Dziecka, dyrektor Głównej Biblioteki Lekarskiej im. Stanisława Konopki

w Warszawie.

Urodził się 5 czerwca 1942 roku w Warszawie w rodzinie inteligenckiej Stefana i Wandy z domu Zielińska. Dwojga imion Aleksander Stefan, ale drugiego nie używał. Żonaty z Elżbietą Aleksandrą.

Do Szkoły Podstawowej w Warszawie uczęszczał w latach 1949- 1955, następnie kontynuował naukę w XI Liceum Ogólnokształcącym im. Mikołaja Reja w Warszawie (1955- 1959). Studiował (1959- 1966)- dyplom i tytuł zawodowy lekarza (12 V 1966) na Wydziale Lekarskim Akademii Medycznej w Warszawie. Odbił także studia eksternistyczne (1967-1970) na Wydziale Filozofii Uniwersytetu Warszawskiego- dyplom i tytuł zawodowy magistra filozofii (25 IX 1970), które ukończył na Wydziale Nauk Społecznych UW. Doktoryzował się (29 VI 1972) na Wydziale Lekarskim Akademii Medycznej w Gdańsku. Pediatryczny staż podyplomowy odbył w Szpitalu Dziecięcym w Warszawie (1 VI 1966-). Uzyskał specjalizacje z zakresu pediatrii I° (20 IV 1970), chirurgii dziecięcej I° (1975) i organizacji ochrony zdrowia II° (1997/ 1998).

Napisał pracę magisterską: *Problematyka etyczna polskich kodeksów deontologicznych lekarskich* i rozprawę doktorską: *Ewolucja norm deontologicznych lekarskich na ziemiach polskich od 1815 do 1936 roku*, której promotorem był prof. dr Tadeusz Bilikiewicz.

Zajmowane stanowiska i pełnione funkcje. Akademia Medyczna w Warszawie. Katedra Filozofii, starszy asystent techniczny (1 II 1964- 31 I 1974), Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Olsztynie, wykładowca (1968-1969), podczas służby wojskowej; Miejski Szpital Dziecięcy im. prof. dr med. Jana Bogdanowicza w Warszawie. Oddział Chirurgii Dziecięcej, asystent (1 II 1974-29 II 1976), starszy asystent; Akademia Medyczna w Warszawie. Zakład Dydaktyki, starszy wykładowca (1 III 1976-), adiunkt (1 III 1976-31 X 1986); Państwowe Zakłady Wydawnictw Lekarskich, Wydawnictwa Lekarskie PZWL, redaktor naczelny, dyrektor (1 XI 1986 - 30 IV 1991); Akademia Medyczna w Warszawie. Katedra Nauk Społecznych. Zakład Filozofii, starszy wykładowca (15 VII 1991-30 IX 1992); Zakład Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie.

Departament Rehabilitacji, specjalista (1 X 1992-31 V 1994); Ministerstwo Zdrowia i Opieki Społecznej. Departament Nauki, Kształcenia i Współpracy z Zagranicą, wicedyrektor (1 VI 1994-31 X 1996); Instytut Matki i Dziecka w Warszawie. Dział Kształcenia, Wydawnictw, Poligrafii, kierownik (1 XI 1996- 2 VII 2000); Główna Biblioteka Lekarska im. prof. Stanisława Konopki w Warszawie, dyrektor (3 VII 2000-30 VI 2011). Po odwołaniu 1 kwietnia 2011 roku z pełnienia funkcji dyrektora, przeszedł na emeryturę i wkrótce zmarł.

W czasie pełnienia przez A. Tulczyńskiego funkcji dyrektora GBL ta zasłużona w drugiej połowie XX wieku ksiąźnica zaczęła przeżywać różnorodne trudności m.in. ekonomiczne (sprawa ZUS), personalne i inne. Zaprzestano w 2002 roku wydawać *Biuletyn GBL*. Dyrekcja i pracownicy, pomimo zaproszeń, przestali uczestniczyć w dorocznych konferencjach naukowych organizowanych przez biblioteki uczelni medycznych. Kontakty zewnętrzne zostały bardzo ograniczone. Zadziwia również fakt przeniesienia rozpraw doktorskich z Działu Zbiorów Specjalnych, przy ulicy Jazdów 1 A, do głównego gmachu GBL (ul. Chocimska 22).

Działalność dydaktyczna – prowadził zajęcia ze studentami z propedeutyki lekarskiej (1962-) i deontologii lekarskiej (1977, 1992) w Akademii Medycznej w Warszawie. Uczestniczył w wykładach dla Rzeczników Dobra Służby Zdrowia w Warszawie (1973). Był aktywny w szkoleniach. Wygłaszał referaty na konferencjach naukowych.

Praca naukowa- podejmował problematykę badawczą z zakresu deontologii lekarskiej, efektywności pracy lekarza, podstawowej opieki zdrowotnej, reformy służby zdrowia. Ogłosił drukiem ok. 60 publikacji. Był zastępcą redaktora naczelnego *Biuletynu Okręgowej Izby Lekarskiej w Warszawie*. W bibliografii podmiotowej zarejestrowano 45 pozycji.

Członek: Związku Młodzieży Socjalistycznej (1962-), Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej (18 XII 1967-), Związków Zawodowych Pracowników Służby Zdrowia (14 II 1972-), Polskiego Towarzystwa Historycznego (1972), Polskiego Towarzystwa Pediatrycznego, Sekcji Historycznej, Polskiego Towarzystwa Medycyny Społecznej i Zdrowia Publicznego, Polskiego Towarzystwa Historii Medycyny i Farmacji (15 I 1972-2011), Zarządu Głównego, skarbnik (1972-1974), – sekretarz Rady Naukowej – przy Ministrze Zdrowia (1972-), sekretarz Zespołu ds. Deontologii Lekarskiej (1975-1978), Komisji ds. Wydawnictw Lekarskich MZiOS, Polskiego Towarzystwa Higienicznego – członek honorowy (1995), Komisji Bioetyki przy Instytucie, Pomnik Centrum Zdrowia Dziecka (2003-2008), Komisji ds. Reformy Służby Zdrowia Urzędu Rady Ministrów, Komisji Sejmowej ds. Powołania Izb Lekarskich.

Otrzymał: dyplom uznania „Zasłużony dla higieny” (1998) oraz nagrody – JM Rektora AM – dydaktyczno-wychowawcza (1972), Ministerstwa Zdrowia II° (1980,1986).

Zmarł 12 sierpnia 2011 roku w Warszawie. Został pochowany na Powązkach.

Spis publikacji

1972

1. 50th anniversary of the Warsaw Gynecologic Society. *Gin. Pol.* 1972 Vol. 43nr 7s. 881-887

Współaut.: Longin Marianowski,

1973

2. Acid-base equilibrium in blood samples from pregnant sheep and lamb fetuses in experimental hypoxia and hyperoxia. *Gin. Pol.* 1973 Vol. 44 nr 11 s. 1257-1264

Współaut.: Longin Marianowski, Antoni Koziorowski, Wojciech Dobrowolski, Wiesław Serzysko,

3. Effect of controlled compression of the umbilical cord on blood gases and acid-base equilibrium in lamb fetuses. *Gin. Pol.* 1973 Vol. 44 nr 12 s. 1405-1412

Współaut.: Longin Marianowski, Antoni Koziorowski, Wojciech Dobrowolski, Wiesław Serzysko,

4. Gas exchange and fetal circulation in controlled hypoxia in lamb fetuses. Experimental model. *Ginek. Pol.* 1973 Vol. 44 nr 10 s. 1125-1132

Współaut.: Longin Marianowski, Antoni Koziorowski, Wojciech Dobrowolski, Wiesław Serzysko,

5. Polish code of deontology in the XIX century. *Wiad. Lek.* 1973 Vol. 26 nr 21 s. 2047-2052

6. Problems of deontology in Poland in the XIX century. *Wiad. Lek.* 1973 T. 26 nr 22 s. 2139-2141

1974

7. Various hemodynamic parameters in lamb fetuses in conditions of controlled maternal hypoxia and compressed umbilical cord. *Gin. Pol.* 1974 Vol. 45 nr 1 s. 7-14

Współaut.: Longin Marianowski, Wiesław Serzysko,, Antoni Koziorowski, Wojciech Dobrowolski

1976

8. Determination of total mercury content in human tissues from the general population and from persons with occupational exposure. *Rocz. Państw. Zakł. Hig.* 1976 R. 27 nr 3 s. 337-344

Współaut.: Bożena Wiadrowska, Tadeusz Syrowatka,, Krzysztof Tulczyński

1978

9. Chlorinated hydrocarbon residues in fatty tissue of children in the City of Warsaw. *Rocz. Państw. Zakł. Hig.* 1978 T. 29 nr 2 s. 213-218

Współaut.: Tadeusz Syrowatka, Danuta Palut, Tadeusz Górski,

1979

10. Organochlorine pesticide residues in the adipose tissue of the population of Warsaw and Warsaw environs. *Rocz. Państw. Zakł. Hig.* 1979 T. 30 nr 5 s. 505-509

Współaut.: Tadeusz Syrowatka, Danuta Palut, Tadeusz Górski,

11. Pozostałości pestycydów chloroorganicznych w tkance tłuszczowej mieszkańców Warszawy i okolic. *Rocz. Państw. Zakł. Hig.* 1979 T. 30 nr 5 s. 505-509, bibliogr., Rez., Sum.

Współaut.: Tadeusz Syrowatka, Danuta Palut, Tadeusz Górski,

1980

12. Deontologia lekarska wśród przedmiotów humanistycznych w nauczaniu medycyny. *Probl. Szk. Nauk. Med.* 1980 T. 5 nr 1 s. 65-68, bibliogr.

13. Model badań empirycznych pojęcia „godność” w deontologii lekarskiej. *Med. Dydak. Wychow.* 1980 R. 12 nr 2 s. 125-132, bibliogr.

1981

14. Chlorinated hydrocarbon residues in the blood of children from Warsaw and environs in 1980. *Rocz. Państw. Zakł. Hig.* 1981 R. 32 nr 5/6 s. 433-437

Współaut.: Tadeusz Syrowatka, Danuta Palut, Tadeusz Górski,

15. Deontologia lekarska. Wybrane materiały do seminariów. Wybór i oprac., Wyd. 2. Warszawa: AM, 1981 [2], 166 s., bibliogr.

16. Model wzoru osobowego polskiego lekarza uwzględniający zespół oczekiwań społecznych. (Streszcz. P. habilitacyjnej) *Med. Dydak. Wychow.* 1981 R. 13 nr 2 s. 176-177

17. Pozostałości węglowodorów chlorowanych we krwi dzieci z Warszawy i okolic w okresie 1980 roku. *Rocz. Państw. Zakł. Hig.* 1981 T. 32 nr 5/6 s. 433-437, bibliogr., Rez., Sum.

Współaut.: Tadeusz Syrowatka, Danuta Palut, Tadeusz Górski,

18. Światowa Federacja Psychiatryczna. Dekla-

racja Hawajska, 7 październik 1977. *Zdr. Psych.* 1985 R. 26 nr 1 s. 95-99; oprac.

Na podst. Deontologia Lekarska. Wyd. 2. 1981

1985

19. Anders Ludwik (1954-1920). W: *Słownik Biograficzny Zasłużonych Pediatrów. Z. 1.* Warszawa 1985 s. 7, il., bibliogr.

20. Człowiek tworzy siebie sam: IV Krajowa Konferencja lekarzy i humanistów Gdańsk 23-24 maja 1983. Towarzystwo Krzewienia Kultury Świeckiej. Gdańsk: Krajowa Agencja Wydawnicza 1985- 266, [1] s.; 21 cm; ISBN 83-03-01088-3 Towarzystwo Krzewienia Kultury Świeckiej

Współaut.: Bogdan Kamiński, Tadeusz M. Jaroszewski, Stanisław Kozłowski, Zdzisław Cackowski, Barbara Krupa- Woyciechowska, Mikołaj Kozakiewicz, Tadeusz Brzeziński, Światosław Ziemiański, Wojciech Natanson, Julian Blicharski, Karol Toeplitz, Bolesław Popielski, Stefan Raszeja, Halina Maślińska,, Adam Zych, Włodzimierz Lebedziński, Danuta Kulakowska, Teresa Gołębiowska, Urszula Wieniawska- Januszewska, Jerzy Fiałkiewicz, Adam Kiedrzyński, Krzysztof Jarosław Brozi, Zbigniew Głasek, Ryszard Wiśniewski, Stefan Pikus, Tadeusz Zdrénka, Stanisław Katafias, Kazimierz Wenta, Jerzy Trębicki, Władysław Leszczyński, Krystyna Lasek, Władysław Pałubicki, Witold Tułbicki

21. Etyka i deontologia lekarska / pod red. Tadeusza Kielanowskiego. Wyd. 2 zmien. i rozsz. Warszawa: Państw. Zakład Wydawnictw Lekarskich 1985.- 216 s.; 24 cm ISBN 83-20009758

Współaut.: Józef Bogusz, Tadeusz Brzeziński, Bogdan Kamiński, Tadeusz Kielanowski, Zdzisław Marek, Bolesław Popielski, Stefan Raszeja,

22. Eksperyment medyczny na człowieku (zarys problematyki) W: *Problemy medycyny społecznej.* [T. 15].- Warszawa: 1987 s. 114-133

Współaut.: Zbigniew Szawarski,

23. Tradycje Kliniki Położnictwa i Chorób Kobiecych Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu w Warszawie. W: Jubileuszowy Zjazd Polskiego Towarzystwa Ginekologicznego, Kraków 8-10 września 1985 r. Materiały Zjazdu T. 1. Streszcz. ref. – Kraków 1985 s. 215-216

Współaut.: L[ech] Ruzzkowski,, Z[bigniew] Sternadel

1987

24. Moralne problemy leczenia noworodków obarczonych głębokimi i nieodwracalnymi wadami rozwojowymi. *Pol. Tyg. Lek.* 1987 T. 42 nr 9 s. 268-272, tab., bibliogr.

Współaut.: Zbigniew Szawarski,

25. Refleksje nad kształceniem przeddyplomo-

wym i podyplomowym w położnictwie i ginekologii. W: I Naukowe Spotkanie ginekologów i położników w Poznaniu „Dni Heliodora Święcickiego”, Poznań, 25-30 maja 1987: II Dydaktyka.- Poznań: 187 s. 247-252, bibliogr., *Ginekologia Polska*

Współaut.: Janusz Czerkwiński, Longin Marianowski,

1988

26. Treatment of defective newborns- a survey of paediatricians in Poland. *J Med. Ethics.* 1988 Vol. 14 nr 1 s. 11-17, tab., bibliogr.

Współaut.: Zbigniew Szawarski,

1989

27. Dwa przypadki guzowatego zapalenia płuc. *Pediatr. Pol.* 1989 Vol. 64 nr 2 s. 107-111, il., bibliogr.

Współaut.: Małgorzata Błachowska, Juliusz Ostrowski, Krystyna Luczyńska- Podoska,

1993

28. Wyd.: Deontologia lekarska: wybrane materiały do seminariów. / Wyd. 4....., Warszawa: AM, 1993.- [2], 249 s.; 20 cm

29. Wzory osobowe polskiej deontologii lekarskiej. Warszawa: PTH 1993.- 99, [9] s.; il. bibliogr.; 24 cm; *Problemy Higieny*, 41

Cezary Korczak: Przedmowa

1997

30. Rola dokumentów deontologii lekarskiej jako podstawy prawa stanowionego w medycynie. *Probl. Med. Społ.* 1997 T. 32 s. 540-545, bibliogr.

31. Rozród wspomagany człowieka w świetle norm deontologicznych / red. i tłum. Romuald Dębski, Warszawa 1997.- 138 s., tab.; 21 cm

1998

32. Bioetyka w wybranych specjalnościach medycznych: Jubileusz 100 lat Polskiego Towarzystwa Higienicznego. Warszawa: PTH 1998, 109 s., il., 24 cm – Konferencja z okazji Jubileuszu 100 lat Polskiego Towarzystwa Higienicznego Warszawa 1998: *Problemy Higieny* 57

Współaut.: Cezary W. Korczak,,

33. Stanowisko Polskiego Towarzystwa Ginekologicznego dotyczące technik wspomaganego rozrodu w leczeniu niepłodności. W: Bioetyka w wybranych specjalnościach medycznych: Jubileusz 100 lat Polskiego Towarzystwa Higienicznego, Warszawa 1998 s. 61-62 Konferencja z okazji Jubi-

leuszu 100 lat Polskiego Towarzystwa Higienicznego, Warszawa 1998, Problemy Higieny 57

34. Red.: Z kart historii Instytutu Matki i Dziecka./ red., Warszawa: IMiDz, 1998.- 119, [1] s., il., bibliogr.

2000

35. Edukacja medyczna na progu XXI wieku. *Med. Dydak. Wychow.* 2000 R. 32 nr 1/2 s. 64-75, bibliogr.

Współaut.: Janusz Wasyluk,

2001

36. Deontologiczne aspekty zarządzania informacją o pacjencie w ochronie zdrowia. W: *Problemy medycyny społecznej.* T. 33. Warszawa 2001 s. 286-289, bibliogr.

2002

37. Była taka podchorążówka w Warszawie....: wychowankowie Szkoły Podchorążych Sanitarnych 1922-1939: materiały z sesji naukowej: dokumentacja wystawy. Warszawa: Zakł. Wydaw. i Usług Reprograf. GBL, 2002, 117, [4] s., [20] tabl., il., tab., 24 cm, Sesja naukowa nt. Szkoły Podchorążych Sanitarnych Warszawa 28 czerwiec 2001

38. Problemy kształcenia podyplomowego w świetle Stanowiska Ogólnopolskiej Konferencji „Specjalizacje Lekarskie”. *Pol. Med. Rodz.* 2002 T. 4 nr 2 s. 141-143, tab. II Zjazd Polskiego Towarzystwa Medycyn Rodzinnej „Wyzwania i możliwości medycyny rodzinnej w Polsce u progu XXI wieku” - II Zjazd Polskiego Towarzystwa Medycyn Rodzinnej „Wyzwania i możliwości medycyny rodzinnej w Polsce u progu XXI wieku”, Łódź 2002 9-11 maja

Współaut.: Włodzimierz Otto,

39. Znaczenie konsultacji środowiskowej w tworzeniu uregulowań prawnych kształcenia specjalizacyjnego lekarzy. *Wiad. Lek.* 2002 T. 55 supl. 1 cz. 2 s. 836-839, Konferencja naukowa „Śląskie dni

medycyny społecznej i zdrowia publicznego”, Zabrze- Szczyrk 2002, Sum.

Współaut.: Włodzimierz Otto,

2003

40. Główna Biblioteka Lekarska- instrument wspomagający kształcenie podyplomowe pracowników ochrony zdrowia. *Pol. Med. Rodz.* 2003 T. 5 z. 3 s. 475-479, bibliogr., Sum. III Zjazd Polskiego Towarzystwa Medycyny Rodzinnej, Lublin 11-13 września 2003

Współaut.:, Ewa Włostowska, Jacek Drogosz

2004

41. Problem kwaśnego papieru i ratowanie Narodowego Zasobu Bibliotecznego. *Pol. Med. Rodz.* 2004 T. 6 z. 3 s. 1325-1331- II Kongres Polskiego Towarzystwa Medycyny Rodzinnej, Wrocław 29 września- 2 października 2004, bibliogr. Sum.

Współaut.:, Jacek Drogosz

2005

42. Dzieje piśmiennictwa lekarskiego. *Farm. Med. Prim. Care Rev.* 2005 Vol. 7 nr 2 s. 533-540, bibliogr., Sum.

Współaut.: Jacek Drogosz,

2007

43. Polska terminologia medyczna. P. 1-2. *Farm. Med. Prim. Care Rev.* 2007 Vol. 9 nr 3 s. 929-936, bibliogr., Sum.

Współaut.: Jacek Drogosz,

44. Polska terminologia medyczna. *Farm. Med. Prim. Care Rev.* 2007 Vol. 9 nr 3 s. 937-942, bibliogr., Sum.

Współaut.: Jacek Drogosz,

2010

45. Chirurgia ogólna, chirurgia szczególna, chirurgia operacyjna- XIX-wieczny rękopis. Próba ustalenia autorstwa rękopisu i czasu jego powstania. *Przew. Lek.* 2010 nr 2 s. 21-23, bibliogr., Sum.

Piotr Tomasz Cichocki: Zmarli dyrektorzy, kierownicy i pracownicy bibliotek medycznych (1950-2008). *Forum Bibl. Med.* 2009 R. 2 nr 1 s. 51 portr.; Ryszard Żmuda: Prof. dr hab. Janusz Kapuścik (1932-1999). *Kronikarz* 2010/2011 R. 9 nr 15 s. 730; Tenże: Leksykon biograficzny uczonych i Słownik pracowników bibliotek medycznych na łamach *Forum Bibliotek Medycznych.* *Forum Bibl. Med.* 2011 R. 4 nr 2 s. 299; Archiwum Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego – akta osobowe sygn. 44/237; Ministerstwo Zdrowia. Departament Nauki i Szkolnictwa Wyższego – akta osobowe; Główna Biblioteka Lekarska im. Stanisława Konopki w Warszawie- akta osobowe.

Ryszard Żmuda

Płk dr Krzysztof WALCZEWSKI (ur. 1953), lekarz, neurolog, tłumacz, podpułkownik, nauczyciel akademicki, asystent, kierownik Ośrodka Informacji Naukowej WAM, dyrektor Biblioteki Głównej Wojskowej Akademii Medycznej im. gen. dyw. prof. Bolesława Szareckiego w Łodzi.

Urodził się 16 listopada 1953 roku w Łodzi w rodzinie Jana i Genowefy. Żonaty z Barbarą z domu Zieleniewska. Ma dwie córki: Ewelinę (ur. 1980) i Annę (ur. 1988).

Uczęszczał do Szkoły Podstawowej Nr 123 w Łodzi, następnie kontynuował naukę w V Liceum Ogólnokształcącym w Łodzi (1968-1972). Studiował (1972-1978)- dyplom i tytuł zawodowy lekarza oraz pierwszy stopień oficerski (17 V 1978) i doktoryzo-

wał się (15 XII 1998) na Wydziale Lekarskim Wojskowej Akademii Medycznej im. gen. dyw. prof. Bolesława Szareckiego w Łodzi. Uzyskał specjalizację w zakresie organizacji ochrony zdrowia wojsk I° (28 V 1986) i II° (25 XI 1987) i z neurologii I° (19 XI 1993). Odbił staż w Warszawie – Wojskowy Instytut Medycyny Lotniczej, Łodzi – Wojskowa Akademia Medyczna i Dęblinie– Wojskowy Szpital Lotniczy. Ukończył kursy: zabezpieczenia medycznego wojsk lądowych w Sant Petersburgu oraz języka niemieckiego (1991,1992).

Napisał rozprawę doktorską: *Problematyka wojskowo – medyczna w pracach doktorskich i habilitacyjnych obronionych w Wojskowej Akademii Medycznej w Łodzi w latach 1958-1997: analiza jej struktury i znaczenia dla wojskowej służby zdrowia*, której promotorem był prof. dr hab. Józef Kocur, a recenzentami gen. bryg. prof. dr hab. Henryk Chmielewski i płk. prof. dr hab. Eugeniusz Dziuk.

Zajmowane stanowiska i pełnione funkcje. Zgrupowanie Jednostek Zabezpieczenia Ministerstwa Obrony Narodowej w Modlinie- lekarz (5 lat); Wojskowa Akademia Medyczna im. gen. dyw. prof. Bolesława Szareckiego w Łodzi. Instytut Organizacji Ochrony Zdrowia Wojsk Zakład Organizacji Taktyki Służby Zdrowia – asystent (1984-); starszy asystent, Biblioteka Główna. Ośrodek Informacji Naukowej, kierownik (1990-1995), dyrektor Biblioteki Głównej (1995- 30 IX 2002).

Praca naukowa- podejmuje problematykę badawczą z zakresu historii medycyny wojskowej, bibliografii, biografistyki, wojskowej służby zdrowia, dziejów uczelni, bibliotekarstwa i informacji naukowej. Ogłosił drukiem ok. 90 publikacji, z których 75 zarejestrowano w bibliografii podmiotowej, pozostałe dotyczyły problematyki wojskowej.

Brał udział w konferencjach naukowych, wygłaszał referaty. Wchodził w skład międzyuczelnianego Zespołu Bibliotecznego Kolegium Dyrektorów Bibliotek Medycznych. Aktywnie uczestniczył w realizacji projektu automatyzacji łódzkiech bibliotek akademickich ze środków Fundacji Mellona. Uczestniczył w programie współpracy WAM z Akademią Sanitarną Bundeswery w roli tłumacza, koordynatora i oficera łącznikowego.

Członek: Rady Wydziału Lekarskiego, Senatu WAM – sekretarz, Komisji Senackiej ds. Kontaktów Zagranicznych, , Polskiego Towarzystwa Historii Medycyny i Farmacji, Polskiego Towarzystwa Informacji Naukowej.

Odnaczenia: Srebrny Krzyż Zasługi oraz resortowe MON.

Hobby: książka i prasa.

Spis publikacji

1991

1. Informator ONIW (Ośrodka Naukowej Informacji Wojskowej) Przegląd zawartości czasopism wojskowo-medycznych. Wojskowa Akademia Medyczna w Łodzi. - Świątek Wiesław, Walczewski Krzysztof, Breker Krystyna, Bańkowska Jadwiga: Informator ONIW, 1990, nr 63-67; 1991, nr 68-71 (9 numerów)- Walczewski Krzysztof, Breker Krystyna, Bańkowska Jadwiga: Informator ONIW, 1991, nr 72 (1 numer) - Walczewski Krzysztof, Breker Krystyna: Informator ONIW, 1992, nr 73-76; 1993, nr 77-80; 1994, nr 81-84; 1995, nr 85-87 (15 numerów) [Razem: tłumaczenie i opracowanie redakcyjne 25 numerów Informatora w latach 1990-1995]

1997

2. Ausgewahlte Fragen zur Verbesserung des Lehrprozesses zur Hilfeleistung für Verwundete. *Wehrmedizinische Monatsschrift* 1997 z. 5-6 s. 118-121

Współaut.: Bogdan Rogulski, Zdzisław Kidawa, Marian Dójczyński, ..., Jacek Karpiński, Eugeniusz Kocur

3. Korzystanie z informacyjnych zasobów sieci Internet - zalety i zagrożenia. Informator. Materiały z Konferencji: Biblioteki medyczne wobec problemów informacji elektronicznej. Poznań, 20-21.11.1997, Biblioteka Główna Akademii Medycznej im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu. Poznań 1997 s. 65-67

Współaut.: Marek Matusiak, ..., Zdzisław Kajdos

1998

4. Działalność Stanisława Konopki na Ujazdowie (1925-1939). *Biul. GBL* 1998 z. 358 s.11-21

Współaut.: Andrzej Felchner, ...

5. Pplk w stanie spoczynku prof. dr hab. Stanisław Konopka (1896-1982)-bibliotekarz, historyk medycyny, sekretarz i redaktor „Lekarza Wojskowego”. *Lek. Wojsk.* 1998 z. 3-4 s. 241-246

Współaut.: ..., Andrzej Felchner

6. Problematyka wojskowo-medyczna w pracach doktorskich i habilitacyjnych obronionych w Wojskowej Akademii Medycznej w Łodzi - analiza jej struktury i znaczenia dla wojskowej służby zdrowia. Praca doktorska. WAM Łódź 1998

1999

7. Biblioteka Główna WAM - czterdziestolecie. *Prz. Wojsk. Med.* 1999 T. 41 z. 4 s. 427-431. Artykuł redakcyjny

Współaut.: ..., Marek Matusiak

8. Biuletyn Wojskowej Akademii Medycznej w latach 1989-1997-ostatnie dziewięć lat edycji i próba bilansu. *Prz. Wojsk. Med.* 1999 T. 41 z. 2 s. 253-258. Artykuł redakcyjny

Współaut.: ..., Marek Skalski, Henryk Kapusta

9. Czerdziesta rocznica nadania pierwszego stopnia naukowego doktora medycyny w Wojskowej Akademii Medycznej (9.06.1959-9.06.1999). Publikacja w Internecie: <http://oin.wam.lodz.pl/publ>, 7.06.1999 WAM. Łódź 1999

Współaut.: ..., Marek Matusiak, Józef Kocur, Czesław Jeśman

10. Doktorzy honoris causa Wojskowej Akademii Medycznej w Łodzi. Publikacja w Internecie: <http://oin.wam.lodz.pl/publ>, 16. 12. 1999

Współaut.: ..., Józef Kocur, Krzysztof Zeman, Marek Matusiak

11. Doświadczenia w realizacji programu socjologii w Wojskowej Akademii Medycznej. [W:] *Zdrowie i choroba. Promocja Zdrowia dla gmin i instytucji edukacyjnych.* Gdańskie Towarzystwo Naukowe. Akademia Medyczna w Gdańsku, red. M. Latoszek, Gdańsk 1999 s. 119-122

Współaut.: Czesław Jeśman, ..., Zdzisław Jezierski

12. Higiena (hasło w leksykonie) W: *Leksykon pojęć dydaktyczno - wychowawczych dowódcy.* MON. Bello-na. Warszawa 1999 s. 83-84

Współaut.: Czesław Jeśman, ...

13. Historia Akademii Sanitarno-Medycznej Bundeswehry w zarysie. *Prz. Wojsk. Med.* 1999 T. 41 z. 1 s.74-76, Sum.

Współaut.: ..., Czesław Jeśman

14. Instalowanie i eksploatacja własnego serwisu publikacji internetowych. II Międzynarodowa Konferencja Naukowa “Nowoczesne nośniki i środki informacji naukowej w służbie nauki”. 22-24. 09 Politechnika Gdańska. Gdańsk 1999

Współaut.: Marek Matusiak, ...

15. Krótka historia kontaktów Wojskowej Akademii Medycznej z Akademią Sanitarno-Medyczną Bundeswehry w Monachium. *Prz. Wojsk. Med.* 1999 T. 41 z. 1 s. 32-38, Sum.

Współaut.: Henryk Chmielewski, ...

16. Możliwości ICQ - nowej usługi Internetu w zastosowaniach bibliotecznych. XVIII Konferencja Problematyka Bibliotek Medycznych nt. „Możliwości współpracy bibliotek naukowych i świadczenia usług w oparciu o rozległe sieci komputerowe. „Biblioteka Główna Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie. 26-28.05.1999. Kraków 1999

Współaut.: Marek Matusiak, ...

17. Ochrona informacji przesyłanych przy pomocy Internetu. II Międzynarodowa Konferencja Naukowa “Nowoczesne nośniki i środki informacji naukowej w służbie nauki”. 22-24. 09 Politechnika Gdańska. Gdańsk 1999

Współaut.: Marek Matusiak, ...

18. Promotorzy doktoratów wojskowo - medycznych i autorzy wykładów inauguracyjnych w WAM. *Prz. Wojsk. Med.* 1999 T. 41 z. 4 s. 504-511
Współaut.: ..., Józef Kocur, Marek Matusiak
19. Rola poczty elektronicznej w funkcjonowaniu nowoczesnej biblioteki naukowej. *Biuletyn Głównej Biblioteki Lekarskiej.* Warszawa 1999 nr 361 s. 18-20
Współaut.: Marek Matusiak, ...
20. Rola poczty elektronicznej w funkcjonowaniu nowoczesnej biblioteki naukowej-własne doświadczenia. Referat na XVIII Konferencji Problemowej Bibliotek Medycznych nt. „Możliwości współpracy bibliotek naukowych i świadczenia usług w oparciu o rozległe sieci komputerowe. „Biblioteka Główna Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie. 26-28.05.1999. Kraków 1999
Współaut.: Marek Matusiak, ...
21. Służba zdrowia Wojska Polskiego w 1939 roku w badaniach i publikacjach pracowników, doktorantów i absolwentów Wojskowej Akademii Medycznej w Łodzi. Referat wygłoszony na Międzynarodowej Konferencji Naukowej “Polski wrzesień 1939 r. - wojna na dwa fronty”, 9-10.09.1999. Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Kielcach, Filia w Piotrkowie Trybunalskim, Instytut Historii. Piotrków Tryb. 1999
Współaut.: ..., Marian Dóczyński
22. Sylwetki uczonych-doktorów honoris causa Wojskowej Akademii Medycznej - cz. I. *Prz. Wojsk. Med.* 1999 T. 41 z. 2 s. 323-333
Współaut.: ..., Józef Kocur Marek Matusiak
23. Sylwetki uczonych-doktorów honoris causa Wojskowej Akademii Medycznej - cz. II. *Prz. Wojsk. Med.* 1999 T. 41 z. 3 s. 416-425
Współaut.: ..., Józef, Kocur Marek Matusiak, Barbara Walczewska
24. Sylwetki uczonych-doktorów honoris causa Wojskowej Akademii Medycznej - cz. III. *Prz. Wojsk. Med.* 1999 T. 41 z. 4 s. 512-520
Współaut.: ..., Józef Kocur, Barbara Walczewska, Marek Matusiak
25. System bibliograficzny Expertus w warunkach Wojskowej Akademii Medycznej. Publikacja w Internecie: <http://oin.wam.lodz.pl/publ>, 23.06.1999 WAM. Łódź 1999
Współaut.: Marek Matusiak, ..., Zdzisław Kajdos
26. Uczelniany dorobek naukowy i piśmienniczy w zakresie problematyki służby zdrowia Wojska Polskiego w kampanii wrześniowej 1939 roku - bibliografia tematyczna. Publikacja w Internecie: <http://oin.wam.lodz.pl/publ>, 14. 10. 1999
Współaut.: ..., Marian Dóczyński, Marek Matusiak, Ryszard Wrocławski
27. Zdrowie psychiczne (hasło w leksykonie) [W:] Leksykon pojęć dydaktyczno - wychowawczych dowódcy. MON. Bellona. Warszawa 1999 s. 266-267
Współaut.: Czesław Jeśman, ...
28. 25-lecie działalności Instytutu Nauk Wojskowo - Medycznych Wojskowej Akademii Medycznej. Referat wygłoszony na uroczystym zebraniu naukowym Instytutu NWM WAM w dniu 27.10.1999
Współaut.: ..., Tadeusz Mosiniak, Marian Dóczyński
2000
29. Antonin Seigneuric - doktor honoris causa WAM. *Prz. Wojsk. Med.* 2000 T. 42 z. 4 s. 265-266. Artykuł redakcyjny
Współaut.: ..., Piotr Kaczmarek
30. Biblioteczny zasób tematyczny wydawnictw i publikacji wojskowo-medycznych z zakresu Organizacji Ochrony Zdrowia Wojsk w Bibliotece Głównej WAM. Publikacja w Sesji Plakatowej IV Konferencji Naukowo-Szkoleniowej „Funkcjonowanie Służby Zdrowia Wojska Polskiego w strukturach NATO”. Dęblin 13-14. 10. 2000. Szefostwo Śl. Zdr. WL i OPK Warszawa, Zakład OOWW Instytutu NWM WAM Łódź. Dęblin 2000
Współaut.: ..., Andrzej Buczyński
31. Bibliotekarz dziedzinowy w Bibliotece Głównej WAM - czy jest potrzebny? Seminarium „Bibliotekarz dziedzinowy w bibliotekach akademickich” 26-27. 10. 2000. Biblioteka Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Toruń 2000
Współaut.: Iwona Dziugan, ...
32. Bibliotekarz systemowy w Bibliotece Głównej WAM - doświadczenia własne. Publikacja w Internecie <http://oin.wam.lodz.pl/publ>, 18. 12. 2000
Współaut.: Iwona Dziugan, ...
33. Choroby i śmierć Józefa Piłsudskiego. Referat na Konferencji Naukowej „Choroba jako zjawisko społeczne i historyczne”. Wrocław 5-6. 12. 2000. Zakład Historii Nauk Medycznych Instytutu Historii Nauki PAN w Warszawie (Filia we Wrocławiu), Zespół ds. Muzeum Farmacji Zakładu Farmacji Aptecznej AM we Wrocławiu, Fundacja Humanitas et Scientia. Wrocław 2000
Współaut.: Czesław Jeśman, Zdzisław Jezierski, ...
34. Czasopisma wojskowo- medyczne i inne. *Skalpel. Biul. Wojsk. Lzby Lek.* 2000 nr 4 s. 56-60
35. Działalność naukowa Biblioteki Głównej WAM. Bibliografia publikacji pracowników Biblioteki. Publikacja w Internecie: <http://oin.wam.lodz.pl/publ>, 10. 09. 2000
Współaut.: ..., Krystyna Breker, Marek Matusiak
36. Gromadzenie czasopism w Bibliotece Głównej WAM - wczoraj, dziś, jutro. *Biul. GBL* 2000 T. 363 s. 49-52
Współaut.: ..., Marek Matusiak, Marek Skalski

37. Gromadzenie czasopism w Bibliotece Głównej WAM - wczoraj, dziś, jutro. Materiały XIX Konferencji Problemowej Bibliotek Medycznych. „Perspektywy współpracy bibliotek medycznych w dobie elektronicznych technologii”. 31. 05-2. 06. 2000. Biblioteka Akademii Medycznej we Wrocławiu. Wrocław 2000 s. 26-28
Współaut.: ..., Marek Matusiak, Marek Skalski
38. Historia medycyny i wojskowej służby zdrowia w pracach doktorskich i habilitacyjnych obronionych w WAM w Łodzi - bibliografia retrospektywna na tle historii bibliografii medycznych i wojskowo - medycznych. *Arch. Hist. i Filoz. Med.* 2000 T. 63 z. 1 s. 45-65
Współaut.: ..., Czesław Jeśman, Józef Kocur
39. Koncepcje bezpiecznego przesyłania poczty elektronicznej. V Krajowa Konferencja “Internet Medyczny 2000”. 10-11. 11. 2000. Poznań s.72-73
Współaut.: Marek Matusiak, ...
40. Kształtowanie się budżetu Biblioteki Głównej Wojskowej Akademii Medycznej w Łodzi, w zakresie finansowania podstawowych zadań statutowych, w ostatnim dziesięcioleciu. [W:] „Standaryzacja kosztów w bibliotekach naukowych”. Kazimierz Dolny 20 - 22. 09. 2000. Biblioteka Główna Politechniki Lubelskiej. Wydawnictwo Politechniki Lubelskiej. Lublin 2000 s. 161-168
Współaut.: ..., Mirosław Wdowczyk
41. Laureaci tytułu doktora honoris causa Wojskowej Akademii Medycznej. W: Doktoraty honoris causa Łódzkiej uczelni 1946-2000. Informator Nauki Łódzkiej / red. Elżbieta Paradowska. Łódź: Łódzkie Towarzystwo Naukowe 2000 s. 139 – 159
42. List do redakcji Przeglądu Wojskowo-Medycznego w sprawie uczelnianego serwisu publikacji internetowych. *Prz. Wojsk. Med.* 2000 T. 42 z. 1 s. 111-113
43. Medycyna lotnicza jako wspólny obszar medycyny wojskowej i kształcenia lotniczego. Sesja popularnonaukowa „Rola i zadania biblioteki w 75-letniej historii kształcenia lotniczego Szkoły Orłąt”. Wydział Naukowo-Badawczy i Biblioteka Główna Wyższej Szkoły Oficerskiej Sił Powietrznych w Dęblinie 11-12. 05. 2000. Dęblin 2000
44. Medycyna wojskowa w działalności naukowej Wojskowej Akademii Medycznej. *Przegl. Wojsk. Med.* 2000 T. 42 z. 1 s.106-110
Współaut.: Józef Kocur ...
45. Organizacja i praca obwodów profilaktyczno-leczniczych w czasie wojny. Konferencja Naukowo-Szkoleniowa “Rola wojskowej służby zdrowia w działaniach służb publicznych”. Instytut Nauk Wojskowo-Medycznych i Zdrowia Publicznego WAM, Urząd Gminy Niegosławice. Niegosławice 20-21. 06. 2000
Współaut.: Henryk Kapusta, ...
46. Segregacja medyczna w warunkach masowych strat sanitarnych. Konferencja Naukowo-Szkoleniowa “Rola wojskowej służby zdrowia w działaniach służb publicznych”. Instytut Nauk Wojskowo-Medycznych i Zdrowia Publicznego WAM, Urząd Gminy Niegosławice. Niegosławice 20-21. 06. 2000
Współaut.: Marek Skalski, ...
47. Służba zdrowia Wojska Polskiego w 1939 r. w badaniach i publikacjach pracowników, doktorantów i absolwentów Wojskowej Akademii Medycznej w Łodzi. [W:] Polski wrzesień 1939 r. - wojna na dwa fronty. Materiały z Międzynarodowej Konferencji Naukowej pod redakcją Henryka Stańczyka - Tom II. Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Kielcach, Filia w Piotrkowie Trybunalskim, Instytut Historii. Piotrków Trybunalski 2000 s. 241 –257
Współaut.: ..., Marian Dóczyński
48. Sposoby testowania stabilności serwerów internetowych. V Krajowa Konferencja “Internet Medyczny 2000”. 10-11. 11. 2000. Poznań s.47-49
Współaut.: Zdzisław Kajdos, Marek Matusiak, ...
49. Sylwetki komendantów - rektorów Wojskowej Akademii Medycznej - część I. *Prz. Wojsk. Med.* 2000 T. 42 z. 3 s. 248-257
Współaut.: ..., Czesław Jeśman, Józef Kocur, Piotr Kielek
50. Sylwetki komendantów-rektorów WAM – część II. *Przegl. Wojsk - Med.* 2000 T. 42 z. 4 s. 316-330
Współaut.: ..., Józef Kocur, Czesław Jeśman, Marek Matusiak:
51. Uczelniany serwis naukowych publikacji internetowych. *Biul. GBL* 2000 T. 363 s. 129-131
Współaut.: Marek Matusiak, ..., Czesław Jeśman
52. Uczelniany serwis naukowych publikacji internetowych. Materiały XIX Konferencji Problemowej Bibliotek Medycznych. „Perspektywy współpracy bibliotek medycznych w dobie elektronicznych technologii”. 31. 05-2. 06. 2000. Biblioteka Akademii Medycznej we Wrocławiu. Wrocław 2000 s. 88-89
Współaut.: Marek Matusiak, ..., Czesław Jeśman
53. Udział Biblioteki Głównej i Ośrodka Informacji Naukowej Wojskowej Akademii Medycznej w Łodzi w systemie informacji naukowej w Polsce. Forum Integryjne Informacji Naukowej. Polskie Towarzystwo Informacji Naukowej, Centralna Biblioteka Wojskowa. 18. 05. 2000. Warszawa 2000
Współaut.: Marek Matusiak, ...
54. W 60 rocznicę Golgoty Katyńskiej. Oficerowie i lekarze Wojska Polskiego zamordowani przez władze sowieckie wiosną 1940 roku. *Prz. Wojsk. Med.* 2000 T. 42 z. 1 s. 1-8. Artykuł redakcyjny
Współaut.: Zdzisław Jezierski, Czesław Jeśman, Ryszard Ostapiński, ..., Piotr Kielek

55. 25-lecie działalności Instytutu Nauk Wojskowo-Medycznych Wojskowej Akademii Medycznej. *Prz. Wojsk. Med.* 2000 T. 42 z. 2 s. 117 - 125. Artykuł redakcyjny

Współaut.: ..., Tadeusz Mosiniak, Marian Dóczyński, Andrzej Buczyński

2001

56. Bezpieczna wymiana dokumentów z użyciem poczty elektronicznej – wykorzystanie procedur szyfrujących. *Biul. GBL* 2001 R. 47 nr 365 s.115-120

Współaut.: Marek Matusiak, ..., Piotr Kaczmarek

57. Bezpieczna wymiana dokumentów z użyciem poczty elektronicznej – wykorzystanie procedur szyfrujących. XX Jubileuszowa Konferencja Problemowa Bibliotek Medycznych, Szczecin – Międzyzdroje 6–8.06.2001. Biblioteka Główna Pomorskiej Akademii Medycznej w Szczecinie. Materiały konferencyjne, Szczecin 2001 s. 106-110

Współaut.: Marek Matusiak, ..., Piotr Kaczmarek

58. Biblioteczny zasób tematyczny literatury z zakresu medycyny ratunkowej i medycyny katastrof w Bibliotece Głównej WAM w Łodzi. Materiały Ogólnopolskiej Konferencji Naukowo – Szkoleniowej „Medycyna ratunkowa i medycyna katastrof”, Łódź 25–26.05.2001. Zarząd Główny Polskiego Towarzystwa Medycyny Stanów Nagłych i Katastrof, Akademia Medyczna w Łodzi, Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej w Łodzi, Łódź 2001, s. 139 – 154

Współaut.: ..., Waldemar Machała

59. Bibliotekarz dziedzinowy w Bibliotece Głównej WAM – czy jest potrzebny? [W:] Bibliotekarz dziedzinowy w bibliotekach akademickich. Materiały z seminarium zorganizowanego przez Bibliotekę Główną UMK w Toruniu. Wydawnictwo Uniwersytetu Mikołaja Kopernika. Toruń 2001, s. 141 – 144

Współaut.: Iwona Dziugan, ...

60. Czterdziestolecie pierwszej uczelnianej habilitacji (30.06.1961 – 30.06.2001). Publikacja w Internecie: <http://oin.wam.lodz.pl/publ>, 27. 07. 2001

Współaut.: ..., Marek Matusiak, Czesław Jeśman, Zdzisław Jezierski

61. Das historische Bild von Ärzten mit ansteckenden Krankheiten. Deutsch-Polnische Gesellschaft für Geschichte der Medizin. VIII Gemeinschaftagung. Plakat. Lutherstadt Wittenberg, 6-8. 09. 2001

Współaut.: Czesław Jeśman, Zdzisław Jezierski, ...

62. Doktorzy honoris causa Wojskowej Akademii Medycznej. Pracownia Wydawnicza WAM, Łódź 2001, ss. 29

Współaut.: ..., Marek Matusiak, Józef Kocur, Krzysztof Zeman

63. eKsiążki - dzisiaj i jutro.VI Krajowe Forum Informacji Naukowej i Technicznej. Katowice, 18-20. 09. 2001. Materiały konferencyjne.

Współaut.: Marek Matusiak, ...

64. Elektroniczna książka - nadzieja, czy pomyłka? Publikacja internetowa <http://oin.wam.lodz.pl/publ>, 15. 01. 2001

Współaut.: Marek Matusiak, ...

65. Koncepcje bezpiecznego przesyłania poczty elektronicznej. *Biul. GBL* 2001 T. 47 nr 364 s. 110 – 111

Współaut.: Marek Matusiak, ...

66. O Uczelni napisano ... Bibliografia adnotowana publikacji o Wojskowej Akademii Medycznej w latach 1999 - 2001. WAM Łódź 2001, ss. 86

Współaut.: ..., Krzysztof Zeman, Marek Matusiak

67. Ochrona wymiany informacji elektronicznych w Bibliotece Głównej Wojskowej Akademii Medycznej w Łodzi. Konferencja Naukowa „Problemy ochrony zbiorów i systemów komputerowych w bibliotekach”, Białystok – Wigry 6-8.06.2001. Biblioteka Główna Politechniki Białostockiej. Materiały konferencyjne, Białystok 2001 s. 113-118

Współaut.: Marek Matusiak, ...

68. Sylwetki wybitnych wodzów i dowódców wojskowych. Publikacja w Internecie: <http://oin.wam.lodz.pl/publ>, 29. 06. 2001

Współaut.: Marek Matusiak, ..., Matusiak Ryszard

69. Wypożyczalnia międzybiblioteczna w Bibliotece Głównej WAM w ostatniej dekadzie – doświadczenia własne. XX Jubileuszowa Konferencja Problemowa Bibliotek Medycznych, Szczecin – Międzyzdroje 6–8.06.2001. Biblioteka Główna Pomorskiej Akademii Medycznej w Szczecinie. Materiały konferencyjne, Szczecin 2001 s. 21-34

Współaut.: ..., Elżbieta Kaczmarek, Marek Matusiak

70. Wypożyczalnia międzybiblioteczna w Bibliotece Głównej WAM w ostatniej dekadzie – doświadczenia własne. *Biul. GBL* 2001 R. 47 nr 365 s.37-42

Współaut.: ..., Elżbieta Kaczmarek, Marek Matusiak

2002

71. Kobiety w mundurach – bibliografia adnotowana publikacji o wojskowej służbie kobiet w Wojsku Polskim za okres 1999 – 2001. Publikacja w Internecie: <http://oin.wam.lodz.pl/publ>, 15. 02. 2002

Współaut.: ..., Barbara Walczewska, Marek Matusiak

72. Literatura fachowa z medycyny ratunkowej i medycyny katastrof w księgozbiorze Biblioteki Głównej Wojskowej Akademii Medycznej w Łodzi. Ogólnopolska Konferencja Naukowo-Szkoleniowa „Medycyna ratunkowa i medycyna katastrof”. Polskie Towarzystwo Medycyny Stanów Nagłych i Katastrof, Akademia Medyczna w Łodzi, Polskie Towarzystwo Farmaceutyczne

Oddział w Łodzi. Komenda Wojewódzka Straży Pożarnej w Łodzi, Łódź 13-15. 06. 2002. Materiały konferencyjne s. 174 – 190

Współaut.: ..., Jan Holyński

73. List do redakcji dwumiesięcznika „Wojsko i Wychowanie” w sprawie bibliografii adnotowanej „Kobiety w mundurach” (Publikacja w Internecie <http://oin.wam.lodz.pl/publ>). *Wojsko i Wychowanie* nr 1/2002, s.64

74. Poczec doktorów honoris causa Wojskowej Akademii Medycznej. Pracownia Wydawnicza WAM, Łódź 2002, stron 34

Współaut.: ..., Marek Matusiak, Krzysztof Zeman, Józef Kocur

75. Sylwetki Uczonych - Doktorów Honoris Causa Wojskowej Akademii Medycznej - część IV. *Przegląd Wojsk.-Med.* 2002 T. 2 s. 105-112

Współaut.: ..., Marek Matusiak, Barbara Walczewska

Inne opracowania

1. Etat ćwiczebny WAM do ćwiczenia Lancet. 1987
2. Zabezpieczenia medyczne operacji armijnej. 1898
3. Zabezpieczenia medyczne operacji powietrzno-desantowej. 1989
4. Zabezpieczenie medyczne forsowania przeszkody wodnej. 1990

Who is who w Polsce. Zug 2002 s. 2058, portr.; Krystyna Breker: Biblioteka Główna Wojskowej Akademii Medycznej im. gen. dyw. Bolesława Szareckiego w Łodzi (1958-2002). *Kronikarz* 2006/ 2007 R. 5 nr 2 s. 228-240, il. portr., bibliogr. Toż. *Forum Bibl. Med.* 2010 R. 3 nr 1 s. 565-577, il. portr. Elżbieta Kraszewska: Emerytowani dyrektorzy i kierownicy bibliotek medycznych. *Forum Bibl. Med.* 2009 R. 2 nr 1 s. 37, portr.; Ryszard Żmuda: Leksykon biograficzny uczonych i Słownik pracowników bibliotek medycznych na łamach *Forum Bibliotek Medycznych*. *Forum Bibl. Med.* 2011 R. 4 nr 2 s. 303, 309, 311, 315; Archiwum Uniwersytetu Medycznego w Łodzi – akta przewodu doktorskiego, sygn. 1171; Materiały i informacje przekazane przez ppłk dr Krzysztofa Walczewskiego autorowi hasła biograficznego.

Marek Matusiak

Dr Marian WOLAŃCZYK (1888-1961), polonista, historyk literatury, bibliotekarz, dyrektor Biblioteki Akademii Lekarskiej w Zabrze-Rokitnicy, następnie Biblioteki Głównej Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach.

Urodził się 1 lutego 1888 roku w Cieszanowie, pow. lubaczowski, syn Józefa, sekretarza gminnego, i Apolonii z d. Czajkowskiej. Miał dwóch braci: Ferdynanda, urzędnika i Edmunda (15 XI 1894-1940), nauczyciela gimnazjalnego i kapitana rezerwy 9 Pułku Piechoty Legionów w Zamościu, zamordowanego w 1940 r. w Charkowie. Żonaty od 1923 roku ze Stefanią Franciszką z domu Wychera. Miał troje dzieci: Lucję (ur. 1923), Barbarę (ur. 1925) i Andrzeja (1927-1985).

Gimnazjum ukończył we Lwowie w 1909 roku i wstąpił na Uniwersytet Lwowski. Dyplom z zakresu filologii nowożytnej uzyskał w 1913 roku, a 5 XI 1921 stopień naukowy doktora filozofii na podstawie pracy *Liryka Kazimierza Przerwy-Tetmajera. Dzieje Duszy*, pod kierunkiem prof. Stanisława Witkowskiego. Był słuchaczem kursu dla bibliotekarzy we Lwowie (1 I-30 III 1940).

Po ukończeniu studiów podjął pracę zawodową w szkołach lwowskich. Najpierw był zastępcą nauczyciela, a później nauczycielem w II Szkole Realnej we Lwowie (1 IX 1913-31 VIII 1921), potem w XI Gimnazjum im. J., J. Śniadeckich (1 IX 1921-14 III 1934), a następnie został przeniesiony do Szkoły Powozecznej w Prużana (15 III 1934-31 VIII 1936). Po powrocie do Lwowa uczył w XV Gimnazjum Ukraińskim (1 IX 1936-31 VIII 1938) i w I Gimnazjum i Liceum (1 IX 1938-jesień 1939). W okresie okupacji radzieckiej i niemieckiej pracował w charakterze bibliotekarza w Instytucie Pedagogicznym (1940-1941) i sekretarza w Polskim Komitecie Opiekuńczym (1941-1944), później, na krótko został starszym wykładowcą w Instytucie Pedagogicznym (1944). Repatriowany osiadł w Rzeszowie, gdzie także zatrudnił się w charakterze nauczyciela, najpierw w Prywatnym Gimnazjum i Liceum Mechanicznym (1 IX 1944-31 VIII 1946), potem w Państwowej Szkole Przemysłowej (1 IX 1946-31 VIII 1948). W połowie 1948 roku przeprowadził się do Bytomia, gdzie został nauczycielem języka polskiego w Państwowej Szkole Budownictwa, a jednocześnie, z dniem 1 VII 1948 r. objął stanowisko kierownika biblioteki Akademii Lekarskiej w Bytomiu z siedzibą w Rokitnicy (od marca 1950 r. Śląska Akademia Medyczna).

Zorganizował biblioteki od podstaw, gdyż Akademii nie zostały przekazane żadne zbiory, nie było również możliwości skompletowania książek i czasopism w księgarniach. Książki zostały zebrane drogą darowizn z innych bibliotek, od osób prywatnych, ze szpitali i innych instytucji. W 1957 roku stan posiadania biblioteki wynosił ok. 65 tys. vol. książek, 9 tys. vol. i 515 tytułów czasopism. Specyficzne warunki ŚAM powodowały dodatkowe trudności – księgozbiór był rozbity na dwie części: w Zabrze i Rokitnicy oraz podręczne biblioteki przy poszczególnych katedrach. Dnia 1 III 1958 został powołany na stanowisko dyrektora Biblioteki Głównej ŚAM, gdzie pełnił funkcję do 1961 roku. Wchodził w skład Komisji Bibliotecznej (1949–1955), a po jej zawieszeniu do Podkomisji ds. Biblioteki (1957-1961).

W okresie międzywojennym aktywnie uczestniczył w życiu Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół” we Lwowie. Napisał i opublikował w 1927 roku we Lwowie „Katechizm sokoli”, w którym zawarł reguły obowiązujące członków tej organizacji. Był również redaktorem naczelnym organu Związku Towarzystw Gimnastycznych „Sokół” w Polsce, Przewodnika Gimnastycznego „Sokół”. Pracując z młodzieżą aktywnie prowadził drużyny skautów w szkole, organizował dla uczniów zajęcia w terenie i prowadził szkolenia wojskowe. Z ramienia szkół średnich wchodził w skład Komendy Skautowej we Lwowie. Uczestniczył w walkach o Lwów w okresie ofensywy bolszewickiej na to miasto w 1920 roku. Podczas II wojny światowej uczestniczył w tajnym nauczaniu pod pseudonimem „Jaworski”.

Członek: Towarzystwa Szkoły Ludowej (1910-1920), Towarzystwa Nauczycieli Szkół Ludowych we Lwowie (1913-1939), Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół”, Towarzystwa Śpiewaczego, Związków Za-

wodowych we Lwowie (1940 – 1941), Spółki Akcyjnej Książnica – Atlas we Lwowie, Związku Nauczycielstwa Polskiego w Rzeszowie i Bytomiu (1945 – 1949) i Związku Zawodowego Pracowników Służby Zdrowia w Rokitnicy (1949 – 1961).

Odnaczone: Złotym Krzyżem Zasługi (1958) i Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski.
Zmarł 20 czerwca 1961 roku w Bytomiu, pochowany na cmentarzu Mater Dolorosa.

Spis publikacji

- 1918
1. O Tadeuszu Kościuszcze. Rozmówka dla dzieci szkół wiejskich (obrazek sceniczny). Lwów: Księgarnia Gubrynowicza i Syna 1918.- 16 s.
- 1919
2. Dom – szkoła – skauting. Trójkąt wychowawczy. Lwów 1919. (brak dokładnych danych)
- 1927
3. Katechizm sokoli. Lwów: Dzielnicza Małopolska Związku Towarzystw Gimnastycznych Sokolich w Polsce. Lwów 1927.- 47 s.
4. Macierz Sokola w 60-letnim rozwoju (1867–1927). Lwów: Polskie Tow. Gimnastyczne „Sokół” 1927.- 121 s.
- 1929
5. Jednodniówka wydana z powodu poświęcenia ołtarza w kaplicy XI Gimnazjum we Lwowie. Lwów, dnia 23 czerwca 1929. Lwów: Koło Rodzicielskie XI Gimnazjum 1929, 8 s.
6. Katechizm sokoli. Wyd. 3 rozszerz. i uzup. Lwów: Dzielnicza Małopolska Związku Towarzystw Sokolich 1929.- 62 s.
Współaut.: J. Zamojska
- 1930
7. Rewja w Poznaniu. Lwów [nakł. aut.], 40 s.
8. W łączności słowiańskiej. W: Czterdziestolecie: Sokół w Samborze 1890–1930. Ska Akc. Książnica – Atlas we Lwowie. Sambor 1930, s. 53–55
- 1932
9. Historia Sokolstwa Polskiego. Skróc. Lwów [b.w.] 1932.- 47 s.
10. Ideowe pobudki zlotu. Lwów [b.w.], 23 s.
11. Legendy polskiego morza. Serja 1. Lwów [b.w.] 1932.- 39 s.
- 1933
12. Pierwszy naczelnik Sokolstwa (Antoni Durski). Wspomnienie w ćwierćwiecze zgonu. Lwów: Dzielnicza Małopolska Związku Towarzystw Gimnastycznych Sokolich w Polsce 1933.- 48 s.
- 1954
13. Kłopoty biblioteki w kraju Utopozłudy, „*Śl. Med.*” 1954 T. 2 nr 1 s. 9
14. Korzystajmy częściej z bogato wyposażonej biblioteki. Podręczniki medyczne i prasa lekarska – nasz chleb codzienny, „*Śl. Med.*” 1954 T. 1 nr 15 s. 5.
15. Primum non nocere, „*Śl. Med.*” 1954 T. 2 nr 2 s. 6
16. Znachorstwo a medycyna. „Sprawozdania z Czynności i Posiedzeń Polskiej Akademii Umiejętności” 1954 T. 53 nr 4 s. 233
- 1957
17. Odpowiedź dr. M. Wolańczyka na ocenę prof. Zembrzuskiego. „*Pol. Tyg. Lek.*” 1957 T. 12 nr 44 s. 1708–1709
18. Troska o zdrowie gminu w epoce oświecenia, „*Pol. Tyg. Lek.*” 1957 T. 12 nr 44 s. 1703–1708
- 1958
16. Biblioteka. W: Dziesięciolecie Śląskiej Akademii Medycznej im. L. Waryńskiego. Zabrze 1958 s. 363–369
- 1994
17. Katechizm sokoli. Nowy Sącz: Sądecka Oficyna Wydawnicza „Sowy” [1994].- 47 s. z 1927 r. przedr.

Barbara Gruszka: Wolańczyk Marian Hipolit. Hasła biograficzne (baza pełnotekstowa). Centrum Dokumentacji Dziejów Medycyny i Farmacji Górnego Śląska <http://dokument.slam.katowice.pl/biogramy.asp#1>; Bibliografie harcerskie <http://www.wais.kamil.rzeszow.pl/index.php/2009/04/bibliografie-harcerskie-wersja-11/>; Mariusz Patelski: Harcerze w walkach o Lwów i Małopolskę Wschodnią <http://wpolityce.pl/artykuly/17257-harcerze-w-walkach-o-lwow-i-malopolske-wschodnia>; Dwunaste sprawozdanie Dyrekcji C. K. II Szkoły Realnej we Lwowie za rok szkolny 1915-16. Nakładem Dyrekcji Zakładu. Drukarnia Udziałowa, Lwów 1916, s. 9, 19 <http://www.pbc.rzeszow.pl/dlibra/docmetadata?id=4709&from=publication>; Trzynaste sprawozdanie Dyrekcji C. K. II Szkoły Realnej we Lwowie za rok szkolny 1916-17. Nakładem Dyrekcji Zakładu. Drukarnia Udziałowa, Lwów 1916 s. 9, 19 <http://www.pbc.rzeszow.pl/dlibra/docmetadata?id=4710&from=publication>; Sprawozdanie Dyrekcji Drugiej Państwowej Szkoły Realnej imienia Jana i Andrzeja Śniadeckich we Lwowie za rok szkolny 1920/21. Lwów 1921, s. 7, 11, 13, 16 <http://www.pbc.rzeszow.pl/dlibra/docmetadata?id=4711&from=publication>; Sprawozdanie Dyrekcji C. K. IV Gimnazjum we Lwowie za rok szkolny 1909 r. Lwów 1921 s. 91 <http://www.pbc.rzeszow.pl/dlibra/docmetadata?id=5206&from=publication>; Spis nauczycieli szkół wyższych, średnich, zawodowych, seminariów nauczycielskich oraz wykaz zakładów naukowych i władz szkolnych. Lwów – Warszawa 1924 s. 310, 317. http://www.wbc.poznan.pl/dlibra/docmetadata?id=71476&from=&dirids=1&ver_id=&lp=8&QI=; Dziesięciolecie Śląskiej Akademii Medycznej imienia Ludwika Waryńskiego. Zabrze 1958 s. 363-369; Wanda Weber-Koraszevska: Wolańczyk Marian (1888-1961). W: Słownik pracowników książki polskiej. Suplement / pod red. Ireny Treichel. Warszawa – Łódź 1986 s. 236; Barbara Gruszka: Wolańczyk Marian Hipolit (1888-1961). W: Słownik medycyny i farmacji Górnego Śląska / red.: Alfred Puzio. T. 1. Katowice 1993 s. 291-292.; Doktor ze Lwowa. Rozm. Jany Kałuży z dr Marią Wolańczyk. *Echo Złoty* 2008 R. 26 nr 1 s. 4-5; Piotr Tomasz Cichocki: Zmarli dyrektorzy, kierownicy i pracownicy bibliotek medycznych (1950-2008). *Forum Bibl. Med.* 2009 R. 2 nr 1 s. 57, portr.; Ryszard Żmuda: Leksykon biograficzny uczonych i Słownik pracowników bibliotek medycznych na łamach *Forum Bibliotek Medycznych*. *Forum Bibl. Med.* 2011 R. 4 nr 2 s. 303, 309, 311, 312; Archiwum Zakładowe Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach – akta osobowe, sygn. 828/57.

Krzysztof Noga

Dr Ryszard ŻMUDA (ur. 1950) humanista, historyk, teolog, bibliotekoznawca, bibliograf, biografista, redaktor, nauczyciel akademicki, pracownik Biblioteki Głównej i Katedry Historii Kościoła w Polsce Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie, oraz Biblioteki Uniwersyteckiej w Łodzi, promotor i recenzent prac magisterskich, autor wielu publikacji, adiunkt, kierownik studiów podyplomowych i zaocznych Katedry Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej Uniwersytetu Łódzkiego, starszy kustosz dyplomowany, dyrektor Biblioteki Głównej Akademii Medycznej i Uniwersytetu Medycznego w Łodzi.

Urodził się 28 stycznia 1950 roku w Jaśle w rodzinie robotniczej Henryka i Stanisławy z domu Mrozek. Ojciec był ślusarzem inspekcyjnym w Rafinerii Nafty w Jaśle–Niegłowicach (późniejsza nazwa Podkarpackie Zakłady Rafineryjne), a matka zajmowała się gospodarstwem domowym i wychowywaniem dzieci. Ma siostrę Barbarę Andersson – Engström (ur. 6 VIII 1955), która mieszka od 1977 roku w Viken – Szwecja. Żonaty – Elżbieta/Maria – ekonomista/bibliotekoznawca. Ma trzy córki – absolwentki wyższych uczelni: Annę (ur. 11 XII 1975) mgr pedagogiki – Uniwersytetu Łódzkiego, Agnieszkę (ur. 5 VIII 1980) lic. grafiki – Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi i Anitę (ur. 3 V 1984) mgr inż. ogrodnictwa – Akademii Rolniczej w Szczecinie oraz sześcioro wnucząt: Alicję (13 XI 1999), Agatę (2 X 2001), Krzysztofa Ryszarda (24 IV 2004), Piotra (30 IV 2006), Rozalię Michalinę (16 IV 2010) i Karola Mieczysława (28 VII 2013), a także dwóch siostrzeńców: Andreasa i Robina. Znak zodiaku Wodnik, a w chińskim horoskopie Tygrys.

Do Szkoły Podstawowej Nr 7 im. Stefana Jaracza w Jaśle-Żółkowie uczęszczał w latach 1957-1964, następnie kontynuował naukę w Liceum Ogólnokształcącym im. Mikołaja Kopernika w Nowym Żmigrodzie (1964-1968). Studiował (1968-1973) – dyplom i tytuł zawodowy magistra (11 VI 1973) oraz stopień naukowy doktora (16 III 1977), uzyskał na Wydziale Teologicznym Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie (obecnie Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego) oraz Testificato, kard. Stefana Wyszyńskiego, prymasa Polski, Wielkiego Kanclerza ATK (15 IV 1977). Początkowo był na seminarium magisterskim z socjologii religii u prof. dr hab. Andrzeja Świącickiego z PAN, później zmienił na historię Kościoła nowożytnego u prof. dr hab. Hieronima Eugeniusza Wyczawskiego OFM. Podwyższał kwalifikacje zawodowe z informacji naukowej w Instytucie Povyšenija Kwalifikacji Informacyjnych Robotnikow Gosudarstvennogo Komiteta Soveta Ministrov SSSR po Naukie i Technike v Moskvie – IPKIR, Moskwa – ZSRR (1 IX-30 X 1976) oraz z bibliotekoznawstwa zdając egzamin dla kandydatów na bibliotekarzy dyplomowanych w Uniwersytecie Wrocławskim, przed Komisją Ministerstwa Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki (16 V 1979). Odbył też staż w ramach współpracy naukowej w Katholike Universiteit Nijmegen – Holandia (24-31 X 1993).

Napisał pracę magisterską: *Stosunek polskich stronnictw ludowych do Kościoła w okresie przedmajowym (1918-1926)*, pod kierunkiem prof. dr hab. Hieronima Eugeniusza Wyczawskiego OFM, którą recenzował ks. doc. dr hab. Henryk Rybus i rozprawę doktorską: *Działalność dydaktyczna i pisarska profesorów i wychowawców Warszawskiej Akademii Duchownej (1837-1867)*, której promotorem był prof. dr hab. Hieronim Eugeniusz Wyczawski OFM, – recen-

zenci: ks. prof. dr hab. Marian Banaszak, prof. dr hab. Bolesław Świdorski. Dysertacja została ogłoszona drukiem w 1979 roku w serii wydawniczej: *Studia z Historii Kościoła w Polsce*, T. 6 i udostępniona online w bibliotece wirtualnej Federacji Bibliotek Kościelnych FIDES. Przygotowuje habilitację.

Zajmowane stanowiska i pełnione funkcje. W czasie studiów pracował dorywczo w Studenckiej Spółdzielni Pracy „Plastus”, przy Uniwersytecie Warszawskim. Akademia Teologii Katolickiej w Warszawie. Biblioteka Główna – młodszy bibliotekarz i Katedra Historii Kościoła w Polsce – asystent/bibliograf - po ½ etatu - (1 IX 1973-31 III 1975) oraz starszy referent w Sekretariacie Rektora Uczelni (1975); Uniwersytet Łódzki. Biblioteka Uniwersytecka - Oddział Opracowania Zbiorów (zwartych i ciągłych), Oddział Informacji Naukowej (1 IV 1975-1979) – młodszy bibliotekarz (1 IV 1975-1977), bibliotekarz (1977-31 I 1979); Katedra Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej UŁ – adiunkt (1 II 1979-1 I 1984), kierownik: Studium Podyplomowego (1 X 1980-30 IX 1981) i Studiów Zaocznych (1 X 1981-31 XII 1983); Akademia Teologii Katolickiej w Warszawie. Biblioteka Główna – kustosz dyplomowany (1 X 1984 - 28 V 1985); Akademii Medycznej w Łodzi. Biblioteka Główna. Oddział Informacji Naukowej – kierownik, kustosz dyplomowany (1 III 1985-28 II 1989), starszy kustosz dyplomowany (1 III 1989-) zastępca dyrektora Biblioteki Głównej AM (20 VI 1985-31 XII 1990), dyrektor (25 I 1991-30 IX 2002) następnie Uniwersytetu Medycznego w Łodzi (1 X 2002-) – drogą 2 konkursów w (2003, 2008) roku zajmuje w/w stanowisko łącznie już ponad 22 lata.

Działalność dydaktyczno-wychowawcza. W Akademii Teologii Katolickiej uczestniczył w szkoleniu studentów i młodych pracowników z zakresu metodologii pracy naukowej, czasopism, katalogu przedmiotowego i bibliografii nauk kościelnych. Brał również udział w Międzynarodowych Targach Książki w Warszawie. Zarówno w ATK, jak i w BUŁ, był zaangażowany przy organizowaniu wystaw nowości wydawniczych i okolicznościowych poświęconych różnorodnej tematyce. Pracując w Bibliotece Uniwersytetu Łódzkiego, prowadził w ramach godzin zleconych, wykład z „Klasyfikacji piśmiennictwa” (1977-1979) w Katedrze Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej UŁ, gdzie następnie po przejściu na etat adiunkta, zajmował się dydaktyką na studiach dziennych, zaocznych i podyplomowych. Prowadził zajęcia dydaktyczne z przedmiotów kierunkowych: „Bibliografii” (wykład, ćwiczenia, konwersatorium, proseminarium i seminarium magisterskie) i „Informacji naukowej” (ćwiczenia, konwersatorium, wykład, proseminaria). Był opiekunem studentów I roku (przez pięć lat) oraz trzykrotnie opiekunem studenckich zawodowych praktyk wakacyjnych. W 1982 roku sprawował także opiekę merytoryczną nad 3 asystentkami. Jest promotorem 10 prac magisterskich z bibliografii i recenzentem 9 prac magisterskich z informacji naukowej. W Akademii Medycznej (1985-2002) i Uniwersytecie Medycznym w Łodzi (2002-) prowadzi i koordynuje zajęcia dydaktyczne z „Przysposobienia bibliotecznego” (od 2008 roku online) i „Informacji naukowej” dla doktorantów. W latach 1999-2000 prowadził też wykład z „Informacji naukowej” dla studentów zaocznych III roku pielęgniarstwa i położnictwa. Brał udział w kilkudziesięciu konferencjach naukowych w wielu miejscowościach w Polsce, organizowanych przez szkoły wyższe, PAN, biblioteki naukowe, instytucje kościelne. Współprzewodniczył obradom na sesjach naukowych ogólnopolskich Konferencji Problemowych Bibliotek Medycznych: Lublin (2006), Bydgoszcz (2008), Wrocław (2010), Szczecin (2011), Poznań (2012) oraz innych. Uczestniczył w szkoleniowych wyjazdach zagranicznych do bibliotek naukowych, oficyn wydawniczych i firm pośredniczących w naby-

waniu czasopism, literatury naukowej i baz danych w Holandii (Amsterdam, Nijmegen), Litwy (Wilno), Niemiec (Berlin, Frankfurt n. M., Getynga, Heidelberg, Mainz), Słowacji (Koszyce), Szwecji (Helsingborg, Göteborg), Ukrainy (Lwów), ZSRR (Moskwa). Był organizatorem lokalnych, regionalnych, ogólnopolskich i międzynarodowych konferencji naukowych: XIV Ogólnopolskiej Konferencji Bibliotek Medycznych: *Udostępnianie zbiorów bibliotecznych* (Łódź, 7-9 VI 1995); - regionalnej: *Automatyzacja bibliotek łódzkich* (wspólnie ze Stowarzyszeniem Bibliotekarzy Polskich Oddział w Łodzi - Łódź, 7 XII 1995); - międzynarodowej: *Elektroniczne wprowadzanie informacji naukowej* (Łódź, 22-23 VI 1998); - ogólnopolskie: *Informacja naukowa bibliotek medycznych w Polsce* (Łódź, 24-25 XI 2003); XXVII Konferencji Problemowej Bibliotek Medycznych: *Działalność dydaktyczna oraz zarys dziejów, stan obecny i perspektywy rozwoju bibliotek uczelnianych, instytutowych i innych naukowych w Polsce* (Łódź, 14-15 IX 2009). Współorganizator warsztatów e-nauczania: *Wykorzystanie platformy edukacyjnej Moodle w dydaktyce bibliotecznej*, wspólnie z Wydziałem Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej Wyższej Szkoły Umiejętności Społecznych w Poznaniu (Łódź, 28-29 I 2010).

Praca naukowa – podejmuje problematykę badawczą z zakresu historii (nowożytnej Polski, szkolnictwa wyższego, bibliotekarstwa, ruchu wydawniczego), bibliografii (dziedzin i zagadnień: historii Kościoła, bibliotek kościelnych, oficyn drukarskich i wydawniczych zakonów i zgromadzeń zakonnych), lokalnej (Łodzi 1918-1939), regionalnej (Polski centralnej (1871-1980) – łódzkie, piotrkowskie, sieradzkie, skierniewickie), osobowej (zespołów osobowych: Akademii Medycznej w Łodzi (1987-2002) i Uniwersytetu Medycznego w Łodzi (2002-2010) i poszczególnych osób (uczonych, pracowników uczelni akademickich), informacji naukowej oraz biografistyki (zarówno osób zmarłych jak i żyjących: pracowników nauki, historyków, bibliotekoznawców). Był kierownikiem dwóch grantów Komitetu Badań Naukowych: 1. – decyzja Nr 0104/P1/94/06 z dnia 1 III 1994 r. – projekt badawczy: Zakonne oficyny drukarskie i wydawnicze w Polsce w latach 1945-1994; 2. – umowa Nr 1223/W/DOT/DI/97 z dnia 21 X 1998 r. – projekt badawczy: Łódzka bibliografia regionalna 1918-1939, 1981-1990. Ostatnio otrzymał z Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego dofinansowanie na *Forum Bibliotek Medycznych* 2013 R. 6 nr 1-2. Należał do Komitetu Redakcyjnego *Biuletynu Głównej Biblioteki Lekarskiej* (1997-2002), Redaktor naczelny: przez 10 lat *Kronikarza* (2002/2003-2011/2012), *Biuletynu Informacyjnego Uniwersytetu Medycznego w Łodzi* (2008-2009) i *Forum Bibliotek Medycznych* (2008-), które w 2012 roku obchodziło Jubileusz 5-lecia istnienia.

Biblioteka Uniwersytetu Medycznego w Łodzi dysponuje nowoczesnym warsztatem pracy na miarę potrzeb XXI wieku, który został znacznie rozbudowany w czasie pełnienia przez niego funkcji dyrektora biblioteki uczelnianej. Dzięki życzliwości władz Uczelni, które dołożyły wiele starań, zapewniono środowisku medycznemu dostęp do najnowszych źródeł informacji: baz danych, e-czasopism, systemu komputerowego „Horizon”, obecnie Symphony, oraz Expertus, docMed, EuroTrans Med. Za jego kadencji wkroczyła do biblioteki komputeryzacja systemu biblioteczno-informacyjnego. Inspiruje pracowników do podwyższania kwalifikacji zawodowych i naukowych (studia podyplomowe, egzamin dla bibliotekarzy i dokumentalistów dyplomowanych, dysertacje), poprzez współpracę przy prowadzonych w bibliotece pracach redakcyjnych, stara się rozbudzić wśród uzdolnionych pracowników zamiłowanie do nauki.

Członek: Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich (1975-), Związku Nauczycielstwa Polskiego (1975-1984), Wydziałowej Komisji Rekrutacyjnej na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu

Łódzkiego – kierunek studiów bibliotekoznawstwo i informacja naukowa (1979, 1982), Rady Bibliotecznej Akademii Medycznej (1985-2002) i Uniwersytetu Medycznego w Łodzi (2002-); Senatu i Komisji Senackich AM: Senackiej Komisji ds. Międzynarodowej Współpracy i Wymiany Naukowej (1991-1993), Zespołu ds. Współpracy z Nijmegen-Holandia (1993), Komisji ds. Rozwoju Kadr (1991-1993), Komisji ds. Statutowo-Organizacyjnych (1991-1999), Komisji ds. Kształcenia Podyplomowego (1991-1999); AM/UM: Senackiej Komisji Nauki (1991-2008), Zespołu ds. Punktacji Dorobku Naukowego (1993-2008), Komisji ds. Komputeryzacji (1995-2008), Komisji ds. Międzyuczelnianego Wydziału Nauk Humanistycznych (2003); Senatu UM (2008-), Konsorcjum Łódzkiej Akademickiej Sieci Bibliotecznej – ŁASB (1995-); Konferencji Dyrektorów Bibliotek Uczelni Państwowych w Polsce (1991-), obecna nazwa Konferencja Dyrektorów Bibliotek Akademickich Szkół Polskich, Międzybibliotecznej Komisji Koordynacyjnej Bibliotek Medycznych w Polsce (1992-), przewodniczący (1996-1998), obecna nazwa Konferencja Dyrektorów Bibliotek Uczelni Medycznych, Rady Naukowej Głównej Biblioteki Lekarskiej im. Stanisława Konopki w Warszawie (1997-2002); Senatu UM (2002-), Senackiej Komisji ds. Wydawnictw (2012-).

Odnaczenia: Medal 50-lecia Głównej Biblioteki Lekarskiej (25 X 1995), Medal 50-lecia łódzkich wydziałów medycznych (XII 1995), Medal w dowód uznania za zasługi dla Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich (8 V 2000), 60 lat Wydawnictwa Lekarskiego PZWL (2004), Medal 60 lat łódzkich uczelni akademickich. Uniwersytet Medyczny (2005), Złoty Krzyż Zasługi (23 IX 2005), Medal pamiątkowy Uniwersytetu Medycznego w Łodzi – 65 lat wyższego szkolnictwa medycznego w Łodzi (1945-2010); oraz nagrody rektorskie: JM Rektora UŁ – naukowa II° (1983); JM Rektora AM – naukowe III° (1987), II° (1990, 1992, 1995, 1998), I° (2001); JM Rektora UM – naukowa I°(2003), dydaktyczna i organizacyjna I° (2006), za promocję Uczelni (2012).

Hobby: przyroda, iglaki, zwierzęta (koty, psy), turystyka, pływanie, grzybobranie, filmy (przyrodnicze, komedie, westerny, wojskowe), książki (historyczne, podróżnicze, ikonograficzne, wydawnictwa informacyjne).

Spis publikacji

1977

1. Indeks nazwisk. W: Bibliografia historii Kościoła w Polsce za lata 1944-1970 / red. Hieronim Eug[eniusz] Wyczawski. Cz. 3 Warszawa: Akademia Teologii Katolickiej, 1977 s. 119-290

2. Indeks nazw geograficznych. W: Bibliografia historii Kościoła w Polsce za lata 1944-1970 / red. Hieronim Eug[eniusz] Wyczawski. Cz. 3. Warszawa: Akademia Teologii Katolickiej, 1977 s. 291-323

Toż. Biblioteka Wirtualna FIDES

1979

3. Działalność dydaktyczna i pisarska profesorów i wychowawców Warszawskiej Akademii Duchownej 1837-1867. Warszawa: Akademia Teologii Katolickiej, 1979, 262 s., bibliogr., Rés. *Studia z Historii Kościoła w Polsce* T. 6. Red. H[ieronim] E[ugeniusz] Wyczawski.

Rozprawa doktorska ATK - 1977 r.

Toż. Biblioteka Wirtualna FIDES

Rec.: Bibliofil, *Tygodnik Powszechny* 1980 R. 34 nr 10 s. 8; K.S., *Mysł Społeczna* 1980 R. 16 nr 30 s. 24

1980

4. [Głos w dyskusji] W: Trzecia Ogólnokrajowa Narada Bibliografów. Warszawa 5-7 VI 1978 r. Referaty i dyskusja. (Oprac. red. Barbara Karamać, Elżbieta Czermarmazowicz). Warszawa: Biblioteka Narodowa, 1980. - s. 237. (Prace Instytutu Bibliograficznego Nr 24)

1981

5. Bibliografia piśmiennictwa o polskich bibliotekach kościelnych za lata 1966-1979. *Studia Theologica Varsoviensis* 1981 R.19 nr 2 s.245-284
Toż. Biblioteka Wirtualna FIDES

6. Bessler Józefat (1809- 2 poł. XIX w.) W: Słownik polskich teologów katolickich / pod red. Hieronima Eug[eniusza] Wyczawskiego. T. 1 Warszawa: Akademia Teologii Katolickiej 1981 s. 130-131, bibliogr.

7. Buliński Melchior (1810-1877). Tamże s. 256-257, bibliogr.

8. Butkiewicz Bonawentura (1795-1871). Tamże s. 260-261, bibliogr.

9. Englisz Adam (1838-1907). Tamże s. 447-448, bibliogr.

10. Feliński Julian (1826-1885). Tamże s. 459-469, bibliogr.

11. Golian Zygmunt (1824-1885). Tamże s. 546-549, bibliogr.

1982

12. Bibliografia historii Kościoła w Polsce za lata 1975-1977. Cz. 1-2. Warszawa: Akademia Teologii Katolickiej, 1982. - 415; 418 s.; 25 cm

Toż. Biblioteka Wirtualna FIDES

Rec.: K.S., *Mysł Społeczna* 1983 R.19 nr 10 s. 24; Gramatowski Wiktor: Uwagi nad „Bibliografią historii Kościoła w Polsce za lata 1944-1977”. *Collectanea Theologica* 1985 Ann. 55 fasc.1 s. 203-207; Polem. [poz.36]

13. Jasiński Mateusz Maurycy (1781-1847). W: Słownik polskich teologów katolickich / pod red. Hieronima Eug[eniusza] Wyczawskiego. T. 2. Warszawa: Akademia Teologii Katolickiej, 1982 s. 189-190, bibliogr.

14. Jażdżewski Ludwik Józef Walenty (1838-1911). Tamże s.196- 198, bibliogr.

15. Knapiński Władysław (1838-1910). Tamże s. 295-306, bibliogr.

16. Kołłątaj Hugo (1750-1812). Tamże s. 324-333, bibliogr.

Współaut.: Wyczawski Hieronim Eugeniusz ,...

17. Kossowski Henryk Piotr (1828-1903). Tamże s. 365-369, bibliogr.

18. Marciński Antoni (1821-1906). Tamże T. 3. s. 56-57, bibliogr.

19. Mętlewicz Jan Józef Kalasanty (1808-1858). Tamże s. 98-100, bibliogr.

20. Nowodworski Michał (1831-1896). Tamże s. 223-233, bibliogr.

21. Olszański Jan (1811-1889). Tamże s. 247-248, bibliogr.

22. Popiel Wincenty Teofil (1825-1912). Tamże s. 414-417, bibliogr.

23. Przewłocki Aleksander (1815-1858). Tamże s. 449-450, bibliogr.

24. Przybylski Dominik (1798-1857). Tamże s. 454-455, bibliogr.

25. Rzewuski Paweł (1804-1892). Tamże s. 547-550, bibliogr.

1983

26. Stosunek polskich stronnictw ludowych do Kościoła w latach 1918-1926. *Chrześcijanin w Świecie* 1983 R.15 nr 3 s. 21- 48, bibliogr.

Streszczenie pracy magisterskiej ATK 1973 r.

Toż. Biblioteka Wirtualna FIDES

27. Sławianowski Franciszek (1818-1867). W: Słownik polskich teologów katolickich / pod red. Hieronima Eug[eniusza] Wyczawskiego. T. 4. Warszawa: Akademia Teologii Katolickiej, 1983 s. 105-106, bibliogr.

28. Sotkiewicz Antoni Franciszek Ksawery (1826-1901). Tamże s. 157-159, bibliogr.

29. Szarkiewicz Jakub (1776-1846). Tamże s.254-255, bibliogr.

30. Szczygielski Józefat (1805-1883). Tamże s.266-268, bibliogr.

31. Szelewski Adam Józef Kalasanty (1799-1865). Tamże s. 269- 272, bibliogr.

32. Szpaderski Józef (1816-1877). Tamże s. 282-284, bibliogr.

33. Topolski Leon (1816-1863). Tamże s. 336-337, bibliogr.

34. Wnorowski Kazimierz (1818-1885). Tamże s. 455-456, bibliogr.

1985

35. Ośrodki informacji bibliotek naukowych w Łodzi 1949-1979. *Bibliotekarz* 1985 R.52 nr 4 s.1-9, bibliogr.

36. Polem.: W odpowiedzi ks. Wiktorowi Gramatowskiemu SJ na recenzję „Bibliografii historii Kościoła w Polsce”. *Collectanea Theologica* 1985 An. 55 fasc. 4 s.183-184

1986

37. Bibliografia łódzkiej produkcji wydawniczej 1918-1939. Łódź: Uniwersytet Łódzki, 1986 (Druk: UŁ), 459 s.; 25 cm. Wydawnictwa Bibliograficzne Biblioteki Uniwersyteckiej w Łodzi, 26; ISBN 83-7016-151-0

Współaut.: Maria Marczyńska, ...

Toż. Biblioteka Cyfrowa Uniwersytetu Łódzkiego (<http://bcuul.lib.uni.lodz.pl/dlibra/text?id=library-desc>)

Rec.: Kempa Andrzej: Czy można czytać bibliografię? *Odgłosy* 1987 R.30 nr 34 s. 8; Rosin Ryszard, *Rocznik Łódzki* 1987 T.37 s. 311-313

38. Knapiński Władysław (1838-1910). W: Słownik pracowników książki polskiej. Suplement / pod red. Ireny Treichel. Warszawa - Łódź: Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 1986 s. 95-96, bibliogr.

39. Nowodworski Michał (1831-1896). Tamże s.154, bibliogr.

40. Siennicki Wojciech (1803-1854). Tamże s.197, bibliogr.

1987

41. Bibliografia dorobku piśmienniczego pracowników Akademii Medycznej w Łodzi za rok 1982. Łódź: Akademia Medyczna (Łódź: PSP) 1987 - XVI, 113 s.; 25 cm - Akademia Medyczna w Łodzi Biblioteka Główna

Współaut.: Jadwiga Piotrowska, ...

1988

42. Bibliografia dorobku piśmienniczego pracowników Akademii Medycznej w Łodzi za rok 1985. Łódź: Akademia Medyczna, 1988. - XX, 231s.; 25 cm - Akademia Medyczna w Łodzi. Biblioteka Główna

Współaut.: Jadwiga Piotrowska, ...

43. Irena Treichel (1918-1987). *Bibliotekarz* 1988 R. 55 nr 6 s. 30-32, portr., bibliogr.

Toż. *Biuletyn GBL* 1988 R. 34 nr 341/342 s. 130-132, portr.

1989

44. Bibliografia historii Kościoła w Polsce za lata 1980-1981. Cz. 1-2 Warszawa: Akademia Teologii Katolickiej, 1989; 25 cm ISSN 0209-0910

Współaut.: ..., Piotr Latawiec

Cz. 1 -360 s.

Cz. 2 - 421 s..

Toż. Biblioteka Wirtualna FIDES

45. Bibliografia dorobku piśmienniczego pracowników Akademii Medycznej w Łodzi za rok 1987. Łódź: Akademia Medyczna, 1989. - XXIV, 318 s.; 25 cm.

46. Prace nad przygotowaniem skryptu z podstaw informacji naukowej dla studentów akademii medycznych. *Biul. GBL* 1989 R. 35 nr 343 s.133-134

1990

47. Bibliografia dorobku piśmienniczego pracowników Akademii Medycznej w Łodzi za rok 1989. Łódź: Akademia Medyczna, 1990. - XXII, 255 s.; 25 cm.

1991

48. Bończyk Norbert (1837-1893). W: Słownik biograficzny katolicyzmu społecznego w Polsce / red. Ryszard Bender. [T. 1] Warszawa: Ośrodek Dokumentacji i Studiów Społecznych, 1991, s. 42-43, portr., bibliogr.

49. Czacka Róża Elżbieta (1876-1961). Tamże s. 88-90, portr., bibliogr.

50. Darowska z Kotowiczów Maria Marcelina (1827-1911). Tamże s. 102-103, portr., bibliogr.

51. Jadwiga Piotrowska. [oraz] Bibliografia publikacji. *Biul. GBL* 1991 R. 37 nr 345 s. 97-102, portr., bibliogr.

1992

52. Bibliografia dorobku piśmienniczego pracowników Akademii Medycznej w Łodzi za rok 1990. Łódź: Akademia Medyczna 1992. - XXIV, 238 s.; 25 cm.

Współaut.: Jadwiga Piotrowska, ...

53. Bibliografie regionalne opracowane w Łodzi w latach 1976-1988. *Acta Universitatis Lodziensis Folia Librorum* 1992 z.3 s.111-134, bibliogr. Zsfg - Wokół zawodu bibliotekarza i jego warsztatu.

Toż. Odb. pt.: 70 lat Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich w Łodzi 1919-1989: materiały z sesji naukowej / pod red. Jerzego

Andrzejewskiego. Łódź: SBP Okr. Łódź, 1992. - Łódzki Dzień Bibliotekarza

54. Nauczycielka z [Jasła-] Żółkowa [Jadwiga Brożynowa]. *Podkarpacie* 1992 R.21 nr 17 s.7, portr.

Toż. *żyć godnie. Kurier Podkarpacki* 1992 R. 2 nr 16 s. 7, portr.

55. Red.: Jadwiga Brożynowa (1917-1986) nauczycielka, działaczka oświatowa i społeczna / pod red... (Marki-Struga): *Michalineum* 1992. - 123 s., portr. okł. I, bibliogr.; 21 cm.

Toż. Podkarpacka Biblioteka Cyfrowa (<http://www.pbc.rzeszow.pl/>)

Rec.: Kempa Andrzej: *Wierna Bogu i Ojczyźnie. Prz. Katol.* 1993 R.81 nr 3 s.14

56. *Życiorys Pani Dyrektor.* Tamże s. 7-9

57. *Czcigodna nauczycielka i wychowawczyni.* Tamże s. 105-111

1993

58. Bibliografia dorobku piśmienniczego pracowników Akademii Medycznej w Łodzi za rok 1991. Łódź: Akademia Medyczna, 1993. - 216 s.; 25 cm.

59. Dokumentacja działalności naukowej i dydaktycznej ks. prof. dr hab. Hieronima Eugeniusza Wyczawskiego OFM za lata 1947-1992. Kalwaria Zebrzydowska: Wydaw. OO. Bernardynów „Calvarianum”, 1993. - 114 s., portr. okł. I, bibliogr.; 29 cm

Toż. Biblioteka Wirtualna FIDES

60. Dyrektor Jadwiga Piotrowska. *Poradnik Bibliotekarza* 1993 nr 6 s. 39-41, portr.

1994

61. Bibliografia dorobku piśmienniczego pracowników Akademii Medycznej w Łodzi za rok 1992. Łódź: Akademia Medyczna, 1994. - 337 s.; 25 cm

62. Łódzka bibliografia regionalna 1971-1980 / pod red. Bolesława Świdzkiego. Łódź: UŁ, 1994. - 1043 s.; 25 cm - Wydawnictwa Bibliograficzne Biblioteki Uniwersyteckiej w Łodzi, 33.- ISBN 83-7016-762-4

Współaut.: Wanda Frontczakowa, ..., Maria Frontczak

Toż. Biblioteka Cyfrowa Uniwersytetu Łódzkiego

Rec.: Kempa Andrzej: *Łódzka bibliografia regionalna. Dziennik Łódzki* 1995 R. 51/111 nr 38 s. 5 (z 14 lutego 1995 r., wtorek)

63. Kornilowicz Władysław Emil (1884-1946). *W: Słownik biograficzny katolicyzmu społecznego*

w Polsce / red. Ryszard Bender. [T. 2.]: K-P. Warszawa 1994 s. 38-40, portr., bibliogr.

64. Kubicki Paweł Franciszek (1871-1944). *Tamże* s. 59-60, portr., bibliogr.

65. Likowski Edward (1836-1915). *Tamże* s. 85-86, portr., bibliogr.

66. Lisiecki Arkadiusz Maria (1880-1930). *Tamże* s. 87-88, portr., bibliogr.

67. Łosiński Augustyn (1867-1937). *Tamże* s. 99-100, portr., bibliogr.

1995

68. Bibliografia dorobku piśmienniczego pracowników Akademii Medycznej w Łodzi za rok 1993. Łódź: Akademia Medyczna, 1995. - 228 s.; 25 cm - Akademia Medyczna w Łodzi Biblioteka Główna

69. Kierownik Wanda Frontczakowa. *Por. Bibl.* 1995 nr 6 s. 20-22, il. portr.

70. Pawlikowski Tadeusz Ewaryst (1904-1985). *W: Słownik medycyny i farmacji Górnego Śląska / red. nauk. Alfred Puzio. T. 2. Biograficzny (A-Z).* Katowice, 1995 s. 193-195, portr., bibliogr.

Współaut.: Alfred Puzio, ...

71. Zawadzki Bronisław (1903-1957). *Tamże* s. 283-284, portr., bibliogr.

Współaut.: Alfred Puzio, ...

1996

72. Bibliografia dorobku piśmienniczego pracowników Akademii Medycznej w Łodzi za rok 1994. Łódź: Akademia Medyczna, 1996. - s. 251; 25 cm - Akademia Medyczna w Łodzi Biblioteka Główna

73. XII Konferencja Problemowa Bibliotek Medycznych, Łódź 7-9 VI 1995 r. *Biul. GBL* 1996 R. 42 nr 352 s. 97-99, il.

74. System biblioteczno-informacyjny Akademii Medycznej w Łodzi. *Biul. GBL* 1996 R. 42 nr 354 s. 21-26, bibliogr., portr.

1997

75. Bibliografia historii Kościoła w Polsce za lata 1982-1984. Cz. 1-3. Warszawa: Akademia Teologii Katolickiej, 1997. - 24 cm - ISBN 83-7072-072-2

Cz. 1- s. 1- 428 .

Cz. 2 - s. 429-741

Cz. 3 - s. 742-1248

Toż. Biblioteka Wirtualna FIDES

76. Dyrektor Czesław Cezar Baran (1915-1997).
Por. Bibl. 1997 nr 12 s. 13-15, portr.

1998

77. O. Czesław Cezar Baran (1915-1997) OFM
Conv. Saecul. Christ. 1998 R. 5 nr 1 s. 86-91

1999

78. Łódzka bibliografia regionalna 1901-2000.
W: INFOBAZY'99 - Bazy Danych dla nauki. Materiały z konferencji organizowanej pod patronatem Komitetu Badań Naukowych / Politechnika Gdańska, Centrum Informatyczne TASK, Instytut Oceanologii PAN. Gdańsk: Centrum Informatyczne TASK, 1999. - s. 482-487 ; il., bibliogr. (ISBN 83-88007-24-6)

79. Łódzka konferencja o elektronicznej informacji naukowej. *Biul. GBL* 1999 R. 45 nr 359 s. 3-5, il.

80. [Przemówienie nad grobem prof. dr hab. Janusza Kapuścika, dyrektora GBL]. *Biul. GBL* 1999 45 nr 361 s. [6], il.

81. Rec.: *FIDES*: biuletyn bibliotek kościelnych / red. Jan Bednarczyk. Kraków [R. 1]: 1995- [R. 3]: 1997. *Saec. Christ.* 1999 R. 6 nr 2 s. 263-265

2000

82. Bibliografia publikacji pracowników Akademii Medycznej w Łodzi za lata 1971-1990. T. 1-2. Łódź: AM, 2000. - 904 s. ; 30cm

Współaut.: Jadwiga Piotrowska, ...

83. Bibliografia produkcji wydawniczej zakonów w Polsce 1945-1995. T. 1: Wydawnictwa zwarte. Cz. 1-2. Warszawa: Wydaw. Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, 2000. - 709 s.

Toż. Biblioteka Wirtualna FIDES

Rec.: Dąbrowski Jan, *Aten. Kapł.* 2000 T. 135 z. 2/3 s. 379-380; Rulka Kazimierz, Tamże *Aten. Kapł.* 2001 T. 136 z. 1 s. 162-164

84. Dmitrowicz Julian (1912-1981). W: Słownik pracowników książki polskiej. Suplement 2 / pod red. Hanny Tadeusiewicz; z udziałem Bogumiła Karkowskiego. Warszawa: Wydaw. SBP, 2000 s. 39-40, bibliogr.

85. Grudziński Kajetan Jan (1916-1986). Tamże s. 56-57, bibliogr.

86. Kotkowski Bolesław (1886-1944). Tamże s. 84, bibliogr.

87. Szajna Mirosława Anna (1946-1988). Tamże s. 154, bibliogr.

88. Urban Wincenty (1911-1983). Tamże s. 172-173, bibliogr.

89. Łódzka bibliografia regionalna XX wieku w Internecie. W: Biblioteki łódzkie w okresie transformacji ustrojowej 1989-1999 / pod red. Jerzego Andrzejewskiego. Łódź: SBP, 2000 s. 47-55, il.

2001

90. Bibliografia piśmiennictwa o polskich bibliotekach kościelnych za lata 1980-1990. *Saec. Christ.* 2001 R. 8 nr 2 s. 181-249, bibliogr.

Toż. Biblioteka Wirtualna FIDES

2002

91. Bibliografia produkcji wydawniczej zakonów w Polsce 1996-2000. T. 1. Wydawnictwa zwarte. Cz. 3-4. - Warszawa: Wydaw. Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, 2002 (Warszawa: Ofic. Wydaw-Poligr. „Adam”); 24 cm ISBN 83-7072-152-4

Cz. 3 – s. 713-1089, portr.

Cz. 4 – s. 1090-1425, portr.

Toż. Biblioteka Wirtualna FIDES

92. Bibliografia publikacji pracowników Akademii Medycznej w Łodzi za lata 1991-2000. T. 1-3. - Łódź: UM, 2002 (Łódź : DzwIP UM); 30 cm ISBN 83-88940-90-2

T. 1 (A-J). - 489 s.

T. 2 (K-P). - s. 491-1020

T. 3 (R-Ż). - s. 1022-1522

93. Biblioteka Główna. W: Pięćdziesięciolecie wydziałów medycznych Uniwersytetu Łódzkiego i Akademii Medycznej w Łodzi (1945-1995) / pod red. ... Cz. 1. Łódź: AM, 2002 – *Ann. AM Lodz.* Vol. 43 suppl. 30, s. 293-299, tab.

94. [Mistrz i Wyzawszczyzna]. W: Ocalić od zapomnienia: profesorowie Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie we wspomnieniach wychowanków / pod red. Józefa M. Dołęgi i Józefa Mandziuka. Warszawa, 2002 s. 272-274

95. Red.: Wanda Frontczakowa (1927-1999): bibliotekoznawca, bibliograf / pod red. ... - Częstochowa-Warszawa: Wydaw. WSP w Częstochowie; Ofic. Wydaw-Poligr. „Adam”, 2002 (Warszawa: Ofic. Wydaw-Poligr. „Adam”). - 232 s., bibliogr., 21 cm ISBN 83-7098-224-7-Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Częstochowie, Oficyna Wydawniczo-Poligraficzna „Adam”

Toż. Biblioteka Cyfrowa Uniwersytetu Łódzkiego (<http://bcu1.lib.uni.lodz.pl/dlibra/text?id=library-desc>)

Rec.: Starnawski Jerzy, *Kronika* 2003 R. 13 nr 2 s.21

96. Wspomnienie o Pani Kierownicze. W: Wanda Frontczakowa (1927-1999): bibliotekoznawca, bibliograf. Tamże s. 171-174

97. Zarys biograficzny oraz bibliografia publikacji. Tamże s. 9-16, bibliogr.

98. Red.: Pięćdziesięciolecie wydziałów medycznych Uniwersytetu Łódzkiego i Akademii Medycznej w Łodzi (1945-1995) / pod red. ... - Cz. 1-2. - Łódź: AM, 2002; 24 cm ISSN 0373-949X - *Ann. AM Lodz*. Vol. 43 suppl. 30 cz. 1-2

Cz. 1 - 308 s.

Cz. 2 - s. 311-529

2003

99. Bibliografia publikacji pracowników Akademii Medycznej w Łodzi za lata 2001-2002, T. 1-2. - Łódź: UM, 2003 (Łódź: DzwIP UM). - 472, s.; 30 cm ISSN 1234-3439

100. Katalog dysertacji Uniwersytetu Medycznego w Łodzi (2002/2003). *Kronikarz* 2002/2003 R. 1 nr 1/2 s. 84-95, il., tab.

101. Lewiński Andrzej (ur. 1953). *Kronikarz* 2002/2003 R. 1 nr 1/2 s. 112-113, il., portr., bibliogr.

102. Dzik Adam Janusz (ur. 1952). *Kronikarz* 2002/2003 R. 1 nr 1/2 s. 114-115, il., portr., bibliogr.

103. Joss Andrzej (ur. 1939). *Kronikarz* 2002/2003 R. 1 nr 1/2 s. 116-117, il., portr., bibliogr.

104. Liberski Paweł Piotr (ur. 1954). *Kronikarz* 2002/2003 R. 1 nr 1/2 s. 118-119, il., portr., bibliogr.

105. Zeman Krzysztof Jan (ur. 1951). *Kronikarz* 2002/2003 R. 1 nr 1/2 s. 120-121, il., portr., bibliogr.

106. Błaszczyk Jan Józef (ur. 1948). *Kronikarz* 2002/2003 R. 1 nr 1/2 s. 122-123, il., portr., bibliogr.

107. Drygas Wojciech Kazimierz (ur. 1952). *Kronikarz* 2002/2003 R. 1 nr 1/2 s. 124-125, il., portr., bibliogr.

108. Jędrzejewski Kazimierz Stefan (ur. 1937).

Kronikarz 2002/2003 R. 1 nr 1/2 s. 126-127, il., portr., bibliogr.

109. Olszewski Jurek (ur. 1955). *Kronikarz* 2002/2003 R. 1 nr 1/2 s. 128-129, il., portr., bibliogr.

110. Orszulak-Michalak Daria (ur. 1952). *Kronikarz* 2002/2003 R. 1 nr 1/2 s. 130-131, il., portr., bibliogr.

111. Papierz Wielisław (ur. 1942). *Kronikarz* 2002/2003 R. 1 nr 1/2 s.132-133, il., portr., bibliogr.

112. Redaktor o „Kronikarzu”. *Kronikarz* 2002/2003 R. 1 nr 1/2 s. 5-6, il., portr., bibliogr.

2004

113. Bibliografia piśmiennictwa o polskich bibliotekach kościelnych za lata 1991-2000. *Saecul. Christ.* 2004 T. 11 nr 1 s. 179-246

Toż. Biblioteka Wirtualna FIDES

114. Baj Zbigniew (ur. 1950). *Kronikarz* 2003/2004 R. 2 nr 2 s. 254-255, il., portr., bibliogr.

115. Bednarek Andrzej (ur. 1958). *Kronikarz* 2003/2004 R. 2 nr 2 s. 256-257, il., portr., bibliogr.

116. Brzezińska Elżbieta (ur. 1959). *Kronikarz* 2003/2004 R. 2 nr 2 s. 258-259, il., portr., bibliogr.

117. Brzeziński Jan (ur. 1947). *Kronikarz* 2003/2004 R. 2 nr 2 s. 260-261, il., portr., bibliogr.

118. Czwarty numer „Kronikarza”. *Kronikarz* 2003/2004 R. 2 nr 2 s. 6-7, il., portr.

119. Drugi rocznik „Kronikarza”. *Kronikarz* 2003/2004 R. 2 nr 1 s. 6-8, il., portr.

120. Ferenc Tomasz (ur. 1953). *Kronikarz* 2003/2004 R. 2 nr 2 s. 262-263, il., portr., bibliogr.

121. Fronczak Adam Edmund (ur. 1957). *Kronikarz* 2003/2004 R. 2 nr 1 s. 196-197, il., portr., bibliogr., bibliogr.

122. Gaszyński Wojciech Piotr (ur. 1944). *Kronikarz* 2003/2004 R. 2 nr 2 s. 264-265, il., portr., bibliogr.

123. Glinka Ryszard (ur. 1946). *Kronikarz* 2003/2004 R. 2 nr 1 s. 192-193, il., portr., bibliogr.

124. Gruszczyński Wojciech Kazimierz (ur.

- 1946). *Kronikarz* 2003/2004 R. 2 nr 2 s. 266-267, il., portr., bibliogr.
125. Jegier Anna (ur. 1953). *Kronikarz* 2003/2004 R. 2 nr 1 s. 198-199, il., portr., bibliogr.
126. Katalog dysertacji Uniwersytetu Medycznego w Łodzi (1 X 2003 – 30 IX 2004). *Kronikarz* 2003/2004 R. 2 nr 2 s. 159-170
127. Kobos Józef Wieńczysław (ur. 1953). *Kronikarz* 2003/2004 R. 2 nr 2 s. 268-269, il., portr., bibliogr.
128. Komorowski Jan Maciej (ur. 1948). *Kronikarz* 2003/2004 R. 2 nr 2 s. 270-271, il., portr., bibliogr.
129. Kordek Radzisław (ur. 1962). *Kronikarz* 2003/2004 R. 2 nr 2 s. 272-273, il., portr. bibliogr.
130. Kostka Barbara (ur. 1937). *Kronikarz* 2003/2004 R. 2 nr 2 s. 274-275, il., portr., bibliogr.
131. Kostka Tomasz Jan (ur. 1961). *Kronikarz* 2003/2004 R. 2 nr 2 s. 276-277, il., portr., bibliogr.
132. Kuzdak Krzysztof (ur. 1950). *Kronikarz* 2003/2004 R. 2 nr 2 s. 278-279, il., portr., bibliogr.
133. Lachowicz-Ochędalska Agnieszka Lilla (ur. 1961). *Kronikarz* 2003/2004 R. 2 nr 2 s. 280-281, il., portr., bibliogr.
134. Luciak Marek (ur. 1947). *Kronikarz* 2003/2004 R. 2 nr 2 s. 282-283, il., portr., bibliogr.
135. Mikiciuk-Olasik Elżbieta Wiesława (ur. 1951). *Kronikarz* 2003/2004 R. 2 nr 2 s. 284-285, il., portr., bibliogr.
136. Mirowski Marek (ur. 1959). *Kronikarz* 2003/2004 R. 2 nr 2 s. 286-287, il., portr., bibliogr.
137. Niewiarowska Jolanta Maria (ur. 1954). *Kronikarz* 2003/2004 R. 2 nr 2 s. 288-289, il., portr., bibliogr.
138. Nowak Dariusz Paweł (ur. 1958). *Kronikarz* 2003/2004 R. 2 nr 1 s. 200-201, il., portr., bibliogr.
139. Orszulak-Michalak Daria (ur. 1952). *Kronikarz* 2003/2004 R. 2 nr 1 s. 194-195, il., portr., bibliogr.
140. Pawlicka Halina Zenona (ur. 1946). *Kronikarz* 2003/2004 R. 2 nr 2 s. 290-291, il., portr., bibliogr.
141. Pawlicki Lucjan Stefan (ur. 1946). *Kronikarz* 2003/2004 R. 2 nr 2 s. 292-293, il., portr., bibliogr.
142. Pomorski Lech (ur. 1951). *Kronikarz* 2003/2004 R. 2 nr 2 s. 294-295, il., portr., bibliogr.
143. Różański Waldemar (ur. 1954). *Kronikarz* 2003/2004 R. 2 nr 2 s. 296-297, il., portr., bibliogr.
144. Sosnowski Marek Jan (ur. 1947). *Kronikarz* 2003/2004 R. 2 nr 2 s. 298-299, il., portr., bibliogr.
145. Stańczyk Jerzy (ur. 1947). *Kronikarz* 2003/2004 R. 2 nr 1 s. 202-203, il., portr., bibliogr.
146. Szymańska Jadwiga (ur. 1946). *Kronikarz* 2003/2004 R. 2 nr 1 s. 204-205, il., portr., bibliogr.
147. Wilczyński Jan Szczęsny (ur. 1946). *Kronikarz* 2003/2004 R. 2 nr 2 s. 300-301, il., portr., bibliogr.
148. Wochna-Sobańska Magdalena (ur. 1941). *Kronikarz* 2003/2004 R. 2 nr 2 s. 302-303, il., portr., bibliogr.
149. Zagdański Stanisław (ur. 1940). *Kronikarz* 2003/2004 R. 2 nr 1 s. 206-207, il., portr., bibliogr.
- 2005
150. Biblioteka Główna. W: 60 Sześćdziesięciolecie wydziałów medycznych 1945-2005 / [red.] zainicjowała i oprac. Teresa Pajszczyk-Kieszkie-wicz. Łódź 2005 s. 941-963, tab., il.
151. Antoniewski Wojciech (ur. 1950). *Kronikarz* 2004/2005 R. 3 nr 1/2 s. 349-350, il., portr., bibliogr.
152. Bieńkiewicz Jan Wojciech (ur. 1953). *Kronikarz* 2004/2005 R. 3 nr 1/2 s. 351-352, il., portr., bibliogr.
153. Brykalski Dariusz (ur. 1935). *Kronikarz* 2004/2005 R. 3 nr 1/2 s. 353-354, il., portr., bibliogr.

154. Kuna Piotr Bolesław (ur. 1956). *Kronikarz* 2004/2005 R. 3 nr 1/2 s. 355-357 il., portr., bibliogr.
155. Markuszewski Leszek (ur. 1963). *Kronikarz* 2004/2005 R. 3 nr 1/2 s. 358-359, il., portr., bibliogr.
156. Nowak Janusz Eugeniusz (ur. 1951). *Kronikarz* 2004/2005 R. 3 nr 1/2 s. 360-361, il., portr., bibliogr.
157. Okoński Piotr Krzysztof (ur. 1969). *Kronikarz* 2004/2005 R. 3 nr 1/2 s. 362-363, il., portr., bibliogr.
158. Stańczyk Jerzy (ur. 1947). *Kronikarz* 2004/2005 R. 3 nr 1/2 s. 364-366, il., portr., bibliogr.
159. Trzeci rocznik „Kronikarza”. *Kronikarz* 2004/2005 R. 3 nr 1/2 s. 6-8, il., portr.
2006
160. Czwarty rocznik „Kronikarza”. *Kronikarz* 2005/2006 R. 4 nr 2 s. 6, portr.
161. Siódmy numer „Kronikarza”. *Kronikarz* 2005/2006 R. 4 nr 1 s. 6, portr.
2007
162. Antczak Adam (ur. 1966). *Kronikarz* 2006/2007 R. 5 nr 1 s. 299-300, il., portr., bibliogr.
163. Biblioteka Główna Uniwersytetu Medycznego w Łodzi (2002-2007). *Kronikarz* 2006/2007 R. 5 nr 2 s. 150-158, il., portr., tab., bibliogr.
164. Chojnowski Krzysztof (ur. 1952). *Kronikarz* 2006/2007 R. 5 nr 1 s. 301-302, il., portr., bibliogr.
165. Denys Andrzej (ur. 1939). *Kronikarz* 2006/2007 R. 5 nr 1 s. 303-304, il., portr., bibliogr.
166. Dziesiąty numer „Kronikarza”. *Kronikarz* 2006/2007 R. 5 nr 2 s. 6, portr.
167. Jubileuszowy piąty rocznik „Kronikarza”. *Kronikarz* 2006/2007 R. 5 nr 1 s. 6, portr.
168. Krasomski Grzegorz (ur. 1944). *Kronikarz* 2006/2007 R. 5 nr 1 s. 305-306, il., portr., bibliogr.
169. Kujawa Jolanta (ur. 1955). *Kronikarz* 2006/2007 R. 5 nr 1 s. 307-308, il., portr., bibliogr.
170. Walczyński Krzysztof (ur. 1953). *Kronikarz* 2006/2007 R. 5 nr 1 s. 309-310, il., portr., bibliogr.
171. Woźniak Lucyna (ur. 1955). *Kronikarz* 2006/2007 R. 5 nr 1 s. 311-312, il., portr., bibliogr.
2008
172. Indeks nazwisk i nazw geograficznych. W: Jubileusz 50-lecia kapłaństwa ojców franciszkanów konwentualnych (1957-2007): uroczystości wspólnotowe – Niepokalanów, 9 IX 2007 r.: praca zbiorowa / pod red. Mateusza Eugeniusza Korczaka. Kraków 2008 s. 132-138
173. Ks. ppłk Marek Strzelecki SAC (1952-2006). *Kronikarz* 2007/2008 R. 6 nr 1/2 s. 474-475, portr.
Toż. Biblioteka Wirtualna FIDES
174. Od Redakcji. *Biul. Inf. UM w Łodzi* 2008 Vol. 1 nr 1 s. nr 2 s. 63; nr 3 s. 35; nr 4 s. 26
175. Poczet doktorów honoris causa Uniwersytetu Medycznego w Łodzi (2003-2008). *Kronikarz* 2007/2008 R. 6 nr 1/2 s. 51-86, portr., ryc., bibliogr.
176. Powitanie gości, sponsorów i uczestników konferencji [Łódź, 24-25 XI 2003]. *Forum Bibl. Med.* 2008 R. 1 nr 1 s. 284-286
177. Pro memoriał Zdzisław Borowiec (1975-1997) frate Gislao. Tamże s. 225-226, il., portr.
178. Red.: Brat Zdzisław Borowiec (1975-1997): postulant franciszkanów konwentualnych: praca zbiorowa / pod red. ... Kielce: Klub Inteligencji Katolickiej, 2008, 362 s., portr., ryc. (w tym kolor.), ISBN 978-83-927090-0-8
Toż. Biblioteka Wirtualna FIDES
Rec.: Kempa Andrzej: Początek kultu? *Tygiel Kultury* 2008 nr 10/12 s. 181-182; Golecki Franciszek: Dokument trudnej chłopczości. *Lignum Vitae* 2009 [T.] 10 s. 640-642
179. Redaktor o czasopiśmie „Forum Bibliotek Medycznych”. *Forum. Bibl. Med.* 2008 R. 1 nr 1 s. 11-14, portr.
180. Szósty rocznik „Kronikarza”. *Kronikarz* 2007/2008 R. 6 nr 1/2 s. 6, portr.
181. Wprowadzenie redaktora. W: Brat Zdzisław Borowiec (1957-1997): postulant franciszkanów konwentualnych: praca zbiorowa/ pod red. Kielce 2008 s. 9-10

2009

182. Biblioteka sercem Uczelni. *Biul. Inf. UM w Łodzi* 2009 Vol. 2 nr 10 s. 16-19, il., portr.

Toż. *Kronikarz* 2008/2009 R. 7 nr 13 s. 148-154, il., portr.

183. Biblioteka uczelniana organizatorem ogólnopolskiej konferencji. *Biul. Inf. UM w Łodzi* 2009 Vol. 2 nr 9 s. 33-34, il., portr.

184. „Biuletyn Informacyjny Uniwersytetu Medycznego w Łodzi” (2008-). *Kronikarz* 2008/2009 R. 7 nr 13 s. 252-254

185. Czwarty numer „Forum Bibliotek Medycznych”. *Forum Bibl. Med.* 2009 R. 2 nr 2 s. 9-10, portr.

186. Drugi rocznik „Forum Bibliotek Medycznych”. *Forum Bibl. Med.* 2009 R. 2 nr 1 s. 8-9, portr.

187. Prof. dr hab. med. Adam Antczak (ur. 1966). *Kronikarz* 2008/2009 R. 7 nr 13 s. 331-336, portr., bibliogr.

188. Prof. dr hab. med. Zbigniew Kazimierz Baj (ur. 1950). *Kronikarz* 2008/2009 R. 7 nr 13 s. 337-343, portr., bibliogr.

189. Prof. dr hab. med. Andrzej Kazimierz Bednarek (ur. 1958). *Kronikarz* 2008/2009 R. 7 nr 13 s. 344-348, portr., bibliogr.

190. Prof. dr hab. med. Marian Roch Brocki (ur. 1944). *Kronikarz* 2008/2009 R. 7 nr 13 S. 281-289, portr., bibliogr.

191. Prof. dr hab. med. Zbigniew Dudkiewicz (ur. 1951). *Kronikarz* 2008/2009 R. 7 nr 13 s. 349-355, portr., bibliogr.

192. Prof. dr hab. med. Paweł Górski (ur. 1950). *Kronikarz* 2008/2009 R. 7 nr 13 s. 255-280, il., portr., bibliogr.

193. Prof. dr hab. med. Anna Małgorzata Jegier (ur. 1953). *Kronikarz* 2008/2009 R. 7 nr 13 s. 290-298, il., portr., bibliogr.

194. Prof. dr hab. med. Radzisław Kordek (ur. 1962). *Kronikarz* 2008/2009 R. 7 nr 13 s. 299-314, il., portr., bibliogr.

195. Prof. dr hab. med. Tomasz Jan Kostka (ur. 1961). *Kronikarz* 2008/2009 R. 7 nr 13 s. 356-361, portr., bibliogr.

196. Prof. dr hab. med. Jerzy Maksymilian Loba

(ur. 1947). *Kronikarz* 2008/2009 R. 7 nr 13 s. 362-373, portr., bibliogr.

197. Prof. dr hab. farm. Elżbieta Wiesława Mikiuciuk-Olasik (ur. 1951). *Kronikarz* 2008/2009 R. 7 nr 13 s. 374-378, portr., bibliogr.

198. Prof. dr hab. med. Dariusz Paweł Nowak (ur. 1958). *Kronikarz* 2008/2009 R. 7 nr 13 s. 315-330, il., portr., bibliogr.

199. Prof. dr hab. med. Jerzy Władysław Sokółowski (ur. 1959). *Kronikarz* 2008/2009 R. 7 nr 13 s. 109-112, portr., bibliogr.

200. Profesor Bolesław Świdorski (1917-1998), geograf, bibliograf, bibliotekoznawca. W: Bibliotekarstwo według Bolesława Świdorskiego – myśl, praktyka, dydaktyka: księga pamiątkowa / pod red. Stanisławy Kurek-Kokocińskiej. Łódź: Łódź. Tow. Nauk. 2009 s. 13-18

201. Profesor Bolesław Świdorski: wspomnienia i refleksje o dyrektorze Biblioteki Uniwersyteckiej w Łodzi, kierowniku Katedry Bibliotekoznawstwa i Informacji naukowej UŁ. W: Bibliotekarstwo według Bolesława Świdorskiego – myśl, praktyka, dydaktyka: księga pamiątkowa / pod red. Stanisławy Kurek-Kokocińskiej. Łódź: Łódź. Tow. Nauk. 2009 s. 71-75

202. Redaktor o „Kronikarzu”. *Kronikarz* 2008/2009 R. 7 nr 13 s. 6, portr.

203. Refleksje redaktora naczelnego o „Biuletynie Informacyjnym Uniwersytetu Medycznego w Łodzi”. *Biul. Inf. UM w Łodzi* 2009 Vol. 2 nr 3 s. 47-48, il.

2010

204. Biblioteka Główna Uniwersytetu Medycznego w Łodzi (2002-2009). *Forum Bibl. Med.* 2010 R. 3 nr 1 s. 578-599, il., tab.

205. Czternasty numer „Kronikarza”. *Kronikarz* 2009/2010 R. 8 nr 14 s. 6

206. Instrukcja dla autorów. Artykuły, referaty, hasła biograficzne. *Forum Bibl. Med.* 2010 R. 3 nr 2 s. 642-644

207. Mgr Władysław Andrzej Kempa (1936-2009). *Kronikarz* 2009/2010 R. 8 nr 14 s. 461-469, il., portr., bibliogr.

208. Powitanie gości, uczestników i sponsorów konferencji. *Forum Bibl. Med.* 2010 R. 3 nr 1 s. 72-75

209. Prof. dr hab. med. Roman Goś (ur.1945). *Kronikarz* 2009/2010 R. 8 nr 14 s. 315-323, il., portr., bibliogr.

210. Prof. dr hab. med. Grażyna Elżbieta Grzesiak-Janak (ur. 1952). *Kronikarz* 2009/2010 R. 8 nr 14 s. 324-336, il., portr., bibliogr.

211. Prof. dr hab. med. Michał Andrzej Karasek (1937-2009). *Forum Bibl. Med.* 2010 R. 3 nr 2 s. 459- 497, il., portr., bibliogr.

212. Prof. dr hab. med. Michał Andrzej Karasek (1937-2009). *Kronikarz* 2009/2010 R. 8 nr 14 s. 447-460, il., portr., bibliogr.

213. Prof. dr. hab. med. Alina Morawiec-Sztandera (ur. 1954). *Kronikarz* 2009/2010 R. 8 nr 14 s. 337-351, il., portr., bibliogr.

214. Prof. dr hab. farm. Justyn Ochocki (ur. 1951). *Kronikarz* 2009/2010 R. 8 nr 14 s. 352-365, il., portr., bibliogr.

215. Prof. dr hab. med. Rafał Tomasz Pawliczak (ur. 1968). *Kronikarz* 2009/2010 R. 8 nr 14 s. 366-377, il., portr., bibliogr.

216. Prof. dr hab. med. Janusz Henryk Piekarski (ur. 1969). *Kronikarz* 2009/2010 R. 8 nr 14 s. 378-390, il., portr., bibliogr.

217. Prof. dr hab. med. Janusz Maciej Strzelczyk (ur. 1957). *Kronikarz* 2009/2010 R. 8 nr 14 s. 391-400, il., portr., bibliogr.

218. Prof. dr hab. Małgorzata Helena Wągrowska-Danilewicz (ur. 1950). *Kronikarz* 2009/2010 R. 8 nr 14 s. 401-415, il., portr., bibliogr.

219. Szósty numer „Forum Bibliotek Medycznych”. *Forum Bibl. Med.* 2010 R. 3 nr 2 s. 8-10, tab., portr.

220. Trzeci rocznik „Forum Bibliotek Medycznych”. *Forum Bibl. Med.* 2010 R. 3 nr 1 s. 8-10, portr.

221. Warsztaty elektronicznego nauczania w Uniwersytecie Medycznym w Łodzi (28-29 I 2010). *Forum Bibl. Med.* 2010 R. 3 nr 2 s. 449-458 il., portr., 605-641 il.

Toż. Warsztaty e-nauczania w Uniwersytecie Medycznym w Łodzi. *Biul. Inf. UM w Łodzi* 2010 Vol. 3 nr 1 s. 50-52, il., portr.

Toż. *Kronikarz* 2010/2011 R. 9 nr 15 s. 132-146, il. portr.

2011

222. Czwarty rocznik „Forum Bibliotek Medycznych”. *Forum Bibl. Med.* 2011 R. 4 nr 1 s. 8-9, portr.

223. Eleonora Olek – kierownik Sekretariatu organizacji studenckich. *Kronikarz* 2010/2011 R. 9 nr 15 s. 697-700, il., portr.

224. Kościelne dyscypliny naukowe bez bibliografii? *Saecul. Christ.* 2011 [R.] 18 nr 2 s. 279-300, portr., bibliogr.

225. „Leksykon biograficzny uczonych” i „Słownik pracowników bibliotek medycznych” na łamach *Forum Bibliotek Medycznych.* *Forum Bibl. Med.* 2011 R. 4 nr 2 s. 299-320, portr.

226. Mgr inż. Stanisław Leczycki: dyrektor Biblioteki Głównej AM w latach 1992-1994. *Gaz. Uczel.* 2011 R. 17 nr 6 s. 22-23, portr.

227. Ósmy numer „Forum Bibliotek Medycznych”. *Forum Bibl. Med.* 2011 R. 4 nr 2 s. 7-8, portr.

228. Piętnasty numer „Kronikarza”. *Kronikarz* 2010/2011 R. 9 nr 15 s. 10, portr.

229. Prof. dr hab. Janusz Kapuścik (1932-1999). *Kronikarz* 2010/2011 R. 9 nr 15 s. 730-740, il., portr.

230. Prof. dr hab. Zenobiusz Kozik (ur. 1928). *Forum Bibl. Med.* 2011 R. 4 nr 2 s. 551-561, portr.

231. Prof. dr hab. med. Jacek Bartkowiak (ur. 1943). *Forum Bibl. Med.* 2011 R. 4 nr 1 s. 576-600, il., portr., bibliogr.

232. Prof. dr hab. med. Krystyna Fabianowska-Majewska (ur. 1947). *Kronikarz* 2010/2011 R. 9 nr 15 s. 561-568, portr., bibliogr.

233. Prof. dr hab. med. Andrzej Roman Głąbiński (ur. 1961). *Kronikarz* 2010/2011 R. 9 nr 15 s. 569-577, portr., bibliogr.

234. Prof. dr hab. med. Anna Barbara Korycka-Wołowiec (ur. 1960). *Kronikarz* 2010/2011 R. 9 nr 15 s. 578-585, portr., bibliogr.

235. Prof. dr hab. med. Andrzej Lubiński (ur. 1955). *Kronikarz* 2010/2011 R. 9 nr 15 s. 586-614, portr., bibliogr.

236. Prof. dr hab. med. Dariusz Kazimierz Moczulski (ur. 1961). *Kronikarz* 2010/2011 R. 9 nr 15 s. 615-627, portr., bibliogr.

237. Prof. dr hab. med. Elżbieta Poziomska-Piątkowska (ur. 1952). *Kronikarz* 2010/2011 R. 9 nr 15 s. 628-638, portr., bibliogr.
238. Prof. dr hab. med. Piotr Paweł Smolewski (ur. 1960). *Kronikarz* 2010/2011 R. 9 nr 15 s. 639-654, portr., bibliogr.
239. Prof. dr hab. med. Ludomir Stefańczyk (ur. 1961). *Kronikarz* 2010/2011 R. 9 nr 15 s. 655-670, portr., bibliogr.
240. Prof. dr hab. med. Joanna Szczepańska (ur. 1956). *Kronikarz* 2010/2011 R. 9 nr 15 s. 6571-679, portr., bibliogr.
241. Prof. dr hab. med. Eligia Maria Szewczyk (ur. 1951). *Kronikarz* 2010/2011 R. 9 nr 15 s. 680-688, portr., bibliogr.
242. Prof. dr hab. chem. Andrzej Edward Wróblewski (ur. 1945). *Kronikarz* 2010/2011 R. 9 nr 15 s. 689-696, portr., bibliogr.
243. Rec.: Nierzwicki Krzysztof: Biblioteki Kartuzji Kaszubskiej oraz jej konwentów filialnych w Berezie Kartuskiej i Gidlach. Pelplin 2001. – *Fides* 2011 nr 1/2 s. 220-224
Toż. *Saec. Christ.* 2011 R. 18 nr 2 s. 335-338
244. Wydawnictwa ciągle Uniwersytetu Medycznego w Łodzi redagowane w bibliotece uczelnianej (2002-2009). W: Działalność wydawnicza bibliotek w czasach konwergencji mediów. Konferencja Biblioteki Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej: materiały konferencyjne / pod red. Stanisławy Wojnarowicz i Bogusława Kasperka. Lublin 2011 s. 49-61, il.
- 2012
245. Bibliografia zawartości Forum Bibliotek Medycznych (2008-2012) *Forum Bibl. Med.* 2012 R. 5 nr 2 s. 461-495, portr.
246. Biblioteka Uniwersytetu Medycznego w Łodzi po termomodernizacji w 2012 roku. *Kronikarz* 2011/2012 R. 10 nr 16 s. 231-234
247. Dr Halina Dusińska (ur. 1942). *Forum Bibl. Med.* 2012 R. 5 nr 2 s. 280-287, portr., bibliogr.
248. Dr Barbara Grała-Kociak (ur. 1964). *Forum Bibl. Med.* 2012 R. 5 nr 2 s. 299-303, portr., bibliogr.
249. Dr Maria Jakubowska (ur. 1951) *Forum Bibl. Med.* 2012 R. 5 nr 2 s. 304-310, portr., bibliogr.
250. Dr Eugeniusz Janowicz (ur. 1935). *Forum Bibl. Med.* 2012 R. 5 nr 2 s. 311-318, portr., bibliogr.
252. Dr Zbigniew Kukulski (1908-1971) *Forum Bibl. Med.* 2012 R. 5 nr 2 s. 334-338, portr., bibliogr.
253. Dr Barbara Niedźwiedzka (ur. 1953). *Forum Bibl. Med.* 2012 R. 5 nr 2 s. 346-356, portr., bibliogr.
254. Dr Krzysztof Noga (ur. 1956). *Forum Bibl. Med.* 2012 R. 5 nr 2 s. 362-367, portr., bibliogr.
255. Dr Krzysztof Nierzwicki (ur. 1969). *Forum Bibl. Med.* 2012 R. 5 nr 2 s. 357-361, portr., bibliogr.
256. Dr Edward Pigoń (ur. 1938). *Forum Bibl. Med.* 2012 R. 5 nr 2 s. 372-379, portr., bibliogr.
257. Dr inż. Jolanta Przyłuska (ur. 1955). *Forum Bibl. Med.* 2012 R. 5 nr 2 s. 380-387, portr., bibliogr.
258. Dr Magdalena Rzakowolska (ur. 1968). *Forum Bibl. Med.* 2012 R. 5 nr 2 s. 401-406, portr., bibliogr.
259. Dr Aleksander Tulczyński (1942-2011). *Forum Bibl. Med.* 2012 R. 5 nr 2 s. 428-432, portr., bibliogr.
260. Dziesiąty numer jubileuszowego piątego rocznika Forum Bibliotek Medycznych. *Forum Bibl. Med.* 2012 R. 5 nr 2 s. 8-9
261. Jubileuszowy dziesiąty rocznik „Kronikarza”. *Kronikarz* 2011/2012 R. 10 nr 16 s. 6
262. Jubileuszowy piąty rocznik Forum Bibliotek Medycznych. *Forum Bibl. Med.* 2012 R. 5 nr 1 s. 8-9, portr.
263. Płk dr Wiesław Świtek (1937-2007). *Forum Bibl. Med.* 2012 R. 5 nr 2 s. 424-427, portr., bibliogr.
264. Poczec doktorów honoris causa Uniwersytetu Medycznego w Łodzi (2002-2012). *Kronikarz* 2011/2012 R. 10 nr 16. – 6 s.
265. Prof. dr hab. Jan Czernicki (ur. 1944). *Kronikarz* 2011/2012 R. 10 nr 16 s. 378-387, portr., bibliogr., il.
266. Prof. dr hab. Mieczysław Gałuszka (ur. 1947). *Kronikarz* 2011/2012 R. 10 nr 16 s. 388-394, portr., bibliogr., il.

267. Prof. dr hab. Janina Łucja Grzegorzczak (ur. 1948). *Kronikarz* 2011/2012 R. 10 nr 16 s. 395-410, portr., bibliogr., il.

267. Prof. dr hab. Grzegorz Krasomski (ur. 1944). *Kronikarz* 2011/2012 R. 10 nr 16 s. 411-417, portr., bibliogr., il.

268. Prof. dr hab. Farm. Marek Mirowski (ur.

1959) *Forum Bibl. Med.* 2012 R. 5 nr 2 s. 223-250, portr., bibliogr.

269. Prof. dr hab. Krzysztof Walczyński (ur. 1953). *Kronikarz* 2011/2012 R. 10 nr 16 s. 418-422, portr., bibliogr., il.

270. Prof. dr hab. Andrzej Zieliński (ur. 1945). *Kronikarz* 2011/2012 R. 10 nr 16 s. 423-429 portr., bibliogr.

Prace redakcyjne

1. Red.: *Bibliografia publikacji pracowników Uniwersytetu Medycznego w Łodzi za rok 2002* [- 2010]: rocznik / pod red. Łódź: Uniw. Med., 2003 [-2011]; 30 cm; ISSN 1733-9537

Toż. Za rok 2002. Łódź 2003. – 290 s.

Toż. Za rok 2003. Łódź 2004. – 306 s.

Toż. Za rok 2004. Łódź 2005. – 337 s.

Toż. Za rok 2005. Łódź 2006. – 322 s.

Toż. Za rok 2006. Łódź 2007. – 327 s.

Toż. Za rok 2007. Łódź 2008. – 338 s.

Toż. Za rok 2008. Łódź 2009. – 371 s.

Toż. Za rok 2009. Łódź 2010. – 304 s.

Toż. Za rok 2010. Łódź 2011. – 300 s.

Toż. za rok 2011 będzie tylko online

2. Red.: *Kronikarz*: semestralny biuletyn informacyjny Uniwersytetu Medycznego w Łodzi: półrocznik / red. nac.: 2002/2003 R. 1 nr 1/2 - 2011/2012 R. 10 nr 16 Łódź: Uniw. Med., 2003-2012. – 152 s.: il., portr., tab., bibliogr.; 30 cm ISSN 1732-9329

Za lata akad. 2002/2003 – 2007/2008 dodatkowo na CD-ROM

Od roku akad. 2008/2009 zmiana częstotliwości na rocznik

Od roku akad. 2012/2013 tytuł zawieszony

Toż. w wersji elektronicznej ze strony internetowej biblioteki uczelnianej <http://www.bg.umed.lodz.pl/>; Łódzka Regionalna Biblioteka Cyfrowa CYBRA (<http://cybra.lodz.pl/dlibra/publication?id=6031&tab=3>). Tytuł zawieszony

Toż. R. 1: 2002/2003 nr 1/2 – 152 s., il., tab., Sum.

Toż. R. 2: 2003/2004nr 1(3) – 210 s., il., tab., Sum.

Toż. R. 2: 2003/2004 nr 2(4) – 320 s., il., tab., Sum.

Toż. R. 3: 2004/2005 nr 1/2 (5/6) – 380 s., il., tab., Sum.

Toż. R. 4: 2005/2006 nr 1 (7) – 342 s., il., tab., Sum.

Toż. R. 4: 2005/2006 nr 2 (8) – 378 s., il., tab., Sum.

Toż. R. 5: 2006/2007 nr 1 (9) – 314 s., il., tab., Sum.

Toż. R. 5: 2006/2007 nr 2 (10) – 438 s., il., tab., Sum.

Toż. R. 6: 2007/2008 nr 1/2 (11/12) – 488 s., il., tab., Sum.

Toż. R. 7: 2008/2009 nr 13 – 408 s., il., tab., Sum.

Toż. R. 8: 2009/2010 nr 14 – 493 s., il., tab., Sum.

Toż. R. 9: 2010/2011 nr 15 – 764 s., il., tab., Sum.

Toż. R. 10: 2011/2012 nr 16 – 400 s., il., tab., Sum.

3. Red.: *Biuletyn Informacyjny Uniwersytetu Medycznego w Łodzi*: miesięcznik / red. nac.: Łódź: Uniw. Med., 2008 Vol. 1 nr 1 – 2009 Vol. 2

nr 3, ryc., tab., bibliogr. ISSN 1899-5810

Wersja online ze strony internetowej Uczelni: <http://www.umed.pl/pl/> i Biblioteki: <http://www.bg.umed.lodz.pl/>; Łódzka Regionalna Biblioteka Cyfrowa CYBRA (<http://cybra.lodz.pl/dlibra/publication?id=6031&tab=3>)

Toż. Vol. 1: 2008 nr 1 (wrzesień). – 58 s.

Toż. Vol. 1: 2008 nr 2 (październik). – 63 s.

Toż. Vol. 1: 2008 nr 3 (listopad). – 35 s.

Toż. Vol. 1: 2008 nr 4 (grudzień). – 26 s.

Toż. Vol. 2: 2009 nr 1 (styczeń). – 56 s., il.

Toż. Vol. 2: 2009 nr 2 (luty). – 23 s., il.

Toż. Vol. 2: 2009 nr 3 (marzec). – 50 s., il.

4. Red.: *Forum Bibliotek Medycznych*: półrocznik / red. nac.: ... 2008 R. 1 nr 1 – 2012 R. 5 nr 2(10). Łódź: Uniw. Med., 2008 - ; 24 cm, ISSN 1899-5829

Wersja online ze strony Uczelni: <http://www.umed.pl/pl/> i Biblioteki: <http://www.bg.umed.lodz.pl/>; Łódzka Regionalna Biblioteka Cyfrowa CYBRA (<http://cybra.lodz.pl/dlibra/publication?id=6031&tab=3>)

Toż. R. 1: 2008 nr 1. – 500 s., il., portr., tab., bibliogr., Sum.

Rec.: Supady Jerzy, *Forum Bibl. Med.* 2008 R. 1 nr 1 s. 498-499, portr.

Toż. R. 1: 2008 nr 2. – 534 s., il., portr., tab., wykr., bibliogr., Sum.

Rec.: Tadeusiewicz Hanna, *Forum Bibl. Med.* 2008 R. 1 nr 2 s. 530-532, portr.

Toż. R. 2: 2009 nr 1(3) – 574 s., il., portr., tab., wykr., bibliogr., Sum.

Rec.: Mięgoń Krzysztof, *Forum Bibl. Med.* 2009 R. 2 nr 1 s. 571-572, portr.

Toż. R. 2: 2009 nr 2(4). – 686 s., il., portr., tab., wykr., bibliogr., Sum.

Rec.: Kempa Andrzej, *Zagadnienia Informacji Naukowej* 2009 nr 1 s. 140-141; Latawiec Piotr, *Fides* 2009 nr 1/2 (28/29) s. 166-169; Mandziuk Józef, *Sacc. Christ.* 2009 R. 16 nr 2 s. 294-295; Święckowski Grzegorz Marek, *Bibliotekarz* 2009 nr 7/8 s. 49-50; Żmigrodzki Zbigniew, *Forum Bibl. Med.* 2009 R. 2 nr 2 s. 682-683, portr.

Toż. R. 3: 2010 nr 1(5). – 780 s.

Rec.: Bemke Magdalena, *Prz. Bibl.* 2011 R. 79 z. 1 s. 125-128; Głowacka Ewa, *Forum Bibl. Med.* 2010 R. 3 nr 1 s. 777-778, portr.

Toż. R. 3: 2010 nr 2(6). – 652 s.

Rec.: Juda Maria, *Forum Bibl. Med.* 2010 R. 3 nr 2 s. 645-649, portr.

Toż. R. 4: 2011 nr 1(7). – 680 s.
Rec.: Zybert Barbara, *Forum Bibl. Med.* 2011 R. 4 nr 1 s. 673-678 portr.
Toż. R. 4: 2011 nr 2(8). - 650s.
Rec.: Majerowicz-Pidlypczak Maria, *Forum Bibl. Med.* 2011 R. 4 nr 2 s. 645-648, portr.
Toż. R. 5 ;2012 nr 1(9) – 700 s.

Rec.: Sitarska Anna, *Forum Bibl. Med.* 2012 R. 5 nr 1 s. 695-698, portr.
Toż. R. 5: 2012 nr 2(10).- 506 s.
Rec.: Konieczna Jadwiga, *Forum Bibl. Med.* 2012 R. 5 nr 2 s. 497-503, portr.

Udostępnione online przed opublikowaniem

2001

1. Materiały do bibliografia produkcji wydawniczej zakonów w Polsce 1945-2000. T. 2. Wydawnictwa ciągłe. Łódź 2001.- 279 s. (dokument elektroniczny). Biblioteka Wirtualna FIDES

2011

2. Katalog prac licencjackich i magisterskich o zakonach i zgromadzeniach zakonnych w Polsce 1945-2000. Łódź 2011.- 216 s. (dokument elektroniczny). Biblioteka Wirtualna FIDES

3. Materiały do bibliografii publikacji o zakonach i zgromadzeniach zakonnych w Polsce 1945-2000. T. 2: Instytuty życia konsekrowanego. Łódź 2011.

– 549 s. (dokument elektroniczny). Biblioteka Wirtualna FIDES

4. Materiały do bibliografii publikacji o zakonach i zgromadzeniach zakonnych w Polsce 1945-2000. T. 1: Osoby konsekrowane. Łódź 2011.- 572 s. (dokument elektroniczny). Biblioteka Wirtualna FIDES

2010

5. Katalog rozpraw doktorskich i habilitacyjnych o zakonach i zgromadzeniach zakonnych w Polsce 1945-2000. Łódź 2010.- 110 s. (dokument elektroniczny). Biblioteka Wirtualna FIDES

Przygotowane do druku

1. Bibliografia piśmiennictwa o polskich bibliotekach kościelnych za lata 2001-2010. – 60 s.

2. Biografistyka kościelna w świetle polskich publikacji za lata 1945-2010.- *Prz. Pol.-Polon.* 2013 nr 5

3. Mgr Aniela Piotrowicz (ur. 1947). *Forum Bibl. Med.* 2013 R. 6 nr 1

6. Mgr Bolesław Howorka (ur. 1932). *Forum Bibl. Med.* 2013 R. 6 nr 1

7. Mgr inż. Stanisław Leczycki (ur. 1938). *Forum Bibl. Med.* 2013 R. 6 nr 1

8. Mgr Jadwiga Piotrowska (ur. 1928). *Forum Bibl. Med.* 2013 R. 6 nr 1

9. Mgr Lucyna Modrzejewska (ur. 1953). *Forum Bibl. Med.* 2013 R. 6 nr 1

10. Mgr Władysław Szot (ur. 1926). *Forum Bibl. Med.* 2013 R. 6 nr 1

11. Mgr Zdzisław Słomiński (1915-1989). *Forum Bibl. Med.* 2013 R. 6 nr 1

12. Rada Biblioteczna Akademii Medycznej i Uniwersytetu Medycznego w Łodzi. *Forum Bibl. Med.* 2013 R. 6 nr 1

Toż. *Biul. Inf. UM w Łodzi* 2013 Vol. 6 nr 4 s. 40-43. il., portr.

Planowane publikacje

1. Bibliografia historii Kościoła w Polsce 1985-2010

2. Dwunasty numer Forum Bibliotek Medycznych. *Forum Bibl. Med.* 2013 R. 6 nr 2

3. Informator o oficynach drukarskich i wydawniczych zakonów w Polsce. – 50 s.

4. Mgr Anna Strumiłło (ur. 1956). *Forum Bibl. Med.* 2013 R. 6 nr 2

5. Mgr Grażyna Łukasiewicz (ur. 1950). *Forum Bibl. Med.* 2013 R. 6 nr 2

6. Mgr inż. Witold Kozakiewicz (ur. 1972). *Forum Bibl. Med.* 2013 R. 6 nr 1

7. Mgr Piotr Latawiec (ur. 1948) *Fides* 2014
8. Ppor. Mieczysław Marczyński (1921-2001) żołnierz, oficer Armii Krajowej, pseud. Ambroży, działacz społeczny
9. Red.: „*Forum Bibliotek Medycznych*” 2013 R. 6 nr 1-2
10. Red.: Łódzka bibliografia regionalna 1991-2000 / pod red.
11. Red.: Łódzka bibliografia regionalna 1918-1939 / pod red.
12. Red.: Stanisław Podobiński (1950-2003): polonista, językoznawca WSP w Częstochowie / pod red.- 220 s., il., portr., bibliogr.
13. Wprowadzenie redaktora. Tamże s. 6-8
14. Stan badań o bibliotekach kościelnych w Polsce 1945-2010.- 120 s.
15. Stan badań o zakonach w Polsce 1945-2000.- 20 s.
16. Szósty rocznik Forum Bibliotek Medycznych. *Forum Bibl. Med.* 2013 R. 6 nr 1
17. Wyczawski Hieronim Eugeniusz (1918-1993). W: Słownik pracowników książki polskiej / pod red. Magdaleny Rządkowolskiej. Supl. 4. Współaut.: Wiesław Franciszek Murawiec,
18. Wydawnictwa informacyjne kościelnych dyscyplin naukowych w Polsce z przełomu XX i XXI wieku. – 40 s.

Promotor prac magisterskich

1982

1. Grzelak Urszula: Działalność pisarska Teodora Goździkiewicza do roku 1980. Łódź 1982
2. Piotrowska Krystyna: Działalność pisarska Igora Sikiryckiego do roku 1980. Łódź 1982

1983

3. Domosławska Barbara: Ruch wydawniczy w Piotrkowie Trybunalskim w latach 1901-1939: bibliografia. Łódź 1983
4. Gisges - Zwierzchowska Ewa: Związek Literatów Polskich 1945-1980: zarys dziejów. Łódź 1983
5. Jakuszenkow Barbara: Bibliotekoznawstwo i informacja naukowa regionu łódzkiego 1945-1980: bibliografia. Łódź 1983

6. Kopytek Danuta: Karol Stromenger 1885-1975: życie i twórczość: bibliografia. Łódź 1983

7. Larwińska Małgorzata: Informacja naukowa w Polsce w latach 1945-1980: zarys dziejów: bibliografia. Łódź 1983

8. Marczyńska Maria: Literatura dla dzieci i młodzieży w twórczości pisarzy regionu łódzkiego 1945-1980. Łódź 1983

9. Siedlecka Lucyna: Oskar Lange 1904-1965: życie i twórczość: bibliografia. Łódź 1983

10. Szczuka Maria: Czasopisma literackie, społeczno-kulturalne i szkolne Łodzi międzywojennej 1918-1939: bibliografia zawartości. Łódź 1983

Recenzent prac magisterskich

1982

1. Bereta Maria: Kodowanie na kartach obrzeźniętych perforowanych. Łódź 1982
2. Lelonek Jolanta: zastosowanie mikroform w systemach gromadzenia i wyszukiwania informacji naukowej. Łódź 1982
3. Pyć Elwira: Działalność UNESCO w zakresie informacji naukowej. Łódź 1982

4. Ruszecka Iwona: Organizacja i działalność systemu informacji naukowej, technicznej i ekonomicznej w CSRS. Łódź 1982

1983

5. Banasiak Agnieszka Ewa: Ośrodki informacji naukowej w zakresie przemysłu papierniczego w wybranych krajach kapitalistycznych. Łódź 1983

6. Dąbrowska Halina: Działalność informacyjna krajowych bibliotek fachowych. Łódź 1983

7. Kołodziejska Iwona: zastosowanie kart przeziernych w systemach informacyjno-wyszukiwawczych. Łódź 1983

8. Pawełoszek Małgorzata: Wykorzystanie reprogafii w działalności informacyjnej. Łódź 1983

9. Wasiak Wiesława: Dokumenty audiowizualne jako źródło informacji naukowej. Łódź 1983

Informator Nauki Polskiej 1991-2012. Warszawa 1991-2012; XX lat Akademii Teologii Katolickiej. Księga pamiątkowa 1954-1974 / pod red. Hieronima Eug[eniusza] Wyczawskiego. Warszawa 1976 s. ...; Kto jest kim w bibliotekarstwie i informacji naukowej. *Por. Bibl.* 1987 R. 39 nr 7/8 wkł. s. IV; Who is who in Polsce. Zug 2002 s. 2269-2270, portr.; Piotr Latawiec: Dr Ryszard Żmuda (ur. 1950) historyk, bibliograf, nauczyciel akademicki. W: Żmuda Ryszard: Bibliografia produkcji wydawniczej zakonów w Polsce 1996-2000 T. 1: Wydawnictwa zwarte. Cz. 3-4. Warszawa 2002 s. okł. IV, il., portr.; Jadwiga Piotrowska, Ryszard Żmuda: Bibliografia publikacji pracowników Akademii Medycznej w Łodzi 1971-1990. Łódź 2000; Toż. 1991-2002 / oprac. Ryszard Żmuda. Cz. 1-2. Łódź 2002, 2003; Bibliografia publikacji pracowników Uniwersytetu Medycznego w Łodzi za rok 2002-[2010] / pod red. Ryszarda Żmudy. Łódź 2003-2011; Uniwersytet Medyczny w Łodzi. Skład osobowy: kadencja 2003-[2008]. Łódź 2006, 2008; Jadwiga Brożynowa (1917-1986) nauczycielka, działaczka oświatowa i społeczna: praca zbiorowa / pod red. Ryszarda Żmudy. Marki-Struga 1992 s. 109, 116-118, 123; Hanna Tadeusiewicz: Spis prac magisterskich, doktorskich i habilitacyjnych z zakresu nauki o książce, informacji naukowej i czasopiśmiennictwa wykonanych w Uniwersytecie Łódzkim w latach 1981-1986 – *Acta UL Fol. Libr.* 1992 [Nr] 3 s. 143-173; Ryszard Żmuda: Dokumentacja działalności naukowej i dydaktycznej ks. prof. dr hab. Hieronima Eugeniusza Wyczawskiego OFM za lata 1947-1992. Kalwaria Zebrzydowska 1993 s. 32, 73, 82; 50- lat Liceum Ogólnokształcącego. 20- lat Zespołu Szkół w Nowym Żmigrodzie 1948-1998 / kom. red. Stanisław Kubal [i in.] Krosno 1998 s. 134; Ocalić od zapomnienia. Profesorowie Akademii Teologii Katolickiej we wspomnieniach wychowanków / pod red. Józefa M. Dołęgi i Józefa Mandziuka. Warszawa 2002 s. 272-274; Wanda Frontczakowa (1927-1999) bibliotekoznawca, bibliograf / pod red. Ryszarda Żmudy. Częstochowa – Warszawa 2002 s. 172-173; Sześćdziesiątolecie wydziałów medycznych 1945-2005 / [red.] Teresa Pajszczyk-Kieszkiewicz. Łódź 2005 s. 941, 942, 948, 952-954, 962, il.; Toż. uzup. pt.: Sześćdziesięciopięcioletnie wydziałów medycznych 1945-2010. Łódź 2010 s. 1047-1049, 1056-1061, 1067, il., portr.; Beata Braś: Księga Jubileuszowa: 60- lecie LO oraz 30- lecie Zespołu Szkół im. M. Kopernika w Nowym Żmigrodzie. Krosno 2009 s. 162; Bibliotekarstwo według Bolesława Świdierskiego – myśl, praktyka, dydaktyka: księga pamiątkowa / pod red. Stanisławy Kurek-Kokocińskiej. Łódź 2009 s. 17, 71-74; Ewa Busse-Turczyńska: Kadra kierownicza bibliotek medycznych w Polsce. *Forum Bibl. Med.* 2009 R. 2 nr 1 s. 14, portr.; Ryszard Żmuda: Leksykon biograficzny uczonych i Słownik pracowników bibliotek medycznych na łamach *Forum Bibliotek Medycznych*. *Forum Bibl. Med.* 2011 R. 4 nr 2 s. 299-320; Tenże: Wydawnictwa ciągłe Uniwersytetu Medycznego w Łodzi redagowane w bibliotece uczelnianej (2002-2009). W: Działalność wydawnicza bibliotek w czasach konwergencji mediów. Konferencja Biblioteki Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej: materiały konferencyjne / pod red. Stanisławy Wojnarowicz i Bogusława Kasperka. Lublin 2011 s. 49-61, il.; Piotr Tomasz Cichocki: Bibliografia zawartości *Kronikarza* (2002/2003-2011/2012). *Kronikarz* 2011/2012 R. 10 nr 16 s. 454-489; Anna Strumiłło: Biblioteka Uniwersytetu Medycznego w Łodzi miejscem otwartym na ponadstandardowe oczekiwania użytkowników. *Forum Bibl. Med.* 2011 R. 5 nr 1 s. 351-361, il.; Ryszard Żmuda: Bibliografia zawartości *Forum Bibliotek Medycznych* (2008-2012). *Forum Bibl. Med.* 2012 R. 5 nr 2 s. 461-496; Tenże: Jubileuszowy dziesiąty rocznik *Kronikarza*. *Kronikarz* 2011/2012 R. 10 nr 16 s. 6-14, il., portr.; Tenże: Dziesiąty numer czasopisma *Forum Bibliotek Medycznych*. *Forum Bibl. Med.* 2012 R. 5

nr 2 s. 8-9; Tenże: Rada Biblioteczna Akademii Medycznej i Uniwersytetu Medycznego w Łodzi (1983-2012). *Kronikarz* 2011/2012 R. 10 nr 16 s. 221-230, il., portr.; Hasła w Internecie (<http://www.google.pl/-dr Ryszard Żmuda>, redaktor *Forum Bibliotek Medycznych* (2008-), *Kronikarz* (2002-2012), Biuletyn Informacyjny Uniwersytetu Medycznego w Łodzi (2008-2009); Biblioteka cyfrowa dLibra (<http://cybra.lodz.pl/dlibra>), Biblioteka Cyfrowa Uniwersytetu Łódzkiego (<http://bcul.lib.uni.lodz.pl/dlibra?action=ChangeLanguageAction&language=pl>), Biblioteka Wirtualna Federacji Bibliotek Kościelnych FIDES (<http://www.fides.org.pl/>), Łódzka Regionalna Biblioteka Cyfrowa CYBRA (<http://cybra.lodz.pl/dlibra>), Podkarpacka Biblioteka Cyfrowa (<http://www.pbc.rzeszow.pl/>); Archiwum Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie – akta osobowe; Archiwum Uniwersytetu Łódzkiego – akta osobowe; Uniwersytet Medyczny w Łodzi: Dział Spraw Osobowych – akta osobowe; Archiwum prywatne dr Ryszarda Żmudy w Łodzi – dokumenty urzędowe, fotografie, materiały bibliograficzne; opinie dyr. mgr Jadwigi Piotrowskiej, recenzje dorobku naukowego (oprac. przez prof. dr hab. Zbigniewa Żmigrodzkiego, prof. dr Jerzego Starzowskiego, prof. dr hab. Józefa Mandziuka, prof. dr hab. Hannę Tadeusiewicz, prof. dr hab. Jerzego Supadego, prof. dr hab. Kazimierza Szewczyka) – przy okazji grantów i nagród rektorskich Materiały i informacje przekazane przez dr Ryszarda Żmudę autorowi hasła biograficznego.

Piotr Latawiec

Dr Ryszard Żmuda
Łódź – UM

BIBLIOGRAFIA ZAWARTOŚCI FORUM BIBLIOTEK MEDYCZNYCH – MEDICAL LIBRARY FORUM – (2008-2012)

Abstract

The bibliography presents the contents of the Medical Library Forum for the period 2008 – 2012. The half-yearly magazine contains 536 publications. They include: articles, reports, presentations, reviews, prefaces, didactic materials, guidebooks, compendiums, bibliographies and bibliographical entries. The magazine presents issues on library and information science in Poland, Europe and in the world.

Streszczenie

Spis bibliograficzny rejestruje zawartość czasopisma Forum Bibliotek Medycznych za lata 2008-2012. Na łamach półrocznika zamieszczono ok. 536 publikacji, w tym: artykuły, referaty, prezentacje, recenzje, przedmowy, materiały dydaktyczne, przewodniki, informatory, bibliografie i hasła biograficzne. Prezentowana jest problematyka z zakresu bibliotekarstwa i informacji naukowej w Polsce, Europie i na świecie.

Wstęp

W związku z Jubileuszem 5- lecia istnienia czasopisma *Forum Bibliotek Medycznych* (ISSN 1899-5829), opracowano dokumentację zawartości półrocznika za lata 2008-2012, który jest drukowany w nakładzie 300 egzemplarzy i udostępniony online ([http://http://cybra.lodz.pl/dlibra](http://cybra.lodz.pl/dlibra); <http://bg.umed.lodz.pl>). Ma zasięg ogólnopolski i jest punktowany przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

W bibliografii zarejestrowano 536 pozycji, nie licząc kumulacji opisów bibliograficznych, które stanowią zamieszczone na łamach periodyku: artykuły, referaty, prezentacje, przedmowy, recenzje, materiały dydaktyczne i konferencyjne, przewodniki, informatory, bibliografie, hasła biograficzne oraz inne opracowania. Przyjęto układ zgromadzonego materiału na podstawie kryteriów treściowych. Dla ułatwienia korzystania ze spisu bibliograficznego wprowadzono dosyłacze numerowe, opracowano wy-

kaz skrótów oraz indeks krzyżowy, w którym wymieniono w porządku alfabetycznym nazwiska, nazwy geograficzne, hasła przedmiotowe i słowa kluczowe.

Zaprezentowana problematyka z zakresu bibliotekarstwa i informacji naukowej w Polsce, Europie i na świecie, przedstawia się następująco:

I. Wydawnictwa informacyjne (opracowania ogólne, informatory, słowniki, bibliografie, katalogi, przewodniki), II. Inne źródła informacji (książki, e-buki), bazy danych, elektroniczne źródła informacji); III. Informacja naukowa (opracowania ogólne, systemy informatyczne, internet, konsorcja, digitalizacja, biblioteki cyfrowe, repozytoria, Open Acces, bibliometria); IV. Czasopisma (opracowania ogólne, poszczególne tytuły: Biuletyn Głównej Biblioteki Lekarskiej, Forum Akademickie, Forum Bibliotek Medycznych 9informacje ogólne, spisy treści, wprowadzenie redaktora naczelnego, informacje o Autorach, przedmowy różnych Osobistości, recenzje Profesorów, streszczenia, skorowidze); V. Bibliotekarstwo (opracowania ogólne, system biblioteczno-informacyjny, biblioteki naukowe (opracowania ogólne), Narodowa Biblioteka Medyczna Stanów Zjednoczonych – Bethesda, Główna Biblioteka Lekarska – Warszawa, biblioteki uczelniane (Białystok, Bydgoszcz, Gdańsk, Katowice, Kielce, Kraków, Lublin, Łódź, Olsztyn, Poznań, rzeszów, Szczecin, Toruń, Warszawa, Wrocław), biblioteki instytutowe (opracowania ogólne), poszczególne biblioteki (Lublin, Łódź, Warszawa); Ekslibrisy, usługi biblioteczne, Bibliotekarze, Użytkownicy; VI. Edukacja (opracowania ogólne, materiały dydaktyczne), konferencje, warsztaty, zjazdy naukowe (opracowania ogólne, poszczególne konferencje); VII. Prawo; VIII Stowarzyszenia; IX. Towarzystwa naukowe; X. Firmy i ich produkty; XI. Oficyny wydawnicze i księgarnie; XII. Biografistyka (opracowania ogólne, poszczególne osoby – uczeni, pracownicy bibliotek medycznych); XIII. Varia

Wykaz skrótów

AM – Akademia Medyczna	EAHIL – European Association for Health Information and Libraries
AŁ – Archidiecezja Łódzka	FNP – Fundacja na rzecz Nauki Polskiej
biologr. – bibliografia	GBL – Główna Biblioteka Lekarska
CINIBA – Centrum Informacji Naukowej i Biblioteka Akademicka	GUMed – Gdański Uniwersytet Medyczny
CKCZ – Centralny Katalog Czasopism Zagranicznych	hab. – habilitowany
CM – Collegium Medicum	ICZMP – Instytut Centrum Zdrowia Matki Polki
CMKP – Centrum Medyczne Kształcenia Podyplomowego	IK – Instytut Kardiologii
Cz – Czechy	im. – imienia
dr – doktor	IMP – Instytut Medycyny Pracy
	IMW – Instytut Medycyny Wsi
	il. – ilustracje

- IMDiK – Instytut Medycyny Doświadczalnej i Klinicznej
IMiDz – Instytut Matki i Dziecka
IPCZDz – Instytut Pomnik Centrum Zdrowia Dziecka
IR – Instytut Reumatologiczny
K-PBC – Kujawsko-Pomorska Biblioteka Cyfrowa
KDBASP – Konferencja Dyrektorów Bibliotek Akademickich Szkół Polskich
LC – Library of Congress
ŁASB – Łódzka Akademska Sieć Biblioteczna mgr – magister
MNiSW – Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego
NLM – National Library of Medicine
NPR – Narodowy Plan Rozwoju
nr – numer
oprac. – opracował
PAN – Polska Akademia Nauk
PAM – Pomorska Akademia Medyczna
PBL – Polska Bibliografia Lekarska
PBC – Pomorska Biblioteka Cyfrowa
PŁ – Politechnika Łódzka
płk – podpułkownik
PP – Politechnika Poznańska
ppłk – podpułkownik
portr. – portret
poz. – pozycja
prof. – profesor
przekł. – przekład
PTB – Polskie Towarzystwo Bibliologiczne
PTIN – Polskie Towarzystwo Informatyki Naukowej
PTM – Polski Tezaurus Medyczny
PŚw. – Politechnika Świętokrzyska
PUM – Pomorski Uniwersytet Medyczny
PZWL – Państwowe Zakłady Wydawnictw Lekarskich
R – rocznik
RCIM – Regionalne Centrum Informatyki Medycznej
s – stronica
SAM – Śląska Akademia Medyczna
SBP – Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich
SUM – Śląski Uniwersytet Medyczny
tab. – tabela
UJ – Uniwersytet Jagielloński
UE – Unia Europejska
UE – Uniwersytet Ekonomiczny
UKSW – Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego
UŁ – Uniwersytet Łódzki
UŁaz. – Uczelnia Łazarskiego
UM – Uniwersytet Medyczny
UMK – Uniwersytet Mikołaja Kopernika
UPJPII – Uniwersytet Jana Pawła II
URz – Uniwersytet Rzeszowski
US – Uniwersytet Śląski
USA – United States of America
UW – Uniwersytet Warszawski
UW-M – Uniwersytet Warmińsko-Mazurski
UWB – Uniwersytet w Białymstoku
UwL – Uniwersytet Leuven
WAM – Wojskowa Akademia Medyczna
WBC – Wielkopolska Biblioteka Cyfrowa
WHO – World Health Organization
WIM – Wojskowy Instytut Medyczny
WSF-P – Wyższa Szkoła Filozoficzno-Pedagogiczna „Ingnatium”
WSUS – Wyższa Szkoła Umiejętności Społecznych
WUM – Warszawski Uniwersytet Medyczny
wykr. – wykres
zob. – zobacz
ZSIRiN – Zachodniopomorski System Informatyki Regionalnej i Naukowej

BIBLIOGRAFIA

I. Wydawnictwa informacyjne

Opracowania ogólne

1. KUPIS Agnieszka: Wydawnictwa informacyjne z zakresu medycyny i nauk pokrewnych. – 2012 R. 5 nr 2 s. 202-222, il. portr.

Encyklopedie, informatory, słowniki, bibliografie, katalogi

Informatory

Zob. poz. 1, 470-521

2. DĄBROWSKI Jan: Informator o bibliotekach medycznych. – 2008 R. 1 nr 1 s. 15-51, portr.

3. JARKIEWICZ Katarzyna: Informator o Redakcjach gazet akademickich w 2012 roku. – 2012 R. 5 nr 1 s. 547-590, il., portr., bibliogr.

4. KOZA Anna : Informator o archiwach uczelni medycznych. – 2011 R. 4 nr 2 s. 452-486. il., portr., tab.

Słowniki

Zob. poz. 1

5. LEKSYKON biograficzny uczonych. – 2010 R. 3 nr 2 s. 459-497, il., portr., bibliogr.; 2011 R. 4 nr 1 s. 576-600, il., portr., bibliogr.; nr 2 s. 487-644, portr., bibliogr.; 2012 R. 5 nr 1 s. 625-698, portr., bibliogr.; nr 2 s. 223-250; portr., bibliogr.

6. RZADKOWOLSKA Magdalena: Polskie słowniki biograficzne – próba charakterystyki. – 2011 R. 4 nr 2 s. 243-298, il., portr., bibliogr.

7. SŁOWNIK pracowników bibliotek medycznych. - 2011 R. 4 nr 2 s. 487-644, portr., bibliogr.; – 2012 R. 5; 2012 R. 5 nr 2 s. 251-460, portr., bibliogr.

Hasła osobowe „Leksykonu” i „Słownika” rozpisano w dziale „Biografistyka”, poz. 470-521

8. ŻMUDA Ryszard: „Leksykon biograficzny uczonych” i „Słownik pracowników bibliotek medycznych” na łamach Forum Bibliotek Medycznych. – 2011 R. 4 nr 2 s. 299-320, tab., portr.

Bibliografie

Zob. poz. 1, 95, 136, 161, 349, 473-521

9. BIAŁOŁOCKA Małgorzata, KUBIAK Monika: Bibliografia publikacji pracowników Collegium Medicum UMK - wczoraj, dziś i jutro. – 2011 R. 4 nr 1 s. 563-572, tab., wyk.

10. BOJKO Katarzyna: Bibliografia Publikacji

Pracowników Śląskiego Uniwersytetu Medycznego - wczoraj i dziś. – 2010 R. 3 nr 2 s. 280-285

11. GŁĘBOCKI Jacek, PIETRUSZEWSKI Grzegorz: Modele współpracy między biblioteką i działem nauki w zakresie tworzenia i wykorzystywania bibliografii dorobku naukowego. – 2009 R. 2 nr 2 s. 364-376, il.

12. GŁĘBOCKI Jacek, PIETRUSZEWSKI Grzegorz: Zasoby bibliograficzne istotnym elementem bazy wiedzy. – 2011 R. 4 nr 1 s. 464-473, bibliogr.

13. MALECKI Jerzy: Bibliografia zawartości Biuletynu Głównej Biblioteki Lekarskiej (1957-2002) . – 2010 R. 3 nr 2 s. 502-560, portr.

14. MALECKI Jerzy: Polska Bibliografia Lekarska - dobór materiałów i udostępnianie. - 2008 R. 1 nr 1 s. 360-364, bibliogr.

15. STRUMIŁŁO Anna: Bibliografia czasopism akademickich o profilu informacyjnym (1989-2012) . – 2012 R. 5 nr 1 s. 591—624

16. ŻMUDA Ryszard: Bibliografia zawartości Forum Bibliotek Medycznych (2008-2012). – 2012 R. 5 nr 2 s. 461-496, portr.

Katalogi

Zob. poz. 1, 100

17. BURCHARD Maria: 10 lat z NUKAT-em. – 2012 R. 5 nr 1 s. 14-23, portr., tab., wyk.

18. KURC Wiesława: Centralny Katalog Czasopism Zagranicznych w polskich bibliotekach medycznych. – 2009 R. 2 nr 2 s. 101-103, il., portr., bibliogr.

19. KRZEPKOWSKI Sebastian, SZEFLIŃSKI Piotr: Komputerowy katalog kartkowy. – 2008 R. 1 nr 2 s. 69-73, il., portr.

20. MASADYŃSKI Leszek: Tworzenie katalogów centralnych w oparciu o systemy SOWA i SOWA-2. - 2008 R. 1 nr 1 s. 345-349, il.

21. PIGOŃ Edward: Uwagi o funkcjonowaniu Centralnego Katalogu Czasopism Zagranicznych w polskich bibliotekach medycznych w latach 2002-2003. - 2008 R. 1 nr 1 s. 365-366

22. POPLAWSKA Eugenia, MAJEWSKA-

PIĄTKOWSKA Anna: Katalog czasopism elektronicznych w Bibliotece Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach. – 2008 R. 1 nr 1 s. 398-400

Przewodniki

Zob. poz. 1, 133

23. BRUC Bogumiła, KOZAKIEWICZ Witold: Biblioteczne przewodniki online – szansa na zwiększenie umiejętności użytkowników Biblioteki Uniwersytetu Medycznego w Łodzi. – 2010 R. 3 nr 1 s. 35-41, il., portr., wykr., bibliogr.

24. GRALA-KOCIĄK Barbara: Przewodnik po naukowych źródłach elektronicznych w zakresie stomatologii. – 2012 R. 5 nr 1 s. 213-219, il., portr., bibliogr.

II. Inne źródła informacji

Książki (E-buki)

Zob. poz. 238

25. ANTCZAK Piotr: Perspektywy i tendencje rozwoju dostępu do książek elektronicznych. – 2010 R. 3 nr 1 s. 282-288, wykr.

26. GABRIEL Marcin: Książki elektroniczne dla bibliotek medycznych. – 2009 R. 2 nr 2 s. 593-611, il.

27. GOŁKIEWICZ Piotr: Embracing the ebook to accelerate science. – 2011 R. 4 nr 1 s. 374-391, il.

28. IWAŃSKA Beata: EBL - Ebook Library, nowoczesna platforma do wypożyczania książek elektronicznych. – 2011 R. 4 nr 1 s. 551-556, il., wykr.

29. MURAWSKI Krzysztof: Notification of publication: early European books. – 2010 R. 3 nr 2 s. 406-410, il.

30. WOŁOSZCZUK Aleksandra: Ibuk.pl na polskich uczelniach. – 2010 R. 3 nr 1 s. 277-281

Dysertacje. Prace dyplomowe. Poradniki

Zob. poz. 133

31. DĄBROWSKA-CHARYTONIUK Danuta: Dysertacje on-line: doświadczenia bibliotek europejskich. – 2008 R. 1 nr 2 s. 426-442, bibliogr.

32. MURAWSKI Krzysztof: ProQuest hospital collection, ProQuest dissertations and theses w nauce i badaniach. – 2010 R. 3 nr 1 s. 288-297, il.

33. RÓŻAŁSKI Marcin, WATAŁA Cezary:

Przygotowywanie prac dyplomowych oraz publikacji oryginalnych i przeglądowych w naukach biomedycznych. – 2012 R. 5 nr 1 s. 220-246, portr., bibliogr.

34. SZKUTNIK Zdzisław: Zasady opisu bibliograficznego i redagowania przypisów w pracach dyplomowych. – 2011 R. 4 nr 2 s. 434-451, portr., tab.

Bazy danych

Zob. poz. 1, 136, 146, 349

35. ABRAMOWSKA Anna, CZERWIŃSKI Leszek: Oferta EBSCO-IPS. – 2009 R. 2 nr 2 s. 582-593, il.

36. BRUC Bogumiła: Wykorzystanie EndNote Web w pracach naukowo-badawczych z zakresu biomedycyny. – 2011 R. 4 nr 1 s. 93-100, il., portr.

37. BUDEK Dagmara, ROGOWSKA Edyta: Bazy danych w bibliotekach medycznych w Polsce. – 2008 R. 1 nr 1 s. 374-379

38. GOŁKIEWICZ Piotr: Scopus - jak znaleźć informacje szybko i efektywnie. – 2009 R. 2 nr 2 s. 254-271, il.

39. GÓRECKA Teresa, CZERWIŃSKI Leszek: Serwisy EBSCO wspierające działalność bibliotek medycznych. – 2009 R. 2 nr 2 s. 548-582, il.

40. HAJDUK Roma: Podręcznikowe bazy z zakresu medycyny wewnętrznej i chirurgii ACP Medicine i ACS Surgery. – 2008 R. 1 nr 2 s. 58-60, il., portr.

41. MALAJKA Marzena, SZCZĘDZINA Ewa: Baza cytowań publikacji pracowników Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach. – 2008 R. 1 nr 2 s. 61-64, il., portr., bibliogr.

42. MURAWSKI Krzysztof: Nowości w medycznych bazach ProQuest. – 2009 R. 2 nr 2 s. 412-429, il., wykr.

43. OVASKA Tuulevi: Supporting Evidence – Based Nursing. – 2009 R. 2 nr 1 s. 463-479, wykr., bibliogr.

44. PRZYŁUSKA Jolanta: Wykorzystanie bazy MEDLINE do analizy polskiego piśmiennictwa z medycyny pracy. – 2008 R. 1 nr 1 s. 379-388, tab., wykr., bibliogr.

45. PRZYŁUSKA Jolanta: Baza Scopus jako narzędzie do analizy bibliometrycznej - praktyczne

zastosowanie w bibliotece medycznej. – 2010 R. 3 nr 1 s. 24-30, il., wyk., bibliogr.

46. PRZYŁUSKA Jolanta: Prezentacja bazy Scopus jako narzędzia do analizy bibliometrycznej – praktyczne zastosowanie w bibliotece medycznej. – 2010 R. 3 nr 1 s. 224-239, il.

47. SEIFFERT Justyna: Przystosowanie bazy PubMed z wykorzystaniem serwisów LinkOut i MyNCBI do potrzeb użytkowników Biblioteki Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach. – 2009 R. 2 nr 2 s. 506-522, il.

48. WAJSEN Oliwia: Rejestrowanie w bazach dorobku naukowego publikacji zawartych w portalach internetowych. – 2010 R. 3 nr 2 s. 285-299, bibliogr.

49. WANATOWSKA Halina: Analiza wykorzystania baz pełnotekstowych w Bibliotece Głównej Akademii Medycznej w Bydgoszczy. – 2008 R. 1 nr 1 s. 237-245, tab., bibliogr.

Elektroniczne źródła informacji

Zob. poz. 24, 244

50. CZARNECKA Agnieszka: Badanie wykorzystania elektronicznych źródeł informacji przez pracowników Centrum Biostruktury Akademii Medycznej w Warszawie. – 2008 R. 1 nr 1 s. 212-236, il., tab., bibliogr.

51. GOŚCINIAK Krzysztof, NOGA Krzysztof: Certyfikacja HONcode internetowych źródeł medycznych wyznacznikiem jakości w otwartym dostępie do wiedzy. – 2012 R. 5 nr 1 s. 441-450, il.

52. GÓRECKA Teresa: Źródła informacji medycznej EBSCO w kształceniu i doskonaleniu zawodowym lekarzy i pielęgniarek. – 2010 R. 3 nr 1 s. 397-434, il., wyk.

53. GÓRECKA Teresa, CZERWIŃSKI Leszek: Zasoby biblioteczne na wyciągnięcie ręki. Zintegrowane serwisy udostępniania elektronicznych źródeł informacji medycznej. – 2010 R. 3 nr 2 s. 442-445

54. GRALA-KOCIĄK Barbara: Jakość naukowa elektronicznych źródeł informacji. – 2010 R. 3 nr 2 s. 39-44, portr., bibliogr.

55. IWAŃSKA Beata: Serials Solutions Summon - przyszłość w dziedzinie dostępu do informacji, kolekcji i zasobów elektronicznych bibliotek. – 2010 R. 3 nr 2 s. 438-442, il.

56. JAMES Tracy: Medical online resources. – 2011 R. 4 nr 1 s. 395-408, il.

57. MOR Dorota: Platformy i produkty elektroniczne w bibliotekach i ośrodkach informacji. – 2010 R. 3 nr 1 s. 298-309, il.

58. NOWAKOWSKI Marek: Elektroniczne zasoby informacyjne - obraz dzisiejszy i perspektywy. – 2010 R. 3 nr 2 s. 85-91, il., portr., tab.

59. SŁAWIŃSKA Renata, TRZCIANOWSKA-GRZYWACZ Teresa: Analiza oczekiwań środowiska naukowego Uczelni a statystyki wykorzystania źródeł informacji. – 2009 R. 2 nr 2 s. 535-548, il., tab.

III. Informacja naukowa

Opracowania ogólne

Zob. poz. 377, 399, 417

60. BOOTH Andrew: New Breed Or Different Species: Is The 21st Century Health Information Professional Generic Or Specific? . – 2009 R. 2 nr 1 s. 358-370, tab.

61. BOUZKOVÁ Helena, LESENKOVÁ Eva: Public Information Service in Health in the Czech Republic in the years 2005-2010. – 2008 R. 1 nr 2 s. 413-418, bibliogr.

62. BUDZIŃSKA Anna, KOŚCIAŃSKA Kamila: Wyszukiwanie informacji medycznej poprzez wyszukiwarki naukowe. – 2009 R. 2 nr 2 s. 272-283, il.

63. BUTRYM Daria, SZREDER Ireneusz: Regionalne Centrum Informacji Medycznej - dwa lata pracy na rzecz środowiska medycznego regionu kujawsko-pomorskiego w zakresie naukowej informacji medycznej. – 2009 R. 2 nr 2 s. 636-645, il.

64. DĄBROWSKA-CHARYTONIUK Danuta: Zachowania informacyjne pracowników naukowo-dydaktycznych Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku. – 2009 R. 2 nr 2 s. 430-448, wyk.

65. DYJAS Wioletta, SEIFFERT Justyna: Measuring library information services by sampling method. – 2010 R. 3 nr 1 s. 33-34, portr.

66. FOURIE Ina: Information Literacy for Healthcare Professionals - Learning from Studies in Human Information Behaviour (HIB) . – 2009 R. 2 nr 1 s. 495-508, bibliogr.

67. GŁOWACKA Ewa: Ekologia informacji -

sposób na choroby informacyjne? . – 2009 R. 2 nr 2 s. 151-164, bibliogr.

68. GÓRNY Mirosław: Ocenianie systemów informacyjnych przez użytkowników – problemy projektowania badań i interpretacji wyników. – 2012 R. 5 nr 1 s. 413-424, wykr.

69. GRALA Barbara, KOZAKIEWICZ Witold: Infobrokering, wyszukiwanie w Deep Web – nowa rola pracownika naukowej informacji medycznej. – 2008 R. 1 nr 2 s. 52-57, portr., bibliogr.

Toż w jęz. ang.: Infobrokering and Searching the Deep Web - the New Role of Employee of the Department of Medical Scientific Information. – 2009 R. 2 nr 1 s. 401-405, bibliogr.

70. HOLLENDER Henryk: Synat i inni. Komunikacja i informacja naukowa po reformie nauki i szkolnictwa wyższego. – 2012 R. 5 nr 1 s. 123-132, portr.

71. JANUSZKO-SZAKIEL Aneta: Cyfrowy świat nauki i kultury. Czy zdołamy go ocalić?. – 2012 R. 5 nr 1 s. 133-143, il., portr.

72. KRETAVIČIENĒ Meile: Transfer of knowledge: A Nord-Baltic Cooperation Programme for Medical Libraries. – 2008 R. 1 nr 2 s. 399-403

73. LESENKOVA Eva, BOUZKOVA Helena, DRUDLOVA Alena, MAIXNEROVA Lenka: Information Literacy: Know-How in the Area of Effective Information Services for Medical Librarians and Their Customers in the Czech Republic. – 2009 R. 2 nr 1 s. 560-563, bibliogr.

74. NI CHALLANAIN Joanne, BARRETT Bernard, MCCARTY Fiona: Health Information Professionals: Roles, Skill-Set and Barriers to Involvement in the Cochrane Process. – 2009 R. 2 nr 1 s. 533-542, tab., bibliogr.

75. NIEDŹWIEDZKA Barbara: Badania w zakresie medycznej informacji naukowej w Polsce w latach 2001-2010, a współczesne potrzeby poznawcze w tej dziedzinie. – 2011 R. 4 nr 1 s. 84-92, portr., tab., wykr., bibliogr.

76. NIEDŹWIEDZKA Barbara: Technologia Wiki jako narzędzie przydatne do tworzenia wspólnych zasobów profesjonalnej informacji dla bibliotekarzy medycznych. – 2009 R. 2 nr 2 s. 284-294, il.

77. PASLEAU Françoise, BROUWIR Christine, DURIEUX Nancy, FAIRON Nicolas, SPRONCK

Severine, VANDENUT Sandrine: Sharing Inter-Faculty Teaching Experience for Improved Training in Information Literacy. – 2009 R. 2 nr 1 s. 550-559, bibliogr.

78. PRZYŁUSKA Jolanta: Medical Library as an Intellectual Support for Users. – 2009 R. 2 nr 1 s. 522-533, tab., wykr., bibliogr.

79. ROBU Ioana: Librarians and Information Literacy in Health Sciences. A Bird's Eye View. – 2009 R. 2 nr 1 s. 543

80. SCHALIER Woulter: Information Literacy Academic Curricula – A Case Study of Integration at the Biomedical Faculties of K.U. Leuven University. – 2009 R. 2 nr 1 s. 435-446, bibliogr.

81. STASZAK-KOWALSKA Radosława: Zapotrzebowanie środowiska medycznego na naukową informację medyczną. – 2009 R. 2 nr 2 s. 304-320, il., mapa, wykr.

82. SZEFLIŃSKI Piotr: Technologie ITC w Łódzkiej Akademickiej Sieci Bibliotecznej. – 2012 R. 5 nr 1 s. 187-195, il., portr., tab., bibliogr.

83. VERCELLESI Luisa, MIRINDA Giovanna F., POZZI Edoardo, CHAUDANI Maria G., BRUNO Flavia: Supporting the Practice of Health Communication Professionals. – 2009 R. 2 nr 1 s. 455-463, bibliogr.

Systemy informatyczne

Zob. poz. 20, 68

84. BAKKER Suzanne: Tailored Information Services. – 2009 R. 2 nr 1 s. 454

85. BRUC Bogumiła: System informacyjny w kanadyjskiej bibliotece korporacyjnej instytucji farmaceutycznej. – 2008 R. 1 nr 2 s. 74-78, portr., bibliogr.

86. BUDEK Dagmara: Zachodniopomorski System Informacji Regionalnej i Naukowej - początek drogi. – 2009 R. 2 nr 2 s. 661-670

87. CZARNECKA Agnieszka: Model of Desktop Publishing Services in the Modern Offer of an Academic Library s.– 2009 R. 2 nr 1 s. 414-429, il., wykr.

88. DARMONI Stefan J.: ICT and Teaching: a New Paradigm for Medical Librarians... and Medical Students. – 2009 R. 2 nr 1 s. 400

89. GŁĘBOCKI Jacek, PIETRUSZEWSKI

Grzegorz: Przegląd zastosowań systemu Expertus w Polsce i za granicą. – 2010 R. 3 nr 1 s. 352-380, il.

90. GŁĘBOCKI Jacek, PIETRUSZEWSKI Grzegorz: Zastosowanie systemu Expertus do bibliografii cytowań. – 2010 R. 3 nr 2 s. 382-387, il., bibliogr.

91. GRUDZIŃSKA Patrycja, BAT'ALIK Pavol: System archiwizacji, administracji i udostępniania elektronicznych źródeł informacji autoryzowanym użytkownikom. – 2010 R. 3 nr 1 s. 381-390, il.

92. GRUDZIŃSKA Patrycja, BAT'ALIK Pavol: System archiwizacji, administracji i udostępniania elektronicznych źródeł informacji użytkownikom na jednej platformie. – 2010 R. 3 nr 2 s. 417-430, il.

93. GUUS Brekel van den: Get your Consumer Health Information from an Avatar! Health and Medical Related Activities in a Virtual Environment. – 2009 R. 2 nr 1 s. 406-413

94. HOWORKA Bolesław: Prawne uwarunkowania działania systemu doc@med w kraju i za granicą. – 2008 R. 1 nr 2 s. 388-396

95. PIETRUSZEWSKI Grzegorz, GŁĘBOCKI Jacek: Expertus Tree. Nowoczesny sposób przekazywania zintegrowanych baz danych: Polski Tezaurus Medyczny i Polska Bibliografia Lekarska. – 2009 R. 2 nr 2 s. 297-304, il.

96. PIOTROWICZ Aniela: Prezentacja systemu doc@med i oferta skierowana do bibliotek zagranicznych. – 2008 R. 1 nr 2 s. 376-387, il., bibliogr.

97. PIP Divall, SUTTON Sarah, WARD Linda: Pharm-Assist: Using Personal Digital Assistants (PDAs) To Assist In Pharmacy Decisions. – 2009 R. 2 nr 1 s. 479-485, tab., wykr.

98. ŚWIERCZYNA Marzena: Zespoły zadaniowe w bibliotekach medycznych na przykładzie systemu doc@med. – 2010 R. 3 nr 1 s. 11-23, tab., wykr., bibliogr.

99. ZWIEFKA Antoni: Znaczenie baz wiedzy systemu RIGHT w diagnostyce i leczeniu. – 2009 R. 2 nr 2 s. 646-661, il.

Języki Informacyjno-wyszukiwawcze

100. JAKUBOWSKA Maria: Języki informa-

cyjno-wyszukiwawcze stosowane w katalogach bibliotek medycznych. – 2010 R. 3 nr 1 s. 239-277, il., bibliogr.

101. NELSON Stuard J.: A Multilingual Vocabulary Project – Managing the Maintenance Environment. – 2009 R. 2 nr 1 s. 449-453, tab.

102. URYGA Anna: Kartoteka haseł przedmiotowych MeSH 2002 wersja angielsko-polska. – 2008 R. 1 nr 1 s. 366-373, il., tab., wykr.

Internet

Zob. poz. 48, 57, 343

103. FERET Błażej: Internet jako źródło informacji naukowej – wybrane aspekty. – 2008 R. 1 nr 1 s. 286-307, tab., wykr.

103 a. MAJEWSKA Agata Z., TATERCZYŃSKA Marzena: „Starcie wolności z własnością” Jak zorganizować dostęp do internetu w bibliotece? System zastosowany w Bibliotece Głównej Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie. – 2012 R. 5 nr 2 s. 119-126, il., portr.

104. MODRZEJEWSKA Lucyna: Kryteria oceny jakości bibliotecznych witryn www 2008 R. 1 nr 1 s. 170-179, tab., bibliogr.

105. PIETRUSZEWSKI Grzegorz, GŁĘBOCKI Jacek: Zastosowanie nowoczesnych technologii internetowych w nowej wersji systemu bibliograficzno-bibliotecznego Expertus. Stan obecny i kierunki rozwoju. – 2008 R. 1 nr 1 s. 320-345, il.

106. PRZYŁUSKA Jolanta: Strony internetowe bibliotek uczelni medycznych i instytucji naukowych. – 2008 R. 1 nr 1 s. 52-82, il., tab., portr.

107. ROGOWSKA Ewa, BUDEK Dagmara: Strona www biblioteki akademii medycznej jako platforma prezentująca zintegrowane usługi biblioteczne. – 2008 R. 1 nr 1 s. 165-170

108. STALMACH Lucjan, BATOR Beata, KORFEL Ireneusz, STOKALUK Marta, HANASIEWICZ Michał: Internet platformą integracji usług i zasobów medycznej informacji naukowej w Uniwersytecie Jagiellońskim. – 2009 R. 2 nr 2 s. 448-471, il.

Konsorcja

109. ABRAMOWSKA Anna: Konsorcjum – nowa forma realizacji dostaw czasopism. – 2008 R. 1 nr 2 s. 316-318

110. DĄBROWSKA-CHARYTONIUK Danuta: Konsorcja jako nowy sposób gromadzenia dostępów do światowych zasobów informacji naukowej (historia konsorcjów i czasopism elektronicznych). – 2008 R. 1 nr 2 s. 170-180, bibliogr

111. MODRZEWSKA Mirosława: Washington Research Library Consortium WRLC – wspólna polityka gromadzenia zbiorów. – 2008 R. 1 nr 2 s. 249-255, il., bibliogr.

112. ROHLEDER Regina: Konsorcjum DBC - współpraca bibliotek przy tworzeniu kolekcji cyfrowych, zbiory medyczne. – 2010 R. 3 nr 2 s. 209-218, il., tab., wykr.

113. STĘPNIAK Jolanta: Konsorcja i licencje krajowe. Pytanie o bilans kosztów i efektów. – 2012 R. 5 nr 1 s. 486-498, wykr.

114. SZEFLIŃSKI Piotr: Łódzka Akademska Sieć Biblioteczna - konsorcjum bibliotek naukowych. – 2008 R. 1 nr 1 s. 308-315, wykr., mapa

Dygitalizacja

Zob. poz. 464

115. KOZAKIEWICZ Witold: Dygitalizacja 2.0. – 2010 R. 3 nr 2 s. 268-273

116. ROHLEDER Regina: Wybrane elementy biblioteki wirtualnej: digitalizacja zasobów bibliotecznych. – 2008 R. 1 nr 1 s. 400-404

Biblioteki cyfrowe

Zob. poz. 116, 121, 235, 245

117. AJDUKIEWICZ-TARKOWSKA Anna, TARKOWSKI Paweł: Zasoby medyczne w polskich bibliotekach cyfrowych. – 2009 R. 2 nr 2 s. 164-180, il., bibliogr.

118. BEDNAREK-MICHALSKA Bożena: Biblioteki cyfrowe nową ofertą usługową dla naukowych środowisk medycznych w Polsce. – 2009 R. 2 nr 2 s. 180-202, il., tab., wykr., bibliogr.

119. HOLLENDER Henryk: Między utopią, chaosem i milczeniem: polityczne aspekty powszechnej cyfryzacji i bibliotek elektronicznych. – 2008 R. 1 nr 2 s. 307-315

120. KOSINETS Alexander N., DEIKALO Valery P., TALLER Valery A.: Experience of establishment of the Electronic Library in Vitebsk State Order of Peoples' Friendship Medical University. – 2008 R. 1 nr 2 s. 424-425

121. PIOTROWICZ Aniela: Zasoby medyczne w Wielkopolskiej Bibliotece Cyfrowej. – 2010 R. 3 nr 2 s. 251-255, il., wykr.

Repozytoria

Zob. poz. 148

122. BUGALSKA Barbara, NIESZPORSKA Katarzyna: Repozytorium cyfrowe instytutów naukowych (RCIN). – 2011 R. 4 nr 1 s. 572-574

123. OKER-BLOM Teodora, KUNTU Katia, LIPSANEN Paivi, IIVONEN Raisa, KOSKINEN Kimmo: Managerial Issues in Establishing and Running an Open Repository- Case Dviikki. – 2009 R. 2 nr 1 s. 448-449

124. PRZYŁUSKA Jolanta, RADOMSKA Anna: Repozytorium tematyczne publikacji powstałych w ramach sieci doskonałości ECNIS. – 2010 R. 3 nr 1 s. 42-45, il., portr., bibliogr.

125. PRZYŁUSKA Jolanta: Otwarte repozytoria sposobem na rozpowszechnianie wiedzy medycznej. – 2010 R. 3 nr 2 s. 387-406, il., bibliogr.

Open Access

Zob. poz. 148, 411

126. BRUC Bogumiła: Wykorzystanie narzędzi Open Access do popularyzacji wiedzy medycznej wśród pacjentów i ich rodzin. – 2012 R. 5 nr 1 s. 206-212, portr.

127. CASTRO Paola de, POLTRONIERI Elisabetta, CARATTOLI Alessandra, GRANTA Orietta: Educating Authors of Biomedical Publications to the Benefits of Open Access Journals. – 2009 R. 2 nr 1 s. 514-522, tab.

128. KOWALSKA Marzena: Dlaczego za dostęp do pewnych zasobów wiedzy (danych) musimy zapłacić, inne zaś dostępne są bezpłatnie - próba weryfikacji idei otwartego dostępu do zasobów wiedzy. – 2012 R. 5 nr 1 s. 521-526, bibliogr.

129. KOZAKIEWICZ Witold: Otwarta biblioteka - otwarty bibliotekarz (project 23 for EAHIL). – 2012 R. 5 nr 1 s. 527-533, il.

130. NOWAKOWSKA Izabela: Dodaj zakładkę – open access journals z zakresu nauk farmaceutycznych i pokrewnych. – 2012 R. 5 nr 1 s. 477-485, wykr.

131. PRZYŁUSKA Jolanta: Open Access w czasopiśmie medycznych. – 2010 R. 3 nr 2 s. 364-381, tab.

132. SIEK Bartłomiej: Open Access a wybrane wskaźniki bibliometryczne. – 2012 R. 5 nr 1 s. 451-461, tab., wykr.

133. PRZYŁUSKA Jolanta: Jak opublikować artykuł według zasad Open Access – porady dla autorów publikacji medycznych. – 2012 R. 5 nr 1 s. 471-477, tab.

134. ŚNIECHOWSKA-KARPIŃSKA Anasztazja: Otwarta nauka kontra monopol autorski - jak studenci pierwszego roku studiów doktoranckich postrzegają swoje prawa w odniesieniu do własnych utworów o charakterze naukowym. – 2012 R. 5 nr 1 s. 534-543, wykr.

135. WAŁEK Anna: Open Access w naukach biomedycznych. – 2012 R. 5 nr 1 s. 196-205, portr.

Bibliometria

Zob. poz. 132

136. BIRSKA Renata, BUSSE-TURCZYŃSKA Ewa: Analizy bibliometryczne dla środowiska naukowego generowane na podstawie bazy danych. Bibliografia publikacji pracowników Uniwersytetu Medycznego w Lublinie. – 2009 R. 2 nr 2 s. 523-535, tab., bibliogr.

137. BUDEK Dagmara: Punktacja publikacji naukowych w uczelniach medycznych – próba ujednoczenia zasad. – 2008 R. 1 nr 2 s. 21-27, portr., tab.

138. BUDEK Dagmara, KLIMKO Renata: Ocena publikacji naukowych na uczelniach medycznych - raport rozbieżności. – 2011 R. 4 nr 1 s. 449-460, tab., bibliogr.

139. BUGALSKA Barbara, NIESZPORSKA Katarzyna: Problemy oceny bibliometrycznej w Instytucie Medycyny Doświadczalnej i Klinicznej im. M. Mossakowskiego PAN (wymagania Ministerstwa, doświadczenia Instytutu, wątpliwości oceniających). – 2011 R. 4 nr 1 s. 479-484, tab., bibliogr.

140. GŁĘBOCKI Jacek, PIETRUSZEWSKI Grzegorz: Koncepcja tworzenia wykazu czasopism do celów punktacji jako rezultat analizy załącznika do komunikatu MNiSW z 19 września 2012 roku. – 2012 R. 5 nr 1 s. 144-160, portr., tab., bibliogr.

141. GRYGOROWICZ Anna: Nowe zasady oceny parametrycznej; punktacja polskich czasopism naukowych. – 2011 R. 4 nr 1 s. 101-105, portr.

142. GRYGOROWICZ Anna: Czy jest możliwy jednolity sposób opracowywania danych do oceny jednostek naukowych i innych wniosków?. – 2012 R. 5 nr 1 s. 161-166, il., tab.

143. HAJDUK Roma: Wskaźniki oceny publikacji naukowych. – 2010 R. 3 nr 2 s. 45-55, il., portr., tab.

144. KLEEF Erik-Jan van: ISI Web of Knowledge – Real Facts. Real Numbers. Real Knowledge. – 2010 R. 3 nr 1 s. 393-397, il.

145. KOWALSKA Marzena: Pracownicy nauki i ich publikacje naukowe - czy poddają się obiektywnej ocenie? Od tradycyjnych ocen peer review do analiz bibliometrycznych - próba systematyzacji dotychczasowych aspektów metod i stanowisk. – 2011 R. 4 nr 1 s. 432-448, tab., bibliogr.

146. MACZUGA Justyna; PRZYŁUSKA Jolanta: Wykorzystanie bazy Web of Science do analizy bibliometrycznej publikacji pracowników Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi. – 2011 R. 4 nr 1 s. 520-528, il.

147. MAMORSKA Kamila, SIEK Bartłomiej: O zależnościach między bibliometrią a bibliografią na przykładzie bibliografii GUMed. – 2011 R. 4 nr 1 s. 557-563

148. PRZYŁUSKA Jolanta: Repozytoria Open Access a dostęp do wiedzy medycznej. – 2009 R. 2 nr 2 s. 202-239, il., wykr.

149. PRZYŁUSKA Jolanta, MACZUGA Justyna: Wskaźniki bibliometryczne w ocenie aktywności publikacyjnej pracowników naukowych. – 2011 R. 4 nr 1 s. 516-520, tab., wykr.

150. RYŚ Elżbieta: Bibliometryczny wskaźnik instytucji zdrowia publicznego. – 2011 R. 4 nr 1 s. 485-495, tab., wykr., bibliogr.

151. SIEK Bartłomiej: Impact Factor a wybrane wskaźniki bibliometryczne w rankingach jednostek Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego w latach 2005-2010. – 2011 R. 4 nr 1 s. 106-113, tab., portr.

152. SZYMAŃSKI Krzysztof: Bibliometryczna analiza publikacji uczelni medycznych w Polsce. – 2010 R. 3 nr 1 s. 216-224, tab., wykr.

IV. Czasopisma

Opracowania ogólne

Zob. poz. 18, 21, 22, 109, 110, 130, 131, 140, 141, 160, 406

153. AJDUKIEWICZ-TARKOWSKA Anna: Drukowane czasopisma prenumerowane przez biblioteki medyczne w 2009 roku. – 2009 R. 2 nr 2 s. 97-100, il., portr.

154. DĄBROWSKA-CHARYTONIUK Danuta: Czasopisma elektroniczne – nowa forma komunikacji naukowej. – 2008 R. 1 nr 1 s. 389-398, bibliogr.

155. KOZAKIEWICZ Witold: Świat bez czasopism?. – 2009 R. 2 nr 2 s. 104-114, il., portr., bibliogr.

156. KUPIS Agnieszka: Elektroniczne czasopisma dostępne w bibliotekach medycznych. – 2009 R. 2 nr 2 s. 84-96, portr., bibliogr.

157. MACZUGA Justyna, RADOMSKA Anna, PRZYŁUSKA Jolanta: Polskie czasopisma medyczne a wykorzystanie technologii informacyjnych. – 2012 R. 5 nr 1 s. 430-440, tab., wykr.

158. NOWAKOWSKA Izabela: Periodyki wydawane przez uczelnie medyczne i instytuty naukowo badawcze resortu zdrowia (2001-2009) . – 2009 R. 2 nr 2 s. 31-61, il., portr., wykr., bibliogr.

159. PRZYŁUSKA Jolanta: Źródła informacji dla bibliotekarzy medycznych - przegląd wybranych czasopism zagranicznych. – 2009 R. 2 nr 2 s. 69-76, il., tab., bibliogr.

160. SÓJKOWSKA Iwona: EBIB - Elektroniczna Biblioteka - platforma cyfrowa SBP. – 2009 R. 2 nr 2 s. 77-83, il., portr., bibliogr.

161. ŚWIĘCKOWSKI Grzegorz Marek: Czasopisma bibliotekarskie w Polsce – przegląd mocno subiektywny. – 2009 R. 2 nr 2 s. 11-30, il., portr.

Poszczególne tytuły

Zob. poz. 15

Biuletyn Głównej Biblioteki Lekarskiej

Zob. poz. 13

162. DROGOSZ Jacek: *Biuletyn Głównej Biblioteki Lekarskiej (1952-2002)* . – 2009 R. 2 nr 2 s. 62-68, il., portr.

Forum Akademickie

163. KIERACIŃSKI Piotr: *Forum Akademickie*. – 2012 R. 5 nr 1 s. 80-88, il., portr.

Forum Bibliotek Medycznych

Zob. poz. 16

Informacje ogólne

164. STOPKA redakcyjna. – 2008 R. 1 nr 1 s. 2 – 2012 R. 5 nr 2 s. 2

M. in. Rada Programowa, Skład redakcji, Wydawca, Drukarnia, Projekt okładki, Skład komputerowy, wersja online, recenzenci, dane teled adresowe.

Spisy treści

165. SPIS treści . – 2008 R. 1 nr 1 s. 3-6 – 2012 R. 5 nr 2 s. 3-6

Wprowadzenie redaktora naczelnego

166. ŻMUDA Ryszard: Redaktor o czasopiśmie *Forum Bibliotek Medycznych*. – 2008 R. 1 nr 1 s. 11-14, portr.; Tenże: Od Redakcji *Forum Bibliotek Medycznych*. – 2008 R. 1 nr 2 s. 8-10, portr.; Tenże: Drugi rocznik *Forum Bibliotek Medycznych*. – 2009 R. 2 nr 1 s. 8-9, portr.; Tenże: Czwarty numer *Forum Bibliotek Medycznych*. – 2009 R. 2 nr 2 s. 9-10, portr.; Tenże: Trzeci rocznik *Forum Bibliotek Medycznych*. – 2010 R. 3 nr 1 s. 8-10, portr.; Tenże: Szósty numer *Forum Bibliotek Medycznych*. – 2010 R. 3 nr 2 s. 8-10, portr., tab.; Tenże: Czwarty rocznik *Forum Bibliotek Medycznych*. – 2011 R. 4 nr 1 s. 8-9, portr.; Tenże: Ósmy numer *Forum Bibliotek Medycznych*. – 2011 R. 4 nr 2 s. 7-8, portr.; Tenże: Jubileuszowy piąty rocznik *Forum Bibliotek Medycznych*. – 2012 R. 5 nr 1 s. 8-10, portr.; Tenże: Dziesiąty numer czasopisma *Forum Bibliotek Medycznych*. – 2012 R. 5 nr 2 s. 8-9, portr.

Informacje o Autorach

167. KAŻMIERCZAK Jolanta: Informacje o Autorach w pięciu rocznikach *Forum Bibliotek Medycznych* . – 2012 R. 5 nr 2 s.

168. WYKAZ Autorów. – oprac. Michał Grabik. – 2008 R. 1 nr 1 s. 501-504, portr.; oprac. Konrad Żurek. – 2008 R. 1 nr 2 s. 535-537, portr.; oprac. Tadeusz Grabowski. – 2009 R. 2 nr 1 s. 575-578, portr.; oprac. Jolanta Piechota. – 2009 R. 2 nr 2 s. 686-688, portr.; oprac. Piotr Kołodziejwski. – 2010 R. 3 nr 1 s. 781-782, portr.; oprac. Zbigniew Józwiak. – 2010 R. 3 nr 2 s. 656-658, portr.; oprac. Małgorzata Strzelczyk. – 2011 R. 4 nr 1 s. 681-684, portr.; oprac. Mirosława Andrzejczyk. – 2012 R. 5 nr 2 s. 507

Przedmowy różnych Osobistości

169. BANACH Maciej: Przedmowa Podsekretarza Stanu Ministerstwa Nauk i Szkolnictwa Wyższego. – 2012 R. 5 nr 1 s. 7, portr.

170. BERNER Jan: Przedmowa Rektora Akademii Medycznej w Łodzi, doktora honoris causa Uniwersytetu im. Claude Bernard w Lyonie, Prezydenta miasta Pabianice. – 2012 R. 5 nr 2 s. 7, portr.
171. CHMIELEWSKI Henryk: Przedmowa Generała brygady, Rektora Wojskowej Akademii Medycznej w Łodzi. – 2011 R. 4 nr 1 s. 7, portr.
172. DOBRZYŃSKA-LANKOSZ Ewa: Głos Przewodniczącej Rady Wykonawczej Konferencji Dyrektorów Bibliotek Akademickich Szkół Polskich. – 2008 R. 1 nr 1 s. 9, portr.
173. FRONCZAK Adam: Przedmowa Podsekretarza Stanu Ministerstwa Zdrowia. – 2009 R. 2 nr 1 s. 7, portr.
174. GRZEBIEŃ Ludwik: Przedmowa Rektora Wyższej Szkoły Filozoficzno-Pedagogicznej „Ignatianum” w Krakowie. – 2011 R. 4 nr 2 s. 5-6, il., portr.
175. KARASEK Michał: Wypowiedź Przewodniczącego Rady Programowej *Forum Bibliotek Medycznych*. – 2008 R. 1 nr 1 s. 8, portr.
176. LEWIŃSKI Andrzej: Słowo wstępne Rektora Uniwersytetu Medycznego w Łodzi. – 2008 R. 1 nr 1 s. 7, portr.
177. PEKAŁSKI Ireneusz: Przedmowa Biskupa Archidiecezji Łódzkiej. – 2010 R. 3 nr 1 s. 7, portr.
178. PIOTROWICZ Aniela: Przedmowa Przewodniczącej Rady Dyrektorów Bibliotek Medycznych w Polsce. – 2008 R. 1 nr 1 s. 10, portr.
179. SIKORA Tadeusz: Przedmowa Kierownika Katedry Zarządzania Jakością Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie. – 2010 R. 3 nr 2 s. 7, portr.
180. SZNITOWSKA Małgorzata: Przedmowa Prorektora ds. Nauki i Współpracy z Zagranicą Akademii Medycznej w Gdańsku. – 2008 R. 1 nr 2 s. 7, portr.
181. TAFIL-KLAWE Małgorzata: Przedmowa Prorektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu ds. Collegium Medicum im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy. – 2009 R. 2 nr 2 s. 7-8, portr.
- Recenzje profesorów**
182. GŁOWACKA Ewa: Forum Bibliotek Medycznych 2010 R. 3 nr 1 (5) . – 2010 R. 3 nr 1 s. 777-778, portr.
183. JUDA Maria: Forum Bibliotek Medycznych 2010 R. 3 nr 2 (6) . – 2010 R. 3 nr 2 s. 649-653, portr.
184. KONIECZNA Jadwiga: Forum Bibliotek Medycznych 2012 R. 5 nr 2(10) . – 2012 R. 5 nr 2 s. 497-503, portr.
185. MIGOŃ Krzysztof: Forum Bibliotek Medycznych 2009 R. 2 nr 1 (3) . – 2009 R. 2 nr 1 s. 571-572, portr.
186. PIDŁYPCZAK-MAJEROWICZ Maria: Forum Bibliotek Medycznych 2011 R. 4 nr 2 (8) . – 2011 R. 4 nr 2 s. 645-648, portr.
187. SITARSKA Anna: Forum Bibliotek Medycznych 2012 R. 5 nr 1(9) . – 2012 R. 5 nr 1 s. 733-740, portr.
188. SUPADY Jerzy: Forum Bibliotek Medycznych (2008 R. 1 nr 1) . – 2008 R. 1 nr 1 s. 498-499, portr.
189. TADEUSIEWICZ Hanna: Forum Bibliotek Medycznych (2008 R. 1 nr 2) . – 2008 R. 1 nr 2 s. 530-532, portr.
190. ZYBERT Elżbieta Barbara: Forum Bibliotek Medycznych 2011 R. 4 nr 1 (7) . – 2011 R. 4 nr 1 s. 673-678, portr.
191. ŻMIGRODZKI Zbigniew: Forum Bibliotek Medycznych 2009 R. 2 nr 2. – 2009 R. 2 nr 2 s. 682-683, portr.

Streszczenia

192. SUMMARY of the Medical Library Forum. – przekł. Magdalena Plewińska. – 2008 R. 1 nr 1 s. 500, portr.; przekł. Ewa Kałużyńska. – 2008 R. 1 nr 2 s. 533-534, portr.; przekł. Edward Lowczowski. – 2009 R. 2 nr 1 s. 573-574, portr.; przekł. Anna Wiśniewska. – 2009 R. 2 nr 2 s. 684-685, portr.; przekł. Barbara Skalska. – 2010 R. 3 nr 1 s. 779-780, portr.; przekł. Urszula Zauder. – 2010 R. 3 nr 2 s. 654-655, portr.; przekł. Agnieszka Boimska. – 2011 R. 4 nr 1 s. 679-680, portr.; przekł. Bogumiła Bruc. – 2011 R. 4 nr 2 s. 649-650, portr.; przekł. Kinga Studzińska-Pasieka. – 2012 R. 5 nr 1 s. 741-742, portr.; przekł. Dorota Wawrzyniak. – 2012 R. 5 nr 2 s. 504-506

Skorowidze

193. INDEKS osobowy i nazw geograficznych. Oprac. Magdalena Kaźmierczak.- 2008 R. 1 nr 1 s. 505-518, portr.; oprac. Renata Leszczyńska. – 2009 R. 2 nr 2 s. 689-703, portr.; oprac. Alicja Malinowska. – 2009 R. 2 nr 1 s. 579-600, portr.; oprac. Barbara Mikulska. – 2010 R. 3 nr 1 s. 783-797, portr.; oprac. Izabela Nowakowska. – 2010 R. 3 nr 2 s. 659-687, portr.; oprac. Izabela Szczecińska. – 2008 R. 1 nr 2 s. 538-552, portr.; oprac. Małgorzata Więcek-Palmowska. – 2011 R. 4 nr 1 s. 685-706, portr.; oprac. Barbara Grala-Kociak. – 2011 R. 4 nr 2 s. 651-; oprac. Magdalena Najder. – 2012 R. 5 nr 1 s. 743-; oprac. Krystyna Breker. – 2012 R. 5 nr 2 s. 507-

V. Bibliotekarstwo

Opracowania ogólne

194. GILBERT John: The Library Workforce in a Changing Environment: from Threatsto Challenges. – 2009 R. 2 nr 1 s. 430

195. GRZĄDZIELEWSKA Ewa; HAJDUK Roma; KOSICKA Joanna; POSADZY Maria: Organizacja wolnego dostępu do kolekcji bibliotecznych. – 2010 R. 3 nr 2 s. 181-186, il., tab.

196. KORWITZ Ulrich: Lets Talk: Introduction of Personnel Appraisal Interviews as a Means of Human Resources Development in a Medical Library. – 2009 R. 2 nr 1 s. 447-448

197. MCKIBBON Ann: Medical Librarians and Research: Myths, Realities, and Opportunities. – 2009 R. 2 nr 1 s. 509-514

198. TUPIKOWSKA Agnieszka; BUDEK Dagmara: Wolny dostęp do półek jako forma ożywienia księgozbioru. – 2010 R. 3 nr 2 s. 187-195, bibliogr.

199. WOOD Aileen: Raising Professional Standards – The Role of the Professional Institute – 2009 R. 2 nr 1 s. 431-434

System biblioteczno-informacyjny

200. PIOTROWICZ Aniela: System biblioteczno-informacyjny Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu. – 2010 R. 3 nr 1 s. 614-629

201. SŁAWIŃSKA Renata: System biblioteczno – informacyjny Uczelni przez pryzmat nowych inwestycji. – 2012 R. 5 nr 1 s. 374-380, il.

Biblioteki naukowe

Opracowania ogólne

Zob. poz. 2,

202. BUDEK Dagmara:Kronika wydarzeń w bibliotekach medycznych za lata 2002-2008.- 2008 R. 1 nr 1 s. 83-104, portr.

203. BUDEK Dagmara: Kronika wydarzeń w bibliotekach medycznych za lata 2009-2012. – 2012 R. 5 nr 2 s. 63-84, portr.

204. BUSSE-TURCZYŃSKA Ewa, BIRSKA Renata: Misja biblioteki naukowej a współpraca sieci bibliotek medycznych na rzecz użytkownika.- 2008 R. 1 nr 1 s.140-149, il., bibliogr.

205. DERFERT-WOLF Lidia:Wskaźniki efektywności i statystyka biblioteczna jako narzędzia zarządzania biblioteką. Omówienie ogólnopolskich badań bibliotek naukowych AFBN. – 2010 R. 3 nr 2 s. 144-157, tab., wykr.

206. DOBRZYŃSKA-LANKOSZ Ewa: Konferencja Dyrektorów Bibliotek Akademickich Szkół Polskich (1997-2011) . – 2011 R. 4 nr 1 s. 10-52, il., portr.

207. GÓRECKA-KLEIJS Teresa:Biblioteki medyczne wobec wyzwań globalizacji. – 2008 R. 1 nr 2 s. 403-413, tab., bibliogr.

208. GRALA Barbara: Międzynarodowa współpraca łódzkich bibliotek naukowych. – 2008 R. 1 nr 2 s. 347-360, bibliogr.

209. GRYGOROWICZ Anna:Zmiany jakościowe w gromadzeniu zbiorów wyzwaniem dla nowoczesnej biblioteki naukowej. – 2008 R. 1 nr 2 s. 111-115, bibliogr.

210. GRYGOROWICZ Anna, GORCZEWSKA Małgorzata, MAMORSKA Kamila:Gromadzenie zbiorów w polskich bibliotekach medycznych w latach 2000–2003: analiza wyników ankiet. – 2008 R. 1 nr 2 s. 116-169, tab., wykr.

211. GRZĄDZIELEWSKA Ewa; POSADZY Maria: Zakres usług wykonywanych przez akademickie biblioteki medyczne.-2008 R. 1 nr 1 s. 150-164, tab.

212. JAZDON Artur: Problematyka organizacji zasobów w nowoczesnej bibliotece akademickiej. – 2008 R. 1 nr 2 s. 255-268

213. KUŹMINA Dariusz: Stanowisko dyrekto-

rów Instytutów, Katedry i Zakładu Informatyki Naukowej i Bibliotekoznawstwa w sprawie stanowisk w bibliotekach. – 2012 R. 5 nr 1 s. 167-172, portr.

214. MODRZEJEWSKA Lucyna: Misja biblioteki naukowej a współpraca sieci bibliotek medycznych na rzecz użytkownika. – 2008 R. 1 nr 1 s. 197-203, bibliogr.

215. MOR Dorota, BURCZYK Edyta: OVID - Nowoczesne rozwiązania dla bibliotek medycznych. – 2010 R. 3 nr 2 s. 431-437, il.

216. PRZYŁUSKA Jolanta: Biblioteka medyczna jako wsparcie intelektualne dla środowiska naukowego. – 2008 R. 1 nr 2 s. 11-20, portr., wykr., mapy, bibliogr.

217. PRZYŁUSKA Jolanta: Centra Dokumentacji WHO/ Europe w bibliotekach medycznych. – 2008 R. 1 nr 2 s. 418-423, bibliogr.

218. PRZYŁUSKA Jolanta: Współpraca amerykańskich bibliotek medycznych w dziedzinie informacji toksykologicznej. – 2008 R. 1 nr 2 s. 443-452, il., bibliogr.

219. STALMACH Lucjan, URYGA Anna: Wymiary międzynarodowej współpracy bibliotek czyli kwadratura koła. – 2008 R. 1 nr 2 s. 332-347, il.

220. TURCZYŃSKA-BUSSE Ewa, BIRSKA Renata: Perspektywy gromadzenia zbiorów i ocena kolekcji w kontekście powszechnego stosowania mediów elektronicznych w bibliotekach medycznych. – 2008 R. 1 nr 2 s. 206-217, tab., wykr., bibliogr.

221. UTRATA Irmina: Wybrane zagadnienia międzynarodowej współpracy bibliotek akademickich. – 2008 R. 1 nr 2 s. 318-332, tab., bibliogr.

222. ŻMIGRODZKI Zbigniew: Współczesne problemy biblioteki naukowej. – 2012 R. 5 nr 1 s. 11-13, portr.

Library of Congress USA

Waszyngton

223. TYLMAN Wiesława: Biblioteka Kongresu Stanów Zjednoczonych. – 2012 R. 5 nr 1 s. 24-43, il., portr., bibliogr.

The US National Library of Medicine

Bethesda

224. TYLMAN Wiesława: Narodowa Biblioteka

Medyczna Stanów Zjednoczonych - The US National Library of Medicine - krótka historia i obecna działalność. – 2010 R. 3 nr 2 s. 11-26, il., portr.

Główna Biblioteka Lekarska

Warszawa

Zob. poz. 2, 12

225. CHRZYŃSKA-CHROBOT Iwona, LA-SOCKA Jolanta: Centrum Dokumentacji Światowej Organizacji Zdrowia w Głównej Bibliotece Lekarskiej w Warszawie. – 2008 R. 1 nr 2 s. 238-244, bibliogr.

226. DROGOSZ Jacek: Zintegrowane usługi biblioteczne w Głównej Bibliotece Lekarskiej. – 2008 R. 1 nr 1 s. 186-193

227. DROGOSZ Jacek: Informacja naukowa w Głównej Bibliotece Lekarskiej im. prof. Stanisława Konopki w Warszawie. – 2008 R. 1 nr 1 s. 469-471, bibliogr.

Biblioteki uczelniane

Zob. poz. 2, 418

Białystok

228. BRZEZIŃSKA-STEC Halina: Biblioteka Uniwersytecka im. Jerzego Giedroycia w Białymstoku w nowym gmachu - z perspektywy pięcioletnich doświadczeń. – 2011 R. 4 nr 2 s. 43-57, il., portr.

229. DĄBROWSKA-CHARYTONIUK Danuta: Biblioteka Główna AM/UM w Białymstoku. – 2010 R. 3 nr 1 s. 434-459, il.

230. PUSZKIEWICZ Urszula: Działalność informacyjna w Bibliotece Głównej Akademii Medycznej w Białymstoku. – 2008 R. 1 nr 1 s. 404-410, wykr.

Bydgoszcz

Zob. poz. 9, 49

231. KUBIAK Monika: Współpraca lekarza z biblioteką medyczną: spojrzenie bibliotekarza. – 2009 R. 2 nr 2 s. 350-364, il.

232. KUBIAK Monika, KRZYŻANIAK Teresa: Biblioteka Medyczna CM UMK jako współpraca Kujawsko-Pomorskiej Biblioteki Cyfrowej. – 2010 R. 3 nr 2 s. 219-232, tab., wykr., bibliogr.

233. SLESAR Małgorzata: Analiza badań jakości usług bibliotecznych przeprowadzonych wśród użytkowników Biblioteki Medycznej Collegium

Medicum UMK w Bydgoszczy w roku akademickim 2009/2010 na podstawie zmodyfikowanej wersji modelu SERVQUAL. – 2010 R. 3 nr 2 s. 299-308, tab., bibliogr.

234. SLESAR Małgorzata: Biblioteka Medyczna Collegium Medicum im. L. Rydygiera w Bydgoszczy. Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu. – 2010 R. 3 nr 1 s. 460-476, il., portr.

235. STYCZYŃSKI Jan: Współpraca lekarza z biblioteką medyczną: spojrzenie lekarza. – 2009 R. 2 nr 2 s. 335-350, il.

236. WANATOWSKA Halina: Biblioteka Główna Akademii Medycznej im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy: działalność informacyjna. – 2008 R. 1 nr 1 s. 410-414

Gdańsk

Zob. poz. 147, 151, 355, 356

237. DOROCIŃSKA Katarzyna, GRYGOROWICZ Anna, KRASZEWSKA Elżbieta: O chwalebny zachwalaniu i odkrywaniu odkrytego czyli o działaniach promocyjnych Biblioteki Głównej Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego. – 2010 R. 3 nr 1 s. 504-533, il., bibliogr.

238. GORCZEWSKA Małgorzata, MAMORSKA Kamila: Selekcja - konieczność, obowiązek i dylemat, czyli które książki, jak i kiedy ubytujemy w Bibliotece Głównej GUMed. – 2010 R. 3 nr 2 s. 158-180, tab., wykr., bibliogr.

239. GRYGOROWICZ Anna: Kierunki rozwoju Biblioteki Głównej Akademii Medycznej w Gdańsku w latach 2005-2010 z perspektywy roku 2009. – 2010 R. 3 nr 1 s. 477-504

240. GRYGOROWICZ Anna: Trzydzieści lat minęło jak jeden dzień.... – 2012 R. 5 nr 1 s. 269-303, il., portr., wykr., bibliogr.

241. JAŚKOWIAK Grażyna: Biblioteka Główna Uniwersytetu Gdańskiego. – 2011 R. 4 nr 2 s. 58-73, il., portr.

242. KRAJEWSKI Piotr, MAMORSKA Kamila: Frontem do czytelnika, czyli realizacja idei otwartości w Bibliotece Głównej Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego. – 2012 R. 5 nr 1 s. 320-336, il., bibliogr.

243. KURDZIEL Teresa, HALLMANN-MIKOŁAJCZYK Aleksandra: Oddział Opracowania Rze-

czowego i Informacji Naukowej Biblioteki Głównej Akademii Medycznej w Gdańsku. – 2008 R. 1 nr 1 s. 414-416

244. MODRZEWSKA Mirosława, OMILIAN-MUCHARSKA Małgorzata, GRYGOROWICZ Anna, KRASZEWSKA Elżbieta: Jakie są granice inwestowania w dostęp do wiedzy? Analiza kosztów zakupu i statystyk wykorzystania zasobów elektronicznych w Bibliotece Głównej Akademii Medycznej w Gdańsku w latach 2003-2007. – 2009 R. 2 nr 2 s. 472-505, tab., wykr.

245. OMILIAN-MUCHARSKA Małgorzata, WYSMYK Natalia: Przeglądaj_badaj_czytaj, czyli słów kilka o udziale Biblioteki Głównej Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego w projekcie Pomorskiej Biblioteki Cyfrowej. – 2010 R. 3 nr 2 s. 233-250, il., tab., wykr., bibliogr.

Katowice

Zob. poz. 10, 22, 41, 47

246. BOJKO Paweł: Biblioteka Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach. – 2010 R. 3 nr 1 s. 534-540

247. DYJAS Wioletta, SEIFFERT Justyna: Przykład praktycznego zastosowania oprogramowania Wiki w bibliotece medycznej. – 2008 R. 1 nr 2 s. 28-33, il., portr.

248. GOŚCINIĄK Krzysztof, NOGA Krzysztof: Otwarty dostęp do wiedzy na przykładzie strony internetowej Biblioteki Głównej SUM w Katowicach. – 2012 R. 5 nr 1 s. 462-471, il.

249. MAJEWSKA-PIĄTKOWSKA Anna: Znaczenie działań biblioteki głównej dla integracji środowiska uczelnianego na przykładzie Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach. – 2008 R. 1 nr 1 s. 245-249

250. MAJEWSKA-PIĄTKOWSKA Anna, POPLAWSKA Eugenia: Prezentacja Działu Informacji Biblioteki Głównej Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach. – 2008 R. 1 nr 1 s. 416-418

251. NOWAK Ewa: Biblioteka Główna Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach w innej siedzibie. – 2012 R. 5 nr 2 s. 90-96, il. portr.

252. PAWELEC Dariusz, WITEK Jadwiga: Centrum Informacji Naukowej i Biblioteka Akademicka w Katowicach (CINIBA) - przed otwarciem. – 2011 R. 4 nr 2 s. 74-86, il., portr.

Kielce

253. KAPINOS Danuta: Architektura, zasobność i usługi sprzyjają nauce. Biblioteka Politechniki Świętokrzyskiej w Kielcach. – 2011 R. 4 nr 2 s. 87-94, il., portr., bibliogr.

Kraków

Zob. poz. 108

254. BATOR Beata, STOKULAK Marta, KORFEL Ireneusz: Informacja Naukowa w Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego. – 2008 R. 1 nr 1 s. 418-426, il.

255. STALMACH Lucjan, STOKALUK Marta, BATOR Beata: Technologie informatyczne w rozwoju zintegrowanych usług bibliotecznych - doświadczenia biblioteki medycznej Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego. – 2008 R. 1 nr 1 s. 180-186

256. SZCZĘCH Władysław: Biblioteka Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie. – 2011 R. 4 nr 2 s. 95-117, il., portr., bibliogr.

257. URYGA Anna, BATOR Beata: Strategia rozwijania kolekcji modelowania polityki gromadzenia zbiorów w świetle doświadczeń biblioteki medycznej CM UJ. – 2008 R. 1 nr 2 s. 187-199, il., wyk.

258. URYGA Anna, BATOR Beata, ZDEB Urszula, STALMACH Lucjan: Klucze do półek - regały na pulpit; Biblioteka Medyczna UJ CM w transformacji. – 2010 R. 3 nr 2 s. 196-208, il., tab., bibliogr.

Lublin

Zob. poz. 136

259. BUSSE-TURCZYŃSKA Ewa: Biblioteka Główna Uniwersytetu Medycznego w Lublinie w XXI wieku. – 2010 R. 3 nr 1 s. 541-560, tab., wyk., bibliogr.

260. BUSSE-TURCZYŃSKA Ewa: System informacyjny Biblioteki Głównej Akademii Medycznej w Lublinie. – 2008 R. 1 nr 1 s. 426-435, tab., wyk.

Łódź

Zob. poz. 23, 361, 398

261. BREKER Krystyna: Biblioteka Główna Wojskowej Akademii Medycznej im. gen. dyw.

prof. Bolesława Szareckiego w Łodzi 1958-2002. – 2010 R. 3 nr 1 s. 565-577, il., portr.

262. BREKER Krystyna: Trzydzieści lat informacji naukowej w Wojskowej Akademii Medycznej im. gen. dyw. prof. Bolesława Szareckiego w Łodzi. – 2008 R. 1 nr 1 s. 443-445

263. GRALA Barbara: Biblioteka Główna Uniwersytetu Medycznego w Łodzi. – 2008 R. 1 nr 1 s. 445-446

264. PIESTRZYŃSKI Tomasz: Architektura i rozwiązania technologiczne w nowoczesnej bibliotece akademickiej na przykładzie nowego gmachu Biblioteki Uniwersytetu Łódzkiego. – 2011 R. 4 nr 2 s. 138-155, il., portr., bibliogr.

265. PIOTROWSKA Jadwiga: Biblioteka Główna Akademii Medycznej w Łodzi - ze wspomnień emerytki. – 2010 R. 3 nr 1 s. 560-564

266. SKUBAŁA Elżbieta, KAZAN Anna: Nowoczesna biblioteka naukowa Politechniki Łódzkiej w starej fabryce. – 2011 R. 4 nr 2 s. 118-137, il., portr., bibliogr.

267. STRUMIŁŁO Anna: Biblioteka Uniwersytetu Medycznego w Łodzi miejscem otwartym na ponadstandardowe oczekiwania użytkowników. – 2012 R. 5 nr 1 s. 351-361, il., bibliogr.

268. SULEJEWICZ-NOWICKA Monika: Krajowy zakup drukowanych wydawnictw zwartych w latach 2005-2012 w Bibliotece Uniwersytetu Łódzkiego. – 2012 R. 5 nr 2 s. 97-105, wyk.

269. WIECZOREK Ewa: Informacja naukowa Biblioteki Głównej Akademii Medycznej w Łodzi. – 2008 R. 1 nr 1 s. 437-443

270. ŻMUDA Ryszard: Biblioteka Główna UM w Łodzi (2002-2009) . – 2010 R. 3 nr 1 s. 578-599, il., tab., portr.

271. ŻMUDA Ryszard: Biblioteka Uniwersytetu Medycznego w Łodzi po termomodernizacji w 2012 roku. – 2012 R. 5 nr 2 s. 106-111, il. portr.

Olsztyn

272. BARAN Scholastyka, BIKOWSKA Katarzyna: Transformacja zbiorów Biblioteki Uniwersyteckiej UWM w Olsztynie z zakresu nauk medycznych. – 2011 R. 4 nr 2 s. 184-200, il., portr., wyk.

273. KONIECZNA Danuta: Nowy gmach Biblio-

teki Uniwersyteckiej UWM w Olsztynie. – 2011 R. 4 nr 2 s. 156-172, il., portr., bibliogr.

274. WALCZAK-WÓJCIAK Małgorzata: Wykorzystanie źródeł informacji medycznej przez użytkowników Biblioteki Uniwersyteckiej UWM w Olsztynie. – 2011 R. 4 nr 2 s. 173-183, il., portr., tab., wyk., bibliogr.

Poznań

Zob. poz. 348, 357

275. FURGAŁ Małgorzata: Co nowego w Bibliotece Politechniki Poznańskiej? . – 2011 R. 4 nr 2 s. 201-209, il., portr., bibliogr.

276. GRZĄDZIELEWSKA Ewa: Udział Biblioteki Głównej AM w Poznaniu w konferencjach i szkoleniach europejskich. – 2008 R. 1 nr 2 s. 369-374, bibliogr.

277. GRZĄDZIELEWSKA Ewa, HAJDUK Roma, MAREMZA Maria: Działalność informacyjna Biblioteki Głównej Akademii Medycznej im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu: przeszłość–teraźniejszość – przyszłość. – 2008 R. 1 nr 1 s. 453-460

278. GRZĄDZIELEWSKA Ewa, KUCZKOWSKA Maria: Doskonalenie zawodowe bibliotekarzy we własnej placówce na przykładzie Biblioteki Głównej Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu. – 2011 R. 4 nr 1 s. 356-362, il., tab.

279. KOTLAREK-NASKRĘT Magdalena, BADZIAŁOWSKA Olga: Przeszłość i kierunki rozwoju bibliotek medycznych. – 2012 R. 5 nr 1 s. 304-309, bibliogr.

280. KUCZKOWSKA Maria, GRZĄDZIELEWSKA Ewa, HAJDUK Roma, RYBARCZYK Renata: Funkcjonowanie Biblioteki Głównej Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu w otwartej przestrzeni – dwa lata doświadczeń. – 2012 R. 5 nr 1 s. 381-399, il., bibliogr.

281. NYGA Krystyna, STRZELECKA Alicja: Ocena współpracy Biblioteki Głównej Akademii Medycznej w Poznaniu z wydawcami i dostawcami literatury polskiej i zagranicznej. – 2008 R. 1 nr 2 s. 200-206, tab.

282. PIOTROWICZ Aniela: Nowy wizerunek Biblioteki Głównej Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu. – 2010 R. 3 nr 2 s. 70-84, il., portr.

283. PIOTROWICZ Aniela: Przeobrażenia bibliotek uczelni medycznych efektem ścisłej współpracy i wymiany doświadczeń. – 2012 R. 5 nr 1 s. 257-268, bibliogr.

284. SŁOCIŃSKA Magdalena: Biblioteka Wyższej Szkoły Umiejętności Społecznych w Poznaniu. – Model funkcjonowania na uczelni niepaństwowej. *Forum Bibl. Med.* 2012 R. 5 nr 2 s. 112-118, il. portr.

Rzeszów

285. JASKOWSKA Bożena: Biblioteka Uniwersytetu Rzeszowskiego – wczoraj i dziś. – 2011 R. 4 nr 2 s. 210-226, il., portr., bibliogr.

Szczecin

Zob. poz. 103a, 346

286. BUDEK Dagmara: Biblioteka Główna Pomorskiej Akademii Medycznej w Szczecinie. – 2010 R. 3 nr 1 s. 630-638, il.

287. PABISIAK Renata: Kompetencje zawodowe bibliotekarzy bibliotek naukowych na przykładzie bibliotek medycznych. – 2011 R. 4 nr 1 s. 308-315, tab.

288. ROGOWSKA Edyta, OLBROMSKA Ewa: Naukowa informacja medyczna w Bibliotece Pomorskiej Akademii Medycznej w Szczecinie. – 2008 R. 1 nr 1 s. 461-463

289. TATERCZYŃSKA Marzena, ROGOWSKA Edyta, KLIMKO Renata: Otwarcie na wielokulturowość – studenci obcojęzyczni w Bibliotece Głównej Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie. – 2012 R. 5 nr 1 s. 362-373, il., wyk.

290. TUPIKOWSKA Agnieszka: Motywacje zawodowe pracowników bibliotek medycznych. – 2011 R. 4 nr 1 s. 362-374, wyk.

291. TUPIKOWSKA Agnieszka, BUDEK Dagmara: Organizacja przestrzeni biblioteki, a oczekiwania użytkowników biblioteki uczelnianej. – 2012 R. 5 nr 1 s. 309-319, il., wyk., bibliogr.

Toruń

292. SZYMOROWSKA Teresa: Dotacje pozabudżetowe w kreowaniu polityki bibliotecznej. – 2009 R. 2 nr 2 s. 624-633, il.

Warszawa

293. AJDUKIEWICZ-TARKOWSKA Anna, WIŚNIEWSKI Grzegorz: Biblioteka medyczna

w internecie – przestrzeń zorientowana na użytkownika. – 2012 R. 5 nr 1 s. 400-412, il., bibliogr.

294. HOLLENDER Henryk: Mała uczelnia, duże oczekiwanie. Jak w Bibliotece Uczelni Łazarskiego w Warszawie prowadzimy działalność dydaktyczną i informacyjną. – 2012 R. 5 nr 2 s. 127-136, il. portr.

295. KOT Anna: Działalność informacyjna Biblioteki Głównej Akademii Medycznej w Warszawie. – 2008 R. 1 nr 1 s. 464-467, tab.

296. LATAWIEC Piotr: Biblioteka Główna Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. *Forum Bibl. Med.* 2012 R. 5 nr 2 s. 137-149, il., portr.

297. NALEWAJSKA Lilianna: Biblioteka Uniwersytecka w Warszawie - od tradycji do nowoczesności. – 2011 R. 4 nr 2 s. 227-242, il., portr.

298. SEWERYNIAK Renata: Działalność Biblioteki Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego w Warszawie w zakresie informacji naukowej. – 2008 R. 1 nr 1 s. 467-468

299. UTRATA Irmina: Nowy rozdział w historii Biblioteki Głównej Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego. – 2012 R. 5 nr 2 s. 150-157, il., portr.

300. UTRATA Irmina: Oferta usług Biblioteki Głównej Akademii Medycznej w Warszawie - kierunki rozwoju. – 2008 R. 1 nr 1 s. 204-212, tab., wyk.

301. UTRATA Irmina: Tak to się właśnie zaczęło. Przeszłość, teraźniejszość i przyszłość Biblioteki Głównej Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego. – 2010 R. 3 nr 1 s. 639-658, il., portr., bibliogr.

302. UTRATA Irmina: Zbiory Głównej Biblioteki Lekarskiej dawniej i dziś. – 2010 R. 3 nr 2 s. 56-69, il., portr., bibliogr.

303. UTRATA Irmina, CZARNECKA Agnieszka: Film o nowej Bibliotece Głównej Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego. – 2012 R. 5 nr 1 s. 337-350, il.

Wrocław

Zob. poz. 324, 325, 383

304. BUDZIŃSKA Anna, ŚWIERCZYNA Marzena: Znaki proveniencyjne w czasopiśmie niemieckich w zbiorach Biblioteki Akademii Me-

dycznej we Wrocławiu. – 2011 R. 4 nr 1 s. 268-277, il., portr., bibliogr.

305. DĄBROWSKI Jan: Otwarty dostęp do zbiorów historycznych Biblioteki Akademii Medycznej we Wrocławiu. – 2010 R. 3 nr 2 s. 273-279, il.

306. KORDAS Maria: Współpraca bibliotek medycznych ze środowiskiem naukowym uczelni. Stan obecny oraz potrzeby, oczekiwania i możliwości usprawnienia komunikacji między nimi. – 2010 R. 3 nr 2 s. 339-35

307. SŁAWIŃSKA Renata: Biblioteka Akademii Medycznej we Wrocławiu: w oczekiwaniu na Centrum Naukowej Informacji Medycznej. – 2010 R. 3 nr 1 s. 659-673, il., tab.

308. SŁAWIŃSKA Renata, TRZCIANOWSKA-GRZYWACZ Teresa: Projekty zrealizowane w latach 2011-2012 przez Bibliotekę Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu w ramach działalności upowszechniającej naukę. – 2012 R. 5 nr 2 s. 158-166, il., portr.

309. ŚLEZIAK Dawid: Postrzeganie roli biblioteki naukowej przez polskich i zagranicznych studentów na podstawie Biblioteki Akademii Medycznej we Wrocławiu. – 2010 R. 3 nr 2 s. 328-338, wyk.

310. TRZCIANOWSKA-GRZYWACZ Teresa: Oddział Informacji Naukowej w Bibliotece Akademii Medycznej we Wrocławiu. – 2008 R. 1 nr 1 s. 484-488

Biblioteki instytucyjne

Opracowania ogólne

Zob. poz. 2, 418

311. PRZYŁUSKA Jolanta: Funkcja informacyjna biblioteki instytucyjnej. – 2008 R. 1 nr 1 s. 447-451, bibliogr.

312. PRZYŁUSKA Jolanta, RADOMSKA Anna: Biblioteki medycznych instytucji naukowych w Polsce – historia, teraźniejszość, przyszłość. – 2010 R. 3 nr 1 s. 674-693, il.

Poszczególne biblioteki

Zob. poz. 2

Lublin

313. HUS Anna: Działalność informacyjna Biblioteki Instytutu Medycyny Wsi w Lublinie. – 2008 R. 1 nr 1 s. 435-436

Łódź

Zob. poz. 146

314. KLIM Dagmara: Działalność informacyjna Biblioteki Naukowej Instytutu Centrum Zdrowia Matki Polki w Łodzi.- 2008 R. 1 nr 1 s. 451-453

315. PRZYŁUSKA Jolanta: Gromadzenie zbiorów czy zapewnianie dostępu do źródeł wiedzy – kierunki działania Biblioteki Instytutu Medycyny Pracy. – 2008 R. 1 nr 2 s. 180-187, wykr., bibliogr.

316. PRZYŁUSKA Jolanta: Możliwości i ograniczenia bibliotek instytutów naukowych w zakresie zintegrowanych usług bibliotecznych.- 2008 R. 1 nr 1 s. 193-197, bibliogr.

317. RADOMSKA Anna, PRZYŁUSKA Jolanta: Umiejętność budowania oferty informacyjnej zgodnie z potrzebami użytkowników. Doświadczenia Biblioteki Naukowej IMP w Łodzi. – 2008 R. 1 nr 2 s. 65-68, portr., mapa, wykr.

Warszawa

Zob. poz. 139

318. AUGUSTYNOWICZ Danuta, GRODZKA Anna: Działalność informacyjna Biblioteki Naukowej Wojskowego Instytutu Medycznego w Warszawie.- 2008 R. 1 nr 1 s. 480-483

319. BUGALSKA Barbara: Działalność informacyjna biblioteki Instytutu Medycyny Doświadczalnej i Klinicznej Polskiej Akademii Nauk.- 2008 R. 1 nr 1 s. 471-475, tab.

320. LAMPKA-JAWORSKA Barbara: Działalność informacyjna Biblioteki Naukowej Instytut Pomnik Centrum Zdrowia Dziecka w Warszawie.- 2008 R. 1 nr 1 s. 477-478

321. PRONCZUK Anna: O Bibliotece Naukowej w Instytucie Reumatycznym w Warszawie.- 2008 R. 1 nr 1 s. 478-479

322. ŚWIĘCKOWSKI Grzegorz Marek: Działalność informacyjna Biblioteki Naukowej Instytutu Matki i Dziecka w Warszawie.- 2008 R. 1 nr 1 s. 479-480

323. WILCZYŃSKA Halina: Informacja naukowa w Bibliotece Naukowej Instytutu Kardiologii w Warszawie.- 2008 R. 1 nr 1 s. 475-477

Ekslibrisy

324. DĄBROWSKI Jan: Ekslibrisy bibliotek medycznych w zbiorach specjalnych Biblioteki

Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu. 2012 R. 5 nr 2 s. 167-172, il., portr., bibliogr.

325. DĄBROWSKI Jan: Ekslibrisy stomatologów w zbiorach Biblioteki Akademii Medycznej we Wrocławiu. – 2011 R. 4 nr 1 s. 262-267, il., portr., bibliogr.

326. MIELCZAREK Anna: O ekslibrisie w zarysie. – 2011 R. 4 nr 1 s. 250-261, il., portr., bibliogr.

Usługi biblioteczne

Zob. poz. 211, 233, 316, 413

327. CZARNECKA Agnieszka: Model usług desktop publishing w ofercie biblioteki akademickiej. – 2008 R. 1 nr 2 s. 34-51, il., portr., wykr., bibliogr.

328. NOWAK Ewa: Wymiana publikacji jako jedna z form współpracy bibliotek medycznych. – 2008 R. 1 nr 2 s. 244-249, tab., wykr., bibliogr.

329. PIOTROWICZ Aniela: Standaryzacja usług bibliotecznych.- 2008 R. 1 nr 1 s. 133-139, bibliogr.

330. POSADZY Maria: Doświadczenia w zakresie realizacji zamówień użytkowników zagranicznych. – 2008 R. 1 nr 2 s. 374-376, wykr.

Bibliotekarze

Zob. poz. 231-341, 392, 402, 455, 480-521

331. CYMBOR Anna: Miedzy bibliotekarstwem a informatyką. Kim jest bibliotekarz systemowy?. – 2011 R. 4 nr 1 s. 409-412

332. DOBRZYŃSKA-LANKOSZ Ewa: Opinia Rady Wykonawczej Konferencji Dyrektorów Bibliotek Akademickich Szkół Polskich w sprawie projektu Ustawy (z dn. 6 marca 2012 r.) o zmianie ustaw regulujących wykonanie niektórych zawodów. – 2012 R. 5 nr 1 s. 176-177, portr.

333. GARAU Luisa, FERRI Cristina, GRADITO Patrizia: Biomedical Librarian in Veterinary Public Health Institutions: Competence Profile and Training. – 2009 R. 2 nr 1 s. 386-400, il., bibliogr.

334. JAZDON Artur: Zderegulować czy do-regulować bibliotekarza (dyplomowanego). Głos w dyskusji, a może....dyskusyjny? . – 2012 R. 5 nr 1 s. 178-186, portr.

335. NIEDŹWIEDZKA Barbara: Rola bibliotekarzy medycznych w badaniach typu: ocena tech-

nologii medycznych (Health Technology Assessment) - 2008 R. 1 nr 1 s. 495-497, bibliogr.

336. TADEUSIEWICZ Hanna: Ministerialna Komisja Egzaminacyjna do przeprowadzenia postępowania kwalifikacyjnego dla kandydatów na dyplomowanego bibliotekarza oraz dyplomowanego pracownika dokumentacji naukowej. – 2012 R. 5 nr 1 s. 173-175, portr.

337. ZDEB Urszula, MARCJAN Małgorzata, SZCZERBA Monika, CIEŚLA Jolanta: Kim jesteśmy? Dokąd zmierzamy? Perspektywy rozwoju zawodowego pracowników bibliotek medycznych. – 2011 R. 4 nr 1 s. 294-308, tab.

Użytkownicy

Zob. poz. 23, 68, 204, 317, 372, 394, 395, 419

338. CHODZICKA Beata: Dlaczego studenci kserują podręczniki? . – 2008 R. 1 nr 2 s. 396-399

339. CZARNECKA Agnieszka: Niepełnosprawni - pełnoprawni użytkownicy bibliotek. – 2010 R. 3 nr 2 s. 308-327, bibliogr.

340. DĄBROWSKA-CHARYTONIUK Danuta: Zmieniające się potrzeby użytkowników. – 2008 R. 1 nr 2 s. 305

341. DYRDA Jerzy, MAJEWSKA-PIĄTKOWSKA Anna, NOGA Krzysztof: Rola i znaczenie kwalifikacji zawodowych bibliotekarzy w kształceniu użytkowników. – 2009 R. 2 nr 1 s. 208-213, bibliogr.

342. GRYGOROWICZ Anna, GORCZEWSKA Małgorzata: Kilka uwag o organizacji wypożyczeń dla studenta z początkiem nowego roku akademickiego. - 2008 R. 1 nr 1 s. 249-253, tab., wykr.

343. KOZAKIEWICZ Witold: Kształcenie użytkowników informacji naukowej w obliczu rozwoju Internetu i powstawania platformy Web 2.0. – 2009 R. 2 nr 1 s. 223-231, il., bibliogr.

344. NIEDŹWIEDZKA Barbara: Czy informatyzacji dostępu do zbiorów towarzyszy w bibliotekach medycznych odpowiednia edukacja użytkowników? Wyniki sondażu. – 2008 R. 1 nr 2 s. 228-238, bibliogr.

345. PRZYŁUSKA Jolanta: Efektywność wykorzystywania źródeł informacji naukowej a potrzeby edukacyjne użytkowników. – 2009 R. 2 nr 1 s. 214-222, tab., bibliogr.

346. ROGOWSKA Ewa, BUDEK Dagmara: Formy szkolenia użytkowników informacji naukowej w Bibliotece Głównej Pomorskiej Akademii Medycznej w Szczecinie. – 2009 R. 2 nr 1 s. 247-253, bibliogr.

347. ŚNIECHOWSKA-KARPIŃSKA Anasztazja: E-Learning jako jedna z metod edukacji użytkowników bibliotek naukowych i bibliotekarzy oraz element promocji biblioteki. – 2009 R. 2 nr 1 s. 234-241, il.

348. SZKUTNIK Piotr: Sylwetka absolwenta studiów licencjackich: informacja naukowa i bibliotekoznawstwo Wyższej Szkoły Umiejętności Społecznych w Poznaniu. - 2008 R. 1 nr 1 s. 318-320

349. WŁOSTOWSKA Ewa, GŁĘBOCKI Jacek, CHROBAK Ewa: Nowoczesne metody samodzielnego przeszukiwania bazy danych „Polska Bibliografia Lekarska” – propozycja konspektu szkolenia użytkowników naukowej informacji medycznej. – 2009 R. 2 nr 1 s. 283-291, il.

VI. Edukacja

Opracowania ogólne

Zob. poz. 336, 341, 343-347, 411, 418,

350. BIRSKA Renata, SŁAWIŃSKA Renata: Efektywność szkoleń prowadzonych w formie tradycyjnej i on-line. – 2010 R. 3 nr 1 s. 199-215, tab., wykr., bibliogr.

351. BULUȚĂ Gheorghe, MIHĂILESCU Crina, Octavia-Luciana, PORUMBEANU: Some Aspects Concerning the Education, Training and Continuous Development of the Librarians and Information Specialists in Romania. The Case of the Professionals from the Central Library of the “Carol Davila” University of Medic. – 2009 R. 2 nr 1 s. 370-381, bibliogr.

352. DOŁKOWSKI Wojciech: Rosnąca atrakcyjność video w edukacji medycznej. MedTube – największa biblioteka filmów dla profesjonalistów na wszystkich poziomach nauczania. – 2012 R. 5 nr 2 s. 180-184, il., portr.

353. GRABOŚ Artur: Nowoczesne narzędzia w edukacji medycznej i praktyce klinicznej. – 2010 R. 3 nr 1 s. 309-351, il.

354. GRYGOROWICZ Anna, KRASZEWSKA Elżbieta: Propozycje standardów w zakresie eduka-

cji użytkowników polskich bibliotek medycznych. – 2009 R. 2 nr 1 s. 292-301, bibliogr.

355. GRYGOROWICZ Anna, KRASZEWSKA Elżbieta: Szkolenia biblioteczne on-line jako nowoczesna forma zajęć dydaktycznych dla studentów I roku Akademii Medycznej w Gdańsku. – 2009 R. 2 nr 1 s. 253-265, il., tab.

356. GRYGOROWICZ Anna, KRASZEWSKA Elżbieta, OMILIAN-MUCHARSKA Małgorzata: O szkoleniu bibliotecznym online Biblioteki Głównej Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego raz jeszcze. – 2010 R. 3 nr 1 s. 169-194, tab., wykr., bibliogr.

357. GRZĄDZIELEWSKA Ewa, HAJDUK Roma, STEBNER Iwona, PIOTROWICZ Aniela: Działalność dydaktyczna prowadzona przez Bibliotekę Główną Akademii Medycznej w Poznaniu. – 2009 R. 2 nr 1 s. 242-246, tab.

358. KOBOS Józef: Proces Boloński - podstawą zmian w szkolnictwie wyższym. – 2011 R. 4 nr 1 s. 114-116, portr.

359. KOBOS Józef: Wewnętrzny System Oceny Jakości Kształcenia w ramach Procesu Bolońskiego. – 2011 R. 4 nr 1 s. 117-131, il., portr.

360. KOZAKIEWICZ Witold: Using Moodle e-learning platform for the first year students' library training - three years of transformation. – 2011 R. 4 nr 1 s. 193-200, il., portr.

361. KOZAKIEWICZ Witold, BRUC Bogumiła: „Zaprzyjaźnij się z biblioteką” Program warsztatów dla pracowników naukowych Uniwersytetu Medycznego w Łodzi. – 2011 R. 4 nr 1 s. 340-346, il., tab., wykr.

362. KWIATKOWSKA Magdalena: Warszawskie edycje podręczników medycznych w XIX i na początku XX wieku. – 2011 R. 4 nr 1 s. 234-249, portr.

363. MILEWICZ Tomasz, PUŁKA Magdalena, SPAŁKOWSKA Magdalena, PEŁKA Anna, WASYL Barbara, KOŁODZIEJSKI Michał, PIOTROWSKA Michalina, KALISZ Jakub, GURDEK Agnieszka, RODZAJ Katarzyna, MROZIŃSKA Sandra, BOLSEGA Joanna, WARCHOŁ Łukasz, GALICKA-LATAŁA Danuta, KRZYSIEK Józef: Szkolenia z zakresu informacji naukowej – spo-

strzeżenia i propozycje studentów medycyny. – 2011 R. 4 nr 1 s. 121-132, bibliogr.

364. MILEWICZ Tomasz, PUŁKA Magdalena, SPAŁKOWSKA Magdalena, PEŁKA Anna, WASYL Barbara, KOŁODZIEJSKI Michał, PIOTROWSKA Michalina, KALISZ Jakub, GURDEK Agnieszka, RODZAJ Katarzyna, MROZIŃSKA Sandra, BOLSEGA Joanna, WARCHOŁ Łukasz, GALICKA-LATAŁA Danuta, KRZYSIEK Józef: Szkolenie w Bibliotece Medycznej z perspektywy zmotywowanego studenta medycyny – opis przypadków. – 2011 R. 4 nr 1 s. 132-137, il., bibliogr.

365. MILEWICZ Tomasz, LATAŁA Barbara, LIPIŃSKA Iga, SACHA Tomasz, STOCHMAL Ewa, PACH Dorota, GALICKA-LATAŁA Danuta, KRZYSIEK Józef: Rola szkoleń w nabywaniu umiejętności informacyjnych przez studentów medycyny Wydziału Lekarskiego UJ CM w Krakowie - pilotażowe badanie ankietowe. – 2011 R. 4 nr 1 s. 138-145, tab., bibliogr.

366. MILEWICZ Tomasz, LATAŁA Barbara, LIPIŃSKA Iga, SACHA Tomasz, STOCHMAL Ewa, PACH Dorota, GALICKA-LATAŁA Danuta, KRZYSIEK Józef: Przebieg studiów a ocena umiejętności informacyjnych studentów medycyny Wydziału Lekarskiego UJ CM w Krakowie - pilotażowe badanie ankietowe. – 2011 R. 4 nr 1 s. 146-154, tab., bibliogr.

367. MILEWICZ Tomasz, LATAŁA Barbara, LIPIŃSKA Iga, SACHA Tomasz, STOCHMAL Ewa, PACH Dorota, GALICKA-LATAŁA Danuta, KRZYSIEK Józef: Wpływ szkoleń na samoocenę umiejętności informacyjnych studentów medycyny w trakcie studiów - pilotażowe badanie ankietowe studiujących na Wydziale Lekarskim UJ CM w Krakowie. – 2011 R. 4 nr 1 s. 155-163, tab., bibliogr.

368. MILEWICZ Tomasz, LATAŁA Barbara, LIPIŃSKA Iga, SACHA Tomasz, STOCHMAL Ewa, PACH Dorota, GALICKA-LATAŁA Danuta, KRZYSIEK Józef: Zmiany samooceny umiejętności informacyjnych studentów medycyny w trakcie studiów - pilotażowe badanie ankietowe studiujących na Wydziale Lekarskim UJ CM w Krakowie. – 2011 R. 4 nr 1 s. 164-173, tab., bibliogr.

369. MILEWICZ Tomasz, LATAŁA Barbara, LIPIŃSKA Iga, SACHA Tomasz, STOCHMAL

- Ewa, PACH Dorota, GALICKA-LATAŁA Danuta, KRZYSIEK Józef: Wpływ wybranych czynników występujących przed studiami na wyniki nabywania umiejętności informacyjnych przez studentów medycyny. – 2011 R. 4 nr 1 s. 174-179, bibliogr.
370. MILEWICZ Tomasz, LATAŁA Barbara, LIPIŃSKA Iga, SACHA Tomasz, STOCHMAL Ewa, PACH Dorota, GALICKA-LATAŁA Danuta, KRZYSIEK Józef: Samoocena umiejętności informacyjnych przez studentów Wydziału Lekarskiego UJ CM w Krakowie, a miejsce ukończenia szkoły średniej i znajomość języków obcych przed rozpoczęciem studiów. – 2011 R. 4 nr 1 s. 180-192, tab., bibliogr.
371. NIEDŹWIEDZKA Barbara: Podręcznik dla bibliotekarzy uczących kompetencji informacyjnych w sektorze ochrony zdrowia. – 2011 R. 4 nr 1 s. 227-233, portr.
372. NIEDŹWIEDZKA Barbara: Zróżnicowanie nauczania koncepcji informacyjnych – odpowiedź na rosnące trudności i potrzeby użytkowników informacji naukowej. – 2009 R. 2 nr 1 s. 188-192, bibliogr.
373. NIEDŹWIEDZKA Barbara, HUNSKÅR Irene: Educational needs and self-perceived skills of teaching librarians – a comparative Polish-Norwegian study. – 2010 R. 3 nr 1 s. 31-32, portr.
374. NIEDŹWIEDZKA Barbara, HUNSKÅR Irene, SIERADZKA-FLEITUCH Małgorzata, KÜFNER-LEIN Regina, SLATSJØE Hege, STENHAMMER Anne: Doświadczenia i wnioski z realizacji polsko-norweskiego projektu „MedLib Train”. – 2011 R. 4 nr 2 s. 321-329, il.
375. NOGA Krzysztof: Doksztalcanie pracowników bibliotek naukowych. – 2010 R. 3 nr 1 s. 158-168, bibliogr.
376. NORDHEIM Lena, NORTVEDT Monica: The Development and evaluation of a Postgraduate Programme in Evidence Based Practice for Librarians. – 2009 R. 2 nr 1 s. 544-550, tab., bibliogr.
377. PIOTROWICZ Ania: Naukowa informacja medyczna dla doktorantów i lekarzy. – 2010 R. 3 nr 1 s. 194-198, bibliogr.
378. ROŻEK Dorota: Czarno-biała edukacja. – 2010 R. 3 nr 2 s. 410-416, tab., wyk.
379. ROŻEK Dorota: Klucz do efektywności nauczania. Zastosowanie różnych środków dydaktycznych w edukacji akademickiej. – 2011 R. 4 nr 1 s. 473-479, il., tab.
380. RUDOWSKI Przemysław, ROŻEK Dorota: Learning objects – koncepcja medycznej platformy edukacyjnej zorientowanej na użytkownika. – 2012 R. 5 nr 2 s. 187
381. SANGHREN Terhi, LARMO Katri: Continuous Professional Development and Workplace Education Program in the National Library of Health Sciences, Finland. – 2009 R. 2 nr 1 s. 381-385, wyk.
382. SASIMOWICZ Urszula: Platformy e-learningowe oraz narzędzia dla klinicystów. – 2011 R. 4 nr 1 s. 392-394
383. SŁAWIŃSKA Renata, TRZCIANOWSKA-GRZYWACZ Teresa: Zajęcia z naukowej informacji medycznej w ocenie studentów i prowadzących – z doświadczeń Biblioteki Głównej Akademii Medycznej we Wrocławiu. – 2009 R. 2 nr 1 s. 266-272, il., wyk., bibliogr.
384. SŁAWIŃSKA Renata: Wspólna platforma edukacyjna w zakresie dydaktyki podyplomowej – projekt bibliotek uczelni medycznych. – 2011 R. 4 nr 2 s. 330-334, portr.
385. SŁOCIŃSKA Magdalena: Wybrane elementy interaktywne na platformie e-learningowej Moodle. – 2011 R. 4 nr 1 s. 201-226, portr., bibliogr.
386. STASIAK Marcin, ZDEB Urszula, URYGA Anna: Realizacja przedsięwzięcia bibliotecznego poprzez „projekt konkursu” - wokół doświadczeń współpracy polskich i norweskich bibliotekarzy medycznych. – 2010 R. 3 nr 2 s. 351-363, il.
387. SZKUTNIK Piotr: E-learning w kształceniu polskich bibliotekarzy oraz użytkowników bibliotek. – 2010 R. 3 nr 1 s. 101-157, bibliogr.
388. ŚNIECHOWSKA-KARPIŃSKA Anasztazja: Model kształcenia studentów Oddziału Anglistyki – program, metody kształcenia i ocena z punktu widzenia uczestników. – 2009 R. 2 nr 1 s. 272-282, il., tab.
389. ŚNIECHOWSKA-KARPIŃSKA Anasztazja: Kształcenie bibliotekarzy medycznych. – 2011 R. 4 nr 1 s. 319-340, tab.

390. ŚWIĘCKOWSKI Grzegorz Marek: Kształcenie studentów bibliotekoznawstwa – czy studia wyższe przygotowują do pracy w bibliotece medycznej? . – 2009 R. 2 nr 1 s. 231-234

391. ŚWIĘCKOWSKI Grzegorz Marek: Naukowa informacja medyczna - konspekt zajęć dla studentów informacji naukowej i bibliotekoznawstwa. – 2009 R. 2 nr 2 s. 376-384, il.

392. TADEUSIEWICZ Hanna: Podwyższanie kwalifikacji przez pracowników bibliotek naukowych. Egzamin dla kandydatów na dyplomowanego bibliotekarza oraz dyplomowanego pracownika dokumentacji i informacji naukowej. – 2010 R. 3 nr 1 s. 99-101

393. TROJAN Bogusława: Out of the Library and Into the Ward: Clinical Librarianship Programmes at University Health Network. – 2009 R. 2 nr 1 s. 486-495

394. TURCZYŃSKA Ewa, BIRSKA Renata: Analiza ankiety na temat kształcenia użytkowników polskich bibliotek medycznych. – 2009 R. 2 nr 1 s. 163-176, tab.

395. UTRATA Irmina: Edukacja biblioteczno-informacyjna użytkowników bibliotek akademickich. – 2009 R. 2 nr 1 s. 177-187, bibliogr.

396. WARSZTATY e-nauczania w Łodzi, 28-29 I 2010 r. – 2010 R. 3 nr 2 s. 609-645

397. ZYGADŁO-KOZACZUK Ewa: Nowe propozycje kształcenia doktorantów i studentów medycyny w zakresie źródeł informacji medycznej. – 2012 R. 5 nr 2 s. 173-179, portr., bibliogr.

398. ŻMUDA Ryszard: Warsztaty elektronicznego nauczania w Uniwersytecie Medycznym w Łodzi (28-29 I 2010 r.). – 2010 R. 3 nr 2 s. 453-462, il. portr.

Materiały dydaktyczne

Zob. poz. 23, 24, 33, 34

399. BARAN Scholastyka: Warsztat dydaktyczny i badawczy z zakresu nauk medycznych pracowników i studentów Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie. – 2010 R. 3 nr 1 s. 600-613, il.

400. NAUKOWA informacja medyczna. – 2011 R. 4 nr 2 s. 335-433, il., tab., wykr., bibliogr.

Treść: I. Wprowadzenie do naukowej informacji medycznej, II. Źródła elektroniczne naukowej informacji medycznej, III. Techniki wyszukiwania informacji w bazach bibliograficznych

i pełnotekstowych, IV. Podstawy Evidence Based Medicine, V. Wyszukiwanie informacji w sieci, VI. Wybrane elementy redagowania pracy naukowej, VII. Materiały i narzędzia oceny jakości źródeł i dorobku naukowego, Bibliografia

401. SZCZĘSNA Anna: Etyka publikacji naukowych - materiały szkoleniowe. – 2010 R. 3 nr 2 s. 27-38, portr., bibliogr.

Konferencje, warsztaty, zjazdy naukowe

Opracowania ogólne

402. BIRSKA Renata, SŁAWIŃSKA Renata: 25 lat spotkań bibliotekarzy medycznych: referat jubileuszowy. – 2009 R. 2 nr 1 s. 151-163, bibliogr.

403. DOKUMENTACJA fotograficzna XX Zjazdów Redaktorów Gazet Akademickich (1993-2012). – 2012 R. 5 nr 1 s. 103-122, portr.

404. E-LEARNING – program, sprawozdanie, serwis fotograficzny Warsztatów e-nauczania. – 2010 R. 3 nr 2 s. 447-452, il.

405. GRYGOROWICZ Anna: Konferencja problemowa bibliotek medycznych jako jedna z form współpracy. – 2008 R. 1 nr 1 s. 315-318

406. MAKAREWICZ Wiesław, ZALESKI Tadeusz: Coroczne spotkania redaktorów gazet akademickich (1993-2012) . – 2012 R. 5 nr 1 s. 89-102, il., portr., tab., bibliogr.

407. STRUMIŁŁO Anna: Kalendarium konferencji, sympozjów, seminariów, warsztatów i zjazdów naukowych bibliotek medycznych (1981-2008). – 2008 R. 1 nr 1 s. 105-110, portr.

408. URYGA Anna: Narada dyrektorów bibliotek medycznych w Krakowie. – 2009 R. 2 nr 1 s. 564-570, il., portr.

Poszczególne konferencje

409. EAHIL Workshop Pathways to new roles: The Education, Training and Continuing Development of the Health Library & Information Workforce. Kraków, 12–15 IX 2007 r. . – 2009 R. 2 nr 1 s. 303-307

Program warsztatów s. 303-307; Sponsory s. 308; Serwis fotograficzny s. 309-354, il., portr.; Wnioski s. 302

410. NIEDŹWIECKA Barbara: Warsztaty European Association for Health Information and Libraries w 2007 roku w Krakowie. – 2009 R. 2 nr 1 s. 355-357

411. KRZYŻANIAK Teresa, SESLAR Małgorzata: Sprawozdanie z III Międzynarodowej Konferencji Open Access w Polsce – Otwarta nauka i edukacja, Bydgoszcz 13–14 kwietnia 2012 r. – 2012 R. 5 nr 1 s. 425-430

412. KONFERENCJA ogólnopolska z udziałem Gości/Sponsorów zagranicznych. Łódź - UM, 24-25 XI 2003 r. Informacja naukowa bibliotek medycznych w Polsce: materiały konferencyjne.- 2008 R. 1 nr 1 s. 263-264

Informacje ogólne s. 264; Program konferencji s. 265-270; Serwis fotograficzny s. 271-283, il., portr.; Ryszard Żmuda: Powitanie Gości, Sponsorów i Uczestników Konferencji s. 284-286, Wnioski s. 262

413. XXII Konferencja Szkoleniowa Bibliotek Medycznych. *Rozwój zintegrowanych usług bibliotecznych*. Warszawa – AM, 23-24 VI 2003 r. - 2008 R. 1 nr 1 s. 113-115

Program s. 116-117 ; Sponsorzy s. 118 ; Serwis fotograficzny s. 118-132, il.

414. XXIII Konferencja Problemowa Bibliotek Medycznych: Polityka gromadzenia i profilowania zbiorów w polskich bibliotekach medycznych w dobie nowoczesnych technologii informatycznych. Gdańsk, 21–22 VI 2004 r.– 2008 R. 1 nr 2 s. 81-82

Informacje ogólne s. 79-82, il.; Program s. 82-85; Sponsorzy s. 86; Serwis fotograficzny s. 87-110, il., portr.; Wnioski s. 269-270

415. XXIV Konferencja Problemowa Bibliotek Medycznych: Międzynarodowa współpraca bibliotek w dobie zmieniających się potrzeb użytkowników. Białystok – Białowieża , 7–9 IX 2005 r. – 2008 R. 1 nr 2 s. 271-272

Informacje ogólne s. 271-272; Program s. 273-276; Sponsorzy s. 276; Serwis fotograficzny s. 277-304, il., portr.; Jan Górski: Wystąpienie Jego Magnificencji Rektora Akademii Medycznej w Białymstoku s. 306; Wnioski s. 469

416. XXV Jubileuszowa Konferencja Problemowa Bibliotek Medycznych: Kształcenie użytkowników naukowej informacji medycznej– koncepcje i doświadczenia. Lublin – Kazimierz Dolny, 12–14 VI 2006 r. – 2009 R. 2 nr 1 s. 111

Informacje ogólne s. 109-111; Program s. 112-114; Sponsorzy s. 114; Serwis fotograficzny s. 115-150, il., portr.; Wnioski s. 302

417. XXVI Konferencja Problemowa Bibliotek Medycznych: Naukowa informacja medyczna

w Polsce. Biblioteki medyczne wobec potrzeb środowisk medycznych oraz perspektywy ich rozwoju w realiach Unii Europejskiej. Bydgoszcz 16-17 IX 2008 r. Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu. C. – 2009 R. 2 nr 2 s. 115

Informacje ogólne s. 115-117; Program s. 118-119; Sponsorzy s. 120; Serwis fotograficzny s. 121-150, il., portr.

418. XXVII Konferencja Problemowa Bibliotek Medycznych: Działalność dydaktyczna oraz zarys dziejów, stan obecny i perspektywy rozwoju bibliotek uczelnianych, instytucyjnych i innych naukowych w Polsce. Łódź: 14-15 IX 2009 r. Uniwersytet Medyczny w Łodzi. Biblioteka Główna. – 2010 R. 3 nr 1 s. 61

Informacje ogólne s. 61, 68; Program s. 63-67; Sponsorzy s. 68; Plakaty s. 69-70; Sponsorzy s. 71-72; Ryszard Żmuda: Powitanie Gości, Uczestników Konferencji s. 73-75; Paweł Górski: Przemówienie Jego Magnificencji Rektora Uniwersytetu Medycznego w Łodzi s. 76-78; Kordek Radzisław: Wystąpienie Prorektora ds. Nauki i Współpracy z Zagranicą s. 78-79; Jacek Bartkowiak: Głos Przewodniczącego Rady Bibliotecznej s. 79-80; Bolesław Howorka: Refleksje emerytowanego dyrektora s. 80; Wnioski s. 694; Serwis fotograficzny s. 709-776

419. XXVIII Konferencja Problemowa Bibliotek Medycznych: Zasoby biblioteczne na wyciągnięcie ręki - model własnościowy a model otwarty. Wrocław, 9-11 VI 2010 r. Akademia Medyczna we Wrocławiu, Biblioteka Główna. – 2010 R. 3 nr 2 s. 135-136, il.

Program s. 137-141; Sponsorzy s. 142; Marek Ziętek: Przemówienie Prorektora ds. Nauki i Współpracy z Zagranicą Akademii Medycznej im. Piastów Śląskich we Wrocławiu. s. 143, portr. Serwis fotograficzny s. 561-608; Wnioski s. 442

420. XXIX Konferencja Problemowa Bibliotek Medycznych: Strategia kształtowania profilu bibliotekarza medycznego. Szczecin, 7-9 VI 2011. Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie . – 2011 R. 4 nr 1 s. 285, il.

Program s. 287-291; Sponsorzy s. 292; Witryna Władz Uczelni; Przemysław Nowacki: Przemówienie Jego Magnificencji Rektora Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie. – 2011 R. 4 nr 1 s. 293, portr.; Wnioski s. 575; Serwis fotograficzny s. 601-672

421. XXX Jubileuszowa Konferencja Problemowa Bibliotek Medycznych: *Otwarta biblioteka - otwarta nauka*. Poznań 10- 12 IX 2012 r. . – 2012 R. 5 nr 1 s. 247-248

Informacje ogólne s. 247-248; Program s. 249-252; Sponsorzy s. 253; Atrakcje Poznania s. 254-256; Serwis fotograficzny s. 699-732; Wnioski s. 546

VII. Prawo

Zob. poz. 94, 134

422. BEDNAREK-MICHALSKA Bożena: Dlaczego i jak prawo autorskie ogranicza otwieranie zasobów nauki? . – 2012 R. 5 nr 1 s. 499-508

423. HOWORKA Bolesław: Aspekty prawne twórczości bibliotekarzy - pracowników bibliotek naukowych. – 2011 R. 4 nr 1 s. 412-427

424. HOWORKA Bolesław: Autorskie prawa osobiste i cytowanie czyli o plagiacie i cytacie. – 2011 R. 4 nr 2 s. 9-28, portr.

425. HOWORKA Bolesław: Bibliotekarze wobec ustawy: „Prawo zamówień publicznych” . – 2008 R. 1 nr 2 s. 218-227

426. HOWORKA Bolesław: Biblioteki naukowe i dozwolony użytek chronionych utworów. – 2012 R. 5 nr 1 s. 508-520, il.

427. HOWORKA Bolesław: Biblioteki naukowe wobec ustawy o prawie autorskim po implementacji przepisów Unii Europejskiej. – 2009 R. 2 nr 2 s. 384-411

428. HOWORKA Bolesław: Biblioteki wobec prawa autorskiego w procesie dygitalizacji zbiorów i tworzeniu bibliotek cyfrowych. – 2010 R. 3 nr 2 s. 256-268

429. HOWORKA Bolesław: Jak kształtowała się współpraca dyrektorów bibliotek głównych akademii medycznych. – 2010 R. 3 nr 1 s. 695-696, portr.

430. HOWORKA Bolesław: Miejsce biblioteki głównej - uczelnianego ośrodka informacji naukowej w projekcie ustawy „Prawo o szkolnictwie wyższym”.- 2008 R. 1 nr 1 s. 350-360

431. HOWORKA Bolesław: Nowa ustawa – nowa sytuacja biblioteki uczelnianej. – 2009 R. 2 nr 1 s. 192-208

432. HOWORKA Bolesław: Prawo a biblioteki szkół wyższych.- 2008 R. 1 nr 1 s. 254-261

433. HOWORKA Bolesław: Prawo autorskie o dozwolonym użytku chronionych utworów. – 2011 R. 4 nr 1 s. 63-80, portr.

434. HOWORKA Bolesław: Sytuacja prawna użytkownika w bibliotece uczelnianej. – 2010 R. 3 nr 1 s. 81-9

435. REGULAMIN Konferencji Dyrektorów Bi-

bliotek Akademickich Uczelni Medycznych przyjęty na naradzie w Warszawie dnia 23 października 2009 roku. – 2010 R. 3 nr 1 s. 703-708

436. UCHWAŁA dyrektorów uczelni medycznych przyjęta na naradzie w Bydgoszczy dnia 23 marca 1998 roku. – 2010 R. 3 nr 1 s. 697-698

437. UCHWAŁA dyrektorów uczelni medycznych przyjęta na naradzie w Poznaniu w dniu 5 czerwca 1998 roku. – 2010 R. 3 nr 1 s. 699-702

VIII. Organizacje. Stowarzyszenia

Zob. poz. 409, 410

438. GRZĄDZIELEWSKA Ewa:EAHIL – Europejskie Stowarzyszenie ds. Informacji Medycznej i Bibliotek: (konferencje i warsztaty) .- 2008 R. 1 nr 1 s. 488-495, bibliogr.

439. KEMPA Andrzej: Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich. – 2009 R. 2 nr 1 s. 68-74, il., portr.

440. KOZAKIEWICZ Witold: EAHIL 2013 workshop, Sztokholm 12-14 lipca 2013. – 2012 R. 5 nr 1 s. 543-545

441. MIKOŁAJUK Lidia: British Council - tradycyjne i nowoczesne formy działalności. – 2012 R. 5 nr 1 s. 44-57, il., portr.

442. NIEDŹWIEDZKA Barbara: European Association for Health Information and Libraries (EAHIL). – 2009 R. 2 nr 1 s. 75-78, il., portr.

443. URYGA Anna:European Association for Health Information & Libraries (EAHIL): wokół nowych przedsięwzięć oraz organizacji konferencji w Polsce. – 2008 R. 1 nr 2 s. 361-368

IX. Towarzystwa naukowe

444. HANISZ Katarzyna: Polskie towarzystwa medyczne specjalistyczne i zawodowe oraz inne towarzystwa wspomagające rozwój nauk medycznych. – 2009 R. 2 nr 1 s. 92-108, portr., tab.

445. KUREK-KOKOCIŃSKA Stanisława: Polskie Towarzystwo Informacji Naukowej. – 2009 R. 2 nr 1 s. 83-91, il., portr.

446. RZADKOWOLSKA Magdalena: Polskie Towarzystwo Bibliologiczne. – 2009 R. 2 nr 1 s. 79-82, il., portr., bibliogr.

X. Firmy i ich produkty

Zob. poz. 32, 35, 39, 42, 45, 46, 463-469

447. ABE Marketing. – 2008 R. 1 nr 2 s. 480-504, il.

448. BAT'ALIK Pavol: Podstawowe dane o firmie SUWECO Cz. – 2011 R. 4 nr 1 s. 548-550
449. CONSTRUCTOR Polska. – 2008 R. 1 nr 2 s. 524-529, il.
450. CZERWIŃSKI Leszek, GÓRECKA Teresa: Serwisy EBSCO dla bibliotek medycznych wobec wyzwań współczesnej komunikacji naukowej. – 2011 R. 4 nr 1 s. 496-515, il.
451. CZUBAK Bogdan, GRZEGORSKI Arkadiusz: Nasze doświadczenia wobec potrzeb środowiska medycznego. – 2009 R. 2 nr 2 s. 670-681, il.
452. DZIUBECKI Maciej: Wygodny dostęp do pełnej oferty biblioteki z Primo i Promo Central Index od Ex Libris. – 2011 R. 4 nr 1 s. 316-319, il.
453. FIRMY komputerowe. – 2008 R. 1 nr 2 s. 510-511, il.
454. KRASOWSKA Małgorzata: InCitesTM z oferty naukowej Thomson Reuters: rozwiązania do oceny badań naukowych. – 2011 R. 4 nr 1 s. 529-548, il., tab., wyk.
455. KUKAWSKA Joanna: Narzędzia wspomagające zarządzanie czasem dla naukowców i bibliotekarzy. – 2009 R. 2 nr 2 s. 239-253, wyk.
456. MOR Dorota: Nowości na OVID SP. – 2011 R. 4 nr 1 s. 428-431, il.
457. MURAWSKI Krzysztof: Narzędzia ProQuest wspierające proces badawczy. – 2011 R. 4 nr 1 s. 461-468
458. PROQUEST. – 2008 R. 1 nr 2 s. 512-518, il.
459. SPLENDOR. – 2008 R. 1 nr 2 s. 519-521, il.
460. SPRZEDAWCY wyposażenia bibliotecznego. – 2008 R. 1 nr 2 s. 522-523, il.
461. SUWECO. – 2008 R. 1 nr 2 s. 505-507, il.
462. TOCZYSKA Liliana, GÓRECKA Teresa, ABRAMOWSKA Anna, CZERWIŃSKI Leszek: Działalność i produkty firmy EBSCO. – 2010 R. 3 nr 2 s. 102-116, il., portr.
- XI. Oficyny wydawnicze i księgarnie**
463. KSIĘGARNIE. – 2008 R. 1 nr 2 s. 508-509, il.
464. MAJEROWICZ Grzegorz: Zagraniczna literatura naukowa w dobie digitalizacji - korzyści dla bibliotek medycznych. – 2010 R. 3 nr 2 s. 92-101, il., portr.
465. MEDYCZNE oficyny wydawnicze. – 2008 R. 1 nr 2 s. 470-471, il.
466. POŚREDNICY w gromadzeniu zbiorów. – 2008 R. 1 nr 2 s. 478-479, il.
467. PRZYDAŃSKA Alina: Nowa platforma Wydawnictwa Wiley and Sons. – 2010 R. 3 nr 2 s. 117-132, il., portr.
468. PRZYDAŃSKA Alina: Elektroniczne źródła z zakresu medycyny oferowane przez Wydawnictwa Wiley and Sons oraz najnowsze publikacje Wydawnictwa Lippincott Williams & Wilkins. – 2011 R. 4 nr 1 s. 347-355, il.
469. WYDAWNICTWO Lekarskie PZWL. – 2008 R. 1 nr 2 s. 472-477, il.
- XII. Biografistyka**
- Opracowania ogólne**
- Zob. poz. 5-8
470. BUSSE-TURCZYŃSKA Ewa: Kadra kierownicza bibliotek medycznych w Polsce. – 2009 R. 2 nr 1 s. 10-29, portr.
471. CICHOCKI Piotr Tomasz: Zmarli dyrektorzy, kierownicy i pracownicy bibliotek medycznych (1950-2009) . – 2009 R. 2 nr 1 s. 51-67, portr.
472. KRASZEWSKA Elżbieta: Emerytowani dyrektorzy i kierownicy bibliotek medycznych. – 2009 R. 2 nr 1 s. 30-50, portr.
- Poszczególne osoby**
- uczeni -**
- Zob. poz. 488, 491, 494, 496, 509, 514, 517, 518, 520
473. UTRATA IRMINA: Prof. dr hab. Leszek Bablok (ur.1940) Warszawa – AM/WUM. – 2012 R. 5 nr 1 s. 625-638, portr., bibliogr.
474. ŻMUDA Ryszard: Prof. dr hab. Jacek Bartkowiak (ur. 1943) Łódź – UM. – 2011 R. 4 nr 1 s. 576-600, portr., bibliogr.
475. BUDEK Dagmara: Prof. dr hab. Maria Chosia (ur. 1949) Szczecin PAM/PUM. – 2012 R. 5 nr 1 s. 639-656, portr., bibliogr.
476. GARCZEWSKA Anna: Prof. dr hab. Gerard Drewa (ur. 1941) Bydgoszcz – CM UMK. – 2012 R. 5 nr 1 s. 657-682, portr., bibliogr.
477. ŻMUDA Ryszard: Prof. dr hab. Michał Ka-

rasek (1937-2009) Łódź – AM/UM.– 2010 R. 3 nr 2 s. 463-501, il., portr., bibliogr.

478. BIRSKA Renata: Prof. dr hab. Maria Mazurkiewicz (ur. 1952). Lublin – AM/UM.– 2012 R. 5 nr 1 s. 683-698, portr., bibliogr.

479. ŻMUDA Ryszard: Prof. dr hab. Marek Mirowski (ur. 1959) Łódź – UM.– 2012 R. 5 nr 2 s. 223-250

Pracownicy bibliotek medycznych

480. TRZCIANOWSKA-GRZYWACZ Teresa: Dr Leszek Barg (ur. 1924) Wrocław – AM. – 2012 R. 5 nr 2 s. 251-259, portr., bibliogr.

481. MAMORSKA Kamila: Dr Adam Bocheński (1987-1974) Gdańsk – AM. – 2012 R. 5 nr 2 s. 260-265, portr., bibliogr.

482. NOGA Krzysztof: Dr Paweł Bojko (ur. 1970) Katowice – SUM.– 2012 R. 5 nr 2 s. 266-273, portr., bibliogr.

483. BUDZIŃSKA Anna: Dr Jan Dąbrowski (ur. 1962) Wrocław – UM. – 2012 R. 5 nr 2 s. 274-279, portr., bibliogr.

484. ŻMUDA Ryszard: Dr Halina Dusińska (ur. 1942) Warszawa – GBL.– 2012 R. 5 nr 2 s. 280-287, portr., bibliogr.

485. NOGA Krzysztof: Dr Jerzy Marian Dyrda (ur. 1948) Katowice – SAM/SUM.– 2012 R. 5 nr 2 s. 288-298, portr., bibliogr.

487. ŻMUDA Ryszard: Dr Barbara Grala-Kociak (ur. 1964) Łódź – UM. – 2012 R. 5 nr 2 s. 299-303, portr., bibliogr.

488. WŁODARCZYK Krzysztof: Prof. dr hab. Wiktor Grzywo-Dąbrowski (1885-1968) Warszawa –AM. – 2011 R. 4 nr 2 s. 487-497, portr., bibliogr.

489. ŻMUDA Ryszard: Dr Maria Jakubowska (ur. 1951) Łódź – UM.– 2012 R. 5 nr 2 s. 304-310, portr., bibliogr.

490. ŻMUDA Ryszard: Dr Eugeniusz Janowicz (ur. 1935) Bydgoszcz – AM. – 2012 R. 5 nr 2 s.311-318, portr., bibliogr.

491. DUSIŃSKA Halina: Prof. dr hab. Janusz Kapuścik (1932-1999) Warszawa – AM/GBL. – 2011 R. 4 nr 2 s. 498-521, portr., bibliogr.

492. MÜLDNER-KURPETA Mirosława: Dr Ire-

na Komasa (ur. 1939-1998) Warszawa – AM.– 2012 R. 5 nr 2 s. 318-323, portr., bibliogr.

493. SZYMCZAK Tatiana: Dr Maria Kordas (ur. 1952) Wrocław – UM. – 2012 R. 5 nr 2 s. 324-326, portr., bibliogr.

494. DUSIŃSKA Halina: Prof. dr hab. Stanisław Konopka (1896-1982) Warszawa – GBL. – 2011 R. 4 nr 2 s. 522-550, portr., bibliogr.

495. SMYK Lucyna: Dr Stanisław Kowalczyk (1898-1994) Lublin – AM. – 2012 R. 5 nr 2 s.327-331, portr., bibliogr.

496. ŻMUDA Ryszard: Prof. dr hab. Zenobiusz Kozik (ur. 1928) Kraków – AM. – 2011 R. 4 nr 2 s. 551-561, portr., bibliogr.

497. BRANDYS Jadwiga: Dr Irena Danuta Kramarz (ur. 1925) Warszawa – CMKP. – 2012 R. 5 nr 2 s. 332-333, portr., bibliogr.

498. ŻMUDA Ryszard: Dr Zbigniew Kukulski (1908-1971) Kraków – AM. – 2012 R. 5 nr 2 s. 334.-338, portr., bibliogr.

499. BREKER Krystyna: Ppłk dr Marek Matusiak (ur. 1952) Łódź – WAM. – 2012 R. 5 nr 2 s. 339-345, portr., bibliogr.

500. ŻMUDA Ryszard: Dr Barbara Niedzwiedzka (ur. 1953) Kraków – UJ. – 2012 R. 5 nr 2 s. 346-356, portr., bibliogr.

501. ŻMUDA Ryszard: Dr Krzysztof Nierzwicki (ur. 1969) Bydgoszcz – CM UMK. – 2012 R. 5 nr 2 s. 357- 361, portr., bibliogr.

502. ŻMUDA Ryszard: Dr Krzysztof Noga (ur. 1956) Katowice – SUM. – 2012 R. 5 nr 2 s. 362-367, portr., bibliogr.

503. DĄBROWSKA-CHARYTONIUK Danuta: Dr Jan Rafał Olbromski (ur. 1928) Białystok – AM.– 2012 R. 5 nr 2 s. 368-371, portr., bibliogr.

504. ŻMUDA Ryszard: Dr Edward Pigoń (ur. 1938) Warszawa – GBL. – 2012 R. 5 nr 2 s. 372-379, portr., bibliogr.

505. ŻMUDA Ryszard: Dr inż. Jolanta Przyłuska (ur. 1955) Łódź – IMP. – 2012 R. 5 nr 2 s. 380-387, portr., bibliogr.

506. DYRDA Jerzy Marian: Dr Alfred Puzio (ur. 1930) Katowice – SAM. – 2012 R. 5 nr 2 s. 388-400, portr., bibliogr.

507. ŻMUDA Ryszard: Dr Magdalena Rządowska (ur. 1968) Łódź – AM. – 2012 R. 5 nr 2 s. 401-406, portr., bibliogr.

508. KRASZEWSKA Elżbieta: Dr Bartłomiej Siek (ur. 1977) Gdańsk – GUMed. – 2012 R. 5 nr 2 s. 407-409, portr., bibliogr.

509. CICHOCKI Piotr Tomasz: Prof. dr Jan Szmurło (1867 – 1952) Łódź – AM. – 2011 R. 4 nr 2 s. 579-594, portr., bibliogr.

510. STRUMIŁŁO Anna: Prof. dr hab. Jerzy Supady (ur. 1941) Łódź – AM/UM. – 2011 R. 4 nr 2 s. 562-578, portr., bibliogr.

511. DĄBROWSKI Jan: Dr Tatiana Szymczak (ur. 1948) Wrocław – UM. – 2012 R. 5 nr 2 s. 410-411, portr., bibliogr.

512. PUZIO Alfred: Dr Franciszek Szymiczek (1911-1987) Katowice – SAM. – 2012 R. 5 nr 2 s. 412-419, portr., bibliogr.

513. BIRSKA Renata: Dr Anastazja Śniechowska-Karpińska (ur. 1971) Lublin – UM. – 2012 R. 5 nr 2 s. 420-423, portr., bibliogr.

514. ŻMUDA Ryszard: Płk dr Wiesław Świtek (1937-2007) Łódź – WAM. – 2012 R. 5 nr 2 s. 424-427, portr., bibliogr.

515. ŻMUDA Ryszard: Dr Aleksander Tulczyński (1942-2011) Warszawa – GBL. – 2012 R. 5 nr 2 s. 428-432, portr., bibliogr.

516. MATUSIAK Marek: Ppłk dr Krzysztof Walczewski (1953) Łódź – WAM. – 2012 R. 5 nr 2 s. 433-449, portr., bibliogr.

517. WŁOSTOWSKA Ewa: Prof. dr hab. Feliks Teodor Widy-Wirski (1907-1982) Warszawa – GBL. – 2011 R. 4 nr 2 s. 595-605, portr., bibliogr.

518. DĄBROWSKI Jan: Prof. dr Zdzisław Wiktor (1911–1970) Wrocław – AM. – 2011 R. 4 nr 2 s. 606-624, portr., bibliogr.

519. NOGA Krzysztof: Dr Marian Wolańczyk (1888-1961) Katowice – SAM. – 2012 R. 5 nr 2 s. 439-441, portr., bibliogr.

520. DĄBROWSKI Jan: Prof. dr hab. Witold Ziembicki (1874–1950) Wrocław – AM. – 2011 R. 4 nr 2 s. 625-644, portr., bibliogr.

521. LATAWIEC Piotr: Dr Ryszard Żmuda (ur. 1950) Łódź – AM/UM. – 2012 R. 5 nr 2 s. 442-460, portr., bibliogr.

XIII. Varia

522. BORKOWSKI Włodzimierz: Medycyna oparta na dowodach (EBM) w praktyce klinicznej. – 2011 R. 4 nr 1 s. 53-62, portr., bibliogr.

523. DOBOSZ Piotr M.: Semiotyka komunikacji nauki, czyli „Trójkąt Bermudzki” w praktyce. – 2009 R. 2 nr 2 s. 295-296

524. CZABANOWSKA Katarzyna, NOWAK Ewa: Teoretyczne i praktyczne podstawy pisania projektu do funduszy Unii Europejskiej: wybrane zagadnienia. – 2008 R. 1 nr 2 s. 458-468

525. GREENE Hanna: Meals Without Politics. – 2010 R. 3 nr 1 s. 391-392

526. GREENE Hanna: Proposal the Consortium of the International Library Forum. – 2010 R. 3 nr 2 s. 133-134, portr.

527. INSTRUKCJA dla Autorów - Informacje redakcji czasopisma - artykuły, referaty, hasła biograficzne. – 2010 R. 3 nr 2 s. 642-644

528. JAKUBOWSKA Maria: Akcja Caritas Archidiecezji Łódzkiej „Pola Nadziei” . – 2010 R. 3 nr 1 s. 46-60, il., portr.

529. JAKUBOWSKA Maria: Wolontariat pracowniczy w Uniwersytecie Medycznym w Łodzi. – 2011 R. 4 nr 2 s. 29-42, il., portr.

530. KAPINOS Danuta: Informacja normalizacyjna w szkole wyższej. – 2011 R. 4 nr 1 s. 81-83, portr.

531. KOROLKO Michał: Regionalny Program Operacyjny województwa kujawsko-pomorskiego na lata 2007-2013 ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju infrastruktury kultury. – 2009 R. 2 nr 2 s. 611-623, il.

532. NIERZWICKI Krzysztof: Andreasa Vesaliusa traktat o budowie ciała ludzkiego – De humani corporis fabrica: wystawa w Bibliotece CM UMK. – 2012 R. 5 nr 2 s. 33-48, il., portr.

533. SOBOLEWSKI Piotr, JUNG Marcin: Narodowy Plan Rozwoju – prognoza programów operacyjnych na 2007-2013. – 2008 R. 1 nr 2 s. 453-457

534. SULEJEWICZ-NOWICKA Monika: Jana Amosa Komeńskiego wykład o umiejętnym posługiwaniu się książkami jako najcenniejszym narzędziem kształcenia umysłu: kilka uwag bibliologa. – 2012 R. 5 nr 2 s. 49-62, il., portr.

535. ŚWITALSKA-BURY Małgorzata: Prezentacja programu Fundacja na rzecz Nauki Polskiej. Fundusze dla bibliotek. – 2009 R. 2 nr 2 s. 633-635

536. SZMAJSER Dagmara: Reklama w medycynie. – 2011 R. 4 nr 1 s. 278-283, il., portr.

537. URYGA Anna, ZYGADŁO Ewa: Niezależ-

na informacja o leku - czy idea wdrożona w krajach europejskich ma szansę rozwinąć się w Polsce? Spojrzenie bibliotekarza i farmaceuty. – 2009 R. 2 nr 2 s. 320-334, il.

538. WALCZAK Marian: Fundamentalne zmiany kulturowe w wyniku medializacji wszystkich obszarów życia społeczno - gospodarczego i jednostkowego. – 2012 R. 5 nr 1 s. 58-79, portr.

Indeks

W skorowidzu wymieniono w układzie alfabetycznym nazwiska (autorów, recenzentów, tłumaczy), nazwy geograficzne, słowa kluczowe oraz hasła przedmiotowe. Liczby po hasłach indeksowych odsyłają do tekstu bibliografii. Opracowany indeks krzyżowy daje pełniejszy obraz zawartości czasopisma *Forum Bibliotek Medycznych* za lata 2008-2012.

ABE Marketing 447,451
Abramowska Anna 35, 109, 462
ACP Medicine 40
ACS Surgery 40
AFBN 205
Ajdukiewicz-Tarkowska Anna 117, 153, 293
Akademia Medyczna w Bydgoszczy 49
Akademia Medyczna w Warszawie 50
Akademie – Katowice – SAM 22; Gdańsk – AM 180; Łódź – AM 170
Anatomia 532
Andrzejczyk Mirosława 168
Antczak Piotr 25
Archidiecezja Łódzka 177, 528
Augustynowicz Danuta 318
Autorzy 167,168
Bablok Leszek 473
Badziągowska Olga 279
Bakker Suzanne 84
Bałutã Gheorghe 351
Banach Maciej 169
Baran Scholastyka 272, 399
Barg Leszek 480
Barrett Bernard 74
Bartkowiak Jacek 418, 474
Baťalik Pavol 91, 92, 448
Bator Beata 108, 254, 255, 257, 258
Bazy danych 1, 35-49
Bednarek-Michalska Bożena 118, 422
Berner Jan 170

Bethesda 224
Białobłocka Małgorzata 9
Białowieża 415
Białystok 64, 228-230, 415, 503
Bibliografie 1, 9-16; czasopism 13,16 – tytułu 15,zawartości 13,16,dziedzin i zagadnień PBL 349, osobowe 473-521, zespołów osobowych 9, 10
Bibliometria 45, 46, 136-152
Bibliotekarstwo 194-330
Bibliotekarze 331-337, 402, 480-521, 537
Biblioteki – instytutowe 2, 139, 146, 311-324, 418; Łódź – IMP 315-317, Łódź – CZMP 314; Lublin – IMW 313; Warszawa – IK 323, IMDiKPAN 31, 320, IMiDz 322; IMCZDz 320; IR 321;WIM 318; naukowe – Waszyngton LC 223, Bethesda NLM 224,Finlandia – NLHS 381;Warszawa – GBL 2, 12, 225, 227; uczelniane -2, 9, 10, 12, 22, 23, 41, 47, 49, 108, 111, 136, 147,151, 355-357, 361-398, 418; Białystok – AM/UM U 229, 230, w B 228; Bydgoszcz – CMUMK 232-234, 532; Gdańsk – AM/GUMed. 147, 151, 237-245, 355, 356; Katowice – SAM/SUM 10, 22, 41, 47, 246-252, CINIBA 252; Kielce – PŚ 253; Kraków – AM/CMUJ 108, 254, 255, 257, 258, UPJPII 256; Lublin – AM/UM 136, 259, 260; Łódź – AM/UM 23, 261-267, 269-272, 361, 398; Łódź WAM 261, 262, UŁ 264, 268, PŁ 266; Olsztyn – UWM 272-274; Poznań – AM/UM 276-283, PP 274, WSUS 284; Rzeszów

- Urz 285; Szczecin – PAM/PUM 103a, 286-291; Warszawa – AM/WUM 293, 295, 299-303, UŁaz. 294, UKSW 296, UW 297, CMKP 298; Wrocław – AM/UM 304-310
- Biblioteki cyfrowe 117-121, K-PBC 232; PBC 245; WBC 121
- Bikowska Katarzyna 272
- Biografistyka 5-8, 470-521
- Birska Renata 136, 204, 220, 350, 394, 402, 478, 513
- Biskup 177
- Biuletyn Głównej Biblioteki Lekarskiej* 13
- Bocheński Adam 481
- Boimska Agnieszka 192
- Bojko Katarzyna 10
- Bojko Paweł 246, 482
- Bolonia 358, 359
- Bolsęga Joanna 363, 364
- Booth Andrew 60
- Borkowski Włodzimierz 522
- Bouzkova Helena , 61, 73
- Brandys Jadwiga 497
- Breker Krystyna 193, 261, 262, 499
- British Council 441
- Brouwir Christine 77
- Bruc Bogumiła 23, 36, 85, 126, 192, 361
- Bruno Flavia 83
- Brzezińska-Stec Halina 228
- Budek Dagmara 37, 86, 107, 137, 138, 202, 203, 286, 191, 346, 475
- Budzińska Anna 62, 304, 483
- Bugalska Barbara 122, 139, 319
- Burchard Maria 17
- Burczyk Edyta 215
- Busse-Turczyńska Ewa 136, 204, 259, 260, 470
- Butrym Daria 63
- Bydgoszcz 49, 181, 233, 234, 236, 411, 417, 436, 476, 490, 501
- Carattoli Alessandra 127
- Case Dviikki 123
- Castro Paola de 127
- Centra Dokumentacji WHO 217
- Centralny Katalog Czasopism Zagranicznych 18, 21
- Centrum Biostruktury Akademii Medycznej w Warszawie 50
- Chaudani Maria G. 83
- Chirurgia 40
- Chmielewski Henryk 171
- Chodzicka Beata 338
- Chosia Maria 475
- Chrobak Ewa 349
- Chryzowska-Chrobot Iwona 225
- Cichocki Piotr Tomasz 471, 509
- Cieśla Jolanta 337
- Constructor Polska 449
- Cymbor Anna 331
- Czabanowska Katarzyna 524
- Czarnecka Agnieszka 50, 87, 303, 327, 339
- Czasopisma 16, 18, 21, 22, 153-165, 192
- Czasopisma akademickie 3, 406
- Czasopisma Bibl GBL 13, 162
- Czasopisma okolicznościowe 403, 406
- Czechy 61, 73
- Czerwiński Leszek 35, 39, 53, 450, 462
- Czubak Bogdan 451
- Darmoni Stefan J. 88**
- Dąbrowska-Charytoniuk Danuta 31, 64, 110, 154, 229, 340, 503
- Dąbrowski Jan 2, 305, 324, 325, 483, 511, 518, 520
- DBC 112
- Deep Web 69
- Deikalo Valery P. 120
- Derfert-Wolf Lidia 205
- Diagnostyka 99
- Digitalizacja 115, 116, 464
- Dobosz Piotr M. 523
- Dobrzyńska-Lankosz Ewa 172, 206, 332
- doc@med 94,96,98
- Doktoranci 377,397
- Dołkowski Wojciech 352
- Dorocińska Katarzyna 237
- Drewa Gerard 476
- Drogosz Jacek 162, 226, 227
- Drudlova Alena 73
- Durieux Nancy 77
- Dusińska Halina 484, 491, 494
- Dydaktyka 418
- Dyjas Wioletta 65, 247
- Dyplomowani
- Dyrda Jerzy Marian 341, 485, 506
- Dysertacje 31-34
- Dziubecki Maciej 452
- EAHIL 160, 409, 410, 438-443**
- EAHIL 409,410**

- EBL 28
EBM 522
EBSCO 39,52, 450, 462
EBSCO-IPS 35
E-buki 25-30
ECNIS 124
Edukacja 350-398, 411, 418
Ekologia informacji 67
Ekslibrisy 324-326
Elektroniczne źródła danych 24, 50-59
Encyklopedie 1
EndNoteWeb 36
Etyka 401
Europa 29, 217, 417, 419, 438, 442, 443, 537
Ex Libris 452
Expertus 89,90,95,105
Fairon Nicolas 77
Farmaceuci 537
Farmacja 85,97, 130
Feret Błażej 103
Ferri Cristina 333
Finlandia 381
Firmy 32,35,39,42,45,46,447-469
Forum Akademickie 163
Forum Bibliotek Medycznych 8, 16,164-192
Fotografie 403,404,412,-421
Fotyga Paulina 168
Fourie Ina 66
Fronczak Adam 173
Fundacja na rzecz Nauki Polskiej 535
Furgal Małgorzata 275
Gabriel Marcin 26
Galicka-Latała Danuta 363-370
Garau Luisa 333
Garczevska Anna 476
Gazety akademickie 3
Gdańsk 151, 180, 237, 238, 241-245, 355, 356, 414, 481, 508
Giermaziak Wojciech 486
Gilbert John 194
Głębocki Jacek 11, 12, 89, 90, 95, 105, 140, 349
Głowacka Ewa 67, 182
Gołkiewicz Piotr 27, 38
Gorzewska Małgorzata 210, 238, 342
Gościński Krzysztof 51, 248
Górecka Teresa 39, 52, 53, 450, 462
Górecka-Klejs Teresa 207
Górny Mirosław 68
Górski Jan 415
Górski Paweł 418
Grabik Michał 168
Graboś Artur 353
Grabowski Tadeusz 168
Gradito Patrizia 333
Grala-Kociak Barbara 24, 54, 69, 193, 208, 263, 487
Granta Orietta 127
Greene Hanna 525, 526
Grodzka Anna 318
Grudzińska Patrycja 91, 92
Grygorowicz Anna 141, 142, 209, 210, 237, 239, 240, 244, 342, 354-356, 405
Grządzielewska Ewa 195, 211, 276, 277, 278, 280, 357, 438
Grzebień Ludwik 174
Grzegorski Arkadiusz 451
Grzywo-Dąbrowski Wiktor 488
Gurdek Agnieszka 363, 364
Guus Brekel van den 93
Hajduk Roma 40, 143, 195, 277, 280, 357
Hallmann-Mikołajczyk Aleksandra 243
Hanasiewicz Michał 108
Hanisz Katarzyna 444
HIB 66
Historia książki 532, 534
Hollender Henryk 70, 119, 294
HONcode 51
Howorka Bolesław 94, 418, 423-425-434
Hunskår Irene 373, 374
Hus Anna 313
Ibuk.pl 30
Ilvonen Raisa 123
InCites™ 454
Indeksy 193
Infobrokering 69
Informacja – naukowa 60-83, 417; – o leku 537
Informatory 1
Informatyka 331
Instrukcje 527
Instytuty naukowo-badawcze, Lublin – IMW 313; Łódź – CZMP 313, IMP 146, 315-317; Warszawa – IK 323; IMDK PAN 139, 319; IMiDz 322; IPCZDz 320;IR 321
Internet 103-108
ITC 82,88
Iwańska Beata 28, 55

- Jakubowska Maria 100, 489, 528, 529
James Tracy 56
Janowicz Eugeniusz 490
Januszko-Szakiel Aneta 71
Jarkiewicz Katarzyna 3
Jaskowska Bożena 285
Jaśkowiak Grażyna 241
Jazdon Artur 212, 334
Jezuita 174
Języki informacyjno-wyszukiwawcze 100-102
Józwiak Zbigniew 168
Juda Maria 183
Jung Marcin 533
Kalendarium 407
Kalisz Jakub 363, 364
Kałużyńska Ewa 192
Kanada 85
Kapinos Danuta 253, 530
Kapuścik Janusz 491
Karasek Michał 175, 477
Katalogi 1, 17-22; CKCZ 18,21; NUKAT 17
Katedra Zarządzania Jakością UE 179
Katowice 41, 47, 246, 248-250, 252, 482, 485, 502, 506, 512, 519
Kazan Anna 266
Kazimierz Dolny 416
Kaźmierczak Jolanta 167
Kaźmierczak Magdalena 193
KDBASP 172,206,332
Kempa Andrzej 439
Kielce 253
Kieraciński Piotr 163
Kierownicy Katedr 179
Kleef Erik-Jan van 144
Klim Dagmara 314
Klimko Renata 138, 289
Kobos Józef 358, 359
Kołodziejcki Michał 363, 364
Kołodziejcki Piotr 168
Komasara Irena 493
Komeński Jan Amos 534
Konferencje Naukowe 407-421
Konieczna Danuta 273
Konieczna Jadwiga 184
Konopka Stanisław 494
Konsorcja 109-114
Kordas Maria 306, 492
Kordek Radzisław 418
Korfel Ireneusz 108, 254
Korolko Michał 531
Korwicz Ulrich 196
Kosicka Joanna 195
Kosinets Alexander N. 120
Koskinen Kimmo 123
Kościańska Kamila 62
Kot Anna 295
Kotlarek-Naskręt Magdalena 279
Kowalczyk Stanisław 495
Kowska Marzena 128, 145
Koz Anna 4
Kozakiewicz Witold 23, 69, 115, 129, 155, 343, 360, 361, 440
Kozik Zenobiusz 496
Krajewski Piotr 242
Kraków 174, 179, 255-258, 365-368, 370, 408-410, 496, 498, 500
Kramarz Irena Danuta 497
Krasowska Małgorzata 454
Kraszewska Elżbieta 237, 244, 354-356, 472, 508
Kretavičienė Meile 72
Kronika 202,203
Krzepkowski Sebastian 19
Krzysiek Józef 363-370
Krzyszaniak Teresa 232, 411, 417
Książki 25-30, 534
Książki elektroniczne 25-30
Księgarnie 463
Kubiak Monika 9, 231, 232
Kuczkowska Maria 278, 280
Küfner-Lein Regina 374
Kujawsko-Pomorskie 232, 531
Kukawska Joanna 455
Kukulski Zbigniew 498
Kunttu Katia 123
Kupis Agnieszka 1, 156
Kurz Wiesława 18
Kurdziel Teresa 243
Kurek-Kokocińska Stanisława 445
Kuźmina Dariusz 213
Kwiatkowska Magdalena 362
Lampka-Jaworska Barbara 320
Larmo Katri 381
Lasocka Jolanta 225
Latała Barbara 365-370
Latawiec Piotr 296, 521

- Leczenie 99
Lekarze 235,377,382
Lesenkova Eva 61, 73
Leszczyńska Renata 193
Lewiński Andrzej 176
LinkOut 47
Lipińska Iga 365-370
Lipsanen Paivi 123
Lowczowski Edward 192
Lublin 136, 259, 260, 313, 416, 478, 495, 513
ŁASB 82,114
Łódź 23, 82, 114, 146, 170, 171, 176, 177, 208,
261-271, 314, 317, 361, 398, 412, 418, 474,
477, 479, 487, 489, 499, 505, 507, 509, 510,
514, 516, 521, 528, 529
Maczuga Justyna 146, 149, 157
Maixnerova Lenka 73
Majerowicz Grzegorz 464
Majewska Agata Z. 103a
Majewska-Piątkowska Anna 22, 249, 250, 341
Makarewicz Wiesław 406
Malajka Marzena 41-
Malecki Jerzy 13
Malinowska Alicja 193
Mamorska Kamila 147, 210, 238, 242, 481
Marcjan Małgorzata 337
Maremza Maria 277
Masadyński Leszek 20
Materiały dydaktyczne 23,24,33,34,399,401
Matusiak Marek 499, 516
Mazurkiewicz Maria 478
McCarty Fiona 74
Mckibbon Ann 197
Med. Tube 352
Medializacja 538
MedLib Train 374
MEDLINE 44
Medycyna 1, 522, 536;- pracy 44;- wewnętrzna
40
MeSH 102
Mielczarek Anna 326
Migoń Krzysztof 185
Mihăilescu Crina 351
Mikołajuk Lidia 441
Mikulska Barbara 193
Milewicz Tomasz 363
Milewicz Tomasz 364-370
Mirinda Giovanna F. 83
Mirowski Marek 479
MNiSW 140,169
Modrzejewska Lucyna 104, 214
Modrzejewska Mirosława 111, 244
Moodle 385
Mor Dorota 57, 215, 456
Mrozińska Sandra 363, 364
Müldner-Kurpeta Mirosława 493
Murawski Krzysztof 29, 32, 42, 457
MyNCBI 47
Najder Magdalena 193
Nalewajska Lilianna 297
Narady
Narodowy Plan Rozwoju 533
Nauczanie 404
Nauki biometryczne 33
Nelson Stuard J. 101
Ni Challanain Joanne 74
Niedźwiecka Barbara 75, 76, 335, 344, 371-374,
410, 442, 500
Nierzwicki Krzysztof 501, 532
Nieszporska Katarzyna 122, 139
Noga Krzysztof 51, 248, 341, 375, 482, 485, 502,
519
Nordheim Lena 376
Normalizacja 530
Nortvedt Monica 376
Norwegia 373
Nowacki Przemysław 420
Nowak Ewa 251, 328, 524
Nowakowska Izabela 130, 158, 193
Nowakowski Marek 58
NUKAT 17
Nursking 43
Nyga Krystyna 281
Oficyny wydawnicze 464-469
Oker-Blom Teodora 123
Olbromska Ewa 288
Olbroński Jan Rafał 503
Olsztyn 272-274, 399
Omilian-Mucharska Małgorzata 244, 245, 356
Open Access 126-135, 148, 411
Opis biograficzny 34
Organizacje 160,438-443, (np. z Konferencji)
Ovaska Tuulevi 43
OVID 215
OVID SP 456

- Pabisiak Renata 287
Pach Dorota 365-370
Pacjenci 126 Doktoranci 134
Pasleau Françoise 77
Pawelec 252
PBL 14,349
PBL 95
PDAs 97
Pełka Anna 363, 364
Pękalski Ireneusz 177
Pidłyteczak-Majerowicz Maria 186
Piechota Jolanta 168
Piestrzyński Tomasz 264
Pietruszewski Grzegorz 11, 12, 89, 90, 95, 105, 140
Pigoń Edward 21, 504
Piotrowicz Aniela 96, 121, 178, 200, 282, 283, 329, 357, 377
Piotrowska Jadwiga 265
Piotrowska Michalina 363, 364
Pip Divall 97
Plewińska Ewa 192
Podręczniki 362,371
Polska 6, 14, 75, 89, 95, 117, 118, 152, 157, 161, 178, 206, 312, 373, 411, 417, 418, 439, 443-446, 470, 533, 537
Polska Bibliografia Lekarska 14
Poltronieri Elisabetta 127
Pomorze 245, 346
Popławska Eugenia 22, 250
Poradniki 31-34, 48
Portale internetowe 48
Porumbeanu Octavia-Luciana 351
Posadzy Maria 195, 211, 330
Poznań 200, 275-278, 280-282, 284, 348, 357, 421, 437
Pozzi Edoardo 83
Prace dyplomowe 31-34
Pracownicy bibliotek medycznych 480-521
Prawo 422-433
Primo Central Index 452
Proces Boloński 358,359
Profesorowie 473-479, 488, 491, 494, 496, 509, 514, 517, 518, 520
Programy operacyjne 531
Prończuk Anna 321
ProQuest 32, 42, 457, 458
Prorektorzy 180,181
Przedmowy 169-181
Przewodniki 1, 23, 24
Przydańska Alina 467, 468
Przyłuska Jolanta 44-46, 78, 106, 124, 125, 131, 133, 146, 148, 149, 159, 216-218, 311, 312, 315, 315-317, 345, 505
Przypisy 34
PTM 95
PubMed 47
Pułka Magdalena 363, 364
Puszkiewicz Urszula 230
Puzio Alfred 506, 512
PZWL 469
Rada Dyrektorów Bibliotek Medycznych w Polsce 178
Rada Programowa FBM 174
Radomska Anna 124, 157, 312, 317
RCIM 63, 122
Recenzje 182-191
Redakcja FBM 174
Redakcje czasopism akademickich 3
Redaktor o FBM 166
Redaktorzy gazet akademickich 403, 406
Regulaminy 435
Reklama 536
Rektorzy 170,174,176
Repozytoria 122-125, 148
RIGHT 99
Robu Ioana 79
Rodzaj Katarzyna 363, 364
Rogowska Edyta 37, 107, 288, 289, 346
Rohleder Regina 112, 116
Romania 351
Rożek Dorota 378, 379, 380
Różalski Marcin 33
Rudowski Przemysław 380
Rybarczyk Renata 280
Ryś Elżbieta 150
Rzadkowolska Magdalena 6, 446, 507
Rzeszów 285
Sacha Tomasz 365-370
Sanghren Terhi 381
Sasimowicz Urszula 382
SBP 160,439
Schalier Woulter 80
Scopus 38,45,46
Seiffert Justyna 47, 65, 247
Serials Solutions Summon 55

- SERQUAL 233
Seslar Małgorzata 417
Seweryniak Renata 298
Siek Bartłomiej 132, 147, 151, 508
Sieradzka-Fleituch Małgorzata 374
Sikora Tadeusz 179
Sitarska Anna 187
Skalska Barbara 192
Skorowidze 193
Skubała Elżbieta 266
Slatsjoe Hege 374
Slesar Małgorzata 233, 234, 411
Sławińska Renata 59, 201, 307, 308, 350, 383, 384, 402
Słocińska Magdalena 284, 385
Słowniki 1, 5-8
Smyk Lucyna 495
Sobolewski Piotr 533
SOWA 20
Sójkowska Iwona 160
Spałkowska Magdalena 363, 364
Spisy treści 165
Splendor 459
Sponsorzy 412-421
Spronck Severine 77
Stalmach Lucjan 108, 219, 255, 258
Standardy 354
Stany Zjednoczone 223, 224
Stasiak Marcin 386
Staszak-Kowalska Radosława 81
Statystyka 59, 205, 244
Stebner Iwona 357
Stenhammer Anne 374
Stępnik Jolanta 113
Stochmal Ewa 365-370
Stokaluk Marta 108, 254, 255
Stomatologia 24, 192
Strony www 248
Strumiłło Anna 15, 267, 407, 510
Strzelczyk Mirosława 168
Strzelecka Alicja 281
Studenci 242, 355, 363-370, 382, 390, 391, 97, 399
Studzińska-Pasieka Kinga 192
Styczyński Jan 235
Sulejewicz-Nowicka Monika 268, 534
Supady Jerzy 188, 510
Sutton Sarah 97
SUVECO 448, 461
Synat 70
System biblioteczno-informacyjny 200
Systemy informatyczne 20, 84-99
Szczecin 286, 288, 289, 346, 420, 475
Szczecińska Izabela 193
Szczërba Monika 337
Szczęch Władysław 256
Szczędzina Ewa 41
Szczęsna Anna 401
Szeffiński Piotr 19, 82, 114
Szkutnik Piotr 348, 387
Szkutnik Zdzisław 34
Szmajser Dagmara 536
Szmurło Jan 509
Szmitowska Małgorzata 180
Szreder Ireneusz 63
Sztokholm 440
Szymański Krzysztof 152
Szymczak Tatiana 492, 511
Szymiczek Franciszek 512
Szymorowska Teresa 292
Śląsk 10, 41, 47, 246, 249, 250
Śląski Uniwersytet Medyczny 41, 47
Śleziak Dawid 309
Śniechowska-Karpińska Anastazja 134, 347, 388, 389, 513
Świerczyzna Marzena 98, 304
Święćkowski Grzegorz Marek 161, 322, 390, 391
Świtalska-Bury Małgorzata 535
Świtek Wiesław 514
Tadeusiewicz Hanna 189, 336
Tafil-Klawe Małgorzata 181
Taller Valery A. 120
Tarkowski Paweł 117
Taterczyńska Marzena 289, 103a
Tedeusiewicz Hanna 392
Thomson Reuters 452
Toczyńska Liliana 462
Toruń 181, 234, 417
Towarzystwa naukowe 444-446; PTB 446; PTIN 447
Trojan Bogusława 393
Trzcianowska-Grzywacz Teresa 59, 308, 310, 383, 480
Tulczyński Aleksander 515

- Tupikowska Agnieszka 198, 290, 291
Turczyńska Ewa 394
Turczyńska-Busse Ewa 220
Tylman Wiesława 223, 224
Uchwały dyrektorów 436,437
Uczelnie – 137, 138, 158, 201
Uczeni 5, 473-479, 488, 491, 494, 496, 509, 514, 517, 518, 520
Unia Europejska 417, 524
Uniwersytety – Białystok – UM 64; Bydgoszcz – CMUMK 9, 181; Gdańsk – GUMed 151; Katowice – ŚUM 10, UŚ 191; Kraków – UJ 108,187, 363-370, UEK, UP im. KEN 186, UPJPII; Leuren UL 80; Lublin UM 136,UMCS 183; Łódź – UL 184, UM 23, 176, 188, 529; Poznań – UM 200; Toruń – UMK 181,182; Warszawa – UW 190; Wrocław – Uwr 185
Uryga Anna 102, 219, 257, 258, 386, 408, 443, 537
Usługi biblioteczne 327-330, 413
Utrata Irmina 221, 299-303, 395, 473
Użytkownicy 338-349, 416
Vandenut Sandrine 77
Vesalius Andreas 532
Vercellesi Luisa 83
Vitebsk 120
Wajsen Oliwia 48
Walczak Marian 538
Walczak-Wójciak Małgorzata 274
Walczewski Krzysztof 516
Wąlek Anna 135
Wanatowska Halina 49, 236
Warchoł Łukasz 363, 364
Ward Linda 97
Warmińsko-Mazurskie 399
Warszawa 50, 225, 227, 294-301, 303, 318, 321-323, 413, 445, 473, 484, 486, 488, 491-494, 497, 504, 515, 517
Warsztaty
Wasył Barbara 363, 364
Waszyngton 111, 223
Watała Cezary 33
Wawrzyniak Dorota 192
Wcisło Bożena 168
Web 2.0 343
Web of Science 146
WHO 217
Wiceministrowie 169,173
Widy-Wirski Feliks Teodor 517
Wieczorek Ewa 269
Wielka Brytania 441
Wielkopolska 121
Więcek-Palmowska Małgorzata 193
Wiki 76,247
Wiktor Zdzisław 518
Wilczyńska Halina 323
Wiśniewska Anna 192
Wiśniewski Grzegorz 293
Witek Jadwiga 252
Witryny www 104,106,107
Włodarczyk Krzysztof 488
Włostowska Ewa 349, 517
Wolańczyk Marian 519
Wołoszczuk Aleksandra 30
Wood Aileen 199
WRLC 111
Wrocław 304, 305, 307-310, 324, 325, 383, 419, 480, 483, 511, 518, 520
WSF-P 174
Wydawnictwa 465,467,468, 469
Wydawnictwa informacyjne 1-24
Wysmyk Natalia 245
Wyszukiwarki 62
Zachodnie Pomorze 86
Zakonnik 174
Zaleski Tadeusz 406
Zauder Urszula 192
Zdeb Urszula 258, 337, 386
Ziembicki Witold 520
Ziętek marek 419
ZSiRiN 86
Zwiefka Antoni 99
Zybert Elżbieta Barbara 190
Zygadło-Kozaczk Ewa 397, 537
Źródła informacji 24, 50-59
Żmigrodzki Zbigniew 191, 222
Żmuda Ryszard 7, 8, 16, 166, 270, 271, 398, 412, 418, 474, 477, 479, 484, 486, 487, 489, 490, 496, 498, 500-502, 504, 505, 507, 514, 515, 521
Żurek Konrad 168

Prof. dr hab. Jadwiga Konieczna
Łódź – UEŁ

FORUM BIBLIOTEK MEDYCZNYCH 2012 R. 5 NR 2 (10)

Dziesiąty, jubileuszowy numer *Forum Bibliotek Medycznych* za rok 2012 prezentuje się również okazale, jak poprzednie tomy czasopisma. Zachowano w nim niemal identyczną, jak wcześniej, strukturę wewnętrzną prezentowanych prac, co z jednej strony potwierdza wypracowanie określonej strategii redakcyjnej, a z drugiej ułatwia stałym odbiorcom korzystanie z periodyku. Są to działy: Forum bibliotek medycznych, Historia książki, Biblioteki (najobszerniejszy), Dydaktyka, Przewodniki, Leksykon biograficzny uczonych, Słownik pracowników bibliotek medycznych, Bibliografie.

Tradycyjnie już numer otwiera *Przedmowa*, tym razem autorstwa prof. dr hab. Jana Bernera, Dziekana Wydziału Lekarskiego, Rektora Akademii Medycznej w Łodzi, który gratulując Twórcom czasopisma pierwszych dziesięciu numerów, życzył jednocześnie dalszego pomyślnego rozwoju. Natomiast zawartość treściową jubileuszowego numeru przybliżył Ryszard Żmuda. „Mały Jubileusz” *FBM* zaowocował też kilkoma pracami dokumentującymi dotychczasowy dorobek periodyku i być może ułatwiający w przyszłości ewentualne opracowanie jego historii. Jolanta Kaźmierczak przygotowała alfabetyczny wykaz nazwisk autorów zatytułowany „Informacje o Autorach w pięciu rocznikach *Forum Bibliotek Medycznych*”, a Ryszard Żmuda w opracowaniu pt. „Czasopismo *Forum Bibliotek Medycznych – Medical Library Forum – (2008-2012)*” przypomniał inne osoby (członków Rady Programowej, redaktorów, recenzentów), które na przestrzeni 5 lat związane były z periodykiem, poszerzając tekst o stosowną dokumentację fotograficzną. Dopełnieniem informacji o pięcioletnim okresie funkcjonowania *FBM* jest sporządzona również przez Ryszarda Żmudę i uporządkowana w układzie rzeczowym, „Bibliografia zawartości *Forum Bibliotek Medycznych* za lata 2008-2012”.

Zbiór publikacji naukowych otwierają 2 interesujące artykuły zamieszczone w dziale „Historia”. Przypominają one dwie ważne dla rozwoju nauki postaci oraz ich wybitne dzieła, będące również w swojej epoce wydarzeniem edytorskim. Krzysztof N i e - r z w i c k i korzystając, jak zaznaczył, z bogatej literatury przedmiotu, a szczególnie z pracy Charles a Donalda O Malleya *Andreas Vesalius of Brussels 1514-1564* (Berkeley, Los Angeles 1964) przypomniał postać tego znakomitego anatoma flamandzkiego, twórcy nowożytnej anatomii, który wprowadził sekcję zwłok jako główną metodę badawczą w anatomii człowieka i stworzył pierwsze zasady nomenklatury anatomicznej. W artykule zatytułowanym „Andreas Vesalius traktat o budowie ciała ludzkiego – *De humani corporis fabrica* – wystawa w Bibliotece CM UMK” K. N i e r z w i c k i omówił historię wydania w 1543 roku, w Bazylei, słynnego podręcznika anatomii poświęcając dużo uwagi jego warstwie ilustracyjnej. Właśnie reprodukcje rycin „*De humani corporis*”, wykonane na podstawie wydania II, z 1555 r., będzie można oglądać na wystawie w Collegium Medicum Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, w którego Bibliotece znajduje się wspomniany egzemplarz. Innemu wybitnemu uczonemu poświęcony jest artykuł Moniki S u l e j e w i c z - N o w i c k i e j pt. „Jana Amosa Komeńskiego wykład o umiejętnym posługiwaniu się książkami jako najcelniejszym narzędziem kształcenia umysłu. Kilka uwag bibliologa”. Wprawdzie literatura dotycząca znanego czeskiego pedagoga, przez kilka lat związanego również z Polską, jest stosunkowo bogata, to jednak opracowanie M. S u l e j e w i c z - N o w i c k i e j, mimo iż przypomina znany badaczom tekst Komeńskiego, po raz pierwszy omawia go z bibliologicznego punktu widzenia. Autorka skupiła się bowiem na pokazaniu zawartej w mowie Komeńskiego laudacji książki, jej terapeutycznej roli oraz funkcji kształcącej i wychowawczej.

W dziale „Biblioteki” znalazło się 12 opracowań, przy czym większość z nich (8) dotyczy bibliotek uczelni medycznych. Autorzy, zazwyczaj pracownicy tych placówek, informują o zmianach, jakie zaszły w ostatnich latach w siedzibach ich księżnic, o wdrażanych nowych formach działalności czy rodzajach posiadanych zbiorów. Został w ten sposób zaprezentowany aktualny obraz stanu bibliotekarstwa medycznego, przy jednoczesnej możliwości wymiany myśli i doświadczeń zawodowych. Dział otwiera opracowanie Dagmary B u d e k „Kronika wydarzeń w bibliotekach medycznych za lata 2009-2012”. W układzie chronologicznym lat, a w ich obrębie miesiący, zostały odnotowane najważniejsze wydarzenia (konferencje, spotkania, wystawy, odczyty, nagrody, wybory dyrektorów, oddanie nowych budynków, zmiany nazwy uczelni i bibliotek, itp.), jakie miały miejsce w bibliotekach uczelni medycznych w omawianym okresie.

Również całej sieci bibliotek medycznych, ale jedynie wybranych aspektów ich działalności, dotyczy artykuł Renaty B i r s k i e j i Renaty S ł a w i Ń s k i e j zatytułowany „Wolny dostęp do zbiorów w bibliotekach uczelni medycznych”. Ta forma udostępniania zbiorów stosowana niegdyś tylko w bibliotekach publicznych staje się

zwolna normą również w bibliotekach naukowych. Przyczyniły się do tego zarówno przemiany społeczno-polityczne i kulturowe, jak i rozwój inwestycji bibliotecznych. Powstające w ostatnim dwudziestoleciu nowe, a także modernizowane, gmachy bibliotek uczelnianych umożliwiają już czytelnikom łatwy i szybki dostęp do całości (lub części) zbiorów, zapewniając jednocześnie atrakcyjne stanowiska pracy i nauki. Ponieważ rozwiązania takie znalazły zastosowanie również w bibliotekach medycznych, Autorki artykułu postanowiły za pomocą ankiety zbadać zasady organizacji wolnego dostępu i typy przyjętej klasyfikacji zbiorów stosowane w 11 bibliotekach uczelni medycznych w Polsce. Okazało się, że wielkość przeznaczonych do wolnego dostępu kolekcji jest bardzo zróżnicowana – od 2 do 120 tysięcy woluminów, a 9 na 11 bibliotek stosuje własne systemy klasyfikacyjne. Jedynie biblioteki w Krakowie i we Wrocławiu przyjęły system NLM czyli National Library of Medicine Classification.

Następne dwa opracowania są potwierdzeniem tezy o zmianach, w tym wypadku modernizacjach, jakie w ostatnich latach mają miejsce w bibliotekach uczelnianych. Biblioteka Główna Śląskiego Uniwersytetu Medycznego, której poświęciła krótkie opracowanie Ewa Nowak („Biblioteka Główna Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach w nowej siedzibie”) jest przykładem adaptacji zbudowanej w początkach XX wieku modernistycznej willi do potrzeb nowoczesnej biblioteki naukowej i wpisuje się w coraz bardziej powszechną tendencję dostosowywania historycznych obiektów do zupełnie nowych funkcji. Do bardziej udanych tego typu inwestycji można zaliczyć rozpoczętą w 1997 roku, a zakończoną w 2002 roku adaptację pofabrycznego budynku dla Biblioteki Politechniki Łódzkiej. Obszerna informacja o nowym gmachu BPŁ znalazła się w numerze 8 *FBM*. Natomiast Biblioteka SUM dysponuje, po modernizacji, niezwykle funkcjonalnym obiektem o powierzchni ok. 900 m² dzięki czemu czytelnicy mają nie tylko zapewniony dostęp do znacznej części zbiorów, ale także świetne warunki do pracy i odpoczynku.

Inny natomiast charakter miała, opisana w artykule Ryszarda Żmudy („Biblioteka Uniwersytetu Medycznego w Łodzi po termomodernizacji w 2012 roku”), restrukturyzacja księżnicy tegoż Uniwersytetu. Oddany do użytku w 1977 r., i uznawany wówczas za nowoczesny, gmach, wymagał już gruntownej modernizacji. Przeprowadzony w 2012 r. remont miał na celu głównie poprawę fatalnych warunków cieplnych w budynku, a dopiero drugi, planowany na najbliższe lata etap restrukturyzacji, przewiduje całkowitą przebudowę wnętrza Biblioteki.

Z kolei Biblioteka Główna Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego zyskała w czerwcu 2012 roku własny, nowoczesny gmach i opisowi funkcjonowania księżnicy w nowym budynku poświęcony jest artykuł Irminy Utraty pt. „Nowy rozdział w historii Biblioteki Głównej Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego”, gdzie przyjęto, podobnie jak w innych współczesnych bibliotekach uczelnianych, rozwiązania organizacyjne, których celem jest zapewnienie użytkownikom swobodnego dostępu

do różnego typu zbiorów i informacji, bez względu na nośnik. Opracowanie Irminy Utraty nie jest jednak tylko miłym obrazkiem prezentującym nową, bardzo funkcjonalnie urządzoną Bibliotekę. Autorka podjęła również próbę uświadomienia, jak trudne było osiągnięcie takiego stanu. Przygotowania do przeprowadzki rozpoczęto bowiem już 2 lata wcześniej, od opracowania nowej struktury organizacyjnej, regulaminów wewnętrznych, harmonogramów prac, nowej klasyfikacji działowej zbiorów. Zaś przenoszenie się do nowej siedziby dodatkowo komplikował fakt, iż przez wiele lat Biblioteka zlokalizowana była w trzech, różnych miejscach na terenie Warszawy.

W dziale „Biblioteki” na szczególną uwagę bibliotekarzy zasługują z pewnością 2 artykuły prezentujące niestandardowe formy działalności współczesnej biblioteki uczelnianej. Pierwszy, autorstwa Agaty Z. M a j e w s k i e j i Marzeny T a t e r c z y ń s k i e j , zatytułowany „<Starcie wolności z własnością> - Jak zorganizować dostęp do Internetu w bibliotece? System zastosowany w Bibliotece Głównej Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie” dotyczy istotnego, acz niełatwego problemu, jak pogodzić prawo czytelnika do swobodnego korzystania z zasobów Internetu, z pewną, niezbędną z punktu widzenia Biblioteki kontrolą tego procesu. Takie warunki spełnia, zdaniem Auterek, pakiet CafeSuite umożliwiający kontrolę dostępu do komputerów. Ta pozytywna ocena nie jest bynajmniej formą reklamy produktu, została bowiem sformułowana na podstawie trzyletnich doświadczeń w korzystaniu z systemu. Natomiast Renata S ł a w i ń s k a i Teresa T r z c i a n o w s k a - G r z y w a c z w artykule pt. „Projekty zrealizowane w latach 2011-2012 przez Bibliotekę Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu w ramach działalności upowszechniającej naukę” podzieliły się swoimi doświadczeniami w zakresie opracowywania projektów i składania w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego wniosków o ich dofinansowanie. Możliwość finansowego wsparcia realizowanej przez biblioteki działalności podstawowej czy promowanie i upowszechnianie badań naukowych stworzyła bowiem ogłoszona w 2010 roku nowa ustawa o zasadach finansowania nauki. Jednak dla wielu bibliotekarzy kwestia przygotowywania projektów i właściwego sporządzania wniosków często jeszcze stanowi poważną barierę, co odbija się niekorzystnie na możliwościach rozwoju placówki. Biblioteka UM we Wrocławiu natomiast możliwości te wykorzystywała, składając wnioski na 10 projektów z czego 4 zostały zakwalifikowane. Dlatego tego rodzaju opisy pozytywnej działalności mają istotne znaczenie dla środowiska bibliotekarskiego.

Postęp i nowoczesność nie wykluczają jednak istnienia w bibliotekach elementów tradycyjnych, często głęboko zakorzenionych w ich przeszłości. Zjawisko to dotyczy także bibliotek uczelni medycznych, a konkretnie ich exlibrisów. Jan Dąbrowski, autor „Bibliografii polskiego exlibrisu medycznego” i kilku artykułów poświęconych tej tematyce, tym razem zaprezentował wybrane eksponaty pochodzące z bogatej kolekcji exlibrisów medycznych znajdującej się w zbiorach specjalnych Biblioteki Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu. Pochodzące z różnych lat (od 1945 r. po chwilę obecną) znaki własnościowe bibliotek medycznych stanowią nie tylko wartościowy przykład tej dziedziny sztuki graficznej, ale są swoistym dokumentem działalności tych księżnic i tym samym będą istotnym przyczynkiem dla przyszłych badaczy ich historii. Dlatego za ważne należy uznać zarówno projektowanie nowych exlibrisów, jak i kompletowanie istniejących.

Ponieważ *Forum Bibliotek Medycznych* jest periodykiem otwartym również na prezentację dokonań innych księżnic naukowych, w dziale „Biblioteki” znalazły się także opracowania poświęcone takim bibliotekom jak: Biblioteka Główna Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, Biblioteka Uczelni Łazarzkiego, Biblioteka Wyższej Szkoły Umiejętności Społecznych w Poznaniu i Biblioteka Uniwersytecka w Łodzi. Dwa opracowania poświęcone są bibliotekom szkół niepublicznych. Jednak typowy model – biblioteka w szkole o dwudziestokilkuletniej tradycji, z niewielką liczbą wydziałów i, co dość oczywiste, bez rozbudowanej sieci bibliotecznej, reprezentują Biblioteka Uczelni Łazarzkiego w Warszawie i Biblioteka WSUS w Poznaniu. Zarówno Magdalena Słocińska, autorka opracowania pt. „Biblioteka Wyższej Szkoły Umiejętności Społecznych w Poznaniu – model funkcjonowania na uczelni niepaństwowej” jak i Henryk Hollender, autor artykułu „Mała uczelnia, duże oczekiwania. Jak w Bibliotece Uczelni Łazarzkiego w Warszawie prowadzimy działalność dydaktyczną i informacyjną” starali się wykazać, że mała biblioteka na małej uczelni prywatnej pełni rolę szczególną. Przede wszystkim nie mogąc, ze względu na skromne zbiory, w pełni zaspokoić potrzeb użytkowników stara się zorganizować im maksymalnie szeroki dostęp do informacji i zbiorów innych bibliotek oraz do specjalistycznych baz elektronicznych. Jednocześnie w bibliotekach tego typu istnieje specyficzny klimat, który przyciąga studentów, niezależnie od ich zainteresowań i potrzeb naukowych. Natomiast pracownicy, ze względu na niewielką liczbę etatów, (np. w Bibliotece Uczelni

Łazarskiego jest zatrudnionych 8 osób) mają z reguły bardzo szeroki zakres obowiązków. Zupełnie inny typ uczelni reprezentuje omówiona przez Piotra Latawcę Biblioteka Główna Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. Założona w 1954 r., jako Biblioteka Akademii Teologii Katolickiej posiada obecnie ok. 440 tys. woluminów, a na liczącej 12 wydziałów uczelni, której służy, funkcjonuje jeszcze kilka bibliotek zakładowych. Jak każda humanistyczna ksiąznica z tradycjami ma w swych zbiorach liczne starodruki i wartościowe kolekcje zmarłych profesorów z zakresu szeroko pojmowanych nauk teologicznych i katolickiej nauki społecznej. Jednocześnie udostępnia elektroniczne katalogi swoich zbiorów i stara się zapewnić użytkownikom dostęp do światowych zasobów informacyjnych. Od tych całościowych prezentacji tematem i ujęciem odbiega opracowanie Moniki Sulejewicz-Nowickiej pt. „Krajowy zakup drukowanych wydawnictw zwartych w latach 2005-2012 w Bibliotece Uniwersytetu Łódzkiego”. Autorka podjęła rzadko poruszany problem roli i znaczenia zakupu wydawnictw zwartych w dużej bibliotece uniwersyteckiej, mimo iż od 1947 roku ma ona ustawowo zagwarantowany dopływ zbiorów z tytułu egzemplarza obowiązkowego.

Wszystkie artykuły z działu „Biblioteki” wymagają jednak staranniejszego dopracowania pod względem stylistycznym i składniowym, a opracowanie M. Sulejewicz-Nowickiej zyskałoby na czytelności, gdyby Autorka wydzieliła, poprzez śródtytuły, omawiane przez Nią kolejne czynniki, od których zależy pozyskiwanie książek.

Forum Bibliotek Medycznych ma również swój udział w upowszechnianiu publikacji dotyczących kształcenia i edukacji medycznej. W obecnym numerze znalazły się 4 takie opracowania zamieszczone w dziale „Dydaktyka”. Wszystkie one w mniejszym lub większym stopniu uwzględniają wykorzystanie Internetu w procesach zdobywania wiedzy medycznej. Dwa artykuły – Wojciecha Dołkowskiego „Rosnąca atrakcyjność video w edukacji medycznej. MedTube – największa biblioteka filmów dla profesjonalistów na wszystkich poziomach nauczania” i Jerzego Bednarskiego „MedTube – unikalna platforma wymiany wiedzy medycznej dostępna bezpłatnie” są prezentacją jednego z najpopularniejszych obecnie portali medycznych video na świecie. Można na nim znaleźć około 11 tysięcy filmów i animacji a, jak zapewniają autorzy, ich wysoką jakość potwierdzają liczne osobistości świata medycznego. Natomiast Przemysław Rudowski i Dorota Rożek w artykule zatytułowanym „Le-

arning objects – koncepcja medycznej platformy edukacyjnej zorientowanej na użytkownika” zaproponowali model kształcenia z zakresu nauk medycznych metodą e-learningu, a Ewa Zygaldło-Kozaczuk w opracowaniu „Nowe propozycje kształcenia doktorantów i studentów medycyny w zakresie źródeł informacji medycznej” przedstawiła przygotowane w Bibliotece UM we Wrocławiu moduły szkoleniowe dotyczące źródeł informacji o lekach i terapiach wykorzystywane w prowadzeniu zajęć warsztatowych z informacji medycznej. Istotne, z punktu widzenia użytkowników, są też informacje zawarte w opracowaniu Agnieszki Kupis pt. „Wydawnictwa informacyjne z zakresu medycyny i nauk pokrewnych”. Autorka dokonała bowiem przeglądu najnowszych wydawnictw tego typu dostępnych w bibliotekach medycznych w Polsce, uwzględniając zarówno publikacje drukowane jak i elektroniczne.

W obecnym numerze *FBM*, tak jak w poprzednich, publikowane są nadal materiały biograficzne. W dziale „Leksykon biograficzny uczonych” znalazło się tylko jedno nazwisko, przewodniczącego Rady Programowej *Forum Bibliotek Medycznych*, ale w dziale poświęconym pracownikom bibliotek medycznych przedstawiono sylwetki 33 osób ze stopniem naukowym doktora. Cennym dopełnieniem informacji biograficznych są wykazy publikacji poszczególnych osób.

Podsumowując należy podkreślić, iż przygotowany do druku dziesiąty numer *Forum Bibliotek Medycznych*, za rok 2012, zawiera wiele interesujących opracowań i istotnych dla środowiska związanego z bibliotekarstwem medycznym oraz z edukacją medyczną informacji. Szczególnie opracowania poświęcone poszczególnym księżnicom i ich działalności będą z pewnością cennym źródłem wiedzy dla bibliotekarzy z innych placówek. Natomiast pełna informacja o zawartości treściowej dotychczasowych numerów *FBM* stanowi ważny wkład w tworzenie historii czasopiśmiennictwa medycznego.

SUMMARY

Mgr Dorota Wawrzyniak
Łódź – UM

SUMMARY OF THE *MEDICAL LIBRARY FORUM*

Medical Library Forum, ISSN 1899-5829, a semi-annual periodical, has been edited since 2008 by the Medical University of Łódź. Each edition consists of 300 copies and is available in the electronic version (<http://www.cybra.lodz.pl>, <http://www.bg.umed.lodz.pl>). The editor-in-chief is Ryszard Żmuda, PhD. He is also the Director of the University Library. The Chairman of the Programme Board is Prof. Marek Mirowski, PhD, who chairs the Library Board, a consultative and advisory body of His Magnificence Rector. It is available all over Poland and granted scores by the Ministry of Science and Higher Education. In 2012 the periodical celebrated its 5th anniversary. It was a reason for preparing an outline history and bibliography of the contents as well as information about the authors (Jolanta Kaźmierczak, MA).

The preface to Issue 2 (10) of *Medical Library Forum* was written by Prof. Jan Berner, PhD, the Dean of the Faculty of Medicine and the Rector of the Medical University of Łódź, doctor honoris causa of the University Claude Bernard Lyon, the President of the City of Pabianice.

The presented issue contains articles about: John Amos Comenius (Monika Sulejewicz-Nowicka, PhD), and Andreas Vesalius (Krzysztof Nierzwicki, PhD), the chronicle of events 2009-2012 in medical libraries (Dagmara Budak, MA), free access to library resources (Renata Birska, MA, Renata Sławińska, MA), university libraries in: Katowice (Ewa Nowak, MA), Łódź (Monika Sulejewicz-Nowicka, PhD, Ryszard Żmuda, PhD), Poznań (Magdalena Słocińska, MA), Szczecin (Agata Z. Majewska, MA, Marzena Taterczyńska, MA), Warsaw (Henryk Hollender, PhD, Piotr Latawiec, MA, Irmina Utrata, MA) and Wrocław (Renata Sławińska, MA, Teresa Trzcianowska-Grzywacz,

MA), didactics (Ewa Zygaldło-Kozaczuk, MA, Wojciech Dołkowski, MA, Jerzy Bednarski, MA, Przemysław Rudowski, MA, Dorota Rożek, MA), informative publications on medicine and related science: encyclopedias, compendiums, dictionaries, bibliographies, catalogues (Agnieszka Kupis, MA).

The authors also issued a continued version of "The Biographical Lexicon of Scholars", in which the objective and subjective bibliography of Prof. Marek MIROWSKI, PhD was presented (Ryszard Żmuda, PhD) as well as: "The Dictionary of Medical Libraries Employees", in which contains entries of another 33 bio-bibliographies of employees who hold PhD degrees. The group is made up of professionally active retired and dead directors, vice-directors, heads and employees of medical scientific libraries: Leszek BARG, PhD (b. 1924) Wrocław - Medical Academy, (Teresa Trzcianowska-Grzywacz, MA), Adam BOCHENSKI, PhD (1897-1974) Gdańsk - Medical Academy, (Kamila Mamorska), Paweł BOJKO, PhD (b. 1970) Katowice Silesian University of Medicine/Silesian Academy of Medicine (Krzysztof Noga, PhD), Jan DĄBROWSKI, PhD (b. 1962) Wrocław - Medical Academy/Medical University (Anna Budzińska, MA), Halina DUSIŃSKA, PhD (b. 1942) Warszawa - Medical Academy/Central Medical Library, (Ryszard Żmuda, PhD), Jerzy Marian DYRDA, PhD (b. 1948) Katowice -Silesian University of Medicine/Silesian Academy of Medicine (Krzysztof Noga, PhD), Barbara GRALA-KOCIAK, PhD (b. 1964) Łódź - Medical University (Ryszard Żmuda, PhD), Maria JAKUBOWSKA, PhD (b. 1951) Łódź - Medical Academy/Medical University (Ryszard Żmuda, PhD), Eugeniusz JANOWICZ, PhD (b. 1935) Bydgoszcz - Medical Academy (Ryszard Żmuda, PhD), Irena KOMASARA, PhD (1939-1998) Warszawa - Medical Academy (Mirosława Muldner-Kurpeta, MA), Maria KORDAS, PhD (b.1952) Wrocław - Medical Academy/Medical University (Tatiana Szymczak, PhD), Stanisław KOWALCZYK, PhD (1898-1994) Lublin - Medical Academy (Lucyna Smyk, MA), Irena Danuta KRAMARZ, PhD (b. 1925) Warszawa - Centre of Postgraduate Medical Education (Jadwiga Brandys, MA), Zbigniew KUKULSKI, PhD (1908-1971) Kraków - Medical Academy (Ryszard Żmuda, PhD), Lieutenant Colonel Marek MATUSIAK, PhD (b. 1953) Łódź - Military Medical Academy (Krystyna Breker, MA), Barbara NIEDŹWIEDZKA, PhD (b. 1953) Kraków – Collegium Medicum of the Jagiellonian University (Ryszard Żmuda, PhD), Krzysztof NIERZWICKI, PhD (b. 1969) Bydgoszcz - Collegium Medium of Nicolas Copernicus University (Ryszard Żmuda, PhD), Krzysztof NOGA, PhD (b. 1956) Katowice – Silesian Academy of Medicine/Silesian University of Medicine (Ryszard Żmuda, PhD), Jan Rafał OLBROMSKI, PhD (b. 1928) Białystok - Medical Academy (Danuta Dąbrowska-Charytoniuk, MA), Edward PIGOŃ, PhD (b. 1939) Warszawa - Central Military Library/National Library/Central Medical Library (Ryszard Żmuda, PhD), Jolanta PRZYŁUSKA, PhD (b. 1955) Łódź – the Institute of Occupational Medicine (Ryszard

Ż m u d a , PhD), Alfred PUZIO, PhD (1930-2013) Katowice - Silesian Academy of Medicine (Jerzy Marian D y r d a , PhD), Magdalena RZADKOWOLSKA, PhD (b. 1968) Łódź - Medical Academy (Ryszard Ż m u d a , PhD), Bartłomiej SIEK, PhD (b. 1977) Gdańsk - Gdańsk Medical University (Elżbieta K r a s z e w s k a , MA), Tatiana SZYMCZAK, PhD (b. 1948) Wrocław - Medical Academy/Medical University (Jan D ą b r o w s k i , PhD), Franciszek SZYMICZEK, PhD (1911-1987) Katowice Silesian Academy of Medicine (Alfred P u z i o , PhD), Anastazja ŚNIECHOWSKA-KARPIŃSKA, PhD (b. 1971) Lublin - Medical University (Renata B i r s k a , MA), Colonel Wiesław ŚWITEK, PhD (1937-2007) Łódź - Military Medical Academy (Ryszard Ż m u d a , PhD), Aleksander TULCZYŃSKI PhD (1942-2011) Warszawa - Central Medical Library (Ryszard Ż m u d a), Lieutenant Colonel Krzysztof WALCZEWSKI, PhD (b. 1953) Łódź - Military Medical Academy (Marek M a t u s i a k , PhD), Marian WOLAŃCZYK (1888-1961) Katowice - Silesian Academy of Medicine (Krzysztof N o g a , PhD), Ryszard ŻMUDA PhD (b. 1950) Łódź - Medical Academy/Medical University (Piotr L a t a w i e c , MA).

The review of Issue 2 (10) of 5th annual volume of *Medical Library Forum* was prepared by Prof. Jadwiga K o n i e c z n a , PhD, the Head of the Chair of the Library and Information Science of Lodz University.